

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.–22.12.2016 Sakshandsamar: Audun Kjørstad

Arkiv:

036/16 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling til styremøte 04/2016

Vi syner til vedteken møteplan for interimsstyret ved Høgskulen på Vestlandet, og kallar med dette inn til styremøte.

Styremøtet går over to dagar:

onsdag 21. desember frå 10.00 til 15.00
torsdag 22. desember frå 09.00 til 14.00.

Møtet finn stad i M8502, **Campus Møllendalsveien (Møllendalsveien 6–8)**, Bergen.
Onsdag 21.12 er det internt styreseminar frå 17.00 til 19.30 på Scandic Ørnen.

Dersom du ikkje har høve til å møte ber vi om at du gjev melding til styresekretariatet v/ Audun Kjørstad på telefon 55 58 76 82 eller e-post audun.kjorstad@hib.no.

Med helsing

Arvid Hallén
Styreleiar

Tage Båtsvik
sekretær for interimsstyret

Saksliste til styremøte 04/2016

036/16	21.12	Godkjenning av innkalling og saksliste
037/16	21.12	Orienteringssaker
038/16	21.12	Prosjekt fagleg plattform og profil
039/16	21.12	Prosjekt leining og fagleg organisering
040/16	21.12	Forprosjekt digitalisering
041/16	21.12	Forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet
042/16	21.12	Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet
043/16	21.12	Etablering av forskingsetisk utval
044/16	21.12	Organisering av læringsmiljøutval
045/16	21.12	Mellombels delegasjonsreglement
046/16	21.12	Mellombels organisering – prorektorfunksjonar
047/16	22.12	Endeleg budsjett 2017
048/16	22.12	Forskrift for grada philosophiae doctor ved Høgskulen på Vestlandet, mandat og samansetnad av ph.d.-utval
049/16	22.12	Oppnemning av ph.d.-utval for ph.d.-studium i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Comp.
050/16	22.12	Mellombels krise- og beredskapsplan
051/16	22.12	Oppnemning av medlemar til klagenemnda
052/16	22.12	Organisasjonsutviklingsprogrammet 2017
053/16	22.12	Studieportefølje for ny grunnskulelærerutdanning
054/16	22.12	Rekruttering av leiarar, nivå 1 og 2
055/16	22.12	Tilsettingsorgan
056/16	22.12	Tilsetting av studieprogramleiar GLU og studieleiarar (u. off. jf. offl. §25.1) (ettersendast)
057/16	22.12	Fastsetjing av kopi- og læremiddelavgift

Eventuelt

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner forslag til innkalling og saksliste.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Audun Kjørstad

Arkiv:

037/16 Orienteringar

1. Protokoll frå styremøte 03/16
2. Fastsetjing av styregodtgjersle for Høgskulen på Vestlandet
3. Studentombod
4. Referat frå ID-møte 19.12 (vert ettersendt)

Forslag til vedtak:

Styret tek sakene til orientering.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 24.11.2016

Sakshandsamar: Audun Kjørstad

Arkiv:

Protokoll frå styremøte 03/2016

Møtetid: Torsdag 24. november 2016, 10.00 til 15.30

Møtestad: Klasserom «UND140», Campus Stord, Høgskolen Stord/Haugesund

Til stades: Arvid Hallén, Ingrid M. Albrigtsen, Aina Berg, Gunnar Birkeland, Sissel J. Brenna, Cecilie Fredheim, Kari Kjenndalen, Åse Neraas (observatør), Sondre Riisøen, Tom Skauge, Karin Stormo (observatør), Marit Ubbe, Trond Ueland, Gunnar Yttri, Christine Øye

Forfall: Ingen

Sekretær: Tage Båtsvik

Referent: Audun Kjørstad

Møtet vart leia av styreleiar Arvid Hallén. Tage Båtsvik var direktør med innstillande mynde og sekretær for styret. Innkallinga vart sendt ut fredag 18.11.2016, og sakliste og møtedokument vart publisert på nett same dag.

Sak 024/16 Godkjenning av innkalling og saksliste

Styreleiar ynskte velkomen, og gjorde greie for innkalling, saksliste og etterspurde saker til eventuelt. Brenna påpeikte at sak 030/16 legg føringar for sak 031/16, og bad om at ein handsama sak 031/16 fyrst. Styret samtykka til dette.

Sak 024/16	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 025/16	Orienteringssaker
Sak 026/16	Tilsetting av rektor (u.off.)
Sak 027/16	Etablering av klagenemnd
Sak 028/16	Etablering av skikkavurderingsnemnd
Sak 029/16	Etablering av sentralt arbeidsmiljøutval
Sak 031/16	Mellombels leing av grunnskulelærerutdanninga (GLU)
Sak 030/16	Mellombels organisering 2017
Sak 032/16	Innplassering av leiarar (munnleg)
Sak 033/16	Statusoppdatering: fusjonsprogrammet (munnleg)
Sak 034/16	Status for infrastruktur og areal, Høgskulen på Vestlandet
Sak 035/16	Revidert møteplan, våren 2017

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner forslag til innkalling og saksliste.

Samrøystes vedteke.

Sak 025/16 Orienteringar

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte sakene.

Sak 025/16-1	Protokoll frå styremøte 02/2016 <i>Spørsmål frå Albrigtsen om studentombodet (020/16) ikkje skulle lysast ut som ei åremålsstilling. Administrasjonen sjekkar opp i saka.</i>
Sak 025/16-2	Seminar om utviklingsavtalar, Kunnskapsdepartementet <i>Ingen merknadar</i>
Sak 025/16-3	Sak om kjøp av aksjar i selskapet Better Player, HiSF <i>Skauge etterlyste prinsippdiskusjon om aksjekjøp og liknande avtalar for framtida. Semje om at ei slik sak bør leggast fram for styret.</i>
Sak 025/16-4	Budsjett 2018, innspel til Kunnskapsdepartementet <i>Ingen merknadar</i>
Sak 025/16-5	Referat frå ID-møte 22.11.16 <i>Referatet vart delt ut i møtet. Styret tok fem minutt lesepause.</i>
Sak 025/16-6	Akademisk kalender <i>Ingen merknadar.</i>

Forslag til vedtak:

Styret tek sakene til orientering.

Samrøystes vedteke.

Sak 026/16 Tilsetting av rektor (u. off.)

Styremøtet vart lukka. Utanom styret, styresekretær og referent var Linn Beate Sollund-Walberg frå Bedriftskompetanse til stades. Styreleiar innleia. Sollund-Walberg orienterte.

Vedtak:

1. *Stillinga som rektor ved Høgskulen på Vestlandet frå 01.01.2017 vert tilbydd Berit Rokne.*
2. *Dersom Berit Rokne takkar nei til stillinga vert den tilbydd Ole Gunnar Søggen.*

Samrøystes vedteke.

Styreleiar Hallén forlét møtet. Kari Kjenndalen tok over som ordstyrar.

Sak 027/16 Etablering av klagenemnd

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte saka. Styret diskuterte saka.

Forslag til vedtak:

1. *Styret gjer vedtak om å opprette klagenemnd for Høgskulen på Vestlandet med slik samansetnad:
Leiar: Frå Bergens-regionen (ekstern medlem)
Vara for leiar: Frå Bergens-regionen (ekstern medlem)
Medlem 1: Fagtilsett frå nærregion Sogndal/Førde
Vara for medlem 1: Fagtilsett frå nærregion Bergen
Medlem 2: Fagtilsett frå nærregion Stord/Haugesund
Vara for medlem 2: Fagtilsett frå nærregion Bergen
Medlem 3: Student frå nærregion Bergen
Vara for medlem 3: Student frå nærregion Bergen
Medlem 4: Student frå nærregion Sogndal/Førde
Vara for medlem 4: Student frå nærregion Stord/Haugesund*
2. *Klagenemnda for Høgskulen på Vestlandet skal oppnemnast frå 01.01.2017 med funksjonsperiode fram til 31.08.2020.*
3. *Styret ber om å få ei ny sak i desember som grunnlag for å oppnemne medlemmar til klagenemnda. Vidare ber styret om å få lagt fram ein instruks for nemnda sitt arbeid i dette møtet.*

Nytt punkt 4. (fremja av Albrigtsen og Riisøen): Styret ber administrasjonen vurdere følgande punkt til møtet i desember:

- Studentane i klagenemnda skal veljast av Studentparlamentet ved Høgskulen på Vestlandet, utan regionale preferansar.
- Klage- og skikkavurderingsnemnda (sak 028/16) avgjer sjølve om møta skal gjennomførast elektronisk eller ved fysisk oppmøte.
- Klagenemnda avgjør om de vil at studenter skal møte eller ikke, men dersom studenter skal møte bør man ha rett og mulighet til å møte personlig og ikke digitalt.

Samrøystes vedteke.

Styreleiar Hallén kom attende til møtet. Kjenndalen gjekk attende som styremedlem.

Sak 028/16 Etablering av skikkavurderingsnemnd

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte saka. Det vart presisert at studentane i nemnda bør vere studentar ved forskjellige utdanningar med skikkavurdering.

Forslag til vedtak:

1. *Styret vedtar mellombels skikkavurderingsnemnd for Høgskulen på Vestlandet slik det går fram av saka. Funksjonsperiode er frå 01.01.2017 og fram til ny fagleg leiding på fakultetsnivå er på plass, ikkje lenger enn til 01.08.18.*
2. *Styret gir rektor fullmakt til å nemne opp studentmedlemmar til nemnda. Styret vert orientert om dette på eigna måte.*
3. *Styret gir rektor fullmakt til å utpeike institusjonsansvarlege med bakgrunn i saka. Styret vert orientert om dette på eigna måte.*

Samrøystes vedteke.

Sak 029/16 Etablering av arbeidsmiljøutvalg (AMU)

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte saka.

Forslag til vedtak:

1. *Det blir opprettet en midlertidig organisering av arbeidsmiljøtjenesten fra 01.01.17, i tråd med skisserte forslag.*
2. *Det blir etablert et Hovedarbeidsmiljøutvalg for Høgskulen på Vestlandet fra 01.01.17 med følgende sammensetning:*
 - a. *4 representanter med vararepresentanter fra arbeidsgiversiden med rektor som fast representant. Rektor oppnevner tre representanter fra ledelsen ved nærregionene.*
 - b. *4 representanter med vararepresentanter fra arbeidstakersiden, sammensatt av sentralt hovedverneombud og nærregionene sine hovedverneombud.*
 - c. *1 representant fra bedriftshelsetjenesten med møte og talerett*
 - d. *Rektor er sekretær for utvalget.*

Samrøystes vedteke.

Sak 031/16 Mellombels leing av grunnskulelærerutdanninga (GLU)

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte saka. Styret diskuterte saka.

Forslag til vedtak:

1. *For ny grunnskulelærerutdanning 1-7 og ny grunnskulelærerutdanning 5-10 som starter studieåret 2017/2018 vert det oppretta ein mellombels dekanstilling for perioden 01.01.17 og til ny organisering for HVL er på plass. Dekanstillinga går over til å fungere som programansvarleg når ny organisering er på plass og fram til 31.07.18.*
2. *For ny grunnskulelærerutdanning 1-7 og ny grunnskulelærerutdanning 5-10 som starter studieåret 2017/2018 vert det oppretta ein mellombels studieleiar for grunnskulelærerutdanning 1-7 for perioden 01.01.17 – 31.07.18.*
3. *For ny grunnskulelærerutdanning 1-7 og ny grunnskulelærerutdanning 5-10 som starter studieåret 2017/2018 vert det oppretta ein mellombels studieleiar for grunnskulelærerutdanning 5-10 for perioden 01.01.17 – 31.07.18.*
4. *Det vert oppretta eit dekanforum for dekanar med ansvar for lærerutdanningar internt i HVL i perioden 01.01.17*

Etter diskusjon i styret vart det fremja forslag frå styreleiar om å endre tittel på mellombels dekan til studieprogramansvarleg i vedtakspunkt 1. Vedkomande går då inn som medlem av dekanforum i vedtakspunkt 4.

Vedtak

1. *For ny grunnskulelærerutdanning 1-7 og ny grunnskulelærerutdanning 5-10 som starter studieåret 2017/2018 vert det oppretta ein mellombels stilling som studieprogramansvarleg for perioden 31.07.18 og til ny organisering for HVL er på plass.*
2. *For ny grunnskulelærerutdanning 1-7 og ny grunnskulelærerutdanning 5-10 som starter studieåret 2017/2018 vert det oppretta ein mellombels studieleiar for grunnskulelærerutdanning 1-7 for perioden 01.01.17 – 31.07.18.*
3. *For ny grunnskulelærerutdanning 1-7 og ny grunnskulelærerutdanning 5-10 som starter studieåret 2017/2018 vert det oppretta ein mellombels studieleiar for grunnskulelærerutdanning 5-10 for perioden 01.01.17 – 31.07.18.*
4. *Det vert oppretta eit dekanforum for dekanar med ansvar for lærerutdanningar internt i HVL i perioden 01.01.17–01.01.18. Studieprogramansvarleg i vedtakspunkt 1 går òg inn i dette forumet.*

Samrøystes vedteke.

Sak 030/16 Mellombels organisering

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte saka. Styret diskuterte saka. Riisøen og Albrigtsen etterlyste studentsamarbeidsavtalen og studentrepresentasjon i leiargruppa.

Forslag til vedtak:

1. *Høgskulestyret vedtek midlertidig organisering for HVL med verknadstid 01.01.2017-31.12.2017*
2. *Innspel frå Høgskulestyret knytt til utkast til midlertidig delegasjonsreglement for HVL blir tatt med i ferdigstillinga av dette (før vedtak 22.12.16).*
3. *Konstituering av prorektorar:*
 - a. *Høgskulestyret konstituerer ein prorektor for kvar nærregion i styremøte 22.12.16 med verknadstid 01.01.17-01.08.17*
 - b. *Ein av prorektorane vert peika ut som rektor sin stadfortredar i styremøte 22.12.16*
4. *Det vert tilsett ein prosjektleiar for organisasjonsutviklingsprogrammet med funksjonstid 1.1.17-31.12.17. Funksjonen rapporterer til rektor.*
5. *Det vert tilsett ein midlertidig leiar for GLU med funksjonstid 1.1.17-31.7.18. Funksjonen rapporterer til rektor/rektorat.*

Skauge fremja tillegg til punkt 1 og punkt 2

1. *Styret vedtek modell 2 som er lista i saksutgreiinga på side 2*
2. *Styret ber om at subsidiaritets- og tillitsprinsippet vert lagt til grunn for endeleg mellombels delegasjonsreglement. Avgjersler skal takast lengst moglege ned i HVL sin organisasjon.*

Skauge sitt framlegg til punkt 1 fall. Skauge sitt framlegg til punkt 2 vart vedteke.

Vedtak:

1. *Høgskulestyret vedtek midlertidig organisering for HVL med verknadstid 01.01.2017-31.12.2017*
2. *Innspel frå Høgskulestyret knytt til utkast til midlertidig delegasjonsreglement for HVL blir tatt med i ferdigstillinga av dette (før vedtak 22.12.16). Styret ber om at subsidiaritets- og tillitsprinsippet vert lagt til grunn for endeleg mellombels delegasjonsreglement. Avgjersler skal takast lengst moglege ned i HVL sin organisasjon.*
3. *Konstituering av prorektorar:*
 - a. *Høgskulestyret konstituerer ein prorektor for kvar nærregion i styremøte 22.12.16 med verknadstid 01.01.17-01.08.17*
 - b. *Ein av prorektorane vert peika ut som rektor sin stadfortredar i styremøte 22.12.16*
4. *Det vert tilsett ein prosjektleiar for organisasjonsutviklingsprogrammet med funksjonstid 1.1.17-31.12.17. Funksjonen rapporterer til rektor.*
5. *Det vert tilsett ein midlertidig leiar for GLU med funksjonstid 1.1.17-31.7.18. Funksjonen rapporterer til rektor/rektorat.*

Samrøystes vedteke.

Sak 032/16 Innplassering av leiarar

Styreleiar innleia og Sonja Dyrkorn orienterte. Presentasjon vert lagt ved protokoll ved utsending. Saka kjem attende til styret i desember.

Forslag til vedtak:
Styret tek saka til orientering.

Samrøystes vedteke.

Sak 033/16 Statusoppdatering: fusjonsprogrammet

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte saka. Saksdokument vert lagt ved protokoll ved utsending. Saka kjem attende til styret i desember.

Forslag til vedtak:
Styret tek saka til orientering.

Samrøystes vedteke.

Sak 034/16 Status for infrastruktur

Styreleiar innleia og styresekretær presenterte saka.

Forslag til vedtak:
Styret tek saka til orientering.

Samrøystes vedteke.

Sak 035/16 Revidert møteplan

Styresekretær orienterte om behovet for eit ekstra styremøte i mars. Revidert møteplan vert då slik:

- Styremøte 01/2017 torsdag 19.01.17, 10.00–15.00 Sogn og Fjordane
- Styremøte 02/2017 torsdag 16.02.17, 10.00–15.00 Stord/Haugesund
- Styremøte 03/2017 torsdag 09.03.17, 10.00–15.00 Bergen
- Styremøte 04/2017 fredag 31.03.17, 10.00–14.00 Sogn og Fjordane
- Styremøte 05/2017 torsdag 20.04.17, 10.00–15.00 Stord/Haugesund
- Styremøte 06/2017 torsdag 11.05.17, 10.00–15.00 Bergen
- Styremøte 07/2017 torsdag 15.06.17, 10.00–15.00 Sogn og Fjordane

Forslag til vedtak:
Styret godkjenner revidert møteplan for våren 2017.

Samrøystes vedteke.

Møtet vart heva ca. 15.30.

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

16/3902-

08.12.2016

Fastsettelse av styregodtgjørelse 2017 - HVL

Kunnskapsdepartementet skal fastsette statlige høyere utdanningsinstitusjoners styregodtgjørelse, se universitets- og høyskoleloven (uhl.) § 9-3 femte ledd.

Universiteter og høyskoler har et stort og viktig samfunnsoppdrag. Departementet mener at dette ansvaret bør gjenspeiles i nivået på styrets godtgjørelse. Departementet har lagt vekt på at godtgjørelsen til styremedlemmene i utgangspunktet ikke bør variere stort fra institusjon til institusjon.

Godtgjørelsen bør samtidig reflektere styrets tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Styreleder oppnevnt av departementet får særskilt godtgjørelse i tråd med det større omfang av oppgaver som normalt ligger til dette vervet. Øvrige styremedlemmer får samme godtgjørelse.

Samlet styregodtgjørelse

Departementet har lagt til grunn at den samlede godtgjørelsen skal bestå av en årlig grunngodtgjørelse og en godtgjørelse pr. møte. Godtgjørelsen skal dekke styrearbeidet, herunder deltagelse i styremøter og forberedelser til disse. Departementet fastsetter følgende godtgjørelse for Høgskulen på Vestlandet (HVL), jf. uhl. § 9-3 femte ledd:

- **Styreleder** får kr. 110 000 i årlig grunngodtgjørelse. I tillegg får styreleder kr. 10 000 pr. styremøte inntil fire timer og kr. 15 000 pr. styremøte over fire timer.

- **Styremedlemmer** får kr. 60 000 i årlig grunngodtgjørelse. I tillegg får styremedlemmer kr. 7000 pr. styremøte inntil fire timer og kr. 10 000 pr. styremøte over fire timer.
- **Varamedlemmer** får kr. 7000 pr. styremøte inntil fire timer og kr. 10 000 pr. styremøte over fire timer.

Satsene gjelder fra **1. januar 2017**.

Det gis normalt ikke egen godtgjørelse for møter avholdt på ekstraordinært vis, for eksempel telefon- eller skriftlig møte. Deltagelse i og forberedelse til slike møter forutsettes dekket av grunngodtgjørelsen. Det samme gjelder i utgangspunktet deltakelse på andre arrangementer eller kortere møter i egenskap av å være styremedlem. HVL kan selv bestemme om det skal gis godtgjørelse etter de fastsatt satsene for deltakelse på andre arrangementer enn styremøter og –seminarer.

Særlige ordninger

HVL kan selv bestemme om styremedlemmer valgt blant de ansatte skal kunne bruke arbeidstiden til styrearbeid. HVL kan også selv vurdere egne ordninger for styremedlemmer valgt av studenter og midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger. Departementet har registrert at institusjonene har ulike løsninger for fast og midlertidig ansatte og studenter i styret. Departementet legger til grunn at slike ordninger er en sak mellom institusjonen og det enkelte styremedlemmet, og at institusjonen selv tar stilling til eventuell videreføring eller innføring av slike ordninger i tillegg til den ordinære godtgjørelsen.

Studenter er valgt for ett år. De studenter som sitter i styret med særskilte godtgjørelser eller lignende pr. 1. januar 2017 skal beholde ordningen ut inneværende valgperiode.

Regulering av styregodtgjørelsene

Forutsatt at rammene for styrevervet ikke endrer seg vesentlig, tar departementet sikte på at nivået på godtgjørelsen bør være stabilt over tid. Det vil si at det normalt bør reguleres for lønns- og prisvekst. Departementet vil evt. komme tilbake til regulering av godtgjørelsen for 2018.

Departementet vil legge en samlet oversikt over godtgjørelsene til styremedlemmer ved samtlige statlige universiteter og høyskoler på departementets nettsider på www.regjeringen.no.

Med hilsen

Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kasper Aunan
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Adresseliste

Høgskolen i Bergen	Postboks 7030	5020	BERGEN
Høgskolen i Sogn og Fjordane	Postboks 133	6851	SOGNDAL
Høgskolen Stord/Haugesund	Postboks 1064	5407	STORD

**ORIENTERINGSSAK:
TILSETTING AV STUDENTOMBUD VED HØGSKULEN PÅ VESTLANDET.**

Ref (16/05107)

Saken gjelder

Stillingen som Studentombud ved Høgskulen på Vestlandet ble lyst ut med søknadsfrist 04.12.2016. Ved søknadsfristens utløp hadde det meldt seg 36 søkere, herav 22 kvinner og 14 menn.

Prosessen videre i forbindelse med tilsettings-saken er foreslått utført av et oppnevnt innstillingsutvalg. Innstillingsutvalget foreslås å ha følgende sammensetning:

- Bjørg Kristin Selvik - leder for innstillingsutvalget.
- 3 studentrepresentanter
- 1 tjenestemannsrepresentant
- Kjersti Saltnes – sekretær for innstillingsutvalget

Studentparlamentene ved de 3 høgskolene vil bli kontaktet for oppnevning av studentrepresentanter.

I styresak 055/16 er det foreslått vedtak om at det ved tilsetting av stillinger som ikke hører til i nærregionen, men på nivået under rektor, blir opprettet et midlertidig tilsettingsorgan for disse stillingene. Om denne saken blir vedtatt i styremøtet 22.12.2016, foreslås det at stillingen som studentombud vedtas av dette midlertidige tilsettingsorganet for Høgskolen på Vestlandet (HVL).

Foreslått tidsplan for rekrutteringsprosessen er som følger:

Steg	Dato	Aktivitet
1	04.12.2016	Søknadsfristens utløp
2	snarest	Informasjon om antall søkere og videre prosess sendes søkerne
3	snarest	Søknadsbehandling og utvelgelse
4	uke 1	Intervju og referanseinnhenting (Uke 1. Evt. 9. og 10 januar 2017)
6	19.01.2017	Utarbeidelse av innstilling og saksfremlegg til midlertidig tilsettingsorgan for HVL
7	26.01.2017	Sak legges frem for midlertidig tilsettingsorgan for HVL
8	26.01.2017	Formelt vedtak
9	Utløpet av jan. 2017	Tilbud blir sendt til vedkommende som er innstilt som nr. 1

Bergen 15.12.2016

Anne Marit Morken
nestleder, personal

Kjersti Saltnes
rådgiver

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar:

Arkiv:

038/16 Styresak fagleg plattform, profil og strategi

Prosjektmandat og organisering

Prosjektet «Fagleg plattform, profil og strategi» er eitt av fem hovudprosjekt i fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet (HVL). Mandatet for Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi spring ut av fusjonsavtalen og er konkretisert i fusjonsprogrammet:

Målet for prosjektet er å føreslå fagleg plattform, profil og prioriteringar for den nye høgskulen. Prosjektet skal vidare greie ut mogelegheitene for strategisk fagleg utvikling og utarbeide prinsipp og retningslinjer for slik utvikling av den faglege verksemda ved høgskulen og samkøyring av utdanning. Leveransane i prosjektet vil mellom anna danne grunnlag for vidare arbeid med strategisk plan for Høgskulen på Vestlandet for perioden 2018-2023.

Dette skal gjerast ved å svare på desse mandatområda:

- 1) Kartleggje og skildre grunnleggjande utdannings- og forskingsområde i den nye høgskulen.
- 2) Skildre framståande trekk ved utdanningsprogramma og forskingsverksemda.
- 3) Skildre den nye høgskulen sin eigenart og kjerneverdier.
- 4) Drøfte prinsipp som skal ligge til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøyring av utdanning.
- 5) Føreslå faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen i perioden fram til 2023.
- 6) Kome med forslag til område kor den nye høgskulen kan vere nasjonalt leiande.
- 7) Identifisere område kor den nye høgskulen har særleg mogelegheit for å lukkast internasjonalt.
- 8) Føreslå moglege tverrfaglege satsingsområde for den nye institusjonen.
- 9) Utarbeide ein plan for realisering av universitetsambisjonen i den nye høgskulen, der eksisterande og planlagde doktorgradsprogram inngår. Rolle og status til dei eksisterande forskingssentra skal vurderast og inkluderast i arbeidet. Målet er å søkje om universitetsstatus innan 2023.

Prosess og metode

Det vart sett ned ei prosjektgruppe med til saman fire representantar frå dei tre høgskulene. Prosjektgruppa har i løpet av hausten 2016 gjennomført fire fysiske møte og ei rekkje digitale møte, i tillegg til dialog og arbeid via e-post og digital arbeidsplattform. Det er i tillegg sett ned ei delprosjektgruppe som skal arbeide med mandatområde 9 (universitetsambisjonen). Hovuddelen av arbeidet i denne gruppa vil foregå våren 2017.

Vidare vart det sett ned ei styringsgruppa med leiarar, arbeidstakarrepresentantar og studentrepresentantar med ulik fagbakgrunn frå dei tre nærregionane, samt eksterne representantar. Styringsgruppa har ved styrehandsaminga av leveranse 1 gjennomført fem møte (to fysiske og tre digitale møte), i tillegg til tilbakemeldingar og diskusjonar på digital arbeidsplattform. Dette har gjort at prosjektgruppa har fått viktige og nyttige innspel gjennom styringsgruppemøta til både prosess og metode, innhald og struktur for leveransane.

Innleiingsvis i arbeidet nytta prosjektgruppa ei induktiv tilnærming, gjennom å studere og samanstillle data frå ulike kjelder for å presentere den faglege aktiviteten ved HVL¹:

- Strategiske planar for dei tre institusjonane.
- Elleve samtalar med totalt 91 deltakarar knytt til fagavdelingane (studentar, vitskapleg tilsette, teknisk-administrativt tilsette og leiing på institutt/studie/FoU-programnivå).
- Data frå NOKUT-portalene på studieprogramnivå.
- Informasjon frå nettsider og ressurspersonar ved dei tre høgskulane for oversikt over forskingsområda.
- Oversikt over etter- og vidareutdanningstilbod ved dei tre høgskulane frå arbeidsgruppa for EVU i «Sikker drift-prosjektet».

I veke 42 var det innspelsveke der tilsette og studentar ved alle delar av HVL fekk høve til å gi innspel til ulike prosjekt i fusjonsprogrammet. Delleveranse 1 vart sendt ut 17. oktober. Prosjektdeltakarar frå Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi deltok på innspelsdagane. Prosjektgruppa bad då særleg om ei kvalitetssikring av innhaldet i delleveransen.

I det vidare arbeidet har prosjektgruppa arbeidd vidare med materialet frå delleveranse 1 og supplert dette med mellom anna data som viser samansetjing av fagtilsette med førstekompetanse og i stipendiatløp, for betre å kunne underbygge svara.

Utkastet til leveranse 1 vart sendt til høyring 1. desember, med høyringsfrist 13. desember. Opprinneleg var høyringsfristen sett til 8. desember, men denne vart utsett etter ynskje frå organisasjonen og IR.

Prosjektgruppa legg følgjande fram for styret til fyrste gongs handsaming:

- Utkast til leveranse 1 (tilsvarande utkastet som vart sendt på høyring 1.12) (vedlegg 1)
- Oversikt over høyringssvar (vedlegg 2) – høyringssvara er lagt på fusjonsinfo.
- Ein meta-rapport der prosjektgruppa trekk fram sentrale punkt i høyringsuttalane, med spesiell vekt på å løfte fram viktige faglege aktivitetar og forslag til nye/justerte tverrfaglege satsingsområde som vil vere viktige å trekke inn i strategiarbeidet, og forslag til korleis den vidare prosessen kan forankrast

¹ Datagrunnlaget er nærare skildra i punkt 1.2 i delleveranse 1 (vedlegg 2).

godt i organisasjonen (vert ettersendt til interimsstyret etter styringsgruppemøte 20.12).

Struktur for leveranse 1

Mandatområde 1 (skildre grunnleggande utdannings- og forskingsområde i den nye høgskulen) og *mandatområde 2* (skildre framståande trekk ved utdanningsprogramma og forskingsverksemda) er skildra i delleveranse 1 (vedlegg 3).

Mandatområde 3-8 er omtala i dette dokumentet gjennom følgjande punkt:

2. HVL sin eigenart og kjerneverdier (*mandatområde 3*)
3. Omtale av profilområda med skildring og argumentasjon for val av profilområdet, profilelement, område der HVL kan vera nasjonalt leiande og område der HVL har særleg mulegheit for å lukkast internasjonalt (*mandatområde 3, 6 og 7*)
4. Mulege tverrfaglege satsingsområde for den nye institusjonen (mandatområde 8)
5. Drøfting av prinsipp som ligg til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøyring av utdanning (*mandatområde 4*)
6. Forslag til faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen i perioden fram til 2023 (*mandatområde 5*)

Det er sett ned ei eiga gruppe som skal lage ein plan for realisering av universitetsambisjonen (*mandatområde 9*). Hovuddelen av arbeidet vil skje våren 2017, men vedlagt leveranse 1, er ei oversikt over vilkår som må oppfyllest om HVL skal kunne kvalifisere seg for å få universitetsstatus i 2023, inklusive dei milepålar som må nåast om planen skal kunne gjennomførast i samsvar med studiekvalitets- og studietilsynsforskriftene (vedlegg 4).

Høyringsuttalane og hovudproblemstillingar prosjektgruppa ynskjer tilbakemeldingar på frå interimsstyret

Prosjektgruppa har med interesse lest alle høyringsuttalane. På grunn av kort høyringsfrist og at denne var tett opp til styreleveransen (13.12), er det ikkje garantert at alle høyringsinnspel er fanga opp på tidspunkt for styresaksutsending. Det er komme mange konstruktive og gode innspel, både til dokumentet og til den vidare strategiprosessen, både med omsyn til fagleg innhald og til prosess. Innspela gir oss eit vesentleg rikare bilete av den faglege aktiviteten ved institusjonen.

Særleg har prosjektgruppa merka seg følgjande overordna tilbakemelding som vil ligge til grunn for vidare arbeid:

Profilområda

Høyringsuttalane reflekterer diskusjonane som også har vore i prosjektgruppa både i inndeling av og mengd profilområde, kva profilelement som høyrer til dei ulike profilområda, kva tverrgåande område som bør trekkast fram og kva omgrep som best skildrar dei ulike områda og elementa.

Ein hovudproblemstilling som blir trekt fram gjennom høyringane er om det er naturleg å ha tre eller fire profilområde – der profilområde 3 og 4 har klare overlapp, samstundes som ei samanslåing av desse to profilområda risikerer å gjera at dette profilområdet blir oppfatta som ein sekkepost.

Prosjektgruppa opplever at vidareføringa av dette arbeidet må skje i tett samarbeid med fagmiljøa. I tråd med fleire av høyringsinnspela, ynskjer prosjektgruppa at styret diskuterer moglegheiten for å *setje ned tverrgåande grupper med brei fagleg og geografisk representasjon for å greie ut følgjande:*

- *Skildring og omgrepsbruk knytt til profilområda*
- *Skildring og omgrepsbruk for tverrgåande satsingsområde*
- *Vurdering av HVL sin profil sett i frå eit regionsperspektiv*

Satsingsområde

Det er gitt mange gode innspel på moglege strategiske satsingsområde som ikkje er omtala i leveransen. Slik prosjektgruppa les høyringsuttalane er det få av innspela som dokumenterer andre område der HVL kan vere nasjonalt leiande eller ha særleg muligheter for å lukkast internasjonalt. Høyringsuttalane viser likevel at det er ei rekke viktige og interessante faglege aktivitetar som ikkje vert særleg synlege i dette dokumentet og som må løftast fram i det vidare strategiarbeidet. Dei viser også at det må tydeleggjerast kva kriterie som ligg til grunn for val av satsingsområde. Prosjektgruppa si tolking av mandatområde 6 og 7 der ein er bedt om å vise område der HVL kan hevde seg nasjonalt og kan lukkast internasjonalt, kan derfor innebere at det er fleire relevante satsingsområde for HVL som ikkje kjem godt nok fram. Høyringsinnspela, og det imponerende arbeidet som ligg bak mange av desse, må difor, etter prosjektgruppa si meining, tilleggast stor vekt i arbeidet med å lage rammer for strategiarbeidet ved HVL.

Med bakgrunn i dette ynskjer prosjektgruppa at styret diskuterer om mandatet for prosjektet skal utvidast med følgjande mandatpunkt:

- *Skildre fagleg aktivitet ved institusjonen som er særleg viktig for arbeidet med strategiutvikling utover det som går fram av mandatpunkt 6 (nasjonalt), 7 (internasjonalt) og 8 (tverrfagleg).*

Vidare prosess og forankring

Det er ei gjennomgåande tilbakemelding i høyringssvara at prosessen generelt er prega av korte tidsfristar som risikerer å gå ut over kvaliteten på leveransane. Prosjektgruppa bit seg også merke i at ein vesentleg del av innspela meir er retta mot den komande strategiprosessen ved HVL enn mot dette konkrete dokumentet, med det premissgrunnlaget som ligg til grunn for dette arbeidet. Dette kan nok skuldast at prosjektgruppa i høyrings spørsmåla ikkje klart nok har presisert kva som er mandatet for den utgreinga som ligg bak rapporten. Dette er spesielt knytt til forholdet mellom

mandatpunkt 6 (nasjonalt leiande) og 7 (lukkast internasjonalt) og andre viktige faglege aktivitetar som kan vere viktige angrepspunkt i strategiarbeidet som kjem seinare.

Arbeidet med fagleg profil, plattform og strategi er komplisert og utfordrande i ein så stor organisasjon som HVL blir, også sett i lys av at dette er ein fusjonsprosess. Dette er også ein prosess der vegen litt blir til mens vi går. Det er mange omsyn å ta og det er viktig for motivasjonen i den faglege verksemda at dei strategiske signala er godt forankra i organisasjonen, slik at dei vala som må takast får god legitimitet. Både i organisasjonen og i samfunnet generelt sett.

Vidare er konklusjonane frå prosjekt fagleg og administrativ organisering, og det vidare arbeidet på dette området tett knytta saman med arbeidet med fagleg plattform, profil og strategi, ikkje minst kva gjeld universitetsambisjonen. Det blir derfor særst viktig at det blir gjort ei klar kobling mellom det vidare arbeidet i prosjekt fagleg plattform, profil og strategi og arbeidet med sjølve strategiprosessen (sjå eigen styresak om organisasjonsutviklingsprogrammet).

Tilrådning

Interimsstyret tek utkast til leveranse 1 til vitring, og tilbakemeldingane frå styret blir tekne med i det vidare arbeidet.

Styret ber prosjektgruppa om å fortsette arbeidet med leveranse 1 fram mot februararmøtet med utgangspunkt i følgjande:

- ***Mandatet for prosjektet skal utvidast med følgjande mandatpunkt:***
 - o ***Skildre fagleg aktivitet ved institusjonen som er særleg viktig for arbeidet med strategiutvikling utover det som går fram av mandatpunkt 6 (nasjonalt), 7 (internasjonalt) og 8 (tverrfagleg)***
- ***Det skal setjast ned tverrgåande grupper med brei fagleg og geografisk representasjon for å greie ut følgjande:***
 - o ***Skildring og omgrepsbruk knytt til profilområda***
 - o ***Skildring og omgrepsbruk for tverrgåande satsingsområde***
 - o ***Vurdering av HVL sin profil sett i frå eit regionsperspektiv***

(versjon 5.12.2016)

Prosjekt

Fagleg plattform, profil og strategi

Leveranse 1:

- Forslag til kjerneverdier, faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen, samt forslag til prinsipp for strategisk utvikling og samkøring av utdanningsløp.
- Oversikt over vilkår for at Høgskulen på Vestlandet skal kunne kvalifisere seg for å få universitetsstatus i 2023

Prosjektgruppe

- Knut Steinar Engelsen (professor ved Avdeling for Avdeling for lærarutdanning og kulturfag, Viserektor for FoU, HSH)
- Gro Anita Fønnes Flaten (høgskoledirektør, HiB)
- Bjørg Hafslund (instituttleder for ergoterapi, fysioterapi og radiografi, HiB)
- Randi Skår (dekan ved Avdeling for helsefag, HiSF)

Støtte frå sekretariatet

- Georg Arnestad (HiSF)
- Anne Marthe Hanstveit (HiB)
- Anja Olsen Moberg (HiB)
- Lene Borgen Waage (HSH)

Innhald

1	Innleiing	3
1.1	Mandat	3
1.2	Prosjektgruppa si forståing av mandat og premissgrunnlag	3
1.3	Samansetjing av prosjekt- og styringsgruppe	4
1.4	Prosess og metode	5
1.5	Struktur for leveranse 1.....	5
2	HVL sin eigenart og kjerneverdier	6
2.1	Plattform- og verdielement.....	6
2.2	Faglege profilområde	6
3	Omtale av profilområda	8
3.1	Profilområde 1: Helse, omsorg og velferd.....	8
3.2	Profilområde 2: Danning, kultur og samfunn.....	11
3.3	Profilområde 3: Teknologi og sikkerheit	12
	Profilområde 4: Innovasjon, entreprenørskap og berekraftig omstilling	14
4	Forslag til mulege tverrfaglege satsingsområde for HVL	16
5	Drøfting av prinsipp som skal liggje til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøyring av utdanning.	18
6	Forslag til faglege visjonar, mål og prioriteringar for HVL i perioden fram til 2023.....	18
6.1	Overordna visjon for HVL	18
6.2	Mål og prioriteringar for HVL fram mot 2023	19

1 Innleiing

Prosjektgruppa for fagleg plattform, profil og strategi legg med dette fram sitt første forslag til plattform og profil for Høgskulen på Vestlandet (HVL). Forslaget er basert på grundige drøftingar i prosjektgruppa og med styringsgruppa. I tillegg har ein lagt vekt på å innarbeide innspel frå organisasjonen, fokussamtalar med avdelingane, innspel frå innspelsrundar og høyringsfråsegner.

I vedlegg 1 «Delprosjekt Universitetsambisjonen 2023» vert det skissert ein tidsplan for arbeidet med universitetsambisjonen til HVL, og eit oversyn over kriteria som gjeld for å verte akkreditert som universitet i det nasjonale regelverket. Dette delprosjektet vil starte arbeidet rett etter nyttår.

1.1 Mandat

Mandatet for Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi spring ut av fusjonsavtalen og er konkretisert i fusjonsprogrammet, der det går fram at prosjektet skal kome med forslag til kjerneverdier, faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen. Prosjektet skal også lage forslag til prinsipp for strategisk utvikling og samkøying av utdanningsløp, samt oversikt over vilkår for at HVL skal kunne kvalifisere seg for å få universitetsstatus i 2023. Dette skal gjerast ved å svare på desse mandatområda:

1. Skildre grunnleggjande utdannings- og forskingsområde i den nye høgskulen.
2. Skildre framståande trekk ved utdanningsprogramma og forskingsverksemda.
3. Skildre eigenart og kjerneverdier den nye høgskulen
4. Drøfte prinsipp som skal liggje til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøying av utdanning.
5. Føreslå faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen i perioden fram til 2023.
6. Kome med forslag til område der den nye høgskulen kan vere nasjonalt leiande.
7. Identifisere område der den nye høgskulen har særleg mulegheit for å lukkast internasjonalt.
8. Føreslå mulege tverrfaglege satsingsområde for den nye institusjonen.
9. Utarbeide ein plan for realisering av universitetsambisjonen i den nye høgskulen, der eksisterande og planlagde doktorgradsprogram inngår. Rolle og status til dei eksisterande forskingssentra skal vurderast og inkluderast i arbeidet. Målet er å søkje om universitetsstatus innan 2023.

1.2 Prosjektgruppa si forståing av mandat og premissgrunnlag

Fusjonsavtalen utgjer saman med den kongelege resolusjonen grunnlaget for danninga av den nye Høgskulen på Vestlandet (HVL).

I fusjonsavtalen heiter det HVL skal «byggjast og utviklast til ein fagleg sterk og tydeleg kunnskapsinstitusjon.» Den nye høgskulen skal også ha «eit nært samarbeid med samfunns-, arbeids- og næringsliv, og yte bidrag til regional, nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling» og ha «ein klar ambisjon om å verte universitet med ein profesjons- og arbeidsretta profil.»

HVL skal også byggje «sterkare og meir solide forskingsmiljø som set spor både nasjonalt og internasjonalt» og ta «nasjonal leiarposisjon på område der vi er gode.» HVL er ein sentral nasjonal aktør som tek sitt samfunnsansvar og utviklar forskning av høg internasjonal kvalitet knytt til profesjonane vi utdannar for. Høgskulen skal verte «konkurransedyktig og attraktiv» både for studentar og fagpersonar.

Regionrolla og Vestlandet er nemnt fleire gonger i fusjonsavtalen. HVL skal vidareutvikle campusane slik at regionrolla vert teken betre vare på enn i dag. Den nye høgskulen skal utvikle nærmare og meir forpliktande samarbeid med kunnskapsinstitusjonane på Vestlandet, og vere ein viktig aktør for innovasjon og framtidig verdiskaping i regionen. I tillegg skal HVL ta utgangspunkt i og byggje vidare

på hovudtrekk ved vestlandsk kultur, næring og tradisjonar. Nynorsk skal vere hovudmålforma for Høgskulen på Vestlandet.

Innovasjon og verdiskaping er i fusjonsavtalen sett i samanheng med framtidig verdiskaping på Vestlandet, som utviklar utdanningane og profesjonane med mål om å bidra til berekraftig utvikling.

Forskingmiljøa ved HVL skal setje spor både nasjonalt og internasjonalt. Høgskulen skal ha forpliktande opplegg for studentmobilitet i alle utdanningssyklusar, fleksible ordningar for tilsettmobilitet, og vere synlege internasjonalt også gjennom auka ekstern finansiering av utdanning og forskning. Forskarar og forskargrupper ved HVL skal vere tett knytt til det internasjonale forskarsamfunnet.

Den kongelege resolusjonen seier at «den nye høgskulen skal ha eit nært samarbeid med samfunns-, arbeids- og næringsliv, og yte bidrag til regional, nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling.» Høgskulen vil òg ha «ein klar ambisjon om å verte universitet med ein profesjons- og arbeidsretta profil.»

Denne forståinga av fusjonsavtalen dannar, saman med dei innspela gruppa har fått i løpet av prosessen, grunnlaget for skildringa av fagleg plattform og profil for Høgskulen på Vestlandet.

1.3 Samansetjing av prosjekt- og styringsgruppe

Prosjektgruppa har bestått av

- Knut Steinar Engelsen (prosjektleder - professor ved Avdeling for lærarutdanning og kulturfag, viserektor for FoU, HSH)
- Gro Anita Fønnes Flaten (forskingdirektør (fram til 1.11.16)/høgskuledirektør (frå 1.11.16), HiB)
- Bjørg Hafslund (instituttleiar Institutt for ergoterapi, fysioterapi og radiografi, HiB)
- Randi Skår (dekan ved Avdeling for helsefag, HiSF)

Styringsgruppa har bestått av:

- Knut Steinar Engelsen (viserektor ved HSH)
- Eva Haukeland Fredriksen (viserektor for forskning, HiB)
- Geir Anton Johansen (dekan ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag, HiB)
- Anne Robbestad (dekan ved Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag, HSH)
- Randi Skår (dekan ved Avdeling for helsefag, HiSF)
- Stein Joar Hegland (dekan ved Avdeling for ingeniør- og naturfag, HiSF)
- Tina Åsgård (tillitsvald for NTL/LO Stat, HiB)
- Joar Sande (tillitsvald for Akademikerne, HiSF)
- Marit Breivik (tillitsvald for Norsk sykepleierforbund, HiB)
- Cecilie Fredheim (student, HSH)
- Per Walther Lassen (student, HiSF)
- Eigil Hole Lønning (student, HiB)
- Sverre Åge Dahl (adm. dir. i Samfunns- og næringslivsforskning (SNF) ved NHH)
- Mimi Bjerkestrand (rektor på Slettebakken skole og tidligere leiar i Utdanningsforbundet)

Støtte frå sekretariatet:

- Georg Arnestad (HiSF)
- Anne Marthe Hanstveit (HiB)
- Anja Olsen Moberg (HiB)
- Lene Borgen Waage (HSH)

1.4 Prosess og metode

Prosjektgruppa har i løpet av hausten 2016 gjennomført tre fysiske møte og ei rekkje digitale møte, i tillegg til dialog og arbeid via e-post og digital arbeidsplattform. Styringsgruppa har ved styrehandsaminga av leveranse 1 gjennomført fem møte (to fysiske og tre digitale møte), i tillegg til tilbakemeldingar og diskusjonar på digital arbeidsplattform.

Styringsgruppa er sett saman av leiarar, arbeidstakarrepresentantar og studentrepresentantar med ulik fagbakgrunn frå dei tre nærregionane, samt eksterne representantar. Dette har gjort at prosjektgruppa har fått viktige og nyttige innspel gjennom styringsgruppemøta til både prosess og metode, innhald og struktur for leveransane.

Innleiingsvis i arbeidet nytta prosjektgruppa ei *induktiv* tilnærming, gjennom å studere og samanstillе data frå ulike kjelder for å presentere den faglege aktiviteten ved HVL¹:

- Strategiske planar for dei tre institusjonane.
- Elleve samtalar med totalt 91 deltakarar knytt til fagavdelingane (studentar, vitenskapleg tilsette, teknisk-administrativt tilsette og leiing på institutt/studie/FoU-programnivå).
- Data frå NOKUT-portalen på studieprogramnivå.
- Informasjon frå nettsider og ressurspersonar ved dei tre høgskulane for oversikt over forskingsområda.
- Oversikt over etter- og vidareutdanningstilbod ved dei tre høgskulane frå arbeidsgruppa for EVU i «Sikker drift-prosjektet».

I veke 42 var det innspelsveke der tilsette og studentar ved alle delar av HVL fekk høve til å gi innspel til ulike prosjekt i fusjonsprogrammet. Delleveranse 1 vart sendt ut 17. oktober. Prosjektdeltakarar frå Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi deltok på innspelsdagane. Prosjektgruppa bad då særleg om ei kvalitetssikring av innhaldet i delleveransen.

I det vidare arbeidet har prosjektgruppa i hovudsak nytta ei *deduktiv* tilnærming, ved å svare på mandatområde 3-8 og bruke materialet frå delleveranse 1. Dette er supplert med mellom anna informasjon om samansetjing av fagtilsette med førstekompetanse og i stipendiatløp, for betre å kunne underbygge svara.

Leveranse 1 vert sendt til høyring 1. desember, med høyringsfrist 8. desember. Parallelt med dette blir fagmiljø knytte til områda der prosjektgruppa meiner HVL kan hevde seg nasjonalt og/eller lukkast internasjonalt, bedne om å utfylle omtalen av området med argumentasjon om kva som gjer at området skal trekkast fram. I høyringa opnar ein også for at andre område kan trekkast fram, men prosjektgruppa ber då om at ein samstundes skriv ein omtale med argumentasjon for at dette området skal trekkast fram.

Vi ser det som avgjerande at HVL sin plattform og profil får ei god og brei forankring i institusjonen. Det har derfor også vore prosjektgruppa sin intensjon å gjennomføre samtalar med fagmiljø på tvers av campus, fag og profesjonar, samt med eksterne representantar, men dette lét seg ikkje gjennomføre innanfor tidsrammene for utgreiingsarbeidet. Sidan det er lagt opp til styrehandsaming i to rundar, vil prosjektgruppa difor leggje opp til å gjennomføre slike samtalar mellom dei to rundane.

1.5 Struktur for leveranse 1

Mandatområde 1 (skildre grunnleggande utdannings- og forskingsområde i den nye høgskulen) og *mandatområde 2* (skildre framståande trekk ved utdanningsprogramma og forskingsverksemda) er skildra i delleveranse 1 (vedlegg 2).

¹ Datagrunnlaget er nærare skildra i punkt 1.2 i delleveranse 1 (vedlegg 2).

Mandat område 3-8 er omtala i dette dokumentet gjennom følgjande punkt:

2. HVL sin eigenart og kjerneverdier (*mandat område 3*)
3. Omtale av profilområda med skildring og argumentasjon for val av profilområdet, profilelement, område der HVL kan vera nasjonalt leiande og område der HVL har særleg mulegheit for å lukkast internasjonalt (*mandat område 3, 6 og 7*)
4. Mulege tverrfaglege satsingsområde for den nye institusjonen (mandat område 8)
5. Drøfting av prinsipp som ligg til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøyring av utdanning (*mandat område 4*)
6. Forslag til faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen i perioden fram til 2023 (*mandat område 5*)

Det er sett ned ei eiga gruppe som skal lage ein plan for realisering av universitetsambisjonen (*mandat område 9*). Denne gruppa vil starte den konstruktive delen av arbeidet sitt etter at denne leveransen er levert til interimsstyret. Tidsfrist for dette arbeidet vil bli fastsett av interimsstyret. Vi legg likevel her ved ei oversikt over vilkår som må oppfyllest om HVL skal kunne kvalifisere seg for å få universitetsstatus i 2023, inklusive dei milepålar som må nåast om planen skal kunne gjennomførast i samsvar med studiekvalitets- og studietilsynsforskriftene (vedlegg 1).

2 HVL sin eigenart og kjerneverdier

2.1 Plattform- og verdielement

Svaret på dette mandat området er i hovudsak basert på data og analysar som vart gjennomførte i samband med delleveranse 1 (jf. vedlegg 2). Tolka inn i mot fusjonsavtalen skil følgjande plattform- og verdielement seg ut i denne oppsummeringa:

Universitetsambisjonen er eit berande element i arbeidet med den faglege og fagleg-strategiske utviklinga av Høgskulen på Vestlandet. Prosjektgruppa skal i ein eigen delleveranse skissere korleis dette arbeidet skal realiserast slik at eit vestlandsuniversitet med ein arbeidslivs- og profesjonsprofil kan realiserast innan 2023.

Vestlandet og vestlandsidentiteten er ein grunnleggande del av HVL si plattform. Vi skal tilby relevante og tidsriktige utdanningar på bachelor-, master- og ph.d.-nivå med kunnskapsbasert praksis og entreprenørskap som overordna perspektiv og utføre forskning i nasjonal og internasjonal kunnskapsfront.

Nynorsk er ein vesentleg identitetsmarkør for Høgskulen på Vestlandet. Høgskulen vil stimulere til forskning kring nynorsk språk og fagdidaktikk i samarbeid med dei andre institusjonane i UH-nett Vest. Høgskulen ser det som ei viktig oppgåve å bidra til utvikling av eit *klårt og enkelt nynorsk fagspråk* innanfor fagområda ved HVL.

«*Tett på*» i brei tyding utgjer òg eit vesentleg fundament i plattformen. Vi skal vere tett på studenten, tett på samfunns-, kultur- og arbeidsliv i regionen og tett på i forholdet mellom fag og administrasjon internt i høgskulen.

2.2 Faglege profilområde

Prosjektgruppa har teke utgangspunkt i at HVL som framtidig universitet skal ha ein profesjons- og arbeidslivsretta profil². Dette inneber at i tillegg til høg fagleg internasjonal kvalitet, skal også nytte og relevans vere berande faktorar både i utdanningstilbod og forskingsaktivitet. I tillegg må den overordna profilen sjåast i samheng med nokre grunnleggande premisser som ligg til grunn for å kunne oppnå status som universitet. HVL må for det første tilby gjennomgåande studieløp frå bachelor-til ph.d.-nivå innan minimum fire fagområde (studiekvalitetsforskrifta § 3-8, 3. ledd). Vidare

² Omgrepet arbeidsliv inkluderer samfunnsliv i prosjektgruppa si forståing

må høgskulen ha stabile fagmiljø med høg kompetanse innan både utdanning, forskning og utvikling, som legg grunnlag for denne utviklinga (studie kvalitetsforskrift §3-8, 1. ledd). Så vel utdanning som FoU-verksemd skal halde høg internasjonal kvalitet, samstundes som studia må ha eit tilstrekkeleg studentgrunnlag og god gjennomstrøyming over tid på alle tre nivå (forslag til ny studietilsynsforskrift § 3-4 , § 2-2. 12. ledd, § 3-1. 4. ledd).

Korleis påverkar så universitetsambisjonen profilarbeidet? Ei viktig drøfting her er kor vidt ein skal ta utgangspunkt i ph.d.-satsingar når det gjeld utvikling av profilområde for HVL. Prosjektgruppa har teke utgangspunkt i både etablerte ph.d.-utdanningar og pågåande ph.d.-søknader i arbeidet med å finne framstående omgrep i profilområda. Sidan storparten av utdanningstilboda ved HVL er på bachelor- og masternivå, vil også den faglege breidda på dette nivået vere grunnlag for profilarbeidet. Både eigne masterutdanningar og vidareutdanningar på masternivå vil vere sentrale i og med at desse fagmiljøa legg viktige premisser for utforming av ph.d.-utdanningar.

Alle universitet og høgskular har krav om å fastsetje eigne mål og styringsparametrar for verksemda. Desse skal byggje opp under måla som er sette for heile sektoren, og vise kva profil og utviklingsstrategi den enkelte institusjonen har³. På vegen mot status som universitet er det difor viktig å utvikle faglege profilar som gjer at ein i framtida står rusta til å ivareta dei fullmakter universitetsstatus gir i form av mynde til sjølv å akkreditere studium frå første til tredje syklus. Dette inneber at ein har fagmiljø som både kan vidareutvikle og skape nye utdanningstilbod innanfor institusjonens faglege profil, og som evnar å skape ein god samanheng mellom utdanning og forskings- og utviklingsarbeid. I tillegg skal den faglege profilen plassere institusjonen i UH-landskapet, både nasjonalt og internasjonalt.

Når det gjeld profesjons- og arbeidslivsprofilen, må fagleg profil her også omfatte dei utdanningane som har eit særskilt samfunnsmandat med tilhøyrande nasjonale rammeverk. Ein ser i dag ei utvikling mot ei «forenkling» av nasjonale rammeplanar, samstundes som det går mot ei sterkare nasjonal styring av kva som skal kjenneteikne kvalitet i høgare utdanning generelt. I dette står læringsutbyte og lærings- og vurderingsmåtar, undervisningskompetanse og utdanningsleiing sentralt. Samstundes har utdanningsinstitusjonane sterke føringar når det gjeld å ivareta kunnskapstriangelet utdanning – forskning – innovasjon. For profesjonsutdanningane betyr dette at ein kan ha eit felles innhald i studia, som til dømes fagområde og praksisområde, men at ein gjennom læringsmetodar og forskingsbasert undervisning kan ta del i den faglege innretninga og perspektiva som særmerker den institusjonen ein høyrer til. I dette ligg også vektlegging av kunnskapsbasert praksis og læringsverktøy, som til dømes IKT og entreprenørskap, som kan gjere studentane i stand til å bidra i kvalitetsutvikling og forbetring i dei yrkessamanhengane ein utdannar seg til.

Oppsummert er det fylgjande moment som legg grunnlaget for dei føreslegne faglege profilområda:

- Relevans i høve samfunns-, kultur-, arbeids- og næringsliv regionalt og nasjonalt
- Profil i eksisterande utdanningstilbod, særleg på master- og ph.d.-nivå
- Forholdet mellom utdanning, forskning og innovasjon
- Potensial i fag- og forskingsmiljø, nasjonalt og internasjonalt vitenskapleg nivå
- Læringsmiljø og læringsaktivitetar
- Høg kvalitet i forskingsarbeidet gjennom ekstern forskingsfinansiering og vitenskapleg publisering og sitering
- Fleire forskingsområde i forskingsfronten

Profilskilddringa er meint å gje nokre klare retningar for prioriterte satsingsområde på utdannings- og forskingsfeltet, basert på sterke og til dels komplementære fagmiljø og på overordna strategiske

³ Orientering om forslag til statsbudsjettet 2017 for universitet og høgskular, s 4:
<https://www.regjeringen.no/contentassets/4e0529414f2d4ee5951a1525ad7bb266/orientering-om-forslag-til-statsbudsjettet-2017-for-universiteter-og-hogskolar.pdf>

føringar. Inndelinga er ikkje meint å leggje føringar for fakultets- og instituttstrukturen i HVL. Det er òg viktig å merke seg at fleire av profilelementa kan høyre naturleg inn under fleire av profilområda.

Profilområda er delt inn i fire overordna kategoriar:

Profilområde 1 Helse, omsorg og velferd

	1) Helse, omsorg og velferd	2) Danning, kultur og samfunn	3) Teknologi og sikkerheit	4) Innovasjon, entreprenørskap og berekraftig omstilling
Profilelement	Omsorgstjenester, samhandling, implementeringsforskning, klinisk helse, psykisk helse og rus, livsstil, helse og livskvalitet, sosialt arbeid, samfunnsarbeid	Fag og allmenndidaktikk; idrett; oppvekst, demokrati og mangfald; kunst – og kultur; læring og nye medium; utdanningsleiing	Teknologi og energi; naturvitenskap og planlegging; brannikkerhet; hav og nautikk	Regional økonomi og utvikling; innovasjon i velferdstenester; organisasjon og leiing; klimaomstilling; grønt skifte og berekraftig utvikling
Kan lukkast nasjonalt	Omsorgsforskning Implementeringsforskning og metodeutvikling Klinisk helse Livsstil, helse og livskvalitet Psykisk helse og rus Samhandling	Barne og ungdomslitteratur Idrett IKT i læring Matematikkdidaktikk Performative kunstfag i opplæring og danning Praksisnær utdanningsforskning	Datateknologi Brann og nautikk Miljøvitenskap og berekraftig utvikling	Regional økonomi, historie og utvikling Student-entreprenørskap
Internasjonalt	Care research	Creativities, Arts and Science in Education	Computer Science Nautical and maritime operations	Innovasjons- og entreprenørskapsforskning Sustainable climate change management
Tverrgående satsingsområde	Livsstil, fysisk aktivitet og helsefremjing, Berekraft og sikkerheit Innovasjon, kreativitet og entreprenørskap, IKT som mulegheitskapande teknologi			

Profilområde 2 Danning, kultur og samfunn

Profilområde 3 Teknologi og sikkerheit

Profilområde 4 Innovasjon, entreprenørskap og berekraftig omstilling

3 Omtale av profilområda

For dei ulike profilområda som er valt, gir vi her ei skildring og ein argumentasjon for val av profilområdet og synleggjer ulike profilelement. Vi peikar òg på område der HVL kan vere nasjonalt leiande og område der HVL har særleg mulegheit for å lukkast internasjonalt (*mandatområde 3, 6 og 7*).

3.1 Profilområde 1: Helse, omsorg og velferd

Dette profilområdet veks fram av helse- og sosialfaga ved HVL som gjennom utdanning og forskning skal medverke til betre tenester, behandling og omsorg til pasientar og brukarar i alle livsfasar. Brukarmedverknad, livskvalitet, pasientsikkerheit, førebygging, rehabilitering, sjukdomshandtering og diagnostiske metodar er nokre sentrale område innan helseforskninga. Vidare ser ein både eksisterande og potensielle tverrfaglege samarbeid innan helse-, sosial-, og idrettsfag, gjennom til dømes samhandlingsforskning, velferdstenesteforskning, og forskning på livsstilssjukdomar, livsstilsending og helsefremjing. I dette ligg også utvikling av helse- og velferdstenester gjennom bruk av ny teknologi, kunnskapsleiing og samhandling i førstelinja. Brukarinvolvering i forskning kan også framhevast med døme som forskingscirklar i sosialt arbeid og sjølvrapportering av helse- og livskvalitet ved livsstilssjukdom og kronisk sjukdom. Diabetessjukepleie og rusomsorg, samt fedmebehandling gjennom kirurgi eller livstilsending er døme på sentrale forskingsfelt. Her er også idrettsfaga og ernæringsfaga sentrale med vektlegging av helsefremjing gjennom kosthald, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Vidare ser ein gjennom arbeidet med ein ph.d. i helsevitenskap potensialet det samla fagmiljøet har når det gjeld å byggje ny kunnskap innan helsefeltet og utvikle metodar for å implementere

forskningsbasert kunnskap i praksis. Her representerer omgrepa helse, funksjon og deltaking breidda og djupna i dei fag- og forskingsmiljøa som legg grunnlaget for søknad om akkreditering av ei ph.d.-utdanning.

Ein vesentleg del av både utdanningstilbod og forskingsområde i HVL bevegar seg mot spesialist- og kommunehelsetenesta og mot eldre og brukarar med samansette, langvarige og komplekse behov. Her har HVL eit veksande tverrfagleg miljø innan både omsorgsforskning og samhandlingsforskning. Felles for helse- og velferdsfeltet er at ein blir utfordra på aktiv samhandling på ulike nivå, mellom spesialist- og kommunehelsetenesta, mellom ulike profesjonar og mellom profesjonelle og brukarar og deira familie eller pårørande. I dette ligg også behovet for sosial innovasjon og endring. HVL har tverrfaglege masterutdanningstilbod innan samhandling og samfunnsarbeid, som begge fangar desse utfordringane. Vidare er klinisk helse, som inneber mellom anna diagnostisering, pleie eller behandling av pasientar med akutt, kritisk eller kronisk sjukdom, eit felt som omfattar fleire fag og utdanningar. I tillegg har HVL både utdanning og forskning innan reproduktiv helse, og bidreg på eit veksande felt innan velferdstenestene knytt til barnevern og psykisk helse hjå barn og unge. Innan felte som omhandlar svangerskap, barn og familie, ser ein migrasjon som eit forskingsområde i utvikling.

Eit anna område som òg skapar nye mulegheiter for innovasjon i helse og velferd, er forskning innan biomedisin og genetik, biobankar og offentlege helsedata, digitalisering og teknologi. Dette er område der bioingeniør- og ingeniørfag møter helsefag. Her er forskingsmiljøa ved HVL i god utvikling. Forskningsområdet kan utviklast vidare ved mellom anna bruk av det medisinsk-tekniske utstyret som ein i dag har ved HVL.

Innanfor profilmrådet helse, omsorg og velferd er det 222 personar med førstekompetanse eller i stipendiatløp (43 med toppkompetanse). Ser vi på kva forskingsområde og forskingsgrupper desse er knytte opp mot, i tillegg til den samla utdannings- og FoU-verksemda, så teiknar det seg eit bilete av fylgjande profilelement innan Helse, omsorg og velferd:

- **Omsorgstenester**, som inkluderer rehabilitering, helsefremming og velferdsteknologi
- **Samhandling**, som inkluderer pasientsikkerhet, brukarmedverknad og velferdstenester
- **Implementeringsforskning**
- **Klinisk helse**, som inkluderer bevegelse og funksjon og reproduktiv helse
- **Psykisk helse og rus**
- **Livsstil, helse og livskvalitet**, som inkluderer fysisk aktivitet, ernæring og folkehelse
- **Sosialt arbeid og samfunnsarbeid**, som inkluderer barnevern og migrasjon

Område HVL kan hevde seg nasjonalt

Basert på ei heilskapleg vurdering av profilelementa, breidde og omfang på fagmiljø og utdanningar, gjennomslagskraft i publisering og ekstern finansiering og utdanningskvalitet, skil følgjande område innanfor helse, omsorg og velferd seg ut som mulege område med nasjonal posisjon⁴:

Omsorgsforskning

Omsorgsforskning rettar seg mot pleie- og omsorgssektoren, og Senter for omsorgsforskning vest er eit viktig knutepunkt for både forskning og bygging av utdanningstilbod i HVL. Fokus er på omsorgstenester i kommunane, med særleg vekt på eldreomsorg. Med institusjonelle vilkår forstår ein økonomiske, organisatoriske, kulturelle, verdimesige og sosiale rammer for å utøve tenestene. Dette betyr at tenesteforskning er eit sentralt forskingsområde, i tillegg til demensomsorg, kvardagsrehabilitering og omsorgsteknologi. Senteret arbeider også med grunnlagstenking knytt til

⁴ Parallelt med at leveransen er sendt til høyring (1/12) er det sendt ut førespurnad til fagmiljøa bak desse områda med spørsmål om å kvalitetssikre og utdjupe omtala.

omsorg. På denne måten representerer omsorgsforskning eit tverrfagleg felt. Forskingsmiljøet har siste åra henta inn eksterne midlar til fleire store forskingsprosjekt og kan vise til ei omfattande liste av publikasjonar.

Implementeringsforskning og metodeutvikling

Gjennom eit veksande miljø innan implementeringsforskning og metodeutvikling svarar HVL, som eitt av få miljø i Noreg, på ein etterspurnad nasjonalt. Implementeringsforskninga vektlegg utvikling av kunnskap om korleis resultat frå forskning kan nyttast i praksis, i tillegg til å utvikle kunnskap om metodar for evaluering av helsefagleg praksis og forskingspraksis. Metodane omfattar både systematiske oversikter, komplekse intervensjonsstudiar og andre typar kvantitative og kvalitative studiar. HVL vil som einaste utdanningsinstitusjon i Noreg tilby master i kunnskapsbasert praksis, og forskingsmiljøet er viktig i bygging av ph.d. i helsevitenskap.

Klinisk helse

HVL markerer seg nasjonalt gjennom eit stort helsefagleg utdannings- og forskingsmiljø som omfattar ulike funksjonar innan spesialisthelseteneste i sjukehus og kommunehelseteneste. HVL vil tilby masterutdanningar innan klinisk helse. Miljøet rundt masterutdanningane er eit viktig grunnlag for utvikling av ph.d. i helsevitenskap, som har arbeidstitelen helse, funksjon og deltaking. Her må særleg nemnast forskingsmiljøet kring diabetessjukepleie som forskar på pasienterfaringar og opplevingar med å leve med diabetes. Dette miljøet har utmerka seg både gjennom publiseringskvalitet og eksternfinansiering. I tillegg har HVL eit stort forskingsmiljø innan områda bevegelse og funksjon. Forskinga har som mål å gje auka forståing for sjukdom og helse, spesielt innan muskel-skjelettplager og psykiske lidningar og i grenseoppgangen mellom desse.

Livsstil, helse og livskvalitet

Dette er eit spennande tverrfagleg miljø under utvikling. Det omfattar både helsefag og idrettsfag. Det har særleg utmerka seg gjennom forskning kring pasienterfaringar og sjølvrapportert helse, samt fysisk aktivitet og ernæring som viktige faktorar ved livsstilsendring. Forskingsområda fysisk aktivitet, ernæring og folkehelse relaterer seg til master i idrettsvitenskap og bachelor i folkehelse. Eit større forskingsmiljø på tvers i HVL rettar seg mot helse og livskvalitet ved livsstilssjukdom og kronisk sjukdom. Her har fedmeforskingsmiljøet markert seg gjennom utvikling av kunnskap som kan gje betre behandlingresultat, rehabilitering og oppfølging av sjukeleg overvektige personar. Forskingsmiljøet syner igjen nasjonalt og internasjonalt gjennom ei rekkje vitenskaplege publikasjonar og populærvitenskapleg formidling. I tillegg har HVL eit forskingsmiljø som ser på korleis sjukdom og behandling påverkar ulike pasientgrupper sin livskvalitet, helsefremming og deltaking i samfunnet.

Psykisk helse og rus

HVL har utdanningar på fleire nivå som rekrutterer godt på feltet psykisk helse og rus. Forskingsmiljøa kring psykisk helse og rus har brukarmedverknad som ein felles ledetråd. At både pasientar og brukarar samt pasient- og brukarrepresentantar medverkar på individ- og systemnivå, er både eit verkemiddel for å heve kvaliteten på tenestene og ein demokratisk verdi i seg sjølv. Her har miljøa særleg føresetnad til å markere seg nasjonalt gjennom implementering av eit klinisk tilbagemeldingsinstrument som er basert på brukarinvolvering. Eit solid miljø er under oppbygging gjennom fleire ph.d.-prosjekt og tilslag på eksterne midlar.

Samhandling

Dette er eit område som har stort potensiale til nasjonal posisjon gjennom tverrfaglege forskingsmiljø med mellom anna vekt på kommunal tenesteinnovasjon og kunnskapsleiing i førstelinja. HVL tilbyr masterutdanningar som byggjer på prinsippa i samhandlingsreforma, som heilskaplege tenester og pasientforløp. HVL har også etablerte strukturar som svarar på eit nasjonalt behov for samhandling og gode pasientforløp på tvers av forvaltningsnivå. Gjennom utprøving av «helsetorgmodellen» vart det seinare utvikla ei eiga FoU-eining for samhandling (FoUSAM) mellom høgskule, helseføretak og kommunar i Stord/Haugesund. Denne modellen har markert seg nasjonalt og kan vere inspirasjon for utvikling av HVL si regionale rolle innan helse, omsorg og velferd.

Område der HVL har særlege mulegheiter for å lukkast internasjonalt

Omsorgsforskning (Care Research)

Av dei områda som er nemnt ovanfor som kan markere seg nasjonalt, kan omsorgsforskning trekkjast fram som eit miljø som kan lukkast internasjonalt. Dette handlar både om den posisjonen omsorgsforskning allereie har gjennom ulike forskingsprosjekt med internasjonal deltaking og sampublisering, og den styrken dette miljøet har gjennom det at ein kan spele på eit breitt fagmiljø på tvers av ulike utdanningar og forskingsfelt i HVL.

3.2 Profilmråde 2: Danning, kultur og samfunn

Danning er eit sentralt omgrep for HVL sine satsingar innan dei utdanningsretta profesjonsområda ved HVL og gir, saman med omgrepet didaktikk, kursen for den faglege profileringa. Dette dreier seg om dei store lærarutdanningane, grunnskulelærarutdanninga og barnehagelærarutdanninga, men også PPU, faglærarutdanningane, ei eventuell komande lektorutdanning, didaktisk retta fagstudium og omfattande etter- og vidareutdanningsverksemd, der læring og undervisning er dei sentrale faglege temaa.

Eit breitt kulturomgrep kan knytast til kunst-, idretts- og språkfag og dannar, saman med dei samfunnsfaglege perspektiva, eit grunnlag for å kople dannelsings- og læringsperspektivet til emne som til dømes oppvekst, demokrati, medborgarskap, samfunnsengasjement, deltaking og kulturelt mangfald.

Innanfor profilmrådet danning, kultur og samfunn er det 214 med førstekompetanse eller i stipendiatløp (av desse har 40 toppkompetanse). Følgjande profilelement er identifiserte:

- **Fag og allmenndidaktikk**
- **Idrett**
- **Kunst- og kulturfag**
- **Læring og nye medium**
- **Oppvekst, demokrati og mangfald**
- **Utdanningsleiing**

Område der HVL kan hevde seg nasjonalt

Basert på ei heilskapleg vurdering av profilelementa, breidde og omfang på fagmiljø og utdanningar, gjennomslagskraft i publisering og ekstern finansiering og utdanningskvalitet skil følgjande område innanfor danning, kultur og samfunn seg ut med mulege nasjonal posisjon⁵:

Barne- og ungdomslitteratur

Barne og ungdomslitteratur er eit felt der HVL sine institusjonar har markert seg klart nasjonalt, både på forskingsfeltet, men også ved at institusjonen er vertskap for ein eigen, unik barnelitteraturfestival.

Idrett

HVL har eit sterkt idretts- og kroppsøvmiljø med stor breidde i utdanningsporteføljen og med ei sterk forskingsforankring og høg publiseringsaktivitet. I fagmiljøet er det høg kompetanse på fleire felt, frå toppidrett til friluftsliv og med viktige didaktiske komponentar.

Performative kunst og kulturfag

Kunst- og kulturfag er saman med kunstfagdidaktikk eit tydeleg område i HVL som kan hevde seg nasjonalt, spesielt knytt til performative kunstfag som musikk og drama, men også til litteraturfeltet. Her har institusjonen alt etablert ein nasjonal posisjon, mellom anna gjennom etablering av to senter

⁵ Parallelt med at leveransen er sendt til høyring (1/12) er det sendt ut førespurnad til fagmiljøa bak desse områda med spørsmål om å kvalitetssikre og utdjupe omtala.

og sentrale roller i etableringa av ein tverrinstitusjonell og aktiv forskarskule på ph.d.-nivå innan musikkfeltet. Fagmiljøa på dei ulike campus er til dels komplementære.

Læring og nye medium

Læring og nye medium beskriv eit eksisterande satsingsområde ved HVL og utgjer samstundes ei operasjonalisering av HVL sin overordna strategi om å satse på digitalisering, også i utdanning og forskning. Danninga av HVL fører til ei naturleg kopling mellom operative undervisningsmiljø, forskingsretta miljø og miljø med meir «hands-on»/ «to do» mediekompetanse.

Matematikkdidaktikk

Innanfor matematikkdidaktikk har HVL tatt ein nordisk posisjon innafor praksisnær, undersøkende og kritisk matematikk-didaktikk kor læringsamtalen er eit sentralt særtrekk. Fagmiljøet har også redaktøransvar for eit anerkjent nasjonalt tidsskrift på feltet.

Praksisnær utdanningsforskning

HVL sin profil innan praksisnær utdanningsforskning er knytt til fleire område der HVL samla sett står sterkt nasjonalt. Dei *fagdidaktiske* miljøa, både humanistiske, samfunnsfaglege og realfaglege, er samla sett sterke og til dels komplementære. Utdannings- og forskingsmiljøet på barnehagefeltet, er også i ferd med å etablere ein nasjonal posisjon, både på forskingsfeltet og når det gjeld nye, distribuerte utdanningsformer, der IKT spelar ei sentral rolle, til dømes arbeidsplass-basert barnehagelærarutdanning. *Lærarprofesjonalitet* er eit forskingsfelt som bidrog sterkt til etablering av ph.d.-programmet «Studier av danning og didaktiske praksiser», og vil vere eit viktig felt her.

Fagmiljøa frå fleire campus ved HVL har etablert ein markert nasjonal og til dels internasjonal posisjon innan *lærarutdanningsforskning*, mellom anna gjennom sentrale roller i etablering og drift av den nasjonale forskarskolen for lærarutdanning, NAFOL. *Vurderingsforskning* er også eit felt der HVL står sterkt både nasjonalt og internasjonalt, både i form av publiseringssamarbeid, drift av store forskingsprosjekt og fagleg nettverkstilknytting på høgt internasjonalt nivå. HVL har eit tungt fagmiljø innan utdanning og forskning på *skule- og barnehageleing* og har utvikla eit tett og unikt samarbeid med regionale aktørar om leiarutvikling på ulikt nivå. Forskingsmiljøet på feltet har klart markert seg på nasjonalt nivå.

Område der HVL har særlege mulegheiter for å lukkast internasjonalt

Creativities, arts and science in education

HVL har på kort tid etablert ein internasjonal leiarposisjon når det gjeld fagleg kopling mellom kunstfag og naturvitskap innan utdanningsfeltet, samla i satsingsfeltet *Creativities, Arts and Science in Education*. Dei involverte prosjekta har både nasjonal (NFR) og internasjonal finansiering (I Horizon2020 og Erasmus +) og aktiviteten er knytt opp i mot eit sterkt internasjonalt nettverk, tyngst festa i Europa men også med tilknytning til sterke universitetsmiljø i USA og Canada. HVL si rolle er å leie arbeidet med utviklinga av samspelet mellom kunstfag og naturvitskap. Den didaktiske kjernen i aktivitetane er knytt til global samproduksjon av opera med tematikk frå naturvitskap, eit konsept som vart utvikla gjennom tidlegare EU-finansiert aktivitet. Tema og problemstillingar frå partikkelfysikk og astronomi har vore utgangspunkt for kunstfagleg bearbeiding gjennom musikk, drama, dans og kunst & handverk og utgjer dei faglege kjerneområda. Det er for tida fleire EU-orienterte prosjekt under utvikling med forankring i det same nettverket.

3.3 Profilmråde 3: Teknologi og sikkerheit

Dette profilmrådet byggjer på ingeniørfag og naturvitskap som saman med nautikk og økonomiske fag har ei felles utfordring i å bidra med berekraftige løysingar innanfor energi, hav, klima, miljø og omstilling. Dei store klimaendringane dei siste åra og ei berekraftig maritim næring gjev Vestlandet særlege utfordringar og mulegheiter som gjer at sikkerheit vert eit sentralt område for HVL. Det ligg ein betydeleg fagleg kompetanse ved HVL innanfor område som klimatilpassing, nye fornybare energiformer, geofare, økologi og maritim næring og utvikling. Det er nødvendig å forske på og forstå utfordringane som grunnlag for kunnskapsbasert handling og utvikling. Samtidig skal vi bidra til å

utnytte mulegheitene ved kysten og i havet som ein verdifull ressurs som kan bidra til berekraftig næringsutvikling. Det gjeld ny til dømes ferdsel, havbruk og vidare utvinning av ressursane på havbotnen. Desse perspektiva skal reflekterast i utdanningstilboda innan teknologi, miljøvitskap, nautikk og brannikkerhet.

Innanfor profilområdet teknologi og sikkerheit er det 166 med førstekompetanse eller i stipendiatløp (av desse har 28 toppkompetanse).

Vi har identifisert følgjande profilelement:

- **Teknologi og energi**
- **Naturvitskap og planlegging**
- **Brannikkerhet**
- **Hav og nautikk.**

Område der HVL kan hevde seg nasjonalt

Basert på ei heilskapleg vurdering av profilelementa, breidde og omfang på fagmiljø og utdanningar, gjennomslagskraft i publisering og ekstern finansiering og utdanningskvalitet skil følgjande område innanfor teknologi, miljøvitskap og sikkerheit seg ut som mulige område med nasjonal posisjon:

Datateknologi

Datateknologi omhandlar alt frå sensor og måleteknologi, via nettverk og kommunikasjon til programvare og datasystem for tolking, analyse, lagring og av bruk av data til dømes til å styre ulike prosessar. Dette vert realisert i ulike datasystem i alt frå store datamaskiner til smarttelefonar og nettbrett som i aukande grad er brukargrensesnittet ved hjelp av appar. Datateknologi er i ferd med å revolusjonere samfunnet innan fleire område, som helsesektoren, til dømes velferdsteknologi som gjer at eldre kan bu lenger heime. Eit anna døme er omtala som Industri 4.0 med fabrikkar der maskiner kommuniserer med kvarandre og tilpassar operasjonar etter behov – i motsetnad til standardiserte produksjonslinjer. HVL har ein nasjonal og internasjonal posisjon på dette feltet som er utvikla både gjennom høg kvalitetsforskning og samarbeid med regionalt og internasjonalt næringsliv.

Brann og nautikk

Brannutdanninga på bachelornivået ved HVL er unik i Norge. På masternivået er HVL in av åtte institusjonar i verda som tilbyr masterutdanning innan brannikkerhet. Forskinga på feltet, basert på simulering og bruk av matematiske modellar, har omfattande ekstern finansiering. HVL er éin av fire partnerar i ein delt ph.d. på feltet nautiske operasjonar. Forskinga på dette fagområdet har fokus på organisatoriske og operative aspekt ved risiko og sikkerheit .

Miljøvitskap og berekraftig utvikling

Samfunnet sine aktivitetar påverkar og vert påverka av naturen og miljøet rundt oss. Økologi, geologi og geofare og andre naturvitskapar står sentralt for å forstå korleis naturen fungerer, korleis den vert påverka av ulike inngrep og dermed korleis vi kan redusera konsekvensane av samfunnets påverknad på miljøet. Berekraftig bruk av fornybare energiressursar er viktig for å få ei samfunnsutvikling der ein tek vare på miljøet, sikrar sosial likskap og økonomisk utvikling. Anvendt og grunnleggande forskning ved HVL inngår som grunnlag for å sikre god arealplanlegging og berekraftig bruk av natur- og energiressursar. Dette tverrfaglege området spenner over fornybare energikjelder som vass-, vind- og solkraft, kraftdistribusjon, energiberarar som batteri- og hydrogenteknologi, energieffektive og miljøvenlege bygg og anlegg. Såkalla smarte hus og byar er ein viktig del av dette, også i forhold til areal- og landskapsplanlegging.

Område der HVL har særlege mulegheiter for å lukkast internasjonalt

Computer science

(Sjå beskrivelse under nasjonale område: Datateknologi)

Nautical and maritime operations

Området «Nautical and maritime operations» er del av ei nasjonalt satsing for å bygge maritim kompetanse. Prosjektet vart etablert av Kunnskapsdepartementet i samarbeid med Handel og næringsdepartementet i 2011 og varer ut 2020. HVL samarbeider med tre andre høgare utdanningsinstitusjonar om dette prosjektet. Så langt har prosjektet resultert i eit felles ph.d.-program i nautiske operasjonar, akkreditert i 2016. Forskinga innanfor programmet rettar seg mot avansert bruk av simulatorar. HVL har særskilt ansvar for fagområda sikkerheitsleiing, organisasjon og leiing og brannikkerhet. HVL har også under utvikling eit masterprogram i skipsteknologi, maritime operasjonar og leiing, i samarbeid med eit tysk miljø. Her er også bruken av simulatorar sentralt både i undervisning og i forskning

Profilområde 4: Innovasjon, entreprenørskap og berekraftig omstilling

Dette profilområdet kombinerer kunnskap frå samfunns- og naturvitskapane med bruksretta kunnskap frå profesjonane.

Dagens nærings- og samfunnsliv er i stadig endring. Innovasjon, entreprenørskap og omstilling vert utpeikt som særleg viktige innsatsområde for Vestlandet og Noreg i tida framover. HVL spelar ei aktiv og viktig rolle i denne omstillinga. Vår inngang til innovasjon og omstilling er forankra i forskning. Dette inneber at vi arbeider særleg med å forstå korleis innovasjonsprosessar utspelar seg innan ulike regionale kontekstar. Ei rekke forskjellar finst både når det gjeld geografi, sektorar og verksemdsgrenser, noko vi tek høgde for i våre tiltak for stimulere innovasjon og omstilling. Dette kjem eksempelvis til uttrykk i våre satsingar på studententreprenørskap og ansvarleg innovasjon.

Forskinga på innovasjon og omstilling dannar grunnlag for HVL si rolle som ein kompetent samarbeidspartnar for regionalt nærings- og samfunnsliv. Eksempelvis utdannar vi studentar som har forståing for korleis innovasjon og omstilling skjer, og ikkje minst kvifor desse prosessane er viktige for å vidareutvikle Vestlandet. Dette vert også reflektert i ei tydeleg satsing på studententreprenørskap ved HVL. Det er eit mål å etablere studentinkubatorar på alle fem campusane. Regionalt nærings- og samfunnsliv er tett involvert i dette arbeidet.

Gjennomgripande endringar i samfunn og miljø (t.d. migrasjon og klimaendringar) krev omstilling av strukturane i samfunnet. Berekraftig utvikling må til for å kunne takle utfordringane desse endringane medfører og for å sikre at vi har gode samfunn å leve i framtida. Korleis slik utvikling og omstilling skal skje, krev kunnskap på tvers av økonomi og samfunnsvitskap, teknologi og naturvitskap, helse- og læringsvitskapane.

Innanfor profilområdet innovasjon, entreprenørskap og berekraftig omstilling er det 67 med førstekompetanse eller i stipendiatløp (av desse har 15 toppkompetanse).

Vi har identifisert følgjande profilelement:

- **Regional økonomi og utvikling**
- **Innovasjon i velferdstenester**
- **Organisasjon og leiing**
- **Klimaomstilling**
- **Grønt skifte og berekraftig utvikling**

Område HVL kan hevde seg nasjonalt

Basert på ei heilskapleg vurdering av profilelementa, breidde og omfang på fagmiljø og utdanningar, gjennomslagskraft i publisering og ekstern finansiering og utdanningskvalitet skil følgjande område

innanfor innovasjon, entreprenørskap og berekraftig utvikling seg ut som mulege område med nasjonal posisjon⁶:

Regional økonomi, historie og utvikling

HVL har arbeidd langsiktige med å utvikle spisskompetanse og modellverktøy på feltet regional økonomi, historie og utvikling. Forskinga på feltet dreier seg om å utvikle ny kunnskap om regional utvikling, om tettstadutvikling, arbeidsmarknadsutvikling og arbeidsledighet. Vidare dreier det seg om å utvikle forståing for prosessar knytt til mobilitet, pendling og flytting mellom kommunar.

Fagmiljøet har omfattande ekstern finansiering og er i samband med søknadsprosessar inn mot EU, i samarbeid med sterke nasjonale aktørar, i ferd med å etablere eit solid nasjonalt og internasjonalt nettverk på feltet.

Studententreprenørskap

Studententreprenørskap er eit sentralt satsingsområde for HVL. Ein legg til grunn ei brei forståing av studententreprenørskap. Det betyr at satsinga i tillegg til å leggje til rette for at studentar kan utvikle eigne verksemder, også fokuserer på å utvikle ein entreprenørskapskultur ved HVL. Det er høve til å jobbe med entreprenørskap i og utanfor klasserommet. På denne måten får studentane byggje vidare på sine eksisterande faglege spesialiseringar når dei jobbar med eigne idear, og ein får ei kopling mellom eigen fagleg bakgrunn og innovasjons- og entreprenørskapsforståing. Utanfor klasserommet tilbyr HVL aktivitetar for studentar i ulike fasar, t.d. gjennom idékonkurransar, studentinkubasjonsprogram, mentorordningar og forretningsutviklingsprogram. Alle aktivitetar og tilbod vert sett i samanheng med forskning på innovasjon og entreprenørskap.

Med våre tette koplingar til regionalt nærings- og samfunnsliv, og ei relevantgjering av entreprenørskap i alle fagområde, legg HVL til grunn ei tilnærming og satsing på studententreprenørskap som går utover den smale modellen som tradisjonelt har prega feltet. Dette er med å gi oss ei leiande nasjonal rolle innan området.

3.3.1.1 Område der HVL har særlege mulegheiter for å lukkast internasjonalt

Innovasjons- og entreprenørskapsforskning

Innovasjons- og entreprenørskapsforskninga ved HVL hevdar seg internasjonalt. Dette kjem særleg til uttrykk i publiseringar i leiande internasjonale tidsskrift. Forskingsaktivitetane er i all hovudsak forankra i eksternt finansierte forskingsprosjekt der regionalt samfunns- og næringsliv i mange høve er mottakarar av forskninga gjennom forskingsbasert rådgiving. Innovasjons- og entreprenørskapsforskninga ved HVL har eit særleg fokus på *ansvarleg innovasjon* og anvendte problemstillingar som utforskar korleis verdiskaping og lønsemd kan fremjast og realiserast parallelt med eit grønt skifte og vidareføring av velferdssamfunnet. Ein arbeider også med oppbygging av eit PhD-program innanfor temaområdet *ansvarleg innovasjon*. Ein har mål om å søke akkreditering hjå NOKUT i 2017/18.

HVL, ved Senter for nyskaping, er vertskap for tidsskriftet *European Planning Studies*. Dette er eit anerkjent internasjonalt fagtidsskrift innanfor områda innovasjon og regional utvikling. I 2018 vert det halde ein stor internasjonal forskingskonferanse med tittelen *Regional Innovation Policies* i Bergen, der HVL skal vere vertskap. Dette eksemplifiserer korleis HVL tek ein internasjonal posisjon innanfor fagområda innovasjon og omstilling.

Sustainable climate change management

Strategiar og tiltak for å møte utfordringane på klimaområdet og omstille samfunnet i ei meir berekraftig retning er politisk, økonomisk og fagleg krevjande og kan berre løysast gjennom tverrfagleg fokus på klimaeffektar, klimatilpassing og -omstilling. HVL er særst godt rusta til å kunne jobbe med desse tverrfaglege problemstillingane gjennom å kombinere prosesskunnskap om

⁶ Parallelt med at leveransen er sendt til høyring (1/12) er det sendt ut førespurnad til fagmiljøa bak desse områda med spørsmål om å skrive eit kort avsnitt der dei skildrar på kva måte dei hevder seg nasjonalt.

klimaeffektane frå naturvitskaper som geologi, økologi og andre realfag (klimaeffektar), med anvendt kunnskap om klimatilpassingar frå areal- og samfunnsplanlegging samt bygg og energivitskapane (klimatilpassing), og den samfunnsfaglege og økonomiske kunnskapen om korleis få til berekraftig utvikling og utsleppsreduksjonar (klimaomstilling).

Spørsmål til høyringa

- Prosjektgruppa ber om innspel til gruppering, omgrepsbruk og innhald.
- Det er no lagt inn ei kort omtale av dei ulike områda der prosjektgruppa har identifisert at HVL kan vera nasjonalt leiande og/eller ha særleg mulegheit for å lukkast internasjonalt. Dei ulike fagmiljøa blir no bedne om å kvalitetssikre omtalen og skrive eit (kort) avsnitt der dei skildrar på kva måte desse områda hevder seg (basert på til dømes breidde og omfang på fagmiljø og utdanningar, gjennomslagskraft i publisering og ekstern finansiering og utdanningskvalitet).
- På same måte ber prosjektgruppa om at ein skriv ei grunngiving (basert på til dømes breidde og omfang på fagmiljø og utdanningar, gjennomslagskraft i publisering og ekstern finansiering og utdanningskvalitet), dersom ein vil spele inn andre (og nye) område gjennom høyringa.

4 Forslag til mulege tverrfaglege satsingsområde for HVL

Forslaget til tverrfaglege satsingsområde knyter seg opp mot det punkta ovanfor om område der HVL skal vere nasjonalt leiande og der vi eventuelt kan ta internasjonale posisjonar. Samtidig kviler det på fusjonsplattforma og det forslaget dekangruppa kom med våren 2017, samt innspel som kom til prosjektgruppa etter delleveranse 1.

Tverrfaglege satsingsområde bør ha (ei viss) fagleg forankring ved alle dei tre fusjonerande høgskulane. Dei må ha eit relativt betydeleg omfang ved minst éin av dei gamle høgskulane og vere kjenneteikna av høg kvalitet. Områda skal vere av ein slik art at det er muleg å stimulere til gode og berekraftige synergjar ved å kople ulike fagleg sterke og lovande fagmiljø. Områda må ha god regional forankring og vere viktige i og for regionen. Den faglege basisen må vere solid. Vi har valt ut fire tverrfaglege satsingsområde. Områda er forholdsvis breie.

Livsstil, fysisk aktivitet og helsefremjing

Det norske velferdssamfunnet har store livsstilsutfordringar. Overvekt og inaktivitet i befolkninga er to slike utfordringar. Botemidla kan vere auka fysisk aktivitet, endringar av kosthald, meir vekt på ernæringsspørsmål. På dette området, folkehelse i vid forstand, er det òg store sosiale skilnader i befolkninga. Vestlandet er den landsdelen i Noreg som scorar høgast på dei fleste levekårsindikatorane. HVL kan møte desse utfordringane med tverrfagleg samarbeid basert på høg kompetanse innan fleire relevante fag.

- Fysisk aktivitet (idrett, friluft, helsefag)
- Overvekt (helsefag)
- Ernæring (helse, idrett, sosial- og samfunnsfag)
- Innvandring/migrasjon (sosialfag, helsefag)
- Pedagogiske utfordringar ved endring av livsstil (læring)
- Natur- og aktivitetsorienterte reiselivsopplevingar (reiseliv, friluft)

Berekraft og sikkerheit

«Transitions towards sustainable societies» er den største utfordringa samfunnet står overfor i dag. Konsekvensane av eit villare, våtare og varmare klima og sikkerheitsbristar i maritime næringer har gitt og vil i framtida (kunne) gi særleg dramatiske utslag på Vestlandet. Omlegging og omstilling av næringsliv og industri i ei grønar retning byr også på utfordringar, særleg for det oljeavhengige Vestlandet. Tre spørsmål er særst viktige 1) Korleis kan vi best arbeide for å utvikle lågutslepp-samfunnet?, 2) Korleis kan vi redusere risikoen for miljøskade i eksisterande og nye næringer? og 3) Korleis kan vi redusere skadeverknadene av dei store klimaendringane? HVL har fleire framstående fagmiljø som kan arbeide i lag med dei faglege utfordringane på dette feltet.

- Nye fornybare og berekraftige energiformer
- Utvikling av eit berekraftig næringsliv (på Vestlandet)
- Redusere skadeverknader av klimaendringar
- Berekraftige bygg og arealplanlegging
- Sikkerheitsutfordringar i maritim næring og i samband med klimaendringar
- Transportsektor og berekraftsutfordringar

Innovasjon, kreativitet og entreprenørskap

Innovasjon og entreprenørskap er element som vil spele ei vesentleg rolle i utviklinga av Vestlandsregionen i framtida. HVL har mange fagmiljø som til saman kan og vil bidra til dette. Ei ph.d.-utdanning er under utvikling, i samarbeid mellom økonomi, organisasjonsfag, geografi, ingeniør/teknologi/kreative fag. Vi er også tett på aktørane. Vår tilnærming til innovasjon vil omfatte både næringsliv og offentleg sektor.

- Utvikling i og for næringslivet (på Vestlandet)
- Leiing, organisasjon og omstilling i offentleg sektor
- Berekraftig omstilling og innovasjon
- Læring og entreprenørverksemd
- Utvikling av helse- og omsorgsteknologi
- Kreativitet, kunstfag og innovasjon
- Innovasjon som drivkraft for regional utvikling på Vestlandet

IKT som mulegheitsskapande teknologi

HVL må ta i bruk og utvikle gode, funksjonelle IKT-baserte undervisnings- og læringsformer. Dette vert ei særst viktig oppgåve. HVL har gode fagmiljø i IKT og læring og ei ph.d.-utdanning i datateknologi («computer science»). Innanfor helse- og velferdssektoren vert teknologiske hjelpemiddel i aukande grad tekne i bruk. Feltet kombinerer praktisk og teoretisk innsikt i og erfaring med IKT med fagleg kompetanse først og fremst til sentrale fag i lærarutdanningane. Det kan utvidast også til andre (profesjons)utdanningar, særleg når det gjeld etter- og vidareutdanning. Behovet for tverrfagleg innsats er stort.

- IKT i læring
- IKT og undervisning
- IKT og helse- og velferdsteknologi
- IKT og simulering (på fleire område)

Spørsmål til høyringa

- Prosjektgruppa ber om synspunkt på og innspel til gruppering, omgrepsbruk og innhald når det gjeld tverrfaglege satsingsområde.

5 Drøfting av prinsipp som skal liggje til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøying av utdanning.

Det går fram av fusjonsavtalen at HVL skal ha felles utdanningsløp med rom for å utvikle faglege profilar etter eigenart og lokale behov. Denne formuleringa må også sjåast i samanheng med fusjonsplattforma sin ambisjon om å profilere HVL som ein fleircampusinstitusjon med sikte på å «vidareutvikle studiestadane slik at regionrolla vert teken betre vare på enn i dag». Det er altså her lagt opp til å finne ein god balanse mellom effektiv samkøying og vidareutvikling av lokal profilering, både sett i lys av regionale behov og campusane sin faglege eigenart.

Alle tre nærregionar har etablert sin kultur og praksis i dei ulike utdanningane. Det er her viktig, spesielt i overgangsfasen, å finne praktiske samkøyringsordningar som utnyttar det beste frå dei tre institusjonane. Det er også viktig å finne ordningar for undervisning, vurdering og praksisorganisering som passar dei ulike utdanningstypene.

HVL må her ikkje setje for stramme føringar sentralt for dette tilpassingsarbeidet.

Prinsipp for strategisk fagleg utvikling og samkøying av utdanningane ved HVL:

- Utdanningsløp skal samkøyrast på tvers av campusane
- Utdanningane er av eit omfang som er fagleg og økonomisk berekraftig
- Ein byggjer opp under fagleg eigenart og regionale behov gjennom å
 - o Ha rom for tydeleg profilering av utdanningane
 - o Utnytte synergimulegheiter
- Organisering av undervisning, vurdering og praksis er tilpassa fagleg eigenart i dei ulike utdanningsområda

Det blir foreslått å oppretta ei eiga arbeidsgruppe for å operasjonalisere desse prinsippa i høve til kvalitetssikring og organisering i dei ulike utdanningskontekstane.

Spørsmål til høyringa

- Korleis kan vi setje saman arbeidsgruppa som skal sjå på «strategisk fagleg utvikling og samkøying av utdanningane ved HVL»?
- Korleis skal ein sikre tilstrekkelege system og styringsgrunnlag, utan at det går på kostnad av faga si eigenart?

6 Forslag til faglege visjonar, mål og prioriteringar for HVL i perioden fram til 2023.

Fusjonsavtalen gir føringar for at HVL skal ha som overordna ambisjon å bli eit profesjons- og arbeidslivsretta universitet i 2023. Dette må difor vere eit sentralt element i og gje føringar for formulering av mål og prioriteringar for HVL fram til 2023. Det er her også sagt at utviklinga av universitetsambisjonen skal byggje på profil og satsingsområda i HVL. Her står utviklinga av ph.d.-programma ved HVL sentralt. Fusjonsavtalen peikar vidare på at utviklinga av ph.d.- og masterutdanningar skal ha som siktemål å gje ein meirverdi til regionane.

6.1 Overordna visjon for HVL

Visjon:

Høgskulen på Vestlandet (HVL) er til for studenten og for kultur-, samfunns- og arbeidslivet regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Vi skal dele og utvikle forskning av høg internasjonal kvalitet. Vi skal bygge på det særegne ved kulturen og naturen på Vestlandet, samstundes som vi skal vere ein tydeleg kunnskapsaktør nasjonalt og internasjonalt.

HVL skal vere profesjonsretta, tilby høg kvalitet, og ha tidsriktig og fagleg oppdatert innretting på utdannings- og forskingsverksemda. Det er eit mål for HVL å bidra til auka verdiskaping i næringsliv og offentleg sektor på Vestlandet. Vi skal vere synlege og tydelege på grunnverdiane våre knytt til nærleik, engasjement, kreativitet og innovasjon. Verksemda skal vere prega av høg etisk standard og akademisk fridom.

6.2 Mål og prioriteringar for HVL fram mot 2023

I arbeidet med å utvikle HVL må det finnast ein god balanse mellom å oppretthalde og utvikle god kvalitet på bachelor- og masterutdanningane og den meir spissa satsinga retta inn mot universitetsambisjonen, som i hovudsak dreier seg om å utvikle og drifte eksisterande og nye ph.d.-program.

Overordna mål for strategisk utvikling av HVL fram mot 2023 går fram av fusjonsplattforma og kongeleg resolusjon. Prosjektgruppa foreslår følgjande operasjonisering av desse målformuleringane:

1. HVL skal utvikle ein fagleg plattform og profil som gjer det muleg å søke om å bli universitet med profesjons- og arbeidsretta profil i 2023. For å oppnå dette skal HVL leggje stor vekt på:
 - a. å tilby gjennomgåande forskingsbaserte studieløp frå bachelor til ph.d.
 - b. å vidareutvikle eksisterande ph.d.-program slik at programma rekrutterer breitt frå alle campus
 - c. å utvikle to nye doktorgradsområde med brei involvering frå relevante fagmiljø
 - d. å sikre tilstrekkeleg produksjon av ph.d.-kandidatar for å fylle krava til studiekvalitets- og -tilsynsforskrifta
- 2) HVL skal yte bidrag til regional, nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling gjennom utdanningar, FoU, innovasjon og formidling av høg internasjonal kvalitet. For å oppnå dette skal HVL etablere gode rammevilkår for forskingsverksemda ved å leggje stor vekt på:
 - a. å stimulere til nasjonal og internasjonal nettverksdanning og sampublisering
 - b. å stimulere til forskingskvalifisering i fagmiljø
 - c. å etablere gode støttesystem for FoU-verksemda, inklusive ekstern finansiering nasjonalt og internasjonalt
 - d. å bruke innovasjon og entreprenørskap i regional utvikling
- 3) HVL skal tilby utdanning på mastergradsnivå med høg kvalitet på alle fem campus. For å oppnå dette skal ein for alle bachelor-, mastergrads-, doktorgrads- og etter- og vidareutdanningar leggje stor vekt på
 - a. å vidareutvikle eksisterande studieportefølje og etablere nye i samråd med sentrale regionale, nasjonale og internasjonale aktørar
 - b. undervisningskvalitet og fleksible organiserings- og læringsformer
 - c. forskings- og profesjonsorienterte tilnærmingar til undervisninga

Leveranse 1: Prosjekt plattform, profil og strategi (høringsutkast)

- d. å utvikle god sammenheng mellom læringsutbytte, arbeidsformer og vurderingsformer i utdanningane
- e. å etablere gode system for UH-pedagogisk kompetanseutvikling

Spørsmål til høyringa:

- Gir måla og operasjonaliseringa grunnlag for styring og strategiutvikling?
- Reflekterer måla og operasjonaliseringa HVL sin profil?

Vedlegg 2: Oversikt høyringsvar

1. Avdeling for samfunnsfag, HiSF
2. HSH Nautikk, prosjektet MarSafe
3. HiB Fellesadm, Seksjon for forskning og ekstern samhandling, Forskningsadministrasjonen
4. Utdanningsleiing HSH
5. Avdeling for helsefag, HSH
6. Institutt for ergoterapi m.m. HiB.
7. Avdeling for helse og sosialfag, HiB
8. Ingeniørfag, HSH
9. Norsk sykepleierforbund, HiSF
10. Naturfagseksjonen, HiB
11. Marit Breivik, HiB
12. Forskerforbundet, HiB
13. Liv Osland, HSH
14. Øyvind Kyvik, HSH
15. Kommunikasjon og samfunnskontakt, HSH
16. FoU-seksjonen, HiSF
17. Dramaseksjonen HiB
18. Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag, HSH
19. Pedagogseksjonen, HiB
20. Avdeling for ingeniør- og økonomifag, HiB
21. Avdeling for ingeniør- og naturfag, HiSF
22. Avdeling for lærarutdanning, HiB
23. Faggrupper for norsk og matematikk, Avd. for lærarutdanning, HiSF
24. Institutt for lærarutdanning, HiSF
25. Institutt for idrett, HiSF
26. Forskningsgrupper v/Læringsforskningsprogrammet HiSF
27. Institutt for barnehagelærarutdanning, HiSF
28. Utdanningsforbundet v/HiB og HSH
29. Studieadministrasjonen ved AL, HiB
30. Studentparlamentet ved HiB
31. Seksjon for utdanning, HiSF
32. Samfunnsfagseksjonen, HiB
33. Fagleg leiar av ph.d.-studiet «Studier av danning og didaktiske praksis», HiB
34. Norskseksjonen, HiB
35. Mat- og helseseksjonen, HiB
36. Internasjonalt kontor, Utdanningsseksjonen, HSH
37. Internasjonalt kontor, HiB
38. Forskergruppe Barnehagen som (ut)danning, HiB
39. Idrettsseksjonen, HiB
40. Senter for nye medier, HiB
41. Prodekan for forskning Elin Eriksen Ødegaard med ressursgruppe for forskningsleiing, m.fl. HiB
42. Professor Tom Trippestad, pedagogikk HiB
43. Forskerforbundet, HiSF
44. Avdeling for lærarutdanning og kulturfag, HSH
45. Avdeling for lærarutdanning, HiSF
46. Engelskseksjonen, HiB
47. PPU-teamet, HSH

Delleveranse 1: Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi

Prosjektgruppe

- Knut Steinar Engelsen (professor ved Avdeling for Avdeling for lærarutdanning og kulturfag, HSH)
- Gro Anita Fønnes Flaten (forskningsdirektør, HiB)
- Bjørg Hafslund (instituttleder for ergoterapi, fysioterapi og radiografi, HiB)
- Randi Skår (dekan ved Avdeling for helsefag, HiSF)

Støtte frå sekretariatet

- Georg Arnestad (HiSF)
- Anne Marthe Hanstveit (HiB)
- Lene Borgen Waage (HSH)

1 Innleiing

Mandat og overordna rammevilkår for prosjekt «Fagleg plattform, prosess og strategi» går fram av fusjonsprogrammet, som vart vedteke av interimstyret for Høgskulen på Vestlandet 16.09.16. I [fusjonsprogrammet](#) går det fram at prosjektet skal:

1. Kartleggje og skildre grunnleggjande utdannings- og forskingsområde i den nye høgskulen
2. Skildre framståande trekk ved utdanningsprogramma og forskingsverksemda
3. Skildre den nye høgskulen sin eigenart og kjerneverdier
4. Drøfte prinsipp som skal liggje til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøying av utdanning.
5. Føreslå faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen i perioden fram til 2023
6. Kome med forslag til område der den nye høgskulen kan vere nasjonalt leiande
7. Identifisere område der den nye høgskulen har særleg moglegheit for å lukkast internasjonalt
8. Føreslå moglege tverrfaglege satsingsområde for den nye institusjonen
9. Utarbeide ein plan for realisering av universitetsambisjonen i den nye høgskulen, der eksisterande og planlagde doktorgradsprogram inngår. Rolle og status til dei eksisterande forskingssentra skal vurderast og inkluderast i arbeidet. Målet er å søkje om universitetsstatus innan 2023.

I tråd med prosjektplanen (vedlegg 3) vil ein gjennom denne delleveransen belyse punkt 1-3 i mandatet. Tilbakemeldingar gjennom innspelsrunden vil saman med delleveransen danne grunnlag for det vidare arbeidet i prosjektet.

1.1 Struktur for leveransen

Delleveransen består av tre delar:

1. Innleiing
2. HVL: strategiplanar og tilbakemeldingar frå eigar
3. Presentasjon av den faglege aktiviteten i HVL med:
 - a. Oversikt over utdanningsområda
 - b. Oversikt over forskingsområda
 - c. Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalene med avdelingane
4. Vidare arbeid i prosjektet

Det har vore eit viktig mål for prosjektet å presentere den faglege aktiviteten ved HVL frå eit institusjonsperspektiv, utan å leggje føringar eller premisser for dei vidare diskusjonane om profil og/eller fagleg organisering. Samtidig erkjenner ein at det vil vere naudsynt å strukturere oversiktene.

Det er mange ulike alternativ til inndelingar av fagområde. Ettersom avdelingsstrukturen er ulik på tvers av dei tre institusjonane, er det ei utfordrande oppgåve å lage ei tenleg inndeling. Vi har derfor valt å strukturere presentasjonen av den faglege aktiviteten ved HVL etter den same inndelinga av fagområde som er nytta i forslaget til namnesetjing av studietilbod 2017/18¹. Hovudformålet med denne inndelinga er at potensielle søkjarar til HVL skal få ein oversiktleg presentasjon av høgskulens studieportefølje. Gjennom å nytte den same inndelinga ynskjer prosjektet «Plattform, profil og

¹ Namnesetjing av studietilbod er til høyring som del av Sikker Drift-prosjektet - <http://fusjonsinfo.no/programorganisasjon/prosjekt-administrative-tenester/sikker-drift/> med høyringsfrist 26/10

strategi» berre å strukturere presentasjonen, og ein tek derfor ikkje stilling til om det er enkeltområde som av ulike omsyn heller burde ha blitt kategorisert på ein annan måte. Struktureringa er ikkje meint å leggje føringar for prosjektet «Organisering» eller for det vidare arbeidet i prosjektet «Fagleg plattform, profil og strategi.»

1.2 Datagrunnlag og metode

Grunnlaget for presentasjonen av den faglege aktiviteten ved HVL er data frå NOKUT-portalen på studieprogramnivå (frå 2015, om ikkje anna er oppgitt²), informasjon frå nettsider og ressurspersonar ved dei tre høgskulane for oversikt over forskingsområda, oversikt over etter- og vidareutdanningstilbod ved dei tre høgskulane frå arbeidsgruppa for EVU i «Sikker drift-prosjektet», og totalt elleve samtalar med tilsette knytt til fagavdelingane. Den ferske NIFU-rapport 2016: 31 «Kartlegging av FoU i fagmiljø som tilbyr korte profesjonsutdanninger: En kartlegging av ingeniør-, lærer- og helse- og sosialfagene» inneheld eit interessant grunnlagsmateriale for prosjektet, men på grunn av at datagrunnlaget er ulikt på tvers av institusjonane og fagområda, har vi valt ikkje å nytte informasjonen direkte inn i denne delrapporten.

1.2.1 Nærare om opplegg for samtalar med fagavdelingane

Innleiingsvis i arbeidet identifiserte prosjektet eit behov for å få kvalifiserte synspunkt frå grunnorganisasjonen, under dekannivå, om kva fagleg profil dei meiner avdelingane har per i dag. Dette fordi fusjonsprosessen fram til no, naturleg nok, har vore prega av leiingsperspektivet. Av praktiske årsaker valde ein å gjennomføre avdelingsvise samtalar, og be kvar av dekanane om å plukke ut ei gruppe på 7-10 personar som kunne delta på samtalan. I samtalan i prosjektgruppa brukte vi ulike metaforar for å klargjere for oss sjølve kva vi eigentleg var ute etter å få ut av fokussamtalan. Den som vart mest brukt var eit imaginært bilete av ein «skyline», frå t.d. New York, for å illustrerer at vi først og fremst ønska å samtale om det som ligg øvst i «skylinen», det som trer mest synlig fram som ein profil i mot horisonten. Denne vart også brukt innleiingsvis i nokre av samtalan.

I perioden 22/9-7/10 var det gjennomført totalt 11 samtalar, med totalt 91 deltakarar. Deltakarane kom frå følgjande grupper: Studentar (minimum 1 student i kvart intervju), fagmiljøa, teknisk-adm. tilsette og leiing på institutt/studie/FoU-programnivå, og representerer ei breidde i høve til kjønn og alder. Kvar av samtalan hadde ei tidsramme på 90 minutt.

Samtalan tok utgangspunkt i følgjande tematiske innramming:

Prosjektet ønskjer ei samtale med avdelingane ved dei tre fusjonerande høgskulane, samt doktorgradsmiljøa om 1-3 faglege særtrekk som ein meiner kan vere med å bidra til å bygge profilen ved den nye høgskulen på Vestlandet.

Vi ber om at de baserer argumentasjonen på ei heilskapleg vurdering der følgjande kriterium kan leggjast til grunn:

- Unikheit og særpreg også i høve til regionsperspektivet (vestlandsk kultur og tradisjon og samarbeid med arbeids- og næringsliv)
- Internasjonal posisjon
- Omfang: t.d.: studenttal, størrelse på fagmiljø og forskingsaktivitet
- Nivå på studium (Master/PhD), og korleis dette støttar opp under universitetsambisjonen

² Mengd studentar som er oppgitt refererer til den totale mengda registrerte studentar på studieprogrammet i 2015. Denne informasjonen er tilgjengeleg på <http://dbh.nsd.uib.no/nokutportal/>). Særleg for etter- og vidareutdanningar kan det vera til dels store skilnader frå år til anna i mengda studentar.

Vedlegg 2: Delleveranse 1: Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi

- *Komplementaritet og mulegheiter for felles utdanningsløp med lokale særpreg*
- *Mulegheiter for synergjar og tverrfaglege/tverrprofesjonelle satsingar*
- *Innovasjon og berekraft*
- *FoU-kvalitet*
- *Utdanningskvalitet og læringsmiljø*

Det er også viktig for prosjektgruppa å vere klar på at formålet ikkje er ei kartlegging av alt som avdelingane driv med. Dette vil vi arbeide for å få oversikt over på andre måtar (mellom anna med gjennomgang av strategiar, planar og rapportar). Det er også viktig å poengtere at det vil bli lagt opp til å kunne kome med innspel på desse områda i innspelsrundar i oktober. Formålet med denne delen av arbeidet er derfor først og fremst å fange opp relevant informasjon for å kunne lage ei første oversikt, medan ein vil søkje ei breiare forankring i neste fase. Etter at første del av leveransen er klar, vil ein også arbeide for å få samtalar av meir tverrinstitusjonell og tverrfagleg karakter.

Alle deltakarane fekk tilsendt opplegg for samtalanene i forkant (sjå vedlegg 2). Prosjektmedlemmene fasiliterte samtalanene, med praktisk støtte frå sekretariatet i fusjonsprogrammet. I etterkant er det laga oppsummeringar frå samtalanene som dannar grunnlaget for presentasjonen av faglege særtrekk og eigenskapar i delleveransen.

Det er viktig for prosjektet å framheve at dette er eit kvalitativt materiale, der ein ikkje har søkt å sikre full grad av representativitet. Materialet er meint å supplere det kvantitative materialet som blir samla. I det vidare arbeidet vil derfor momenta som er trekte fram i denne delleveransen, bli kompletterte gjennom innspelsrundar, samtalar med interne og eksterne aktørar, samt kvantitative informasjonskjelder (sjå punkt 3 i delleveransen).

2 HVL: strategiplanar og tilbakemeldingar frå eigar

Korleis ville Høgskulen på Vestlandet ha blitt utforma, og kva ville han ha satsa på om han i dag vart bygt opp som ein heilt ny høgskule og ikkje som ei fusjonert eining bygt på tre sjølvstendige høgskular?

Spørsmålet, eit godt tankeeksperiment, vart stilt på siste møte i styringsgruppa for prosjektet «Fagleg plattform, profil og strategi.» I det følgjande er det likevel teke eit motsett utgangspunkt. Spørsmålet er: korleis bør og kan viktige delar av strategien og eigenarta til dei tre fusjonerande høgskulane finnast att i plattformen, profilen og strategien for den nye Høgskulen på Vestlandet som no er under emning?

2.1 Tilbakemeldingar frå etatsstyringsmøte

I tilbakemeldinga etter etatsstyringsmøta i juni 2016 omtalar departementet HiB som «en relativt stor høyskole med profesjonsprofil.» Visjonen, heiter det, stemmer «godt med regjeringens ambisjoner og vurderinger av samfunnsutfordringer.» HSH vert skildra som «en relativt liten høyskole med profesjonsprofil, som har høy oppmerksomhet om sin regionale rolle.» Men «dagens ressursgrunnlag», skriv KD, «begrenser mulighetene for videre utvikling». Ein fusjon gir betre rammevilkår. HiSF er i KDs terminologi «en relativt liten høyskole med god utdanningskvalitet.» Det heiter vidare at høgskulen legg stor vekt på studentane og er oppteken av «studentenes fysiske og sosiale studentmiljø.» Men også her avgrensar ressursgrunnlaget «mulighetene for videre utvikling.»

Felles for dei tre høgskulane er, ifølge tilbakemeldingane frå KD, at ingen av dei er særleg gode på internasjonal studentutveksling, og at alle tre, men særleg HSH og HiSF, har relativt låg kompetanse når det gjeld førstestillingar. HSH får skryt fordi dei har «oppnådd gode resultater i Forskningsrådet», og fordi dei fyller si regionale rolle «på en utmerket måte», HiSF fordi publiseringspoeng «per faglige årsverk er hevet betydelig», og fordi ein har fått «øket gjennomslag «i Forskningsrådet de senere årene». For HiB vert det trekt fram at dei «spisser FoU-innsatsen i sentre», og at ambisjonen om å utvikle «nye ph.d.-programmer forankres i sentrene.»

I eigarens augo merkjer altså HSH seg ut med svært godt regionalt samarbeid, HiSF med nære og gode studentrelasjonar og HiB ved sin (universitets)ambisjon. HiB og HSH vert oppfatta som klart profesjonsretta, medan HiSF ikkje vert omtalt slik. Eigaren omtalar også positive trekk ved forskingsverksemda ved alle dei tre høgskulane.

2.2 Strategiplanane

Korleis samsvarar så eigarens vurdering med sjølvforståinga til høgskulane? Forholdsvis godt, ser det ut som. I alle fall om dette vert vurdert ut frå dei gjeldande strategiske planane for dei tre institusjonane.

HiB har den nyaste strategiplanen av dei tre, frå 2015, gjeldande for perioden 2016-2020. Planen ber tittelen «Samspel i kunnskapsfronten.» Visjonen er «Profesjonskompetanse gjennom samspel i kunnskapsfronten.» Hovudmålet er klart: «Innan 2025 er Høgskolen i Bergen eit universitet med ein sterk profesjons- og arbeidslivsprofil som bidreg til eit berekraftig samfunn.»

Strategiplanen til HSH gjeld perioden 2012-2016. Visjonen er at HSH «skal være en akademisk drivkraft for kunnskapsutvikling og utdanning på Vestlandet.» Når det gjeld høgskulens rolle og eigenart som kunnskapsinstitusjon, vert forholdet til regionalt arbeidsliv streka under. Dette vert endå meir tydeleggjort ved at fire viktige regionale samarbeidspartar er bidragsytarar i sjølve strategiplanen.

Strategiplanen (2014-2018) til HiSF ber tittelen «Studentar som lukkast. Kunnskap som endrar». Planen har ein kortfatta visjon; «Sikt høgare.» Det betyr at lista skal leggjast høgare enn før, på alle område. Verdigrunnlag i strategiplanen er «Kompetent – Aktiv – Tett på.» Verdien «tett på» har vorte mykje trekt fram og nytta ved og av høgskulen dei seinare åra og har «overlevd» fleire strategiplanar.

Planane som er nemnde ovanfor, er alle temmeleg ordrike og prega av opplistingar av oppgåver og utfordringar ein vil ta fatt på i den perioden planane gjeld for. Men strategiplanane viser likevel ei retning for vegen vidare for institusjonen, slik leiinga og organisasjonen ser det for seg.

Alt i 2012 slo HSH fast i den då nye strategiplanen at både utdannings- og FoU-aktiviteten ved høgskulen skal ha «en særskilt betydning for nyskaping og verdiskaping i regionen», og at høgskulen skal «forsterke sin rolle som regional høgskole».

HiSF-styret meinte i strategiplanen frå 2014 at «gode yrkesretta bachelorutdanningar skal vere basis for utdanningsverksemda vår», men òg at ein skulle greie ut spørsmålet om ei PhD-utdanning.

I fjor (2015) slo HiB fast at strategien «Samspel i kunnskapsfronten» viser kvar HiB er i dag, «kven vi er, kvar vi skal og grepa som må gjerast for at vi skal kome dit.» Profesjonane skulle løftast, FoU var ein føresetnad for dette og universitetssatsinga var eit viktig verkemiddel for å kunne løyse «samfunnsoppdraget på best mogleg vis.»

Det konkrete arbeidet med å etablere ein samla (profesjons)høgskule på Vestlandet er ikkje nemnt i nokon av strategiplanane, men HSH skriv ein skal «ha en åpen holdning til sammenslåing med høgere utdanningsinstitusjoner, som ledd i utviklingen av Vestlandet som utdanningsregion.» I strategiplanen til HiSF vert det derimot sagt at det er vesentleg å halde fram som ein sjølvstendig høgskule, og at dette vert sterkt understreka både av studentane og av arbeidslivet i fylket.

Oppsummert kan det konstaterast at strategiplanane langt på veg stadfester det som kjem klart fram i tilbakemeldingane frå KD: den sterke universitetssatsinga til profesjonshøgskulen HiB, det sterke regionale samarbeidet til profesjonshøgskulen HSH og den solide utdanningsretta verksemda til (den meir allmennretta høgskulen) HiSF. For alle tre institusjonane er det dessutan tydeleggjort både gjennom strategiplan og supplerande planar at det er under utvikling ei tyngre satsing på forskning enn tidlegare. At dette er i gang, og at resultata har byrja å melde seg, vert stadfesta i den siste tilbakemeldinga frå KD.

2.3 Høgskulen på Vestlandet

I vår lesing av dei dokumenta som er nemnde ovanfor, er det tre forhold som peikar seg klart ut ved etableringa av Høgskulen på Vestlandet:

1. Det er viktig at den nye høgskulen held fram med (den lovande) universitetssatsinga som HiB alt var i gang med. HVL lyt her halde seg heilt i kunnskapsfronten. Dyktige fagmiljø og fagfolk med bakgrunn frå HSH og HiSF må integrerast i arbeidet med å utvikle to nye PhD-utdanningar innan den fristen som er sett i fusjonsavtalen.
2. Det er viktig at Høgskulen på Vestlandet snarast tek til å utvikle klare strategiar for å etablere eit svært godt og målretta samarbeid med dei viktigaste aktørane i arbeids- og samfunnslivet i vestlandsregionen frå og med Nordfjord til og med Haugalandet.
3. Det er viktig at Høgskulen på Vestlandet som utdanningsinstitusjon tek sikte på å vere «tett på»: det gjeld studentane, praksisfeltet, forholdet mellom fagleg og administrativt tilsette og forholdet til regionale samarbeidspartar.

Vedlegg 2: Delleveranse 1: Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi

På desse tre områda kan HVL byggje på beste praksis frå éin av dei tre fusjonerande høgskulane. HiB når det gjeld universitetssetting, HSH når det gjeld regionalt samarbeid og regional rolle, og HiSF når det gjeld å vere «tett på».

Også punkt 2 og 3 er vil vere viktige i arbeidet med å utforme den nye Vestlandsuniversitetet. HVL skal vere eller verte ein samarbeidspart på Vestlandet som peikar seg klart ut for vestnorsk nærings-, arbeids- og samfunnsliv.

Samtidig er det vesentleg at HVL i dette arbeidet også legg vekt på utvikle ein «tett-på-kultur» når det gjeld forholdet student-lærer og forholdet mellom høgskule-student-praksisfelt. Også her bør HVL skilje seg tydeleg ut frå UiB.

Utover det som alt er peikt på ovanfor, vil truleg eigaren, Kunnskapsdepartementet, setje betydeleg pris på at HVL klarar halde oppe og vidareutvikle den positive tendensen ein har sett (ved dei tre «gamle» høgskulane) når det gjeld oppdragsprosjekt, særleg frå Forskringsrådet, og når det gjeld vitskapleg publisering. Det er vidare nødvendig at HVL utviklar tiltak for å nå målet om å auke talet på, og andelen av, fagtilsette med førstekompetanse. HVL har dessutan ei utfordring når det gjeld å få til ei større internasjonal studentutveksling enn det dei tre institusjonane har i dag.

3 Presentasjon av den faglege aktiviteten i HVL

3.1 Fagområda

3.2 Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalanane med avdelingane

I prosjektgruppa sin gjennomgang søkte vi i første runde å gripe etablerte faggrupper på avdelingsnivå og på tvers av institusjonane. Det vil seie at vi t.d. såg på helse- og sosialfaga under eitt, med sikte på å finne felles faglege tyngdepunkt. Sjølv om vi la vekt på å få fram det tverrinstitusjonelle, det tverrfaglege og tverrprofesjonelle perspektivet i diskusjonane i gruppa, ser vi at både måten vi strukturerer dette analysearbeidet på og presentasjonsforma vi har valt, kan vere med å på å sementere ein gamal struktur, og slik vere med på å gjere det vanskeleg å få til ei meir open tilnærming til den nye HVL som hovudperspektiv. Vi meiner likevel, alt vurdert under eitt, at dette truleg er den mest naturlege måten å starte profilarbeidet på for å ta på alvor dei innspela vi har fått gjennom møta. Det er etter vårt syn viktig at dei nye strukturane også må stå støtt på informasjonen frå fagmiljøa slik dei trer fram og er organiserte i dag.

Analysen av materialet frå fokussamtalanane gir oss signal i litt ulike retningar når det gjeld fagleg profilering for HVL. På bakgrunn av ei meir holistisk tilnærming til materialet vart vi snart samde om å strukturere den systematiske analysen etter fire hovudkategoriar: 1) Faglege særtrekk, 2) Læringsmiljø, 3) Geografi og kultur og 4) Mulige synergjar/satsingsområde.

Faglege særtrekk:

Det tydelegaste faglege særtrekket vi ser ut frå materialet vårt, er at høgskulen kan tilby fagleg og pedagogisk sterke, breie og berekraftige utdanningar på bachelornivå. Dette blir HVL sin viktigaste plattform. Det er vidare eit openbert profileringsområde at HVL er blant dei største i landet på fleire sentrale utdanningsfelt.

Vedlegg 2: Delleveranse 1: Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi

Det neste som merkar seg naturleg ut, er dei fagmiljøa som dannar grunnlaget for PhD-program og faglege senter, både etablerte og under utforming. Her er det tydelege profiler innanfor helsefag som t.d. omsorgsforskning, folkehelse, simulering, helsefremming og sjukdomshandtering og samhandling. I tekniske fag er det ulike teknologi-tilnærmingar og innovasjons- og nyskapingperspektiva som trer tydelegast fram. Her er det også interessante koplingar til t.d. naturfag og samfunnsfag, og spesielle satsingar som også kan knytast til forhold som geografisk plassering og kulturell eigenart. I lærarutdanninga utgjer danningperspektivet eit tyngdepunkt saman med dei praktiske og estetiske faga (inkludert idrett), samstundes som innovasjonsperspektivet står sentralt i fleire av dei pedagogiske fagmiljøa, m.a. knytt til samarbeid mellom kunstfag og realfag og til forskning på digital teknologi i læringsarbeidet. Leiing og tett kopling til næringslivet er eit særleg tyngdepunkt innanfor fagområdet for økonomi og leiing.

Læringsmiljø:

Det som kanskje trer aller tydelegast fram i notata frå samtalan, er omgrepet «Tett på». Dette er noko alle miljøa er opptekne av, som ein kjerneverdi som bør dyrkast og førast vidare. «Tett på»-omgrepet har fleire ulike tydingar. Ein snakkar om aspekt som tett på studenten, tett på praksis, tett på brukarane, men også om kor viktig der er med tett kontakt og nærleik mellom fag og administrasjon. På den andre sida blir det framheva kor viktig det er at HVL plasserer seg internasjonalt; at ein ikkje blir for nærsynt i høve til sine lokale kvalitetar.

Samtalan viser også at eit godt studiemiljø er noko som kjenneteiknar HVL sine utdanningsmiljø på alle nivå. Dette kjem m.a. fram gjennom gode resultat på gjennomstrøyming.

Grunnorganisasjonen synest også å vere oppteken av å sjå på digitale hjelpemiddel som ein naturleg del av læringsmiljøet. Fleire av miljøa peikar på dette som eit særtrekk med positivt forteikn, samstundes som ein understrekar at det digitale må vurderast ut i frå om det kan styrkje læringsmiljøet, og ikkje berre vere eit mål i seg sjølv.

Geografi og kultur:

Ein distribuert campus-struktur gjer at HVL byr på ei komplementær blanding av det urbane og det rurale. Dette opplever dei ulike miljøa som ein verdi som det er verd å byggje vidare på. Sentrale stikkord for å beskrive HVL i geografisk lys, er by, land, hav, fjord, kyst, fjell og bre. «Vestlandsidentiten» er eit omgrep som blir brukt i samtalan for å gripe kulturell og geografisk eigenart.

Mulege nye synergjar/satsingsområde på tvers av fag og profesjon

Dei fleste synergjområda trer fram gjennom og innanfor dei ulike fagområda, men vi ser også nokre interessante område der det er openberre synergimulegheiter på tvers av fag, profesjon og lokalitet. Eit av desse er knytt til omgrepet innovasjon og det PhD-programarbeidet som er i gang. Denne utviklinga grip også fleire tverrgående tema som næring, helse og velferd, klimaomstilling og tilpassing og bærekraft, men her kan det nok vera eit potensial for eit endå vidare perspektiv, t.d. retta inn mot utdanning.

Vidare ser vi at teknologiutvikling og -bruk er ein fellesnemnar for ulike typar prosessar i fagmiljøa, frå rein datateknologisk utvikling, via helseteknologi til kunnskapsutvikling knytt til teknologi i utdanning og læring. Med den kompetansen HVL har på ulike teknologiområde ligg det nok eit stort utløyyst potensial i å kople dei ulike miljøa og kontekstane på ein sterkare måte enn det som er tilfellet i dag.

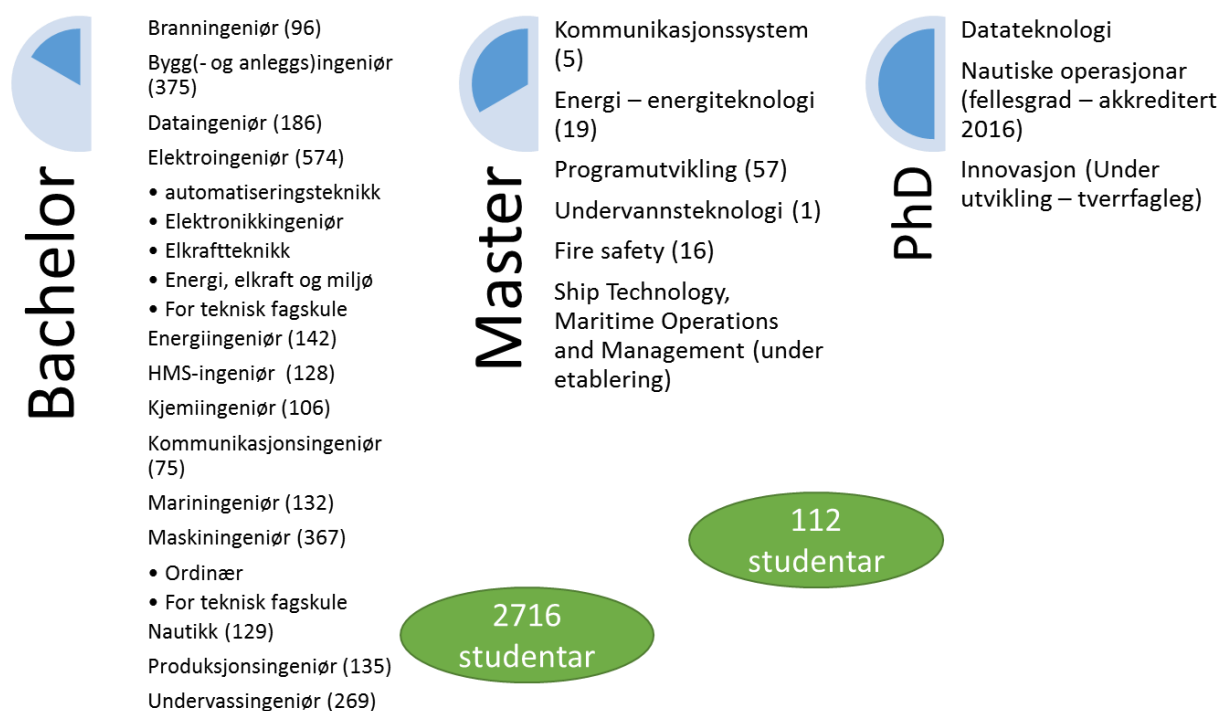
Det maritime og sikkerheit er også tema som synest å ha gode vekstvilkår i HVL og i regionen som dannar det naturlege nedslagsfeltet for institusjonen.

Eit felles trekk ved alle desse synergiområda er mulegheitene som ligg i å utvikle eit allereie godt etablert samarbeid med kultur-, samfunns- og næringsliv, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

3.3 Ingeniør- og maritime fag

3.3.1 Utdanningsområda

Utdanningsverksemda består av studieprogram på bachelor-, master- og PhD-nivå, samt enkeltemne, årsstudie og etter- og vidareutdanningar:

I tillegg er det ei fagskuleutdanning (yrkesdykking) innanfor ingeniørfag og maritime fag. Det blir gjennomført forkurs og ein har tre-semesterordningar for studentar som manglar realfag for å bli tekne opp gjennom det ordinære opptaket til ingeniørutdanningane. På fagområdet blir det også gjeve tilbod om ei rekkje enkeltemne (121 studentar) og etter- og vidareutdanningar (91 studentar) (sjå vedlegg 1 for oversikt over alle etter- og vidareutdanningar i 2016).

3.3.2 Forskingsområda

Forskinga er organiserte på ulike vis på tvers av institusjonane og fagområda. Her blir det presentert forskingssenter, strategiske FoU-program og formaliserte forskargrupper innanfor dei ulike fagområda. Det er viktig å vere merksam på at desse har ulikt omfang og innretning, samt at mange har aktivitet på tvers av fagområda som er nytta i dette dokumentet.

3.3.2.1 Forskingscenter

- Maritimt senter
- Senter for nyskaping

3.3.2.2 Strategiske forskingsprogram/forskargrupper

- Applied Information Technology in Environment and Society
- Brannsikkerheit
- Energi- og miljøteknologi
- Havteknologi

Vedlegg 2: Delleveranse 1: Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi

- Helseteknologi
- IKT-muliggjørende teknologi
- Innovasjon og entreprenørskap
- Maritime Safety (MARSAFE)
- Petromaritim FOU

3.3.3 Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalanane med avdelingane

Innanfor ingeniørfag og maritime fag er det fleire faglege særtrekk som dukkar fram i materialet. HVL fekk i haust akkreditert to PhD-program: eit program i *Datateknologi* og eit joint PhD-program innan *Nautiske operasjonar*, med forankring i eit samarbeid med NTNU-Ålesund, Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Sørøst- Norge. HVL har fullstendige studieløp frå bachelor til PhD knytt til dei to PhD-programma, slik at mulegheitene for eigenrekruttering synest å vere gode.

Det er også i gang ein prosess med å utvikle eit nytt tverrfagleg PhD-program innanfor *innovasjon (responsible innovation)*, med planlagde profilar knytte til næring, helse og velferd, og klimaomstilling. Det siste også med klar referanse til sterke fagmiljø innanfor område som *fornybar energi og geofare*. Siktemålet her er å sende søknad om akkreditering i løpet av 2018.

Sikkerhet, eksempelvis brannsikkerhet, *energi og areal* er også område som synest å vere ekstra synlege i dette faglege landskapet, med forankring på tvers av dei eksisterande fagmiljøa.

Spesielt miljøa som står bak PhD-programma, er opptekne av at HVL får ein utdanningsstruktur som sikrar rekruttering til PhD-programma. Frå andre delar av miljøet vart det åtvare mot at for stor vekt på universitetsambisjonen, kan føre til redusert ressurstilgang til grunnutdanningane slik at læringsmiljøet der kan bli skadelidande.

Nære samarbeidsrelasjonar med samfunns- og næringsliv vart løfta fram som positive særtrekk ved dei tekniske faga.

Delar av miljøet løftar fram dei mulegheitene som ligg i nærleiken til naturen, bre, fjord og fjell, og det næringslivet som kjenneteiknar regionen, mellom anna knytt til ulike aspekt ved klima-problematikken.

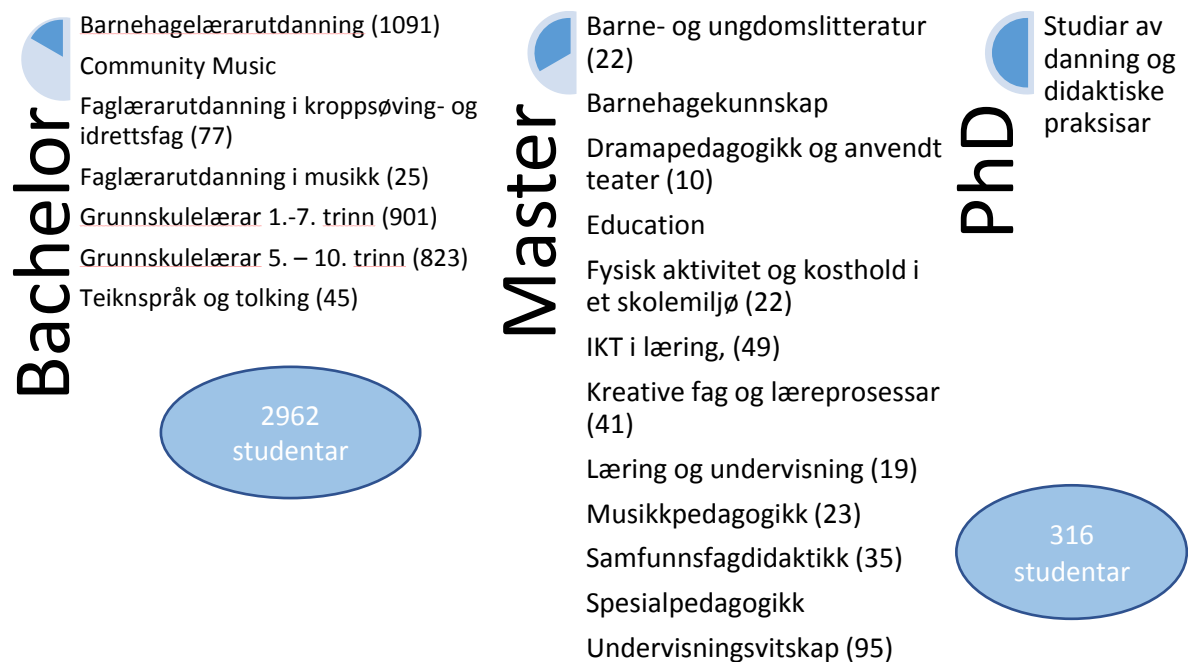
Mulige synergiområde trer også klart fram av materialet vårt. Her står *teknologi*-omgrepet sentralt, konkretisert i omgrep som *hav- og undervassteknologi*, men også meir tverrprofesjonelle omgrep som *omsorgsteknologi* (med tilknytning til helse og sosial) og *teknologileiing* (med tilknytning til øk/adm). I tillegg kan det her også vere ein link til lærarutdanninga og satsing på *IKT i læring og digital kompetanse*.

Det *maritime* er også svært synleg i dette biletet. Det bør vere gode mulegheiter for synergjar mellom dei ulike fagmiljøa knytte til hav- og undervassteknologi og nautiske operasjonar, men også til fagmiljø med særskilt fokus på sikkerhet.

3.4 Lærer- og musikkutdanning

3.4.1 Utdanningsområde

Utdanningsverksemda består av studieprogram på bachelor-, master- og PhD-nivå, samt enkeltemne, årsstudium og etter- og vidareutdanningar:

På fagområdet blir det også tilbydd enkeltemne (67 studentar) og årsstudium innanfor drama, engelsk, kunst og handverk, musikk og praktisk-pedagogisk utdanning (536 studentar). Lærer- og musikkutdanning har også ei brei portefølje innanfor etter- og vidareutdanningar (1339 studentar) (sjå vedlegg 1).

3.4.2 Forskingsområda

Forskinga er organisert på ulike vis på tvers av institusjonane og fagområda. Her vert det presentert forskingssenter, strategiske FoU-program og formaliserte forskargrupper innanfor dei ulike fagområda. Det er viktig å vere merksam på at desse har ulikt omfang og innretning, samt at mange har aktivitet på tvers av fagområda som er nytta i dette dokumentet.

3.4.2.1 Forskingscenter

- Center of Creativities, Arts and Science in Education (CASE)
- Senter for utdanningsforskning
- Senter for kunstfag, kultur og kommunikasjon

3.4.2.2 Strategiske forskingsprogram og formaliserte forskargrupper

- Barnehagens matematikk
- Barnespråk
- Bruk av teknologiske løysingar i desentralisert undervisning
- Culture – Criticism – Community
- Didaktikk og fagdidaktikk
- Kultur og kreativitetspedagogikk
- Leiing av pedagogisk verksemd
- Leiing og rettleiing
- Livslang læring som samskaping for kvalitet i profesjonane
- Mat og måltider i skole og barnehage
- Nature in Children's Literature (NaChiLit)
- PEDLab
- Praksisretta FoU
- Sang i danning

Vedlegg 2: Delleveranse 1: Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi

- Spesialpedagogikk
- Språk og samfunn
- Teknologi i undervisninga
- Undervisning og læringsprosessar i ulike opplæringskontekstar
- Utdanning til barnehagelærar
- Utdanning til lærar og leiar

3.4.3 Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalanane med avdelingane PhD-programmet *Danning og didaktiske praksisar* dannar eit fagleg tyngdepunkt innanfor lærarutdanninga, både opp mot barnehage- og grunnskulelærarutdanningane. I skildringa av programmet løftar ein opp danningssomgrepet som eit verdiomgrep som også kan koplant til andre sentrale omgrep som *berekraft, demokrati og medborgarskap*.

Lærarutdanningane er også kjenneteikna ved sterke fagmiljø i kunst- og kulturfag. Dette omfattar både musikk, kunst & handverk, drama og litteratur. Her er det lange tradisjonar for samarbeid mellom dei ulike miljøa, også på tvers av faga. Det blir no, med basis i EU-baserte forskingsprosjekt, bygd opp innovative forskingsmiljø, som søker å utvikle synergjar mellom estetiske fag og realfag.

HVL har også sterke utdannings- og forskingsmiljø i idrett, både som eige vitskapsområde med sterk natur- og samfunnsforankring, i helse og som del av lærarutdanningane. Det er uttrykt eit klart ønskje om at fagmiljøa i idrett blir samla i den nye høgskulen.

Fleire av miljøa nemner IKT i læring og digital kompetanse som eit særlege kompetansefelt innanfor lærarutdanninga. Her har HVL ein posisjon både som operativt utdanningsmiljø og som forskingsmiljø.

Fleire av miljøa trekkjer fram «tett på» som eit viktig særtrekk ved lærarutdanningane. Dette vert knytt til relasjonen mellom fagmiljø, student og praksisfelt og mellom fag og administrasjon/leiing. Signala frå miljøa er klare på at dette er eit viktig aspekt å ta med seg i den nye høgskulen.

Nokre av fagmiljøa er opptekne av å dyrke og vidareutvikle dei særtrekka og spesialområda som skil ulike campus i dag, noko ein meiner også står sentralt i fusjonsplattforma. Det blir spelt inn at det er viktig at ein tek på alvor at felles utdanningsløp som blir utvikla, har nok rom for lokal profilering og tilpassing.

Det viktige ved å ha ein klar metodisk profil på læringsarbeidet blir også løfta fram her, der studentaktive læringsformer er eit særtrekk. Her vert også verdien av tverrfagleg samarbeid innanfor utdanningane trekt fram som eit viktig grunntrekk.

Kombinasjonen av samlings- og IKT-baserte læringsformer blir trekt fram som eit særtrekk ved lærarutdanningane. Her utgjer arbeidsplassbaserte utdanningsformer ein synleg profil.

I samtalanane med lærarutdanningsmiljøa vart det gitt litt ulike signal når det gjeld verdien av å dyrke geografiske og kulturelle særtrekk. Nokre miljø trekkjer fram det viktige ved å løfte fram det ein kallar vestlandsidentiteten, knytt til kultur, språk og geografi. Andre miljø åtvarar mot å bli for nærsynt med omsyn til det vestnorske og heller utvikle det komplementære forholdet mellom det lokale og det globale perspektivet (gløkalitet).

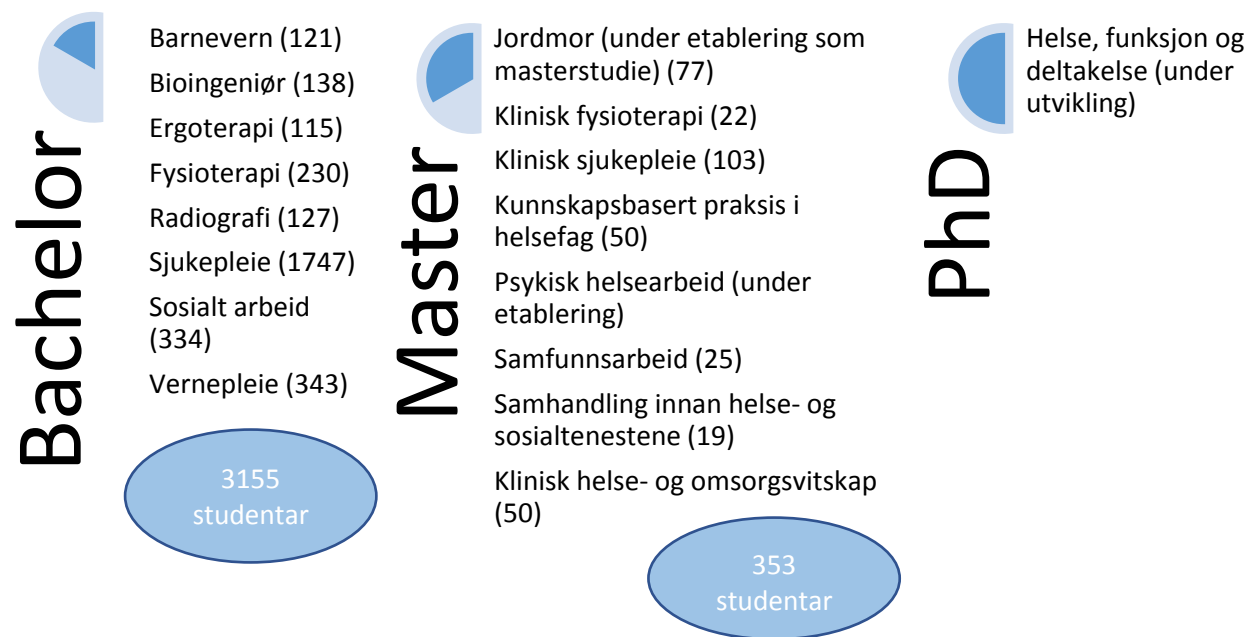
Fleire nemner mulegheiter som ligg i det å involvere fleire fagmiljø i PhD-programmet «Danning og didaktiske praksisar.» Ein peikar også på mulege tverrprofesjonelle samarbeidsrelasjonar, t.d. mellom helsefag og idrett. Vidare er det brei oppslutning om å utvikle det digitale perspektivet, både operativt som del av utdanningsaktiviteten, men også som eit forskingsområde, gjerne på tvers av

utdanningsområde. Dette vert knytt til innovasjonsomgrepet, noko som opnar for synergjar med PhD-utviklinga på dette feltet med utspring i HVL sitt Senter for nyskaping.

3.5 Helse- og sosialfag

3.5.1 Utdanningsområda

Utdanningsverksemda består av studieprogram på bachelor-, master- og PhD-nivå, samt enkeltemne, årsstudium og etter- og vidareutdanningar:

På fagområdet blir det også tilbydd enkeltemne (32 studentar) og ei brei portefølje innanfor etter- og vidareutdanningar (1139 studentar) (sjå vedlegg 1).

3.5.2 Forskingsområda

Forskinga er organisert på ulike vis på tvers av institusjonane og fagområda. Her vert det presentert forskingssenter, strategiske FoU-program og formaliserte forskargrupper innanfor dei ulike fagområda. Det er viktig å vera merksam på at desse har ulikt omfang og innretning, samt at mange har aktivitet på tvers av fagområda som er nytta i dette dokumentet.

3.5.2.1 Forskingscenter

- Senter for Helseforskning
- Senter for kunnskapsbasert praksis
- Senter for omsorgsforskning vest

3.5.2.2 Strategisk forskingsprogram og forskargrupper

- Bevegelse og funksjon
- Diabetes Research group for best practice (DiaBEST)
- Folkehelse og overvekt
- FoUSAM
- Implementeringsforskning og metodeutvikling
- Klinisk helse- og omsorgsvitenskap
- Kreft og livskvalitet
- Kvalitet og innovasjon i eldreomsorg
- Norhypain

Vedlegg 2: Delleveranse 1: Prosjekt fagleg plattform, profil og strategi

- PasientOpplevelser og PasientSikkerhet ved akutt og/eller kritisk sykdom (POPS)
- Patient-reported outcomes and quality of care in cardiology (PROCARD)
- Psykisk helse
- Psykisk helse og rus
- Rehabilitering og helsefremming
- Reproduktiv helse
- Rett, demokrati og velferd
- Samfunnsarbeid
- Samhandling for bedre Folkehelse
- Samhandling og kvalitet i helsetenestene
- Teknologi, helse og velferd
- Tjenesteforskning: Kommunale helse- og omsorgstjenester i en aldrende befolkning

3.5.3 Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalanane med avdelingane PhD-utdanninga med arbeidstittel *Helse, funksjon og deltaking* vil gi HVL mulegheit til regional og nasjonal tyngde innanfor helsefagleg forskning, og på same tid gjere det muleg å styrkje solide internasjonale strategiske samarbeidsrelasjonar. Folkehelse, helsefremming og sjukdomshandtering i livsløps-perspektiv er område der vi kvar for oss og saman har styrke innanfor fag og forskning. Her har ein allereie eksempel på solide prosjekt som forskar på utvikling, iverksetjing (implementering) og effekt av tiltak.

Omsorgsforskning (-vitskap) vart trekt fram av alle tre helsefagavdelingane. Særtrekk for omsorgsforskinga er at ein ikkje berre forskar på, *men saman med* (t.d. kommune og brukarar). Omsorgsteknologi /velferdsteknologi vart nemnde som område vi ønskjer å løfte fram og å vidareutvikle. Kunnskapsbasert praksis er eit område som er sentralt i utdanning og forskning.

Samhandling på tvers av utdanningar og mot samfunnet vert trekt fram som eit viktig satsingsområde i utdanning, forskning og formidling for helse- og sosialfaga i HVL. Det sikrar bl.a. ein klinisk relevans i forskinga. Her nemner ein særleg helse- og sosialtenester til brukarar med langvarige og samansette behov. I HVL vil ein gjennom samhandling med samarbeidspartnarar og praksisfeltet leggje vekt på dette.

Simuleringstrening (praktiske øvingar) på campus dannar grunnlag for å vere godt rusta for læring i komplekse praksissituasjonar. «SimArena» og andre simuleringseiningar kan i større grad verte nytta av tilsette i praksisfeltet, noko som kan knyte oss nærare praksisfeltet som samarbeidspartnarar.

Å være «tett på» studenten er ei målsetjing ein ønskjer å halde oppe, og som ein i dag ser som ein styrke i undervisninga både i helsefag og sosialfag. Dette vert sett i samanheng med studenttilfredsheit og god gjennomstrøyming. Å vere nær praksisfeltet og ha tett oppfølging gir høve til å utvikle nye modellar for læring i praksis, for studentaktiv læring og for praksisnær undervisning. Å utvikle kunnskap i samspel med omgjevnadene vart lagt vekt på; bl.a. gjennom masteroppgåver som er praksisnære og knytte til regionen. Gode læringsmiljø på BA-nivå og masternivå på alle campus er naudsynt for byggje opp under PhD-satsing og universitetsambisjonen, og også for internasjonalt samarbeid.

Samtidig som vi har krav til oss sjølve om å ha eit «utoverblick», så trekkjer ein fram det å være «tett på» eigen region; t.d. gjennom nære samarbeidsrelasjonar til andre forskingsinstitusjonar. Vi har som utdanningsinstitusjon med eit mangfald av helsefagutdanningar og sosialfagutdanningar, ei oppgåve i å uteksaminere framtidige helse- og sosialarbeiderar til eigen region. Vi kjem dette i møte i stor grad ved samlingsbaserte utdanningstilbod på master- og vidareutdanningsnivå og ved deltidsstudium på

bachelornivå. Ein ønskjer også å trekkje fram e-læring og digitale metodar for undervisning og læring som styrker mulegheiter for læring andre stader enn på campus.

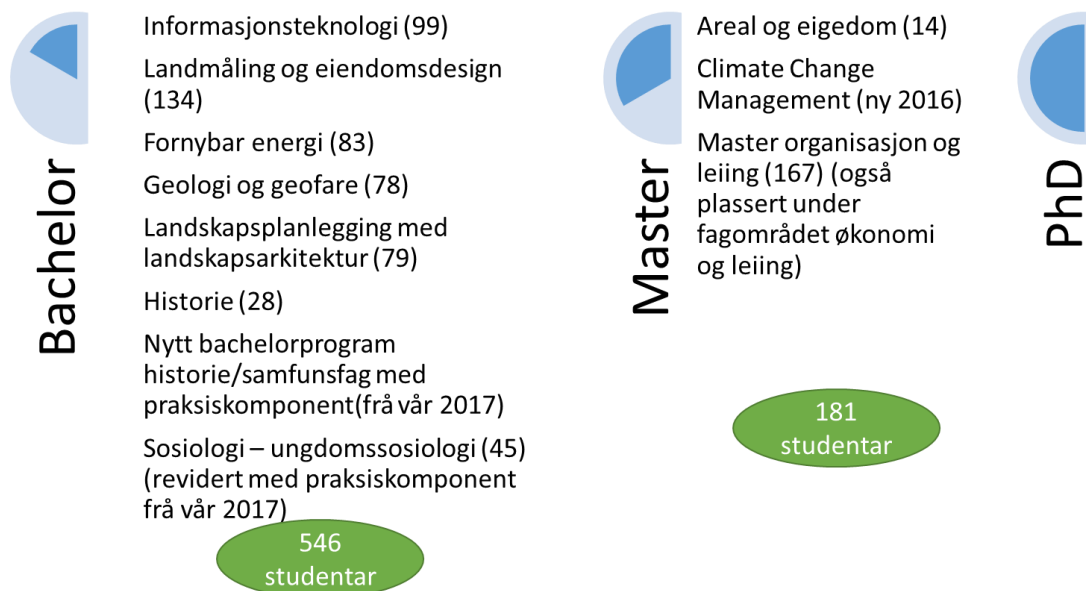
I samtalane med dei tilsette vert det peikt på at natur, miljø (i vid tyding) og idrett, er viktige som område for synergi ved HVL. I tillegg er det naudsynte koplingar til IT-/ingeniørmiljøet når det gjeld omsorgsteknologi og velferdsteknologi. Migrasjonshelse ønskjer ein òg å løfte fram både i utdanning og forskning.

Bachelorutdanningane innnafor helse- og sosialfag har felles studiepoeng der mykje av fokuset er retta mot tverrprofesjonelt samarbeid i studentgrupper i høgskulen og i praksisfeltet. HVL har mulegheit til å vere nyskapande og å vidareutvikle dette gjennom utdanning og forskning, og gjennom etablering og utvikling av helseklynger. I samarbeid på tvers innanfor helse- og sosialfag kan innovasjon skyte fart, men det vert peikt på at samarbeid utover helse- og sosialfag vil gi ytterlegare nye synergiar og mulegheit til nye satsingsområde innanfor helse- og sosialfeltet; jf. e-helse.

3.6 Natur- og samfunnsfag

3.6.1 Utdanningsområda

Utdanningsverksemda består av studieprogram på bachelor-, master- og PhD-nivå, samt enkeltemne, årsstudium og etter- og vidareutdanningar:

På fagområdet blir det også tilbydd Ex-phil og Ex-fac, enkeltemne (18 studenter) og årsstudium innanfor naturfag, samfunnsfag og ungdomssosiologi (totalt 81 studenter), samt fleire etter- og vidareutdanningar (36 studenter) (sjå vedlegg 1).

3.6.2 Forskingsområda

Forskinga er organisert på ulike vis på tvers av institusjonane og fagområda. Her vert det presentert forskingssenter, strategiske FoU-program og formaliserte forskargrupper innanfor dei ulike fagområda. Det er viktig å vera merksam på at desse har ulikt omfang og innretning, samt at mange har aktivitet på tvers av fagområda som er nytta i dette dokumentet.

3.6.2.1 Strategiske forskingsprogram og forskargrupper

- Fornybar energi, geologi og geofare og landskapsøkologi
- Kunnskapsleiing i førstelinja med forskingsgruppa kvalitet i tenestene
- Samhandling, innovasjon og styring i offentleg sektor (SISOS)

3.6.3 Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalanane med avdelingane

Det blir trekt fram i samtalanane at HVL utan tvil vil verte ein høgskule som har sitt tyngdepunkt i profesjonsutdanningane, men at kombinasjonen av naturfag og samfunnsfag og det regionale perspektivet kjenneteikna av å vere tett på natur og samfunn, kan bidra til å utvikle faglege særtrekk i profesjonsutdanningar, som til dømes miljø-perspektivet og berekraftige løysingar. Gjennom til dømes masterutdanning i organisasjon og leiing kombinerer ein tradisjonelle samfunnsfag som administrasjon og organisasjon, stats- og kommunalvitskap med eit yrkesretta fokus tilpassa målgruppa, som er profesjonsutdanna tilsette innanfor skule-, helse- og sosialsektoren.

«Tett på» er her framstilt som eit «geografisk privilegium» som kan vere eit viktig konkurransefortrinn i ein ny høgskule, til dømes gjennom den nære tilknyttinga til viktige trendar i samtida; turisme, natur, reiseliv, opplevingar og ulike typar (og tydingar) av aktivitetar. Vidare er historie og sosiologi sentrale samfunnsfaglege fagmiljø. Her blir særleg trekt fram fleire vellukka regionale historieprosjekt, noko som igjen kan styrkje andre utdanningar, som til dømes reiseliv. Det regionale fotfestet i forskinga blir trekt fram frå fleire fagmiljø, og særleg sett i samanheng med det gode samarbeidet med forskingsinstituttet Vestlandsforskning. Det vert framheva at HVL kan ta posisjonen i UH-landskapet når det gjeld det regionale fokuset.

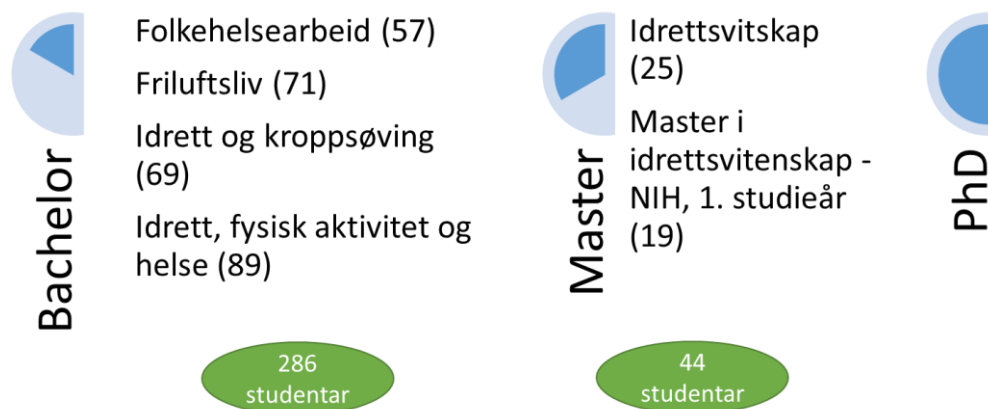
I naturfagmiljøet blir det særleg trekt fram at ein har «laboratoriet rett utanfor døra». Her kan ein både studere, undervise og forske direkte i omgjevnadane, til dømes i geofag, glasiologi, klimatilpassing og kulturlandskap. Nærleiken til endringane i klima er også utgangspunktet for Masterstudiet i «Climate Change» som starta hausten 2016. Klimaendringane er ein realitet, og vi skal utdanne dei unge som skal «rydde opp etter oss». Det å tilpasse seg til desse endringane blir viktig i framtida, og difor må ein utdanne både planleggjarar, biologar, økologar og geologar som kan bidra til å verne oss mot konsekvensane av eit klima som blir villare, våtare og varmare. I denne samanhengen er det også viktig å etablere tverrfaglege satsingar som koplinga mellom geologi, landskapsøkologi og byggingeniør, og koplinga mellom geofare, klimatilpassing og folkehelse - i fleire ulike tydingar.

Igjen kjem det her fram eksempel på korleis naturfag og samfunnsfag kan bidra til å utvikle faglege særmerke i profesjonsutdanningane, samstundes som dette ikkje er muleg utan eit sterkt og utviklande fag- og forskingsmiljø innanfor eigne fagfelt.

3.7 Idrett, friluftsliv og folkehelse

3.7.1 Utdanningsområda

Utdanningsverksemda består av studieprogram på bachelor-, master- og PhD-nivå, samt enkeltemne, årsstudium og etter- og vidareutdanningar:

På fagområdet blir det også tilbydd årsstudium innanfor idrett og personleg trenar (totalt 52 studentar), samt eit etter- og vidareutdanningstilbod (7 studentar) innanfor idrettspsykologi (sjå vedlegg 1).

3.7.2 Forskingsområda

Forskinga er organisert på ulike vis på tvers av institusjonane og fagområda. Her vert det presentert forskingssenter, strategiske FoU-program og formaliserte forskargrupper innanfor dei ulike fagområda. Det er viktig å vera merksam på at desse har ulikt omfang og innretning, samt at mange har aktivitet på tvers av fagområda som er nytta i dette dokumentet.

3.7.2.1 Strategiske forskingsprogram og forskargrupper

- Idrettsforskning med forskingsområda
 - o Fysisk aktivitet og folkehelse
 - o Læring i kroppsøving og friluftsliv
 - o Idrett, utvikling og prestasjon
- Fysisk aktivitet og læring
- Idrett og helsepsykologi
- Idrett, helse og funksjon

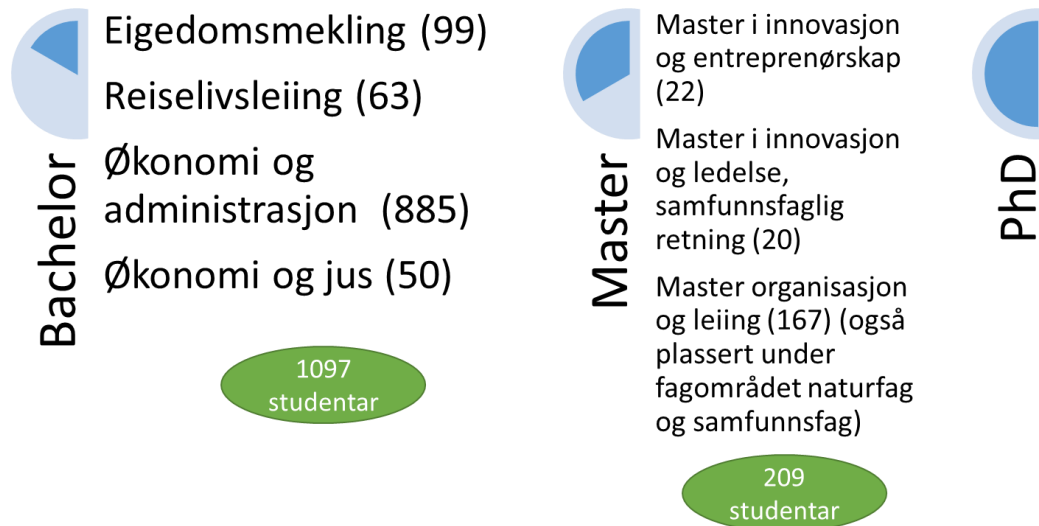
3.7.3 Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalanane med avdelingane

Idrettsfag har sitt utspring i kroppsøvingfaget i lærarutdanninga, og har i tillegg eit solid forskingsmiljø som har utvikla eigne bachelorutdanningar i idrettsfag, friluftsliv og folkehelse, samt ein master i idrettsvitskap. Idrettsstudia nyttar den nære tilgangen til naturen og aktivitetar der, i tillegg til det å ta vare på naturen og å takle naturen (koplinga geofare/skredforskning og friluftsliv). Eit anna særtrekk ved idrettsstudia er koplinga til helse og folkehelse. Konteksten her er skulen og helseforskning som involverer lærarar og elevar. I tillegg er ein viktig del av forskinga knytt til helsefremming og førebygging for utsette grupper i samfunnet, gjennom til dømes vektlegging av ernæring og aktivitet. Det vert framheva at idrettsutdanningane fungerer som eit heile med vektlegginga av helsefremming og førebygging, kroppsøving i lærarutdanninga og ivaretaking av naturen i friluftslivstudiet, og at eit samla idrettsfagleg miljø kan stå fram som éin fagleg profil i HVL. Ein ser fleire faglege synergjar, særleg mot helsefeltet, men også mot naturfagleg forskning innanfor klimatilpassing og geofare.

3.8 Økonomi og leiing

3.8.1 Utdanningsområda

Utdanningsverksemda består av studieprogram på bachelor-, master- og PhD-nivå, samt enkeltemne, årsstudium og etter- og vidareutdanningar:

På fagområdet blir det også tilbydd enkeltemne (102 studentar) og årsstudium innanfor logistikk, jus og reiseliv (totalt 55 studentar), samt ei rekkje etter- og vidareutdanningstilbod (297 studentar) (sjå vedlegg 1).

3.8.2 Forskingsområda

Forskinga er organisert på ulike vis på tvers av institusjonane og fagområda. Her vert det presentert forskingssenter, strategiske FoU-program og formaliserte forskargrupper innanfor dei ulike fagområda. Det er viktig å vera merksam på at desse har ulikt omfang og innretning, samt at mange har aktivitet på tvers av fagområda som er nytta i dette dokumentet.

3.8.2.1 Strategiske forskingsprogram og forskargrupper

- Leiing av komplekse maritime operasjonar og løfteoperasjonar
- KonsekvensAnalyser for Regional Utvikling (KARU)

3.8.3 Faglege særtrekk og eigenskapar som er trekte fram i samtalan med avdelingane

Framstående utdannings- og forskingsområde på dette fagområdet er verdiskaping i rurale strøk, innovasjon og maritimt næringsliv. Leiing er eit fagleg særtrekk som vert spegla av i både bachelor-, masterutdanningar og aktive forskingsmiljø. Eit felles kjenneteikn er at utdanningane og forskinga er tett kopla saman med dei andre fagområda, som helse- og sosialfag, skuleleiing, teknologileiing og leiing i maritime operasjonar. Dette gir grunnlag for brei rekruttering til master- og eventuelle PhD-utdanningar.

Eit anna kjenneteikn ved økonomi- og leiingsområdet er den tette samankoplinga med næringslivet i både utdanningane og forskinga. Dette kjem mellom anna til syne gjennom relevante etter- og vidareutdanningar, grunnlaget for autorisasjon som rekneskapsførarar som ein får ved alle tre studiestadene, utvikling av emne med praksis, bachelor- og masteroppgåver i samarbeid med næringslivet, og forskning som er relevant for og blir gjennomført i samarbeid med næringslivet og andre samarbeidspartar.

4 Vidare arbeid i prosjektet

Prosjekt «Fagleg plattform, profil og strategi» meiner at denne delleveransen, og datagrunnlaget vi har samla inn, gir oss eit godt utgangspunkt for den «konstruktive» delen av arbeidet; det å foreslå eit felles strategisk fundament for den nye høgskulen.

Prosjektplanen (sjå vedlegg 3) gir ei nærare skildring av framdriftsplan og arbeidsform i dette arbeidet. Kort fortalt vil vi i første omgang skissere forslag til visjonsformulering og formulering som skildrar HVL sin nye plattform og profil, og drøfte dette med organisasjonen og med viktige aktørar i regionen. Her vil arbeidet med å gå meir i djupna på mulege synergiområde og område vi vurderer har spesielt stort nasjonalt og internasjonalt potensial, stå sentralt. Eit av verkemidla vi kjem til å bruke her, er å samtale med grupper på tvers av fag, profesjonar og lokalitetar om korleis det strategiske arbeidet med å foredle og vidareutvikle desse synergiområda kan leggjast opp.

Med dette som utgangspunkt vil vi utforme grunnlaget for ein ny strategisk plan, der universitetsambisjonen for 2023 også etter kvart blir konkretisert og innarbeidd.

Vedlegg 1: Etter og videreutdanningar	Antall stp
Helse- og sosialfag	2883,5
Akuttsjukepleie	30
Avansert klinisk sykepleie	30
Barnesjukepleie	90
Barnevern	30
Basic Body Awareness Methodology	60
Diabetessykepleie	60
Eldre, helse og samfunn	135
Frivillig arbeid	15
Gastrosykepleie	60
Gottman parterapi	30
Helsesøsterutdanning	60
Infeksjonssykepleie og smittevern	60
Jordmorutdanning	120
Kardiologisk sykepleie	60
Kognitiv terapi	60
Kols	7,5
Kunnskapsbasert praksis	15
Lindrande behandling, pleie og omsorg	15
Lungesykepleie	60
Mammografi	15
Medisinsk digital bildebehandling	30
Medisinske laboratorieanalyser	10
Motiverende intervju	15
Nevrosykepleie	60
Omsorgsteknologi	45
Overvekt	30
Pedagogisk veiledning av helsefagstudenter i praktiske studier	15
Pediatrik radiografi	15
Pleie og behandling av ikke-helende sår	30
Psykisk helsearbeid	180
Psykososialt arbeid med barn og unge	150
Rehabilitering	30
Rettleiing	21
Rusproblematikk og rusarbeid	60
Rusproblematikk og psykisk helse	60
Samhandling	35
Spedbarn og småbarns psykiske helse	60
Stomisykepleie	60
Systemisk familierterapi og nettverksarbeid	60
TPS	15
Tverrprofesjonell samhandling	15
Uroterapi	60
Veilederutdanning for gruppeveiledere i NAV	15
Veiledningspedagogikk	30
Anestesi/Intensiv/Operasjon	770

Idrett, friluftsliv og folkehelse	15
Idrettspsykologi	15
Ingeniør- og maritime fag	70
Beredskapsledelse	30
Landmåling etter matrikkelloven	10
Ledelse og endring i maritime organisasjoner	10
Tradisjonelle og moderne trekonstruksjoner	10
Utfordringer i maritim samhandling og kommunikasjon	10
Lærer- og musikkutdanning	1845
Arbeid i små skular og oppvekstsenter	15
Barns språkutvikling	30
Engelsk	240
E-pedagogikk	10
Formidling og rettleiing i høgare utdanning	5
Interkulturell pedagogikk	15
Karriereveiledning	30
Klasseleiing	15
Kognitiv terapi	30
Kompass	15
Kunst og handverk	60
Læringsmiljø og pedagogisk ledelse i barnehage	
Mat og helse	30
Matematikk	270
Muntlig fortelling og formidling	15
Naturfag	180
Norsk	210
Norsk Tegnspråk	30
Pedagogikk for tospråklige lærere	30
Praktisk-pedagogisk utdanning	60
Prosjekt til fordjuping	30
Regning som grunnleggende ferdighet	30
Rettleiing og mentorutdanning	15
Rettleiing og mentorutdanning 2	15
Rettleiing praksislærarar	30
Rådgivning i skolen	30
Samfunnsfag	90
Småbarnspedagogikk	30
Spesialpedagogikk	30
Språkpedagogikk	30
Språkvansker hos barn og unge	30
Syn for lesing og læring	30
Tekstilkultur	15
Tidlig innsats pedagogisk utviklingsarbeid (PUB)	30
Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk	60
Undervisning av voksne minoritetsspråklige i grunnopplæring	15
Veiledning og oppfølging av nyutdannede lærere i barnehage og skole	15
Å undervise minoritets elever i grunnleggende norsk	30
Lærer- og musikkutdanning	375

Andrespråkspedagogikk	30
E-læring	10
IKT i faga	20
Læringsmiljø og pedagogisk ledelse i barnehage	30
Matematikk	60
Norsk	30
Pedagogisk veilederutdanning	30
Produksjon for sal og scene	15
Regning som grunnleggende ferdighet	30
Spesialpedagogikk	90
Vurdering for læring	15
Musikk	15
Natur- og samfunnsfag	85
Design av medierike ebøker	15
Digital fotografering	15
Klimatilpassing i arealplanlegging	10
Kommunikasjonsarbeid	15
Kreativ webdesign	15
Multimediejournalistikk	15
Økonomi og ledelse	305
Bedriftsutvikling og forretningsforståelse for kulturnæringen	15
Bedriftsøkonomisk analyse	15
Coaching som ledelsesverktøy	15
HMS-kultur og ledelse	60
Human Resource Management	30
Innovasjon og endringsledelse	15
Kommuneregnskap	15
Kvalitetsledelse	15
LEAN Ledelse	15
Ledelse og endring i organisasjoner	10
Markedsføring	10
Personalledelse	10
Prosjekt- og investeringsanalyse i kommunal sektor	7,5
Prosjektanalyse: Investering og finansiering	7,5
Prosjektledelse	10
Psykologi	10
Rektorutdanning	30
Strategi- og virksomhetsutvikling	15
Grand Total	5578,5

Prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi (FPPS)

Opplegg for samtale med personar frå ulike grupper i avdelingane.

Hensikten med samtalen:

- Få kvalifiserte synspunkt frå grunnorganisasjonen, under dekan-nivå, om kva fagleg profil dei meiner avdelinga har

Premissar for samansetting av gruppene:

Dekanen er beden om å plukke ut folk u frå desse premissane

- Deltakarane skal representere følgjande grupper: studentar, fagmiljøa, teknisk-adm. tilsette og leiing på institutt/studie/FoU-program nivå
- Deltakarane bør representere ei breidde i høve til kjønn og alder

Metode:

- Samtale med utgangspunkt i fokus-gruppe perspektivet der dialogen mellom deltakarane er eit viktig aspekt i informasjonsinnhentinga.
- Representantane frå prosjektgruppa leier samtale og rammar den inn tematisk, men samtalen skal vere open og i hovudsak styrt av dialogen mellom deltakarane
- Samtalen varer mellom 60 – 90 min.

Tematisk innramming:

- Innleiing gitt av representantane frå prosjektgruppa:

Prosjektet ønskjer ei samtale med avdelingane ved dei tre fusjonerande høgskulane, samt doktorgradsmiljøa om 1-3 faglege særtrekk som ein meiner kan vere med å bidra til å byggje profilen ved den nye høgskulen på Vestlandet.

Vi har bedt dekanen om å foreslå ei gruppe der leiing på institutt-/studieprogramnivå, fagtilsette, administrativt tilsette (på avdelings- og institusjonsnivå) og studentar er representerte, til saman 6-10 personar.

Vi ber om at de baserer argumentasjonen på ei heilskapleg vurdering der følgjande kriterium kan leggast til grunn:

- Unikheit og særpreg også i høve til regionsperspektivet (Vestlandsk kultur og tradisjon og samarbeid med arbeids- og næring
- Internasjonal posisjon
- Omfang: t.d.: studenttal, størrelse på fagmiljø og forskingsaktivitet
- Nivå på studium (Master/PhD), og korleis dette støttar opp under universitetsambisjonen
- Komplementaritet og muligheter for felles utdanningsløp med lokale særpreg
- Muligheter for synergjar og tverrfaglege/tverrprofesjonelle satsingar
- Innovasjon og berekraft
- FoU-kvalitet

- Utdanningskvalitet og læringsmiljø

Det er også viktig for prosjektgruppa å vera klare på at formålet ikkje er ei kartlegging av alt som avdelingane driv med. Dette vil vi arbeide for å få oversikt over på andre måtar (mellom anna med gjennomgang av strategiar, planar og rapportar). Det er også viktig å poengtere at det vil bli lagt opp til å kunne kom med innspel på desse områda i innspelsrundar i oktober – formålet med denne delen av arbeidet er derfor først og fremst å fange opp relevant informasjon for å kunne lage ei første oversikt, medan ein vil søke ei breiare forankring i neste fase. Etter første del av leveransen er klar, vil ein også arbeide for å få samtalar av meir tverrinstitusjonell og tverrfagleg karakter.

Representantane frå prosjektgruppe sørger for at diskusjonen vert innafor desse rammene og at dei sentrale problemstillingane blir berørt.

I tillegg har vi fått førespurnad frå andre prosjekt om å ta med følgjande spørsmål:

Frå organisasjonsprosjektet:

- Hvilke føringer legger ambisjonen om å bli et universitet med en prosesjons- og arbeidslivsprofil for organiseringen av HVL – faglig og administrativt?
- Fusjonsavtalen sier at det skal være få og stor enheter på nivå 2. Hva legger dere i dette?

Frå digitaliseringsprosjektet:

- Digitalisering blir trulig eit satsingsfelt i den nye høgskulen. Kva moglegheiter ser fagmiljøet innafor ein slik satsing?

Fusjonsprosjekt Fagleg plattform, prosess og strategi

Mandat for prosjektet

Mandat og overordna rammevilkår for prosjekt fagleg plattform, prosess og strategi går fram av fusjonsprogrammet, som vart vedteke av interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet 16.09.16: <http://fusjonsinfo.no/wp-content/uploads/2016/09/2016-01.pdf> (side 76). I fusjonsprogrammet framgår det at prosjektet skal:

1. Kartleggje og skildre grunnleggjande utdannings- og forskingsområde i den nye høgskulen.
2. Skildre framstående trekk ved utdanningsprogramma og forskingsverksemda.
3. Skildre den nye høgskulen sin eigenart og kjerneverdier.
4. Drøfte prinsipp som skal liggje til grunn for strategisk fagleg utvikling og samkøyring av utdanning.
5. Føreslå faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen i perioden fram til 2023.
6. Kome med forslag til område kor den nye høgskulen kan vere nasjonalt leiande.
7. Identifisere område kor den nye høgskulen har særleg moglegheit for å lukkast internasjonalt.
8. Føreslå moglege tverrfaglege satsingsområde for den nye institusjonen.
9. Utarbeide ein plan for realisering av universitetsambisjonen i den nye høgskulen, der eksisterande og planlagde doktorgradsprogram inngår. Rolle og status til dei eksisterande forskingssentra skal vurderast og inkluderast i arbeidet. Målet er å søkje om universitetsstatus innan 2023.

Sentrale premissdokument

- 1) [Fusjonsplattform](#) og [kongeleg resolusjon](#)
- 2) [Fusjonsprogrammet](#)
- 3) Innstilling frå dekangruppa sitt forprosjekt *Overordna fagleg profil og visjon*

Prosjektstruktur og hovudleveransar:

Prosjektet har oppretta eit delprosjekt:

- Forslag til plan for gjennomføring av universitetsambisjonen innan 2023, samt vurdering av forskingssentra si rolle og status i den nye høgskulen. (Leiar for delprosjektet: Gro Anita Fønnes Flaten)
- Reisten av mandatet blir ivareteke av hovudprosjektet, knytt til leveranse 1: Forslag til kjerneverdier, faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen, samt forslag til prinsipp for strategisk utvikling og samkøyring av utdanningsløp.

Prosjekt- og styringsgruppe

Prosjektleder: [Knut Steinar Engelsen](#)

Prosjektgruppe: Gro Anita Fønnes Flaten (HiB), Bjørg Hafslund (HiB) og Randi Skår (HiSF).

Prosjektstøtte fra programsekretariatet: [Lene Borgen Waage](#), Georg Arnestad og Anne Marthe Hanstveit

Styringsgruppe:

- Knut Steinar Engelsen, HSH
- Eva Haukeland Fredriksen, HiB
- Geir Anton Johansen, HiB
- Anne Robbestad, HSH
- Randi Skår, HiSF
- Stein Joar Hegland, HiSF
- Tina Åsgård, tillitsvald for NTL/LO Stat, HiB
- Joar Sande, tillitsvald for Akademikerne, HiSF
- Marit Breivik, tillitsvald for Norsk sykepleieforbund, HiB
- Cecilie Fredheim, student, HSH
- Per Walther Lassen, student, HiSF
- Eigil Hole Lønning, student, HiB (midlertidig fram til formelt valg er gjort i parlamentsmøte i oktober)
- Sverre Åge Dahl, adm dir i Samfunns- og næringslivsforskning (SNF) ved NHH
- Mimi Bjerkestrand, rektor på Slettebakken skole og tidligere leder i Utdanningsforbundet

Milepælsplan

Pkt	Tema	Delprosjekt	Mandat	Kjelder	Første utkast	Høyringsvindu	Handsaming interimsstyre	Leveranse	Kommentar
1	Kartlegging i avdelingane og analyse av profilområde som trer fram av denne	1	1,2,3	Fokussamtalar internt Strategiske dokument Statistikk Premissdokument	14.10.	14.10-01.11	21.10	Del av leveranse 1	Prosess og førebelse funn vil bli diskutert med styringsgruppa 05.10
2	Forslag til prinsipp for fagleg utvikling, samkøying av utdanningar og tverrfaglege/profesjonelle satsingsområde	1	3,4,8	Fokussamtalar internt Strategiske dokument Statistikk Premissdokument	01.12			Del av leveranse 1	
3	Føreslå faglege visjonar, mål og prioriteringar for den nye høgskulen i perioden fram til 2023	1	5	Fokussamtalar internt og eksternt Premissdokument	01.12			Del av leveranse 1	
4	Forslag til område der HVL skal vere nasjonalt og internasjonalt leiande	1	6,7	Fokussamtalar internt Strategiske dokument Statistikk Premissdokumen	01.12			Del av leveranse 1	
5	Oversikt over vilkår for å kunne kvalifisere for å få universitetsstatus i 2023	2	9	Studiekvalitetsforskrift Studietilsynsforskrift	01.12			Del av leveranse 1	
6	Leveranse 1		1-8		01.12	01.12-10.12	22.12	Leveranse 1	
7	Plan for realisering av universitetsambisjonen for HVL fram mot 2023	2	9					Leveranse 2	

Arbeidsform

- Prosjektgruppa legg opp til om lag eit møte per veke. Hovuddelen av desse møta blir på Skype for business. I tillegg leggst det opp til om lag 5 fysiske arbeidsmøte.
- Styringsgruppa vil få høve til å spele inn både gjennom e-post/forum på Office 365 undervegs i arbeidsprosessane og gjennom om lag 2 fysiske styringsgruppemøte (primo oktober og medio november).
- I samband med punkt 1 i milepelsplanen (Kartlegging i avdelingane og analyse av profilområde som trer fram av denne) vil det bli gjennomført intervju med fagavdelingane og PhD-programma ved HiB, HiSF og HSH i perioden 22.9-7.10. Formålet med denne kartlegginga er å få kvalifiserte synspunkt frå grunnorganisasjonen, under dekan-nivå, om kva fagleg profil dei meiner avdelinga har.
- I samband med punkt 2-4 i milepelsplanen vil det bli gjennomført fokussamtalar internt og eksternt på tvers av institusjonar og fagområde. Eksternt vil det både vera relevant å ha samtalar med andre som nyleg har fusjonert og representantar frå samfunns-, arbeids- og næringslivet.
- Innspelsrundar/høyringar blir gjennomført i samarbeid med prosjekt 2: fagleg og administrativ organisering.
- Prosjektet nyttar fusjonsinfo.no som ein kanal for kommunikasjon. Prosjektet vil her gå ut med informasjon om framdrift og konklusjonar etterkvart som dei er klare.

Budsjett

I tabellen under det estimert eit budsjett for prosjektarbeidet. Det er ikkje avtala frikjøpsordningar, vikarordningar eller liknande knytt til prosjektarbeidet. I budsjettestimaten er det dermed berre kostnader i knytt til fysiske møter som er inkludert: reise, overnatting og kost.

Møtetype	Kostnadsspesifikasjon	Antall deltakarar	Sum
Styringsgruppemøter	2 fysiske møte, inkl. reise og kost.	19 deltakarar. Antallet tilreisande varierer mellom 7 og 11 avhengig av kvar møtet er.	68 000,-
Prosjekt møter	5 fysiske møter, inkl. reise og kost. 2-3 av møta inkluderer overnatting.	5-7 deltakarar. Antallet tilreisande er om lag 4 per møte.	70 000,-
Diverse			20 000,-
Totalt			158 000,-

Vedlegg 1

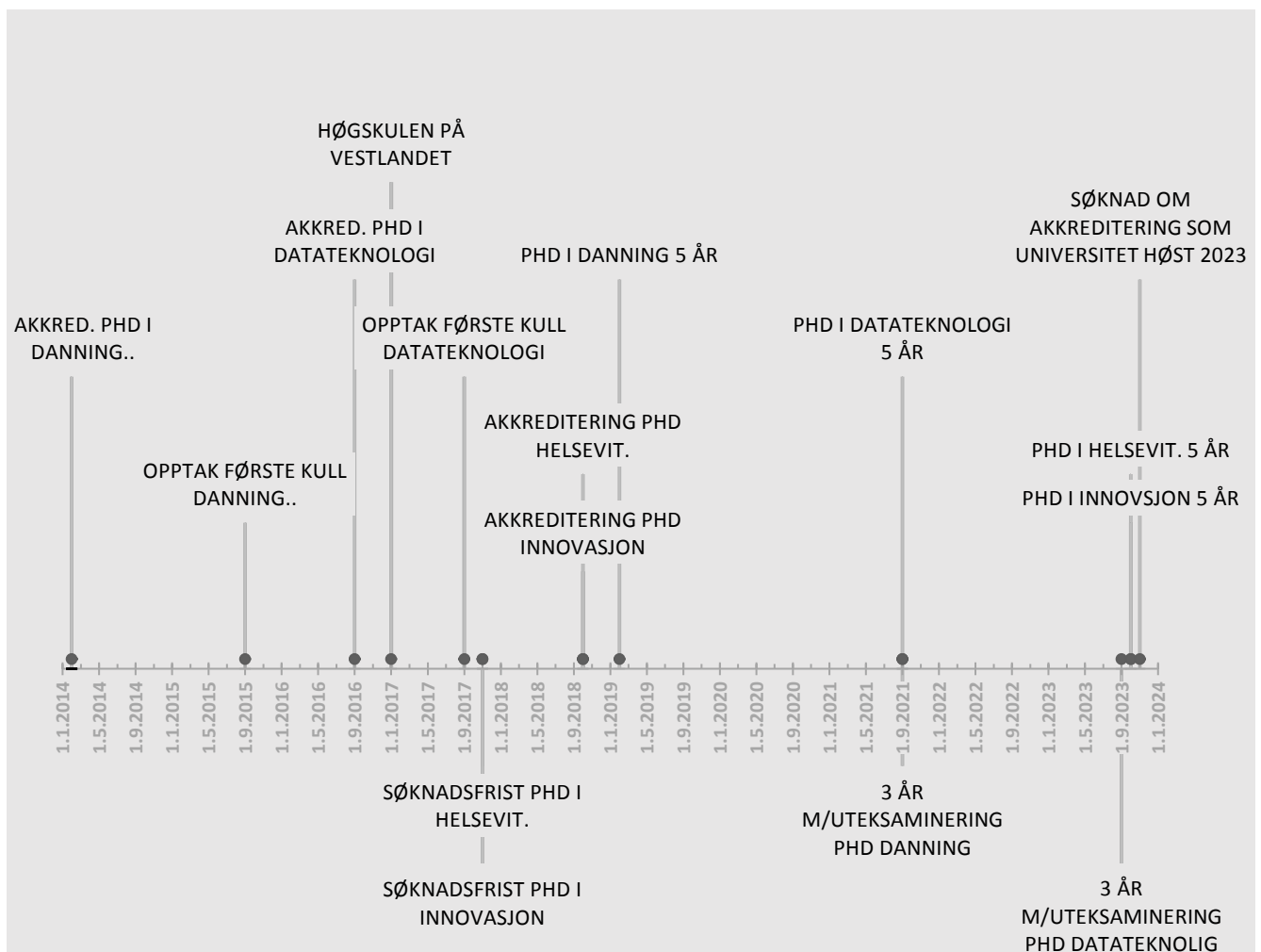
Delprosjekt Universitetsambisjon 2023

Fusjonsprosjekt «Fagleg plattform, profil og strategi» har blant annet fått i oppdrag å «Utarbeide ein plan for realisering av universitetsambisjonen i den nye høgskulen, der eksisterande og planlagde doktorgradsprogram inngår. Rolle og status til dei eksisterande forskningssentra skal vurderast og inkluderast i arbeidet. Målet er å søkje om universitetsstatus innan 2023».

Prosjektgruppen har opprettet et delprosjekt som har fått i oppdrag å utarbeide en plan for realisering av universitetsambisjonen innen 2023, ledet av høgskoledirektør ved HiB Gro Anita Fønnes Flaten.

Som en del av prosjekt faglig plattform, profil og strategi sin første levering har delprosjekt universitetsambisjon 2023 fått i oppdrag å skissere en tidsplan for arbeidet med universitetsstatus, samt gi en oversikt over de kriterier som gjelder for akkreditering som universitet i nasjonalt regelverk.

Tidsplan

Tidsplan for universitetsambisjonen må settes etter de krav for gjennomstrømming og opptak av stipendiater som stilles i studiekvalitetsforskriftens § 3-8 Akkreditering som universitet, femte ledd:

(5) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.

De neste avsnittene vil i korthet redegjøre for det arbeid som er gjort så langt for å realisere universitetsambisjonen, og hvilke milepæler som må settes for det videre arbeidet for å kunne realisere en ambisjon om å søke om universitetsstatus innen 2023.

Før Høgskulen på Vestlandet

Arbeidet med universitetsambisjonen begynte i 2008 med etablering av fem forskningsprogram ved HiB: 1) Kunnskapsbasert praksis og 2) Produktive brudd med avdeling for helse- og sosialfag, 3) Lærerprofesjonalitet og 4) Kunstfagdidaktikk ved avdeling for lærerutdanning og 5) DISTECH: Software Technologies for Distributed Systems ved avdeling for ingeniør- og økonomifag. Disse strategiske satsingene dannet etter hvert grunnlag for utvikling av doktorgradsprogrammer.

Profil for de tre første ph.d.-satsingene ble etablert i 2010 (styresak 33/2010) med utgangspunkt i de strategiske forskningssatsingene. Det ble i første omgang bestemt at det skulle etableres ett ph.d.-studium ved hver avdeling: avdeling for lærerutdanning, avdeling for helse- og sosialfag og avdeling for ingeniør- og økonomifag. I 2013 begynte arbeidet med utvikling av et fjerde doktorgradsområde knyttet til innovasjon, med mål om at dette studiet skulle være tverrfaglig og involvere fagmiljøer fra flere avdelinger.

Våren 2013 sendte Høgskolen i Bergen inn søknad om akkreditering av ph.d.-studium i Studier av danning og didaktiske praksiser ved avdeling for lærerutdanning. Denne ble akkreditert februar 2014, og det første kullet med stipendiater ble tatt opp vår/sommer 2015.

Høsten 2013 ble søknad om ph.d.-studium i Kunnskapsbasert praksis fra avdeling for helse- og sosialfag sendt inn. Denne ble vurdert som ikke å oppfylle kravene til akkreditering i studietilsynsforskriften og ble avslått i NOKUTs styre.

Høsten 2015 sendte HiB inn søknad om akkreditering av ph.d.-studiet i ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems, and Engineering Computing. Denne ble akkreditert av NOKUTs styre september 2016 under nytt navn: Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing. Det første kullet med stipendiater vil bli tatt opp på dette studiet høsten 2017.

Felles for alle ph.d.-studiene som har vært under utarbeiding ved Høgskolen i Bergen er at prosessen fra området for studiet bestemmes til endelig søknad er ferdig er lang. Erfaringene har vist at særlig den delen av arbeidet som omhandler definering av profilområdet, det vil si det faglige fokuset for studiet og derigjennom definering av studiets fagmiljø er tidkrevende. Dagens status for arbeidet med utvikling av ph.d.-studier og derigjennom realisering av universitetsambisjonen er som vist over resultat av målrettet strategisk arbeid som har pågått over lang tid.

Som Høgskulen på Vestlandet

I fusjonsprogrammet ligger universitetsambisjonen fast. For å nå dette målet må institusjonen ifølge studiekvalitetsforskriften ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. Høgskulen på Vestlandet har allerede alene akkreditering for to ph.d.-studier, og skal videreutvikle og ferdigstille søknad om akkreditering av et tredje og fjerde ph.d.-studium. Som avsnittet over viser er etablering av ph.d.-studier tidkrevende prosesser. For å nå målet om å søke akkreditering som universitet i 2023 er det derfor nødvendig å bygge videre på det arbeidet som allerede er påbegynt ved Høgskolen i Bergen med hensyn til utvikling av ett ph.d.-studium knyttet til helse og ett ph.d.-studium knyttet til innovasjon. Samtidig må fagmiljøene ved HiSF og HSH trekkes inn i arbeidet med søknad om akkreditering for de nye ph.d.-studiene. Begge disse doktorgradsområdene skal sende søknad fra ny høgskole, og skal dermed bygges på fagmiljøer fra alle de tre fusjonspartnerne.

Dette har så langt blitt konkretisert ved at sammensetting av arbeidsgruppene til de to siste doktorgradsområdene har blitt endret for å inkludere representanter fra HiSF og HSH. For ph.d.-studiet i helse innebærer dette inkludering av en representant fra hver av de to institusjonene i arbeidsgruppen, samt oppnevning av en professor fra HiSF og en professor fra HSH som emneansvarlige for hvert sitt ph.d.-emne. I forbindelse med den fjerde Ph.D.-satsingen knyttet til innovasjon er sammensetningen av arbeidsgruppen blitt foreslått endret ved at to førsteamansuere fra HiB erstattes av en professor fra HiSF og en professor fra HSH. Byttene har skjedd innenfor fagfelt. Endringene (og fusjonen) vil da bidra til en kompetanseheving i arbeidsgruppen.

Milepælene i det videre arbeidet omhandler både etablerte og ny ph.d.-studier og må settes ut fra spesifiseringene i studiekvalitetsforskriften § 3-8 som viser at både tidspunkt for opptak av den første gruppen stipendiater og tidspunkt for søknad om akkreditering av ph.d.-studium er viktige milepæler for å nå målet om å søke universitetsstatus i 2023.

For to av doktorgradsutdanningene skal i gjennomsnitt fem kandidater ha disputert i året. For å imøtekomme dette kravet innen 2023 er det naturlig først og fremst å basere seg på de to første akkrediterte ph.d.-studiene. Ph.d.-studium Studier av danning og didaktiske praksiser tok opp de første syv ph.d.-kandidatene vår/sommer 2015 med opptaksperiode på fire år, og vil da kunne nå dette målet høsten 2021. Ph.d.-studium i datateknologi har høsten 2016 utlyst flere stipendiatstillinger, og man kan regne med å ta opp den første gruppen ph.d.-studenter på programmet høsten 2017. For ph.d.-studiet i datateknologi kan man dermed høsten 2023 ha uteksaminert i gjennomsnitt fem ph.d.-kandidater i tre år.

Videre skal «hvert enkelt doktorgradsstudium over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater» Det vil si at det må ha gått minimum fem år siden akkreditering for hvert av de fire ph.d.-studiene. Ph.d.-studium i danning og didaktiske praksiser kan nå dette målet i februar 2019, og ph.d.-studium i datateknologi kan nå dette målet i september 2021. Både arbeidsgruppen for ph.d.-studium i helsevitenskap og arbeidsgruppen for ph.d.-studium i innovasjon har som målsetting å sende søknad om akkreditering innen søknadsfristen 1. november 2017. Gitt at begge søknadene blir sendt innen den fristen, vil man kunne få vedtak om akkreditering fra NOKUT høsten 2018. Begge disse studiene vil da nå femårs-målet i 2023. Gitt at høgskolen parallelt jobber for å imøtekomme de andre kriteriene for akkreditering som universitet, vil Høgskulen på Vestlandet kunne søke om universitetsstatus i 2023.

Kriterier for akkreditering som universitet

Følgende regelverk er særlig relevant for å identifisere kriterier for akkreditering som universitet:

- Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 1-4 Særlig ansvar for enkelte institusjoner.
- Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (Studiekvalitetsforskrift) §3-3. Akkreditering av doktorgradsstudier, § 3-5. Akkreditering av institusjoner og §3-8. Akkreditering som universitet.
- Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) §3-1. Akkreditering av institusjoner og §3-4. Akkreditering som universitet.

I stortingsmelding 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet varslet regjeringen Stoltenberg om strengere kriterier for å bli universitet, med økt fokus på kvalitet og strengere krav til utdanning, FoU-arbeid, og fagmiljøenes kompetanse. Som en oppfølging av denne stortingsmeldingen vedtok Kunnskapsdepartementet ny studiekvalitetsforskrift i juni 2016. Endringene som ble gjort i denne fordret en endring av studietilsynsforskriften. NOKUT har høsten 2016 derfor sendt en revidert versjon av studietilsynsforskriften på høring, med høringsfrist 9. desember 2016. Endringene som er gjort er såpass omfattende at forskriften fremstår som ny. Det er meldt at denne skal iverksettes på nyåret. Gitt begrunnelsen for ny studietilsynsforskrift er det rimelig å anta at den vil bli vedtatt i hovedsak som foreslått. Denne rapporten tar derfor utgangspunkt i foreliggende forslag til ny studietilsynsforskrift.

For å forstå regelverket er det i tillegg nyttig å se til merknader til de to forskriftene, samt høringsnotatene som fulgte med forslag til endring i studiekvalitetsforskriften¹ og forslag til ny studietilsynsforskrift². I lesning av regelverket er det videre nyttig å i bakhodet hva som er forskjell mellom en akkreditering som høgskole og en akkreditering som universitet, det vil si de faglige fullmaktene institusjonen får. Mens høgskoler har fullmakt til å selv opprette studietilbud på lavere nivå, har universitet selvakkrediteringsfullmakt til å opprette studietilbud på alle nivå. Sistnevnte har store ressursmessige implikasjoner og innebærer som regelverket viser strenge krav til fagmiljø, forskning- og utviklingsarbeid og til utdanning fra bachelor- til ph.d.-nivå.

Oversikt over regelverk

Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)

§ 1-4 Særlig ansvar for enkelte institusjoner

(1) Universiteter og høyskoler har et særlig ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innenfor de områder der de tildeler doktorgrad.

¹ Høringsnotat – forslag til endringer i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/6d1c42c3b00344f0a57ce006191a56d0/horingsnotat--forslag-til-endringer-i-forskrift-om-kvalitetssikring-og-kvalitetsutvikling-i-hoyere-utdanning-og-fagskoleutdanning.pdf>

² Høringsnotat – forslag til ny forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften):

http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Norsk_utdanning/H%c3%b8ringer/H%c3%b8ringsnotat_forslag_til_ny_studietilsynsforskrift.pdf

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning
(Studiekvalitetsforskrift)

§ 3-5. Akkreditering av institusjoner

- (1) Institusjoner som gir akkreditert studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet.
- (2) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling.
- (3) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.
- (4) NOKUT skal gjennomføre en helhetlig vurdering av om institusjonens organisering, kvalitetsarbeid og resultater er tilstrekkelig til at institusjonen kan bære fullmaktene institusjonsakkrediteringen gir. Institusjonen skal dokumentere at kravene i lover og forskrifter er oppfylt.
- (5) NOKUTs vedtak om akkreditering etter første ledd oversendes departementet som fatter endelig vedtak om institusjonskategori, jf. lov om universiteter og høyskoler § 1-2 annet ledd.
- (6) NOKUT skal fastsette kriterier for akkreditering av institusjoner. NOKUT kan fastsette egne kriterier for revidering av institusjoner.

§ 3-8. Akkreditering som universitet

- (1) Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet.
- (2) Institusjonen skal ha stabil utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid av høy internasjonal kvalitet.
- (3) Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning. Akkreditert deltakelse i stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4, kan telle som én doktorgrad.
- (4) Doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet.
- (5) Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater.
- (6) Institusjonen skal alene ha akkreditering for minst fem studietilbud på høyere grads nivå. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på alle studietilbud innenfor doktorgradsområdene.

(7) Institusjonen skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid. Institusjonen skal delta i nasjonale samarbeid om forskerutdanning og eventuelt tilsvarende for stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3-4.

Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften)

§ 3-1. Akkreditering av institusjoner

(1) Institusjonen skal ha en strategi for utdanning, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

(2) Institusjonen skal ha tilfredsstillende rutiner og praksis for oppretting av studier og revidering av akkrediteringen av studier.

(3) Institusjonsakkreditering må skje innen fire år etter at institusjonens systematiske kvalitetsarbeid (jf. kapittel 4 i denne forskrift) er godkjent av NOKUT.

(4) Institusjonen skal ha et jevnlig opptak av studenter og et tilfredsstillende antall kandidater som fullfører til normert tid.

(5) Institusjonens forskning, kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid skal utføres i samspill med utdanningsvirksomheten.

(6) Institusjonen skal ha en relevant kompetanseprofil, og den samlede kompetansen skal være på nivå med sammenlignbare institusjoner i samme institusjonskategori.

§ 3-4. Akkreditering som universitet

Institusjonens utdanning, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innen de faglige områdene for doktorgradsstudiene som danner grunnlaget for akkreditering som universitet, skal ha et faglig nivå og dokumentere resultater over tid som demonstrerer høy internasjonal kvalitet.

Noen hovedtrekk i kriteriene for universitetsstatus

Denne delen trekker ut noen hovedlinjer fra regelverket som regulerer universitetsakkreditering, og peker slik på noen områder Høgskulen på Vestlandet må holde et særlig blikk på i arbeidet for å realisere universitetsambisjonen. I tillegg til de områdene som er omtalt under, er det også andre områder som vil være viktig å holde fokus på for å oppnå akkreditering som universitet, men som er utelatt fra listen ettersom de ikke er eksklusive universitets-kriterium. Eksempler her vil være gode systemer for kvalitetssikring eller de krav som stilles til studier, som begge er viktige områder ved akkreditering som universitet, med som også gjelder for høgskoler uten universitetsambisjoner.

Doktorgradsområdene

En akkreditering som universitet bygger på institusjonens doktorgradsområder³. Samtidig viser stortingsmelding 18 til en bekymring for at institusjoner tidligere har kunnet få nye faglige fullmakter gjennom institusjonsakkreditering basert på smale doktorgradsprogrammer. Dette har blitt adressert i ny studiekvalitetsforskrift gjennom krav til doktorgradsområdene i form av antall doktorgradsstudier, studienes bredde og relevans:

«Institusjonen skal ha rett til å tildele doktorgrad alene på minst fire fagområder. De fire doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil. To av disse skal være sentrale for regionale virksomheters verdiskaping, samtidig som fagområdene også må ha nasjonal betydning [...]»⁴.

Regelverket fastsetter at Høgskulen på Vestlandet må ha akkreditert minimum fire ph.d.-studier for å kunne søke om universitetsstatus. Videre spesifiseres at doktorgradsområdene skal være dekkende for faglig profil og «dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet⁵». Med andre ord kreves det at doktorgradsområdene er tilstrekkelig brede til å kunne favne institusjonens faglige profil og virksomhet.

For Høgskulen på Vestlandet er det relevant å se at stortingsmelding 18 gir eksplisitt støtte til ambisjonen om universiteter med en profesjons- og arbeidslivsrettet profil, med praksisnær og anvendt forskning. Stortingsmelding 18 viser til at «dette stemmer godt overens med utfordringene Norge står overfor med hensyn til helse, demografisk utvikling osv»⁶. Dette fokuset på doktorgradsområdenes relevans for samfunn og næringsliv blir også vist til i høringsnotat til studiekvalitetsforskriften: «utvikling mot universitet skulle skje gjennom styrking av institusjonens eksisterende utdanninger og en økning av kompetanse på områder som var sentrale for verdiskapingen i det regionale næringslivet»⁷.

Videre må Høgskulen på Vestlandet ved søknad om universitetsstatus kunne vise til at doktorgradsstudiene er stabile, at man kan vise til gjennomstrømming og man greier å opprettholde en stipendiatgruppe på minimum 15 stipendiater per program over tid:

«Institusjonen skal ha stabil forskerutdanning og dokumentere at den i gjennomsnitt har uteksaminert minst fem doktorander på minst to av doktorgradsstudiene eller tilsvarende stipendiatprogram per år over en treårsperiode. Hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater»⁸.

Kravet om at hvert doktorgradsprogram må kunne opprettholde en stipendiatgruppe på 15 stipendiater er spesifisert nærmere i studiekvalitetsforskriften §3-3, sjettede ledd om akkreditering av doktorgradsstudier. Merknader til studiekvalitetsforskriften viser til at minimum åtte stipendiater per program skal ha hovedarbeidsplass ved gradsgivende institusjon (HVL) for å sikre et godt læringsmiljø. Videre har Høgskolen i Bergen i kommunikasjon med NOKUT ved Høgskolen i Bergen fått klargjort at kravet om at «hvert enkelt doktorgradsstudium skal over en periode på fem år ha tatt opp i gjennomsnitt minst 15 stipendiater» innebærer at hver doktorgradsutdanning i utgangspunktet

³ studietilsynsforskrift § 3-4

⁴ Studiekvalitetsforskriften § 3-8 Akkreditering som universitet, 3. ledd

⁵ Studiekvalitetsforskrift § 3.8, 4. ledd

⁶ Stortingsmelding 18 (2014-2015): Konsentrasjon for kvalitet. Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren, s. 49.

⁷ Høringsnotat studiekvalitetsforskrift s. 11

⁸ Studiekvalitetsforskriften § 3-8 Akkreditering som universitet, 5. ledd

må være eldre enn fem år ved søknadstidspunktet. Mer informasjon om kriterier for akkreditering av studier på ph.d.-nivå er å finne i studiekvalitetsforskriften §3-3 Akkreditering av doktorgradsstudier og studietilsynsforskriften § 2 Akkreditering av studier, som omtaler både krav til selve studiet og krav til fagmiljø tilknyttet studiet.

Faglig profil

Faglig profil, og sammenheng mellom faglig profil og doktorgradsutdanningene er sentralt for akkreditering som universitet i revidert studiekvalitetsforskrift. Dette kravet henger også sammen med akkrediteringsfullmaktene en universitetsakkreditering gir. I stortingsmelding 18 meldes det om et økt fokus på faglig profil og doktorgradsutdanningene for «å unngå utviklingen av mange faglige smale doktorgradsprogrammer og at institusjoner på det grunnlaget får alle faglige fullmakter på hele bredden av institusjonenes fagområder»⁹

Som vist over er dette presisert i Studiekvalitetsforskriften som sier at «doktorgradsstudiene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil» og at «Doktorgradsområdene skal dekke vesentlige deler av institusjonens faglige virksomhet»¹⁰. I merknad til denne paragrafen i studiekvalitetsforskriften presiseres disse kravene enda en gang, og det vises også her til at doktorgradsstudiene ikke kun kan omfatte mindre deler av institusjonens faglige virksomhet. Departementet vektlegger videre i høringsnotatet til studiekvalitetsforskriften «betydningen av at institusjonen videreutvikler egen profil og at doktorgradsstudiene reflekterer profilen. Utdanningene på lavere og høyere grads nivå skal dekke hele bredden i fagområdene og være innenfor institusjonens faglige profil»¹¹.

I høringsnotatet til studiekvalitetsforskriften vises det til at departementet har «lagt til grunn at et universitet er en institusjon med en bred faglig profil, hvor doktorgradsstudiene skal dekke institusjonens hovedområder og ikke kun omfatte mindre deler av institusjonens faglige virksomhet»¹².

Kvalitet fra bachelor- til ph.d.-nivå

I kriteriene for å oppnå akkreditering som universitet settes det fokus på kvalitet og resultater fra bachelor- til ph.d.-nivå. Dette gjelder både innenfor utdanning, innenfor forskning og innenfor utviklingsarbeid:

*Institusjonens utdanning, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innen de faglige områdene for doktorgradsstudiene som danner grunnlaget for akkreditering som universitet, skal ha et faglig nivå og dokumentere resultater over tid som demonstrerer høy internasjonal kvalitet*¹³.

I følge merknader til studietilsynsforskriften må institusjonen, ved søknad om akkreditering som universitet, dokumentere at faglig nivå og resultater er på tilstrekkelig nivå. Dette gjøres ved «dels vurdere faglig kvalitet og resultater innenfor utdanninger på bachelor-, master-, og ph.d.-nivå i de

⁹ Stortingsmelding 18 (2014-2015) konsentrasjon for kvalitet, s. 49

¹⁰ Studiekvalitetsforskriften § 3-8, 3. og 4. ledd

¹¹ Høringsnotat til studiekvalitetsforskriften s. 11

¹² Høringsnotat til studiekvalitetsforskriften s. 11

¹³ Studietilsynsforskriften § 3-4 Akkreditering som universitet

aktuelle fagområdene¹⁴ dels skal evaluering vurdere faglig nivå og resultater på de faglige områdenes forskning, kunstneriske utviklingsarbeid og faglige utviklingsarbeid»¹⁵.

Med andre ord vil det være viktig for Høgskulen på Vestlandet å fokusere på kvalitet, nivå og resultater både på bachelorstudier, masterstudier og ph.d.-studier, samtidig som både utdanning og FoU-virksomhet må holde høy internasjonal kvalitet. Denne formuleringen er ny i foreslåtte studietilsynsforskrift. Til nå har det bare vært FoU-virksomheten som har vært regulert, og som skulle ha «høy kvalitet», mens det nå er både utdanning og FoU-virksomhet som skal være av «høy internasjonal kvalitet»¹⁶.

Videre stilles det i studiekvalitetsforskriften krav om at institusjonen skal ha akkreditering for minst fem mastergradsstudier, og institusjonen må kunne vise til gjennomstrømming på både bachelor- og mastergradsstudier på alle studietilbud innenfor doktorgradsområdene¹⁷. Merknader til studiekvalitetsforskrift viser her til at «utdanningene på lavere og høyere grads nivå skal dekke hele bredden i doktorgradsområdene [...]». Dette bygger også oppunder argumentet om at institusjonen må holde fokus på hele utdanningspyramiden, fra bachelor- til ph.d.-nivå.

Fagmiljø med høy kompetanse

I revidert studiekvalitetsforskrift og forslag til ny studietilsynsforskrift er det i enda høyere grad satt fokus på fagmiljøenes kompetanse. For å oppnå akkreditering som universitet må institusjonen kunne vise til et stabilt fagmiljø med høy kompetanse innen undervisning, forskning og utviklingsarbeid.

*Institusjonen skal ha tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, faglig utviklingsarbeid og formidling innenfor institusjonens faglige virksomhet*¹⁸.

I følge høringsnotat for studiekvalitetsforskriften henger også dette fokuset sammen med en bekymring knyttet til smale master- og doktorgradsstudier og om fagmiljøene som tilbyr utdanningene har tilstrekkelig forskningstygde og kvalitet¹⁹. «Kvaliteten på master- og doktorgradsutdanningene avhenger av at utdanningene har base i solide fagmiljøer med aktiv forskning og utviklingsarbeid, bredde i kompetansen, og tilstrekkelig antall faglig ansatte og studenter. Ved utdanninger av høy kvalitet er det god sammenheng mellom utdanning forsknings- og utviklingsarbeidet. Utdanningene er basert på oppdatert forskning, og bruker erfaringer fra forsknings- og utviklingsarbeid til å lære studentene vitenskapelig metode»²⁰. Krav til fagmiljøets kompetanse er nedfelt i studiekvalitetsforskriften og videre operasjonalisert av NOKUT i forslag til ny studietilsynsforskrift, hvor § 2-4 Krav til fagmiljø spesifiserer hvilke kompetansekrav som stilles til fagmiljø for å etablere studier på henholdsvis bachelor-, master-, og ph.d.-nivå.

¹⁴ «de aktuelle fagområdene» refererer i denne sammenheng til doktorgradsområdene

¹⁵ Merknader til forslag til ny studietilsynsforskrift s. 8

¹⁶ Høringsnotat studiekvalitetsforskriften s. 13-14.

¹⁷ Studiekvalitetsforskrift § 3-8, sjettede ledd.

¹⁸ Studiekvalitetsforskriften § 3-8 Akkreditering som universitet, 1. ledd

¹⁹ Høringsnotat til studiekvalitetsforskriften s. 5

²⁰ Høringsnotat studiekvalitetsforskriften s. 5

Videre arbeid

Det foreliggende notatet gir et utgangspunkt for det videre arbeidet med delprosjekt universitetsambisjon 2023 ved at den skisserer viktige milepæler og krav som må imøtekommes for å kunne realisere universitetsambisjonen. I det videre vil det være naturlig for prosjektgruppen å gå mer i dybden og se på hvordan institusjonen må jobbe for å imøtekomme disse krav og milepæler, hvilke ressurser som må settes av og hvordan man skal få til forankring av universitetsambisjonen ved ny høgskole slik at det blir et HVL-prosjekt. Med andre ord, «utarbeide en plan for realisering av universitetsambisjonen i den nye høgskulen».

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Kristen Stæger-Breisnes

Arkiv:

039/16 **Prosjekt leiing og fagleg organisering**

Leiing og fagleg organisering

Prosjektet «Leiing og fagleg organisering» er eit delprosjekt under «Fagleg og administrativ organisering» i fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet (HVL).

Delprosjektet skal komme forslag til leiarstruktur (fagleg og administrativ) og organisering av den faglege verksemda ved den nye høgskulen på Vestlandet. Arbeidet skal byggje på prinsippa for leiing og fagleg organisering som er fastslegne i fusjonsavtalen.

Bakgrunn

Prosjektet la 21. november fram sin rapport med vurderingar og alternative løysingar. Den ble sendt på høyring i dei tre organisasjonane, og det kom inn 47 høyringsinnspel. Desse er alle lagt ved denne saka. I tillegg er det gjort ein oppsummering av innspela i sjølve prosjektrapporten, og det er laga ei oppsummering i eit eige vedlegg knytt til denne styresaka. Høyringsinvitasjonen og mal for høyringssvar er og lagt ved.

Prosjekt fagleg og administrativ organisering er etablert med ei styringsgruppe. I fusjonsprogrammet er styringsgruppa si rolle omtala slik to stader slik: «...Styringsgruppene skal vidare drøfte leveransane frå delprosjekta, og gje sine vurderingar og råd til prosjektleiar. Tilrådingar frå styringsgruppene skal følgje saken til interimsstyret.»

«...Styringsgruppa drøfter prosjektplan, resultatane i prosjektet ved kvar hovudmøilepål, samt prosjektrapporter før desse går til handsaming i interimsstyret. Styringsgruppa er ansvarleg for at det tilrådingane dei gir er i tråd med mandat for prosjektet og målsettingar for fusjonen.»

Styringsgruppa diskuterte rapporten før den gjekk til høyring, med høyringsfrist for 9.12. har ikkje styringsgruppa hatt godt nok grunnlag til å gje sine tilrådingar om leiing og fagleg organisering til denne styresaka. Styringsgruppa vil gjere dette i sitt møte 3.januar, og dei vil ligge føre når styret skal gjere vedtak i saka.

Styret har i haust fått informasjon om delprosjektet og gitt sine innspel. I denne omgang vert saka lagt fram for interimsstyret som ei drøftingsak. Ein ønskjer at styret skal få bli gjort godt kjent med arbeidet, rapporten, problemstillingane - og høyringsinnspela og kan starte diskusjonen som ei førebuing til endeleg styrehandsaming og vedtak i styremøtet 19. januar 2017.

Delprosjektet skal komme forslag til leiarstruktur (fagleg og administrativ) og organisering av den faglege verksemda ved den nye høgskulen på Vestlandet. Arbeidet skal byggje på prinsippa for leiing og fagleg organisering som er fastslegne i fusjonsavtalen. Meir om mandat, prosjektgruppa samansetning og arbeid er gjort greie for i notatet.

Delprosjektet peiker på seks tema diskusjonen bør konsentrere seg om:

I notat «Leiing og fagleg organisering» har prosjektgruppa lagt vekt på å syne gruppas grunnlag for drøftingane, i form av forståing for verksemdstypen og dei utfordringane den står i generelt, og dei spesielle utfordringane den nye høgskulen står framfor. Det viktigaste grunnlaget for å forstå ambisjonane ein hadde med fusjonen, og for å ta tak i desse utfordringane, ligg i fusjonsplattforma. Fusjonsplattforma er difor utgangspunktet for dei vurderingane som vert gjort, med omsyn til leiing og fagleg organisering. I drøftingane har ein også teke omsyn til trekk ved dei tre fusjonerande høgskulane, med omsyn til fag og storleik, samt dei innspela som har kome til i gjennom innspelsveke og høyring no i desember. Rapporten drøftar først den faglege organiseringa, og legg fram ulike prinsipielle modellar for denne, før ein drøftar og presenterer framlegg til leiing på ulike nivå. Kort tid mellom frist for høyring og frist for å sende sak til styret er høyringsinnspel kommentert i dokumentet men ikkje innarbeid.

Leiing på nivå 1.

HVL har vald einskapleg leiing. Det vil seie at rektor er øvste faglege og administrative leiar. I våre framlegg til leiarstruktur på nivå ein presenterer prosjektgruppa to alternativ. Den eine eit reint rektorat, utan administrativt tilsette som del av toppleiargruppa, der verksemdstyring vert lagt som ansvar til ein av prorektorane. I notatet merka som alternativ B. Toppleiargruppa vil i tillegg til rektor bestå av prorektorar og dekanar. I det andre alternativet er toppleiargruppa utvida med to leiarar med reine administrative funksjonar, alternativ A.

Plattforma har slege fast at det skal vere tre prorektorar, ein i kvar nærregion og med institusjonelt ansvar for område nærmare fastsett av styret og delegert frå rektor. Prosjektgruppa har særleg vore oppteken av at prorektorane må ha roller prega av strategiske gjeremål. Prorektorrolla vert såleis sentral for utvikling og iverksetting av plattforma sine sentrale uttrykte ambisjonar knytt til undervisning, forskning og samhandling med regionen, i tillegg vert det tilrådd at kvar prorektor får overordna ansvar for sentrale strategiske område som digitalisering, internasjonalisering og innovasjon. Dei endelege strategiske satsingane er ikkje fastlagde, og må tilordnast når desse er tydelegare.

Model for fagleg organisering på nivå 2.

Prosjektgruppa legg fram to prinsipielt ulike modellar for fagleg organisering. Den eine ligg tett på ambisjonen om å vere ein profesjons- og arbeidslivsnær høgskule (profesjonsmodellen). Den andre ligg tettare på ambisjonen om å vere tverrfagleg og meir retta mot sentrale samfunnsutfordringar (kunnskapsområdemodellen). Begge modellane er presenterte med tre eller fire fakultet. Dei fleste høyringsinstansane går inn for ein profesjonsmodell. Dette ligg tett opp til avdelingane i dag. Dette vil kunne lette iverksetting, men samstundes kunne oppfattast som mindre utviklingsretta.

Prosjektgruppa har ikkje konkludert med kva modell som bør veljast, men meiner at ein som eit minimum må sikre seg at ein ved val av profesjonsmodellen må bygge inn forventningar til å framstå som noko meir enn summen av delane.

Talet på fakultet.

I modellane med eit fjerde fakultet er særleg omsynet til disiplinfga grunngevinga. Prosjektgruppa meiner at modellane med tre fakultet er å føretrekke også for disiplinfga, ut frå både omsyn til fag og jamn storleik. Prosjektgruppa ser likevel at ein ved å velje tre profesjonsretta fakultet kan ha nytte av å få eit fjerde fakultet som utfordrar dei perspektiva som følgjer av profesjonsrettinga, og som rettar seg meir mot utfordringsbilda kunnskapsområdemodellen representerer. Det er også ein føresetnad at alle fakultet skal kunne vere vertsinstitusjon for eit ph.d.-program. Vi meiner ikkje at det treng å vere eit 1:1-forhold mellom tal fakultet og naudsynt tal ph.d.-program for å kunne bli universitet.

Prodekanar –rolle og mogleg geografisk organisering?

På nivå to – som interimstyret tilrår skal kallast fakultet – er dekanane faglege og administrative leiarar. HVL vil få store fakultet, og vil med eit stort geografisk og fagleg ansvarsområde, etter prosjektgruppa si meining ha trong for prodekanar. Dekanane er i linja til rektor, og vil vere leiarar for fakultet med inntil 500 tilsette. Prosjektgruppa tilrår at det skal vere prodekanar, men har ikkje avklara om prodekanar skal ha bestemt geografisk plassering. Dette er eit sentralt poeng å avklare, men vi ser at dette kan vere ein måte å sikre strategisk leiing på fleire nivå i kvar nærregion. Det kan vere tenleg at prodekanane speglar dei strategiske satsingane knytt til prorektorane, slik at ein har oppfølging i heile organisasjonen på desse områda. Prosjektgruppa ser det som svært ønskjeleg at fakulteta har rimeleg autonomi, og at dei har ein tilstrekkeleg sterk administrasjon til å fylle alle naudsynte oppgåver som ikkje handlar om systemeigarskap.

Prinsipp for organisering og leiing på nivå 3.

På nivå tre vil ein ha leiarar knytt til dei organisasjonsformene som finst der. Det vil primært seie instituttleiarar, men ein kan også få leiarar på einingar kalla «School of ..», samt på dei sentra ein vel å etablere, det kan vere store forskingsprogram på fakultetsnivå, eller forskingsprogram som rekrutterer forskarar på tvers av fagmiljø. Vi vil for visse fag ha svært store institutt, og det vil vere naudsynt med nestleiarfunksjonar for desse. For å oppnå eit kontrollspenn på mellom 20 og 30, vil HVL måtte gje delar av personalutviklingsansvaret til leiarar på nivå 4. Det vil seie leiarar for studieprogram og faggrupper.

Nivå 3 vil ha ulike organisasjonsformer, med noko ulike grunngevingar. Institutt vil vere normalen, og det på er på desse at dei 1100 fagleg tilsette primært vil vere i dagleg arbeid. Vi vil kunne få institutt med opptil 150 tilsette, og dette er noko av grunngevinga for at ein ikkje tilrår eit fjerde fakultet, som da ville vore mindre enn det største instituttet slik kombinasjonane av fagmiljø mest naturleg framstår.

På nivå 3 kan ein også få einingar med nemning «school of..». Det vil kunne nyttast for å knyte saman eit sett av studieprogram som utgjer eit tydeleg studietilbod retta mot bestemte behov i samfunnet, og som ikkje er tydeleg knytt til godkjenningar styrt av lovverk eller styrt av rammeplanar.

Det finst 10 sentra innanfor organisasjonane i dag. Desse er primært knytte til forskning. Også HVL vil kunne ha slike sentra for større satsingar innan FoU som ikkje kan dekkast av program eller prosjekt innanfor fakultet eller institutt.

Samla ser vi at etablering av einingar på nivå 3 må vere kjenneteikna av å vere campusovergripande, store, ha masterprogram, og ha utdanningsprogram og studium som grunngeving. Vi tilrår noko fridom i val av organisasjonsform på nivå 3, og at kvart institutt skal ha eigen administrasjon for dei studentnære tenestene.

Styrer, råd og utval.

Ein viktig arena for medverknad og styring er råd og utval. Mange slike er alt lagt fram forslag for i samband med prosjektet «Sikker drift». I ein styringsmodell med einskapleg leiing, vil dei fleste slike organ vere rådgjevande for leiar i linja. Når det gjeld råd og utval er prosjektgruppa si vurdering at dette – på dei områda der det ikkje er pålagt i form av lov eller anna formell binding – må vere opp til leiar på einingsnivået å etablere råd, slik at ein sikrar medverknad og ekstern samhandling. Vi ser det som sentralt at ein etablerer Utdaningsutval og FoU-utval, med tilhøyrande definerte rolle. Vi rår også til at ein vurderer Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) i kvar nærregion, i tillegg til å etablere eitt sentralt RSA. HVL skal sikre likeverd og likestilling. Det bør etablerast eit eige råd for dette.

På fakultetsnivå rår prosjektgruppa til at det vert etablert fakultetsråd med representantar for tilsette, studentar og eksterne medlemmer for å sikre brei informasjonstilgang i sentrale spørsmål på fakultetsnivå, samt ha godt grunnlag for iverksetting av dekanvedtak eller overordna vedtak.

Interimstyret vert beden om å diskutere:

- 1. Leiing på nivå 1**
- 2. Modell for fakultet**
- 3. Talet på fakultet**
- 4. Prodekanar**
- 5. Prinsipp for organisering og leiing på nivå 3**
- 6. styrer, råd og utval**

Vedlegg:

Notat om leiing og fagleg organisering av Høgskulen på Vestlandet

Notat knytt til høyringsinnspel

Invitasjon til høyring med mal

Høyringssvar oversikt

Høyringsvar

Gjennomgang av høring sett frå prosjektgruppa.

Med bakgrunn i høring på delprosjekt Leining og fagleg organisering» har prosjektgruppa i dette notatet gått nærare inn på nokre innspel som vert drøfta i notatet.

Kap 2 Er premissane og inngangen tydeleg og meningsfull?

Det var lite innspel på premissane og inngang til høyringsnotatet.

Kap 3

Er modelltypane - profesjon vs. kunnskapsområde - tilstrekkeleg forklarte?

Profesjon vs. kunnskapsområde på nivå 2 – kva modell vil vere best for at HVL skal nå sine mål?

Svært mange, og særleg dei tydelege profesjonsutdanningane meiner at profesjonsmodellen er å foretrekke. Det vil både markere ein skilnad frå UiB og det vil gjere det enklare å komme raskt i gang med bygginga av den nye høgskulen med ein profesjonsuniversitetsambisjon.

Prosjektgruppa opplever at profesjonsmodellen er den som utan tvil vert føretrekt i høyringsrunden. Det er nokon tek til orde for kunnskapsområdemodellen på nivå to og profesjonsmodell på nivå tre – hybridmodell. Profesjonsuniversitetet er trekt fram av fleire som ambisjonen for HVL.

Det er få som i utgangspunktet ønskjer ei organisering etter kunnskapsområdemodellen, men det vert peika på sjansen ein har no til å markere etableringa av noko nytt. Nokre peiker og på at det vil vere lettare å integrere disiplinfga og framheve den tverrfaglege ambisjonen i ein slik modell. Det største ankepunktet er knytt til trong for nærmare utgreiing, og at det representerer noko større uvisse.

Kunnskapsområdemodellen vert oppfatta som spennande og framtidsretta. Utfordringa som vert trekt fram er at modellen er krevjande å få på plass. Den er utfordrande å beskrive, framleis noko utydeleg og uforutsigbar. Modellen er vanskeleg å få på plass utan tid til å modne ideen. Nivå tre er ikkje beskrive detaljert i høyringsnotatet.

Fleire peiker på at det kan vere mogeleg å kombinere kunnskapsområde- og profesjonsmodellen, ved å nytte kunnskapsområdemodellen på nivå 2 og profesjonsorganisering på nivå 3.

Skal HVL ha meir enn 3 fakultet?

Det er fleire høyringsinstansar som har kommentert på at høyringsdokumentet ikkje godt nok drøftar disiplinfga sin plass i HVL. I innspela går det fram to ulike syn på disiplinfga si rolle, både som sjølvstendige fag og som viktige fag for heilskapen i profesjonsutdanningane. Det er tydeleg at fagmiljøa har ulik oppfatning av om desse faga skal vere integrerte i profesjonsretta fakultet, som i hovudsak er ønska frå profesjonsfaga, eller om dei skal danne sitt eige fakultet, noko som mange av disiplinfga ønskjer (særleg økonomisk-administrative fag).

Høyringsnotatet tek i vare argumentasjon for tre fakultet, nokon meiner notatet ikkje diskuterer eit fjerde fakultet grundig nok.

Det er spesielt innan dei økonomisk administrative fagmiljø som målber ønskje om eit fjerde fakultet i høyringa. Prosjektgruppa får kritikk for å ikkje synleggjere kva eit fjerde fakultet kan innehalde. Nokre moment knytt til diskusjonen omkring eit fjerde fakultet er at tre fakultet vert store og komplekse einingar, at faglege synergjar må vere viktigare enn storleiken på fakulteta og at det fjerde fakultetet bør synleggjere ei strategisk satsing.

Bør fakulteta ha omtrent same storleik?

Det kjem tydeleg fram i høyringa at dei ønskjer fakultet av om lag lik storleik. Maktbalanse og jamn ressursfordeling er dei mest framtrudande argumenta. Fakulteta vert jamnbyrdige i toppleiinga og samhandling vert lettare med færre aktørar i ei strategisk leiargruppe.

Er forslaga til namn på fakulteta dekkjande, har de alternative namn?

Det finst fleire som peiker på at nemningar ikkje kan veljast før ein har bestemt tal fakultet, sidan det er nokre fagområde som kan synast i fakultetsnamn på ulikt vis avhengig av talet på fakultet. Dei som har kommentert nemningar ser i stor grad til å vere opptekne av at eige fag skal syne att i namnet. Nokre av desse representerer så små einingar at det er meir naturleg å drøfte dette knytt til instituttnamn.

Det ser ut til å gå eit skilje mellom dei som ønskjer kombinasjonar av fleire fagområde knytt til fakultetsnamnet, og dei som vil løfte fram tyngdepunkta i det som kan bli eit fakultet. Ved eit val om fire fakultet vil nemninga for det fjerde avhenge av om ein har naturfag med seg i dette eller ikkje.

Framlegg til namn frå høyringa er notert og vert lagt fram for styre ved endelig vedtak.

Er disiplinfaga si rolle i HVL ivareteke med 3 fakultet?

Høyringsdokumentet vert frå nokre høyringsinstansar kritisert sterkt for ikkje å ha greidd ut disiplinfaga sin plass og rolle, både med tilvising til sjølve fusjonsvedtaket, og med omsyn til fagleg grunngeving. Det er særleg fagmiljøet ved den tidlegare distriktshøgskulen i Sogndal som framhevar dette. Det er særleg to forhold som må avklarast: Er storleik eit avgjerande argument for fakultetsetablering, og er rolla som vertskap for den fjerde phd-utdanninga avgjerande for etableringa av eit fjerde fakultet?

Kap 4.5

Er prinsippa for nivå 3 dekkjande for å realisere fusjonsambisjonen?

Vi vil alt innleiingsvis peike på at det er på dette nivået dei fleste har fatta interesse, både for prinsippa, men enno meir om det arbeidet som må følgje etter at prinsippa er lagde.

Er prinsippa for smale eller for vide?

Dei fleste ser at det er ønskjeleg, men ikkje eit absolutt krav å ha eigne masterprogram. Målet er at alle bachelorstudentar skal ha eit mastertilbod (og det kan vere på eit anna institutt).

campusovergripande

Dei fleste som har kommentert på dette punktet av dei profesjonstunge avdelingane stør dette prinsippet. Det vert likevel peika på at det er trong for å vere noko pragmatisk for visse miljø. Det vert også peika på dei leiingsmessige implikasjonane av ei slik organisering, og at det for mange miljø sitt vedkommande er naudsynt med lokal leiing med tilstrekkeleg mynde til å koordinere ressursar på tvers av institutt på studiestaden.

store institutt

Mange peiker på at storleik ikkje må vere det avgjerande, sjølv om det er viktig å vere kraftfulle nok i høve til ei framtid med masterutdanningar. Fleire er redde for at dei svært store institutta på nokre av profesjonsutdanningane vert for store, og såleis krevjande å administrere. I neste fase vert det eit sentralt spørsmål om ein skal ha ulike måtar å organisere institutt på (etter studium eller etter fagmiljø). Her har små og store fagmiljø ulike syn.

Mange har peika på trong for tilgang på administrativ kapasitet på institutt, og på studiestaden. Dette vert særleg aktualisert av store institutt på tvers av campusar.

Dette er noko for delprosjekt administrativ organisering å drøfte vidare.

Studenten i Sentrum- forskingsbasert undervisning er primærverksemd

Mange meiner det er sentralt og avgjerande at ein set studenten i sentrum. Nokre har kommentert at dette kan oppfattast som å stå i motstrid til den forskingskvaliteten som universitetsambisjonen krev.

Prosjekt gruppa har presisert at utdanning sjølv sagt skal vere forskingsbasert. Her har vi lagt inn ei presisering.

Her kan vi ta med vidare eit innspel som vi vil ta med oss til endelig rapport:

I høyringa vert det etterlyst eit eige prinsipp for forskning på nivå 3. Her må det takast omsyn til forskingssamarbeid, både innanfor fag, tverrfagleg og internasjonalt, studentinvolvering i forskinga og eksternt finansert forskingsaktivitet. Det må også vere ei organisering som tek høgde for å drifte minst eitt doktorgradsprogram. Omsynet til forskning når HVL skal organiserast på nivå 3 er viktig for å nå universitetsambisjonen i fusjonsplattforma.

«Etablering av sentre på nivå 3 kan ha ulike grunngevingar:

- a. Det kan dreie seg om å ta eit nasjonalt ansvar på vegne av heile HVL
- b. Det kan dreie seg om å ivareta strategiske satsingar ved HVL
- c. det kan dreie seg om å samle sentrale forskingsmiljø for å skape betre tverrfageleg forskingssamarbeid
- d. Det kan dreie seg om å stimulere og fasilitere eksterntfinansiering og/eller internasjonale samarbeid
- e. Det kan dreie seg om å bidra til kopling mellom forskning og undervisning slik at HVL leverer forskingsbasert undervisning av høg kvalitet

Generelle betraktningar

Vi fekk mange gode innspel på det som kjem i neste runde omkring etableringa av fagleg organisering. Det er på nivå 3 vi er direkte i inntog med kvar enkelt tilsett.

Dei fleste høyringsinstansar er svært opptekne av at det må leggest til rette for god involvering i fagmiljøet i samband med oppbygging av institutt, senter og underliggende strukturar. Ein peiker både på høve til å bygge noko nytt, og til å kunne ta vare på eksisterande kvalitetar.

Mange av desse synsmåtane ligg utanfor det som var knytt til prosjektgruppa sitt mandat, men det er all grunn til å ta vare på desse innspela, sidan dei vil tene som gode oppspel til neste fase.

Kap 5

Skal ein ha reint rektorat eller skal toppleiinga og ha leiarar med særleg administrativ kompetanse og ansvar?

Høyringsinstansane er delte i synet på om toppleiargruppa skal ha ansvaret for «virksomhetsstyring» knytt til ein prorektor, eller om ein skal ha to administrative leiarar i toppleiargruppa. Argumenta for å ha ei smal toppleiargruppe er omsynet til å markere at i HVL er faglege ambisjonar sentrale og at administrative funksjonar skal følgje av desse. Argumenta for å ha administrative leiarar på nivå 1 er at det er sjølvstendige sentrale funksjonar som krev særleg kompetanse. Avgjerda på dette spørsmålet har konsekvensar for fordelinga av funksjonsansvar på prorektorane.

Her ber vi styret ta stilling til spørsmålet tidleg. Fleire av innspela er oppteken av innretninga på administrative tenester og ikkje korleis HVL skal leiast.

Høyringsutkastet foreslår at det skal vere prodekanar – og skisserer ulikt ansvarsområde for desse (speile prorektor, geografisk/nærregion, støtte for dekan, etter dekanens behov) – kva er mest tenleg?

Det ser ut til å vere brei oppslutnad om at det bør vere prodekanar, sjølv om nokre peiker på at det hadde vore betre å nytta slike ressursar på instituttnivået. Prodekanane vert sett på som mekanisme for å sikre stadleg strategisk leiing på fleire nivå i nærregionane. Høyringsinstansane er delte i synet på om funksjonsansvaret til prodekanane bør spegle prorektorane.

Eventuell konkret spegling kan først avgjerast når funksjonsansvar på nivå 1 er fastsett.

Er dei råd og utval som er omtale i høyringsutkastet tenlege?

Her er meiningane delte. Det er talsmenn for at det ikkje er motstrid mellom fakultetsstyre og einskapleg leiing, og at det er ei viktig markering å ha kollegiale styringsorgan i ein akademisk institusjon. Det er også dei som har erfaring med fakultetsråd som ikkje har opplevd å ha tilstrekkeleg mynde. Men det er også mange som ser klårt at det er dekanen som er ansvarleg og at eit styre vil kunne oppfattast å stå i motstrid til dette.

I høyringsvara ligg fleire ulike kombinasjonar av samfunnsoppdrag og strategiske satsingar. Som peika på over avheng rommet for slike kombinasjonar av om ein av prorektorane får eit særleg ansvar for «virksomhetsstyring». Høyringsinstansar frå administrative einingar vil oftare ha to direktørstillingar for administrative funksjonar på nivå 1 enn det vi finn i svar frå dei faglege avdelingane. Faglege einingar som ønskjer direktørar peiker på at prorektorane bør ha særleg merksemd mot samfunnsoppdraget. Det er også peika på at dei strategiske satsingane kan knytast til prodekanane, og at dette med fordel kan sjåast i samband med rapporten frå «Fagleg plattform, profil og strategi».

Er det utval eller liknande som manglar?

Det er få svar knytt til dette, men vi vil likevel trekke fram eit forslag om å endre namnet til «Utval for kvalitet i utdanningane»

Anna

Omgjevnadene - arbeidslivinnretning på prosjektet, det kunne vore meir på omgjevnaden si betydning for HVL og kva HVL gjev er for omgjevnaden. Slik prosjektgruppa ser det er dette noko for prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi å diskutere vidare. Samfunnsmandatet gjeld for all aktivitet i HVL.

Oversikt høringsvar "leing og fagleg organisering

*alle høyringar skulle sendast postmottak ved den enkelte høgskule og registrerast i Public 360 .

HISF	HIB	HSH
1. Avdeling for helsefag	1. Avdeling for lærerutdanning	1. Avdeling for lærerutdanning og kulturfag
2. Avdeling for ingeniør og naturfag	a. Administrasjonen	2. Avdeling for helsefag
3. Avdeling for samfunnsfag	b. Dramaseksjonen	3. Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag
a. institutt for Økonomi og administrasjon	c. Musikkseksjonen	- Økonomi og administrasjon
b. institutt for samfunnsfag	d. Seksjon for tegnspråk og tolking	- Nautikk
c. institutt for barnevern, sosialt arbeid og vernepleie	e. Samfunnsfagseksjonen	- Ingeniørfag
4. Avdeling for lærerutdanning	f. Seksjon for mat og helse	
5. Seksjon for utdanning	g. Naturfagseksjonen	4. Administrasjon
6. Seksjon for fou	h. Senter for kunstfag, kultur og	- Utdanningscenteret
7. Seksjon for økonomi	i. Avdelingsrådet	- Seksjon for økonomi og verksemdsstyring
8. Studentparlamentet	2. Avdeling for ingeniør- og økonomifag	
Fagforeninger:	a. Institutt for økonomisk-adm fag	5. Fagforeninger
9. Parat	b. strategiplan AIØ	- Parat
10. NTL	3. Avdeling for helse- og sosialfag	- NSF
11. NSF	a. Institutt for ergoterapi, fysioterapi og	- UDF
12. Forskerforbundet	b. Institutt for sykepleiefag	
	c. Institutt for sosialfag og vernepleie	
	d. Senter for kunnskapsbasert praksis	
	4. Seksjon for utdanning	
	5. Seksjon for forskning og ekstern samhandling	
	a. Kontor EVO HiB	
	6. Seksjon for areal, drift og brukerservice	
	7. Direktørgruppen	
	8. Akademikerne	
	9. Parat	
	10. Utdanningsforbundet	
	11. Forskerforbundet	
	12. NSF	
	13. NTL	
	13. Studentparlamentet	

Høgskulen på Vestlandet

DELPROSJEKT

LEIING OG FAGLEG ORGANISERING

- med høyringsvar kommentert

Innhald

1. Prosjektmandat og organisering	3
1.1. mandat	3
1.2. Leveransar	3
1.3. Prosjektgruppe	3
1.4. Styringsgruppe.....	4
2. Prinsipp og grunnmodellar	4
2.1. Bakgrunn	4
2.2. Lære av andre.....	5
2.3. Særeigne trekk ved HVL	6
2.4. Fagleg status – korleis er universitet organiserte?	7
2.5. Inngangar til prinsipielle modellar.....	9
3. Frå plattform til modellar	12
3.1. Overordna mål og forventningar til fagleg organisering.....	12
3.2. Prinsipp og plattform.....	13
3.3. Disiplinfaga og plass i andre modellar.....	14
3.4. Nivå 2 - fakultet	15
Fag og fagmiljø i dag.....	15
3.5. Profesjonsmodellen som grunnlag for fakultet.....	17
3.6. Kunnskapsområdemodellen som grunnlag for fakultet.....	20
3.7. Særleg viktige spørsmål til høyringa - fakultet.....	25
4. Organisering på nivå 3.....	26
4.1. Institutt.....	26
4.2. School	26
4.3. Senter	27
4.4. Innspel frå innspelsveka	27
4.5. Sentrale prinsipp for organisering på nivå 3 til drøfting	29
5. Overordna mål og forventningar til leiing og styring	32
5.1. Roller, råd og utval	33
5.1.1. Styreleiar og styret	34
5.2. Rollar på nivå 1	34

Rektor	34
Prorektor	35
Leiarar med administrative funksjonar på nivå 1.....	35
5.3. Roller på nivå 2	35
Dekan.....	35
Prodekan	35
Administrative leiarar på nivå 2	35
5.4. Roller på nivå 3	36
5.5. Grunnlag for leiarstruktur og funksjonsområde nivå 1.....	36
Rolla til prorektorane	36
Illustrasjon av alternative modellar.....	37
5.6. Grunnlag for leiarstruktur og funksjonsområde nivå 2.....	40
Dekan og prodekan	40
Fagleg organisering og ulike dekanroller.....	43
Administrative funksjonar på fakultetsnivå	43
5.7. Prinsipp for leiing og organisering på nivå 3	43
5.8. Råd og utval.....	45
Utdanningsutval	46
FoU-utval	46
Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA).....	47
Fakultetsråd.....	47
Fakultetsrådet vert leia av dekan, og prosjektgruppa foreslår slik representasjon:.....	47
Utval for likestilling og likeverd	48

Samandrag

Prosjektet «Fagleg og administrativ organisering» er eitt av fem hovudprosjekt i fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet (HVL). Denne rapporten er levert av delprosjektet «Leiing og fagleg organisering». Delprosjektet hadde som oppdrag frå styringsgruppa å levere framlegg til leiarstruktur og funksjonsområde for leiarar på nivå 1, leiarstruktur på nivå 2 og prinsipp for leiing på nivå 3. I tillegg skulle gruppa legge fram 2-3 ulike modellar for organisering av den faglege verksemda. Framlegga skulle danne grunnlag for høyring i heile organisasjonen.

Prosjektgruppa legg med dette fram sitt grunnlag for høyringa. Dette grunnlaget er rapporten, og eit eige skjema der dei mest sentrale spørsmåla til organisasjonen er løfta fram.

I rapporten har vi lagt vekt på å syne vårt grunnlag for drøftingane, i form av vår forståing for verksemdstypen og dei utfordringane den står i generelt, og dei spesielle utfordringane den nye høgskulen står framfor. Det viktigaste grunnlaget for å forstå ambisjonane ein hadde med fusjonen, og for å ta tak i desse utfordringane, ligg i fusjonsplattforma. Fusjonsplattforma er difor utgangspunktet for dei vurderingane vi har gjort, med omsyn til leiing og fagleg organisering. I drøftingane har vi også teke omsyn til trekk ved dei tre fusjonerande høgskulane, med omsyn til fag og storleik, samt dei innspela vi har fått undervegs i dialogen med sentrale interessentar. Rapporten drøftar først den faglege organiseringa, og legg fram ulike prinsipielle modellar for denne, før ein drøftar og presenterer framlegg til leiing på ulike nivå.

HVL har vald einskapleg leiing. Det vil seie at rektor er øvste faglege og administrative leiar. I våre framlegg til leiarstruktur på nivå ein presenterer vi to alternativ. Den eine eit reint rektorat, utan administrativt tilsette som del av toppleiargruppa, der verksemdstyring vert lagt som ansvar til ein av prorektorane. Toppleiargruppa vil i tillegg til rektor bestå av prorektorar og dekanar. I det andre alternativet er toppleiargruppa utvida med to leiarar med reine administrative funksjonar.

Plattforma har slege fast at det skal vere tre prorektorar, ein i kvar nærregion og med institusjonelt ansvar for område nærmare fastsett av styret og delegert frå rektor. Prosjektgruppa har særleg vore oppteken av at prorektorane må ha roller prega av strategiske gjeremål. Prorektorrolla vert såleis sentral for utvikling og iverksetting av plattforma sine sentrale uttrykte ambisjonar knytt til undervisning, forskning og samhandling med regionen, i tillegg til at vi tilrår at kvar prorektor får overordna ansvar for sentrale strategiske område som digitalisering, internasjonalisering og innovasjon. Dei endelege strategiske satsingane er ikkje fastlagde, og må tilordnast når desse er tydelegare.

På nivå to – som interimstyret tilrår skal kallast fakultet – er dekanane faglege og administrative leiarar. HVL vil få store fakultet, og vil med eit stort geografisk og fagleg ansvarsområde, etter prosjektgruppa si meining ha trong for prodekanar. Dekanane er i linja til rektor, og vil vere leiarar for fakultet med inntil 500 tilsette. Vi har ikkje avklara om prodekanar skal ha bestemt geografisk plassering. Dette er eit sentralt poeng å avklare, men vi ser at dette kan vere ein måte å sikre strategisk leiing på fleire nivå i kvar nærregion. Det kan vere tenleg at prodekanane speglar dei strategiske satsingane knytt til prorektorane, slik at ein har oppfølging i heile organisasjonen på desse områda. Prosjektgruppa ser det som svært ønskjeleg at fakulteta har rimeleg autonomi, og at dei har ein tilstrekkeleg sterk administrasjon til å fylle alle naudsynte oppgåver som ikkje handlar om systemeigarskap.

På nivå tre vil ein ha leiarar knytt til dei organisasjonsformene som finst der. Det vil primært seie instituttleiarar, men ein kan også få leiarar på einingar kalla «School of ..», samt på dei sentra ein vel å etablere, da særleg knytt til store forskingsprogram på fakultetsnivå. Vi vil for visse fag ha svært store institutt, og det vil vere naudsynt med nestleiarfunksjonar for desse. For å oppnå eit kontrollspenn på mellom 20 og 30, vil HVL måtte gje delar av personalutviklingsansvaret til leiarar på nivå 4. Det vil seie leiarar for studieprogram og faggrupper.

Prosjektgruppa legg fram to prinsipielt ulike modellar for fagleg organisering. Den eine ligg tett på ambisjonen om å vere ein profesjons- og arbeidslivsnær høgskule (profesjonsmodellen). Den andre ligg tettare på ambisjonen om å vere tverrfagleg og meir retta mot sentrale samfunnsutfordringar (kunnskapsrådemodellen). Begge modellane er presenterte med tre eller fire fakultet. Prosjektgruppa har ikkje konkludert med kva modell som bør veljast, men meiner at ein som eit minimum må sikre seg at den modellen ein vel ikkje blir for lik dei modellane som i dag finst. I modellane med eit fjerde fakultet er særleg omsynet til disiplinfaga grunngevinga. Prosjektgruppa meiner at modellane med tre fakultet er å føretrekkje også for disiplinfaga, ut frå både omsyn til fag og jamn storleik. Det er også ein føresetnad at alle fakultet skal kunne vere vertsinstitusjon for eit PhD-program. Vi meiner ikkje at det treng å vere eit 1:1-forhold mellom tal fakultet og naudsynt tal PhD-program for å kunne bli universitet.

Nivå 3 vil ha ulike organisasjonsformer, med noko ulike grunngevingar. Institutt vil vere normalen, og det på er på desse at dei 1200 fagleg tilsette primært vil vere i dagleg arbeid. Vi vil kunne få institutt med opptil 150 tilsette, og dette er noko av grunngevinga for at ein ikkje tilrår eit fjerde fakultet, som da ville vore mindre enn det største instituttet.

På nivå 3 kan ein også få einingar med nemning «school of..». Det vil kunne nyttast for å knyte saman eit sett av studieprogram som utgjer eit tydeleg studietilbod retta mot bestemte behov i samfunnet, og som ikkje er tydeleg knytt til godkjenningar styrt av lovverk eller styrt av rammeplanar.

Det finst 10 sentra innanfor organisasjonane i dag. Desse er primært knytte til forskning. Også HVL vil kunne ha slike sentra for større satsingar innan FoU som ikkje kan dekkast av program eller prosjekt innanfor fakultet eller institutt.

Samla ser vi at etablering av einingar på nivå 3 må vere kjenneteikna av å vere campusovergripande, store, ha masterprogram, og ha utdanningsprogram og studium som grunngeving. Vi tilrår noko fridom i val av organisasjonsform på nivå 3, og at kvart institutt skal ha eigen administrasjon for dei studentnære tenestene.

Ein viktig arena for medverknad og styring er råd og utval. Mange slike er alt lagt fram forslag for i samband med prosjektet «Sikker drift». I ein styringsmodell med einskapleg leiing, vil dei fleste slike organ vere rådgjevande for leiar i linja. Når det gjeld råd og utval er prosjektgruppa si vurdering at dette – på dei områda der det ikkje er pålagt i form av lov eller anna formell binding – må vere opp til leiar på einingsnivået å etablere råd, slik at ein sikrar medbestemming og ekstern samhandling. Vi ser det som sentralt at ein etablerer Utdanningsutval og FoU-utval, med tilhøyrande definerte rolle. Vi rår også til at ein vurderer Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) i kvar nærregion, i tillegg til å etablere eitt sentralt RSA. HVL skal sikre likeverd og likestilling. Det bør etablerast eit eige råd for dette.

På fakultetsnivå rår prosjektgruppa til at det vert etablert fakultetsråd med representantar for tilsette, studentar og eksterne medlemmer for å sikre brei informasjonstilgang i sentrale spørsmål på fakultetsnivå, samt ha godt grunnlag for iverksetting av dekanvedtak eller overordna vedtak.

1. Prosjektmandat og organisering

«Leing og fagleg organisering» er delprosjekt under prosjekt nr 2 «Fagleg og administrativ organisering». Vårt delprosjekt har særleg ansvar for korleis den nye høgskulen skal organiserast fagleg, og kva leiarroller som følgjer av det på ulike nivå.

1.1.Mandat

Delprosjektet har slikt mandat:

- Delprosjektet skal på oppdrag frå styringsgruppa utgreie og kome med forslag til leiarstruktur (fagleg og administrativ) og organisering av den faglege verksemda ved høgskulen. Arbeidet skal byggje på prinsippa for leing og fagleg organisering som er fastslegne i fusjonsavtalen.
- Den føreslegne leiarstrukturen skal leggje til rette for ein tydeleg organisasjon med god rolleavklaring. Leiarstrukturen skal vidare leggje til rette for effektivisering og digitalisering av tenester og vere i samsvar med prinsipp for standardisert arbeidsflyt, med eins struktur i heile organisasjonen og samsvar mellom ansvar og mynde.

1.2.Leveransar

Av mandatet følgjer slike forventningar til å beskrive og legge fram for styret:

- Leiarstruktur og funksjonsområde for leiarar på nivå 1. Organisering på nivå 1 skal avklarast i tett dialog med styreleiar og/eller ny rektor.
- Leiarstruktur for nivå 2 og prinsipp for leing på nivå 3. I forslaget skal det og inngå ei vurdering av behovet for understrukturar på nivå 3.
- 2-3 ulike modellar for organisering av den faglege verksemda. Modellane skal innehalde vurderingar av:
 - Organisering i fakultet/«schools»/institutt/program/forskingssenter på nivå 2, samt prinsipp for organisering på nivå 3
 - Oppgåver/arbeidsdeling mellom ulike nivå og einingar/område
 - Ressursbehov og moglegheiter for robuste miljø
 - Råd- og utvalsstruktur
 - Styringsorgan på nivå 1 og 2

1.3.Prosjektgruppe

Prosjektgruppa har hatt 3 fysiske møte og faste skype/nettmøte kvar fredag. Gruppa har vore gjennom ein utviklingsprosess der vi har nærma oss leveransane stegvis. Prosjektgruppa består av:

- [Wiggo Hustad](#), delprosjektleder, dekan avdeling for lærarutdanning og idrett , HiSF
- [Tarald Seldal](#), instituttleder avdeling for ingeniør og naturfag, HiSF
- [Svein Abrahamsen](#), høgskulelektor, avdeling for tekniske, maritime, økonomisk fag, HSH
- [Hellen Dahl](#), førstelektor i helsefag, HSH
- [Nils-Ottar Antonsen](#), instituttleder, Institutt for maskin -og marinfag, HiB
- [Silje Valde Onsrud](#), senterleder, Senter for kunstfag, kultur og kommunikasjon, HiB
-

Sekretariat:

- [Svein Ove Eikenes](#), informasjonssjef, HSH
- [Kristen Stæger-Breisnes](#), rådgivar, avdeling for helsefag, HiSF

1.4. Styringsgruppe

Prosjektet har hatt si eiga styringsgruppe. Denne har undervegs i prosessen gitt innspel, råd og vurderingar knytt til dei ulike leveransane. Styringsgruppa består av:

- Bjørg Kristin Selvik (prorektor for utdanning, HiB)
- Wiggo Hustad (dekan ved Avdeling for lærarutdanning og idrett, HiSF)
- Kristin Ravnanger (utdanningsdirektør, HiB)
- Asle Holthe (dekan ved Avdeling for lærarutdanning, HiB)
- Kristin Fanebust Hetland (instituttleiar ved Institutt for data- og realfag, HiB)
- Knut Steinar Engelsen (viserektor for FoU, HSH)
- Georg Førland (dekan ved Avdeling for helsefag, HSH)
- Terje Bjelle (viserektor for utdanning, HiSF)
- Marit Engesæter (tillitsvald for Utdanningsforbundet, HiSF)
- May Britt Sandstå (tillitsvald for Parat/YS Stat, HSH)
- Hedvig Kristin Rørvik (tillitsvald for Forskerforbundet, HiB)
- Kristine Elsa Krokli (student, HSH)
- Joachim Barlinn (student, HiSF)
- Fredrik Bødtker (student, HiB)

2. Prinsipp og grunnmodellar

I det følgjande gjer vi greie for vår inngang til arbeidet og korleis vi har jobba med utgangspunkt i mandatet. Vi meiner det kan vere nyttig for resten av organisasjonen å forstå kva vi har vektlagt av kvalitet i prosessen og kva vi har sett som viktig med omsyn til resultat.

I dokumentet har vi etter høyringsfristen innarbeidd døme på innspel og trekt fram kritiske og konstruktive merknader i tekstboksar. Desse finn ein i noko meir detalj i eit eige høyringsdokument. Alle høyringssvara vert gjort tilgjengeleg for styringsgruppa og styret.

2.1. Bakgrunn

Vedtaket om etableringa av Høgskulen på Vestlandet (HVL) vart gjort i juni 2016, etter ein prosess med ulike kjenneteikn på Høgskolen Stord/Haugesund (HSH), Høgskolen i Bergen (HiB) og Høgskulen i Sogn og Fjordane (HiSF). Det var nyttig for oss å forstå at utgangspunkta var ulike og at vi representerer ulike institusjonar. Slik ulikskap kan vere ein styrke både i prosessen fram mot iverksetting, og for det endelege resultatet, sidan den bidreg med kreativ spenning og forståing for det mangfaldet HVL skal dekke. Etableringa av HVL skjer innanfor ramma av eit nasjonalt omskifte i norsk høgare utdanning, der dei fleste andre tilsvarande institusjonar er inne i liknande prosessar. Det er såleis rett å hevde at vi har eit UH-landskap i endring.

Høgare utdanning kan ikkje sjåast berre i eit nasjonalt landskap. Kunnskapsutvikling er i sin natur internasjonal, og kjenner få grenser. Dette er delvis grunngevinga for den nasjonale reforma, og må vere eit bakteppe for dei val ein gjer på kvar institusjon. Å finne løysingar som både stettar forventningar til ein internasjonal verksemdstype, og samstundes treffe lokale, regionale og nasjonale behov er utfordrande. I denne samanhengen vert den faglege profilen, og måtane ein vel å synleggjere denne gjennom fagleg organisering, viktig.

Vår prosjektgruppe er samansett på ein måte som varetek fagleg og geografisk breidde. Ei slik samansetjing representerer eit naudsynt, men ikkje tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag for å kunne drøfte mulege faglege organisasjonsmodellar for HVL. Det har difor vore viktig for oss å legge særleg vekt på

- fusjonsplattforma
- verdifulle trekk ved dagens institusjonar
- innspel frå grupper av tilsette
- innspel frå innstillingsrådet
- innspel frå interimstyret
- innspel frå styringsgruppa

I tillegg til desse, har vi sett det som viktig å nytte informasjon både frå forskning om institusjonstypen, og frå andre norske institusjonar som er i endring som følgje av reforma.

2.2. Lære av andre

Å lære av andre er viktig, men val av læremeister er ikkje interesselaue val. To særlege omsyn ser ut til å ha hatt innverknad på kvar vi har retta blikket. Det eine handlar om at HVL er meint å skulle bli eit universitet. Difor har vi sett det som nyttig å sjå kva som har skjedd på dei «tradisjonelle» universiteta som i størst grad er prega av fusjon dei seinare åra. Det gjel først og fremst NTNU¹. Det andre handlar om vår tradisjon som høgskular med tette band til våre nære regionar. Her har vi sett det som nyttig å sjå på kva dei som liknar på oss gjer, og særleg på Høgskulen i Sørøst-Norge.

Vi har også søkt internasjonale kjelder, og norske kjelder som har gjort det same. I si oppsummering om prinsipp og etablert praksis for organisering av utanlandske fagmiljø, skriv NIFU² at det heller er mangelen på eintydige samanhengar mellom organisering og kvalitet enn det motsette som pregar biletet. Det er eit mangfald av organisasjonsmodellar, og det ser heller ikkje ut til å vere store skilnader mellom institusjonar med eitt campus versus fleircampusinstitusjonar med omsyn til fagleg organisering for kvalitet. I dette mangfaldet finn ein institusjonsinterne hybridar, det både linjeorganisering og matriser dukkar opp på ulike nivå, og ein finn ulike nemningar for einingar på ulike nivå, t.d. nyttar nokre nemninga «School of» for å signalisere vilje til å styre studieprogramporteføljen innan bestemte område, medan disiplinorganisering rettar blikket meir mot lokale koplingar mellom forskning og utdanning. I dette mangfaldet ser det likevel ut til å vere semje om at trongen for godt leiarskap er stort, og at dette med fordel kan løysast ved eit distribuert leiarskap og koordinering gjennom nettverk³.

¹ Ved HiSF har ein også hatt innlegg frå Universitetet i Tromsø i januar 2016.

² Arbeidsnotat 10/2015.

³ Stringer, B., & Hudson, P. (2008). Sustaining educational futures for multi-campus TAFE environments: Change Requirements for leadership roles and practices. Proceedings of the Association for Active Educational Researchers (AARE) International Educational Research Conference. Brisbane: AARE.

Den danske fusjonsprosessen i høgare utdanning ligg nokre år før vår i tid. Mykje tyder på at verknadane – eller rettare tolkinga av verknadane – av denne fortel meir om ståstaden til den som vurderer enn klår og eintydig betre måloppnåing i høve samfunnsoppdraget. Det ein likevel må merke seg er at ein, sjølv etter mange år, enno opplever å ikkje ha landa på løysingar som kan seiast fullstendige eller endelege, og at konfliktnivået framleis er merkbart. Innsikta som ligg i dette er at vedtak om formelle organisasjonsmodellar er eit naudsynt, men ikkje tilstrekkeleg vilkår for å kunne hauste gevinstar av ein fusjon. Det er ein lang og krevjande prosess å bygge ein tilstrekkeleg heilskap i HVL.

2.3. Særeigne trekk ved HVL

Faren med å lære av andre er at ein kan kopiere. Det vil vere uheldig om HVL ikkje skil seg frå resten av UH-landskapet på visse område. Difor er det sett frå prosjektgruppa sin ståstad også naudsynt å både bygge på vesentlege kvalitetar vi alt har, og samstundes sjå etter kva eigenskapar verken vi eller andre høgskular eller universitet i Norge har i dag.

Vi kan sjå ei relativt tydeleg arbeidsdeling mellom høgare utdanningsinstitusjonar på Vestlandet i dag. HVL vil skilje seg frå Universitetet i Bergen og Norges Handelshøgskole. HVL er meir tydeleg retta mot regionale behov i arbeidsmarknaden, med vekt på profesjonsutdanningar og kortare yrkesretta høgskuleutdanningar. Det har vore eit uttala mål for HVL å halde ved like blikket mot regionale interesser og behov. Det skal gjerast også i ei tid der ein får større innslag av master- og doktorgradsutdanningar. Samstundes med at ein har ulike profilar, ser ein framveksten av samarbeid mellom desse ulike høgare utdannings- og forskingsinstitusjonane, på Vestlandet og i Bergen særleg gjennom etablering av tematiske klynger.

..ein sterk høgskule på Vestlandet med **profesjons- og arbeidslivsprofil**

.. bli best i å tilby **framtidsetta profesjonsutdanningar** på bachelor- og masternivå og skal drive og utvikle ph.d.-program på sentrale fagområde

.. ambisjon om **universitetsstatus**

Frå fusjonsplattforma

På den andre sida er det fleire av dei no fusjonerande norske høgskulane, med universitetsambisjonar, som har si tydelege regionale forankring. For HVL vil det difor vere viktig også å utvikle ein profil som kan gi opphav til differensiering, både med omsyn til å vere tydeleg og attraktiv i høve studentar og tilsette, men også for å syne at ein har blikket retta mot noko meir enn det regionale⁴.

Dei fleste tunge drivarane for endring i verda kan synast langt unna, men bør kunne inngå i drøftinga av kva ein skal utdanne for og til, og forske på, ved HVL, og bør såleis også vere del av diskusjonen om organisering. Slike tunge drivarar er mellom andre a) demografiske, med auka aldring, urbanisering og globalisering, b) økonomiske, knytt til klimaendringar og høg innovasjonstakt, c) samfunnsmessige, der vi ser ulikskap auke, politisk stabilitet varierer og samhandlingsmønstra skiftar og ikkje minst d) teknologiske, både i basis og bruksområde⁵. Mange av desse endringane skjer i dag, og våre utdanningar må ta høgde for dei, og vi må forske på dei for å levere innsikt til og utdanning for framtidige studentkull⁶.

⁴ Prosjekt 1 «Fagleg plattform, profil og strategi» utviklar framlegg til HVL si «Skyline»

⁵ <http://government-2020.dupress.com/>

⁶ Dette avsnittet dannar også eit bakteppe for introduksjon til kunnskapsområdemodellen frå s.9.

2.4. Fagleg status – korleis er universitet organiserte?

Vi har framfor peika på at det ikkje finst eintydige råd om god organisering. Likevel må HVL organiserast for god fagleg verdiskaping og effektiv drift. I tabellen under prøver vi å illustrere nokre av dei særdraga slike organisasjonar har, og samstundes peike på noko utvikling over tid:

	Akademisk institusjon	Demokratisk institusjon	Bedrift
Kjerneprinsipp	Sanning Kritisk funksjon	Interesshevdning og legitimitet	Effektivitet
Orientert mot	Faget og fagfeller	Deltaking og forhandling	Brukarorientering og nytte
Produkt	Viten/kunnskap	Beslutningar	Varer og tenester
Nøkkelfigur	Fagpersonen	Den valde representanten	Leiaren
Innverknad skjer gjennom	Ekspertise	Val og politiske prosessar	Leiing og strategiar/mål
Organisering	Laus – knytta til faglege celler	Styringsliner etter kompetanseområda til valde organ	Koordinering og arbeidsdeling via leiarbasert styringsline

7

Den «Akademiske institusjonen» i vår kulturkrets er gamal, men det er likevel nokså normalt å knyte framveksten av universitet til ideal utmeisla av lingvisten Wilhelm von Humboldt (1767-1835). Her står forskningsbasert utdanning og autonomi sentralt. Dette er ideal som framleis vert framheva som sentrale. Jakta på det sanne og den kritiske diskursen er kjernen, og det er fagfellesskapet aktiviteten bygger på. Fagleg ekspertise gjev makt og organiseringa skjer med utgangspunkt i denne.

Over tid har akademiske institusjonar også fått innslag av å vere demokratiske institusjonar, der demokratiske tradisjonar utvikla på andre samfunnsområde har teke rom også i universiteta. Universiteta er i dette perspektivet politiske institusjonar. Legitimiteten er ikkje åleine knytt til det faglege, men også til i kva grad ein maktar å samle oppslutnad mellom kollegaer om sentrale faglege spørsmål. Oppslutnad kjem etter forhandling, og slik forhandling skjer på måtar som over tid har utvikla seg til reglar. I ein slik organisasjon er den valde representanten eit særmerke, heilt til topps. Organisasjonseiningane er ofte organ der ein vel representantar ut frå fleire, og stundom andre, omsyn enn dei faglege. Til skilnad frå det Humboltske idealet der viten eller kunnskap er nøkkelproduktet, framstår «beslutninga» som eit sentralt produkt i denne institusjonen.

I løpet av dei siste tiåra har universiteta også blitt muleg å omtale som bedrifter. I kraft av sin storleik og si samfunnsrolle er det ikkje til å undre seg over. Men det er særleg eigarane sitt ønske om å styre som er viktig i denne utviklinga. Ein ser universiteta som instrument til å oppnå ønska effektar i eit stadig meir komplisert samfunn, og dei mest kompetente hovuda til å handtere denne kompleksiteten vert forventa å finnast i desse institusjonane. Det ligg ei forventning om både å utvikle kunnskap raskt, og at denne har vesentleg nytte i eit samfunn stadig meir prega av ein teneste- eller kunnskapsøkonomi. For å frambringe denne kunnskapen ser ein føre seg prinsipp for leiing og styring som ligg tett opp til det ein normalt finn i private institusjonar med profitt som primært mål.

⁷ Bearbeidd versjon av figur i “Mellem strategier og videnstrømme”, Dahler-Larsen og Gleerup, SCCK, (2001).

Det interessante for vårt arbeid er at HVL vert etablert i ei tid der alle desse eigenskapane vert knytt til vår verksemdstype, og der alle tre idealmodellar har sine forsvararar. Spørsmålet er om ein skal vektlegge det eine framfor det andre, eller om det finst ein fjerde veg som tek med seg det beste frå alle tre?

Uansett er møtet mellom konflikterande synsmåtar og ståstader sjølve kjerne i store akademiske organisasjonar. Det er viktig å innsjå at ein ikkje kan eller bør (re-)organisere seg vekk frå dette, men at ein må finne vegar til å leve med dei. I universitetet er motsetningane sjølve meininga⁸. Det kan difor opplevast som paradoksalt å skulle presentere klåre løysingar i form av organisasjonskart, når klåre løysingar kan vere kontraproduktive med omsyn til kva ein er og kva ein skal levere, den forskingsbaserte kunnskapen. Vi har sagt at kunnskapsdeling er sentralt for å gjødsle prosessen med å kontinuerleg skape HVL. Da må vi ta høg for det i måtane vi organiserer på.

NTNU peiker i si utgreiing på nokre dilemma organiseringsvalet står framfor⁹:

- **Integrasjon versus autonomi**

Dette handlar i røynda om minst to dilemma. Det eine handlar om *vertikal integrasjon* eller autonomi, og grip særleg inn i diskusjonen om institusjonell styring i linja. Det andre handlar om *horisontal integrasjon*, og særleg om talet på fakultet og fagleg kopling mellom fag og disiplinær. For begge vil det vere synsmåtar og meiningsberarar som står enten tett eller laus kopling¹⁰. Ein må difor drøfte dette både med utgangspunkt i fusjonsplattforma, og faglege synsmåtar knytt til kva som tener vedlikehaldet av viktige faglege miljø.

- **Forskning versus utdanning**

Dei fusjonerande institusjonane er kvar for seg tunge utdanningsinstitusjonar, med eit særleg regionalt mandat. For å møte universitetsambisjonen må forskingsmengd og -kvalitet opp, slik at ein minimum har fire doktorgradsprogram med tilstrekkeleg gjennomstrøyming. Både på kort sikt og i framhaldet vil det bli ei krevjande balanseøkt å levere breie utdanningar til regionen, og samstundes nå fram i kampen om både forskingsressursar og gode forskarar knytt til dei prioriterte fagområda. I valet av fagleg profil vil ein måtte finne løysingar som muleggjer denne balansen.

- **Disiplin versus tverrfagleg**

Dette dilemmaet omhandlar val mellom disiplinprinsippet som den eine ytterkanten og tverrfaglege einingar som den andre. Men det kan tenkjast at ein kan løyse dette med å skilje mellom kunnskapsområde på nivå 2 (fakultet) og disiplinær eller fag på nivå 3. Tal einingar på nivå 2 vil også ha innverknad på graden av tverrfagleg innretting.

⁸ Laske, Meister-Scheytt, Scheytt, (2000): *Organizational change in Universities as "Non-trivial" Transformation*, Institute for Organization and Learning, University of Innsbruck, paper 22nd EAIR Forum, Berlin

⁹ Faglig organisering, Utredning om ny fakultetsstruktur ved NTNU, [https://www.ntnu.no/documents/1262755726/1266364322/Faglig+organisering_endelig04.11+\(2\).pdf/e98d86db-0e7d-4c57-9211-af1034d37dca](https://www.ntnu.no/documents/1262755726/1266364322/Faglig+organisering_endelig04.11+(2).pdf/e98d86db-0e7d-4c57-9211-af1034d37dca)

¹⁰ Universiteta er stundom omtala som organiserte anarki, og leiing omtala som «the science of muddling through». Sjå td. Cohen, M. D./March, J. G./Olsen, J. P. (1972): A Garbage Can Model of Organizational Choice, in: *Administrative Science Quarterly*, Vol. 17, 1-25, og Hedberg, B. L. T./Nystrom, P. C./Starbuck, W. H. (1976): Camping on Seesaws: Prescriptions for a Self-Designing Organization, in: *Administrative Science Quarterly*, Vol. 21, 41-65.

- **Like eller ulike einingar?**

Det kan vere vesentleg at einingar på same nivå er relativt likt organiserte og at dei ikkje er for ulike med omsyn til storleik. Til dømes vil det oppstå ulike behov for sentrale administrative støttefunksjonar avhengig av om fakulteta er store eller små, og om dei varierer i storleik vil det skape visse problem med omsyn til val av sentral eller fakultetsvis administrasjonstyngd. For ulike fakultet vil også kunne gi ulike dekanar ulike tyngd i leiargruppa, med potensielle konfliktdar av den grunn. På den andre sida er det normalt å velje organisasjonsform og leiingsform med utgangspunkt i kva ein vil oppnå. Om det er svært ulike ambisjonar mellom fagmiljø og ulik grad av likskap, kan ulike organisasjonsløyseringar vere tenleg. Ein kan sjå føre seg nokre einingar som svært utdanningstunge, medan andre er meir forskingstunge. At desse skal organisere seg likt kan vere lite effektivt.

For alle desse fire sentrale dilemma må vi sjå kva både fusjonsplattforma vektlegg, og om det er råd å finne støtte for korleis ein kan handtere dei i faglitteratur om spørsmåla.

2.5. Inngangar til prinsipielle modellar

Ved inngangen til ein prosess for å skulle foreslå korleis ein bør organisere HVL er det naturleg å spørje seg: Kor lite kan ein endre på og likevel oppnå naudsynt tilpassing til det oppgavesettet ein har framfor seg? I HSN-rapporten om fagleg organisering vert dette omtala som det historiske prinsippet. Det er mogeleg å forstå ein slik inngang med utgangspunkt i at ein veit at endring kostar, og at den vil møte motstand. Vårt utgangspunkt er at HVL uttrykker ein ambisjon om å bli ein ny institusjon på Vestlandet, med monaleg kvalitetsheving i alle tre syklusar, og med omsyn til forskingskvalitet. Likevel er det vårt syn at det som er bra må takast med vidare.

I same rapport vert også det geografiske prinsippet omtala. Her søker ein å bygge ein overbygning over meir eller mindre autonome geografiske studiestader, der eksisterande løyseringar lever i parallell. Både NIFU-rapporten hausten 2015 og dei forskingsarbeida den bygger på peiker i retning av at dette er ei løysering med lågt konfliktnivå, og ditto effekt på nyskaping. Slik vi les fusjonsplattforma, og forventningane om gjennomgåande studieprogram på tvers av campus, er dette eit prinsipp som ikkje vert vektlagt her. Det betyr ikkje at faglege miljø som finst ein stad, eller som har sitt tydelege tyngdepunkt ein stad, er uinteressant for HVL. I samband med utviklinga av leiroller på nivå to og tre vil den geografiske dimensjonen vere viktig å drøfte, både med omsyn til nærleik og heilskap.

Det studiebaserte prinsippet legg hovudvekta på utforming, organisering og gjennomføring av studieprogramma. I HVL vil utdanning vere hovudgrunngevinga for institusjonen. I botn for utdanninga ligg gode studieprogram for forskingsbasert undervisning. Det seier seg sjølv at eit studiebasert prinsipp for organisering kan vere ei aktuell tilnærming for den faglege organiseringa av HVL, men det er truleg enno tettare på det vi ser som ambisjonen om ein profesjons- og arbeidslivsretta høgskule å legge det HSN omtalar som det faglege prinsippet til grunn.

Det faglege prinsippet skil seg frå det studiebaserte ved at ein vektlegg disiplinær eller profesjons-/kunnskapsområder framfor studieprogram, uavhengig av historie og geografi. Men det er ikkje dermed sagt at dette peiker eintydig i retning av ein beste måte å organisere på.

I NTNU si drøfting av prinsipp for fagleg organisering¹¹ peiker dei på tre typiske prinsipp for fagleg organisering:

- **Vitskapsområde/disiplinprinsippet**

Ei fagleg organisering etter vitskapsområde eller disiplin er på mange måtar det tradisjonelle «universitetet». Her ligg tydelege vitskapsområde/-disiplinar til grunn for organiseringa, med vitskapsområde som typiske fakultet og disiplin¹² som institutt. T.d. eit matematisk-naturvitskapleg fakultet og eit kjemisk institutt, eller eit samfunnsvitskapleg fakultet og eit sosiologisk institutt. Nokså typisk er det for slike UH-institusjonar å knoppskyte sentra eller klynger når spørsmåla ein søker svar på ikkje fell innanfor, men på tvers av strukturen.

Eit sentralt diskusjonspunkt er om det er tydelege disiplinlar, og om desse samla sett utgjør naturlege vitskapsområde som står seg i konkurransen om fagfolk og forskingsressursar? Om ein vil organisere HVL etter slike prinsipp må ein også teste mot dei signala ein finn i fusjonsplattforma, og kva vi som kollegium meiner er tenleg for den typen organisasjon vi ønskjer å bygge.

- **Profesjonsprinsippet (sektororientert)**

I eit universitet (eller ein stor høgskule) organisert etter profesjonsprinsippet er det utdanningane som står i sentrum, og da særleg dei utdanningane som rettar seg mot utvikling og formidling av kunnskap og kompetanse for dei sentrale samfunnssektorane. I oppspelet til HVL har det vore tydeleg merksemd mot eit «profesjonsuniversitet», som uttrykk for eit ønske om å vektlegge sentrale samfunnssektorar. Det har særleg vore tunge offentlege sektorar som skule og helse som har fått merksemd. Typiske organiserande profesjonsutdanningar vil da vere lærarutdanning og sjukepleiarutdanning, i tillegg til ingeniørutdanningar, som rettar seg mot både offentlig og privat sektor. I eit profesjonsbasert universitet vil det truleg vekse fram andre organisasjonseiningar for å kunne dekke tverrfaglege og interdisiplinære problemstillingar.

I den vidare diskusjonen for HVL må ein spørje seg om alle dei fagområda vi har utdanningar knytt til i dag, kan finne seg til rette som del av eit universitet organisert etter profesjonsprinsippet? Ein særleg viktig diskusjon om ein vel eit slikt prinsipp er knytt til dei disiplinfaga ein har, og om dei naturleg kan koplast til eit slikt profesjonsuniversitet?

- **Kunnskapsområdeprinsippet**

Kunnskapsområdeprinsippet set store kunnskapsfelt/tematiske spørsmål i sentrum, gjerne på tvers av fag. Her vil ein måtte leite fram til omgrep som identifiserer sentrale kunnskapsområde som ikkje står i eit 1:1-tilhøve til bestemte profesjonar eller vitskapar/disiplinar. Det er typisk dei store samfunnsutfordringane, dei tunge drivarane for endring, der eitt fag eller ein profesjon ikkje sit på verken dei gode spørsmåla eller dei gode svara. Slike kunnskapsområde er det mange av, og vi må sjølvsagt sjå etter dei som også set oss i stand til å kapitalisere på dei ressursane

¹¹https://www.ntnu.no/documents/1262755726/1266364322/Faglig+organisering_endelig04.11+%282%29.pdf/e98d86db-0e7d-4c57-9211-af1034d37dca

¹² NORSK INNDELING AV VITENSKAPSDISCIPLINER <http://www.uhr.no/documents/Norskvitdisinnst.pdf>

som er nytta for å bygge opp det fagmiljøa vi har i dag. Det er teoretisk grunnlag for å tru at eit slikt organiserande prinsipp reduserer trongen for senterutvikling.

Om ein vel eit slikt prinsipp som grunnlag for organisering er det minst to spørsmål som reiser seg: Det eine er knytt til korleis ein kan ta vare på disiplinær og profesjonær? Det andre er kva for fagleg dugleik det er som utgjer grunnlaget for fagleg leiing (td på eit fakultet der naturvitskapar og samfunnsvitskapar deler miljøspørsmål som kunnskapsområde)?

Når vi i det følgjande omtalar *prinsipp for organisering*, er det såleis desse tre vi meiner:

- Vitskapsområde/disiplinprinsippet
- Profesjonsprinsippet (sektororientert)
- Kunnskapsområdeprinsippet

3. Frå plattform til modellar

Vi har framfor introdusert til nokre omgrep knytt til prinsipp for organisering og nokre typiske dilemma val av modellar medfører. Mandatet for vårt arbeid tek utgangspunkt i fusjonsplattforma som det viktigaste retningsgjevande dokumentet (utover Kgl.res.) for å levere forslag til både leiingsmodellar og faglege modellar. Det er i alle høve slik at forslag som tydeleg er i strid med fusjonsplattforma ikkje vil bli lagt fram. Forslag som går utover, men likevel er i tråd med intensjonen i plattformen, kan vurderast.

Inngangen til å forstå plattformen har vore krevjande. Den er eit dokument som skulle skape semje om noko som var og er uklårt. Det var og er vanskeleg å skulle etablere eit tydeleg nok bilete på kva og kvar ein vil, som samstundes skaper oppslutnad og energi til å ville ta del i prosessen frå eit stort fleirtal av dei tilsette. Vi har lagt betydeleg arbeid i å knyte utsegner om overordna mål og utsegner av meir spesifikk karakter i hop, slik at vi ser konturane av det som set oss i stand til å tilrå modellar.

Det vi har oppfatta som dei overordna faglege måla for HVL er desse

	Overordna mål for HVL
A	byggje sterkare og meir solide fag- og forskingsmiljø som set spor både nasjonalt og internasjonalt
B	ta ein nasjonal leiarposisjon på område der vi er gode og der vi som ny institusjon kan byggje oss vidare opp
C	vidareutvikle studiestadane slik at regionrolla vert teken betre vare på enn i dag
D	svare betre på dei omstillings- og endringsbehova som vil komme
E	bli ein konkurransedyktig og attraktiv institusjon for studentar og fagpersonar

Tabell 1 overordna mål for HVL

I vårt mandat vert vi bedne om å vurdere både leiing og fagleg organisering. Vi vurderer dette å henge saman, men at det er rettare å vurdere fagleg organisering før ein vurderer korleis den best kan leiast.

3.1. Overordna mål og forventningar til fagleg organisering

Vi har gått gjennom fusjonsplattformen på leit etter imperative utsegner om kva HVL «skal»¹³ oppnå, og som ein skal organisere seg fagleg i høve til. Ein tabell¹⁴ som syner dette finn de i vedlegg 1.

¹³ Vi har identifisert 20 slike «skal»-punkt

¹⁴ Tilordninga er drøfta i prosjektgruppa, men kan sjølvstøtt problematiserast vidare.

Delprosjektgruppa meiner å kunne konstatere at mål A og C tiltrekkjer seg fleire imperative «skal» enn dei andre måla. Det kan tolkast som at ein i plattformen er meir oppteken av å

- byggje sterkare og meir solide fag- og forskingsmiljø som set spor både nasjonalt og internasjonalt
- vidareutvikle studiestadane slik at regionrolla vert teken betre vare på enn i dag

enn ein er av dei andre hovudmåla. Vi ser likevel at det er sterke likskapar mellom A og B («nasjonal leiarposisjon på område der vi er gode...») med omsyn til «skal»-utsegner. Vår vurdering er ikkje at mål med få utsegner er mindre relevante, men at dei er eit uttrykk for mindre merksemd frå leiarar i den perioden avtalen vart skriven, og eit muleg friare handlingsrom no.

3.2. Prinsipp og plattform

Vi har framfor introdusert tre *prinsipp for organisering*:

- Vitskapsområde/disiplinprinsippet
- Profesjonsprinsippet (sektororientert)
- Kunnskapsområdeprinsippet

Desse kan vi kalle disiplinmodellen, profesjonsmodellen og kunnskapsområdemodellen. I tabellen under har vi summert opp våre drøftingar av desse modellane mot kva «HVL skal (bli)».

	Utsegn	Disiplin	Profesjon	Kunnskap
1	bli ein stor, viktig og synleg høgare utdannings- og forskingsinstitusjon	For likt tradisjonelle universitet	Stor profesjonsinstitusjon	Synleggjer mest, også utover profesjon
2	arbeide for å oppnå universitetsstatus med ein profesjons- og arbeidsretta profil	Treff profesjon- og arbeid svakare	Tettast på HVL-ambisjon Muleg PhD-utgangspunkt	Muleg PhD-utgangspunkt
3	vere attraktiv og tett på studentane og vere kjent for å ha landets mest nøgde studentar som trivast og lukkast	Tett på – men svakare jobbprofil	Tett på Jobbrelevans	Tett på
4	legge til rette for eit godt studiemiljø og god studentvelferd på studiestadane	Andre forhold viktig her	Andre forhold viktig her	Andre forhold viktig her
5	vere ein mangfaldig og spennande arbeidsplass som tiltrekkjer seg dyktige medarbeidarar med høg kompetanse	Spennning i djupne	Mangfald	Mangfald Spennning
6	utvikle eit nærare og meir forpliktande samarbeid med kunnskapsinstitusjonane på Vestlandet	Smal tilnærming	Ivaretek praksisfeltet	Komplementære kunnskaps-område
7	vere ein viktig aktør for innovasjon og framtidig verdiskaping som utviklar utdanningane og profesjonane med mål om å bidra til berekraftig utvikling	Basal forskning best ivareteke	Profesjonsretta nyskaping	Nyskapande kopling mellom fag
8	sjå utdannings- og kompetansebehova i vestlandsregionen under eitt, og ha større fagleg og administrativ kraft i samhandlinga med samfunns-, arbeids- og næringsliv. Høgskulen på Vestlandet skal vere den føretrekte samarbeidspartnaren og skal setje spor i utviklinga av Vestlandsregionen	Disiplin fragmenterer heller enn å sjå behov under eitt, men kan treffe spisse behov	Ivaretek perspektivet godt	Lager nye spor best
9	bli best på å tilby framtidretta profesjonsutdanningar på bachelor- og masternivå og skal drive og utvikle PhD-program på sentrale fagområde for Høgskulen på Vestlandet	Relevant for PhD	Ivaretek perspektivet godt	Ivaretek det framtidretta

Tabell 2 Kva HVL skal (bli) m.o.t. disiplin, profesjon og kunnskap

	Utsegn	Disiplin	Profesjon	Kunnskap
10	samordne fag- og undervisningstilbod, og skape nye, breiare og spissare tilbod enn institusjonane ville greidd kvar for seg. Høgskulen på Vestlandet skal vere kjend for god tverrfagleg verksemd	Fagleg spissing	Utdanningsblikk med deling på tvers av geografi	Tverrfagleg nyskaping
11	satsse på og utvikle sterke og dynamiske forskingsmiljø på tvers av nærregionar, fag og profesjonar	I motstrid	Ivaretek godt	Ivaretek perspektivet best
12	vere offensiv internasjonalt gjennom forpliktande opplegg for mobilitet i alle utdanningssyklusar, fleksible ordningar for tilsettemobilitet og vere synlege internasjonalt gjennom auka ekstern finansiering av utdanning og forskning	Uavhengig og viktig	Uavhengig og viktig Grunnlag for studentar inn på prof fag	Uavhengig og viktig
13	tilby dei største profesjonsutdanningane i dei tre nærregionane. Andre sterke fag og utdanningar skal ha gode utviklingsmoglegheiter i Høgskulen på Vestlandet	Problematisk for profesjonsutdanningane	Ivaretek perspektivet best	Kan løysast godt
14	ha få og store einingar på nivå 2. I samband med utgreiinga skal det særskilt vurderast korleis disiplinmiljøa best kan vidareutviklast og styrkje den faglege profilen	Uavhengig Nivå 3	Uavhengig Disiplinfag integrert	Uavhengig Disiplinfag integrert
15	ha felles utdanningløp med rom for å utvikle faglege profilar etter eigenart og lokale behov	Nokre mindre miljø med tydeleg eigenart	Ivaretek perspektivet godt	Ivaretek perspektivet best
16	vere utdanning på masternivå på alle studiestadane	Uavhengig	Uavhengig	Uavhengig
17	master- og doktorgradsutdanningane skal gje meirverdi for nærregionane	Disiplinorganisering synest vanskeleg	Lokal tilgang i velferdslag/lærar	Avheng av profil
18	PhD-programma skal støtte og byggje profilen og satsingsområda til Høgskulen på Vestlandet	Avhengig av P1	Avhengig av P1	Avhengig av P1
19	ha ei organisering som òg styrker forskingsposisjonen regionalt, nasjonalt og internasjonalt	Meiningstomt	Meiningstomt	Meiningstomt
20	vere representantar frå nærregionane i råd og utval	Meir komplisert	Tydelegare kven som skal delta	Meir komplisert

Prosjektgruppa vurderte at «Disiplinmodellen» har lengst avstand til dei ambisjonane som kjem til uttrykk i plattformen. Gruppa vurderte også eksisterande fagmiljø som i hovudsak profesjonsretta, og med få fag som fell inn under nemninga disiplinlag, og såleis utgjer eit for lite grunnlag for ei disiplinretta utvikling. Dette er eit syn interimstyret deler¹⁵, og arbeidet med modellar bygger såleis på profesjonsmodellen og kunnskapsområdemodellen i det vidare. Det er ikkje til hinder for å sikre at disiplinlag har ei viktig rolle i utviklinga av profilen til HVL.

3.3. Disiplinlag og plass i andre modellar¹⁶

Vi har vurdert at profesjons- og kunnskapsområdemodellen er dei to prinsipielle modellane det skal utviklast alternative konkrete modellar for. I plattformen er det eit krav at ein skal ta særleg omsyn til disiplinlag si rolle i utviklinga av HVL sin profil. Under gjer vi greie for grunnlaget for slik tenking.

Høgskulen på Vestlandet skal ut frå fusjonsplattformen ha ein profesjons- og arbeidslivsprofil. Profesjonsutdanningar har til felles at dei skal utdanne utøvarar til bestemte yrker med oppgåver definert ut frå samfunnets behov og derfor gjerne er lovregulerte (Haugen, 2011). HVL vil gi store profesjonsutdanningar i alle nærregionane, som barnehage- og grunnskulelærarutdanning, sjukepleieutdanning og ingeniørutdanning. Desse utdanningane fylgjer alle nasjonale krav i rammeplanar, jf. Haugen (2011).

HVL vil også gi fagutdanningar som ikkje tek sikte på å utdanne til bestemte profesjonar, men som tek utgangspunkt i vitenskapleg kunnskap, som kan organiserast i fagområde, faggrupper og fagdisiplinar, jf. Haugen (2011). Denne type utdanningar vil vera innanfor områda humaniora, samfunnsvitenskap, matematikk og naturvitenskap, teknologi, medisinske fag eller landbruks- og fiskerifag, jf. UHR sin standard

¹⁵ Presentert og drøfta i interimstyret 21.10.16

¹⁶ Haugen, Trine Berit (2011): Disiplinlagenes plass i profesjonsutdanningene. Hagtvat, Bernt Ognjenovic, Gorana (Red.), Dannelse. Tenkning - modning - refleksjon. III Enkeltfag og profesjoner. s. 754-762. Dreyer Forlag A/S. <http://hdl.handle.net/10642/1153>

for inndeling av vitkapsdisiplinar. Ved HVL kan her nemnast bachelorutdanningane i historie og i sosiologi ved dagens HiSF.

Samstundes inneheld profesjonsutdanningane ved høgskulane i større eller mindre grad disiplin-fag, som til dømes matematikk, statistikk og grunnleggjande organisasjonsfag, anten som eigne basalfag eller integrert i profesjonsfaga. I profesjonsutdanningane vert disiplin-faga nytta som verktøy for å sørgje for at kunnskapsgrunnlaget tilfredsstillar krava til profesjonsutøvinga. I den samanheng peiker Haugen (2011) på ein tendens i mange av utdanningane til å integrera disiplin-faga i profesjonsfaga, noko som vil tydeleggjera profesjonsrelevansen men kan gi fare for at studentane ikkje tileignar seg tilstrekkelig basalkunnskap.

HVL vil også gi utdanningar som har ein arbeidslivsprofil, sjølv om dei ikkje kan definerast som profesjonsutdanningar. Eit døme på ei slik utdanning er bachelorutdanninga i økonomi og leiing/administrasjon i alle tre nærregionane. Denne utdanninga byggjer på ein anbefalt nasjonalt plan fastsett av det nasjonale rådet for økonomisk-administrativ utdanning. Utdanninga kvalifiserer til ein lang rekke yrkjer, som ikkje er lovregulerte. Samstundes gir den ved rett val av fag moglegheit til å bli autorisert rekneskapsførar eller eigedomsmeklar.

Det er fleire høyringsinstansar som har kommentert på at høyringsdokumentet ikkje godt nok drøftar disiplin-faga sin plass i HVL. I innspela går det fram to ulike syn på disiplin-faga si rolle, både som sjølvstendige fag og som viktige fag for heilskapen i profesjonsutdanningane. Det er tydeleg at fagmiljøa har ulik oppfatning av om desse faga skal vere integrerte i profesjonsretta fakultet, som i hovudsak er ønska frå profesjonsfaga, eller om dei skal danne sitt eige fakultet, noko som mange av disiplin-faga ønskjer (særleg økonomisk-administrative fag).

3.4. Nivå 2 - fakultet¹⁷

Fagleg organisering er det knytt ulike interesser til, og vala har implikasjonar for individ, grupper, fag og tverrfaglege satsingar og i kva grad ein leverer på samfunnsoppdraget og eigne ambisjonar. Sentralt i val av tal einingar og kva som konstituerer desse er kva fagleg profil HVL skal ha samla, og kva profil ulike einingar kan ha innanfor ei slik institusjonell ramme.

Det er sett ned ei eiga prosjektgruppe som skal meisle ut fagleg profil, og denne må ein ta omsyn til i den faglege organiseringa. Vi har sett det som viktig at val av nemningar, og tal einingar på nivå 2 tek omsyn til målet om få og store einingar, og at ein skal levere på dei overordna mål (tabell framfor).

Det er også viktig at ein i strevet med å bygge nytt, tek med seg dei verdiane som ligg i fagmiljøa i dag. Per 2016 må vi ta med oss ei årleg statleg investering i utdanning og forskning på meir enn 1,5 mrd NOK samla for dei tre fusjonerande partane.

Fag og fagmiljø i dag

For å kunne fremje konkrete forslag om «få og store» fakultet er det naudsynt å ha ein oversikt over fagmiljøa slik dei er i dag, og kople beslekta fagmiljø på tvers av dei tre institusjonane. I tabellen under

¹⁷ Interimstyret oppmoda i møte 21.10 prosjektgruppa om å nytte nemninga «fakultet» som einingsnemning på nivå 2

har vi summert dei fagmiljøa vi har, og gruppert dei etter det som kan oppfattast å vere like eller beslekta studietilbod.

Dagens situasjon - Tall DBH ¹⁸	Tilsette ¹⁹	Studentar ²⁰
Avdeling for helse og sosialfag	311	4604
Avdeling for ingeniør-, maritime og naturfag	235	3904
Avdeling for lærerutdanning, idrett og kulturfag	447	6196
Avdeling for samfunnsfag	84	2012
Totalt	1077	16716

Tabell 3 Situasjonen i dag for HVL før fusjon

Tabellen syner at tre av fire «fakultet» i dag er store og om lag like store. Samfunnsfaga har relativt få tilsette. Innanfor dei tre større vil det finnast fagmiljø som kan grupperast til eit samfunnsfagmiljø.

¹⁸ Sjå vedlegg for grunnlag for tabellen.

¹⁹ årsverk institusjonen har arbeidsgjevaranvar for, henta frå DBH og lønnsregister

²⁰ Studentane som har studierett ved institusjonene, registrert på studieprogram, har registrert seg og har godkjend studieplan

3.5. Profesjonsmodellen som grunnlag for fakultet

Her tek ein utgangspunkt i dei tunge profesjonsutdanningane. Det vil seie ingeniørutdanning, sjukepleieutdanning og lærarutdanning som basis for etablering av fakultet. Andre beslektta fag vert del av fakultetet. Disiplinfag som leverer faglege bidrag til profesjonsutdanningane vert enten del av fakultet ut frå gitt kriterier²¹, eller vert organisert som eige fakultet (alt B), med tydelege leveransekrav også til profesjonsutdanningane. Vi har så langt utarbeidd to variantar, og illustrert den eine med døme på einingar på nivå 3.

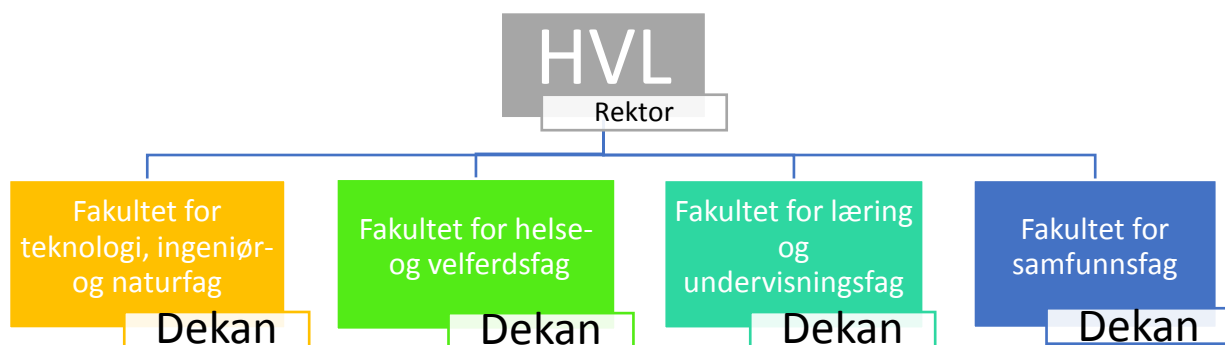
Profesjonsmodell - alternativ A

Figur 1 Profesjonsmodell alt. A: 3 fakultet med vekt på profesjonane, og disiplinfga innarbeidd i desse

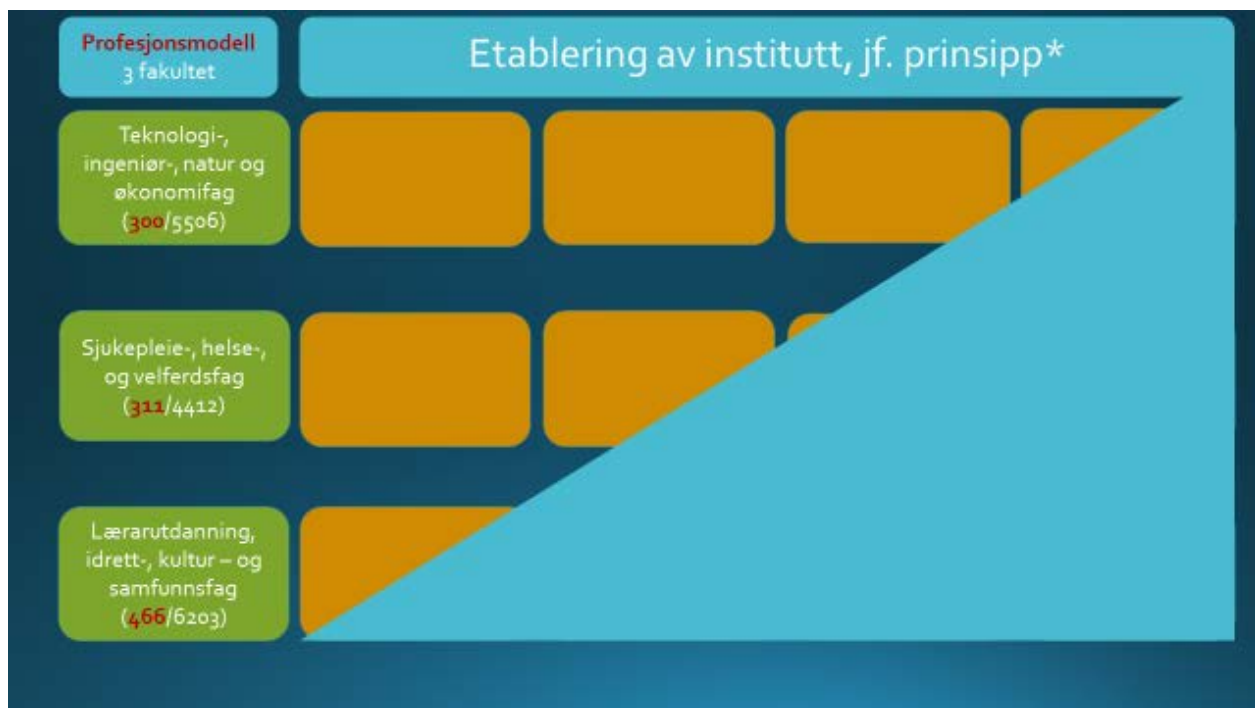
Det ligg ikkje i prosjektgruppa sitt mandat å avgjere nemningar på nivå 3, eller å fordele desse på moglege fakultet. Vi syner til avsnitt om vurderingar og kommentarar frå innspelsrunden for ytterlegare merknader til modellen.

Profesjonsmodell – alternativ B

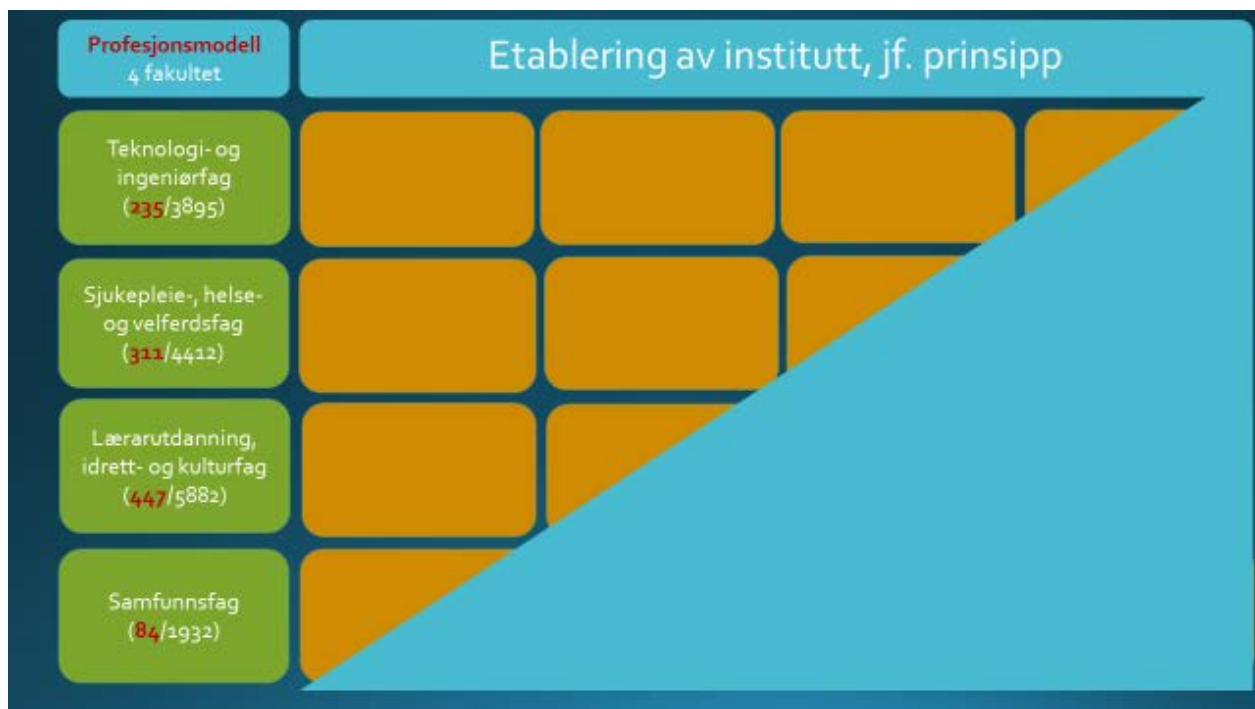
Figur 2 Profesjonsmodell - alternativ B med fire fakultet

²¹ Sjå kapittel om prinsipp for organisering på nivå 3

Figur 3 Profesjonsmodell med tre fakultet utan illustrative nemningar på nivå 3

I alternativ B syner vi ein modell med utgangspunkt i profesjonsmodellen, men her med fire fakultet:

Figur 4 Profesjonsmodell med 4 fakultet, med disiplin fag som eige fakultet

I dette alternativet har vi lagt dei tydelegaste disiplin faga innanfor samfunnsvitskapane i eit eige fakultet. Oppstillinga av tal tilsette syner at dette vil vere eit fakultet med relativt sett færre tilsette. Samstundes har nokre av desse faga heller store studenttal. Slike spørsmål vert drøfta i kapittelet om prinsipp for organisering på nivå 3.

Vurderingar av profesjonsmodellen

Prosjektgruppa vurderer dette til å vere relativt lite kontroversielle forslag, reint prinsipielt. Modellane vil kunne stø under plattform sine mål om universitetsstatus (PhD) med ein profesjons- og arbeidsretta profil, og særleg alternativ B ivaretek disiplin faga sitt ønske om å vere synleg. Studentane vil kjenne seg att, og sjå ein tydeleg yrkesretta relevans. Arbeids- og næringslivet vil truleg sjå dette som tydeleg og relevant i regionen. Innovasjon vil vere primært knytt til profesjonane og lokale behov.

Prosjektgruppa vurderer modellane som mindre eigna for å møte plattform sine mål om nyskaping, innovasjon, vere synleg og spennande nasjonalt og internasjonalt. Vi ser ambisjonen om å vere tverrfagleg som mogeleg innanfor store fakultet, men det tradisjonelle preget signaliserer mindre vilje til det tverrfaglege på tvers av fag og profesjonar interfakultært. Truleg kan dette bøtast på med senteretableringar.

I tilbakemeldingane frå innspelsveka om profesjonsmodellen peiker fleire på

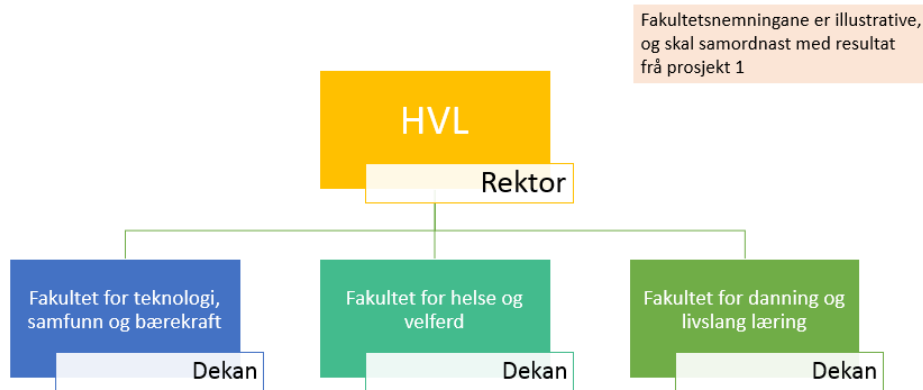
- At HVL skal ha ein profesjonsprofil og at det difor ønskjeleg med ein profesjonsmodell for faglig organisering. Denne modellen svarar på en god måte på ambisjonen om å bli eit profesjonsuniversitet, den reflekterer HVL sine sær eigenheiter og gjer at vi skil oss frå dei klassiske disiplin universiteta, som til dømes UiB. Profesjonsutdanningane er våre gode, tydelege merkevarer og er lett å kommunisere.
- Ein profesjonsmodell reflekterer eksisterande praksis ved de tre høgskulane og er dermed ein "trygg" modell kor dei fleste vil kunne kjenna seg "heime".
- Angående talet på fakultet, peiker nokre på at det ser mest naturleg ut med ein profesjonsmodell med tre store og likeverdige fakultet. Samstundes er det mogeleg med ein hybridmodell med eit fjerde fakultet for disiplin fag (samfunnsfag).

Svært mange, og særleg dei tydelege profesjonsutdanningane meiner at profesjonsmodellen er å foretrekke. Det vil både markere ein skilnad frå UiB og det vil gjere det enklare å komme raskt i gang med bygginga av den nye høgskulen med ein profesjonsuniversitetsambisjon.

3.6. Kunnskapsområdemodellen som grunnlag for fakultet

Her er utgangspunktet store kunnskapsfelt, gjerne basert på omfattende samfunnsspørsmål som ikkje kan finne sine svar med bruk av beslektede fag innanfor ein disiplin eller innanfor typiske profesjonsfelt. Vi har så langt utarbeidd to variantar, og illustrert den eine med døme på einingar på nivå 3.

Kunnskapsområde – alt A

Figur 5 Kunnskapsområde - alt A med tre fakultet

Som figuren²² under syner skil nemningane på institutta seg frå profesjonsmodellen. Dette er gjort for å illustrere at ein ønskjer å halde fast ved det tverrgåande, nyskapande og utoverretta som ligg i modellen. Dette kan tolkast som ein indikasjon på kva vi trur vil vere sentrale forskingstema for forskingsbaserte utdanningar i åra som kjem.

²² Her legg vi inn illustrative nemningar på nivå 3 for å vise moglege tverrgåande institutt. Auka detaljrikdom i illustrasjonane er gjort sidan vi vurderer kunnskapsområdemodellen å vere mindre «kjent» enn organisering etter ein profesjonsmodell, og såleis krev meir omtale.

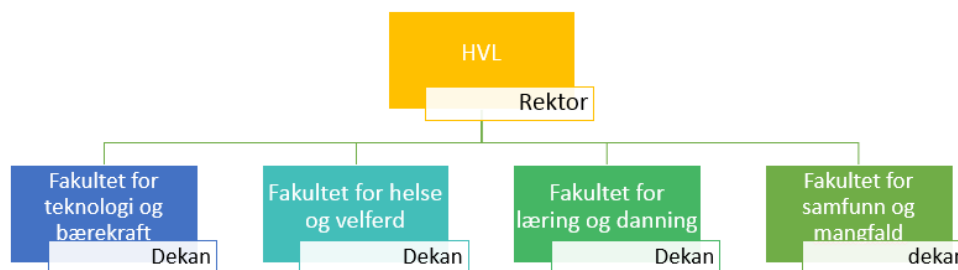

Figur 6 Kunnskapsområdemodellen med tre fakultet

Som for profesjonsmodellen har vi også synt ein modell med fire fakultet. Denne har nokre av dei same grunngevingane som for profesjonsmodellen, og nokre av dei same styrkane og veikskapane.

Kunnskapsområde – alt B

Fakultetsnemningane er illustrative, og skal samordnast med resultat frå prosjekt 1

Figur 7 Kunnskapsområde -alt B med fire fakultet

Vurderingar av kunnskapsområdemodellen

Prosjektgruppa har vurdert desse modellane som opne, med rom for endringar over tid. Dei kjem plattformar i møte med omsyn til å bidra til eit synleg og nyskapande universitet, og tek godt vare på det tverrfaglege. Merksemda mot regionen og regionalt samarbeid kan ivaretaast, truleg med ein litt annan profil enn profesjonsmodellen. Somme meiner at denne modellen er tettare på eit arbeidsliv i endring.

Også denne modellen kan få sentra på nivå 3, men ein trur at behovet for senteretableringar vil vere mindre her enn for profesjonsmodellen. I varetakinga av disiplin faga vil i denne modellen kunne gjerast lettast ved å knyte dei til det kunnskapsområdet som ligg tettast på dei forskningsspørsmåla ein i dag har fagmiljø til å bygge vidare på. Det kan oppfattast som ein lengre veg å etablere PhD-ar med ei slik tilnærming, samstundes som at val av nemningar tydeleg kan orientere seg mot viktige nasjonale og internasjonale forskingsfelt.

Prosjektgruppa har vurdert iverksettingsutfordringane noko større for kunnskapsområdemodellen enn for profesjonsmodellen. Dette avheng noko av i kva grad tilsette oppfatar dette som ein modelltype som bryt med kva ein oppfatar seg som, som fagtilsett.

For begge modellane må det drøftast om dei har ulike implikasjonar for rolleinnhald på nivå 1, 2 og 3, og for den administrative organiseringa. Samspelet mellom struktur og leiing vil avgjere i kva grad ein får ein høveleg maktbalanse mellom nivå 2 og 3.

I innspelsveka registrerte vi

- at mange meinte dette var ein nyttig utfordrar til det som på mange måtar er det mest naturlege valet. Fleire peika på at kunnskapsområdemodellen står fram som meir framtidsretta, nyskapande og innovativ enn profesjonsmodellen. Den opnar for at alle tre høgskulane kan bli utfordra til å tenkje nytt heller enn å berre automatisk gå vidare med dei gamle strukturane i ein profesjonsmodell.
- Kunnskapsområdemodellen fremmer større grad av tverrfaglegheit enn profesjonsmodellen og kan lettare fremme gode synergjar som et resultat av fusjonen. I ein slik modell kan institutta vera meir retta mot utdanningar og forskning innanfor konkrete fagleg fellesskap, medan fakulteta jobbar meir tverrfagleg. Fakulteta vert då som store senter som sikrar samarbeidet på tvers, samstundes som institutta er tett på studentane og tilsette.
- Kunnskapsområdemodellen kan gjera det lettare å kjenna tilhøyrse til eit fakultet for miljø som for fell mellom to stolar, som til dømes idrettmiljøet. Alle studia kan ikkje knytast til ein profesjon og desse kan lett kjenne seg utanfor i en profesjonsmodell. For å oppfylle samfunnsoppdraget er samarbeid på tvers av fagfelt og profesjonar nødvendig²³.
- Kunnskapsområdemodellen kan bli meir krevjande å implementera enn profesjonsmodellen, då den skil seg meir ut frå dagens organisering ved dei tre høgskulane. Somme peiker på at dette er ein modell som treng nærare utredning og må være knytt til på kva for områder HVL vel å fokusera. Et argument mot ein modell kor høgskulen organiserer seg ut frå viktige samfunnsspørsmål kan vera at aktualiteten for desse kan endra seg over tid. Samstundes kan det stillast spørsmål ved om denne modellen er for mykje prega av samfunnsfaga og dermed ikkje brei nok.

²³ Haugen 2011

Arbeidsgruppa har etter innspelsveka drøfta om det finst ein mellomveg her, der fakulteta vert prega av kunnskapsområdemodellen og nivå tre og vidare får ei meir tradisjonell profesjonsinnretting. Dette kjem vi attende til i drøftinga av prinsipp for nivå 3.

Det er få som i utgangspunktet ønskjer ei organisering etter kunnskapsområdemodellen, men det vert framheva som ein sjanse ein har no til å markere at ein etablerer noko nytt. Nokre peiker og på at det vil vere lettare å integrere disiplin faga og framheve den tverrfaglege ambisjonen i ein slik modell. Det største ankepunktet er knytt til trong for nærmare utgreiing, og at det representerer noko større uvisse.

Fleire peiker på at det kan vere mogeleg å kombinere kunnskapsområde- og profesjonsmodellen, ved å nytte kunnskapsområdemodellen på nivå 2 og profesjonsorganisering på nivå 3.

Fakultetsnamn

Som modellane over syner har nemningane rom i seg til å opne for eller å stenge for ulike faglege perspektiv. Begge delar kan vere viktig. Alle kan ikkje samarbeide på tvers med alle, dei spisse faglege problemstillingane krev samarbeid innanfor tydelege disiplinær og profesjonar. Samstundes må ein syte for tilstrekkeleg samspel for å utvikle fag og profesjonar.

Nemningar skal i hovudsak gi meining for kommande studentar, næringslivet i regionen og samfunnet som eigar. Namna bør være slik at dei ikkje krev presisering for å forstå kva HVL er. For dei store profesjonsutdanningane bør difor fakultetsnamna sikre at faga kan kjennast att, som til dømes ingeniør, helse og lærar.

I illustrasjonen av profesjonsmodellen alt. A ligg «samfunnsvitskap» saman med teknologi- og ingeniørvitskap. I innspelsrunden vart det frå nokre stilt spørsmål ved dette, sidan samfunnsvitskap kan høyre naturleg inn under fleire av fakulteta enn eit teknologisk fakultet. Nokre saknar også «innovasjon» i eit fakultetsnamn.

Prosjektgruppa har drøfta kva som skal ligge til grunn utover det å bli kjent att av studentar, tilsette og omverda. Som fleire har peika på må nemningane stå seg over tid, og bidra til å skape merksemd frå ulike interessentar. Det har vore vårt siktemål å opne opp for ein diskusjon om ulike nemningar på ulike nivå (2 og 3) kan utnyttast til å auke merksemda frå dei utdanningsøskande med klare yrkespreferansar, frå eit arbeidsliv med ulik grad av trong for innovasjon, og frå nasjonale og internasjonale miljø knytt til forskning og finansiering av slik.

Prosjektgruppa vil ikkje tilrå nemningar på nivå 2 som utelukkande identifiserer profesjonsutdanningane (sjukepleie, lærar, ingeniør) eller som har desse utdanningane i namnet. Nemningane på nivå 3 vil ligge tettare på yrkesnemningane i profesjonsmodellen enn i kunnskapsområdemodellen. På nivå 4 vil nemningane vere knytte til studieprogramma for begge modellane.

Det finst fleire som peiker på at nemningar ikkje kan veljast før ein har bestemt tal fakultet, sidan det er nokre fagområde som kan synast i fakultetsnamn på ulikt vis avhengig av talet på fakultet. Dei som har kommentert nemningar ser i stor grad til å vere opptekne av at eige fag skal syne att i namnet. Nokre av desse representerer så små einingar at det er meir naturleg å drøfte dette knytt til instituttnamn.

Det ser ut til å gå eit skilje mellom dei som ønskjer kombinasjonar av fleire fagområde knytt til fakultetsnamnet, og dei som vil løfte fram tyngdepunkta i det som kan bli eit fakultet. Ved eit val om fire fakultet vil nemninga for det fjerde avhenge av om ein har naturfag med seg i dette eller ikkje.

Tal fakultet

Uavhengig av modelltype (profesjon eller kunnskapsområde), kan det vere ulike vurderingar av kor mange fakultet HVL bør ha. I fusjonsplattforma er det fastsett at andre sterke fag og utdanningar enn dei største profesjonsutdanningane skal ha gode utviklingsmogelegheiter i Vestlandshøgskulen. Eit naturleg spørsmål ut frå dette er om det utover eigne fakultet for dei tre største profesjonsutdanningane bør vera eit eiga fjerde fakultet for samfunnsfaga, sjå modellane i kap. 3.5.

I fusjonsplattforma er tverrfaglegheit eit viktig omsyn. HVL skal vere kjend for god tverrfagleg verksemd, med sterke og dynamiske fagmiljø på tvers av nærregionar, fag og profesjonar. Dette vil kunne bli påverka av om samfunnsfaga er ein integrert del av eit (eller fleire) fakultet eller om samfunnsfaga vert lagt til eit eige fakultet.

Organiseringa av HVL skal etter fusjonsplattforma ta utgangspunkt i eit prinsipp om «få og store einingar» på nivå 2. Eit fjerde fakultet for samfunnsfaga med 88 årsverk vil bli relativt lite samanlikna med dei andre fakulteta, som vil ha høvesvis 298, 363 og 447 årsverk i ein modell med fire fakultet, sjå figur 3. Det kan vere problematisk viss einingar på same nivå har svært ulik storleik, mellom anna med omsyn på organisering av administrative støttefunksjonar og dekanane si tyngd i leiargruppa, sjå kap. 2.4.

Eit fjerde fakultet for samfunnsfaga vil også bli vesentleg mindre enn fleire av dei andre institutta. Som eit døme, vil eit eige institutt for sjukepleie ha 146 årsverk. Dette vil kunne utløyse forventningar frå andre fagmiljø om oppsplitting i enno fleire fakultet, og dermed utfordra prinsippet i fusjonsplattforma om få og store fakultet.

Prosjektgruppa tilrår difor ei organisering med tre fakultet, kor store institutt gir utviklingsmogelegheiter til andre sterke fag og utdanningar enn profesjonsutdanningane, med den autonomi styret og rektor vel å gje dekan høve til å delegere vidare. Eit atterhald her er om tilrådingane frå delprosjektet om fagleg plattform, profil og strategi skulle tilseie eit fjerde fakultet ut frå strategiske omsyn.

Høyringsdokumentet vert frå nokre høyringsinstansar kritisert sterkt for ikkje å ha greidd ut disiplinfga sin plass og rolle, både med tilvising til sjølve fusjonsvedtaket, og med omsyn til fagleg grunngeving. Det er særleg fagmiljøet ved den tidlegare distriktshøgskulen i Sogndal som framhevar dette. Det er særleg to forhold som må avklarast: Er storleik eit avgjerande argument for fakultetsetablering, og er rolla som vertskap for den fjerde phd-utdanninga avgjerande for etableringa av eit fjerde fakultet.

3.7.Særleg viktige spørsmål til høyringa - fakultet

Uavhengig av modelltype (profesjon eller kunnskapsområde) vil det stå noko strid om talet på fakultet. Prosjektgruppa ser det som viktig at eit eventuelt fjerde fakultet er større enn det største instituttet for å kunne tilrå det. Vi ser at dette kan bli vanskeleg, og at det vil kunne utløyse forventningar til oppsplitting i enno fleire fakultet. Det vil fjerne oss frå «få og store fakultet» ytterlegare og talet medlemmer i toppleiargruppa aukar tilsvarande. Vi er såleis kome til at det er betre med tre fakultet, og heller opne for heller store og relativt ressurstunge institutt, med den autonomi styret og rektor vel å gje dekan høve til å delegere vidare.

Vi meiner såleis også at disiplinfga sitt bidrag til profilen for HVL vert lettare å få til ved å knytte disiplinfga til fakultet i ein trefakultetsmodell, heller enn å lage eit noko mindre fakultet for disiplinfga. Vi meiner vi både kan gje høve til disiplinfgagleg utvikling innanfor institutt i ein trefakultetsmodell, og samstundes kunne yte undervisningsbidrag på tvers av fakultet og institutt for nokre av disiplinfga.

Alle fakultet ved HVL skal kunne vere vertskap for eit doktorgradsprogram. For å bli universitet må ein, gitt retningslinene som ligg føre i dag, ha minst fire program. Arbeidsgruppa er av den oppfatning at det ikkje er, eller må vere, eit 1:1-forhold mellom tal fakultet og tal PhD-ar. Sjølv om ein har tre fakultet ved HVL, kan ein ha fire program, og det er vår oppfatning at ein ivaretek forskingsbehov betre ved å ha eit fjerde program som går på tvers av fakultet. Formell forankring med programleiar kan avklarast når ein ser profil og innhald.

Eit viktig spørsmål i høyringa vert også val av modell – profesjon eller kunnskapsområde ?

Prosjektgruppa har registrert positiv merksemd knytt til kunnskapsområdemodellen, og samstundes eit ønske om å utvikle den nærmare knytt til tydelege strategiar. Spørsmålet vert såleis om ein trass i lite tid til slik utvikling, skal organisere seg etter kunnskapsområdemodellen, eller om ein skal velje noko som ligg tettare på dagen i dag og tradisjonane? Prosjektgruppa meiner at ein som eit minimum må sikre seg at den modellen ein vel ikkje blir for lik dei modellane som i dag finst, dvs. med tre fakultet for to av institusjonane og samstundes ikkje utfordrar til omfattande deling. Det vil kunne oppfattast som ei noko passiv og konserverande løysing med ein profesjonsmodell med tre fakultet.

4. Organisering på nivå 3

Styringsgruppa har slege fast at nivå 2 er fakultet, men at det kan finnast ulike organisasjonsformer på underliggende nivå. Dette meiner vi er ei god tilnærming, som bør vurderast ut frå tanken om at det er eit samband mellom kva ein vil oppnå, og korleis ein organiserer seg. Samfunnsoppdraget er utdanning, forskning, formidling og innovasjon. Desse oppgåvene må finne si organisasjonsform, og det er primært på nivå 3 og under at aktiviteten skjer. Før vi går laus på synsmåtar og prinsipp vil vi difor peike på at ein på nivå 3 kan ha ulike organisasjonseiningar. Vi nemner særleg:

- Institutt
- School
- Senter

4.1. Institutt

Nivå 3 som institutt er den mest vanlege einingsforma. Dette er godt innarbeidd i akademia, og ved universiteta finn ein typisk disiplinlag organiserte som institutt under fakultet baserte på vitskapsområde. For HVL vil institutta typisk vere måtar å organisere nærslekta studieprogram innanfor tydelege fakultet. Tilsette skal drive forskingsbasert undervisning, og dei har forskningstid knytt til stillingane. Korleis denne tida vert fordelt og finansiert innanfor og til institutta avheng av korleis ressursfordelingsmodellen vert.

HVL skal organisere om lag 1600 tilsette ved oppstarten, og om lag 1200 av desse er i vitskaplege stillingar. Nokre fagmiljø er svært store, og vil samla ha om lag like mange, eller fleire, tilsette på eit institutt, enn ei avdeling ved ein av institusjonane i dag. Institutta vil normalt ha ein instituttleiar, og tilordna administrative ressursar. Eit spørsmål vi kjem attende til i kapittelet om leiing er om (nokre av) institutta bør ha viseinstituttleiarar, før ein kjem til studieprogramleiarar.

4.2. School

Mange institusjonar, særleg utanfor landet sine grenser nyttar nemninga «school of...». I framstående institusjonar som Oxford finn ein «schools of» som tematisk avgrensa einingar innanfor store «divisions»²⁴, og dei kan også ha senter knytt til seg. Men vi har også i Noreg fleire som nyttar slik nemning, men da som namn på ei heilskapleg studieportefølje (T.d. Idrettshøgskulen, Handelshøgskulen BI). Ved HSN har ein nytta nemninga «handelshøgskulen» som namn på eit fakultet for økonomi og administrasjonsfag.

Interimstyret tilrådte fakultet som nemning på nivå 2. Med det som grunnlag vil nemninga «school of..» ved HVL først kunne nyttast på nivå 3. Det vil da kunne nyttast for å knyte saman eit sett av studieprogram som utgjer eit tydeleg studietilbod retta mot bestemte behov i samfunnet, og som ikkje er tydeleg knytt til godkjenningar styrt av lovverk eller styrt av rammeplanar. Det kan til dømes vere ein «School of business administration» som ved HSN, eller ein «School of Sports», som kan trekke på faglege særdrag i regionen og fagmiljø på tvers av campus.

²⁴ «School of Interdisciplinary Area Studies» innan «Social Sciences Division» ,

Omgrepet «school of...» blir møtt med litt ulike oppfatningar. Nokre reagerer på eit språkleg framandt uttrykk i ein nynorsk høgskule. Andre ser på dette som ein måte å kople eit sett av utdanningar som elles ikkje utgjer eit institutt. Atter andre ser dette som eit høve til å markere noko nytt, til å syne fram nysatsingar. Uansett må ein greie ut nærmare i neste fase korleis dette skal kunne bli eit fruktbart begrep for bestemt fagleg satsing. Fagmiljøet både knytt til idrett og til økonomisk-administrative fag ser dette som interessant, dei siste med eit tiårsperspektiv på å kunne bli ein handelshøgskule.

4.3.Senter

Førekomsten av senter er ikkje ny. Innanfor HVL eksisterer det 10 sentra i dag. Desse har noko ulik grunngeving, organisering og finansiering. Det ligg ikkje til vårt mandat å vurdere om og korleis desse skal vidareførast, eller knytast til ein ny fakultetsstruktur. Det som synest vere eit fellestrekk, er at desse til skilnad frå det som er sagt om schools, primært er mekanismar for å rette eit tydeleg blick mot forskningstema som enten er sær sentrale for eit fagmiljø, eller som rekrutterer forskarar på tvers av fagmiljø.

Vi ser det som naturleg at val av organisering på nivå 3, både med omsyn til nemningar og form vert del av den diskusjonen som må førast når fakulteta er på plass formelt. Eventuelle senterdanningar som går på tvers av fakultet må sjølv sagt vere sak for den nye strategiske toppleiinga.

Som sagt framfor er institutta sentrale for FoU-aktiviteten gjennom den FoU-ressursen som er knytt til kvar stilling. Det er også på institutta ansvaret for masterutdanningane ligg. Desse utdanningane aukar kravet til relevant forskning, og dei bør skape grunnlag for å involvere studentane i forskning.

Forskingsspørsmål som ikkje fell inn under eitt institutt sitt blick, må finne organisasjonsformer i form av prosjekt, program eller senter. Dette gjeld mellom anna PhD-program. Forskingsspørsmål som går på tvers av fakultet sine blick, må også finne sine organisatoriske motsvar, ut frå permanens og kompleksitet. Interfakultære senter kan vere eit svar. PhD-program må vere opne for kandidatar frå andre fakultet enn der dei er formelt forankra.

4.4.Innspel frå innspelsveka

Sidan vi ikkje la fram tydelege prinsipp for organisering på nivå 3 til innspelsveka, men likevel fekk inn synsmåtar om dette, syner vi eit samandrag av desse synsmåtane for den kommande høyringsrunden:

HIB	<ul style="list-style-type: none">• Senter for kunnskapsbasert praksis• Senter for omsorgsforskning• Senter for kunstfag, kultur og kommunikasjon• Senter for utdanningsforskning• Senter for nyskaping• Senter for nye medier• Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet
HSH	<ul style="list-style-type: none">• Maritime Research• CASE – Center for Creativity, Arts and Science in Education
HISF	<ul style="list-style-type: none">• Senter for helseforskning

- HVL bør ha sterke institutt som har handlingsrom og kan styre aktivitet. HVL vil få store einingar og må lage løysingar på nivå 3 som står i forhold til storleiken for at det skal fungera. På nivå 3 bør det vere rom for ulike organiseringsprinsipp. Det kan ikkje vera likt for ein kvar pris. Institutt må kunne variera i storleik fordi ein må ta omsyn til kompleksiteten som skil mellom utdanningar og fagfelt.
- Institutta kan delast inn etter store utdanningsprogram på bachelornivå, som legg til rette for å tilby heilskapelege utdanningsløp, inkludert masterutdanningar. Ei slik organisering vil sikra robuste fagmiljø for studentar, fagtilsette og administrativt tilsette. Det vil også sikre større eigarskap og tilknytning til utdanningsløpet som dei tilsette primært skal bidra inn i. Samstundes er det viktig å laga ordningar som gjer det mogleg for tilsette å bidra på fleire institutt dersom det er behov for det.
- Nokre utdanningar har eit volum som fint kan organisast innanfor eit institutt, medan andre utdanningar er svært store og kanskje bør organiserast i faginstitutt som leverer til dei andre utdanningane. I nokre tilfelle kan det tenkjast ein blanding av utdanningsinstitutt (t.d. barnehagelærerutdanning) og faginstitutt som leverer til andre utdanningar. Institutta bør likevel ikkje bli for små slik det er risiko for at dei blir dersom ein organiserer institutta etter disiplin fag.
- I ein stor organisasjon som HVL blir er fellesskap, tilhøyrslø og identitet svært viktig. Dei tilsette bør ha nærleik til fagleg leiing og til personalleiing, og det talar for leiarar på nivå 3 på kvar campus. Ein leiar bør ikkje ga personalansvar for meir enn 20-30 tilsette. Det er viktig å legge vekt på gode administrative støttefunksjoner for leiarane (økonomi, personal m.m.).
- Senterorganisering er viktig for å få til tverrgåande satsingar på tvers av fakulteta. Det finst fleire alternativ for korleis sentre skal passast inn i HVL sin organisasjonsstruktur. I den vidare prosessen bør man vurdere styrker og veikskapar ved ulike løysingar. Eitt alternativ er å leggja sentra inn under eit enkelt fakultet, sidestilt med institutt ved det aktuelle fakultetet. Eit problem med ein slik organisering kan vera at senteret i stor grad vert knytt til det fakultetet det ligg inn under. Eit anna alternativ vil være en hybrid løysing kor senter har ein delt institusjonell tilknytning mellom fleire fakultet. Dette vil kunne fremma tverrfaglegheit, men kan gjera styringa vanskelegare ved at det enkelte senteret må rapportera til fleire dekanar. Et tredje alternativ er å plassere senter som eigne satsingar inn under fellesadministrasjonen. Med en slik løysing kan det bli ei utfordring å sikra gode koplingar mot fagmiljøa sidan sentera vil kunne få eit meir «administrativt» preg.

4.5.Sentrale prinsipp for organisering på nivå 3 til drøfting²⁵

Vi vil alt innleiingsvis peike på at det er på dette nivået dei fleste har fatta interesse, både for prinsippa, men enno meir om det arbeidet som må følgje etter at prinsippa er lagde.

Prosjektgruppa har drøfta kva som bør vere grunnleggande prinsipp for organisering på nivå 3, og har vurdert desse som viktige:

1. Campusovergripande

Einingar på nivå 3 skal i utgangspunktet vere campusovergripande. Dette er sjølvve essenzen i fusjonen, og grunnlaget for å auke kunnskap og kompetanse gjennom deling. Med campusovergripande meiner vi at alle einingar på nivå tre minst skal femne om to nærregionar.

Dei fleste som har kommentert på dette punktet av dei profesjonstunge avdelingane stør dette prinsippet. Det vert likevel peika på at det er trong for å vere noko pragmatisk for visse miljø. Det vert også peika på dei leiingsmessige implikasjonane av ei slik organisering, og at det for mange miljø sitt vedkommande er naudsynt med lokal leiing med tilstrekkeleg mynde til å koordinere ressursar på tvers av institutt på studiestaden.

2. Store institutt

Alle tilsette i vitskapleg stilling skal vere tilsett på eit institutt eller andre formelle einingar på nivå tre. Det vert tilrådd store institutt for å sikre samanhengar mellom breidda i bachelorprogram, grunnlaget for masterprogram og høvet til å sikre god kopling mellom forskingsaktivitet og undervisning.

Mange peiker på at storleik ikkje må vere det avgjerande, sjølv om det er viktig å vere kraftfulle nok i høve til ei framtid med masterutdanningar. Fleire er redde for at dei svært store institutta på nokre av profesjonsutdanningane vert for store, og såleis krevjande å administrere. I neste fase vert det eit sentralt spørsmål om ein skal ha ulike måtar å organisere institutt på (etter studium eller etter fagmiljø). Her har små og store fagmiljø ulike syn.

3. Alle institutt skal ha kapasitet til masterprogram

²⁵ Leiarroller vert drøfta i neste kapittel

Studentar ved HVL skal ha høve til å studere på alle syklusnivå. Prosjektgruppa ser det difor som viktig at alle institutt har minst eitt mastertilbod med god rekruttering og med forskingsmiljø, fagleg kvalitet og innretning som gir grunnlag for opptak til ph.d. – utdanning²⁶.

Dei fleste ser at det er ønskeleg, men ikkje eit absolutt krav å ha eigne masterprogram. Målet er at alle bachelorstudentar skal ha eit mastertilbod (og det kan vere på eit anna institutt).

4. Studenten i sentrum – forskingsbasert utdanning er primærverksemd

Etableringa av institutt tek utgangspunkt i utdanningsprogram/studieprogram med naturlege samanhengar, gitt den profilen fakultetet har. Det er studentane sine faglege behov og kandidatproduksjon som er den primære rettesnora.

Mange meiner det er sentralt og avgjerande at ein set studenten i sentrum. Nokre har kommentert at dette kan oppfattast som å stå i motstrid til den forskingskvaliteten som universitetsambisjonen krev. Prosjekt gruppa har presisert at utdanning sjølvstilt skal vere forskingsbasert

5. Noko fridom til val av organisasjonsform

Institutt er den normale eininga på nivå tre. Innrettinga av slike institutt med studieprogram og gruppering av tilsette i fungerande faggrupper vert opp til dekan i samråd med instituttleiar og fagmiljø å innstille til styret for avgjerd. Framlegg om institutt som ikkje stetter krava til storleik, er nærregionovergripande og med kraft til å ha masterprogram, krev særskilt grunngeving, og bør drøftast (eventuelt av eit fakultetsråd og eventuelt) i styret før det vert etablert.

Eventuelle «Schools of...» som alternativ til institutt må grunnjevast med utgangspunkt i studentbehov og marknadspotensiale.

Etablering av senter på nivå tre må grunnjevast med utgangspunkt i forskningstematikkar som ikkje let seg dekke gjennom prosjekt eller forskingsprogram innanfor institutt eller fakultet, eller som område der ein tek nasjonalt ansvar på vegne av heile HVL²⁷.

²⁶

http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Norsk_utdanning/Akkreditering/Veiledere/Veiledning_s%c3%b8knad_om_akkreditering_tredje_syklus_juni_2013.pdf

²⁷ Alternativ tekst: Etablering av sentre på nivå 3 kan ha ulike grunngevingar:

- a. Det kan dreie seg om å ta eit nasjonalt ansvar på vegne av heile HVL
- b. Det kan dreie seg om å ivareta strategiske satsingar ved HVL
- c. det kan dreie seg om å samle sentrale forskingsmiljø for å skape betre tverrfageleg forskingssamarbeid
- d. Det kan dreie seg om å stimulere og fasilitere eksternfinansiering og/eller internasjonale samarbeid
- e. Det kan dreie seg om å bidra til kopling mellom forskning og undervisning slik at HVL leverer forskingsbasert undervisning av høg kvalitet

6. Studentnære administrative funksjonar til stades på instituttnivå

Institutt ved HVL vil vere store og ofte med ei brei flate mot praksisfeltet. For å sikre god intern styring, bruk av vitskapleg arbeidstid fagretta, og nærleik til studentane, bør ein tilstrekkeleg administrativ ressurs vere knytt til institutta. Storleiken på denne andelen vil variere, særleg med innslaget av praksisadministrasjon.

Mange har peika på trong for tilgang på administrativ kapasitet på institutt, og på studiestaden. Dette vert særleg aktualisert av store institutt på tvers av campusar.

7. Understrukturar – nivå 4

Etablering av inndelingar under nivå 3 må sjåast i lys av dei

- utdanningane det gjeld, og den geografien ein skal tilby innanfor
- forskingsbehova og fagmiljøa ein rår over eller vil skape
- formidlingsoppgåvene som ligg til nivå 3
- forventningane om innovasjon og samspel med regionen som finst

I høyringa vert det etterlyst eit eige prinsipp for forskning på nivå 3. Her må det takast omsyn til forskningssamarbeid, både innanfor fag, tverrfagleg og internasjonalt, studentinvolvering i forskinga og eksternt finansert forskingsaktivitet. Det må også vere ei organisering som tek høgde for å drifte minst eitt doktorgradsprogram. Omsynet til forskning når HVL skal organiserast på nivå 3 er viktig for å nå universitetsambisjonen i fusjonsplattforma.

Dei fleste høyringsinstansar er svært opptekne av at det må leggast til rette for god involvering i fagmiljøet i samband med oppbygging av institutt, senter og underliggende strukturar. Ein peiker både på høve til å bygge noko nytt, og til å kunne ta vare på eksisterande kvalitetar.

Mange av desse synsmåtane ligg utanfor det som var knytt til prosjektgruppa sitt mandat, men det er all grunn til å ta vare på desse innspela, sidan dei vil tene som gode oppspel til neste fase.

5. Overordna mål og forventningar til leiing og styring

I presentasjonen framfor om organisering av akademiske institusjonar (kap.2.2) finn vi få døme på «beste praksis». Men det ser ut til å vere eit fellestrekk i dei fleste kjelder at leiing vert oppfatta som avgjerande for å lukkast²⁸. I vårt mandat er særleg styringselementet av leiing framheva, og i fusjonsavtalen finn vi desse utsegnene om styring og leiing²⁹:

- Høgskulen på Vestlandet skal ha normalmodellen for leiing etter universitets- og høgskulelova. Det inneber tilsett rektor og ekstern styreleiar
- Det skal vere ein prorektor i kvar nærregion som på vegner av rektor har ansvar for regional utvikling i nærregionen. Prorektorane skal òg ha eit funksjonsansvar på institusjonsnivå, som t.d. kan vere utdanning, forskning, innovasjon, internasjonalisering eller digitalisering
- Høgskulen på Vestlandet skal ha gjennomgåande leiing og eins leiing på alle nivå
- Høgskulen på Vestlandet skal ha strategisk fagleg og administrativ leiing på fleire nivå i nærregionane.
- Tilsette skal ha nærleik til fagleg leiing og personalleiing.
- Som hovudregel skal leiarar i den nye institusjonen ha personalansvar for ikkje fleire enn 20-30 tilsette

Nokre av desse punkta er avklarte og treng såleis ikkje ytterlegare merksemd, andre krev både stor merksemd og avklaring.

Om vi koplar desse utsegnene knytt til styring og leiing, slik vi forstår dei, mot dei overordna måla får vi følgjande tabell³⁰:

²⁸ Det er ikkje uvanleg å peike på at leiing er viktig, men det er ikkje lett å finne svar på kva god leiing er.

²⁹ I pkt. 2 i fusjonsavtalen om «Leiing» heiter det «Rektor skal ha hovudarbeids plass i Bergen». Denne har vi teke vekk frå vidare vurdering, sidan det er ei konstatering, ikkje påverkbart og ikkje vesentleg for sortering mot hovudmål.

³⁰ Tilordninga er drøfta i prosjektgruppa, men kan sjølvstøtt problematiserast vidare.

NR	Overordna mål	Styring og leiing
A	byggje sterkare og meir <u>solide fag- og forskingsmiljø</u> som set spor både nasjonalt og internasjonalt	1 <u>tilsett rektor og ekstern styreleiar</u> 5 <u>nærleik til fagleg leiing og personalleiing</u> 6 <u>ikkje ha personalansvar for fleire enn 20-30 tilsette</u>
B	ta ein <u>nasjonal leiarposisjon</u> på område der vi er gode og der vi som ny institusjon kan byggje oss vidare opp	1 <u>tilsett rektor og ekstern styreleiar</u> 2 <u>ein prorektor i kvar nærregion</u> med ansvar for regional utvikling i nærregionen. <u>Prorektor skal også ha funksjonsansvar på institusjonsnivå</u>
C	vidareutvikle studiestadane slik at <u>regionrolla</u> vert teken betre vare på enn i dag	1 <u>tilsett rektor og ekstern styreleiar</u> 2 <u>ein prorektor i kvar nærregion</u> med ansvar for regional utvikling i nærregionen. <u>Prorektor skal også ha funksjonsansvar på institusjonsnivå</u> 3 <u>gjennomgåande leiing</u> og eins leiing på alle nivå 4 <u>fagleg- og administrativ leiing på fleire nivå i nærregionane</u>
D	svare betre på dei <u>omstillings- og endringsbehova</u> som vil komme	1 <u>tilsett rektor og ekstern styreleiar</u> 2 <u>ein prorektor i kvar nærregion</u> med ansvar for regional utvikling i nærregionen
E	bli ein <u>konkurransedyktig og attraktiv</u> institusjon for studentar og fagpersonar	1 <u>tilsett rektor og ekstern styreleiar</u> 5 <u>nærleik til fagleg leiing og personalleiing</u> 6 <u>ikkje ha personalansvar for fleire enn 20-30 tilsette</u>

Tabell 4 Styring og leiing i HVL

Prosjektgruppa vurderer det altså slik at dei ulike forventningane til styring og leiing har ulik grad av kopling mot overordna mål.

5.1. Roller, råd og utval

Vårt oppdrag bygger på at ein ser føre seg ein modell for leiing som i utgangspunktet opererer med ei nivåinndeling som bygger på ein fakultets- og instituttmodell. Det er slege fast at HVL skal bygge på det som vert kalla normalmodellen med einskapleg leiing. Det betyr ikkje at det er beinkløyvd å definere rolleinnhald på ulike nivå. Det er denne drøftinga vi må gjere for å avklare om vår modell for leiing sikrar at HVL leverer på dei forventningane som ligg til grunn for fusjonen, og som vi har identifisert som «skal»-punkt i diskusjonen om fagleg organisering.

Før vi tek fatt på drøftinga og presentasjonen av våre forslag, går vi gjennom kva roller, råd og utval som finst i styringslinja i høgskulen.

5.1.1. Styreleiar og styret

Det er avklara korleis styret skal setjast saman, og at det skal ha ekstern styreleiar. Styret er i funksjon som interimstyre fram til 1.1.17. Styret er øvste organet og har slikt ansvar

§ 9-1. *Ansvar for institusjonens virksomhet*

(1) Styret er det øverste organet ved institusjonen. Det har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet og for at institusjonene drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet.

(2) Alle beslutninger ved institusjonen truffet av andre enn styret, treffes etter delegasjon fra styret og på styrets ansvar. Styret kan delegerer sin avgjørelsesmyndighet til andre ved institusjonen i den utstrekning det ikke følger av denne lov at styret selv skal treffe vedtak, eller det er andre særlige begrensninger i adgangen til å delegere.

Styret skal tilsetje rektor. Det heiter vidare i UH-lova § 11-1 om tilsetjing av andre leiarar

Kapittel 11. Ansettelsesforhold

§ 11-1. *Særskilte ansettelsesbestemmelser for statlige universiteter og høyskoler*

(1) Styret ansetter avdelingsledere og administrativ leder dersom styret vedtar å opprette slike stillinger.

(2) Styret kan fastsette at avdelingsleder skal ansette leder for grunnenhet, hvis denne skal ansettes.

(3) Ansettelse av prorektor, leder for avdeling og grunnenhet og administrerende direktør etter § 10-3 skal skje på grunnlag av innstilling fra et innstillingsutvalg. Styret selv fastsetter innstillingsutvalgets sammensetning og nærmere regler om innstilling m.m. Studentene skal være representert i innstillingsutvalget, hvis ikke styret enstemmig bestemmer noe annet.

(4) Når særlige grunner taler for det, kan styret selv foreta ansettelse i stilling som prorektor eller leder for avdeling og grunnenhet uten forutgående kunngjøring.

(5) Ansettelse i teknisk eller administrativ stilling skjer i ansettelsesråd oppnevnt etter reglene i tjenestemannsloven. Styret bestemmer om det skal være ett eller flere ansettelsesråd ved institusjonen.

(6) Hvis styret ansetter i annen administrativ lederstilling enn nevnt i tredje ledd, skal dette skje på grunnlag av innstilling fra rektor, eller administrerende direktør hvis rektor er valgt etter § 10-2.

0 Endret ved lover 12 des 2008 nr. 105 (ikr. 1 jan 2009 iflg. res. 12 des 2008 nr. 1340), 22 apr 2016 nr. 5 (ikr. 1 juni 2016 iflg. res. 22 apr 2016 nr. 408).

I UH-lova nyttar ein nemninga «avdeling». Ved HVL er nemninga på nivå 2 «fakultet» for faglege einingar. Styret skal tilsetje prorektorar og dekanar, og eventuelt administrative leiarar det ikkje delegerer tilsetjingsansvar for.

5.2. Rollar på nivå 1

Nivå 1 er HVL sine leiarar med ansvar for heile organisasjonen. Det vil seie rektor og prorektorar, og eventuelle leiarar med berre administrativt ansvar. Desse rollane, saman med dekanane utgjer den strategiske toppleiinga i HVL.

Rektor

Rektor si rolle i HVL er lovfesta i UH-lova § 10. HVL har vedteke å nytte normalmodellen med tilsett rektor, og såleis er det §10-1 som gjeld³¹.

³¹ https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15#KAPITTEL_3-2

Rektor har både fagleg og administrativt ansvar, og er den styret kjenner. Utfordringane vi må drøfte her er dei som handlar om relasjonen til prorektorar og til dekanane. At HVL skal ha få og store fakultet gjer relasjonen til dekanane viktig. Med svært få fakultet, vil dekanrolla bli stor. Det er også viktig å sjå at rolleinnhaldet til prorektorar kan påverke om ein har, og eventuelt kor mange, administrative leiarar på nivå 1.

Prorektor

Prorektor her forstått som rektor sin stedfortredar, og/eller med ansvar for ansvarsområde delegert frå rektor, med gjennomgåande ansvar på tvers av både geografi og fakultet. I fusjonsplattforma er det slege fast at det skal vere ein prorektor i kvar nærregion. Det vil seie at HVL skal ha tre prorektorar. Innhaldet i prorektorrolla er ikkje definert fullt ut av fusjonsplattforma, og prosjektgruppa skal presentere forslag til korleis denne rolla kan fyllast med ansvar.

Leiarar med administrative funksjonar på nivå 1

Tradisjonelt har ein hatt faglege leiarar på nivå 1 i akademiske institusjonar med vald leiing (rektor, pro- og viserektorar), og leiar med administrativt ansvar (direktør). I HVL med einskapleg leiing som modell er ikkje dette automatisk gitt. Rektor har både fagleg og administrativt ansvar.

Det må drøftast kva oppgåver som kan tilseie anna administrativ leiing på nivå 1. Det er mogeleg å legge ansvaret for administrative funksjonar til ein prorektor, og organisere all administrativ støtte som ein organisasjon knytt til denne. Det vil signalisere ein høgskule med sterkt fokus på fagleg leiing. På den andre sida kan det by på utfordringar både kompetansemessig og rekrutteringsmessig å ikkje ha leiarar med høg administrativ kompetanse på nivå 1.

I samsvar med krav i mandatet er nivå 1 drøfta med styreleiar i prosessen før framlegging av forslag for nivå 1, og framlegga er gjort i samsvar med kva vi drøfta.

5.3. Roller på nivå 2

Leiing på nivå 2 er leiarar for fakultet. Det vil også vere administrative leiarar på dette nivået, knytt enten til heile institusjonen, eller pr. fakultet. Prosjektgruppa har ikkje gjort framlegg om andre einingar enn fakultet på nivå 2. Vi har opna for andre einingar i tillegg til institutt på nivå 3.

Dekan

Dekan er øvste fagleg og administrative leiar for eit fakultet. I HVL vil ein – om det vert få og store fakultet – få dekanar med ansvar på tvers av nærregionar, og med i storleiken 350 – 500 tilsette, og med budsjett på +/- ein halv milliard. Det vil seie at dekanrolla vert svært stor, og det kan vere grunn til å ha prodekanar, enten med geografisk eller med fagleg avgrensa ansvar.

Prodekan

Fusjonsplattforma seier ikkje noko om prodekanar, men den seier noko om at ein skal ha strategisk fagleg- og administrativ leiing på fleire nivå i nærregionane. Vi må avklare kva ein legg i «strategisk» og «fleire nivå», og korleis ein kan sikra at faglege ambisjonar vert ivareteke på alle studiestader, og i alle nærregionar.

Administrative leiarar på nivå 2

Kva administrative leiarar ein kan og bør ha på nivå 2 er berre delvis vårt ansvar å klårgjere. Men det er slege fast at den administrative organiseringa skal følgje den faglege. Spørsmålet om administrativ leiing

på nivå 2 avheng såleis av fakultetsorganisering, innhaldet i prorektorrolla, og om det finst eigne administrative leiarar i den strategiske toppleiargruppa.

Prosjektgruppa tilrår solide fakultetsadministrasjonar, og ein fellesadministrasjon med systemeigarroller. Både fellesadministrasjon og fakultetsadministrasjon vil vere geografisk distribuert til studiestadane/nærregionane. Med omsyn til stillingsnivå er det grunn til å tru at det vil vere administrative leiarar på nivå 2 for store ansvarsfelt i fellesadministrasjonen.

5.4. Roller på nivå 3

I plattformen er det, slik ein kan oppfatte den, ikkje ei uttømmende liste over forventningar til kva leing på nivå 3 vil seie. Vi kan slå fast at det handlar om leing av einingar på nivå 3. Det vil typisk vere:

- Instituttleiar
- Leiar for «Schools» om ein vel å etablere det
- Senterleiarar – om desse er fakultetsinternt knytte
- Leiarar for administrative funksjonar (i linje til fakultetsadministrasjon)

Vår jobb er såleis ikkje å fastsette kva instituttnemningar vi får, men å slå fast at dei skal ha ei fagleg og administrativ leing som er ansvarleg for å levere undervisning, forskning, formidling og innovasjon.

Det er sannsynleg at vi får institutt med noko ulik storleik. Prosjektgruppa tilrår store institutt. Eit sentralt tema å vurdere, innbygd i prinsippa for leing og administrasjon på nivå 3, er i kva grad direkte studentretta administrativ støtte skal knytast til institutt – enten direkte, eller som allokert fakultetsteneste på instituttnivå.

5.5. Grunnlag for leiarstruktur og funksjonsområde nivå 1

I HVL er normalmodellen for leing vedteken. Det vil seie at rektor har fagleg og administrativt ansvar for heile verksemda. Det vil også seie at ein har sagt at leiarar på nivå 2 (dekan) og 3 (instituttleiar) har fagleg og administrativt ansvar på sitt nivå. Innretting og omfang av dette vil følgje av delegasjonsreglementet.

Rolla til prorektorane

Plattformen har slege fast at det skal vere tre prorektorar, ein i kvar nærregion og med institusjonelt ansvar for område nærmare fastsett av styret og delegert frå rektor. Dette krev ei avklaring av kva ein legg i nærregionansvaret på den eine sida, og korleis ein definerer viktige faglege område som kan knytast til prorektorane.

Nærregionansvaret handlar – slik vi ser det – om å vere HVL sin primære kontakt med nærings- og arbeidsliv, politiske organ og sentrale organisasjonar i nærregionen. Den geografiske avgrensinga har vi ikkje drøfta, og den er rimeleg enkel i Sogn og Fjordane. Det må trekkast ei linje mellom prorektor i Bergen og den sørlege delen av Hordaland. Truleg er det naturleg å bruke fjorden som skilje, men det kan vere at ein må finne ei grense i Indre Hardanger.

Prorektor blir også den øvste stadlege representanten for HVL i nærregionen. For Sogn og Fjordane og Sunnhordland/Haugalandet vil det seie ansvar for to campus. Aktiviteten per campus vil i det daglege skje på fakultet og institutt, og dekanar og instituttleiarar er i rektor si styringslinje. Det er såleis innhaldet i delegasjonen frå rektor som avgjer i kva grad prorektor har mynde i formelle samanhengar.

Prosjektgruppa har sett det som naturleg at prorektor, som leiar for nærregionen, får ansvar for å sikre at behov knytt til aktiviteten på fakultet og institutt vert drøfta av leiarar i nærregionen, slik at eventuelle spørsmål som kan løysast lokalt vert løyst lokalt. Dette vil vere viktig for å ikkje byråkratisere avgjerdsprosessar unødig.

Prosjektgruppa har også ei viss otte for at prorektor vert belasta med løpande driftssaker i nærregionen. Vi vil sterkt streke under at prorektor primært har ei strategisk rolle i å følge opp sentralt fatta vedtak knytt til samfunnsoppdraget, og å bringe saker av strategisk karakter inn til toppleiargruppa.

Funksjonsansvaret på institusjonsnivå handlar om at kvar prorektor vil få delegert mynde frå rektor på sentrale område knytt til samfunnsoppdraget, eller andre særleg viktige strategiske område. Vi kjenner så langt ikkje kva styret vil løfte fram av strategiske satsingar, og ei mellombels rollebeskriving av prorektorrolla må såleis drøftast av (interim-)styret, fram til endelege strategiske mål er identifiserte. Det vil vere naturleg at prorektorar får ansvar for å etablere program for og følge opp slike mål.

Når det gjeld samfunnsansvarsoppgåver er desse knytt til undervisning, forskning, formidling og innovasjon. Dei to første er typiske prorektoroppgåver. Det er rimeleg å vente at dei andre oppgåvene vert vurderte som prorektoransvar. Vi har også registrert at både innstillingsrådet og interimstyret har peika på fusjonsplattforma når sentrale strategiske satsingar utover desse skal identifiserast. Det har vore betydeleg interesse for å styrke ansvaret for samspel med heile regionen. Det er såleis ein kandidat til eit særleg prorektoransvar. Eit anna slikt område er knytt til IKT og digitaliseringsutfordringane. Desse grip inn i alle delar av verksemda, og det ville vere naturleg at det får særleg merksemd frå toppleiargruppa. Eit tredje område, som vert særleg aktualisert av universitetsambisjonen er internasjonalisering.

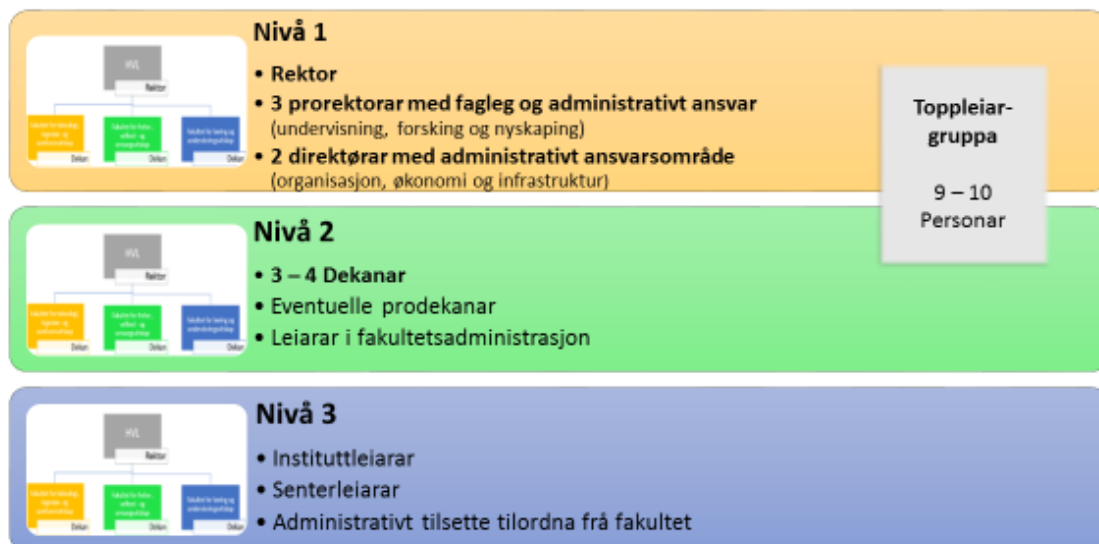
Styringsgruppa for prosjektet har løfta fram spørsmålet om ein også kan knyte ansvaret for **verksemdstyring** til ein av prorektorane for å understreke at HVL har ei fagleg leiing med basis i leiarar med vitenskapleg bakgrunn. I ein organisasjon med einskapleg leiing som rettesnor er dette eit naturleg standpunkt. Spørsmålet om ein skal ha ei toppleiargruppe utan ein administrativ toppleiar rekruttert med administrativ fagleg høg kompetanse er såleis eit spørsmål om å vere strengt prinsipiell.

Under innspelsveka ga eit fleirtal av dei tilsette uttrykk for at HVL må ha ei sterk og tydeleg fagleg leiing på nivå 1. Toppleiargruppa bør ikkje vere for stor. Mange meinte at det er naudsynt med administrative leiarar på nivå 1, for å sikre god og effektiv arbeidsflyt, i ein kompleks, stor og ny organisasjon.

Illustrasjon av alternative modellar

Til innspelsveka illustrerte vi skilnaden mellom ei toppleiargruppe med verksemdstyring lagt til høvesvis administrative toppleiarar versus prorektor slik:

Leiing – alt A – blandingsmodell med omsyn til einskapleg leiing

Figur 8 Leiing - alt A. Blandingsmodell med omsyn til einskapleg leiing

Dette gir som ein ser ei noko stor toppleiargruppe, men sikrar fagleg administrativ tyngd i toppleiargruppa. Det har vore viktig i dette alternativet å markere at det ikkje er berre ein administrativ leiar i toppleiargruppa for å understreke at ein med einskapleg leiing bryt med modellen med rektor og direktør som jamstilte leiarar. Rektor har det øvste faglege og administrative ansvaret i denne modellen.

Det andre alternativet, med berre vitenskapleg rekrutterte til toppleiargruppa, og med verksemdstyring lagt til prorektor vart presentert slik:

Leiing – alt B – einskapleg leiing

Figur 9 Leiing - alt B med omsyn til einskapleg leiing

Dette kan gi ei meir kompakt toppleiargruppe, men den eine prorektorrolla kan bli for prega av administrative oppgåver. Det kan også skape visse rekrutteringsutfordringar for topp administrativ kompetanse.

Høyringsinstansane er delte i synet på om toppleiargruppa skal ha ansvaret for «virksomhetsstyring» knytt til ein prorektor, eller om ein skal ha to administrative leiarar i toppleiargruppa. Argumenta for å ha ei smal toppleiargruppe er omsynet til å markere at i HVL er faglege ambisjonar sentrale og at administrative funksjonar skal følgje av desse. Argumenta for å ha administrative leiarar på nivå 1 er at det er sjølvstendige sentrale funksjonar som krev særleg kompetanse. Avgjerda på dette spørsmålet har konsekvensar for fordelinga av funksjonsansvar på prorektorane.

Prosjektgruppa har særleg vore oppteken av at prorektorane må ha roller prega av **strategiske gjeremål**. Det handlar om å både kjenne aktiviteten på tvers i eigen organisasjon, halde god kontakt med eigar, andre sentrale styremakter, regionalt arbeidsliv og internasjonal utvikling på sentrale felt, slik at ein kan sette seg djerve mål og sikre god ressurstilgang. Desse skal ikkje ha det taktiske ansvaret, finne løysingane for dekanane eller forskingsgruppeleiarane.

Vi syner for illustrative formål syner korleis ein kan fylla prorektorrolla med faglege oppgåver³².

³² Dette føreset da modell A, med administrative leiarar i toppleiargruppa

Figur 10 Korleis vi kan forstå prorektorrolle med faglege oppgåver

Dette har vi gjort for å illustrere både samfunnsoppdrag og strategiske satsingar som rolleinnhald i tillegg til nærregionansvaret for prorektorane. Figuren over peiker på at vi ønskjer ei prorektorrolle der ein ikkje berre har ein prorektor for utdanning, forskning og innovasjon (samfunnsoppdraget). Vi ser det som viktig å plassere sentrale strategiske satsingar på prorektorane, slik at toppleiargruppa vert eit strategisk levande organ. Slike strategiske satsingar vil truleg handle om korleis vi strategisk skal møte utfordringar knytt til digital samhandling, læring og tenesteutvikling, til auka internasjonalisering og til omstilling i arbeidslivet i regionen, for å peike på nokre kandidatar. Innanfor dei ulike rollene knytt til samfunnsoppdraget vil ein prorektor med ansvar for utdanning typisk ha t.d. ein studiesjef, med si spesialiserte faggruppe tilknytt. Tilsvarande vil ein finne ein FoU-administrasjon med eiga administrative leiing knytt til prorektor for forskning.

I høyringssvara ligg fleire ulike kombinasjonar av samfunnsoppdrag og strategiske satsingar. Som peika på over avheng rommet for slike kombinasjonar av om ein av prorektorane får eit særleg ansvar for «virksomhetsstyring». Høyringsinstansar frå administrative einingar vil oftare ha to direktørstillingar for administrative funksjonar på nivå 1 enn det vi finn i svar frå dei faglege avdelingane. Faglege einingar som ønskjer direktørar peiker på at prorektorane bør ha særleg merksemd mot samfunnsoppdraget. Det er også peika på at dei strategiske satsingane kan knytast til prodekanane, og at dette med fordel kan sjåast i samband med rapporten frå «Fagleg plattform, profil og strategi».

5.6. Grunnlag for leiarstruktur og funksjonsområde nivå 2

Vi har framfor gjort greie for at nivå 2 er fakultet. Fusjonsplattforma tilrår få fakultet. Vi meiner at desse bør signalisere at dette er ein ny institusjon, og ikkje ei vidareføring av etablerte strukturar.

Dekan og prodekan

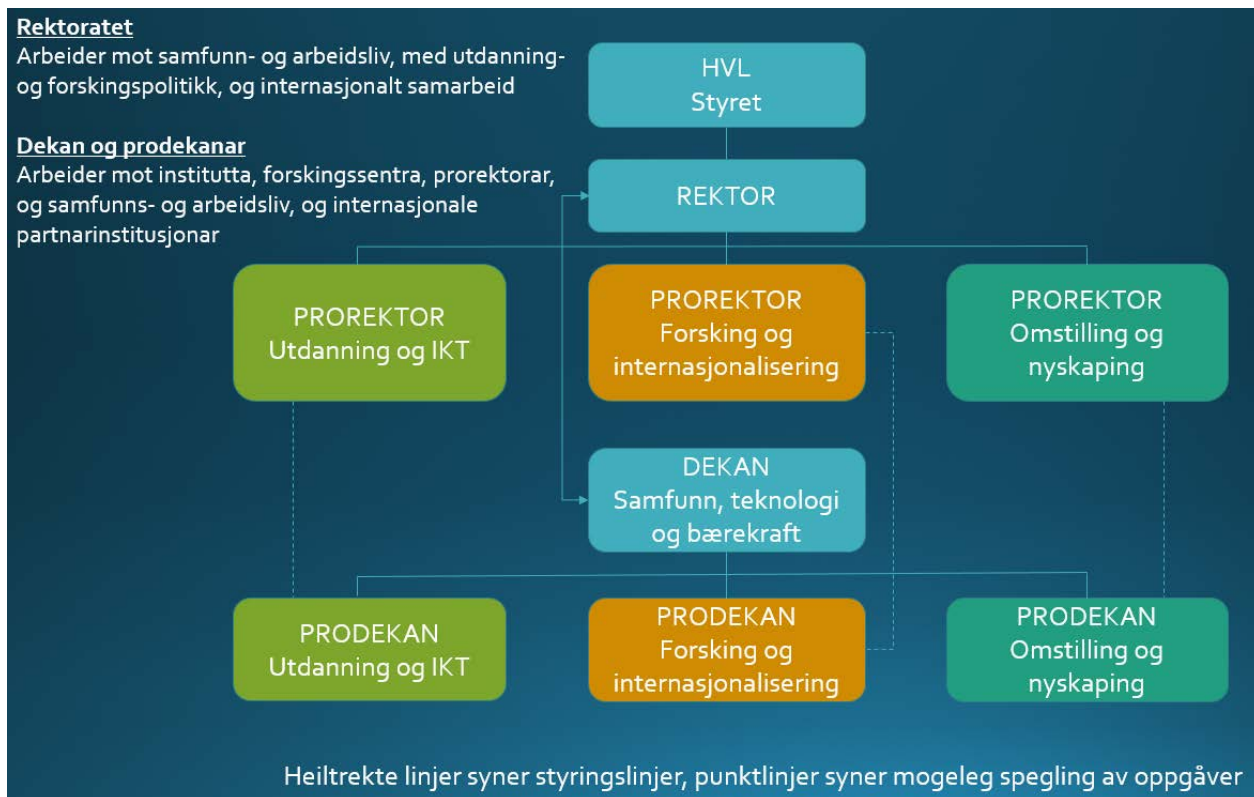
Fakulteta skal leiast fagleg og administrativt av dekan. Det må finnast tilstrekkeleg administrativ støtte på fakultetsnivå til å sikre god økonomistyring og støtte til forskning og undervisning. Dekanane i HVL vil rå over 350 – 500 tilsette, og ha budsjett på +/- 500 mill. NOK. Dette er i norsk samanheng svært store verksemdar. Styringsmessig er det ein fordel at fakulteta er autonome innanfor klåre rammer, slik at berre strategiske saker inngår i dialogen mellom rektor og dekan.

Det er såleis klårt at dekanrolla i ein modell med einskapleg leiing er svært utfordrande, og prosjektgruppa tilrår at ein alt no slår fast at det skal vere prodekanar i regionane. Det må avklarast om det skal vere same modell som for rektor og prorektorar med 1 + 3. Dette er eit høyringsspørsmål og ei styresak. Ein kan vurdere om det held med ein dekan, og prodekanar i dei nærregionane som ikkje har dekan. Prosjektgruppa har drøfta om det på dette punktet kan oppstå problem med å rekruttere prodekanar reint teknisk, om ein legg strenge akademiske kriterier til grunn. Da kan alle dei beste kandidatane komme frå same nærregion, og det vil by på problem å tvinge folk til å flytte. Dette må avklarast før stillingane vert lyste ut.

Det ser ut til å vere brei oppslutnad om at det bør vere prodekanar, sjølv om nokre peiker på at det hadde vore betre å nytta slike ressursar på instituttnivået. Prodekanane vert sett på som mekanisme for å sikre stadleg strategisk leiing på fleire nivå i nærregionane. Høyringsinstansane er delte i synet på om funksjonsansvaret til prorektorane bør speglast i prodekanansvaret.

Eit anna spørsmål vi har drøfta er om funksjonsansvaret for prorektorane skal speglast i prodekanane si rollebeskriving. Det vil seie at dei da inngår i prorektor sitt «team» for dei funksjonsområda prorektor har. Dette kan illustrerast slik³³:

³³ Vi minner om at nemningar er illustrative

Figur 11 Forhold mellom prorektor og prodekan

Ei slik spegling av prorektoransvar kan svekke prodekan si rolle som medspelar til dekan innanfor svært store fakultet. Eit prinsipp om spegling må såleis drøftast i forkant av utlysing av stillingar.

Ei utfordring prosjektgruppa har hatt med formuleringa i fusjonsplattforma er denne: «Høgskulen på Vestlandet skal ha strategisk fagleg og administrativ leiing på fleire nivå i nærregionane». Vi har teke for gitt at dette handlar om einskapleg leiing, og såleis er knytt til rollar i rektor si styringslinje. For alle praktiske formål meiner vi at det bør delegerast strategisk mynde på meir eller mindre vide område til prorektorane, i tillegg til dekanane. Om ein gjer det vil ein ha strategisk leiing på minst to nivå i kvar nærregion, og såleis stette kravet. Dette er ikkje ei avgrensing som hindrar andre å få strategiske roller på smalare område, eller i tidsavgrensa periodar.

Etablering av prodekanstillingar i alle nærregionane fekk stor støtte av eit fleirtall av dei tilsette som ytra seg i innspelsveka. Mange var og klare på at dei tre prorektorane bør vera skilde frå dekanlina. Fleire meinte at prorektorane ikkje skulle ha eige liner: Det er det rektor og dekanane som skal ha. Tilsette rådde frå å byggja opp parallelle liner og strukturar.

Dei tilsette har også peika på trongen for god stadleg leiing med avgjerdsmynde på kvar campus. Prosjektgruppa har tilrådd institutt på tvers av campus. Dei fleste spørsmål vil vere knytte til institutt, og bør kunne svarast på der. Det må difor avklarast kva stadleg leiing ein skal ha på campus. I den grad ein ikkje har instituttleiar eller senterleiar, vil ein måtte sjå til at det finst nestleiarfunksjonar, eller at noko personalansvar følger med programleiarar og forskingsleiarar. Dette er viktig for å stette trongen for nærleik til fagleg leiing og personalleiing ved alle campus. Innanfor den administrative strukturen vil det

vere nyttig om ein vurderer stadleg driftsleiing for sentrale funksjonar knytt til lokale tilhøve (tenester og drift). Dette ligg utanfor vårt mandat.

Fagleg organisering og ulike dekanroller

Prosjektgruppa har lagt fram to ulike modellar for fagleg organisering, kalla profesjonsmodellen og kunnskapsområdemodellen. Vi ser at det kan vere mogeleg at dekanrolla vert noko ulik i dei to modellane. I profesjonsmodellen vil kjennskap til utdanningane og korleis desse spelar på lag med utviklinga i arbeidsmarknaden/sektoren stå sentralt, i tillegg til å kjenne krava til god forskning på fagområdet. I kunnskapsområdemodellen vil forventningane til dekanrolla vere prega av ein ambisjon om å sjå vidare og meir på tvers, med fare for å ikkje sjå nok innover i eiga eining³⁴.

Administrative funksjonar på fakultetsnivå

Prosjektgruppa er samstemt på forventninga om at fakulteta må ha fullverdige administrative tenester i dekan si styringslinje. Ein ser dette som avgjerande for å kunne styre administrative tenester mot den faglege kjerneverksemda, og for å kunne disponere ressursane effektivt. Ein ser det som naturleg at fellesadministrative tenester handlar om systemeigarskap og ansvar for vedlikehald av sentrale administrative system og felles prosedyreverk.

5.7. Prinsipp for leiing og organisering på nivå 3

Prosjektgruppa har gjort framlegg om store, campusovergripande institutt med kraft til å bere minst eitt masterprogram. Vi har sagt at institutt er normalmodellen på nivå 3, men at det kan nyttast nokre andre einingstypar. Instituttleiarar eller andre leiarar på nivå 3 vil leie store einingar, og vere ansvarlege for fagleg og administrativ kvalitet på instituttnivå.

For å illustrere vidare organisering syner vi alternative organisasjonsformer på nivå 3 og innretting av studium og studieprogram i styringslinja på nivå 4:

³⁴ Med store institutt med tydeleg fagleg ansvar vert slik fare noko redusert.

Figur 12 Kunnskapsmodellen med styringsstruktur

Prosjektgruppa gjer framlegg om slike prinsipp for leiing på nivå 3:

- Instituttleiingar, senterleiingar, eventuelt leiar av school og administrative leiarar på nivå 3 har linje til dekan og utgjer leiargruppa til dekan.
- Instituttleiingar, senterleiingar, eventuelt leiar av school og administrative leiarar på nivå 3 har personalansvar for tilsette på nivå 4. Sidan ein vil ha store institutt, vil det vere trong for leiarar på nivå 4 på fleire institutt for å oppnå mål om kontrollspenn på mindre enn 30³⁵.
- Personalansvar for mellombels tilsette i fagleg stilling/stipendiatar/postdoc ligg til den eininga som har fagleg tilsynsansvar.

Det er få innvendingar mot prinsippa. Høyringane er svært tydelege på at det er naudsynt med ein grundig prosess for etablering og leiing av nivå 3 med utgangspunkt i prinsippa. Det står att å beskrive konkrete løysingar for korleis ein kan sikre stadleg effektiv leiing for campusoversgripande (store) institutt. Her vil utfordringane vere knytte til å både ivareta eit kontrollspenn på 20 – 30 og samordning mellom utdanningar på studiestadar. Fleire fagmiljø saknar tydelegare prinsipp for forskingsaktiviteten.

³⁵ Med personalansvar på nivå 4 må ein sikre at desse får naudsynt leiaropplæring, og avgrense personalansvaret til delar av det samla personalansvaret som ligg i linja over, td. kan det vere omsyn til den tilsette si faglege utvikling.

5.8. Råd og utval

I vårt mandat heiter det at vi skal greie ut råd- og utvalsstruktur og styringsorgan på nivå 1 og 2. HVL har normalmodellen for leiing, der både fagleg og administrativ leiing er lagt til rektor, underlagt høgskulestyret. Høgskulestyret vert ikkje nærmare omtala her.

Institusjonen skal ha alle dei pålagte råda og utvala, og kan i tillegg etablere eigne råd og utval. Prinsipielt skil ein mellom råd og utval ved at råd gir *innspel* til høgskulen si leiing på ulike nivå, medan utval og styre har *mynde* til å gjera vedtak i samsvar med lov og/eller delegasjon.

Prosjektgruppa legg til grunn at leiinga på ulike nivå, utover eksterne pålegg, bør ha stor fridom til å oppretta dei råd og utval dei finn hensiktsmessige. HVL må ha klare styringsliner og tydeleg plassering av mynde og ansvar hos leiinga. Dette må vegast opp mot omsynet til medverknad frå tilsette, studentar og eksterne. Styret skal etter UH-lova § 9-2 fastsetta ein intern organisering som sikrar at studentar og tilsette blir høyrde. Samstundes skal høgskulen etter § 1-3h leggja til rette for ekstern samhandling.

Tabellen under syner sentrale råd og utval i dei tre høgskulane per i dag (*Utheva er dei råda og utvala som prosjektgruppa ser nærare på*):

Høgskolen i Bergen	Høgskulen i Sogn og Fjordane	Høgskulen Stord/Haugesund	Nivå
Avdelingsråd			2
FoU-utvalget	FoU-utvalet	Råd for FoU og FoU-basert utdanning	Fleire
Klagenemnda	Klagenemnda	Klagenemnda	1
Likestillingsutvalget	Utval for likeverd og likestilling	Likestillings- og inkluderingsråd	1
Læringsmiljøutvalget	Læringsmiljøutvalet	Læringsmiljøutvalet	1
Råd for samarbeid med arbeidslivet	Råd for samarbeid med arbeidslivet	Råd for samarbeid med arbeidslivet	1
Sentralt ph.d.-utvalg			1
Arbeidsmiljøutvalget	Arbeidsmiljøutvalet	Arbeidsmiljøutvalet	1
Tilsettingsråd	Tilsettingsråd	Tilsettingsutval for tekniske og administrative stillingar	Fleire
Tilsettingsutvalg	Tilsettingsutvalg	Tilsettingsutval for undervisnings-, forskar- og utdanningsstillingar	Fleire

Utdanningsutvalget	Utdanningsutvalet	Råd for FoU og FoU-basert utdanning/Studieprogramråd	Fleire
Skikkethetsnemnd	Skikkautval	Skikkethetsnemnd	1
Redelighetsutvalg			

Prosjektet for "sikker drift" handsamer allereie organiseringa av fleire av råda og utvala i tabellen ovanfor, sidan dei er lovpålagte og må vere på plass 1. januar 2017. Dette gjeld *læringsmiljøutvalet*, *klagenemnda* og *skikkautvalet*. Prosjektet for "sikker drift" handsamer også organisering av *PhD-utvalet* og *forskingsetisk utval (redelighetsutvalget)*. Desse har sine egne høyringar, og vil ikkje bli drøfta her. Det blir heller ikkje administrative utval, som *arbeidsmiljøutvalet*, *tilsettingsråd* og *tilsettingsutval*.

Utdanningsutval

Prosjektgruppa tilrår at det opprettast eit utdanningsutval på institusjonsnivå, som skal vere eit rådgjevande organ for rektor i saker som vedkjem heilskapleg kvalitetsarbeid knytt til utdanningane ved HVL. Ei særleg viktig rolle vert å sikre at studietilsynsforskrifta vert følgd, i tillegg til å vere pådrivar for studie- og undervisningskvalitet. Utvalet vil også ha avgjerdsmynde i saker delegert frå rektor.

HiB og HISF har eigne utdanningsutval på institusjonsnivå per i dag. HSH har råd for FoU og FoU-basert utdanning på avdelingsnivå, som skal sikra sikre samordning og kvalitetsutvikling i FoU og utdanning, og studieprogramråd på seksjonsnivå. NTNU har oppretta eit utdanningsutval på institusjonsnivå som skal medverke til ein heilskapleg utdanningsstrategi på tvers av fakulteta. Ved HSN meiner prosjektgruppa for fagleg organisering at det er behov for å etablere eit institusjonelt utdannings-/kvalitetsutval.

Utdanningsutvalet bør leiast av den prorektoren som har utdanning som sitt funksjonsansvar og skal etter fusjonsplattforma ha representasjon frå alle nærregionane. Medlemmer bør vere prodekanane for utdanning på fakultetsnivå, representantar frå praksisfeltet, ein tilsettrepresentant per fakultet og ein studentrepresentant per fakultet.

Det bør etter prosjektgruppa sitt syn vere utdanningsutval eller –råd også på nivå 2. Prosjektgruppa legg til grunn at fakulteta sjølv bør ha fridom til å vurdere nærare om dette er hensiktsmessig og korleis eit slikt råd eller utval bør organiserast. I den samanheng legg prosjektgruppa til grunn at fakulteta legg vekt på å sikra god medverknad frå tilsette, studentar og eksterne.

Det er få svar knytt til dette, men vi vil likevel trekke fram eit forslag om å endre namnet til «Utval for kvalitet i utdanningane»

FoU-utval

Prosjektgruppa tilrår at det etablerast eit FoU-utval på institusjonsnivå, som skal vere eit rådgjevande organ for rektor i saker som vedkjem forskning-, og utviklingsarbeid. Utvalet vil også ha avgjerdsmynde i saker delegert frå rektor.

HiB og HISF har eigne FoU-utval på institusjonsnivå per i dag. HSH har råd for FoU og FoU-basert utdanning på avdelingsnivå, som skal sikra sikre samordning og kvalitetsutvikling i FoU og utdanning.

NTNU har oppretta eit forskingsutval på institusjonsnivå, som skal ha ein viktig rolle i NTNU sin strategi for forskning og bidra til erfaringsdeling på tvers av fakultetsgrenser. Ved HSN meiner fleirtalet i prosjektgruppa for fagleg organisering at det er behov for å etablere eit institusjonelt forskingsutval.

FoU-utvalet bør leiast av den prorektoren som har FoU som sitt funksjonsansvar og skal etter fusjonsplattforma ha representasjon frå alle nærregionane. Medlemmer bør vere prodekanane for forskning på fakultetsnivå, relevante eksterne representantar, ein tilsettrepresentant per fakultet og ein studentrepresentant per fakultet.

Det bør etter prosjektgruppa sitt syn vere FoU-utval eller –råd også på nivå 2. Prosjektgruppa legg til grunn at fakulteta sjølv bør ha fridom til å vurdere nærare om dette er hensiktsmessig og korleis eit slikt råd eller utval bør organiserast. I den samanheng legg prosjektgruppa til grunn at fakulteta legg vekt på å sikra god medverknad frå tilsette, studentar og eksterne.

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA)

RSA er eit råd for samarbeid mellom høgare utdanning og arbeidslivet, pålagt av Kunnskapsdepartementet, som ein oppfølging av St. meld. Nr. 44 (2008-2009) Utdanningslinja, for å bidra til å auka kvalitet i utdanningane. Departementet legg til grunn at partane i arbeidslivet og studentane er representert i rådet, og at det vil vera naturleg å invitere aktørar frå andre sektorer, frivillige organisasjonar eller folkevalde, sjå tildelingsbrevet for 2011.

HVL skal etter fusjonsplattforma ha ein prorektor i kvar nærregion med ansvar for regional utvikling i «sin» region. I den samanheng bør det vurderast nærare om det, i tillegg til RSA på institusjonsnivå, er hensiktsmessig å etablere eigne RSA i kvar nærregion som rådgjevande organ for prorektorane. Prosjektgruppa meiner at leiinga på ulike nivå sjølv bør vurdere korleis kontakten med arbeidslivet best kan følgjast opp og kva for råd, utval, samarbeidsfora eller samarbeidsarenaer som bør etablerast. Desse vurderingane bør sjåast i samanheng med strategien for samarbeidet med arbeidslivet, som høgskulane er pålagt av departementet å utarbeide saman med RSA.

Få har kommentert dette, men det går fram at dette rådet ikkje er godt kjent i organisasjonen.

Fakultetsråd

I samsvar med modellen om einskapleg leiing er det dekan som har fagleg (og administrativt) ansvar. Det tilseier at det ikkje skal vere eit fakultetsstyre. Prosjektgruppa tilrår, trass i at det altså ikkje lovpålagt innanfor den styringsmodellen HVL har lagt seg på, at det blir etablert fakultetsråd på nivå 2.

Fakultetsråda vil vera viktige for å sikra at studentar og tilsette blir høyrde, og for ekstern samhandling. Som namnet tilseier, er fakultetsråda eit rådgjevande organ for dekanen, og har ikkje avgjerdsmynde, med mindre dekan delegerer slik.

Fakultetsrådet vert leia av dekan, og prosjektgruppa foreslår slik representasjon:

- 3-6 representantar for fagleg tilsette (vald av dei tilsette)
- 1 representant for teknisk-administrativt tilsette (vald av dei tilsette)
- Minimum 2 studentrepresentantar (vald av studentane, 20% av talet på medlemmer)
- Minimum 3 eksterne representantar (utpeika etter reglar fastsett av styret)

Fakultetsråda bør handsame vesentlige saker ved fakultetet, og uttale seg om ressurs-disponering (budsjett), studietilbod og faglege prioriteringar i fakultetet. Typiske saker som dekan kan høyre rådet i vil vere strategiutvikling og iverksetting, faglig prioritering og dimensjonering (etablering og nedlegging av studium, etablering og nedlegging av satsingar innan FoU), langtidsplan, kvalitetsutvikling, strategisk samarbeid med partnerar nasjonalt og internasjonalt, samhandling med og deltaking i samfunns- og næringsliv og organisatoriske endringar.

Her er meiningane delte. Det er talsmenn for at det ikkje er motstrid mellom fakultetsstyre og einskapleg leiing, og at det er ei viktig markering å ha kollegiale styringsorgan i ein akademisk institusjon. Det er også dei som har erfaring med fakultetsråd som ikkje har opplevd å ha tilstrekkeleg mynde. Men det er også mange som ser klårt at det er dekanen som er ansvarleg og at eit styre vil kunne oppfattast å stå i motstrid til dette.

Utval for likestilling og likeverd

Ansvaret for systematisk arbeid med likeverd og likestilling er plassert hos rektor. HVL bør etter prosjektgruppa si meining ha eit likeverd- og likestillingsutval. Dette skal ha som si hovudoppgåve å følgje opp, overvake og vere pådrivar overfor linjeorganisasjonen, med særskilt ansvar knytt til likeverds- og likestillingsarbeidet i høgskulen.

Utvalet vil ha slike oppgåver:

- Etablere og følgje opp at Handlingsplan for likeverd og likestilling
- Be avdelingane og utvala om rapportering innanfor avgrensa område
- Rapportere til rektor om likeverds- og likestillingsarbeidet
- Ta initiativ til tiltak som til dømes seminar og føredrag, og som kan styrke likeverds- og likestillingsarbeidet
- Utføre oppgåver for rektor på saksområdet og etter eige initiativ handsame og uttale seg i saker.

Utvalet bør ha 6-8 medlemmer og ein studentobservatør, med slik samansetjing:

- Ein representant og ein vararepresentant frå kvart fakultet oppnemnt av rektor etter forslag frå fakulteta
- Ein representant og en vararepresentant frå administrasjonen i kvar nærregion oppnemnd av rektor etter forslag frå seksjonane i administrasjonen
- Ein representant og ein observatør for studentane oppnemnd av Studentparlamentet

Vedlegg 1:

NR	Utsegn	HVL skal (bli):
A	byggje sterkare og meir <u>solide fag- og forskingsmiljø</u> som set spor både nasjonalt og internasjonalt	<p>1 <u>stor, viktig og synleg høgare utdannings- og forskingsinstitusjon</u></p> <p>2 <u>oppnå universitetsstatus</u></p> <p>5 <u>mangfaldig og spennande arbeidsplass</u></p> <p>6 <u>samarbeid med kunnskapsinstitusjonane på Vestlandet</u></p> <p>9 <u>framtidsetta profesjonsutdanningar</u> på bachelor- og masternivå og skal drive og utvikle PhD-program på sentrale fagområde</p> <p>10 <u>samordne fag- og undervisningstilbod, og skape nye, breiare og spissare tilbod</u> enn institusjonane ville greidd kvar for seg. Høgskulen</p> <p>11 <u>utvikle sterke og dynamiske forskingsmiljø</u> på tvers av nærregionar, fag og profesjonar på Vestlandet skal vere kjend for god tverrfagleg verksemd</p> <p>14 <u>få og store einingar</u> på nivå 2. I samband med utgreinga skal det særskilt vurderast <u>korleis disiplinmiljøa best kan vidareutviklast og styrkje den faglege profilen</u></p> <p>18 <u>PhD-programma skal støtte og byggje profilen og satsingsområda</u></p> <p>19 ha ei organisering som òg <u>styrkjer forskingsposisjonen regionalt, nasjonalt og internasjonalt</u></p>
B	ta ein <u>nasjonal leiarsposisjon</u> på område der vi er gode og der vi som ny institusjon kan byggje oss vidare opp	<p>1 <u>stor, viktig og synleg høgare utdannings- og forskingsinstitusjon</u></p> <p>2 <u>oppnå universitetsstatus</u></p> <p>3 <u>kjent for å ha landets mest nøgde studentar</u></p> <p>19 ha ei organisering som òg <u>styrkjer forskingsposisjonen regionalt, nasjonalt og internasjonalt</u></p>
C	vidareutvikle studiestadane slik at <u>regionrolla</u> vert teken betre vare på enn i dag	<p>6 <u>samarbeid med kunnskapsinstitusjonane på Vestlandet</u></p> <p>8 sjå utdannings- og kompetansebehova i vestlandsregionen under eitt, og ha <u>større fagleg og administrativ kraft i samhandlinga med samfunns-, arbeids- og næringsliv</u></p> <p>10 <u>samordne fag- og undervisningstilbod, og skape nye, breiare og spissare tilbod</u> enn institusjonane ville greidd kvar for seg. Høgskulen på Vestlandet skal vere kjend for god tverrfagleg verksemd</p> <p>11 <u>utvikle sterke og dynamiske forskingsmiljø</u> på tvers av nærregionar, fag og profesjonar</p> <p>13 <u>største profesjonsutdanningane i dei tre nærregionane. Andre sterke fag og utdanningar skal ha gode utviklingsmoglegheiter</u></p> <p>15 felles utdanningsløp med <u>rom for å utvikle faglege profilar etter eigenart og lokale behov</u></p> <p>16 vere <u>utdanning på masternivå på alle studiestadane</u></p> <p>17 master- og doktorgardsutdanningane <u>skal gje meirverdi for nærregionane</u></p> <p>19 ha ei organisering som òg <u>styrkjer forskingsposisjonen regionalt, nasjonalt og internasjonalt</u></p> <p>20 <u>vere representantar frå nærregionane i råd og utval</u></p>
D	svare betre på dei <u>omstillings- og endringsbehova</u> som vil komme	<p>6 <u>samarbeid med kunnskapsinstitusjonane på Vestlandet</u></p> <p>7 <u>viktig aktør for innovasjon og framtidig verdiskaping</u> som utviklar utdanningane og profesjonane med mål om å bidra til berekraftig utvikling</p>
E	bli ein <u>konkurransedyktig og attraktiv</u> institusjon for studentar og fagpersonar	<p>3 <u>kjent for å ha landets mest nøgde studentar</u></p> <p>4 <u>godt studiemiljø og god studentvelferd</u></p> <p>5 <u>mangfaldig og spennande arbeidsplass</u></p> <p>12 <u>offensiv internasjonalt</u> gjennom forpliktande opplegg for mobilitet i alle utdanningssyklusar, fleksible ordningar for tilsettemobilitet og vere synlege internasjonalt gjennom auka ekstern finansiering</p>

Vedlegg 2:

Dagens organisering med avdelingar

Avdeling for helse og sosialfag*		4604	311
	Avdeling for helse og sosialfag HIB		22
HIB	Institutt for ergoterapi, fysioterapi og radiografi	797	41
	Institutt for sosialfag og vernepleie	313	35
	Institutt for sykepleiefag	1231	58
	Avdeling for helsefag HiSF		12
HiSF	Institutt for sjukepleie	472	30
	Institutt for helsefag	239	16
	Institutt for barnevern, sosialt arbeid og vernepleie	548	30
HSH	Avdeling for helsefag	1004	68
Avdeling for ingeniør-, maritime og naturfag		3904	235
	Institutt for bio- og kjemiingeniørfag	243	25
	Institutt for byggfag	614	22
HIB	Institutt for data- og realfag	479	31
	Institutt for elektrofag	506	23
	Institutt for maskin- og marinfag	746	27
HiSF	Institutt for ingeniør og teknologifag	135	10
	Institutt for naturfag	328	31
HSH	Fagområde Nautikk	135	10
	Fagområde ingeniør	718	56
Avdeling for samfunnsfag*		2012	84
HiSF	Institutt for samfunnsvitenskap	401	19
	Institutt for økonomi og administrasjon	416	23
HiB	Institutt for økonomisk-administrative fag	677	24
HSH	Fagområde økonomi og administrasjon	518	18
Avdeling for lærarutdanning, idrett og kulturfag		6196	447
	<i>Idrett</i>	520	53

Modell med tre fakultet**

Fakultet for helse og sosialfag*	4514	311
Avdeling for helse og sosialfag HIB		22
Institutt for ergoterapi, fysioterapi og radiografi	797	41
Institutt for sosialfag og vernepleie	313	35
Institutt for sykepleiefag	1231	58
Avdeling for helsefag HiSF		12
Institutt for sjukepleie	472	30
Institutt for helsefag	239	16
Institutt for barnevern, sosialt arbeid og vernepleie	458	30
Avdeling for helsefag	1004	68
Fakultet for ingeniør-, maritime, natur- og øk.adm.-fag	5515	300
Institutt for bio- og kjemiingeniørfag	243	25
Institutt for byggfag	614	22
Institutt for data- og realfag	479	31
Institutt for elektrofag	506	23
Institutt for maskin- og marinfag	746	27
Institutt for ingeniør og teknologifag	135	10
Institutt for naturfag	328	31
Fagområde Nautikk	135	10
Fagområde ingeniør	718	56
Institutt for økonomi og administrasjon (HISF)	416	23
Institutt for økonomisk-administrative fag (HiB)	677	24
Fagområde økonomi og administrasjon (HSH)	518	18
Fakultet for lærerutdanning, idrett, kultur- og samfunnsfag	6517	466
<i>Idrett (t.d. School of sports..)</i>	520	53
Institutt for samfunnsvitenskap	321	19

** Einingar er slik de føreligg i tabell over, dei er berre flytta på inn i tre fakultetsmodell.

Sak	Leing og fagleg organisering (16/05229) – delprosjekt i hovudprosjekt 2 Fagleg og administrativ organisering
Dato utsendt på høyring	21.11.16
Høyringsfrist	9.12.16
Send høyringsinnspel til	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Avgjerd om leing og fagleg organisering er sentralt i forminga av HVL. Delprosjektgruppa fekk i mandat å legge fram forslag til organisering av den faglege verksemda på nivå 1 og 2, samt prinsipp for nivå 3. Delprosjektgruppa legg i vedlagte rapport fram sine vurderingar og alternative løysingar. I vedlagte høyringsbrev framgår dei sentrale spørsmåla, og dei er også løfta fram som eigne punkt i dette skjemaet.</p> <p>Høyringa vert sendt ut til avdelingar og administrative einingar, til dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamenta, og ein ber om at einingane svarer samla (Innspel frå underliggjande einingar/miljø følgjer som vedlegg).</p>
Me ønskjer spesielt innspel på (frå rapporten):	
Kap 2	Er premissane og inngangen tydeleg og meiningsfull?
Kap 3	<p>Er modelltypane - profesjon vs. kunnskapsområde - tilstrekkeleg forklarte?</p> <p>Profesjon vs. kunnskapsområde på nivå 2 – kva modell vil vere best for at HVL skal nå sine mål?</p> <p>Skal HVL ha meir enn 3 fakultet?</p> <p>Bør fakulteta ha omtrent same storleik?</p> <p>Er forslaga til namn på fakulteta dekkjande, har de alternative namn?</p> <p>Er disiplinfaga si rolle i HVL ivareteke med 3 fakultet?</p>
Kap 4	<p>Er prinsippa for nivå 3 dekkjande for å realisere fusjonsambisjonen?</p> <p>Er prinsippa for smale eller for vide?</p>
Kap 5	<p>Skal ein ha reint rektorat eller skal toppleiinga og ha leiarar med særleg administrativ kompetanse og ansvar?</p> <p>I høyringsutkastet er det foreslått funksjonsansvar til leiarane på nivå 1 – er desse område gode, har de andre forslag?</p> <p>Høyringsutkastet foreslår at det skal vere prodekanar – og skisserer ulikt ansvarsområde for desse (speile prorektor, geografisk/nærregion, støtte for dekan, etter dekanens behov) – kva er mest tenleg?</p>

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	Er prinsippa for leiing på nivå 3 tydelege nok for vidare operasjonalisering? Er dei råd og utval som er omtale i høyringsutkastet tenlege? Er det utval eller liknande som manglar?
Ansvarleg	Prosjekt Fagleg og administrativ organisering – Delprosjekt Leiing og fagleg organisering
Utsendar	Prosjektsekretariatet

HØYRINGSINNSPEL

Sak	Leing og fagleg organisering (16/05229) – delprosjekt i hovudprosjekt 2 Fagleg og administrativ organisering
Høyringsinstans (svarar)	
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	
Kap 2	Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov
Kap 3	Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov
Kap 4	Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov
Kap 5	Bruk spørsmål framfor, eller kommenter ut frå egne behov
Andre merknader	

Høyringsbrev

Dato: 21.11.2016

Til: Adressatane, jf. liste over høyringsinstansar

Frå: Delprosjekt Leiing og fagleg organisering - Prosjekt Fagleg og administrativ organisering - Fusjonsprogrammet HiB, HiSF og HSH

Saknr: 16/05229

Emne: Høyring – Delprosjekt Leiing og fagleg organisering

Delprosjektet sitt mandat:

Delprosjekt Leiing og fagleg organisering er eit delprosjekt under Prosjekt Fagleg og Administrativ organisering. Delprosjektet skal kome med forslag til leiarstruktur (fagleg og administrativ) og organisering av den faglege verksemda ved høgskulen. Arbeidet skal byggje på prinsippa for leiing og fagleg organisering som er fastslegne i fusjonsavtalen.

Den føreslegne leiarstrukturen skal leggje til rette for ein tydeleg organisasjon med god rolleavklaring. Leiarstrukturen skal vidare leggje til rette for effektivisering og digitalisering av tenester og vere i samsvar med prinsipp for standardisert arbeidsflyt, med eins struktur i heile organisasjonen og samsvar mellom ansvar og mynde.

Delprosjektet greier ut forslag til:

1. Leiarstruktur og funksjonsområde for leiarar på nivå 1.
2. Leiarstruktur for nivå 2 og prinsipp for leiing på nivå 3. I forslaget skal det og inngå ei vurdering av behovet for understrukturar på nivå 3.
3. 2-3 ulike modellar for organisering av den faglege verksemda. Modellane skal innehalde vurderingar av:
 - Organisering i fakultet/«schools»/institutt/program/forskingssenter på nivå 2, samt prinsipp for organisering på nivå 3
 - Oppgåver/arbeidsdeling mellom ulike nivå og einingar/område
 - Ressursbehov og moglegheiter for robuste miljø
 - Råd- og utvalsstruktur
 - Styringsorgan på nivå 1 og 2

Samansetting av delprosjektet:

Wiggo Hustad	Delprosjektleder/dekan	HiSF
Tarald Seldal	Instituttleder	HiSF
Svein Abrahamsen	Stipendiat	HSH
Hellen Dahl	Høgskolelektor	HSH
Nils-Ottar Antonsen	Instituttleder	HiB
Silje Valde Onsrud	Senterleder	HiB

Invitasjon til innspel:

Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentar inviterast til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap. Sjå vedlagte høyringsinvitasjon og mal for høyringssvar for viktige problemstillingar delprosjektet særleg ynskjer innspel på.

Høyringsprosess

Leiarar og andre som mottak høyringsinvitasjonen må leggje til rette for gode prosessar i dei einingane/organisasjonane dei er ansvarlege for/representerer. Brei medverknad og gode innspel bidreg til eit godt avgjerdsgrunnlag når saka vert lagt fram for styret.

Høyringsfrist

Frist for å sende inn høyringssvar til rapporten er 9.12.2016.

Vi ber om at einingane svarer samla. Innspel frå underliggjande einingar/miljø følgjer som vedlegg. Bruk helst vedlagte mal for høyringssvar.

Høyringsinnspela sendast til: post@hib.no, post@hisf.no eller postmottak@hsh.no

Høyringsinstansar

Avdelingane ved HiB, HiSF og HSH

Administrative einingar ved HiB, HiSF og HSH

Studentparlamentar ved HiB, HiSF og HSH

Tilsette sine organisasjonar ved HiB, HiSF og HSH

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Solveig Råheim Grønsdal

Arkiv:

040/16 Forprosjekt digitalisering

Digitalisering er eit viktig satsingsområde i HVL. Dette er stadfesta i fusjonsplattformen, og det er stadfesta gjennom opprettinga av eit forprosjekt og vidare eit hovudprosjekt for digitalisering i fusjonsprogrammet. Dette skal sikre at HVL når målet om å bli ein digital høgskule på vestlandet. Forprosjektet har fått oppdraget å starte dette arbeidet og definere utgangspunktet for eit større og meir omfattande hovudprosjekt. Det tyder at forprosjektet skal løfte blikket og ikkje gå for langt ned i detaljerte tilrådingar. Samstundes skal ikkje forprosjektet vere så overordna at det ikkje kan lesast ei retning ut av arbeidet eller at det ikkje dannar ein grunnmur den digitale høgskulen kan byggast på.

Forprosjektet leverer med dette sitt arbeid. Forslag til prosjektmandat for hovudprosjektet «Digital høgskule på Vestlandet» er det interimstyret skal ta stilling til. Dette kviler på utgreiingar og analysar presentert i sluttrapporten som igjen byggjer på arbeidet med delleveransane definert i mandatet. I dette saksframlegget presenterer prosjektgruppa korleis den har arbeidd for å kome fram til leveransane som er vedlagte, kva avgrensingar og val som er tekne i samband med operasjonalisering av mandatet, grunnlaget for arbeidet med kartleggingar, og ei oppsummering av innspel som er komne i samband med høyring av sluttrapporten.

Prosjektgruppe

Prosjektgruppa har god representasjon frå dei tre fusjonerande høgskulane med representantar frå leiing (dekan og instituttleiarar), fagtilsette frå ulike fagmiljø, forskingskompetanse, studentar frå dei tre høgskulane, og ekstern støtte frå Deloitte. Det er likevel nokre funksjonar som manglar i prosjektgruppa for å kunne representere heilskapen i HVL og breidda i mandatet. Dette gjeld særskild representasjon frå administrasjon, IT og bibliotek. Dette er årsaka til at prosjektgruppa har hatt eigne dialogmøter med desse tre gruppene.

Prosjektgruppe forprosjekt digitalisering

Monica Wammen Nortvedt (prosjektleder)	HiB
Sigurd Loven Kirkebø (ekstern prosjektleder)	Deloitte
Tarjei Heggernes	HiB
Morten Fahlvik	HiB
Dagrun Kyrkjebø	HiSF
Grete Netteland	HiSF
David Parmentier	HiSF
Aslaug Grov Almås	HSH
Einar Kolstad	HSH
Henriette Michalsen (Studentrep.)	HSH
Øyvind Hatland (Studentrep.)	HiB
Marie Von Hirsch (Studentrep.)	HiSF
Solveig Råheim Grønsdal (prosjektstøtte - fusjonsprogrammet)	HSH

Mandat og avgrensing

Oppgåva til forprosjektet har vore å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar, og leverer hermed eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har blitt bedt om å sjå på løysingar både for den faglege og den administrative verksemda. Leveransane er delt opp i ein hovudleveranse og fleire delleveransar.

Hovudleveranse

Rapport til interimsstyret som grunnlag for prioritering av strategiske satsingar på digitalisering i den nye høgskulen.

Delleveransar

1. Kartlegging av erfaringane i HiSF, HSH og HiB knytt til digital samhandling, digitale administrative verktoy, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verktoy og prosessar
2. Kartlegging av eksisterande infrastruktur og verktoy/programvare (i samarbeid med Sikker Drift) knytt til digital samhandling, digitale administrative verktoy, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verkty og prosessar.
3. Internasjonal og nasjonal kunnskapsstatus knytt til digital samhandling, digitalisering av administrative arbeidsprosessar, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verkty og prosessar – kva veit vi, kva bør vi vite, kva kan vi forvente framover?
4. Identifisering av utviklingsbehov på kort, mellomlang og lang sikt (når det gjeld rom/utstyr, prosedyremessig/fagleg/kompetansemessig, organisasjon og kultur) for Høgskulen på Vestlandet
5. Organisasjonsmessige og økonomiske implikasjonar av planen
6. Følgjeforskning i utvikling og implementering av «Digital høgskule på Vestlandet» som virkemiddel i visjonsrealiseringa og som grunnlag for prosess for etablering av forskingsmiljø knytt til fleksibel læring.

Mandatet til dette forprosjektet er breitt og omfattande, og kan løysast på ulike måtar. Prosjektgruppa har gjort to viktige avgrensingar i operasjonaliseringa av mandatet. For det første har prosjektgruppa valt å løfte blikket og fokusere på strukturar, leiing, og prosess meir enn på verktoy og detaljerte tiltak. Årsaka til dette ligg delvis i digitaliseringa sjølv – konkrete tilrådingar og detaljerte trendanalysar vert fort utdaterte, skal ein kunne vere fleksibel og strukturert nok til å lukkast med ei digital satsing må strukturar og rammer rundt dette vere på plass. I tillegg har kartlegginga i delleveranse 1 og 3 synt at mangel på styring og leiing av digitalisering nettopp er noko av hovudproblemet i digitalisering i UH-sektoren.

Den andre viktige avgrensinga prosjektgruppa har gjort gjeld den eine delen av oppdraget – det å sjå på administrative løysingar. Administrative arbeidsprosessar og administrative verktoy er omgrep som dekker ei rekkje område, målgrupper og funksjonar, og som grenser inn mot det faglege arbeidet på meir enn ein måte. Digitalisering på dette feltet har me kalla grunnleggjande digitalisering og har som hovudmål å gjere arbeidsprosessar lettare og meir effektive. Mykje av den framtidsretta utviklinga og digitaliseringa avheng av korleis HVL vert organisert både når det gjeld leiing, fagleg organisering og administrativ organisering. Dette vert ikkje avgjort før januar/februar 2017. Gjennom prosjektet Sikker Drift er fokuset på overgangen frå tre til ein høgskule 1.januar, og utviklingsarbeidet innan administrasjon er lagt i større grad til prosjekt administrative tenester etter at overgangen er sikra og organisering vedteken. På grunn av denne situasjonen har prosjektgruppa valt å skildra digitalisering av

arbeidsprosessar på eit meir generelt grunnlag, og har ikkje gått djupt ned i kartlegging av eksisterande strukturar og arbeidsmåtar. Dette arbeidet vert lagt til hovudprosjektet.

Prosess

Arbeidet i prosjektgruppa har i stor grad vore gjort i fellesskap. Kartleggingane er utførte av delgrupper i prosjektgruppa, og sluttrapport og hovudprosjekt har vore gjennom grundige revisjonsprosessar.

Grunnlaget for kartleggingane er ulikt for dei ulike delleveransane. Delleveranse 2 er bygd i stor grad på ein oversikt over system og verktøy i dei tre høgskulane utarbeidd av Sikker Drift-prosjektet, i tillegg til ei spørjeundersøking sendt til alle dekanane ved dei tre høgskulane. Delleveranse 3 – der ein kartlegg nasjonal og internasjonal kunnskapsstatus på ei rekke område – er bygd på eit utval av artiklar, rapportar, stortingsmeldingar, samt utgreiingar og kartleggingar av UH-sektoren og ber dermed preg av å vere ein litteraturstudie. Delleveranse 1 er bygd på ei rekke kjelder, både erfaringar frå medlemmer i prosjektgruppa, innspel frå studentar via studentrepresentantane i prosjektgruppa, innspel som kom fram i innspelsveka (17.10-25.10), oppsummering av diskusjonar rundt temaet digitalisering i fokusgruppeintervju gjennomført i regi av prosjekt fagleg plattform, profil og strategi, samt validering av funna gjennom rapportar som digital tilstand 2014 som tek føre seg heile UH-sektoren i Noreg og andre kartleggingar gjennomført i sektoren. Prosjektgruppa har ikkje sett i gang eigne store datainnsamlingar men bygd framstillinga i delleveranse 1,2 3 på det som føreligg og har framkome gjennom fusjonsprogrammet. Delleveranse 6 har ved hjelp av biblioteka kartlagt publikasjonar relatert til IKT/digitalisering i undervisning ved dei tre høgskulane, i tillegg til ei oversikt over trendar og mogelegheiter for å etablere eit forskingsmiljø knytt til fleksibel læring basert på dei eksisterande miljøa i det som blir HVL.

Progresjonen i arbeidet i gruppa har grunna tidspress ikkje vore lineær, så sjølv om det er ei naturleg oppbygging av arbeidet gjennom delleveransane i mandatet, har prosjektgruppa arbeidd parallelt med alle delleveransane og sluttrapporten. Dette har ført til at dokumenta har gjensidig påverka kvarandre på ein dynamisk måte.

Høyring

Utkast til sluttrapport var på høyring i 10 dagar i slutten av november. Det kom inn til saman 25 høyringsinnspel, 8 frå HSH, 5 frå HiSF, 11 frå HiB og eitt felles. Dei mange høyringsinnspela syner at rapporten har vore gjennom ein brei prosess i HVL, og det er lagt mykje arbeid i innspela. Innspela syner og stor «strekk i laget», det er store skilnader mellom dei ulike innspela. Nokre innspel skildrar rapporten som god, medan eit anna innspel skildrar rapporten som eit mangelfullt grunnlag for prioriteringar i styret.

Det er krevjande å gje eit samandrag av innspela, men vi freistar likevel å trekkje fram nokre punkt vi meiner går igjen. For fleire detaljer viser vi til at alle innspela, som er lagt ved saka.

Dei fleste innspela understreker at det er viktig at HVL arbeider strukturert med digitalisering, og dei fleste stiller seg og bak hovudtrekka i rapporten si skildring av mogelegheiter og utfordringar. Vi meiner og at dei fleste innspela stiller seg bak satsingsområda grunnleggande digitalisering, styring og leiing av digitalisering og kompetanse. Innspela stiller seg og bak behovet for ei styrka, tverrfagleg støtte til dei som skal undervise, men det er ulike syn på korleis dette bør organiserast.

Prosjektgruppa har brukt mange av høyringsinnspela til forbetring av sluttrapporten, og vil tilrå at alle høyringsinnspel ligg ved i den vidare sakshandsaminga, og verte overlevert til hovudprosjektet som ein del av dokumentasjonen av situasjonen på digitalisering.

Leveranse til interimstyret

Prosjektgruppa leverer hermed sluttrapport for forprosjektet (vedlegg 1). Denne bygger på kartleggingane som er gjort i samband med delleveranse 1,2 3 og 6. I sluttrapporten vert moglegheiter og utfordringar for digitalisering i HVL skildra, og basert på dette skisserer prosjektgruppa tilrådde satsingsområde. Kartleggingane er vedlagt sluttrapporten. Høyringsinnspela til sluttrapporten er vedlagt som eige dokument. (vedlegg 2).

Basert på sluttrapporten har prosjektgruppa laga eit forslag til mandat for hovudprosjektet «Digital høgskule på Vestlandet» (vedlegg 3). Dette dokumentet dekkjer delleveranse 4 og 5. Forslag til hovudprosjekt skisserer rolle og oppgåver til ei styringsgruppe, ei prosjektgruppe samt tre delprosjekt som skal ta hand om satsingsområda skissert i sluttrapporten. Hovudprosjektet er tenkt ei levetid på eitt år (1.1.2017 til 31.12.2017). Frå 1.1.2018 går digitaliseringsarbeidet over i ein driftsfase og vert handsama i dei strukturane som er etablerte for styring, og etter prinsippa lagde i digitaliseringsstrategien.

Forslag til vedtak

1. Interimsstyret godkjenner sluttrapporten frå forprosjektet.
2. Interimsstyret godkjenner forslaget til mandat for hovudprosjektet.
3. Interimsstyret ber om at prosjektet vert starta opp i januar 2017.

**Høgskulen
på Vestlandet**

Sluttrapport forprosjekt
Digitalisering

Innhald

	2
1.0 Bakgrunn og mandat	2
1.1 Bakgrunn og definisjon	2
1.2 Mandat og avgrensing	3
1.3 Om rapporten	3
2.0 Utfordringsbilete	3
2.1 Grunnleggjande digitalisering (digital samhandling og digitale administrative verktøy)	4
2.2 Undervisning og læringsprosessar	5
2.3 Forsking	9
2.4 Styring og leiing av digitalisering	9
2.5 Kompetanse og endringsvilje	11
2.6 Oppsummering – kva tyder dette for HVL	11
3.0 Tilrådte satsingsområde	13
3.1 Grunnleggjande digitalisering	13
Satsing på digital samhandling og nye arbeidsprosessar	13
Prosjektgjennomføring og endringsarbeid	13
Konsolidere og vidareutvikle eksisterande IKT - portefølje	13
3.2 Undervisning og læringsprosessar	14
Utvikling av undervisning og læring	14
Strategisk leverandørutvikling	14
3.3 Forsking	15
Forsking på nye læringsprosessar/ fleksibel læring	15
3.4 Styring og leiing av digitalisering	15
Overordna styring og leiing av digitalisering	15
Strategi for digitalisering i HVL	16
3.5 Kompetanse og endringsvilje	16
Digital kultur og – kompetanse	16

1.0 Bakgrunn og mandat

I dag er vi alle deltakarar i eit digitalt samfunn, kor vi i aukande grad forventar at alle tenester er tilgjengelege digitalt over alt heile døgnet. Vi forventar at alle tenester skal vere enkle å bruke, og at dei skal vere tilpassa behova våre.¹ Våre eigarar, men og studentar og tilsette, har forventingar om at høgskulane skal digitalisere. Dette er ei årsak i seg sjølv til å satse på digitalisering. Vidare kan digitalisering medverke til at høgskulane når måla om auka kvalitet i undervisning og forskning. Det ligg og mogelegheiter til å nytte digitale løysingar til sjølvbetening, automatisering og forenkling, slik at ein oppnår best mogeleg bruk av offentlege midlar. Digitalisering er slik ikkje ein konsekvens av fusjonen, men noko alle høgskular uansett må prioritere i tida framover.

1.1 Bakgrunn og definisjon

I fusjonsavtalen² for Høgskulen på Vestlandet (HVL) er eit strategisk perspektiv på digitalisering tydeleg formulert.

«Høgskulen på Vestlandet si digitale satsing skal vere i kunnskapsfronten. Satsinga skal sikre effektiv kunnskaps- og informasjonsdeling og utvikle framtidsretta utdannings-, arbeids- og læringsfellesskap. Høgskulen på Vestlandet skal imøtekome og vere tett på trendane, behova og dei nye teknologiane ein ser innanfor høgare utdanning».

Dette syner at HVL har høge ambisjonar for digitaliseringsarbeidet, og at det vil vere ein vesentleg del av kjerneverksemda. Fusjonsavtalen gjev likevel ikkje tydeleg retning eller innhald i satsinga, men legg vekt på at den skal vere framtidsretta. Kva tyder dette? Korleis ser framtida i UH-sektoren ut? Ein kvar trendanalyse vert fort utdatert og lite hensiktsmessig å styre etter. Det er slik sett ikkje nyttig å vere spesifikk på tekniske løysingar på mellomlang og lang sikt, men desto viktigare vert det å adressere strukturar som gjer det mogeleg å respondere raskt på nye moglegheiter, krav og trendar, samt å gjennomføre naudsynte endringar med kraft.

Det er viktig å presisere at digitalisering ikkje vil vere eit mål i seg sjølv for HVL, men digitalisering er eit av verkemidla som kan nyttast for å oppnå kvalitet på undervisning og forskning, effektive arbeidsprosessar og administrasjon. Digitalisering skal ikkje drive utviklinga av HVL men støtte opp under, og vere ein del av den. Kva er så digitalisering? Dette er eit omgrep som vert forstått på fleire måtar, og er det er naudsynt å definere kva som vert meint med digitalisering i denne rapporten. Digitalisering er endring av arbeidsprosessar ved hjelp av digitale verktøy. Slike endringar handlar om ny teknologi, men meir om endring av kultur, samhandling og forventingar og krev endringsevne- og vilje, kompetanse og leiing. Dette ligg tett opp til UiB³ sin definisjon av digitalisering.

«Digitalisering omfattar mer enn digitale verktøy, digital lagring og digital bearbeiding av data og informasjon. Digitalisering endrar arbeidsprosessar, organisering og samhandling internt og eksternt. Digitalisering endrar vår kultur og måten vi utøver vår virksomhet på. Digitaliseringen former universitetets aktivitet på tvers av virksomhetsområdene utdanning, forskning, formidling, innovasjon og administrasjon.»

Definisjonen over synleggjer at digitalisering omfattar både faglege og administrative prosessar. Dette kjem og tydeleg fram i mandatet til forprosjektet⁴.

¹ <https://www.difi.no/rapporter-og-statistikk/undersokelser/nokkeltall-om-digitalisering/status-digitalisering-i-offentlig-sektor>

² http://ans.hsh.no/styresaker/9_juni_2016/33_16_vedl1.pdf

³ http://ekstern.filer.uib.no/it/UiB_Digitaliseringsstrategi.pdf

⁴ Mandatet er lagt ved (vedlegg1)

1.2 Mandat og avgrensing

Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjektet «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Mandatet spesifiserer ei rekkje delleveransar som utgjer grunnlaget for tilrådingane frå forprosjektet. Dette arbeidet kunne prosjektet løyst på ulike måtar. Prosjektgruppa har gjort to viktige avgrensingar i operasjonaliseringa av mandatet. For det første har prosjektgruppa valt å løfte blikket og fokusere på strukturar, leiing, og prosess meir enn på verktøy og detaljerte tiltak. Årsakene til dette er at kartlegginga i delleveranse 1 og 3 har synt at mangel på styring og leiing av digitalisering nettopp er noko av hovudproblemet i digitalisering i UH-sektoren. I tillegg er det viktig å presisere at dette er eit forprosjekt med avgrensa tid og ressursar. For det andre har prosjektgruppa valt å skildre digitalisering av administrative arbeidsprosessar og verktøy på eit generelt grunnlag, og har ikkje gått djupt ned i kartlegging av eksisterande strukturar og arbeidsmåtar. Dette er fordi fusjonen i seg sjølv skapar nye behov og strukturar, og utviklingsarbeidet på dette feltet er lagt til prosjektet Administrative tenester og Organisasjonsutviklings-programmet som startar opp i 2017.

Prosjektgruppa har henta inn informasjon gjennom relevante rapportar, stortingsmeldingar og analysar, kartleggingar av verktøy og system (via Sikker Drift), innspel frå studentar og tilsette gjennom innspelsveka, arbeid i prosjektgruppa, fokusgruppeintervju (via Prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi), dialogmøte med utvalde grupper⁵, og høyring.

1.3 Om rapporten

Denne rapporten er delt i to hovuddeler. I kapittel 2 vert utfordringar og mogelegheiter for HVL teikna opp. Dette kapitlet syner at verda omkring HVL er i endring. Samfunnet generelt, studentar og UH-sektoren tek del i omfattande digitaliseringsprosessar. Viktige element i kapitlet er og eksterne føringar og krav, samt interne erfaringar med digitalisering. Kapitlet vert oppsummert ved å trekke ut dei viktigaste elementa som har direkte følgjer for den strategiske satsinga på digitalisering i HVL. Basert på dette vert tilrådde strategiske satsingar skissert i kapittel 3 i rapporten. Dette kapitlet gjev grunnlag for forslag til hovudprosjektet «Digital høgskule på Vestlandet».

Rapporten er bygd på delleveransane som er definert i mandatet. Delleveranse 1, 2 og 3 er kartleggingar av erfaringar, infrastruktur og system og kunnskapsstatus nasjonalt og internasjonalt. Dette utgjer grunnlaget for kapittel 2.0. Delleveransane 4 og 5 er dokumentert i forslag til mandat for hovudprosjektet, medan delleveranse 6 rettar seg særskilt mot forskning på utvikling og implementering av dette hovudprosjektet. Delleveransar 1, 2, 3 og 6⁶ ligg som vedlegg i denne rapporten, medan prosjektmandat for hovudprosjektet ligg vedlagt saka som eit eige dokument. Høyringsinnspela i samband med høyring av denne rapporten er og vedlagt.

2.0 Moglegheiter og utfordringar

Digitalisering skjer på alle område i samfunnet, og pregar utviklinga i offentleg sektor, i næringsliv og livet som innbyggjarar. Ikkje minst ser vi utvikling av omfattande digitaliseringsstrategiar og store digitaliseringssatsingar på dei fleste universitet og høgskular i Noreg. Studentar kjem frå- og skal utdannast til å fungere i det digitale samfunnet. Dette set krav som UH-sektoren er kjent med, men no treff endringane endå raskare og sterkare enn før. Ei digitalisert verd har og opna for samhandling på tvers av geografi og institusjonar, mellom studentar og

⁵ Prosjektgruppa har gjennomført dialogmøte med representantar frå IT, bibliotek og administrasjon. Årsaka til at desse gruppene er valt ut er at dei er viktige grupper ifht digitalisering og er ikkje representert i prosjektgruppa,

⁶ Delleveranse 1 (vedlegg 2), delleveranse 2 (vedlegg 3), delleveranse 3 (vedlegg 4), og delleveranse 6 (vedlegg 5).

tilsette, og deltaking i globale og lokale nettverk⁷. "Høyere utdanning må forberede studenter på arbeidsoppgaver som ennå ikke finnes, teknologier som ennå ikke er oppfunnet og problemer vi ennå ikke vet vil oppstå" står det i stortingsmeldinga *Konsentrasjon for kvalitet*⁸. Dette er ei stor oppgåve for UH-sektoren som bør og må gjennomsyre måten høgare utdanning vert driven på.

I skildringane av mogelegheiter og utfordringar dreg vi linjer frå eksterne trendar og styring, til egne erfaringar og utgangspunkt for å saman danne ein framtidsretta høgskule. Mange fagfelt er relevante for digitalisering, og prosjektgruppa har måtta gjere avgrensingar i datainnsamling og litteratur basert på kunnskap og innsikt. Vi har med dei viktigaste internasjonale rapportane slik som NMC Horizon 2016, dei viktigaste norske oppsummeringane som Digital tilstand 2014, føringar og krav i form av stortingsmeldingar, samt interne erfaringar.

2.1 Grunnleggjande digitalisering (digital samhandling og digitale administrative verktøy)

Digitaliseringa gjer at arbeidskvardagen til store grupper av tilsette er i endring. Ny teknologi, som arbeid på distanse støtta av digital samhandling, automatisering og sjølvbetening gjer at det vert etablert nye administrative arbeidsprosessar, og dei fysiske omgjevnadane får ei ny og annleis rolle. Digitaliseringa vil føre til at ein organisasjon kan gjere meir med mindre ressursar, og ein stor del av gevinsten frå digitaliseringa er mogelegheiten til å nytte kapasiteten som vert ledig til andre føremål.

Det er klare krav til utvikling og effektivisering av offentleg sektor i Noreg, dette gjeld og UH-sektoren. UH – sektoren har ei portefølje av administrative system som i stor grad er lik porteføljane i andre offentlege verksemdar, og mange av utfordringane offentleg sektor må løyse er og relevante i UH - sektoren. Eit døme på krava som vert sett til UH-sektoren er eit felles effektiviserings- og avbyråkratiseringskutt på totalt 180 mill (årleg i 4 år)i statsbudsjettet for 2015.

I *Digital agenda for Norge*⁹ vert det stadfesta at regjeringa har høge ambisjonar om å fornye, forenkle og forbetre offentleg sektor. Ei hovudprioritering er å setje brukaren i sentrum, og gode brukaropplevingar vert vektlegg i stadig større grad, og metodar for å sikre at løysingar vert enkle å bruke, som til dømes design thinking, veks fram. Brukarane av offentlege tenester har høge forventingar til kvaliteten på både tenesta og dialogen med det offentlege, og er vande med å betene seg sjølve på fleire områder, som til dømes banktenester eller innlevering av sjølvmelding. Brukarane er i stor grad klare til å ta i bruk offentlege digitale tenester, men dei er i mindre grad tilfredse med tenestene¹⁰, sjølv om mange brukarar fortsatt er vande med å måtte ha hjelp for å få løyst sine oppgåver. Målsetjinga til myndighetene er å lage så gode og effektive digitale løysingar for brukarane av dei offentlege tenestene at dei aller fleste både vel og får til å nytte dei. Det offentlege nyttar kvart år store ressursar på digitalisering, men har fortsatt mykje å hente på å drive utvikling gjennom digitalisering.

Vidare fastset regjeringa fem prinsipp for digitaliseringsprosjekt. Dette handlar i hovudsak om å redusere storleik og kompleksitet i prosjekta, og heller fokusere på kontinuerleg arbeid med å forbetre og forenkle offentleg sektor. Det er dokumentert¹¹ at mange digitaliseringsprosjekt leverer mindre nytte enn det er grunnlag for, og om lag 10 % av investeringane i IKT-utvikling gjev ikkje resultat i det heile.

⁷ UiB Digital strategi

⁸ Meld. St. 18 2014-2015 Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i UH-sektoren <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-2014-2015/id2402377/>

⁹ Meld. St. 27 (2015-2016) Digital agenda for Norge — IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet

¹⁰ <https://www.difi.no/rapporter-og-statistikk/undersokelser/nokkeltall-om-digitalisering/status-digitalisering-i-offentlig-sektor>

¹¹ https://www.regjeringen.no/contentassets/9018344feae44c1f9a2a114e768ebd1b/suksess_fiasco_offentlige_ikt-prosjekter.pdf

I stortingsmeldinga *Konsentrasjon for kvalitet*¹² er det klare føringar for UH-sektoren. "Universitets- og høyskolesektoren må i større grad utnytte de mulighetene som ligger i IKT for å skape høyere kvalitet i utdanning og forskning, bedre tilgang til kunnskap og økt verdiskaping". Vidare vert det poengtert at institusjonar i sektoren bør bruke felles tenester og system som kan kommunisere med kvarandre, og at løysingar og kompetanse bør delast meir enn det blir gjort i dag. "Det er liten grunn til at hver institusjon skal ha egne systemer, for eksempel for studieadministrasjon eller prosjektstyring, hvis det er mer effektivt at de bruker de samme".

Kunnskapsdepartementet sette i april 2015 ned ei gruppe, Gjedrem-utvalet, for å vurdere organiseringa av dei sentraladministrative oppgåvene til Kunnskapsdepartementet og departementet sine underliggjande organ¹³. Dette gjeld til dømes Norgesuniversitetet, Bibsys, Nokut, Uninett, FSAT med fleire. Korleis desse organa og støttetjenestene vert organisert og kva dei vil tilby, vil ha innverknad på digitaliseringa av Høgskulen på Vestlandet. I tillegg sette KD ned ei «Arbeidsgruppe for IKT-strategi og helhetlige løsnings i norsk universitets- og høyskolesektor» som ei oppfølging av stortingsmeldinga *Konsentrasjon for kvalitet*. Arbeidsgruppa leverte i juli 2016 sin første av seks delleransar «IKT-strategi for utdanning». (Dei andre leveransane er 1) administrative tenester, 2) forskning, 3) informasjonssikkerhet, 4) infrastruktur 5) organisering og styring). Dette arbeidet vil utgjere ein viktig kontekst for digitaliseringsarbeidet i HVL. Idei tre fusjonerande høgskulane har ein gjennomført større satsingar på digitalisering. Felleskomponentar anskaffa gjennom Uninett vert tekne i bruk der dette er relevant. Mange av dei faglege og administrative prosessane har godt fungerande systemstøtte i dag, og det er anskaffa og til dels teke i bruk verktøy for digital samhandling. Prosjektgruppa vurderer det likevel slik at digitalisering i dag ikkje vert gjennomført på ein heilskapleg måte, men stykkevis og delt. Det har mangla heilskapleg styring og eigarskap til digitale investeringar, noko som har ført til at gevinstar ikkje vert henta ut, og at den samla systemportefølja ikkje er godt tilpassa brukaranes behov. Eit godt døme er at brukarane i Høgskulen i Bergen må nytte tre kalendersystem for planlegging.

Studentane i dei fusjonerande høgskulane kjenner den manglande heilskapen på kroppen. Dei digitale tenestene vert i sum opplevd som lite brukarvenlege, og studentane må bruke ei rekkje ulike tenester og portalar for å finne informasjon og få løyst naudsynte oppgåver. Dette aukar risikoen for at enkelte studentar går glipp av viktig informasjon.

Sjølv om digitalisering i stor grad vert assosiert med auka effektivitet og reduserte kostnader, er det og fleire områder kor auka digitalisering krev auka innsats. Auka digitalisering krev og auka innsats på arbeid med informasjonssikkerheit og personvern. Juridiske spørsmål, til dømes knytt til eigarskapen til digitale ressursar for forskning og undervisning som vert produsert i HVL, vil og krevje ei større innsats enn i dag.

2.2 Undervisning og læringsprosessar

I forslag til IKT-strategi for utdanning levert Kunnskapsdepartementet¹⁴ er det eit særskilt fokus på moglegheitene digitalisering gjev for bruk i- og utvikling av nye læringsprosessar. Digitalisering er ikkje noko nytt i UH-sektoren, men det pågår i dag eit taktskifte for å svare på den raske utviklinga i samfunnet. Dei fleste universitet og høgskular er i ein prosess for å forsterke arbeidet både med digitalisering av arbeidsprosessar og administrasjon og digitalisering i undervisning og læring. Likevel er det viktig å vere merksam på at digitalisering berre er eit av fleire verkemiddel ein kan bruke for å nå målet om auka kvalitet og betre læringsprosessar. Under vert nokre hovudutfordringar i forhold til dette skissert.

¹² Meld. St. 18 2014-2015 *Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i UH-sektoren* <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-2014-2015/id2402377/>

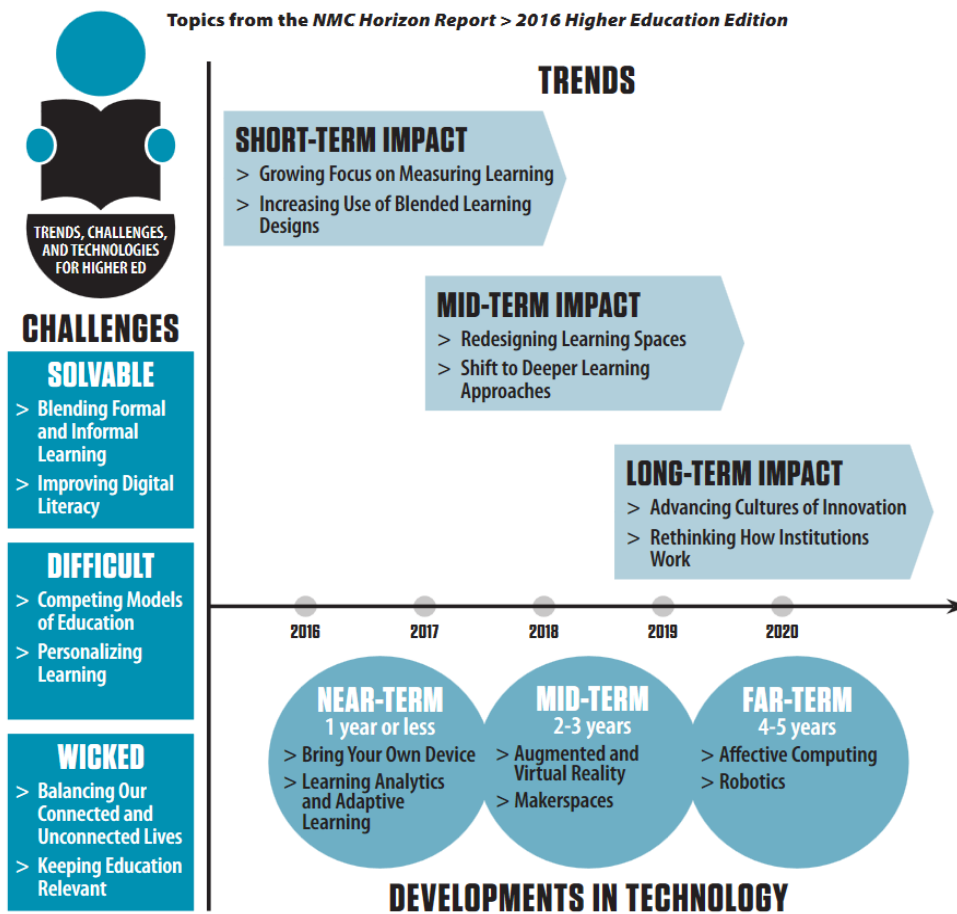
¹³ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kunnskapssektoren-sett-utenfra/id2469493/>

¹⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/f61b30595eee415285f3955c96eff23c/delrapport---forslag-til-ikt-strategi-for-utdanning.pdf>

Raske endringar i trendar, teknologi og forventingar

Teknologi og verktøy er i rask endring, og trendanalysar og prognosar på ny teknologi er lite treffsikre. Dette medfører og risiko for at ein ikkje klarer å ta i bruk nye teknologiske løysingar raskt nok, og i tillegg er det risiko for å satse på teknologi som seinare viser seg å ikkje vere berekraftig. NMC Horizon Report - 2016 ¹⁵ skisserer seks nøkkeltrendar, seks viktige utfordringar og seks sentrale utviklingar innan læringsteknologi i femårsperioden fram til 2020. Alle områda vert drøfta opp mot høgare utdanning og løftar fram viktige spørsmål om relevans, politikk, leiarskap og praksis. Dei trendane som er nærast oss i tid (2016-2018), og som alt er her, inneber ei veksande merksemd retta mot læringsanalysar (Learning Analytics) som ein mellom anna kan bruke til å følgje opp studenten og forhindre fråfall, og auka bruk av såkalla blanda læringsdesign (t.d. digital og ikkje digital). Deretter (2017-2019) skisserer rapporten ein trend der læringsmiljøa vert re-designa samstundes som ein legg til rette for djupare tilnærmingar til læring, som meir hands-on og meir student-sentrerte erfaringar, før vi til slutt når den tredje trenden siste halvåret av 2018 til 2020. Denne omfattar innovasjonskultur og nytenking rundt korleis høgare utdanningsinstitusjonar skal jobbe. Parallelt med desse trendane vil vi undervegs i perioden 2016-2020 sjå ei teknologisk utvikling som også får konsekvensar for undervisninga. Det kan vere fenomenet Bring Your Own Device (dvs. at folk tar med seg laptoppar, smarttelefonar og andre berbare einingar på skulen og vil bruke desse i undervisninga), læringsanalysar og såkalla adaptiv læring (der undervisninga vert tilpassa studenten sine læringsbehov basert på funn i læringsanalysar). Om ein 2-3 år vil ein ifølgje rapporten få det som kallast «Utvida og virtuell røynd» og nærmar vi oss 2020, vil truleg robotteknologien og ha funne sin plass i høgare utdanning. Dei nye trendane og dei nye teknologiane vil alle representere utfordringar for UH-sektoren.

¹⁵ <http://cdn.nmc.org/media/2016-nmc-horizon-report-he-EN.pdf> Denne rapporten drar vekslar på både primær og sekundærforskning og gjer bruk av eit internasjonalt ekspertpanel (58 ekspertar innan høgare utdanning og teknologi) for ein modifisert Delphi-studie.

Horizon-rapporten har gruppert dei mest sannsynlege utfordringane i tre. Dei første er dei som er handterbare; dette gjeld mellom anna å blande formell og uformell læring og å forbetre den digitale kompetansen. Nokre utfordringar er vanskelegare, blant anna konkurrerande utdanningsmodellar som MOOC¹⁶ eller det å leggje til rette for meir personalisert individuell læring, medan den mest krevjande utfordringa mellom anna truleg vil bli å balansere det å framleis gjere utdanning relevant. HVL vil måtte rekne med at teknologiutviklinga rundt oss vil prege oss framover og verke inn på både undervisningsmetodar og vår evne til å overleve som høgskule/universitet.

Digital samhandling i dei fusjonerande høgskulane i dag kan illustrere utfordringar som er *solvable*, *difficult* og *wicked*. Vi har i dag verktøy som enkelt lar eit lite tal personar samtale og dele powerpoint-presentasjonar via eigen PC (*solvable*). Til dette vert Skype for business nytta. Ein situasjon som omhandlar ei større gruppe, t.d. eit møte med 10-15 deltakarar eller ein undervisningssituasjon med endå fleire deltakarar krev heilt andre verktøy for å kunne gje alle deltakarane ei meningsfull oppleving (*difficult*). HSH og HiSF har nytta Adobe Connect for slike formål. Ved HiB har ein ikkje tilsvarende verktøy i systemporteføljen, men det er dømer på fagmiljø i HiB som har tatt i bruk slike verktøy på eige initiativ. Store utfordringar er knytt til akseptering av at nettmøte har ein plass i ein moderne organisasjon (*wicked*). Innspel frå tilsette i m.a. innspelsveka i oktober viser at underviserar er bekymra for å miste medmenneskeleg kontakt med studentar og tilsette, og redde for å verte overflødige. Det er eit stort behov for å synleggjere korleis gode kombinasjonar av tradisjonelle undervisningsformer utan bruk av

¹⁶ Massive Open Online Courses

IKT kan verte kombinert med nye undervisningsformer. Samstundes finn vi og døme på at svært mange svært raskt tar i bruk nye digitale løysingar, om dei er brukarvenlege nok.

Sjølv om utviklinga innan teknologi og IKT-trendar går i eit raskt tempo er det nokre element som går igjen i rapportar og strategiar i UH-sektoren. I forslag til IKT-strategi for utdanning vert det hevda at det "*er en generell trend bort fra tunge arkitekturtilnærminger til mer dynamisk bruk av lett sammensettable byggeklosser etter LEGO-prinsippet*". Dette skal gjere det lettare å raskt respondere på nye trendar og behov. Den nye generasjonen læringsstøttesystem (LMS) vert ofte omtalt som Personal Learning Environment (PLE) eller Next Generation Digital Learning Environment (NGDLE)¹⁷, og legg opp til individualisert tilrettelegging. Tanken er å velje legoklossar (innhald, teknologi med meir) som best løysar den oppgåva som skal løysast, og sette desse saman til eit PLE eller NGDLE¹⁸. I HiB/HiSF/HSH er førre generasjons LMS i bruk per i dag, men Uninett har på vegne av mellom anna høgskulane i HVL teikna avtale om å anskaffe nytt LMS¹⁹. Eit anna element er sentral lagringsmodul eller Learning Object Repository (LOR) som kan bøte på dagens usystematiske og ineffektive lagring av læringsressursar og metadata.

Generelt kan ein konkludere med at dagens verktøy i HiB/HiSF/HSH ikkje er tilstrekkelege, og at det er behov for å investere i nye løysingar. Konklusjonen fell saman med at studentane ved HiB/HiSF/HSH oppgjer at deira forventingar ikkje vert møtt. Dei forventar at pensum og forelesingar skal verte gjort tilgjengeleg i eit digitalt format, og dei forventar at dei digitale løysingane skal vere meir brukarvenlege. På litt lengre sikt oppgjev studentane²⁰ at dei forventar å kunne studere utan å vere bundne i tid og stad.

Utvikling av undervisning og læring

Det fins mange gode tiltak knytt til digitalisering ved alle institusjonar i UH-sektoren, og dei fleste har prosjekt eller aktivitetar knytt til nye læringsformer og digital teknologi. Dei fusjonerande høgskulane har og utvikla sine digitale kjenneteikn og suksessar, HiB mellom anna med sitt mediesenter og velferdsteknologilabb, HiSF med digital eksamen og synkron videobasert, desentralisert nettundervisning og rettleiing, HSH med strømming og campusbasert e-læring.²¹ I tillegg har alle dei tre institusjonane personale og forskingsgrupper som jobbar med og forskar på teknologibruk i ulike kontekstar og tilsette på doktorgradsnivå som jobbar med IKT-støtta læring. Samstundes vert mykje av digitaliseringsarbeidet drive fram av eldsjeler. Dette samsvarar med funn i andre kartleggingar i UH-sektoren. Ein hovudkonklusjon i Digital tilstand 2014²² er at mange utdanningsinstitusjonar legg mykje av ansvaret for korleis det vert jobba med digitalisering i utdanning på eldsjeler og engasjerte medarbeidarar. Ei kartlegging av digitalisering ved HiOA har liknande hovudfunn – det er mange digitale initiativ, men det manglar ei tydeleg prioritering, det er lite informasjonsflyt og koordinering mellom initiativa, samt høg grad av sjølvstyring av fagmiljøa. I tillegg er den digitale kompetansen for lærarar ei utfordring. Det er tydeleg at det må eit massivt løft til for å få dette på plass, ein kan ikkje lenger lene seg tilbake og håpe på at eldsjelene ordnar opp.

Dei to hovudutfordringane som er skissert over peiker begge i retning av behov for eit overordna grep om digitalisering når det gjeld ein viktig del av kjerneverksemda til høgskulane. På den eine sida har ein ei stadig raskare utvikling av både behov/forventingar og moglegheiter (teknologi), og på den andre sida arbeider ein med å møte nye behov og moglegheiter med liten grad av koordinering, prioritering i forhold til ressursar og

¹⁷ <https://net.educause.edu/ir/library/pdf/eli3035.pdf>

¹⁸ Forslag til IKT-strategi for utdanning

¹⁹ <https://www.uninett.no/leverand%C3%B8rer-av-l%C3%A6ringsplattform-lms-uh-sektoren-valgt>

²⁰ Viser til innspel frå studentane i delleveranse 1.

²¹ Dette er kun døme. Vi viser til delleveranse 1 og 2 for meir utfyllande informasjon.

²² Digital tilstand er ei kvantitativ nasjonal undersøking som vert utført kvart tredje år. Undersøkinga skildrar status og utvikling innan bruk av digitale verktøy og medier i høgare utdanning. Det synest å vere semje om at hovudfunna i *Digital tilstand 2014* er representativt for sektoren. Det er ikkje grunn til å tru at HiB/HiSF/HSH skil seg frå dette.

strategi. Konkurransen om studentane er stor, og dei høgskulane og universiteta som ikkje heng med risikerer å hamne i bakevja. Dette er noko av bakgrunnen til at ein ser ein framvekst av meir strukturerte tilnærmingar til digitalisering i UH-sektoren i Noreg. Dette er noko vi kjem tilbake til i 2.4

2.3 Forsking

IKT-baserte verktøy, digitale medium og digitale læringsressursar er i dag i bruk på alle dei tre høgskulane i HVL. Omfanget varierer, men felles er det at bruken aukar. Det er likevel vesentleg fleire som driv med utviklingsarbeid knytt til digitalisering i utdanninga enn dei som forskar på denne aktiviteten. Utifrå registreringar i Christin er det formidlingsaktiviteten som dominerer, særleg *internt* (på avdelingsseminar, i kollegiale samanhengar og på forskingsdagar), men og *eksternt* (primært på lokale, regionale, nasjonale og nordiske konferansar). Forskingskompetanse på 1. amanuensisnivå på fagfeltet er tilgjengeleg på kvar av dei tre høgskulane. I det siste ser ein og at forskning på ulike former for IKT-støtta undervisning og læring inngår i søknader om førstelektoropptrykk.

I tida framover vil teknologiutviklinga i stadig større grad prege UH-sektoren og verke inn på både undervisningsmetodar og institusjonane si evne til å vere relevant for studentane. Konkret vil korleis HVL tek i bruk og legg til rette for bruk av ulike IKT-verktøy og digitale medier vere avgjerande for høgskulen si konkurransekraft. Parallelt med ein auka bruk av IKT og digitale verktøy i undervisning, rettleiing og praksissamheng, vil forskning på effektar av denne type læring og læringsprosessar vere spesielt viktig. Korleis bidreg IKT-støtta undervisnings- og læringsaktivitetar til auka læringsutbytte? Forsking på dette feltet er i så måte svært viktig, både følgjeforskning og evalueringsforskning. Kunnskap om forskingsdesign vil og vere sentralt. Eit overordna mål for kvalitetsutvikling og fornying av utdanningsprosessar, foreslått i KD sin IKT-strategi for utdanning, er å auke forskingsinnsatsen på samanhengen mellom kvalitet og endra læringsprosessar med utgangspunkt i digitaliseringa. Ein relevant tematikk vil difor vere korleis ein gjennom bruk av læringsanalyser kan gi undervegsstøtte til studentar og hindre fråfall. Bidreg digitalisering til betre læringsanalyser og i så fall kva for data er relevante og korleis må data visualiserast for studentar og lærarar? Forskingsaktiviteten må vere tett kopla til utprøving, og forskingsresultat må fortløpande nyttast til å forbetre læringsaktivitetar og undervisning slik at gode erfaringar kan spreia til ei større brukargruppe. Det er likevel viktig å framheve at eigen forskning ikkje kan vere den einaste kjelda til utvikling av læringsprosessar. Kunnskap om nasjonal og internasjonal forskning innanfor området ikt-støtta læring og bruk av digitale medier i undervisning, rettleiing og praksis, vil stå sentralt i utviklinga av HVL.

Samla sett har den nye høgskulen lange tradisjonar knytt til fleksible undervisningsformer og digitale medium, men for lite av dette er dokumentert, evaluert og nedfelt i forskning. Det er viktig å bruke digitale verktøy og nye digitale mogelegheiter og i forskinga. Dette handlar om å utvikle nye prosessar for å få fram resultat raskare eller å kombinere teknologiar på nye spørsmål eller forskingsfelt.

2.4 Styring og leiing av digitalisering

Eit viktig element, både i trendar innan digitalisering og eigen erfaring, er styring eller mangel på styring av digitaliseringsinnsats. Dette gjeld både grunnleggande digitalisering (2.1) og utvikling av undervisning og læringsprosessar (2.2). Frå både egne erfaringar i HVL og frå andre verksemdar er det tydeleg at det er trong for heilskapleg styring og leiing av digitalisering for å sikre ei målretta utvikling, og ei heilskapleg brukaroppleving på tvers av ulike system.

Det er fleire forhold som gjer styring og leiing av grunnleggande digitalisering krevjande. Mellom anna må ein må ta omsyn til dei investeringane og løysingane som allereie er gjort, ofte kalla "legacy". Ein må og ta omsyn til at ulike brukargrupper har ulike behov og at modninga i ulike einingar og hjå ulike brukargrupper når det gjeld digitale løysingar kan variere mykje. Det er og mange som har erfart kor viktig, men krevjande det er å samarbeide godt, tverrfagleg om kjøp, innføring og drift av digitale løysingar. I Noreg finn ein gode døme på kor

krevjande styring av digitalisering kan vere både i helsesektoren og i kommunal sektor. I helsesektoren har ein mellom anna etablert eit eige helseføretak for å styre utviklinga i spesialisthelsenesta, og eit eige direktorat for eHelse. Samla arbeider meir enn 300 tilsette i desse organisasjonane, noko som har gjeve eit taktskifte i utviklinga. I kommunal sektor har samarbeidsløysingar fått meir vekt, og ein har ikkje sett dei same resultatane frå dette arbeidet.

I forhold til utvikling av undervisning og læringsprosessar har Digital tilstand 2014 konkludert med at eldsjelene har fått eit for stort ansvar for digitalisering. Institusjonane som har kome lengst har og hatt den mest tydelege leiinga av digitaliseringa.

Dersom høgere utdanning skal kunne utnytte digitale verktøy på en slik måte at potensialet for å fremme læring og kvalitet styrkes, må eldsjelene avlastes og innsatsen i større grad systematiseres ved lærestedene. En systematisk innsats inkluderer mekanismer for å belønne utdanning av fremragende kvalitet.²³

Samstundes er eldsjeler viktige for innovasjon så lenge ein delingskultur er på plass, og det vert arbeidd systematisk rundt desse. Forsking syner at individ kan vere meir kreative enn team²⁴. Det er difor viktig å legge til rette for at eldsjelene har gode vilkår for å vere spydspissar og har mogelegheit til å prøve ut nye metodar og digitale verktøy.

I forhold til å fange opp trendar og omsette desse til praktiske opplegg i einskilde fag er ei av utfordringane dagens organisering med tydelege skilje mellom IKT og fagmiljø. Det er eksempel frå alle dei tre høgskulane på at IKT-staben og fagmiljøet er opptekne av ulike forhold knytt til bruk av IKT i undervisning. IKT-stab er ofte oppteken av drift av IKT-system, og fagmiljøa fokuserer på kunnskap om, kompetanse på og ferdigheiter i korleis ein kan bruke ulike IKT-verktøy og digitale medier for å sikre betre læring. I sluttrapporten til HSN på e-læring og e-campus vert forholdet mellom IT-avdeling og høgskulepedagogisk kompetanse problematisert. Den digitale utviklinga har utløyst eit behov for tettare samarbeid mellom fagtilsette ved fakulteta, IT-miljøet og høgskulepedagogane, og det er eit fokus på utvikling av hybrid kompetanse²⁵.

I eit problemnotat har ei ekspertgruppe²⁶ skildra stoda for bruk av IKT for å oppnå betre læring i norsk høgare utdanning. Notatet syner at det er vanskeleg å identifisere eintydige modellar for organisering i form av strategisk forankring og form for leiing. Vidare trekkjer ein fram trongen for ein lærande organisasjon der samarbeid og forankring om pedagogisk bruk av IKT er svært naudsynt. Dei utdanningsinstitusjonane som har ein heilskapleg utdanningsstrategi og eigne einingar for pedagogisk bruk av IKT, synast å ha eit fortrinn.

Ein viktig trend innan organisering av digitaliseringsarbeid i UH – sektoren er etablering av senter, ressurseiningar og læringslabbar for å støtte personalet i det daglege, samt for å drive utviklinga i skjæringspunktet mellom pedagogikk, didaktikk og teknologi. NTNU har Læringsstøttesenteret, BI har BI-learningLab, Høgskolen Innlandet byggjer opp læringslabbar på biblioteka, UiB byggjer opp learning lab, UiS har Nettopp og HSN byggjer opp eit Teaching and Learning Center.

Dei tre høgskulane i HVL har alle jobba med IKT-støtta læring (e-læring) over lengre tid. Innsatsområda varierer og svarar i stor grad på dei ulike behova høgskulane imellom Ved HiB vert det jobba systematisk med å

²³ <https://norgesuniversitetet.no/artikkel/digital-tilstand-lansert>

²⁴ Therese Sverdrup (HNN) (<http://forskning.no/naeringsliv-innovasjon/2014/11/er-vi-mer-kreative-nar-vi-jobber-i-team>)

²⁵ NOU om Mooc til Norge: Kompetanse i skjæringspunktet mellom pedagogikk, administrasjon og teknologi betegnes i enkelte sammenhenger som «hybridkompetanse», og beskrives som uunnværlig i arbeidet med utvikling og drift av fleksible utdanninger (s 53)

²⁶ Norgesuniversitetet 2010

koordinere ulike e-læringstiltak for å få betre utnytting av ressursane og større erfaringsutveksling mellom dedikerte ressurspersonar på tvers av avdelingane. Senter for nye medier har ei sentral rolle i dette arbeidet. Det er oppretta ei eigen styringsgruppe utgjort av leiarar i toppleiinga. Ved HSH vart det i 2011 sett i gong prosjektet «Kampusbasert E-læring», initiert og forankra hos leiinga ved høgskulen. Målsettinga var å samordna pedagogisk og teknisk støtte for dei tilsette i samband med e-læring- og digitale samhandlingsaktivitetar. Gruppen var sett saman av personar frå IT-avdeling, IKT-hjelp og fagleg tilsette med mål om å prøve ut og fremje forslag til hensiktsmessige tiltak og organisering av e-læring²⁷. Ein liknande styringsmodell er og etablert ved HiSF. Her har ein oppretta ei eigen Styringsgruppe for digitalisering. Denne inkluderer begge viserektorar, IT-sjef, fagtilsette og studentar. På denne måten er gruppa forankra oppover og gjer viktige vegval i forhold til digitalisering, bistår i prosjektsamanheng, med opplæring, og erfaringsoverføring. Gruppen har og ansvar for utlysing og prioritering av søknader om årlege sårknsmidlar til digitaliseringsprosjekt. Dei siste åra har HSH og hatt ei forskingsgruppe knytt til IKT-støtta læring og undervisning (ReTel).

2.5 Kompetanse og endring

Når teknologien endrar seg må og kompetansen vidareutviklast. Det er eit løpande behov for kompetanseheving både av tilsette og studentar. Dette gjeld både pedagogisk, didaktisk og teknisk kompetanse. Det er behov for opplæring og støtte på ulike nivå, opplæring og modellering må vere tilpassa kvar ein skild sin ståstad og i tillegg vere rett tima. Svært mange tilsette ynskjer opplæring, men det er utfordrande å finne tid i ein travel kvardag. Dette gjeld særleg for undervisningspersonale som har mykje av si arbeidstid bunden til timeplanfesta undervisningsaktivitetar. I tillegg til kurs og seminar er det behov for støttefunksjonar som studentar og tilsette kan oppsøke når dei har behov for rask hjelp når de står fast og ikkje får gjort det dei ynskjer å få til. For å lukkast med dei endringsprosessane som digitalisering inneber må dei som skal gjennomføre endringane ha tydelege svar på kvifor og korleis endringa skal gå føre seg²⁸.

Forslag til IKT-strategi²⁹ set kompetanseheving på dagsorden - *"Det er behov for ekstraordinære tiltak for å øke den digitale kompetansen hos mange av lærerne, slik at de blir bedre i stand til å gjennomføre den ønskede omleggingen av utdanningen slik målbildene krever. Denne endringsprosessen stiller også sterkere krav til lederrollene og til gode støttefunksjoner"*

Erfaring frå HiB, HSH, HiSF er at det ikkje er mangel på tilbod om opplæring. Det er utstrakt bruk av e-læring, kurs og støtte frå superbrukarar, men fortsatt har ikkje dette resultert i høg nok kompetanse. Erfaringa er at det er varierende deltaking i kompetansehevingstiltaka, og det er naudsynt å sjå nærare på om det er dei riktige verkemidla som vert brukt for å utvikle dei tilsette sin digitale kompetanse. Alle tilsette nyttar digitale verktøy i sitt daglege arbeid, men det er stor variasjon frå person til person. Det er vanskeleg å peike på om det er særskilte fagmiljø eller administrative einingar som er komen lenger enn andre. Det er meir som tyder på at variasjonane ligg på det personlege nivået. Dette gjeld tilsette både i administrasjon og fag. Nokon er komne svært langt med digitaliseringa og har utvikla nye arbeidsformer med godt tilpassa støtte i digitale verktøy. Andre nyttar tilgjengelege digitale mogelegheiter i liten grad. Dette gjev høgskulen utfordringar i forhold til opplæring og oppfølging. Det er stor strekk i laget og svært varierende behov.

2.6 Oppsummering – kva tyder dette for HVL

Digitalisering i utdanningssektoren og samfunnet gjev mange mogelegheiter, og vil føre med seg store endringar. HVL må ta inn over seg endringane, og gripe nokre av mogelegheitene for å fortsette å vere ein relevant institusjon. Dette vil krevje at HVL har ei tydeleg leiing som kan ta gode avgjersler om korleis ein skal satse på

²⁷ <http://prosjektsider.hsh.no/kabel/mandat/>

²⁸ NOU 2015:8

²⁹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/f61b30595eee415285f3955c96eff23c/delrapport---forslag-til-ikt-strategi-for-utdanning.pdf>

digitalisering for å nå måla sine. Organisering og planer vil og vere viktige verkemiddel for å oppnå dette. Leiinga må og legge til rette for og utvikle ei kultur for endring. Vidare må HVL kunne ha tempo i eigen digital utvikling, og ha gjennomføringskraft i prosjekta sine for å halde tritt med omgjevnadane, og for å oppretthalde og utvikle konkurranseevne. Under oppsummerer vi kva mogelegheitene og utfordringane tyder for HVL slik prosjektgruppa ser det.

Grunnleggjande digitalisering (digital samhandling og digitale administrative verktøy)

HVL må ta i bruk digitale løysingar for å legge til rette for god drift på tvers av fem campus. Vi ser gode døme på at samhandling på tvers av geografi, støtta av gode digitale løysingar gjev gode resultat. Vidare må HVL arbeide godt på område der auka digitalisering gir auka risiko, som til dømes handsaming av persondata og sensitiv informasjon eller kven som skal eige rettigheter til alt som vert produsert og formidla via digitale kanalar.

Undervisning og læringsprosessar

Vi ser at det er behov for betre og meir systematisk støtte til dei som jobbar med bruk - og utvikling av digitale ressursar i læringsprosessar. Dette arbeidet vil vere ein del av det kontinuerlege utviklingsarbeidet HVL må gjere for å sikre kvalitet på undervisning og forskning. Vi ser at dei som lukkast best med dette etablerer einingar kor dei koplar pedagogisk, didaktisk, teknologisk, og forskingsmessig kompetanse. HVL må lage ein arena for debatt kring pedagogiske og didaktiske utviklingsmogelegheiter, sett opp mot HVL sitt behov for kontroll med kvalitet på studiane og gjennomstrøyming, og studentane sine behov for ein enklare studiekvardag og større fleksibilitet.

Forskning

Det er viktig å leggje til rette for følgjeforskning på IKT og digitale verktøy i undervisning og læring slik at denne på sikt kan forelast og spreia. Det er og viktig å utforske kva nye mogelegheiter digitalisering av sjølve forskingsaktiviteten kan gje av auka kvalitet.

Styring og leiing av digitalisering

Ulike delar av IKT - porteføljen bør verte styrt ulikt. HVL må tilpasse si organisering og styring til å både kunne prøve ut nye løysingar og å levere kostnadseffektiv, stabil drift av store løysingar. HVL må både legge til rette for automatisering, sjølvbetening og effektiv drift av støttesystem, samtidig som HVL legg til rette for auka bruk av utprøving av nye digitale løysingar til bruk i forskning og undervisning. Det er behov for styring og struktur i begge delar av porteføljen.

Dei som får resultat har vore villige til å satse. Suksess har kravd leiing, fokus og prioritering, og HVL må ha leiing, investeringskraft og -vilje til å gripe dei rette mogelegheitene. Ikkje minst må HVL setje av tid for tilsette til å delta i utviklingsarbeid

Kompetanse og endring

Tilsette og studentar ved HVL kan ved bruk av nye digitale mogelegheiter oppleve at arbeids- og studiekvardagen vert enklare, og at fornying av læringsformer og læringsprosessar kan gje auka kvalitet på studia. Men det krev kompetanse til å etablere og ta i bruk verktøy og til å vurdere nytten av dei ulike mogelegheitene som finst. HVL må bygge kompetanse på digitalisering, og det vil vere eit godt første skritt på vegen å oppnå betre bruk av eksisterande løysingar. Det store tempoet i den teknologiske utviklinga vil og krevje ei styrka satsing på kompetanse i åra som kjem.

3.0 Tiltrådde satsingsområde

Med grunnlag i kartleggingane som er gjort i forprosjektet og som er oppsummert i kapittel 2, tilrår prosjektgruppa dei følgjande strategiske satsingsområda, og at desse vert arbeida vidare med i regi av hovudprosjektet *Digital høgskule på Vestlandet*. Satsingsområda er dei overordna områda prosjektgruppa meiner at HVL må ta stilling til og / eller utgreie i hovudprosjektet. Desse tilrådingane vert omsett til eit konkret forslag til mandat for hovudprosjektet i eit eige dokument

I fusjonsavtalen står det at den digitale satsinga på digitalisering i HVL skal bidra til å utvikle framtidretta utdannings-, arbeids- og læringsfellesskap. Det er ikkje mogeleg å sjå inn i framtida, noko som prosjektgruppa har forsøkt å ta høgde for i sine tilrådingar. Tilrådingane er fyrst og fremst innretta for å sette HVL i stand til å arbeide vidare med digitalisering, i retninga som den til ei kvar tid veljar, med auka styrke. Det er fleire nasjonale prosessar som truleg vil påverke HVL, til dømes ei mogeleg framtidig implementering av tilrådingane i Gjedrem-utvalet. Desse prosessane må ein handtere når dei kjem, og utgjer konteksten for digitaliseringsarbeidet i HVL.

3.1 Grunnleggjande digitalisering

Satsing på digital samhandling og nye arbeidsprosessar

Arbeidskvardagen til store grupper av tilsette er i endring, og ny teknologi, som arbeid på distanse støtta av digital samhandling, automatisering og sjølvbetening gjer at det kan etablerast nye arbeidsprosessar og dei fysiske omgjevnadane får ei ny og annleis rolle. For å svare på krav til effektivisering og forenkling av arbeidsprosessar i offentleg sektor må HVL kontinuerleg sjå etter nye løysingar på administrative prosessar. Det er eit leiaransvar å sørge for god og effektiv drift, og denne satsinga må ikkje gå i vegen for det arbeidet leiarane allereie gjer.

KD arbeider med strategi, organisering og styring av dei felles administrative IT-systema i UH-sektoren, og HVL sitt satsing på området må koplast opp mot dette arbeidet. HVL må ha svært god grunngeving for eventuelt å ikkje nytte løysingane som vert vald nasjonalt.

HVL skal ha drift på fem campus, og for å få god drift må det leggst til rette for at ein kan ha effektiv samhandling mellom og innad på alle campusane. Dette er ei problemstilling som må få ei heilskapleg løysing. Fusjonen vil i seg sjølv skape nye behov for samhandling på tvers av fem campus, og ein må rekne med store utviklingsbehov på dette feltet i samband med prosjekt Administrative tenester og etter vedtak av modell for administrative organisering.

Prosjektgjennomføring og endringsarbeid

For å nå måla for digitalisering må HVL ha evne til å gjennomføre endringar. Prosjekt vil få ein viktig rolle i endringsarbeidet, anten det er prosjekt som skal innføre nye IKT - løysingar, eller andre prosjekt for endring- og forbetring. HVL bør definere krav til kva prosjektmetode som skal nyttast, korleis prosjekt skal verte styrt, krav til roller og ansvar i gjennomføring av prosjekt, inkludert eigarskap til gevinstar og ansvar for endringsleiing. Vidare må metoden som vert valt vere tilstrekkeleg fleksibel. Når HVL skal arbeide med prosjekt, må metoden, med malar og verktøy, kunne verte tilpassa til dei ulike prosjekta.

Konsolidere og vidareutvikle eksisterande IKT - portefølje

I åra framover vil IKT – ressursar truleg vere stadig meir etterspurde, og tilstrekkeleg tilgang på IKT – ressursar er ei føresetnad for dei andre digitaliseringstiltaka. Ei heilskapleg prioritering av denne knappe faktoren vil vere viktig for at HVL skal nå sine mål. Forbetringsarbeidet på IKT – området bør difor få særleg merksemd. HVL vil i kraft av sin storleik truleg vere i posisjon til å redusere einingskostnadene til IKT frå nivået i gamal struktur. For å frigjere så mykje ressursar som mogeleg til kjerneverksemda bør ein jobbe seg gjennom heile dagens IKT-portefølje. Formålet med satsinga er å undersøke om vi har identifisert dei rette problema, og dei rette

verkemidla for å løyse desse problema. Dette satsingsområdet skal medverke til å sikre at investeringsevna i HVL er best mogeleg.

Innanfor dette satsingsområdet ligg konsolidering av dei tre fusjonerande høgskulane sine IKT – miljø, mellom anna gjennom forbetringsprosjekt på infrastruktur, IKT – prosessar og applikasjonar, samt gjennom å dele på ressursane og kompetansen i dagens IKT – avdelingar. I tillegg vil det truleg vere mogeleg å redusere kostnadar gjennom å forhandle med leverandørane om nye vilkår. Effektivisering av ressursbruken skal ikkje forståast som at prosjektgruppa tilrår ein reduksjon i IT – einingane og kostnadane til IKT, det vil truleg heller vere naudsynt med ein auke i åra som kjem.

Satsingsområdet må sjåast i samanheng med tiltak definert i sikker drift, og organiseringsendringar definert i administrativ organisering, og må forankrast hjå desse.

3.2 Undervisning og læringsprosessar

Utvikling av undervisning og læring

Prosjektgruppa tilrår at HVL etablerer ei eining for utvikling av undervisning og læring³⁰. Denne eininga vil kunne løyse utfordringane skissert i punkt 2.2 med å følgje med på utvikling i teknologi og utdanningssektoren, og samstundes tilby eit støtteapparat for fagtilsette som skal undervise med nye verkemiddel/ utvikle nye læringsmetodar. Prosjektgruppa tilrår at eininga er tillagt nokre overordna typar oppgåver:

- Kompetanseutvikling
- Tenester (tilby verktøy, drive støtteaktivitetar og medverke i produksjon av e-læring og utviklinga av studietilbod)
- Prosess-støtte (medverke i planlegging og gjennomføring av prosjekt)
- Strategistøtte (støtte leiing)³¹

Korleis dette skal omsetjast i meir konkrete aktivitetar og oppgåver må verte utgreidd i hovudprosjektet. Det er vesentleg at denne eininga ikkje berre omfamnar eldsjelene, men spreier kompetanse og støtte breitt ut i organisasjonen. Dette kan løysast ved hjelp av ulike modellar for organisering der t.d. fagtilsette er tilknytt eininga på deltid eller over kortare periodar. Det kan og vere interessant å knytte studentar til eininga. Prosjektgruppa tilrår at denne eininga vert knytt tett på dei sentrale strukturane i den nye styringsmodellen (sjå punkt 3.4, og at det er ein sterk kopling mellom eininga og eit forskingsmiljø knytt til fleksibel læring (punkt 3.3). I forhold til oppgåva «strategistøtte» er det viktig at det er ei klar kopling mellom eininga og den pedagogiske utviklinga som skjer på fakultet/instituttnivå, samstundes som eininga kan fungere som eit rådgjevande kompetansesenter for HVL i samband med vurderingar av utvikling av kjerneverksemda. Det er og viktig at koplinga til IT/IKT/drift vert klarlagt.

Prosjektgruppa tilrår at hovudprosjektet utgreier om eininga skal vere distribuert eller samlokalisert, om kva type kompetanse som trengs, kva funksjon eininga skal ha og kva oppgåver som skal ligge til eininga. I tillegg er det naudsynt å utgreie ressursbehovet til eininga.

Strategisk leverandørutvikling

HVL bør etablere samarbeid med lokale, nasjonale og internasjonale leverandørar, og desse leverandørane bør trekkast inn i forskning og undervisning i HVL. Slik får leverandørane betre kunnskap om korleis HVL arbeider med høgare utdanning, og denne kunnskapen kan dei bruke til å lage nye og innovative løysingar. Vidare kan leverandørane gje råd om korleis HVL best kan bruke ulike løysingar for å nå sine mål.

³⁰ Viser til punkt 2.2 og 2.4

³¹ Inspirert av HSN sitt Teaching and Learning Centre

3.3 Forsking

Forsking på nye læringsprosessar/ fleksibel læring

Eit forskingsmiljø knytt til fleksibel læring vil vere viktig for å markere HVL som ein ny høgskule og vise eit digitalt skifte. Det vil og vere viktig fordi den nye høgskulen er lokalisert på fem campus, der on- og off-campusbaserte utdanningar er grunnlaget for samarbeid og drift. Denne fornyinga bør verte følgd av forskning, og eit forskingsmiljø på dette feltet kan medverke til utvikling av nye læringsprosessar/fleksibel læring ved å gje metodisk rettleiing, støtte og evaluere utviklingsarbeid.

Forventingane om auka bruk av digital støtte i undervisning og samhandling er uttrykt i nasjonale og lokale planar og må følgjast med eit forskingsblikk. Det er viktig å bruke teknologi der den kan bidra til meir og betre læring, kan stimulere til betre læring, auka gjennomstrøyming og gi fleire tilgang til utdanning –kunnskap om dette må stå sentralt. Formidling av forskingsresultat til fagtilsette er og ein vesentleg del av dette arbeidet.

Med desse utfordringane som bakgrunn, vil etableringa av eit forskingsmiljø for fleksibel læring kunne sikre at HVL held seg orientert på dette feltet, stimulere til auka forskning, evaluering og publisering på utviklingsprosjekt innan fleksibel læring, at ein både initierer og deltar i forskingssøknader, forskingsprosjekt og forskingsnettverk nasjonalt og internasjonalt. Dette forskingsmiljøet vil etablere tett kontakt med eininga for utvikling av undervisning og læring (3.2) samt andre forskingsmiljø og senter i HVL som arbeider med tilgrensande tematikk. I tillegg til forskning på digitalisering av læringsprosessar, er det viktig å ta i bruk (nye) digitale verktøy og medier, både i innsamling, systematisering og bearbeiding av data og i spreing av data og forskingsresultat.

Prosjektgruppa tilrår i første omgang ei intern satsing på nokre område som HVL ønskjer å vidareutvikle. I tråd med det vi er sterke på, har behov for og vår kunnskap om nye trendar kan følgjande fire satsingsområde for forskingsinnsats peike seg ut, men og andre felt kan vere interessante:

- nettbasert undervisning og rettleiing
- campusutdanning med auka teknologibruk i undervisning og praksis
- bruken av læringsanalyser for betre læring, undervisning og studentoppfølging
- samhandlingsteknologi i den nye høgskulen (administrativt personale, fagpersonale, studentar).

3.4 Styring og leiing av digitalisering

Overordna styring og leiing av digitalisering

Styringa over digitalisering for den nye høgskulen må vere heilskapleg, slik at det vert utvikla heilskaplege løysingar. Det må sikrast at IKT vert utvikla i tråd med behova til den nye verksemda. Samstundes må styringsmodellen verte tilpassa til linjeorganisasjonen, og ikkje ta frå eller redusere linjeleiarane sitt ansvar for å vidareutvikle eigen eining.

Ein modell for god styring og kontroll over digitalisering bør gje svar på:

- Kva styringsfora skal etablerast: Viktige avklaringar vil vere korleis styringsfora skal organiserast, kven som skal delta og kva mynde til å ta avgjersler gruppa skal ha. Vidare må det avklarast kva vedtak som skal fattast av linjeleiinga, og kva som skal fattast i styringsfora for digitalisering.
- Kva styringsprosessar skal etablerast: HVL bør etablere styringsprosessar for å få best mogeleg yting frå IKT. Mellom anna bør det avklarast korleis HVL skal gjere strategisk planlegging og måling av IKT. Vidare bør det etablerast ein prosess for korleis HVL skal velje kva teknologiar og prosjekt ein skal investere i, og korleis HVL skal utvikle sin prosjektportefølje.

- Kva skal støtte styringa: Det bør avklarast kva rolle styringsfora for digitalisering skal ha i utviklinga av HVL sin kultur og - medarbeidarar. Kva infrastruktur, som rutinar og prosedyrar, kontraktar og verktøy trengs for å få styringsmodellen til å verke? Korleis skal HVL informere om arbeidet med styring av IKT?

Det overordna styringsfora som skal skipast bør ha ansvaret for at dei framtidige digitaliseringsprosjekta får rett ramme, og at alle relevante virkemiddel, til dømes endringar i fysiske areal eller organisering, vert tatt i bruk for at HVL skal nå sine mål. Styringsfora bør difor styre både kostnadene og gevinstane knytt til digitalisering, og bør vere forankra hos rektoratet. Prosjektgruppa tilrår at det vert arbeidd med utviklinga av styringsmodellen i regi av styringsgruppa i hovudprosjektet i perioden fram til organiseringa av HVL har sett seg.

Prosjektgruppa tilrår vidare at prosjektportefølja vert handsama som to ulike segment av prosjekt, og at desse segmenta vert styrt ulikt. Dei eine segmentet vil vere prosjekt der ein er mest oppteken av tradisjonelle gevinstar som effektivisering av arbeidsprosessar eller lågare kostnader, noko som truleg vil gjelde for den grunnleggjande digitaliseringa av HVL og omfatte digital samhandling, digitale administrative prosessar og verktøy. Det andre segmentet vil vere mindre prosjekt der formålet er å prøve ut nye løysingar og system for å utvikle ny kunnskap. Dette vil truleg i hovudsak gjelde den faglege og pedagogiske delen av kjerneverksemda (undervisning og forskning). For desse prosjekta, som vil verte leia frå fagsida, og koordinerte av eininga for utvikling av undervisning og læring, bør styringsgruppa vurdere om det er best å få rapport frå alle prosjekta samla eller om det er best å få rapport frå kvart prosjekt for seg.

Prosjektgruppa tilrår at tiltak frå delprosjekta under hovudprosjektet Digital høgskule på Vestlandet, samt ein skilde andre utviklingsprosjekt frå Organisasjonsutviklings-programmet vert lagt inn i porteføljen frå tidleg 2017, slik at det overordna styringsfora kan prøve ut kva for arbeidsform som passar best. Døme på utviklingsprosjekt frå Organisasjonsutviklings-programmet kan vere ein pilot på campusovergripande utdanning (t.d. ny GLU, eller prosjekt Samkjøring av utdanningar), og utvikling av nye arbeidsprosessar (frå prosjekt Administrative tenester).

Strategi for digitalisering i HVL

Prosjektgruppa tilrår at HVL utviklar ein digitaliseringsstrategi. Dette utviklingsarbeidet bør verte styrt i tråd med den nye styringsmodellen for digitalisering i HVL, slik at denne strukturen får godt eigarskap til strategien. I arbeidet med strategien bør målbiletet for digitaliseringsarbeidet på kort, mellomlang og lang sikt skildrast for dei relevante brukargruppene studentar, lærarar og leiarar. Vidare bør strategien skildre eit vegkart for korleis ein skal realisere målbileta.

Ei digitaliseringsstrategi skal støtte hovudstrategien for verksemda, og er difor avhengig av at dei overordna prioriteringane for verksemda er gjort. Arbeidet med digitaliseringsstrategien bør ikkje setjast i gang før ein har tilstrekkeleg tilgang på styringssignal. Samstundes vil det vere av verdi for både ein framtidig hovudstrategi og ein framtidig digitaliseringsstrategi at arbeidet med desse strategiane kan gå føre seg i parallell, slik at dei gjensidig kan påverke kvarandre i utviklingsfasen. Ein komande digitaliseringsstrategi må ta på alvor at fag og administrasjon er tett samanvevd og at ein treng gode løysingar for begge.

3.5 Kompetanse og endring

Digital kultur og – kompetanse

Det bør være eit mål for HVL å auke den digitale kompetansen hjå tilsette for betre bruk av digitale medier og digital infrastruktur, til dømes gjennom opplæring i eit framtidig samla LMS, samarbeids- og læringsteknologiar (nett/video) og prosjektverktøy, samskriving, og fildeling. HVL har potensial for å hente store gevinstar frå betre bruk av eksisterande verktøy, men dette vil krevje auka kompetanse. Arbeidet må difor balansere behova for

auka kompetanse på dei verktøy som vert brukt i dag på kort sikt, og meir langsiktig strategisk utviklingsarbeid. Kva for digital kompetanse som er naudsynt bør definerast, og planar for opplæring etablerast. For å få tilstrekkeleg kraft i dette arbeidet må det koplant på dei etablerte HR – prosessane, og digital kompetanseutvikling bør inngå i til dømes medarbeidarsamtalar og den enkelte tilsette si utviklingsplan. Dette arbeidet bør gjerast i samarbeid med relevante arbeidsgrupper i sikker drift, slik at ein kan byggje vidare på strukturane som finst i dag.

Vedlegg 1: Mandat

Dette mandatet gjelder for et forprosjekt som skal bidra at interimsstyret skal kunne foreta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Prosjektet vil få eit nytt mandat for det vidare arbeidet med digitalisering på bakgrunn av forprosjektet sine leveransar. Forprosjektet skal levere eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Dette forprosjektet skal danne grunnlag for prioritering av ulike delprosjekt organisert som eit hovudprosjekt. Prosjektet skal sjå på løysingar både for den faglege og den administrative verksemda.

Hovudleveranse

Rapport til interimsstyret som grunnlag for prioritering av strategiske satsingar på digitalisering i den nye høgskulen.

Delleveransar

1. Kartlegging av erfaringane i HiSF, HSH og HiB knytt til digital samhandling, digitale administrative verktøy, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verktøy og prosessar
2. Kartlegging av eksisterande infrastruktur og verktøy/programvare (i samarbeid med Sikker Drift) knytt til digital samhandling, digitale administrative verktøy, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verktøy og prosessar
3. Internasjonal og nasjonal kunnskapsstatus knytt til digital samhandling, digitalisering av administrative arbeidsprosessar, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verktøy og prosessar – kva veit vi, kva bør vi vite, kva kan vi forvente framover?
4. Identifisering av utviklingsbehov på kort, mellomlang og lang sikt (når det gjeld rom/utstyr, prosedyremessig/fagleg/kompetansemessig, organisasjon og kultur) for Høgskulen på Vestlandet
5. Organisasjonsmessige og økonomiske implikasjonar av planen
6. Følgjeforskning i utvikling og implementering av «Digital høgskule på Vestlandet» som virkemiddel i visjonsrealiseringa og som grunnlag for prosess for etablering av forskingsmiljø knytt til fleksibel læring

Vedlegg 2: Delleveranse 1

**Høgskulen
på Vestlandet**

**Delleveranse 1 – Kartlegging av
«Digital tilstand» ved HiB, HSH og
HiSF for HVL**

Forprosjekt digitalisering

Mandat og avgrensing

I denne delleveransen var oppgåva å kort gjere greie for erfaringar i HiSF, HSH og HiB knytt til digital samhandling, digitale administrative verktøy, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verktøy og prosessar.

Kartlegging av erfaringar kan gjerast på ulike måtar. Ein kan bruke både kvantitative og kvalitative metodar, og ein kan fokusere på erfaringar på individnivå og på gruppe/institusjonsnivå. Prosjektgruppa har i forhold til denne delleveransen gjort nokre avgrensingar i forhold til den tida og dei ressursane som var tilgjengelege for å løyse oppdraget. For det første har ein valt å ikkje sette i gang ei storstilt spørjeundersøking ved dei tre høgskulane. Årsaka til det er den korte tida forprosjektet hadde til rådighet, samt at ein allereie har samla inn mykje informasjon gjennom ulike prosjekt og tiltak ved dei tre høgskulane, og at forprosjektet kan dra nytte av nasjonale kartleggingar av UH-sektoren. For det andre har prosjektgruppa lagt vekt på erfaring frå bruk og tilrettelegging for bruk av teknologi knytt til digital samhandling og digitalt støtta undervisning. Digitale administrative verktøy og arbeidsprosessar og forskning (utover det som vert dekkja under digital samhandling) har ikkje blitt handsama i detalj. Årsaka til dette er at fusjonen i seg sjølv skapar heilt nye rammer rundt administrasjonen og heilt nye behov for utvikling og digitalisering av arbeidsprosessar. Dette utviklingsarbeidet er lagt til eit prosjekt som startar i 2017 etter at administrativ organisering er vedteken. Erfaringar med digitale verktøy og prosessar i samband med forskning er lagt til delleveranse 6.

Prosjektgruppa har valt å bruke både kvantitative og kvalitative data, og ser først og fremst på erfaringar på gruppe og institusjonsnivå. Innsamla data som underbyggjer denne delleveransen er erfaringar frå digitaliseringstiltak ved dei tre høgskulane dokumentert i rapportar, kartlegging utført av medlemmer i prosjektgruppa, innspel frå tilsette og studentar gjennom innspelsveka (17.10-25.10), oppsummering av diskusjonar rundt temaet digitalisering i fokusgruppeintervju gjennomført i regi av prosjekt fagleg plattform, profil og strategi, samt validering av funna gjennom rapportar som digital tilstand 2014 som tek føre seg heile UH-sektoren i Noreg og andre kartleggingar gjennomført i sektoren. Studentane i prosjektgruppa har og gjort sine egne undersøkingar og levert eit bidrag til denne delleveransen. I tillegg til dette er det i studiebarometeret i 2016 ein eigen del om digitalisering som kan gje verdifull informasjon til hovudprosjektet.

Som eit vedlegg til dokumentet har vi lagt til skildringar av nokre «digitale initiativ» høgskulane har jobba med, samt erfaringar frå biblioteka og studentane. Skildringane gir eit innblikk i desse initiativa og viser kva type erfaringar ein har gjort, og kva for nye spørsmål digitalisering fører med seg.

Innleiing

Det er variasjonar i det digitale arbeidet ved dei tre høgskulane, og det er viktig å få fram at variasjonane er mest tydelege mellom personar og ikkje mellom avdelingar, institutt eller høgskule. Nokre har kome svært langt i utvikling av undervisningsformer som inkluderer digitale verktøy, mens andre ikkje gjer meir enn det som nærmast er pålagt. Som ein struktur i dette dokumentet har vi prøvd å sei noko om 1) kva teknologiar som er sentrale for fagtilsette og deretter seier vi noko om 2) pedagogisk tilrettelegging.

Teknisk tilrettelegging

Heile UH-sektoren står ovanfor store utfordringar knytt til gode IKT-løysingar for fleksible utdanningsløp, fag og campusar. eCampus er eit nasjonalt program, koordinert av UNINETT, som skal setje institusjonane i norsk UH-sektor betre i stand til å løyse sitt samfunnsoppdrag. Statlege universitet og høgskular er den primære målgruppa

og eCampus arbeider for infrastruktur med felles overordna arkitektur. UNINETT har i prosjektfasen (2012-2016) eit overordna ansvar for den tekniske utbygginga.

Dei 3 høgskulane kjenner godt til arbeidet i UNINETT og i varierende grad følgd dei råd og føringar eCampus-programmet har lagt opp til. Det er ikkje alle sider digitaliseringsarbeidet som UNINETT har strategiar for og då har høgskulane gjort eigne vurderingar. I det følgjande kjem nokre av dei tekniske løysingane vi har jobba med og ei kort forklaring til kvart punkt:

Digitale møter for tilsette og for studentar

Dei tilsette har trong for digitale møter. Det kan vera mellom kollegaer som deltek i møta frå eige kontor (t.d. skype for business) og det er møter gjennomført mellom møterom (t.d. videokonferanse). Desse to formene vert gjort greie for i det følgjande:

a) Videokonferanserom

Videokonferanse har vist seg å vera ettertrakta til bruk av møter. Flest møter vert arrangert mellom campusane, men eksterne samarbeidspartnarar (som til dømes helseføretaka) ynskjer denne forma for møteaktivitet. Det er svært god kvalitet på denne møteforma og i forhold til informasjonssikkerhet er løysinga foretrukken. Brukarane treng assistanse til denne type møter. I små grupper har desse romma blitt brukt til undervisning, t.d. mellom Stord og Sogndal, Bergen og Førde. Ein har og avlagt munnleg eksamen i pedagogikk mellom Stord og Sogndal på denne måten.

Døme på videokonferanserom

Alle høgskulane har etablert videomøterom, og det er tidvis press på å få tilgang til desse romma. Det er ei dyr løysing og ein må difor vurdere i kor stor grad ein skal utvida dette tilbudet eller leggja til rette for møter frå dei tilsette sine kontor. Det siste året har trongen for digitale møter auka og svært mange melder om gode erfaringar med digitale møter gjennomført i Skype for business.

b) Skype for business

Skype for business er berre eitt av dei datamaskinbaserte nettmøta høgskulane har tilgjengeleg. Av andre alternativ kan vi nevna Adobe Connect, Classlive, Blackboard, AppearIn, FaceTime, Zoom m.fl. Det er ein auke i bruk av desse møteformene. Nokre tilsette treng assistanse til denne møteforma, mens andre er meir sjølvgåande. Samla sett meiner vi at det er eit stort ubrukt potensiale i denne møteforma. Institusjonane har gjort «utrullinga» av denne teknologien litt ulikt med tanke på opplæring, oppfølging og ansvarsfordeling.

c) Møter med studentar (undervisning)

Videokonferanse og datamaskinbaserte nettmøter vert brukt til undervisning av studentgrupper. Teknologien vert også brukt til rettleiing, praksisoppfølging og kollektivgrupper. Etterspurnaden er aukande i alle utdanningane,

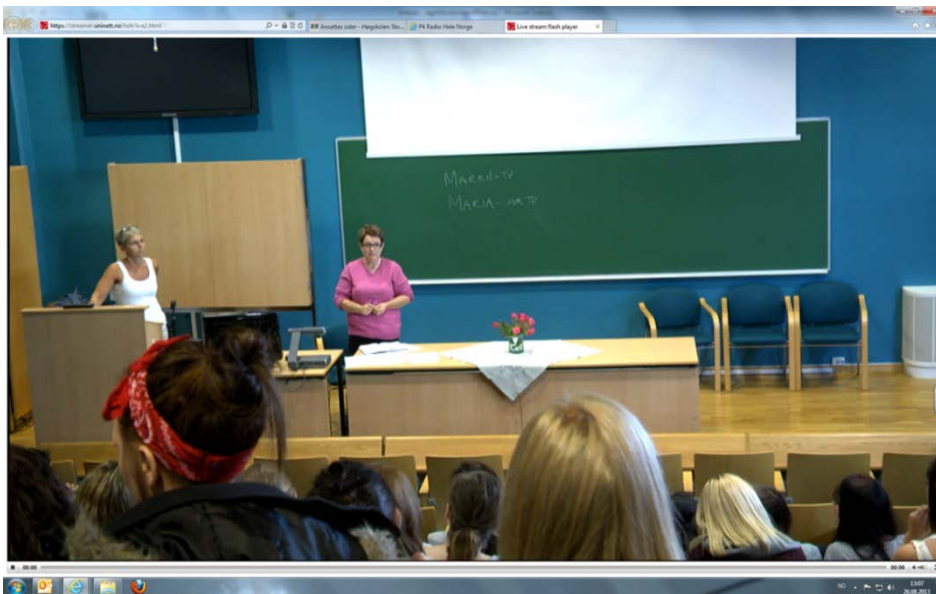
særleg i deltidsutdanningar. Det er stor variasjon korleis nettundervisning ser ut. Det er mange pedagogiske utfordringar knytt til nettundervisning. Når det gjeld tekniske utfordringar er tilbakemeldinga frå både HSH og HiSF (som brukar Adobe Connect) at teknikken kunne vore betre. Ved HiB har ein ikkje tilsvarende system som del av standard programportefølgje men enkeltpersonar har brukt liknande verktøy i si undervisning.

Opptak og strømming av møter og undervisning

Stadig fleire universitet og høgskular tek i bruk utstyr for opptak og strømming av møter undervisning. Ved alle høgskulane har ein løysing for dette. HSH har systemet Echo 360, HiSF har Mediasite og HiB har Aventia WebTV. Ved HSH har ein brukt mykje tid på å få dette på plass. Ein har utstyr (opptakarar, kamera, lyd) i om lag 10 rom. Prisen ligg på ca. 70 – 90 tusen kr per rom. I dei nye bygga på HiB er teknologien på plass men omfanget av bruken er mindre samanlikna med HSH. Det same gjeld HiSF.

Strømming av undervisning reiser ei rekkje spørsmål av pedagogisk og teknisk art. Når det gjeld pedagogikk vert ein kritisert for å «setja straum på tradisjonell førelesing». Teknisk ser vi at ein t.d. treng juridiske avklaringar, lagringsproblematikk, gjenbruk, automatisering av opptak.

Etterspurnaden er aukande. Særleg det siste året har initiativet om strømming av spesielle føredrag og styremøter vore godt motteke.

Døme på opptak frå Store Auditorium på Stord

Filmstyr/utvikling av digitale læremiddel

Omvendt undervisning har auka trongen for eigenprodusert undervisningsmateriale. Nokre brukar enkle webkamera, mens andre vil ha meir profesjonell hjelp og utstyr. HiB har jobba systematisk med å få volum på denne aktiviteten. Eit døme på dette er etablering av tenesta MediaLab ved Senter for nye medier. Denne utviklinga har ført til nye spørsmål relatert til lagring av slike element, eigarskap, LOR (learning object repository), merittering av god undervisningspraksis m.m.

Mediabibliotek/LOR

Det vert gjort mange ulike filmopptak både av studentar og tilsette. Mange læremiddel vert produsert. Ein treng jobbe meir med lagringsproblematikk. Ein kan gjera avgrensingar i høve til kven som skal få tilgong til produksjonane, indeksering, kategorisering, rettigheter, uniformitet med meir. Bibliotektenestene, særleg ved HiB, har hatt eit blick på dette. Ved HiB har ein oppretta BORA-HiB som er eit digitalt fulltekstarkiv som inneheld vitskaplege publikasjonar frå avdelingar og forskningsssentre på høgskulen³². BORA kan utvidast til at ein også tilgjengeliggjjer video og andre artefakt.

Hovudpoenget er at LOR er viktig for å få etablert ein delingskultur. Heile sektoren jobbar med problemstillingar innanfor dette feltet.

Deling av filer/dokument og bruk av skytenester

Studentar og tilsette har trong for å arbeide med felles dokument. I nokre tilfelle skal ein skriva saman på dokument, i andre samanhengar er målet at ei gruppe tilsette/studentar har tilgong til dei same dokumenta. I ein tidleg fase var det tenkt at LMS skulle ha deler av ein slik funksjon, men slik fungerer det ikkje ved høgskulane. Nye skytenester har dukka opp og er langt betre enn eit LMS.

Funksjonaliteten ein særleg etterspør er:

- samskriving på tvers av institusjonar i sann tid
- stabilitet
- avklaring av spørsmål rundt sensitiv informasjon i skytenester
- tilgongsmuligheter
- integrasjon med andre system (t.d. Feide)
- versjonslogg, registrering av forfattarar m.m.

Nokre av dei tenestene vi ser i bruk i dag er Office 365, Google docs, Box, Facebook

Digital eksamen/vurdering

Eit mål for eksamensarbeidet ved høgskulane er at faglege og administrative rutinar knytta til eksamensavvikling og vurdering skal bli digitale der det er tenleg. Arbeidet med digitalisering av eksamen vert ved HiB leia av ein

³² BORA <https://bora.hib.no/nb/>

prosjektkoordinator i 100% stilling. Til arbeidet er ein person fra IT involvert når det er trong for det. Det er oppretta ei referansegruppe for arbeidet med digitalisering av eksamen og eksamensrutinar. Ved HSH og HiSF har ein også sett i gong prosjekt rundt digital eksamen på liknande måte. Studentane har vore ein sterk pådrivar og synes digitaliseringa har gått for sakte. Wiseflow er det systemet som alle tre høgskulane har teke i bruk. I tillegg er det gjort mindre forsøk med andre system.

Digital eksamen fører til endringar for både studentar, fagtilsette, IT og studieadministrasjonen. Utfordringane er knytt til tekniske utfordringar, datasikkerhet, utvikling av vurderingsformene, fusk og kulturelle endringar.

Oppsummert om teknisk tilrettelegging

Dei nye verkøya og teknologiane vi kort har gjort greie for er innført på ulikt vis i høgskulane både når det gjeld innkjøp, utrulling, opplæring og forankring i institusjonen. Det er dei største satsingane vi her har teke med.

Nokre av teknologiane er til dømes initiert av fagtilsette, heile avdelingar eller IT. Det er stor trong for ei koordinering av kva teknologiar ein skal ta i bruk. Ein må ikkje sentralisera desse oppgåve i så stor grad at den einskilde fagtilsette ikkje får den pedagogiske friheten og fleksibiliteten han skal ha. Samtidig vert det dyrt og ineffektivt om ein ikkje samkjører nokre av tiltaka. Ein av ulempene med måten vi driv på i dag er at det ikkje er godt nok avklara kven som har ansvar for oppfølging av dei investeringane ein gjer. Teknisk brukarstøtte vert til ei viss grad fulgt opp, men pedagogisk oppfølging er mangelvare. Det er trong for meir kompetanse av ein «hybrid» karakter som dekkjer både teknologi, pedagogikk, didaktikk.

Dei teknologiske nyvinningane krev også kompetanse og høgskulane har lagt noko av opplæringa inn i høgskulepedagogikktilbodet. Det er ei lita gruppe som følgjer ei slik opplæring. Opplæring og brukarstøtte er løyst ulikt i alle tre høgskulane. Ein har ei førstelinjestøtte hos alle. Særleg har ein ivareteke LMS-støtte, digital eksamen og nettundervisning ved HSH, HiB og HiSF. Ein bør sjå på utvikling av digital kompetanse for høgskuletilsette i eit meir heilskapleg perspektiv.

Økonomiaspektet må også trekkjast inn når det gjeld teknisk tilrettelegging. Til dømes vil digital eksamen og strømming av undervisning vera kostbare prosjekt som må følgjast med god prosjektstyring. Høgskulen sine strategiske satsingar og digitale investeringar må hengja tett saman.

Slik organiseringa er i dag manglar vi ein heilskapleg strategi, koordinering og forankring for digitaliseringa. Det er uklare skillelinjer mellom dei som arbeider med IT, AV, pedagogisk bruk av IKT, og opplæringstiltaka.

2) Pedagogisk tilrettelegging

Ved HSH starta ein i 2011 eit prosjekt (Kampusbasert E-læring) som særleg skulle ta hand om e-læringsstøtte til fagleg tilsette. Ein skulle arbeida tett med IT-avdelinga slik at pedagogikken var ein del av diskusjonen ved tekniske innkjøp i høgskulen. Det er ein krevjande strategi å arbeide etter. Vi erfarte at fagtilsette ofte arbeider etter ein filosofi der dei 1) først vil vita kva utstyr dei har tilgjengeleg, 2) deretter vil dei lære seg å bruka utstyret og 3) deretter er dei modne for ein pedagogisk diskusjon om korleis dette best mulig kan brukast i mitt fag med mine studentar. I eit «småskala-forsøk» ved HSH var dette ei arbeidsform som fungerte godt og vi fekk sett i gong mange gode prosjekt og satsingar. HiSF har sidan 2011 hatt eit prosjekt for utvikling av digital kompetanse hos tilsette. Prosjektet er godt forankra i leiinga, hos IT og hos studentane men manglar tilstrekkeleg ressursar for å gjera jobben ein ynskjer gjera. Gruppa treng også sterkare myndighet i arbeidet sitt. Ved HiB har ein hatt Senter for Nye medier, men tilsett E-læringskoordinatorar og utpeika superbrukarar på fagavdelingane. Denne

satsinga på slike koordinatorar kan forklarast med at ein no har kome eit hakk lenger og støtta opp om det som tidlegare var forklart som «eldsjel-initiativ» i pedagogiske utviklingsprosessar med IKT.

Når det gjeld spørsmål om og i kor stor grad av teknologien kan brukast seier tilsette at dei ynskjer hjelp til denne delen. Nokre veit kva dei vil og treng berre hjelp til å få det gjennomført, medan andre ynskjer å få presentert ulike løysingar og deretter gjera sine val. Eit mål for HVL må bli at ein definerer ei enno meir koordinert satsing slik at ein kan oppdaga kvarandre og læra meir av kvarandre.

Når vi no går i fusjon med to andre høgskular vil andre framgangsmetodar vera meir hensiktsmessig. Vi er ikkje i «prøvemodus» lenger for digitalisering. Det er bestemt at digital eksamen, meir nettstøtta undervisning, digitale møter skal takast i bruk. Vi er i ein større implementeringsfase der skalering er eit stikkord. Med skalering meiner ein at alle eller mange skal gjennom same prosess/endringsarbeid. Ein må også vurdere korleis ein skal forholde seg til nasjonale fora som Uninett/E-campus samt leverandørar for tekniske løysingar.

I skildringane ovanfor vert det vist til at initiativa frå alle tre høgskulane har sentral forankring, men dei manglar myndighet for å få utført eit godt strategisk arbeid. Det blir viktig å få til i HVL.

Vedlegg 1

Skildring 1: Nettstøtta norskundervisning i lærarutdanninga

Åshild er norsklærer ved Høgskulen Stord/Haugesund. Ho brenn for norskfaget og synes det er synd at det er så få lærarstudentar på 1-7 som ynskjer å fordjupe seg i dette faget. Heldigvis har Åshild gode kollegaer på Høgskulen i Volda(HiVo), Høgskolen i Sogn og Fjordane(HiSF) og på Norsk Lærarakademi (NLA) og det viser seg at alle er i same situasjon. Det er for få studentar til å starta Norsk 2. Kollegaene blir einige om eit studietilbod som går på tvers av 4 institusjonar. Dei utviklar ein felles emneplan, pensum og arbeidsformer. Åshild fekk undervisa i dei emna der ho hadde best ekspertise. Ho samla Stord-studentane på campus, medan dei andre studentgruppene sat på sine tilhøyrande campus og fylgde Åshild via nettet. Fire IKT-avdelingar måtte involverast slik at Åshild fekk ei løysing der HiVo, NLA og HiSF kunne sjå, høyra og kommentera undervisninga til Åshild direkte. Studentane var sjølvstøtt fornøyde med at norsktilbodet kom i gong. Dei synes det var kjekkast når «deira» lærar hadde ansvar for undervisninga fordi det var krevjande å høyra på ein annan lærar via nettet. Prosjektet til Åshild var ein pilot for fleire av faga ved HSH og vart godt motteke i UH Nett vest og leiinga ved dei 4 høgskulane.

Case 1 har vore diskutert i dei norskfaglege miljøa ved høgskulane og ein har fleire negative tankar om dette prosjektet enn positive. Tilbakemeldingane kan kategoriserast utifrå kven som vert involvert i ei slik tilrettelegging:

Fagleg tilsette i norsk:

- Det er svært tidkrevjande å planleggja undervisning med så mange involverte faglærarar
- Kva med kompetanseheving innanfor bruk av digitale verktøy i undervisning?
- Kva skjer med den munnlege aktiviteten til studentane i norsk?
- Vi gjekk bort frå opptak av undervisning fordi vi ønskjer ein dynamisk undervisningssituasjon der faglæraren kan kommunisera med studentane, og spørsmål og svar kan gå begge vegar, utan forseinking i tid. Vi unngjekk også på denne måten spørsmål om opphavsrett, lagringstid, vegring frå faglærarane, med meir.

Eksamensavdelinga:

- Det viste seg at Volda fekk 19 studentar, NLA 6, HiSF 5, og HSH 3. Vurderingsarbeidet vart fordelt slik at kvar institusjon stilte med intern sensor for sine studentar men korleis skulle ein gjera med ekstern sensor?
- Kven har hovudansvar for desse studentane og kor vert studiepoenga delte ut?

IT-avdelinga:

- Kva teknologisk løysing vil passa til denne målgruppa og kven skal avgjera kva teknologi som skal brukast- Norsklærarane krev at vi på IT er tilgjengelege nesten heile tida. Kor skal slike ressursar takast frå?
- Kven har det IKT-pedagogiske ansvaret for denne gjengen med norsk-lærarar?
- Det er krevjande og dyrt for IT når kvart fag vel sine måtar å undervise via nettet på

Studentane:

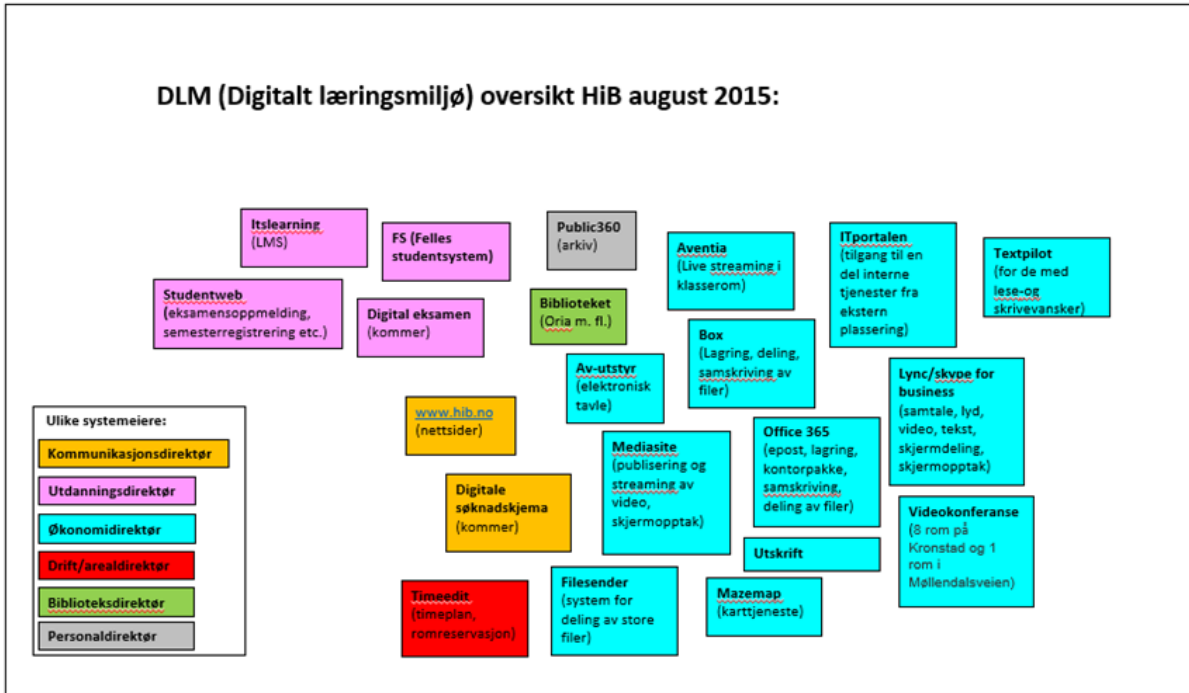
- Kvifor må vi kome til kampus når vi kan følgje denne undervisninga heimefrå?
- Det er litt skummelt å diskutere med læraren frå Bergen som eg berre ser på kamera. Lettare å ta ordet når læraren er i det fysiske klasserommet

Skildring 2: Kartlegging av høgskolens digitale læringsmiljø 2015:

I arbeidet med kartlegging av det digitale læringsmiljøet (DLM) ved HiB, laget ble det laget en illustrasjon som viser hvilke IKT-systemer som inngår i undervisning og hvordan ansvaret for disse sorteres under en rekke ulike direktører. Utgangspunktet for arbeidet var å utarbeide en kravspesifikasjon for høgskolens LMS. Det ble tidlig svært tydelig at høgskolen på den ene siden har en del overlappende IKT-verktøy og på en annen side en

del verktøy som burde vært koblet sammen. I arbeidsgruppen ble det reist en del spørsmål om hvorfor overlappende verktøy var anskaffet og hvorfor verktøy som åpenbart burde vært koblet sammen ikke er det. Hvilke IKT- verktøy har vi? Hvordan snakker de sammen?

Oversikten er ikke uttømmende og inneholder ikke informasjon om hvem som har ansvar for opplæring.

Illustrasjonen viser et ganske kompleks bilde som viser at IKT- verktøyene sorteres under seks direktører. Alle har ansvar for enkelte IKT – løsninger, men ingen har ansvar for helheten av et DLM.

Et resultat av dette er at vi ender opp med tre kalendersystem for planlegging³³, to meldingssystemer³⁴, to skytjenester for fildeling og samskriving³⁵, to systemer for innlevering, vurdering og tilbakemelding på obligatorisk studentarbeid og eksamen³⁶ etc. IKT- løsninger som ikke snakker sammen og som mangler begrunnelse og forankring i virksomhetens arbeidsprosesser, roller og funksjoner. Vi ser informasjonssiloer som fører til tungvinte og kostnadsdrivende arbeidsprosesser. Illustrasjonen synliggjør at det er omstendelig og kan være utfordrende å få et helhetlig strategisk arbeid med digitalisering. Det er mange systemer som burde vært tettere integrert, og det er uklare ansvarsområder når det kommer til hvem som har ansvar for oppfølging og opplæring i de anskaffede systemene.

³³ Timeedit, outlook-kalender og itslearning-kalender

³⁴ Outlook og meldingssystem på itslearning

³⁵ Box og Office 365 /

³⁶ Wiseflow og itslearning

Skildring 3: Digital eksamen sett frå ulike personer

Faglæraren sitt perspektiv

Margot underviser i eit idrettsemne ved Høgskulen på Vestlandet og har lenge ynskt å gjennomføre skuleeksamen digitalt. Måten ho tidlegare har lagt opp eksamen på, har hindra henne i dette. I emneplanen står det at studentane skal kunne kjenne att og gje ei god skildring av korleis musklane arbeider ved fysisk aktivitet. Det har vist seg at teikningar er den beste måten å få til dette på, og har vore avgjerande for studentar som har plassert seg mellom to karakterar.

Ho tek kontakt med eksamenskontoret og legg fram problemet. Eksamenskontoret tilbyr prøveeksamen for å luke vekk eventuelle problem og gjere både student og faglærer trygge på at digital eksamen er eit godt alternativ til den tradisjonelle skuleeksamenen med penn og papir. Det vert spesielt lagt fokus på bilettaking av eigne teikningar.

På eksamensdagen gjennomfører 80% digital eksamen medan dei resterande held seg til penn og papir. Eksamenssvara frå sistnemnde gruppe vert ettersendt gjennom posten medan sensorane får tilgang på dei digitale eksamenssvara allereie dagen etter. Studentane som leverer digitalt, har lagt ved bilete av teikningane sine og dessutan forsøkt å teikne direkte i eksamensplattforma. Sensorane får tilgang på teikningar som er fargekoda og har lik forståing for kva studentane har ynskt å formidle. Dei fysiske teikningane er derimot ikkje like for intern og ekstern sensor. Ekstern sensor har fått tilsendt dei gule gjennomslagsarka og ser utelatande grå teikningar. Intern sensor har derimot moglegheita til å sjå om studentane har ynskt å klårgjere ved hjelp av fargepennar.

Sensoren sitt perspektiv

Guro er oppnemnt som ekstern sensor i eit idrettsemne ved Høgskulen på Vestlandet. Ho får beskjed av emneansvarleg at eksamen skal gjennomførast digitalt og at ho ikkje vil få tilgang på eksamenssvara i papir. Guro har aldri sensurert ein digital eksamen før og er noko skeptisk. Sidan sensurfristen ikkje er før i midten av januar, hadde Guro tenkt å ta med seg eksamenssvara på juleferie. Ho vil ha god tilgang til straum, men nettet vil verte eit stort problem på turen ho har booka. Ho reiser tre dagar etter at eksamen er gjennomført og vil returnere dagen før sensurfrist. Guro vil med andre ord ikkje ha høve til å vurdere eksamenssvara om ho ikkje kan ta dei med seg. Ho har fått vite at eksamenssvara vil vere tilgjengelege allereie dagen etter og at det vil vere mogleg for henne å laste ned alle svara på datamaskina ho skal ha med på ferie.

Studenten sitt perspektiv

Oddvar skal opp i eksamen i eit idrettsemne. Han har fått vite at denne eksamen kan gjennomførast digitalt og er kalla inn til ein prøveeksamen. Dette skulle i utgangspunktet passe Oddvar godt då han tidlegare har fått kritikk for handskrifa si og ofte har fått dårleg tid mot slutten av eksamen. Likevel er Oddvar noko skeptisk til digital eksamen. Han har mange spørsmål kring gjennomføringa.

Under prøveeksamen får Oddvar vite at det vil vere god tilgang til stikkontakter og at utvida tid vil vere tillagt i eksamensplattforma. Ved nettverksbrot og andre datarelaterte problem, vil IT stille med utlåns-PC-ar og sørgje

for at eksamen går som planlagt. Oddvar får òg opplæring i korleis han tek bilete av teikningar og i det heile korleis han kan teikne enkle teikninga i sjølve programmet.

Under eksamen mister Oddvar nettverkstilgangen og seier frå til eksamensvakta. IT vert tilkalla og det viser seg at det er datamaskina til Oddvar som har vanskar med å kople seg på det trådlause nettet. IT hjelp Oddvar med å lagre det han har skrive lokalt og tilbyr han å låne ein PC slik at han fått fullført eksamen. Oddvar held soleis fram med å svare på eksamensoppgåvene og leverer i god tid.

Skildring 4: Forskningsdata

En forsker ved AIØ og hennes kolleger ved andre institusjoner i Norge ønsker å søke midler fra Norges forskningsråd til et større prosjekt innen fornybar energi. Prosjektet er omfattende og vil gå over flere år. Prosjektet er en videreføring av et prosjekt hun ledet tidligere hvor midlene også kom fra forskningsrådet. Forskeren føler seg derfor trygg på de administrative prosessene rundt søknaden.

Når forskeren setter seg mer inn i forskningsrådet sine retningslinjer ser hun imidlertid at forskningsrådet stiller en del nye krav til henne og hennes forskerkollegaer denne gangen. De nye kravene som hun er usikker på dreier seg i stor grad om deling og åpning av data og publikasjonene knyttet prosjektet. I følge forskningsrådet skal «forskningsdata [...] være tilgjengelig for relevante brukere, på like betingelser, til lavest mulig kostnad.» Og i tillegg er det et krav om at publikasjoner som skal publiseres Open Access hvis mulig.

Forskeren blir usikker på hva dette betyr og hvordan hun skal gå frem for å møte forskningsrådet sine retningslinjer på dette område. Hun tenker derfor at hun tidlig i søknadsprosessen må finne ut av hva dette betyr. Hun er litt usikker på hvor hun skal finne hjelp, men kommer på at hun tidligere har vært på et Open Access-seminar i regi av biblioteket, og tenker at de kanskje også kan hjelpe med dette. Hun tar derfor en telefon til biblioteket, og får snakke med en ansatt som kan mye om «Open Science» og de spesifikke kravene som forskningsrådet stiller.

Under et møte med biblioteket får forskeren forklart hvordan infrastrukturen for dette fungerer i Norge og spesifikke råd som kan hjelpe henne i utformingen av en søknad til forskningsrådet. Eksempler på råd hun får fra biblioteket er; hvilke tjenester som støtter lagring av denne typen forskningsdata, hva en datahåndteringsplan er og hvordan denne skal se ut, hvilke nasjonale datalagringstjenester som støtter åpning og deling av data, og hva dette betyr i praksis. Hun får også informasjon om andre aspekt ved open science, som creative commons-lisenser, hvordan hun kan søke etter data innen sitt fagfelt, åpen publisering og åpen fagfellevaluering. Etter møtet føler forskeren at hun kan mer om dette aspektet ved forskning.

Forskeren er nå trygg på at hun har den informasjonen hun behøver for å kunne stå sterkere i sin søknad til forskningsrådet, og hun har personer ved biblioteket hun kan snakke med dersom hun skulle ha flere spørsmål underveis i prosessen. Hun har også fått tilbud fra biblioteket om mer praktisk hjelp dersom prosjektet får pengene. Hun vil da kunne få praktisk hjelp i forhold til hvem de skal kontakte for å lagre data, hvordan hun går frem for å beskrive dataene som hun skal dele (metadata) hvordan hun må tilrettelegge dataene for å kunne dele disse på en god måte.

Denne casen er en tenkt situasjon i biblioteket ved HVL om 2-3 år. Spørsmålet fra forskeren kunne ha blitt stilt allerede i dag, men biblioteket har foreløpig ikke på plass et tjenestetilbud for lagring av forskningsdata. Dette er noe vi ønsker å tilby i fremtiden, og noe universitetsbibliotek rundt om i verden allerede jobber med. Tjenestetilbudet vil i første rekke være veiledning og brukerstøtte, forskeren vil sannsynligvis ha behov for hjelp til å utforme en datahåndteringsplan, velge et arkiv for lagring og ikke minst hjelp til å velge riktige lisenser og riktige metadata for lagring og deling. Muligens kan det også bli snakk om et lokalt arkiv ved HVL for lagring av data.

Bruk av metadata og systemer for lagring og gjenfinning av data er noe bibliotek alltid har jobbet med, men det vil kreve en kompetanseheving blant bibliotekpersonalet hvis vi skal få dette tilbudet på plass. Det vil også kreve samarbeid med forskningsadministrasjon og IT, og evt. en ny enhet ved HVL som får ansvar for digitalisering. Hvis tjenesten kommer i gang er det også behov for gode digitale veiledningstjenester sånn at forskeren før hun ringer til biblioteket kan finne god informasjon og hjelp enten på bibliotekets hjemmesider eller i form av en digital opplæringsportal for ansatte. Her er samarbeid med Senter for nye medier (eller en tilsvarende enhet i

HVL) aktuelt. Det må også avgjøres om HVL skal utarbeide en egen policy for åpne forskningsdata på linje med open access, og hvor ansvaret for å utarbeide denne eventuelt skal ligge.

Skildring 5: Studentane sin kvardag

I et digitaliseringsprosjekt er det viktig med et studentperspektiv, studentene befinner seg i høgskolen i et relativt kort tidsrom (3. -5. år) og vil ha nye perspektiver på temaet, da det kontinuerlig er en tilstrømning med nye personer som gjerne ser ting på en annerledes måte. Studentene er også knyttet opp mot den digitale utviklingen og følger de nye trendene og brukervanene som etablerer seg i samfunnet.

I dette prosjektet har det vært tre studenter, en fra hver høgskole, som har snakket med medstudenter og undersøkt hva studentene mener er viktig den nye høgskolen prioriterer og velger av digitale løsninger og undervisningsformer i fremtiden.

Studentperspektivet kan deles opp i to kategorier, kort og lang sikt. På kort sikt har studentene klare formeninger om hvordan dagens it løsninger kan endres og forbedres, mens på lang sikt er det ønske om hvordan læring skal foregå. Jo lengre ut i tidshorizonten man beveger seg, jo mer diffus blir målene og forskjellen mellom meningene kommer frem.

Kort sikt

Brukervennlighet er et sentralt tema. I dag benyttes en rekke forskjellige portaler og tjenester for å arbeide med studiet. Denne oppdelingen føles som lite oversiktlig og tungvint, og er en tidstyv for studentene. Med å dele opp informasjonskanalene blir det vanskelig for studenten å holde seg oppdatert på meldinger og endringer som kommer underveis, og mange bruker 3. parts løsninger som facebook for å holde seg oppdatert, med forventningen om at når noen oppdager viktig informasjon deles dette videre med andre. Dette er en usikker og lite hensiktsmessig måte å arbeide på, og noe studentene vil endre på.

Følgende arbeidsoppgaver / tjenester gjøres på separate plattformer:

- Oppmelding og informasjon om eksamen
- Mota og sende inn innleveringer
- Studentmail
- Booke grupperom
- Timelister
- Print

I tillegg blir informasjonen fra faglærer formidlet gjennom en eller flere av følgende kanaler: itslearning, studentmail, muntlig i timen og facebook.

I forbindelse med innkjøp av nytt LMS (Learning Management System) er ønsket at alle disse nevnte punktene samles og integreres inn i et nytt LMS. Et slikt system bør også ha en app med støtte for android, apple og windows telefoner, der man kan få opp viktige meldinger og endringer som har blitt gjort.

Et nytt LMS bør også ha mulighet for integrasjon av 3. parts programvare, en slik løsning.

I dag er meldinger på LMS og studentmail to forskjellige tjenester som fungerer uavhengig av hverandre, med å smelte disse to sammen til et, vil informasjonen kunne samles på et sted.

Digital kompetanse er et viktig tema, for å ha et effektivt og godt læringsmiljø er det vesentlig for studentene at de faglige ansatte behersker de digitale verktøyene og hjelpemidlene som finnes. Dagens situasjon oppleves som

veldig delt, der et lite andel av de faglige ansatte har god kunnskap og forståelse om de løsningene som finnes, mens en relativt stor andel har sviktende kunnskaper om dette, noe som er til stor frustrasjon for studentene.

Det er derfor helt nødvendig at de faglige ansatte får den opplæringen og kompetansen de trenger for å kunne arbeide effektivt opp imot studentene.

Digitale forelesninger er muligens det som oftest kommer frem når temaet drøftes med studentene.

Kort sikt

På kort sikt ønsker studentene å forenkle studiehverdagen, samt å gjøre pensum og forelesninger digitale.

Lang sikt

Studentene ønsker ikke å gjøre seg avhengig av å oppholde seg på bestemte steder til bestemte tidspunkt. Et annet viktig prinsipp er at utdanning skal være tilgjengelig for alle.

Vedlegg 3: Delleveranse 2

**Høgskulen
på Vestlandet**

**Delleveranse 2 – Kartlegging av
infrastruktur**

Forprosjekt digitalisering

Digitalisering er kommet for å bli, det har de tre høyskolene som nå fusjonerer til Høgskolen på Vestlandet (HVL) skjønnt lenge. Arbeidet med å digitalisere hverdagen til studenter, forelesere og administrativt ansatte har pågått i lang tid allerede. Systemer som brukes i dag er både egen utviklete løsninger samt kommersielle løsninger. Dette dokumentet tar mål av seg til å gi en oversikt over hvilke digitale løsninger som brukes ved Høgskulen i Sogn og Fjordane (HiSF), Høgskolen i Bergen (HiB) og Høgskolen Stord/Haugesund (HSH).

Prosjektgruppen «Sikker drift» har laget en oversikt over den digitale infrastrukturen. Denne oversikten viser tekniske løsninger som er i bruk i dag. Oversikten viser også hvilke systemer Sikker drift vil ta med inn i HVL. Oversikten viser at store og tunge systemene er basert på statlige eller private løsninger, for eksempel: LMS (*Learning Management System, Fronter og It's Learning*), e-post og telefoni.

Digitalisering av administrative tjenester er i liten eller ingen grad dekket av denne kartleggingen. Her er fokuset lagt på digital undervisning og digital tilbakemelding. En liten forundersøkelse ble gjennomført ved å sende et spørreskjema til alle dekanene på de tre høyskolene resultatet vises under, der var seks avdelinger som svarte og resultat i tabell 1 viser hvor mange som har krysset for alternativene har/har ikke. Avdelingene som valgte å svare er:

- *Avdeling for lærerutdanning og idrett HiSF (Høgskulen i Sogn og Fjordane)*
- *Nautikk, HSH (Høgskolen Stord/Haugesund)*
- *Ingeniør og økonomi, HiB (Høgskolen i Bergen)*
- *Ingeniør og naturfag, HiSF*
- *Ingeniør, HSH*
- *Allmennlærer, HiB*

Løsning:	Har	Har ikke
1. Filming av forelesninger	6	
2. Forelesning som små filmsnutter	6	
3. Flipped classroom med bruk av filmsnutter/videoforelesning.	5	1
4. Digitale lærebøker	6	
5. Digitale tilbakemeldingsformer, questback, tester på LMS,	6	
6. Digitale eksamner	5	1
7. Streamet forelesning til nett	4	2
8. Streamet forelesning til annen lokasjon	4	2
9. Videokonferanse forelesning	4	2
10. Digitaletavler	6	

Tabell 1: Resultat av forundersøkelse

Tabell 1 viser at det digitalisering er inne i de fleste avdelinger som har valgt å svare på forundersøkelsen. Det undersøkelsen ikke sier noe om er omfanget av aktivitetene. Men erfaringen tilsier at aktivitetene finnes og at

det er valg et system for dem. Dette betyr ikke at Systemet/metoden er tatt i bruk gjennom hele studiet. Dette kan skyldes manglende kunnskap hos foreleser eller pedagogiske vurderinger. Den eneste helsefag avdelingen som har svart er fra HiB og de var ganske lik resten av HiB.

Løsning:	
1. Filming av forelesninger	Adobe, ECHO 360, Aventura AVTV
2. Forelesning som små filmsnutter	Adobe, Campus Increment, You Tube, SIMpLe, Screencast o matic, swirl, twincat, matlab, Office mix, Media lab studio(Senter for nye medier)
3. Flipped classroom med bruk av filmsnutter/videoforelesning.	Adobe, Campus Increment, You Tube
4. Digitale lærebøker	læremiddel på nett, ja; Fronter
5. Digitale tilbakemeldingsformer, questback, tester på LMS,	Adobe, Fronter, kahoot, Campus Increment, WebWork, Questback, teamviewer, Google forms, excel fom
6. Digitale eksamner	WiseFlow, Fronter
7. Streamet forelesning til nett	Adobe, WisIQ,
8. Streamet forelesning til annen lokasjon	Ikke spesifisert
9. Videokonferanse forelesning	Ikke spesifisert
10. Digitaletavler	Smartboard, padlet, Wacom, Smartnoote 11,

Legger man bare tabell 1 til grunn kan det se ut som om at digitaliseringen av HVL er så godt som ferdig og man kan gå over i en driftsfase. . Legger man derimot tabell 2 til grunn er dette bildet ikke så rosenrødt. Tiden som var tilgjengelig for undersøkelser var knapp. Digitaliseringsgruppens medlemmer sitter også med en bestemt oppfatning av at det er en lang vei å gå før man kan si at HVL er en digital tilpasset høyskole.

HVL er samkjørte når det kommer til administrative systemer som lønn(SAP), regnskap(Agresso), fakturering(Basware), studieadministrasjon(FS) og saksbehandling og arkivsystem(p360) grunnlaget fra sikker drift gir ingen informasjon om HiSF, men etter samtale med HiSF blir det bekreftet at disse systemene også brukes ved HiSF.

Bibliotekene bruker Alma og forsknings-dokumentasjon og publisering registreres i CRISTin.

Dette betyr at det trengs flere og grundigere utredninger rundt den digitale tilstanden ved HVL, spesielt knyttet til undervisning, og disse utredningene trenger støtte fra styret slik at man utreder løsninger som HVL vil og kan stå inne for. Veivalget bør baseres seg på beslutninger tatt i styret ved HVL.

Prosjekt	Oppgave	Plan	Utførelse	Resultat	Oppfølging
Prosjekt 1	Oppgave 1.1	Oppgave 1.1.1	Oppgave 1.1.1.1	Oppgave 1.1.1.1.1	Oppgave 1.1.1.1.1.1
Prosjekt 2	Oppgave 2.1	Oppgave 2.1.1	Oppgave 2.1.1.1	Oppgave 2.1.1.1.1	Oppgave 2.1.1.1.1.1
Prosjekt 3	Oppgave 3.1	Oppgave 3.1.1	Oppgave 3.1.1.1	Oppgave 3.1.1.1.1	Oppgave 3.1.1.1.1.1
Prosjekt 4	Oppgave 4.1	Oppgave 4.1.1	Oppgave 4.1.1.1	Oppgave 4.1.1.1.1	Oppgave 4.1.1.1.1.1
Prosjekt 5	Oppgave 5.1	Oppgave 5.1.1	Oppgave 5.1.1.1	Oppgave 5.1.1.1.1	Oppgave 5.1.1.1.1.1
Prosjekt 6	Oppgave 6.1	Oppgave 6.1.1	Oppgave 6.1.1.1	Oppgave 6.1.1.1.1	Oppgave 6.1.1.1.1.1
Prosjekt 7	Oppgave 7.1	Oppgave 7.1.1	Oppgave 7.1.1.1	Oppgave 7.1.1.1.1	Oppgave 7.1.1.1.1.1
Prosjekt 8	Oppgave 8.1	Oppgave 8.1.1	Oppgave 8.1.1.1	Oppgave 8.1.1.1.1	Oppgave 8.1.1.1.1.1
Prosjekt 9	Oppgave 9.1	Oppgave 9.1.1	Oppgave 9.1.1.1	Oppgave 9.1.1.1.1	Oppgave 9.1.1.1.1.1
Prosjekt 10	Oppgave 10.1	Oppgave 10.1.1	Oppgave 10.1.1.1	Oppgave 10.1.1.1.1	Oppgave 10.1.1.1.1.1
Prosjekt 11	Oppgave 11.1	Oppgave 11.1.1	Oppgave 11.1.1.1	Oppgave 11.1.1.1.1	Oppgave 11.1.1.1.1.1
Prosjekt 12	Oppgave 12.1	Oppgave 12.1.1	Oppgave 12.1.1.1	Oppgave 12.1.1.1.1	Oppgave 12.1.1.1.1.1
Prosjekt 13	Oppgave 13.1	Oppgave 13.1.1	Oppgave 13.1.1.1	Oppgave 13.1.1.1.1	Oppgave 13.1.1.1.1.1
Prosjekt 14	Oppgave 14.1	Oppgave 14.1.1	Oppgave 14.1.1.1	Oppgave 14.1.1.1.1	Oppgave 14.1.1.1.1.1
Prosjekt 15	Oppgave 15.1	Oppgave 15.1.1	Oppgave 15.1.1.1	Oppgave 15.1.1.1.1	Oppgave 15.1.1.1.1.1
Prosjekt 16	Oppgave 16.1	Oppgave 16.1.1	Oppgave 16.1.1.1	Oppgave 16.1.1.1.1	Oppgave 16.1.1.1.1.1
Prosjekt 17	Oppgave 17.1	Oppgave 17.1.1	Oppgave 17.1.1.1	Oppgave 17.1.1.1.1	Oppgave 17.1.1.1.1.1
Prosjekt 18	Oppgave 18.1	Oppgave 18.1.1	Oppgave 18.1.1.1	Oppgave 18.1.1.1.1	Oppgave 18.1.1.1.1.1
Prosjekt 19	Oppgave 19.1	Oppgave 19.1.1	Oppgave 19.1.1.1	Oppgave 19.1.1.1.1	Oppgave 19.1.1.1.1.1
Prosjekt 20	Oppgave 20.1	Oppgave 20.1.1	Oppgave 20.1.1.1	Oppgave 20.1.1.1.1	Oppgave 20.1.1.1.1.1
Prosjekt 21	Oppgave 21.1	Oppgave 21.1.1	Oppgave 21.1.1.1	Oppgave 21.1.1.1.1	Oppgave 21.1.1.1.1.1
Prosjekt 22	Oppgave 22.1	Oppgave 22.1.1	Oppgave 22.1.1.1	Oppgave 22.1.1.1.1	Oppgave 22.1.1.1.1.1
Prosjekt 23	Oppgave 23.1	Oppgave 23.1.1	Oppgave 23.1.1.1	Oppgave 23.1.1.1.1	Oppgave 23.1.1.1.1.1
Prosjekt 24	Oppgave 24.1	Oppgave 24.1.1	Oppgave 24.1.1.1	Oppgave 24.1.1.1.1	Oppgave 24.1.1.1.1.1
Prosjekt 25	Oppgave 25.1	Oppgave 25.1.1	Oppgave 25.1.1.1	Oppgave 25.1.1.1.1	Oppgave 25.1.1.1.1.1
Prosjekt 26	Oppgave 26.1	Oppgave 26.1.1	Oppgave 26.1.1.1	Oppgave 26.1.1.1.1	Oppgave 26.1.1.1.1.1
Prosjekt 27	Oppgave 27.1	Oppgave 27.1.1	Oppgave 27.1.1.1	Oppgave 27.1.1.1.1	Oppgave 27.1.1.1.1.1
Prosjekt 28	Oppgave 28.1	Oppgave 28.1.1	Oppgave 28.1.1.1	Oppgave 28.1.1.1.1	Oppgave 28.1.1.1.1.1
Prosjekt 29	Oppgave 29.1	Oppgave 29.1.1	Oppgave 29.1.1.1	Oppgave 29.1.1.1.1	Oppgave 29.1.1.1.1.1
Prosjekt 30	Oppgave 30.1	Oppgave 30.1.1	Oppgave 30.1.1.1	Oppgave 30.1.1.1.1	Oppgave 30.1.1.1.1.1
Prosjekt 31	Oppgave 31.1	Oppgave 31.1.1	Oppgave 31.1.1.1	Oppgave 31.1.1.1.1	Oppgave 31.1.1.1.1.1
Prosjekt 32	Oppgave 32.1	Oppgave 32.1.1	Oppgave 32.1.1.1	Oppgave 32.1.1.1.1	Oppgave 32.1.1.1.1.1
Prosjekt 33	Oppgave 33.1	Oppgave 33.1.1	Oppgave 33.1.1.1	Oppgave 33.1.1.1.1	Oppgave 33.1.1.1.1.1
Prosjekt 34	Oppgave 34.1	Oppgave 34.1.1	Oppgave 34.1.1.1	Oppgave 34.1.1.1.1	Oppgave 34.1.1.1.1.1
Prosjekt 35	Oppgave 35.1	Oppgave 35.1.1	Oppgave 35.1.1.1	Oppgave 35.1.1.1.1	Oppgave 35.1.1.1.1.1
Prosjekt 36	Oppgave 36.1	Oppgave 36.1.1	Oppgave 36.1.1.1	Oppgave 36.1.1.1.1	Oppgave 36.1.1.1.1.1
Prosjekt 37	Oppgave 37.1	Oppgave 37.1.1	Oppgave 37.1.1.1	Oppgave 37.1.1.1.1	Oppgave 37.1.1.1.1.1
Prosjekt 38	Oppgave 38.1	Oppgave 38.1.1	Oppgave 38.1.1.1	Oppgave 38.1.1.1.1	Oppgave 38.1.1.1.1.1
Prosjekt 39	Oppgave 39.1	Oppgave 39.1.1	Oppgave 39.1.1.1	Oppgave 39.1.1.1.1	Oppgave 39.1.1.1.1.1
Prosjekt 40	Oppgave 40.1	Oppgave 40.1.1	Oppgave 40.1.1.1	Oppgave 40.1.1.1.1	Oppgave 40.1.1.1.1.1
Prosjekt 41	Oppgave 41.1	Oppgave 41.1.1	Oppgave 41.1.1.1	Oppgave 41.1.1.1.1	Oppgave 41.1.1.1.1.1
Prosjekt 42	Oppgave 42.1	Oppgave 42.1.1	Oppgave 42.1.1.1	Oppgave 42.1.1.1.1	Oppgave 42.1.1.1.1.1
Prosjekt 43	Oppgave 43.1	Oppgave 43.1.1	Oppgave 43.1.1.1	Oppgave 43.1.1.1.1	Oppgave 43.1.1.1.1.1
Prosjekt 44	Oppgave 44.1	Oppgave 44.1.1	Oppgave 44.1.1.1	Oppgave 44.1.1.1.1	Oppgave 44.1.1.1.1.1
Prosjekt 45	Oppgave 45.1	Oppgave 45.1.1	Oppgave 45.1.1.1	Oppgave 45.1.1.1.1	Oppgave 45.1.1.1.1.1
Prosjekt 46	Oppgave 46.1	Oppgave 46.1.1	Oppgave 46.1.1.1	Oppgave 46.1.1.1.1	Oppgave 46.1.1.1.1.1
Prosjekt 47	Oppgave 47.1	Oppgave 47.1.1	Oppgave 47.1.1.1	Oppgave 47.1.1.1.1	Oppgave 47.1.1.1.1.1
Prosjekt 48	Oppgave 48.1	Oppgave 48.1.1	Oppgave 48.1.1.1	Oppgave 48.1.1.1.1	Oppgave 48.1.1.1.1.1
Prosjekt 49	Oppgave 49.1	Oppgave 49.1.1	Oppgave 49.1.1.1	Oppgave 49.1.1.1.1	Oppgave 49.1.1.1.1.1
Prosjekt 50	Oppgave 50.1	Oppgave 50.1.1	Oppgave 50.1.1.1	Oppgave 50.1.1.1.1	Oppgave 50.1.1.1.1.1

Sektorapplikasjoner

System	HISF	HIB	HSH	Mer
Studentadministrasjon		FS Håvard Moe Hagen, FS administrator	FS Kjetil Hågenvik, FS kontaktperson	FS leverandør: FSAT FSAT kontakt for fusjoner: Knut Løvold
Lønn		SAP	SAP Kirsten Bakken, økonomisjef May Britt Sandstg, lokalt systemansvarlig for SAP	SAP leverandør: Direktoratet for økonomiforvaltning DFØ kontakt for SAP-fusjoner: Maren Bryne Aas, prosjektleder Telefon: +47 90885898 E-post: MarenBryne.Aas@dfø.no
Operativt økonomi- og regnskap		Agresso	Agresso Bert Hovden Fagertun, økonomi og regnskap	Agresso leveres og driftes av Uninett Uninett hovedansvarlig: Terje Aandalen Mobil: +47 92233761 Telefon: +47 73557952 E-post: terje.aandalen@uninett.no
Bestillings- og fakturasystem		Basware	Basware Bert Hovden Fagertun, økonomi og regnskap	Leverandør: Basware AS (en bestillingsmodul og en fakturamodul levert av Basware under avtale med Uninett) Uninett kontaktperson: Jørgen Berg Lauvsnes Mobil: +47 93011748 Telefon: +47 73557983 E-post: jorgen.lauvsnes@uninett.no
Saksbehandlings- og arkivsystem		P360 Astrid Alraek Optun, arkivleder	P360 Bodil Grønnevik, arkivleder	P360 leverandør: Software Innovation (under en rammeavtale med Uninett) Uninett tjenesteanvarlig: Lef Kristansen Mobil: +47 97506085 Telefon: +47 73557939 E-post: lef.kristansen@uninett.no

Sektorapplikasjoner

Forsknings- dokumentasjon/ publisering		CRISTIN Monica Roos, universitetsbibliotekar	CRISTIN Camilla Wang Pedersen, avdelingsbibliotekar	CRISTIN leverandør: Uio (CRISTin) og USIT
Bibliotek		Alma Bård Seterås, seniorkonsulent	Alma Camilla Wang Pedersen, avdelingsbibliotekar	Den nye bibliotekløsningen fra Ex Libris bygger på produktet Alma i et samspill med sluttbrukerverktøyet Primo.
Avis- og journaldatabaser (biblioteket)				
LMS		Itselearning Johan Bruland, seniorkonsulent	Frontier Paul Glenn, IT prosjektleder	

Vedlegg 4: Delleveranse 3

**Høgskulen
på Vestlandet**

Delleveranse 3 – Internasjonal og nasjonal kunnskapsstatus

Forprosjekt digitalisering

Delleveranse 3 har følgjande bestilling:

Internasjonal og nasjonal kunnskapsstatus knytt til digital samhandling, digitalisering av administrative arbeidsprosessar, digitalt støtta undervisning og forskning med og om digitale verkty og prosessar – kva veit vi, kva bør vi vite, kva kan vi forvente framover?

Det er ein svært omfattande leveranse ein her ber om og for å gjera ei avgrensing vert det i denne leveransen fokusert på ***kva endringar ein ser føre seg i høgare utdanning som følgje av den teknologiske utviklinga.***

Status i UH sektoren

Digitalisering av UH-sektoren vert sett på og arbeidd med frå fleire hald. Kunnskapsdepartementet si satsing på digitalisering må følgja regjeringa sine politiske føringar. Sentralt her står Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) sitt arbeid med «Digital agenda», «Digitaliseringsrundskrivet» og «Stortingsmelding nr 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet» frå Kunnskapdepartementet. Det er KMD som arbeider med ny digital agenda for Norge og stikkord for dette arbeidet er brukarorientering, innovasjon og nyskaping, kompetanse og deltaking, moderne tenester med høg kvalitet og effektivisering og produktivitetsvekst. «Digitaliseringsrundskrivet» er ei samstilling av pålegg og tilrådingar vedrørande digitalisering i offentlig sektor, og gir et heilskapleg bilde av kva føringar som gjeld. Nokre hovudpunkt frå «Digitaliseringsrundskrivet» er arbeid med:

- Digitalisering av verksemda sine tenester
- Bruk av nasjonale felleskomponentar
- Arkitektur og standardar
- Informasjonssikring
- Planlegging og styring av større IKT-prosjekt(prosjektvegvisaren)
- Gevinstrealisering
- Krav til IKT-relaterte satsingsforslag

Blant føringane nevnt over er det særleg er Strukturreforma i høgare utdanning HVL i stor grad må forholda seg til:

«Meld St. nr. 18 (2014-2015) Konsentrasjon for kvalitet»

Reforma har som mål at Norge skal klare omstille seg for å møte samfunnsendringane og for å sikre arbeidsplasser og velferd i framtida. Ein viktig nøkkel er auka kvalitet i høgare utdanning og forskning. Derfor

endrar ein universitets- og høgskulesektoren og samlar ressursane på færre, men sterkare institusjonar. Når det gjeld teknologifokus seier strukturreforma at:

«Høyere utdanning må forberede studenter på arbeidsoppgaver som ennå ikke finnes, teknologier som ennå ikke er oppfunnet og problemer vi ennå ikke vet vil oppstå.» s. 11

Og vidare:

«Den teknologiske utviklingen fører til at utdanning, i større grad enn tidligere, tilbys på tvers avregioner og landegrenser. Det siste tiåret har omfanget av åpent tilgjengelig læringsmateriell, digitale læringsressurser og hele utdanningstilbud fra anerkjente høyere utdanningsinstitusjoner og ideelle stiftelser vokst betraktelig. Nettbaserte studier åpner for et spekter av nye pedagogiske virkemidler. Denne utviklingen vil kunne medføre en grunnleggende endring i student- og lærerrollene og i undervisnings- og læringsformene i høyere utdanning, og samtidig øke tilgjengeligheten til høyere utdanning. Det er viktig at norske læresteder utnytter de teknologiske mulighetene til å utvikle utdanningstilbud av høy kvalitet og gjøre dem tilgjengelige for studenter over hele landet.» (s 19)

Nokre fleire av hovudpunkta frå Stortingsmeldinga er:

- Utnytting av IKT-infrastruktur for å skape effektivitet og kvalitet
- Gevinstrealisering
- Kompetanse, organisering og leiding er viktige forutsetningar for suksess
- Trong for ein heilskapleg strategi
- Vidare utvikling av fellesløysingar og fellestenester
- Ta i bruk skyteknologi
- Utnytte mulighetane som vert skapa i fusjonsprosessane

Som ei oppfølging av stortingsmelding 18 (2014–2015) – Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren sette KD ned ei «Arbeidsgruppe for IKT-strategi og helhetlige løysningar i norsk universitets- og høgskolesektor».

«Arbeidsgruppe for IKT-strategi og helhetlige løysningar i norsk universitets- og høgskolesektor»

Mandatet for arbeidsgruppa var som følgjande (noko forkorta):

- *Foreslå en IKT-strategi for UH-sektoren. Strategien bør ha som ett av ev. flere mål å sikre koordinering, samhandling og kompetanseoverføring.*
- *Foreslå tiltak for å gi mer enhetlig organisering og færre institusjonsvise løysninger.*
- *Foreslå hvordan UH-sektoren kan sørge for at studenter og ansatte, innen alle fagmiljøer inkl. tekniske og administrative, tilbys relevante tjenester og hjelpemidler som legger til rette for en mobil og dynamisk studie- og arbeidshverdag.*
- *Foreslå hvordan systemer og hjelpemidler, både til utdanning, forskning og administrasjon, mest mulig hensiktsmessig kan anskaffes, organiseres og brukes. Hva kan være felles for sektoren, hva kan være felles for grupper av institusjoner og hva bør institusjonene selv ha ansvaret for alene?*

- *Foreslå hvordan UH-sektoren selv kan sørge for at systemene bygger på mest mulig hensiktsmessig IKT-arkitektur, slik at de legger til rette for samarbeid, informasjonsutveksling og gjenbruk av informasjon.*³⁷

Arbeidsgruppa leverte i juli 2016 sin første av seks delleveransar «IKT-strategi for utdanning». (Dei andre leveransane er 1) administrative tenester, 2) forskning, 3) informasjonssikkerhet, 4) infrastruktur 5) organisering og styring). Innleiingsvis i rapporten «IKT strategi for utdanning» (s.5) gjer ein ei inndeling:

«Det som omtales som digitaliseringen av utdanning i UH-sektoren, foregår langs to akser, som delvis er overlappende:

- grunnleggende digitalisering av virksomheten og*
- bruk og utvikling av digitale løsninger i nye læringsprosesser.»*

Det er smart å gjere ei slik inndeling. Digitalisering omfattar så mykje og dersom ein ikkje avklarar og definerer arbeidet rundt digitalisering snakkar ein lett forbi kvarandre. Det er også slik at desse to aksane vil ha ulike strategier for implementering i høgskulen. Det kan sjå ut som i) får god drahjelp frå nasjonalt nivå medan ii) må løysast meir lokalt.

Norsk universitets- og høgskulesektor var tidleg ute med satsing på Internett. Alle statlege høgskular vart kopla til Internett frå 1993. Frå 1993 har Uninett vore det nasjonale forskingsnett som arbeider med fellesløyser. Ei anna sentral nasjonal satsing har vore eCampus-programmet (2012-2016), koordinert av Uninett. eCampus har bygd infrastruktur med felles overordna arkitektur som tilrettelegg for fleire ulike organisasjonsformer, læringsformer og samarbeidsløyser. Uninett har i prosjektfasen (2012 - 2016) hatt eit overordna ansvar for den tekniske utbygginga medan institusjonane har hatt det faglege og pedagogiske ansvaret.

I april 2015 sette Kunnskapsdepartementet ned ei gruppe, Gjedrem-utvalget, for å vurdere organiseringa av dei sentraladministrative oppgåvene til Kunnskapsdepartementet og departementet sine underliggjande organ³⁹. Dette gjeld til dømes Norgesuniversitetet, Bibsys, Nokut, Uninett, FSAT med fleire. Korleis desse organa og støttetjenestene vert organisert og kva dei vil tilby, vil ha stor innverknad på digitaliseringa av Høgskulen på Vestlandet.

På den andre akse, som gjeld *bruk og utvikling av digitale løsninger i nye læringsprosesser* er det meir uklart kva nasjonal drahjelp ein vil få til utvikling av nye læringsprosessar. Problematikken rundt dette vert omtala i det følgjande.

Digitalisering av læringsprosessar

Høgskulen på Vestlandet må straks gå i gong med arbeidet om korleis nye framtidssretta utdanningstilbod skal sjå ut.

Allereie i Kvalitetsreforma (St.meld nr.27 (2000-2001)) vart det trekt fram at eit overordna mål om at utdanning skal kunna skje uavhengig av geografiske tilhøve, alder, kjønn, økonomisk eller sosial situasjon. Det vart då også sagt at:

Utfordringene knytter seg i særlig grad til institusjonenes evne til å få fram en helhetlig strategi for IKT-støttet fleksibel utdanning og fjernundervisning. Det krever god teknologisk infrastruktur, høyt kvalifisert

³⁷ <https://www.uninett.no/arbeidsgruppe-IKT-strategi>

³⁸ Ness, Bjørn (2013) *Tilkoblet – en fortelling om Internett og Forskningsnett i Norge*

³⁹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kunnskapssektoren-sett-utenfra/id2469493/>

støttepersonale med spisskompetanse innenfor pedagogisk bruk av IKT, og ikke minst ordninger som trekker med fagpersonalet og belønner innsats knyttet til utvikling av fleksible utdanningstilbud (St.meld. nr. 27(2000-2001), s. 17).

I eit problemnotat har ei ekspertgruppe (Norgesuniversitetet, 2010) skildra stoda for pedagogisk bruk av IKT i norsk høgare utdanning. I hovudtrekk syner notatet at universitet og høgskular sin pedagogiske bruk av IKT er prega av høg aktivitet, mangfald og variasjon. Samstundes er det vanskeleg å identifisera eintydige modellar for organisering i form av strategisk forankring og form for leiing. Videre trekkjer ein fram trongen for ein lærande organisasjon der samarbeid og forankring om pedagogisk bruk av IKT er svært nødvendig. Dei utdanningsinstitusjonane som har ein heilskapleg utdanningsstrategi og eigne einingar for pedagogisk bruk av IKT, har eit fortrinn i så måte:

Dersom strategi og handlingsplaner forankres og følges opp av bevisste utdanningsledere på alle nivå, fra sentral ledelse til de små enheter, vil de også forankres hos og følges opp av alle ansatte (side 9).

I notatet trekkjer ein også fram at pedagogisk bruk av IKT i UH-sektoren fortsatt ser ut til å vera avhengig av ildsjeler og prosjektmidlar.

Det tek tid å endre pedagogisk praksis. Dei nettstøtta utdanningstilboda med teknologi ber preg av ein tradisjonell og formidlingsorientert modell, og ein har i liten grad utnytta dei mulighetane digitale medier gir til for studentane sitt engasjement i eiga læring og den sosiale, samarbeidsorienterte dimensjonen ved læring. I følge Mooc-utvalet, og NOU 2014:5, er dette i ferd med å endre seg i høgare utdanning:

«Dette dreier seg først og fremst om hvordan teknologiutviklingen skaper nye muligheter for bruk av digitale medier i pedagogisk sammenheng. Én mulighet ligger i skalering av tilbud, nasjonalt og globalt, og hvordan tilgang til teknologi og antall brukere i digitale nettverk har økt betydelig de senere årene. En annen mulighet ligger i integrering av ulike teknologiformer, slik som videoformater, sosiale medier og nye læringsplattformer.»

«Flipped classroom innebærer at studentene går gjennom fagstoff utenfor klasserommet, for eksempel gjennom videoforelesninger, og bruker tiden i klasserommet til studentaktive læringsaktiviteter som framlegg, seminarer, øvinger og refleksjon. Blended learning henviser til pedagogiske opplegg med en variasjon i læringsaktiviteter som kombinerer både nettbasert undervisning og campusundervisning.»

Pedagogisk praksis er også tett knytta til vurderingsformer og eksamen. Dei siste åra er det tatt fleire initiativ for å ta i bruk digital eksamen i høgare utdanning. Arbeidet viser at digitalisering av eksamen fører med seg ei rekkje muligheter og utfordringar, blant anna knytta til pedagogiske, administrative, tekniske og juridiske perspektiv.

Eit lite historisk tilbakeblikk

HSH har lang tradisjon for bruk av teknologi i utdanning. Med to campusar i eit geografisk område med både ferjer og smale vegar vart teknologi tatt i bruk for å nå ut til fleire studentar med våre kurs- og studietilbod. Samtidig var det viktig for HSH å få til samarbeid der høgskulen sjølv ikkje sat med tung kompetanse. HSH var sentrale i utviklinga av NITOL (Noregsnett med IT for Open Læring) frå 1993. 4 institusjonar samarbeidde om ein felles kurskatalog og kunne tilby om lag 30 kurs via nettet. Eksamensansvaret og tildeling av vektal var lagt til institusjonen som tilbydde kursa. NITOL vart avslutta i 2008 og oppsummerte med at samarbeidsmodellar krev eit stort administrativt apparat og ein treng fokus på utvikling av nye metodar, dokumentasjon og drøfting av ny strategi. NITOL var viktig for etablering av Nettverksuniversitetet og Norgesuniversitetet. HSH gjekk sjølv i brodden for fleire prosjekt som MECPOL (Models for European Collaboration and Pedagogy in Open Learning) og MENY (Models for a European Networked University for e-learning).

Dei nevnte prosjekta frå HSH gjekk føre seg i ein periode då dei teknologiske mulighetane ikkje var i nærleiken av det me ser i dag. Ideane hadde heller ikkje allmenn interesse på same måte som vi såg MOOC bli ei bølge i 2013. Det var allereie i 2008 at ein starta eit ope nettbasert kurs i Canada, omtala som MOOC (Massive Open Online Course). 25 studentar følgde kurset frå campus medan 2300 studentar følgde kurset frå nettet. Berre dei 25 studentane ved campus betalte og fekk studiepoeng. Denne MOOC-tankegangen nådde seinare Europa og Norge. Kunnskapsdepartementet oppnevnte i 2013 eit utvalg som i 2014 leverte «NOU 2014:5 MOOC til Norge. Nye digitale læringsformer i høgere utdanning». Utgreiinga er interessant fordi ho gjer greie for status i utviklinga av nettstøtta utdanningstilbod og kjem med tilrådingar for korleis norske myndigheiter og institusjonar skal forholde seg til utviklinga. Ho tek opp sider som økonomi, kvalitet, læringsutbytte og kompetanse.

MOOC-utvalet peikar på fleire av dei same utfordringane som HSH, og no også HiB og HiSF, kjenner frå sitt tidlege e-læringsarbeid. Omstillingsarbeid med innføring av nye digitale læringsformer er krevjande fordi ein må vidareutvikle og evaluere pedagogiske og didaktiske modellar.

Historisk sett har dei pedagogiske perspektiva på medie – og teknologiutviklinga vore prega av både optimistiske visjonar og djup skepsis til dei konsekvensane denne utviklinga representerer for endring av utdanningsinstitusjonar og pedagogisk praksis. Det har vore forventningar til endring av praksis som ikkje har slått til (Cuban, 2003)⁴⁰. Den norske MOOC-satsinga har heller ikkje tatt av. I følge leiar av MOOC utvalget, NTNUs prorektor for utdanning Berit Kjeldstad, har ein ikkje hatt høgt nok tempo i digitaliseringa av norsk høgare utdanning og gjennomføringskrafta ved institusjonane har vore for svak⁴¹.

Digital tilstand – nasjonal kartlegging

Norgesuniversitetet (NUV) er som tidlegare nevnt eit forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet og har arbeidd med å fremje utviklinga av IKT-støtta læring og fleksibel utdanning i høgare utdanning, og samarbeid mellom høgare utdanningsinstitusjonar og arbeidslivet. Undersøkingar dei har gjort viser at det er viktig for kvaliteten i nettbasert utdanning at aktivitetane er forankra og støtta av leiinga ved institusjonane og omtala i institusjonane sine strategiar og planar. Leiinga sitt fokus, si oppfølging og vilje til å satse på denne typen utdanning har stor betydning. NUV vektlegg også at utvikling og drift av utdanningstilboda krev ein stab med ulik, men komplementær kompetanse. Kompetansen i skjæringspunktet mellom pedagogikk, administrasjon og teknologi vert i enkelte samanhengar skildra som «hybridkompetanse», og definert som uunnværlig i arbeidet med utvikling og drift av fleksible utdanningar⁴².

Kvart tredje år sidan 2008 har NUV gjort kartlegging av bruk og tilrettelegging for bruk av digitale verktøy i norsk høgare utdanning. Det er grunn til å tru at HiB, HSH og HiSF ikkje skiljer seg frå digitale biletet som vert teikna av sektoren i Digital tilstand 2016⁴³. Her følgjer nokre fakta frå rapporten:

«Ni av ti fagansatte gjennomgår fortsatt nytt pensum i plenum på campus, og bare fire av ti mener bruk av digitale verktøy i undervisningen bidrar til økt læring for studentene. De fagansatte ser i liten grad ut til å forankre bruken av digitale verktøy i fagplaner, emnebeskrivelser og arbeidskrav, noe som kan henge sammen med at de fleste ser ut til å opprettholde tradisjonell undervisningspraksis.» (s. 9)

«Ni av ti studenter mener digitale verktøy er viktige hjelpemidler i studiehverdagen. De fleste er overveiende positive til teknologibruk, og vektlegger særlig bruk som bidrar til å gjøre studiehverdagen enklere, for eksempel lettere tilgang til fagstoff og videooptak. De er også positive til at teknologien

⁴⁰ Cuban, L. (2003) *Oversold and underused*

⁴¹ <http://www.universitetsavisa.no/politikk/2016/10/07/Fra-massiv-til-minimal-interesse-60238.ece>

⁴² Nordkvelle m.fl. (2010) *Kunsten å ile langsomt*. Norgesuniversitetets skriftserie 2/2010

⁴³ <https://norgesuniversitetet.no/digitaltilstand>

letter informasjonsflyten og gjør det enklere å samarbeide med andre. Samtidig er det bare halvparten som mener at digitale verktøy bidrar til at de lærer bedre.» (s. 10)

«Det er en sterk økning i antall ledere som sier at kompetanseheving for fangansatte er omtalt i deres planverk når det gjelder bruk av digitale verktøy. Det tolker vi som at lærestedene ser behov for å øke kompetansen blant de fagansatte når det gjelder bruk og utvikling av teknologi for undervisning og læring.» (s. 11)

«Det er to sammenfallende og til dels forsterkende forhold som preger organiseringen av arbeidet med å ta i bruk digitale verktøy i undervisning og læring; De fagansatte har stor grad av frihet med tanke på valg av teknologi og hvordan den skal benyttes i undervisningen, og arbeidet med å ta i bruk digitale verktøy drives fram av ildsjeler. Dette er med på å begrense en systematisk og helhetlig tilnærming til teknologistøttet undervisning som dermed styres av individuelle preferanser og vilkårlighet framfor strategiske valg.»(s. 12)

Kompetanseheving er på agendaen og U/H- sektoren treng ein uunnværlig «hybridkompetanse» for å klare utvikle og drifte fleksible utdanningar (s. 125) Denne kompetansen ligg i skjæringspunktet mellom pedagogikk, administrasjon og teknologi. Ved institusjonane må vi sjølv organisere og setje saman denne komplementære kompetansen i gode team. Erfaringar frå HiB, HSH og HiSF er at ein må byggje denne kompetanse på nytt fordi han i liten grad eksisterer i institusjonane i dag. Nasjonale og lokale tilbod om høgskulepedagogikk har i dag for lite fokus på dette. Den forskingsbaserte kunnskapsutviklinga må også knyttast til institusjonane. Det er lite evaluering og forskingsaktivitet på dei nettstøtta undervisningsmodellane ein har i dag. Vi ser ei ny lærarrolle, ei ny studentrolle og dette er viktige forskings spørsmål som må knyttast til læring og undervisning.

I rapporten vert det utifrå dei funna ein kom fram til laga nokre tilrådingar til sektoren. Sentralt i desse tilrådingane står utdanningsleiing på alle nivå. Utdanningsleiinga er avgjerande for god kvalitet i arbeidet med digitale læringsformer. Det er i dag for tilfeldig korleis teknologibruken er. Utvikling og utfordring av digitale læringsformer bør i langt større grad vere gjenstand for systematisk arbeid og inngå i endringsarbeidet med dei ordinære studieprogramma. Ein må kopla bruken til arbeidskrav, læringsmål og vurderingsformer og på denne måten gjerast greie for i emneplanar og studieplanar.

Rapporten rår også NOKUT til å i større grad sjå på lærestadane sine strategiske prioriteringar av digitalisering for kvalitet, pedagogisk innovasjon og tilgjengeleggjering ved akkreditering av nye studieprogram.

Digitaliseringsprosjekt på agendaen ved U/H institusjonar i heile Norge

Gjennom arbeidet med forprosjektet til Digitalisering i HVL har prosjektgruppa blitt merksame på det omfattande strategiarbeidet som pågår rundt digitaliseringsprosjekt ved U/H institusjonane i Norge. Det er særleg dei største institusjonane som HiOA, NTNU og UiB ein har lagt merke til. Vel så spennande og relevant er HSN sitt arbeid med digitalisering. Dei har si undervisning på 8 campus og har ein del til felles med HVL. Dei opprettar eit «Teaching and learning center» for å særleg støtte den pedagogiske delen av digitaliseringsarbeidet.

Strategiarbeidet til andre U/H institusjonar vert ikkje presentert her men er delt og lett tilgjengeleg og bør drøftast i HVL sitt vidare arbeid.

Internasjonale trendar

Ein av dei mest anerkjente og største konferansane når det gjeld bruk av teknologi i høgare utdanning er Educause. Forskingsmiljøet Gartner gir årleg ut sine analyser av utviklinga innanfor IKT generelt og påverkinga i høgare utdanning spesielt. Deira siste rapport (*Top 10 Strategic Technologies Impacting Higher Education in 2016*) kom i januar 2016. Gartner og Educause sine siste oppsummeringar avsluttar denne leveransen.

Gartners analyse

Top 10 Strategic Technologies Impacting Higher Education in 2016

1. Adaptive Learning

Institutions are increasingly looking to adaptive learning to help solve the challenge of providing scalable personalized learning. Adaptive learning dynamically adjusts the way instructional content is presented to students based on their responses or preferences. It is increasingly dependent on a large-scale collection of learning data and algorithmically derived pedagogical responses. It takes two major forms: (1) textbooks, where algorithms are packaged with content from a publisher for an end user; and (2) platforms, where end users add their own content to an adaptive learning environment.

2. Predictive Analytics

Predictive analytics involves extracting an analytical model from multiple sources of data to predict future behaviour or outcomes. Predictive analytics are seen by higher education leaders as a key part of strategies to improve student success and save money through improved retention. A majority of the higher education analytics tools currently on the market claim to use predictive analytics, but there are relatively few tools that truly implement predictive analytics.

3. CRM

Customer relationship management (CRM) is now a widely recognized tool for tracking and managing relationships with constituents, including prospective and current students, parents, alumni, corporations, benefactors and other friends of the institution. CRM systems have two primary objectives – automating and improving student-centric business processes, and gathering data to produce analytics to improve institutional decision making. CRM technologies can be implemented to support all phases of the student life cycle – recruitment, enrolment, engagement, retention, alumni, career services and continuing education.

4. Exostructure

Exostructure strategy means acquiring the critical capability of interoperability as a deliberate strategy to integrate the increasing numbers of partnerships, tools and services in the education ecosystem. When done right, an exostructure approach enables institutions to leverage services from the cloud, rather than having to bring them inside the campus walls. Enabled by standards, it can allow the institution to adapt faster. With the increasing interdependencies in the education ecosystem, Gartner sees it rising in importance for at least the next decade. The future belongs to exostructure rather than to infrastructure.

5. Open Microcredentials

Microcredentials in the form of various badges or points have existed for some time in digital social environments in general, and in learning environments in particular. A key problem is that these environments are proprietary, which makes it difficult to display achievements outside of them. The aim of open microcredentials is to remedy that problem. For education institutions, issuing open microcredentials is a low-cost, high-value, technology-based capability that will provide more value and motivation to students. Open microcredentials is still relatively immature as a technology, but it is gaining traction in the education community. Gartner sees it as a clear strategic technology with a relatively small investment involved, thereby making it a low-hanging fruit with good ROI.

6. Digital Assessment

Digital assessment refers to the application of digital technologies to create, administer, report and manage tests and examinations. It is an increasingly important aspect of online learning as it feeds into a number of growing areas such as analytics, adaptive learning, competency-based education and new regimes of scrutiny, transparency and accreditation. Many institutions are making increasing investments in new assessment technologies. Often the impetus for these investments is coming from disparate parts of the organization, driven by different assessment needs. Assessment tools are becoming a critical aspect of achieving personalization at scale.

7. Smart Machines

Smart machines are an exciting new trend on the list that promises to take adaptive learning and analytics, for example, to a new level that approaches algorithmic education. As globalization and political belief in a market force approach to higher education continues to increase competition, smart machines will be a key differentiator in helping the institution articulate its value, as well as deliver value to a student, leading to building a better brand. Smart machines can be used for analytics, student and faculty advice, as well as in improving research productivity.

8. OER Ecosystem

Open educational resource (OER) ecosystems are pieces of educational content and media that are findable, freely available, and increasingly include tools and services to improve quality and production of open content. The OER ecosystem is not new as such, but is increasing in importance to help drive down costs for students and increase control of educational content and channels. OERs exhibit the five characteristics of openness — that is, users can retain, reuse, revise, remix and redistribute the content freely. CIOs have typically not been closely involved in supporting content used as textbooks or lecture material, but this is changing as the use of OERs expand.

9. Listening and Sensing Technology

Listening and sensing technologies are a broad collection of virtual capabilities that range from social listening and sentiment analysis through capture and interpretation of social activities, such as tweets to technologies that operate in the Internet of Things (IoT). In higher education, the use of social listening tools and social harvesting tools is in a very nascent stage, and when employed, it is most often used to aid in recruiting and enrolment. However, there is potential for it to play a significant role across the entire student journey. However, most institutions are at very low maturity levels with these tools.

10. Collaboration Technology

The need to find people and ideas and communicate and collaborate on a global scale has always been fundamental to the higher education community. Collaboration technology is a sweeping definition of technology that facilitates research, education and outreach effectiveness for a team. It is certainly not a new trend or capability. However, it has increasing importance in a globalized online education ecosystem where many team members are geographically scattered.

EDUCAUSE Top Ten IT Issues 2016

1. **Information Security** Developing a holistic, agile approach to information security to create a secure network, develop security policies, and reduce institutional exposure to information security threats
2. **Optimizing Educational Technology** Collaborating with faculty and academic leadership to understand and support innovations and changes in education and to optimize the use of technology in teaching and learning, including understanding the appropriate level of technology to use
3. **Student Success Technologies** Improving student outcomes through an institutional approach that strategically leverages technology
4. **IT Workforce Hiring and Retention** Ensuring adequate staffing capacity and staff retention as budgets shrink or remain flat and as external competition grows

5. **Institutional Data Management** Improving the management of institutional data through data standards, integration, protection, and governance
6. **IT Funding Models** Developing IT funding models that sustain core services, support innovation, and facilitate growth
7. **BI and Analytics** Developing effective methods for business intelligence, reporting, and analytics to ensure they are relevant to institutional priorities and decision making and can be easily accessed and used by administrators, faculty, and students
8. **Enterprise Application Integrations** Integrating enterprise applications and services to deliver systems, services, processes, and analytics that are scalable and constituent centered
9. **IT Organizational Development** Creating IT organizational structures, staff roles, and staff development strategies that are flexible enough to support innovation and accommodate ongoing changes in higher education, IT service delivery, technology, and analytics
10. **E-Learning and Online Education** Providing scalable and well-resourced e-learning services, facilities, and staff to support increased access to and expansion of online education

(Overskriften er uthevet for de antatt viktigste områdene for utdanning.)

Sjå også <http://er.educause.edu/~media/files/articles/2016/1/erm1619.pdf>

Vedlegg 5: Delleveranse 6

**Høgskulen
på Vestlandet**

Delleveranse 6 – Følgjeforskning i utvikling og implementering av «Digital høgskule på Vestlandet» og

for etablering av eit forskingsmiljø knytt til fleksibel læring

Forprosjekt digitalisering

Innleiing

Den nye høgskulen på Vestlandet vil med sin spreidde lokalisering og sine fem campus allereie i utgangspunktet forde at vi opnar for nye måtar for samhandling, kommunikasjon, undervisning og læring, internt så vel som eksternt. Samstundes vil den kunne gi betre vilkår for forskning, t.d. med tilgang til fleire databasar og kanskje ein digital infrastruktur som opnar for å ta i bruk nye forskingsmetodar. Ein føresetnad for at denne digitaliseringa skal lukkast, er at den må sjåast i eit heilskapleg perspektiv som tar høgde for gevinstar for brukarar, organisasjon og prosessar. Teknologi og digitalisering skal vere eit middel til å gi brukarane betre tenester der dei er, t.d. at studentane våre kan få betre, meir variert og meir fleksibel undervisning, at vi som tilsette i større grad kan bruke digitale medium i vår formidling og samhandling med omverda, men og at studia og forskingsmiljøa våre i større grad får tilgang til dei digitale løysingane som er i bruk rundt oss. Kanskje vi til og med på nokre område kan ligge digitalt i front av det arbeidslivet som vi utdannar for, som vi nyttar i praksissamanheng og som vi forskar på?

Eit av leveransekrava til Digitaliseringsprosjektet er å skissere korleis følgjeforskning og etablering av eit forskingsmiljø knytt til fleksibel (ikt-støtta) læring kan bidra i implementeringa av ein digital HVL. Vi tolkar dette både som ein ambisjon om å vidareutvikle og auke kvaliteten i dagens digitale undervisnings- og læringspraksisar med utgangspunkt i forskingsbasert kunnskap, men også som ein klar invitasjon til å stimulere til utvikling av nye undervisnings- og læringsarenaer basert på tidlegare erfaringar, ny kunnskap, nye mulegheiter og nye digitale medium. Slik kan vi også nå nye studentgrupper. Interessant og kanskje noko forbausande er det at av dei mange digitale satsingane som dette året har blitt publisert frå nyfusjonerte høgskular og gamle universitet, er det så langt få som har vektlagt forskning og/eller har inkludert ei forskingsgruppe knytt til fleksibel læring i sin digitaliseringsstrategi. Å bygge ny forskingsbasert kunnskap på dette feltet i tett interaksjon med dagens og framtidige praksisar, er eit konkurransefortrinn som HVL må klare å utnytte.

Status i dei tre høgskulane

Felles for dei tre fusjonerte høgskulene er at alle har utvikla sine spesifikke digitale kjenneteikn, HiB mellom anna med utgangspunkt i eit mediesenter og ein velferdsteknologilabb, HiSF med ein omfattande bruk av digital eksamen og synkron videobasert, desentralisert nett-undervisning og -rettleiing, HSH med ein kombinasjon av strøymetenester og campusbasert e-læring, og HiSF og HSH begge med eit stort volum på internett- og videobaserte samhandling / kommunikasjon internt og eksternt. I tillegg har alle tre institusjonane personale og/eller mindre forskingsgrupper som jobbar med og forskar på teknologibruk i ulike kontekstar og folk på

doktorgradsnivå som jobbar med og forskar på ikt-støtta læring. Såleis ligg det godt til rette for å vidareutvikle og spreie noko av det vi er gode på digitalt innanfor éin del av organisasjonen til andre delar, mellom anna gjennom ei medviten systematisk satsing kombinert med aktiv følgjeforskning.

IKT-baserte verktøy, digitale medium og digitale læringsressursar er i dag i bruk i undervisninga på alle dei tre høgskulane i HVL (sjå leveranse xxx). Omfanget varierer, men eit felles kjenneteikn er at bruken ekspanderer. Noko av dette er driven fram av individuell nysgjerrigheit hjå såkalla eldsjelar, andre initiativ er eit resultat av institusjonelle satsingar, t.d. som på HiSF, som årleg deler ut såkornsmidlar. Det er likevel *vesentleg fleire som driv med utviklingsarbeid knytt til digitalisering i utdanninga enn dei som forskar på denne aktiviteten*. Registreringane i Christin viser tydeleg at nokre fagmiljø har klart meir publikasjonar knytt til digitale medium og ikt-støtta læring enn andre. Noko forenkla kan ein si at registreringane ved HiB primært er knytt til musikkfaglege og pedagogiske tilnærmingar, ved HSH til lærarrolla i vid forstand, og ved HiSF knytt til problemstillingar om lærar- og studentrolla. Registreringane i Christin viser også at det er den interne (ofte munnlege) formidlinga som dominerer, på avdelingsseminar, i ulike kollegiale samanhengar og på forskingsdagar. Men formidlinga går óg eksternt, primært då i form av innlegg på lokale, regionale, nasjonale og nordiske konferansar (t.d. NERA). Større rapportar og internasjonal publisering utover Norden/Skandinavia er på dette feltet relativt liten. I det siste ser vi likevel ansatsar til at forskning på eige utviklingsarbeid av denne type inngår i søknader om førstelektoroppyrkk. Dette potensialet burde vere vesentleg større enn det vi ser i dag.

Forskingsmiljø på fleksibel læring - kvifor & korleis

Eit forskingsmiljø, eventuelt ei forskingsgruppe knytt til fleksibel læring, vil kunne vere viktig ikkje berre for å markere oss som ei ny høgskule og vise eit digitalt skifte, men også fordi den nye høgskulen er lokalisert på fem campus, der on- og off-campusbaserte utdanningar treng ei fornying. Denne fornyinga må vere forskingsbasert, og eit forskingsmiljø med aktive forskarar på dette feltet kan bidra inn i prosjekta både ved å delta, gi metodisk rettleiing og støtte, evaluere og støtte opp til spreieing av gode praksisar inn mot nye eller andre fagmiljø i HVL. Forventingane om auka bruk av digital støtte i undervisning og samhandling er som vist til i hovudrapporten uttrykt i nasjonale og lokale planar og må følgjast med eit optimistisk og samtidig kritisk forskingsblikk. Det er viktig å bruke teknologi der den kan bidra til meir og betre læring, kan stimulere til auka gjennomstrøyming og gi fleire tilgang til utdanning – kva HVL vil oppnå og kunnskap om dette må stå sentralt. Samla sett har den nye høgskulen lange tradisjonar knytt til fleksible undervisningsformer og digitale medium, men for lite av dette er dokumentert, evaluert og nedfelt i forskning. Forsking på eigen praksis bør som nemnt ovanfor stå sentralt i den nye forskingsgruppa, anten der skjer i form av følgjeforskning eller andre forskingsstrategiar. Det er liten tradisjon på å forske på eigen undervisningspraksis generelt i høgare utdanning i Norge. Men også andre temattikkar er viktige for HVL å ta innover seg i ei slik forskingsgruppe. Mellom anna ser vi at forskning på ulike yrkespraksisar som vi utdannar for, kan bidra til betre undervisning og læring internt og gjere studentane betre førebudde på det yrkeslivet dei skal ut i, inkludert eventuell praksisperiode. Forskningsprosjekt knytt til dei stadig meir digitaliserte arbeidsprosessar i det arbeidslivet som vi utdannar for, bør også høyre heime i ei slik forskingsgruppe.

Ei forskingsgruppe bør dessutan, i tillegg til å byggje på det vi alt er gode på, sjå framover og ta fatt i nokre av dei nye trendane som er lista opp i dei ulike rapportane som er nemnt innleiingsvis i denne leveransen frå Digitaliseringsprosjektet. Mellom anna skisserer Horizon-rapporten for høgare utdanning frå 2016 (sjå hovudrapport), ein rapport som ofte vert referert til i utdanningsssamanheng, seks nøkkeltrendar, seks viktige utfordringar og seks sentrale utviklingar innan læringsteknologi i femårsperioden fram til 2020. Alle områda vert drøfta opp mot vår kontekst (høgare utdanning) og våre kjernemål og løftar fram viktige spørsmål om relevans, politikk, leiarskap og praksis. Dei trendane som er nærast oss i tid (2016-2018), og som alt er her, inneber ei veksande merksemd retta mot læringsanalyser (Learning Analytics) som ein mellom anna kan bruke til å følgje opp studenten og forhindre dropouts og auka bruk av såkalla blanda læringsdesign (t.d. ein kombinasjon av digital og ikkje-digital læring). Deretter (2017-2019) skisserer rapporten ein trend der læringsmiljøa vert redesigna samstundes som ein legg til rette for djupare tilnærmingar til læring, som meir hands-on og meir student-sentrerte erfaringar, før vi til slutt når den tredje trenden siste halvåret av 2018 til 2020. Sistnemnde periode omfattar innovasjonskultur og nytenking rundt korleis høgare utdanningsinstitusjonar i framtida bør jobbe. Parallelt med desse trendane vil vi undervegs i perioden 2016-2020 sjå ei teknologisk utvikling som også får konsekvensar for undervisninga. Det kan vere fenomenet Bring Your Own Device (dvs at folk tar med seg laptoppar, smarttelefonar og andre berbare einingar på skulen og bruker desse i undervisninga), læringsanalyser og såkalla adaptiv læring (der undervisninga vert tilpassa studenten sine læringsbehov basert på funn i læringsanalyser). Om ein 2-3 år vil ein ifølgje rapporten få det som kallast «Utvida og virtuell røynd» og nærmar vi oss 2020, vil truleg robotteknologien også ha funne sin plass i høgare utdanning. Dei nye trendane og dei nye teknologiane vil alle representere utfordringar for UH-sektoren. Horizon-rapporten har gruppert dei mest sannsynlege utfordringane i tre. Dei første er dei som er handterbare; dette gjeld mellom anna å blande formell og uformell læring og å forbetre den digitale kompetansen. Nokre utfordringar er vanskelegare, blant anna konkurrerande utdanningsmodellar (som t.d. MOOC) og det å leggje til rette for meir personalisert individuell læring. Den mest krevjande utfordringa vil mellom anna, ifølgje rapporten, truleg bli å balansere det å framleis gjere utdanningstilbodet vårt relevant. Om endringane vert så dramatiske og kjem så fort, veit vi ikkje. Men ei forskingsgruppe må følgje med på desse trendane og kunne forske på dei som HVL vel å prøve ut. For også HVL vil måtte rekne med at teknologiutviklinga rundt oss vil prege oss framover og verke inn på både undervisningsmetodar og vår evne til å overleve som høgskule/universitet.

Forskingstiljø på fleksibel læring - kva?

Kunnskapssenteret for utdanning i Norges forskningsråd fekk i 2013 utarbeidd ein State of the field-rapport om status på forskning om IKT og læring (Wasson & Morgan, 2013)⁴⁴. Rapporten identifiserer følgjande sentrale forskningstema på feltet IKT og læring: Learning designs, Collaborative systems og Intelligent tutoring systems. Forskingskartlegginga peikar samstundes på at utviklinga oftare vert driven fram av teknologiske nyvinningar, enn av grunnleggjande forskningsspørsmål knytt til pedagogisk design, undervisning eller lærings-utfordringar. Så snart ny teknologi vert tilgjengeleg, vert den oftast prøvd ut også i skulesamanheng, deretter forska på. Med andre ord vert også forskinga prega av teknologiske skifte. Med andre ord vert også forskinga prega av teknologiske skifte. Dette vil truleg også skje i den nye høgskulen.

Med utfordringane ovanfor som bakgrunn, vil etableringa av eit forskingstiljø for fleksibel læring kunne sikre at HVL held seg orientert på dette feltet, at ein sikrar at HVL-tilsette prøver ut og skaffar seg sine egne erfaringar

⁴⁴ <http://www.udir.no/globalassets/filer/tall-og-forskning/forskningsrapporter/teknologi-og-programmering-for-alle.pdf>

med forskjellige teknologiar i læringsssamanheng, evaluerer og publiserer, at ein både initierer og deltar i forskingsøknader, forskingsprosjekt og forskingsnettverk nasjonalt og internasjonalt. For at dette skal kunne realiserast, trengs både friske midlar og ei intern satsing, mellom anna:

- ei grunnløyving som gjer ei slik satsing muleg. Fagmiljøet må truleg sikrast t.d. i ein femårsperiode.
- ein stipendiat knytt til fleksibel læring
- eit institusjonelt strategisk forskingsprogram innanfor feltet fleksibel læring
- ei intern satsing på eit to-tre område som HVL ønskjer å vidareutvikle. I tråd med vi er sterke på, har behov for og vår kunnskap om nye trendar, er følgjande område spesielt interessante:
 - vidareutvikling av nettbasert undervisning og rettleiing i ulike former. Eit slikt prosjekt vil vere interessant også i praksissamanheng. Samstundes veit vi at EVU -marknaden truleg vil vekse.
 - vidareutvikling av campusutdanninga med auka teknologibruk i undervisninga – kan kanskje henge saman med første prikkpunkt. Her kunne det vore interessant å få til eit samarbeid med Aalborg som er gode på IKT/digitalisering i undervisning, Open University London osv.
 - vidareutvikle bruken av læringsanalysar slik at ein sikrar betre studentoppfølging og hindrar fråfall – her vil ein truleg kunne få til eit samarbeid med det nasjonale senteret for læringsanalysar (SLATE) som ligg i Bergen
- eit internt støtteapparat på HVL som sikrar opplæring og oppfølging ved utprøving av digitale medier i undervisninga og som på denne måten sikrar at ein har tilgang til empiri.
- forskingsnettverk regionalt, nasjonalt, nordisk og internasjonalt konferanse mot skuleverk og arbeidsplassar.

Om ein skulle utvide lista med interessante prosjekt, kunne det vere eit prosjekt som retta seg mot digital kommunikasjon og samhandling i den nye høgskulen. Dette vil vere eit prosjekt som støttar opp under det vi i hovudrapporten har omtalt som «Generell digitalisering» og vil vere viktig i bygginga av gode samhandlingspraksisar på tvers av dei tre fusjonerte skulane.

Vedlegg: Kven og kor mange forskar på ikt, digital + undervisning:

Både tilsette og studentar på dei tre høgskulane forskar på ikt-støtta læring. På studentsida skjer dette primært i form av masteroppgåver. Mellom anna har masterutdanninga på HSH over tid uteksaminert 130 studentar og produsert 130 masteroppgåver innanfor feltet IKT i læring. I dette vedlegget er imidlertid hovudfokuset på dei tilsette og deira produksjon.

Nedanfor har vi forsøkt å setje opp eit oversyn over kor mange av dei tilsette som formidlar og forskar på digitalisering og bruk av ikt i undervisninga. Det er viktig å presisere at denne tabellen ikkje er kvalitetssikra. Søka vi har gjort i Christin kan ha utelate nokon som jobbar med feltet; vi kan også ha feiltolka funna. Heller ikkje er den kvalitetssikra m.o.t. kategorisering og tematikk. Tabellane må kvalitetssikrast dersom dei t.d. skal brukast til fordeling av midlar og liknande vurderingar. Likevel får vi eit inntrykk av kor mange ved dei ulike høgskulane som driv med denne type formidlings- /forskingsaktivitet. For HiSF sitt vedkomande veit vi og at det er vesentleg fleire som driv med utviklingsarbeid knytt til digitalisering i utdanninga, enn dei som forskar/formidlar om denne

aktiviteten. Totalt 123 personar, 41 på HiB, 16 HSH og 18HSF) har upublisert/halde foredrag/innlegg aleine eller saman med andre i perioden 2013-2016, fordelt med 64 titlar på HiB, 45 på HSH og 34 på HiSF. Av tabellen kan vi lese at problemstillingar som gjeld undervisning på nett går att både på HSH. På HiB ser vi at vesentleg fleire fagområde forskar/formidlar om digitalisering i undervisninga. Musikkmiljøet utmerker seg her sterkt. Tabell 1 nedanfor må ikkje distribuerast før den er kvalitetssikra:

Forfattarar IKT og utdanning				
Org		HIB	HSH	HiSF
Tal personar		41	16	18
Titlar		64	45	34
Kategori				
Bok			1	1
Digitale læremidler			1	
Doktorgradsavhandling			1	
Faglig foredrag		17	15	20
Populærvitenskapelig foredrag			5	
Vitenskapelig foredrag		25	13	19
Vitenskapelig artikkel		4	7	
Vitenskapelig kapittel		5	3	6
Faglig kapittel		1	2	
Mastergradsoppg		1		
Poster		3		
Produkt		3		
Lederart		2		
Kronikk		1		
Art i fag/bransjetidsskrift		1		
Utstilling og utstillingskatalog		1		
Publikasjoner totalt		48	48	34
Tema				
Musikk		13		
Digital danning/etikk		5	2	
Ped		10	28	13
Norsk		3		
Naturfag		4		
Idrett		1		
SIM Subsea		4		
Matematikk /Prog		6		
Helse		4	1	4
Veiledning på nett			2	1
Nettstøtta utd			3	8

TPS			2	
LLL			1	1
Om nettet - mat			1	
eBok		4		
Handverk				1
Videoprod			1	2
LMS				3
Learning Analytics				1
Tot		54	41	34
Dominerande		Musikk Ped	+ Lærarrollen	lærer- og studentrolle

Tabell 1: Oversyn over formidling og forskning relatert til ikt/digitalisering i undervisninga på HVL

**Høgskulen
på Vestlandet**

Høyringsinnspel

Forprosjekt digitalisering

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentar vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Dette er svar frå Drift- og IT-tenester på HSH.
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	<p>02.11.2016: Dialogmøte med digitaliseringsprosjektet og IT-leiarane på HiB, HSH og HiSF.</p> <p>15.11.2016: Koordinerande Arbeidsgruppe i Sikker Drift (KA-IT) sender felles, kortfatta tilbakemelding (vedlegg 1).</p> <p>29.11.2016: KA-IT drøfta den oppdaterte rapporten frå digitaliseringsprosjektet. Konklusjon: Rapporten inneheld føringar som gjer det naudsynt å gje formell tilbakemelding.</p>
Innspel	<p>Bra:</p> <p>Prosjektgruppa har gjort eit grunding arbeid med å legge fram problemstillingar innfor digitalisering.</p> <p>Rapporten peikar på ei rekkje kritiske suksessfaktorar, som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tydeleg leiing og forankring • klar rollefordeling • god samhandling mellom IKT, 1-linje-brukarstøtte, tilsette og studentar • løysingar på tvers av 5 campus • kompetansebygging

- samarbeid med leverandørar
- automatisering, sjølvbetjening og effektiv drift
- rom for både utprøving og effektiv og sikker drift - samtidig
- investeringskraft
- effektivisering

Dette er vi samde i. Vi er óg samde i store delar av utfordringsbildet som blir teikna opp. Vi ser fram til å kunne bidra i dette arbeidet.

Rapporten tek opp viktige IKT-strategiske emne og vegvalg.

Interessant nok syner rapporten noko av noko av motsetningane i området, ved først å presisere at digitalisering ikkje er eit mål i seg sjølv, for etterpå å sitere BIs digitaliseringsgruppe på at IT går frå å vere eit reint støtteverktøy til ein del av verksemda sitt DNA.

Vi er særst nógde med at dette kjem opp til diskusjon, slik at det kan bli gjort avklaringar og strategiske føringar.

Ikkje bra:

Rapporten foreslår å etablere ei eiga organisatorisk eining.

Kvifor det ikkje er bra:

1

Omorganisering i regi av to forskjellige prosjektgrupper samtidig er alltid uheldig.

Administrativ organisering er lagt til prosjektet for Administrativ organisering. Uavhengig av om forslaget er godt eller dårleg – har HVL verkeleg tid til å gjere same arbeidet to gonger?

2

Det er ikkje heldig å legge inn eit ferdig konkludert organisatorisk og strategisk val allereie som ein del av mandatet til prosjektet.

3

Rapporten har som mål å samle ressursane, samstundes foreslår den å etablere ei ny eining i tillegg til dagens. Det er det motsette av ein stordriftsfordel, det vert å splitte ressursar og miljø.

4 Ansvarsfordeling og klar leiing:

Det er grunnleggande ineffektivt med to einingar med så overlappende ansvarsområde.

Det vil frå første dag vere krevande å skille mellom ansvarsområda til digitaliseringsprosjektet, ei ny eining og IT-tenestene.

	<p>5 Forseining:</p> <p>Ei ny eining må bruke tid på å etablere seg, bygge team og finne sin plass. Det vil forseine omstillings- og effektiviseringsprosessar som allereie er i gong, og nye som kjem.</p> <p>IT-tenestene på HiSF, HiB og HSH har i dag lite ressurser sammenlikna med andre institusjonar. Endringskapasiteten til HVL er nær knytta til teknisk kapasitet til å støtte dei strategiske tiltaka frå leiing og fag.</p> <p>Ei ekstra omorganisering gjer at det tek enno lenger tid å avklare og etablere ei felles forståing mellom leiing og organisasjonen av kva nivå ressursane faktisk ligg på samanlikna med andre, og kva verknader det har.</p>
--	--

Vedlegg 1	<p>Kort tilbakemelding fra KA-IT etter dialogmøtet med prosjektgruppa for digitalisering:</p> <p>Sendt: 15. november 2016 10:59 Til: 'Monica.Wammen.Nortvedt@hib.no' Kopi: 'Bjorn.Elvsaaas@hib.no'; 'Knut Erling Øien'; 'Ingvild Myrholt Berthelsen'; Solveig Råheim Grønsdal; 'skirkebo@deloitte.no' Emne: kort tilbakemelding etter dialogmøtet med prosjektgruppa for digitalisering</p> <p>Hei!</p> <p>Takk for vi ble invitert til å gi tilbakemelding til det foreløpige forslaget til forprosjekt.</p> <p>Her er noen umiddelbare kommentarer.</p> <p>1</p> <p>Mandat:</p> <p>Det er overlapp mellom ambisjonene til prosjektet for Digitalisering og prosjektet for Administrativ organisering.</p> <p>Administrativ organisering er lagt til prosjektet for Administrativ organisering.</p> <p>Omorganisering i regi av to forskjellige prosjektgrupper samtidig ville være uheldig og ineffektivt.</p> <p>2</p> <p>Definisjon:</p> <p>Hva legger gruppa i digitalisering? Hvilke mål skal egentlig nås?</p> <p>3</p> <p>Effektivisering av IT-tjenestene</p> <p>Innspillet om effektivisering av IT-tjenestene er interessant.</p> <p>Vi merker oss at det forutsettes innsparinger på IT-tjenesten.</p> <p>Pluss:</p> <p>I beste fall kan innspillet gi positiv oppmerksomhet og tiltrengte ressurser til digitalisering.</p> <p>Vi er enige i at området digitalisering er av avgjørende viktighet for HVL, og</p>
------------------	--

bør tilføres både ressurser og fokus.

Minus:

I verste fall kan innspillet være skadelig for kapasiteten HVL har til å oppnå mål innenfor digitalisering.

Endringskapasiteten til høgskolene er nært knyttet til teknisk kapasitet til å understøtte de strategiske prosjektene ledelse og fag initierer.

Det er fra før et feilgrep å holde bemanning og ressurser på IT så lavt som i dag.

IT ved de tre høgskolene som slår seg sammen har lite ressurser sammenlignet institusjoner det kan være naturlig å sammenligne med.

HVL vil ha 30 IT-ansatte etter sammenslåing, mens HSN har 55, og UIB 110. Poenget er, her bør en ikke legge føringer som en ikke har tilstrekkelig grunnlag for og som kan være ødeleggende for at de videre delprosjektene oppnår et godt resultat.

Å skjære ned på IT, flytte ressurser til en ny enhet og tro at det gir en positiv nettogevinst, vil kunne gi svært negative konsekvenser.

Med vennlig hilsen

KA-IT
Høgskulen på Vestlandet

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Avdeling for helsefag (AHF) ved Høgskolen Stord/Haugesund
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Lunsmøter på begge studiesteder for alle ansatte i avdelingen. Felles høyringsinnspill er utarbeidet i fellesskap av dekan og rådgiver.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p><i>1. Grunnleggende digitalisering:</i> Forslag støttes, særlig fokuset på behov for gode og helhetlige løsnings. Det er avgjørende at HVL satser på innkjøp av utstyr av god kvalitet og sikrer at de ansatte til enhver tid både har utstyr som fungerer optimalt og tilgang på gode operative tekniske støttetjenester. AHF støtter forslaget om at HVL utvikler en digitaliseringsstrategi. Hovedprosjektet må ha fokus på hvordan en kan sikre gode digitale løsninger på tvers av hele HVL og at disse løsningene er brukervennlige og robuste, samt inneholder strategi som omhandler innovasjon i utvikling av nye digitale løsninger.</p> <p><i>2. og 3: Undervisning, læring og FOU</i></p> <p>Det er sentralt at ressurspersoner både samarbeider i en felles enhet og er lett tilgjengelige for fagansatte. I så måte er sentraliserings- og desentraliseringsbegrepet ikke det viktige i denne sammenhengen. Det er</p>

viktig at alle campus har likeverdige tjenester samtidig som at HVL må ha evne til å være innovative når det gjelder utvikling av nye digitale løsninger.

Videre er det de fagansatte som må drive endringsprosessene. For å lykkes med dette er første forutsetning tilgang på gode digitale løsninger, og tilgang på støttetjenester. De som skal gi støtte må ha en kombinasjon av pedagogisk og digital/teknisk kompetanse. I en ny fusjonert høgskole med store fakultet, kan det tenkes en modell der en felles enhet koordinerer et team med støttepersoner som har tilhørighet i bestemte fakultet.

Fokuset på IKT/digitalisering må ses i sammenheng med utvikling av undervisningskvalitet og nødvendig kompetanseheving for å møte morgendagens utdanningsbehov. Den bærende ideen bør være at undervisning og læring utvikles av fagpersoner i den enkelte fagenhet, men at en felles ressursenhet kan tilby støtte i form av kompetanse og tilrettelegging. Digitaliseringen må være brukervennlig nok til at «alle» blir fortrolige med å benytte seg av den, og avansert nok for de som ønsker det.

4. Styring og ledelse:

Forslag støttes, særlig at styringen må være helhetlig og forankres i rektoratet, f.eks. ligge rett under en prorektor for utdanning.

Problemstillinger knyttet til hvem som har definisjonsmakt for f.eks. å vurdere innkjøp av digitalt utstyr må avklares og brukermedvirkning må sikres. Det bør være faglige behov som er styrende, men gode beslutninger krever tett samarbeid mellom fagmiljø med pedagogisk digital/kompetanse og mer teknisk IKT-kompetanse.

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Dekan for avdeling for tekniske, økonomiske og maritime og fag (HSH) På vegne av avdelingen.
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Helt uforsvarlig med 4 dager frister (eller noe sant) midt i eksamen MED Krav om bredt involvering av fagmiljøene. VIDERE PROSESS må ta på alvor at vi ikke kan ha slike frister for å bygge den nye høgskolen og de nye strukturene som SKAL forankres blant ansatte og studenter.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Pkt 2.4 styring og leiing av digitalisering/pkt 3.2 Undervisning og læringsprosesser.</p> <p>Det er helt klart et behov om å utvikle et team som må samarbeide tett og som består av IKT ansatte og ansatte med pedagogisk kompetanse for å kunne gi beste støtte til fagansatte. MEN det er viktig at støtten er tett på nettopp for å initiere endringer i måten fagansatte jobber og kobler bruk av nye digitale verktøy med økte læringsutbytte for studenter (Formålet).</p> <p>Innspillet går ut på at ansatte med IKT og pedagogisk kompetanse plasseres på fakultetsnivå med en /eller to koordinatore på institusjonsnivå. Innad i fakultet vil teamet kunne bidra aktivt direkte mot institutter (eller tilsvarende)og støtte en strategisk satsning fra fakultetsleder/institusjon. Størrelsen på teamet vil være avhengig av størrelsen på fakultet og må dimensjoneres stort nok til å ta det løfte som må tas (empirisk begrunnelse).</p> <p>Når det gjelder pedagogiske ressurser trenger ikke nødvendigvis disse å hente fra lærermiljøet da behovene kan være forskjellige om man underviser innen ingeniør eller lærerutdanning på barnetrinn.</p>

Det er viktig at teamet på fakultetsnivå er stort nok til ikke bare å støtte ansatte som ønsker endringer men å kunne gå systematisk til verks og kartlegge digital kompetanse behov på studieprogramnivå, slik at alle fagansatte kan få det løft som er nødvendig for å kunne gi studentene ikke bare fagkompetansen MEN også i en «innpakning» som oppleves motiverende og relevant for dem og for den næringen eller profesjon de skal i og som kan gi dem en fordel når de skal ut i arbeidsmarkedet. Selv om noen fagansatte kan føle at deres nåværende opplegg fungerer bra så kan det trenge å bli oppfordret på en stimulerende og profesjonelt måte, slik at endringer gir mer verdi for fagansatte og studenter.

Å opprette arenaer for utveksling av erfaringer samt introduksjon til nye metoder med konkrete eksempler er også helt nødvendig. Bruk av kolleger som har tatt «steget» og har erfart forbedringer når det gjelder stryk /kvalitet på besvarelsene osv og som kan gi støtte i tillegg til det profesjonelle apparat vil være veldig motiverende.

Når det gjelder organisering i senteret kan det være greit for den koordinerende rolle på institusjonsnivået og kanskje for å støtte store og krevende FoU prosjekter Men avstand til fakultet og institutter (eller tilsvarende) kan gjøre at endringene på fagansattnivå ikke bli godt nok forankret.

Pkt 2.5 Kompetanse og endringsvilje

På lik linje med pedagogisk kompetanse må digitalkompetanse planlegges på ansatte nivå. Tydelige krav (minst krav i et tidsperspektiv) må kunne utarbeides som tar hensyn til stillingstype. Det må til en god dialog og tett planlegging med personal /Støttefunksjoner/ ledelse på nivå 3 (eller4) og hver ansatte slik at det nødvendige behovet ikke utsettes pga driftsoppgaver.

Man må være konkret for å få til endringer men også motiverende i henhold til karriereplanlegging.

Pkt 3.2 Undervisning og læringsprosesser

Tverrfaglig samarbeid og forskningsbasert endringer:

Resultater fra analyser basert på klassiske metoder finnes i litteraturen men frafallet forsetter som før. Derfor er det nødvendig å vurdere nye metoder og tilnærminger og evaluere disse. Det kreves et tverrfaglig samarbeid for å finne ut hva som er årsakene til frafall blant ulike studier og disipliner/profesjoner. Det er et behov for å bruke ulike prediksjon tilnærminger for å identifisere studenter på individnivå i fare å falle av så tidlig som mulig og prøve å forhindre det.

Men det kreves en forskningsbasert tilnærming for å finne ut om digitalisering av undervisningsopplegg påvirker frafall eller at en kombinasjon av bruk av nye teknologi og mer tradisjonell tilnærming påvirker frafall eller ingenting av disse (utenom studentinnsats). Pr i dag er vi ofte blitt forespeilet forskningsbasert dokumentasjon i f.eks bruk av streaming uten at vi har fått noen entydige svar på hvorfor og når det er best å bruke det.

IKT er et verktøy ikke et mål:

Det savnes i rapporten en beskrivelse av UNDERVISNINGSPROBLEMENE som ikt verktøyene skal hjelpe til å løse. Rapporten beskriver mye annet som IKT forhåpentligvis skal bidra til, men ikke hvordan det skal forbedre undervisningen.

Derfor må vi huske at IKT er et VERKTØY, ikke et MÅL.

Man velger de verktøyene som er best for å oppnå de målene man vil nå.

Målet er god undervisning. I den grad man skal bruke IKT for å få til god undervisning må valget av det spesifikke IKT verktøyet bestemmes av det undervisnings-problemet man har.

Involvering av studenter:

Da studentinnsats er påpekt som en av de viktigste suksesskriterier for å gjennomføre må studentene involveres å finne nye måter å jobbe på (eller endre/tilpasse hvordan vi jobber på). En mulighet er å involvere studenter på bachelor, master og PhD nivå i utvikling av digital pedagogisk verktøy. Dette kan bli foreslått til alle studenter med særlig fokus på de som tilhører ingeniør, entreprenør og innovasjonsstudier; økonomi og administrasjon.

IKT Kompetanse hos studenter må gjenspeile behovene i samfunn og næringen de utdannes til:

Kandidater som vi utdannes må ha en solid teoretisk kunnskap men også en IKT kunnskap som gjør dem i stand til å bruke de IKT verktøyene som bedrifter /virksomheter bruker for å anvende kunnskapen. Dette er en relevant problemstilling for de fleste utdanningene (økoadm; ingeniør; sykepleie; nautikk) som vi ikke kan se bort fra.

Pkt 3.3 Forskning:

Dersom det etableres et slikt forskningsmiljø så er det viktig at den har en formidlingsrolle mot fagansatte, slik at resultater fra forskning kan støtte (eller undergrave) endringene som planlegges og implementeres og bidra til å endre kurset. Formidling fra empirien innen feltet og relevant FOU basert støtte rettet mot fagansatte og deres hverdagsproblemstillinger vil påvirke motivasjonen og viljen for endringer.

Pkt 3.4 Styring og leing av digitalisering

Vi må huske at det er faglig fokus i utdanningene som er sentralt og vi må unngå å bygge opp store staber som skal jobbe med digitalisering uten at vi er helt sikre på det som gjøres er nyttig for studentens ferdigheter og kunnskap.

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

--	--

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	<p>Direktørens stab, HSH v/prosjektleder for KULT.</p> <p>KULT står for «Kompetanse, undervisning, læring og teknologi». Det er et prosjekt i HSH under direktørens stab med ansvar for utvikling av pedagogisk og digital kompetanse, kvalitetsutvikling av undervisning og læring, samt førstelektorkvalifisering.</p>
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	<p>Steg 1: Innspill i felles møte 28/11-16 for prosjektgruppa og arbeidsutvalget for prosjekt «KULT».</p> <p>Steg 2: Utkast til felles høyringsinnspill ble utarbeidet av prosjektleder og sendt på mailrunde til faglig leder for høgskolepedagogiske kompetansetiltak, faglig leder for støttetjenester knyttet til teknologi basert pedagogisk FoU-arbeid, kvalitetskoordinator, faglig leder for førstelektorkvalifisering og linjeledere som sitter i arbeidsutvalget for KULT (en dekan og tre studieledere – en fra hver avdeling). I tillegg ble det drøftet med dekangruppen.</p> <p>Nye innspill ble tatt inn i utkastet og bearbeidet til endelig utkastet.</p>

<p>Innspel</p> <p>Bruk fleire sider om det trengs</p>	<p>HSH har lang erfaring med strategisk satsing på bruk av teknologi og digitale læremidler med målsetning om utvikling av mer framtidsrettede undervisnings-, lærings- og vurderingsprosesser. Framtidens studenter skal leve og virke i et digitalisert samfunn. Det er en utvikling høgskolen må forholde seg til på en konstruktiv måte, ved å bruke de mulighetene det gir og møte de utfordringene det skaper.</p> <p>Fra tidlig på 2000-tallet har satsingen vært prosjektorganisert på ulike måter, med rapporteringslinje rett til rektor. I alle prosjekter har en bygd på eksisterende kompetanse og ildsjeler, særlig fra fagmiljøet for «Master IKT i læring». Fokuset har vært todelt: 1) Strategisk arbeid for å sikre gode beslutningsgrunnlag for ledergruppa og 2) Endringsarbeid gjennom utvikling av gode tekniske og pedagogiske støttetjenester for fagansatte med mål om å motivere til endringsprosesser i retning av bedre og mer framtidsrettet undervisning og læring.</p> <p>Fra 2011 ble arbeidet organisert i KABEL (Kampusbasert E-læring) og fra 2015 ble prosjektet innlemmet i KULT og samkjørt med andre typer støttetjenester og faglig kompetanseheving for kvalitetsutvikling av utdanning, undervisning og læring. KULT står for Kompetanse, undervisning, læring og teknologi. I starten var et viktig mål å foreslå organisering av denne typen støttetjenester i HSH, men det er etter hvert blitt utsatt i påvente av ny organisering i HVL.</p> <p>På bakgrunn av mangeårige erfaring med strategisk og operativt arbeid for økt bruk av teknologi/digitale verktøy og samkjøring av slik satsing med andre typer tiltak for kompetanseheving og utvikling av utdanningskvalitet er vårt innspill til høringen:</p> <p><i>1. Grunnleggende digitalisering:</i></p> <p>Forslag støttes, særlig fokuset på behov for gode og helhetlige løsninger. Det er avgjørende at HVL satser på innkjøp av utstyr av god kvalitet og sikrer at de ansatte til enhver tid både har utstyr som fungerer optimalt og tilgang på gode operative tekniske støttetjenester. Hovedprosjektet må derfor ha fokus på hvordan en kan sikre gode digitale løsninger på tvers av hele HVL.</p> <p><i>4. Styring og ledelse:</i></p> <p>Forslag støttes, særlig at styringen må være helhetlig og forankres i rektoratet, f.eks. ligge rett under en prorektor for utdanning. Det er vår erfaring av digitale endringsprosesser er krevende og trenger klar strategisk styring med fokus på behov for endring av undervisning og læring i takt med framtidens behov. Problemstillinger knyttet til hvem som har definisjonsmakt for f.eks. å vurdere innkjøp av digitalt utstyr må avklares. Vår erfaring er at det er faglige behov som må være styrende, men at gode beslutninger krever tett samarbeid mellom fagmiljø med pedagogisk digital/kompetanse og mer tekniske IKT-kompetanse.</p> <p><i>2. og 3: Undervisning, læring og FOU</i></p> <p>Vi støtter forslaget om å opprette en enhet der ressurspersoner samles for å sikre tverrfaglig samarbeid og samkjøring på tvers av fagmiljø, men mener hovedprosjektet bør utrede om støttetjenester eksemplifisert i pkt. 2. bør</p>
--	--

koples på forskningsmiljøet foreslått i pkt. 3. Med andre ord en enhet for «Undervisning, læring og forskning», etter modell fra lignende satsinger ved UIT, NTNU, UIS, HSN m.fl. i Norge og/eller NGL (Next generation learning) v/ Dalarna Høgskole i Sverige.

På bakgrunn av vår erfaring er det sentralt at ressurspersoner både samarbeider i en felles enhet og er lett tilgjengelige for fagansatte. Det er de fagansatte som må drive endringsprosessene. For å lykkes med dette er første forutsetning tilgang på gode digitale løsninger (se pkt. 1.). Andre forutsetning er tilgang på støttetjenester og kompetanseheving, mens en tredje forutsetning kan være motiverte ansatte som ser nytteverdien av å delta i endringsprosesser fordi de kan kombinere dette med meritterende kompetanseheving.

De som skal gi støtte må ha en kombinasjon av pedagogisk og digital/teknisk kompetanse. I en ny fusjonert høgskole med store fakultet, kan det tenkes en modell der en felles enhet koordinerer et team med støttepersoner som har tilhørighet i bestemte fakultet. Det er en løsning vi forslår å utrede.

Det sentrale i vårt innspill er at fokuset på IKT/digitalisering må ses i sammenheng med utvikling av undervisningskvalitet og nødvendig kompetanseheving for å møte morgendagens utdanningsbehov. Den bærende ideen bør være at undervisning og læring utvikles av fagpersoner i den enkelte fagenhet, men at en felles ressursenhet kan tilby støtte i form av motivasjon, kunnskap og kompetanseheving for å bidra til ønsket endring.

Endringsprosessene kan kombineres med kompetanseheving i avdelingen, f.eks. innen rammen av stipendiat- og/eller førstelektorprosjekter. Dersom enheten har etablerte forskere med erfaring fra pedagogisk forskning og/eller forskere med erfaring fra å veilede førstelektorprosjekter kan den også gi støtte til slik kompetanseheving. En annen mulighet er å knytte endringsprosesser til prosjekter som skal gjennomføres i forbindelse med kurs i pedagogisk basiskompetanse eller andre kurs i høgskolepedagogikk. En tredje mulighet er at enheten kan tilby følgeforskning og/eller tilbud om analysearbeid ved behov for dette. Det siste synes å være et behov for å få kunnskap om hvilken retning endringer bør ta. Analyse av utdanningsstatistikk er et aktuelt eksempel her. Aktuelle ressurspersoner i enheten kan derfor være personer med pedagogisk IKT-kompetanse, høgskolepedagogisk kompetanse, erfaring med kvalitetsarbeid, forskningskompetanse innen undervisning/læring/vurdering og eventuelt utdanningsstatistikk og/eller erfaring med å utvikle førstelektorprosjekter/førstelektorkompetanse.

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Avdeling for lærarutdanning og kulturfag
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Avdelingsmøte
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Det er viktig med leiing og styring av digitalisering, og det å samla ressursar og kompetanse i ei eining kan vere ei nyttig innretting for å sikre systematisk opplæring og oppfølging. Men det er samstundes viktig å framheve at det er svært viktig med lokal og lett tilgjengeleg hjelp og støtte for dei fagtilsette. Tydeleg informasjon om kva som finst av verktøy, ressursar og støtte er vesentleg for dei tilsette.</p> <p>Dersom ein skal auke digital kompetanse og fagdidaktisk bruk av IKT kan det vere naudsynt å sette inn ressursar på fagseksjonar. Det er tidkrevjande å prøve ut nye undervisingsformer og dette fordrar at tilsette får tid på arbeidsplanen til dette.</p> <p>Kompetanse på pedagogisk bruk av IKT må utviklast. Samstundes må teknisk og fagleg støttetjenester og utviklast og vere tilpassa behova.</p> <p>Digitalisering er ikkje eit mål i seg sjølv. Det er og svært viktig å framheve at behova for digitalisering må kome frå fagmiljøa og vere forankra der. Dette kjem ikkje godt nok fram i rapporten. Det er naudsynt å ha fokus på kva digitalisering kan medverke til i form av auka kvalitet på utdanningane. Digitalisering av undervisning vert i stadig større grad forventa av studentane, men det er utfordrande å utdanne t.d. barnehagelærarar på avstand.</p>

Profesjonsutdanningar er utfordrande i så måte og det er viktig å klare å skilje mellom det som er hensiktsmessig å digitalisere og det som ikkje er det.

Juridiske rettar til produsert materiale og personvern for både studentar og fagtilsette er viktige tema i digitalisering av utdanning og bør takast opp i hovudprosjektet.

Det er eit opplevd problem at systema som vert brukt i dag ikkje snakkar saman (både studieadministrative system og andre). Det må vere eit mål for HVL å tilby saumlause digitale løysingar.

Under høyringsrunden i avdelinga vart det reagert med undring på teksten: *«På litt lengre sikt forventar studentane å kunne studere utan å vere bunden i tid og stad»*. Det blei stilt spørsmål om det er HVL si oppgåve som profesjonsutdannar å støtte desse forventningane. All den tid ein utdannar til dømes lærarar og sjukepleiarar er kontakt med folk til avtalt tid og sted ein naudsynt del av utdanninga.

Under avsnittet *Kompetanse og endringsvilje* side 9 står følgande: *«Det er tydeleg at dei største hindra for digitalisering ikkje er teknologiske, men knytt til menneska som skal bruke teknologien. I den konteksten setninga står no gir den eit uheldig signal til dei som skal gjere «jobben». Den står og i kontrast til mange gode argument i rapporten om det viktige utviklingssampelet mellom teknologi og menneske.»*

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentar vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	IKT seksjonen masterstudiet IKT i læring
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Presentasjonar på avdelingsmøte (ALK) og drøfting på seksjonsmøte (IKT avdeling). Innspel til studieleiar.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>IKT seksjonen på masterstudiet IKT i læring har denne tilbakemeldinga på det framlagde dokumentet om digitalisering i den nye høgskulen. Me er mest opptekne av det som er skriva i kapittel 3, men uttaler oss også i forhold til andre deler der vi ser vi kan gi innspel.</p> <p>Digitaliseringa i samfunnet (og dermed også skuleverket), fører til nye praksisar (treng me t.d.LMS viss alle studentane berre brukar appar og Facebook?), nye ferdigheiter og nye kulturelle produkt (Reiserekningssappen – som allereie kan brukast).</p> <p>Dette viser med all tydelegheit kor viktig pkt. 3.2 og 3.3 i høyringsutkastet er. – Kapitla er truleg tidsrette, men dei er etter vårt syn for lite visjonære og framtidsretta.</p> <p>Forsking og utviklingsarbeid (kap. 3.2. og 3.3.) må løftast og vera ei tydeleg satsing. Denne delen må også ha eit internasjonalt preg. Her vil det vera naturleg å trekkja vekslar på arbeidet, erfaringane og historia ved vårt lokale miljø på Stord/Rommetveit. Her er ei solid nasjonal og internasjonal erfaring bygd på namn som Tvedte, Haugen, Vavik, Krumsvik, Salomon, Elstad, Lysne, Engelsen, Almås, Nilsen, Rønsen, Instefjord, Arnesen m.fl.</p>

Det er viktig at ei komande satsing er visjonær og tek høgde for styrking av fagmiljøa ved tilsetjing av kvalifisert personell på alle nivå, inkludert professornivået.

Seksjonen vår som har arbeidd med pedagogisk bruk av IKT i 30 år har i alle år jobba for at IKT-bruken skal bli transparent. På denne måten kan me snakka om «læring» i staden for «IKT i læring»/«digital undervisning». Dette betyr ikkje at me må tona ned IKT-fokuset og tru at dette går av seg sjølv i faga. Kunnskapsløftet og fleire nyare strategiske utdanningsdokument viser tydeleg at IKT-nemninga framleis har sin plass. Dette må ein vera bevisst og syta for at blir synleg også i HVL. *Det kan vera verd å nemna at ved HiOA har ein teke dette på alvor og tilsett ein eigen digitaliseringsdirektør.*

Konkret har vi innspel til Punkt 2.2 Første avsnitt:

Det bør forklarast betre kva ein i denne samanhengen meiner med uttrykket *game changer*. Kva legg gruppa i dette? Det kan lesast negativt slik det står no.

Teksten: *Spørsmålet er ikkje om digitalisering treff UH-sektoren, men når og på kva for ein måte*, har vi litt problem med. Vi meiner at digitalisering alt har troffe UH-sektoren. Det er vel heller snakk om korleis ein byggjer vidare på dei erfaringar ein har, gjer forbetringar i ei tid der fokuset vert endå sterkare som må vere fokus. Korleis kan systema fungere betre saman og dermed effektivisere samhandlinga mellom fag, administrasjon og omverda.

Same punkt, siste avsnitt: Ynskjer vi å få inn i teksten: *HSH med strømming og campusbasert e-læring*, må vi også ha inn nettundervisning og rettleiing, på same måte som for HiSF. Vi har nettundervisning og nettstøtta rettleiing på PPU, Master IKT i læring og fleire av EVU studiene våre.

Punkt 3.2

Første prikkpunkt på side 11:

Ting grip inn i kvarandre men i Forskrift om studium og eksamen ved HVL, står det: *Skriftlig skoleeksamen skal som hovedregel avvikles digitalt.* Programvare er og valt.

Tredje prikkpunkt på side 11:

Stryka i teksten: *inkludert teknisk-pedagogisk støtte*. Det står i punktet over.

Ein må klargjere betre kva som er forskjellen på *nye læringsmetoder* og *nye løysingar til bruk i undervisning* i henholdsvis punkt 1 og 3.

Punkt 3.3

Første avnitt:

I teksten *der on- og off-campusbaserte utdanningar treng ei fornying*, Her ynskjer vi å endra til: *der on- og off-campusbaserte utdanningar er grunnlaget for samarbeid og drift*,

Dette fordi at vi meiner fokus må vere på det digitale samarbeidet og samhandlinga me er nøydde til å få til dersom me skal arbeide effektivt på fem campusar. Fleire campusar er her altså viktigare enn on og off campus. Det kan ein strengt tatt gjere på ein campus. Dette krev i tilfelle også omformulering av neste setning.

Siste del av avsnittet som startar med *Forventingane om auka bruk av digital støtte...* sporar av, då dette etter vår meining handlar om å betra læring, - ikkje samhandling mellom fleire campusar slik avsnittet starta.

Denne siste delen er så viktig at den fortener eit eige avsnitt.

Siste prikkpunkt:

Vidareutvikling av undervisning er fyrste punkt, men dette er så viktig at det kanskje burde vore tatt med i siste prikkpunkt også, -saman med *administrativt personale, fagpersonale, studentar*. Dette for å rette fokus mot programvare som trengst til nettbasert fleksibel undervisning. Slik vi les det, er punkt ein mest retta mot pedagogikk for nettundervisning.

Punkt 3.4

Nest siste avsnitt:

Under segment 1 er *grunnleggjande digitaliseringa av HVL* nemnd. Bør digitalisering vere med i segment to også, sjølv om det er underforstått: *gjelde* (digitalisering av, eller digital tilrettelegging av) *den faglege og pedagogiske delen av kjerneverksemda*.

Ein må vurderer å leggja til eit eige punkt som sidestiller eller framhevar styring og leiing av den «pedagogiske» digitaliseringa. Vi grunngjev dette med at forskning og erfaring frå andre UH-miljø nasjonalt og internasjonalt viser at dette med å auka IKT-bruken i undervisning og læring kanskje er det mest krevjande i eit digitaliseringsprosjekt.

Med støtte i m.a. «Digital tilstand 2014» meiner me difor at følgjande må vektleggjast:

- god og tydeleg utdanningsleiing på alle nivå
- tilfeldighet og eldsjeler bør reduserast
- HVL må jobba mykje meir systematisk for å få dette implementert (Døme kan vera å kopla digitaliseringsarbeidet meir direkte til lærings- og vurderingsformene – og gjerne inn i læringsutbytteskildringane).

I ei digital satsing er det viktig at me også samarbeider og utvekslar erfaringar nasjonalt (andre UH og t.d. IKTsenteret/NUV) og internasjonalt. Slikt skjer best i nettverksarbeid og gjennom konferansedeltaking.

Punkt 3.5

Første avsnitt:

Her bør læringsplattformer, gjerne i form av den nye generasjonen læringsstøttesystem, som er omtalt tidlegare i rapporten nemnst i eksempellista.

Reint generelt har vi inntrykk av at dokumentet i for liten grad tar stilling til

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

problemstillingar knytte til personvernet og til kven som skal eiga rettigheter til alt som vert produsert og formidla vi digitale kanalar.

Vi takkar for høvet vi fekk til å gi innspel i denne prosessen.

For Master IKT i læring

Kjell Magnar Helland

Studieleiar PPU/Master/musikk

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Seksjon for Økonomi- og verksemdsstyring Høgskolen Stord/Haugesund
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Møte i seksjonen
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Rapporten omhandlar i liten grad den administrative delen av verksemda.</p> <p>Heile statleg sektor har dei siste åra fått økonomiske kutt med begrunnelse i krav til effektivisering/avbyråkratisering. Skal ein kunne hente inn desse kuttane må ein ha fokus på effektivisering av arbeidsprosessar og styringsprosessar, der digitalisering vil vera eit viktig verktøy og virkemiddel .</p> <p>Effektivisering av arbeidsprosessar og styringsprosessar gjennom f.eks. digitalisering krev ei administrativ organisering med ein tydeleg prosesseigarar tillagt myndighet. Dette er viktig å tilrettelegge for i prosessane som no går rundt faglege og administrativ organisering.</p> <p>Det er foreslått ei styringsgruppe for digitalisering. Uavhengig av løysing er det viktig også å ta inn større gjennomgåande administrative prosjekt under ein slik paraply. Ei felles organisering må imidlertid ikkje kvele den enkelte leiar sitt ansvar for å jobbe med effektivisering generelt og effektivisering ved hjelp av digitalisering.</p> <p>Når ein kjem på prosjektnivå, så vil effektivisering av arbeidsprosessar med tilhøyrande</p>

utvikling/kjøp av digitale verktøy kunne vera omfattande. Det er viktig å gjera ei ressursprioritering internt der ein nyttar kapasitet til denne type utviklingsprosjekt. Dette er viktige ressursar å ha internt, i staden for å 'eksportere' kompetansen ut til konsulentfirma.

Dei store gjennomgåande systema og grensesnitt er viktig å ha eit felles samarbeid om i sektoren. Dette er for krevande til at kvar institusjon skal finne eigen løysingar. KD arbeider med strategi, organisering og styring av dei felles administrative IT-systema i UH-sektoren. Administrasjonsutvalget hjå UHR gir sine synspunkt no i desember.

http://www.uhr.no/rad_og_utvalg/utvalg/administrasjonsutvalget/oppgaver_underutvalg/fellesadministrative_systemer

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamenta vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Britt R Theodorsen, ALK
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Personlig innspill etter høringsseminar i forbindelse med avdelingsmøte på ALK
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	Prosjektet må ta tak i spørsmålene rundt rettigheter. Dette virker fortsatt uavklart. Det å ha oversikt over hvem som har rettigheter til materiale som brukes i forbindelse undervisning og legges ut i forskjellige kanaler, er svært viktig. Hvis ikke man jobber med dette og får på plass tydelige retningslinjer, kan det hindre faglærere i å ta i bruk nye digitale metoder.

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Avdeling for lærarutdanning og idrett
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Utforma av dekan, kommentert av instituttleiingar og tilsette med særleg relevant kompetanse
Innspel	
Bruk fleire sider om det trengs	<p>Generelt: Ein god rapport, som langt på veg dannar grunnlag for styret sine prioriteringar. Det hadde vore bra om ein kunne antyde ressursbehov for ulike satsingar.</p> <p>Kap 1.1 Mandat</p> <p>Innleiinga kan oppfattast å innehalde noko sjølvmotseiande formuleringar. Det heiter på den eine sida «Det er viktig å presisere at digitalisering ikkje vil vere eit mål i seg sjølv for HVL, men digitalisering er eit av verkemidla som kan nyttast for å oppnå kvalitet på undervisning og forskning, effektive arbeidsprosessar og administrasjon. Digitalisering skal ikkje drive utviklinga av HVL men støtte opp under den».</p> <p>Samstundes syner ein til at digitalisering er i ferd med å bli del av «virksomhetens DNA». Om det er slik kan ikkje digitalisering lengre oppfattast som støtte til undervisning og forskning, men vere totalt integrert, og såleis eit mål i seg sjølv. Når det påverkar forretningsmodell, organisasjon og prosessar vert det i seg sjølv heilt sentralt å ha dette som ei strategisk kunnskapsfelt, ikkje berre for det som ligg til samfunnsoppdraget. Det bør såleis bli ein</p>

strategisk diskusjon i HVL om digitalisering ikkje handlar om støtte, men som ein sjølvstendig drivar.

Kap 2.0 Utfordringsbilete

Ei god innleiing, med informerte formuleringar.

2.1 Grunnleggande digitalisering

Å setje brukaren i sentrum er eit perspektiv ALL støttar. Utfordringa vert å sjå at brukarane er ulike. Det er kommande studentar, studentar, skular (arbeidsplassar), skuleeigarar (arbeidsgjevarar) og EVU-marknaden.

Vi er glade for at ein løfter fram ønsket om kommuniserande felles tenester og system, men vil peike på at dette kan stå i motstrid til inkrementell utvikling (kontinuerleg forbetring).

2.2 Undervisning og læringsprosessar

Jfr. det som er sagt over. Vi må vere budde på at det i løpet av ein par rektorperiodar har skjedd store endringar med omsyn til bruk av digitale løysingar. Tidsspennet i Horizon 2016 kan synast noko «optimistisk».

Vi liker godt at ein trekker fram Learning Analytics. Her bør HVL satse godt, slik at dette vert ein ny og systematisk måte å følgje opp studentar. Vi har sagt at vi skal vere «tett på». Eit tidlegvarslings-system aukar sjansane for å lukkast med det, og kan bidra til betre kandidatproduksjon, noko som er sentralt med dagens finansieringssystem.

Vi meiner også at ein gjer rett i å peike på at det må vere samanheng mellom utforming av læringsmiljø og auka bruk av digitale løysingar. Dette gjeld for både kontor og samhandlingsarenaer.

Vi er bekymra for både kompetanse og verkty ved HiB om det er rett at ein ikkje har det på plass for å handtere undervisningsgrupper med 10-15 deltakarar/studentar. HVL har bruk for å dele kunnskapsressursar, og det er ikkje tilfredsstillande at dette vert omtala som «difficult». Dette må bli «solvable» snarast.

Vi ser at det er gode grunnar for å bygge på LEGO-prinsippet/inkrementell utvikling (økonomisk risiko, kompetanseutvikling), men ein kan da også hamne i ein «boiled frog phenomenon»-tilstand.

Vi ser at studentane forventar tenester på digitalt format, og at dei skal kunne ta del i undervisning og forskning uavhengig av tid og stad. På dette området er det naudsynt med pedagogisk og didaktisk diskusjon og forskning for å innrette tenestekvaliteten på måtar som møter krav om læringsutbytte.

2.3 Forsking

Rapporten peikar på at det er meir utvikling enn forskning knytt til introduksjonen av digitale læringsressursar. Det treng ikkje å ha vore

problematiske. Men det er viktig å bringe dette vidare. Det stiller store krav til design av forskingsprosessen, som i sin natur er treg, og teknologiutviklinga, som i sin natur er rask. Det vil ikkje vere tilstrekkeleg å berre baserer seg på eiga forskning. Breie internasjonale forskarnettverk vil vere naudsynte.

Rapporten peikar på forskning om bruk av digitale løysingar, men er mangelfull med omsyn til å kommentere bruk av digitale løysingar i forskinga. Dette handlar om å utvikle nye prosessar for å frambringe resultat raskare, eller å kombinerer teknologiar på nye spørsmål eller forskingsfelt.

2.4 Styring og leiing

Kapittelet er informativt og dannar eit godt grunnlag for drøftingar.

Referansen om modellar for å skaffe seg fortrinn (Norgesuniversitetet 2010) kan vere noko gamal. Det bør underbyggast betre at eigne einingar for pedagogisk bruk av IKT er eit godt grep.

Påstanden om individuell kreativitet vs team er i beste fall problematisk om det er styring og leiing for betre forankring av strategiske satsingar ein vil ha. Vi må sjølvstilt ikkje drepe kreativiteten, men vi kan ikkje sikre djuptgåande endring med kreative eldsjeler åleine.

2.5 Kompetanse og endringsvilje

Rapporten peiker på eit kjerneproblem: Det finst tilbod, men ingen krav (eller belønningmekanismar). Det er «stor strekk i laget». Det er avgjerande at HVL bygger inn som krav at tilsette har eit minimum av høgskulepedagogisk kunnskap på feltet. I administrative stillingar gjeld truleg det same, sjølv om det er grunn til å tru at det her er meir av både basiskunnskap og applikasjonskunnskap. Vi ser det som sentralt at det snarast kjem eit tydeleg opplæringsprogram for tilsette – og at det er knytt sanksjonar til ikkje å delta. Det vil ikkje vere nok at visse miljø eller capus vert flinke, om det er samhandling og kunnskapsdeling ein vil oppnå i heile HVL.

2.6 Oppsummering

Oppsummeringa samsvarer godt med det som er presentert framfor.

3.0 Tilrådde satsingsområde

Med bakgrunn i eit velstrukturert utfordringsbilete har vi få innvendingar mot dei tilrådde områda for vidare arbeid. Vi deler også oppfatninga av at det er viktig å ha eit hovudprosjekt (program) med eit sett delprosjekt, og med god porteføljestyling, og rom for revisjonar.

3.1 Grunnleggande digitalisering

Det er truleg ekstremt viktig å sikre eit minimum av infrastruktur for samhandling tidleg.

Vi deler oppfatningane om delprosjekta her.

3.2 Undervisning og læringsprosessar

Det er truleg rett å samle ressursane som arbeider med bruk av IKT i undervisning og forskning. Men det krev at ein har ein svært grundig prosess med kva ein meiner med «å samle». Om det er slik at eldsjelene enten ikkje blir med, eller at det berre er eldsjelene som samlar seg, vil ein ha oppnådd lite. God involvering i fagmiljøa er viktig, sidan dei vil vere testlaboratoriet for nye løysingar. Det er også slik at kunnskapsbehovet er stort (jfr lista på s 11), og såleis vil det vere naudsynt å ta i bruk heile HVL for å ikkje belaste nokre miljø skeivt.

Det er også naudsynt med tett samarbeid mellom IKT-drift og tilsette si oppleving av «friksjonsfri» bruk av teknologistøtte til undervisning.

Vi ser det som viktig at ein vel løysingar som er opne og gjer det mogeleg å kombinere produkt frå ulike leverandørar ut frå behov (med ein god grunnmur i botnen), sjølv om vi ser at dette kan by på problem med omsyn til tilstrekkeleg kunnskap tilsette imellom. I dette ligg tanken om «standardisering for fleksibilitet». Basis program- og hardvare må vere lik og tilgjengeleg over alt, på alle lærestader. Så får særreine løysingar knytt til utdanningar og fag ligge på toppen av dette.

3.3 Forsking

Det er naturleg at det vert etablert ein forskingsaktivitet knytt til behova i ein digital HVL, for å kunne drive systematisk kunnskapsoppbygging. Som lærarutdanningsmiljø ser vi det som naturleg å vere del av kunnskapsmiljøet kring fleksibel læring.

Vi deler synet på dei satsingsområda som er omtala på s. 11, og at dei må utvidast over tid.

Som peika på i kap 2.3 må dette forskingsperspektivet utvidast til digitalisering av forskinga, i tillegg til forskning om digitaliseringa.

3.4 Styring og leiing

Plasseringa av digitalisering på toppnivå er udiskutabel. Den ligg hos rektor. Det er innført einskapleg leiing, og både det faglege og administrative ansvaret er eintydig plassert. Det som er til diskusjon er innretting og omfang av dette som ei strategisk satsing. Frå det tidspunktet styret har vedteke ein plan, er det rektor sitt ansvar å sette dette i verk.

Om styringsmodell i høve til delegasjon: Det er enno ikkje klårt kven som får delegert ansvar og mynde til å leie den strategiske satsinga. Vår avdeling er tydeleg på at styring ligg i linja, og at alle andre organ har avleidd mynde frå denne. Innanfor vedtekne rammer kan såleis eit program eller eit prosjekt ha mynde. Om det skal finnast eit eige råd eller utval for digitalisering, må det utgreiast. I lys av at dette er del av DNA-et kan ein velje om det bør vere eit eige digitaliserings-utval (på linje med utval for utdanning og forskning), eller om det bør vere tydeleg integrert i desse.

Vi deler prosjektgruppa si oppfatning om arbeidsdeling i to segment, eitt for

grunnleggjande digitalisering og eitt for fagleg og pedagogisk verksemd. Desse må sjølvstøtt koordinerast frå ein med fagleg og administrativt ansvar.

Om digitaliseringsstrategi: Her meiner vi gruppa har vore for forsiktig. Det er sentralt at kjennskapen til digitale løysingar og utviklingstrekk kjem på bordet minst like tidleg som dei andre strategiske spørsmåla, sidan desse må drøftast i lys av slike tunge drivarar.

Vi ser det som sentralt at ein løfter fram god bruk av digitale løysingar i administrative tenester, slik at ein både oppnår god samhandling innanfor administrative miljø på tvers av campus, og da på ein måte som gjer det mogeleg for ein vitskapleg tilsett å fylle rolla som fagleg og administrativt ansvarleg i linja rektor – dekan – instituttleder. Gode system som reduserer arbeid med rapportering opnar opp for betre bruk av ressursane både for fagleg og administrativt tilsette. Ein kommande digitaliseringsstrategi må ta på alvor at fag og administrasjon er tett samanvevd, og at ein treng gode løysingar for begge.

3.5 Kompetanse og endringsvilje

I kap 2.5 peiker ein på både systemveikskar og individuelle utviklingsbehov. Vi ser det som naturleg at ein utnyttar den kunnskapen som finst i organisasjonen knytt til organisasjon og leiing og/av/i pedagogisk verksemd, til å beskrive løysingar for god iverksetting, styring og leiing av endringsprosessar.

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Avdeling for samfunnsfag (ASF), HiSF v/dekan Anne-Grethe Naustdal
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Drøfta i personalmøte 30.11.2016
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Grunnleggande digitalisering</p> <p>ASF støttar fullt ut satsinga på digital samhandling. Lett tilgjengelege og brukarvennlege tenester vert avgjerande i vår type organisasjon. Gode digitale løysingar er svært viktig for desentralisert styrking – viss ikkje vert sentralisering ein meir reell fare.</p> <p>Undervisning og læringsprosessar</p> <p>Vi ser behovet for etablering av ei eiga eining i HVL for utvikling av undervisning og læring og gode verktøy innan forskning. HVL sin måte å styrke samhandlinga mellom IKT og fagtilsette på meiner vi best kan gjerast ved fagtilsette for kortare eller lengre periodar kan ha delar av si stilling inn i ei slik eining. Faren ved å laga ei eiga eining er nemleg at det kan føre til at vi ikkje får god nok forankring ute i fagmiljøa og at det slik ikkje vert spreidd godt nok ut i organisasjonen. Vi ser på fagtilsette som ein viktig ressurs i ei slik eining, på same måte som vi også støttar framlegget om at studentar blir ressursar i eininga og kan få delstillingar der.</p> <p>ASF meiner altså at HVL si samling av ressursane som arbeider med bruk av IKT i undervisning og forskning, må bestå av eit senter der ein del av staben</p>

består av folk som er tilknytt i periodar. Dette både spreier kompetansen, og gjer òg at dei einskilde tilsette får meir tilhøyrse til digitaliseringsarbeidet knytt til undervisning og forskning. Slik kan ein sikre bruk av eksisterande kompetanse og få betre forankring og spreidd arbeidet mange «eldsjeler» alt har utvikla og tatt i bruk.

Ein måte å sikre god deling på er at senteret kan ta ansvar for utvikling av ein nettstad for HVL der undervisning og læring står i fokus. Sjå eksempel på korleis Centre for Research, Innovation and Coordination of Mathematics Teaching (MatRIC) gjer dette; <http://www.matric.no/>. Her er det lagt opp til deling og utvikling av bruk av video og andre digitale og nettbaserte teknologiar i undervisning, læring og vurdering av matematikk. Dei har også eit forum for forskning på undervisning, læring og vurdering av matematikk knytt til nettstaden. Slike tiltak kan bringe saman fagfolk på tvers i HVL.

Godt samarbeid med leverandørar vert avgjerande. Personalet ved ASF trekk fram at like mykje som manglande kompetanse hjå dei tilsette i bruk av digitale verktøy, ser vi også dårlege teknologiske løysingar. Vi må i størst mogleg grad basere seg på gjennomprøvd teknologi. Vi må ha gode basisløysingar, og strenge krav til leverandørar.

Forskning

ASF ser det viktig å leggje til rette for følgjeforskning på IKT og digitale verktøy i undervisning og læring. På den måten kan ein gjere utviklingsarbeidet meritterande for dei tilsette og sikre spreing av kunnskap både innan HVL og ut til omverda.

Styring og leiing av digitalisering

ASF er positive til skiping av ein overordna prosjekt for styring av digitaliseringsarbeidet. Eit overordna prosjekt vil famne dei individuelle prosjekta på ein betre måte, men vi må sikre forankringa av arbeidet ute i fagmiljøa og i dei administrative tenestene. Vi må også sikre god studentmedverknad i prosjektet. Ei institusjonell satsing vil kunne sikre informasjonsflyt og god koordinering mellom prosjekt og ulike digitaliseringsinitiativ.

Det kan være gode grunnar for at HVL skal utvikle ein eigen digitaliseringsstrategi for den fyrste styreperioden, men på sikt meiner vi at dette område må inkludrast i våre ordinære strategiar for undervisning og forskning. Dette for å sikre at digitalisering ikkje vert eit mål i seg sjølv, men eit verkemiddel for å auke kvaliteten i arbeidet vårt.

Kompetanse og endringsvilje

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	<p>Utvikling av ein digital kultur og – kompetanse vil vere avgjerande for å lykkast. HVL må ha leiarar som veit korleis ein kan nytte dei mulegheitene digitalisering gjev og som kan gå i front for å gjennomføre endringar.</p>
--	--

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Akademikarane ved HiSF v/Joar Sande
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Bedd om uttale på epost
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Legg vekt på «menneskeleg digitalisering» dvs digitalisere til nytte for brukarane, og ikkje slik at brukarane må tilpasse seg digitaliseringa.</p> <p>http://www.i-scoop.eu/digitalization-human-element-technological-change/</p> <p>Det er frykt mellom fagtilsette for at auka digitalisering (les streaming av førelesingar) skal gjere dei overflødige. Det er ikkje noko som tyder på det, men den som no er førelesar får kanskje ei litt anna rolle. Forsking viser at samla tidsbruk for eit emne ikkje går ned ved å innføre det omvende klasserommet, men at tida blir brukt på ein annan måte.</p> <p>Det same med andre system, der ein kan bruke ESS som eksempel. ESS er i liten grad skreddarsydd for vår bruk, det er dei tilsette som må tilpasse seg ESS. I framtida vil vi få studentar og tilsette med høg kompetanse i bruk av teknologi, men gjerne med låg kompetanse i å utvikle den. Det må difor satsast på opplæring i alle ledd. Alle løysingar må fungere på mobile plattformer, og alle undervisningsrom/grupperom/læringscenter må ha tenleg utrustning. Brukarmedverknad er avgjerande i utvikling av nye løysingar.</p>

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Avdeling for helsefag, Høgskulen i Sogn og Fjordane
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Lunsjmøte for alle tilsette (administrative, tekniske og faglegetilsette) på avdeling for helsefag
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<ul style="list-style-type: none"> - Utfordring med høyringa er at det ikkje inneheld konkrete punkt/spørsmål som ein ynskje innspel på. Dokumentet er heller ikkje utforma slik at det er lett å komma med konkrete innspel. <p>Innspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naudsynt å utvikla ein kultur for møte på nett. Lync fungere ikkje tilstrekkeleg - Må få til tettare kopling mellom IT-drift og IT-fag/læring - Spesifisera i mandatet at digitalisering av undervisning er meir enn «streaming» av undervisning. Ambisjonane må vera vesentleg høgare enn dette - Manglande opplæring er eit utfordring i høgskulen. Me ynskje fokus på opplæring. Me har ein del tilgjengeleg utstyr, men ikkje nødvendigvis kunnskapen til å bruka det. - Det er viktig at det er kompetente personar tilgjengeleg til ei kvar tid som kan yte hjelp når det trengs i undervisning. - IT-støtte på kvar campus. - Økonomiske ressursar må vera tilgjengeleg for å klare å ha rett og adekvat utstyr og opplæring på utstyret - Det må vera tilgjengeleg utstyr på alle undervisningsrom

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	<ul style="list-style-type: none">- Ein må trygga at alle studentar skal ha tilgang på dei same brukarressursar – både digitale og ikkje-digitale- IT-støtte på pedagogiske digitale utstyr- Forskingsaktivitet på alle campusar. Ikkje eit sentralisert forskingsgruppa. Ein kan ikkje ha skilje linje mellom IT og fagmiljøa, dei må organiserast saman i ein desentralisert senter/ eining eller liknande

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	FF V/HiB
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Styrebehandlet
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Innledningsvis må det nesten sies at rapporten bærer mer preg av å være en slags forstudie. Det er vanskelig å se hvordan den i sin nåværende form kan tjene som et beslutningsgrunnlag</p> <p>FF savnet at man har en begrunnelse på hva og hvordan digitaliseringen er viktig. At det er et hvorfor er besvart ut fra «dagens situasjon». I en pedagogisk henseende er det lite vektet. Det er skrevet en Ph.d. grad på UiO skrevet av førte.am, Marte Blikstad-Balas der man viser til at digitalisering krever en mer av deg som pedagog. Læring av, med og for digitalisering er lite synlig her.</p> <p>«På litt lengre sikt forventar studentane å kunne studere utan å vere bunden i tid og stad.» Er det dette vi tilstreber i utdanninger som krever samhandling og felles refleksjon. Ønsker vi virkelig at studentene ikke skal være med og utvikle er godt læringsmiljø? Hvordan lærer man da og være i er kollegium?</p> <p>Det er heller ikke noen konsekvensanalyse ift økonomi med oversikt over risikoer knyttet grad av innføring av digitale løsninger innen administrasjon, bibliotek tjenester, undervisning og forskning.</p> <p>«Digitalisering skal ikkje drive utviklinga av HVL men støtte opp under den.» På BETT messen i London 2016 kom det frem at det er</p>

liten sammenheng mellom teknokrater/utviklere og undervisningspersonale, ei heller følgeforskning eller midler til dette. FF stille spørsmål om det vil være teknokratene eller pedagogene som sitter i førersete her.

Det er vist til MOOC, men på IDEN konferansen 2016 ble det påpekt at MOOC ikke var egnet for stor gjennomstrømming. Frafallet er svært høyt, og kostnader står slik sett inne i samsvar med forventet uttelling. «Fasinasjonen» har bleknet og internasjonale «dør» den ut.

Når rapporten trekker opp et bilde som dels baseres på NMC-rapporten er det vesentlig å være klar over at disse rapportene ikke er en virkelighetsbeskrivelse, men en forventningsstudie. Dvs spådommer om fremtiden, som er interessante men foreløpig ikke noe som kan danne grunnlag for en form for operasjonalisering. Det kan imidlertid peke på forhold som er interessante for mindre, fokuserte forsøk.

En av de tingene HVL trolig kan vente noe med å fokusere på er læringsanalyse. Dette er åpenbart et interessant felt, men først og fremst med tanke på forskning, og foreløpig i mindre grad knyttet til undervisning i mindre grupper. Det samme gjelder utvidet virkelighet og mye annet rapporten nevner.

En skal åpenbart ha et blikk i retning av fremtidsscenarier, men HVLS første og aller fremste prioritet bør være de systemene som direkte støtter undervisningen slik vi kjenner denne i dag. Dette handler i hovedsak om to forhold: valg av felles systemer med tilhørende strategier for implementering og opplæring, dernest en opprydding i ansvarsforholdene knyttet til hvem som eier de ulike systemene. At noen digitale systemer i dag sorterer under arealforvaltning, noen under utdanning, noen under økonomi gjør det komplisert å finne løsninger som kan utnytte potensiale i samspill mellom disse systemene. At det gjøres timeplanlegging i ett system, rombooking i et annet, mens ingen av disse snakker med den enkelte lærer og student sine kalendersystemer illustrerer dette.

Problemstillingene knyttet til systemer som ikke snakker sammen kan trolig bare løses dersom ansvaret kan samles hos en person, plassert høyt oppe i organisasjonen i nær kontakt med rektorat og høgskoledirektør. Dette krever samtidig at en rydder i organisasjonskartet og at vedkommende får myndighet til å ta avgjørelser som i dag er spredd på flere stabsdirektørers ansvarsområder. En mulig modell er muligens slik enkelte bedrifter ansetter en Chief Digital Information Officer (CDIO). Dette bør ikke bety et utvidet direktørsjikt, snarere tvert imot siden flere nåværende stabsdirektørfunksjoner med fordel kan gjøres til lederstillinger ett hakk lavere i organisasjonen. Dette for å unngå en fortsettelse av de problemene en i dag ser knyttet til for mange aktører som kan mene noe i høgskolens øverste ledelse.

Konkret kan trolig bibliotek, kommunikasjon, drift, organiseres på et lavere nivå, mens utdanning, økonomi, forskning og CDIO kan beholdes på det øverste ledernivået. På dette nivået bør direktørene lokaliseres på forskjellige campus, slik at ledergruppen får en mer konkret problemforståelse og ditto evne til å se etter konstruktive løsninger.

Rapporten må sies å være svært svak når det gjelder det konkrete. Det pekes ikke på hvilke premisser som bør ligge til grunn for fremtidige valg av digitale systemer. Vi tillater oss derfor å nevne noen:

- Gitt at en kan forlange av studentene at disse har egen datamaskin må dette implementeres som et krav ved opptak. Dette betyr imidlertid at de systemene som HVL velger må være reelt kryssplattform. I praksis betyr dette webbaserte systemer (som fungerer via nettleseren) uten spesielle krav til maskin og programvare.
- Systemene som velges må ha potensiale til å snakke sammen. Her er det trolig et stykke å gå, men dette må inn som krav i anbud og kravspesifikasjoner. Å bruke åpne protokoller for informasjonsutveksling må være utgangspunktet, der en tydelig begrunner hvorfor dette kravet eventuelt fravikes.
- Det må foretas en reell vurdering av hvilke systemer som ansatte og studenter benytter for digitalt samarbeid. I praksis betyr dette at en må foreta en skikkelig gjennomgang av to leverandører av samskrivingsverktøy Microsoft og Google. Microsoft er så langt preferert i sektoren, men dette er et valg basert på eksisterende kompetanse knyttet til de tekniske systemene, ikke en vurdering av hva systemene faktisk tilbyr sluttbrukerne. En skikkelig sammenligning er ikke gjort, men bør bli gjort før en velger felles systemer for samskriving. Det er her verd å merke seg at skolesektoren nå synes å være på full fart i retning av Googles gratis løsninger (Trondheim, Stavanger, Bergen i tenkeboksen osv). Poenget er at vi også må gjøre en vurdering, inkludert et komplett kostnadsbilde, slik at det kan foretas et informert valg, ikke noe som er basert på synsing eller eksisterende preferanser / bindinger.
- HVL må få på plass ordninger som er reelle incitamenter for undervisere som ønsker å utvide sine undervisningsopplegg med digitale komponenter. Slik det er i dag belønnes slike initiativ i veldig liten grad, og man er dermed henvist til ildsjelene. Det må lønne seg å digitalisere, for den enkelte.
- Løsninger for forelesningsopptak, videolagring mm. Her kan ikke institusjonen leve med ulike systemer, men rapporten sier ingen verdens ting om hvilke premisser som skal ligge til grunn for valg av løsninger.
- Det synes også åpenbart at mange av systemene kan driftes av eksterne, eller ved en av de nåværende institusjonene. Kanskje bør driftsorganisasjonen for egne IKT-løsninger legges til en av de mindre institusjonene, for på den måten å frigjøre ressurser

	<p>til support ved de campusene med høyere studentantall. Igjen bør det pekes på en plan for hvordan dette skal organiseres. Rapporten sier ingen ting om disse problemstillingene.</p> <ul style="list-style-type: none">• En må få på plass konkrete mål for digitalisering, f.eks. at alle emner innen to år skal erstatte to tradisjonelle dobbelttimer med et opplegg for omvendt undervisning. Eller at alle emner skal ha komponenter som studentene benytter på nett i perioder der de er bort fra institusjonen. Metoder for oppfølging av studenter i praksis synes her som en åpenbar kandidat.• Informasjonskanaler til ansatte og studenter. Dette står i fare for å bli enormt fragmentert. Allerede i dag har en, i alle fall i Bergen, betydelige problemer knyttet til at informasjon gis i ulike kanaler. Igjen et spørsmål som handler vel så mye som organisering som systemer.
--	--

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	HiB Fellesadministrasjon, Seksjon for forskning og ekstern samhandling, forskningsadministrasjonen
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Koordinert tilbakemeldinger på høring på e-post.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Forprosjekt Digitalisering har levert en rapport om digitalisering av undervisning og læring ved Høgskulen på Vestlandet. Rapporten omhandler ikke digitalisering av administrative systemer (utover det som berører undervisning) eller digitaliseringsbehov knyttet til forskning, hverken i forhold til kartlegging, kunnskapsstatus eller utviklingsbehov (jf. forprosjektets mandat). I avsnitt 3.0. Tilrådde satsingsområde, er digitalisering knyttet til forskning kun nevnt i en setning under pkt. 3.2. Undervisning og læringsprosesser, Etablering av eining for utvikling av undervisning og læring: «...men og for bruk av ny teknologi i forskingssamanheng (t.d. innsamling, handsaming, visualisering og formidling av data.». Rapporten berører heller ikke etiske aspekt knyttet til økt digitalisering som angår personvern og datasikkerhet.</p> <p>Det som nå står under 2.3. og 3.3 Forskning, omhandler forskning på digitalisering og etablering av forskningsmiljø knyttet til fleksibel læring, knyttet til punkt 6 i forprosjektets mandat.</p> <p>Forskningsaktiviteten i Høgskulen på Vestlandet har og vil få en rekke «digitaliseringsbehov». Dette dreier seg om håndtering av forskningsdata, publisering og formidling, verktøy for forskningssamarbeid, digitale løsninger</p>

	<p>for å søke forskningsmidler, stipendiatstillinger, kompetanseheving, FoU-tid osv.</p> <p>Håndtering av forskningsdata omfatter bl.a. datainnsamling (intervju, opptaks- og filmutstyr), analyseverktøy (for film, lyd, tekst, tallmateriale og andre store datamengder), sikker lagring (forskningsserver, andre lokale servere og skytjenester) samt krav om datadeling (Open data) som byr på en rekke utfordringer. I tillegg kommer særskilte behov for håndtering og lagring og distribusjon av publikasjoner (med særlig behov ved krav om åpen publisering (Open Access)) samt innsamling av bibliometriske data. Maskin- og programvarebehov knyttet til registerdata og andre former for «Big Data» og «supercomputing» vil by på særlige utfordringer, både fordi vil kunne kreve en enorm kapasitet (prosessering og lagring) og kan omfatte personopplysninger og helseforskningsdata der det stilles særlige krav til trygg og etisk forsvarlig håndtering, lagring og evt. deling.</p> <p>I tillegg er det etterspørsel etter lettvinne nettbaserte søknadsprosedyrer der søknad og evaluering kan gjennomføres på nett, Noen eksempler er:</p> <ul style="list-style-type: none">• Søknader om FoU-tid og rapportering av FoU-tid• Søknad om kompetanseopptrykk (førstelektor, dosent, professor)• Søknad om etablering av forskergruppe• Søknad om tildeling av stipendiatstilling til forskergruppe• Budsjetteringsmal for søknader om eksternt finansierte prosjekter
--	--

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen takkar for høvet til å koma med innspel på høyringa rundt førprosjektet innanfor digitalisering.</p> <p>Jamfør prosjektgruppa si tolking av eige mandat, skal førprosjektet medverka til at interimstyret skal kunna ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar, og dei forklarar vidare at dei har sett på løysingar for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Dette samsvarar ikkje heilt med det me les i rapporten som er lagt ved, som dannar grunnlaget for høyringa. I rapporten startar ein med å skapa eit utfordringsbilete. Denne delen er godt utarbeidd, og gjev eit tydeleg innblikk i situasjonen i dag, med dei ressursar og utfordringar som må takast omsyn til.</p> <p>Når ein kjem til punkt 2.6 og vidare derimot som omhandlar lærdomar ein må ta med seg, og vidare inn i punkt 3 om tilrådde satsingsområde, så saknar me noko meir handfast og konkret. At det til dømes skal leggjast vekt på digital samhandling og at det skal etablerast metodikk for endringsarbeid ser me ikkje noko i vegen med, men korleis skal dette gjerast, og korleis bør tiltaka sjå ut? Me ser at prosjektgruppa innleiingsvis i punkt 3 forklarar konkrete forslag innanfor tilrådingane vert lagt ved som vedlegg i</p>

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

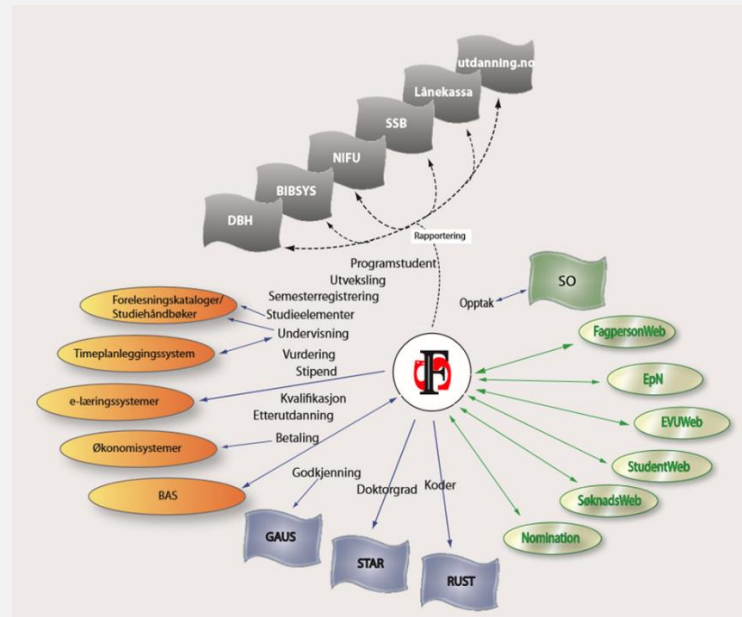
	<p>hovudprosjektet. Då desse ikkje er lagt ved denne høyringa, har me ikkje noko å ta stilling til her.</p> <p>Me oppfattar slike konkrete forslag som avgjerande for vurderingsarbeidet som styret skal gjera.</p>
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentar vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Utdanningsseksjonen HiB
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Drøftet i ledermøte og stab
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Digitalisering er eit stort og for mange eit diffust omgrep. Me kunne difor ynskje at sluttrapporten for digitaliseringsforprosjektet kunne gitt nokre fleire konkrete eksemplar og vore tydelegare på kva som er målet og meininga med hovudprosjektet.</p> <p>Kapittel 2. Utfordringsbilete</p> <p>Rapporten presenterer i litt for stor grad digitalisering som noko me blir pressa til å gjennomføre i staden for en mogelegheit til å utvikle og forbetre både undervisning, forskning og administrasjon. Slik sett kunne me ynskt at kapittel 2. hadde hatt tittelen «moglegeheitsrom» i staden for «utfordringsbilete»</p> <p>Det er og noko vanskeleg å kommentere kapittel to da kartlegginga av dei digitale systema og tenestene ikkje er klar.</p> <p>Det er viktig å ha fokus på at målgruppa for rapporten har ulike føresetnader for å forstå digitale termar. Til dømes er omgrepet MOOC kjend (og utdatert?) for dei digitale eldskjelane, mens det kan vere ukjend for delar av målgruppa. Dersom det blir innført eit omgrep, som til dømes Learning analytics, må dette definerast slik at heile målgruppa blir nådd. Ein av</p>

grunnane til at nye løysingar er vanskelege å innføre er at språket ikkje blir forstått av mottakaren.

Med omsyn til skila mellom IKT og fagmiljø bør det og fokuserast på skilja mellom systema og korleis desse kan reduserast i størst mogeleg grad. Ein av dei store rørsleane no er integrasjonar mellom system for utveksling av data. Denne skjer på tvers av kategoriane undervisning, forskning og forvaltning som illustrasjonen under syner. Om systema skal utviklast og nyttast til det fulle er det ineffektivt å ha organisatoriske siloar kor systema ligg, noko distribuert eigarskap i forskjellig grad fører til.

Det har komen fleire tenester knytt til Felles Studentsystem etter at denne illustrasjonen blei laga, som omfattar mellom anna digital eksamen, digitalt studentbevis og resultatutveksling innafør og over landegrensene. Kjelde og meir infirmasjon: <http://www.fellesstudentsystem.no/applikasjoner>

Eit døme på flyt mellom systema er digital eksamen. Her må god forvaltningsskikk følgast samtidig som det gir moglegheit til å teste studentane på nye måtar. HiB og HiSF har hatt ein stor vekst i digital eksamen dei siste 12 månadene. HiB frå 1% til 30% frå hausten 2015 til hausten 2016, samtidig som alle heimeeksamenar og oppgåver er digitalisert. Digital eksamen kan ikkje gjennomførast forvaltningsmessig riktig utan at data går frem og tilbake mellom FS og eksamenssystemet. Parallelt får fagpersonar og sensorar får ny kvardag i form av kortare veg til resultata og sensurføring. Dei får og eit rom til å utvikle eksamen til å best mogleg teste studentane. Dei nye digitale systema reduserer grensene mellom faglege tenester og forvaltninga og det må tenkast nøye over korleis ein skal følgje dette opp best mogleg i den nye organisasjonen. Digitalisering skal ikkje vere noko som «administrasjonen innfører», men noko som dei faglege tilsette engasjerer seg i og har eit eigarforhold til. Men det må skje i eit samarbeide.

Det blir til ein viss grad pekt på flyt mellom studiestadene og vi skulle gjerne hatt med eit avsnitt om samhandling og saksflyt i forvaltninga. Dette strekk

seg forbi Skype-møter. Uansett korleis organiseringa på HVL blir vil administrasjonen i stor grad vere distribuert over dei fem studiestadane. Digitale tenester må utnyttast og kanskje også utviklast for å, til dømes, forenkle signaturprosesser og saksflyt. Vitnemålsbanken med digitale vitnemål er i kjømda (første versjon kjem i januar) og her bør til dømes signaturprosesser/godkjenning av vitnemålet problematiserast. Til no har fagleg leiar (dekan og rektor) hatt den faglege kontrollen på vitnemålet. Skal dette falle vekk eller må ein lage nye godkjenningprosesser?

Eit anna område som nærmar seg fort er innføring av nytt LMS. For mange faglærarar er dette det digitale verktøyet dei brukar (mest). HVL er med i det nasjonale anbudet hjå UNINETT for nytt LMS. Resultatet av anbudet blir offentleggjort tidleg i desember og me meiner at omtale av denne prosessen og det påfølgjande arbeidet bør vere med i forprosjektet sin rapport. Dette skiftet kjem fort og vil innverke på arbeidet til alle dei fagleg tilsette (og administrasjonen) og krevje ei god organisering og nok ressursar for å kome i mål på ein god måte.

Kapittel 3 Tiltrådde satsingsområde

Arbeidsgruppa har fokusert på fleire viktige satsingsområder. Ein stor del av effektiviseringa i staten skal foregå på administrative plan. Samtidig har me gjort oppmerksame på at det ligg utfordringar i den administrative arbeidsflyten. I ein distribuert organisasjon, som HVL blir, er verktøy som understøtter god forvaltningsskikk særskilt viktig då dette er noko som først blir synleggjort dersom ein gjer feil.

Det er viktig å samle kompetansen og konsolidere IKT-porteføljen og noko av tanken til KD om fusjonen er sterkare fagmiljø. Her må ein sjå administrasjon som fag. Samtidig må ein sjå undervisning og læring i samanheng med administrative system. Sluttrapporten seier at ulike delar av IKT-porteføljen bør verta styrt ulikt, men med rørsle mot meir integrerte system bør styringa helst skje i ei organisasjonsform som bygger oppunder slektskapet mellom systema. Det er lett for at ein eining for utvikling av undervisning og læring kan bli for skilt frå dei nærliggande systema og dette kan hindre utvikling av gode løysingar.

Det er gode innspel om kompetanseheving i rapporten og viktige punkter er at opplæringa må vere tilgjengeleg når ein treng den. Me har like fullt nokre innspel til dette. For å få til ein kultur for digitalisering må ein samstundes skape ein kultur for samarbeid i undervisning, som til dømes Senter for fremragende utdanning har fokus på. Meir utveksling av kunnskap kan lette endringsvilje, auke kompetanse og spreie interesse for nye løysingar.

Ein annan innfallsvinkel er Universitetet i Stavanger sin direkte support på LMS og emneplanlegging på nett (EPN). Her har IT-avdelinga brukt oppsøkjande support når systema blei innført for å letta overgangen for brukarane. Dette kan avlaste eldsjelene og raskare skape engasjement.

Det hadde vært fint å hatt ei prioritering. Sjølv om dette er eit forprosjekt og dette ikkje ligg i mandatet til gruppa er det prekære endringar i gjære. Eit

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	<p>døme på dette er innføringa av nytt LMS kor det haster med å starte eit forarbeid.</p>
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Avdeling for ingeniør- og økonomifag HiB.
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Diskusjon/gjennomgang av høyringsutkast i møte 29.11.16
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Rapporten konkluderer med at det bør etablerast et eige hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet». Dette er basert på utfordringsbildet gruppa skisserer i rapporten.</p> <p>Viktigheita av samkjøring mellom IKT-stab og fagmiljø opptatt av IKT i undervisning understrekes fleire gonger i rapporten. Mangel på samarbeid og felles mål/fokus trekkast fram som en mulig hemsko.</p> <p>Vi meiner det bør vurderst om det kan være hensiktsmessig å samordne/integrere IT-avdelingar Senter for nye mediar (SFNM HiB) og mogeligvis også kommunikasjon for å sikre et meir heilskapleg fokus retta mot digitalisering, både i forhold til administrative tenester, men ikkje minst undervisning.</p> <p>Alternativt bør det etablerast ein samarbeidsarena / arbeidsgruppe, der alle campusar er representert, samt IKT-stab, SFNM (og tilsvarande einingar andre steder), og utdannings- og forskingsseksjon. Gruppa bør ha et klart definert mandat/oppdrag, som truleg vil gå fram av digitaliseringsstrategien som vil bli utforma.</p> <p>Det bør også vurderast om det er hensiktsmessig å gi ansvar for digitalisering til den prorektoren som får ansvar for utdanning, slik HiOA har gjort. Dette vil</p>

	<p>kunne sikre best mulig oppfølging av digitalisering i utdanning.</p> <p>I forhold til forvaltning av systemporteføljen ved HVL meiner vi at det bør satsast på så få system som mogeleg, og flest mulig fellesløyningar kva system og tenester angår.</p> <p>Men, vi er av den oppfatning av at HVL bør nytte seg av fleire mogelegheiter når det gjeld e-læring. I tillegg til LMS (som overordna administrativt system, og som front end både for lærarar og studentar).</p> <p>Via vel etablerte "interoperabilitets"-spesifikasjonar for e-læringsverktøy (f.eks. LTI-spesifikasjonen) kan LMS-et kommunisere med eksempelvis Open edX (som HiB pt. testar ut), og slik muliggjøre "single sign-on" og annen informasjonsutveksling mellom LMS og Open edX.</p> <p>AIØ har i dag et pilotprosjekt på dette og vi har hatt gode resultat til nå. Open edX er open kjeldekode, kor delingskultur og samarbeid om vidare utvikling er viktige drivkrefter. I tillegg har plattformen svært gode verktøy for læringsanalyser, som vil kunne gi oss svært gode data på kor vidt vi lukkast med vår satsing på digitalisering av undervisning.</p> <p>I tillegg understrekes behovet for kompetanseheving fleire gonger i rapporten. Det er viktig at det settast av tilstrekkelig med ressursar for å heve den digitale kompetansen hos de tilsette – skal høgskulen lukkast med si satsing på e-læring og digitalisering må det arbeidast systematisk og målretta over tid for å sikre tilstrekkelig kompetanse blant de tilsette.</p>
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Gry Sjøholt – til instituttleiar 30.11.16
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Innspel samla inn per e-post av instituttleiar.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Eg har fylgjande innspel til sjølv høyringsutkastet til sluttrapporteten, Del 3.0 Tilrådde stansingsområder.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Delkapittel 3.4 «Styring og leiing av digitalisering» bør komme fyrst og stå som kapittel 3.1. Som ein nemner i rappoten er forankring i ledelsen ein av dei viktigaste punkta som MÅ fyllast for å ha suksess i ein digitaliseringsprosess. Dette òg som ein parallell til omorganiseringsprosessen vi no er inne i, der vi forankrar omorganisering i ledelsen fyrst. 2) Vedrørande digitalisering opplever eg det hensiktsmessig å skille mellom begrepa «utvikling» og «forskning». Vi har eit stort utviklingsarbeide foran oss med å utvikle digitale løysningar/verktøy for undervisningen, forskningen OG for ulike administrative oppgaver ved VHL. I kapittel 3.3 «Forskning» er tre kulepunkt nemde som HVL ønsker å vidareutvikle. Dette er i mitt syn ikkje forskning. Forskingen ved VHL bør i større grad kartlegge og undersøke bruken av dei digitale verktøya. Forskingen bør leite etter svar på spørsmål, slik som: Hvilken effekt har bruk av digitale verktøy på læringsprosessar, læringsutbytte i undervisningen? Gjev

	<p>digitalisering betre læringsanalyser, kvifor og korleis? Fremmer ulike typer digitale teknologiske løysningar samhandling ved VHL på ulike vis? Hvilke prosessar kan og bør digitaliserast ved HVL? Eg trur det vil styrke både forskning og utvikling at desse ulike handlingane samhandler og er i kontinuerlig dialog, ja. Men eg erfarer at vi er tent med å skilje mellom dei to ulike prosessane – «utvikler eller forker eg no?».</p> <ol style="list-style-type: none">3) Eg foreslår som konkret tiltak at ein auker finansieringspott for fagutviklingsmidler. Faglig ansatte kan då søke tidsressurser til digitalisering og vidareutvikling av undervisningen og andre arbeidsprosessar. For å vise at vi verkeleg satser på digitalisering av undervisningen og anna type fagutvikling, bør ein jobbe mot at undervisning og fagutvikling skal vere kreditterande ved HVL.4) Effektivisering av IKT-avdeling og økt dialog med brukarane er strålande5) Eining for utvikling av undervisning og læring: er dette tenkt som ei vidareutvikling av Senter for nye medier ved HiB? Nye MedieLab t.d. senker terskelen for å filme forelesningar og ein slik funksjon vil vel vere ønskeleg å ha tilgjengeleg ved alle HVL sine campusar. Veiledning og dialog med personalet ved senteret er svært nyttig. Denne tenesten skulle vore enda meir lett tilgjengeleg. Lås opp døra! Gjer tenestene «billigare». Vis at de satser på utviklingsarbeid for økt digitalisering.6) Det er stort behov for økt grad av digitalisering av administrative funksjoner både for studentar og ansatte. Kunne vi satt av ressurser til utvikling her og? Kan administrativt ansatte i større grad delta i utviklingsprosjekt? Så kan forskarane foske på korleis dei utvikla produkta fungerer? Dette ville gjere HVL til ein organisasjon med evne til nytenkning og reellt ønske om å vere god på digitalisering.
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Avdeling for helse- og sosialfag, HiB
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Har vore presentert i avd.møte der tilsette fekk høve til å gje innspel. Har og vore diskutert i administrasjonen.
Innspel	<p>Kommentarane i byrjinga er knytt til mandatet for Forprosjektet.</p> <p>Bruk fleire sider om det trengs</p> <p>Heilskapleg styring og leiing og god samhandling på tvers i organisasjonen har vært etterlyst og det er glede at det nå anbefalast ein strategi på dette ved HVL.</p> <p>Kartlegging av erfaringar</p> <p>Avdelinga opplever at kartlegginga er noko mangelfull. Digital eksamen med Wiseflow ved HiB og erfaringane ved bruken er ikkje omtalt i rapporten. SimArena er nemnt men gruppa har ikkje skreve noko om erfaringane med simulering og utfordringane som er knytt til det. HiB har og heilt nytt digitalt utstyr i alle undervisningsrom. Erfaringar med dette utstyret er heller ikkje omtalt.</p> <p>Kartlegging av eksisterande infrastruktur og verktøy/programvare</p> <p>Det eksisterande verktøy og programvaren ved HiB kunne ha vore meir omtalt og drøfta. Høgskolen har utfordringar til korleis dei ulike programvara skal nyttast. Til dømes har HiB mange program tilgjengelig i Office 365 utan at det er formidla noko ut til dei tilsette kva de ulike programma bør brukast til. Ein utfordring her er at det ikkje er utreda noko på kva det digitale fellesskapet skal vera. Korleis skal vi samhandla? I dag har vi tilgjengeleg både One Drive og SharePoint. Nokon nyttar også Box. Vi er glade for at</p>

hovudprosjektet skal bli tydeleg på korleis dei tilsette skal samhandla med kvarandre og definera kva slags verktøy som bør brukast.

Internasjonal og nasjonal kunnskapsstatus knytt til digital samhandling

Arbeidsgruppe har teikna eit godt og grundig bilete av dette.

Identifisering av utviklingsbehov for HVL

I tillegg til det som vert framheva i rapporten tykkjer avdelinga at koplinga IT teknisk kompetanse og pedagogisk kompetanse må bli meir sentral i det vidare arbeid. Dette vil vere ein ny kompetanse som HVL treng.

Tilrådde satsingsområde:

Grunnleggande digitalisering

Digitaliseringsprosjektet bør og definera det digitale miljøet ein ønskjer ved HVL. Ulike rollar i organisasjonen krev tilgang til ulike digitale verktøy. Ved pålogging bør tilsette ha ein pålogging (Singel Sign on) og dermed få tilgang til dei digitale verktøy som ein treng for å utføra jobben (si rolle) i organisasjonen.

Læringsplattforma er og viktig. I nær framtid må HVL ta stilling til kva som skal veljast av læringsplattform. Kva prinsipp tenkjer HVL skal leggas til grunn for valet?

Den viktigaste utfordringa er at de ulike digitale verktøy må snakka saman også Public 360.

Ein må og ta høgde for samhandling med andre som til dømes praksisfeltet. Retteleiarane for studentane i praksis ved AHS er tilsett i helseforetaka, kommunar ol. Samarbeid med desse må ha eit spesielt fokus. Både samhandling og studentane sitt læringsarbeid bør framhevast.

Undervisning og læringsprosessar

Ein utfordring som må nemnast spesielt er knytta til bruk av utstyr ved simulering og samhandling på tvers av campus.

Enhet for utvikling av undervisning og læring

Avdelinga støttar forslaget om å etablere ein eining for undervisning og læring og ein eining for forskningsmiljø. Utfordringa er å få til gode støtteordningar og support for dei faglege tilsette. Instituttleiar, utdanningsleiar/ studiekoordinatorar må ha tilgang på støtte som har både pedagogisk og IT kompetanse. Eininga kan koordinera arbeidet men det bør og vera noko support ute på avdelingane.

Styring og leiing av digitalisering

HVL satsar på digitalisering og det skal være en del av kjerneverksemda. Det er bra å få utvikla ein digitaliseringsstrategi for HVL. Strategien må basera seg på ein overordna utdanningsstrategi. Utdanningsstrategien må gje retning for arbeidet medan den digitale strategi /e-læringsstrategi må seie noko om korleis me skal jobbe, og dei metodane og verktøy me skal nytta for å nå utdanningsstrategien. [Jamfør SUHS- konferansen 206 og KD sine innspel.](#)

Dette vil innebera ei endring av heile verksemda og må visast igjen i topleiinga. Både dei faglige og administrativt tilsette må jobbe på ei anna

måte. Måten vi bruker dei digitale verktøya på har betydning for både det faglige og administrative arbeidet. Verktøya skal brukast effektivt. Dette krev ein tydelig leiing og styring. Avdelinga er einig i at for å få dette til så må det vera ein heilskapleg styring av verksemda og denne må vera forankra på høgste nivå. Styringa må ligge hos dei som eig prosessane.

Vi tykkjer at det bør vera ein verksemdsdirektør (gjerne ein prorektor) som får ansvaret for alle prosessane og får det heile og fulle ansvaret for digitaliseringsarbeidet ved HVL.

Digitaliseringsarbeidet vil føra til mange endringar i verksemda og det vil krevja ein tydelig leiing av dette arbeidet. Sidan kompleksiteten er så stor vert det umogleg for rektor å halda i dette. Ansvar for digitalisering må ligge i ordinære leiingsstruktur og ikkje bare vere eit ansvar som er delegert til særlege prosjekt eller einingar.

Linjeleiinga (utdanningsleiar og leiar for studieprogram) må få delansvar for å realisera IKT strategi og må bli ansvarleg for bruken av de digitale verktøya. Dei må få betre tilgang til teknisk support og brukaropplæring av tilsette som har IT og pedagogisk kompetanse. Ein må leggja til rette for at det vert ein systematisk opplæring av tilsette i ulike rolla. Kompetanseoppbygging bør kunna gje utelling i eit meritterande system.

Kommentar til slutt

Avdelinga oppmodar om at prosjektgruppa seier litt om korleis kartlegginga har gått føre seg og korleis arbeidsgruppa har jobba i forprosjektet.

Vet ikkje om vi kan ta dette med...

Skisse modeller – IKT-baserte tjenester og ressurser

Et samlet tjenesteorgan som også får et overordnet forvaltningsansvar for IKT-løsninger i sektoren

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	Seksjon for økonomi, IT-tenesta ved HiB
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	<p>02.11.2016: Dialogmøte med digitaliseringsprosjektet og IT-leiarane på HiB, HSH og HiSF.</p> <p>15.11.2016: Koordinerande Arbeidsgruppe i Sikker Drift (KA-IT) sender felles, kortfatta tilbakemelding (vedlegg 1).</p> <p>29.11.2016: KA-IT drøfta den oppdaterte rapporten frå digitaliseringsprosjektet. Konklusjon: Rapporten inneheld føringar som gjer det naudsynt å gje formell tilbakemelding.</p>

<p>Innspel</p> <p>Bruk fleire sider om det trengs</p>	<p>It-tenesta er glad for at det er fokus på digitalisering og korleis dette skal handteras på ein god og framtidsretta måte i nye HVL.</p> <p>It-tenesta vart litt overraska over at me ikkje vart inviterte som deltakarar i forprosjekt digitalisering. Me har likevel fått noko anledning til å komme med innspel og det sett me pris på.</p> <p>Det er ikkje sagt noko konkret om kven som skal være med i delprosjekta framover. Kor tid dei skal starte og avsluttas og kor mykje ressursar dei vil krevje. Vi meiner at det er viktig at representantar frå IT er deltakarar i desse delprosjekta.</p> <p>I punkt 3.2 Undervisning og læringsprosesser foreslår ein at det opprettas ei eiga eining. Oppgåvene som eininga er meint å løyse er viktige oppgåver som me treng å finne gode løysingar på. Særlig trur me at det er viktig at behov blant tilsette og studentar kan samordnas med dei tekniske løysingane som finst tilgjengeleg og vidareutviklinga av desse på ein betre måte enn situasjonen er i dag. Me trur ikkje at ei eiga eining treng være den beste måten å løysa dette på. Tvert i mot trur med at det kan virke mot si hensikt. Noko av utfordringa her er å få til et godt samarbeid på tvers av dei einingane som allereie finst i dag. Det finst eigne prosjekt som skal sjå på administrativ og fagleg organisering. Det er ei risiko at eininga ikkje vil passe inn med deira arbeid.</p> <p>Ei viktig føresetnad for å lukkas med digitalisering er teknisk forankring. Dette kjem generelt for dårleg fram i rapporten. Ei stor risiko ved opprettinga av eininga skissert er manglande teknisk forankring sidan den er tenkt oppretta ved sidan av eksisterande IT-teneste.</p> <p>Fokus på teknisk forankring og deltaking frå representantar frå IT trur me er viktige faktorar for vidare arbeid i delprosjekta.</p>
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Seksjon for kommunikasjon HiB
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	Møte i seksjonen
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Seksjon for kommunikasjon er glad for Høgskulen på Vestlandet har høye ambisjoner for digitaliseringsarbeidet. Rapporten fra forprosjektet er innom en rekke sentrale utfordringer og muligheter knytta til digitalisering, og de fungerer som en liste over problemstillinger prosjektet "Digital høgskule på Vestlandet" må diskutere.</p> <p>Vi skulle likevel ønske at forprosjektet gikk lengre i å nyansere og problematisere digitaliseringsbegrepet, og litt kortere i å skissere mulige oppgaver til de enhetene det foreslår å etablere.</p> <p>BÅDE STRATEGISK TENKING OG PRAKTISK TILRETTELEGGING</p> <p>Digitaliseringa av høgskolene skjer i flere parallelle prosesser og trender som ikke nødvendigvis er sammenfallende. For eksempel tar digitaliseringa form av muligheter som åpner seg for ulike arbeidsprosesser og strategiske målsettinger for høgskolen, gjennom framveksten av nye verktøy og kanaler. Samtidig preger digitaliseringa hverdagen på høgskolen gjennom ulike aktører (f.eks. studenter og forelesere) sine digitale vaner og behov. Det første stiller i første rekke krav til kompetansebygging og helhetlig planlegging, mens det andre krever praktisk tilrettelegging for individuelle og gruppebaserte behov. En moden digital høgskole må både kunne være</p>

fleksibel med tanke på tilrettelegging og ha en organisasjon som vet å etablere helhetlige standarder og strategier på rett tidspunkt.

BÅDE SAMLING OG SPREDNING AV KOMPETANSE

Vi støtter forslaget om å samle ressursene som arbeider med bruk av IKT i undervisning og forskning. Det viktigste for en "digital høgskule" må likevel være at den digitale kompetansen finnes i alle enheter, faglige og administrative. Enheten for utvikling av undervisning og læring må ha et avgrensa mandat, knytta til utvikling, tilrettelegging og brukerstøtte for løsninger, men bør kun ha en rådgivende funksjon i valg og utforming av løsningsmodeller eller innkjøp. Rapporten fra forprosjektet tenker etter vårt syn for bredt om hvilke oppgaver som kan løses av en slik enhet, med både forskning, pedagogisk og metodisk utvikling, utredning og læringsanalyser som oppgaver. Det er en reell risiko for at en slik enhet blir en miniatyrhøgskole inne i høgskolen som etablerer egne agendaer på siden av faglige og organisatoriske behov.

HVL bør kunne samle utvikler- og produksjonskompetanse samtidig som den øker den digitale forståelsen i fagavdelingene. Dette stiller selvsagt krav til dialog på tvers av ulike enheter, for å sikre kompatible planer og løsningsdesign. Det kan sikres gjennom spesifiserte forum og prosesser.

JA TIL FORSKNING - OG TIL SENTRAL ORGANISERING AV STRATEGISK SATSING

Vi er positive til forslaget om et etablere et forskningsmiljø knytta til fleksibel læring. Det vil øke HVLs status som en digital høgskole å ha et slikt forskningsmiljø som bidrar til kunnskaps- og metodeutvikling. Forprosjektet går likevel for langt i å tildele et slikt forskningsmiljø en direkte, praktisk og strategisk rolle i fornyinga av utdanningene og teknologi- og prosessvalg i den nye høgskolen. Ikke bare kan en slik målretting være hemmende for forskninga i seg selv. Det er heller ikke sikkert høgskolen verken bør begrense seg til eller har tid til å vente på egen forskning når den skal gjøre sentrale strategiske valg innen digitalisering.

Vi savner en tydelig plassering av det strategiske ansvaret for digitalisering ved HVL. Det er naturlig at dette ansvaret plasseres høyt oppe i organisasjonsstrukturen, for å sikre helhetlige strategier og prosesser og felles retningslinjer og metodikk. Det er viktig at dette ansvaret organiseres separat fra brukerstøtte, produksjon og utvikling.

KONSOLIDERING AV IKT ER IKKE NØDVENDIGVIS REDUKSJON AV KOSTNADER

Vi er glade for at rapporten understreker at en samling av IKT-kompetansen og en effektivisering av ressursbruken til IKT ikke skal forstås som en tilråding om reduksjon i IT-enhetene og kostnader til IKT. Vi tror tvert imot at HVL trenger en fleksibel og hurtig responderende IKT-kompetanse, for å sikre bruk, spredning og utvikling av digital aktivitet. Det er godt mulig dette vil stille krav til både kompetanseendring og nyrekruttering innen IT/IKT. Det må være en hovedoppgave for hovedprosjektet å se nærmere på hvordan en

	<p>kan oppnå en fleksibel organisasjon på dette området, og vurdere balansen mellom egen kompetanse og innkjøp av tjenester.</p> <p>TILGANG TIL KUNNSKAP 24/7 En digital høgskole må ha som ambisjon at kunnskapskilder, læringsmaterieil, samhandlingsverktøy osv er tilgjengelige når brukerne (f.eks. studenter, ansatte) har behov for dem.</p> <p>TJENESTEDESIGN Det er viktig at digitalisering skjer i dialog med brukerne, og i takt med deres behov og bruksmønstre. Tjenstedesign er et nøkkelord i utforminga av digitale løsninger. Det handler om å utvikle, planlegge og organisere tjenester som skaper gode brukeropplevelser over tid. Dette bør i seg selv være et element i høgskolens digitaliseringsstrategi, og være et perspektiv som gjennomsyrrer all utvikling, tilrettelegging, brukerstøtte og valg av løsninger innen HVLS digitalisering.</p>
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyrings-instans (svarar)	Utdanningsforbundet HIB
Ev. prosess bak høyrings-innspelet	
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Rapporten fra forprosjektet er en god og informativ rapport som peker på viktige og sentrale områder i det videre arbeidet med digitalisering.</p> <p>Vi er enig i at digitalisering ikke er en konsekvens av fusjonen, men en nødvendighet som må prioriteres fremover, både med tanke på undervisning, forskning, digital samhandling og administrative verktøy og prosesser. Nøkkelen til å lykkes med både å lage og iverksette en digital strategi er etter vårt syn at ansatte blir sterkt involvert i det videre arbeidet helt fra start. I tillegg må tillitsvalgte ha en sentral rolle, da et stort digitaliseringsprosjekt vil ha betydelig innvirkning på de ansattes arbeidshverdag og arbeidsforhold.</p> <p>Det må være tydelig og konkret for de ansatte hvorfor og hvordan et stort digitaliseringsprosjekt skal foregå. Det må være et sterkt fokus på å etablere støttefunksjoner som er lett tilgjengelig, spesielt for de faglig ansatte, uansett arbeidssted.</p> <p>Vi tenker også at det må på plass et konkret kompetansehevingsprosjekt som ser på individuell tilpasning. Det vises til at det har vært tilbudt ulike e-kurs og opplæringstiltak, som har vært lite benyttet av de ansatte. Dette kan skyldes opplevelse av lite relevans fordi ansattes digitale kompetanse er</p>

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	<p>svært varierende. Derfor må skreddersøm vurderes. At ansatte har konkret avsatt tid til å opparbeide seg økt digital kompetanse er et annet sentralt forhold for å lykkes.</p> <p>Videre vil vi påpeke nødvendigheten av å etablere enhetlig og tydelig ledelse av digitaliseringsprosjektet videre.</p>
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	HiB, Avdeling for lærarutdanning, ledergruppa
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Ledermøte
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>2.0 Utfordringsbildet</p> <p>2.2. Se på formulering, side 6, 2. avsnitt. <i>På litt lengre sikt forventar studentane å kunne studerer utan å vere bunden i tid og stad.</i></p> <p>Begrunnelse: Det kan ikke forventes og, mener en virkelig at det er et mål, at studenter vil bli uavhengig av tid og sted i en profesjonsutdanning? Utdanning til omsorgs-/velferdsyrker stiller krav om andre typer kompetanser, som må erfares i møter mellom mennesker.</p> <p>Kan dette målet også ende opp med å virke imot mål om god gjennomstrømming og høye kandidattall for studiet (jfr. gjennomstrømming i rene nettbaserte studier/moocer mm)?</p> <p>2.2. Side 6. Siste avsnitt. HiB bruker også digital eksamen.</p>

2.4. Styring og leiing av digitalisering;

Ledere på alle nivå har et ansvar på å implementere IKT på alle nivå. Da må ledelsen også selv ha god kompetanse om IKT/digitale verktøy. Måten en kan skape endring er blant annet at ledelsen går foran som et godt eksempel/rollemodeller. Det må utvikles tydelige strategier på overordnet nivå om hvordan nå alle i virksomheten.

(Implementering) Det må bygges opp rundt ildsjelene. Ildsjeler er ikke nok. Det klarer ikke å «flytte fjell» alene. Viktig å bygge gode strukturer og utvikle gode strategier for utvikling og implementering.

Øverst på side 8. Det står dei utdanningsinstitusjonane som har ein heilskapelig utdanningsstrategi og eigne einingar for pedagogisk bruk av IKT, har et fortrinn.

(Begrunnelse:

Det må foreligge en plan for organisering og ressursbruk. En måte det kan gjennomføres på er gjennom rådgivere tett på lærere/fagmiljøene, som kan støtte personalet i det daglige).

3.0. Tilrådde satsingsområder

3.3 Forskning

Hvilket forskningsmiljø skal forske på IKT? Forskingen bør ikke være konsentrert rundt ett senter. Erfaringsmessig er det vanskelig å spre kunnskap og kompetanse i hele virksomheten fra et separat senter. Bør være en integrert del av virksomhet, som kan legge til rette til og fremme forskning om IKT og undervisning i forskergrupper/forskningsmiljø generelt.

Hvor går ressursene til forskning for IKT og undervisning? De kan ikke bli konsentrert rundt ett senter.

Foreslår at det heller etableres et senter for utdanningsstøtte ved HVL. Der en kan legge til rette for kompetanseutvikling av eget personale, og der digitale ferdigheter er en av komponentene det satses på å utvikle. Digitale verktøy er ett av flere virkemidler i/for god undervisning (og forskning).

Som institusjon kan HVL ha et langsiktig mål om å søke om å bli Senter for fremragende undervisning (med utgangspunkt i et senter for utdanningsstøtte).

Ved å integrer IKT som verktøy i fag-undervisning vil det ikke bli sentralisert.

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	<ul style="list-style-type: none">- Faglig og digital – administrativt samarbeid.- Fremragende undervisning- Støtte til undervisning- Forskning- Rådgivende til faglige ansatte
--	---

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	KA – bibliotek v/ Trude Færevaa, Marianne Nesbjørg Tvedt, Astrid Sandnes
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Drøfta i ei utvida leiargruppe i biblioteka, samt sendt forespørsel om innspel til alle bibliotektilsette. Fekk fire svar som dette høyringssvaret byggjer på
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Takk for høve til å gje innspel til eit prosjekt som er svært viktig for utviklinga av HVL. Vi støttar rapporten i at det er naudsynt å prioritere arbeidet med digitalisering høgt, både når det gjeld ressursinnsats og forankring i organisasjonen.</p> <p>Det er mange koplingar mellom rapporten og tenester som naturleg høyrer heime i bibliotektenesta. Bibliotek arbeider i skjeringspunktet mellom administrative oppgåver og støttetjenester - nær den faglege produksjonen i form av undervisningsstøtte, undervisning, læringsressursar, forskingstenester, tilgang til internasjonale kunnskapskjelder, andre informasjonsressursar og -tenester</p> <p>Vårt svar har bakgrunn i dette.</p>

Forskning

Rapporten tek føre seg læring, undervisning og forskning på læring og undervisning, men den seier mindre om at det digitale fokuset også må gjelde forskingsprosessar. Rapporten seier heller ikkje i kva grad det er gjort kartlegging av digitalisering av forskning ved institusjonane i dag.

Det er naturleg å trekke inn *Åpen vitenskap*, det at alle ledd i forskingsprosessen, frå forskingsdata til metodar, programvara, fagfellevurderinga og forskings-publikasjonane, så langt det er mulig, skal være fritt tilgjengelig på nett. Dette er eit satsingsområde nasjonalt og internasjonalt, og noko både EU og NFR stiller krav om. Det er viktig at HVL set dette på dagsorden. Biblioteka er en naturlig samarbeidspart i dette arbeidet. Vi viser til [Case: forskingsdata](#) som bibliotektenesta har spelt inn på førehand. Her er det koblinger både til *Open vitenskap* og det rapporten skriver om i avsnitt 2.2. på side 6, om behovet for et «*Learning Object Repository (LOR) som kan bøte på dagens usystematiske og ineffektive lagring av læringsressursar og metadata*». Dette bør sjåast i samanheng med dei atffiningsystema biblioteket allereie har hand om.

Sensitiv informasjon

Vi kan ikkje sjå at rapporten tek opp problemstillingar knytt til handsaming av persondata og sensitiv informasjon. Her trengst det auka kompetanse og bevisstgjerung på fleire nivå i organisasjonen. HVL bør ha spesialkompetanse på området og tydeleg plassering av ansvaret.

Brukarstøtte

Rapporten seier alt i første avsnitt at vi «*i aukande grad forventar at alle tenester er tilgjengelige digitalt over alt heile døgnet*». Dette understrekar behovet for god brukarstøtte (personleg og nettbasert) som gir løysingar som verkar der og då. Biblioteket har allereie i dag gode opningstider og tar gjerne i bruk digitale hjelpemiddel for å gje utvida brukarstøtte. Det er viktig at både biblioteket si førstelinjeteneste, men også IT drift si brukarstøtte blir rusta for å møte forventningane om tilgang 24/7.

I avsnitt 2.5 på side 8 peikar rapporten på behov for «*opplæring og støtte på ulike nivå, opplæring og modellering må vere tilpassa kvar einiskild sin ståstad og i tillegg vere rett tima*»; vidare «*....behov for støttefunksjonar som tilsette kan oppsøke når dei har behov for rask hjelp når dei står fast og ikkje får gjort det som dei ynskjer å få til*». Her er det viktig å hugse på at studentane vil ha det same behovet. Bibliotektenesta er ei viktig del av studentanes læringskvardag. Digitale tenester er grunnlaget for størstedelen

av samhandlinga mellom bibliotek og brukar, enten dette er ein student eller en tilsett.

I avsnitt 2.4 på side 7 peikar rapporten på behovet for eit tettare samarbeid mellom fagtilsette, IT-miljøet og høgskulepedagogane. Vi minner om at biblioteket må vera representert i dette samarbeidet. Rapporten etterlyser et fokus på utvikling av hybrid kompetanse. Vi vil hevde at den kompetansen som finnes blant de bibliotektilsette, for en stor del innfrir dette fokuset. Rapporten kjem tilbake til dette også på side 9 i avsnittet «*Undervisning og læringsprosessar*»: «... koblar pedagogisk, didaktisk, teknologisk, og forskingsmessig kompetanse. HVL må og legge til rette for betre samhandling mellom IKT og fagtilsette».

Tilgang til digitale ressurser

I avsnittet om mandat på side 1 står det om den digitale satsinga til HVL at ho skal «sikre effektiv kunnskaps- og informasjonsdeling». Dette grip rett inn i biblioteket si kjerneverksemd og forsterker viktigheten av til eikvar tid å sikre full elektronisk tilgang til nødvendige digitale ressurser.

Dei vitskapelege forlaga tilbyr ei rekkje digitale tenester. Nokon kjenner vi allereie, som e-bøker og databaser med tilgang til fulltekst-tidsskrift. Det kjem heile tida nye spennande og nyttige tilbod. Studentar og tilsette forventar tilgang til desse tenestene, som ofte er dyre. Så langt er det biblioteka som har betalt for tilgang til denne typen ressursar. Bibliotekbudsjetta aukar ikkje i takt med det auka tilbodet og heller ikkje med den reelle prisauken. Vi har derfor kome i en situasjon der vi for eksempel ikkje kan abonnera på ein ressurs som Sage Research Methods, som både fagtilsette og studentar ynskjer tilgang til, fordi ressursane ikkje strekk til. Med det omfanget av tenester som stadig kjem til, held det ikkje lenger med biblioteka sine budsjett – dei må enten aukast kraftig, eller så må kostnadsauken til digitale ressursar hentast andre stader.

Målet må ikkje missast av syne, nemleg kvalitet på læring, undervisning og forskning. Her er tilgang til dei rette kunnskapskjeldene, til rett tid og til rett person nøkkelen.

HØYRINGSINNSPEL

Sak 16/03261	Høyring – Forprosjekt Digitalisering
Dato sendt ut på høyring	21.11.2016
Høyringsfrist	4.12.2016
Send høyringsinnspel til:	post@hib.no ; postmottak@hsh.no ; post@hisf.no
Bakgrunn for saka	<p>Det overordna målet for forprosjektet er å medverke til at interimsstyret skal kunne ta strategiske vegval når det gjeld digitale satsingar. Forprosjektet leverer med denne rapporten eit samla grunnlag for etablering av hovudprosjekt «Digital høgskule på Vestlandet» til interimsstyret for den nye høgskulen. Forprosjektet har sett på løysingar både for den faglege og den administrative delen av verksemda.</p> <p>Avdelingar og administrative einingar, dei tilsette sine organisasjonar og studentparlamentata vert inviterte til å kome med innspel til rapporten i sin heilskap.</p>
Høyringsinstans (svarar)	
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Innspela til sluttrapporten vil følgje strukturen i rapporten.</p> <p>Innspel til kapittel 2.0 Utfordringsbilete</p> <ul style="list-style-type: none"> • I kapittel 2.4 vert det nemnt at fleire aktørar i UH-sektoren har etablert sentre eller liknande konstruksjonar som ein del av sitt digitaliseringsarbeid. Det vert ikkje sagt noko om ressursbruken knytt til denne satsinga. Ein slik informasjon er viktig å ha med sidan de sjølv foreslår ein liknande konstruksjon for HVL. • Det er fleire gonger i rapporten nemnt at digitalisering er noko som vil påverke HVL framover. Saknar ei drøfting av i kva grad og på kva for måte it og digitalisering kan nyttast til å oppnå fordelar i kampen om studentar, tilsette og forskingsoppdrag. <p>Innspel til kapittel 3.0 Tilrådde satsingsområde</p> <p>I det tredje kapitlet av rapporten er fleire satsingsområde/delprosjekt skildra. For kvart delprosjekt vert det sagt kva som skal gjerast. Det som manglar og som bør vere med er a) kven som skal vere med på dei ulike delprosjekta, b) når delprosjekta skal starte og når dei skal vere fullført, og c)</p>

kva for ressursar som må til for å gjennomføre delprosjekta. Ved bemanning av delprosjekta vil det vere ein god ide å trekke inn intern it-kompetanse frå eksisterande it-miljø ved HVL.

I fusjonsavtalen står det: *"Høgskulen på Vestlandet si digitale satsing skal vere i kunnskapsfronten. Satsinga skal sikre effektiv kunnskaps- og informasjonsdeling og utvikle framtidsretta utdannings-, arbeids- og læringsfellesskap. Høgskulen på Vestlandet skal imøtekomme og vere tett på trendane, behova og dei nye teknologiane ein ser innanfor høgare utdanning"*. Det er vanskelig å sjå, slik rapporten nå ligg føre, at dei føreslegne satsingsområda vil bidra til at dette målet vert nådd. Det er også vanskelig å sjå at rapporten gjev gode svar på punkt fire og fem i mandatet.

Så til dei nokre av satsingsområda:

- **Konsolidere IKT-porteføljen og effektivisere ressursbruken til støtte – IKT.** Innleiingsvis i rapporten vert det sagt: *"Det ligg og mogelegheiter til å nytte digitale løysingar til sjølvbetening, automatisering og forenkling, slik at ein oppnår best mogeleg bruk av offentlege midlar"*. Kvifor er det berre it-miljøa ved dei tre fusjonerande høgskulane ein i dette delprosjektet ynskjer å sjå nærare på? Eit slikt einssidig fokus kan tolkast som om it-miljøa vert sett under administrasjon. **Forslag:** Slett dette delprosjektet, alternativt bør dette delprosjektet sjå på konsolideringsvinstar i heile organisasjonen, både på administrativ og fagleg side.
- **Etablere eining for utvikling av undervising og læring.** Det er allereie eit prosjekt som skal sjå på fagleg og administrativ organisatorisk ved HVL. Oppretting av nye einingar høyrer heime i dette prosjektet. **Forslag:** Slett dette delprosjektet og spill inn ynskje om ei slik eining til prosjektet for fagleg og administrativ organisering. Dersom dette ikkje vert gjort bør det drøftast a) kva for kopling det skal vere mellom ei slik ny eining og dei eksisterande it-miljøa ved HVL, b) kva for oppgåver ei ny eining skal løyse og kva for oppgåver eksisterande it-miljø skal løyse, og c) kvifor det av omsyn til ressursbruk og kompetanse er lurt å byggje opp to ulike it-miljø ved HVL.

I rapporten står det: *"Prosjektgruppa tilrår at hovudprosjektet utgreier om eininga skal vere sentralisert eller desentralisert"*. Kva tyder sentralisert/desentralisert i ein organisasjon som er resultatet av ein fusjon mellom tre likeverdige partar?

- **Utvikle ein digitaliseringsstrategi for HVL.** Her er det sagt: *"Ei digitaliseringsstrategi skal støtte hovudstrategien for verksemda, og er difor avhengig av at dei overordna prioriteringane for verksemda gjort. Arbeidet med digitaliseringsstrategien bør ikkje setjast i gang før ein har tilstrekkeleg tilgang på styringssignal"*. Dette er ei fornuftig haldning. Spørsmålet i forlenginga av dette er: Vil ikkje dei

	<p>fleste andre delprosjekta i digitaliseringsprosjektet på si side nyte godt av at ein digitaliseringsstrategi er på plass?</p>
--	--

Prosjektmandat
Digital høgskule på Vestlandet

Innhald

1	Bakgrunn	3
2	Organisering av prosjektet	4
2.1	Styringsgruppa.....	5
2.1.1	Etablere modell for styring av digitalisering.....	5
2.1.2	Utvikle ein digitaliseringsstrategi for HVL	6
2.2	Prosjektgruppe	6
3	Delprosjekt	8
3.1	Digital kultur og samhandling.....	8
3.1.1	Digital samhandling og nye arbeidsprosessar	8
3.1.2	Digital kompetanse og kultur	8
3.1.3	Prosjektgjennomføring og endringsarbeid.....	9
3.2	Konsolidere og vidareutvikle eksisterande IKT - portefølje	9
3.3	Digitalisering i undervisning, læring og forskning	10
3.3.1	Etablere eining for utvikling av undervisning og læring.....	10
3.3.2	Etablere ein forskingsgruppe knytt til fleksibel læring.....	11
4	Prosjektgjennomføring.....	12
4.1	Framdriftsplan	12
5	Finansiering og budsjett	12
5.1	Finansiering	12
5.2	Budsjett	12

1 Bakgrunn

Dette mandatet gjeld prosjektet Digital høgskule på Vestlandet, som skal realisere viktige digitale satsingar for HVL. Mandatet baserer seg på rapporten frå forprosjektet for digitalisering. Satsingane som er skildra i dette mandatet skal bidra til at HVL kan realisere måla for den digitale satsinga som er formulert i fusjonsavtalen:

«Høgskulen på Vestlandet si digitale satsing skal vere i kunnskapsfronten. Satsinga skal sikre effektiv kunnskaps- og informasjonsdeling og utvikle framtidsretta utdannings-, arbeids- og læringsfellesskap. Høgskulen på Vestlandet skal imøtekome og vere tett på trendane, behova og dei nye teknologiane ein ser innanfor høgare utdanning.»

Dei tilrådde satsingsområda skildra i sluttrapporten til forprosjektet er:

1. Digital samhandling og nye arbeidsprosessar
2. Prosjektgjennomføring og endringsarbeid
3. Konsolidere og vidareutvikle eksisterande IKT-portefølje
4. Utvikling av undervisning og læring
5. Strategisk leverandørutvikling
6. Forsking på nye læringsprosessar/fleksibel læring
7. Overordna styring og leing av digitalisering
8. Strategi for digitalisering i HVL
9. Digital kultur og kompetanse

Styring og leing av digitalisering i HVL (punkt 7) er ein føresetnad for prosjektet og utgjør modellen for korleis både prosjektet og delprosjekta skal styrast. Dette er dermed eit av dei første satsingsområda prosjektet må ta tak i og som ligg nedfelt i sjølve skipinga av prosjektet. Eit viktig arbeid for styringsgruppa er utvikling av ein digital strategi for HVL (punkt 8). Dette bør skje i nært samarbeid med utviklinga av hovudstrategien for HVL. Prosjektgruppa vil ha ei koordinerande rolle for strategisk leverandørutvikling. Dei øvrige satsingsområda er samla under tre delprosjekt.

Delprosjekt 1 :Digital kultur og samhandling

- Digital samhandling og nye arbeidsprosessar
- Digital kultur og kompetanse
- Prosjektgjennomføring og endringsarbeid

Delprosjekt 2: Konsolidering og vidareutvikling av IKT-portefølje

- Konsolidering og vidareutvikling av IKT-porteføljen ved HVL

Delprosjekt 3: Digitalisering i undervisning, læring og forskning

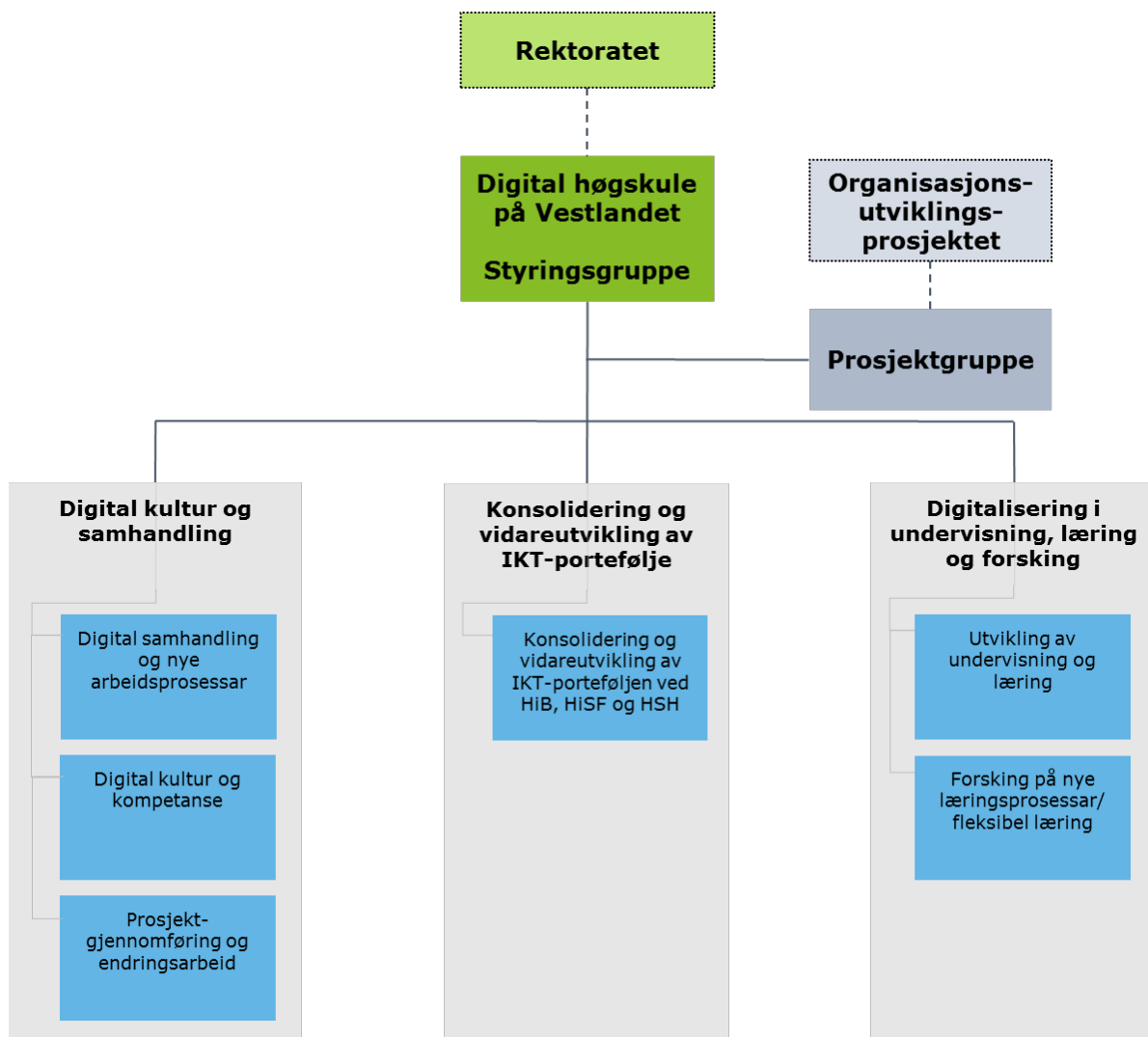
- Utvikling av undervisning og læring
- Forsking på nye læringsprosessar/fleksibel læring

2 Organisering av prosjektet

Prosjektet skal organiserast med ei styringsgruppe, ei prosjektgruppe og tre delprosjekt som dekker satsingsområda forprosjektet peiker på. Styringsgruppa handsamar leveransar frå delprosjekta og sender saker vidare til styret for HVL. Samstundes skal styringsgruppa utvikle ein styringsmodell for digitalisering, samt utarbeide ein digitaliseringsstrategi for HVL.

Prosjektgruppa førebur saker til styringsgruppa og følgjer opp framdrift i delprosjekta. Kvart delprosjekt vil ha ein leiar og ei gruppe med mellom 3 og 7 deltakarar. Desse rapporterer til prosjektgruppa.

Styringa av prosjektet må til ei kvar tid reflektere den gjeldande leiinga på HVL. Før den permanente leiinga er på plass er det ikkje naturleg å avgjere saker som får store konsekvensar for retninga HVL utviklar seg i. Nokre av tiltaka i prosjekt digital høgskule på Vestlandet er difor gjeve utsett starttidspunkt. Samstundes er det naudsynt med god bruk av digitale moelegheiter gjennom heile fusjonsprosessen for å ta ut gevinstar så tidleg som mogeleg.

2.1 Styringsgruppa

Eit viktig tiltak er etablering av ein heilskapleg styringsmodell for digitalisering. Prosjektet si styringsgruppe vil vere sentral i dette arbeidet, og skal både utvikle styringsmodellen og fungere som styringsorgan i prosjektfasen. Overgangen frå prosjekt til drift vil finne stad når linjeorganisasjonen er etablert og prosjektet har gjennomført delprosjekta, tentativt 31.12.2017.

Styringsgruppa skal verte leia av rektor eller prorektor for å sikre forankring av styringsmodellen i organisasjonen. Det er viktig at digitalisering vert sett i eit heilskapleg lys for å kunne støtte opp under kjerneverksemda til HVL. I tillegg til utvikling av styringsmodell, skal styringsgruppa utarbeide ein digitaliseringsstrategi for HVL.

Samansettinga av styringsgruppa er skissert under. Det er viktig å presisere at styringsgruppa hentar ressursar frå dei gamle strukturane i dei fusjonerande høgskulane. Når nye linjer og leiing er på plass må samansettinga av styringsorganet verte etablert. Det er viktig for hovudprosjektet å kome i gang med styringsmodellen før ny leiing er på plass for å teste ut modell, etablere rutinar og prosedyrar for korleis styringsorganet på sikt skal fungere. Det er viktig at ulike fagmiljø, administrative tenester og støttefunksjonar, samt studentar og tillitsvalt er representert i denne gruppa. Geografi spelar og ei rolle og det vert tilrådd at det vert like mange frå kvar nærregion i styringsgruppa.

Namn	Rolle	Representerer
Rektorat/rektor/prorektor	Leiar styringsgruppe	
	Leiar prosjektgruppe	
	IT	*
	Bibliotek	*
	Dekan	*
	Dekan	*
	Dekan	*
	Leiar økonomi/personal	*
	Prosjektleiar verksemdstyring	
	Prosjektleiar OU-prosjektet	
	Studentparlamentet	
	Tillitsvalt	

* To av desse repr. frå HiB, to frå HiSF, og to frå HSH. Dei tre dekanane bør representere ulike utdanningar/avdelingar og ulike nærregionar.

2.1.1 Etablere modell for styring av digitalisering

Dei tre fusjonerande høgskulane har i dag ikkje gode nok modellar for styring av digitalisering. Styringa av digitalisering i HVL må vere heilskapleg og strategisk, og det må sikrast at IKT vert utvikla i tråd med behova til den nye verksemda. Dette tiltaket skal etablere ein heilskapleg modell for styring av digitalisering.

Det viktigaste organisatoriske grepet for å styrke styring og leiing av digitalisering er etableringa eit sentralt styringsorgan med ansvar for alle digitaliseringsprosjekta i HVL. Styringsgruppa skal i prosjektperioden vere styringsorganet. Når prosjektet er ferdig vert styringsorganet etablert basert på leiing og strukturar i HVL. I tillegg til arbeidet med styringsmodell skal det utgreiast om det er bruk for andre styringsfora, til dømes styringsforum for arkitektur eller om det skal leggjast styrings og prioriteringsoppgåver til ei eining for utvikling av undervisning og læring.

I prosjektperioden skal styringsgruppa for digital høgskule på Vestlandet og prøve ut og fastsetje kva for nokre styringsprosessar som skal etablerast for å få best mogeleg yting frå prosjektporteføljen. Mellom anna bør det avklarast korleis HVL skal gjere strategisk planlegging og måling. Vidare bør det etablerast ein prosess for korleis HVL skal velje kva teknologiar og prosjekt ein skal investere i, og korleis HVL skal utvikle sin prosjektportefølje. Her skal mellom anna behovet for ulik oppfølging av ulike delar av prosjektporteføljen evaluerast.

Det skal og utgreiast kva infrastruktur som trengs (t.d. rutinar og prosedyrar, kontraktar og verktøy) for å få styringsmodellen til å verke. Delprosjekta vil utgjere porteføljen frå tidleg 2017, og styringsgruppa vil gjennom styring av delprosjekta få erfaring med kva for arbeidsform som passar best. HVL har allereie fleire store digitaliseringsprosjekt i arbeid, t.d. val og innføring av nytt LMS, strømming av undervisning og arbeid med digital eksamen. Desse prosjekta skal ikkje stoppe medan digital høgskule på Vestlandet arbeider med å etablere struktur og strategi, men prosjekta vil verte lagt over i porteføljen til digitaliseringsstyret så snart strukturane rundt styret er på plass. I prosjektperioden vil styringsgruppa og vere organet som vurderer nye prosjektidear, og nye digitaliseringsprosjekt som vert starta opp eller spelt inn i regi av organisasjonsutviklingsprogrammet i 2017.

Prosjektperioden startar i januar 2017, og leveransane frå arbeidet er ein styringsmodell og eit styringsfora klart til drift, med dei naudsynte prosesser og rutinar for digitaliseringsstyret dokumentert.

2.1.2 Utvikle ein digitaliseringsstrategi for HVL

HVL skal utvikle ein digitaliseringsstrategi. Dette utviklingsarbeidet bør verte styrt av styringsgruppa slik at den får godt eigarskap til strategien. I arbeidet med strategien bør målbiletet for digitaliseringsarbeidet på kort, mellomlang og lang sikt skildrast for dei relevante brukargruppene studentar, lærarar og leiarar. Vidare bør strategien skildre eit vegkart for korleis ein skal realisere målbileta.

Ein digitaliseringsstrategi skal støtte hovudstrategien for verksemda, men vil og påverke hovudstrategien for verksemda. Arbeidet med digitaliseringsstrategien bør gå i parallell med arbeidet med hovudstrategien, og det bør vere deltaking på tvers av dei to prosjektgruppene.

Prosjektperioden starter på same tid som strategiprosessen til HVL, og leveransen frå arbeidet er ein digitaliseringsstrategi for HVL.

2.2 Prosjektgruppe

Prosjektgruppa skal førebu saker til styringsgruppa, samt støtte delprosjekta og sikre framdrift i arbeidet. Det er viktig at dei ulike delprosjekta har tett dialog med kvarandre og med det andre utviklingsarbeidet som går føre seg i OU-programmet.

Prosjektgruppa skal og vere koordinator for strategisk leverandørutvikling. I dette arbeidet skal prosjektgruppa ha dialog med dei relevante miljøa, og bidra til at HVL kan få mest mogeleg kompetanse og verdi frå samarbeida med dei ulike leverandørane.

Samansetting av prosjektgruppa

Namn	Rolle	Representerer
	Prosjektleder	
	Delprosjektleder - DP 1	
	Delprosjektleder - DP 2	
	Delprosjektleder - DP 3	
	Prosjektstøtte frå OU-programmet	

Kvalifikasjonar for prosjektleder:

- Erfaring med prosjektledning
- Implementering av liknande strategiar/prosjekt i større organisasjonar
- Kjennskap til UH sektoren og pedagogisk verksemd.

Fordeler og ulemper ved ekstern vs. intern rekruttering må her vurderast.

Delprosjekta er omtalt i seksjon 3.

3 Delprosjekt

3.1 Digital kultur og samhandling

I framtida vil den digitale utviklinga kunne setje menneske på prøve. For mange kan det også verte meir krevjande å halde følge. Det er grunn til å tru at endring vil vere den nye normaltilstanden. God digital kompetanse og ein kultur for samhandling og deling vil leggje forholda til rette for at HVL kan vekse og ha ei god utvikling i slike omgjevnader.

3.1.1 Digital samhandling og nye arbeidsprosessar

Arbeidskvardagen til store grupper av tilsette er i endring, og ny teknologi, som arbeid på distanse støtta av digital samhandling, automatisering og sjølvbetening gjer at det kan etablerast nye arbeidsprosessar og dei fysiske omgjevnadane får ei ny og annleis rolle.

HVL skal ha drift på fem campus, og for å få god drift må det leggest til rette for at ein kan ha effektiv samhandling mellom tilsette på alle campus. Dette er ei problemstilling som må få ei heilskapleg løysing.

På kort sikt skal tiltaket medverke til betre digital samhandling gjennom opplæring i- og informasjon om dei verktøya som allereie er i bruk i HVL.

For å etablere ei heilskapleg løysing på lengre sikt skal delprosjektet sjå nærare både effektivisering av drift og mogelegheiter for å utvikle nye arbeidsprosessar. Når skildringane av korleis ein skal arbeide er på plass, vil det neste steget vere å etablere eit løp for vidareutvikling av dei digitale løysingane som skal gjere det mogeleg å arbeide effektivt saman på tvers av campus, og på kvar av dei fem campusane. Dette tiltaket byggjer på vedtak av modell for administrativ organisering og må samarbeide tett med prosjekt administrative tenester.

Sluttleveransen frå prosjektet er ein rapport på korleis digital samhandling og arbeidsprosessar skal verte utvikla i HVL. Skildringar av konkrete prosjekt (som til dømes innføring av nye verktøy) skal vere vedlagt rapporten, og skal verte prioritert i tråd med dei nye prosessane for styring og prioritering.

Tidsramme: Januar 2017 – Desember 2017

3.1.2 Digital kompetanse og kultur

Det bør være eit mål for HVL å auke den digitale kompetansen hjå tilsette for betre bruk av digitale medier og digital infrastruktur, til dømes gjennom opplæring i samarbeids- og læringsteknologiar (nett/video) og prosjektverktøy, samskriving, og fildeling. Tiltaket må sjå heilskapleg på opplæring, mellom anna må det avklarast korleis digital kompetanse kan innarbeidast i opplæringsplanar, medarbeidersamtalar og tilsettingsprosessar. Dette arbeidet bør gjerast i samarbeid med relevante arbeidsgrupper i Administrative tenester.

Kort tid etter oppstart skal prosjektet levere ei plan for korleis kompetansen på samarbeid på tvers av campus kan verte styrka på kort sikt. Prosjektet skal og levere ein heilskapleg plan for korleis den digitale kompetansen skal verte styrka i HVL.

Tidsramme: Januar 2017 – Desember 2017

3.1.3 Prosjektgjennomføring og endringsarbeid

For å nå måla for digitalisering må HVL ha evne til å gjennomføre endringar. Prosjekt vil få ei viktig rolle i endringsarbeidet, anten det er prosjekt som skal innføre nye IKT - løysingar, eller andre prosjekt for endring- og forbetring. Det er etablert fleire metodar for prosjektgjennomføring, som til dømes Prince2 eller PMP. HVL kan velje å nytte eksisterande prosjektmetodar som dei er, gjere tilpassingar i desse, eller berre bruke delar av metodikken.

I tiltaket som skal etablere felles metodikk for prosjektgjennomføring og endringsarbeid i HVL skal ein sjå på kva slags prosjekt som vert etablert og kva krav dei vil stille til styring og leiing. Styringsgruppa til digitaliseringsprosjektet vil og, som framtidig eigar av mange av prosjekta i HVL, spele inn på kva behov og minstekrav dei ser for felles tilnærming og metodikk til prosjekt. Metoden som vert valt må vere tilstrekkeleg fleksibel slik at den kan verte tilpassa til dei ulike prosjekta.

Basert på desse skildringane vil prosjektet definere krav til:

- kva prosjektmetode som skal nyttast,
- bruk av styrande dokument og rapportering,
- korleis prosjekt skal verte styrt og leia,
- roller og ansvar i gjennomføring av prosjekt,
- eigarskap til gevinstar og ansvar for endringsleiing.

Etter at prosjektmetodikk er valt skal alle delprosjekta i digitaliseringsprosjektet arbeide etter ny felles metodikk. Prosjektet skal levere en skildring av korleis HVL skal arbeide med prosjekt. Frist for leveranse i tredje kvartal 2017.

Tidsramme: Januar 2017 – September 2017

3.2 Konsolidere og vidareutvikle eksisterande IKT - portefølje

Det er satt i gong eit stort arbeid for å sikre drifta i HVL etter opningsdagen. På fleire område vert det etablert nye felles løysingar, gjerne med utgangspunkt i dagens løysing i ein av dei fusjonerande høgskulane. Etter at drifta i HVL er sikra, vil det fortsatt stå igjen eit stort arbeid med å forbetre og vidareutvikle IKT - porteføljen. I åra framover vil det vere ein stor etterspurnad etter IKT – ressursar i HVL, og IKT – organisasjonen vil dele si tid mellom dagleg drift, forbetring i eige ansvarsområde og ny aktivitet. Ei heilskapleg prioritering av denne innsatsen vil vere viktig for at HVL skal nå sine mål. Dagens IKT – organisasjon er kanskje den viktigaste bidragsytaren i arbeidet med digitalisering, og så mykje som mogeleg av deira kapasitet bør rettast inn mot utviklingsoppgåver i samarbeid med fagmiljøa. For å frigjere ressursar til kjerneverksemda bør ein gå gjennom dagens IKT-portefølje, identifisere forbetringsområder, og gje innspel til Styringsgruppa om kva område som bør få prioritet.

Formålet med delprosjektet er å identifisere, førebu og gjennomføre forbetringsarbeid på IKT – området innanfor rammer som sikrar at HVL heilskapleg kan prioritere mellom dei ulike tiltaka som trekk på den knappe IKT – ressursen.

Delprosjektet skal mellom anna vurdere forbetringsarbeid for infrastruktur, IKT – prosessar og applikasjonar samt sjå på korleis den nye IKT – organisasjonen kan dele på ressursane og kompetansen i dagens IKT – avdelingar. I tillegg vil det truleg vere mogeleg å redusere kostnadar som kan nyttast til andre prioriterte føremål gjennom å forhandle med leverandørane om nye vilkår.

Dette delprosjektet samlar aktiviteter som til dels er planlagt i sikker drift/administrative tenester, og det kan sjå ut som at det er overlapp. Det vil ikkje vere overlapp på oppgåve og aktivitetsnivå, men behov for koordinering på styringsnivå. For å sikre effektiv ressursbruk, og heilskapleg prioritering av

ressursane på IKT – området bør tiltaket rapportere til styringsgruppa i Digital høgskule på Vestlandet. Leveransen frå prosjektet er ein samla og prioritert oversikt over forbetringstiltak til styringsgruppa.

Tidsramme: Januar 2017 – Desember 2017

3.3 Digitalisering i undervisning, læring og forskning

3.3.1 Etablere eining for utvikling av undervisning og læring

Ei eining for utvikling av undervisning og læring kan ta ulike former, ta hand om ulike funksjonar og arbeidsoppgåver, og representere ulike typar kompetanse. Inspirert av HSN si skildring av sitt Teaching and Learning Centre kan ein seie at ei slik eining ofte vil ha fire typar oppgåver:

- Kompetanseutvikling
- Tenester (tilby verktøy, drive støtteaktivitetar og medverke i utviklinga av studietilbod)
- Prosess-støtte (medverke i planlegging og gjennomføring av prosjekt)
- Strategistøtte (støtte leiing)

Ei delprosjektgruppe skal ta hand om utviklingsarbeidet i etableringa av denne eininga. Utviklingsarbeidet skal delast i to fasar:

I fase ein skal dei følgjande elementa utgreiast:

- om eininga skal vere distribuert og/eller samlokalisert,
- kva type kompetanse som trengs i eininga,
- kva funksjon og kva oppgåver som skal ligge til eininga.
- korleis studentane kan verte brukt som ein ressurs i eininga
- korleis ein best kan samarbeide med leverandører
- vurdere ressursbehov

Svaret på desse spørsmåla vil vere avhengig av korleis HVL vert organisert, og kva oppgåver som vert liggjande kor. Den permanente eininga må vere tilpassa den nye organiseringa til HVL.

Delprosjektet tilrår i ein rapport til styringsgruppa kva form eininga skal få. Styringsgruppa gjer vedtak og /eller sender saka til styret i HVL.

I fase to skal eininga etablerast i si nye form, basert på utgreiinga i fase ein.

Mellom denne eininga og forskingsgruppa for fleksibel læring må det vere eit tett samarbeid og utveksling av erfaringar og initiativ, både i prosjektperioden og etter at eininga er permanent etablert.

Tidsramme fase 1: Januar 2017 – September 2017

Tidsramme fase 2: Oktober 2017 – Desember 2017

3.3.2 Etablere ein forskingsgruppe knytt til fleksibel læring

Eit forskingsmiljø knytt til fleksibel læring vil kunne vere viktig ikkje berre for å markere HVL som ein ny høgskule og vise eit digitalt skifte, men og fordi den nye høgskulen er lokalisert på fem campus, der on- og off-campusbaserte utdanningar treng ei fornying. Denne fornyinga må vere forskingsbasert, og eit forskingsmiljø med aktive forskarar på dette feltet kan bidra inn i prosjekta både ved å ved å gje metodisk rettleiing, støtte og evaluere utviklingsarbeid.

Forventingane om auka bruk av digital støtte i undervisning og samhandling er uttrykt i nasjonale og lokale planar og må følgjast med eit forskingsblikk. Det er viktig å bruke teknologi der den kan bidra til meir og betre læring, kan stimulere til auka gjennomstrøyming og gi fleire tilgang til utdanning – kunnskap om dette må stå sentralt.

Eininga for undervisning og læring vil ha ein sentral rolle i fagutviklinga på dette feltet, og forskingsmiljøet må ha ei forankring her. Arbeidet skal starte i januar 2017 i parallell med utvikling og etablering av ei eining for utvikling av undervisning og læring.

Tidsramme: Januar 2017 – Desember 2017

4 Prosjektgjennomføring

Det meste av aktiviteten i prosjektet skal finne stad i delprosjekta. Delprosjekta skal koordinerast og følgjast opp av prosjektgruppa. Denne skal ha dialog med delprosjekta om status og framdrift, og leggje til rette for rapportering til styringsgruppa. Prosjektgruppa rapporterer og til organisasjonsutviklingsprosjektet

4.1 Framdriftsplan

Møta i styringsgruppa skal finne stad ein gong per månad. Prosjektgruppa og delprosjektgruppene må lage eigne framdriftsplanar for arbeidet i 2017.

5 Finansiering og budsjett

5.1 Finansiering

Ei av oppgåvene til prosjektgruppa er å identifisere eksterne finansieringskjelder. Mellom stadene det skal søkast er til Difi, som har eit program for medfinansiering av digitaliseringsprosjekt i staten. I tillegg er Senter for Fremragende Undervisning en moglegheit på sikt. Søknader om finansiering frå NFR, Norgesuniversitetet og EU er og noko HVL bør ta sikte på både aleine og i samarbeid med andre institusjonar.

5.2 Budsjett

Den største kostnaden i denne fasen av prosjektet er tida til prosjektdeltakarane. Her vil prinsippa frå organisasjonsutviklings-programmet leggjast til grunn. Det må og setjast av forskingstid til ei forskingsgruppe i samband med tiltak 3.3.2. Øvrige kostnader knytt til prosjektet er knytt til reiser i samband med fysiske møter i gruppene.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016 Sakshandsamar: Linda McGuffie

Arkiv:

041/16 Forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet

Bakgrunn

Som følge av fusjon er det nødvendig å ha et felles regelverk for opptak til utdanninger ved Høgskulen på Vestlandet (HVL), gjeldende fra 1. januar 2017. Institusjonens rett til fastsetting av innhold i lokal opptaksforskrift er hjemlet i universitets- og høyskolelovens §§ 3-6 og 3-7, forskrift om krav til mastergrad § 2 og forskrift om opptak til høyere utdanning § 1-1 fjerde ledd.

Forslaget til forskrift som nå legges frem for interimstyret er utarbeidet av arbeidsgruppe for sikker drift – studentopptak og godkjent av Koordinerende arbeidsgruppe for studieadministrasjon. Representanter i sikker drift - studentopptak er Arnstein Menes og Bergljot Sundfør (HiSF), Espen Fosse og Karin Stormo (HSH), Unni B. Rogvin og Linda McGuffie (HiB). I arbeidet med forskriften har alle som arbeider ved opptakskontorene på de ulike studiestedene deltatt.

Om forskriften

Opptak til høyere utdanning er regulert av Universitets- og høyskoleloven, forskrift om opptak til høyere utdanning, forskrift om krav til mastergrad, samt rammeplaner og andre nasjonale bestemmelser om studentopptak. I tillegg gjelder lov om behandling i forvaltningssaker.

Forskrift om opptak til høyere utdanning regulerer de fleste aspekter ved opptak til grunnutdanninger som er omfattet av det nasjonalt samordna opptaket. Den lokale opptaksforskriften skal sikre at søkere til lokale opptak ved HVL har de samme rettighetene som søkerne i det samordna opptaket har.

I tråd med fusjonsplattformen er forskriften utformet på nynorsk. Forskriften skal kunngjøres i Norsk Lovtidend, jf. jf. forvaltningsloven § 38.

Prosess

Forslaget til forskrift om opptak er utarbeidet administrativt, med utgangspunkt i regelverkene som til nå har vært gjeldende ved de tre institusjonene, lokale regelverk om opptak til andre utdanningsinstitusjoner vi kan sammenligne oss med, samt det nasjonalt gjeldende regelverket for opptak til høyere utdanning. Det har blitt lagt vekt på å lage en disposisjon som ikke skiller seg mye fra forskrift om studier og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet.

Et annet viktig moment som har vært vektlagt i utformingen av forskriften er at regelverket skal ta høyde for at HVL kommer til å ha et større volum av søknader og en større studieportefølje å håndtere opptak til enn de tre institusjonene tidligere har hatt hver for seg. Man kan også tenke seg at det totale antallet søknader i fremtiden kan bli større enn summen av søknader til de tre institusjonene har i dag. Dette medfører at regelverket for

opptak må være utarbeidet slik at det kan passe for både store og små opptak, slik at man ikke må revidere forskriften hver gang det skjer endringer i studietilbudet.

Forskriften er utarbeidet slik at den legger tydelige føringer for felles saksbehandlingspraksis for opptak til studier ved HVL, men skal samtidig ivareta muligheten for tilpasninger til unike behov som finnes ved de ulike utdanningene og studiestedene. I tillegg er også behovet for skjønnsutøvelse vektlagt. Det presiseres at skjønnsutøvelse selvsagt ikke gir aksept for å bryte god forvaltningsskikk. Ved enkeltvedtak har søkeren alltid klagerett. På bakgrunn av dette er derfor bestemmelsene i forskriften lagt på et generelt nivå, mens utdypende regler blir fastsatt i egne retningslinjer om opptak og rangering. Videre så er det i forskriften åpnet opp for at man kan hjemle visse unntak fra de generelle bestemmelsene i studie-/emneplanen til et studieprogram/emne.

Vedtaksmyndighet

Vedtaksmyndigheten for endringer i forskriften ligger til styret selv, mens endringer i de underliggende retningslinjene er foreslått lagt til det organet styret delegerer dette til, jf. § 9-1. *Utfyllende regler*. Dette er gjort for å ivareta fleksibilitet dersom det er nødvendig med endringer i de detaljene som retningslinjene regulerer. Av hensyn til søkeres rettigheter burde ikke innholdet i forskriften endres for ofte.

Det konkrete innholdet i retningslinjene følger av de bestemmelsene som er gitt i forskriften som foreslås vedtatt i dag. Arbeidet med utforming av retningslinjene ble igangsatt etter at høringsfristen for forskriften utløp. Retningslinjene må vedtas i januar 2017 for at HVL kan gjennomføre opptak i studieåret 2017. For å sikre dette er det derfor lagt inn i vedtaksforslaget å delegerer myndighet til å vedta retningslinjene til rektor.

Høring

Forslag til forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet ble sendt på høring til ledergruppene ved HiSF, HSH og HiB, studentparlamentene ved de tre institusjonene, samt organisasjonene, 20. november 2016. Da høringsfristen utløp 17. november hadde det kommet inn tretten høringsinnspill. Arbeidsgruppen vil takke høringsinstansene for gode og konstruktive innspill til forskriften. De innspillene som har kommet inn har blitt tatt til følge i forslaget til forskrift som nå foreligger, enten ved at de er innarbeidet i forskriften, eller ved at problemstillingen innspillet gjelder er vurdert som allerede ivaretatt. Noen av forslagene til endringer ville gitt utilsiktede og uønskede konsekvenser om de ble tatt med, og i de tilfellene har arbeidsgruppen tatt kontakt med høringsinstansen for å avklare om behovet for å vektlegge innspillet fremdeles er tilstede. Noen av innspillene har vi fått beskjed fra høringsinstansene om å se bort fra etter en slik oppklaringsrunde.

I forskriften som ble sendt på høring var det med et punkt om overgangsordning. Arbeidsgruppen har i ettertid valgt å ikke inkludere dette punktet, da søkeres rettigheter ved overgang fra gammelt til nytt regelverk kan ivaretas innenfor rammen av den forskriften som nå legges frem.

I det følgende vil det bli redegjort for innspillene som har kommet inn. Av hensyn til leservennlighet er gjennomgangen tematisk og følger strukturen i forskriften, fremfor at innspillene er gjengitt ordrett. Høringsinnspillene er lagt ved saken (Vedlegg 2).

Ad § 1-2. Definisjonar:

Vi har fått gode innspill på definisjonene i §1-2, og disse har blitt tatt til følge i det forskriftsutkastet som nå legges frem for styret.

I høringsbrevet ba arbeidsgruppen høringsinstansene om å kommentere bruken av begrepet overflytting (§ 2-1, niende ledd) spesielt, og vi har fått flere innspill på dette. Som et kompromiss for å ivareta ulike behov ved de ulike studiestedene foreslår arbeidsgruppen å referere til denne gruppen opptak som *overflytting og innpass*. Dette rommer både direkte overflytting fra en annen institusjon (overflytting, med eller uten krav om aktiv studierett) og opptak til 2. eller 3. år på grunnlag av tidligere fullført utdanning som kan innpasses i graden («innpassingsopptak»). Arbeidsgruppen har vurdert at de to typene opptak ikke er ulike nok til å legitimere å skille dem fra hverandre, men mener at vi på denne måten får ivaretatt både det som er likt og det som er ulikt. Detaljene som gjelder for de ulike opptakstypene vil bli redegjort for i retningslinjene om opptak og rangering.

Ad § 2-1. Språkkrav

Flere instanser har hatt kommentarer på språkkrav, og da særlig på kravet til norsk for søkere med utdanning fra land utenfor Norden, jf. § 2-1, annet ledd. Minstekrav til norskkunnskaper for opptak til Høgskulen på Vestlandet er hjemlet i § 2-2, andre ledd, i forskrift om opptak til høyere utdanning. Arbeidsgruppen vurderer det som overflødig å tydeliggjøre dette kravet i den lokale forskriften siden hjemmelen allerede eksisterer og det blir henvist til denne. På den måten unngår man også problematikk med vedlikehold ved eventuelle nasjonale endringer i kravet.

Krav til engelskkunnskaper og nivåsammenligning mellom ulike måter å dekke kravet på er ikke dekket av en nasjonal hjemmel, derfor er dette kravet tydeliggjort i vår forskrift (§ 2-1, fjerde ledd). Innspillene vi har mottatt er generelt positive til et høyere nivå på engelskkrav for søkere til videreutdanning og mastergrader som undervises på engelsk. Studentparlamentet ved HSH har spilt inn et ønske om enda høyere nivå enn det som er foreslått i høringsrunden. Kravet som er foreslått (tilsvarende 6.0 på IELTS) i forskriften er på samme nivået som det som gjelder ved HSN, HiOA, UiA, UiS, og UiB, mens nivået på NTNU, UiT og UiO ligger litt høyere (6.5 på IELTS). Siden ikke alle fusjonspartnerne har hatt et høyere krav til engelskkunnskaper fra før så ser arbeidsgruppen det som hensiktsmessig å ta en eventuell videre økning av kravet som skal gjelde globalt for HVL senere, dersom det viser seg at kravet som er foreslått nå er for lavt til at internasjonale studenter klarer å gjennomføre studiene de blir tatt opp til. Arbeidsgruppen anser at muligheten fagmiljøene har til å sette høyere engelskkrav til sine studier i studieplanen dekker dette behovet der det er ønskelig allerede nå.

Ad § 2-2. Opptaksgrunnlag grunnutdanninger

Arbeidsgruppen har fått innspill i høringsrunden på at henvisning til unntaksreglene for opptak som gjelder for nautikk, y-vei og tresemesterordning mangler i § 2-2. *Opptaksgrunnlag grunnutdanninger*, og i tillegg at spesielle opptakskrav ikke er nevnt for grunnutdanningene. I paragrafen henvises det til opptakskravene slik de er fastsatt i den nasjonale opptaksforskriften. Unntaksregler og spesielle opptakskrav er hjemlet i kapittel 3.

Unntak fra krav om generell studiekompetanse og kapittel 4. Spesielle opptakskrav i forskrift om opptak til høyere utdanning.

Ad § 4-1. Kvoter og § 5-2 (3), b), underrepresentert kjønn

Studentparlamentet etterlyser i sitt hørings svar mer informasjon om kvoter og hvordan de blir og kan bli brukt.

Ved opptak til grunnutdanninger via samordna opptak er kvotene nasjonalt bestemt: 50% av studie plassene er forbeholdt søkere i førstegangsvitnemålskvoten, og på ingeniørutdanningene er 20% av plassene forbeholdt søkere med fullført forkurs for ingeniørutdanning. I lokale opptak kan kvoter fastsettes av styret i studieplanen. Ved oppretting av kvoter er det verdt å merke seg at man på studier med stor konkurranse om studie plassene i mange tilfeller vil ende opp med å la søkere i kvoten gå foran søkere med høyere poengsum, noe som kan føre til at man mister gode søkere til fordel for dem som får opptak i kvoten. I tillegg kan bruk av kvoter oppleves som urettferdig dersom ikke behovet for en kvote på grunnlag av de gitte kriteriene er godt begrunnet i faglige og/eller samfunnsmessige behov.

I høringsinnspillet fra studentparlamentet ved HiB henvises det også til § 5-2, tredje ledd, bokstav b), hvor det fremgår at styret kan fastsette at man ved poenglikhet skal prioritere underrepresentert kjønn foran overrepresentert kjønn. Her er det viktig å merke seg at dette gjelder ved *poenglikhet*. Det vil si at paragrafen kommer i bruk ytterst sjelden. Standardprioritering ved poenglikhet er at eldre søker går foran yngre søker. Med dette punktet åpnes det opp for at man kan velge å prioritere underrepresentert kjønn istedenfor, på studier hvor skjev kjønnsbalanse er en problemstilling.

Bakgrunnen for å trekke inn problemstillingen med skjev kjønnsfordeling i vår lokale opptaksforskrift bunner i aktuelle politiske føringer. Blant annet så fattet Stortinget et vedtak (nr. 605, 14. april 2016) i forbindelse med behandlingen av *Meld. St. 7 (2015-2016) Likestilling i praksis – Like muligheter for kvinner og menn*, fra Barne- og likestillingsdepartementets (BLD), om at regjeringen skulle "utrede utforming og innføring av ekstrapoeng til gutter og jenter som søker på studier der det er for eksempel 80 prosent eller mer av det motsatte kjønn". Med grunnlag i dette stortingsvedtaket har NTNU blitt vertskap for en nasjonal satsning i å rekruttere menn til utdanninger som tradisjonelt har hatt overvekt av kvinnelige studenter. På bakgrunn av dette er det foreslått å innføre forsøksordninger fra 2017 med kvote og tilleggspoeng for mannlige søkere blant annet ved opptak til profesjonsutdanning i psykologi ved UiB og UiO.

Å åpne for å prioritere underrepresentert kjønn ved poenglikhet til studier der dette er en aktuell problemstilling vurderer arbeidsgruppen som et lite og ukontroversielt tiltak for å bøte på problemet. Muligheten for å opprette kvoter og fastsetting av andre tilleggspoeng for rangering, jf. § 5-3, bokstav d), er andre måter å imøtekomme problemstillingen på, og det er opp til fagmiljøene å vurdere om de ønsker å benytte seg av dette.

Ad §5-2 (3) Skjønsmessige vurderinger – rangering

Studentparlamentet ved HiB har i sitt høringsinnspill stilt spørsmål ved manglende vektlegging av motivasjon og andre prestasjoner i rangering av søkerne, og vi antar at henvisningen gjelder § 5-3. *Poengutrekning og rangering av søkjarar til mastergrad og*

vidareutdanningar på høgare grads nivå i tillegg til § 5-2, tredje ledd, bokstav a) (Ved poenglikhet rangeres eldre søker foran yngre søker).

Det norske opptakssystemet er slik at når det er flere kvalifiserte søkere til et studium enn det er plasser til så prioriteres de på grunnlag av en poengsum. Forslaget til lokal opptaksforskrift for HVL følger denne modellen. At andre faktorer enn karaktersnitt skal vektlegges i rangeringen ved opptak til høyere utdanning er en pågående nasjonal debatt. Dette er en viktig debatt med mange gode argumenter for større vektlegging av skjønn og individuell behandling i opptak til høyere utdanning. Samtidig er det så store mengder med søknader som skal behandles hvert år, at arbeidsgruppa ikke kan se at HVL i nærmeste fremtid vil ha mulighet for å ta i bruk slike ressurskrevende rangeringskriterium.

Ad § 5-4. Rangering av søkjarar til andre studium

Kontor for etter- og videreutdanning ved HiB har i sitt høringssvar problematisert en endring som vil komme i kjølvannet av ny forskrift. Det gjelder søkere til eksternfinansierte studium som kun har generell studiekompetanse som opptakskrav. Til nå har følgende krav vært gjeldende for denne søkergruppen ved HiB: «Søkere som er 25 år eller eldre i søknadsåret kan få adgang til videreutdanninger som tilbys mot betaling uten å måtte dokumentere generell studiekompetanse eller realkompetanse.»

Med forslaget til ny forskrift vil også søkere til eksternfinansierte studier måtte dokumentere generell studiekompetanse slik som søkere til egenfinansierte studier må. Problemstillingen er om disse søkerne skal betraktes som studenter eller ikke. Arbeidsgruppens vurdering er at siden disse søkerne blir tatt opp på studiepoenggivende emner så gjelder universitets- og høgskoleloven, noe som medfører at det hviler et ansvar på Høgskolen om å kvalitetssikre at de som avlegger studiepoeng er kvalifisert for å ta høyere utdanning.

I praksis vil dokumentasjonskravet ikke påvirke søkerne i veldig stor grad, da det finnes gode verktøy som gjør det mulig å innhente resultater elektronisk, og de som må legge frem dokumentasjon kan laste dette opp i søkeportalen.

Kontor for etter- og videreutdanning har også pekt på utfordringer med rangering av en avgrenset gruppe søkere, dersom forslaget til opptaksforskrift skulle bli vedtatt slik det forelå i høringen. Arbeidsgruppen har på bakgrunn av dette innspillet tatt inn et nytt punkt i forskriften i § 5-4. *Rangering av søkjarar til andre studium*:

- (4) Ved opptak til studium definert i § 1-2 ellefte ledd som har generell studiekompetanse som einaste opptakskrav blir søkjarane rangert etter søknadsdato, med mindre anna er fastsett i emne-/studieplan.

Et grunnleggende prinsipp i forslaget til opptaksforskrift er at utgangspunktet for rangering alltid er karakterer, med unntak av ledige studieplasser hvor det rangeres på søknadstidspunkt. Dette er et viktig prinsipp for å sikre best mulig likebehandling av søkere uavhengig av hva de søker på. Studieplassene som søkergruppen det vises til i § 1-2, ellefte ledd, søker på har likhetstrekk med ledige studieplasser ved at det i mange tilfeller er snakk om utnytting av ledig kapasitet. Arbeidsgruppa vurderer det derfor som forsvarlig å gjøre unntak fra prinsippet om rangering på grunnlag av karakterer for disse søkerne.

Ad 7-3. Betinget opptak

Studentparlamentet ved HiB har stilt spørsmål i sitt høingsinnspill på hvilke vilkår man viser til med «visse vilkår» i tredje ledd av denne paragrafen. Kapitlet gjelder betinget opptak og er ment å ivareta samme rettigheter for søkere i lokale opptak som er hjemlet for søkere i samordna opptak i § 5-1. *Opptak på visse vilkår (Betinget opptak)* i forskrift om opptak til høyere utdanning. Denne paragrafen gjør det mulig å ta opp en søker til et studium selv om de mangler inntil 15 studiepoeng. Krav på betinget opptak må dokumenteres, og det kan ikke innvilges hvis faget søkeren mangler er del av krav til fordypning.

«Visse vilkår» i tredje ledd er med i forskriften slik at man har en hjemmel for å bruke skjønn i tilfeller som ikke faller inn under de særskilte tilfellene som er eksplisitt nevnt (sykdom, ulykker eller dødsfall i nær familie). For at et forhold kan omfattes av denne paragrafen og gi rett på betinget opptak så må forholdet vurderes til å være samme avorlighetsgrad som de forholdene som er eksplisitt nevnt.

Arbeidsgruppen vil også kommentere bakgrunnen for å bruke bokmålsordet «betinga» i forskriften. «Betinget opptak» er et innarbeidet begrep i opptakssammenheng og arbeidsgruppen vurderer at man ved å ikke inkludere dette i forskriften risikerer at det oppstår unødig forvirring. For at ikke de vilkårene som gjelder spesifikt for betinget opptak skal forveksles med vilkårene som må være oppfylt for å kvalifisere for opptak generelt, eller vilkår for å få innvilget f.eks. særskilt vurdering, så har arbeidsgruppen vurdert at det er hensiktsmessig å inkludere dette begrepet i forskriften, på tross av at det ikke er god nynorsk. Til informasjon så blir den nasjonale opptaksforskriften oversatt til nynorsk i disse dager. Dersom man der velger å gå for et annet begrep så må vi vurdere å oppdatere vår forskrift i etterkant av det.

Ad § 8-2. forhåndsløfte.

Studentparlamentet ved HiB har etterlyst informasjon om hva som menes med «god margin» i denne paragrafen. I forbindelse med forhåndsløfte om studieplass vurderes søkerens poengsum opp mot *gjennomsnittskarakteren* (medianen) for de søkerne som fikk opptak til studiet i tidligere opptak (merk at det ikke er snakk om poenggrensen), og i tillegg om søkerallene og antall studieplasser er lavere/høyere i det aktuelle opptaksåret. Begrensningen skal sikre at man ikke gir tilbud i tidlig opptak til en søker og det senere viser seg at vedkommende ikke ville nådd opp i konkurransen om studieplass i hovedopptaket. Det er ikke hensiktsmessig å tallfeste noe spesifikt tall i denne paragrafen, da hva som er «god margin» vil være forskjellig fra studium til studium og fra år til år.

Ad § 8-4. Verifisering av dokumentasjon

Studentparlamentet ved HiB har i sitt høingsinnspill stilt spørsmål ved om det er nødvendig å ha denne paragrafen. I forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 4-1, andre ledd, er det hjemlet at Høgskulen kan kreve at *studenter* legger frem originaldokumentasjon som har ligget til grunn for opptak, og at studenter som ikke legger fram forespurt dokumentasjon kan miste studieretten. For at Høgskolen skal ha anledning til å kunne nekte en *søker* som har forfalsket dokumenter opptak til studier så må vi ha en hjemmel for å innkreve originale dokumenter også i opptakssammenheng. Det finnes mange

hjelpemidler for å verifisere dokumentasjon, men for det første så er det frivillig for søkere å gi opptaksorganet tilgang til resultater fra høyere utdanning via resultatutvekslingen, og for det andre så er det mange søkere som ikke har elektroniske vitnemål. Det er heller ikke all dokumentasjon på opptakskrav som kan hentes inn elektronisk via elektroniske databaser (arbeidsattester, militærtjeneste, utenlandsk utdanning, noe høyere utdanning fra norske institusjoner mm.).

Avslutning

Forskriften som nå legges frem for godkjenning er i tråd med nasjonalt gjeldende regelverk. Den vil legge til rette for enhetlig og forutsigbar behandling av søkere til alle studier ved Høgskulen på Vestlandet, uten at det vil gå på bekostning av spesielle behov som finnes ved de ulike studiestedene.

Forslag til vedtak

Styret godkjenner forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet i samsvar med vedlegg.

Styret delegerer myndighet til å vedta retningslinjer om opptak og rangering til Høgskulen på Vestlandet til rektor.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet

Vedlegg 2. Oversikt over høringsinnspill til forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Linda McGuffie

Arkiv:

Forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet

Heimel:

Fastsett av styret for Høgskulen på Vestlandet 21. desember 2016 med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-6 og § 3-7, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 2 og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning § 1-1 fjerde ledd.

Kapittel 1. Verkeområde og definisjonar

§ 1-1. Verkeområde

- (1) Forskrifta gjeld opptak til alle utdanningar ved Høgskulen på Vestlandet til og med masternivå. Opptak til doktorgradsprogram er regulert i forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet.
- (2) Det kan gjelde eigne reglar for fellesgradar som vert tilbydde i samarbeid med ein eller fleire lærestader.
- (3) Lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften), forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad (mastergradsforskriften), lov av 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven), og dessutan forskrifter om rammeplanar og andre nasjonale avgjersler, er overordna denne forskrifta og gjeld føre forskrifta ved eventuell motstrid.

§1-2. Definisjonar

- (1) Opptak inneber at ein person har søkt, fått vurdert kompetansen sin og fått studierett til eit studieprogram, studium eller emne tilknytt ein av studiestadane ved Høgskulen på Vestlandet.
- (2) Lokalt opptak viser til opptak som ikkje høyrer til det nasjonale samordna opptaket.
- (3) Opptakskrav er dei krava som vert stilte til ein søkjar, for å bli vurdert som kvalifisert for opptak. Opptakskrav skal gå fram av studieplanar eller emnebeskriving for alle studium og emne som har eige opptak.
- (4) Med grunnutdanning og integrert mastergradsutdanning meiner ein eit studieprogram der opptak normalt ikkje byggjer på anna grunnlag enn fullført utdanning frå vidaregåande skule, eller godkjent realkompetanse.
- (5) Med mastergradsutdanning meiner ein eit studieprogram som byggjer på utdanning på bachelorgradsnivå og som fører fram til ein mastergrad.
- (6) Med vidareutdanning meiner ein studiepoenggjevande ny formell kompetanse på universitets- og høgskulenivå som til vanleg byggjer på fullført grunnutdanning.
- (7) Med praktisk-pedagogisk utdanning meiner ein pedagogisk tilleggskompetanse til høgare utdanning eller yrkesfagleg utdanning.
- (8) Med enkeltemne meiner ein emne som er opne for søkjarar som ikkje har studierett på studieprogrammet som emnet høyrer til, eller emne som vert tilbydde som frittståande studium.

- (9) Med overflytting og innpass meiner ein direkte opptak til 2. år eller seinare i eit utdanningsløp, der søkjarane får innpassa fag som dei alt har greidd ("bestått") i den graden dei får opptak til.
- (10) Med oppdragsfinansierte studium i denne forskrifta meiner ein studium som blir gjennomførte mot vederlag, betalte av ein eller fleire oppdragsgjevarar, og der studiet ikkje er retta mot enkeltstudentar, men mot oppdragsgjevaren si målgruppe.
- (11) Med betalingsstudium meiner ein kurs, emne og studieprogram der Høgskulen krev eigenbetaling frå studentar, jf. forskrift av 15. desember 2005, nr. 1506 om egenbetaling ved universiteter og høyskoler § 3-2.

Kapittel 2. Minstekrav for opptak

§ 2-1. Generelle føresegner

- (1) Minstekrav for opptak til utdanning som gjev studiepoeng ved Høgskulen på Vestlandet er generell studiekompetanse eller tilsvarande realkompetanse, slik dette er fastsett i forskrift om opptak til høgere utdanning.
- (2) Søkjarar som har utanlandsk utdanning frå land utanfor Norden, må dokumentere at dei oppfyller krav til norsk- og engelskkunnskapar slik dette er fastsett i forskrift om opptak til høgere utdanning for å kvalifisere for opptak til studium som gjev studiepoeng.
- (3) Krav om norskkunnskapar gjeld ikkje dersom både obligatoriske delar av studiet og den aktuelle spesialiseringa, vert undervist på engelsk.
- (4) Søkjarar til engelskspråklege vidareutdanningar eller masterprogram må dokumentere engelskkunnskap på høgare nivå med eitt av følgjande alternativ:
- a) Engelsk frå Vg1 i norsk vidaregåande skule (140 årstimar) med karakteren 4 eller betre.
 - b) International English Language Testing Service (IELTS) med minst 6.0 poeng.
 - c) Test of English as a Foreign Language (TOEFL) med minst 550 poeng for Paper-based test (PBT), minst 213 poeng for Computer-based test (CBT), eller minst 80 poeng for Internet-based test (IBT).
 - d) Annan dokumentasjon kan godkjennast etter individuell vurdering.
 - e) Unnatak frå kravet for enkeltstudium kan fastsetjast av styret i den aktuelle studieplanen.
- (5) Styret kan fastsetje spesielle opptakskrav til studium som ikkje vert omfatta av forskrift om opptak til høgere utdanning i studieplan, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-6 sjuande ledd og § 3-7.

§ 2-2. Opptaksgrunnlag grunnutdanningar

Opptakskrav til årsstudium, bachelor og integrert masterutdanning er generell studiekompetanse eller realkompetanse, eventuelt i kombinasjon med spesifikke fag- eller karakterkrav, slik dei er fastsette i forskrift om opptak til høgere utdanning.

§ 2-3. Opptaksgrunnlag mastergradsutdanning

For opptak til mastergrad gjeld forskrift om krav til mastergrad § 3, § 4 og § 5 og eventuelle rammeplanar.

Nærare krav til fagleg grunnlag og faglege minstekrav for den enkelte utdanninga vert fastsett av styret i studieplanen, jf. § 2 i mastergradsforskriften.

§ 2-4. Opptaksgrunnlag vidareutdanning

For opptak til vidareutdanningar utan rammeplan, gjeld dei opptakskrava som er fastsette i studieplanen.

For opptak til vidareutdanningar med rammeplan, gjeld dei opptakskrava som er fastsette i rammeplanen og eventuelle tilleggskrav, fastsette av styret i studieplanen.

§ 2-5. Opptaksgrunnlag praktisk-pedagogisk utdanning

For opptak til praktisk-pedagogisk utdanning gjeld minstekrav som er fastsette i rammeplanen og opptakskrav slik dei går fram av studieplanen.

§ 2-6. Opptaksgrunnlag enkeltemne

For opptak til enkeltemne må søkjaren dekkje opptakskrava til den utdanninga som emna ein søker opptak til, inngår i. Eventuelle krav om fagleg forkunnskap for emnet må òg dekkjast, jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet § 4-5.

§ 2-7. Opptaksgrunnlag overflyttingsopptak

Minstekrav for å kunne reknast som kvalifisert for direkte opptak til 2. år eller seinare i eit utdanningsløp, er at opptakskravet til utdanninga er dekt, og dessutan at søkjaren har tilsvarende fagleg progresjon som det kullet det vert søkt om opptak til.

§ 2-8. Opptaksgrunnlag betalingsstudium/oppdragsstudium

Alle oppdragsstudium og betalingsstudium som gir utteljing i studiepoeng, høyrer til ein av kategoriane i §§ 2-2 til 2-8 i denne forskrifta og har tilsvarende opptakskrav og rangeringsreglar.

§ 2-9. Opptaksgrunnlag andre studium

(1) For opptak til forkurs og realfagskurs gjeld nasjonal plan for eittårig forkurs for 3-årig ingeniørutdanning og integrert masterstudium i teknologiske fag og tilhøyrande halvårleg realfagskurs, fastsett av Universitets- og høgskolerådet i Nasjonale retningslinjer for ingeniørutdanning.

(2) For studium som ikkje har nasjonale rammeplanar eller føringar, så gjeld opptakskrav og fagleg grunnlag slik dei går fram av studieplanen og i retningslinjer om opptak og rangering, fastsette av styret ved Høgskulen på Vestlandet.

Kapittel 3. Realkompetanse

§ 3-1. Realkompetanse

(1) Høgskulen kan gi søkjarar som er 25 år eller eldre i opptaksåret, og som manglar generell studiekompetanse, opptak på grunnlag av realkompetanse, jf. universitets og høgskulelova § 3-6 (2) og forskrift om opptak til høgere utdanning § 3-1.

(2) For å få tilbod om studieplass må søkjaren dokumentere likeverdige ferdigheiter og kunnskapar som søkjarar som får tilbod om plass etter ordinære rangeringsreglar, jf. kapittel 5 i denne forskrifta.

(3) Nærmare reglar om opptak på grunnlag av realkompetanse er nedfelte i retningslinjer for opptak og rangering.

Kapittel 4. Kvotar og opptaksrammer

§ 4-1. Kvotar og opptaksrammer

(1) Styret sjølv fastset årleg tal studieplassar for dei enkelte studieprogramma, jf. § 3-7 femte ledd i lov om universiteter og høyskoler.

(2) Styret, eller det organet styret nemner opp, gjennomfører opptak av studentar.

(3) Opptak til studia skjer på grunnlag av rangering innanfor kvotar. Kvote er eit bestemt tal eller ein bestemt del av studieplassane som blir fordelt blant søkjarar som tilfredsstillar nærmare bestemte krav.

(4) Styret kan i studieplanen fastsetje kvotar for søkjarar med ulike søkjargrunnlag.

Kapittel 5. Rangering

§ 5-1. Poengutrekning og rangering av søkjarar til grunnutdanningar

(1) Ved opptak til grunnutdanningar blir søkjarar poengutrekna og rangerte etter føresegner, gjtt i kapittel 7 i forskrift om opptak til høgere utdanning.

(2) Realkompetansesøkjarar vert rangerte i forhold til andre søkjarar på grunnlag av ei heilskapleg skjønnsmessig vurdering. Omfanget og relevansen av praksis, utdanning og motivasjon blir vektlagd.

§ 5-2. Generelle føresegner om rangering av søkjarar til studium i lokale opptak

Vedlegg 1. Sak: Godkjenning av forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet

- (1) Styret fastset rangeringsreglane for det einskilde studiet innanfor ramma av gyldige poenggrunnlag i egne retningslinjer om opptak og rangering.
- (2) Grunnlaget for rangeringa er den dokumentasjonen som kvalifiserer søkjaren for eit studium, jf. Kapittel 2 i denne forskrifta. Søklarane vert rangerte innbyrdes i kvotar på grunnlag av konkurransepoeng.
- (3) Ved lik poengsum gjeld følgjande:
 - a) Ved elles lik poengsum i ein kvote skal eldre søkjarar rangerast framfor yngre.
 - b) Styret kan fastsetje i studieplanen at det kjønnet som er underrepresentert i ein kvote skal prioriterast først.
- (4) Dersom ein søkjar har fleire opptaksgrunnlag, blir det grunnlaget som gir gunstigast resultat for søkjaren, valt.
- (5) Dersom det har vist seg umogeleg å fylle studieplassane på eit studium, så kan ledige studieplassar tilbydast kvalifiserte søkjarar utan omsyn til rangeringa elles. Søknader som er mottekne etter fristen, skal rangerast etter søknadsdato.

§ 5-3. Poengutrekning og rangering av søkjarar til mastergrad og vidareutdanningar på høgare grads nivå

(1) Søkjarar til høgare grads studium blir rangerte innbyrdes på grunnlag av konkurransepoeng. I konkurransepoenga til ein søkjar kan summen av følgjande poeng inngå:

a) Karakterpoeng:

- i. Det vert rekna ut eit vekta karaktergjennomsnitt av opptaksgrunnlaget.
- ii. Styret kan fastsetje i studieplanen at berre delar av opptaksgrunnlaget skal inngå i karakterpoengsummen.

b) Utdanningspoeng:

Det kan bli gitt utdanningspoeng for greidd høgare utdanning ut over minstekravet for opptak.

c) Praksispoeng:

- i. Det kan bli gitt poeng for relevant arbeidserfaring.
- ii. Praksis som søkjaren har skaffa seg før kvalifiserande utdanning er fullført, og praksis som inngår i kvalifiseringsgrunnlaget, vert ikkje medrekna i grunnlaget for praksispoeng.

d) Andre tilleggspoeng: Med utgangspunkt i særlege omsyn som er knytte til enkelte studium, kan styret fastsetje andre poengtypar i studieplanen.

(2) For søkjarar med bokstavkarakterar vert følgjande omrekningskala nytta som grunnlag for utrekning av gjennomsnittskarakter: A=5, B=4, C=3, D=2, E=1. Nærare føresegn om omrekning av karakterar frå andre karakterskalaer er gitt i retningslinjer om opptak og rangering.

(3) I særskilde tilfelle kan anna utdanning enn den som inngår i det formelle opptaksgrunnlaget, bli teken med i rangeringa. Søknaden vert då rangert etter § 5-5 i denne forskrifta.

§ 5-4. Rangering av søkjarar til andre studium

(1) Ved opptak til studium som har generell studiekompetanse som opptakskrav, blir søkjarane rangerte etter føresegnene gitt i forskrift om opptak til høgere utdanning. Utfyllande føresegn blir fastsett av styret i retningslinjer om opptak og rangering.

(2) Reglar for rangering av søkjarar til y-veg, overflyttingsopptak, enkeltemneopptak, forkurs og dykkarutdanning blir fastsette av styret i retningslinjer om opptak og rangering.

(3) For oppdragsstudium gjeld ikkje §§ 5-1 til 5-3 i denne forskrifta. Oppdragsgjevarar rangerer sjølve sine søkjarar etter at høgskulen har godkjent opptaksgrunnlaget deira.

(4) Ved opptak til studium definert i § 1-2 ellefte ledd som har generell studiekompetanse som einaste opptakskrav blir søkjarane rangert etter søknadsdato, med mindre anna er fastsett i emne-/studieplan.

§ 5-5. Rangering av søkjarar som ikkje kan poengutrekast

(1) Kvalifiserte søkjarar som ikkje kan poengutrekast etter §§ 5-1 til 5-4 i denne forskrifta, skal rangerast etter ei heilskapleg og skjønnsmessig vurdering av søkjaren sitt opptaksgrunnlag.

(2) For å få tilbod om opptak blir det kravd likeverdige ferdigheiter og kunnskapar med søkjarar som får tilbod om opptak etter rangering på grunnlag av poengutrekning.

Kapittel 6. Særskilt vurdering

§ 6. Særskilt vurdering

(1) Det kan gjerast unnatak frå delar av rangeringsføresegnene i § 5, dersom det ligg føre grunnar for særskilt vurdering. Grunnlag for opptak etter særskilt vurdering kan vere at anna morsmål enn norsk, sjukdom, funksjonshemming eller andre spesielle forhold gir grunn til å anta at søkjaren sin karakterpoengsum ikkje gir eit riktig bilete av søkjaren sine kvalifikasjonar.

(2) Søkjarar som ønskjer å bli vurderte etter denne føresegna, må be om dette i søknaden og leggje ved eiga grunngjeving og dokumentasjon av dei forholda som skal ligge til grunn for særskilt vurdering.

(3) Forholda nemnd i første ledd gir i seg sjølv ikkje rett til studieplass. For å få tilbod om opptak er det krav om likeverdige ferdigheiter og kunnskapar med søkjarar som får tilbod om opptak etter § 5.

(4) Søkjarar som ikkje får tilbod om opptak etter desse reglane, skal rangerast etter føresegnene i § 5.

Kapittel 7. Opptak og tilbod på visse vilkår (Betinga opptak)

§ 7-1. Opptak på visse vilkår (betinga opptak)

Vedlegg 1. Sak: Godkjenning av forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet

- (1) Med opptak på visse vilkår (betinga opptak) meiner ein opptak av søkjarar som grunna særskilde forhold ikkje tilfredsstillar heile opptakskravet til eit studium, men som kjem til å dekke opptakskravet etter studiestart, normalt i løpet av første semester av studieløpet.
- (2) Betinga opptak kan berre bli gitt dersom søkjaren ved studiestart ikkje manglar meir enn 15 studiepoeng for å dekke opptaksgrunnlaget, jf. § 2. Eventuelle krav til fordjuping må vere dekte. Vidare må eventuelle forkunnskapskrav til eit emne vere greidde før søkjarar med betinga opptak kan få tilgang til emnet.
- (3) Med særskilde forhold er det her meint sjukdom,ulukker eller dødsfall i nær familie. Andre særskilde forhold kan også gi grunnlag for betinga opptak. Særskilde forhold må dokumenterast ved attest frå lege, anna helsepersonell, politi eller tilsvarande.

§ 7-2. Tilbod på visse vilkår (betinga tilbod)

Høgskulen kan i særskilde tilfelle gi betinga tilbod om studieplass til søkjarar som ikkje tilfredsstillar heile opptakskravet på det tidspunktet dei får tilbod om studieplass, men som har dokumentert at dei vil dekkje kravet før studiestart.

§ 7-3. Generelle føresegner om tilbod og opptak på visse vilkår

- (1) Søkjarar som har fått opptak eller tilbod etter føresetnadane gitt i § 7-1 eller § 7-2 og som ikkje innfrir vilkåra for opptak innan den gitte fristen, misser tilbodet om studieplass.
- (2) Det kan ikkje bli gitt betinga opptak eller tilbod til søkjarar som ikkje kan dokumentere tilstrekkelege kunnskapar i norsk og engelsk, jf. § 2-1.

Kapittel 8. Felles føresegner om administrative forhold

§ 8-1. Reservert studieplass

Tildelt studieplass kan reserverast til neste gong det er opptak til studiet dersom det ligg føre dokumenterte, tungtvegande grunnar. Det vert normalt ikkje innvilga reservert plass for meir enn eitt år.

Søknad om reservering av studieplass må leggast fram innan tre veker etter at ein har motteke tilbod om studieplass.

§ 8-2. Førehandsløfte

Det kan bli gitt førehandsløfte til kvalifiserte søkjarar som med god margin ville ha kome inn ved siste opptak.

§ 8-3. Fristar

- (1) Søknadsfristar for opptak til Høgskulen sine studium blir kunngjorde samstundes med utlysinga av studieprogrammet.

(2) All dokumentasjon som skal liggje til grunn for opptak, må følgje søknaden. Vitnemål/karakterutskrifter for utdanning og praksis som blir avslutta i det semesteret opptaket skjer, må ettersendast innan den fristen som er gitt av Høgskulen.

§ 8-4. Verifisering av dokumentasjon

Høgskulen kan krevje at søkjarane legg fram original av dokument som skal liggje til grunn for opptak for å vurdere at desse er ekte, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-7 sjette ledd.

§ 8-5. Trekk av studium

Styret kan gjere vedtak om avlysing av opptak til ei utdanning dersom det ikkje er nok kvalifiserte søkjarar.

§ 8-6. Klage

(1) Enkeltvedtak som er gjorde med heimel i denne forskrifta, kan klagast på, jf. forvaltningsloven §§ 28 til 32. Klagefristen er 3 veker frå den dagen resultatet av opptaket er offentleggjort, eventuelt 3 veker frå mottatt grunngjeving.

(2) Klage på enkeltvedtak i samband med opptak organisert gjennom Samordna opptak, blir handsama av Nasjonal klagenemnd, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-1 sjuande ledd og forskrift om opptak til høyere utdanning § 8-1.

(3) Klager som gjeld opptak etter universitets- og høyskoleloven § 3-6 andre og tredje ledd, blir handsama av Klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 8-1 andre ledd.

(4) Klage på enkeltvedtak i samband med opptak til studium som ikkje inngår i samordna opptak, blir handsama av klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet, jf. lov om universiteter og høyskoler, § 5-1.

Kapittel 9. Utfyllande reglar

§ 9-1. Utfyllande reglar

Styret, eller det organet styret nemner opp, kan gi utfyllande reglar og retningslinjer innanfor ramma av denne forskrifta.

§ 9-2. Iverksetjing

Forskrifta trer i kraft 1. januar 2017. Frå same dato blir følgjande forskrifter oppheva: Forskrift av 10. mars 2016 om opptak og rangering til mastergradsstudier og videreutdanningar ved Høgskolen i Bergen.

Kapittel 4 i forskrift av 1. april 2009 om krav til mastergrad ved Høgskolen Stord/Haugesund.

Kapittel 4 i forskrift av 1. august 2016 om opptak, studium og eksamen ved Høgskulen i Sogn og Fjordane.

Høringsinnspill til forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet

Innspill, kronologisk rekkefølge	Kommentar, arbeidsgruppe opptak
<p>16/04881-3: Seksjon for Tegnspråk og Tolkning, avdeling for Lærarutdanning Ad § 2-1. Generelle føresegner Kommentar:</p> <p><i>Det er viktig at språkkunnskapene ikke låses til det talespråklige. Det vil i så tilfelle utelukke tegnspråklige søkere. Her opplever jeg at det står åpent (at språkkunnskapene de skal oppfylle kan favne både tale og tekst (lesing og skriving), samt bare tekst), men det kan være greit at arbeidsgruppen er oppmerksom på det.</i></p>	<p>Dekket av § 2-2 (2) i nasjonal opptaksforskrift. Norskkravet kan dekkes med norsk for hørselshemmede (393 timer), evt. ved å bestå norsktest, (med tilpasset muntlig eksamen der det er aktuelt for å bestå faget/prøven). Se også styresaken, s. 3.</p>
<p>16/04881-5: Studentparlamentet ved Høgskolen Stord/Haugesund Her har vi ingen spesielle merknader. Vi ser at begrepet «overflytting» er et godt begrep, ikkje minst på grunn av at det brukes andre steder i landet.</p>	<p>Se styresaken, s. 3.</p>
<p>16/04881-6: HSH nautikk HSH nautikk synest at forskrifta generelt sett er god, og at det meste ser ut til å vera dekket. Me har derfor berre nokre få kommentarar;</p> <p>Generell tilbakemelding Reknar med at nynorsken skal kvalitetssikrast før denne vert vedteken.</p> <p>Konkrete innspel §1-2 Definisjonar, 4. ledd (s. 3) Føreslår at punktet startar slik i standen for eksisterande formulering; «Grunnutdanning er eit studieprogram...», slik at dette er i tråd med den gjennomgåande måten å formulere seg på i dette avsnittet.</p> <p>§1-2 Definisjonar, 9. ledd (s. 4) Føreslår at punktet startar slik i standen for eksisterande formulering; «Overflyttingsopptak er», slik at dette er i tråd med den gjennomgåande måten å formulere seg på i dette avsnittet.</p> <p>§2-2 Opptaksgrunnlag grunnutdanningar (s.4) I teksten om opptak til grunnutdanningar må det på ein eller anna måte inkluderast eit unntak for Y-vegen, sidan Y-vegen ikkje har opptakskrav som samsvarer med det som står i denne teksten. Det må vurderast om det også bør inkluderast ei linje om nasjonalt godkjente særkrav, slik som t.d. MARTE-kravet på nautikk.</p>	<p>Se styresaken, s. 3 og 4.</p>

<p>16/04881-7: Avdeling for ingeniør- og økonomifag ved Høgskolen i Bergen Innspel på definisjonar: Vi støttar bruken av omgrepet overflytting/overflyttingsopptak. Vi meiner omgrepet er dekkjande for dagens retningsliner for overflytting ved avdelinga som m.a. er krav om aktiv studierett ved utdanningsinstitusjon som er omfatta av «Lov om universiteter og høyskoler» og opptak direkte til 2. studieår eller seinare i studiet. Termen kommuniserer bra til søkarane (i motsetnad til dei andre føreslåtte omgrepa innpassingsopptak, suppleringsopptak og direkteopptak). Det bør òg bli teke omsyn til at overflytting /overflyttingsopptak er den mest nytta termen i sektoren.</p> <p>Innspel på språkkrav: Vi stiller oss bak dei definerte språkkrava for søkjarar til engelskspråklege vidareutdanningar og masterprogram. Det verkar som om arbeidsgruppa har gjort ei grundig vurdering og innhenta praksis ved ei rekkje andre institusjonar i Noreg, og vi støttar derfor nivåkrava på dei ulike testane som er føreslått.</p> <p>Innspel på poengberekning og rangering av søkjarar til mastergrad og vidareutdanningar på høgre grads nivå: Vi er positive til at det er tenkt at fagmiljøa sjølv kan ha innverknad på kva poengtypar som er relevante for rangering til deira studium, samt at det er opning for at andre poengtypar enn dei som er gitt kan nyttast for opptak til studium som av særlege grunnar må vektlegge andre faktorar i rangeringa.</p> <p>Innspel på overgangsføresegn: Vi meiner at det er rimeleg at denne forskrifta har ei overgangsføresegn som gjeld ut heile året 2017 da dei fleste opptak vert gjort om hausten</p>	<p>Se styresaken, s. 3.</p>
<p>16/04881-8: HiB, Avdeling for lærerutdanning, leiargruppa Kap. 1: Språkleg; Verkeområde; kan ein heller bruke verkeområde?</p> <p>§ 1-2.5: Integrert masterprogram og definisjon på dette manglar.</p> <p>Jfr 1-2.5 (Nytt punkt)</p> <p>§1-2.9 Overflyttingsopptak også til 2. semester? Jfr neste punkt §2-7: Det bør og kunne takast opp til 2. semester. Jfr § 1-2.9.</p>	<p>Se styresaken, s. 3. Innspillet til § 1-2 (9) er trukket etter dialog med høringsinstansen.</p>

<p>16/04881-9: Høgskulen i Sogn og Fjordane, avdeling helsefag §5-3 (1) a ii Me ynskje at følgjande setninga under skal takast med «iii Fagleg spesialisering (t.d. vidareutdanning) skal inngå i karakterpoengsummen»</p>	<p>Ivaretatt med § 5-3 (1) a i. og § 5-3 (3). Vært i dialog med høringsinstansen om dette og innspillet er trukket.</p>
<p>16/04881-10: Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen vil takka for høve til å koma med innspel på utkast til forskrift om opptak til</p> <p>Høgskulen på Vestlandet, og vidare gratulera arbeidsgruppa med eit godt stykke arbeid. Slik forslaget står no er det oversiktleg og forståeleg.</p> <p>Med det sagt, så har me nokre få kommentarar som vedrører spørsmål til utdjuping eller definisjonsspørsmål. Me har strukturert høyringssvaret i nummerert rekkefølge. Dvs. at me kommenterar paragrafane same rekkefølge som i utkastet.</p> <p>§2-1 (2) I paragrafane under står det skildra korleis ein kan dokumentera engelskkunnskapar. Det same kunne vore hensiktsmessig for denne paragrafen. Det er varierende kor godt kjende studentar frå utlandet er med korleis ein kan gjera dette. Vidare, om ein ikkje vil spesifisera kor slik dokumentasjon kan hentast, er det uklårt kven som skal vurdera om dokumentasjon klarar å framdriva er gyldig.</p> <p>§2-6 I høyringsbrevet tek arbeidsgruppa atterhald om at forskrifta mogleg må reviderast dersom utkastet til forskrift om studiar og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet vert endra før vedtak. Dette atterhaldet vil me presisera her.</p> <p>§4-1 (3) og (4) Her står det kva ein kvote er, og at styre kan setja kvoter i studieplanar. Kor står det kva for kvoteordningar høgskulen arbeider med? Lengre nede står det noko om kjønnskvotering, og at dette kan nyttast. Utover det, er det utelukkande gjennom studieplanar frå styret at kvoter kan fastsetjast? Ei presisering på kva for kvoterordningar ein har, og om det berre er styret som avgjer dette til kvart særskilde tilfelle kunne vore hensiktsmessig.</p> <p>§5-2 (3) a Jamfør grunngjevinga i høyringsbrevet som seier at kvalifikasjonar skal stå i sentrum, er det ikkje då betre å nytta skjønsmessige vurderingar av faktorar som motivasjon og andre prestasjonar som grunnlag for opptak?</p> <p>§7-1 (3) Det står skrive at opptaksorganet kan gje opptak på «visse vilkår». Kva for vilkår er det snakk om her? Er desse vilkåra forskjellige frå situasjon til situasjon? Ei forskrift om opptak til ein institusjon er vel riktig stad å skildra slike vilkår.</p>	<p>Se styresaken, s. 3-7.</p>

<p>Om ein vil ta høgde for eventualitetar, kan ein presentera døme på kva slike vilkår kan vera.</p> <p>§8-2 Kva meinast med «god margin»? Dette står fram som noko laust definert.</p> <p>§8-4 Kan ikkje dette hentast digitalt no?</p> <p>§8-5 Her trengs ein definisjon av kva «god tid» vil seie. Det kan vera forskjellig oppfatning av kor lang tid dette er. Med ei så laus formulering er ikkje høgskulen verkeleg bunden til noko.</p>	
<p>16/04881-11: Avdeling helse- og sosialfag ved Høgskolen i Bergen Ledergruppen v/instituttene og studieadministrasjonen.</p> <p>Vi støttar Forskrift om opptak til Høgskulen på Vestlandet. Den er grundig og gjennomarbeida.</p> <p>Innspill: §1-2 (11) Vi oppmodar om å erstatta kurs med enkeltemne sidan det er det omgrepet som nyttast i kap. om definisjonar (8). Omgrepet emne vert også nytta i Forskrift om studium og eksamen ved HVL §1-2 (5)</p>	<p>Kurs viser til etterutdanningsstudier som ikke gir studiepoeng og er derfor inkludert i forskriften.</p>
<p>16/04881-12: Kontor for etter, - viderutdanning og oppdrag Høgskolen i Bergen</p> <p>HiB har dette realkompetansekravet for videreutdanningar som har generell studiekompetanse som opptakskrav (evo-studier): «Søkere som er 25 år eller eldre i søknadsåret kan få adgang til videreutdanningar som tilbys mot betaling uten å måtte dokumentere generell studiekompetanse eller realkompetanse.»</p> <p>Denne regelen praktiseres i oppdragsstudier hvor oppdragsgiver regnes som egnet til å vurdere sine ansattes kompetanse/ evner til å delta og fullføre studiet. Vi har samme praksis for betalingskurs – der søkere uten studiekompetanse også blir tatt opp på samme kriterier. I høringsforslaget finner vi ikke denne formuleringen igjen.</p> <p>Dette er en etablert praksis som har blitt godkjent ved HiB etter først å ha vært på høring. Ordningen er dermed omforent ved den institusjonen som har flest evu-studenter, og der en endring i praksisen kommer til å få størst konsekvenser og merarbeid.</p> <p>Ved HiB er studiene der det er aktuelt å bruke denne praksisen finansiert med eksterne midler. HVL vil dermed ikke bli økonomisk skadelidende av en slik praksis.</p>	<p>Se styresaken, s. 5 og 6.</p>

Studenten eller oppdragsgiveren vil selv stå økonomisk ansvarlig dersom studenten ikke fullfører studiet. Det er derfor rimelig å anta at terskelen for å melde seg på vil være høy, og at eventuelt ikke-kvalifiserte blir skilt ut ved at de ikke består eksamen.

Også ved enkelte oppdrag har HiB praktisert at studentene ikke trenger å vedlegge dokumentasjon. HiB har kvalitetssikret opptaksgrunnlaget på andre måter. Under redegjør vi spesielt for opptaket på Kompetanse for kvalitet fordi dette opptaket kommer til å bli spesielt ressurskrevende ved HiB dersom forslaget til forskrift om opptak blir vedtatt.

Opptak til studietilbud Kompetanse for kvalitet.

Høgskolen i Bergen har arrangøransvar for 17 studietilbud innen ordningen Kompetanse for kvalitet. Vi tok opp 532 deltakere innenfor ordningen til studieåret 2016/17. Antall deltakere er stigende og vi må anta at deltakerantallet vil nærme seg 600 i kommende studieår. Det er korte opptaksfrister. Opptaksperioden er mellom 1. mai til 1. juni. iht. krav fra Utdanningsdirektoratet.

Vi har jobbet med å finne løsninger for å kunne foreta opptak av dette volumet og har rådspurt andre institusjoner som også har mange deltakere for å lære av deres praksis. Vi har lagt oss på lik praksis som både UiS og HiOA.

HiB sender ut informasjon til alle deltakerne som har fått tildelt studieplass. (se vedlegg) I informasjonen blir rektor/ skoleeier bedt om å bekrefte at deltakeren har den kompetanse som kreves for å delta på studiet (se vedlegg). For studietilbud på nivå 2, må deltakerne i tillegg dokumentere at de har bestått nivå 1. Alle deltakerne må selv søke opptak via søknadsweb. Her registrerer de selv personalia, laster inn bekreftelse fra rektor/ skoleeier og ev. dokumentasjon på bestått nivå 1. Vi tar også forbehold om at søkere kan bes om å vise original dokumentasjon ved studiestart og uriktig eller misvisende opplysninger kan medføre at en mister retten til utdanningen.

Det er tid- og ressurskrevende å foreta fullt opptak for så mange søkere over så kort tidsperiode. Til tross for denne forenklingen så må en beregne mye tid til oppfølging og veiledning til søkere. Det er ikke lett å forstå at selv om en har fått godkjent søknaden av rektor, skoleeier og Utdanningsdirektoratet, så skal de likevel søke til den valgte utdanningsinstitusjonen.

Vi har også erfaring med at søkere har ulik lærerutdanning. Dette tar vi høyde for i bekreftelsen fra rektor/ skoleeier. Vi ser at søkere til studietilbud på nivå 1, 1.-7. trinn, gjerne har annen lærerutdanning. HiOA er den institusjonen som har flest søkere til kompetanse for kvalitet. I tillegg til å lære av

<p>deres praksis mht. opptak, så har vi også sett at de har følgende opptakskrav til sine nivå 1 studier:</p> <p><i>Opptakskrav er bestått lærerutdanning. Studenter som får studieplass, må være i arbeid som lærer. Kravet om bestått lærerutdanning kan fravikes dersom søkeren kun mangler faget hun/han søker på, for å fullføre lærerutdanningen sin.</i></p> <p>Vi ønsker tilsvarende opptakskrav for våre nivå 1 studier. Da følger vi intensjonen med ordningen med at alle lærere skal ha kompetanse i det faget de underviser i.</p>	
<p>16/04881-13: Studentparlamentet ved Høgskulen i Sogn og Fjordane</p> <p>Studentparlamentet ved Høgskulen i Sogn og Fjordane ynskjer å takka for høve til å koma med innspel til forskrifta.</p> <p>Det syner at det ligg ein stor og grundig jobb frå mange bak.</p> <p>Her er kommentarane frå Studentparlamentet:</p> <p>§1-2 (9) Overflytting – innpassingsopptak eller direkte opptak. Dersom det er opptak involvert skal det heite opptak. Eller så skal det heite overflytting.</p> <p>§2-1 (4)b. Argument at ein bør nytte same krav som ved andre intistusjonar / universitet (6.5 i poengkrav).</p>	<p>Se styresaken, s. 3.</p>
<p>16/04881-14: Forskerforbundet v/HiB</p> <p>Vår merknad er at søkere som har utenlandsk utdanning må kunne dokumentere at de har norskkunnskaper som er på linje med det som universitetene krever av sine studenter. Bevis fra Nygård skole holder ikke. Vi har store problemer med studenter som har Nygård skole som eneste norskopplæring.</p>	<p>Ivaretatt, dekket av § 2-2 (2) i nasjonal opptaksforskrift. Se ellers styresaken, s. 3.</p>
<p>16/04881-15: AHF ved HSH</p> <p>Vi synes forslag til forskrift om opptak ser ryddig og grei ut. Det vil kanskje bli mer å kommentere på retningslinjene som skal følge forskriften senere?</p> <p>Vi vil imidlertid sette pris på om man nå kan bruke benevnelsen: innpassings-/overflyttingsopptak, da det gir mer forståelse i fht det vi kjenner fra tidligere. Vi kan eventuelt kutte ut ordet innpassings- ved en senere revisjon, når vi er blitt bedre kjent med bruken av begrepet overflyttingsopptak.</p>	<p>Se styresaken, s. 3.</p>

<p>16/04881-16: Viserektor for utdanning, Seksjon for utdanning HiSF</p> <p>Viserektor for utdanning ved HiSF sluttar seg i all hovudsak til framlegget slik det ligg føre, men med følgjande merknad; §2-7 Opptaksgrunnlag overflyttingsopptak.</p> <ul style="list-style-type: none">- Det er viktig å halde på rekrutteringsvegen frå årsstudium til bachelor- Omgrepet «overflyttingsopptak» passar dårleg for denne «overgangen». Me ynskjer ikkje at desse søkjarane skal søkje seg inn via Samordna opptak, men få opptak gjennom eit innpassingsopptak direkte til 2. studieår.- Er det knytt krav til studierett for å søke dette opptaket? <p>Det bør det ikkje vere, då me og rekrutterer studentar frå andre institusjonar til dømes til våre idrettsutdanningar 2. året.</p> <ul style="list-style-type: none">- Overflytting vert ved HiSF i dag primært brukt i samband med GLU-studentar som kjem frå andre institusjonar inn i vårt løp.	<p>Se styresaken, s. 3.</p>
---	-----------------------------

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Merete Sviggum

Arkiv:

042/16 Godkjenning av forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet

Vedlegg i saka:

1. Mandat og samansetnad for arbeidsgruppe Sikker drift Studieforskrift
2. Høyringsbrev frå arbeidsgruppe Sikker drift Studieforskrift
3. Høyringsinstansar i saka
4. Høyrings svar
5. Framlegg til forskrift om studium og eksamen ved HVL

Utrykte vedlegg:

1. Lov om universitet og høyskoler, LOV-2005-04-01-15

1. Bakgrunn for saka

I samband med forprosjektet «Administrative tenester og funksjonar – sikker drift», vart det i mai 2016 sett ned ei arbeidsgruppe (arbeidsgruppe Sikker drift Studieforskrift, heretter kalla gruppa) som m.a. fekk i mandat å utarbeide forskrift om studium og eksamen for Høgskulen på Vestlandet (HVL). Vedlegg 1 gir ei oversikt over arbeidsgruppa sitt mandat og samansetnad.

Arbeidsgruppa er underlagt KA Studieadministrasjon, og forskrifta som no vert lagt fram for styret er drøfta med, og godkjent av, KA Studieadministrasjon.

Med heimel i forvaltningslova kapittel VII vart forslag til forskrift sendt på høyring 20.10.16 med høyringsfrist 17.11.16. Vedlegg 3 viser høyringsinstansar i saka. Arbeidsgruppa har i alt motteke 24 høyringsinnspel. Det er gjort fleire, sentrale endringar i forskrifta på bakgrunn av innspel i høyringsrunden, sjå avsnitt 4 under.

2. Mål for arbeidet med forskrift

Per 2017 vil HVL ha nærare 16 000 studentar. Forskrifta skal sikre at institusjonen har grunnleggande forvaltningsrettslege reglar og prinsipp, for å kunne ivareta rettstryggleiken til den store studentmassen. Forskrifta må også vere tydeleg og lett tilgjengeleg for administrasjonen. Det er svært viktig at praksis som vert etablert med heimel i forskrifta vert lik ved dei ulike studiestadane/nærregionane.

Gruppa har forsøkt å utarbeida ei harmonisert forskrift som tek omsyn til lokale ulikskapar, samstundes som gruppa har hatt som mål å skape ei ny felles plattform for studie- og eksamenshandtering.

3. Om forskrifta

Heimel:

Lov om universiteter og høgskoler (uhl) § 3-9 (7) gjev styret sjølv heimel til å vedta:

«forskrift om avleggelse av og gjennomføring av eksamener og prøver, herunder vilkår for å gå opp til eksamen eller prøve på nytt og for adgang til ny praksisperiode og bestemmelser om oppmelding og vilkår for oppmelding.»

Struktur

Forskrifta har ein kapittelstruktur der dei innleiande kapitla i hovudsak har fokus på høgskulen si administrering av studium og eksamen, medan resten har hovudfokus på studentane sine rettar og plikter. I kvart kapittel er det innleiingsvis vist til heimelsgrunnlaget for reglane i forskrifta.

Retningslinjer

Forskrifta skal vere tydeleg, føreseieleg og danne grunnlag for lik praksis ovanfor studentane ved alle studiestadane/nærregionane. I lys av dette er det lagt til grunn at det vert gitt ei forskrift.

Samstundes ser gruppa eit stort behov for at det må utarbeidas eigne retningslinjer og instruksar på nokre område, med heimel i forskrifta. Døme på område der gruppa ser at det trengs slike retningslinjer, er for kompetansefordelinga mellom faglærar og administrasjon (kven gjer kva) til dømes i når det gjeld arbeidskrav (§ 7-2). Andre døme på kor det er kan være naturleg å ha retningslinjer er ved særleg tilrettelegging av praksis (§ 8-6) samt bruk av sensorar og sensurgjennomføring (kapittel 11).

Kva retningslinjer/instruksar som skal følgje forskrifta, må vurderast og følgjast opp i eigne prosessar i det vidare fusjonsarbeidet

Fristar knytt til semesterregistrering og oppmelding til eksamen er datosett i forskrifta. Utover dette ser ikkje gruppa det som formålstenleg å operere med konkrete datoar. Dette må gå fram av retningslinjer.

Eit anna døme på forhold som ikkje er direkte regulert i forskrifta, men der det kan være nødvendig å utarbeide retningslinjer, er tilrettelegging for studentar som er toppidrettsutøvarar, jf. avtale med Olympiatoppen.

Avgjerdsmynde og delegasjonsreglement

Forskrifta er utarbeida før organisering av Høgskulen på Vestlandet er vedteken. I forskrifta er ansvar difor tildelt følgjande roller: Styret sjølv, styret, fakultet, dekan og høgskulen. Framtidig delegasjonsreglementet for HVL må innehalde nærare føringar om kva eining som i praksis vil utføre dei ulike arbeidsoppgåvene/fatte dei ulike vedtaka. Dette må innlemmast i neste revisjon av forskrifta.

Spørsmål av politisk/økonomisk karakter

Gruppa har avgrensa arbeidet mot spørsmål av meir politisk og økonomisk karakter, men det har vore naudsynt å gjere nokre regelval som kan ha politisk innhald, til dømes prinsippreglar om studie- og eksamensstad, og reglar om sensurordningar som bind høgskulen økonomisk.

Utkast til ny studietilsynsforskrift frå NOKUT

Gruppa har lagt vekt på å harmonisere HVL si forskrift med dei føringar som er gitt i utkast til NOKUT si nye tilsynsforskrift.

Revisjon

Gruppa vurderer arbeidet med utarbeiding av ny forskrift som omfattande og krevjande, med svært kort tid for ferdigstilling. I tillegg har det vore utfordrande å utarbeide reglar for ei verksemd utan kjent organisering.

Gruppa er kjent med at også andre forskrifter ved HVL er under arbeid. Som ei følge av dette, tilrår gruppa at forskrifta vert revidert i løpet av 2018.

4. Gjennomgang av sentrale reglar i forskrifta

Då utkast til forskrift vart sendt ut på høyring, var høyringsinstansane bedt om særleg å gje tilbakemelding på regelverk knytt til sjølvvald bachelorgrad (kapittel 2), reglar som skal sikre gode prosedyrar for arbeid med studieplanar og etablering av nye studieprogram ved HVL (kapittel 3), studierett og tap av denne (kapittel 4), tal på eksamensforsøk og praksis, vurdering og arbeidskrav (kapittel 7 og 9) og tilgang til ny eksamen (kapittel 9), sensurordningar og klage (kapittel 11) samt overgangsordningar for ny forskrift (kapittel 12).

I det fylgjande vert det gjeve ei kapittelvis oversikt over reglar som gruppa særleg ser som viktige, og som hovudtyngda av høyringsinnspela har handla om.

Kapittel 1. Bruksområde og definisjonar

Sentrale definisjonar er i størst mogleg grad er lagt til dei ulike kapitla i forskrifta, slik at det blir enkelt for studentar og andre å sjå samanhengen mellom desse og dei ulike reguleringane om studium og eksamen.

Det kom framlegg om å definere studieprogramansvarleg og emneansvarleg, jf. krav i NOKUT sitt forslag til ny studietilsynsforskrift. Det er ikkje tatt inn i forskrifta no, då dette må vurderast når den faglege organiseringa er i verksett.

I dette kapitlet er det også opna opp for at styret kan vedta å gjere unnatak frå paragrafar i denne forskrifta for studium med ekstern finansiering. Eventuelle avvik skal gå fram av studieplanen.

Kapittel 2. Gradar og utdanningar. Vitnemål og sluttdokumentasjon

Kapittelet gir oversikt over utdanningar og gradar og krav til innhald og omfang for gradar som Høgskolen på Vestlandet(HVL) kan tilby aleine eller i samarbeid med andre institusjonar. Kapittelet omhandlar også grunnlag for godskriving og fritak for fag. Siste del omhandlar krav til vitnemål og ordningar for utskrift av vitnemål.

Paragrafen om tildeling av gradar og yrkesutdanningar er omarbeidd etter høyringa, slik at gradar og yrkesutdanningar vert skilt. Opplistinga tek utgangspunkt i kvar av dei tre institusjonane sine akkrediteringar jf. forskrift om grader og yrkesutdanningar,

beskytta tittel og normert studietid. I tillegg er dei nye femårige lærarmastergradane teke med.

I § 2-2 (1) c blir det foreslått å vidareføre ordninga med sjølvvald bachelorgrad tildelt etter gitte krav. Alle dei tre institusjonane har tildelt ein slik samansett bachelorgrad fram til no. I høyringa kom det fram argument mot å vidareføre ordninga. Det vart peika på at graden ikkje har noko samla læringsutbytte og det vart foreslått strengare faglege krav til samansetjing for eventuell tildeling. Under sterk tvil vil ordninga for tildeling av sjølvvald bachelorgrad halde fram i denne forskrifta, men det vert tilrådd at dette vert vurdert på nytt ved neste revisjonen av forskrifta. Omfanget av slike gradar er liten og det kan vere grunn for å sjå på ordninga i samband med det føreståande arbeidet med å harmonisere studieplanane i HVL.

Kapittel 3. Studiestruktur og studieplan. Oppretting og nedlegging av studieprogram. Kvalitetssikring.

Forskrifta nyttar omgrepa studieprogram (frå 30 studiepoeng) og emne om høgskulen sin faglege aktivitet. Studium vert ikkje nytta som omgrep.

Forskrifta inneheld framlegg til felles prosedyrar for utarbeiding og godkjenning av studieplanar og vedtak om etablering av studieprogram.

Styret får ansvar for oppnemning av studieplankomite for nye bachelor- og masterstudium. Dekan får ansvar for studieplankomite for studium på inntil 60 studiepoeng. Dette sikrar at strategisk styring for utvikling av nye studieprogram ligg hos styret eller dekan. Det blir foreslått ei samansetjing av studieplankomite som sikrar medverknad frå studentar, fagtilsette og eksterne. Det blir foreslått at styret får ansvar for å godkjenne nye studieplanar på meir enn 30 studiepoeng og at dekan kan godkjenne studieplanar på inntil 30 studiepoeng. Slik får dekanane fleksibilitet til å godkjenne studieplanar for ulike vidareutdanningar og mindre studieprogram, inkludert mange oppdragsstudium av mindre omfang. Det vert lagt til grunn at styret kan delegerare ansvar til eit underliggjande organ, med unntak for etablering av nye studieprogram.

Det vert foreslått ein paragraf som sikrar fagleg leiing av studieprogram i samsvar med nye krav i NOKUT si studietilsynsforskrift.

Det er også foreslått ein paragraf som skal legge grunnlag for HVL sitt arbeid med kvalitetsutvikling, med tilvising til ny studietilsynsforskrift. Paragrafen vart endra og avgrensa etter innspel i høyringa.

Kapittel 4 Opptak, studierett og permisjon.

Dei viktigaste endringane som er teke inn i forskriftas kapittel 4 etter høyringsrunden, er i § 4-2 (4) Lengde på studieretten, høve til forbetring av karakter etter vitnemål i § 4-2 (6) og grunnlaget for permisjon i § 4-7.

Fleire av innspela gjekk på at automatisk 2 år ekstra tid på studiet, sender feil signal til studentane om målsettinga om gjennomføring på normert tid. Paragrafen har blitt

omformulert, slik at ekstra tid for studieretten blir ei ramme for individuell avtale for utdanningsplanen.

Høyringsvara om høve for forbetring av karakter etter motteke vitnemål, var sprikande. Nokre meinte det var for strengt, medan andre meinte det var alt for ope. Som ei kompromissløyse har formuleringa frå HiB si forskrift blitt teke inn, sidan denne gjev alle eitt år på seg til å forbetra karakterar, men avgrensar kva type eksamenar det gjeld.

Både HiSF og HSH har hatt strengare rammer for permisjon enn HiB, men har hatt andre ordningar som fangar opp dei som ønskjer å «ta pause» i studiet. Mange av innspela gjekk på at når «inaktive» studentar vart ståande aktive i kulla, vert det vanskeleg å få oversikt over det reelle talet aktive studentar. Høve til å få permisjon utan dokumentert grunn er difor blitt teken inn i forskrifta, men denne er avgrensa til inntil to semester i løpet av ein studierett.

Mindre språklege justeringar er teke inn på dei andre paragrafane, etter gode innspel på formuleringar i høyringsvara.

Kapittel 5 Privatist

«Privatist» er ikkje eit omgrep som ein finn i UH-lova, difor var UH-lovas «person utan opptak» jf. § 3-10, teke inn som definisjon i kapittel 5 i høyringsutkastet. Alle høyringsvara viste på dette punktet at dette var eit uklart og ukjent omgrep. Omgrepet «privatist» er difor teke inn og kapittelet og paragrafane er forenkla som eit resultat.

Kapittel 6 Undervisning

I høyringsforslaget var det eit forslag om at praksis kan leggjast utafor studieåret. Studentparlamentet i Bergen har reagert på denne formuleringa og argumentert for at dette kunne binde opp studentane mot deira vilje. Formålet med regelen var tvert i mot å imøtekome studentar i særlege tilfelle som manglar praksis og dermed vert forseinka i studieløpet på grunn av progresjonskrav. For å unngå misforståingar er praksis no teke bort frå ordlyden, jf. § 6-(1) 3.

Forskrifta har fleire reglar som gjeld tilrettelegging, både når det gjeld studiesituasjonen (§ 6-3), praksis (§ 8-6) og eksamen (§ 9-13) Fleire innspel i høyringsrunden har påpeika at tilrettelegging ikkje må gå utover faglege krav. Dette kravet er no synleggjort i forskrifta.

Arbeidsomfanget for studenten er lagt på 1600-1800 timar per studieår. Dette er i tråd med tilrådinga til NOKUT i utkast til ny studietilsynsforskrift

Kapittel 7 Vurdering og arbeidskrav

I høyringsutkastet vart det fremja forslag om at berre studentar med stryk og gyldig fråvær ved ordinær eksamen fekk melde seg opp til ny eksamen. Studentar med «ikkje møtt» til eksamen (dvs. studentar som har meldt seg opp til eksamen, men ikkje trekt seg innan frist og som ikkje møter) eller som allereie har bestått eksamen i

eit emne, måtte vente til neste ordinære eksamen dersom dei ønskjer å forbetra karakter.

Det var fleire høyringsinstansar som var svært kritiske til dette. Framlegget er no endra, slik at ny eksamen også er open for forbetring av karakter og for studentar utan møtt, dersom det vert arrangert ny eksamen for studentar med stryk eller gyldig frávær. Sjå også omtale av kapittel 9 under.

Vidare går det fram av § 7-2 (3) at dersom ikkje emneplanen presiserer noko anna, er godkjent arbeidskrav gyldig utan tidsavgrensing.

I tråd med NOKUT sitt forslag til ny studietilsynsforskrift, er det i § 7-3 (8) teke inn ein regel om at studieprogrammet skal ha vurderingsformer som er eigna for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd og som er tilpassa studieprogrammet sitt innhald og læringsaktivitetar. Det er sett opp oversikt over vurderingsformer som kan nyttast ved HVL.

Kapittel 8 Praksis

Som hovudregel får studentar to forsøk til å greie praksis. Forskrifta legg opp til at høgskulen kan gje dispensasjon til eit tredje forsøk, når det ligg føre særlege grunnar.

Praksisstudium er ein god arena for å vurdere om ein student er skikka til yrket. Praksisadministrasjonen har meldt inn eit behov for å regulere bruk av forsøk, spesielt dersom studenten leverer inn sjukemelding etter å ha fått varsel om han/ho er i fare for å ikkje få greidd praksis. Dersom ein student avbryt praksis etter å ha motteke slikt varsel, vil dette som hovudregel bli rekna som eit forsøk uansett årsak til avbrotet. Det må likevel gjerast ei individuell vurdering i kvart tilfelle, for å fange opp særlege grunnar.

Kapittel 9 Gjennomføring av eksamen

Det blei i høyringsutkastet foreslått to prinsippreglar om eksamensstad (§ 9-1) og digitalisering av eksamen (§ 9-2). Desse er i all hovudsak vidareført i framlegget, men med nokre justeringar for å skape meir balanse mellom eksamensformene. Slik regulering synleggjer institusjonen si strategiske målsetting med omsyn til digitalisering, utan å gje studentane rett til å krevje digital eksamen. Digital eksamen må likevel vere eit mål for HVL.

§ 9-4 (2) om gyldigheit for arbeidskrav er vidareført i framlegget og høyringsinstansane har vore positive her. Tilsvarande gjeld og for regulering av frist for oppmelding til eksamen i § 9-5 (1) og søknadsfrist for tilrettelegging i § 9-13.

Forslaget om å avgrense tilgangen på ny eksamen til å gjelda studentar som var sjuke eller strauk ved den ordinære eksamen, har vore gjenstand for mange høyringsinnspel og i stor grad har høyringsinstansane vore svært kritisk til dette. Etter ei nøyve vurdering av høyringsinnspela og ei vurdering av korleis ein slik regel vil fungere i praksis no, er denne regelen blitt endra. Studentar som ønskjer å forbetre karakter, som ikkje har møtt til ordinær eksamen eller som ikkje hadde gyldig frávær,

har rett til ny eksamen, under føresetnad av at slik blir arrangert. Ei eventuell endring i eksamensordninga bør taskast opp igjen ved seinare revisjon av forskrifta. Ein bør då sjå på om tilgangen til ny eksamen bør strammast inn. Det bør gjerast ei grundig vurdering av fordeler og ulemper med den ordninga som no er tatt inn i forskrifta etter høyringsrunden. Reglane i forskrifta om tilgang til ny eksamen vil vere ressurskrevjande både administrativt og økonomisk, då det krev manuell sakshandsaming og registrering av oppmeldingane til studentane. Vi må truleg dimensjonere eksamensrom og eksamensvakter for fleire studentar enn det kjem til å møte til eksamen. Det viser seg ofte at svært mange studentar som har meldt seg opp for å forbetre karakteren, likevel lar vere å møte, sidan dei allereie har karakter i emnet.

Når det gjeld regulering av talet på eksamensforsøk i § 9-15 viser høyringsrunden at det er positivt at vilkåra for eit fjerde forsøk og skjønnsutøving for vurderingane blir nærare spesifisert og regulert. Regelen er såleis oppretthalden med nokre justeringar.

Kapittel 10 Fusk og forsøk på fusk

I kapittel 10 om fusk og mistanke om fusk har det vore få innspel, og kapittelet er stort sett oppretthalde i sin heilskap.

Kapittel 11 Sensur og klage

Kvalitetssikring i sensurordninga har blitt godt motteke i høyringa. I tråd med høyringa er det difor lagt til grunn at det bør utarbeidast sensorrettleiing til alle eksamenar. Fleire av høyringsinstansane meiner at det til alle eksamenar skal utarbeidast sensorrettleiing. Eit slik påbod er på noverande tidspunkt problematisk og kan forårsaka klage på formelle feil ved eksamen etter uhl. § 5-2, jf. § 3-9. På den andre sida vil eit slikt pålegg kunne redusere omfanget av førespurnader om grunngjeving og klage på karakter. Ei viktig endring som er lagt inn er at det ved oversending av klage på sensur skal finne stad nivåkontroll når dette er mogeleg ved at slike karakterar ligg føre (til dømes eitt A-eksamenssvar, eitt C-eksamenssvar og eitt E-eksamenssvar (nivåkontroll) og emneplan. Er det utarbeida sensorrettleiing, skal denne også leggjast ved.

Nokre av høyringsinstansane har spela inn at alle eksamenar i emne som skal stå på vitnemål eller karakterutskrift skal ha to sensorar. HiSF har denne ordninga per i dag. Gruppa ser at dette kan vere med på å sikre god kvalitet på sensurvedtaka og meiner at HVL bør arbeide for at det alltid skal oppnemnast to sensorar. Ei slik ordning vil vere svært ressurskrevjande både økonomisk og fagleg, og vi meiner det ikkje er realistisk å få til å gjennomføra dette ved HVL allereie frå dag ein. Vi har difor tatt inn i forskrifta at det bør oppnemnast to sensorar (§ 11-1 (5) b):

" På andre eksamenar i emne eller fag som skal stå på vitnemålet eller karakterutskrift, bør det oppnemnast to sensorar. Det skal vere ein ekstern sensor på minst 1/3 av emna, slik at alle emna i løpet av ein tre-årsperiode har hatt ekstern sensur. »

§ 11-3 (8) om kollektiv klagerett for studentar ved klage på karakter ved gruppeksamen er vidareført i endelig forslag. Studentparlamentet i Bergen er kritiske til denne regelen. Hovudargumentet mot kollektiv klagerett er at der ei gruppe er tilfeldig samansett, vil ein student med høgare mål for arbeidet verta lidande for dei andre studentane med andre lågare mål og ambisjonar.

For å unngå den situasjonen som individuell klagerett kan gje, nemleg at same arbeidet frå eit gruppearbeid vert vurdert med ulik karakter, og i ytste konsekvens at studenten som klagar, stryk på klagesensuren og ikkje får vitnemål, vel gruppa å vidareføre framlegget som vart sendt på høyring. § 9-11 i forskrifta kan vege opp for denne problemstillinga. Ved gruppeksamen skal alle deltakarane i gruppa bidra til eit felles produkt. Oppstår det tvil om ein eksamenskandidat bidreg eller har bidrege tilstrekkeleg til å få utteljing for eit felles produkt, der det vert gjeve same karakter til heile gruppa, skal det hentast inn skriftleg individuell fråsegn frå alle gruppemedlemene og fagleg rettleiar/fagansvarleg. Høgskulen kan gjere vedtak om at eksamenskandidaten skal reknast for ikkje å ha møtt under eksamen.

Det er i kapittel 11 gitt reglar som regulerer klagerett på sensurvedtak, formelle feil og enkeltvedtak etter forskrifta. Dette er gjort for å gi ei oversikt over reglar om klage som allereie er regulert i lova og forvaltningslova.

Kapittel 12 Retningslinjer, iverksetjing og overgangsordning

Overgangsordningane i § 12-3 punkt 1 og 2 synleggjer for studentar og tilsette ved HVL at det er først for ordinær eksamen våren 2017 at eksamensordninga i § 9-5 gjeld. Tilgangen til ny eksamen våren 2017 er så tett knytt til føregåande ordinære eksamen hausten 2016, at den må regulerast etter same ordningar og forskrift som gjaldt ved oppmelding til og avvikling av hausten sine ordinære eksamenar. For HiSF og HiB vil det ikkje vere betydelege endringar knytt til tilgang til ny eksamen i den nye forskrifta, slik at det ikkje vil vere noko skilnad om tilgangen til ny eksamen blir regulert av ordningane ved kvar enkelt av dei fusjonerte høgskulane, slik dei låg hausten 2016 eller om ein ikkje hadde slik overgangsordning. Derimot vil det for studentane ved studiestad Haugesund og studiestad Stord i den nye forskrifta vere andre reglar for kven som kan få tilgang til ny eksamen enn dei reglane studentane har retta seg etter i haust. For at vi skal sikre rettferdig, føreseieleg og lik handsaming innan studentgruppa i Haugesund og på Stord, er det svært viktig at forskrifta til HVL har med overgangsordningane vi (etter høyringsrunden og endringar i forskriftsforslaget) no har tatt inn i § 12-3.

4. Vurdering

Den framlagte forskrifta vil bli retningsgjevande for utdanningsadministrative spørsmål både for studentane og tilsette ved høgskulen.

Høyringsinstansane har levert konstruktive innspel med gode grunngjevingar til endringsforslag. Mange av innspela er tatt til følge, både gode forslag til formuleringar/presiseringar og innspel av meir prinsipiell karakter.

Forskrifta er utforma slik at ho tek høgde for akademiske og praktiske ulikskapar samstundes som ho pålegg at avvik frå forskrifta skal nedfellast i studieplan og/eller

emneplan. Det studentane ikkje finn i forskrifta, skal dei såleis finne i studieplan og/eller emneplan, eventuelt i retningslinjer.

Når forskrifta er vedteken av styret må den deretter kunngjerast i Norsk Lovtidend og tre i kraft frå 01.01.17. I tillegg vil den bli oversett til engelsk, som informasjon til våre internasjonale studentar og lærarar.

Det må vidare vere ein plan for implementeringa av forskrifta etter at den er vedteken. Det er heilt naudsynt at studentar og tilsette vert gjort kjent med innhaldet og dei mest sentrale endringane straks forskrifta er vedteken. Viss ikkje vil det skape mykje forvirring blant studentane og mange unødvendige saker/klagar for administrasjonen og klagenemnda.

Det vert også gjeve tilslutning til gruppa si tilråding om revisjon av forskrifta i løpet av 2018.

Forslag til vedtak/innstilling:

Styret godkjenner «Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet», i samsvar med vedlegg. Forskrifta trer i kraft frå 01.01.2017.

Oppnemning og mandat for arbeidsgruppe Sikker drift Studieforskrift

Mandat:

1. Arbeidsgruppen utarbeider forslag til ny studie- og eksamensforskrift for den nye høgskolen. Forslaget bør bygge på studie- og eksamensforskriftene til dagens høgskoler
2. Forslaget må foreligge slik at det kan nå en kort høring i organisasjonene før vedtak i interimsstyret i desember 2016.
3. Arbeidsgruppen har sitt første møte 3 mai 2016 og utarbeider selv en framdriftsplan for arbeidet med frist 01.07.16.
4. Arbeidsgruppen utarbeider også grunnlaget for en klagenemd og en skikkethetsnemnd for den nye høgskolen, foreslår sammensetning mv. Dette må også foreligge slik at det når en høringsrunde og vedtak i interimsstyret i desember 2016.
5. Arbeidsgruppen må også vurdere om det er andre råd og utvalg som må på plass til 01.01.17. Dersom gruppen kommer fram til det, må det nedsettes arbeidsgrupper som kan arbeide videre med dette.

Arbeidsgruppen settes sammen med en representant (1) fra hver høgskole med vararepresentant (2). Gruppen bestemmer selv om vararepresentanten er med å alle møter, vararepresentanten må hele tiden være oppdatert.

Merete Sviggum koordinerer arbeidet i gruppa.

Representanter:

- HiB: 1. Seniorrådgiver Merete Sviggum
2. Marianne Seim
- HSH: 1. Eksamensansvarleg Lene Hettervik
2. Rune Hjelmeseiter
- HiSF: 1. Avdelingsleiar Kari Thorsen
2. Bente Sønsthagen

28. april 2016

Koordinerende arbeidsgruppe for studieadministrasjon

Høringsbrev :

Ny forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet

1. Bakgrunn

Som følge av fusjon er det nødvendig å etablere et felles regelverk for studier og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (HVL). Arbeidsgruppen Sikker drift – Studieforskrift (heretter kalt gruppen) har utarbeidet forslag til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet med virkning fra 1. januar 2017.

2. Gruppens mandat for arbeidet med ny forskrift

1. Arbeidsgruppen utarbeider forslag til ny studie- og eksamensforskrift for den nye høgskolen. Forslaget bør bygge på studie- og eksamensforskriftene til dagens høgskoler
2. Forslaget må foreligge slik at det kan nå en kort høring i organisasjonene før vedtak i interimsstyret i desember 2016.
3. Arbeidsgruppen har sitt første møte 3 mai 2016 og utarbeider selv en framdriftsplan for arbeidet med frist 01.07.16.

Representanter i gruppen:

- HSH: 1. Eksamensansvarlig Lene Hettervik
2. Studiekonsulent Rune Hjelmeseter
- HiSF: 1. Avdelingsleder Kari Thorsen
2. Rådgiver i Seksjon for utdanning Bente Sønsthagen
- HiB: 1. Seniorrådgiver i Seksjon for utdanning Merete Sviggum
2. Kontorsjef Studieadministrativt kontor Marianne Seim

Gruppen har avgrenset arbeidet mot spørsmål av mer politisk og økonomisk karakter, men det har vært nødvendig for gruppen å gjøre noen regelvalg som kan ha politisk innhold og/eller økonomiske virkning:

- Sted for studie- og eksamensrett, jf. prinsippbestemmelser i §§ 4-2 om studierett og 9-1 om studie- og eksamenssted
- Regler om sensur, sensorveiledning og annen kvalitetssikring (jf. bestemmelser i § 11-1) i henhold til Veiledende retningslinjer for sensur fra Universitets- og høgskolerådet (UHR) fastsatt av UHRs styre 11.12.15

Gruppen startet arbeidet med forskriften rett før sommeren 2016. Gruppen ble tidlig enig om å ta utgangspunkt i forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Bergen for det videre arbeidet, men med nødvendige justeringer og harmonisering av reglene av hensyn til lokale forskjeller. Gruppen er også enige om at reglene for studier og eksamen samles i en forskrift og denne skal kunngjøres i Norsk Lovtidend i tråd med reglene i forvaltningsloven § 38.

Av hensyn til at reglene skal forvaltes på ulike campuser, er det behov for en tydelig forskrift som gir grunnlag for lik praksis og forutberegnelighet for studentene. I lys av dette er det lagt til grunn at det gis en forskrift og at det ikke skal utarbeides utfyllende regler til denne.

Imidlertid ser gruppen behov for at det i henhold til ulike regler i forskriften må utarbeides egne retningslinjer og instruksjoner med hjemmel i forskriften. Hvilke retningslinjer / instruksjoner som skal følge forskriften, anbefaler gruppen blir fulgt opp i egne prosesser i fusjonen.

3. Gruppens vurdering av arbeidet

Gruppen vurderer arbeidet med utarbeidelse av en ny forskrift som omfattende og krevende, og at det har vært noe kort tid til å kvalitetssikre dokumentet fullt ut. I tillegg har det vært utfordrende å utarbeide regler for en virksomhet der organiseringen av virksomheten ikke er klarlagt pt.

Gruppen er kjent med at også andre forskrifter ved HVL er under arbeid. Som en følge av dette og av hensyn til å vurdere reglernes kvalitet, anbefales det at forskriften tas under revisjon i løpet av våren 2018. Det bes om at dette følges opp i en egen prosess i fusjonen.

4. Mål for arbeidet med forskriften

Gruppen har hatt som overordnet målsetting å skape en forskrift som gir forutberegnelighet og likebehandling for studentene. Per 2017 vil studentmassen og ansattmassen i ny fusjonsvirksomhet bli betydelig endret, og dette har gruppen måtte ta hensyn til ved utarbeidelsen av ny forskrift. Reglene skal sikre en stor studentmasse i forhold til grunnleggende forvaltningsrettslige regler og prinsipper slik at deres rettssikkerhet blir ivaretatt. På den annen side skal forskriften være tydelig og lett tilgjengelig for administrasjonen. Det er således viktig at praksis som etableres med hjemmel i forskriften blir enhetlig ved de ulike campuser.

Gruppen mener å ha utarbeidet en harmonisert forskrift som har tatt hensyn til lokale forskjeller samtidig som vi har hatt som mål å skape en ny felles plattform for studie- og eksamenshåndtering. Av hensyn til lik praktisering av reglene, har gruppen i større grad enn i tidligere forskrifter innlemmet mer regeltekst enn nødvendig og som ikke har umiddelbar forskriftsnivå. Gruppen viser imidlertid til anbefalingen om revisjon av forskriften våren 2018, og at denne revisjonen bør vurdere å korte ned noe innhold når felles praksis har fått etablert seg.

5. Høringsutkast

Utkastet til forskrift som nå sendes på høring har tekst både på bokmål og nynorsk. I henhold til fusjonsplattformen skal forskriften utformes på nynorsk. Det har ikke vært mulig, innenfor den tiden som har vært til rådighet, å legge fram et ferdig utkast til forskrift på nynorsk for utsending på høring. Forskriften vil i sin helhet bli oversatt til nynorsk parallelt med at den er til høring. Ferdig tekst vil foreligge før interimstyret skal behandle saken.

I utgaven som legges fram for interimstyret vil forskriften også være kvalitetssikret med tanke på layout.

I det følgende gjengis bestemmelser som gruppen særlig ønsker å fremheve i høringsrunden:

Kapittel 1. Bruksområde og definisjoner

Sentrale definisjoner er i størst mulig grad lagt til de ulike kapitlene i forskriften slik at det blir enkelt for studenter og andre å se sammenheng mellom disse og de ulike bestemmelsene om studium og eksamen.

Kapittel 2. Grader og utdanninger. Vitnemål og sluttdokumentasjon

Kapittelet gir oversikt over utdanninger og grader og krav til innhold og omfang for grader som Høgskulen på Vestlandet (HVL) kan tilby alene eller i samarbeid med andre institusjoner. Kapittelet omhandler også grunnlag for godskrivning og fritak for fag. Siste del omhandler krav til vitnemål og ordninger for utskrivning av vitnemål.

I § 2–3 (2) blir det foreslått at selvvalgt bachelorgrad får navnet «sjølvvald bachelorgrad» uten noe tillegg som viser det faglige innholdet i graden. Det har vært praksis ved flere av institusjonene å føye til navn på den faglige spesialiseringen. Dette har ført til at studenter har fått tildelt bachelorgrad som til forveksling ligner en fullført grad basert på høgskolen sitt studieprogram, men der vedkommende har fått sette sammen en selvvalgt grad etter å ha strøket i flere obligatoriske emner. Arbeidsgruppen mener slik praksis er uheldig, og at det bør være tydelig at den selvvalgte bachelorgraden ikke er det samme som en fullført grad ved institusjonen.

Eksempel på praksis som gruppen ønsker å avslutte: Bachelor i idrett, fysisk aktivitet og helse (studieprogram) og Bachelor med spesialisering i idrettsfag (sammensatt grad).

Kapittel 3. Studieprogram og studieplaner

§ 3-2 Oppretting og nedlegging av studieprogram. Fagleg ansvar

Det blir foreslått bestemmelser som skal sikre gode prosedyrer for arbeid med studieplaner og etablering av nye studieprogram ved HVL. Bakgrunnen er at institusjonen har behov for felles prosedyrer for arbeid med utvikling av studieplaner, og hvem som skal ha fullmakt til å avgjøre om et studieprogram skal settes i gang. Arbeidet omfatter utarbeiding av studieplan, godkjenning av studieplan og vedtak om etablering av studieprogram.

§ 3-3 Kvalitetssikring av studieprogram og emner

(1) Regelen skal sikre at høgskolen oppfyller kravene som er varslet i NOKUT sin studietilsynsforskrift om strategi for utdanningsledelse.

(2) Det blir foreslått en formulering som synliggjør krav til kvalitetssystem og arbeid med kvalitet i utdanningen.

(3) De sentrale forskriftene fra KD og NOKUT har nye krav om at høgskolen skal gjennomføre og dokumentere systematiske tilsyn (akkreditering) av egne studieprogram. Det blir foreslått at HVL forskriftsfester dette for å gjøre det synlig i organisasjon.

Kapittel 4. Opptak, studierett og permisjon

Dette kapittelet inneholder flere bestemmelser som gruppen ønsker tilbakemelding på:

I § 4-2 er det gitt en prinsippbestemmelse om at studieretten er knyttet til det studiested studenten får opptak:

§ 4-2 Studierett

(2) Studieretten er knytt til studieprogram eller emne på den studiestaden studenten har fått opptak til. Dekan kan avgjere at spesifikke emne kan vera opne for programstudentar frå same studium ved andre studiestadar ved høgskulen.

Videre ønsker gruppen tilbakemelding på forslag til bestemmelser om lengde på studierett i § 4-2 (4) punkt a-c:

a. Ein student teken opp til bachelor- eller masterstudium kan bruka 2 år utover normert studietid for studiet.

b. Ein student teken opp til studium som kortare enn 2 år, kan bruka inntil 2 gonger normert studietid for studiet.

c. Når studieretten på eit studium er brukt opp, mister studenten alle rettar knytt til det å vera teken opp som student. Studenten må søkja nytt opptak for å eventuelt å fullføra utdanninga.

En del studenter har av ulike grunner behov for å bruke lengre tid på studiet enn det studiet er normert til. Høgskolen vil derfor gi studentene en studierett på studiene som varer lenge nok til å ta høyde for dette. Prinsippet som legges til grunn er at en student kan være sammenhengende registrert ved et studium inntil to ganger normert studietid, avgrenset oppad til to år utover normert.

For å gjøre det lettere for leseren å forstå de praktiske konsekvensene av dette, har gruppen i forskriften delt det opp i to punkt: ett for bachelor- og masterstudenter (som får ekstra tid avgrensa til 2 år ekstra), og ett for studenter kortere studium under 2 år (som får like mye ekstra tid som lengda på studiet – altså mindre enn 2 år ekstra).

Når studieretten er brukt opp uten at studieprogrammet er fullført, har studenten brukt opp rettigheten studenten fikk tildelt ved opptak. Dersom studenten ønsker å fullføre utdanninga, må studenten søke nytt opptak.

§ 4-6 Tap av studieretten

Denne paragrafen hjemler høgskolens adgang til å frata studentene studieretten i bestemte situasjoner.

Tap av studieretten ved manglende studiepoengproduksjon

De tre høgskolene har hatt ulikt regelverk knyttet til studierett og framdriftskrav. HiSF har hatt en maksimumsgrense for hvor lenge en kan være student på et studium i stedet for et generelt

framdriftskrav, mens HiB og HSH ikke hatt grense for hvor lang tid en kan bruke, men har stilt krav til framdrift i løpet av siste 2 studieår.

Gruppen har gjennom § 4-3 (4) gått fra å kontrollere framdrift til å sette en ramme for studieretten. Dette gir forutsigbarhet for studenten og er mindre ressurskrevende for høgskolen å følge opp.

Nye forsøk ved nytt opptak etter karantenetid

De tre høyskolene har hatt ulikt regelverk knyttet til om en student kan få nye forsøk i emner der tre forsøk er brukt. Ved HiB får en ikke nye forsøk ved seinere opptak. HiSF og HSH har karantenebestemmelser på hhv. 3 og 5 år. I § 4-6 (3) foreslår gruppen en karantenetid på 5 år.

Bakgrunnen for dette forslaget er at det etter fusjonen er færre alternative institusjoner å ta utdanning ved på Vestlandet når forsøk er brukt opp ved egen institusjon. Gruppen har prøvd å ta hensyn til det ved § 4-6 (3).

Kapittel 7 Vurdering og arbeidskrav

Det er laget et eget kapittel om arbeidskrav og vurderingsordninger for å gjøre det tydelig at dette er faglig arbeid som er nær knyttet til kapittelet om undervisning, og som legger føringer for kapittelet om gjennomføring av eksamen.

§ 7-1 Vurdering

Det foreslås å bruke tre termer som gjelder eksamensavvikling; ordinær eksamen, ny eksamen og ekstraordinær eksamen.

Ordinær eksamen er åpen for alle med eksamensrett på grunnlag av godkjente arbeidskrav.

Ny eksamen er bare åpen for studenter som har gyldig fravær eller har strøket ved ordinær eksamen. Studenter som har trukket seg fra eksamen, ikke møtt eller som ønsker å forbedre karakter, må vente til neste ordinære eksamen.

§ 7-2 regulerer i all hovedsak faglærers ansvar ved gjennomføring og rapportering av arbeidskrav, se også omtale av arbeidskrav i § 9-4 (2).

Kapittel 9. Gjennomføring av eksamen

Det er gitt to prinsippbestemmelser i §§ 9-1 og 9-2. Disse gir føringer for undervisning- og eksamenssted for studentene samt føringer for digitalisering og utstyr studenten selv har ansvar for i tråd med endring i egenbetalingsforskriften.

I § 9-4 (2) er det gitt forslag om at arbeidskrav er gyldig uten tidsbegrensning, med mindre emnebeskrivelsen angir en annen gyldighetsperiode.

Ny forskrift angir at frist for oppmelding til eksamen er 1. februar og 1. september jf. § 9-5 (1). Tilsvarende settes frist for å søke tilrettelegging etter § 9-13. Det er da tatt hensyn til at det tidsmessig skal være mulig å behandle klager på avslag på tilrettelegging før eksamen.

§ 9-7 angir regler for ordinær eksamen og ny eksamen, ref. også kommentar i høringsbrevet under kapittel 7. Studenter som har gyldig fravær eller har strøket ved ordinær eksamen, har rett til ny eksamen. Dette innebærer at studenter som har trukket seg etter trekkfristen, ikke møtt eller som ønsker å forbedre karakteren, må vente til neste ordinære eksamen. Ny eksamen skal være avviklet innen utgangen av påfølgende semester, se § 9-3 (5), og det legges opp til at denne er gjennomført innen andre uken av januar og i slutten av juni for ordinær eksamen avviklet i vårsemesteret og høstsemesteret.

Begrunnelsen for en slik eksamensordning er hensynet til å kunne administrere ny eksamen på en hensiktsmessig og økonomisk gunstig måte; erfaring fra tidligere ordning er at er at studenter som melder seg opp til ny eksamen for å forbedre karakter i stor grad velger å ikke møte. Dette medfører en dimensjonering av eksamen som avviker i forhold til det antall studenter som møter til eksamen. Dette blir således et ressurs spørsmål. I tillegg har oppmelding til eksamen for andre enn gyldig fravær og stryk, blitt gjort manuelt. En slik ordning kan ikke videreføres med et studentmasse på ca. 17 000 studenter. Andre utdanningsinstitusjoner med tilsvarende studentmasse gir heller ikke andre enn studenter med gyldig fravær og stryk ved ordinær eksamen rett til ny eksamen. Det vises bl.a. til NTNU og HiOA. Arbeidsgruppen har også lagt vekt på hensynet til å ha et regelverk som skal motivere studenten til å gjøre en størst mulig innsats på ordinær eksamen i stedet for å ha et fremtidig fokus på å kunne forbedre karakterer til ny eksamen.

§ 9-15 regulerer antall eksamensforsøk. Av hensyn til at de ulike campuser skal ha lik praksis for behandling av søknader om dispensasjon fra tregangersregelen for et fjerde forsøk, er det gitt kriterier for skjønnsutøvelsen om «særlige grunner». Minst ett av to kriterier må være oppfylt for at et fjerde forsøk skal kunne innvilges. Dette er mer en formalisering av tidligere praksis.

Kapittel 11. Sensur og klage på sensur

Lov om universiteter og høyskoler (uhl) angir ikke en ytre saksbehandlingstid for klagebehandling av karakterklage. Imidlertid legges det til grunn at klagen skal behandles uten ugrunnet opphold i tråd med forvaltningsloven § 11a. Formålet har her vært å klargjøre for studentene at saksbehandlingstiden ved karakterklage ikke har en ytre frist på tre uker.

I tråd med anbefalinger fra Veiledende retningslinjer for sensur fra Universitets- og høyskolerådet, er det i §§ 11-1 og 11-3 lagt inn føringer for kvalitetssikring i sensurordningen. Dette er knyttet både til krav til antall sensorer på bachelor og masteroppgave, krav til utarbeiding av sensorveiledning, emnebeskrivelse og bruk av nivåkontroll. I henhold til uhl § 3-9 (1) skal universiteter og høyskoler sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Når det således gjelder innføring av blind sensur, må det foreligge noen ytre rammer for klagesensuren som sikrer en forsvarlig gjennomføring av denne. Bruk av sensorveiledning, nivåkontroll og emnebeskrivelser vil være nødvendige kvalitetssikringstiltak i denne sammenhengen.

I henhold til brev fra Kunnskapsdepartementet av 28. juni 2016 har studenten adgang til å trekke klage på karakter inntil klagen er avgjort. Dette er nå nedfelt i § 11-3 (7). Klagen er avgjort når sensurprotokoll er signert.

I § 11-3 (8) er det lagt til grunn ved gruppeeksamen at studentene kan påklage karakter kun som en gruppe og ikke som individklage. Klagen må således være signert av hele gruppen for å være gyldig. Tanken er å ivareta hensynet til at det er ett faglig arbeid som skal sensureres og slik at studenter i samme gruppe ikke skal risikere å få ulik karakter for samme arbeid i et emne som skal stå på vitnemålet.

Kapittel 12 Utfyllende regler

Overgangsordning

§ 12-3 Overgangsordninger

(1) Er det motstrid mellom ny og gammel forskrift legges den løsningen til grunn som er til gunst for studenten ut vårsemesteret 2017.

(2) Forskriftens regler om eksamensordning i § 9-7 gjelder f.o.m. 01.01.2017 for alle studenter som skal avlegge ordinær eksamen fra våren 2017.

6. Høringsfrist

Høringsfristen er 17. november 2016. Arbeidsgruppens medlemmer (jf. punkt 2 over) er kontaktpersoner for spørsmål i høringsrunden.

Med vennlig hilsen

Arbeidsgruppe Sikker drift - Studieforskrift

Høringsinstansar: Forskrift om studium og eksamen ved HVL

Høgskulen i Sogn og Fjordane	Høgskolen i Bergen	Høgskulen Stord/Haugesund
Dekanoar Rektor Viserektor for utdanning Personaldirektør Økonomidirektør Studentparlament Tillitsvalde	Prodekan for utdanning Programleiarar Kontorsjef Utdanningsdirektør Høgskoledirektør Rektorat Studentparlament Tillitsvalde	Rektor Direktør Studiesjef Kommunikasjonssjef Økonomisjef Dekanoar Studentparlament Tillitsvalde

Innhold

Høgskolen Stord/Haugesund, nautikk.....	2
Utdanningsseksjonen, HiB.....	5
Opptakskontoret, HIB.....	6
Studieadministrativt kontor	8
Studentparlamentet ved Høgskolen Stord/Haugesund	23
Avdeling for samfunnsfag, HISF.....	24
Fagmiljøet ved Økonomi og administrasjon HSH.....	28
HiB, Avdeling for lærerutdanning, leiargruppa	29
Studieadministrasjonen – AL, HIB	32
Forskerforbundet V/HB – Kristin R.C. Hinna	37
Utdanningscenteret (studieadministrasjonen), HSH.....	39
Høgskulen i Sogn og Fjordane, avdeling helsefag	43
Viserektor for utdanning, Høgskulen i Sogn og Fjordane.....	45
Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen	48
Avdeling for lærerutdanning og idrett (ALI) ved HiSF	55
Ingeborg Jentoft van de Vooren, Student ved AIØ, HiB.....	57
Studentparlamentet ved Høgskulen i Sogn og Fjordane.....	58
EVO-kontoret, Seksjon for forskning og ekstern samhandling, HiB.....	59
Høgskolen Stord/Haugesund, studieledere Ingeniørfag.....	60
Avdeling for ingeniør og økonomifag (AIØ) ved Høgskolen i Bergen.....	63
Avdeling for lærerutdanning og kulturfag. Høgskolen Stord/Haugesund.....	70
Studentrådet ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag ved Høgskolen i Bergen (SRIØ).....	76
Avdeling for helsefag ved Høgskolen Stord/Haugesund.....	78
Direktørens stab ved kvalitetskoordinator, HSH	81

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	Høgskolen Stord/Haugesund, nautikk
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Gjennomgang av foreslått forskrift.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>På tross av at vi mener at den foreslåtte forskriften er svært god, og har lagt seg på et fornuftig nivå, har vi noen innspill;</p> <p>s.3, §1-1(2) Jeg er usikker på om den foreslåtte formuleringen også inkluderer/dekker spesielle opptakskrav som f.eks. MARTE-kravet for nautikk. Det bør vurderes en endret formulering til «...generell studiekompetanse med eventuelle fagkrav, særskilte opptakskrav eller godkjent realkompetanse».</p> <p>s.6, §2-10(2) Vi mener det lite hensiktsmessig at det er dekanen som skal godkjenne søknader om innpass, siden dekanen ikke vil kunne ha detaljkunnskaper om innholdet i de ulike studieprogrammene, og dette vil derfor ikke være faglig fornuftig. Denne avgjørelsen bør ligge på studieprogramnivå.</p> <p>s.6, §2-10(3) Litt uklart for oss hva dette avsnittet egentlig betyr, så kan med fordel omformuleres og gjøres tydeligere hvilken faglig overlapp det er snakk om.</p> <p>s.9, §3-1(11) På nautikk Y-vei har vi et emne som ikke gir studiepoeng i første semester, og for ikke å overbelaste studentene med en gang har de derfor en arbeidsbelastning tilsvarende 30sp, men får kun 25sp i uttelling. Det vil si at de i et senere semester har en belastning på 35 studiepoeng, noe studentene selv ikke synes er noe stort problem på grunn av studiets sammensetning. Er det mulig å føye til et forbehold til §3-1(11) om at avvik kan forekomme, men at det da må godkjennes spesielt basert på f.eks. tungtveiende faglige og belastningsrelaterte begrunnelser?</p> <p>s.11, §4-2(6) Vi må ha inn et forbehold om at dette forutsetter at emnene lyses ut som enkeltemner eller på annen måte er åpne for andre enn studenter med studierett på studieprogrammet, slik at vi ikke ender opp med å måtte tilby simulatorfagene våre for andre enn våre interne studenter. Det har vi ikke kapasitet til, i tillegg til at det vil være forbundet med svært store tilleggskostnader.</p> <p>s.16, §6-5(2) NOKUT anslår 1500 til 1800 timer per årsverk for studenter, så vi er av den formening at 1600 timer er lite ambisiøst og kan være noe knapt for tunge studier. Dette bør økes til minimum 1700 timer per år.</p> <p>s.16, §6-6(2) I og med at vi har mye obligatorisk undervisning som resultat av de lover og regler vi er underlagt, mener vi at dette bør økes til 90% og at krav over eller under 90% bør spesifiseres i studie-/emneplan.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høringsinnspel –

s.16§6-6(3)

I siste setning om organisasjonsfri må det legges inn et forbehold i retning av «så langt det let seg gjera» eller «som hovedregel», for det er umulig å ta igjen mye fravær f.eks. på simulator, både på grunn av praktiske og økonomiske forhold.

s.17, §7-1(3)

To uker kan være vanskelig å oppnå i f.eks. emner med obligatorisk oppmøte, og denne fristen bør reduseres til en uke eller maksimum ti dager.

s.18, §7-3(8), punktet med definisjonen av mappeeksamen

Bør det også inkluderes at det minimum må være to arbeid i mappen?

s.18, §7-3(8), punktet med definisjonen av praktisk-metodisk eksamen

bør i siste linje stå «og/eller», ikke bare «og» i setningen «...inkludere element av skriftlig eller munnleg eksaminasjon», siden det er behov for å bruke begge deler i de praktiske eksamenen vi avvikler, ikke bare en av de to.

s.22, §9-4(2)

Mulig det ikke kommer klart nok frem at dette kun gjelder hvis et emne er uendret, og det bør vurderes å legge inn en tilleggsinformasjon om at dette er knyttet til emnekode.

s.24, §9-8(1)

Det bør vurderes å tilføye en informasjon om at man ikke får ekstra tid hvis man kommer for sent til eksamen.

s.25, §9-9(1c)

Vi opplever at det ikke fremgår tydelig av teksten at hvis et emne går på engelsk skal eksamensoppgavene kun utarbeides på engelsk. Dette bør komme tydelig frem i enten 1c, eller i eget punkt.

s.31, §11-1(5d)

Det vil være en umulig oppgave for instituttleder/seksjonsleder å godkjenne eksamensoppgaver i alle emner. I tillegg vil det overfor studentene inngi større tillit at en ekstern sensor har gjennomgått oppgavene, enn en seksjonsleder/instituttleder som ikke nødvendigvis innehar de riktige fagkunnskapene.

s.31, §11-2

Det må inn et punkt i dette avsnittet som sier følgende; «*Ver merksam på at karakteren E på nautikk tilfredstiller minimumskrava i STCW.*». Dette må spesifiseres tydelig slik at det er klart for alle parter hvordan karaktersystemet vårt forholder seg til det internasjonale lovverket vi er underlagt og blir revidert etter hvert 5. år.

Synes arbeidsgruppen har gjort en strålende jobb med forslaget til forskrift, og stiller meg bak den konsekvente linjen dere har lagt dere på. Det gir forutsigbarhet og rettferdig behandling for alle parter, i tillegg til at det er lett å administrere og håndheve.

Bra jobba!

På vegne av HSH nautikk

Mvh

Johanne Marie Trovåg

	Studieleder nautikk
--	---------------------

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
færskrift for studium og eksamen

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	Utdanningsseksjonen, HiB
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Innspill kommer fra Studieadministrativ kontor og fra Opptakskontoret, og er drøftet i disse 2 enhetene.

HØYRINGSINNSPEL

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyrings- instans (svarar)	Opptakskontoret, HIB
Ev. prosess bak høyrings- innspelet	
Innspelet Bruk fleire sider om det trengs	Se under

Opptakskontoret har følgende innspill til studieforskriften. Har listet dem opp slik at de viktigste kommentarene kommer først.

Tap av studierett:

§ 4-6, tredje ledd:

HVL kan ikke nekte en søker opptak til studium basert på at de har brukt opp eksamensforsøk. Opptaksforskriften og UH-loven regulerer opptak til studier og gjelder foran HVL sin studieforskrift. Her må ordlyden endres slik at det fremkommer at de kan nektes adgang til emner/rett til å melde seg opp til ny eksamen først etter fem år.

Dokumentasjonskontroll:

§ 4-1, andre ledd:

“Vitnemål frå Høgskulen på Vestlandet vil kunne haldast att til dei etterspurte dokumenta er lagt fram og kontrollert.”

Skal dette kun gjelde for vitnemål, eller burde det også gjelde karakterutskrift? Hvis også karakterutskrift så må det inn i teksten.

Tap av studierett - politiattest

Er det ivaretatt godt nok i forskriften at de kan tape studieretten hvis de ikke fremviser gyldig politiattest innen gitt frist? Hvis dette skal bli ivaretatt av § 4-6, tredje ledd så er vel tre semester et semester for mye?

Problemstillingen er at når man mister rett til å gå ut i praksis mister man i mange tilfeller rett til å ta fag i det påfølgende semesteret pga. forkunnskapskrav/progresjonskrav. Hvis de automatisk har rett på et tredje semester vil det i praksis innebære at de har rett til å ta opp en studieplass på første studieår to år på rad. Disse studentene vil da komme på toppen av opptakstallet i samordna opptak. Det blir en uoversiktlig situasjon. Burde det være rom for å kreve at de må søke nytt opptak før tredje semester hvis de ikke leverer politiattesten i sitt første semester?

Semesteravgift:

Er § 4-3, sjette ledd i motstrid med studentsamskipnadsforskriften, eller er det inngått avtale om fritak for betaling av semesteravgift for studenter på eksternfinansierte studium med studentsamskipnadene ved alle studiestedene?

Gjelder fritaket uavhengig av antall studiepoeng studenten skal ta?

§ 4-3, sjette ledd:

“Ein student på eit oppdragsbasert studium, som er finansiert av oppdragsgjevar eller via eigenbetaling av studenten, betalar ikkje reelle kostnader knytt til læremiddel. Studiet kan òg fritakast frå semesteravgift, jf. studentsamskipnadsforskriftas § 17, sjette ledd. Studenten kan likevel velje å betala semesteravgift og kan då få studentkort.”

§ 17 Plikt til å betale semesteravgift i Forskrift om studentsamskipnader:

“Følgende personer skal betale semesteravgift:

- a) En person som er tatt opp til studier ved en eller flere utdanningsinstitusjoner i Norge som til sammen er normert til 15 studiepoeng eller mer per semester.
- b) enhver som melder seg opp til eksamen.

[...]

Ved tvil skal utdanningsinstitusjonen, etter å ha rådført seg med studentsamskipnaden, avgjøre om en person skal regnes for å være student etter første ledd.”

Betinget opptak:

§ 4-1, tredje ledd: “Ein student som ikkje fyller **vikåra for opptak** til det enkelte studiet eller emnet innen gitt frist[...].”

Slik det er formulert nå er det ikke tydelig at dette gjelder opptakskrav/betingelse knyttet til opptak.

Permisjon

§ 4-7, femte ledd. Henvise til § 8-1 Reservert studieplass i opptaksforskriften?

Emnestudent vs. enkeltemnestudent

§ 4-5 studierett på emne:

Det refereres til emnestudent, noe som kan skape forvirring.

Alt utenom bokstav b i fjerde ledd ser ut til å dekke det vi i dag kaller for enkeltemnestudenter ved HiB.

Dette er ordinære studenter på HiB sine egenfinansierte studier og de betaler semesteravgift. De blir tatt opp på studieprogram enkeltemne og rapporteres til dbh som egenfinansierte studenter.

Fjerde ledd, bokstav b ser ut til å henvise til studenter som blir tatt opp på emner som tilbys mot betaling, dvs. studenter som skal rapporteres som eksterntfinansierte. Her er det rom for forvirring. Ved HiB tilbys kun egenfinansierte studier som enkeltemner, ikke såkalte "betalingsstudier". Disse studiene finnes som egne studieprogram i vår base og markedsføres også slik på nett.

I FS kan undervisningsopptak/emneopptak brukes for å plassere studenter som har aktiv studierett på et studieprogram på emner hvor det er konkurranse om plassene. Denne typen opptak må også holdes separat fra det som i dag kalles "enkeltemneopptak".

Det er sannsynligvis hensiktsmessig med en begrepsavklaring og avklaring av hvilken type studenter man egentlig henviser til her – er det snakk om enkeltemnestudentene, eller studenter som får opptak til eksterntfinansierte etter- og videreutdanninger? Er det uproblematisk at de henvises til med samme begrep eller kan man få problemer mtp. rapportering?

Eller er bokstav b kun tatt med for å ha mulighet til å operere med opptak av studenter på eksterntfinansierte emner som ikke inngår i et studieprogram?

Person uten opptak

§ 5-1 Henviser dette til privatister? Hvorfor er ikke privatistbegrepet brukt? Person uten opptak er veldig vidt begrep?

Studieadministrativt kontor		
Høringsutkast	Forslag til endring	Merknad
		Generell kommentar – ha konsekvent bruk av emneplan (no også emnebeskrivelse, emneomtale)
§ 2-11 Vitnemål og karakterutskrift (4) Alle karakterutskrifter fra Høgskulen på Vestlandet		Arbeidsgruppen for vitnemål har kommet til at fullførte studier som ikke er vitnemålsgivende, skal

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>skal – i tillegg til informasjon om karaktersystemet og opplysningar om personalia – innehalde opplysningar om kvart enkelt emne tatt ved Høgskulen på Vestlandet med kode, namn på emne, studiepoeng, karakter og karakterfordeling per emne og kva semester eksamen er avlagt.</p>		<p>dokumenteres med en karakterutskrift som viser oppnådd grad (rapport 601.020 i FS). Denne karakterutskriften viser ikke karakterfordeling per emne. (Vanlige karakterutskrifter viser karakterfordeling, men ikke oppnådd grad.)</p>
<p>2-11 Vitnemål og karakterutskrift (10) Høgskulen på Vestlandet skriv ut eitt vitnemål for ei og same utdanning. Ved tap av vitnemål kan høgskulen etter søknad og mot betaling i særlege tilfelle skrive ut duplikat av tildelt vitnemål.</p>		<p>Kva er særleg tilfelle? Betyr dette at ein skal praktisere utskriving av duplikat strengare enn me no gjer ved HiB? I dag får «alle» som betaler. Skal me evt. be dei bestille karakterutskrift i staden?</p>
<p>§ 4-2 Studierett (4) Lengde på studieretten: a) Ein student teken opp på bachelor- eller masterstudium kan bruka 2 år utover normert studietid for studiet.</p>		<p>Vil dette også være gjeldene for den nye 5-årige lærerutdanningen?</p>
<p>§ 4-2 Studierett (5) Studieretten fell automatisk bort... Det same gjeld dersom studenten sjølv trekk seg frå studiet, eller seier frå seg studieretten for å nytte høvet til å gå opp til eksamen i eit emne som «person utan opptak», jf. § 5-1 (2) a.</p>	<p>...seier frå seg studieretten for å nytte høvet til å gå opp til eksamen i eit emne ved Høgskulen på Vestlandet som «person utan opptak»...</p>	<p>Har forstått at setningen gjelder privatisteksamen ved HVL. Mener at dette bør klargjøres.</p>
<p>§ 4-2 Studierett (6) Ein student som har fullført eit studieprogram og ønskjer å forbeta karakterar, må søkja opptak til dei enkelte emna innan fastsette fristar.</p>		<p>Foreslår at studenter heller får gjenåpnet studieretten i et år etter fullført utdanning, slik som i § 4-2 (4) i dagens forskrift. Da er det samtidig størst sjanse for at emnet fremdeles eksisterer og at arbeidskravene er tilsvarende.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

		<p>Det bør også defineres hvilke type eksamener studenter kan forbedre da det er litt uklart i dag. § 9-16 setter noen begrensninger, og hvis innholdet i dagens § 4-2 (4) videreføres, utelukkes gruppeeksamener. Forslag til eksamener som da kan forbedres: skriftlige skoleeksamener og individuelle (evt. ikke-veiledede) hjemmeeksamener/oppgaver der studenten må skrive helt ny besvarelse.</p>
<p>§ 4-4 Utdanningsplan og studieprogresjon (3)... Studentar som ikkje fyller slikt krav til progresjon, kan bli flytta ned eitt kull og får justert utdanningsplanen for å henta inn manglande progresjon. (4) ...Studenten er sjølv ansvarleg for å få justert utdanningsplanen sin innan fristane for semesterregistrering, jf. 4-2 (3).</p>		<p>(3) Bør det ikke stå: ...vil bli/blir flyttet ned et kull... (I dagens forskrift står det: blir flyttet ned et kull)</p> <p>(4) Skal det få konsekvenser hvis studenten ikke sørger for å få justert utdanningsplanen? (I dagens forskrift står det at studenter kan miste studieretten dersom de ikke medvirker til å fastsette ny utdanningsplan)</p>
<p>§ 4-6 Tap av studierett (3)kan tidligst få nytt opptak til same studium etter 5 år.</p>		<p>Hvordan løse dette praktisk? Da antall forsøk til en eksamen er knyttet på emnet og antall forsøk – og ikke mot studenten, ergo blir det (mye) manuell registrering.</p> <p>Ved nytt opptak etter 5 år – får vi sikkert mange søknader med innpass osv, dette vil gå utover nye unge studenter, viss ikke kvoten % økes for den gruppen.</p>
<p>§ 4-6 Tap av studierett</p>	<p>Forslag til ekstra punkt: En student som går opp til eksamen som privatist i emner som omfattes av utdanningsplanen til vedkommende.</p>	<p>Når vi har tak på antall eksamensforsøk, bør ikke studenter kunne skaffe seg ekstra forsøk ved å gå til andre skoler. Punktet er med i dagens forskrift.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>§ 4-7 Permisjonar (8) -----kan etter søknad likevel ta eksamen i permisjonstida.</p> <p>(9)blir studenten plassert i et kull som samsvarer.....</p>	<p>(8)kan etter søknad likevel ta kontinuasjonseksamen i permisjonstida.</p>	<p>NB – ordet «eksamen» på endres og må spesifiseres at det kun er KONT-eksamen. Da det i pkt (7) står at studenten har rett til å ta opp igjen studiet på tilsvarende nivå, samt (9) blir plassert i et kull som samsvarer med progresjonen. Ergo kan ikkje en student i permisjon avlegge noen ordinære eksamener i permisjonstiden, som dette kan tolkes som så lenge ordet «eksamen» brukes.</p> <p>(9) studenten har et ansvar å sjekke at utdanningsplanen er korrekt når hen er tilbake frå permisjon.</p>
<p>§ 6-7 Informasjon til studenter</p>	<p>Forslag til tekst legges helt i toppen av forskriften, enten før innholdsfortegnelsen, eller før første kapittel: «Som student ved Høgskulen på Vestlandet plikter du å være kjent med innholdet i forskrift om studier og eksamen ved HVL.» (Vi anbefaler også at du gjør deg kjent med innholdet i de øvrige relevante forskriftene og retningslinjene.)</p>	<p>Flyttast til annan stad i forskrifta, må kome tydelegare fram. Eller det kan evt. stå der, men med en ny setning i begynnelsen</p>
<p>§ 7-1 Vurdering b) Ny eksamen vert arrangert for studentar som har dokumentert gyldig fråvær ved ordinær eksamen, eller som har gjennomført eksamen utan greidd resultat.</p>	<p>Kontinuasjonseksamen vert arrangert for studentar som har dokumentert gyldig fråvær ved ordinær eksamen, eller som har gjennomført eksamen utan greidd resultat.</p>	<p>Kan begrepet ny eksamen være forvirrande? Er kontinuasjonseksamen eit tydelegare omgrep? I FS brukar me omgrepet KONT (kontinuasjon) og i Studentweb brukast då og KONT.</p>
<p>§ 7-2 Arbeidskrav (3) Faglærer er ansvarleg for godkjenning av arbeidskrav. Faglærer har ansvar for å kontrollere liste over alle som har fått godkjent</p>	<p>...Faglærer har ansvar for å føre liste over hvem som har fått arbeidskrav godkjent og ikke godkjent.</p>	<p>Siste setning i punkt 3 bør modifieres litt da arbeidskravene i en god del emner ikke er klare to uker før eksamen. Eller er meininga å skjerpe inn, slik</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

arbeidskrav. Slik liste skal liggje føre seinast to veker før eksamen tar til.		at det ikkje skal være mogeleg å ha arbeidskrav som gjeld dei to siste vekene. Kva til dømes med oppmøtekrav i slike tilfelle?
§ 7-2 Arbeidskrav (4)		Bør det stå noe om at studenter har ansvar for å holde oversikt over eget fravær? I så fall kan gjerne fravær også nevnes i § 6-7.
§ 7-2 Arbeidskrav (4) og (6)		Her har vi hatt store diskusjoner, angående klagerett på underkjent arbeidskrav. Flere mener at vi ikke må informere om klageretten med henvisning til klagenemnda, da vi er dekket inn under det som står i pkt 6. I pkt 4 kan det etter siste setning henvises til pkt 6.
§ 7-3 Vurderingsformer Skriftleg eksamen		HiB har brukt omgrepet skriftleg skoleeksamen under tilsyn (for å presisere at det er skoleeksamen det er snakk om, ikkje all type skriftleg vurdering)
§ 7-3 Vurderingsformer Munnleg eksamen		Bør det nemnast noko om justernade munnleg eksamen her, og ikkje først i § 9-10?
§ 7-3 Vurderingsformer Oppgåve (bacheloroppgåve, masteroppgåve eller semesteroppgåve)		Ved HiB har ein også brukt omgrepa rapport, essay, veileda oppgåve. Skal ein framleis bruke desse eller skal dei fjernast?
§ 7-3 Vurderingsformer Praktisk-metodisk eksamen		Kvifor heiter det praktisk-metodisk og ikkje berre praktisk eksamen? HiB har brukt praktisk eksamen.
§ 7-3 Vurderingsformer (8) Det blir nytta følgjande vurderingsformer ved Høgskulen på Vestlandet: Mappe Mappevurdering kan byggast opp som ei samla mappevurdering eller delast i ei læringsmappe og ei vurderingsmappe.		Eksempel på hvordan den er definert nå på HiB: «En vurderingsmappe skal være knyttet til, og bestå av bearbejdede arbejder fra en læringsmappe. Uttrekket kan inneholde alle elementene i læringsmappen. Læringsmappen må ligge som et obligatorisk

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

		<p>arbeidskrav og disse må henvise til hverandre. Det er kun elementer som lar seg etterprøve som kan inngå i en vurderingsmappe. Det betyr at muntlig/utøvende og praktisk eksamen ikke kan inngå. Disse elementene kan inngå i de obligatoriske arbeidskravene. Karakterskala A-F, der F tilsvarer ikke bestått.» Slik den er definert i ny forskrift kan det tolkes som om man kan velge om man vil ha læringsmappe eller vurderingsmappe. Læringsmappen bør ligge som et obligatorisk arbeidskrav, der deler av læringsmappen (som er etterprøvbart) blir trukket ut til vurderingsmappen, som igjen skal vurderes og gis karakter.</p> <p>Er det noen regler for hva en mappe kan inneholde av gruppearbeid og individuelt arbeid? Kan mappa inneholde begge deler samtidig?</p> <p>I emnebeskrivelsene må det komme tydelig fram hvordan man forholder seg til ny eksamen i mappevurdering. (Hva og hvordan) Bør det stå noe i forskrift om dette?</p>
<p>§ 9-2 Digitalisering og utstyr (2) Studenten har som hovedregel ansvar for å disponere egen bærbar PC til undervisning og eksamen.</p>	<p>(2) Studenten har som hovedregel ansvar for å disponere egen bærbar datamaskin til undervisning og eksamen.</p>	<p>Bruk ordet datamaskin i staden for PC (mange har Mac)</p>
<p>§ 9-4 Vilkår for å gå opp til eksamen (3) For å gå opp til eksamen må studenten ha betalt semesteravgift, bekreftet utdanningsplanen og meldt</p>		<p>Er disse avsnitta tydelege nok og riktige i forhold til studentar på EVU- emne?</p>

VEDLEGG 4

Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>seg opp til eksamen innen den fastsatte fristen jf. § 9-5. Student som er fritatt fra betaling av semesteravgift, må bekrefte utdanningsplan / registrere seg og melde seg opp til eksamen innen den samme fristen for å kunne gå opp til eksamen. (4) For student på studier eller emner med deltakeravgift, er undervisnings- og eksamensmelding ikkje gyldig før denne er betalt.</p>		
<p>§ 9-5 Oppmelding til eksamen</p> <p>(3) En student som ønsker å forbedre karakter, kan melde seg opp til ordinær eksamen.</p> <p>Og</p> <p>§ 9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen.</p> <p>(3) Trekk / avbrudd under eksamen uten dokumentasjon på sykdom, regnes som et brukt forsøk, men gir ikke rett til ny eksamen. Studenten må vente til neste ordinære eksamen.</p> <p>(4) Eksamenskandidat som har gyldig fravær ved ordinær eksamen, har rett på ny eksamen. Som gyldig fravær regnes sykdom eller annen tvingende fraværsgrunn.</p> <p>(6) Student som ikke møtte ved ordinær eksamen og som ikke har gyldig fravær, har ikke rett til ny eksamen.</p>	<p>(3) En student som ønsker å forbedre karakterer, kan kun melde seg opp til ordinær eksamen.</p>	<p>(3) Det må kome tydeleg fram kva endringa i forhold til NY eksamen er (altså at dei som «berre» vil forbetre karakter må vente til neste ordinære eksamen.) Dette kan difor tydeleggjerast enda meir.</p> <p>Nokre på SAK er redd for at denne innstrammainga kan være til ulempe for studentane og studentgjennomstrømmainga. Kan i tillegg føre til meir taktisk stryk.</p>
<p>§ 9-6 Trekk frå eksamen Trekk frå eksamen må skje senest 14 dagar før eksamensdato. Trekk frå</p>	<p>Forlengelse av avsnittet i (1) For studenter med studieprogresjon vil trekk frå eksamen gi konsekvenser for vidare</p>	<p>NB – studieprogresjon. (se gammel forskrift § 8-4 (1))</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>eksamen må skje på StudentWeb</p>	<p>studieprogresjon (og kan påvirke studieretten jfr § 4-4 (5) og 4-6 (2))</p>	<p>Noe må sies om studieprogresjonen ved trekk. Studenter med studieprogresjon som trekker seg kan ikke avlegge eksamen før neste ordinære --- det går ikke/ er det holdbart?</p>
<p>§ 9-6 Trekk frå eksamen (2) Trekk under eksamen regnes som ikke bestått vurdering og teller som ett forsøk, med mindre dette skyldes sykdom. (3) Sykdom under eksamen må dokumenteres med legeattest. Dokumentasjonen skal være levert høgskolen eller poststemplett senest tre dager virkedager etter eksamensdagen. Og § 9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen (3)</p>	<p>§ 9-6 (2) Trekk under eksamen på grunn av sykdom må dokumenteres med legeattest. Dokumentasjonen skal være levert høgskolen eller poststemplett §9-7 (3) Trekk under eksamen på grunn av sykdom som ikke dokumenteres innen fristen, regnes som et brukt forsøk. Det gir ikkje rett til ny eksamen, og studenten må vente til neste ordinære eksamen.</p>	<p>Ved HiB praktiserer vi at studenter kun kan trekke seg under eksamen på grunn av sykdom.</p>
<p>§ 9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen. (8) For studieprogram, der det kreves at den aktuelle eksamen er bestått før videre studieprogresjon tillates, kan høgskolen bestemme om det skal arrangeres en ekstra ny eksamen innen neste ordinære eksamensavvikling.</p>	<p>§ 9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen. (8) For studieprogram, der det kreves at den aktuelle eksamen er bestått før videre studieprogresjon tillates, kan høgskolen bestemme om det skal arrangeres en ekstra ny eksamen innen neste ordinære eksamensavvikling.</p>	
<p>§ 9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen. (11) Når et emne opphører og siste ordinære eksamen er gitt, kan det innen ett år arrangeres inntil en ekstraordinær eksamen i emnet. Eksamenskandidater som tidligere har avlagt eksamen i emnet og oppfyller eventuelle vilkår for å gå opp til eksamen i sist vedtatte</p>	<p>...kan det innen ett år arrangeres inntil en ekstraordinær eksamen i emnet dersom det er kandidater som ikke har bestått eksamen. Alternativt: Eksamenskandidater som tidligere har avlagt eksamen i emnet uten bestått karakter og oppfyller...</p>	<p>Mener at ekstraordinær eksamen bare skal arrangeres hvis det er studenter som er forsinket i studieløpet/ikke har bestått eksamen tidligere. Andre på SAK mener at siden ny forskrift er en innstramming av HiBs nåværende forskrift (som sier to år) kan det være til ulempe for studentene.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>emnebeskrivelse, kan søke om å få avlegge ekstraordinær eksamen, innen fastsatte frister</p>		
<p>§ 9-8 Gjennomføring av skriftlig eksamen under tilsyn (10) Kandidaten har til disposisjon den oppgitte eksamenstid. Etter at eksamenstiden er ute gis det inntil 15 minutter ekstra til å skille kopier fra originaler. Det er kandidatens ansvar å påse at innleveringen er komplett.</p>		<p>For digital eksamen gjeld det at den blir levert når eksamenstida er ute. 15 minutters regelen gjeld difor berre ved papireksamen.</p>
<p>§ 9-8 Gjennomføring av skriftlig eksamen under tilsyn (15) Ved digital eksamen som er basert på bruk av egen bærbar datamaskin, må eksamenskandidatene melde behov for å låne PC innen frist fastsatt av høgskolen.</p>		<p>Når me i § 9-2 Digitalisering og utstyr skriv at ... studenten i hovedregel sjølv har ansvar for å disponere egen bærbar datamaskin (jf. ny eigenbetalingsforskrift) ... bør me då skrive i vår forskrift at dei kan låne datamaskin, eller skal me handtere det som særskilde tilfelle? (At t.d. internasjonale studentar kan låne) Me ynskjer i utgangspunktet at alle har eiga maskin. Praktisk er det førebels handterbart å låne ut, men me meiner at det ikkje bør stå forskrifta.</p>
<p>§ 9-8 Gjennomføring av skriftlig eksamen under tilsyn (17) Styret vedtar nærmere retningslinjer for gjennomføring av digital eksamen.</p>	<p>Fjernast</p>	<p>Denne var med i førre forskrift fordi me var usikre på kva retningslinjer som skulle gjelde. No er det viktigaste tatt inn i forskrifta så eg tenkjer at det ikkje er aktuelt med eigne retningslinjer i tillegg.</p>
<p>§ 9-9 Målform og språk i oppgavetekster og besvarelser (1) b. ...Studentene velger målform når de melder seg til vurdering.</p>		<p>Dette stemmer ikke. De velger målform i StudentWeb på generelt grunnlag, men ikke når de melder seg til den enkelte vurdering spesielt.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

§ 9-10 Gjennomføring av muntlig eksamen		Bør det reguleres hva som skjer med kandidater som kommer for sent til muntlig?
§ 9-10 Gjennomføring av muntlig eksamen (6) (6) Justerende muntlig prøve kan justere karakteren på bestått resultat som er satt på et forutgående skriftlig arbeid opp eller ned med maksimalt en karakter, jf. § 11-2 (8).	Mulig tillegg: Dersom en under muntlig eksamen mistenker kandidaten for ikke å ha skrevet besvarelsen selv, skal saken bli behandlet som en mulig fuskesak.	For å klargjøre for sensorer at mistanke om fusk/fusk, skal behandles som fusk – ikke ved å trekke kandidaten en karakter.
§ 9-10 Gjennomføring av muntlig eksamen (7) Hvis en kandidat ikke møter til muntlig eksamen eller trekker seg under muntlig eksamen, skal dette påføres protokoll / sensurlisten.	(7) Hvis en kandidat ikke møter til muntlig eksamen, skal dette påføres protokoll/sensurlisten. Alternativt: Hvis en kandidat ikke møter til muntlig eksamen eller trekker seg under muntlig eksamen på grunn av sykdom, skal dette påføres protokoll/sensurlisten.	Ved HiB praktiserer vi at studenter kun kan trekke seg under eksamen på grunn av sykdom. I §11-1 står det også at studenter ikke kan unndra seg sensur dersom eksaminasjonen har startet ved muntlig. Den bestemmelsen oppfatter jeg også som at det ikke er anledning til å trekke seg av andre grunner enn sykdom.
§ 9-12 Innlevering av hjemmeeksamen, mappevurdering og tilsvarende	§ 9-12 Innlevering av hjemmeeksamen, oppgave, mappevurdering og prosjekt	Det er veldig mange oppgaveinnleveringar, bør være nemt spesielt. Mappevurdering heiter berre mappe i § 7-3. Kva kan være eksempel på tilsvarende, jf. §7-3? Bør ein heller presisere spesielt dei vurderingsformene som er beskrive der?
§ 9-12 Innlevering av hjemmeeksamen, mappevurdering og tilsvarende		Bør det være nemnt noko spesielt i forhold til bacheloroppgåver og masteroppgåver (anna enn det som gjeld gjentak § 9-16), eller skal det som no være i eigne retningslinjer skal desse evt. også være felles? http://www.hib.no/siteassets/dokumenter-regelverk/retningslinjer-bacheloroppgaven-bokmal.pdf http://www.hib.no/siteassets/dokumenter-

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

		<p><u>regelverk/reviderte-supplerende-retningslinjer-for-bacheloroppgaven-ved-ahs.pdf</u></p> <p><u>http://www.hib.no/siteassets/dokumenter/regelverk/tekniske-retningslinjer-for-oppgaveskriving-ved-ahs.pdf</u></p> <p><u>http://www.hib.no/siteassets/dokumenter/regelverk/retningslinjer-masteroppgaven-bokmal.pdf</u></p> <p>Noko som må avklarast (også uavhengig av forskrifta) er kva rutine HVL skal ha for tilgjengeleggjering/publisering av Bacheloroppgåver. Her er det ulik – og uklarrutine ved HiB i dag. Skal desse tilgjengeleggjerast (for nye studentar) i det heile- og evt. korleis?</p> <p>På masteroppgåver er rutinen for tilgjengeleggjering ved HiB slik i dag: <u>http://www.hib.no/bibliotek/for-studenter/gjor-din-masteroppgave-tilgjengelig-for-andre/</u></p>
<p>§ 9-12 Innlevering av hjemmeeksamen, mappevurdering og tilsvarende (3) Besvarelsen skal leveres i det antall eksemplarer som er fastsatt.</p>		<p>Skal ein skrive i forskrifta at hovudregelen for heimeeksamen og oppgåver er digital innlevering? Kven blir antall eksemplar fastsatt av? Ved digital innlevering som på HiB i dag blir det levert eitt eksemplar. Skal det være opp til kvar enkelt faglærer om dei evt. også vil krevje fleire eksemplar (på papir)- og kvar dei skal leverast? Kva er rutine ved HsH og HiSF?</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen (5) Eksempler på særordning ved eksamen kan være: c. Eget eksamenslokale med egen eksamensvakt</p>	<p>§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen (5) Eksempler på særordning ved eksamen kan være: c. Eget eksamenslokale med egen eksamensvakt</p>	
<p>§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen (5) Eksempler på særordning ved eksamen kan være: d. Bruk av PC og andre tekniske hjelpemidler, eller bruk av penn og papir.</p> <p>(8) Student med dysleksi.....</p>	<p>§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen (5) Eksempler på særordning ved eksamen kan være: d. Bruk av PC datamaskin og andre tekniske hjelpemidler, eller bruk av penn og papir.</p> <p>(8) Fullfør punktet ved å legge til denne setningen: Studenten kan ved søknad få vedlagt sin besvarelse en anonymisert attest fra logoped eller annen sakkyndig person som bekrefter dysleksien/dyskalkulien.</p>	<p>Årsaken til forlengelse av pkt 8 er noe som til tider er anbefalt i logopedattestene, og som har vært innvilget frem til nå ved søknad. Ved et slikt ønske krever det en del praktisk jobb med forberedelse, vi må vite kven studenten er (reg i FS) og vi må bruke attesten vi ha i vårt arkiv (for å sikre at studenten ikke legger ved en attest som ikke har vært via oss), og den må vi anonymisere før den legges ved besvarelsen til studenten. (Gruppen som har jobbet med FS-koder i forb med fusjonen, dette med)</p>
<p>§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen (9) Eksamenskandidater med annet morsmål enn norsk, svensk eller dansk, kan etter søknad gist utvidete eksamenstid og/eller bruke PC med retteprogram de 4 første semestrene de er registrert som student ved høgskolen eller har bekreftet utdanningsplan. Eksamenskandidater med norsk 3-årig videregående skole og</p>	<p>Hele pkt 9 strykes</p>	<p>Begrunnet med at tilrettelegging skal gis til de som har sykdom, skade eller lyte. Denne studentgruppen har opptaksgrunnlag godt nok til høyere utdanning, og vi tenker da at da skal de og kunne beherske språket. Vi ser at denne studentgruppen får en fordel foran studenter med norsk som morsmål med at de får tilgang til data m/retteprogram.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>eksamenskandidater med norsk statsborgerskap behandles som om de har norsk morsmål</p>		
<p>§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen (10) Eksamenskandidater med annet morsmål.....</p>	<p>Hele pkt 10 strykes ?</p>	<p>Denne er vi i tvil på om den bør strykes eller evt flyttes frem. Viss den flyttes frem må det med videregående skole og norsk statsborger (ref pkt 9) tas med.</p>
<p>§ 9-16 Gjentak av masteroppgave, bacheloroppgave og andre oppgaver (2) Det er anledning til ved ikke godkjent/ikke bestått vurdering, å levere forbedret versjon av praksisrelaterte oppgaver på mindre enn 10 studiepoeng en gang, dersom det ikke er mulig å endre problemstilling for oppgaven uten at praksisperioden gjennomføres på nytt.</p>	<p>Ved ikke bestått praksisrelatert oppgave på mindre enn 10 studiepoeng er det anledning til å levere en forbedret versjon dersom oppgavens problemstilling ikke kan endres uten at praksisperioden gjennomføres på nytt.</p>	
<p>§ 9-16 (4) Det er ikke adgang til å få vurdert en revidert masteroppgave eller bacheloroppgave i samme studieprogram når studenten tidligere har fått vurdert sin oppgave med bestått resultat.</p>	<p>Det er ikke anledning til å forbedre (bestått) karakter på masteroppgave eller bacheloroppgave i samme studieprogram.</p>	
<p>§ 10-1 Fusk og forsøk på fusk (3) c. Ved mappevurdering eller annen løpende vurdering: Ved utløpet av innleveringsfristen for det første av arbeidene som inngår i vurderingen. Dette gjelder også om det i studieplanen eller emnebeskrivelsen er fastsatt at studenten selv kan velge hvilke(t) av arbeidene som skal danne grunnlag for karakteren.</p>	<p>(3) c. Ved mappevurdering eller annen løpende vurdering: Ved utløpet av innleveringsfristen for det første av arbeidene som inngår i vurderingen. Dette gjelder også om det i studieplanen eller emnebeskrivelsen er fastsatt at studenten selv kan velge hvilke(t) av arbeidene som skal danne grunnlag for karakteren.</p>	<p>Kva er «annen løpende vurdering»?</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

		NB: Tabellen fortset på neste side!
<p>11-1 Sensur (2) Sensureringstiden er inntil 3 uker ved ordinær sensur. Ved masteroppgaver er sensureringstiden inntil 6 uker. Når helligdag faller på en ukedag, forlenges sensurfristen tilsvarende. Ved klage på karakter legges forvaltningsloven § 11a til grunn for sensureringstid. Klagen skal behandles uten ugrunnet opphold.</p>	<p>§ 11-1 Sensur (2) Sensureringstiden er inntil 3 uker ved ordinær sensur. Ved masteroppgaver er sensureringstiden inntil 6 uker. Når helligdag faller på en ukedag virkedag, forlenges sensurfristen tilsvarende. Ved klage på karakter legges forvaltningsloven § 11a til grunn for sensureringstid. Klagen skal behandles uten ugrunnet opphold.</p>	
<p>§ 11-1 Sensur (3) Dekan oppnevner sensorer etter forslag fra fagansvarlig, for inntil 3 år om gangen. Oppnevning skal gjelde både ordinær eksamen og eventuell påfølgende ny/utsatt eksamen.</p>	<p>§ 11-1 Sensur (3) Dekan oppnevner sensorer etter forslag fra fagansvarlig, for inntil 3 år om gangen. Oppnevning skal gjelde både ordinær eksamen og eventuell påfølgende ny/utsatt eksamen.</p>	(Evt. kontinuasjonseksamen som nemt tidlegare i 7.1.)
<p>§ 11-1 Sensur (4) Ekstern sensor kan ikke ha vært ansatt i hovedstilling eller bistilling eller vært student ved Høgskolen på Vestlandet det siste året. Ekstern sensor kan heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet.</p>		Det kan vurderes om det skal tas inn en bestemmelse om hvor lenge en kan være ekstern sensor ved et studieprogram (for eksempel 6 år) og karantenetid før en igjen kan være ekstern sensor ved studieprogrammet.
<p>§ 11-1 Sensur (4) Ekstern sensor kan ikke ha vært ansatt i hovedstilling eller bistilling eller vært student ved Høgskolen på Vestlandet det siste året. Ekstern sensor kan heller ikke ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet.</p>		Me har opplevd at oppnemnte interne sensorar på bachelorprogram er (master)studentar ved HiB. Er dette greitt? Dei kan jo oppfylle punkt (3) a 2. «Gjennom yrkespraksis være særlig kvalifisert innen vedkommende fag.» Dersom det ikkje er greitt, bør det spesifiserast?
<p>§ 11-1 Sensur (5) d. Eksamensoppgavene skal kvalitetssikres ved at instituttleder / seksjonsleder eller ekstern</p>	<p>Fortsettelse: Godkjenningen skal omfatte formulering av oppgaveteksten, rettskriving på begge målformene og at</p>	Kanskje bør det presiseres hva godkjenningen skal innebære. Har vært gjort i tidligere eksamensforskrift.

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

<p>sensor eller eksamenskommissjon godkjenner oppgavene.</p>	<p>(faglig) innhold samsvarer med læringsutbytte i emnet.</p>	<p>Noen mener at «instituttleder/seksjonsleder» bør fjernes fra bestemmelsen.</p>
<p>§ 11-2 Karakterskala. Utregning av endelig karakter (4) Grensen mellom bestått / ikke bestått vurdering kan settes høyere enn grensen mellom E og F.</p>		<p>Skal dette i så fall nedfelles i emnebeskrivelsen?</p>
<p>§ 11-3 Kunngjøring av eksamensresultater. Begrunnelse og klage (6) Ved klage sendes kandidatens besvarelse til nye sensorer.</p>	<p>Fortsettelse: Når eksamensbunken i et emne har vært delt, bør to av (de opprinnelige) sensorene/sensorparene være klagesensorer.</p>	<p>Det er en stor fordel at klagesensorer kjenner nivået på besvarelser i aktuelt emne.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	Studentparlamentet ved Høgskolen Stord/Haugesund
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Høringen har vært sendt ut til resten av studentparlamentets medlemmer.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>§4-6 (4) Til dette punktet bør det spesifiseres om studenter i permisjon er et unntak (om permisjonstiden inngår/ikke inngår i de tre semestrene en kan ha uten å produsere studiepoeng).</p> <p>§6-3(1) og § 8-6 (1) Her står det i paragraf § 6-3(1) «<i>En student kan på grunn av sykdom, nedsatt funksjonsevne eller andre særlige forhold få tilrettelagt studiesituasjonen.</i>»</p> <p>Her er det et sterkt ønske om at setningen omformuleres. For det første så står det at studenten «kan» få tilrettelagt. Her burde vi skrive «skal». Å skrive «kan» istedenfor «skal» gir institusjonen indirekte en frihet til å velge om de vil tilrettelegge for en students studiesituasjon.</p> <p>Forslag til omformulering: «<i>En student skal så langt det er mulig og rimelig få tilrettelagt sin studiesituasjon der grunner som sykdom, nedsatt funksjonsevne eller andre særlige forhold gjør dette nødvendig.</i>»</p> <p>I § 8-6(1) står det «<i>En student kan, så langt det er mulig og rimelig få tilrettelagt praksisperioden.</i>»</p> <p>Her er det også et sterkt ønske om å bytte ut ordet «kan» med «skal» av samme grunner som til § 6-3(1).</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans	Avdeling for samfunnsfag, HISF
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Ope høyringsmøte 2.11.16. I samband med høyringsmøtet, vart høyringsvedlegga i godt tid før møtet sendt til alle tilsette ved avdelinga. Dekan og rådgjevar for utdanning gjekk igjennom innspela og sende høyringsutkastet til dei tre instituttleiarane for endeleg utkast.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Vi ser at det er lagt ned eit godt arbeid med framlegg til forskrift og støttar i hovudsak det som ligg føre. Hovudinnspela våre er følgjande:</p> <p>-Alle forskrifter må vere på nynorsk</p> <p>-Kan/bør må etter vår vurdering erstattast til skal fleire stadar. Dette er presisert i teksten under. Vi meiner dette vil sikre større grad av likebehandling og gjere det lettare og handtere forskrifta for alle. Det er ein svakheit dersom det skal ligge for mykje skjønnsvurderingar til grunn ved handtering av reglement i ei slik forskrift</p> <p>-Kap. 2 Gradar og utdanningar. Vitnemål og sluttdokumentasjon: §2-1 Gradar og utdanningar pkt. 1-b: Spørsmål: master på ½ år? §2-4 Krav til samansetjing av graden master pkt.5: her opnar ein opp for å ta inn emne på bachelornivå (1.syklus), ein bør vere varsam med å ta inn emne/studiepoeng på 1.syklus då dette kan øydelegge kvaliteten på masterutdanninga; <i>opptakskravet</i> på masterutdanningar er bachelorgrad.</p> <p>-Kap.4 Opptak, studierett og permisjon: §4-7 Permisjonar pkt.4 Framlegg til omformulering av andre setning i pkt 4: <i>Permisjon kan ved særskilde grunnar forlengast med ytterlegare eitt eller to semester etter ny søknad.</i></p> <p>-Kap.7 Vurdering og arbeidskrav: §7-3 Vurderingsformer pkt. 8: Tillegg: <i>Praksis (eigen kode) Skildring av vurderingsform må inn</i></p> <p>-Kap.9 Gjennomføring av eksamen: §9-3 Tidspunkt for eksamen. Eksamensplan: pkt. 3. Tillegg andre setning: <i>Endring av eksamensstad seinare enn ei veke før eksamen skal som hovudregel også varslast studenten på e-post og sms.</i></p> <p>-Kap.11 Sensur og klage på sensur: §11-1 Sensur pkt.5 b – Står no slik: <i>Det skal oppnevnes to sensorer ved muntlig/praktisk eksamen. ved selvstendig arbeid i høyrere grad (masteroppaver eller tilsvarende), bacheloroppgave og ved klagesensur oppnevnes det to sensorer, hvorav minst én er ekstern. På andre eksamener bør det i tillegg til intern sensor hvert år bli benyttet ekstern sensor på minst 1/3 av emne slik at alle emnene i løpet av en treårs periode har hatt ekstern sensur.</i></p> <p>§11-3 Kunngjering av eksamensresultat, grunngjeving og klage pkt.6 – Står slik no: <i>Ved klage sendes kandidatens besvarelse til nye sensorer. Kandidatenes kunnskaper og ferdigheter skal bli prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte og klagesensuren skal være forsvarlig. Det bør (framlegg til endring: skal) utarbeidet sensorveiledning til hver eksamen.</i></p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høringsinnspel –

	<p>Vedlagt besvarelsen bør <i>(framlegg til endring: skal)</i> sensorveiledning og emnebeskrivelse legges ved. Klagen skal ikke være begrunnet-verken fra klager eller opprinnelig sensor. Dersom de to sensorene ønsker det kun <i>(framlegg til endring: skal)</i> tre andre besvarelser – én A-besvarelse, én C-besvarelse og én E-besvarelse legges ved for å eksemplifisere nivået på besvarelsen (nivåkontroll).</p> <p>-Dette bør inn som pkt. under §11: <i>Klagekommissjonen sitt sensurvedtak er endeleg og kan ikkje påklagast</i></p> <p>I tillegg til denne uttala legg vi ved eit sjølvstendig innspel frå fagansvarleg på master i organisasjon og leiing. Avdeling for samfunnsfag har ikkje teke stilling til innhaldet i denne.</p>
--	---

Kommentar til høringsutkast for Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet.

Frå Masterstudiet i organisasjon og leiing ved programansvarleg Olina Kollbotn, HISF.

Gjeld kapittel 4, § 4-2 (4), § 4-6 og kapittel 11, § 11-1 (5)b:

Kapittel 4:

Ad § 4-2 Studierett

§ 4-2 (4) a: Ein student teken opp til bachelor- eller masterstudium kan bruka 2 år utover normert studietid for studiet.

Forslag til tillegg til §4-2 (4)a: Ved deltidsorganiserte masterstudium kan ei avgrensa utviding av utvida studierett unntaksvis og etter søknad innvilgast.

Grunngjeving: Masterstudiet i organisasjon og leiing er eit deltidsstudium over fire år. Studentane er ikkje på campus og har såleis ikkje den daglege kontakten med administrasjon og emneansvarleg/faglærarar. Dei gjennomfører studiet ved sida av eit aktivt yrkesliv, ofte med krevjande leiarjobbar. Størstedelen av studentane greier likevel å gjennomføre masterstudiet innan normert tid. Endå fleire greier det ved å bruke den utvida studieretten.

Det er likevel nokre få tilfelle der motiverte studentar av ulike grunnar, som ikkje blir fanga opp av permisjonsrettane referert til i §4-7 (3), ikkje greier å gjennomføre studiet sjølv med utvida studierett. Dette kan handle om ekstremt høgt arbeidspress i ein periode, skifte av jobb, familiesituasjonar som ikkje vert omfatta av retten til permisjon m.m.

Hittil har vi løyst dette ved å gjere individuelle vurderingar, der studenten har sendt ein grunngjeven søknad med konkret framdriftsplan til instituttleiar/programansvarleg. Instituttleiar har vurdert søknaden, og ut frå denne sendt si tilråding til studieadministrasjonen.

Gjennom ein slik framgangsmåte, som unntaksvis skjer, har vi greidd å ivareta situasjonar der studenten elles ville ha måtte avslutte eit nesten ferdig masterløp.

Ad § 4-6 Tap av studierett

§ 4-6 (1) Ein student som ikkje stadfestar studieretten for nytt semester innan fristen, taper studieretten, jf. §4-2 (3).

Kommentar: Dei fleste av masterstudentane ved organisasjon og leiing stadfestar studieretten sin i rett tid på kvart semester. Som nemnt overfor, er vi likevel i ei særstilling ved å ha studentar som ikkje er på campus. I tillegg har vi har vi studentar som har innpass. Dei har fått opptak på eit kull, men det tek eitt til to semester før dei deltek i undervisning. I slike tidsrom er dei gjerne heller ikkje regelmessig inne på høgskulen sine heimesider, og tidspunktet for å stadsfeste studieretten kan bli avgløymt. Ei god varslingsordning vil her vere eit avbøtande tiltak, men då må det setjast av ressursar til dette. I tillegg gjeld dei momenta som er nemnt under førre punkt – desse studentane er ikkje heiltidsstudentar og har sine viktigaste forpliktingar inn mot det yrkeslivet dei deltek i. Paragrafen bør såleis brukast med lempe.

Oppsummerande: Vårt syn er at forskrifta bør opne for ein viss grad av fleksibilitet i høve denne gruppa deltids masterstudentar som ikkje er på heiltid på campus, både når det gjeld utvida studierett, og når det gjeld konsekvensar av det å ikkje ha stadfesta studierett i tide. Hittil har dette blitt løyst i eit fleksibelt samarbeid mellom institutt/programansvarleg og administrasjon, eller direkte mellom administrasjon/student. Dersom ein ikkje kan forvente at denne fleksibiliteten vil bli oppretthalden i det nye høgskulen, så er det desto viktigare at det blir tatt inn formuleringar i forskrifta (eller som vedlegg til forskrifta), som ivaretek desse studentane sin særskilte situasjon. Høgskulen er ein regional aktør, og utdannar studentar med sær relevant kompetanse for distrikta. Dette er studentar med høg motivasjon, men som heiltids yrkesaktive er dei i ein særskilt situasjon, som i nokre unntakstilfelle, vil krevje ekstra fleksibilitet frå oss som utdanningsinstitusjon.

Kapittel 11. Sensur og klage på sensur.

§ 11-1 (5)b (siste del)... På andre eksamener bør i tillegg til intern sensor hvert år bli benyttet ekstern sensor på minst 1/3 av emnene, slik at alle emnene i løpet av en treårs periode har hatt eksternsensur.

Kommentar: Vi stiller oss spørjande til ei endring som opnar for at ein på 2/3 av emna (med unntak av masteroppgåve, bacheloroppgåve og klagesensur) skal kunne bruke kun ein intern sensor. Det å ha to sensorar, ein ekstern og ein intern, er sær viktig for kvalitetssikring i vurderinga av studenten sitt arbeid, og den nye høgskulen bør ikkje av økonomiske omsyn fire på dette kravet.

Olina Kollbotn

Programansvarleg for master i organisasjon og leiing

14.11.16

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	Fagmiljøet ved Økonomi og administrasjon HSH
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Diskutert i fagmiljøet
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>§9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen</p> <p>Slik vi forstår framlegget til reglement vil eksamenskandidaten ha rett til ny eksamen ved stryk/ikke bestått ordinær eksamen eller dokumentert sykdom (legeerklæring). Kandidater som består eksamen vil måtte vente til neste ordinære eksamen (typisk ett år) for å forsøke å forbedre karakteren oppnådd. Vi antar at hensikten med denne regelen er å spare ressurser. Våre erfaringer med et tilsvarende reglement gir imidlertid all grunn til å tvile på om denne besparelsen virkelig vil bli oppnådd.</p> <p>Årsaken til at vi tviler på noen ressursbesparelse er at vi har observert at flinke studenter som har planer om videre studier tilpasser seg reglen. Konkret gjør de dette ved å møte til ordinær eksamen og besvare denne. Når eksamen skal leveres gjennomfører de imidlertid en «selvsensur» der de vurderer sannsynligheten for at bevarelsen er god nok til å oppnå ønsket karakter (typisk A eller B). Finner de sannsynligheten for lav kastes bevarelsen og de leverer blankt for å være sikker på å stryke og dermed være kvalifisert for ny eksamen. Vi har hørt om besvareelser på 18-20 sider som har blitt kastet. Dette fenomenet er en åpenbar sløsing med ressurser hvor av de viktigste kanskje er</p> <ul style="list-style-type: none">* Det stjeler tid/ressurser som studenten må benytte til å forberede seg til ny eksamen, kanskje helt unødvendig. Denne tiden kunne vært bedre brukt til ordinære fag dette semesteret.* Skulle studenten virkelig bli syk til eller forhindret fra å møte på ny eksamen vil man helt unødvendig bli forsinket i studiet. Dette vil påvirke gjennomstrømningen negativt.* Ordningen medfører helt unødvendig økt eksamensstress. En visshet om at man har mulighet for å ta ny eksamen hvis resultatet ikke skulle bli som ønsket vil trolig kunne dempe eksamensnervene. Dette har også potensiale til å gi bedre prestasjoner.* Det er trolig en relativt liten gruppe som vil møte til ny eksamen hvis de har en tellende karakter fra ordinær eksamen. Gruppen vil trolig i all hovedsak bestå av studenter som har spesielt strenge karakterkrav for videre studier. I tillegg vil man kanskje få noen få studenter som er overbevist om at de har mer kunnskap inne enn det de klarte å få vist under ordinær eksamen. <p>På bakgrunn av argumentene ovenfor håper vi at man kan vurdere å endre reglementet slik at det IKKE kreves stryk eller dokumentert sykdom for å kunne gå opp til ny eksamen.</p>

VEDLEGG 4
Oversyn innkomne høyringsinnspel –
forskrift for studium og eksamen

Sak	Forskrift om studium og eksamen ved HVL
Høyrings- instans (svarar)	HiB, Avdeling for lærerutdanning, leiargruppa
Ev. prosess bak høyrings- innspelet	Ledermøtet
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Generelt innspel: Begrepsbruk bør generelt følge tilsvarende begrep i nasjonale lover og forskrifter, jfr ny studietilsynsforskrift og forskrifter for nye grunnskolelærerutdanningar. For eksempel er det i denne forskrifta både brukt emneplan, emneomtale eller emnebeskrivelse.</p> <p>Det er dels vist til UH-lova, dels lova. Bør vere konsekvent</p> <p>I det følgande er paragrafar og punkt vi har kommentarar, innspel eller endringsforslag til nemnt. Overstreking tyder «ta ut», understreking tyder «ta inn»:</p> <p>§1-1.9. andre setning. Sjekk innhald og ordlyd. Vi meiner Departementet fastset rammeplanar og forskrifter</p> <p>§2-1.1 Vi har følgande innspel til endring/presisering: b. Master normert studietid 1 ½ eller 2 år c. Master grunnskolelærerutdanning 1-7 og Master grunnskolelærerutdanning 5-10. (Dette er to ulike studieprogram, begge må nemnast)</p> <p>Splitte punkt e i to: e. Grunnskolelærerutdanning 1-7 og Grunnskolelærerutdanning 5-10, normert studietid 4 år f. PPU og andre yrkesutdanningar, normert studietid 1-3 år</p> <p>§2-2 d. Spørsmål: Gjeld dette også for ny GLU? I så fall må det presiserast.</p> <p>§2-3: Samme spørsmål som under 2-2.</p> <p>§2-4.3 ...på grunnlag av fullført master i grunnskolelærerutdanning 1-7 og master i grunnskolelærerutdanning 5-10 (to ulikeprogram, begge må nemnas)</p> <p>§2-11.8. 2. setning. Bachelorgrad etter fullført 3 år av <u>fireårig</u> grunnskole... Jfr spm under §2-2.</p> <p>§2-11.9. UT! Studentar som er forseinka bør og få vitnemål automatisk. Dette er viktig for innrapportering og finansiering!</p> <p>§3-1.1 Jfr begrepsbruk i sentrale forskrifter, ex. forskrifter for ny GLU</p> <p>§3-1.4 Nullkurs er spesialkurs <u>arrangert internt</u> eller gitt av eksterne leverandørar</p> <p>§3-1.9 og 10, Er det nødvendig å regulere dette i forskrift?</p>

VEDLEGG 4
Oversyn inkomne høyringsinnspel –

§3-2.1 Styret ~~sjølv~~... (ta bort sjølv)

§3-2.2 Dekan nemner opp komite og gir mandat, inkludert hvordan medvirkning skal sikres, for arbeid med...

§3-2.3 UT. Dette dekkes av forrige punkt. Dette er unødvendig byråkratisering med fare for at prosessene tar altfor lang tid.

§3-2.4. 2. setning tas ut.

§3-2.6 Styret ~~sjølv~~... (ta bort sjølv). 2. setning tas ut. Dette bør presiseres innledningsvis i forskriften.

§3-2.8 1. setning... ~~tydelig~~ ~~leing~~. Dette bør erstattas med definert ansvar. (jft ny studietilsynsforskrift)

§3-2.13 Kan tas ut. Er ikkje dette dekket av pkt 12?

§3-3.1 Er punktet nødvendig? Er ikkje dette dekket av pkt. 2

§3-3.3 Berre vise til nasjonale krav, ikkje til NOKUT spesielt

§4-3.1 m fl. Kva ligg i reelle kostnader? Kva med kostnader til ekskursjonar og spesielt materiell i enkelte emne/studier? Det bør stå styret, ikkje høgskulestyret, jfr tidlegare i forskrifta. Gjeld fleire punkt.

Kapittel 5. Person utan opptak. Er dette det samme som privatist?

§6-3.1 1. setning.... tilrettelagt studiesituasjon når dette er forenlig med studiets faglige krav. (tillegg)

§6-4. Generell kommentar. Kva er hensikten? Korleis sikre mangfold og fagleg rekruttering? slik det står kan det virke begrensande, samtidig skal informasjon til studentene ivareta kasts. Sjå på formuleringane

§6-5 ~~Arbeidsbelastning~~ erstatte med arbeidsomfang

§6-5.2 omfang bør vere minst 1700 timer, jfr studietilsynsforskriften

§7-2. Sjå på begrepsbruk: Emne-plan/-omtale og –beskrivelse vert brukt om kvarandre. Gjeld fleire §

Generell kommentar til pkt. 1-4: Har vi systema for å handtere dette på ein god måte?

Pkt. 3 og 4 kan slås saman

Pkt 3: Faglærer er ansvarleg for godkjenning av arbeidskrav. ~~Faglærer har ansvar for å kontrollere liste over alle som har fått godkjent arbeidskrav.~~ Slik liste Vedtak skal liggje føre seinast to veker før eksamen tar til

pkt 6: Kva er eksamensrett ved klage? Kan ein halde tilbake sensur?

§9-1. Ta ut. Unødvendig

§9-5.4rett til å melde seg opp til ny og utsett eksamen

§9-16.1 Stryke 10 studiepoeng. Er det fornuftig å sette grense på 10 sp?

§11-1

VEDLEGG 4
Oversyn inkomne høringsinnspel –

(3)

a. ~~Bachelornivå~~ (minst en av), erstatt med Syklus 1:

c. ~~Masterprogram~~, erstatt med Syklus 2:

1. ~~Fortrinnsvis ha førstekompetanse innen relevant fagområde, men minimum ha mastergrad innen relevant fagområde.~~ Skal normalt ha førstekompetanse innen relevant fagområde

(5)

b. Det skal oppnevnes to sensorer ved muntlig / praktisk eksamen. Ved selvstendig arbeid i høyere grad (masteroppgave eller tilsvarende), bacheloroppgave og ved klagesensur oppnevnes ~~to sensorer, hvorav minst én ekstern sensor~~. På andre eksamener bør det i tillegg til intern sensor hvert år bli benyttet ekstern sensor på minst 1/3 av emnene, slik at alle emnene i løpet av en treårs periode har hatt eksternsensur.

e. TA UT! Gjennomføres ikke.

Nytt punkt: Ved oppnevning klargjøres hvem som skal skrive begrunnelse for karakter.

(6)

c. UT (sensorene må bli enige)

§11-3

(6)

2. avsnitt: Vedlagt besvarelsen skal sensorveiledning og emneplan følge med. Klagen og eventuell begrunnelse skal ikke legges fram...

HØYRINGSINNSPEL

Sak	Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet
Hørings- instans (svarar)	Studieadministrasjonen – AL, HIB
Ev. prosess bak hørings- innspelet	Møte i studie- og praksisteamet mandag 31. oktober.

<p>Innspel Bruk fleire sider om det trengs</p>	<p>Kapittel 2. Gradar og utdanningar. Vitnemål og sluttdokumentasjon</p> <p>§ 2-1 (1):<i>Gradar og utdanningar</i> <i>b. Master, normert studietid ½ eller 2 år</i></p> <p>Vi antar at det her er snakk om en skrivefeil, og at det skal stå 1 ½ eller 2 år?</p> <p><i>e. Yrkesutdanning, grunnskulelærerutdanning 1.-7.trinn og 5.-10.trinn, normert studietid 5 år.</i></p> <p>Hvis det er snakk om å skille dagens 4-årige GLU fra fremtidens 5-årige GLU i pkt. C, er det feil å oppgi normert studietid til 5 år, da skal denne være 4 år. Dersom dette ikke er tanken, lurer vi på hvorfor grunnskolelærerutdanningen for 1.-7.trinn og 5.-10.trinn er ført opp under både punkt b og e?</p> <p>§ 2-2 (1): <i>Krav til samansetjing av graden bachelor</i> <i>c. Sjølvvald bachelorgrad (180 studiepoeng) med fordjupingseining på minimum 80 studiepoeng og breiddeeinging på minimum 30 studiepoeng. Kvar eining må vere fastsett som emne, fag, emnegruppe eller utdanning. Fordjupinga må innehalde eit sjølvstendig arbeid på minimum 15 studiepoeng i form av ei bacheloroppgåve, anna teoretisk arbeid, praktisk eller kunstnarleg arbeid, individuelt eller i gruppe.</i></p> <p>Vi mener at dette punktet bør utgå av forskriften, ettersom det er problematisk å vurdere innholdet i emner tatt eksternt som skal inngå graden, ettersom HVL som institusjon kun tilbyr grunnutdanninger.</p> <p>§ 2-3 (2): <i>Tillegg til namn for graden bachelor</i> <i>Grad som vert tildelt på grunnlag av sjølvvald bachelorløp med fordjupingseining får namnet «Sjølvvald bachelorgrad».</i></p> <p>Dersom HVL skal tilby å skrive ut vitnemål på selvalgt bachelorgrad, tilslutter vi oss at den bør hete «Sjølvvalgt bachelorgrad».</p> <p>Kapittel 4. Opptak, studierett og permisjon</p> <p>§ 4-2 <i>Studierett</i></p> <p>På AL sine utdanningar vil vi ha en del studenter som søker overflytting til andre institusjoner for å ta emner der og senere innpasse dem hos oss. Det må derfor etableres klare retningslinjer og regelverk for gjenåpning av studierett som ivaretar studentenes rettigheter. Det kan for eksempel være krav om at det skal ligge til grunn en forhåndsgodkjenning for innpassing av eksterne emner for at man skal få gjenåpnet studieretten.</p>
---	--

(3) Permisjon blir berre gjeve etter søknad med dokumentert grunnlag i foreldrepermisjon, sjukdom, verneplikt/sivilteneste eller krevjande verv i studentorganisasjonar, politiske- eller ideelle organisasjonar.

Vil ikkje studenter som driver idrett / musikk på nasjonalt toppnivå kunne få innvilget permisjon?

(5) Permisjon blir normalt ikkje gjeve i første semester etter opptak.

Vi vurderer det som uklart mellom pkt. 3 og 5. Hvilke vilkår skal gjelde for å innvilge permisjon i 1. semester? Er det de same årsakene som gjelder i pkt. 3? Dette bør klargjøres.

§ 4-7 (4):

Permisjon blir gjeve for eitt eller to semester etter søknad. Permisjon kan forlengast med ytterlegare eitt eller to semester etter ny søknad. Samanhengande permisjonstid kan ikkje overstige to år. Det vert til vanleg ikkje gjeve permisjon kortare periodar enn eitt heilt semester. Ved nokre studium, der organisering av praksis eller anna tilseier det, blir det til vanleg ikkje gjeve kortare permisjon enn eitt år.

Det står at sammenhengende permisjonstid ikke kan overstige 2 år. Hva med den TOTALE permisjonstiden i et studieløp? Dette må spesifiseres i forskriften, men en tydelig avgrensning på total tid. Slik det er formulert i forskriften nå, er dette uklart og kan mistolkes.

§ 4-7 (8):

Ein student som har fått permisjon skal ikkje betala semesteravgift, stadfesta studieretten eller ta eksamen i permisjonstida, jf. § 4-2.3.

Kan dette forstås som at studentene ikke for LOV til å betale semesteravgift når de er registrert med permisjon? Det er noen som ønsker dette med hensyn til fordeler og rettigheter. Dette kan med fordel avklares.

Kapittel 8. Praksis

Studieadministrasjonen noterer seg at tidligere innspill vedrørende praksis er tatt med i høringsutkastet.

Kapittel 9. Gjennomføring av eksamen

§ 9 -3 (1): Tidspunkt for eksamen. Eksamensplan

Tidspunkt for den enkelte eksamen kunngjøres på Studentweb. Endringer etter fristen for oppmelding til eksamen kan bare gjøres når det foreligger særlig tungveiende grunner.

Eksamensplanen bør også være tilgjengelig på nettsidene våre, både av hensyn til faglærere og administrasjonen.

(5): Tidspunkt for avvikling av ny eksamen kunngjøres på Studentweb senest 2 uker før aktuell eksamen. Ny eksamen skal være avviklet innen utgangen av påfølgende semester.

Dersom det legges opp til at ny eksamen skal gjennomføres innen andre uken i januar for høstsemesteret og slutten av juni for vårsemesteret, må avdelingsledelsen ved AL se nærmere på dette, ettersom det vil gi konsekvenser for undervisningsstart / undervisningsplaner etc.

Kapittel 11. Sensur

§ 11-1 (3): Sensur

Dekan oppnevner sensorer etter forslag fra fagansvarlig, for inntil 3 år om gangen. Oppnevning skal gjelde både ordinær eksamen og eventuell påfølgende ny / utsatt eksamen. Sensor må ha følgende kvalifikasjoner:

a. Bachelornivå (minst en av):

Minimum ha mastergrad innen relevant fagområde.

Gjennom yrkespraksis være særlig kvalifisert innen vedkommende fag.

b. Videreutdanning som bygger på bachelorgrad eller tilsvarende:

1. Minimum ha mastergrad innen relevant fagområde.

c. Masterprogram:

1. Fortrinnsvis ha førstekompetanse innen relevant fagområde, men minimum ha mastergrad innen relevant fagområde.

Det bør spesifiseres kvalifikasjonskrav for dem som skal sensurere på PhD-nivå i et eget punkt.

(5): Følgende kvalitetsikring skal inngå i sensurordningen:

b. Det skal oppnevnes to sensorer ved muntlig / praktisk eksamen. Ved selvstendig arbeid i høyere grad (masteroppgave eller tilsvarende), bacheloroppgave og ved klagesensur oppnevnes det to sensorer, hvorav minst én er ekstern. På andre eksamener bør det i tillegg til intern sensor hvert år bli benyttet ekstern sensor på minst 1/3 av emnene, slik at alle emnene i løpet av en treårs periode har hatt eksternsensur.

Gjelder reglene for sensurering også på PhD-nivå? Bør det være ekstern sensur hvert år på dette nivået?

§ 11-2 (4): Karakterskala. Utrekning av endelig karakter

Grensen mellom bestått / ikke bestått vurdering kan settes høyere enn grensen mellom E og F.

Det bør tydelig fremgå hvor mye strengere slike emner skal vurderes, med nødvendig spesifisering. Dette er tilbakemelding fra flere praksislærere.

Sak	Forskrift om studium og eksamen ved HVL
Høyringsinstans (svarar)	Forskerforbundet V/HB – Kristin R.C. Hinna
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Behandlet av lokallagsstyret
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Kapittel 1. Bruksområde og definisjonar Det står «(1) Denne forskrifta gjeld for alle utdanningar ved Høgskulen på Vestlandet.» Er vidareutdanningar (inkludert kurs i regi av EVO kontoret) også omfattet av denne forskriften? Hva med Dykkerutdanningen? Under definisjonar kan man oppfatte et det omfatter av bruksområdet, men bør presiseres her også.</p> <p>Kapittel 2. Gradar og utdanningar. Vitnemål og sluttdokumentasjon §2-1 til d) man kan ikkje ut frå punktet se hvilken ph.d. grad dette gjelder. I pkt c) og e) fremkommer det av graden hvilken utdanning masteren er gitt innen e) gjelder det 8-13? Kva med yrkesretta lærerutdanning? Grad og tittel her?</p> <p>I § 2–3 (2) blir det foreslått at selvalgt bachelorgrad får navnet «sjølvvald bachelorgrad» - støttes</p> <p>§2-11 pkt 5): FF ønsker at man på karakterutskriften/vitnemålet oppgir hvilken av campusene studenten har tatt utdanning ved</p> <p>Kapittel 3. Studieprogram og studieplaner §3-1, det står at et emne skal normalt ikke skal være mindre enn 5stp. Bør man ha et øvre grenes? Et program er en samling på 30st eller mer.</p> <p><i>§ 3-2 Oppretting og nedlegging av studieprogram. Fagleg ansvar</i> Strukturen, tilpasningsavtalen og kollegiale organ er per i dag ikke fastsatt. Her bør man legge opp til at man ved et eventuelt kollegiale organ/fakultetsstyre/råd) kan avgjørelsen om opprettelse og nedleggelse av styre skje i samråd/vedtas av kollegiale organ/fakultetsstyre/råd)</p> <p>Kapittel 4. Opptak, studierett og permisjon § 4-2 Studierett Pkt 3a) har vi landet på at systemet vi skal bruke er StudWeb? Det bør skrives slik at det er uavhengig av system som brukes. Pkt 4 a-c) synes rimelig</p> <p>Pkt §4-3 pkt 1 – reelle kostnader: det som er omtalt i emneplan? Det bør kanskje nevnes om det er det som menes.</p>

§ 4-4, det står ikke noe om inntak på særskilt grunnlag – bør det inn?

§4-6 pkt 3 – sett inn et § før 4-6

Ellers støttes pkt.ene

§6-2 pkt1) hva betyr fastsatt frist? Her bør det gis mer eksakt tidspunkt

§6-4 normalspråk er norsk, men vi kan oppleve at ved sein tilsetning av nye kollega vil undervisningsspråket bli skandinavisk. Det bør kanskje tase høyde for det i emneplaner der man kan se dette problemet oppstå.

§6-6 pkt 2) det er litt ulikt formulert i emneplaner – bør samkjøres med prosjekt akkreditering av GLU der man ha inne i planene dette med obligatorisk fremmøte

§8-2 pkt 2) politiattest må være levert ved opptak dere det er påkrevd en slik type attest. Vi opplever at studenter går ut i praksis uten politiattest og mister studieplass når attesten endelig fremlegges. Svært uheldig.

Kapittel 9. Gjennomføring av eksamen

Det er gitt to prinsippbestemmelser i §§ 9-1 og 9-2. Disse gir føringer for undervisning- og eksamenssted for studentene samt føringer for digitalisering og utstyr studenten selv har ansvar for i tråd med endring i egenbetalingsforskriften.

Det bør vises til at også ha ansvar for ha de nødvendige programvare installert som kreves til studium og gjennomføring av eksamen.

§9-3 pkt 3) studenter leser lite e-post. Melding via SMS eller andre medier i tillegg?

§9-5 pkt 3) et begrenset antall ganger?

§9-7 pkt 5) det står nevnt far og medmor (lesbiske forhold), men hva med medfar i homofile par? Vet ikke om det skilles her

§8-8 her står det ikke noe om at hjelpemidler skal/kan bli kontrollert. Ber ikke det stå som et pkt.

Kapittel 11. Sensur og klage på sensur

§11-1 pkt 5b) « På andre eksamener **bør det** i tillegg til intern sensor hvert år bli benyttet ekstern sensor på minst 1/3 av ...» Her ønskes det endtes til **skal det**

Kapittel 12 Utfyllende regler

Ingen kommentarer til kapt. 12

Sak	
Høyringsinstans (svarar)	Utdanningscenteret (studieadministrasjonen), HSH
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Innspelet frå eksamens- og studiekonsulentteamet , studiesjef og FS-koordinator , vert levert i eit felles høyringssvar
Innspelet Bruk fleire sider om det trengs	<p>§ 2-2 Krav til samansetjing av bachelor Fordjupinga må innehalde eit sjølvstendig arbeid ei oppgåve/prosjekt (jamfør definisjonar §7-3 (8) på minimum 15 studiepoeng i form av ei bacheloroppgåve, anna teoretisk arbeid, praktisk eller kunstnarleg arbeid, individuelt eller i gruppe.</p> <p>§ 2-11 Vitnemål og karakterutskrift (6) Me er samde i at studentar som tek ny eksamen etter å ha mottatt vitnemål for fullført utdanning, får dette dokumentert med karakterutskrift.</p> <p>(7) Me meiner at ein student som klagar på karakter etter å ha fått vitnemål, må levere inn vitnemålet før klagen blir registrert, ikkje etter at resultatet eventuelt blir endra. Då kan ein risikere at dei ikkje vil levere det inn, eller at det har vore brukt i mellomtida.</p> <p>(11) Det skal ikkje førekome merknader i på vitnemål eller karakterutskrift. (Studentar utan opptak skal ha oppnådd same læringsutbytte som dei ordinære studentane uavhengig av vurderingsform).</p> <p>§ 4-2 Studierett (3) Me er nøgde med at fristane vert sett til 1. september og 1. februar. Dette gjer at fagavdelinga får raskare oversikt over reelt studenttal, me får betre tid til å klargjere for rapportering, og det vert lettare å planlegge eksamen.</p> <p>(5) Studieretten fell automatisk bort når studieprogrammet er fullført og greidd. Det same gjeld emnestudentar når eksamen er gjennomført, Det same gjeld dersom studenten sjølv trekk seg frå studiet, eller seier frå seg studieretten for å nytte høvet til å gå opp til eksamen i eit emne som «person utan opptak», jf. § 5-1 (2) a.</p> <p>§ 4-4 Utdanningsplan og studieprogresjon (3) I studieplanen kan det fastsetjast krav om studieprogresjon, som studenten må oppfylle for å gå vidare til neste semester eller studieår. Studentar som ikkje fyller slikt krav til progresjon, kan bli flytta ned eitt kull og får justert utdanningsplanen for å henta inn manglande progresjon. Me er veldig nøgd med denne</p> <p>(4) Utdanningsplanen kan endrast etter skriftleg avtale mellom studenten og høgskulen. Total studietid kan ikkje gå ut over maksimumstid i § 4-2 (4). Studenten er sjølv ansvarleg for å få justert utdanningsplanen sin innan fristane for semesterregistrering, jf. 4-2 (3).</p> <p>§ 4-6 Tap av studierett (4) Me er nøgde med at ein student som i 3 semester på rad ikkje oppnår noko studiepoeng i studieprogrammet han/ho er teken opp til, taper studieretten.</p> <p>§ 4-7 Permisjonar (1) Me ynskjer ikkje at det skal vere frist for å levere permisjonssøknad. Kva viss ein student blir sjuk /gravid etter fristen?</p> <p>§ 6-6 Frammøte til undervisninga og annen obligatorisk studiedeltaking (3) Fråvær frå obligatorisk undervisning og liknande andre obligatoriske aktivitetar blir handsama etter regelverket om arbeidskrav jf § 7-2. Studentar med verv i</p>

studentdemokratiske organ, råd eller utval ved Høgskulen på Vestlandet, kan **etter søknad** få gyldig fråvær frå obligatorisk undervisning.

§ 7-1 Vurdering

(3b) Me meiner at ny eksamen skal vera tilgjengelig for studentar med trekk/avbrutt eksamen.

§ 7-2 Arbeidskrav

(1) Arbeidskrav i undervisning og praksis skal gå fram av studieplanen og/eller emneomtalen. Arbeidskrava (til dømes 80 % oppmøte) skal vere «forutsigbare» for studentane og bør difor vise i emneomtalen i studiehandboka .

§ 7-3 Vurderingsformer

(8) Det blir nytta følgjande vurderingsformer ved Høgskulen på Vestlandet:

Her må **praksis inn som ein vurderingsform og skriftleg eksamen må endrast til skriftleg skuleeksamen.**

§ 8-4 Ikkje bestått praksis

(4) Dersom en praksisperiode vurderes til ikke bestått, må hele praksisperioden tas om igjen. Vi ønskjer å ta vekk ~~for studenten kan gå vidare i studiet~~ då dette kan få store konsekvensar i forhold til progresjonen for einkilde utdanningar (til dømes for GLU) . Ved Høgskolen Stord/Haugesund vert dette i dag regulert i form av forkunnskapskrav .

§ 9-2 Digitalisering og utstyr

~~(1) Skriftlig skuleeksamen skal som hovedregel utvikles digitalt, men kan også utvikles med penn og papir.~~ Foreslår at punkt 1 kan fjernast sett i samanheng med §7-3 (8) , då blir dette punktet unødvendig.

§ 9-4 Vilkår for å gå opp til eksamen

(4) Me er nøgde med at dette slås fast, men det bør vera omformulert slik at det kjem tydeligare fram kva som er fristen. På denne måten vert det og lettare å sakshandsame. Forslag til endring: «For student på studier eller emne med deltakaravgift, vil undervisnings- og vurderingsmeldingane trekkast om deltakaravgifta ikkje er betalt innan fristen for semesterregistrering.»

§ 9-6 Trekk frå eksamen

~~(1) Trekk frå eksamen må skje på StudentWeb seinast 14 dagar før eksamensdato. Trekk fra eksamen må skje på StudentWeb.~~

Kommentar: Kva med trekkfrist ved mappe , heimeeksamen og prosjektoppgåve?

(3) Sykdom under eksamen må dokumenteres med legeattest. Dokumentasjonen skal være levert høgskolen eller poststemplet senest tre ~~dager~~ **virkedager** etter eksamensdagen.

§ 9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen.

(3) Me er ueinige i at trekk/avbrot under eksamen ikkje skal gi rett til ny eksamen. Studentar som ikkje ønskjer å gjennomføre ordinær eksamen, men som vil ha rett til ny eksamen må etter dette forslaget skrive noko på eit eksamensark og levere inn. Ein kan her risikere at ein sensor får 25 oppgåver å rette, kor 5 av oppgåvene berre har teksten «God jul» og vert sett til F, i staden for at han berre får 20 reelle oppgåver. Dette vil føre til auka -og i våre auge unødvendige- kostnader for fagavdelingane.

...må dokumentasjonen være levert høgskolen eller poststempelt senest tre **virkedager** ~~dager~~ etter at eksamen...

(8) For studieprogram, der det blir kravd at den aktuelle eksamenen er bestått før vidare studieprogresjon tillaten sin, kan høgskulen **ved særskilde høve** fastsetje om det skal arrangerast ein ekstra ny eksamen innan neste ordinære eksamensavvikling.

(11) Me er nøgde med at ekstraordinær eksamen vert gitt i 1 år etter siste ordinære.

§ 9-8 Gjennomføring av skriftlig eksamen under tilsyn

(2) Vesker, mobiltelefonar, klokker og hovudplagg ~~og lignende~~ skal plasserast til tilvist plass frå eksamensvaktane.

(15) Ved digital eksamen som er basert på bruk av egen bærbar datamaskin, må eksamenskandidaten ~~melde behov~~ som har behov for å låne PC søkje innan frist fastsett av høgskulen. Eksamenskandidatar som nyttar eigen bærbar datamaskin er sjølv ansvarleg for å ha lasta ned naudsynt programvare før dei møtar i eksamenslokalet.

§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen

(3) ~~Søknad om tilrettelegging må framsetjast~~ Det må søkjast om tilrettelegging seinast 1. september for haustsemesteret og 1. februar for vårsemesteret.

Vi vil fjerna denne : ~~Oversittelse av fristen vil som hovedregel medføre at søknaden blir avvist.~~ Her må det vere rom for skjønn. Dessutan kan slike presiseringar i ein paragraf, undergrava andre føresegner om fristar utan slik presisering.

(5) Eksempler på særordning ved eksamen kan være:

- a. Utvida eksamenstid ved **skriftleg** skuleeksamen (jamfør definisjonar i §7-3 (8)
- h. studentar som ammer kan søke om tid til å amme i samband med skriftleg skuleeksamen.

Då punkt 7 ikkje er ein tilrettelegging , foreslår vi å flytte dette punktet til § 9-12 (som punkt 5):

(7) «Ved utsettelse av innlevering av hjemmeeksamen, kan høgskolen innvilge utvida tid, hvis det umiddelbart og ved skriftlig legeerklæring kan dokumenteres at forsinkelsen f.eks. skyldes egen akutt sykdom eller sykdom / dødsfall / ulykke (nødstilfelle) i nær familie. Ved innlevering av mappevurderingar eller oppgaver av lengre varighet vurderes muligheten for en forlenget frist i hvert tilfelle.

Det kan innvilges inntil 1 døgn ekstra tid på hjemmeeksamener/prøver med varighet på 1 uke, inntil 2 døgn for hjemmeeksamener/prøver med varighet på 2 eller 3 uker og inntil 1 uke for hjemmeeksamen/prøver med normert varighet på 4 til 7 uker. I helt spesielle tilfeller kan det innvilges utvidet tid utover dette.»

(9) Eksamenskandidater med annet morsmål enn norsk, svensk eller dansk, kan etter søknad gis utvidet eksamenstid og / eller bruke PC med retteprogram de 4 første semestrene de er registrert som student ved høgskolen eller har bekreftet utdanningsplan. Eksamenskandidater med norsk 3-årig videregående skole og eksamenskandidater med norsk statsborgerskap behandles som om de har norsk morsmål.

Primært ønskjer vi å ta vekk dette punktet. Dersom det likevel vert bestemt at det skal være særordningar for studentar med anna morsmål enn skandinavisk, ønskjer vi å ta

vekk ekstra tid og redusere til: «...kan etter søknad bruke PC med retteprogram de 2 første semestrene de er registrert som student ved høgskolen.....»

§ 9-15 Eksamensforsøk

b) Studenten mangler maksimalt 30 studiepoeng for å fullføre sin ~~bachelorgrad~~ grad.

§ 11-2 Karakterskala. Utrekning av endelig karakter

(5) ~~Alle deksamener som inngår i felles karakter skal ha samme vurderingsuttrykk.~~

Dette vil skape problemer i de tilfellene hvor man har både praksis og vurdering som en del av samme vurderingskombinasjon.

(7) Når resultatet av flere eksamener eller deksamener inngår i en samlet karakter, benyttes flg. omregningsskala: ~~A=5, B=4, C=3, D=2 og E=1~~. Det benyttes vanlige forhøyningsregler. Treng omrekningskala stå her, i så fall må vi ha samme skala som vert nytta i FS A=1, B=2, C=3 , D=4 og E=5.

§ 12-3 Overgangsordningar

1 Er det motstrid mellom ny og gammel forskrift legges den løsningen til grunn som er til gunst for studenten ut vårsemesteret 2017.

Kommentar: Dette er kort frist i forhold til studentar med oppstart 2012 eller tidlegare , som vert råka av progresjonskrav, i forhold til lengda på studierett . Desse vil ha brukt opp antall år og må da søkje utdanninga på ny, noe som kan føra til at dei må fullføra etter ny studieplan.

Sak	Forskrifta om studium og eksamen ved HVL
Høyringsinstans (svarar)	Høgskulen i Sogn og Fjordane, avdeling helsefag
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Leiarmøte på Avdeling for helsefag Alle ved avdeling har fått mogleiken til å komma med innspel via e-post
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>§9-16 Det er ynskjeleg å behalde ordninga med at studentar kan ta ny eksamen i eit emne dei har bestått om det alt er studentar som har rett på utsatt eller kontinuasjonseksamen.</p> <p>§9-10 Ynskjeleg frå vår side å kunna gi individuell karakter på gruppeeksamen.</p> <p>§9-16 (4) Det er ynskjeleg å halde på ordninga med at det er mogleg å forbetra karakteren på bachelor- og masteroppgåva, sjølv om studenten har fått karakteren bestått.</p> <p>§2-1 (b) Der det står «Master, normert studietid ½ eller 2 år» bør det skrivast at 1/2års master er eit mastertillegg. No kan det lesast som om at ein kan ta ein master på 1/2år.</p> <p>§11-1 (5) d Instituttleiari/seksjonsleiari bør ikkje ha ansvar for godkjenning av eksamensoppgåve. Det bør vera ekstern sensor sitt ansvar så langt det lar seg gjera.</p> <p>§9-15 (b) Kva me master? Her er berre bachelor nemnd.</p> <p>§9-16 (1) Må stå noko om kva som skjer om studenten strykk for andre gong.</p> <p>§11-1 (5) a. og §11-3 (6) Me meiner at det bør stå at sensorrettleiing og emneskildring SKAL leggast ved både på ordinær eksamen og ved klage på eksamenskarakter</p> <p>§11-1 (2) dette er ikkje i samsvar med «Lov om universiteter og høyskoler» 3-9 Eksamen og sensur (4). Der står det: «Sensuren skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid.» Heilagedagar er ikkje «Særleg grunnar».</p> <p>§10-1 (6) Her bør ein vurdera om det skal stå at ein kan bli miste retten til å studera ved alle norsk universitet og høgskular i samsvar med «Lov om universiteter og høyskoler»</p> <p>Generelle kommentar:</p> <p>I følgjebrevet til forslaget til forskrifter for studium og eksamen, står det at forskrifta skal vera eit arbeidsverktøy for tilsette ved HVL. Me meiner at den også skal vera eit verktøy for studentane, dette forslaget som er presentert her er veldig utfyllande og ikkje særleg tilgjengeleg for studentar.</p> <p>Forskrifta bør heita «Forskrift for studie og eksamen...», studie er eit meir naturleg ord enn studium. Me meiner at det i heile dokumentet er fordelaktig å bruka studie framfor studium. Dei som det naturleg å samanlikna seg med som UiT, UiB og UiO brukar alle studie og ikkje studium.</p> <p>Forskrifta må vera konsekvent i bruken av ordet studieprogram og ikkje bruka ordet studie når ein meiner studieprogram.</p> <p>Ein bør i forskrifta unngå å snakka om at studieretten er knyta til ein studiestad. Til dømes i § 4-2 (2). Målet med fusjonen er jo mellom anna at studentane skal</p>

ha mogleiken til å ta emne med andre studiestadar. Samtidig må ein få fram at ein er tatt opp til studie «sjukpleie i Førde» og at ein ikkje kan velja studiestad fritt etter opptak.

Kapittel 5 Person utan opptak er uklart for oss. Me lura mellom anna på korleis det er mogleg å få ta eksamen i eit emne ein ikkje har fått opptak til.

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	Viserektor for utdanning, Høgskulen i Sogn og Fjordane
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Drøfting i Seksjon for utdanning
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Vi har følgjande framlegg til kommentarar og endringar (markert med kursiv eller overstrykingar) i forskriftsframlegget:</p> <p>Generelt: Forskrifta nyttar omgrepet <i>studium</i> mange stader det etter forskrifta sin definisjon vil vere korrekt å nytte <i>studieprogram</i> Det vert foreslått å nytte omgrepet <i>kopi- og læremiddelavgift</i> i staden for omgrepet <i>reelle kostnader knytt til læremiddel</i> dersom styret sluttar seg til at HVL skal ha ein slik avgift.</p> <p>§ 1-2 Definisjonar (5) Stryke <i>eller studium</i></p> <p>§2-1 Gradar og utdanningar (1) e. Yrkesutdanning, grunnskulelærerutdanning 1.- 7.trinn og 5.-10. trinn, <i>normert studietid 4 år</i></p> <p>§2-4 Krav til samansetjing av graden master (5) Emne <i>og vidareutdanning</i> på bachelornivå kan som hovudregel ikkje inngå i mastergraden.</p> <p>§3-1 (4) Nullkurs. <i>Kan vi finne ein felles definisjon som også kan omfatte emne på 0 stp som me har på eiendomsmeistring, sjukepleie og vernepleie (medikamenttest, farmakologi)?</i></p> <p>§4-2 Studierett (3) b. Berre studentar på studium på 60 sp og meir har utdanningsplan. Punktet her blir såleis misvisande for mange studentar, særleg på vidareutdanningar og oppdragsstudium.</p> <p>Foreslår slik formulering:</p> <p>a. Registrere seg på StudentWeb b. Betale semesteravgift og <i>kopi- og læremiddelavgift</i> (jf forslag frå arbeidsgruppe) i samsvar med §4-3. c. Godkjenne utdanningsplanen <i>dersom studieretten gjeld studium med utdanningsplan</i></p>

For vidareutdanningar med oppstart utanfor ordinær studiestart, er fristen for å stadfesta studieretten 14 dagar etter oppstart. *EVU-studium kan ha andre ordningar.*

(5) 3. setning: studenten sjølv trekkjer seg

(6) Kommentar: Vi ber gruppa vurdere om det skal opnast for at studentar kan søkje om å få *utsett tildeling av vitnemål*. Det vil gi studenten høve til å forbetre greidd karakterar for emne tatt det siste året av studiet og få eit originalt vitnemål. Ein føresetnad må vere at studenten ikkje har brukt opp tida som følgjer med utvida studierett.

§4-3 Semesteravgift og andre studentavgifter

(2) Foreslår å stryke denne bestemmelsen, då høgskulen ikkje tilbyr emne som strekkjer seg over fleire semester utan at det er eksamensavvikling med krav til betaling av semesteravgift .

§ 4-6 Tap av studierett

(2) Foreslår følgjande endring: Ein student som har brukt alle forsøk (jf. §§8-5 og 9-15) i eit emne, ein eksamen eller praksisperiode utan godkjent resultat, ~~og dermed blir stoppa av progresjonskrav (jf. § 4-4(3)),~~ taper studieretten.

(3) Det finst ikkje tekniske ordningar i FS som fangar opp dette.

§ 4-7

(1) Det bør vere ei formulering som gjer det mogleg å søkje permisjon etter fastsett frist, dersom det oppstår eit behov seinare i semesteret.

Bør (2) og (3) byte plass, slik at det kjem tidleg fram på kva grunn ein kan få permisjon?

§9-1 Eksamensstad

(1) Digitaliseringsprosjektet vurderer ei formulering som gjeld studentfleksibilitet innan 3-5 år: «Alle studentar har fridom til å veksle mellom å vere fysisk til stades, og å arbeide via nettet.» Om dette vert eit utgangspunkt for HVL bør det leggast opp til eksamensfleksibilitet i høve studiestad.

~~(2) Studentene skal være likestilte uavhengig av studiested.~~

Dette vil gjelde alle forhold, litt søkt å ha det skrive inn berre under eksamen.

§ 9-2 (1) Skriftlig skoleeksamen skal som hovedregel avvikles digitalt (jf §7-3 (8)).

§9-3, (3) «..... varsles studentene på e-post *og/eller sms*

§9-4 (3) For å gå opp til eksamen må studenten ha betalt semesteravgift *og kopi- og læremiddelavgift*, stadfesta utdannings..

Bør kome fram at det ikkje er berre semesteravgift dei skal betale, ref 4-3 (1)

§9-6 (2) Foreslår følgjande endring: *Trekk under eksamen vert rekna som ikkje greidd vurdering og tel som eit forsøk, med mindre dette skuldast sjukdom.*

Det er ikkje rett å gi karakteren ikkje bestått utan at oppgåva har vore til sensur.

§9-7 (9) Er det definert kva ein prøve er? Foreslår å byte ut ordet ~~bortvisningstida~~ med *utestengingsperioden*.

§9-11 Gjennomføring av gruppeeksamen

Framlegg til nytt punkt

(2):Dersom ein student meiner at ein skriftleg gruppeeksamen ikkje reflekterer vedkommande sitt kunnskapsnivå, kan studenten innan neste virkedag etter eksamen/innleveringsfristen søkje om å gå opp til individuell tilleggseksamen. Dekan avgjer slike søknadar.

§9- 12 Nytt pkt: Heimeeksamen skal som hovedregel avvikles digitalt

§9-13 Korleis klage på avslag på tilrettelegging? Står i høyringsbrevet at fristen for å søke er flytta fram for å ha betre tid til å klage på avslag.

§9-15, (2) Det må stå kven som tek avgjerd i slike saker. Vi foreslår *dekan*.

§9-13 (5) og (12) og 10-1 (3) a. ~~skriftleg skuleeksamen under tilsyn~~ – bør endrast til *skriftleg eksamen*.

Kapittel 11:

Vi foreslår at det vert tatt inn følgjande formuleringar på høveleg stad i dette kapitlet:

Alle eksamenar/sluttvurderingar i emne eller fag som skal inngå på vitnemål eller karakterutskrift, skal vere sensurerte av minst to sensorar.

Ved sensur av det sjølvstendige arbeidet i mastergrad, jf. forskrift om krav til mastergrad § 6, skal studenten sin rettleiar ikkje vere medlem av kommisjonen som sensurerer arbeidet.

Sak	
Høyings- instans (svarar)	Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen
Ev. prosess bak høyrings- innspelet	Arbeidsgruppe for arbeid med denne aktuelle høyringa
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Aller fyrst vil Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen på det sterkaste kritisera det faktum at studentar ikkje har vorte inkludert i arbeidet med utkastet til studieforskrift. Me meiner det å halda studentane utanfor denne prosessen er lovstridig. Om ein likevel vil prøva å heimla ei slik avgjersle med at arbeidsgruppa ikkje er eit kollegialt organ, skal det óg takast omsyn til at når noko som har så mykje å seie for studentar skal arbeidast med, så er ein slik mangel på inkludering rett og slett ikkje representativt for tida me lev i. Me håpar dette vil verta teke vidare i prosessen.</p> <p>Som venta, så har studentane mykje å seia på denne forskrifta, som til sjuande og sist skildrar våre rettar og plikter i høgare utdanning ved institusjonen. Etter mykje arbeid, har me sett ned våre punkt for kommentar. Me har strukturert høyringssvaret vårt i nummerert rekkefølge. Dvs. at me kommenterer dei aktuelle punkta i same rekkefølge som dei står skrive i utkastet til forskrift, med unntak av eit punkt som må sjåast i samanheng med eit tidlegare punkt.</p> <p>Me seier ikkje noko me ikkje meiner, men det må likevel presiserast på det sterkaste at nokre av punkta i svaret er i høgste grad viktigare enn andre. Medan nokre kommentarar har bakgrunn i manglande definisjonar og behov for utdjupingar, munnar nokre få ut frå ei heilt fundamental usemje med det som er foreslått. Dei sistnemnde ber me om at vert lagt ekstra stor vekt i ferdigstillinga av dokumentet. Punkt som må sjåast på som særskild viktige er:</p> <p>§2-11 (4) §4-7 (8) §5-1 (2) §6-1 (3) §8-4 (5) §9-5 (3) og (4), samt §9-7 (2) §11-1 (5) a</p> <p>§ 2-8 Me meiner at ein ikkje skal straffast for å ta fleire studiar. Om Det er slik at ein ikkje skal lønnast to gonger for det same, så meiner me at måten å arbeida med det på er å betra høva for godskriving. Om ein student ikkje treng ta eit fag som overlappar med det han/ho har frå før, så vil det betra ståa her.</p> <p>§2-10 (3) I punktet sett ein ei maksimal grense for kor mange studiepoeng som kan ha overlapp i ein bachelorgrad. Her meiner me at medan det kan passa for fag på til</p>

dømmes avdeling for ingeniør og økonomifag som har fleire fag som gjev få poeng, så kan det passa dårlegare på til dømes avdeling for lærarutdanning, kor ein ser mange fleire fag som gjev fleire studiepoeng. Ei grense som er fastsett basert på kor store faga er, ser me på som meir hensiktsmessig.

§2-10 (4)

Kvifor skal ein ikkje tillata fagleg overlapp i ein mastergrad med omfang inntil 120 studiepoeng?

§2-11 (4)

Her skal det inn at det skal koma fram av vitnemålet kva for stad/campus studenten har studert ved. Det einaste som trengs er eit ekstra komma. Dette er særst viktig for studentane ved det som no er Høgskolen i Bergen, og ved fleire andre campus. Det er fleire grunnar til dette. Mellom anna vil det medverka til at det faglege fokuset og den faglege eigenarten som finst på kvar studiestad kjem fram av vitnemålet.

For å få dette inn i forskrift, foreslår me at ny tekst vert følgjande: «(...) innehalde opplysningar om kvar studenten har studert ved institusjonen, kvart enkelt emne tatt ved Høgskulen på Vestlandet med kode, namn på emne, studiepoeng, karakter og karakterfordeling per emne og kva semester eksamen er avlagt.» **Legg til studiestad for utdanninga ved HVL**

§2-11 (12) og §5-1 (3) c

Desse to paragrafane stiller me oss noko spørjande til når sett saman.

§2-11 (12) seier at elevar ved vidaregåande får studiepoeng ved fullførte emne når dei fyller krava til opptak, medan 5-1 (3) c seier at ein person utan opptak må leggja fram dokumentasjon på studie-/realkompetanse. Det einaste scenarioet me kan sjå for oss, som krev slike presiseringar som det vert gjort her, er om ein person som alle reie har fullført ei vidaregåande utdanning, søker seg inn på ei ny vidaregåande utdanning, og ønskjer å ta fag ved høgare utdanning under vegs i den andre vidaregåande utdanninga si.

§3-1 (6)

Her vert det nytta mykje skrift for å skildra kva fleire forskjellige planar og einingar er. Me saknar ei liknande skildring av kva ein emneplan er.

§3-2 (11)

I paragrafen før, som omhandlar kva som skal skje ved endringar i studieprogram, står det at det skal sikrast at studentar får fullført på normert tid. Dette meiner me at skal inn som eit punkt under kva som skal skje ved nedlegging av studium óg. Slik det står no, har ikkje studentar som har byrja på eit studium krav på å få fullført. Ein student som har vorte teken opp til dømes til eit 3-årig program, skal ikkje verta skadelidande fordi Høgskulen treng å avvikla programmet deira ved seinare tid. Dette skal gjelda anten studenten har 1 år igjen, 2 år igjen, eller mange fleire att.

§4-1 (2)

Me spør oss sjølve om me ikkje er komen så langt no at slikt kan hentast digitalt. Om det er slik at det kan det, så ser me ikkje kvifor det er naudsynt å krevja dette av studentane.

§4-2 (4) b

Det ser ut til å mangla eit ord der.

§4-3 (3)

Her må det presiserast kva «reelle kostnader knytt til læremiddel» er for noko. Kven om det er laust definert, kven har då ansvaret for å tolka dette ved aktuelle høve?

§4-6 (3)

Kvifor er dette sett til fem år, og ikkje tre slik det er ved fleire andre insitusjonar i dag?

§4-6 (5)

Kva meinast med «klandreverdige framferd»? Terskelen for å klandra er skiftande, frå person til person. Dette er eit omgrep som vert nytta i omtalar av renomé og liknande elles i samfunnet, og i den grad det vert nytta knytt til faktiske vedtak så er det som regel knytt til arbeidsgjevarar sine høve til å sparka sine tilsette og. Me meiner at høgskulen – i sine forskrifter – ikkje bør nytta eit slikt omgrep, då ein som følgje vil få høgare grad av skjønsmessig vurdering i saker om utestenging.

§4-7 (3)

Me meiner at omsyn bør takast ovanfor studentar som til dømes får tilbod om særskild relevant arbeidserfaring i studietida. Slike tilbod er ikkje alltid langvarige. Dette kan sikra gjennomstrøyming framfor brot i studia.

§4-7 (5)

Medan me er glade for at «normalt» er del av punktet, så er me usikre på årsaka til punktet i sin heilskap. Kva for problem skapar det at studentar tek permisjon fyrste semester i staden for seinare? Ein kvar permisjonssøknad vil få individuell vurdering. Det er då uansett opp til ansvarlege personar å avgjere om årsaka er gyldig.

§4-7 (8)

I dag er det praksis for at studentar i permisjon skal ha høve til å ta ny ordinær, ny utsett eller ny eksamen. Følgjeleg kan desse óg betala semesteravgift. Dette er noko som er kritisk av forskjellige grunnar. Mellom anna er dette noko som frikjøpte/honorerte studentpolitikarar nyttar for å sikra at dei kan halda studieprogresjon etter avslutta verv. Om dette punktet vert realisert, vil det vera eit steg tilbake for den nye høgskulen. Om det er slik at ein trur at dette vil sikra gjennomstrøyming ved at færre tek permisjon, så har ein gløymd kva permisjon er til for. Det er til for at studentar som ikkje har kapasitet til ordinær studieprogresjon, skal få ein pause. Dette treng ikkje vera synonymt med nekning av all tilgang til høgare utdanning.

§5-1 (2)

Første del av punktet seier at dersom ein student søker seg inn på eit emne som person utan opptak, så vil han/ho mista studieretten sin på studieprogram dersom emnet han/ho har søkt på er del av same studieprogram. Altså om eg studerar norsk på lærarutdanninga, og av ein eller annan grunn melder meg på ein norsk-eksamen som student utan opptak, så mister eg studieretten min. Andre del seier at det same ikkje gjeld dersom ein søker seg inn på eit fag på til dømes ei anna avdeling. Altså, eg som lærarstudent vil ikkje få same straffa om

eg melder meg opp til eksamen i til dømes eit mattefag på avdeling for ingeniør og økonomifag.

Det viser seg å vera vanskeleg å kommentera på dette punktet, då det er vanskeleg å forstå noko ved det. Er det eit utbreidt problem at studentar melder seg på fag dei allereie har? Er det eit alvorleg problem ein må hanskast med ved å straffa studentane i slik grad? Er det for å hindra at studentar nyttar dette i staden for kontinuasjonseksamen? Om dette er eit problem, kvifor er det ikkje det når dei melder seg på eksamenar ved andre program?

§5-1 (5)

Kva meinast her med «ope undervisning»? Og følgjeleg, kva er då undervisning som ikkje er ope? I høgare utdanning og ved den framtidige Høgskulen på Vestlandet rår det eit grunnprinsipp om at all undervisning skal vera ope. Her trengs det ei presisering på 1. Kva ein legg i dei to nemnde omgrepa, og 2. kva for tilfelle ein ser for seg at det vil verta aktuelt å «lukka» undervisning. Slike presiseringar treng ikkje vera del av forskrifta, men må likevel stå ein stad. Til dømes i fag- og/eller studieplanar.

§5-2 (3)

Kor stor fagleg overlapp må til for at fag skal reknast som «tilsvarande» i innhald? Skal dekan avgjera dette i kvart særskild tilfelle?

§6-1 (3)

Dette skal endrast til «Praksis, forkurs og liknande kan – i samråd med studenten – avviklast utanfor utanfor studieåret.»

I same forslag til forskrift som dette punktet står i står det presisert når studietida/semester startar og sluttar. Me lurar då på kva for mynde høgskulen har til å påleggja studentar noko som helst utanfor denne tida.

Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen har tidlegare vore i prosessar for å endra dette, og har då vorte møtt med forståing men har fått førespegla at dette er tida for å gjera det. Me forventar då medhald på dette punktet.

§6-7

Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen er av den oppfatning at meldingar gjeve til alle studentar er meldingar gjeve til alle studentar. Ein kan ikkje rekna noko for noko det ikkje er. 2. og 3. setning som seier at studentar pliktar å halda seg orienterte om meldingar her, og at meldingar her er å rekna som gjeve til alle studentar vitnar om ein motvilje til å spela på lag med studentane. Kritisk informasjon til studentane må sendast til studentane.

§7-3 (8)

Me meiner for det fyrste at dette er feil stad å regulera dette i forskrift, og for det andre fungerer det avgrensande på utdanningar som er tent med varierte vurderingsformer. Om eit fag er tent med ei anna form for vurdering enn det som står her, vil dei med dette i forskrift ikkje ha høve til å gjennomføra vurderingar til det beste for studentane. Om dette skal regulerast i det heile, bør det vera opp til faglege tilsette ved kvart emne å avgjere eksamensform.

§8-4 (5)

Å nytta formuleringa «uansett årsak» er uaktuelt. Det kan vera mange årsaker til at ein student må avbryta praksis etter at varsel eg gjeve. Desse må vektast individuelt.

§8-5

Me ser ingen grunnar til at ikkje praksis kan vurderast etter same forsøkskriterium som eksamen. Om ein vert vurdert til ikkje bestått i praksis to gonger på rad, og dette ikkje er grunna sjukdom og andre sære høve, bør mogleg eins skikkethetsvurderinga ta over. Uansett bør det liggja ei vurdering bak.

§9-1 (1)

Høgskulen bør ha som mål å sikra til dømes mobilitet innad i institusjonen. Om ein skal ha uniforme utdanningar på tvers av campus, og kapasiteten er der, ser me ingen grunnar til at eksamen ikkje kan avleggjast ved andre studiestadar.

§9-2 (2)

Som hovudregel kan dette fungera, men høgskulen må ha støtteordningar tilgjengeleg for særtilfelle kor studentane ikkje har ressursar i utgangspunktet, eller ved uføresette hendingar som til dømes øydelagt utstyr.

§9-3 (2)

Studentar skal varslast direkte.

§9-3 (3)

«(..) Som hovedregel (..)» bør fjernast.

§9-5 (3) og (4), samt §9-7 (2)

Desse punkta er uaktuelle slik dei står i dag. I dei tilfella kor ny eksamen vert arrangert, skal dei som ønskjer å betra karakter óg ha høve til å melda seg opp. Dette forslaget til forskrift vil:

Fjerna utsett eksamen

Gjera ny eksamen berre tilgjengeleg for dei som har ikkje har bestått eller dei som har gyldig fråver

Gjera ordinær eksamen til einaste høve for betring av karakter.

I høringsbrevet vert forslaget grunngjeve med at studentane vil gjera ein større innsats ved fyrste ordinære eksamen, dersom dei er nøydd til å venta til neste ordinære for å betra karakter. Dette argumentet speglar ikkje røynda i det heile, og vitnar om ein syn på studentar ved institusjonen som me ikkje vil gjera oss kjende med. Det ein kjem til å sjå om dette forslaget går gjennom, er at studentar vert lidande av eit unødig auka press. Då dei potensielt må venta i lang tid for å halda fram med studieprogresjonen sin, vil dette utvilsamt gå tungt utover deira psykiske helse. Som følgje vil ein med høg grad av sannsyn sjå ei auke i «taktiske stryk». Altså at studentar møter opp og leverar blankt rett og slett for å behalda retten sin til å ta ny eksamen, i rein frykt for eiga framtid. Det ein kjem til å sjå med denne ordninga, er auka fråfall. Med slike ordningar som legg auka press på studentane, og utan høve for studentane og betra karakterar, vil talet på studentar som bryt studia ta seg opp. Det er ikkje slik at studentar ved høgskulen ikkje kjem i situasjonar kor dei treng å betra karakterar hurtig. Døme på slike høve er når studentar skal søkja seg vidare til mastergrad. Om studentar vert nøydd til å venta eit år for å få betra karakterar, vil ein sjå mange studentar som ikkje kan gå vidare. Mange studentar vil sittja att med ein «mellom-år» kor dei

kun skal ta ein eksamen, i påvente av den graden dei vil gå vidare på. Det vert vidare grunngjeve med at det er eit ressursluk at det er fleire som er påmeld ny eksamen som ikkje møter til desse. Om dette forslaget går gjennom, vil det ha potensiale for å virka meir negativt økonomisk. I det nye finansieringssystemet som er foreslått for høgare utdanning vil ein mellom anna i høgare grad bli finansiert med bakgrunn i kandidattal framfor studiepoeng. Auka fråfall vil med dette systemet ha større negativ innverknad på ressursane enn med det gamle.

At oppmelding til ny eksamen tidlegare har vorte gjort manuelt, og at dette ikkje er mogleg å gjennomføra i ny organisasjon er ei ikkje-sak dersom ein berre ordnar det slik at det ikkje må gjerast manuelt lenger. At andre institusjonar med tilsvarende studenttal har ei slik ordning har inga tyding for oss, om ein ikkje kan oppdriva data på kor vellukka dette er i motsetnad til ordninga me treng. Her bør Høgskulen på Vestlandet gå fram som eit døme til å følgje i norsk Høgare utdanning. Arbeidsgruppa seier dei vil motivera studentar til å gjera mest mogleg innsats, men som ein lærer på lærarutdanningane våre, så er straff og frykt verste form for eksterne motivatorar.

Slik ståa er i dag ved Høgskolen i Bergen, har nokre avdelingar som er tent med det, arbeidd fram former for å ta ny eksamen som gagnar studentane i høg grad. Fusjonen er meint til å skapa framgang for alle involverte. Om dette forslaget vert ein realitet, vil det vera eit stort hopp bakover når det kjem til å gå studentane i møte.

Dette forslaget kan ikkje gå gjennom.

Me krev følgjande:

Ein student som ikkje har bestått eller som ønskjer å betra karakter, kan melda seg opp til ny ordinær eksamen eller ny eksamen.

Det at det er foreslått å avvika utsett eksamen i sin heilskap får oss til å spørja om dette ikkje er ei ordning som vert nytta den dag i dag. Me ser få argument som underbyggjer ei slik fjerning, og kan sjå for oss fleire høve kor det kan vera viktig å ha ein slik ordning. Til dømes om det hender noko ekstraordinært som gjer at ordinær eksamen ikkje kan avhaldast, eller dersom studentar har gyldig fråver.

§9-7 (10)

Me har full forståing for at atterhald må takast, men når er det ikkje lenger praktisk mogleg å gjennomføra eksamen med same vurderingsform som ved siste ordinære eksamen? Om ein ikkje kan sjå for seg slike høve, så ser me heller ikkje hensikta med atterhaldet.

§9-15 (2) a

Kva meinast med «vektige sosiale årsakar»? Det trengs ei presisering. Er det dødsfall og liknande, eller kan ein inkludera brot i samliv?

§11-1 (2)

Med tre veker meinast 21 kalenderdagar, jmf. Lov.

§11-1 (5) a

Det skal utarbeidast sensorrettleiingar til kvar eksamen. Dette er eit kritisk punkt for vurderingsarbeidet. Sensorrettleiingar vil gje studentar klårare peikarar på kva som vert krevja under eksamen, studentane vil ha eit meir reelt bilete over grunnlaget for evt. klage, og vil i større grad kunna sjå grunnlaget for karakter. Det er ingen negative sider med sensorrettleiingar, og mange positive.

§11-3 (8)

Dette virkar for oss som meiningslaust å innføra. I tilfelle kor ei gruppe er tilfeldig samansett, vil ein student som har høgare mål for arbeidet verta lidande for dei andre studentane sine haldningar. Me ser at ordninga me har ved Høgskolen i Bergen i dag er noko merkeleg, då ein kan enda opp med forskjellige karakterar i eit klagescenario. Men med endringa som er foreslått vil det verta direkte skadeleg for nokre studentar.

Sak	
Høyringsinstans (svarar)	Avdeling for lærarutdanning og idrett (ALI) ved HiSF
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Faggruppene på avdelinga ved faggruppeleiar har fått høyringa tilsendt med frist for tilbakemelding til 15. november 2016. Forskrifta har vore drøfta i leiargruppa i administrasjonen på avdelinga.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Tilbakemelding frå leiargruppa på ALI:</p> <p>§2-2 (1) c. Sjølvvald bachelorgrad. Vi meiner at dette namnet ikkje er godt eigna for ein bachelorgrad på HVL. Eit betre namn kan vera samansatt bachelorgrad.</p> <p>§ 2-2 (1) d. Bachelorgrad for 3 år på grunnskulelærarutdanninga 1-7 eller 5-10. Stemmer dette? Vi lurar på kva for heimel som tilseier at vi kan gjere dette. Og i tilfelle, vil det gjelde for den nye femårige lærarutdanninga også?</p> <p>§ 4-2 (2) Studieretten er knytt studiestaden du er tatt opp på. Gjeld dette også for den nye Grunnskulelærarutdanninga? Korleis vil dette påvirke val av fag mellom campusane? Må studentane søkje overflytting/overgang innan HVL?</p> <p>§ 4-6 (4) Dette punktet må vera i strid med utvida studierett, § 4-2 (4) a. Det må sikrast at studentane får varsel om fare for tap av studierett semesteret før, slik at dei kan melde seg opp til eksamen.</p> <p>§ 4-7 (1) Vi meiner at det urimeleg at studenten skal søkje permisjon innan frist for semesterregistrering (1. sept/1. febr), sidan grunn for permisjon som oftast kjem uventa på studenten og i løpet av semesteret (jf velferdsgrunnar).</p> <p>Kapittel 5. Personar utan opptak. Vi lurar på kven som er aktuelle her? Er dette kapittelet nødvendig å ha med i forskrifta?</p> <p>§ 9-5 (4) Vi meiner at det må opnast for at studentar som ønskjer å forbetre karakteren også kan få vere med på konteeksamen, dersom den blir arrangert. Slik det står i gjeldande forskrift ved HiSF (§8.6 punkt 3).</p> <p>§ 11-1 (5) b. Det samla fagmiljøet og leiargruppa på ALI meiner at det skal vera to sensorar på alle eksamenar på HVL. Vi vil ha inn formuleringa frå Forskrifta til HiSF § 9.2.1. <i>Alle eksamenar/sluttvurderingar i emne eller fag som skal inngå på vitnemålet eller karakterutskrift, skal vere sensurerte av minst to sensorar.</i> Vi meiner at dette svært viktig å få endra i framlegget. Det handlar om studenten sin rettstryggleik og sikre grundig vurdering så objektivt som mogleg. Dette kan vi berre gjere ved å ha minst to sensorar.</p>

Tilbakemelding frå faggruppa i norsk:

Me har ikkje eigenleg innvendingar, men nokre spørsmål som viser at formuleringane kanskje burde vere tydelegare/meir forklarande.

Kva er eigentleg «reelle kostnader knytt til læremiddel»?

Kva er ei «emnegruppe» - og korleis får dette konsekvensar for dagleg drift i faggruppene?

Kva tyder dette: «Studieretten er knytt til studieprogram eller emne på den studiestaden studenten har fått opptak til. Dekan kan avgjera at spesifikke emne kan vera opne for programstudentar frå same studium ved andre studiestadar ved høgskulen.» -- Me går ut frå at praksisen ikkje vil avvike særleg frå gjeldande, nemleg at studenten søker og får opptak på EIN kampus?

Formuleringa om at dei som har norsk statsborgarskap skal behandlast som norske, må ein sjå nøyare på. Studentar kan ha norsk statsborgarskap men ha behov for stor tilrettelegging når det gjeld språk- og kulturforståing (ikkje minst når det gjeld skrivning og lesing).

Tilbakemelding frå faggruppa i pedagogikk:

Kap 4-7 permisjoner - er ikkje dette veldig strengt? Er d tilpassa vaksne studentar med full jobb? T.d deltidstudier/ master etc?

Kap 7-2 arbeidskrav ledd 4 og 5: kva er juridisk skilnad på nytt arbeidskrav og alternativt arb.krav? Handle det om kva grunn studentar har for ikkje levere i tide? Korleis praktisere dette?

Kap 11 sensur: del 5a- bør utarbeide sensorveiledning er for defensivt, skal utarbeide... Er betre. Handle om studentane sin rettstryggleik og vår felles forståing av vurderinga, mlm sensorene. Studentane må òg få vite vurderingskriterier på førehand, som lærerettleiing!

Del 5b- det må vere to sensorer på alle eksamenar. Handle om studentane sin rettstryggleik og sikre grundige vurdering, så objektiv som muleg. Dette er fagleg og kvalifiserende arbeid for oss, sikre kvalitet på vårt arbeid.

Del 6c- skal den 3. sensoren avgjere og setje karakteren?

Ingeborg Jentoft van de Vooren, Student ved AIØ, HiB

Høringssvar til § 95 (3):

Synes det er uheldig at studenter ikke skal ha muligheten til å forbedre karakter, slik paragrafen fremstår i dag. Det er viktig for oss som studenter å bli ferdig på normert tid, men også ha tilstrekkelige karakterer for å søke videre utdanning. Det er ikke gøy å måtte ta ny eksamen, men noen ganger er det dette som må til for at vi skal få gode nok karakterer for å komme oss videre på andre studier. At § 95 (3) ikke legger til rette for at studenter kan melde seg til ny eksamen, bare ordinær eksamen vil ikke bare være uheldig for den normerte tiden men også uheldig for antallet studenter som vil melde seg til ordinær eksamen. Ved HiB har vi dårlig nok plass i utgangspunktet, og at alle studenter som ønsker å forbedre karakter bare skal ha muligheten til å melde seg opp til ordinære eksamen vil gjøre at disse eksamen vil holdes for enda flere studenter. Videre har det ikke vært en problem slik det har blitt gjennomført med kontinuasjons eksamen (ny eksamen) som blir lagt i siste uke av eksamensperioden, for begge semester. Dette har fungert bra både for studenter og normal undervisning.

Jeg tror også at § 95 (3) slik den står i dag, vil føre til en ukultur med strategiske stryk fra studentenes side. Slik kulturen på HiB (AIØ) er i dag påvirkes ikke normal undervisning eller normal eksamen av at studenter melder seg opp til ny eksamen for å forbedre karakterene sine. Jeg som student føler at denne kulturen fungerer bra, og føler det er urettferdig at noe som fungerer bra skal bli tatt bort fra oss, hvertfall når det ikke har blitt missbrukt fra vår side. At vi melder oss opp til ny eksamen som går første uken i januar eller siste uken i juni, går bare ut over studenten selv.

Mvh.

Ingeborg Jentoft van de Vooren

Student ved AIØ, HiB

Sak	Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet
Høyringsinstans (svarar)	Studentparlamentet ved Høgskulen i Sogn og Fjordane
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Studentparlamentet ved Høgskulen i Sogn og Fjordane ynskjer å takka for høve til å koma med innspel til forskrifta. Det syner at det ligg ein stor og grundig jobb frå mange bak.</p> <p>Her er kommentarane frå Studentparlamentet:</p> <p>Kap2) Gradar og utdanningar. Vitnemål og sluttdokumentasjon Tema sjølvvald bachelorgrad Bra å få struktur på dette.</p> <p>Kap 3. Studieprogram studieplanar (9) Emneplanbeskriving, og krav til slik bør med i forskrifta. For mellom anna å få med at litteraturlister skal vere fastsett innan semesterstart. Det bør vere klare reglar for gjeld for kor mykje som skal liggje føre i god tid innan semester og emnestart.</p> <p>§ 3-2 i kapittel 2: Litteraturliste før semesterstart (mest mogeleg fullstendig, om muleg heilt fullstendig). Seier det noko om fristar for kva tid studieplan skal vere klar og pensum, eller kjem dette i felles kvalitetssystem? Ein bør få inn pensumsfrist, eller seie noko om begrensningane for kor mykje ein kan endre når emnet eller studie er teke til. Bør vere klart til emnestart, ikkje ha for mykje endringar etter studiestart. Det same gjeld presisering av kor mykje ein endre etter start? 10%? I enkelte studiar er dette mykje. Kva tenkjer ein her om blokkfag. Studentane tykkjer det er frustrerande å få beskjed etter at ein er starta i eit blokkfag at ein lyt skaffe (ny) bok / (nye) bøker. Korleis kan ein betre slik praksis? T.d fastsett pensum i bolkar? Blokkfag, anna tidsperspektiv. Få ned ei setning om at pensum skal vere klart innan innmeldingsfristen for eksamen. Likeleis er det greitt med små endringar på pensum men dette vil vere ein mindre del med nye artiklar/nyare forskning. Ein bør unngå at det skjer rett før eksamen. Bytte ut pensum slik det føreligg, er ikkje greitt. Ynskjeleg at forskrifta regulerar slik at studentar i størst muleg grad slepp å kjøpe nye bøker / få endringar i pensum etter semesterstart. Dersom noko må/skulle bli endra tett opp bør førelesar gjerast ansvarleg for å kunne gje studentane dette pensum.</p> <p>§9-16 (4) Det bør vere høve for folk som ynskjer master, å skulle kunne forbetre karakterane sine.</p>

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	EVO-kontoret, Seksjon for forskning og ekstern samhandling, HiB
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>§ 2–3 (2) hvor det blir foreslått at selvalgt bachelorgrad får navnet «sjølvald bachelorgrad» uten noe tillegg som viser det faglige innholdet i graden.</p> <p>Høgskolen i Bergen har i en årrekke samarbeidet med fagforeningen FLT via deres utdanningssselskap Addisco om å tilby videreutdanning til deres medlemmer. På oppdrag fra Addisco har Høgskolen utviklet et bachelorprogram hvor studentene, etter å ha fullført programmet, kan søke om selvalgt bachelor med fordypning i enten teknologiledelse eller personalledelse. Programmet består av en breddeenhet i ledelse og to fordypningsenheter i henholdsvis teknologiledelse eller personalledelse. Programmet ble godkjent 2.6.16. (sak 16/02116) og det er inngått en samarbeidsavtale med Addisco om bachelorprogrammet som gjelder frem til år 2025 (sak 15/01966).</p> <p>Studentene som følger dette programmet tar et 15 stp. kurs i semesteret og omfanget av studenter som gjennomfører hele løpet og vil søke om selvalgt bachelor i teknologiledelse eller personalledelse vil være svært begrenset.</p> <p>Det er viktig at Høgskolen opprettholder sine forpliktelser overfor Addisco og deres studenter, og vi anmoder derfor om at studentene i dette bachelorprogrammet beholder muligheten til å søke om selvalgt bachelor i teknologiledelse eller personalledelse slik avtalene tilsier. Dette kan enten skje ved at dette blir en generell mulighet for oppdrags-bachelorprogram, eller at det i hvert fall ikke får tilbakevirkende kraft for inngåtte avtaler.</p> <p>Tilbakemelding fra arbeidslivet tilsier at det er enklere å se hvilken kompetanse kandidater har dersom selvalgt bachelorgrad har med tittelen på fordypningsenheten.</p> <p>§ 4-6 Tap av studierett Her er det viktig å presisere at på studium med studieavgift, så fører ikke tap av studierett til at krav om betaling av studieavgift bortfaller. Til tross for tap av studieretten, må studenten likevel betale studieavgiften.</p> <p>§ 9-5 Oppmelding til eksamen punkt (1) Her skrives det om frister for å melde seg opp til eksamen. Fristene for oppmelding må ses i sammenheng med oppstart på studiet. Dersom ikke videreutdanningen starter opp før fristen for oppmelding, så må det gis en egen frist.</p>

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	Høgskolen Stord/Haugesund, studieledere Ingeniørfag
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Gjennomgang av foreslått forskrift.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Takk for arbeidet som er lagt ned i utkastet. Det er en del mindre skrivefeil, men det regner vi med er oppdaget allerede så vi tar ikke med disse.</p> <p>Våre innspill er som følger:</p> <p>s. 6, § 2-10 (3) Faglig overlapp bør endres fra 5 til maksimalt 10 studiepoeng.</p> <p>I dagens forskrift ved Høgskolen Stord/Haugesund: Forskrift om krav til bachelorgraden ved Høgskolen Stord/Haugesund § 5 har vi følgende formulering: "Overlapping i faginnhold mellom fag/emner/emnesamling/praksisstudier som inngår i grunnlaget for bachelorgraden kan ikke utgjøre mer enn 10 studiepoeng totalt. Overlapping ut over 10 studiepoeng må kompenseres."</p> <p>s. 9, § 3 – 2 (9) Det bør legges inn en mulighet for korrigering av studiehandboka på bakgrunn av emneevalueringer for vårsemesteret, for eksempel tilsvarende som vi har ved Høgskolen Stord/Haugesund nå: "Ved mindre justeringer gjelder i tillegg: 1.juni Frist for justering av emner i studiehandbok for høstsemesteret. Gjelder kun dersom særlig tungtveiende hensyn bør imøteses (eksempelvis evalueringer fra vårsemesteret). Dekan avgjør dette i samråd med studiesjef. For EVU gjelder i tillegg: 1.september Dekanens endelige frist for godkjenning av eventuelle EVU-studier inkl. plandokument med oppstart samme høst."</p> <p>s. 11, § 4 – 2 (6) Her ønsker vi en presisering, for eksempel at dette forutsetter at emnene lyses ut som enkeltemner.</p> <p>s. 13, § 4 – 6 (4) Tap av studierett, her legges det opp til en stor endring i forhold til hvordan det er ved Høgskolen Stord/Haugesund nå. Vi synes at det bør være strengere krav enn det som er foreslått.</p>

s. 15, § 5 – 2 (1)

Vi ønsker at dette punktet skal utdypes/forklares bedre.

s. 16, § 6 – 5 (2)

Arbeidsomfang bør være minst 1688 timer.

Kapittel 7 Vurdering og arbeidskrav

Bør vurderes flyttet til tidligere i forskriften, for eksempel er arbeidskrav definert her, men er omtalt tidligere. Videre mener vi at rekkefølgen på vurdering og arbeidskrav bør endres slik at arbeidskrav kommer først.

s. 17, § 7 – 2 (3)

Godkjenning av arbeidskrav. Tidspunkt for innlevering av godkjeningsliste må endres til en uke før eksamen. Undervisningssemesteret er kort og det må kunne utnyttes helt ut. Dersom det skal holdes på to uker før må eksamensperioden bli kortere og det bør da være minimum en uke mellom siste undervisningsdag og første eksamensdag.

s. 17, § 7 – 2 (4)

"Dersom arbeidskravet inneber frammøte i undervisning, laboratoriearbeid, ekskursjonar og liknande som ikkje kan gjerast om att har faglærar eit særleg ansvar for å klargjere dette for studentane og å varsle eventuelle studentar som kan få arbeidskravet underkjent." Vi mener at siste del av setningen må strykes, dvs. at det settes punktum etter "...særleg ansvar for å klargjere dette for studentane."

s. 18, § 7 – 3 (2)

Dette punktet blir for mye uthevet. Det viktigste må være vurderingsform i forhold til læringsutbytte.

s. 18, § 7 – 3 (5)

Dette punktet må tas bort. Det bør være mulig at samme deleksamen kan inngå i vurderingsgrunnlaget for flere emner for en og samme student, forutsatt at studiepoengsreduksjon gjøres i det ene emnet. (Ikke «dobbel opp» med studiepoengsproduksjon.)

s. 18 – 19, § 7 – 3 (8)

Her savner vi en vurderingsform: Prosjektoppgave med muntlig justering. Muntlig justering er forøvrig omtalt i § 9 – 10 (6).

s. 21, § 9 – 2 (1)

Vi er uenig i at skriftlig skoleeksamen som hovedregel skal avvikles digitalt.

s. 27, § 9 – 13 (9)

Vi ønsker at dette punktet blir begrunnet bedre før det tas inn i forskriften.

s. 30, § 11 – 1 (5)

Hva menes med eksamenskommisjon?

s. 33, § 12 – 3 (1)

Overgangsordning bør være hele 2017 ikke bare vårsemesteret 2017.

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

	<p>Mvh, Jorunn Stueland Nysted og Jens Chr. Lindaas Studieledere Ingeniørfag, HSH</p>
--	---

	Sikker drift - høring
Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans	Avdeling for ingeniør og økonomifag (AIØ) ved Høgskolen i Bergen
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Forslaget til forskrift for studium og eksamen har vært diskutert i ledergruppen ved AIØ. Administrasjonen ved avdelingen og flere av instituttene har hatt egne møter hvor forslaget til forskrift var tema. Medlemmene av studiekvalitetsutvalget ved avdelingen har fått forslaget tilsendt og er bedt om å gi sine innspill via instituttleder.

Innspill	<p>I første del av innspillet vil vi trekke frem de fem viktigste punktene fra avdelingen:</p> <p><u>Ny vurdering skal være åpen for alle studenter dersom den arrangeres.</u> Kommentar til § 7-1 (3) punkt b og § 9-5 punkt 3 og punkt 4: Avdelingen vektlegger god gjennomstrømning av studenter, og har som mål at flest mulig fullfører studiene på normert tid. Avdelingen forslår å videreføre dagens praksis ved HiB ved at alle studenter skal ha rett til å melde seg til både ordinær og ny eksamen (dersom denne arrangeres).</p> <p>En avgrensing av hvem som kan melde seg opp til ny eksamen oppfattes ikke som hensiktsmessig. Flere andre ingeniør- og økonomiutdanninger har stor andel av taktisk styrk for å få adgang til ny eksamen. Det er grunn til å tro at studenter er tvil om de vil oppnå ønsket karakter vil i større grad levere blankt.</p> <p>Ved AIØ er det over 3000 studenter og det innebærer at vi har også et høyt antall studenter i odde løp (grunnet eksternt innpass, tilrettelagt utdanningsplan etc.) og for disse er det viktig med muligheter til å hente seg inn igjen.</p> <p>Det er videre ønskelig at flere bachelorkandidater går videre til et masterstudium. Siden opptakskrav for master er C (eller høyere i konkurranse om studieplasser) ser vi en utvikling med økt gjentak av eksamen for å forbedre karakter. Avdelingen ønsker ikke å begrense muligheten for gjentak av eksamen, men at flest mulig studenter skal få anledning til å avlegge eksamen når den eksamen blir arrangert. Det er svært gunstig at periodene for ny eksamen kommer etter de ordinære eksamensperiodene (i slutten av juni og begynnelsen av januar), også for studenter som ønsker å forsøke å forbedre sitt eksamensresultat.</p> <p>For undervisere er videre ofte en fordel å sensurere flere besvarelser fra samme eksamen, da det gjør det lettere å kalibrere besvarelsene i forhold til karaktersystemet. Med svært få eksamensbesvarelser blir det også vanskeligere å ivareta anonymiteten til studentene.</p> <p><u>Forslag til nye formuleringer:</u> § 7-1 (3) c Ny eksamen vert arrangert for studentar som har dokumentert gyldig fråvæer ved ordinær eksamen, eller som har gjennomført eksamen utan greidd resultat. Studentar med greidd resultat kan melde seg til ny eksamen dersom ny eksamen blir arrangert. § 9-5 (3) En student som ønsker å forbedre karakter kan melde seg opp til ordinær eksamen, samt ny eksamen når dette arrangeres. § 9-5 punkt (3) og (4) kan da strykes, siden dette er omtalt i §9-7 (2) og (4)</p> <p><u>Digitalisering av skriftlige skoleeksamener er fortsatt problematisk for tekniske fag.</u> Kommentar til § 9-2 (1): Avdelingen mener at det er vanskelig å ha en hovedregel om digital eksamen når det fremdeles det ikke fins gode nok løsninger for de tekniske fagene. <u>Forslag til ny formulering:</u> § 9-2 (1) Skriftlig skoleeksamen avvikles digitalt når det er hensiktsmessig, og avvikles ellers med penn og papir.</p>
-----------------	--

Ett år poststudierett etter fullført bachelorgrad.

Kommentar til § 4-2:

Avdelingen ønsker at bachelorstudentene får mulighet for å forbedre karakterer i ett år etter fullført studium for å kvalifisere seg til mastergrad uten å måtte søke om opptak til enkeltemner. Det vil krev svært mye saksbehandling.

Det er ikke ønskelig å gi masterstudenter adgang til å få åpnet studieretten etter fullført studium.

Forslag til ny paragraf (i tråd med § 4-2 (4) i HiB sin gjeldende forskrift):

NY § 4-2 (7) Kandidat som har fullført et 3-årig bachelorprogram, har adgang til å få åpnet studieretten i inntil ett år etter at graden er oppnådd, for å forbedre karakter på en individuell eksamen. Det utstedes karakterutskrift for den nye karakteren.

§ 4-2 (6) strykes.

Prinsipp om normert studietid og rett til ubegrunnet permisjon

Kommentar til § 4-2 og § 4-7:

Avdelingen vektlegger god gjennomstrømning av studenter, og har som mål at flest mulig fullfører studiene på normert tid. Studentene må få tildelt studierett for en periode som tilsvarer normert tid for studiet. Utvidelse av studietiden gis ved tilrettelegging av studiet, ved justering av utdanningsplanen, samt når studenten får innvilget permisjon i løpet av studiet.

En student som ønsker et opphold i studiet skal settes i permisjon. Det er viktig for at Høgskulen rapporterer korrekt både til DBH (studenttall) og Samskipnaden (hvem som har studentrettigheter).

Det er klart behov for en ytre ramme for studieretten, og at en forlengelse utover den grensen kun innvilges ved sykdom e.l.

Forslag til nye paragrafer (videreføre § 4-6 (3) i HiB sin gjeldende forskrift):

NY § 4-7 (2) Høgskolen innvilger permisjon i inntil to semestre uavhengig av grunn, forutsatt at studenten har gitt melding innen fastsatt frist.

§ 4-2 (4) strykes, men underpunkt b) flyttes til 4-6 (ordet maksimalt er lagt til):

NY § 4-6 Ein student teken opp til bachelor- eller masterstudium kan maksimalt bruka 2 år utover normert studietid for studiet.

Selvalgt bachelor

Avdelingen ønsker en presisering av at fordypningsenheten, med læringsutbytte, må være vedtatt av styret ved HVL. Videre at navnet på fordypningen skal stå på vitnemålet, for at vitnemålet skal være i tråd med [mal fra UHR](#). Det bør også være en faglig sammenheng mellom bredde og fordypningsenheten som sammen danner grunnlag for en selvalgt bachelor.

Det er viktig for Avdelingen å opprettholde den inngåtte avtalen om videreutdanning med fagforeningen FLT via deres utdanningsselskap Addisco (sak 15/01966). Avdelingen har opprettet en breddeenhet og to fordypningsenheter, som kan danne grunnlag for en "selvalgt bachelor i teknologiledelse" eller "selvalgt bachelor i personalledelse".

Forslag til omformulering:

§ 2-2 (1) c) Sjøvvald bachelorgrad (180 studiepoeng) med fordypingseining på minimum 80 studiepoeng og breiddeining på minimum 30 studiepoeng. Kvar eining må vere fastsett som emne, fag, emnegruppe eller utdanning, og det skal

vere ein fagleg samanheng mellom einingane. Fordjupingseininga skal vere fastsett av styret og ha et læringsutbytte. Fordjupinga må innhalde eit sjølvstendig arbeid [...]

§ 2-3 (2) Grad som vert tildelt på grunnlag av sjølvvald bachelorløp med fordjupingseining får namet Sjølvvald bachelor med fordjuping i <fagområdet>.

De vidare innspillene følger forslaget til forskrift kronologisk:

KAPITTEL 1

Kommentar til § 1-2 (4) og (5):

Studieprogram er definert i punkt 4, i punkt 5 brukes både begrepet studieprogram og studium. Bør studium defineres?

KAPITTEL 2

§ 2-8 det er uklart om paragrafen kun omhandler internt faglig overlapp.

Forslag til omformulering:

§ 2-8 Internt fagleg overlapp

(1) Fagleg overlapp mellom emne i høgskulen skal gå fram av emneplanane.

(2) Dekan fastsett reduksjon i studiepoeng mellom emna.

Forslag til kutt: §2-10 (3) og (4)

Vi mener, slik det blir fastslått i punkt 1, at vi skal godskrive annen faglig relevant utdanning. Vi oppfatter at punkt 3 og 4 undergraver punkt 1 og 2 og bør derfor bør kuttes.

Forslag til kutt: § 2-11 (11)

Regler for studenter uten opptak er regulert i Kapittel 5.

En stor institusjon som HVL bør ikke åpne for en praksis med å tilby ulike eksamensformer for ulike studentgrupper, studieplaner og emneplaner skal på sikt bli gjennomgående i organisasjonen.

KAPITTEL 3

§3-1 (4) Nullkurs er et ukjent begrep. Bør det defineres? Hva er kvalitetskriteriene for «eksterne leverandører»?

§3-2 (4) Gjelder krav om styregodkjenning for alle nye emner på masternivå eller kun for studier akkrediterte av NOKUT? Hva med emner på phdnivå?

Forslag til omformulering:

§3-2 (4) Styret gjer vedtak om godkjenning av nye studieplanar med omfang over 30 studiepoeng og alle nye emne på master- og phd-nivå.

§ 3-2 (9) «publisert» er et mer konkret begrep enn «fastsatt».

Forslag til omformulering: ...Litteraturlister skal vere publisert innan semesterstart..

I en stor organisasjon er det et behov for å datofeste flere frister. Det er tjenlig med samme frist for timeplan og eksamensplan, slik at studenter i odde studieløp eller i semester med valgemner kan orientere seg. Men siden det alltid vil komme endringer i timeplanen i starten/løpet av semesteret, foreslår vi å omtale det som utkast til timeplan.

Forslag til omformuleringer:

Litteraturlister § 3-2 (9) **Litteraturlister skal vere publisert innan 15.8 for haustsemesteret og 5.1 for vårsemesteret.**

Timeplan (§ 6-2) **Utkast til timeplan skal vere publisert innan 1.6 for haustsemesteret og 1.12 for vårsemesteret.**

Eksamensplan (Nytt punkt på § 9-3) **Eksamensplan skal vere publisert innan 1.6 for haustsemesteret og 1.12 for vårsemesteret.**

KAPITTEL 4

Forslag til ny paragraf:

NY § 4-2 (8) En student kan normalt kun ha en studierett på Høgskulen på Vestlandet.

Forslag til kutt: §4-4 (5)

Paragrafen er misvisende siden vi har årlige revisjoner av studieplanene. Alle studenter må til enhver tid følge den gjeldende studieplanen (som kan bli endret i løpet av studietiden).

Feil referanse i § 4-6 (2): Referer til § 4-4 (3), ikke 4-4 (2)?

Forslag til kutt: §4-6 (3)

Det er urimelig strengt å utestenge en student i 5 år. Videre vil ikke forslaget fungere teknisk sett. Vi kan ikke hindre søkere via samordna opptak eller kontrollere opptaket på individnivå (med mindre personene er utstengt på grunnlag av fusk) i en institusjon med 16 000 studenter. Dersom en student skal innvilges 3 nye forsøk i et emne må protokollen endres og det skal vi selvsagt ikke gjøre.

KAPITTEL 5

Kapitel 5 Privatist er et godt innarbeidet begrep både ved HiB og i daglig tale. «Personer uten opptak» er et uheldig uttrykk, siden de personene som skal få tilgang til eksamen må søke innen en gitt frist og registreres i våre databaser – altså bli gitt et opptak.

KAPITTEL 6

Vi tolker § 6-6 Frammøte til undervisninga og annen obligatorisk studiedeltaking som en type obligatorisk arbeidskrav, og § 6-6 bør derfor inkorporeres i § 7-2 Arbeidskrav. Deltakelse i obligatorisk undervisning bør defineres under arbeidskrav i emnebeskrivelsen og samme rutiner må gjelde for deltakelse i obligatorisk undervisning som for obligatoriske arbeidskrav.

KAPITTEL 7

§ 7-2 (2) Gyldighetsperiode for arbeidskrav bør fastsettes med mulighet for å gjøre unntak i den enkelte emnebeskrivelse.

Forslag til ny formulering (følger gjeldende forskrift på HiB §8-2 (2)):

§ 7-2 (2) Godkjent obligatorisk arbeidskrav er gyldig i påfølgende semester etter godkjenningen, med mindre emnebeskrivelsen angi en annen gyldighetsperiode.

§ 7-2 (5) Det må også være en faglig vurdering av om det er forsvarlig å gjennomføre alternative arbeidskrav.

Forslag til ny formulering:

§ 7-2 (5): Ved sykdom eller andre sterke velferdsgrunnar kan dekan avgjøre at det skal gjennomførast alternative arbeidskrav, dersom dette er praktisk mogleg og fagleg forsvarleg innenfor læringsutbyttet for studieplanen/emneplanen.

Tilsvarande gjeld studentar med verv i studentdemokratiske organ, råd eller utval ved Høgskulen på Vestlandet.

§ 7-3 (1) For å sikre gode beskrivelser av vurderingsformene må det stå i klartekst at det i beskrivelsen skal fremkomme vektning mellom delkarakterer. Entydige beskrivelser er viktig for å sikre at studenter, faglærere og administrasjonen har en samstemt oppfatning av vurderingsordningen.

Forslag til ny formulering:

§ 7-3 (1) I emnebeskrivelsen skal det stå hvilke(n) vurderingsordning(er) emnet har. Når et emnet har flere deksamner skal det beskrives entydig hvilke deler som inngår og hvordan disse vektes i den endelige karakteren.

§ 7-3(8) I tabellen kan det med fordel fremgå om vurderingsformen er etterprøvbar. I tillegg bør justerende muntlig omtales

Forslag til tillegg:

Skriftlig eksamen - etterprøvbar

Munnleg eksamen – ikke etterprøvbar

Justerande munnleg eksamen – ikke-etterprøvbar

Oppgåve - etterprøvbar

Mappe – en vurderingsmappe er etterprøvbar

KAPITTEL 9

§9-1 (2) bør kuttes, siden likestillingen gjelder for langt mer enn eksamenssted.

§9-4 Vilkår for å gå opp til eksamen. Her er det behov for et punkt om godkjent obligatoriske arbeidskrav.

Forslag til nytt punkt (delvis videreføring av gjeldende forskrift på HiB 8-2(1)):

NY § 9-4 (3) Obligatoriske arbeidskrav, som er gitt i emnebeskrivelsen, skal være godkjent for at en student skal kunne fremstilles seg for eksamen.

§9-7 (11) Formuleringen med innen ett år og inntil en eksamen, skaper unødvendig rom for skjønn. Det er mer effektivt å administrere et entydig punkt.

Forslag til omformulering:

§ 9-7(11) Når et emne opphører og siste ordinære eksamen er gitt, vil det bli arrangert to ekstraordinære eksamener i de to påfølgende semestrene. [...]

§9-8 (1) Oppmøte i eksamenslokalet bør omformuleres dersom digital eksamen er hovedregelen.

§9-8 (9) Bør ta høyde for kommunikasjon med faglærer.

Forslag til omformulering:

§ 9-8(9) Det er ikke tillatt med noen form for kommunikasjon mellom kandidatene eller med andre personer, annet enn faglærer eller dennes stedfortreder jf. § 9-8(13), under eksamen. Dersom kandidaten har spørsmål, henvender han/hun seg til en av eksamensvaktene.

§ 9-12 Mulighet for utsatt frist på mastereksamen er innført på fellesgraden i programutvikling og det er ønskelig at det også inngår i forskriften til HVL.

Forslag til nytt punkt:

NY § 9-12 (5) Søknad om utsatt innlevering av masteroppgaven må leveres senest 1 måned før innleveringsfristen, hvis ikke annet er bestemt i studieplan eller emneplan. Dersom en oppgave ikke blir levert innen fristens utløp og det ikke foreligger søknad om forlenget frist, registreres det som «ikke møtt» på protokoll. Oppgaven kan ikke leveres på nytt i revidert eller supplert form.

I tråd med Forvaltningsloven § 13 kan oppgaver klausuleres.

Forslag til ny paragraf:

NY § 9-13 Oppgaver skal klausuleres når oppgaven inneholder opplysninger som er taushetsbelagt etter Forvaltningsloven §13.

§ 9-15 (2) Vi ønsker et ekstra kriterium i vurdering av 4. gangs eksamen.

Forslag til nytt punkt:

NY § 9-15 (2) c) Dersom emnet er forkunnskapskrav for obligatorisk(e) emne(r) i graden.

KAPITTEL 11

§ 11-2(6) den siste setningen i paragrafen, ~~Det skal fremgå av emnebeskrivelsen hvilke deleksamner som må tas om igjen ved ikke bestått vurdering~~, er tvetydig og vi foreslår å kutte den.

§11-1 (5) Instituttleder bør kunne delegere kvalitetssikring av eksamensoppgaver.

Forslag til omformulering:

§11-1 (5) d. Eksamensoppgavene skal kvalitetssikres. Instituttleder/seksjonsleder, eller den oppgaven delegeres til, skal godkjenne eksamensoppgavene.

§ 11-1 (2) For å sikre en lik vurdering av studenter innen samme fagområde bør sensurtiden på bacheloroppgaver utvides til 6 uker. Ved en utvidelse av sensurtiden kan samme sensor benyttes for inntil 10 oppgaver:

Forslag til omformulering:

§11-1 (2) sensureringstiden er inntil 3 uker ved ordinær sensur. Ved bacheloroppgaver og masteroppgaver er sensureringstiden inntil 6 uker. [...]

HØYRINGSINNSPEL

Sak Forskrift om studier og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet

Høyringsinstans

(svarar)

Avdeling for lærarutdanning og kulturfag. Høgskolen Stord/Haugesund

Ev. prosess

bak høyringsinnspelet:

Informasjonsmøter på avdeling. Sak til FOU-U råd for avdeling. Innspel til studieleiarar.

Innspel

Avdeling for lærarutdanning og kulturfag ved Høgskolen Stord/Haugesund har følgjande innspel til Forskrift om studier og eksamen ved HVL.

Dokumentet er vorte svært stort og vi er usikre på om studentar greier å setja seg inn i det, sjølv om det har ei god innhaldsliste. Strukturen er god der den startar med definisjonar og opptak og sluttar med sensur. Fødsel – liv – død strukturen er god.

Vi har sett på dei ulike paragrafane og har følgjande innspel:

§ 2-1 grader og utdanningar

Vi ynskjer at vår Faglærarutdanning i musikk skal liggja inn under punkt e.) Denne utdanninga er ei profesjonsbasert lærarutdanning men den fører fram til ei bachelorgrad.

§2-8 Overlapping av fagleg innhald.

Fagleg overlapping mellom HVL sine egne studietilbod skal å fram av emneplanane. Dette er eit enormt stort arbeid dersom ein skal gjere dette for alle emner på alle tre institusjonane tilbake i tid. Vi føreslår at ein set ei tidsavgrensing for kor lang tid tilbake dette skal gjelde. Forslaget vårt er tilbake til haustsemesteret 2012. Fagleg overlapping av emne bestått før haustsemesteret 2012 vurderast individuelt for kvar søknad.

§ 3-1 Studiestruktur og studieplan.

Forslag om studieprogram ned til 30 studiepoeng. Denne grensa bør vere på 60 studiepoeng. Dekan bør kunna godkjenne studie- og emneplanar med omfang til og med 60 sp Jf. Pkt 5.

§4-2 Studierett

Det er veldig bra at det er sett eit så tydeleg krav for gjennomføring. Vi ser imidlertid at kun to år ekstra på ei 5-årig utdanning kan skape utfordringar, slik at her bør vindauget opnast med minst eitt ekstra semester (2,5 år).

Det er utydeleg om permisjonar kan reknast utanom dei to ekstra åra for gjennomføring.

§ 4-6 Tap av studierett

Punkt 3; Karantenetida bør vere 3 år, ikkje 5 år slik det er føreslege.

§ 4-7 Permisjonar

Punkt 3 meiner vi er for strengt sett opp. Også *dokumentert krevjande arbeidssituasjon* bør vere kriterium for å få tildelt permisjon.

Punkt 7; gir ikkje permisjonsrett til adoptivforeldre eller medmor. Jf. § 9-7 pkt. 5.

Her må reglane gjelde for den same gruppa også for permisjonar.

Kapittel 5 Person utan opptak

Vi meiner at her må termen Privatist nyttast dersom det er denne kapittelet handlar om. Alternativt at kapittelet vert fjerna. Vi har ingen privatistordningar.

§ 6-8 Skikkethetsvurdering

Termen skikkavurdering vil vel være meir rett på nynorsk, men ikkje sikkert at den er så godt kjend utanom «nynorskland».

§ 7-1 Vurdering

God oppgang i definering av termene vurdering og eksamen! To nye namn på eksamenar, Ny eksamen og Ekstraordinær eksamen. Begge kan brukast.

§7-2 pkt.1. Arbeidskrav: både «studiekrav» og «arbeidskrav» vert brukt, men at ein vel helst å bruka «Arbeidskrav». I så fall må «studiekrav» i «§ 6-7 Informasjon til studentar», rettast.

§ 7-2 Arbeidskrav

Punkt 1. Forslag: Arbeidskrav i undervisning og praksis *skal gå fram av semesterplan.*

Pkt 4. Ta vekk siste del av tredje setning; slik at det kun står: *Dersom arbeidskravet inneber frammøte i undervisning, laboratoriearbeid, ekskursjonar og liknande som ikkje kan gjerast om att har faglærar eit særleg ansvar for å klargjere dette for studentane.*

Denne skal vekk: *og å varsle eventuelle studentar som kan få arbeidskravet underkjent.»*

§ 7-3 Vurderingsformer:

Oppgave (bacheloroppgåve, masteroppgåve, semesteroppgåve, FOU oppgåve)

Vi ynskjer inn ordet *etterprøvbar* i staden for *skriftleg* i definisjonen av oppgåve:

Skriftleg innlevering utan fastsatt dato for utlevering....Skriftleg vert for

begrensande i forhold til studier med utstilling og utøvande element som deler av oppgåva.

Punkt. 8 Om mappevurdering: «Mappevurdering kan byggast opp som ei samla mappevurdering eller delast i ei læringsmappe og ei vurderingsmappe.» Deretter står «læringsmappe» og «vurderingsmappe» forklart (i pkt. a og b), men det manglar forklaring på kva ei samla mappevurdering er.

Vi går ut frå at ei mappe er etterprøvbar, men kva med eit Prosjekt? Blir dette ei etterprøvbar vurderingsordning? Vi ser behov for begge deler, men då må vi kunna skilje mellom etterprøvbart og ikkje etterprøvbart i vurderingsordninga.

Eit alternativt forslag til dette kan vere vurderingsordninga «*Praktisk skapande*

arbeid».

Kapittel 8 praksis

Vi er svært nøgde med at praksis har fått ein så stor plass i forskrifta. Spesielt gjeld dette § 8-3 vurdering av praksisstudier, som både seier noko om korleis studenten skal ha tilbakemelding og kor tid denne skal givast, -men viktig med punkt c), der det er høve til å stryke studenten utan at varsel er gitt – dersom årsaka kjem seint i perioden.

§ 8-4 Ikke bestått praksis

Punkt 4: Dette kan kun gjelde for studier med progresjonskrav. Første setning bør derfor vere; *Dersom en praksisperiode for studier med progresjonskrav vurderers til ikke bestått, må hele praksisperioden...*

§9-7 Ordinær eksamen og ny eksamen

Det er uheldig med arrangering av ny eksamen i juni og i desember. Dei kjem for tett på ordinær eksamen slik at t.d. studentar som er sjuke på den ordinære eksamensavviklinga, gjerne ikkje har hatt tid til å bli friske når ny eksamen skal gå. Det har også samanheng med at det er vanskeleg å finne sensorar og å halde sensurtider grunna nær ferieavvikling, særleg i juni.

Vi ynskjer ny eksamen lagt i mars for haustsemesteret og til august for vårsemesteret.

Punkt 8. Dette punktet gir rett til ein ny eksamen nr 2 for studentar på studier med progresjonskrav. Dette ynskjer vi at vert teke ut. Studentar som stryk to gonger på same eksamen i løpet av to semester, bør ha tid på seg til å førebu siste forsøk, kanskje gjennom permisjon og jobbing innanfor fagfeltet før ein gjer det siste forsøket.

§ 9-10 Gjennomføring av muntlig eksamen

Punkt 6. Justerende muntlig prøve bør ut. Den er ikkje definert under § 7-3

vurderingsformer og skal ikkje vere med her. Det gjer at også § 11-2 punkt 8 må slettast.

9.13 Tilrettelegging ved eksamen

Det er godt at det stilles tydelige krav til dokumentasjon. Når det gjelder punkt 3 og opplisting av sakkyndige, så bør en bruke sakkyndig organ som PPT og BUP, - og ikke profesjoner (logoped, leksolog, psykolog, psykiater, spesialpedagog osv.) for hvem som er sakkyndige. Lege er imidlertid riktig å bruke. Det samme gjelder i punkt 8, her bør stå sakkyndig organ.

Punkt 11. Hva menes med at muntlig eksamen kan søkes om unntatt fra offentlighet? Er det i regelen slik at alle kan møte opp og overhøre en muntlig eksamen, også de som senere skal opp i samme muntlige eksamen? Her må klargjøres hva en mener.

§ 9-15 Eksamensforsøk

Veldig bra at en regulerer antall eksamensforsøk – og tydeliggjør kriteriene for tildeling.

Punkt 2 b) her bør stå at *studenten mangler maksimalt 30 studiepoeng for å få vitnemål*, ikkje berre *bachelorgrad*. Slik det står i dag er det kun bachelorstudentar som kan søke om eit 4 eksamensforsøk under denne grunngevinga. Det stenger m.a. alle PPU studentar og masterstudentar ute frå ordninga. I tillegg EVU og alle andre studier som ikkje gir grad. Det kan umulig vere hensikta med regelen.

§ 9-16 Gjentak av masteroppgåve, bacheloroppgåve og andre oppgåver

Det er svært bra at det kjem felles regelverk for korleis dette skal handterast. Vi etterlyser imidlertid konsekvensen dersom ein student stryk også på den forbedra oppgåva. Vi føreslår det ved eit tredje forsøk på bachelor og masteroppgåver vert sett krav om heilt ny problemstilling og oppgåveformulering

ved eit tredje forsøk.

§ 11-2 Karakterskala. Utrekning av endelig karakter

Punkt 8 om muntlig justering slettast Jf § 9.10 punkt 6.

Vi håpar at innspela våre vert sett på som konstruktive innspel for å få ei best mogleg forskrift for studier og eksamen på HVL.

Lukke til med det vidare arbeidet!

Helsing Avdeling for Lærar og kommunikasjonsfag.

For avdelinga

Kjell Magnar Helland

Studieleiar

Sak	
Høyringsinstans (svarar)	Studentrådet ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag ved Høgskolen i Bergen (SRIØ)
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Sak ble løftet i møte 07-16 i SRIØ onsdag 09.11 og innspill tatt imot av undertegnede.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Studentene ved AIØ er representert bl.a. gjennom sine tillitsvalgte i SRIØ. Forslaget til ny forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet ble løftet på et møte i SRIØ onsdag 09.11. De viktigste meningene fra den diskusjonen er tatt med i dette høyringssvaret. Viktigst for oss er endringen fra dagens praksis foreslått under §9-5 punkt (3) og (4).</p> <p>§ 2-8 (1) På Avdeling for ingeniør- og økonomifag (AIØ) er det vanlig med en faglig oppbygging som gjør at fag overlapper, fagene bygger på hverandre. Eksempelvis har ingeniørstudenter matematikk i de første semestrene, og fag videre på studiene anvender denne matematikken. Med andre ord er ikke paragrafen nyansert nok. Det er også problematisk at denne paragrafen kan tolkes som at studenter skal straffes for å ta fag ut over studieplanen.</p> <p>§9-5 (3) og (4) Vet ikke med sikkerhet hvordan praksis er hos de to andre avdelingene ved HiB, men på AIØ har vi det slik at alle kan melde seg opp til ny eksamen. Grunnen til at endring av dette ikke er ønskelig er at man på ingeniør- og økonomistudier har sett en økning i krav til kvalifikasjon, fra bachelorgrad til mastergrad, for jobbsøkere. Den nye HVL kommer i likhet med dagens HiB til å produsere en overvekt av bachelorgrader. Med andre ord drar mange av våre studenter videre til andre institusjoner for å ta mastergrad. For å komme inn på studier for mastergrad trenger man over C i snitt. På NTNU og NHH, som representerer de gjeveste skolene i Norge for våre ingeniør- og økonomistudenter å komme inn på, er det stort sett B og oppover i snitt for å komme inn. Dette betyr at studentene vår på AIØ må gjøre det bra i fag. Det kan være mange grunner til at en eksamen går dårlig, men muligheten for å ta eksamenen opp igjen selv når man har stått, må være der.</p> <p>”Men de som vil forbedre karakteren kan jo bare melde seg opp til ordinær eksamen.” Det er flere grunner til at dette ikke er gunstig. De fleste studiene på AIØ bygger seg opp som en pyramide, fagene bygger på hverandre. Hvis man skal gå et helt år, les en tredje del av normert tid for studiet, er dette en stor tidsmessig terskel for å tilegne seg den nødvendige kunnskapen for å gå videre. For tredje års studenter vil et uheldig femte semester kan sette en stopper for masterambisjoner. Hvis de står, men ikke får nødvendig karakter for nødvendig høyt karaktersnitt for opptak, tvinges de til å ta et helt år til for å forbedre. En slik ordning forskriften legger opp til vil også medføre mer stress for studenten under</p>

ordinær eksamenstid. I dag har AIØ en ordning der ny eksamen avholdes i en egen uke rett etter ordinær eksamenstid. Med andre ord vil man ikke få en eksamen man strøk på forrige semester rett før en vanskelig ordinær eksamen for inneværende semester. Den nye forskriftene legger for det første ikke føring for hvordan og når ny eksamen skal avholdes i forhold til ordinære eksamener, og den vil medføre at studenter som melder seg opp til en ordinær eksamen for å forbedre karakteren vil få denne samtidig som de ordinære eksamenene for det semesteret. Med andre ord lite gunstig.

Hvis denne paragrafen vedtas vil man se en økning i strykprosent blant studenter ved AIØ. Dette er ikke en barnslig trussel, men en prediksjon på bakgrunn av hvordan andre institusjoner med lik praksis som den foreslåtte i forskriften har det. Studenter som vet at de ikke vil klare nødvendig karakter for masterstudier på en eksamen vil, i stedet for å gjøre sitt beste trygg på at han/hun kan ta eksamenen opp igjen, velge å ta en såkalt taktisk stryk. Studenten vil stryke med vilje for å få tilgang til en ny eksamen uten alle utfordringene listet ovenfor. Om det er lurt kan diskuteres, men det vil skje.

Forslag til endring:

Ein student som ikkje har bestått eller som ønskjer å betra karakter, kan melda seg opp til ny ordinær eksamen eller ny eksamen.

Vil også understreke nødvendigheten av å regulere når ny eksamen avholdes.

Forslag i tillegg:

Ny eksamen vert avhalden i veka etter ordinære eksamenar vert avhaldt for påfølgande semester.

Mvh.

Torbjørn Smith

Leder, Studentrådet - Avdeling for ingeniør- og økonomifag, HiB

Sak	
Høyringsinstans (svarar)	Avdeling for helsefag ved Høgskolen Stord/Haugesund
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Samlet info til personalgruppen. Gjennomgang i emneansvarigråd. Gjennomgang i ledergruppen. Sak i FOUU-rådet.
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>§1-2 Definisjonene på «studieplan» og «studieprogram» bør klargjøres ytterligere. Forskjellene på disse er uklart. Dette er gjennomgående i dokumentet, og må revideres i henhold til begrepene som blir gjeldende. Kan det vurderes om begrepet semesterplan kan tas inn i definisjonene? Det bør i tilfelle vurderes satt inn i flere punkter der det står emneplan/studieplan (altså i tillegg til).</p> <p>§2-4-2 For å styrke søknadsgrunnlaget til ph.d. nivå må vi satse på mastergrader på 120 studiepoeng. Det er også viktig at de er på 120 stp. i forhold til satsingen på å bli universitet. Videre må de være på 120 stp. for å få et tilstrekkelig nivå på kompetansen til studentene når de uteksamineres. Vi fraråder derfor 90 STP.</p> <p>§2-7 En bør vurdere å dele punktet, i og med at det omtales studier på to forskjellige nivå.</p> <p>§3-1-2 Vi foreslår at det bør det stå «Et studieprogram er ett eller en samling av emner...»</p> <p>§3-1 pkt. 9 og 10: Det bør vurderes om det er behov for denne type kategorisering i en forskrift? Og hva skal denne typen kategorier tjene til? Vi anbefaler at punktene fjernes.</p> <p>§4-2-2 Viktig at setning nr. en blir stående. Setning nr. to foreslås justert til «Dekan kan avgjøre at spesifikke emner/profiler kan være åpne for programstudenter ved andre studiesteder ved høgskolen.»</p> <p>§4-2-3 Vi støtter datoene til semesterregistrering.</p> <p>§4-2-4a Vi gir tilslutning til forslag.</p> <p>§4-4-5/§4-7-7/§4-7-9 Kan det oppstå uklarheter i forhold til hva som vil være høgskulen sine forpliktelser når man ser disse punktene opp mot hverandre? Hva ligger i et «så gunstig studieløp som mulig»?</p> <p>§4-7-1 Det synes ikke rimelig at det skal foreligge tidsfrist for å søke permisjon ved alle typer årsaker. Behov for permisjon kan skyldes uforutsette hendelser og i slike tilfeller bør en kunne levere permisjon hele studieåret.</p> <p>§6-6-1 Jfr kommentar om §1-2 definisjoner: Krav om obligatorisk frammøte i undervisning eller andre aktiviteter skal gå fram av studieplan/emneplan/semesterplan.</p> <p>§6-6-3 Formuleringen studentar med verv i studentdemokratiske organ, råd eller utval ved Høgskulen på Vestlandet, kan få gyldig fråvær frå obligatorisk undervisning er uheldig. Dette risikerer å gå på tvers av krav i rammeplaner og nasjonale/internasjonale krav til studieprogram ved HVL. HSH har nylig revidert samarbeidsavtalen med studentparlamentet der fravær fra obligatorisk undervisning og praksis har vært et hovedtema. Se punkt 3.3.1 og</p>

vedlegg i [HSHs avtale med studentparlamentet](#). Vi ber om at forskriften modifiseres i tråd med slik HSH har gjort det.

§7-1-3b/§9-5-4/§9-7-3 Vi ønsker at ny eksamen skal være tilgjengelig for studenter med trekk/avbrutt eksamen, både av praktiske og økonomiske årsaker.

§7-2-3 Vi har et sterkt ønske om at dette reduseres til en ukes frist. Dersom ikke vil det få store konsekvenser i forhold til både praktiske og teoretiske studier ved AHF, og vil i praksis forkorte semesteret. Spesielt sett i sammenheng med pkt 7-2 pkt 4. Dette er spesielt krevende for bachelorutdanningene i sykepleie som har så mye som 50% praksis, og dermed svært kort tid igjen å avvikle de teoretiske emnene.

§7-3-8 Vi har i dag en eksamensform som kalles praktisk – muntlig eksamen som varer 1 t og 15 min inklusive forberedelsestid for studentene. Den ønsker vi sterkt å beholde. Skal begrepet «praktisk metodisk eksamen» være dekkende for denne, eller bør det presiseres bedre, evt. ta inn praktisk-muntlig også? Når det er en eksamen der en bruker flere metoder (praktisk og muntlig), kan den da være mer enn 45 min, eller må man forholde seg til §9-10-3 og 45 min? I tilfelle mener vi at 45 min bør økes til minst 75 min.

§8-3a Her brukes begrepet emnebeskrivelse, dette er ikke definert i §1-2, der brukes emneplan.

§8-4-2 Praksisperiodene bør ikke kunne deles opp fordi praksis i bachelor i sjukepleie er en studiepoenggivende eksamen, lagt opp som et emne med midt og sluttvurdering. Ved andre eksamenskoder kan man ikke gjennomføre bare deler av eksamen. Man må ta alt på nytt. Praksisperiodene er en eksamensperiode og bør ikke brytes opp på grunn av kontinuitet i læringen og at vurderingsgrunnlaget for praksisperioden skal være godt nok.

§8-4-4 Siste setning bør omformuleres til «Studenten må da gjennomføre ny eksamensperiode ved neste mulige periode». Formuleringen som står nå vil kunne få store konsekvenser for vår gjennomstrømming.

§8-4-5 AHF ser dette som en positiv formulering i forskriften.

§9-2-1 Det er delte oppfatninger om digital eksamen skal være en hovedregel. Flere mener det bør være valgfritt for studentene.

§9-4-3 (og §8-4-2) Hva menes med tvingende fraværsgrunn? Vi kan ha behov for å få dette utdypet ytterligere.

§9-7-1 Forslag: ordene: er det det pensum, byttes med: er det det nye pensum.....

Vi ser det kan misforstås slik det står.

§9-7-5 Endre siste setning til «Far, medmor/-far og foster-/adoptivforeldre.

§9-7-8: Et svært viktig punkt for AHF å ha i forskriften. Pga forholdsvis mange progresjonskrav vil man ellers kunne få store utfordringer med gjennomstrømming.

§9-7-9 I dette punktet må de som arbeider med forskriften være obs på følgene dette vil kunne få i noen tilfeller. Særlig for sykepleiestudentene som har krav om progresjon for å gå videre i studieforløpet. Det kan i noen tilfeller bety at studentene ikke kommer videre i studieforløpet, og i praksis kan det da bety «utestengelse et år», selv om «dom» i klagenemda «bare» var annullering av eksamen. Kan det vurderes om studenter i slike tilfeller kan få gå opp til ny eksamen?

§9-9-2c Første setning ber vi om at presiseres nærmere, og at det ses nærmere på hvilke konsekvenser en slik formulering kan få. Prinsipielt mener vi at alternative språk bør avgrenses til svensk, dansk eller engelsk.

§9-10-3 Når det gjelder praktisk muntlig eksamen må det være mulig å ha lenger eksamenstid enn inntil 45 minutter. (jfr kommentar til §7-3-8.

§9-13-9 AHF ønsker å signalisere behov for strengere språkkrav i opptaksfasen da det er fokus på at bachelorkandidater skal måtte ha et godt nok språknivå for å få autorisasjon. Det blir ikke godt nok vurdert ved inntak hvorvidt studentene har tilstrekkelige språkkunnskaper til å kunne klare studiet. Det er uenighet i AHF på hvorvidt det skal være 2 eller 4 semester med utvidet tid og kunne bruke PC med retteprogram.

§9-16 pkt. 1-4 bør utgå, eller det bør presiseres at en ikke kan levere forbedret versjon av noen arbeider når de tidligere er vurdert til ikke bestått. Det kan man heller ikke ved andre eksamener.

§11-1-6c Her bør 3. sensor sin rolle tydeliggjøres, eller vurdere å oppnevne et nytt sensorpar.

§12-3-1 Det bør vurderes om overgangsordningen bør være gjeldende ut høstsemesteret 2017.

Sak	Utkast til forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet (16/02394)
Høyringsinstans (svarar)	Direktørens stab ved kvalitetskoordinator, HSH
Ev. prosess bak høyringsinnspellet	Høyringsinnspellet er utarbeida i samråd med prosjekt læringsstøtte - KULT (kompetanse, undervisning, læring og teknologi)
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Generelle tilbakemeldingar</p> <p>Namn på forskrifta – eksamen versus vurdering. I forslaget til ny tilsynsforskrift er ikkje eksamen nytta som begrep i det heile – ein referer til vurdering og vurderingsformer. Sjå nærare omtale under kapittel 7.</p> <p>Særleg under kapittel 7 og 9 er det ein gode del omtale som kjem fleire gonger. Dette er uheldig fordi delvis overlappende omtale kan gi rom for ulike tolkingar. I høyringsuttala er dette kommentert på dei ulike områda.</p> <p>HVL bør vera bevisst på bruk av begrepa regelverk, reglement, bestemmelsar og retningsliner. Generelt gjeld det at ein har følgjande Lovar og forskrifter (fastsett nasjonalt eller av styret sjølv)</p> <p>Regelverk der reglement med tilhøyrande bestemmelsar inngår (desse er juridisk bindande) – kan fastsettast både internasjonalt, nasjonalt og ved HVL (delegasjonsreglementet bør klargjera kva nivå i HVL som kan fastette regelverk).</p> <p>Retningsliner internasjonalt, nasjonalt og ved HVL (desse er å forstå som meir rådgivande enn lovar, forskrifter og regelverk og har meir uklar juridisk binding).</p> <p>På same måte er det viktig å ha eit svært medvete forhold til bruken av skal og må, opp mot bør og kan. Medan skal og må er rekna som juridisk bindande, er bør og kan rekna som rettleiande.</p> <p>Det er sær sær viktig at ikkje forskrifta inneheldt bestemmelsar som medfører hindringar eller kan vera avgrensande for at læringsutbytteskildringane på studieprogram- og emnenivå, arbeids- og vurderingsformer oppfyller studietilsynsforskrifta og dermed mellom anna gir grunnlag for fagleg relevans, at dei er fagleg oppdaterte og oppdatert i forhold til utviklinga av kunnskap innan profesjons-, arbeids- og samfunnsliv. Dette gjeld til dømes omtala av studiestruktur og studieplanar i kapittel 3 og omtala av vurdering i kapittel 7 (og då spesielt vurderingsformer i § 7.3.8.)</p> <p>I utkast til studietilsynsforskrift blir det stilt særskilte krav til gjennomføringsgrad og tilrettelegging for at studenten kan ta ein aktiv rolle i utforming av læringsprosessen. Korleis er desse punkta ivareteke i HVLS forskrift for studier og eksamen?</p> <p>Kapittel 1. Bruksområde og definisjonar</p> <p>Definisjonar under det enkelte punkt i forskrifta er på den eine sida fordelaktig, fordi ein gjerne les delar av forskrifta. På den andre sida er det mange gjennomgåande område og definisjonar som det er sær sær viktig at er brukt einsarta gjennom heile forskrifta. Jf. konklusjonane i rapporten How Can</p>

One Create a Culture for Quality Enhancement? (Kottmann et.al. 20161), er felles begrepsapparat viktig for å bygge ein felles kvalitetskultur. Der definisjon er gjort andre plassar enn i kapittel 1, er det viktig å vise til paragraf med definisjon når begrepet er nytta andre stader i forskrifta (gjeld t.d. bestemmelse om arbeidskrav i § 5.2.1) – (Kan formulerast ...fastsett arbeidskrav (jf. Definisjon i § 7.2), som i seg sjølv...).

I utkastet er det nytta fleire ulike begrep i omtale av emneplan (emnebeskrivelse og emneomtale).

I tillegg er det fleire begrep som i utkastet ikkje er definert og som det er nytta ulike begrep for. , som vil vera viktig for å ha eit felles begrepsapparat i det vidare kvalitetsarbeidet og for å kunne oppfylle krav om ei tydeleg utdanningsleiing i studietilsynsforskrifta (kan t.d. definerast under § 3.2.8):

Emneansvarleg

Begrep nytta i HSH i dag med følgjande definisjon²: «Kvart studieprogram har emneansvarlege med ansvar for studiekvalitet og læringsmiljø i eit gitt emne. Emneansvarleg samarbeider med og følgjer opp andre faglærarar som underviser i emnet. Emneansvarleg rapporterer til studieleiar.»

I utkastet nyttar ein faglærar (t.d. i §7.2.3, §9.8.13), fagleg rettleiar og fagansvarleg (§ 9-11). I desse tilfella framstår det uklart kven som ansvaret dersom det er fleire faglærarar som underviser på eit emne.

Studieprogramansvarleg er ikkje definert eller omtala i forskrifta. Det kan hende at dette er hensiktsmessig, gitt at ein ikkje har definert leiarstruktur. Samstundes er utdanningsleiing framheva i ny studietilsynsforskrift og ein bør dermed vurdere å ta inn omtale av dette i større grad.

Yrkesutdanning (kvifor er dette begrepet nytta – i fusjonsplattform osv er profesjonsutdanning nytta)?

Det er ved fleire høve nytta «høgskulen» som definisjon på kven som skal gjera ein bestemmelse (§8.5.1, §9.7.4, §9.11). Dersom dette ikkje blir konkretisert i forskrifta, er det naudsynt å ha supplerande regelverk som regulerer kven som har delegert mynde til å ta desse avgjerdene.

I § 1.1.4 bør det presiserast at styret sitt vedtak skal dokumenterast, t.d. ved følgjande formulering «Eventuelle avvik skal gå fram av studieplanen, med referanse til vedtak».

Kapittel 2

§ 2.1.1 b) – kva meinest med normert studietid ½ år?

§ 2.1.1 e) – kva meiner ein her – er normert studietid for noverande grunnskulelærerutdanningar 5 år?

Kapittel 3. Studieprogram og studieplaner

Det er flott at ein her har tydeleggjort krav til studiestruktur, studieplan og oppretting og nedlegging av studieprogram og emne og kvalitetssikring av studieprogram og emne, for å møte krava i ny studietilsynsforskrift.

Etter punkt 3.1.6 bør det også bli tydeleggjort kva som skal fastsetjast i emneplan (Emnets innhald, læringsutbytte (dersom ein fastsett at dette skal definerast på emnenivå – om ein ikkje set krav om dette vil det vera utfordrande å oppfylle krav i § 7.1.2), arbeidsform, undervisningsspråk, praktisk informasjon om emnet, forkunnskapar, kva emnet byggjer på, arbeidsform, vurderingsform, språk eksamenoppgåver og vurderingsuttrykk

1

[http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Kunnskapsbasen/Rapporter/UA/2016/SFU/How_c
an_one_create_a_culture_for_quality_enhancement.pdf](http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Kunnskapsbasen/Rapporter/UA/2016/SFU/How_c
an_one_create_a_culture_for_quality_enhancement.pdf)

² <http://ans.hsh.no/styringshandbok/kvalitetshandbok/Kvalitetshandbok.pdf>

og eventuell studiepoengreduksjon). Ei slik presisering vil også vera nyttig for dei områdene i forskrifta som omtalar dei ulike ledda. – må sjåast i samanheng med § 3.2.9

For både § 3.1.6 og evt nytt krav til innhald i emneplan bør det visast til kva paragraf som omtalar krava til dei ulike områda. Dette kan også vera lurt for å sikre at ein ikkje omtalar det same fleire plassar, utan at det er klare argument for det (jf. Kommenterarar seinare i høyringsuttala)

Nokre kommenterarar til innhald:

§ 3.1.4 – Er det her rett å presisere at nullkurs kun er gitt av eksterne leverandørar? HSH har per i dag nullkurs på bachelor i nautikk som er gitt av HSH, men godkjent av ekstern part.

§ 3.1.11 – bør referere til § 6.5. I det vidare arbeidet med å operasjonalisere krava i forskrifta må HVL ta stilling til korleis ein skal oppfylle krav i tilsynsforskrift

§ 3.2.7 – Kva er grunnlaget for at ein her ikkje gjer tilsvarande presisering som i § 3.2.6?

§ 3.3 – bør heller stå «Kvalitetsutvikling av studieprogram og emne». Kva er bakgrunn for at ein har valt akkurat desse punkta, som er ein lett omskriving av tilsynsforskrifta § 4-1. Det er på ei side bra å spesifisere, samstundes er det her område som ikkje er trekt fram og som dermed kan bli rekna som «mindre viktige», men som det like fullt blir stilt krav til i studietilsynsforskrifta.

Foreslår å flytte opp § 3.3 slik at dette blir fyrste punkt og formulere slik:

§3.1 Kvalitetsutvikling av studieprogram og emne
HVL skal ha eit systematisk kvalitetsarbeid på institusjons- og studieprogramnivå som gir grunnlag for å sikre og utvikle god utdanningskvalitet og oppfylle krava i NOKUT si studietilsynsforskrift og andre internasjonale og nasjonale krav.

§ 4-2 Studierett

§ 4.2.2 – Bør evt. vedtak frå dekanen om at spesifikke emne kan vera opne for programstudentar frå same studium ved høgskulen framgå av studieplanen?

Kapittel 6

§ 6.4 – ligg det ei sjølv motsigning i punkt 1 og 2 her? Punkt 1 tilseier at anna undervisningsspråk skal vera fastsett i studie-/emneplan, medan ein i punkt 2 nyttar «infomerast så tidleg som mogleg».

§ 6.6.3 – Formuleringa studentar med verv i studentdemokratiske organ, råd eller utval ved Høgskulen på Vestlandet, kan få gyldig fråvær frå obligatorisk undervisning er uheldig. Dette risikerer å gå på tvers av krav i rammeplanar og nasjonale/internasjonale krav til studieprogram ved HVL. HSH har nyleg revidert samarbeidsavtala med studentparlamentet der fråvær frå obligatorisk undervisning og praksis har vore eit hovudtema. Sjå punkt 3.3.1 og vedlegg i [HSHs avtale med studentparlamentet](#).

§ 6.7.1 – Studiestøttesystem er ikkje tilstrekkeleg definert, evt. bør ein tydeleggjera kvar dette skal definerast/korleis studentane skal vite kva som er HVL sine støttesystem.

Kapittel 7 Vurdering og arbeidskrav

Generell tilbakemelding om begrep. Ein bør ha eit eige punkt innledningsvis i kapittel 7 med definisjon av alle begrep. I tråd med at vurderingsformer skal tilpassast læringsutbytte, innhald og arbeidsformer på eit emne, vil det vera meir rett å bruke følgjande begrepsapparat:

Vurdering – bør ein her også få med begrepa formativ og summativ vurdering

Sluttvurdering (erstattar «eksamen» - når ein ikkje omtalar særskilte vurderingsformer)
Ordinær sluttvurdering
Ny sluttvurdering (usikker på dette begrepet «ny eksamen/sluttvurdering» er misvisande fordi den nettopp ikkje er ny – ref definisjon under punkt § 9.7)
Ekstraordinær sluttvurdering
Vurderingselement (erstattar det som no er omtala som deleksamenar)
Arbeidskrav
§ 7.1.1 bør ta ut eksempel og heller vise til §7.3 om vurderingsformer.
§ 7.1.2 bør ta inn at vurderingsform også skal tilpassast arbeidsform i emnet.
§ 7.1.3 (og elles i kapittel 7) I utkastet har ein nytta eksamen i staden for sluttvurdering. Dette kan opplevast som ei avgrensing, ettersom det i større grad reflekterer skriftleg eksamen enn andre vurderingsformer som t.d. mappevurdering.
I § 7.1.3 bør ein vise til omtale av sensur i kapittel 11 (særleg på grunn av bruk av karakterskala)
§ 7.1.4 bør flyttast til §7.2 og bli fyrste punkt der.
Det bør presiserast at ein for arbeidskrav nyttar «godkjend» - «ikkje godkjend» (evt. vise til kapittel 11)
§ 7.2.3 – lista som er omtala: Kvar skal denne framkomma?
§ 7.2.5 – Det er svært uheldig dersom det utviklar seg ulik praksis på området, utan at det er tilstrekkeleg begrunna. Viser til tilbakemelding knytt til § 6.6.3.
§ 7.2.6 – Gjeld rett til å gå opp til eksamen også «ny eksamen» eller berre «ordinær eksamen»?
§ 7.3.1
Heller skrive «Vurderingsformer og vekting mellom ulike vurderingsformer eller vurderingselement som skal...»
Foreslår å stryke studieplan. Det kan elles framstå som at detaljert skildring av vurderingsformer og –vekting skal framgå av studeplan (for detaljert).
§ 7.3.2 – Ref. tilsynsforskrifta § 2.3.4 skal «Studiet skal ha vurderingsformer som er egnet for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd, og som er tilpasset studiets innhold og læringsaktiviteter.» Ettersom etterprøvarheit fyrst og fremst er styrt av val av vurderingsform i seg sjølv (sjå kommentar knytt til § 7.3.8) og vurderingsform skal vera tilpassa læringsutbytte og innhold og læringsaktivitetar, bør denne paragrafen utgå. Dersom ein skal ha ein bestemmelse knytt til etterprøvarheit må denne knytte seg til noko anna enn val av vurderingsform i seg sjølv, men dette må i så fall vera ei vurdering som emneansvarleg gjer.
§ 7.3.4 – foreslås tatt ut – sjå kommentar under § 7.3.8
§ 7.3.5 – foreslår å bytte ut deleksamen med vurderingselement
§ 7.3.8
Er denne lista over vurderingsformer uttømmende? Det er særst viktig at denne lista ikkje legg avgrensingar slik at vurderingsform ikkje er tilpassa læringsutbyttet og arbeidsformene ved emnet.
Foreslår følgjande formulering innleiingsvis i § 7.3.8 eller som ny paragraf før denne: «Der faglege omsyn og læringsutbytteskildringa tilseier det, kan også andre vurderingsformer og kombinasjonar av desse nyttast. Ulike kombinasjonar av vurderingsformane kan nyttast dersom læringsutbyttet er av ein slik karakter at sluttkompetansen vanskeleg kan målast ved ei vurderingsform.»

Foreslår å legge inn omtale under kvar enkelt vurderingsform som eksplisitt viser om vurderingsforma er rekna som etterprøvbar.
Siste avsnitt under mappe (som omtalar vurderingsmappe) er uklart formulert.

Kapittel 8

§ 8.6 – bør formulere med «...student med særlege behov kan, så langt det er mogleg og rimeleg gitt læringsutbyttet for studieprogram/emne, få tilrettelagt...»

Kapittel 9

Gjennomføring av vurdering (i staden for eksamen)

§ 9.1.2 – kva betyr det at studentane skal vera likestile uavhengig av studiestad?

§ 9.2.1 – skal det framkomma av emneplan om skriftleg skuleeksamen skal avviklast digitalt eller med penn og papir? Dette kan vera viktig, med tanke på kravet i 9.2.2.

§ 9.2.2 – bør ein her henvise til punkt i forskrift om eigenbetaling?

§ 9.4 – Alle bestemmelsane på dette punktet framgår andre plassar i forskrifta. Enten bør ein kutte ut punktet (og heller fylle ut andre plassar), om ein beheldt punktet må ein ha henvisning til der punktet er omtala tidlegare. Fyrste alternativ er å foretrekke fordi to formuleringar som er nesten, men ikkje likt formulert, gir rom for ulike tolkningar.

§ 9.5.1 – omtala tidlegare

§ 9.5.3 – bør ein her presisere at ein ikkje kan melde seg opp til «ny eksamen» på dette grunnlaget.

§ 9.5.4 – omtala tidlegare

§ 9.6.2 og § 9.6.3 bør slåast saman, eventuelt bør 3 komma før 2.

§ 9.7 – ekstraordinær eksamen bør inngå i overskrift. Paragrafen framstår generelt som noko utydeleg med fleire gjentakingar og litt uklar struktur.

§ 9.7.2-4 er (delvis) omtala fleire gonger tidlegare. Kan ein vurdere ein annan oppbygging for å forhindre gjentakingar?

§ 9.7.7–8 bør slåast saman (åttande ledd kan elles missforståast til å gjelde generelt)

§ 9.7.10 bør flyttast opp etter fyrste ledd.

§ 9.7.14 – (Delvis) sagt tidlegare

§ 9.7.15 – dersom det er krav om særskilt programvare bør dette gå fram av emneplanen. Punktet heng også tett saman med §9.2 og bør kanskje sjåast saman med dette (evt visast til på tvers)

§ 9.7.17 – ref. omtale under kapittel 1 må ein vurdere om retningsliner er rette begrepet å bruke her.

§ 9.9.1

Bør det ikkje framgå av emneplan kva som er målform/språk?

D) Bør visast til i 9.13.9-10 (gjeld også 9.9.2)

§ 9.9.2 c) – studentar bør generelt ikkje omtalast som framandspråklege, men fleispråklege. Ein må også vurdere kva som her skal vera definisjon på fleispråklege. Kan ein nytte same formuleringar som under § 9.13.9 -10?

§ 9.10.1. – kva betyr det at opplegg skal gjerast kjent «i god tid før eksamen»?

§ 9.10.6 – presisere at ikkje møtt tel som eitt forsøk (tilsvarande andre liknande omtalar)?

§ 9.11 – presisere at ikkje møtt tel som eitt forsøk (tilsvarande andre liknande omtalar)?

§ 9.13.4 andre ledd – «Dersom behovet....» Bør flyttast opp som avslutning på punkt 3.

§ 9.13.9 -10
Er det eintydig kva som meinast med norsk 3-årig vidaregående skule (ref. påbygg osv?)
Vise til § 9.9.1-2

§ 9.15.1 er (delvis) sagt tidlegare
§ 9.15.4 – her bør ein også ta med bacheloroppgåver (sidan det er gjort i overskrift på § 9.16)

§ 9.16.1 – bør det her presiserast når ny innlevering kan/skal skje?

Kapittel 10. Fusk og forsøk på fusk
§ 10.1.3 c) Kva er grunnlaget for val av tidspunktet: «ved utløpet av innleveringsfristen for det første av arbeidene som inngår i vurderingen».

Kapittel 11. Sensur og klage på sensur
§ 11.1.3 – Skal ein ikkje også oppnemne klagesensur?
§ 11.1.5 –
a) – Er bør rett begrep her?
b) – Er bør rett begrep her? Skal ein ikkje ha eit minstekrav for ekstern sensur?
Foreslår å fastsetja eit minstekrav og skrive at det vil bli utarbeidd regelverk eller retningsliner på dette området.

§ 11.1. 5 d) – framstår som noko uklart. Eit eksempel på område der ein bør bruke omgrepet utdanningsleiing (jf. Omtale innleiingsvis) fram til denne er definert for HVL. Kan ein her henvise til regelverk eller retningsliner som skal utarbeidast (ettersom det her kan vera vanskeleg /lite hensiktsmessig å definere noko eintydig på tvers av alle studieprogram?)

§ 11.2.4 – kvar skal evt. grense for bestått/ikkje-bestått framgå (i sensorretteiing?)

§ 11.2.7 – kva betyr «vanlege forhøyningsregler»?

§ 11.3.9 – viser til etterprøvbarheit meir generelt og bør dermed heller vise til § 7.3.8 (sjå omtale på dette punktet).

Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet

Innhald

Kapittel 1. Bruksområde og definisjonar.....	3
§ 1-1 Bruksområde	3
§ 1-2 Definisjonar	3
Kapittel 2. Gradar og utdanningar. Vitnemål og sluttdokumentasjon.....	4
§ 2-1 Gradar og utdanningar	4
§ 2-2 Krav til samansetjing av graden bachelor	4
§ 2-3 Tillegg til namn for graden bachelor	5
§ 2-4 Krav til samansetjing av graden master	5
§ 2-5 Krav til graden philosophiae doctor (ph.d.)	5
§ 2-6 Krav til innhald og samansetjing av fellesgradar	5
§ 2-7 Andre utdanningar	6
§ 2-8 Internt fagleg overlapp.....	6
§ 2-9 Krav ved tildeling av ny grad som byggjer på ein fullført grad.....	6
§ 2-10 Godskriving og fagleg godkjenning	6
§ 2-11 Vitnemål og karakterutskrift	6
Kapittel 3. Studieprogram og studieplanar	7
§ 3-1 Studiestruktur og studieplan.....	7
§ 3-2 Oppretting og nedlegging av studieprogram og emne. Fagleg ansvar	8
§ 3-3 Kvalitetsutvikling av studieprogram og emne.....	9
Kapittel 4. Opptak, studierett og permisjon.....	9
§ 4-1 Opptak.....	9
§ 4-2 Studierett.....	9
§ 4-3 Semesteravgift og andre studentavgifter	10
§ 4-4 Utdanningsplan og studieprogresjon	11
§ 4-5 Studierett på emne	12
§ 4-6 Tap av studierett	12
§ 4-7 Permisjonar	13
Kapittel 5. Privatist	14

§ 5-1 Rettar for privatistar	14
§ 5-2 Avgrensingar i tilgangen til å ta eksamen for privatistar	14
Kapittel 6. Undervisning	15
§ 6-1 Studieåret	15
§ 6-2 Timeplanar	15
§ 6-3 Særleg tilrettelegging av studiesituasjonen	15
§ 6-4 Undervisningsspråk	15
§ 6-5 Arbeidsomfang	15
§ 6-6 Informasjon til studentar	15
§ 6-7 Skikkavurdering	15
Kapittel 7. Vurdering og arbeidskrav	16
§ 7-1 Vurdering.....	16
§ 7-2 Arbeidskrav.....	16
§ 7-3 Vurderingsformer	17
Kapittel 8. Praksis	18
§ 8-1 Vilkår for å gå ut i praksis	18
§ 8-2 Særlege krav til studentar i praksis	18
§ 8-3 Vurdering av praksisstudium.....	18
§ 8-4 Ikkje greidd praksis.....	19
§ 8-5 Talet på forsøk i praksis.....	20
§ 8-6 Særleg tilrettelegging av praksis	20
Kapittel 9. Gjennomføring av eksamen	20
§ 9-1 Eksamensstad.....	20
§ 9-2 Digitalisering og utstyr	20
§ 9-3 Tidspunkt for eksamen. Eksamensplan.....	20
§ 9-4 Vilkår for å gå opp til eksamen.....	20
§ 9-5 Oppmelding til eksamen	21
§ 9-6 Trekk frå eksamen og fråvær under eksamen.....	21
§ 9-7 Ordinær, ny og ekstraordinær eksamen	21
§ 9-8 Gjennomføring av skriftleg eksamen	22
§ 9-9 Målform og språk i oppgåvetekstar og eksamenssvar.....	23
§ 9-10 Gjennomføring av munnleg eksamen	24
§ 9-11 Gjennomføring av gruppeeksamen.....	24
§ 9-12 Innlevering av heimeeksamen, mappevurdering og tilsvarande	24
§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen	25
§ 9-14 Anonymitet.....	26

§ 9-15 Eksamensforsøk.....	26
§ 9-16 Oppattaking av masteroppgåve, bacheloroppgåve og andre oppgåver.....	26
Kapittel 10. Fusk og forsøk på fusk.....	27
§ 10-1 Fusk og forsøk på fusk.....	27
Kapittel 11. Sensur og klage	28
§ 11-1 Sensur.....	28
§ 11-2 Karakterskala. Utrekning av endeleg karakter	29
§ 11-3 Kunngjering av eksamensresultat. Grunngeving og klage	30
Kapittel 12. Retningslinjer, iverksetjing og overgangsordning.....	31
§ 12-1 Retningslinjer.....	31
§ 12-2 Iverksetjing	31
§ 12-3 Overgangsordning	31

Heimel: Fastsett av styret ved Høgskulen på Vestlandet xx.xx.xx med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2, § 3-3, § 3-5, § 3-6, § 3-7, § 3-8, § 3-9, § 3-10, § 3-11, § 4-2, § 4-5, § 4-6, § 4-7, § 4-8, § 4-9, § 4-10, § 5-1, § 5-2 og § 5-3, forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanninger, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad og forskrift 10. april 2006 nr. 412 om godskriving av høgere utdanning, forskrift 28. februar 2013 nr. 237 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høgere utdanning og forskrift 22. juli 2008 nr. 828 om studentsamskipnader.

Kapittel 1. Bruksområde og definisjonar

§ 1-1 Bruksområde

- (1) Denne forskrifta gjeld for alle utdanningar ved Høgskulen på Vestlandet. Forskrifta gjeld òg personar som tek eksamen etter lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-10, utan å vere tekne opp som studentar, jf. denne forskrifta kap. 5 om privatistar.
- (2) Forskrifta gjeld ikkje for doktorgradsstudium med unnatak av paragrafar som omhandlar eksamen og fusk ved arbeid som går inn i opplæringsdelen av ph.d.-programmet, jf. forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet.
- (3) Det kan gjelde eigne reglar for fellesgradar. Eventuelle avvik frå denne forskrifta skal gå fram av samarbeidsavtale og studieplan for fellesgraden jf. § 2-6 (5).
- (4) Styret kan vedta å gjere unnatak frå paragrafar i denne forskrifta for studium med ekstern finansiering. Eventuelle avvik skal gå fram av studieplanen.
- (5) Forskrift om rammeplanar og andre nasjonale styringsdokument er overordna denne forskrifta.

§ 1-2 Definisjonar

- (1) I denne forskrifta betyr «lova» lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler.
- (2) Grunnutdanning er eit studieprogram der opptak ikkje føreset anna grunnlag enn generell studiekompetanse med eventuelle fagkrav eller godkjent realkompetanse.

(3) Vidareutdanning er studiepoenggjevande ny formell kompetanse på universitets- og høgskulenivå som til vanleg byggjer på fullført grunnutdanning. Dette kan vere spesielt tilrettelagde enkeltemne eller vidareutdanningsprogram på lågare eller høgare grads nivå.

(4) Studieprogram er ei samling emne på 30 studiepoeng eller meir med eit samla læringsutbytte som er fastsett i studieplan, som søkjarar kan få opptak og studierett til, og som fører fram til ei avslutta utdanning, grad eller yrkesutdanning jf. kap.2.

(5) Emne er den minste eininga som gir utteljing i form av studiepoeng, og som kan gå inn i eit studieprogram eller tilbydast med eige opptak. Eit emne har eit læringsutbytte som er fastsett i ein emneplan. Emne skal som hovudregel ikkje ha mindre omfang enn fem studiepoeng.

(6) Som student blir rekna den som gjennom opptak i samsvar med § 3-6 og § 3-7 i lova er teken opp til eit studieprogram eller emne ved Høgskulen på Vestlandet.

(7) Ein studieplan er ein omtale av studieprogram med tilhøyrande emne. Studieplanen er eit juridisk bindande dokument. Studieplan vert ved Høgskulen på Vestlandet også nytta som namn på fagplan og programplan etter departementet sin definisjon i nasjonale rammeplanar, jf. § 3-1 (2) og (3).

(8) Utdanningsplan er ein individuell avtale mellom student og institusjon som synleggjer den planlagde faglege progresjonen og gjennomføring av studiet for den enkelte student. Utdanningsplanen baserer seg på studieplanen, jf. § 4-4.

(9) Rammeplan og nasjonale retningslinjer er nasjonale føringar som fastset mål, innhald og organisering av visse utdanningar, og emne som inngår i ei utdanning. Departementet fastset forskrift om rammeplanar.

Kapittel 2. Gradar og utdanningar. Vitnemål og sluttdokumentasjon.

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-2 og § 3-11, forskrift 16. desember 2005 nr. 1574 om grader og yrkesutdanningar, beskyttet tittel og normert studietid ved universiteter og høyskoler, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad og forskrift 10. april 2006 nr. 412 om godskriving av høgere utdanning.

§ 2-1 Gradar og utdanningar

(1) Høgskulen på Vestlandet tildeler følgjande gradar og yrkesutdanningar:

Gradar:

Høgskulekandidat, normert studietid 2 år.

Bachelor, normert studietid 3 år.

Master, normert studietid 2 år.

Master grunnskulelærerutdanning for 1. - 7. trinn og 5. - 10. trinn, normert studietid 5 år.

Philosophiae doctor (ph.d.), normert studietid 3 år.

Yrkesutdanningar:

Grunnskulelærerutdanning for 1. - 7. trinn og 5. - 10. trinn, normert studietid 4 år.

Faglærerutdanning, normert studietid 3 år.

§ 2-2 Krav til samansetjing av graden bachelor

(1) Graden bachelor vert tildelt på grunnlag av eksamen i studieprogram, fag og emne med eit samla omfang på 180 studiepoeng. Grunnlaget for graden skal omfatte eitt av følgjande:

- a. Fullført 3-årig studieprogram tilsvarande 180 studiepoeng som ifølgje nasjonal rammeplan gir bachelorgrad.
- b. Fullført 3-årig studieprogram tilsvarande 180 studiepoeng som ifølgje vedtak i styret for Høgskulen på Vestlandet gir bachelorgrad.
- c. Sjølvvald bachelorgrad (180 studiepoeng) med fordjupingseining, jf. § 3-1 (7), på minimum 80 studiepoeng og breiddeining, jf. § 3-1 (8), på minimum 30 studiepoeng. Kvar eining må vere fastsett som emne, fag, eller studieprogram. Fordjupinga må innehalde eit sjølvstendig arbeid på minimum 15 studiepoeng i form av ei bacheloroppgåve, anna teoretisk arbeid, praktisk eller kunstnarleg arbeid, individuelt eller i gruppe.

§ 2-3 Tillegg til namn for graden bachelor

- (1) Grad som vert tildelt på grunnlag av fullført studieprogram på lågare grads nivå (1. syklus) får normalt namnet «Bachelor i <namn på studiet>», med eventuelt tillegg av namn på linje, studieretning eller liknande. Andre tillegg til namnet vert fastsette i samband med godkjenning av studieplanen.
- (2) Grad som vert tildelt på grunnlag av sjølvvald bachelorløp med fordjupingseining får namnet «Sjølvvald bachelorgrad».
- (3) Engelsk namn på bachelorgrad ved Høgskulen på Vestlandet vert fastsett i samband med godkjenning av studieplanen for studieprogrammet.

§ 2-4 Krav til samansetjing av graden master

- (1) Høgskulen på Vestlandet tildeler mastergrad i samsvar med forskrift av 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad.
- (2) Høgskulen på Vestlandet tildeler mastergrad med eit omfang på 120 studiepoeng på grunnlag av studieprogram som er akkreditert av NOKUT, eller akkreditert av høgskulen sjølv.
- (3) Høgskulen på Vestlandet tildeler mastergrad med eit omfang på 300 studiepoeng på grunnlag av fullført master i grunnskulelærerutdanning for 1. - 7. trinn og 5. - 10. trinn.
- (4) Masteroppgåva skal vere av eit omfang på 30–60 studiepoeng.
- (5) Emne på bachelornivå skal ikkje inngå i mastergraden.

§ 2-5 Krav til graden philosophiae doctor (ph.d.)

- (1) Krav til graden ph.d. går fram av forskrift om graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet, fastsett av styret for Høgskulen på Vestlandet.

§ 2-6 Krav til innhald og samansetjing av fellesgradar

- (1) Høgskulen på Vestlandet tildeler fellesgrad i samarbeid med andre institusjonar, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av høgere utdanning og fagskoleutdanning, kapittel 4.
- (2) Ein fellesgrad er eit samarbeid mellom to eller fleire institusjonar der desse i fellesskap opprettar og tilbyr eit studieprogram. Deltakande institusjonar har felles ansvar for opptak, undervisning, rettleiing og tildeling av vitnemål for fullført grad.
- (3) For fellesgrad gjeld dei same krava til samansetjing av graden som til grad tildelt av Høgskulen på Vestlandet.
- (4) For fellesgrad kan det gjerast unntak frå tilknytingskravet etter § 2-11 (1).
- (5) Ved etablering av fellesgrad skal det vere utarbeidd og godkjent studieplan og ein samarbeidsavtale som regulerer fagleg samarbeid, administrasjon og økonomiske forhold.

(6) Rektor godkjenner samarbeidsavtalar med andre institusjonar om etablering av fellesgradar.

§ 2-7 Andre utdanningar

(1) Høgskulen tilbyr årsstudium og andre kortare utdanningar som byggjer på generell studiekompetanse eller tilsvarande.

(2) Høgskulen tilbyr vidareutdanningar som byggjer på avslutta 3-årig eller 4-årig grunnutdanning, jf. § 1-2 (3)

§ 2-8 Internt fagleg overlapp

(1) Fagleg overlapp mellom emne i høgskulen skal gå fram av emneplanane.

(2) Dekan fastset reduksjon i studiepoeng mellom emna.

§ 2-9 Krav ved tildeling av ny grad som byggjer på ein fullført grad

(1) Når ein student er kvalifisert for vitnemål for ei utdanning/grad og denne byggjer på tidlegare vitnemål for utdanning/grad ved Høgskulen på Vestlandet (dobbelgrad), må studenten ha teke minst 60 nye studiepoeng som ikkje er med i grunnlaget for tidlegare vitnemål. For enkelte utdanningar kan det vere krav om 90 nye studiepoeng for å få tildelt nytt vitnemål, jf. forskrift om godskriving av høgere utdanning § 3.

(2) For å vere kvalifisert for ein ny sjølvvald bachelorgrad som byggjer på tidlegare vitnemål for grad ved Høgskulen på Vestlandet, må studenten ha teke minst 80 nye studiepoeng for å få tildelt vitnemål for ny sjølvvald bachelorgrad ved Høgskulen på Vestlandet (jf. forskrift om godskriving av høgere utdanning § 3).

§ 2-10 Godskriving og fagleg godkjenning

(1) Greidde emne, fag, eksamenar eller prøver tekne ved annan institusjon, skal godskrivas ved Høgskulen på Vestlandet i den utstrekning dei oppfyller dei faglege krava for bestemt eksamen, emne, grad eller utdanning ved Høgskulen på Vestlandet, jf. lova § 3-5. Godskriven utdanning frå ein annan institusjon skal gå inn i grad tildelt frå Høgskulen på Vestlandet.

(2) Høgskulen på Vestlandet handsamar søknad om godskriving frå studenten på grunnlag av innsendt dokumentasjon. Dekan avgjer søknad om godskriving.

(3) I ein bachelorgrad kan fagleg overlapp maksimalt ha eit omfang tilsvarande 10 studiepoeng.

(4) I ein mastergrad med eit omfang på inntil 120 studiepoeng er fagleg overlapping ikkje tillate.

§ 2-11 Vitnemål og karakterutskrift

(1) For å få tildelt vitnemål ved Høgskulen på Vestlandet, må studenten ha avlagt eksamen med eit omfang på minimum 60 studiepoeng ved høgskulen, jf. forskrift om godskriving av høgere utdanning.

(2) Det vert skriva ut vitnemål og Diploma Supplement for avslutta grad eller yrkesutdanning ved Høgskulen på Vestlandet, jf. § 2-1 i denne forskrifta. I tillegg vert det skriva ut vitnemål for praktisk pedagogisk utdanning, 1-årig dykkarutdanning og fullført jordmorutdanning. For andre studieprogram, emne eller eksamenar tildeler høgskulen karakterutskrift, jf. lova § 3-11. Fullførte emne ut over kravet til fullført grad eller studieprogram, vert dokumenterte ved karakterutskrift.

(3) Vidareutdanning, studieprogram og emne av mindre omfang, ikkje fullført grad eller yrkesutdanning vert dokumentert ved karakterutskrift. Ein student som ikkje har fullført utdanning, kan be om karakterutskrift for dei eksamenane eller prøvene som er greidde.

(4) Alle karakterutskrifter frå Høgskulen på Vestlandet skal – i tillegg til informasjon om karaktersystemet og opplysningar om personalia – innehalde opplysningar om kvart enkelt emne

teke ved Høgskulen på Vestlandet med kode, namn på emne, studiepoeng, karakter og karakterfordeling per emne og kva semester eksamen er avlagt.

(5) Vitnemålet og karakterutskrift som dannar grunnlag for vitnemålet, skal, i tillegg til det som gjeld alle karakterutskrifter, gi opplysningar om:

- Emne som går inn i grunnlaget for graden eller yrkesutdanninga, inkludert eventuell praksis.
- Emne avlagt ved annan institusjon.
- Sjølvstendig arbeid med eit omfang på minst 15 studiepoeng.

(6) Dersom studenten tek ny eksamen etter å ha mottatt vitnemål for fullført utdanning, vert dette dokumentert med karakterutskrift.

(7) Ved endring av karakter etter klagesensur er studenten pliktig til å levere inn originalvitnemål.

(8) Vitnemål for fullført grad, yrkesutdanning eller studieprogram, jf. § 2-11 (2) vert skrive ut automatisk. Bachelorgrad etter fullført 3 år av sjølvvald bachelorgrad vert skrive ut etter søknad.

(9) Studentar som er forseinka i studieløpet, må sjølv be om å få skrive ut vitnemål etter fullført utdanning.

(10) Høgskulen på Vestlandet skriv ut eitt vitnemål for ei og same utdanning. Ved tap av vitnemål kan høgskulen, etter søknad og mot betaling skrive ut duplikat av tildelt vitnemål.

(11) Det skal gå fram av vitnemål eller karakterutskrift, dersom ein privatist har fått prøvd kunnskapar og ferdigheiter på ein annan måte enn ein student med opptak til studiet.

(12) Elev i vidaregåande opplæring kan studere ved Høgskulen på Vestlandet. Eleven får studiepoeng når emnet er fullført og vedkomande tilfredsstillar opptakskrava til høgare utdanning, jf. lova § 3-6. Dersom eksamensforma er vesentleg annleis enn eksamen for ordinære studentar, skal dette gå fram av karakterutskrifta, jf. lova § 3-11 tredje ledd.

Kapittel 3. Studieprogram og studieplanar

Fastsett med heimel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-3 og § 3-5 og forskrift 28. februar 2013 nr. 237 om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskrifta).

§ 3-1 Studiestruktur og studieplan

(1) Ved Høgskulen på Vestlandet vert studia organiserte i studieprogram og emne jf § 1-2 (4) og (5). Alle studieprogram og emne vert tilbydde på grunnlag av godkjend studie- eller emneplan.

(2) Studieplanar skal utarbeidast i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) og studiekvalitetsforskrift fastsett av Kunnskapsdepartementet, studietilsynsforskrift fastsett av NOKUT, forskrifter om nasjonale rammeplanar og malar for studie- og emneplanar med retningslinjer vedtekne av Høgskulen på Vestlandet.

(3) Studieplanen skal fastsetje: Namn på studieprogrammet med eventuelle studieretningar, studiepoeng, opptakskrav, læringsutbytte, innhald og oppbygging, fagleg samanheng mellom emne, arbeids- og vurderingsformer, ordningar for studentutveksling og internasjonalisering og eventuell praksisopplæring. For studieprogram der studenten må fullføre visse emne eller praksis for å fortsetje i studieløpet, skal dette omtalast i studieplanen. Studieplanen skal innehalde emneplanar for alle obligatoriske og valfrie emne.

(4) Emneplanen skal fastsetje: Namn på emnet, studiepoeng, forkunnskapskrav, fagleg overlapp, læringsutbytte, innhald og oppbygging, undervisnings- og læringsformer, arbeidskrav, vurderingsformer og litteraturliste.

(5) Nullkurs er spesialkurs utan studiepoeng som kan gå inn som obligatorisk del av eit studieprogram.

(6) Studieretning er ei fagleg spesialisering i eit studieprogram, slik ho er definert i studieplanen.

(7) Fordjupingseining er ein kombinasjon av emne på minimum 80 studiepoeng som vert definert som ei samla eining i ein studieplan.

(8) Breiddeining er ein kombinasjon av emne på minimum 30 studiepoeng som vert definert som ei samla eining i ein studieplan. Eininga må vere formelt godkjend som ei avslutta emnegruppe eller eit studieprogram.

(9) Høgskulen sine studieplanar skal byggjast opp slik at ein student - ved å gjennomføre studiet på normert tid - kan få jamn uttelling i form av studiepoeng; dvs. 60 studiepoeng per studieår ved eit heiltidsstudium, jf. § 6-5 (1).

§ 3-2 Oppretting og nedlegging av studieprogram og emne. Fagleg ansvar

(1) Oppnemning av studieplankomité

a. Styret nemner opp studieplankomité og gir mandat for arbeid med studieplanar for nye bachelor- og master- og phd.-program.

b. Dekan nemner opp studieplankomité og gir mandat til arbeid med nye studieplanar for studieprogram og emne til og med 60 studiepoeng på bachelornivå.

c. Ein studieplankomité ved Høgskulen på Vestlandet skal, i tillegg til representantar for tilsette og studentar, ha ekstern representasjon for alle studieprogram på meir enn 30 studiepoeng.

(2) Godkjenning av nye studieplanar

a. Styret gjer vedtak om godkjenning av nye studieplanar med eit omfang på over 30 studiepoeng og alle emne på masternivå og phd-nivå.

b. Dekan gjer vedtak om godkjenning av nye studie- og emneplanar med eit omfang på til og med 30 studiepoeng.

(3) Etablering av nye studieprogram

a. Styret sjølv gjer vedtak om etablering av nye studieprogram med eit omfang på over 30 studiepoeng. Styret gjer vedtak på grunnlag av godkjent studieplan og ei vurdering av studieprogrammet i høve krav til akkreditering av studium i NOKUT si studietilsynsforskrift kapittel 2.

b. Dekan gjer vedtak om etablering av studieprogram og emne med eit omfang på til og med 30 studiepoeng. Dekan gjer vedtak på grunnlag av godkjent studieplan og ei vurdering av studieprogrammet i høve krav til akkreditering av studium i NOKUT si studietilsynsforskrift kapittel 2.

b. Alle studieprogram og emne skal vere knytte til fakultet og ha ei tydeleg leiing med eit definert ansvar. Når eit studieprogram er sett saman av emne frå fleire fakultet, skal styret ved vedtak om etablering avgjere kva fakultet som skal ha det samla faglege ansvaret for studieprogrammet.

(4) Årleg revisjon av studieplanar

- a. Det skal gjerast ein årleg revisjon av alle studie- og emneplanar ved Høgskulen på Vestlandet. Dekan gjer vedtak om godkjenning av studieplanane innan 15. mars kvart år. Eventuelle endringar i studie- og emneplanar gjeld frå påfølgjande studieår. Vedtaket kan omfatte oppretting av nye, eller nedlegging av emne i eksisterande studieprogram. Litteraturlister skal vere publiserte innan starten av kvart semester.
- b. Styret gjer vedtak om endring av namn på vedtekne, gradsgjevande studieprogram.
- c. Høgskulen sine studieplanar skal publiserast på høgskulen sine nettsider innan fastsette fristar.
- d. Ved endringar i studieprogram for studentar i normert løp skal det utarbeidast overgangsordningar som sikrar at det samla læringsutbyttet for studiet vert vidareført, og at studentane får fullført på normert tid.

(5) Nedlegging av studieprogram

Ved nedlegging av studieprogram skal vedtaksorganet fastsetje overgangstid og -ordning for undervisning, vurdering og utskriving av vitnemål, slik at studentar får fullført på normert tid.

(6) Studieinformasjon

Informasjon om høgskulen sine studieprogram skal vere i samsvar med studieplanane og skal publiserast på høgskulen sine nettsider innan fastsette fristar.

§ 3-3 Kvalitetsutvikling av studieprogram og emne

(1) Høgskulen på Vestlandet skal ha eit systematisk kvalitetsarbeid på institusjons- og studieprogramnivå som gir grunnlag for å sikre og utvikle god utdanningskvalitet og oppfylle krava i NOKUT si studietilsynsforordning og andre nasjonale og internasjonale krav.

Kapittel 4. Opptak, studierett og permisjon

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-6, § 3-7, § 3-8, § 4-2 og § 4-5, forskrift 22. juli 2008 nr. 828 om studentsamskipnader og forskrift 20. desember 2005 om egenbetaling ved universiteter og høyskoler § 3-2.

§ 4-1 Opptak

(1) For opptak av studentar til studium og emne gjeld dei til ei kvar tid gjeldande forskrifter fastsette av departementet, og Høgskulen på Vestlandet sine eigne forskrifter om opptak.

(2) På førespurnad frå høgskulen må studentar leggje fram originaldokument som grunnlag for opptak til studium eller for utskrift av vitnemål ved Høgskulen på Vestlandet. Studentar som ikkje legg fram desse originaldokumenta for kontroll, kan miste studieretten. Karakterutskrift og vitnemål frå Høgskulen på Vestlandet vert halde att til dei etterspurte dokumenta er lagd fram og kontrollert.

(3) Ein student som ikkje fyller vilkåra for opptak til det enkelte studiet eller emnet innan gitt frist, taper studieretten. Slike vilkår skal gå fram av studieplanen og tilbods- eller opptaksbrevet studenten får. Ein student som taper studieretten etter dette punktet, må søkje nytt opptak.

§ 4-2 Studierett

(1) Studierett er rettar knytte til det å vere teken opp som student ved eit studieprogram eller eit emne og ha studentstatus. Det gjev rett til å følgje lukka undervisning, eventuell praksis, kurs og seminar og til å gå opp til eksamen i samsvar med gjeldande studieplan.

(2) Studieretten er knytt til studieprogram eller emne på den studiestaden studenten har fått opptak til. Dekan kan avgjera at spesifikke emne kan vere opne for programstudentar ved andre studiestader ved høgskulen.

(3) For å vere gyldig må studieretten stadfestast kvart semester så lenge ein er student. Seinast 1. september i haustsemesteret og 1. februar i vårsemesteret må alle studentar:

- a. Registrere seg på StudentWeb.
- b. Melde seg opp til undervisning og vurdering for emna i det aktuelle semesteret og godkjenne utdanningsplanen i studieprogram med utdanningsplan.
- c. Betale semesteravgift i samsvar med § 4-3.

For vidareutdanningar med oppstart utanfor ordinær studiestart, er fristen for å stadfeste studieretten etter punkt a, b og c, innan 14 dagar etter oppstart.

(4) Lengd på studieretten:

- a. Ved opptak til studieprogram vert studenten tildelt studierett lik normert studietid for studieprogrammet.
- b. Ein student som er teken opp til bachelorgrad, mastergrad eller 4-årige yrkesutdanningar, kan etter avtale om endring av utdanningsplanen jf. § 4-4 (4), få utvida studieretten inntil to år ut over normert studietid.
- c. Ein student som er teken opp til studieprogram med mellom eitt og tre års normert studietid, kan etter avtale om endring av utdanningsplan jf. § 4-4 (4), få utvida studieretten inntil eitt år ut over normert studietid.
- d. Når studieretten på eit studieprogram er brukt opp etter bokstav a, b eller c, mister studenten automatisk alle rettar knytte til det å vere teken opp som student. Studenten må søkje nytt opptak for eventuelt å fullføre utdanninga. I tidsavgrensinga under bokstav a, b og c, inngår ikkje utsett studiestart, permisjonar etter § 4-7 og mellombels utestenging frå høgskulen etter vedtak i klagenemnda.

(5) Studieretten fell automatisk bort når studieprogrammet er fullført og greidd. Det same gjeld emnestudentar når eksamen er gjennomført.

(6) Ein kandidat som har fullført eit studieprogram, har rett til å få opne studieretten i inntil eitt år etter at graden er oppnådd for å forbetre karakterar på individuell eksamen. Forbetra karakterar vert dokumenterte med karakterutskrift.

§ 4-3 Semesteravgift og andre studentavgifter

(1) Alle studentar skal som hovudregel betale semesteravgift, jf. studentsamskipnadslovas § 15, og kopi- og læremiddelavgift innan fastsett frist, kvart semester i heile studietida. Styret til studentsamskipnaden fastset storleiken på semesteravgifta. Styret til høgskulen fastset storleiken på kopi- og læremiddelavgift.

(2) Ein student som er teken opp til eit studieprogram med eit normert løp på mindre enn 15 studiepoeng per semester, skal betale semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift berre i semester med eksamen, jf. studentsamskipnadsforskrifta § 17. Studenten har likevel studentstatus og kan velje å betale semesteravgift i semester utan eksamen.

(3) Ein student som tek utdanning ved fleire institusjonar under universitets- og høgskulelova, skal betale semesteravgift til den utdanningsinstitusjonen der han/ho tek flest studiepoeng, jf. studentsamskipnadsforskrift § 15. Studenten må likevel betale kopi- og læremiddelavgift til Høgskulen på Vestlandet.

(4) Studentar som reiser på utveksling til utlandet, skal betale semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift til Høgskulen på Vestlandet, dersom ikkje anna går fram av samarbeidsavtalen med institusjonen i utlandet.

(5) Ein student som kjem til Høgskulen på Vestlandet gjennom ein utvekslingsavtale (Nordplus, Erasmus+ og bilaterale avtalar), betalar semesteravgift til heimeinstitusjonen.

Ein internasjonal student som ikkje er knytt til ein utvekslingsavtale, skal betale semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift til Høgskulen på Vestlandet, dersom det ikkje eksisterer nokon avtale om fritak.

(6) Ein student på eit oppdragsbasert studieprogram, som er finansiert med eigenbetaling frå studenten sjølv eller oppdragsgjevar, betalar ikkje kopi- og læremiddelavgift.

Dersom det etter ei samla vurdering av undervisningas omfang, undervisnings- og eksamensstad og andre forhold ikkje verkar rimeleg å rekne deltakarar på eit oppdragsbasert studieprogram som studentar, kan høgskulen avgjere at dei kan fritakast frå semesteravgift, jf. studentsamskipnadsforskrifta § 17, sjette ledd. Ved tvil skal høgskulen rådføre seg med studentsamskipnaden før slik avgjerd vert teken.

Deltakaren kan likevel velje å betale semesteravgift og kan då få studentkort.

(7) Semesteravgifta for aktuelt semester må vere betalt, før ein student kan få studentkort og semesterkvittering.

(8) Ein deltakar på etterutdanningskurs og andre kurs som det ikkje er knytte studiepoeng til, betalar ikkje semesteravgift.

(9) Ein privatist skal betale semesteravgift, jf. studentsamskipnadsforskrifta § 17 b), og vederlag til høgskulen, jf. lova § 3-10 (4). Høgskulestyret sjølv fastset slikt vederlag.

(10) Ein student som har betalt semesteravgift, men som trekkjer seg eller avbryt studiet, kan innan semesterregistreringsfristen for det aktuelle semesteret, jf. § 4-2 (3), krevje refusjon av semesteravgifta, jf. studiesamskipnadsforskrifta § 22.

§ 4-4 Utdanningsplan og studieprogresjon

(1) Utdanningsplanen er ein individuell avtale mellom studenten og høgskulen som viser planlagt, fagleg progresjon og gjennomføring av studiet. Utdanningsplanen baserer seg på studieplanen for studieprogrammet som studenten er teken opp til.

(2) Studentar som vert tekne opp til studium på 60 studiepoeng eller meir, skal ha ein utdanningsplan. Utdanningsplanen skal vere sett opp slik at studenten skal gjennomføre planlagt studieløp på normert tid som heiltids- eller deltidsstudent.

(3) I studieplanen kan det fastsetjast krav om studieprogresjon, som studenten må oppfylle for å gå vidare til neste semester eller studieår. Studentar som ikkje stettar slikt krav til progresjon, vil som hovudregel bli flytta ned eitt kull og får justert utdanningsplanen for å hente inn manglande progresjon.

(4) Utdanningsplanen kan endrast etter avtale mellom studenten og høgskulen. Studieretten kan ikkje gå ut over rammene for utvida studierett i § 4-2 (4). Studenten er sjølv ansvarleg for å få justert utdanningsplanen sin innan fristane for semesterregistrering, jf. § 4-2 (3).

(5) Studentar som ikkje følgjer normert progresjon for studieprogrammet, må rekne med å følgje den studieplanen som gjeld til ei kvar tid og dei eksamensordningane som går fram av denne.

§ 4-5 Studierett på emne

(1) Definisjon:

- a. Emne med ledig kapasitet kan lysast ut som enkeltemne.
- b. Ein emnestudent er ein som har søkt og har fått opptak til eitt eller fleire enkeltemne, utan å ha studierett til studieprogrammet som emnet tilhøyrrer.

(2) For å kunne få studierett på emne, må ein emnestudent:

- a. dekkje opptakskravet til studieprogrammet som emnet tilhøyrrer, med mindre anna blir spesifisert ved utlysinga av emnet.
- b. dekkje eventuelle forkunnskapskrav for emnet.
- c. på fastsett måte og innan fastsett frist søkje om opptak til emnet for det aktuelle semesteret.

(3) Studierett på emne vert gjeve for den aktuelle gjennomføringa av emnet og føreset at det er ledig kapasitet på emnet. Studieretten fell automatisk vekk etter at den aktuelle gjennomføringa studenten har søkt opptak til, er ferdig. Dersom eksamen ikkje er greidd, kan emnestudenten melde seg opp til påfølgjande ny eksamen.

(4) Ein student som har fått opptak til enkeltemne må innan fastsett frist:

- a. registrere seg på Studentweb.
- b. melde seg opp til undervisning og vurdering for emna i det aktuelle semesteret.
- c. betale semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift i samsvar med § 4-3 (1), og eventuell anna fastsett avgift for emnet, jf. forskrift om eigenbetaling ved universitet og høgskular § 3-2 (2).

(5) Emnestudentar skal følgje ordinær undervisning med dei same rettane og pliktene på emnet som programstudentar.

§ 4-6 Tap av studierett

(1) Ein student som ikkje stadfestar studieretten for nytt semester innan fristen, taper studieretten, jf. § 4-2 (3).

(2) Ein student som har brukt alle forsøka, jf. §§ 8-5 og 9-15, i eit emne, ein eksamen eller praksisperiode utan godkjent resultat og dermed blir stoppa av progresjonskrav, jf. § 4-4 (3), taper studieretten. Ein student som har tapt studieretten, får først nye forsøk ved eit eventuelt nytt opptak til same studieprogram etter tidlegast 5 år.

(3) Ein student som i to semester på rad oppnår null studiepoeng, taper studieretten. I desse to semestra inngår ikkje avtala permisjonar etter § 4-7 og mellombels utestenging frå høgskulen etter vedtak i høgskulen si klagenemnd.

(4) Vedtak om tap av studierett skal varslast, jf. forvaltningslova § 16. Vedtak om tap av studierett vert fatta av høgskulen. Klageinstans er høgskulen si klagenemnd.

§ 4-7 Permisjonar

(1) Ein student som for ein periode ikkje har høve til, jf. 4-7 (4) a, eller ikkje ønskjer, jf. 4-7 (4) b, å følgje undervisning og ta eksamen på studieprogrammet studenten er teken opp til, kan søkje om permisjon. Permisjon gjev studenten rett til å halde fram studiet når permisjonen er omme. Rettar ut over dette er avhengig av type permisjon, og er spesifisert i punkta nedanfor.

Søknad må framsetjast på fastsett måte og vere høgskulen i hende innan fristen for å stadfeste studieretten for det aktuelle semesteret, jf. § 4-2 (3), for at studenten skal vere fritaken for semesteravgift. Høgskulen tek imot søknader etter fristen for å stadfeste studieretten når dokumentert behov har oppstått i etterkant, men refunderer då ikkje semesteravgifta, jf. § 4-3 (10).

(2) Permisjon gjeld i utgangspunktet berre faste, fleirårige utdanningstilbod med årleg opptak. Studium med opptak av berre eitt kull, eller der det av andre årsaker er uklart om, når eller kvar neste kull vert starta opp, vert ikkje omfatta av permisjonsregelverket, sidan høgskulen ikkje kan oppfylle retten til å halde fram på studia etter permisjonen, jf. (1). Emnestudentar har studieretten sin knytt til ei spesifikk gjennomføring av emnet under visse vilkår i § 4-5 (3), og vert difor ikkje omfatta av permisjonsregelverket.

(3) Permisjon blir gjeve for eitt eller to semester etter søknad. Det vert til vanleg ikkje gjeve permisjon for kortare periodar enn eitt heilt semester. Ved nokre utdanningar, der organisering av praksis eller anna tilseier det, blir det til vanleg ikkje gjeve kortare permisjon enn eitt år.

(4) Grunnlag for permisjon:

a. Ein student kan få permisjon med dokumentert grunnlag i foreldrepermisjon, sjukdom, verneplikt, krevjande verv i studentorganisasjonar, eller i andre særlege tilfelle. Permisjonen kan forlengjast med ytterlegare eitt eller to semester etter ny søknad. Samanhengande permisjonstid kan ikkje overstige to år. Permisjonstida kjem i tillegg til retten studenten har til utvida studietid, jf. § 4-2 (4).

b. Ein student kan få permisjon frå studiet utan å dokumentere grunn i inntil to semester i løpet av studietida på eit studieprogram. Retten til permisjon utan å dokumentere grunn fell så vekk. Permisjonstida kjem i dette tilfellet ikkje i tillegg til retten studenten har til utvida studietid, jf. § 4-2 (4).

(5) Ein student som får born under studiet, har rett til foreldrepermisjon i samsvar med § 4-5 i lova. Studenten har rett til å ta opp att studiet på tilsvarende nivå som før permisjonen. Studenten kan søkje om å forlengje permisjonen utan å leggje fram ny dokumentasjon, jf. (4) a.

(6) Permisjon utan dokumentert grunn blir ikkje gjeve i første semester etter opptak. Studentar som ved oppstart på studieprogrammet har behov for permisjon i første semester, skal i staden søkje om reservert studieplass, jf. opptaksforskrifta § 8-1. Permisjon i første semester kan likevel gjevast ved dokumentert sjukdom som oppstår etter fristen for stadfesting av studieretten.

(7) Under permisjonen:

a. Ein student som har fått permisjon, skal ikkje betale semesteravgift, stadfeste studieretten eller ta eksamen i permisjonstida, jf. § 4-2 (3).

- b. Ein student som har permisjon på grunn av fødsel og omsorg for born, jf. (5), kan etter søknad likevel ta eksamen i permisjonstida og skal då betale semesteravgift, jf. § 4-2 (3).
- c. Ved permisjon med dokumentert grunn kan studenten velje å betale semesteravgift.

(8) Ein student som tek permisjon, går som hovudregel ut av kullet sitt. Når permisjonen er omme, og studenten tek opp att studia, blir studenten plassert i eit kull som samsvarar med progresjonen studenten har i studieprogrammet. Studenten må gjennomføre studiet i samsvar med gjeldande studieplan på tidspunktet han eller ho tek opp att studiet, jf. § 4-4 (5). Dette kan medføre at studenten må ta fleire studiepoeng enn normert for studieprogrammet for å fullføre.

Kapittel 5. Privatist

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-10.

§ 5-1 Rettar for privatistar

(1) Ein privatist er definert i lova § 3-10 som ein person som tek eksamen i eit emne utan å ha:

- a. fått opptak til emnet, jf. § 4-5. (1),
- b. studierett til eit studieprogram som emnet er ein del av, jf. § 4-2 (1).

(2) Ein student på eit studieprogram ved høgskulen som søker om å ta eksamen som privatist i eit emne som er ein del av det same studieprogrammet, seier samstundes frå seg studieretten på studieprogrammet sitt, jf. definisjonen av privatist i (1).

(3) For å kunne ta ein eksamen, må ein privatist:

- a. dekkje opptakskravet til studieprogrammet som emnet høyrer til.
- b. dekkje eventuelle forkunnskapskrav for emnet.
- c. på fastsett måte og innan fastsett frist søkje om å få ta eksamen i emnet. Dokumentasjon av generell studiekompetanse/realkompetanse og eventuelle tilleggskrav skal leggjast ved søknaden.

(4) Privatistar skal innan fastsett frist betale semesteravgift og vederlag til høgskulen, jf. § 4-3 (9).

(5) Privatistar har berre tilgang til open undervisning i emnet og til å gå opp til eksamen. Høgskulestyret kan ved spesielle høve gje dispensasjon frå dette.

§ 5-2 Avgrensingar i tilgangen til å ta eksamen for privatistar

(1) Privatistar kan nektast tilgang til eksamen dersom det i studieplanen eller emnet er fastsett arbeidskrav, som i seg sjølv gjev kompetanse som er ein del av formålet med utdanninga og som ikkje kan prøvast ved ein ordinær eksamen, jf. lova § 3-10 (2).

(2) Ein person som er utestengt frå all høgare utdanning etter vedtak gjort av ein institusjon under lova, har under utestenginga ikkje høve til å ta eksamen i emne som privatist.

(3) Ein privatist kan ikkje ta eksamen i eit emne meir enn 3 gonger ved høgskulen, inkludert eventuelle forsøk gjennomført i det same emnet som student, jf. § 9-15 (1). Emne med tilsvarande fagleg innhald vert rekna som same emne.

Kapittel 6. Undervisning

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-8, § 4-3 og § 4-10.

§ 6-1 Studieåret

(1) Studieåret ved Høgskulen på Vestlandet er på 40 veker. Studieåret tek til medio august og vert avslutta ultimo juni. Rektor fastset undervisningsterminar, jf. lova § 3-8.

(2) Undervisning og ordinær eksamen skal avviklast innanfor studieåret.

(3) Forkurs, deltidsstudium, studieprogram i tresemesterordning og eksternt finansierte tilbod kan ha avvikande studieår.

§ 6-2 Timeplanar

(1) Timeplanar med informasjon om tid og stad for gjennomføring av undervisningsaktivitetane skal vere tilgjengelege på høgskulen sine nettsider innan fastsette fristar.

(2) Eit emne som ikkje er obligatorisk del av eit studieprogram, kan avlysast på grunn av lågt studenttal eller andre særlege grunnar. Dekan fastset frist og tek avgjerd om dette.

§ 6-3 Særleg tilrettelegging av studiesituasjonen

(1) Ein student kan, på grunn av sjukdom, nedsett funksjonsevne eller andre særlege forhold, få tilrettelagt studiesituasjonen så langt dette er praktisk mogeleg og fagleg forsvarleg, gitt læringsutbyttet for studieprogram/emne. Behovet må dokumenterast med legeattest eller attest frå andre sakkunnige. Søknad må sendast høgskulen snarast mogeleg etter at behovet oppstod.

§ 6-4 Undervisningsspråk

(1) Undervisningsspråket ved Høgskulen på Vestlandet er som hovudregel norsk eller eit anna skandinavisk språk.

(2) Dersom situasjonen tilseier det, kan undervisningsspråket i heile eller delar av eit emne vere engelsk. Dekan tek avgjerd om det. Dersom undervisningsspråket ikkje er skandinavisk, skal det informerast om det så tidleg som mogeleg.

§ 6-5 Arbeidsomfang

(1) Studiepoeng er eit uttrykk for å måle arbeidsomfanget i studiet. 60 studiepoeng tilsvarar eitt års heiltidsstudium.

(2) Til grunn for emnestorleiken skal det reknast eit arbeidsomfang for studenten på 1 600 – 1 800 timar per studieår.

§ 6-6 Informasjon til studentar

(1) Studenten pliktar å halde seg oppdatert på relevant regelverk (forskrifter) som regulerer studium og eksamen, til å halde seg informert om organiseringa av studiet, arbeidskrav, tidsfristar og annan relevant informasjon. Studenten pliktar og til å halde seg orientert om meldingar som blir gjevne via høgskulen sine studiestøttesystem. Slike meldingar er å sjå på som om dei er gjevne til kvar enkelt student. Studenten er òg pliktig til å halde seg orientert om informasjon som vert send frå høgskulen til studenten si e-postadresse ved lærestaden.

§ 6-7 Skikkavurdering

(1) I ein skilde utdanningar skal institusjonen vurdere om den enkelte studenten er skikka for yrket. Krav til skikkavurdering skal gå fram av studieplanen. Ei slik skikkavurdering skal gjennomførast gjennom heile studiet, jf. lova § 4-10.

Kapittel 7. Vurdering og arbeidskrav

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9 og § 3-10.

§ 7-1 Vurdering

(1) Vurdering omfattar all formell prøving, det vil seie både vurdering undervegs og sluttvurdering. Vurderingsforma i eit emne går fram av emneplanen.

(2) Vurdering skal måle studenten sine oppnådde kunnskapar, ferdigheiter og generell kompetanse når det gjeld læringsutbyttet i eit emne. Det skal leggjast vekt på variasjon i vurderingsformene, og at dei er eigna til å vurdere at læringsutbyttet i studieprogrammet er oppnådd .

(3) Eksamen er prøving med påfølgjande sensur, der resultatet anten vil stå på vitnemålet/karakterutskrifta eller skal reknast inn i ein samlekarakter som skal stå på vitnemålet/karakterutskrifta. Eksamen er individuell med mindre noko anna går fram av emneplanen.

- a) Ordinær eksamen er eksamen som vert gjennomført når undervisninga i eit emne eller ein del av emnet er avslutta, jf. § 9-7 (1).
- b) Ny eksamen vert arrangert når det er studentar som har godkjent grunn for fråvær ved ordinær eksamen, eller som strauk ved siste ordinære eksamen, jf. § 9-7 (2).
- c) Ekstraordinær eksamen er eksamen som vert arrangert når eit emne opphøyrer, jf. § 9-7 (3).

§ 7-2 Arbeidskrav

(1) Arbeidskrav er all form for prøving som er sett som vilkår for å ha rett til å gå opp til eksamen, gå ut i praksisstudium, eller halde fram med normal studieprogresjon, men der resultatet ikkje går inn i ein endeleg karakter. Eksempel er innleveringsarbeid, prøve, laboratorieøving, prosjektarbeid, obligatorisk undervisning eller andre krav som av fagleg-pedagogiske grunnar er lagde inn i eit emne.

(2) Arbeidskrav i undervisning og praksis skal gå fram av studie- og/eller emneplan.

(3) Der det er obligatorisk frammøte til undervisninga, vil det seie 80 % frammøte med mindre studie-/emneplanen seier noko anna. Faglærer har ansvar for dokumentasjon på oppmøte.

(4) Dersom ikkje emneplanen presiserer noko anna, er godkjent arbeidskrav gyldig utan tidsavgrensing.

(5) Faglærer er ansvarleg for godkjenning av arbeidskrav. Faglærer har ansvar for å kontrollere liste over alle som har fått godkjent arbeidskrav. Slik liste skal liggje føre seinast to veker før eksamen tek til, med mindre faglærer har avtalt noko anna med den eksamensansvarlege.

(6) Faglærer fastset frist for når arbeidskravet skal vere avslutta/innlevert. Så langt det lar seg gjere, skal fristen vere slik at studenten har høve til å gjennomføre eit nytt forsøk før liste over godkjende arbeidskrav skal liggje føre, jf. § 7-2 (5). Dersom arbeidskravet inneber frammøte i undervisning, laboratoriearbeid, ekskursjonar, praksis og liknande, som ikkje kan gjerast om att, har faglærer eit særleg ansvar for å klargjere dette for studentane. Faglærer har ansvar for å informere studentar som ikkje får godkjent arbeidskrav.

(7) Ved sjukdom, nedsett funksjonsevne eller andre særlege forhold, kan dekan avgjere at det skal gjennomførast alternative arbeidskrav, dersom dette er praktisk mogeleg og fagleg forsvarleg gitt læringsutbyttet i emnet. Tilsvarande gjeld studentar med verv i studentdemokratiske organ, råd eller utval ved Høgskulen på Vestlandet.

(8) Arbeidskrav vert vurdert som godkjent / ikkje godkjent. I emne der praksis er arbeidskrav, kan greidd / ikkje greidd vurdering nyttast, jf. § 8-3 (1).

§ 7-3 Vurderingsformer

(1) Det skal gå fram av emneplanen kva vurderingsordningar emnet har. Når eit emne har fleire deleksamenar, skal emneplanen presisere kva delar som inngår og korleis delane vert vekta i den endelege karakteren.

(2) Ved val av vurderingsform skal det leggjast vekt på korleis ein kan etterprøve vurderinga i samband med klage på karakter.

(3) Med unnatak for vurdering av kandidatar i praksis kan arbeidsprosessar og liknande, berre vurderast når dei er omtalte i skriftlege arbeid eller munnleg ved eksamen.

(4) Berre skriftlege arbeid, eller andre arbeid der vurderinga let seg etterprøve, kan gå inn i ei mappe.

(5) Same deleksamen kan ikkje gå inn i vurderingsgrunnlaget for fleire emne for ein og same student.

(6) Individuell prøving skal utgjere minst 50 % av vurderingane i det einskilde studieprogrammet. Masteroppgåva vert halden utanfor denne utrekninga.

(7) Det skal gå fram av emneplanen kva for hjelpemiddel som er lovleg hjelpemiddel til eksamen.

(8) Studieprogrammet skal ha vurderingsformer som er egna for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd, og som er tilpassa studieprogrammet sitt innhald og læringsaktiviteter.

Det blir nytta følgjande vurderingsformer ved Høgskulen på Vestlandet:

Skriftleg skuleeksamen	Skriftleg, individuell eksamen arrangert i eksamenslokale under tilsyn, med fastsett tid for utlevering av oppgåve og innleveringsfrist. Tal timar skal gå fram av emneplanen. Eksamen kan gjennomførast på papir eller digitalt.
Munnleg eksamen	Munnleg eksamen der studenten/-ane blir eksaminerte av minimum to sensorar.
Justerande munnleg eksamen	Ei munnleg prøve som har ein særleg tett samanheng med eit føregående skriftleg arbeid. Kandidaten skal - ved den justerande munnlege prøva - hovudsakleg prøvast i emne som er behandla i det føregående skriftlege arbeidet.
Heimeeksamen	Skriftleg eksamen der studentane blir tildelte oppgåve på eit fastsett tidspunkt, og med fastsett frist for innlevering. Heimeeksamen kan vere individuell eller i gruppe. Tal på eksamensdagar skal gå fram av emneplanen.
Oppgåve (bacheloroppgåve, masteroppgåve eller semesteroppgåve)	Skriftleg innlevering utan fastsett dato for utlevering av oppgåve, men med fastsett innleveringsfrist. Oppgåva kan vere individuell eller i gruppe.
Mappe	Vurderingsform med rettleiing undervegs der karakteren blir fastsett på grunnlag av innleveringar som kan etterprøvast, prøver eller andre produkt som blir samla i ei mappe. Innhaldet kan samlast over tid og må vere fullført til fastsett frist. Mappevurdering kan byggjast opp som ei samla mappevurdering eller delast i ei læringsmappe med påfølgjande vurderingsmappe.

	<p>a) Læringsmappe er ei samling tekstar og/eller andre arbeid som er produserte gjennom ein viss periode. Samlinga dokumenterer prosess og/eller produkt, og skal vise studenten sine faglege refleksjonar og utviklinga i kompetanse.</p> <p>b) Vurderingsmappe er eit utval av element frå læringsmappa som dannar grunnlag for fastsetjing av karakter. Prosessen som viser kva for element frå læringsmappa som skal telje med i vurderinga, skal gå fram av emneamtalen. Vurderinga kan skje undervegs i emnet og som formell sluttvurdering.</p>
Prosjekt	Vurderingsform der studentar arbeider med oppgåve eller problemstilling og leverer tekst, visuelle framstillingar, produkt, dataprogram eller andre element. Prosjekt kan ha fastsett tidspunkt for utlevering av oppgåve og frist for innlevering, eller berre ein innleveringsfrist. Prosjekt kan gjennomførast i gruppe eller individuelt.
Praktisk-metodisk eksamen	Vurderingsform der studentar skal løyse praktiske oppgåver. Eksamen kan bli gitt individuelt eller i gruppe og kan inkludere element av skriftleg og/eller munnleg eksaminasjon.
Praksis	Ein rettleidd og vurdert del av utdanninga som går føre seg i eit relevant yrkesfelt.

Kapittel 8. Praksis

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9, § 4-3, § 4-6, § 4-9, § 4-10, § 5-2 og § 5-3.

§ 8-1 Vilkår for å gå ut i praksis

(1) For å kunne starte i praksis kan det vere krav om at bestemte emne, eksamenar eller arbeidskrav skal vere fullførte og godkjende. Studie- og/eller emneplanen skal gjere greie for dette.

§ 8-2 Særlege krav til studentar i praksis

(1) I praksisstudium er studentar underlagde særlege krav om teieplikt, jf. lova § 4-6.

(2) I studium der studentar kan komme i kontakt med mindreårige, eller andre sårbare grupper som del av praksisstudium eller klinisk undervisning, er det krav om at studentar legg frem politiattest ved opptak eller undervegs i studiet, jf. lova § 4-9 og politiregisterloven § 39. Dekan gjev fråsegn til klagenemnda i saker der det oppstår spørsmål om kor vidt ein student som har merknad på politiattesten skal nektast rett til å delta i klinisk undervisning eller praksisstudium, jf. lova § 4-9.

(3) Dersom det er gjeve andre særlege reglar for visse typar yrkesutøving, gjeld desse tilsvarande for studentar som deltek i praksisopplæring eller klinisk undervisning. Særreglar skal gå fram av studieplanen.

§ 8-3 Vurdering av praksisstudium

(1) For utdanningar, der gjennomføringa av praksisstudium er underlagd ei fagleg vurdering, gjeld følgjande:

- a. Vurderingsforma skal gå fram av studie- og/eller emneplanen jf. § 7-1 (1). Praksis vert vurdert etter skalaen greidd/ikkje greidd. Dersom praksis er eit arbeidskrav, kan perioden

vurderast som godkjend/ikkje godkjend, jf. § 11-2 (3). Når praksis er arbeidskrav, gjeld reglane i § 7-2.

b. Studenten har rett til jamleg rettleiing og tilbakemelding, slik at han/ho er orientert om korleis han/ho fungerer når det gjeld læringsutbyttet for praksisperioden.

c. Dersom det på eit tidspunkt i ein rettleidd praksisperiode kan vere tvil om studenten vil nå måla for læringsutbyttet og greie praksisperioden, skal studenten kallast inn til eit møte mellom dei partane det gjeld. Studenten skal i møtet gjevast skriftleg varsel om at det er tvil om han/ho vil kunne oppfylle måla og greie praksisperioden. I varselet skal det presiserast kva som må til for at studenten skal greie praksisperioden. Dette møtet skal haldast på eit tidspunkt som gir studenten høve til å vise tilfredsstillande praksis og seinast tre veker før praksisperioden er slutt. Ved praksisperiodar på fem veker eller mindre skal møtet haldast halvveges i perioden.

d. Om studenten i slutten av praksisperioden viser handling/åtferd som heilt klart ikkje gir grunnlag for å greie praksisstudiet, kan studenten likevel få vurderinga «ikkje greidd»/«ikkje godkjend», sjølv om det ikkje er gjeve varsel på førehand.

e. For kvar praksisperiode skal det gjerast ei avsluttande vurdering av læringsutbyttet for praksisperioden. Vurderinga skal byggje på vurdering undervegs og eventuelle praktiske prøver. Vurderingsresultatet og omtale av kva som er vurdert, skal vere underskrive av studenten og dei som har gjennomført vurderinga. Studenten skal ha kopi av den skriftlege vurderinga.

f. Studenten sin rett til å klage ved gjennomføring og vurdering av praksis går fram av § 5-2 og 5-3 i lova.

§ 8-4 Ikkje greidd praksis

(1) Kravet om oppmøte skal gå fram av studieplanen. Kravet om oppmøte kan ikkje fråvikast på grunn av sjukdom eller andre grunnar.

(2) Dersom ein student har dokumentert gyldig fråvær, legg høgskulen til rette for utsett praksis innanfor studieåret dersom det er mogeleg. Gyldig fråvær er sjukdom og annan tvingande fråværsgrunn. Høgskulen avgjer i kvart enkelt tilfelle kva som er gyldig fråvær. Fråværet skal vere dokumentert ved legeattest eller annan dokumentasjon. Er fråværet for stort til at utsett praksis kan gjennomførast innanfor studieåret, må studenten ta delar av, eller heile praksisperioden, neste studieår. Ei slik utsetjing kan få konsekvensar for studenten sin studieprogresjon.

(3) Dersom ein student, på grunn av ugyldig fråvær, får avkorta praksisperioden slik at vedkommande ikkje kan vurderast, fører det til avbroten praksis med same konsekvens som ikkje greidd praksis. Studenten må då gjennomføre ny praksisperiode neste gong denne praksisperioden vert arrangert ordinært.

(4) Dersom ein praksisperiode vert vurdert til ikkje greidd, må heile praksisperioden takast om att før studenten kan ta emne, som praksisperioden er eit forkunnskapskrav for. Studenten må då gjennomføre ny praksisperiode neste gong denne praksisperioden vert arrangert ordinært.

(5) Dersom ein student avbryt praksis etter at varsel om fare for ikkje greidd praksis er gjeve, vil dette som hovudregel bli rekna som eit forsøk uansett årsak til avbrotet.

§ 8-5 Talet på forsøk i praksis

(1) Det er ikkje høve til å gjennomføre same praksisperiode meir enn to gonger.

Når det ligg føre særlege grunnar, kan det etter søknad gjevast dispensasjon til ein 3. praksisperiode. For å kunne innvilge slik søknad, må det liggje føre svært viktige sosiale eller medisinske årsaker til at eitt eller begge dei tidlegare forsøka ikkje er greidde. Desse årsakene må vere dokumenterte (ved legeerklæringar, fråsegner frå spesialist m.m.) Studenten sin studieprogresjon og faglege prestasjonar skal også telje med i vurderinga av søknaden.

§ 8-6 Særleg tilrettelegging av praksis

(1) Studentar med særlege behov kan, så langt det er praktisk mogeleg og fagleg forsvarleg gitt læringsutbyttet for studieprogram/emne, få tilrettelagt praksisperioden.

(2) Søknadsfrist for særleg tilrettelegging er 1. april for praksisperiodar som startar i haustsemesteret og 1. oktober for praksisperiodar som startar i vårsemesteret. Ved praksis i løpet av første semester er søknadsfristen ved studiestart. Søknaden må vere dokumentert.

Kapittel 9. Gjennomføring av eksamen

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9.

§ 9-1 Eksamensstad

(1) Studenten skal studere og avleggje eksamen ved den studiestaden der studenten er teken opp.

§ 9-2 Digitalisering og utstyr

(1) Skriftleg skuleeksamen skal avviklast digitalt eller med penn og papir.

(2) Studenten har som hovudregel sjølv ansvaret for å disponere eigen berbar datamaskin til undervisning og eksamen.

§ 9-3 Tidspunkt for eksamen. Eksamensplan

(1) Tidspunktet for kvar enkelt eksamen vert kunngjort på StudentWeb. Endringar etter fristen for oppmelding til eksamen kan berre gjerast når det ligg føre særleg tungtvegande grunnar.

(2) Oversikt over eksamensstad skal vere tilgjengeleg på StudentWeb seinast 1 veke før kvar eksamen. Endring av eksamensstad seinare enn ei veke før eksamen skal varslast på e-post til studentane.

(3) Eksamensplanen vert laga med utgangspunkt i ordinær studieprogresjon for kullet. Studentar som følgjer ordinært studieløp og skal avleggje ordinær eksamen, har rett til minimum ein lesedag mellom kvar eksamensdag. Det er ikkje krav om at lesedag er ein virkedag.

(4) Tidspunkt for avvikling av ny eksamen vert kunngjort på StudentWeb seinast 2 veker før aktuell eksamen. Ny eksamen skal vere avvikla innan utgangen av påfølgjande semester. Sjå elles § 9-7 (2).

§ 9-4 Vilkår for å gå opp til eksamen

(1) For å gå opp til eksamen må studenten ha stadfesta studieretten etter §4.2.3 innan fastsette fristar.

(2) Det kan i emneplanen stillast forkunnskapskrav som må vere greidde for å melde seg opp til eksamen i emnet.

(3) Arbeidskrav skal vere godkjent for at ein student har rett til å gå opp til eksamen.

(4) For studentar på studieprogram eller emne med deltakaravgift, må deltakaravgifta vere betalt før eksamensmelding er gyldig.

§ 9-5 Oppmelding til eksamen

(1) Studentar har sjølv ansvaret for å kontrollere at dei er oppmelde til rett eksamen, korrigere eventuelle feil, og til å halde seg orienterte om tid og stad for eksamen.

(2) Studenten melder seg opp til eksamen via høgskulen sin StudentWeb. Frist for oppmelding til eksamen er 1. februar i vårsemesteret og 1. september i haustsemesteret. Frist for oppmelding til vidareutdanningar utanfor ordinær oppstart er 14 dagar etter oppstart. Studenten må melde seg opp til ny eksamen .

(3) I særlege tilfelle kan det dispenserast frå fristen for oppmelding til eksamen.

(4) Studentar som har gyldig fråvær frå ordinær eksamen eller har stroke på ordinær eksamen, har rett på ny eksamen.

(5) Studentar som ønskjer å forbetre karakteren, eller som ikkje møtte ved ordinær eksamen og som ikkje har gyldig fråvær til denne, kan melde seg opp til ny eksamen dersom ein slik vert arrangert, jf. § 9-5 (4).

§ 9-6 Trekk frå eksamen og fråvær under eksamen

(1) Trekk frå eksamen må skje seinast 14 dagar før eksamen tek til og må skje på StudentWeb. Studenten har sjølv ansvaret for å trekkje seg frå eksamen / praksis dersom denne ikkje skal gjennomførast.

(2) Trekk frå eksamen kan få konsekvensar for vidare studieprogresjon og påverke studieretten for studentar med krav om studieprogresjon jf. §§ 4-4 (5) og 4-6 (2).

(3) Studentar som ikkje møter til eksamen dei er oppmelde til, og ikkje har gyldig grunn til det, blir rekna som å ha framstilt seg til eksamen og for å ha brukt eitt eksamensforsøk.

(4) Trekk under eksamen vert rekna som ikkje greidd vurdering (stryk) og tel som eitt forsøk, med mindre dette skuldast sjukdom.

(5) Sjukdom under eksamen må dokumenterast med legeattest. Dokumentasjonen skal vere levert til høgskulen eller poststempla seinast tre virkedagar etter eksamensdagen. Studentar som har godkjent grunn for fråvær, blir rekna som ikkje å ha framstilt seg til eksamen og har ikkje brukt eitt eksamensforsøk.

Høgskulen avgjer i kvart enkelt tilfelle kva som kan godkjennast som gyldig fråvær. Fråværet skal vere dokumentert ved legeattest eller annan dokumentasjon, jf. § 9-6 (5). For at studenten skal ha krav på ny eksamen, må dokumentasjonen vere levert høgskulen eller poststempla seinast tre virkedagar etter at eksamen skulle ha vore avlagt / etter frist for innlevering av skriftleg arbeid. Dersom eit eksamenssvar er innlevert, kan studenten i ettertid ikkje skulde på sjukdom.

§ 9-7 Ordinær, ny og ekstraordinær eksamen

(1) Ordinær eksamen:

- a) Ordinær eksamen skal gjennomførast med den vurderingsforma som går fram av emneplanen og i det semesteret som er vist i studieplanen. Dersom ein student framstiller

seg til ordinær eksamen på nytt, er det det pensumet, den vurderingsforma og dei eventuelle arbeidskrava som er fastsette for denne eksamensavviklinga som gjeld.

- b) Ein student som har fått eksamen eller prøve annullert på grunn av fusk eller forsøk på fusk, jf. § 10-1 og lova §§ 4-7 og 4-8, kan tidlegast gå opp på nytt ved neste ordinære eksamen eller prøve etter at bortvisingstida er over.

(2) Ny eksamen:

a) Ny eksamen skal gjennomførast med same pensum som ved siste ordinære eksamen. Så langt det er praktisk mogeleg, og anna ikkje er nedfelt i studieplanen og / eller emneplanen, skal eksamen gjennomførast med same vurderingsform som ved siste ordinære eksamen.

b) Studentar som har gyldig frávær frå ordinær eksamen eller har stroke på ordinær eksamen har rett på ny eksamen, jf § 9-5 (4). Studentar som ønskjer å forbetre karakteren eller som ikkje møtte ved ordinær eksamen og som ikkje har gyldig frávær til denne, kan melde seg opp til ny eksamen dersom slik vert arrangert, jf § 9-5 (5).

c) I emne der praksis er organisert som arbeidskrav eller som deleksamen, har studenten rett på ny eksamen så lenge gyldig frávær i praksis er dokumentert og utvida praksisperiode er gjennomført og greidd før eksamen.

d) Vanlegvis blir ny eksamen arrangert ved utgangen av påfølgjande semester. Ved nokre utdanningar, der greidd eksamen er ein føresetnad for oppflytting til neste semester eller studieår, kan ny eksamen bli arrangert før eller i samband med oppstart av nytt semester / studieår. Det kan ikkje arrangerast meir enn éin ny eksamen i eitt og same fag i same semester. I særskilde tilfelle kan rektor gjere unntak frå denne regelen.

e) Studentar har rett til ny eksamen i samband med fødsel. Ein student som er gravid, har rett til ny eksamen dersom eksamensdatoen er i perioden mellom 3 veker før termin eller 6 veker etter fødsel. Far, medfar/medmor og foster- og adoptivforeldre har rett til ny eksamen, dersom eksamensdatoen er i perioden to veker etter fødsel / omsorgsovertaking.

f) Ein student som på grunn av utvekslingsopphald i regi av Høgskulen på Vestlandet ikkje har kunna gå opp til ordinær eksamen, kan etter søknad få rett til ny eksamen under føresetnad av at eventuelle vilkår for å gå opp til eksamen er oppfylte.

(3) Ekstraordinær eksamen:

Når eit emne vert nedlagt, og siste ordinære eksamen er gitt, vil det bli arrangert to ekstraordinære eksamenar i dei to påfølgjande semestra. Den første ekstraordinære eksamenen erstattar ny eksamen.

Eksamenskandidatar som tidlegare har avlagt eksamen i emnet, og oppfyller vilkåra for å gå opp til eksamen i den sist vedtekne emneplanen, kan søkje om å få avleggje ekstraordinær eksamen innan fastsette fristar.

§ 9-8 Gjennomføring av skriftleg eksamen

(1) Ved gjennomføring av digital eksamen kan høgskulen fastsetje krav om tidlegare frammøte enn 15 minuttar før eksamen startar. For ikkje digitale eksamenar skal eksamenskandidaten møte i eksamenslokalet seinast 15 minuttar før eksamen startar. Eksamenskandidatar som kjem for seint, får berre tilgjenge til eksamen i løpet av dei første 60 minuttane etter at eksamen har starta.

- (2) Vesker, mobiltelefonar, klokker/smartklokker og liknande skal plasserast slik som eksamensvaktene tilviser.
- (3) Det er ikkje tillate å bruke kommunikasjonsutstyr under eksamen, med mindre slikt utstyr er spesifisert som lovleg hjelpemiddel i emneplanen. Slikt utstyr skal plasserast slik som eksamensvaktene tilviser.
- (4) Ingen kandidatar får forlate eksamenslokalet dei første 60 minuttane etter at eksamen har starta.
- (5) Eksamenskandidaten skal vise gyldig studentlegitimasjon, eller annan gyldig legitimasjon med bilete, og signere på kandidatliste.
- (6) I eksamenslokalet skal kandidaten rette seg etter tilvising frå eksamensvaktene.
- (7) Det er ikkje tillate å skrive på utdelt papir før eksamensoppgåvene er delte ut. Det er ikkje tillate å bruke anna papir enn det som er delt ut.
- (8) Eksamenssvar som er skrive på papir, skal førast med penn som gir gjennomslag.
- (9) Det er ikkje tillate med noka form for kommunikasjon mellom kandidatane, eller med andre personar utanom faglærer/vikar, under eksamen. Dersom kandidaten har spørsmål, vender studenten seg til ei av eksamensvaktene.
- (10) Kandidaten har den oppgjevne eksamenstida til disposisjon. Ved digital eksamen skjer innleveringa når eksamenstida er ute. Ved papireksamenar vert det gjeve inntil 15 minuttar ut over eksamenstida til å skilje kopiar frå originalar. Det er kandidaten sitt ansvar å passe på at innleveringa er komplett.
- (11) Kladdeark kan ikkje leverast inn som ein del av eksamenssvaret.
- (12) Etter at eksamenssvaret og ubrukt eksamenspapir og kladdeark er levert, skal kandidaten forlate eksamenslokalet. Innlevert eksamenssvar blir ikkje under noko omstende levert tilbake til kandidaten.
- (13) Ansvarleg faglærer, eller den som møter i staden for faglæraren, skal vere tilgjengeleg under eksamen.
- (14) Det skal gå fram av emneplanen kva for hjelpemiddel som er tillatne ved dei ulike eksamenane. Vidare skal det også gå klart fram av oppgåveteksten kva for hjelpemiddel som er tillatne.
- (15) Ved digital eksamen som er basert på bruk av eiga berbar datamaskin, er eksamenskandidatane sjølve ansvarlege for eige utstyr og for å ha lasta ned nødvendig programvare for å kunne gjennomføre eksamen før dei møter i eksamenslokalet.
- (16) Brot på punkt 2, 3, 5, 6, 7, 9 og 14 kan bli sett på som fusk eller forsøk på fusk og kan medføre annullering og utestenging etter §§ 4-7 og 4-8 i lova. Regelen her gir ikkje ei fullstendig rettleiing for korleis ei slik sak skal forståast ut frå reglane om fusk eller forsøk på fusk.

§ 9-9 Målform og språk i oppgåvetekstar og eksamenssvar

(1) Krav til språk i eksamensoppgåver:

- a. Oppgåvespråket ved Høgskulen er normalt norsk, med mindre anna er fastsett i emneplanen.
- b. Avgjerder om bruk av målform i eksamensoppgåver er gjevne i forskrift av 7. juli 1987 nr. 4148 om målform i eksamensoppgåver. Eksamensoppgåver som vert gjevne på norsk, skal

liggje føre på begge målformer (bokmål og nynorsk). Studentane vel målform i Studentweb. Har alle studentane ønskt same målform, kan oppgåvene gjevast i berre denne målforma. Unnataket er oppgåver i faget norsk der målforma er bestemd i emneplanen.

c. Dersom undervisninga vert gjeven på eit ikkje-skandinavisk språk, skal eksamensoppgåva-gjevast på undervisningsspråket, med mindre noko anna er fastsett i emneplanen.

(2) Krav til språk i eksamenssvar:

a. Eksamenssvar kan leverast på svensk eller dansk som alternativ til norsk, med mindre noko anna er fastsett i emneplanen.

b. Dersom eksamensoppgåva vert gjeven på engelsk, kan studentane levere eksamenssvaret på engelsk utan søknad.

c. Bacheloroppgåva og masteroppgåva skal skrivast på det språket som er mest relevant for innhaldet i oppgåva og dei praktiske forholda for kvar enkelt student. Dekan avgjer kva for språk som kan godkjennast innanfor desse rammene. Bachelor- og masteroppgåver som vert skrivne på norsk, skal ha eit samandrag på engelsk eller eit anna relevant framandspråk. Bachelor- og masteroppgåver som vert skrivne på eit ikkje-skandinavisk språk, skal ha eit kort samandrag på norsk/skandinavisk. Dekan kan gi unnatak frå denne avgjerda dersom studenten ikkje meistrar eit av dei skandinaviske språka (norsk, svensk eller dansk).

§ 9-10 Gjennomføring av munnleg eksamen

(1) Sensorane i fellesskap er ansvarlege for planlegging og gjennomføring av munnleg eksamen.

(2) Når munnleg eksamen vert gjennomført i gruppe, skal sensorane passe på at alle eksamenskandidatane i gruppa vert eksaminerte i eit omfang som gir tilstrekkeleg grunnlag for karakterfastsetjinga.

(3) Justerande munnleg eksamen kan justere karakteren på greidd resultat, som er sett på eit skriftleg arbeid på førehand, opp eller ned med maksimalt ein karakter, jf. § 11-2 (8). Karakteren på det skriftlege arbeidet skal vere protokollert. For klage på det skriftlege arbeidet sjå § 11-3 (4).

(4) Ved manglande frammøte til justerande munnleg eksamen, vert dette rekna som at studenten ikkje har møtt til eksamen. Dersom studenten ikkje møter til munnleg eksamen, eller trekkjer seg under munnleg eksamen, skal dette først på protokoll- / sensurlista.

§ 9-11 Gjennomføring av gruppeeksamen

(1) Ved gruppeeksamen skal alle deltakarane i gruppa bidra til eit felles produkt. Oppstår det tvil om ein eksamenskandidat bidreg eller har bidrege tilstrekkeleg til å få uttelling for eit felles produkt, der det vert gjeve same karakter til heile gruppa, skal det hentast inn skriftleg individuell fråsegn frå alle gruppemedlemene og fagleg rettleiar / fagansvarleg. Høgskulen kan gjere vedtak om at eksamenskandidaten skal reknast for ikkje å ha møtt under eksamen. For klage på karakter ved gruppeeksamen sjå § 11-3 (8).

§ 9-12 Innlevering av heimeeksamen, mappevurdering og tilsvarande

(1) Innleveringsform går fram av emneplanen.

(2) Heimeeksamen og oppgåver der innleveringa er skriftleg skal som hovudregel gjennomførast digitalt.

(3) Ein kandidat som ikkje leverer eksamenssvaret innan fristen, vert registrert som «ikkje møtt» på protokoll- / sensurlista. Dette tel som eitt eksamensforsøk.

§ 9-13 Tilrettelegging ved eksamen

(1) Ein student som på grunn av sjukdom, skade eller funksjonsnedsetjing har vanskar med å gjennomføre eksamenen / vurderinga på ordinær måte, kan søkje om tilrettelegging av eksamenen / vurderinga. Tilrettelegginga skal ha som formål å vege opp for dei ulempene sjukdomen, skaden eller funksjonsnedsetjinga medfører, samtidig som det i størst mogeleg grad skal sytast for at studentane vert prøvde likt og at læringsutbyttet kan oppnåast.

(2) Søknad om tilrettelegging må setjast fram seinast 1. september for haustsemesteret og 1. februar for vårsemesteret. I særlege tilfelle kan det dispenserast frå fristen.

Behovet skal dokumenterast med legeattest eller attest frå andre sakkunnige (f.eks. PPT, BUP, psykolog, logoped). Dokumentasjonen må forklare kvifor det er behov for særordning og kva særordning det er behov for. Manglande eller utilstrekkeleg dokumentasjon kan medføre at søknaden blir avslegen.

Når behovet for særordning har oppstått etter utløpet av fristen, kan det dispenserast frå fristen. Søknad og dokumentasjon må sendast så snart det er mogeleg etter at behovet oppstod.

(3) Eksempel på særordning ved eksamen kan vere:

- a. Utvida eksamenstid ved skuleeksamen og heimeeksamen.
- b. Rett til lengre pausar, eventuelt med høve til å kvile.
- c. Eige eksamenslokale.
- d. Bruk av datamaskin og andre tekniske hjelpemiddel.
- e. Skrivehjelp, døvetolk og anna praktisk hjelp.
- f. Overføring av oppgåvene til punktskrift eller forstørtra skrift.
- g. Høgtlesing av oppgåveteksten.
- h. Studentar som ammar, kan søkje om tid til å amme i samband med skriftleg skuleeksamen.
- i. Høgskulen kan, etter søknad frå ein student, bestemme at munnleg eksamen for vedkommande student ikkje skal vere offentleg når tungtvegande grunnar talar for det, jf. lova § 3-9.

Studenten har sjølv ansvar for at han/ho kan bruke innvilga hjelpemiddel.

(4) Utvida eksamenstid kan normalt gjevast med 10 minuttar pr. eksamenstime, maksimalt 1 time ved skriftleg skuleeksamen.

(5) Under heimeeksamen kan ein få utvida tid, dersom det straks og ved skriftleg legeerklæring kan dokumenterast at forseinkinga til dømes skuldast eigen akutt sjukdom eller sjukdom / dødsfall / ulukke (naudstilfelle) i nær familie. Ved innlevering av mappevurderingar eller oppgåver med ganske stor tidslengd vert høvet til ein forlengd frist vurdert i kvart enkelt tilfelle.

Det kan innvilgast inntil 1 døgn ekstra tid på heimeeksamenar / prøver med ei tidslengd på 1 veke, inntil 2 døgn for heimeeksamenar/prøver med ei tidslengd på 2 eller 3 veker og inntil 1 veke for

heimeeksamenar/prøver med ei normert tidslengd på 4 til 7 veker. I heilt spesielle tilfelle kan det innvilgast utvida tid ut over dette.

(6) Studentar med eit anna morsmål enn norsk skal normalt innvilgast søknad om å få bruke tospråkleg ordbok utan ordforklaring, med mindre faglege omsyn talar mot dette. Ordboka skal leverast inn før eksamen for bokkontroll.

(7) Ved helse- eller sosiale grunnar kan ein student få avvikle skriftleg skuleeksamen utanfor institusjonen. Høgskulen kan etter søknad godkjenne at eksamen vert avvikla utanfor institusjonen, når dette kan skje under forsvarleg kontroll. Eksamensstaden skal godkjennast av høgskulen på førehand. Studenten skal betale ei avgift som dekkjer meirkostnadene. Frist for søknad er 1. september i haustsemesteret og 1. februar i vårsemesteret.

§ 9-14 Anonymitet

Ved vurdering av eksamenssvaret skal anonymiteten til kandidaten ivaretakast så langt det er mogeleg.

§ 9-15 Eksamensforsøk

(1) Det er ikkje høve til å framstille seg til eksamen i same emne meir enn 3 gonger ved Høgskulen på Vestlandet. Dette gjeld også for privatistar som ønskjer å framstille seg til eksamen. Emne med tilsvarende fagleg innhald, vert rekna som same emne.

(2) Etter søknad kan studenten få dispensasjon til eit 4. eksamensforsøk når det ligg føre særlege grunnar. Minst eitt av to følgjande kriteria må vere oppfylte for å kunne få innvilga søknad om eit 4. eksamensforsøk:

a) Det må liggje føre svært viktige sosiale eller medisinske årsaker til at eitt eller fleire av dei tidlegare forsøka ikkje er greidde. Desse må vere dokumenterte (legeerklæringar, fråsegner frå spesialist mm.) og skal seie noko om studenten sin tilstand på det tidlegare eksamenstidspunktet, her også medrekna studenten sitt høve til å gjennomføre eller eventuelt trekkje seg frå, eller sjukmelde seg frå, denne eksamenen. Studenten sin studieprogresjon og faglege prestasjonar skal også telje med i vurderinga av søknaden.

b) Studenten manglar maksimalt 30 studiepoeng for å fullføre sin grad eller yrkesutdanning.

Dersom det vert innvilga eit 4. eksamensforsøk, kan det stillast krav om at studenten må følgje undervisningsopplegget og gjennomføre eventuelle arbeidskrav på nytt.

c) Det vert ikkje innvilga eit 4. forsøk dersom greidd karakter er oppnådd i emnet.

(3) For Null-kurs, jf. § 3-1 (5), står Høgskulen på Vestlandet berre ansvarleg for kostnader og gjennomføring av eitt ordinært forsøk. Vidare forsøk må studenten syte for på eige initiativ.

(4) Denne paragrafen gjeld ikkje for arbeidskrav, jf. §§ 7-2 og 9-4 (2). Talet på forsøk i praksis vert regulert i § 8-5. For studentar som tek opp att ei masteroppgåve, bacheloroppgåve og andre oppgåver, gjeld i tillegg § 9-16.

§ 9-16 Oppattaking av masteroppgåve, bacheloroppgåve og andre oppgåver

(1) Ved ikkje greidd vurdering kan ein student levere ein forbetra versjon av ei bacheloroppgåve, ei masteroppgåve og andre større oppgåver på 10 studiepoeng eller meir, med individuelt utforma problemstilling, til sensur ein gong. Dette gjeld med mindre anna er bestemt i studieplanen eller emneplanen.

(2) Ved ikkje greidd vurdering er det høve til å levere ein forbetra versjon av praksisrelaterte oppgåver på mindre enn 10 studiepoeng ein gong, dersom det ikkje er mogeleg å endre problemstillinga for oppgåva utan at praksisperioden må gjennomførast på nytt.

(3) For andre oppgåver enn dei som er nemnde i denne paragrafen, er det ikkje høve til å levere ein forbetra versjon ved ikkje godkjent/ikkje greidd vurdering, med mindre noko anna er nedfelt i studieplanen eller emneplanen.

(4) Det er ikkje høve til å få vurdert ei revidert masteroppgåve eller bacheloroppgåve i det same studieprogrammet når studenten tidlegare har fått vurdert si oppgåve med greidd resultat.

(5) Ein eksamenskandidat som har fått bacheloroppgåva, masteroppgåva eller ei anna oppgåve annullert på grunn av fusk, jf. § 10-1, kan ikkje levere ein forbetra versjon av oppgåva med den same problemstillinga.

Kapittel 10. Fusk og forsøk på fusk

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 4-7, § 4-8 og § 5-1.

§ 10-1 Fusk og forsøk på fusk

(1) Konsekvensar av fusk og forsøk på fusk, eller medverknad til dette, vert regulert av lova § 4-7 og § 4-8.

(2) Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller ved vilkår for å gå opp til eksamen reknar ein mellom anna:

- a. Å ha ulovlege hjelpemiddel tilgjengelege under eksamen.
- b. Å presentere andre sitt arbeid som sitt eige (plagiat).
- c. Å sitere kjelder eller på annan måte nytte kjelder i skriftlege arbeid utan tilstrekkelege kjeldetilvisingar (plagiat). Å sitere eller på annan måte nytte eigne tidlegare eksamensarbeid utan tilstrekkeleg kjeldetilvising.
- d. Å ha skaffa seg tilgjenge til eksamen ved å ha fuska ved prøve og liknande som er vilkår for å gå opp til eksamen, eller ved på urett grunnlag fått godkjenning for deltaking ved obligatorisk undervisning eller andre obligatoriske aktivitetar.
- e. Ureglementert samarbeid mellom eksamenskandidatar eller grupper.

(3) Ein student kan reknast for å ha fuska eller forsøkt å fuske frå det tidspunktet eksamenen eller den interne prøvinga er starta. Ein eksamen er å sjå på som starta:

- a. Ved skriftleg skuleeksamen: Straks eksamensoppgåva er utlevert. Dersom det vert gjennomført kontroll av tillatne hjelpemiddel før oppgåveteksten er utlevert, jf. § 9-8 (14) og § 9-13 (6), er eksamenen å sjå på som påbyrja når eksamenskandidaten har levert inn sine hjelpemiddel for kontroll.
- b. Ved heimeeksamen: På det tidspunktet som høgskulen har oppgitt at eksamensoppgåva kan hentast, lastast ned eller liknande.
- c. Ved mappevurdering eller anna løpande vurdering: Ved utløpet av innleveringsfristen for det første av arbeida som går inn i vurderinga. Dette gjeld også om det i studieplanen eller

emneplanen er fastsett at studenten sjølv kan velje kva for eit av arbeida som skal danne grunnlag for karakteren.

d. Ved andre vurderingsformer: Når den aktuelle praksisperioden eller liknande er påbyrja.

(4) Dersom det oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk under eksamen eller intern prøve, skal eksamenskandidaten opplysast om at forholdet vil bli rapportert. Eksamenskandidaten har rett til å fullføre eksamenen eller prøven, men med den risiko at det kan bli reist sak om fusk eller forsøk på fusk.

(5) Annullering av eksamen eller prøve etter lova § 4-7 tel som eitt forsøk til eksamen eller prøve.

(6) Sak om annullering eller utestenging vert avgjort av Klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet. Klageinstans er det nasjonale klageorganet Felles klagenemnd, jf. lova § 5-1 nr. 7, jf. forskrift 10. oktober 2005 nr. 1192 om felles klagenemnd for behandling av klagesaker etter lov om universiteter og høyskoler § 4-7 til § 4-10.

Kapittel 11. Sensur og klage

Fastsett med heimel i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-9, § 5-2 og § 5-3.

§ 11-1 Sensur

(1) Innlevert eksamenssvar kan ikkje haldast unna sensur. Studenten kan heller ikkje koma seg fri frå sensur dersom eksaminasjonen har starta ved munnleg prøve.

(2) Sensureringstida er inntil 3 veker ved ordinær sensur. Ved masteroppgåver er sensureringstida inntil 6 veker. Når helgedag fell på ein vekedag, vert sensurfristen forlengd tilsvarande. Ved klage på karakter vert § 11a i forvaltningslova lagd til grunn for sensureringstida og klagen skal behandlast utan ugrunna opphald.

(3) Dekan oppnemner sensorar etter forslag frå fagansvarleg, for inntil 3 år om gongen. Det skal oppnemnast sensor og klagesensor for både ordinær eksamen og ny eksamen.

Sensor må ha følgjande kvalifikasjonar:

a. Bachelor (minst ein av):

1. Minimum ha mastergrad innanfor relevant fagområde.
2. Gjennom yrkespraksis vere særleg kvalifisert innan vedkommande fag.

b. Vidareutdanning som byggjer på bachelorgrad eller tilsvarande:

1. Minimum ha mastergrad innanfor relevant fagområde.

c. Master:

1. Helst ha førstekompetanse innanfor relevant fagområde, men minimum ha mastergrad innanfor relevant fagområde.

d. Ph.d.:

1. Må ha førstekompetanse innen relevant fagområde.

(4) Ekstern sensor kan ikkje ha vore tilsett i hovudstilling eller bistilling eller vore student ved Høgskulen på Vestlandet det siste året. Ekstern sensor kan heller ikkje ha hatt engasjement som timelærer i det aktuelle emnet for eksamenskullet.

(5) Følgjande kvalitetssikring skal gå inn i sensureringsordninga:

- a. Det bør utarbeidast ei sensorrettleiing til kvar eksamen. Det skal leggjast ved emneplan ved førstegangssensur. Ved klagesensur skal det leggjast ved emneplan og nivåkontroll, eitt A-eksamenssvar, eitt C-eksamenssvar og eitt E-eksamenssvar, dersom mogeleg.
- b. Det skal oppnemnast to sensorar ved munnleg / praktisk eksamen. Ved sjølvstendig arbeid i høgare grad (masteroppgåve eller tilsvarende), bacheloroppgåve og ved klagesensur skal det oppnemnast to sensorar. Av desse skal minst ein vere ekstern. Ved sensur av det sjølvstendige arbeidet i mastergrad, skal studenten sin rettleiar ikkje vere medlem av kommisjonen som sensurerer arbeidet.

På andre eksamenar i emne som skal inngå på vitnemålet eller karakterutskrift, bør det oppnemnast to sensorar. Av desse skal det vere ein ekstern sensor på minst 1/3 av emna, slik at alle emna i løpet av ein tre-årsperiode har hatt ekstern sensur.
- c. Ekstern evaluering av vurderingsordningane, jf. lova § 3-9 (1), kan gjennomførast for delar av eit studieprogram eller for eitt eller fleire studieprogram samla. Innanfor kvart studieprogram skal dekanen passe på at det vert gjennomført ekstern evaluering av vurderingsordningane minimum kvart fjerde år.
- d. Eksamensoppgåvene skal kvalitetssikrast. Instituttleiar, eller den oppgåva vert delegert til, skal godkjenne eksamensoppgåvene.
- e. Sensor/sensorane skal, etter sensurering, skrive rapport på fastsett skjema.

(6) Ved usemje:

- a. mellom ekstern og intern sensor avgjer ekstern sensor resultatet.
- b. mellom to interne sensorar avgjer den sensoren som ikkje har undervisningsansvaret.
- c. ved usemje på meir enn to karakterar, skal det oppnemnast ein 3. sensor. 3. sensor kan få tilgang til informasjon om kva usemja går ut på. Det er 3. sensor som avgjer karakteren endeleg.

§ 11-2 Karacterskala. Utrekning av endeleg karakter

(1) Vurderingsuttrykk er greidd / ikkje greidd vurdering eller gradert karakter frå A til E for greidd vurdering og F for ikkje greidd vurdering. Følgjande kvalitative forklaringar gjeld for dei ulike karaktertrinna:

Karakter	Nemning	Generell, ikkje fagspesifikk beskriving av vurderingskriteria
A	Framifrå	Framifrå prestasjon som klart utmerkjer seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av sjølvstende.
B	Svært god	Svært god prestasjon. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og sjølvstende..

Karakter	Nemning	Generell, ikkje fagspesifikk beskriving av vurderingskriteria
C	God	Jamt god prestasjon som er tilfredsstillande på dei fleste områda. Kandidaten viser god vurderingsevne og sjølvstende på dei viktigaste områda.
D	Nokså god	Ein akseptabel prestasjon med nokre vesentlege manglar. Kandidaten viser ei viss grad av vurderingsevne og sjølvstende.
E	Tilstrekkeleg	Prestasjonen tilfredsstillar minimumskrava, men heller ikkje meir. Kandidaten viser lita vurderingsevne og sjølvstende.
F	Ikkje greidd	Prestasjon som ikkje tilfredsstillar dei faglege minimumskrava. Kandidaten viser både manglande vurderingsevne og sjølvstende.

(2) Ved bruk av graderte karakterar vert bokstavkarakterane oppgjevne utan tillegg av pluss eller minus både ved sensur av deleksamen og ved fastsetjing av endeleg karakter. Greidd / ikkje greidd vurdering vert fastsett uavhengig av den graderte karakterskalaen.

(3) Arbeidskrav vert normalt vurdert som godkjent / ikkje godkjent.

(4) Karakterskalaen greidd / ikkje greidd er eit sjølvstendig vurderingsuttrykk utan samanheng med gradert skala (A-F).

(5) Alle deleksamenar som går inn i ein felles karakter, skal ha same vurderingsuttrykk.

(6) I emne der endeleg karakter er slått saman av fleire deleksamenar, må kvar enkelt deleksamen vere greidd for å oppnå greidd resultat i emnet. Dersom deleksamen og dermed endeleg karakter ikkje er greidd, skal det gå fram av emneplanen om alle delane må takast på nytt, eller om ein kan ta opp att berre den deleksamenen som er ikkje greidd.

(7) Når resultatet av fleire eksamenar eller deleksamenar går inn i ein samla karakter, vert følgjande omrekningskala nytta: A=5, B=4, C=3, D=2 og E=1. Vanlege matematiske opphøgingsreglar vert nytta.

(8) Etter justerande munnleg eksamen kan karakteren på det skriftlege eller utøvande arbeidet justerast opp eller ned med maksimalt éin karakter, jf. § 9-10 (3).

§ 11-3 Kunngjering av eksamensresultat. Grunngeving og klage

(1) Kunngjering av eksamensresultat skjer på StudentWeb.

(2) Ein kandidat kan be om grunngeving for karakteren på skriftleg eksamen innan 1 veke etter kunngjeringa. Institusjonen kan i eigne retningslinjer oppgje nærare krav til innhaldet i grunngevinga.

(3) Grunngevinga skal normalt vere gjeven innan 2 veker etter at kandidaten har bede om det.

(4) Klagefristen er normalt 3 veker frå eksamensresultatet er kunngjort. Dersom kandidaten ber om grunngeving for karakterfastsetjing eller klage over formelle feil, er klagefristen 3 veker frå kandidaten har fått grunngevinga eller endeleg avgjerd i klagen ligg føre.

(5) Det er berre klagerett på karakterfastsetjing som ut frå sitt slag let seg etterprøve.

(6) Ved klage skal kandidaten sitt eksamenssvar sendast til nye sensorar. Kandidatane sine kunnskapar og ferdigheiter skal blir prøvde og vurderte på ein upartisk og fagleg sikker måte. Klagesensuren skal vere forsvarleg. Det bør utarbeidast sensorrettleiing til kvar eksamen.

Dersom det ligg føre sensorrettleiing, skal denne leggast ved klagen. Ved klagesensur skal det leggast ved emneplan og nivåkontroll, eitt A-eksamenssvar, eitt C-eksamenssvar og eitt E-eksamenssvar, dersom mogeleg. Klagen skal ikkje vere grunngjeven - verken frå klagar eller opphavleg sensor.

(7) Det er høve til å trekkje klage på karakter inntil klagen er avgjort. Klagen vert sett på som avgjort når protokollen er signert.

(8) Ved gruppeeksamen kan studentane klage på karakteren som ei gruppe. Ei eventuell endring i karakteren etter klagesensur får verknad for heile gruppa. Klagen må underteiknast av alle medlemmene i gruppa for å vere gyldig, og for å kunne takast under behandling. For gjennomføring av gruppeeksamen sjå § 9-11.

(9) Ved munnleg og praktisk eksamen må krav om grunngjeving setjast fram straks etter at studenten har fått melding om karakteren. Som hovudregel skal karakteren gjerast kjend og kravet om grunngjeving setjast fram på staden. Det er ikkje høve til å klage på karakteren ved munnleg og praktisk eksamen.

(10) Det kan klagast på formelle feil under eksamen. Klagefristen er 3 veker etter at kandidaten er kjend med, eller burde vere kjend med, det eller dei forholda som ligg til grunn for klagen. Klage over formelle feil etter lova § 5-2 skal behandlast av dekanen ved den avdelinga som har det faglege ansvaret for emnet. Klagenemnda er klageinstans.

(11) Klage på andre enkeltvedtak enn dei som er nemnde her, vert regulert av universitets- og høgskulelova og forvaltningslova. Ved motstrid gjeld universitets- og høgskulelova.

Kapittel 12. Retningslinjer, iverksetjing og overgangsordning

§ 12-1 Retningslinjer

Styret kan gje retningslinjer innanfor ramma av denne forskrifta.

§ 12-2 Iverksetjing

Forskrifta trer i kraft frå 1. januar 2017. Frå same dato vert følgjande forskrifter oppheva: forskrift av 1. august 2015 om studier og eksamen ved Høgskolen i Bergen; forskrift av 1. august 2016 om opptak, studium og eksamen ved Høgskulen i Sogn og Fjordane; forskrift av 1. august om studier og vurdering for Høgskolen Stord/Haugesund, forskrift av 1. april 2009 om krav til bachelorgraden ved Høgskolen Stord/Haugesund og forskrift av 13. mars 2009 om krav til mastergrad ved Høgskolen Stord/Haugesund.

§ 12-3 Overgangsordning

(1) Reglane i forskrifta om eksamensordning i § 9-5 gjeld frå og med 01.01.2017 for alle studentar som skal avleggje ordinær eksamen frå og med våren 2017.

(2) Tilgang (rett) til ny eksamen (kontinuasjoneksamen) våren 2017, som følgjer av ordinær eksamen hausten 2016, vert regulert av ordningane ved kvar enkelt av dei fusjonerte høgskulane, slik desse ordningane låg føre hausten 2016.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Marianne Nilsen

Arkiv:

043/16 Etablering av forskningsetisk utvalg

Bakgrunn for saken

I forbindelse med arbeidet innenfor sikker drift har det under Forskning, utvikling og innovasjon vært etablert en arbeidsgruppe for forskningsetikk og internkontrollsystem for forskning. Denne gruppen har høsten 2016 jobbet med å utarbeide reglement for, og etablering av, Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet. Arbeidet er gjennomført innenfor sikker drifts overordnede mandat som er å ivareta virksomhetskritiske forhold. Høgskolen på Vestlandet må ha et organ for å behandle forskningsetiske saker, inkludert anklager om uredelighet og/eller andre grove brudd på forskningsetiske normer, f.o.m. 1.1. 2017.

Denne saken omhandler fastsettelse av Reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet og opprettelse av et slikt utvalg.

Lov om behandling av etikk og redelighet i forskning [forskningsetikkloven] (LOV-2006-06-30-56) ligger til grunn for gjeldende utvalg, og reglement for regulering av forskningsetikk ved de tre institusjonene. Både HiB og HiSF har hatt egne utvalg til å behandle slike saker (Redelighetsutvalg (HiB), sentralt fou-utvalg (HiSF)), mens HSH har hatt saksbehandling i linje som ordning, før en endelig rådgivende konklusjon fattes i ledergruppa. Forslag til ny forskningsetikklov, «lov om organisering av forskningsetisk arbeid», ble sendt som proposisjon til Stortinget høsten 2016 og er nå under behandling i Kirke- utdannings- og forskningskomiteen. I denne foreslås lovfesting av institusjonenes ansvar for redelighet i forskning og det vil bli lovpålagt å ha et «redelighetsutvalg» med nødvendig kompetanse i forskning, forskningsetikk og jus. Denne saken innebærer etablering av et slikt utvalg som ligger så tett som mulig opp til det nye lovforslaget, slik at det blir unødvendig å gjøre større endringer i reglementet etter at denne loven er vedtatt.

I det foreliggende forslaget til reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet legges det opp til at utvalget i tillegg til å behandle redelighetssaker og andre

grove brudd på forskningsetiske regler og normer, også skal ha en rolle i oppbygging av en god kultur for forskningsetikk og forebygging av brudd på forskningsetiske normer (se § 3).

Forslaget til reglement ble sendt på høring i institusjonene 17.oktober med frist for innspill 17.november. Til høringsfristen var det kommet inn 11 hørings svar fra:

HiB (4): Avdeling for ingeniør og økonomifag, Senter for utdanningsforskning, Forskerforbundet og Studentparlamentet

HSH (4): Avdeling for lærerutdanning og kulturfag, Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag, Avdeling for helsefag, Studentparlamentet

HiSF (3): Seksjon for fou med innspill fra det sentrale fou-utvalget og ledergruppa, Avdeling for samfunnsfag ved dekan, Studentparlamentet

Det ble i høringsrunden spesielt bedt om innspill knyttet til forslag om å inkludere saker som omfatter studenters forskning, utvalget sin sammensetning, behov for varamedlemmer, forslag om at prorektor med ansvar for forskning blir utvalgets leder og at utvalget oppnevnes av høgskulestyret, behov for mer klargjøring rundt saksbehandling og reaksjoner/sanksjoner.

Rammer for institusjonens arbeid med forskningsetikk

Forskningsetikk omfatter etiske aspekter ved forskerrollen og utøvelsen av forskningsarbeidet. Forskning skal utføres i samsvar med anerkjente forskningsetiske normer og bygge på prinsippene om respekt, gode konsekvenser, rettferdighet og integritet. Høgskulen på Vestlandet skal ha system og ordninger som sikrer at forskningen skjer i samsvar med forskningsetiske normer og de forskningsetiske retningslinjene som er definert av De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK).

Til forskjell fra gjeldende lovverk vil det etter ny lov stilles krav til forskningsinstitusjonenes rolle og plikt til å sikre at forskningen ved institusjonen skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer (§ 5), og til forskningsinstitusjonenes behandling av uredelighetssaker (§ 6). Det vil også stilles lovpålagte krav til enkeltforskere i form av en aktsomhetsplikt. Det foreslås at institusjonene får ansvar for at kandidater og ansatte gis nødvendig opplæring i anerkjente forskningsetiske normer, og at alle som utfører eller deltar i forskningen er kjent med disse. Institusjonene skal ha et «redelighetsutvalg» og fastsette retningslinjer for behandling av saker om mulig brudd på anerkjente forskningsetiske normer, og angi når det som ledd i behandlingen skal innhentes en uttalelse fra redelighetsutvalget.

Forslag til «Reglement for Forskningsetisk utvalg for Høgskulen på Vestlandet»

Reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet bygger på reglementene til Redelighetsutvalgene ved HiB og Universitetet i Bergen. Endelig reglement vil foreligge på nynorsk, bokmål og engelsk. Det tas forbehold om mindre endringer som følge av organisasjonsstruktur og funksjonsbeskrivelser som ennå ikke er avklart for Høgskulen på Vestlandet.

Utvalgets navn og formål (§1)

Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet foreslås som utvalgets navn, heller enn Redelighetsutvalg som benyttes i lovforslaget. Dette ivaretar bredden av oppgaver som er beskrevet i formål og mandat (se § 3). Utvalget forkortes FEU-HVL.

Forskningsetiske normer (§2)

Departementet har unnlatt å definere «anerkjente forskningsetiske normer» i lovforslaget. Dette skal formes av institusjonene og forskersamfunnene selv. I Norge utarbeides forskningsetiske retningslinjer av De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK). Disse er en kodifisering av anerkjente forskningsetiske normer og omfatter også internasjonale deklarasjoner og konvensjoner. Retningslinjene er dekkende for alle fagområder ved Høgskulen på Vestlandet og foreligger også på engelsk.

Utvalgets mandat (§3)

Utvalget foreslås en forebyggende og behandlende rolle. Det har kommet innspill på at denne dobbeltrollen kan være uheldig. Den praktiske gjennomføringen av utvalgets forebyggende rolle vil, i stor grad, utøves av de som underviser og veileder i forskning og forskningsetikk og forskningsadministrasjonen. Fra et faglig perspektiv er det viktig at utvalget er med og setter dagsorden, og at administrasjonen kan be utvalget om råd. Det er ikke realistisk at medlemmene av utvalget skal ha omfattende veiledningsoppgaver i forskningsetikk (ref. høringsinnspill). Det er vil være aktuelt å arrangere stedvise og felles møter og seminarer for fagpersonale for bl.a. å utvikle god kultur og kompetanse for forskningsetikk.

I høringen ble motsetningen i bruken av begrepene «brudd» og «normer» påpekt, og bruken av disse under mandatpunktene som omhandler forebygging og kulturbygging på den ene siden, og behandling av saker på den andre er klargjort. Høringsforslaget vedrørende muligheten om å la utvalget etikkvurdere kontroversielle forskningsrapporter ivaretas under «andre forskningsetiske saker».

I høringsinnspillene var det delt syn på spørsmålet om utvalget skulle behandle studentsaker. I reglementet presiseres det derfor at dette gjelder *forskning*.

Sammensetning (§4)

Høgskulestyret oppnevner utvalgets medlemmer. Det foreslås at utvalget normalt består av fem ordinære medlemmer. Utvalget ledes av prorektor med ansvar for forskning for å sikre forankring i ledelsen. De faglig ansatte har tre medlemmer. Utvalget har normalt ett eksternt medlem, som påkrevd i lovforslaget, men antall eksterne medlemmer kan økes dersom sammensetningen av utvalget ikke dekker lovkravene.

Kravene om at utvalget skal ha nødvendig kompetanse i forskning, forskningsetikk og jus følger av den nye loven. Det har kommet innspill om at «nødvendig» kompetanse ikke er presist nok formulert. Dette tydeliggjøres med at minst to av de tre interne medlemmene i utvalget bør ha professorkompetanse. Dette imøtekommer også ønsket om at medlemmene skal ha erfaring med evaluering av andres forskning. I forbindelse med kompetanse i jus er det ikke krav om embetseksamen, men personen skal ha formell kompetanse og erfaring med offentlig rett (ref. KD). I saker der det er relevant kan det kalles inn inntil to sakkyndige som kan bidra til å belyse saken. Disse kan være faglig personale, inkludert stipendiater, studenter eller administrativt personale.

Flere av høringsinstansene var skeptiske til om den faglige bredden er godt nok ivaretatt. Ved oppnevning er det naturlig å vurdere utvalgets faglige bredde, og sikre at medlemmene representerer ulike fagområder, eksempelvis de tre nasjonale forskningsetiske komiteene komite for medisin og helsefag (NEM), komite for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH) og komite for naturvitenskap og teknologi (NENT). Vurderingen av behov for å innkalle sakkyndige i enkeltsaker må gjøres i samarbeid mellom utvalgets leder, dekan ved aktuelt fakultet og forskningsadministrasjonen.

De tre faglig ansatte skal komme fra hver sin nærregion. Sammensetningen skal også følge likestillingslovens § 13 om representasjon av begge kjønn i utvalg.

Det oppnevnes tre varamedlemmer som ivaretar de samme hensynene til kompetanse, nærregion og kjønn. Disse er ikke personlige. Dette sikrer habiliteten til utvalget, og gir utvalget større faglig bredde samlet.

Saksbehandling ved fakultetet (§5)

Det er en forventning om at forskningsetiske saker meldes og løses på lavest mulig nivå i organisasjonen. Ved at saker rapporteres eller sendes videre fra fakultet til Forskningsetisk utvalg, uansett utfall, får utvalget oversikt over sakene som kommer opp ved fakultetene. § 6

åpner for muligheten til å melde saker direkte til Forskningsetisk utvalg. Dette kan være naturlig der saker meldes fra utsiden, der det er personalkonflikter eller andre interessekonflikter.

Saksbehandling i Forskningsetisk utvalg (§6)

Dersom Forskningsetisk utvalg velger å realitetsbehandle en sak er det fakultetets saksfremstilling som ligger til grunn. Reglementet gir klare retningslinjer for hva det skal tas stilling til i en uttalelse fra Forskningsetisk utvalg, dette følger av lovforslagets § 8. Reglementet legger opp til at det er institusjonens ledelse som fatter endelig beslutning.

Forskningsinstitusjoner skal rapportere saker om mulige alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer til Det Nasjonale Granskingsutvalget.

Utvalget leverer årsmelding til høgskulestyret.

Følger av brudd på redelighetsnormer (§7)

Uttalelser fra Forskningsetisk utvalg er rådgivende, og konkrete tiltak og sanksjoner iverksettes av arbeidsgiver eller annet organ med myndighet.

Oppnevning av medlemmer til Forskningsetisk utvalg for Høgskulen på Vestlandet, 2017-2020

Leder for utvalget er prorektor med ansvar for forskning. Denne oppnevnes i lys av sin funksjon. Inntil denne prorektoren tilsettes vil utvalget ledes av rektor eller den rektor bemyndiger.

Medlemmene som foreslås har nødvendig kompetanse i forskning og forskningsetikk, og med den foreslåtte sammensetningen tilfredsstilles krav om at utvalget får en faglig bredde, der alle nærregionene og begge kjønn er representert.

Faste medlemmer – faglig ansatte:

- Professor Aslaug Nyrrnes: Nærregion Bergen, Avdeling for lærerutdanning, pedagogikk/estetiske fag, medlem av Redelighetsutvalget ved HiB.
- Professor Anne-Lise Holm: Nærregion Stord/Haugesund, Avdeling for helsefag, helsefag/samhandlingsforskning/pasientsikkerhet, leder for forskningsprogrammet «Samhandling for bedre folkehelse».
- Professor Jacob Clement Yde: Nærregion Sogn og Fjordane, Avdeling for ingeniør og naturfag, geolog, medlem av fou-utvalget/forskningsetisk utvalg ved HiSF.

Varamedlemmer – faglig ansatte:

- Senterleder Kjellrun Hiis Hauge: Nærregion Bergen, Senter for utdanningsforskning, medlem av NENT (Den nasjonale forskningsetiske komite for naturvitenskap og teknologi) og Redelighetsutvalget ved HiB.
- Professor Vidar Frette: Nærregion Stord/Haugesund, Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag, fysiker, teknologi/brannsikkerhet, leder for forskningsprogrammet «Brannsikkerhet».
- Førsteamanuensis Ulrike Spring: Nærregion Sogn og Fjordane, Avdeling for samfunnsfag, historiker, medlem av fou-utvalget/forskningsetisk utvalg ved HiSF.

Kravene om nødvendig juridisk kompetanse lar seg ikke dekke av de interne medlemmene. I tillegg vil det være av stor verdi å trekke inn fagpersoner med erfaring i behandling av redelighetssaker fra andre institusjoner. Det foreslås derfor at utvalget opprettes med to eksterne medlemmer for å sikre slik erfaring og ekspertise. Dette er spesielt viktig når det nå etableres en ny institusjon hvor det skal arbeides med å utvikle en god kultur for forskningsetikk.

Eksterne medlemmer:

- Professor Matthias Kaiser: Universitetet i Bergen, Senterleder Senter for vitenskapsteori, medlem av Redelighetsutvalgene ved HiB og UiB, erfaring som sekretariatsleder NENT.
- Jurist Ellen Kari Christiansen: Pensjonist, tidligere sjefsrådgiver ved Nasjonalt Senter for Telemedisin, tidligere medlem av NEM, jobbet med juridiske, etiske og sikkerhetsmessige problemstillinger knyttet til telemedisin og e-helse.

Forslag til vedtak

- 1) Interimstyret godkjenner forslag til Reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet med virkning fra 1.1.2017
- 2) Interimstyret oppnevner følgende medlemmer til Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet for perioden 1.1.2017-31.12.2020:

Leder for utvalget:

- Prorektor med ansvar for forskning

Faste medlemmer - faglig ansatte:

- Professor Aslaug Nyrrnes. Nærregion Bergen. Avdeling for lærerutdanning.
- Professor Anne-Lise Holm. Nærregion Stord/Haugesund. Avdeling for helsefag.
- Professor Jakob Clement Yde. Nærregion Sogn og Fjordane. Avdeling for ingeniør og naturfag.

Eksterne medlemmer:

- Professor Matthias Kaiser. Universitetet i Bergen, Senterleder Senter for vitenskapsteori.
- Jurist Ellen Kari Christiansen, pensjonist, tidligere sjeffrådgiver ved Nasjonalt Senter for Telemedisin.

Varamedlemmer – faglig ansatte:

- Senterleder Kjellrun Hiis Hauge. Nærregion Bergen. Senter for utdanningsforskning.
- Professor Vidar Frette. Nærregion Stord/Haugesund. Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag.
- Førsteamanuensis Ulrike Spring. Nærregion Sogn og Fjordane. Avdeling for samfunnsfag.

Sekretariatsansvar for utvalget legges til forskningsadministrasjonen ved Høgskulen på Vestlandet.

Dokumenter i saken:

- Reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet (vedlegg 1)
- Høringsinnspill til Reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet med kommentarer fra arbeidsgruppa (vedlegg 2)

Reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet

Reglement for Forskningsetisk utvalg (FEU-HVL) er godkjent av Interimstyret for Høgskulen på Vestlandet (HVL) 22.12.2016, sak xxx:

Reglementet er vedtatt med ikrafttredelse 01.01.2017

§ 1. Formål

Formålet med Forskningsetisk utvalg er å bidra til at forskning ved institusjonen skjer i samsvar med anerkjente forskningsetiske normer, og i tråd med Lov om behandling av etikk og redelighet i forskning (forskningsetikkloven)¹.

§2. Forskningsetiske normer

Forskningsetiske normer er forskersamfunnets standarder for god forskningspraksis. Noen av disse er lovregulert mens andre er nedfelt i retningslinjer, regler og felles verdier som forplikter forskersamfunnet.

Lov om organisering av forskningsetisk arbeid § 8 definerer vitenskapelig uredelighet som forfalskning, fabrikkering, plagiering og andre alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer som er begått forsettlig eller grovt uaktsomt i planlegging, gjennomføring eller rapportering av forskning.

I Norge utarbeides nasjonale forskningsetiske retningslinjer av De nasjonale forskningsetiske komiteene (FEK)² for medisin og helsefag (NEM), naturvitenskap og teknologi (NENT) og samfunnsvitenskap, humaniora, juss og teologi (NESH).

§ 3. Utvalgets mandat

Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet er institusjonen sitt rådgivende organ for forskningsetikk.

Utvalget skal:

- bidra til at det utvikles en god kultur for forskningsetikk i henhold til anerkjente forskningsetiske normer, og system for forebygging av brudd på forskningsetiske regler
- behandle saker ved mistanke om vitenskapelig uredelighet og andre forskningsetiske saker

Det er en forutsetning for utvalgets behandling at sakene gjelder forskning som:

¹ Ny forskningsetikklov, lov om organisering av forskningsetisk arbeid, foreligger som St. prop.

² På FEK sin nettside <https://www.etikkom.no/> finnes rådgivende forskningsetiske retningslinjer for de ulike fagområdene.

- har tilknytning til vitenskapelig virksomhet ved Høgskulen på Vestlandet, og/eller
- involverer én eller flere ansatte, studenter eller andre medforskere ved Høgskulen på Vestlandet.

§ 4. Sammensetning

Prorektor med ansvar for forskning leder Forskningsetisk utvalg. I tillegg består utvalget av tre faglig ansatte ved høgskolen og normalt ett eksternt medlem. Sammensetningen av utvalget skal til enhver tid være slik at utvalget har nødvendig kompetanse i forskning, forskningsetikk og jus. Minst to av medlemmene bør ha professorkompetanse. Det bør tilstrebes at medlemmene har en bred faglig bakgrunn, at de tre nærregionene er representert, og at det er en kjønnsmessig balanse. Det oppnevnes tre varamedlemmer som ivaretar de samme hensyn. Varamedlemmene er ikke personlige. Dersom det ikke lar seg gjøre å dekke de nødvendige kompetansekravene med denne sammensetningen, kan utvalget utvides med ett medlem (internt eller eksternt).

Medlemmene oppnevnes av Høgskulestyret. Ordinær funksjonstid er fire år.

Utvalget kan innkalle inntil to andre personer, eksterne eller interne, som sakkyndige til å bistå dem i vurderingen av enkeltsaker.

Forvaltningslovens regler om inhabilitet legges til grunn for behandlingen i utvalget.

Forskningsadministrasjonen er sekretariat for utvalget.

§ 5. Saksbehandling ved fakultetet

Saker som gjelder uredelighet eller andre alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer meldes til dekan ved det aktuelle fakultetet. Mistanken fremlegges skriftlig, og skal inneholde en begrunnelse eller en sannsynliggjørelse for at den påståtte uredelighet eller handling i strid med god vitenskapelig praksis, har funnet sted. I videre utredning av saken skal det føres dokumentasjon for at den som klagen gjelder har handlet slik som hevdet, og vedkommende skal selv få anledning til å uttale seg.

Dersom dekan finner grunnlag for å løse saken på en måte som kan aksepteres av de berørte, avsluttes saken ved fakultetet og dekan sender en kort rapport til Forskningsetisk utvalg.

Dersom dekan ikke finner grunnlag for å løse saken på en måte som kan aksepteres av de berørte, skal saken forberedes og legges frem for Forskningsetisk utvalg.

Dersom dekan avviser saken, sendes en kort redegjørelse om dette til Forskningsetisk utvalg. Forskningsetisk utvalg kan be dekan ta en ny gjennomgang av saken.

§ 6. Saksbehandling i Forskningsetisk utvalg

Saker til Forskningsetisk utvalg skal primært meldes inn av prorektor med ansvar for forskning eller dekan, men mistanke om uredelighet i forskning kan også meldes direkte til utvalget. I sistnevnte tilfelle kan utvalget be om at det aktuelle fakultetet utreder sakens fakta.

Forskningsetisk utvalg avgjør selv om en mottatt sak skal realitetsbehandles eller avvises. Hvis den avvises, skal den sendes tilbake til fakultetet med en begrunnelse for avvisningen.

Finner utvalget at betingelsene for realitetsbehandling er til stede, legges fakultetets utredning og spørsmål til grunn for behandlingen i Forskningsetisk utvalg. Ved behov innhentes ytterligere opplysninger.

Når en sak er ferdigbehandlet, utarbeider Forskningsetisk utvalg en uttalelse som meddeles gjeldende fakultet, den innklagede, og andre som har en berettiget interesse i å få informasjon om resultatet. I uttalelsen skal det alltid tas stilling til om forskeren har opptrådt vitenskapelig uredelig eller ikke, om det foreligger systemfeil ved institusjonen og om det vitenskapelige arbeidet skal korrigeres eller trekkes tilbake.

Saker om mulige alvorlige brudd på anerkjente forskningsetiske normer rapporteres også til Det nasjonale Granskingsutvalget (Granskingsutvalget). Uttalelser som konkluderer med at en forsker har opptrådt vitenskapelig uredelig, kan påklages av forskeren til Granskingsutvalget. Granskingsutvalgets uttalelser er endelige og kan ikke påklages videre.

Utvalget og dekaner skal til enhver tid holde rektor orientert om status i saken. Utvalget sin begrunnede uttalelse skal alltid inngå dersom dekan, rektor eller den innklagede ønsker å behandle saken videre.

Utvalget utarbeider årsmelding som forelegges Høgskulestyret.

§ 7. Følger av brudd på redelighetsnormer

Såfremt Forskningsetisk utvalg kommer frem til at det i en konkret sak foreligger uredelighet eller alvorlig brudd på god vitenskapelig praksis, skal utvalget gi råd om tiltak og/eller sanksjoner som bør følge av utvalgets vurdering. Dette kan blant annet dreie seg om a) tilbaketrekning eller endring av det vitenskapelige arbeidet, b) retting av forfatterangivelser, c) rapportering av saken til den offentlige myndighet som fører tilsyn med saksområdet, d) personmessige reaksjoner og e) politianmeldelse av eventuelle straffbare forhold. Tiltak og/eller sanksjoner vedtas og iverksettes av arbeidsgiver eller annet organ med myndighet.

Vedlegg 2 Sak xxx/16: Reglement for Forskningsetisk utvalg ved Høgskulen på Vestlandet, samt opprettelse av Forskningsetisk utvalg

Høringsinnspill	Kommentarer fra arbeidsgruppa
§1 Formål	
Loverket reglementet bygger på bør tydeliggjøres.	Tatt til følge. Det henvises til gjeldende forskningsetikklov, denne er under revisjon. Ny lov er ventet våren 2017. Krav i hht. ny lov er ivaretatt i reglementet, med mindre behandlingen i Stortinget medfører større endringer.
Dobbeltrolle behandling og veiledning/kulturbygging kan være uheldig.	Rollefordeling mellom utvalgets medlemmer, undervisere og administrasjon er omtalt i saken.
Hvis forskningsetisk utvalg skal være opplærende og oppdragende må det være synlige kontaktpersoner i fagmiljøene.	Tatt til etterretning. Utvalgets medlemmer kan ikke ha denne rollen, men det bør være kontaktpersoner i institusjonen.
Forkortelsen må inkludere E for etikk, FEU-HVL.	Tatt til følge.
§2 Forskningsetiske normer	
God forskningsetikk må defineres fra faglig hold.	Forskningsetiske retningslinjer fra REK er utviklet av fagmiljøene.
Forskningsetikkloven ligger til grunn for avgjørelser i utvalget.	Lovens definisjoner og øvrige krav (i hht. ny lov) ligger til grunn for behandling og uttale.
Definisjon av vitenskapelig uredelighet er omdiskutert.	Tatt til orientering. Reglementet vil endres dersom lovens definisjon endres.
§3 Utvalgets mandat	
Støtter å inkludere studenter i reglementet.	Studenter og andre medforskere er inkludert, det er presisert at dette gjelder når de er involvert i forskning.
Bør ikke inkludere studentsaker, disse behandles av klagenemnda.	Utvalgets uttalelse er rådgivende, eventuelle sanksjoner utføres av andre organ med myndighet.
Uklart hva som menes med studentsaker.	Det er presisert at dette gjelder saker der studenter er involvert i forskning.
Begrunn utvalgets forebyggende rolle.	Utvalgets rolle som rådgivende ekspertgruppe og initiativtager er diskutert i saken.
Hva om utvalget skal behandle saker der de har veiledet og dette kanskje ikke er rett.	Utvalget mer indirekte med i veiledningen, regelverk for habilitet/inhabilitet vil alltid gjelde.
Kan utvalget få i oppgave å ha internkontroll på kontroversielle rapporter.	Dette vurderes å ligge under mandatet, innenfor "andre forskningsetiske saker".
Bruken av begrepene "brudd" og "normer", og motsetningene her.	Tatt til følge og endret. Forslag til endring av tekst som avklarer dette er tatt inn.
§4 Sammensetning	
Prorektor leder utvalget og utvalget opprettes av Høgskulestyret støttes.	Tatt til orientering.
Bred representasjon faglig og geografisk, samt begge kjønn støttes.	Tatt til orientering.

Det er tilstrekkelig med fem ordinære medlemmer i sammenheng med at to sakkyndige kan trekkes inn.	Tatt til orientering.
Bekymret for bredden i fag representasjon med kun tre faglig ansatte.	Ved forslag til sammensetning av utvalget vil den samlede faglige bredden være avgjørende. Vararepresentantene gir større bredde. Muligheten for å kunne innkalle sakkyndige er til stede.
Begrunn hvorfor bør det være en liten gruppe.	Utvalget skal behandle saker på overordnet nivå, medlemmene har nødvendig kompetanse. Utvalgsstørrelsen tilsvarer liknende utvalg ved andre institusjoner.
Mulig å kreve kompetanse fra medisinsk forskning og publisering, evt. NESH/NENT/NEM representert?	Ved forslag til sammensetning av utvalget vil den samlede faglige bredden være avgjørende.
Medlemmene må ha erfaring fra egen forskning, og evaluering av andres.	Dette er innforstått, og sterkere presisert når professorkompetanse kreves (se under).
"Nødvendig" kompetanse ikke nok; eks minst to av de tre interne medlemmene i utvalget bør ha professorkompetanse.	Tatt til følge. Det er presisert at to av utvalgets medlemmer bør ha professorkompetanse.
Bekymret for at sakkyndige <i>kan</i> innkalles, hvem avgjør?	Avgjørelsen tas etter samlet vurdering fra administrasjon, utvalgets leder og evt. dekan i den enkelte sak.
Fjerne krav om at en av utvalgets medlemmer skal ha juridisk kompetanse, om mulig.	Dette blir et lovpålagt krav. Ett av utvalgets faste medlemmer skal ha slik kompetanse.
Studenter bør vurderes med.	Studenter innehar ikke nødvendig kompetanse. Kan kalles inn som sakkyndig i studentsaker.
Det bør oppnevne vararepresentant(er), ikke personlige.	Tatt til følge. Vararepresentanter er foreslått, ivaretar samme hensyn som de faste interne medlemmene.
Det bør oppnevne personlige varaer, sikre kjønnsrepresentasjon.	Vararepresentanter er foreslått, ivaretar samme hensyn som de faste interne medlemmene.
Det er ikke behov for vara, hvis vara ikke personlige.	Vararepresentanter er foreslått, viktig ved inhabilitet og/eller sykdom.
Avvik i sammensetningen i en overgangsfase er ok med begrunnelse.	For utnevning i perioden 1.1.2017-31.12.2020: Prorektor ikke ansatt, rektor bemyndiger en i denne rollen.
§5 Saksbehandling ved fakultetet	
Hvem gjelder reglementet for; internt og eksternt, hvem er de berørte?	Tatt til orientering. Reglementet gjelder alle som er involvert i forskning ved HVL, ikke bare ansatte. Varsler kan komme utenfra.
Hva er varslers rolle, hva kan varsleren gjøre ved uenighet.	Tatt til orientering. Dette vil presiseres i tilhørende retningslinjer og prosedyrer for saksgang.
Svakhet med behandling på lavest mulig nivå, begrunnet i kompetanse og likebehandling.	Det er en sikring at forskningsetisk utvalg informeres om alle saker. Kan velge å behandle dem på nytt.
Saker bør meldes til fakultet, men dekan kan delegere til lavere nivå.	Dette vil presiseres i tilhørende retningslinjer og prosedyrer for saksgang.

Utvalget må informeres om saker på avdelingsnivå.	Dette er inkludert i reglementet.
Bør saker utenfra gå rett til utvalget.	Reglementet åpner for å melde saker direkte til forskningsetisk utvalg.
Der dekan har motstridende interesser bør saken meldes direkte til utvalget.	Reglementet åpner for å melde saker direkte til forskningsetisk utvalg.
§6 Saksbehandling i forskningsetisk utvalg	
Ordlyd må endres, flere enn forskere kan melde saker.	Tatt til følge. Dette er endret, "forsker" er fjernet.
Utvalget bør levere årsmelding til Høgskulestyret.	Tatt til følge. Årsmelding er inkludert i reglementet.
§7 Følger av brudd på redelighetsnormer	
Tydeliggjøre virkemiddel og sanksjoner, er disse ulike for studenter og ansatte.	Forskningsetisk utvalg er rådgivende, sanksjoner hører til andre steder. Viktig med informasjon og opplæring om dette til ansatte, studenter og andre medforskere.
Inkludere mer om hvilke sanksjonsformer et brudd kan utløse, synliggjøre alvorlighetsgraden og utvalgets rolle.	Forskningsetisk utvalg er rådgivende, sanksjoner hører til andre steder. Viktig med informasjon og opplæring om dette til ansatte, studenter og andre medforskere.
Andre innspill	
Opplæringen må være like god i hele HVL, uavhengig av sted, studie etc.	Dette er en forutsetning for institusjonens forskningsetiske arbeid.
Viktig at reglementet er en god administrativ støtte.	Reglementet vil støttes av prosedyrer for saksbehandling som blir viktig for administrasjonen og andre.
Det forutsettes at det utvikles mer detaljerte rutiner for melding av saker og saksbehandling.	Slike vil utvikles.
Forskningsetiske kontaktpersoner som er synlige i fagmiljøene.	Det må tydeliggjøres på nettsider hvem som kan kontaktes for slike saker.
Reglementet må foreligge på nynorsk og engelsk, engelsk, nynorsk	Reglementet vil foreligge i tråd med HVL sin språkpolitikk. Avgjørende at dette også blir på engelsk med hensyn til ansatte fra utlandet, samt utenlandske studenter og medforskere.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Nina Mønstre

Arkiv:

044/16 Organisering av læringsmiljøutvalg

Vedlegg:

1. Behandling av høringsinnspill - organisering av LMU ved HVL av 02.12.16
Forslag til organisering av LMU ved HVL av 04.11.16
2. Oversikt over LMU-saker siste 3 år for HIB, HSH og HISF

Bakgrunn

I forbindelse med forprosjektet "Administrative tjenester og funksjoner – sikker drift" ble det i høst nedsatt en arbeidsgruppe med mandat til å foreslå organisering og sammensetting av et læringsmiljøutvalg slik at dette er i samsvar med Lov om universiteter og høyskoler § 4-3 (se vedlegg).

Forslaget fra arbeidsgruppen ble sendt på høring den 10.11.16, med høringsfrist den 25.11.16, og det kom inn 8 høringsvar. Arbeidsgruppens rapport, samt behandling av høringsvar finnes vedlagt.

LMU fra 01.01.17

Det skal være et LMU for Høgskulen på Vestlandet, og lovgrunnlaget har noen føringer for utvalgets sammensetning og arbeidsområde, men det gis også rom for å organisere og sette sammen utvalget etter høyskolens behov.

Medlemmer: Det foreslås en organisering der representanter fra alle fem studiestedene deltar i utvalget. Totalt medlemstall blir da 12 personer (mot tidligere 8), hvorav to studenter og to ansatte fra hver nærregion. Av disse skal det være en student og en ansatt fra hvert studiested (se figur i vedlegg). Blant de ansatte legges det opp til en blanding av faglige og teknisk/administrativt ansatte. I høringsrunden ble det fremsatt ønske om ansatte som er ledere/ beslutningstakere angående saker utvalget naturlig skal behandle.

De ansatte oppnevnes for fire år og kan maksimum sitte i to perioder. Studentene velges for ett år av gangen (kan velges to ganger) og utnevnes av Studentparlamentet. Det utpekes vara for alle medlemmene.

I tillegg skal utvalget ha tre observatører, der noen roller er foretrukket jf rapport og høringsinnspill. Det utnevnes en sekretær for utvalget.

Ledervervet: I henhold til universitets og høyskoleloven skal leder av utvalget annethvert år ledes av student og ansatt. Ledervervet foreslås å rullere mellom studiestedene og arbeidsgruppen har skissert forslag til rullering. En av høringspartene ønsket ikke dette, men arbeidsgruppen mener det er viktig at alle studiesteder innehar ledervervet, og så lenge

rulleringsordningen er kjent så er det en forutsetning for de som velges blant studenter og ansatte at de innehar ledervervet når det er «studiestedets tur».

Møtegjennomføring: Det legges opp til fire møter i året. Arbeidsgruppen foreslår at alle studiesteder avholder møtene i en rulleringsordning, og der medlemmene møter fysisk på ett av studiestedene hver gang. Høringsinnspill påpeker at det er ressurskrevende (kostnad og tid) å gjennomføre fysiske møter. Arbeidsgruppen er enige i dette, men mener det er nødvendig og verdifullt for utvalgets samarbeidsklima og involvering i saksområdet. Minimum ett møte i året bør i hvert fall være på studiested og i henhold til foreslått rulleringsordning.

Rulleringsordningen som er foreslått (se vedlegg), både når det gjelder ledervervet og møtelokasjon må ses på som et forslag og vil kunne justeres av nytt LMU ved HVL.

Lokalt læringsmiljøarbeid «utenfor» LMU

Arbeidsgruppen foreslår at lokale saker løses lokalt også i ny høgskole (se vedlegg med oversikt over LMU saker). Det legges opp til at dagens LMU ved de tre høgskolene våren 2017 selv skal bestemme hvordan lokale læringsmiljø saker skal håndteres. Mottatte innspill fra bl.a. studentene ved de tre lærestedene vil bli tatt med i dette arbeide våren 2017.

På grunnlag av vårens arbeid vil det bli utarbeidet rutiner for lokalt læringsmiljøarbeid. Disse rutinene kan gjerne være felles for alle nærregionene, men det vil være rom for lokale tilpassinger. Det forventes at det utnevnes både studenter og ansatte til å delta i det lokale læringsmiljøarbeidet.

Læringsmiljøkoordinatorer: For å ivareta kontinuiteten i det lokale arbeidet anbefaler arbeidsgruppen at det utpekes en administrativ læringsmiljøkoordinator i hver nærregion med en aktiv og koordinerende rolle. Læringsmiljøkoordinatorene får ansvar for å ivareta og legge til rette for lokal dialog (både med de utnevnte og andre relevante på studiestedene), være bindeleddet til LMU ved HVL (bl. a ha faste møter med LMU sekretær) og eventuelt være koordinator for læringsmiljø saker i si-i-fra-systemet.

Fra en av høringspartene var det ønsket om en læringsmiljøkoordinator per studiested. Flertallet i arbeidsgruppen mener det vil være tilstrekkelig med en læringsmiljøkoordinator per nærregion da saker (jf oversikten) vil bli meldt og fulgt opp i et felles, elektronisk si-i-fra system. Koordinator vil uansett måtte involvere relevante ansatte og studenter på alle studiestedene.

Si-i-fra system: De fleste lokale saker omhandler fysiske forhold. For å løse slike saker er det behov for tett dialog og samarbeid lokalt med bl.a. drift/areal/statsbygg. De tre høgskolene har litt ulik praksis i hvordan lokale læringsmiljø saker kan meldes og følges opp.

Arbeidsgruppen mener det er essensielt at det blir anskaffet et felles, elektronisk si-i-fra system for HVL. På denne måten sikrer vi at sakene meldes ett sted, er sporbare, gir oversikt, deler erfaringer og finner beste praksis. Systemet skal kunne anvendes av både ansatte og studenter. Det må settes av ressurser i neste års budsjett for å anskaffe et slik system.

Styret bes om å vedta rammene for LMU ved HVL. Det blir så opp til lederne å utnevne og sette sammen utvalget, utnevne sekretær og læringsmiljøkoordinator, samt utarbeide mandat og rollebeskrivelser.

Forslag til vedtak

Styret vedtar at:

1. Det opprettes et nytt LMU ved HVL fra og med 01.01.17 i tråd med forslagene i saken.
2. Styret gir rektor fullmakt til å oppnevne medlemmer til LMU. Styret orienteres om dette.

Til: Koordinerende arbeidsgruppe (KA) studieadministrasjon

Fra: Sikker drift arbeidsgruppe – Læringsmiljøutvalg (LMU), følgende LMU sekretærer:

- HSH: Grethe Lønning Grimsbø
- HiSF: Bergljot Sundfør
- HiB: Nina Mønstre

Dato: 02.12.16

Sak: Behandling av høringsinnspill - organisering av LMU ved HVL

Viser til tidligere oversendt forslag til rapport for LMU ved HVL (side 4-9 her). Rapporten har vært på høring, med frist til 25.11.16, og det er kommet inn 8 hørings svar (se vedlegg).

Nedenfor presenteres de mest sentrale innspillene fra høringsinstansene og våre kommentarer på disse.

Høringsinstans:	Tema:	Gruppens kommentar:
SP HiB	<p>1. Ønsker ansatte i lederposisjoner som medlemmer av utvalget for bedre effektivering av beslutninger, spesielt ift driftssaker.</p> <p>2. Ønsker beskrivelse av hvordan håndtere lokale læringsmiljø saker.</p> <p>3. Noen observatørroller er viktigere enn andre.</p>	<p>1. Vi støtter forslaget om medlemmer som er beslutningsdyktige angående saker utvalget naturlig skal behandle.</p> <p>2. Vi legger opp til at dagens LMU ved de tre høgskolene selv skal bestemme hvordan slike saker skal håndteres lokalt i HVL. Innspill mottatt fra bl.a. HiB studentene vil bli tatt med i dette arbeide våren 2017.</p> <p>3. Vi støtter studenten i deres forslag.</p>
SP HiSF	<p>4. Studentmedlemmer bør velges for 2 år, alternativt 1 år med mulighet for forlengelse.</p>	<p>4. Vi støtter studenten i deres forslag om mulighet for å sitte i 2 år.</p>
Seksjon for utdanning, HiSF	<p>5. Ønsker en læringsmiljøkoordinator per studiested.</p>	<p>5. Vi mener det vil være tilstrekkelig med en læringsmiljøkoordinator per nærregion da saker vil bli meldt og fulgt opp i et si-i-fra system. Koordinator vil involvere relevante andre alt etter hva saken gjelder. Gruppen forstår argumentet om en koordinator per studiested, men lar det bli opp til styret å bestemme endelig</p>

	<p>6. Bør være felles føringer for lokalt læringsmiljøarbeid.</p> <p>7. Læringsmiljøkoordinatorene bør også sitte i LMU.</p> <p>8. Ressurskrevende å gjennomføre LMU møter på studiestedene, men mener det er tilstrekkelig at læringsmiljøkoordinatorene, LMU sekretær og –leder kjenner de ulike studiestedene.</p>	<p>antall.</p> <p>6. Med tanke på at lokale saker omhandler mest fysiske forhold ved studiestedet (jf kartleggingen), så er det ulike behov alt etter status på universell utforming og bygningsmasse ved det enkelte studiested. Vi ønsker derfor at LMUene våren 2017 finner den beste, lokale måten å arbeide med læringsmiljø saker på. I tillegg vil saker meldt inn i si-i-fra systemet være førende for agendaen til lokalt LMU arbeid.</p> <p>7. Vi ser for oss at Læringsmiljøkoordinatorene kommer i tillegg til LMU medlemmene og vil være adm ansatte som holder tett kontakt med LMU sekretær og vil representere kontinuiteten uavhengig av skiftende medlemmer i utvalget. Men det er ingenting i veien for, at hvis ett av studiestedene ønsker å ha læringsmiljøkoordinator som medlem av LMU, så kan de det.</p> <p>8. Vi mener det er viktig at alle LMU medlemmene kjenner de ulike studiestedene. Vi er enig at det er ressurskrevende (kostnad og tid), men likevel nødvendig for at LMU skal være et reelt utvalg. Om ikke alle 4 møtene i året skjer på studiested, så bør i hvert fall ett møte per semester være på studiested og ikke bare på Skype.</p>
Avd. for helsefag, HiSF	<p>9. Støtter forslaget om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - felles si-i-fra system - lokale læringsmiljøkoordinatorer - forslag til sammensetning, men mener foreslått blandingsforhold mellom faglige og T/A ikke trenger stå. 	<p>9. Vi mener at det er viktig med en blanding av faglige og T/A ansatte i utvalget og ønsker å sikre en slik sammensetning av medlemmene.</p>
Avd. for samfunnsfag,	10. Støtter forslaget fra	10. Takk!

HiSF	arbeidsgruppen til LMU ved HVL.	
Utdanningsforbundet, HIB	11. Må prioriteres å få på plass et felles si-i-fra system. 12. Ansatte må få fastsatt timeressurs til LMU arbeidet.	11 + 12. Enige!
SP HSH	13. Ønsker rolletittel «læringsmiljøombud» i stedet for læringsmiljøkoordinator. 14. Studentene selv, uavhengig av studiested, må få bestemme om de ønsker å være leder. Ønsker ikke rullering som foreslått.	13. Vi mener læringsmiljøkoordinator symboliserer bedre det rollen er tenkt å dekke. 14. Vi mener det er viktig at alle studiesteder innehar ledervervet, og så lenge rulleringsordningen er kjent så er det en forutsetning for de som velges blant studenter og ansatte at de innehar ledervervet når det er «studiestedets tur».
Ledergruppe AHS, HiB	15. Støtter at lokale saker løses lokalt, samt opprettes en læringsmiljøkoordinator i hver nærregion. 16. Generelle prinsipper behandles i LMU og en trenger da ikke kjenne studiestedene fysisk, foreslår kun skypemøter.	15. Takk! 16. Se tidligere kommentarer.

Beslutninger som må tas av Styret i desember:

1. Antall medlemmer, sammensetning jf forslag eller ikke?
2. Lederverv, rullering jf forslag eller ikke?
3. Antall årlige møter, skype og/eller fysisk (jf rullering)?
4. Opprettelse av læringsmiljøkoordinator, per nærregion (3) eller per studiested (5)?
5. Beslutte anskaffelse av et felles, elektronisk si-i-fra system

Beslutninger som må tas av ledelsen etter styremøte, men før nyttår:

1. Oppnevning av LMU medlemmer, observatører og -sekretær
2. Bestemme hvem som skal være læringsmiljøkoordinatorer og gi funksjonsbeskrivelse
3. Avsette midler til felles, elektronisk si-i-fra system

Til: Koordinerende arbeidsgruppe (KA) studieadministrasjon

Fra: Sikker drift arbeidsgruppe – Læringsmiljøutvalg (LMU), følgende LMU sekretærer:

- HSH: Grethe Lønning Grimsbø
- HiSF: Bergljot Sundfør
- HiB: Nina Mønstre

Dato: 04.11.16 (med ny presisering av 02.12 under «Læringsmiljøarbeidet i nærregionene»).

Rapport: Forslag til organisering av LMU ved HVL

LMU-sekretærene ved de tre høyskolene fikk følgende mandat 30. september:

Koordinerende arbeidsgruppe (KA) studieadministrasjon oppretter en arbeidsgruppe som skal foreslå organisering og sammensetting av et læringsmiljøutvalg slik at dette er i samsvar med Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Arbeidsgruppen består av LMU-sekretærene på de tre høyskolene, Bergljot Sundfør, HiSF, Grethe L. Grimsbø HSH og Nina Mønstre HiB. Nina Mønstre leder gruppen. Mandat;

Med bakgrunn i nevnte lov skal arbeidsgruppen;

- a) Vurdere om en kan ha et tradisjonelt LMU ved HVL eller om en kan ha et overordnet LMU med lokale LMU-grupper.*
- b) Foreslå hvordan en skal velge representanter til LMU.*

Tidsplan;

Arbeidsgruppen lager seg en tidsplan – med frist til KA 07.10.16

Organisering og sammensetning av LMU må vedtas i interimsstyret – senest 22.12 eventuelt 24.11.

Arbeidsgruppen legger forslag fram for KA innen 11.11. KA sender forslaget på en kort høringsrunde.

Etter høringsrunden innarbeides høringssvarene og KA oversender forslaget for styrebehandling.

Lovgrunnlaget for LMU

Det skal være et LMU for HVL. Utvalget opprettes jf. Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), § 4-3:

(1) Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

(2) Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for

a) at lokaler, adkomstveier, trapper mv. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives.

b) at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet.

c) at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige.

d) at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås.

e) at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges.

f) at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse.

g) at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.

h) at læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn.

i) at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om krav til læringsmiljøet.

(3) Ved institusjonen skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene i første og annet ledd blir gjennomført. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Styret kan tillegge utvalget også andre oppgaver. Læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager som institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser om disse forholdene. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer. Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget. Utvalget velger hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter.

(4) Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 1-6.

(5) Institusjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.

(6) Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i annet ledd overholdes. Arbeidsmiljøloven kapittel 18 om tilsyn og tvangsmidler mv. gjelder tilsvarende så langt det passer. Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om tilsyn og tvangsmidler for å fremme overholdelse av denne paragraf.

Arbeidet med rapporten

Arbeidsgruppen har hatt to Skypemøter og to fysiske møter, henholdsvis i Sogndal og på Stord. Gruppen har jobbet sammen om denne rapporten og er enige om endelig resultat.

Siden LMU er studentenes arbeidsmiljøutvalg har vi funnet det riktig å involvere studentene i forhold til deres ønsker og behov for behandling av læringsmiljø saker, både for LMU ved HVL og ved hvert studiested. Studentene har vært involvert på følgende måte:

- HiB: Gjennomført møte med fire LMU studenter (alle LMU-studentene og -vara var invitert). Studentene har kommet med innspill om sine ønsker for behandling og organisering av lokalt læringsmiljøarbeid.
- HiSF: Gjennomført møte med to LMU studenter (alle LMU-studentene og -vara var invitert). Lite oppmøte gjorde at studentene ble invitert til å sende skriftlige innspill i tillegg.
- HSH: Temaet har vært diskutert på LMU-møte både i vår og i høst og i dialogmøte med ledelsen. I tillegg har SP, studentrådene og SSH hatt arbeidsgruppe hvor modell for LMU ved HVL ble diskutert.

Saker behandlet i LMU siste 3 år

Arbeidsgruppen har kartlagt LMU saker på de tre høyskolene de siste tre år, for å få et bilde av hvilke saker som er av sentral karakter og av mer lokal karakter. Funn fra kartleggingen ble sortert og kategorisert (se vedlegg).

Sentrale saker

LMU behandler mange saker som kommer etter initiativ fra medlemmene, samt andre interne og eksterne bidragsytere, eksempelvis (jf. kartleggingen):

- Utarbeiding og oppfølging av ulike undersøkelser inkl bl.a. utdanningskvalitet
- Utarbeiding og revidering av handlingsplaner/retningslinjer/reglementer/tiltakslistor o.l.
- Arrangør for LMU- konferanse/seminar/dager
- Tildeling av Læringsmiljøpris
- Involvering ved ulike felles studentaktiviteter ved studiestart, studentliv o.l.

Denne type sentrale saker mener arbeidsgruppen det er naturlig behandles i LMU ved HVL.

Lokale saker

Funn viser at det er mange lokale saker som omhandler fysiske forhold. For å løse slike saker er det behov for tett dialog og samarbeid lokalt med drift/areal/statsbygg.

De tre høyskolene har litt ulik praksis i hvordan lokale læringsmiljø saker kan meldes og følges opp.

Ved HSH blir saker angående det fysiske læringsmiljøet meldt i stor grad via et elektronisk si-i-fra system (Dell Kace). Både ansatte og studenter melder inn saker i dette systemet. Direktørens stab er ansvarlig for å sende videre til rett saksbehandler og purrer ved behov. LMU ved HSH får semestervise rapporter på saker og status som er behandlet via systemet.

Ved HiSF finnes tilsvarende system (laget av lokal IT avdeling). Viserektor er mottaker av disse innmeldingene og fordeler straks sakene videre til rett saksbehandler. Det er hovedsakelig studenter som melder inn, og flertallet av sakene er knyttet til fysisk læringsmiljø. Det rapporteres inn saker til LMU fra si-i-fra systemet.

Ved HiB finnes et behovsmeldingssystem (Lydia) for ansatte driftet av avdeling for Drift og arealforvaltning. Det er behov for et mer helhetlig system for innmelding av uønskede hendelser i tillegg. Et fremtidig si-i-fra system er svært etterlyst og ønskes gjelde både for studenter og ansatte.

Læringsmiljøarbeidet i nærregionene

Arbeidsgruppen foreslår at lokale saker løses lokalt også i ny høyskole. Dette er saker som ofte omhandler fysisk miljø som for eksempel, temperatur i rom, vannautomater, røykeskur, sykkelparkering, leseplasser mm.

Det kan være flere måter å løse lokale saker på. Gruppen mener at den beste måten er å kombinere et elektronisk si-i-fra system med f. eks månedlige/jevnlige dialogmøter med studenter, relevante ansatte, studentsamskipnaden og andre. Mange steder er tradisjonelle LMU møter kjennetegnet av at de er byråkratiske, har lav møtefrekvens og ikke er særlig effektive med tanke på raske avklaringer og løsninger.

Nærregionene pålegges ikke å holde dialogmøter e.l. kontra mer tradisjonelle møter, men vi oppfordrer til å være nytenkende, løsningsorienterte og i forkant av problemstillinger man vet kommer.

Ny presisering etter høringsinnspill:

Arbeidsgruppen legger opp til at dagens LMU ved de tre høgskolene våren 2017 selv skal bestemme hvordan lokale læringsmiljø saker skal håndteres. Mottatte innspill fra bl.a. studentene ved de tre lærestedene vil bli tatt med i dette arbeide våren 2017.

På grunnlag av vårens arbeid utarbeides det rutiner for lokalt læringsmiljøarbeid. Disse rutineene kan gjerne være felles for alle nærregionene, men det vil være rom for lokale tilpassinger. Det forventes at det utnevnes både studenter og ansatte til å delta i det lokale læringsmiljøarbeidet.

Lokale læringsmiljøkoordinatorer

For å sørge for at det blir avholdt lokale dialogmøter e.l. anbefaler arbeidsgruppen at det utpekes en administrativ læringsmiljøkoordinator i hver nærregion som får i oppgave å ivareta og legge til rette for dialog lokalt, være bindeleddet til LMU ved HVL og eventuelt være koordinator for læringsmiljø saker i si-i-fra-systemet.

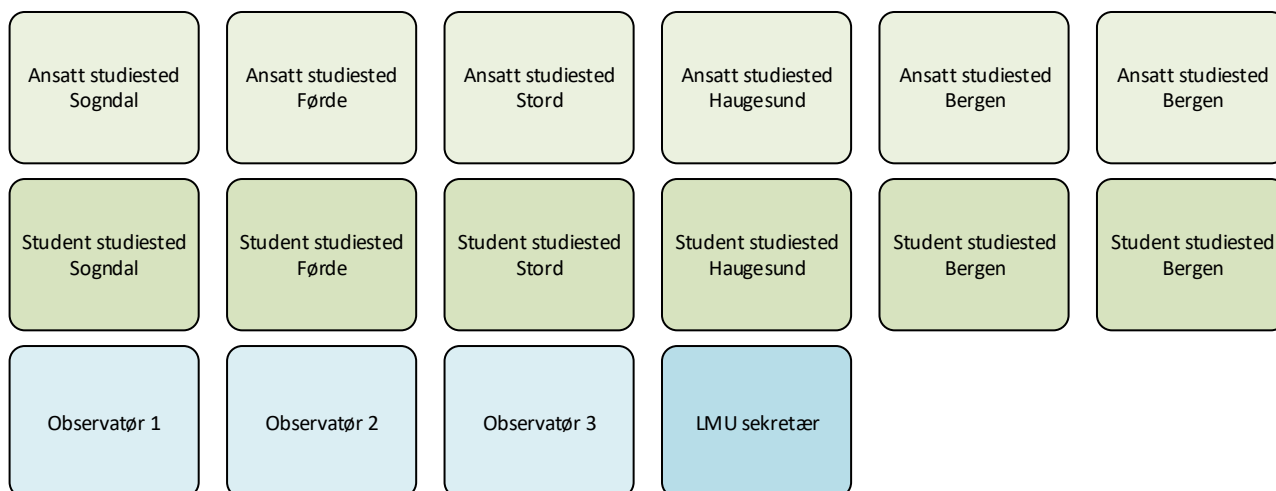
Læringsmiljøkoordinatorer har semestervise møter med sekretær for LMU ved HVL for å gjennomgå saker og områder som utvalget skal jobbe med.

Det er viktig at læringsmiljøkoordinatorer har en avtalt stillingsprosent til å utføre oppgaven.

Alternativt navn på denne rollen som vi har diskutert i arbeidsgruppen er læringsmiljøombud. Da ville vi fått Studentombud og læringsmiljøombud for studenter, mens vi har hovedverneombud og verneombud for ansatte. Rollen skal ha en aktiv, koordinerende rolle og vi er usikker på om ombud oppfattes mer som «vaktbikkje» enn pådriver. Arbeidsgruppen foreslår derfor at læringsmiljøkoordinator blir mest betegnende for rollen vi ønsker etablert.

Organisering av LMU ved HVL

Som prinsipp ønsker arbeidsgruppen en organisering av LMU ved HVL der alle fem studiesteder deltar. Vi foreslår å utvide medlemstallet til 12, hvorav to studenter og to ansatte fra hver nærregion. Av disse skal det være en student og en ansatt fra hvert studiested, for illustrasjon se figur under. Siden Bergen har ett studiested, så vil denne nærregionen ha to ansatte og to studenter.

Sammensetning av medlemmer

Studentene velges for ett år av gangen og utnevnes av Studentparlamentet vårsemesteret forut for funksjonsperioden.

Når det gjelder ansatte som skal delta i LMU mener arbeidsgruppen det er vesentlig at dette er personer som har daglig arbeid knyttet til psykososialt og fysisk læringsmiljø. Eksempelvis bør halvparten av de ansatte i utvalget ha teknisk-administrative stillinger fra for eksempel drifts/areal, studentservice/-veiledning, Kommunikasjon, IT og ha et sterkt engasjement for studentenes læringsmiljø. De ansatte oppnevnes for fire år og kan maksimum sitte i to perioder. På grunn av fusjonstidspunktet utnevnes ansatte til første LMU ved HVL for 4,5 år.

Det skal utnevnes vara (fra samme studiested) til alle medlemmene i utvalget.

I henhold til UHL skal leder av utvalget annethvert år ledes av student og ansatt. Ledervervet foreslås å rullere mellom studiestedene i følgende rekkefølge:

- Sogndal – våren 2017 og studieåret 2017/18 (ansatt)
- Stord - studieåret 2018/19 (student)
- Bergen - studieåret 2019/20 (ansatt)
- Førde - studieåret 2020/21 (student)
- Haugesund - studieåret 2021/22(ansatt)
- Bergen - studieåret 2022/23 (student)
- osv

Observatører

Som observatører til utvalget foreslås det medlemmer fra studentsamskipnaden inkl. studenthelse-tjenesten, hovedverneombud, Statsbygg, kvalitetsrådgivere, Studentombud eller andre. Arbeidsgruppen mener det bør være ca. tre observatører og for disse er funksjon/rolle viktigere enn lokasjon.

Møtegjennomføring

LMU ved HVL avholder fire møter i året. Arbeidsgruppen foreslår at alle studiesteder avholder møter og følgende rulleringsordning foreslås:

- Sogndal
- Stord
- Bergen
- Førde
- Haugesund
- osv

Selv om de lokale læringsmiljøsakene løses lokalt mener arbeidsgruppen at det er viktig at LMU ved HVL kjenner de ulike nærregionene og studiestedene. LMU møtene bør derfor være avholdt som en heldagsaktivitet, hvor agenda inneholder omvisning/gjennomgang av studiested med tanke på universell utforming, samt lokale utfordringer og løsninger, pluss gjennomføring av selve LMU møtet. Det er naturlig at lokal læringsmiljøkoordinator bidrar til gjennomføring av omvisning/gjennomgang på studiested. Det er viktig at studentene får godkjent fravær fra utdanningen til å delta på disse møtene.

Sekretæren for utvalget bør representere kontinuitet og få avtalt en fast stillingsandel til dette arbeidet. Når det gjelder lokasjon for LMU sekretær så har arbeidsgruppen ingen anbefaling da ledervervet rullerer og vi har gode digitale samhandlingsverktøy.

Arbeidsgruppen forutsetter videre at HVL har en egen nettside hvor innkalling, referat og informasjon om utvalget finnes. For å sikre dokumentasjon og effektiv drift av utvalgssakene er det en forutsetning at utvalgsmodulen i P360 benyttes, og at det finnes relevante maler for utvalget i dette systemet.

Oppsummering

Det opprettes ett LMU ved HVL med virkning fra januar 2017. Arbeidsgruppen mener at foreslått modell vil gi et godt grunnlag med tanke på representasjon fra studiestedene/lokal medvirkning (jf forslag til modell) og godt utgangspunkt for noen av sakene utvalget skal jobbe med (jf. oversikt).

Utvalget fungerer og rapportere per studieår, med unntak av første rapporteringsår som blir 1,5 studieårs rapport. Eventuelle lokale rapporter i overgangsfasen til HVL utarbeides ved behov.

Overgangsordning våren 2017

Våren 2017 ivaretar dagens tre LMU lokalt læringsmiljøarbeid. Utvalgene må selv skissere hvordan de ønsker å ivareta dette arbeidet videre jf forslag om dialogmøter mm.

LMU ved HVL bør inkludere tre medlemmer fra dagens LMU ved de tre høgskolene, dvs. en student eller ansatt fra hver nærregion. Resterende medlemmer kan gjerne være nye og oppnevnes jf. vårt forslag til sammensetning av medlemmer.

Dette må avklares før fusjon:

1. Nytt LMU vedtas (medlemmer, vara og observatører) for HVL med funksjonstid fra den 01.01.17.
2. LMU-sekretær utnevnes og omfang av denne rollen defineres.
3. Det utnevnes en læringsmiljøkoordinator for hver nærregion og omfang av denne rollen defineres.

Dette må på plass våren 2017:

1. Det utarbeides et årshjul for LMU som ses i sammenheng med årshjul for virksomhetsstyring.
2. Det etableres et felles, elektronisk si-i-fra system for læringsmiljø saker (kan med fordel være i samme elektroniske system som andre innmeldingssaker).
3. Det etableres en LMU nettside på HVL.no med kontaktpersoner, info om utvalg og medlemmer, sakspapirer og referat mm.
4. Utvalgsmodulen i P360 tas i bruk for LMU saker.
5. Det må avklares hvilken rolle LMU bør ha i HVLs eget tilsyn og utvikling av utdanningskvalitet (ref. Ny studietilsynsforskrift).
6. Hver nærregion bestemmer hvordan en organiserer arbeidet med lokale læringsmiljø saker (dialogmøter, tradisjonelle LMU møter, befaringer, annet) herunder medlemssammensetning og oppnevning, frekvens på dialog/møter mm.

Vedlegg:

- Oversikt over LMU-saker siste 3 år for HIB, HSH og HISF
- Høringsinnspill

Oversikt over LMU-saker siste 3 år for HIB, HSH og HISF.

LMU område	Stikkord	Fokus	Institusjon	Sentrale saker	Lokale saker
ADM	Administrasjon LMU	Val av leiar/konstituering	HSH	x	
ADM	Administrasjon LMU	Møteplan for Læringsmiljøutvalet	HSH	x	
ADM	Administrasjon LMU	Årshjul for Læringsmiljøutvalet	HSH	x	
ADM	Administrasjon LMU	LMU sin synlegheit	HISF	x	
ADM	Administrasjon LMU	Innføring i LMU- arbeid	HiSF	x	
Fysisk	Areal	Dialog med Arealforvaltning om bookingsystem av grupperom	HiB		x
Fysisk	Areal	Mangel på evakueringstoler ny campus, oppfølging	HiB		x
Fysisk	Areal	Behov for fleire stikkontaktar i undervisningsrom	HSH		x
Fysisk	Areal	Låsbart sykkelskur i Haugesund, der sykkeljuveri er eit problem	HSH		x
Fysisk	Areal	Utvikling av sjømiljøet på Rommetveit, kampus Stord	HSH		x
Fysisk	Areal	Parkerings situasjonen kampus Haugesund	HSH		x
Fysisk	Areal	Reinhaldskultur kampus Haugesund	HSH		x
Fysisk	Areal	Status Universell Utforming i regi Statsbygg	HSH		x
Fysisk	Areal	Opningstider Bibliotek	HSH		x
Fysisk	Areal	Samlingsplassar/sofagrupper på begge kampus	HSH		x
Fysisk	Areal	Trafikktryggleik ved Litlasundsgata, Haugesund	HSH		x
Fysisk	Areal	Universell utforming kampus Haugesund - kva er Statsbygg sitt ansvar og kva er HSH sitt ansvar (som LMU tek oppfølging på)	HSH		x
Fysisk	Areal	Fartsdemper i vegen mellom treningssenteret og parkeringsplass ved fotballbanen på Stord	HSH		x
Fysisk	Areal	Røykeområde Stord og Haugesund	HSH		x
Fysisk	Areal	Vannautomatar - Stord og Haugesund	HSH		x
Psykososialt	Areal	Stille lesesal Haugesund - fungerer dårleg. Drøfting av ulike alternative løysingar	HSH		x
Fysisk	Areal	Røykeskur Stord / Innspel til "røykelov" HVL	HSH		x
Fysisk	Areal	Miljøfyrtårnsertifisering og trivelege lokale: orientering og diskusjon	HiSF		x
Fysisk	Areal	SISOF si plassering i Stadionbygget ved neste utbyggingssteg	HiSF		x
Fysisk	Areal	Fleire klager knytt til bygg enn før- orientering	HiSF		x
Fysisk	Areal	Husreglar for HiSF sine bygg	HiSF		x
Fysisk	Areal	Campus Førde- knappheit på kontor og undervisningsrom	HiSF		x
Fysisk	Areal	Tak over røykeplass	HiSF		x
Fysisk	Areal	Sommarstengde toaletta	HiSF		x
Fysisk	Areal	Tak over sykkelparkering på Fosshaugane Campus	HiSF		x
Psykososialt	Konferanse, seminar og møter	Læringsmiljøkonferansen- årlig -oppnevne Komite	HSH	x	
Psykososialt	Konferanse, seminar og møter	Årlig dialogmøte med leiinga med ulike tema	HSH	x	
Psykososialt	Konferanse, seminar og møter	Fellesmøte mellom utdanningskvalitet og læringsmiljø	HSH	x	x

Psykososialt	Konferanse, seminar og møter	LMU i ny institusjon - drøfting/innspeil	HSH	x	x
Psykososialt	Konferanse, seminar og møter	Tett på- konferansen HISF jf LMU konferansen HSH	HiSF	x	
Psykososialt	Pristildeling	Læringsmiljøprisen: nominering og tildeling	HiB	x	x
Psykososialt	Pristildeling	Læringsmiljøprisen - statuttar og oppnemning av jury	HSH	x	x
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Lesesalsreglement - utarbeidet og revidert	HiB	x	x
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Revidert - Handlingsplan for funksjonshemmede studenter/læringsmiljø	HiB	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Revisjon av Studentcharter	HiB	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Retningslinjer for studentar som har med barn på skulen	HSH	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Tiltaksplan for LMU	HSH	x	x
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Årsrapport LMU	HSH	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Handlingsplan LMU	HSH	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Retningslinjer for rus og rusmisbruk	HSH	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Revisjon av handlingsplan for studenter med funksjonshemmingar	HiSF	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Årsrapporten for LMU	HiSF	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Retningslinjer mot seksuell trakassering	HiSF	x	
Psykososialt	Reglement, rapport og planer	Handlingsplan for styrking av HiSF sitt læringsmiljø	HiSF	x	
Fysisk	Studentliv	Studentmedvirkning samlokalisering/flytting	HiB	x	x
Psykososialt	Studentliv	Fadderordning studiestart: dialog og rapport fra fadderkoordinator	HiB	x	x
Psykososialt	Studentliv	Studentombud - orienteringer og dialog med ombud og studenter	HiB	x	
Psykososialt	Studentliv	Seminar «Det handlar om å bry seg» - for førsteårsstudentar	HSH	x	
Psykososialt	Studentliv	Utfordring - nettinno til studenter	HiSF	x	
Psykososialt	Studentliv	"Førstesemester- studenten i HiSF"	HiSF	x	
Psykososialt	Studentliv	Kurs i studie- og eksamensmestring	HiSF	x	
Psykososialt	Studentliv	Fadderveke evaluering/ diskusjon	HiSF	x	
Psykososialt	Studentliv	Spiseforstyrningar blant studentar	HiSF	x	
Psykososialt	Studentliv	Korleis kan studentar kontakte HISF for spm og innspel som handlar om læringsmiljø? Og korleis synleggjere LMU?	HiSF	x	
Psykososialt	Studentliv	Vidareutvikling av Campus Førde	HiSF		x
Psykososialt	Studentliv	Framlegg til retningslinjer for ansiktsdekkande plagg	HiSF	x	
Psykososialt	Studentliv	Studentombod ved Høgskulen på Vestlandet	HiSF	x	
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Studiebarometer med vekt på indiaktorene Medvirkning og Læringsmiljø	HiB	x	x
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	SHoT undersøkelsen (helse og trivselundersøkelse)	HiB		x
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Undersøkelse om digitalt læringsmiljø (DLM) - dialog om resultat	HiB	x	
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Rapport Sei ifrå-meldingar - semestervis	HSH	x	
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Oppfølging av TFU/trivnadsgranskinga - oppfølging for LMU: inneklime, "Levande kampus" (arbeidsgruppe vart nedsett)	HSH		x
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Studentenes Helse- og Trivselsundersøkelse (SHoT) - orientering om HSH-resultat ved Studentsamskipnaden	HSH	x	x
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Arbeidsgruppe Levande kampus	HSH		x
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Evaluering og oppfølging av Studiebarometeret	HSH	x	

Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Info om rapport frå NOKUT-evaluering av kvalitetssystemet (med ros til Læringsmiljøkonferansen)	HSH	x
Psykososialt	Undersøkelse, oppfølging og evaluering	Gjennomgang av SHoT	HiSF	x

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Liv Synnøve Bøyum

Arkiv:

045/16 Mellombels delegasjonsreglement

Bakgrunn

Styret har vedteke midlertidig organisering av HVL frå 01.01.2017. Det er behov for å vedta eit midlertidig delegasjonsreglement for Høgskulen på Vestlandet, som skal gjelde i 2017. Forslag til midlertidige delegasjonsreglement er vedlagt.

I tillegg vert også framlegg til rollebeskriving av prorektor og direktørar med midlertidig nærregionansvar omtala i denne saka og vedlagt.

Interimstyret handsama i møtet 24.11.2016 sak 30/16 *Mellombels organisering*, der utkast til midlertidig delegasjonsreglement vart lagt fram som vedlegg i saka. Interimstyret fatta følgjande vedtak:

1. *Høgskulestyret vedtek midlertidig organisering for HVL med verknadstid 01.01.2017-31.12.2017*
2. *Innspel frå Høgskulestyret knytt til utkast til midlertidig delegasjonsreglement for HVL blir tatt med i ferdigstillinga av dette (før vedtak 22.12.16). Styret ber om at subsidiaritets- og tillitsprinsippet vert lagt til grunn for endeleg mellombels delegasjonsreglement. Avgjersler skal takast lengst moglege ned i HVL sin organisasjon.*
3. *Konstituering av prorektorar:*
 - a. *Høgskulestyret konstituerer ein prorektor for kvar nærregion i styremøte 22.12.16 med verknadstid 01.01.17-01.08.17*
 - b. *Ein av prorektorane vert peika ut som rektor sin stadfortredar i styremøte 22.12.16 (...)*

Delegasjonsreglementet

I arbeidet med midlertidig delegasjonsreglement er følgjande lagt til grunn;

1. Delegasjonsreglement for HVL 2017 må vere på eit overordna nivå.
2. Der mynde vert delegert frå rektor til prorektor/direktør midlertidig nærregionansvar, vil dagens delegasjonsreglement ved dei tre institusjonane, så langt det let seg gjere, liggje til grunn for avgjersler på nivå 2 og 3.
3. I nærregionane Stord/Haugesund og Bergen er rollene som prorektorar og direktørar med mellombels nærregionsansvar vidareført i to ulike roller etter prinsippet om delt leiing. I nærregion Sogn og Fjordane har prorektor med mellombels nærregionsansvar begge desse rollene etter prinsippet om einskapleg leiing. Prorektor kan støttast av regionale viserektorar for å utføre desse oppgåvene.

I og med at desse momenta er lagt til grunn, meiner ein at punkt nr 2 i styrevedtaket, om at subsidiaritets- og tillitsprinsippet og at avgjersler skal takast lengst mogleg ned i organisasjonen, er teke omsyn til.

I etterkant av interimstyremøtet 24. november 2016 vart *utkast til midlertidig delegasjonsreglement* sendt til leiarane av koordinerande arbeidsgrupper (KA). KA-leiarane

vart bedd om å kome med innspel om kva det er av behov for delegasjon på sine ansvarsområde, og sjå om det er dekkja opp i regelementet. Det er kome inn innspel frå to KA-leiarar.

KA forskning, utvikling og innovasjon har kome med innspel til punktet under myndigheit og fullmakt knytt til funksjonsområde økonomi, og som omhandlar ekstern finansiert aktivitet jf. pkt. 3.4.3. - 3.4.6. I innspelet går det fram at delegasjonsmynde må spegle korleis dette faktisk vert praktiser. Innspela frå KA forskning, utvikling og innovasjon er tatt inn i reglementet.

KA-økonomi seier at delegasjonsregelementet tek høgde for det dei har behov for i første omgang. Dei melde og tilbake at dei nyåret vil vurdere om dei treng å utarbeide økonomiinstruks og internt delegasjonsreglement / ansvarsregelement for deler av budsjettet.

I tillegg er avsnittet om klagenemnd (pkt. 2.3 i delegasjonsreglementet) justert i tråd med instruks for klagenemnda ved HVL som også skal handsamast i interimstyret 22. desember 2016.

Rollebeskriving av prorektorar og direktørar med mellombels nær region ansvar

I styresaka om midlertidig organisering går det fram at nærregionane skal leiast av prorektor/direktør med midlertidig nærregionansvar. I nærregionane Stord/Haugesund og Bergen vert prinsippet om delt leiing, medan i nærregion Sogn og Fjordane vert prinsippet om einskapleg leiing, vidareført i 2017.

I framlegg til rollebeskriving av prorektor og direktørar med midlertidig nærregionansvar heiter det mellom anna; (Fullstendig rollebeskriving følgjer vedlagt).

Prorektor med mellombels nærregionansvar representerer rektor i faglege spørsmål og koordinator i nærregionen for den faglege verksemda, og skal sørge for kontinuitet og vidare utvikling av denne våren 2017. Prorektor med mellombels nærregionsansvar skal:

- Representere og posisjonere HVL som institusjon på vegner av rektor overfor regionalt arbeidsliv
- Koordinere og følgje opp den interne faglege verksemda i nærregionen, og utvikle det tverrfaglege samarbeidet.
- Delta i HVL sitt strategiske arbeid.
- Rapportere til rektor, og har eit særleg ansvar for å gje råd til rektor i saker som gjeld den faglege aktiviteten i nærregionen.

Direktøren sitt ansvar og oppgåver vert vidareført slik dei er omtala i Universitets- og høgskulelova, som ei felles ramme. Oppgåva som sekretær for styret fell bort. Lokale retningslinjer og praksis kan vidareførast i den grad dette ikkje kjem i konflikt med andre rollar og fullmakter i HVL.

Framlegg til vedtak:

Styret vedtek midlertidig delegasjonsreglement for Høgskulen på Vestlandet, som gjeld for 2017.

Midlertidig delegasjonsreglement for Høgskulen på Vestlandet for 2017

1. Innleiing

Midlertidig delegasjonsreglement for Høgskulen på Vestlandet (HVL) tar utgangspunkt i den midlertidige organiseringen av HVL, og vil gjelde for 2017.

Det vil bli utarbeidd nytt delegasjonsreglement når endelig organisering for HVL er på plass.

2. Styringsmodell

I samsvar med styrevedtak om fusjon ved Høgskolen i Bergen, Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskulen i Sogn og Fjordane 09.06.2016 og kongelig resolusjon av 17.06.2016 har HVL ekstern styreleder jf. Lov om universitet og høgskoler (uhl.) § 9-3, første ledd og tilsett rektor, jf. uhl. § 10-1.

2.1. Styret

Styret er det øverste organ ved HVL, og har ansvar og myndighet for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet, og at institusjonen drives effektivt og i overensstemmelse med de lover, forskrifter og regler som gjelder, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet av jf. uhl § 9-1.

Styret kan delegerer beslutningsmyndighet til andre ved institusjonen, bortsett fra der loven gir myndighet til «styret selv», eller det foreligger andre særlige begrensinger i adgangen til å delegerer.

2.2 Styret selv - delegasjonsforbud

Avgjørelser av betydning og av overordnet karakter bør i alminnelighet treffes av institusjonens øverste organ. Beslutninger som loven bestemmer skal treffes av styret selv er:

1. Virksomhetens interne organisering på alle nivå (jf. § 9-2 nr. 4)
2. Vedtak om sammensetning av styret (jf. § 9-3 nr. 3 og 4)
3. Vedtak av reglement for valg til styret (jf. § 9-4 nr. 10)
4. Utlysing og ansettelse av rektor (§10-1 nr.1)
5. Vedtak om at personer i visse stillinger ikke skal være valgbarer til institusjonens styre (jf. § 9-4 nr. 7)
6. Vedtak om at prorektor trer inn hvis rektor har forfall eller må fratre sitt verv (§ 10-4 nr. 2)
7. Styret må selv treffe vedtak om sammensetningen av ansettelsesutvalg som foretar ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger, jf. uhl § 6-3 nr. 1 andre punktum, samt fastsette regler om innstilling og bestemme hvem som kan innstille m.m., jf. uhl § 6-3 nr. 5
8. Vedtak om generelle bestemmelser om avleggelse av og gjennomføring av eksamen (§ 3-9 nr. 7)

9. Unntak fra lovens regler om at sensur skal foreligge innen tre uker etter eksamen (§ 3-9 nr. 4 andre og tredje punktum, jf. første punktum)
 10. Utnevnelse av medlemmer til skikkethetsnemnd, jf. forskrift om skikkethetsvurdering § 7
 11. Adgangsbegrensning til studier jf. uhl. § 3-7 (5)
 12. Funksjoner som er nevnt i § 9-2, men hvor uttrykket «styret selv» ikke er benyttet:
 - a. Vedtak om institusjonens budsjett
 - b. Overordnede strategiske beslutninger vedrørende utdanning og forskning
 - c. Utøve det overordnede tilsynet med økonomi- og eiendomsforvaltningen ved institusjonen.
 13. Vedtak om å kjøpe og avhende fast eiendom, jf. uhl. § 12-3
- Uh-loven med forskrifter innebærer at styret ikke kan delegere ovennevnte saker.

2.3 Klagenemnd

Flere bestemmelser i uh-lova tilsier at det enten er styret selv eller institusjonens klagenemnd som må treffe vedtak.

Klagenemnda behandler følgende saker:

- Klager over enkeltvedtak, jf. universitets- og høyskolelovens (loven) §§ 5-1 (1) og 7-6 (2).
- Klager over avgjørelser om permisjon og fravær, samt om helt eller delvis tap av studieretten, jf. forskrift om studium og eksamen ved HVL
- Klager i forbindelse med valg av representanter og ombud ved Høgskulen på Vestlandet.
- Saker etter universitets- og høyskolelovens §§ 3-7 (8), 4-7 (1), 4-8 (2) og (3), 4-9 (5), 4-10 (3).
- Klagesaker i henhold til bestemmelsene om klage i "Forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.d) ved Høgskulen på Vestlandet".

Klagenemnda kan prøve alle sider av saken. Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede. Vedtak i saker som går inn under lovens §§ 4-8 (2) og (3), 4-9 (5), 4-10 (3) treffes med minst to tredels flertall.

Klagenemnda oppnevnes av styret.

2.4. Rektor

Rektor ved HVL er ansatt og er daglig leder for institusjonens faglige og administrative virksomhet, jf. § 10-1. Rektor er ifølge loven sekretær for styret og forbereder saker og gir tilrådninger i faglige og administrative saker for styret i samråd med styreleder, og er på styrets vegne ansvarlig for drift av eiendom og økonomi- og formueforvaltning.

Styret delegerer beslutningsmyndighet til rektor så fremt delegering ikke er begrenset i loven eller andre steder, eller følger av styrets delegasjonsvedtak. Rektor kan delegere videre til prorektor/direktører med regionalt ansvar og dekaner så fremt annet ikke er bestemt.

Prorektor/direktør med midlertidig nærregionansvar kan delegere videre dersom annet ikke er bestemt.

Rektor kan delegere til virksomhetens utvalg så fremt delegasjon ikke er avskåret i lov eller annet. Slik beslutningsmyndighet kan ikke delegeres videre.

2.5. Stedfortrederfunksjon

Rektor skal ha en fast stedfortreder som trer i funksjon med tilsvarende fullmakter og myndighet som den leder man fungerer for.

Prorektor med midlertidig nærregionansvar, ...*sted*..., er stedfortreder for rektor ved HVL.

Rektor kan ved stedfortreders fravær bemyndige sine øvrige prorektorer/direktører med midlertidig nærregionansvar å opptre som stedfortreder.

For Stord/Haugesund og Bergen: I administrative saker bemyndiges direktør med midlertidig nærregionansvar, som fast stedfortreder for rektor. I faglige saker bemyndiges prorektor med midlertidig nærregionansvar som fast stedfortreder for rektor.

For Sogn og Fjordane: I administrative og faglige saker bemyndiges prorektor med midlertidig nærregionansvar som fast stedfortreder for rektor.

3. Myndighet og fullmakter knyttet til funksjonsområder

3.1. Påtalefullmakt ved lovbrudd

Styret delegerer til rektor selv å begjære påtale for lovbrudd. Styret delegerer til rektor å anmelde straffbare forhold, samt uttale seg om hvorvidt allmenne hensyn foreligger til påtalemyndigheten.

3.2. Erstatningsansvar

Styret gir rektor fullmakt til å inngå forlik eller innrømme erstatningsansvar og utbetale erstatning innenfor rammen av særskilt fullmakt gitt av Kunnskapsdepartementet.

Fullmakten gjelder de saker der HVL selv skal dekke beløpet innenfor egne budsjetttrammer.

I saker som gjelder erstatning over det angitte nivået i fullmaktsdokumentet, skal saken legges fram for Kunnskapsdepartementet til avgjørelse.

Nærmere vilkår og bruk av fullmakten er presisert i særskilt vedlegg til tildelingsbrevet.

3.3. Studier og utdanning

Styret har gjennom fastsettelse av studie- og opptaksforskrifter delegert myndighet til rektor og avdelingene. HVL har følgende studie- og opptaksforskrifter som er fastsatt av styret;

- Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet
- Forskrift om opptak ved Høgskulen på Vestlandet
- Forskrift for graden ph.d ved Høgskulen på Vestlandet

Styret har i de fleste studiesaker delegert myndighet direkte til dekan. Dette innebærer at dekanene ved de respektive avdelingene har myndighet til å treffe bindende beslutninger innen rammen av forskriftsbestemmelsene. Der forskriftene benytter «avdelingen selv» kan ikke avdelingen delegerte myndighet delegeres videre ned til instituttnivå.

Styret har i studie-, ph.d- og opptaksforskriftene delegert myndighet til rektor der det er behov for en sentral koordinering.

3.4. Økonomi

3.4.1. Utbetalinger til rektor

Styreleder gis fullmakt til å godkjenne utbetalinger til rektor. Fullmakten kan delegeres videre. Denne skal være skriftlig og angi avgrensning i utbetalinger til rektor.

3.4.2. Budsjettdisponeringsmyndighet

Alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser for virksomheten skal bekreftes av en som har budsjettdisponeringsmyndighet.

Styret delegerer budsjettdisponeringsmyndighet til rektor.

Rektor kan delegere budsjettdisponeringsmyndigheten til ansatte på lavere nivå. Delegert budsjettdisponeringsmyndighet kan delegeres videre og alle delegasjoner skal være skriftlig.

Alt som kan delegeres i forhold til hovedinstruks for økonomi blir delegert til rektor.

3.4.3. Eksternt finansiert aktivitet (Boa)

Styret gir rektor ansvar og fullmakt til å inngå avtaler/kontrakter med eksterne finansieringskilder. Rektor kan delegere fullmakten videre.

Rektor er ansvarlig for at den nødvendige faglige og økonomiske oppfølgingen av BOA-prosjektene blir ivarettatt, samt at BOA-virksomheten oppfyller kravene i Reglement F-07-13.

Rektor kan delegere generell fullmakt til å disponere bevilgninger til enheten og andre inntekter enheten skaffer seg med grunnlag i fullmakter til å drive eksternt finansiert virksomhet til lavere nivå.

3.4.4. EU-finansierte prosjekter

For prosjekter finansiert av EU-programmer skal søknader kvalitetssikres iht. fastsatte rutiner og retningslinjer. Søknadene skal godkjennes rektor eller den rektor delegerer fullmakt videre til.

3.4.5. Norges forskingsråd

Søknader til Norges forskingsråd skal kvalitetssikres og godkjennes av rektor eller den rektor delegerer fullmakt videre til.

3.4.6. Søknader til større senter-ordninger

Søknader til større senter-ordninger og programområder for forskning skal kvalitetssikres og godkjennes av rektor eller den rektor delegerer fullmakt videre til.

3.5. Utsatt publisering

Styret gir rektor fullmakt til å utsette publisering av forskningsresultater jf. uhl. § 1-5, inntil 6 måneder om gangen, inntil to ganger (6 + 6).

3.6. Forvaltning av HVL sine eierinteresser

Kunnskapsdepartementet har gitt HVL fullmakt til å forvalte statens eierinteresser på vegne av departementet. Departementets retningslinjer for hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves skal legges til grunn. Nærmere vilkår og bruk av fullmakten er presisert i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev med vedlegg.

3.6.1. Generalforsamlingsfullmakt

Styret delegerer generalforsamlingsfullmakten til rektor. Rektor gis fullmakt til å representere HVL på ordinær eller ekstraordinær generalforsamling i de selskap HVL har eierinteresser i.

Styremedlemmer velges av generalforsamlingen.

3.6.2. Inntreden i rettssubjekter, aksjekjøp – og salg

Styret selv vedtar opprettelse av eller inntreden i egne rettssubjekter, herunder kapitalinnskudd, og strategisk salg av aksjer. Styret skal kunne godtgjøre at eierskapet er av faglig interesse.

Styret delegerer til rektor å selge aksjer, hvor salget ikke er av strategisk karakter.

Det forutsettes at styret holdes orientert ved salg.

3.6.3. Erverv og avhending av fast eiendom, og eiendomsforvaltning

Styret selv foretar erverv og avhending av fast eiendom.

Styret delegerer til rektor myndighet til å utøve den daglige eiendomsforvaltning.

Styret gir rektor fullmakt til å inngå avtaler om leie og bortleie av grunn, stiftelse og forvaltning av servitutter og bruksrettigheter som ikke påvirker HVL sin bruk av egne eiendommer og arealer i nevneverdig grad og som ikke er av prinsipiell art.

Rektor kan delegere videre denne myndigheten og fullmakten.

3.7. Personal

3.7.1. Arbeidsgiveransvaret

Styret gir rektor fullmakt til å utøve og delegere videre arbeidsgiveransvaret i virksomheten. Delegasjonen gjelder arbeidsgiveransvaret ut over styrets egne oppgaver.

Rektor gir prorektor med midlertidig nærregionansvar i Sogn og Fjordane og direktør med midlertidig nærregionansvar i Bergen og Stord/ Haugesund fullmakt til å utøve arbeidsgiveransvaret i de respektive institusjonene.

Delegasjonen gjelder arbeidsgiveransvaret ut over styrets og rektors egne oppgaver.

Arbeidsgiveransvaret kan delegeres videre til underordnede ledere med personalansvar innen de rammer som følger av styringsreglement og personalreglement ved HVL.

3.7.2. Arbeidsgiverpart etter Hovedavtalen/Hovedtariffavtalen i Staten

HVL sitt øverste partssammensatte organ i henhold til Hovedavtalen i staten er informasjonsdrøfting og forhandlings (IDF) møte

Styret gir rektor fullmakt til å opptre som arbeidsgiverpart i henhold til Hovedavtalen/hovedtariffavtalen i Staten.

Rektor delegerer til prorektor/direktør med midlertidig nærregionansvar å lede årlige lønnsforhandlinger og andre sentrale forhandlinger etter HTA. Prorektor/direktør med midlertidig nærregionansvar kan delegere videre oppgaver innfor dette området.

3.8. Helse, miljø og sikkerhet

Styret delegerer til rektor ansvaret for oppfølgingen av helse, miljø og sikkerhet,- og beredskapsarbeidet.

Dette innebærer at rektor gis myndighet til å sørge for at lovens krav til vernetjeneste (verneombud og arbeidsmiljøutvalg) og bedriftshelsetjeneste, samt internkontrollsystem og beredskapssystemer og planer, er på plass.

Rektor delegerer videre myndighet til prorektor/direktør med midlertidig nærregionansvar å sørge for tilfredsstillende HMS-tjenester, herunder sikkerhetsberedskap, bedriftshelsetjeneste og vernetjeneste ved HVL.

3.9. Informasjonssikkerhet

Rektor er øverste ansvarlig for informasjonssikkerhet på styrets vegne.

Rektor delegerer videre myndighet til prorektor/direktør med midlertidig nærregionansvar å utøve det daglige behandleransvaret.

Rektor delegerer videre myndighet til prorektor/direktør med midlertidig nærregionansvar til å godkjenne, koordinere og iverksette tiltak for å sikre at behandlingen av personopplysninger skjer i henhold til HVL sine mål og overordnede retningslinjer og lovbestemte krav, og at informasjonssikkerheten fungerer tilfredsstillende.

Rolleskildring: prorektorar og direktørar med mellombels nærregionsansvar

Prorektor med mellombels nærregionsansvar representerer rektor i faglege spørsmål og koordinator i nærregionen for den faglege verksemda, og skal sørge for kontinuitet og vidare utvikling av denne våren 2017. Prorektor med mellombels nærregionsansvar skal:

- Representere og posisjonere HVL som institusjon på vegne av rektor ovanfor regionalt arbeidsliv
- Koordinere og følgje opp den interne faglege verksemda i nærregionen, og utvikle det tverrfaglege samarbeidet.
- Delta i HVL sitt strategiske arbeid.
- Rapportere til rektor, og har eit særleg ansvar for å gje råd til rektor i saker som gjeld den faglege aktiviteten i nærregionen.

Rektor peikar ut ein av prorektorane som sin stedfortreder våren 2017.

Direktøren sitt ansvar og oppgåver vert vidareført slik dei er omtala i Universitets- og høgskulelova, som ei felles ramme. Oppgåva som sekretær for styret fell bort. Lokale retningslinjer og praksis kan vidareførast i den grad dette ikkje kjem i konflikt med andre rollar og fullmakter i HVL.

I nærregion Stord/Haugesund og Bergen er rollene som prorektorar og direktørar (med mellombels nærregionsansvar) vidareført i to ulike roller etter prinsippet om delt leiing, mens i nærregion Sogn og Fjordane har prorektor med mellombels nærregionsansvar for Sogn og Fjordane begge desse rollene etter prinsippet om einskapleg leiing. Prorektor kan støttast av regionale viserektorar for å utføre desse oppgåvene.

Prorektorarar (3), direktørar (2) og (1) viserektor med mellombels nærregionsansvar inngår saman med rektor (1) i den mellombelse leiargruppa for HVL. Ved behov kan rektor delegere eit mellombels oppfølgingsansvar for saker eller funksjonsområde på institusjonsnivå til medlemmer av leiargruppa. Dekanar (10) – som og har eit mellombels nærregionsansvar i 2017 – går inn saman med denne leiargruppa i ei stor leiargruppe for HVL.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 21.12.2016

Sakshandsamar: Sonja Dyrkorn

Arkiv:

046/16 Mellombels organisering – prorektorfunksjonar

I sak 30/16 vart det gjort vedtak om mellombels organisering av HVL for 2017. Vedtaket inneber at dagens tre institusjonar «flytter på rot», og at det blir etablert eit institusjonsnivå på toppen.

Denne saka omhandlar dei mellombelse funksjonane som prorektorar for HVL¹. Saka har bakgrunn i vedtak i Interimsstyret.

I. Interimsstyret gjorde følgjande vedtak knytt til prorektorfunksjonen i novembermøte :

3. Konstituering av prorektorar:

- a. Høgskulestyret konstituerer ein prorektor for kvar nærregion i styremøte 22.12.16 med verknadstid 01.01.17-01.08.17
- b. Ein av prorektorane vert peika ut som rektor sin stadfortredar i styremøte

Prorektorar i mellombels fase

I universitets og høyskoleloven, § 11-1, *Særskilte ansettelsesbestemmelser for statlige universiteter og høyskoler*, heiter det i (4): «*Når særlige grunner taler for det, kan styret selv foreta ansettelse i stilling som prorektor eller leder for avdeling og grunnenhet uten forutgående kunngjøring*».

Styreleiar har vore i kontakt med dagens tre institusjonsrektorar om å gå inn i dei mellombelse prorektorfunksjonane i perioden Interimsstyret har vedteke. Liv Reidun Grimstvedt og Rasmus Stokke har sagt ja til å gå inn i stillingane ved høvesvis nærregion Stord/Haugeund og nærregion Sogn og Fjordane. Rektor ved HiB, Ole Gunnar Søgner, har takka nei til dette. Styreleiar har då snakka med fungerande rektor ved HiB, Bjørg Kristin Selvik, som har takka ja til å gå inn i stillinga som prorektor i nærregion Bergen. Påtroppande rektor Berit Rokne har vore konsultert i saka.

Framlegg til vedtak:

1. Interimsstyret tilset Rasmus Stokke som mellombels prorektor for nærregion Sogn og Fjordane for perioden 01.01.17–01.08.17
2. Interimsstyret tilset Liv Reidun Grimstvedt som mellombels prorektor for nærregion Stord/Haugesund for perioden 01.01.17–01.08.17
3. Interimsstyret tilset Bjørg Kristin Selvik som mellombels prorektor for nærregion Bergen for perioden 01.01.17–01.08.17
4. Mellombels prorektor for nærregion Sogn og Fjordane Rasmus Stokke vert rektor sin stadfortredar for perioden 01.01,17-01.08.17

¹ Ansvar og oppgåver for dei mellombelse prorektorfunksjonane er omtalt i saka om delegasjonsreglement

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Jan Ove Henriksen

Arkiv:

047/16 Endelig budsjett 2017

1. Dokumenter i saken

1. Prop. 1 S (2016-2017)
2. Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2017 fra KD (foreløpig tildelingsbrev)
3. Fusjonsplattform for Høgskulen på Vestlandet
4. Interimsstyre sak 10/16 SAKS-midler, prinsipp for fordeling
5. Interimsstyre sak 13/16 Skildring av budsjettprosessen 2017
6. Interimsstyre sak 21/16 Budsjett 2017 – statsbudsjett, foreløpige rammer, føringer
7. Interimsstyre sak 23/16 Statusoppdatering, Fusjonsprogrammet
8. Budsjettsak – Høgskolen i Bergen (vedlegg 1)
9. Budsjettsak – Høgskolen Stord/Haugesund (vedlegg 2)
10. Budsjettsak – Høgskolen Sogn og Fjordane (vedlegg 3)

2. Saken gjelder

Det vises til sak 21/2016 Budsjett 2017 – statsbudsjett, foreløpige rammer, føringer. I saken ble det foreslått å sette av 73 mill. kr til finansiering av kostnader på institusjonsnivå, fusjonskostnader og strategiske tiltak i 2017, ref. punkt 5 under. Budsjetttrammen ble sett på som en øvre ramme, som kunne bli nedjustert senere. Avsetningen ble foreslått finansiert ved å trekke ut midler fra de ulike budsjettområdene, totalt 50 mill. kr, og SAKS-midler tildelt av departementet, anslått til 23 mill. kr.

Interimsstyret vedtok i samme sak å delegere fullmakt til de enkelte driftsstyrene til å behandle og fordele budsjettet innenfor sitt budsjettområde. Driftsstyrene skulle innstille overfor interimsstyret, som igjen skulle vedta endelig budsjett for hele Høgskulen på Vestlandet. Interimsstyret gav føringer mht. det videre budsjettarbeidet i driftsstyrene, bla. skulle det ikke gjøres vedtak som ville gi nye, vesentlige økonomiske bindinger for den nye institusjonen i 2017/18 og fremover. Hovedfokus skulle være på å videreføring de satsninger/tiltak som de enkelte institusjoner allerede hadde iverksatt. Eventuell bruk av avsetninger og virksomhetskapital måtte komme klart frem av budsjettvedtaket.

Alle driftsstyrene har nå behandlet og fordelt budsjettet innenfor sine ulike budsjettområder. I denne saken er det gitt en kort oppsummering av de ulike budsjettvedtakene. Ellers vises det til budsjettsakene for de tre institusjonene som er vedlagt saken.

I denne sak vil det bli foreslått at interimsstyret gjør et samlet budsjettvedtak for 2017. Siden endelig statsbudsjett ikke er behandlet og vedtatt av Stortinget, så vil det i

saken bli foreslått at rektor for den nye institusjon får delegert budsjettmyndighet til å foreta endelig fordeling av 2017-budsjettet.

3. Endringer i forslaget til Statsbudsjett 2017 – «budsjettforliket»

I budsjettforliket mellom Regjeringen og Venstre og Kristelig Folkeparti har man økte kravet i effektiviseringsreformen fra 0,5 % til 0,8 %. Effektiviseringsreformen gjelder hele offentlig sektor. Det nye effektiviseringskuttet på 0,8 % utgjør for institusjonene i universitets- og høgskolesektoren til sammen omlag 251 mill. kr. Budsjettforliket innebærer et økt kutt for universiteter og høgskoler på 95 mill. kr. For Høgskulen på Vestlandet (HVL) betyr dette et effektiviseringskutt på om lag 13,74 mill. kr, og kuttet øker fra det opprinnelige forslaget med 5,15 mill. kr.

I budsjettforliket er det også enighet om å opprette 500 nye studieplasser innenfor IKT-fag, samt å opprette 47 nye rekrutteringsstillinger. Det er p.t. uklart hvordan disse studieplassene og stillingene vil bli fordelt, men det er rimelig å tro at HVL vil få tildelt både nye studieplasser og rekrutteringsstillinger.

Det nye forslaget til statsbudsjettet inneholder en kompensasjon til de universiteter og høgskoler som kom negativt ut av regjeringens nye finansieringsmodell, på 44,5 mill. kr. Som kjent fikk HVL en budsjettreduksjon på totalt 18 mill. kr som følge av den nye finansieringsmodellen, men i 2017 var forslaget ½ budsjetteffekt, dvs. en reduksjon på 9 mill. kr. Den nye kompensasjonen vil ikke gi en nøytral budsjetteffekt i 2017 og det er ikke bestemt på hvilken måte og hvor stort utslag dette vil gi i 2017.

Tabell 1: Statsbudsjett 2017 – Høgskulen på Vestlandet:

Forslag Statsbudsjett 2017 (Prop. 1 S 2016-2017)	1.790.433.667
- Økt krav til effektivisering og avbyråkratisering (0,5 % til 0,8 %)	- 5.151.600
+ Nye studieplasser 2017	?
+ Nye rekrutteringsstillinger 2017	?
+ Kompensasjon for negativ effekt av nytt finansierings system	?
Endelig budsjett 2017	?

I denne sak vil det bli foreslått at rektor for HVL får delegert fullmakt til å foreta de siste endringer i budsjettet for 2017, dette i henhold til premisser og rammer i endelig statsbudsjett for 2017 og til de føringer som er gitt av interimsstyret.

Omtalene av de ulike budsjettområdene i HVL, ref. punktene 4-7 under, er basert på opprinnelig budsjettforslag gitt i Prop. 1 S (2016-2017).

4. Fokusområder/årsplan for Høgskulen på Vestlandet 2017

Kunnskapsdepartementet (KD) stiller krav til at styret vedtar en årsplan for institusjonen. Årsplanen for 2017 blir sendt til KD sammen med rapport og regnskap for 2016 innen 15.03. 17.

Årsplanen for den nye høgskolen vil vanligvis ha en prosess som tar utgangspunkt i strategiplanen og styrets risikovurderinger. I den situasjonen som Høgskulen på Vestlandet er nå så vil fokus og årsplan i 2017 være knyttet til utvikling og implementering av den nye institusjonen, derigjennom også en strategiprosess og fastsetting av en strategiplan. De enkelte nærregionene sine pågående satsinger har interimsstyret gitt driftsstyrene myndighet til å videreføre. Hvordan neste års årsplanarbeid skal knyttes sammen med strategiplan-arbeidet, studieportefølje og budsjett blir en del av drøftingen av årshjulet for styret. Denne saken blir lagt fram for styret i januar 2017.

Så lenge Høgskulen på Vestlandet ikke har vedtatt en strategiplan, så er det fusjonsavtalen som er felles og retningsgivende for virksomheten. Fusjonsprogrammet/ organisasjons-utviklingsprosjektet vil ha stort fokus i hele organisasjonen i 2017. I dette prosjektet ligger bl.a.:

- delprosjekt 5-årig lærerutdanning
- delprosjektet digitalisering
- faglig og administrativ organisering
- tilsetting i lederfunksjoner
- generell innplassering
- administrative tjenester

I budsjettforslaget er også profilering av den nye institusjonen og felles intern kulturbygging/fellesskap blitt prioritert.

Som nevnt over legger styret til grunn at nærregionene fortsetter sine faglige satsinger og nye studietilbud innenfor de økonomiske rammene som er gitt, og KD sine føringer.

5. Høgskulen på Vestlandet – fellesbudsjett og SAKS- midler 2017

Jfr. interimsstyret sitt vedtak om budsjetttrammer i sak 21/16 ble det fastsatt en ramme på omlag 73 mill. kr, og der det ble forventet en inntekt fra KD i SAKS-midler på 23 mill. kr.

HVL-budsjettet er delt opp slik :

- Institusjonsbudsjett
- Fusjonskostnader
- Strategiske tiltak

Institusjonsbudsjettet

Institusjonsbudsjettet består av kostnader til det nye institusjonsnivået:

- Rektor og midlertidig ledergruppe
- Råd og utvalg på institusjonsnivå (klagenemnd, læringsmiljøutvalg etc)
- Studentombud
- Tillitsvalgte og verneombud
- Prosjektleder for organisasjonsprosjektet, sekretariat inkl. styresekretariat
- Delvis dobbel lønn til dekaner i 2017 pga. tilsetting høst 2017, men oppstart 1.1.18

Det er budsjettet med en kostnad på om lag 32 mill. kr. I dette ligger en reserve på 2 mill. kr og et handlingsrom til rektor på 2 mill. kr.

Fusjonskostnader

Fusjonskostnader løper i 2016 og 2017 (og 2018). En har valgt å lage et samlet prosjektbudsjett for 2016 og 2017 basert på finansiering av SAKS-midler fra KD. Til sammen er budsjettet på 36,5 mill. kr for disse to årene, anslagsvis 11 mill. kr i 2016, 23 mill. kr i 2017 og anslåtte kostnader på 2,5 mill. kr som planlegges finansiert av strategiske midler (se under):

Fusjonskostnader i 2016 og 2017 er budsjettet slik:

Område	Stipulert budsjett i mill. kr	Merknad
Bibliotek	2,075	1,5 mill. kr er økte driftskostnader til felles tilgang til databaser
Studieadministrasjon	1,07	0,5 mill. kr er budsjettet til kostnad for felles LMS-system
Dok.system/arkiv	2,0	Gjelder nytt felles dokumentasjonssystem, drift av gamle baser og arkivering til Riksarkivar
IT	5,8	Gjelder sentralbordløsning, e-postsystem mm, samkjøring lisenser, servere og andre utstys-investeringer
Kommunikasjon	4,6	Gjelder visuell profil, web og intranett
HR/personal	1,65	Gjelder felles lønssystem og rekrutteringssystem
Økonomi	0,45	Gjelder felles regnskapssystem og fakturasystem
Bygningsdrift	2,0	Skilting etc.
Interimsstyret 2016	1,45	Seminarer, reiser, godtgjørelse
Studentparlamentet	0,37	Utvikling av felles studentdemokrati ved HVL
Felles fusjonskostnader	13,1	Felles ansattsamling, rektorrekruttering, innplassering ledere, prosjektstøtte, åpning
Overføring til institusjonene i 2016	2,25	Fusjonskostnader

Strategiske midler

Det er budsjettert med 17,5 mill. kr. Dette er vesentlig tiltak knyttet til organisasjonsutviklingsprosjektet/fusjonsprogrammet.

Det er foreslått følgende satsinger:

Dekke ekstra fusjonskostnader	: 2,5 mill. kr
Profilering av HVL	: 4,0 mill. kr
Digitalisering – tiltak 2017	: 1,5 mill. kr
Samlinger for fagmiljø og adm.	: 3,0 mill. kr
Ny GLU – felles ledelse og utviklingskostnader	: 3,5 mill. kr
Reserve til strategiske tiltak	: 3,0 mill. kr

Det er fremdeles knyttet stor usikkerhet til flere av de overnevnte budsjettposter. Flere av postene må sees på som foreløpige estimater. Det kan bli aktuelt å omfordele midler mellom de ulike postene senere. Budsjettammen kan også bli justert iht. endelig SAKS-tildeling i 2017.

I tillegg kommer foreslått bevilgning til finansiering av 8 nye rekrutteringsstillinger i 2017. HVL er tildelt 3,2 mill. kr til dette formålet, - som er 1/3 års budsjetteffekt. Hvordan disse stillingene skal fordeles er p.t. ikke klar. Det vil bli foreslått at rektor får fullmakt til å fordele stillingene i 2017.

6. Budsjett 2017 – Budsjettområde Bergen

Budsjettfordelingen for 2017 tok utgangspunkt i dagens interne budsjettfordelingsmodell, og det er forutsatt en videreføring av dagens drift inn i 2017. I vedlegget *Sak 109/2016 HiB budsjettfordeling 2017* er det gitt en mer detaljert redegjørelse for hvordan fordelingen er foretatt.

Bevilgningene blir gitt som rammebevilgninger, noe som medfører at budsjettene må selv utarbeide interne budsjetter til fellesformål og til drift av seksjoner/institutter/ programmer/sentre. Dette arbeidet pågår nå, og endelige budsjetter ferdigstilles i løpet av januar 2017.

Kunnskapsdepartementet har opplyst at Høgskolen i Bergens del av den totale HVL-rammen er **1.052.368.667,-** kr, som er en nominell økning på om lag 56,8 mill. kr (5,71 %). Med en pris- og lønnsvekstkompensasjon på 2,8 % i budsjettet (27,67 mill. kr) blir realøkningen på 2,83 %, som er en økning sammenliknet med 2016-budsjettet (1,8 %).

Følgende positive forhold kan trekkes frem er finansiering av videreførte studieplasser, god resultatuttelling innenfor utdanning og forskning samt finansiering av nye rekrutteringsstillinger (8 stillinger til HVL). Av negative forhold kan nevnes videreføring av budsjettkutt knyttet til krav om avbyråkratisering og effektivisering samt negative effekter av nytt finansieringssystem.

Høgskolen i Bergens budsjetttilskudd til HVL er satt til 29 mill. kr for 2017. Det er forutsatt at institusjonenes bidrag ikke utelukkende skal være «friske midler», men at en stor del av tilskuddet vil være en kostnadsreduksjon ift institusjonenes driftsbudsjetter. Det er stipulert at om lag 50 % av tilskuddet vil være

kostnadsreduksjoner. En slik kostnadsreduksjon er tilfelle for både HSH og HISF, mens Høgskolen i Bergen bidrar med mer «friske midler». Beregninger viser at kostnadsreduksjonene bare utgjør om lag 12 mill. kr., og således burde høgskolens tilskudd vært på 24 mill. kr. På denne bakgrunn ber styret ved Høgskolen i Bergen interimsstyret om å justeres høgskolens bidra til fellesbudsjettet.

Budsjettfordelingen for 2017 viser at høgskolen ikke klarer å håndtere de økte husleie- og investeringskostnadene samt tilskuddet til HVL uten at dette fører til realnedgang i øvrige budsjettavsetninger, - dette til tross for at det er vedtatt å styrke budsjettet med 5 mill. kr fra akkumulert budsjettreserve. Flere av de underliggende enheter vil altså få realnedgang i sine budsjetter i 2017, ref. tabell under.

2017							
		Felles	AL	AIØ	AHS	FA	Totalt 2017
Strategiske tiltak	6,0 %	23 492 120	12 600 000	10 500 000	9 950 000	600 000	57 142 120
Faste fellestilltak	28,1 %	267 615 595					267 615 595
Fellesadministrasjon	17,0 %	0			0	161 902 673	161 902 673
Basisdel	22,9 %	0	80 585 151	68 262 929	69 244 345	0	218 092 425
Undervisning	22,0 %	0	77 529 261	73 095 467	58 896 379	0	209 521 107
Forskning	4,0 %	27 600 000	3 309 637	2 710 202	4 474 872	0	38 094 747
HVL*		32 200 000					32 200 000
Særtildelinger		11 000 000	16 730 000	21 200 000	1 100 000	0	50 030 000
Studieplasser		0	5 872 500	11 227 500	5 670 000	0	22 770 000
	100 %	361 907 715	196 626 585	186 996 098	149 335 596	162 502 673	1 057 367 985
Budsjett 2016:		306 176 000	197 253 000	181 778 000	147 500 000	162 859 000	995 566 000
% Endring 16-17		18,20 %	-0,32 %	2,87 %	1,24 %	-0,22 %	

*29 mill. kr. til HVL felles, samt 3,2 mill. kr til 8 nye stipendiater

Budsjettsituasjonen er spesielt utfordrende for Avd. for lærerutdanning som vil få en realnedgang på om lag 3 % (justert for pris- og lønnsvekst på 2,8 %) samtidig som avdelingen skal etablere den 5-årige grunnskolelærerutdanningen. Regjeringens forslag om å avsette 150 mill. kr til innføringen av den nye utdanning, vil kunne bedre budsjettsituasjonen ved avdelingen, selv om det p.t. er noe usikkerhet knyttet til fordelingen av disse midlene.

Det «strategiske budsjettet» er redusert med vel 17 mill. kr sammenliknet med 2016-budsjettet, og utgjør nå 6 % av totalbudsjettet eller om lag 57 mill. kr. I utgangspunktet er det ikke et ønske å redusere slike strategiske satsningsmidler, men siden 2017 må betegnes som et «mellomår» hvor hele organisasjonen må ha et hovedfokus på fusjonen og etableringen av HVL, så kan likevel en slik reduksjon forsvares. Det vises også til føring gitt av interimsstyret om av fokuset skal være på videreføring av eksisterende satsninger og ikke nye tiltak/aktiviteter som kan gi

langsiktige økonomiske bindinger for den nye institusjonen. Satsningsområdene vil fortsatt primært være innenfor forskningsfeltet, ref. tabellen under.

FORDELING AV STRATEGISKE MIDLER 2017					
	AIØ	AHS	AL	Felles	TOTALT
1. FORSKNING					
1.1 Delfinansiering av sentrene	2 200	2 200	3 800	600	8 800
1.2 Faglige profilområder	3 000	3 000	3 000		9 000
1.3 Styrking av doktorgradsprogrammene	2 000	1 000	2 000	11 500	16 500
1.4 Strategiske forskningsprosjekter og				3 000	3 000
SUM FORSKNING	7 200	6 200	8 800	15 100	37 300
2. UTDANNING					
2.1 Utvikling/omlegging av studietilbud	0	0	1 000		1 000
2.2 Rekrutterings- og	1 000	500	500		2 000
2.3 e-Læringsprosjekter				1 500	1 500
2.4 Internasjonalisering	800	1 750	800	550	3 900
2.5 Kvalitetsutvikling og oppfølging av	1 500	1 500	1 500	500	5 000
SUM UTDANNING	3 300	3 750	3 800	2 550	13 400
3. FORMIDLING					
3.1 Open Access				400	400
SUM FORMIDLING	0	0	0	400	400
4. ORGANISASJON					
4.1 Samarbeid				1 800	1 800
4.2 Digitaliseringstiltak/effektivisering				3 000	3 000
4.3 Andre tiltak				1 200	1 200
SUM ORGANISASJON	0	0	0	6 000	6 000
SUM 2017	10 500	9 950	12 600	24 050	57 100

7. Budsjett 2017 – Budsjettområde Stord/Haugesund

Nærregion Stord/Haugesund fikk tildelt en ramme på 347 mill. kr i 2017, som innebærer en realvekst på om lag 4 %. Realøkningen i budsjettet fra KD er knyttet til:

- opptrapping av allerede tildelte studieplasser, 8,7 mill. kr
- helårseffekt av rekrutteringsstillinger tildelt i 2016, 3,9 mill. kr
- reduksjon som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringskutt, -1,8 mill. kr
- økt produksjon i 2013-15 som har gitt uttelling på resultatindikatorene tilsvarende 3,8 mill. kr, det meste knyttet til studiepoengsproduksjonen.

Dette gir tilsammen en reell økning på 14,6 mill. kr. Bidraget til HVL-budsjettet er på 10 mill. kr, men pga. kostnadsreduksjoner er nettoeffekten et bidrag på 5 mill. kr. Realveksten i budsjettet er derfor på om lag 9,6 mill. kr, 2,6% i KD-inntekter.

Eksterne prosjekt er budsjettert med å finansiere 21,5 mill. kr våre lønnsforpliktelser (brutto eksterne inntekter 44,5 mill. kr). Finansiering av lønn er om lag på same nivå som i 2016. Eksternfinansierte FOU-prosjekt er i 2017 redusert, mens eksternfinansierte utdanningsprosjekt er antatt å øke. Det er flere søknader til vurdering.

Nærregion Stord/Haugesund sitt driftsbudsjett for 2017 er i utgangspunktet en videreføring av driften til HSH for 2016, men det er lagt inn nye tiltak/stillinger knyttet til økning i studieplasser og økte kostnader til infrastruktur (helårseffekt). Nærregion Stord/Haugesund er i vekst, og derfor bindes en del av realveksten opp i helårseffekt av tiltak iverksatt i 2016.

For å ha et budsjett i balanse mellom budsjetterte kostnader og inntekter, har fagavdelingene og felles budsjettområde samlet omlag 6 mill. kr i helt usikre inntekter/risiko. Denne risikoen kan tas inn i løpet av året ved reduserte kostnader eller økte inntekter i forhold til budsjettert. De siste årene har styret ved HSH bevisst budsjettert med risiko for å nytte midlene fra KD. Selv med risiko har en kommet ut i balanse i regnskapet. Risikoen for 2017 må imidlertid til dels sees i sammenheng med bidraget til felles HVL-budsjettet. Det samme må reduksjonen i størrelsen på styrets strategiske tildelinger. Disse er på 4,7 mill.kr i 2017. Dette er en reduksjon på 2,5 mill. kr fra 2016. Hele reduksjonen er knyttet til øremerket tildeling til kompetanseheving/førstelektor. Samlet sett blir ikke kompetanseheving redusert pga. økt antall rekrutteringsstillinger i 2016/17.

Utover dette er de samme tiltakene som i 2016 videreført:

- tilskudd til senterutvikling ved avdeling for kulturfag og lærerutdanning (CASE), 0,5 mill. kr
- tilskudd til senterutvikling, Maritimt senter, 0,5 mill. kr
- tiltak knyttet til lærings- og forskningsstøtte, 1,8 mill. kr
- utviklingsmidler 5-årig lærerutdanning (omprioriteres dersom en får KD-midler)
- ekstra profileringsmidler, 0,3 mill. kr

Jfr. tildeling i statsbudsjettet er følgende studieplasser under opptrapping:

- 15 plasser (vår), siste opptrapping master i brannsikkerhet
- 15 plasser (vår), siste opptrapping PPU
- 30 plasser (vår), siste opptrapping ingeniør y-veg
- 55 frie/strategiske studieplasser

I tillegg til de studiene som har opptrapping av studieplasser, så er følgende nye studietilbud foreslått i studieporteføljen (knyttet til frie/strategiske studieplasser):

- Master i organisasjon og leiing (er godkjent ved HiSF)
- Master i Anestesi, Intensiv, Operasjon (samkjøring mot HiB sin master)
- International Ship Technology, Maritime Operations and Management (joint master)
- til
godkjenning hos NOKUT
- PhD i nautiske operasjoner (samarbeid med NTNU, UiT, HSN)
- omstillingsemner økonomi/ingeniør
- opptrapping toårig ingeniør/påbygg fagskole

Fordelingen av KD-ramma er slik for 2017 :

	KD-inntekter 2017	KD-inntekter 2016*	Endring 2016-17**
Avdeling for lærerutdanning- og kulturfag	59 339	57 017	2 322
Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag	62 321	57 254	5 067
Avdeling for helsefag	50 066	47 006	3 060
Felles budsjett og fellestjenester	165 762	168 838	-3 076
SUM	337 489	330 115	7 374

* KD-tildeling inkl. endringer i løpet av 2016 (bl.a. RNB)

** Endringene 2016-2017 for de ulike budsjettområdene er ikke helt reell, da vi i 2016 har hatt reserve til studieplasser på fellesbudsjett.

8. Budsjett 2017 – Budsjettområde Sogn & Fjordane

HiSF sitt driftsbudsjett for 2017 er i hovedsak en videreføring av driften for 2016, samtidig som det er lagt inn overføringer til fellesbudsjettet for HVL.

HiSF fikk tildelt en ramme på 391 mill. kr i 2017. Dette tilsvarer en økning på 3,3% i forhold til 2016 (realøkning på ca 1,0%). Økningen i budsjettet utover prisjusteringen skyldes virkningen av allerede tildelte studieplasser (kr 1,9 mill.) og fordeling av rekrutteringsstillinger til grunnskolelærerutdanningen som ble gitt i revidert statsbudsjett for 2016 (kr 3,5 mill.). Det ligger også inne en reduksjon i budsjettet som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen på kr 2,0 mill. I tillegg er det lagt inn en reduksjon på kr 0,2 mill. kr som følge av gevinster ved digital post.

Følgende studieplasser er under opptrapping:

- 20 plasser til bachelorutdanning i energi, elkraft og miljø
- 10 plasser til PPU

- 10 plasser tildelte våren 2016 disponert til masterutdanninga i Climate Change Management.

Vi har de siste årene økt inntektene fra BOA-virksomheten, og vi har derfor økt dekningsbidrags inntekter for 2017 med 1,3 mill. Det er også budsjettert med 1,7 mill. i inntekter fra andre høgskoler og universiteter. Denne posten var ikke med i budsjettet i 2016. På grunn dette har andre inntekter økt fra 3,3 mill. i 2016 til 6,7 mill. i 2017.

Interimsstyret har forutsatt at HiSF bidrar med 11 mill. kr fra institusjonsrammene til felles budsjett for HVL. Enkelte kostnader som HiSF har hatt vil for 2017 bli belastet fellesbudsjettet (5,5 mill.kr). I tillegg er det i budsjettet til HiSF lagt inn en ekstra kostnad til HVL sitt fellesbudsjett på 5,5 mill.

I budsjettframlegget ligger det inne en økning på en 50% stilling til biblioteket og økning av en lærlingstilling til IT. Andre endringer fra budsjettet 2016 til 2017 er reduksjoner til handlingsplan for fou, handlingsplan for utdanning, dekning av praksisplasser IBSV og kompensasjon for ny budsjettfordelingsmodell til AHF som er de største postene.

Fou-virkemidlene som fou-stipend, forskingsprogram, utviklingsmidler og fond for infrastruktur og Open Access-publisering vil holde fram på samme nivå i 2017, mens tiltakene i handlingsplan for fou med å øke tallet på stipendiater, fou-stipend, egne internasjonaliseringsstipend og ekstra fou-støtte vil bli videreført i redusert omfang. Avdelingene og seksjonene har spilt inn ønske om midler til svært mange tiltak som vi ikke har funnet plass til i budsjettet.

Styret ved HiSF hadde møte 10.11.16, og gjorde vedtak om fordeling slik:

Hovedramme budsjett 2017	tusen kr	2016	Endring
Avdeling for helsefag	41 185	40 860	325
Avdeling for ingeniør- og naturfag	28 888	25 340	3548
Avdeling for lærarutdanning og idrett	71 011	69 230	1781
Avdeling for samfunnsfag	53 962	50 698	3264
Fellestenester	202 214	194 557	7657
Sum	397 260	380 685	16575

Det foreligger i HiSF regnskapet en avsetning på 17,4 mill. kr til inventar og ikt-utstyr til Gymnasbygget. Det er ikke satt av noen ytterligere midler til inventar og ikt-utstyr i dette budsjettet. Styret vedtok at et eventuelt overskudd i 2016 skal disponeres til bygg (ombygging Fossbygget og opparbeiding av plass utenfor Gymnasbygget) og eventuelt handlingsplaner for fou og utdanning for de tiltakene som er satt i gang allerede.

9. Samlet budsjettvurdering

Foreløpig statsbudsjett gir Høgskulen på Vestlandet en nettobevilgning på kapittel 260 på totalt **1.790.433.667,- kr**. Dette er en økning på 88 mill. kr sammenliknet med 2016, noe som representerer en realvekst på om lag 2,8 %, ref. Prop. 1 S (2016-

2017) og sak 21/16. Veksten i budsjettet kan forklares med 1) nye og videreføring av tidligere tildelte rekrutteringsstillinger 2) videreføring av tidligere tildelte studieplasser og 3) økt resultatdeling som følge av positiv utvikling på flere av resultatindikatorne. Budsjettveksten hadde vært større dersom finansieringssystemet hadde vært uendret også for budsjettåret 2017.

Budsjettforslaget for 2017 må kunne betegnes som et nøkternt, men likevel positivt budsjett, spesielt sett i lys av de finansielle og strukturelle utfordringer som Norge står ovenfor. Samtidig står vi ovenfor mange særskilte finansielle utfordringer i 2017, - spesielt etableringen av Høgskulen på Vestlandet og innføringen av 5-årig grunnskolelærerutdanning.

Det er fremdeles uklart hvilken samlet effekt budsjettforliket mellom Regjeringen og støttepartiene i Stortinget vil ha for HVL. Det er en mulighet for at finansieringen av nye studieplasser og nye rekrutteringsstillinger samt justeringer i innføringen av det nye finansieringssystemet vil kompensere for det foreslåtte budsjettkuttet som følger et høyere krav til effektivisering og avbyråkratisering. Det samlede budsjettkuttet knyttet til effektiviseringskravet er på om lag 14 mill. kr. Foreslått effektiviseringskutt i 2017 kommer i tillegg til tilsvarende kutt de siste 3 år. Samlet budsjettkutt er betydelig. Slike kutt må betraktes som kutt i institusjonenes grunnbevilgning, - kutt som utvilsomt vil svekke våre kjerne-aktiviteter. I universitets- og høgskolesektoren er det igangsett flere større organisasjons-utviklingsprosjekter, hvor målsetningen er å ta ut økonomiske gevinster ved å ha en mer effektiv og rasjonell drift. Hovedfokuset for HVL i 2017 vil være å etablere og innføre den nye organisasjonen, - et stort og krevende arbeid som allerede er i godt gjenge. Kravet om effektivisering være et viktig premiss for de vurderinger og valg som skal gjøres.

I sak 21/16 gav interimsstyret en del budsjettmessige føringer til driftsstyrene ang. budsjettfordelingene innenfor nærregionene/budsjettområdene. Det vurderes slik at budsjettene er utarbeidet i henhold til disse føringene, her under at det ikke inngås avtaler som gir vesentlige, økonomiske forpliktelser på lengre sikt. Det er likevel en utvikling mot økende faste kostnader, spesielt knyttet til lønn og infrastruktur, noe som bidrar til et redusert handlingsrom. Et redusert handlingsrom vil ha betydning for om institusjonen klarer å realisere de målsetninger som er vedtatt i fusjonsplattformen. Det er bekymringsfullt at flere enheter opplever realnedgang i sine driftsbudsjetter i 2017. I en slik situasjon vil det være fristende å bruke avsetninger og akkumulert virksomhetskapital til å finansiere løpende drift. Men her er det viktig å legge til grunn et mer langsiktig planleggingsperspektiv da det er ingenting som tyder på at den finansielle situasjonen vil bedre seg fra 2018 og videre fremover, snarere tvert imot. En slik situasjon fordrer god økonomistyring noe alle de tre institusjonene har hatt, og det er viktig at dette fokuset videreføres i den nye organisasjonen.

I sak 21/16 vedtok interimsstyret en foreløpig øvre ramme på fellesbudsjettet for HVL på 73 mill. kr. Budsjettet er finansiert av både SAKS-midler og overføringer/uttrekk av budsjettmidler fra de tre tidligere institusjonene. Interimsstyret har åpnet for å justere endelig uttrekk slik at dette tilpasses endelig budsjettbehov. Det var videre stipulert at

uttrekkene ikke utelukkende ville være «friske midler» men at de tidligere institusjonene vil ha kostnadsreduksjoner i sine budsjetter på om lag 50 %. Høgskolen i Bergen/nærregion Bergen problematisere dette i sin budsjettsak, jfr. vedlegg 1 og punkt 6. Det vises til at kostnadsreduksjonen er langt lavere og at et mer rimelig budsjettuttrekk ville vært 24 mill. kr, og ikke 29 mill. kr som tidligere foreslått. De to andre institusjonene kan synliggjøre kostnadsreduksjoner i sine budsjetter på minst 50 %. Det er betydelig usikkerhet knyttet til de budsjettall som ligger i fellesbudsjettet, bl.a. fordi mangel på erfaringsdata gjør dette vanskelig å budsjettere. Som følge av denne usikkerheten er det derfor satt av noe midler til reserver, ca. 10 % av totalbudsjettet. Det kan være rom for å redusere overføringen til fellesbudsjettet, men pga. usikkerheten knyttet til 1) en del større utgiftsposter og 2) SAKS-bevilgning for 2017, så foreslås det at rektor for delegert myndighet til å fastsette endelig fellesbudsjett for 2017.

Vedtak i saken:

1. Styret viser til driftsstyrenes budsjettforslag for de tre nærregionene/ budsjettområdene og vedtar med dette budsjettene for 2017.
2. Styret viser til forslag til fellesbudsjett for HVL i 2017. Styret gir rektor fullmakt til å foreta de endelig justeringer av fellesbudsjettet, herunder vurdere muligheten for å redusere overføringene fra budsjettområdene.
3. Styret gir rektor fullmakt til å foreta nødvendige endringer i budsjettfordelingen når endelig statsbudsjett 2017 er vedtatt av Stortinget. Styret ber om å bli orientert om endelig budsjett 2017 på første møte i 2017.
4. Styret forutsetter at målet om effektiv ressursutnyttelse er en viktig premiss for arbeidet med å etablere den nye organisasjonen.

Dokumenter i saken

1. Prop 1 S (2016-2017)
2. Orientering om forslag til statsbudsjettet for 2017 fra KD (foreløpig tildelingsbrev)
3. Styresak 106/2008 Justering av intern budsjettmodell
4. Styresak 63/2015 Budsjettfordelingsmodell – plan for videre arbeid
5. Styresak 103/2015 Budsjettforslag 2017 – forslag utenfor rammen
6. Styresak 126/2015 Endringer i finansieringssystem og intern budsjettfordelingsmodell
7. Styresak 127/2015 Budsjettfordeling 2016– foreløpig tildeling
8. Styresak 132/2015 Arealsituasjon HiB 2015
9. Styresak 5/2016 Strategisk plan 2016-2020
10. Styresak 23/2016 Endelig budsjettfordeling 2016
11. Styresak 34/2016 Regnskapet 2015
12. Styresak 73/2016 Avtale om gjennomføring av fusjon mellom HIB, HSH og HISF
13. Styresak 76/2016 Effektivisering og avbyråkratisering
14. Styresak 96/2016 Regnskapsstatus per 2. tertial 2016
15. Styresak 97/2016 Justert budsjett 2016
16. Interimstyre sak 10/2016 SAKS-midler, prinsipp for fordeling
17. Interimstyre sak 12/2016 Instruks for daglig ledelse i interimperioden
18. Interimstyre sak 13/2016 Skildring av budsjettprosessen 2017
19. Interimstyre sak 21/2016 Budsjett 2017 – statsbudsjett, foreløpige rammer, føringer
20. Interimstyre sak 22/2016 Budsjett 2018 – innspill til KD
21. Budsjettfordeling 2017 – teknisk dokumentasjon (vedlegg 1)

Saken gjelder

Regjeringen har fremmet forslag om budsjett for 2017, jf. Prop. 1 S (2016-2017). Den nye Høgskulen på Vestlandet har fått en nettobevilgning på kapittel 260 på totalt **1.790.433.667,-** kr. Endelig statsbudsjett for 2017 vil først foreligge etter Stortingets behandling, medio desember. Denne saken omtaler derfor et *foreløpig* forslag til budsjettfordeling for 2017 for tidligere Høgskolen i Bergen.

I fusjonsavtalen er det fastslått at 2017-budsjettet skal fordeles ut fra dagens institusjoners stipulerte KD-tildeling i 2017, jf sak 73/2016. Kunnskapsdepartementet har opplyst at at Høgskolen i Bergen sin del av den totale rammen er **1.052.368.667,-** kr.

Budsjettprosessen for Høgskulen på Vestlandet (HVL) er beskrevet i IS-sak 13/2016. Kort oppsummert skal den nye høgskolen i 2017 ha 4 budsjettområder, - de tre dagens institusjoner og ett felles HVL-budsjett. Interimsstyret har i IS-sak 21/2016 delegert budsjettfullmakt til de enkelte institusjonsstyrene, slik at disse vedtar budsjettene for de ulike budsjettområdene. Tidligere Høgskolen i Bergen utgjør ett slikt budsjettområde. Delegasjonen betinger at budsjettvedtak skjer innenfor de rammer og føringer som gitt av interimsstyret. I IS-sak 21/2016 har interimsstyret gitt føringer mht. det videre budsjettarbeidet i driftsstyrene:

- *I 2017 legg ein i hovudsak til grunn ei vidareføring av dei satsingane som kvar av institusjonane har sett i gang. Dersom institusjonsrammene ikkje tillet dette må det inn i totalvurderinga til interimsstyret si budsjetthandsaming 22. desember.*
- *Det må ikkje leggst til vesentlege nye bindingar for 2017/18 og framover*
- *I saksframlegget/vedtaket til driftsstyra skal det koma tydeleg fram kva satsingar og prioriteringar som ligg til grunn for budsjettforslaget – slik at interimsstyret kan ta stilling til dette.*
- *I saksframlegget/vedtaket skal det også koma klart fram kva nye lønnsforpliktelsar og andre forpliktelsar som ligg i forslaget – slik at interimsstyret kan ta stilling til dette.*
- *Eventuelle forslag til bruk av avsetjingar og verksemdskapital må koma klart fram av saksframlegget/vedtaket – slik at interimsstyret kan ta stilling til dette».*

Det budsjettforslaget som presenteres i denne saken er i henhold til de føringer som er gitt av interimstyret. Det vil ikke bli utarbeidet/vedtatt en årsplan for 2017. Det videre budsjettarbeidet må derfor baseres på høgskolens strategiske plan 2016-2020, jf sak 5/2016, Fusjonsavtalen for HVL, jf 73/2016 og føringer gitt av både driftsstyre og interimsstyre.

Forslaget til budsjettfordeling for 2017 vil ta utgangspunkt i dagens interne budsjettfordelingsmodell, altså den som ble nyttet til 2016-budsjettet. Styret har tidligere vedtatt en fremdriftsplan i forhold til ny intern budsjettmodell, slik at denne var i tråd med de endringer som ville komme i det nye finansieringssystemet, jf sak 126/2016. Vedtaket blir gjort før fusjonsvedtaket i juni 2016, slik at en ny modell må nå gjelde for alle HVL. Det ville ikke vært rasjonalt å utarbeide ny modell bare gjeldende for tidligere Høgskolen i Bergen og bare for budsjettåret 2017. Utarbeidelse av ny, felles budsjettfordelingsmodell vil være en stor og viktig oppgave for den nye institusjonen i 2017. Ny budsjettmodell må innføres fra 2018.

Bevilgningene blir gitt som rammebevilgninger, dvs. at budsjettenhetene må selv utarbeide interne budsjetter til fellesformål og til drift av institutter/programmer/sentre. Når endelig budsjettfordeling foreligger, vil det bli utarbeidet tildelingsbrev til alle budsjettenhetene. Budsjetttrammene korrigeres på bakgrunn av endelig bevilgning til høgskolen.

I vedlegget *Budsjettfordeling 2017 – teknisk dokumentasjon* (vedlegg 1) er det gitt en mer detaljert redegjørelse for hvordan fordelingen er foretatt. I det følgende er det derfor bare gitt noen få kommentarer og tabeller.

Vurdering

Regjeringen har fremmet forslag om statsbudsjett for 2017 jf. Prop. 1 S (2016-2017). Høgskulen på Vestlandet har fått en nettobevilgning på kapittel 260 på totalt **1.790.433.667,- kr.** Dette er en økning på 88 mill. kr sammenliknet med 2016, som representerer en realvekst på om lag 2,8 %. Veksten i budsjettet kan forklares med 1) nye og vidareføring av tidligere tildelte rekrutteringsstillinger 2) vidareføring av tidligere tildelte studieplasser og 3) økt resultatdeling som følge av positiv utvikling på flere av resultatindikatorerne. Budsjettveksten hadde vært større dersom finansieringssystemet hadde vært uendret også for budsjettåret 2017.

Nytt finansieringssystem fra 2017:

Med virkning fra budsjettåret 2017 foreslår regjeringen innføring av et nytt finansieringssystem for universitets- og høyskolesektoren (UH), jf. Orientering om forslag til statsbudsjett for 2017. Forslaget til endringer har vært kjent lenge, ref. sak 126/2015, men det har vært knyttet stor usikkerhet og spenning til hvilke budsjettmessige konsekvenser det nye systemet vil ha for institusjonene.

Hovedinnretningen i finansieringssystemet blir videreført, bla med en basisdel og en resultatdel. I resultatdelen er det nå innført flere resultatindikatorer, bla indikatorer for kandidatproduksjon, bidrags- og oppdragsfinansierte prosjekter (BOA) og EU-inntekter. Vektingen og dermed budsjettuttellingen mellom de ulike indikatorene er også endret. For å finansiere uttelling for kandidater er kompensasjonen for studiepoengsproduksjon redusert, mens basistildelingen er redusert for å finansiere indikatoren for BOA-aktivitet. Endringene gir en samlet omfordeling av 180 mill. kr i UH-sektoren. Regjeringen mener at dette er en for stor omfordeling på ett år, og foreslår derfor at systemet får ½ budsjetteffekt i 2017. For HVL betyr endringene ett budsjettkutt på 18 mill. kr, eller 9 mill. kr i 2017.

eDet pågår en stor diskusjon i UH-sektoren om det nye finansieringssystemet og effektene av det pågår en stor diskusjon i UH-sektoren om det nye finansieringssystemet og effektene av endringene. Alle er enige i de overordnede målsetningene i statsbudsjettet og innføring av ny budsjettmodell; - ønske om bedre kvalitet, økt omstillingsevne og styrket internasjonal konkurransevne innen høyere utdanning og forskning. Men uenigheten er knyttet til hvordan endringene innføres og hvordan resultatindikatorerne er innbyrdes vektet. Det nye systemet har en stor omfordelingseffekt ved at de gamle universitetene kommer styrket ut, noe som skjer på bekostning av de øvrige institusjonene. Flere institusjoner er også svært kritiske til at endringene gir budsjetteffekt allerede i innføringsåret. Budsjettmodellen burde i stedet vært budsjettneutralt i innføringsåret, slik at en gir alle institusjonene samme utgangspunkt til å tilpasse seg en ny modell. Ledelsen ved Høgskolen i Bergen stiller seg bak denne kritikken. Hvordan den endelig modellen blir og hvilke budsjettmessige effekter denne vil ha vil vi først få vite etter Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2017.

Budsjett 2017 – Høgskolen i Bergen/Budsjettområde Bergen

Kunnskapsdepartementet har opplyst at at Høgskolen i Bergens del av den totale rammen er **1.052.368.667,-** kr, som er en nominell økning på om lag 56,8 mill. kr (5,71 %). Med en pris- og lønnsvekstkompensasjon på 2,8 % i budsjettet (27,67 mill. kr) blir realøkningen på 2,83 %, som er en økning sammenliknet med 2016-budsjettet (1,8 %).

Tabell 1: Statlig finansiering 2017, kap 0260 (alle tall i tusen kr)

	<i>Tildeling 2016</i>	<i>995 566</i>
Fordeling av rekr.stillinger til GLU (22.03.16)		1 948
Konsekvensjustering - videreføring av studieplasser		13 576
Konsekvensjustering - varige rekrutteringsstillinger		8 573
Konsekvensjustering - midlertidige rekrutteringsstillinger		3 897
Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering		-5 013
Prisjustering		19 835
Gevinst pga digital post		-230
Nye rekrutteringsstillinger HVL		3 205
Uttrekk som følge av endringer i finansieringssystemet		-299 565
Uttelling som følge av endringer i finansieringssystemet		310 577
	Sum 2017	1 052 369

Budsjettforslaget for 2017 må kunne betegnes som et nøkternt, men likevel positivt budsjett, spesielt sett i lys av de finansielle og strukturelle utfordringer som Norge står ovenfor. Samtidig står vi ovenfor mange særskilte finansielle utfordringer i 2017, her kan spesielt nevnes etableringen av Høgskulen på Vestlandet og innføringen av 5-årig grunnskolelærerutdanning.

Følgende positive forhold kan trekkes frem, ref. vedlegg 1 og tab. 1:

- Finansiering av videreførte studieplasser
- God resultatuttelling innenfor utdanning og forskning
- Finansiering av nye rekrutteringsstillinger (8 stillinger til HVL)

Av negative forhold kan nevnes:

- Videreføring av budsjettkutt knyttet til krav om avbyråkratisering og effektivisering
- Negative effekter av nytt finansieringssystem

I tillegg har regjeringen foreslått å sette av 150 mill. kr i finansiering av fusjonsprosessene i sektoren i 2017 (SAKS). På bakgrunn av hva andre fusjonerte institusjoner har fått tidligere, så regner en med at HVL tilføres 22-23 mill. kr av disse midlene i 2017.

Det er også avsatt 150 mill. kr for å sikre en god implementering av 5-årig grunnskolelærerutdanning. Disse midlene vil bli fordelt senere. Selv om det er noe usikkerhet knyttet til hvordan disse midlene vil bli fordelt, så regner en med at en av landets største lærerutdanninger (HVL) vil bli prioritert.

Høgskolens budsjetttilskudd til HVL er satt til 29 mill. kr for 2017. HISF og HSH bidrar med hhv. 11 og 10 mill. kr hver, jf. IS-sak 21/2016. Tilskuddene er å anse som en øvre ramme. I tillegg kommer tildelte SAKS-midler i 2016 og 2017. Det totale HVL-budsjettet er på 73 mill. kr i 2017. Det er forutsatt at institusjonenes bidrag ikke utelukkende skal være «friske midler», men at en stor del av tilskuddet vil være en kostnadsreduksjon ift institusjonenes driftsbudsjetter. Det er stipulert at om lag 50 % av tilskuddet vil være kostnadsreduksjoner. En slik kostnadsreduksjon er tilfelle for både HSH og HISF, mens Høgskolen i Bergen bidrar med mer «friske midler». Beregninger viser at kostnadsreduksjonene bare utgjør om lag 12 mill. kr, og således burde høgskolens tilskudd vært på 24 mill. kr. Interimsstyret åpner opp for at tilskuddene kan bli justert ifm endelig budsjettvedtak på møte 22.12.16. Høgskolens ledelse vil arbeide for at tilskuddet blir nedjustert. Tilbakeførte midler kan da nyttes til å styrke enhetenes driftsbudsjetter og bidra til at en unngår realnedgang i budsjettene.

Foreløpige regnskapsprognoser viser at samtlige avdelinger vil ha relativt store budsjettreserver ved årsslutt, jf. sak 96/2016. En må kunne forutsette at en del av disse ubrukte midlene er å anse som ubundne midler, - midler som således kan bidra til å styrke budsjettene i 2017. Samtidig er det viktig å understreke at all budsjettstimulering også innebærer en risiko, - en kan lett bidra til å finansiere et for høyt aktivitetsnivå sett i forhold de ordinære budsjetttrammer. Slik budsjettstimulering må ikke nyttes på en slik måte at en øker de langsiktige økonomiske forpliktelser.

Det å ikke styrke budsjettet ved å bruke mer av den sentrale budsjettreserven må også sees i lys av Regjeringens krav om effektivisering og avbyråkratisering i offentlig sektor. Det ligger en forventning om at offentlig sektor gjør mer med samme ressurser. Det samlede budsjettkuttet for høgskolen i perioden 2015-2017 er på 15,3 mill. kr. Høgskoledirektøren ser det som naturlig at antall faste teknisk-administrative årsverk holdes konstant i den perioden vi nå går inn i. Tiltaket må også sees i lys av den stillingsvekst som har vært de senere årene.

Målet er likevel å ha effektive og fremtidsrettede tekniske og administrative støttetjenester. Videre bemanningsplaner, både ift vitenskapelige og teknisk-administrative stillinger, vil være avhengig av den fremtidig faglig- og administrative organisering i den nye høgskolen.

Foreløpig budsjettfordeling 2017:

2017							
		Felles/ Ufordelt	AL	AIØ	AHS	FA	Totalt 2017
Strategiske tiltak	6,0%	23 492 120	12 600 000	10 500 000	9 950 000	600 000	57 142 120
Faste felles tiltak	28,1%	267 615 595					267 615 595
Fellesadm.	17,0%				0	161 902 673	161 902 673
Basis	22,9%		80 585 151	68 262 929	69 244 345		218 092 425
Undervisning	22,0%		77 529 261	73 095 467	58 896 379		209 521 107
Forskning	4,0%	27 600 000	3 309 673	2 710 202	4 474 872		38 094 747
HVL		32 200 000					32 200 000
Særtildelinger		11 000 000	16 730 000	21 200 000	1 100 000		50 030 000
Studieplasser			5 872 500	11 227 500	5 670 000		22 770 000
	100,0%	361 907 715	196 626 585	186 996 098	149 335 596	162 502 673	1 057 368 667
Sum 2016:		306 176 000	197 253 000	181 778 000	147 500 000	162 859 000	995 566 000
% endring		18,20%	-0,32%	2,87%	1,24%	-0,22%	

Forslaget til budsjettfordeling 2017 viser at høgskolen ikke klarer å håndtere de økte husleie- og investeringskostnadene og tilskuddet til HVL uten at dette fører til realnedgang i øvrige budsjettavsetninger,- dette til tross for at det foreslås å styrke budsjettet med 5 mill. kr fra akkumulert budsjettreserve.

Flere av de underliggende enheter vil altså få realnedgang i sine budsjetter i 2017. Det er krevende å oppleve budsjettkutt i en situasjon hvor aktivitetene og kravene øker, - det vises her spesielt til den kraftige økningen i antall studenter som høgskolen har opplevd de senere år. Samtidig er det viktig at høgskolen har et kontinuerlig og tydelig fokus på effektiv bruk av ressursene, innenfor alle våre virksomhetsområder, både faglige og administrative.

Budsjettsituasjonen er spesielt utfordrende for Avd. for lærerutdanning som vil få en realnedgang på om lag 3 %, samtidig som avdelingen skal etablere den 5-årige grunnskolelærerutdanningen. Regjeringens forslag om å avsette 150 mill. kr til innføringen av den nye utdanning, vil kunne bedre budsjettsituasjonen ved avdelingen, selv om det p.t. er noe usikkerhet knyttet til fordelingen av disse midlene. Avdelingens egne regnskapsprognoser tilsier et mindreforbruk på 15-18 mill. kr per 31.12.16. Mindreforbruket, som foreslås overført i sin helhet, vil også kunne avhjelpe budsjettsituasjonen. Det er her særs viktig at alle bidrar til å finne løsninger som sikrer at kvaliteten på den fremtidige grunnskolelærerutdanningen opprettholdes minst på samme nivå som i dag.

Det «strategiske budsjettet» er redusert med vel 17 mill. kr sammenliknet med 2016-budsjettet, og utgjør nå 6 % av totalbudsjettet. I utgangspunktet er det ikke et ønske å redusere slike strategiske-/satsningsmidler, men siden 2017 må betegnes som et «mellomår» hvor hele organisasjonen må ha et hovedfokus på fusjonen og etableringen av HVL, så kan likevel en slik reduksjon forsvares. I tillegg har interimsstyret lagt klare føringer mht at dagens institusjoner ikke skal igangsette nye tiltak som kan gi finansielle forpliktelser for den nye institusjonen. Noen strategiske tiltak vil bli finansiert over HVL-budsjettet i 2017.

Innstilling til vedtak:

1. Styret viser til premissene i fordelingen og godkjenner foreløpig budsjettfordeling for 2017. Styret delegerer til rektor og direktør å justere fordelingen iht. endelig statsbudsjett, men ber om å bli orientert om eventuelle endringer på neste møte.
2. Styret viser til saken og ber rektor og direktør følge opp problemstillingen knyttet til Høgskolen i Bergen sitt tilskudd til HVL-budsjettet for 2017.
3. Styret viser til budsjettstiasjonen ved Avd. for lærerutdanning og arbeidet med innføring av 5-årig lærerutdanning i 2017. Styret ber om at rektor og direktør sammen med avdelingen bidrar til løsninger som kan sikre en god implementering av den nye utdanningen.

Gro Anita Fonnes Flaten
høgskoledirektør

Jan Ove Henriksen
økonomidirektør

Budsjettfordeling 2017

-Teknisk dokumentasjon-

1. Generelt om budsjettet for 2017

Regjeringen har fremmet forslag om budsjett for 2017, jf. Prop. 1 S (2016-2017). Den nye Høgskulen på Vestlandet har fått en nettobevilgning på kapittel 260 på totalt **1.790.433.667,-** kr.

I fusjonsavtalen er det fastslått at 2017-budsjettet skal fordeles ut fra dagens institusjoners stipulerte KD-tildeling i 2017. Kunnskapsdepartementet har opplyst at at Høgskolen i Bergens del av den totale rammen er **1.052.368.667,-** kr.

Ekstraordinære bevilgninger på andre budsjettkapitler, for eksempel kap. 281, omtales ikke i dette dokumentet. Eksterne inntekter, fra eksempelvis bidrags- og oppdragsvirksomheten, er heller ikke omtalt i saken.

Orientering om statsbudsjettet for 2017 for universiteter og høyskoler er et foreløpig tildelingsbrev, og endelig tildelingsbrev foreligger ikke før ultimo desember, og det kan her forekomme endringer. Som følge av den usikkerheten så tas det her utgangspunktet i det forslaget som ligger i Prop. 1 S (2016-2017).

Endelig budsjettfordeling vedtas av interimstyret på møte 22. desember 2016.

Tabell 1: Statlig finansiering 2017, kap 0260 (alle tall i tusen kr) *

	Tildeling 2016	995 566
Fordeling av rekr.stillinger til GLU (22.03.16)		1 948
Konsekvensjustering - videreføring av studieplasser		13 576
Konsekvensjustering - varige rekrutteringsstillinger		8 573
Konsekvensjustering - midlertidige rekrutteringsstillinger		3 897
Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering		-5 013
Prisjustering		19 835
Gevinst pga digital post		-230
Nye rekrutteringsstillinger HVL		3 205
Uttrekk som følge av endringer i finansieringssystemet		-299 565
Uttelling som følge av endringer i finansieringssystemet		310 577
	Sum 2017	1 052 369

* tallene er gitt av saksbehandler i KD

Høgskolens tildeling for 2017 innebærer en nominell økning på om lag 56,8 mill. kr (5,71 %). Med en pris- og lønnsvekstkompensasjon på 2,8 % i budsjettet (27,67 mill. kr) blir realøkningen på 2,83 %, som er en økning sammenliknet med 2016-budsjettet (1,8 %).

Den nye Høgskolen på Vestlandet, er som Høgskolen i Bergen var, en nettobudsjettet institusjon. Det betyr at høgskolen får én rammebevilgning fra departementet som vil inkludere all virksomhet, både ordinær drift og investeringer. Inntekter fra eksternt finansiert virksomhet og andre inntekter kan høgskolen disponere fullt ut. Eventuell ubrukt bevilgning eller merinntekter vil bli overført i sin helhet til neste budsjettermin. På samme måte vil eventuelt merforbruk/overskridelser bli overført til neste budsjettperiode.

2. Finansieringssystemet til departementet og intern budsjettfordelingsmodell.

2.1 Finansieringssystemet til departementet

Fra og med budsjettåret 2003 ble det innført et nytt finansieringssystem for universitets- og høgskolesektoren. Tildelingssystemet legger mer vekt på en resultatbasert finansiering sammenliknet med tidligere fordelingsmodeller. Departementet gjennomførte i 2009 en større evaluering av finansieringssystemet. Det ble ikke foreslått større endringer i modellen.

Modellen skilte tidligere mellom basisfinansiering, undervisningsfinansiering og forskningsfinansiering, men med virkning fra 2010-budsjettet er disse begrepene utelatt. Departementet ønsker med endringen å understreke at den statlige bevilgningen gis som en rammetildeling. Institusjonene har stor frihet til å nytte bevilgningen slik en mener er best for å nå overordnede samfunnspolitiske mål. Fra og med 2010-budsjettet er òg kapitlene for institusjonene slått sammen til ett felles kap. 260, dette for å presisere at det finnes et finansieringssystem som i all hovedsak er felles for alle institusjonene i sektoren.

Med virkning fra budsjettåret 2017 blir finansieringssystemet noe endret, spesielt gjelder dette innføring av flere resultatindikatorer og vekten av disse, men grunnprinsippene i tidligere modell beholdes, ref. sak 126/2015. Prop. 1 S (2016-2017) gir en nærmere omtale av endringene i finansieringssystemet, og hvilken effekt disse har.

2.2 Intern budsjettfordelingsmodell og særskilte avsetninger

2.2.1 Særskilte avsetninger

Over kap. 260, post 50, har departementet gitt en del særbevilgninger, som ofte tidligere har blitt finansiert over andre budsjettkapitler/-poster. Alle tildelingene er justert for pris- og lønnsvekst (2,8 %). Dette gjelder midler til å finansiere (jf. tab 2):

- **Forkurs ved ingeniøruddanningen,**
- **Desentraliserte utdanningstilbud,**
- **Små driftsmidler**
- **Etter- og videreutdanning av lærere**
- **Utdanningstilbud for tospråklige lærere**
- **Nye stipendiatstillinger HVL**
- **Kompensasjon for kategoriheving av GLU**
- **Dykkerutdanningen**
- **Avsetning til avvikling av metningsdykkerutdanningen**
- **HiBs bidrag til fellesmidler HVL**

I forslaget til statsbudsjett 2012 ble det foreslått å styrke finansieringen av den nye **grunnskolelærerutdanningen**. Utdanningen er blitt flyttet fra finansieringskategori E til D, og kompensasjonen er beregnet til **12,4 mill. kr.**

I budsjettet for 2014 fikk høgskolen 10 **nye studieplasser** innenfor teknologifag. I RNB 2015 fikk høgskolen ytterligere 54 studieplasser med finansiering fra høsten 2015. I 2016 fikk høgskolen totalt 120 nye studieplasser. Studieplassene er videreført og gir ekstra budsjetteffekt i 2017. Den samlede budsjetteffekt i 2017 er beregnet til omlag **22,77 mill. kr.**, jf. tab. 2.

I tillegg foreslås det å budsjettere **Dykkerutdanningen** særskilt, da høgskolens budsjettfordelingsmodell ikke tar høyde for denne utdanningen (som ble overført til høgskolen fra og med budsjettåret 2005). Budsjettforslaget for 2017, totalt om lag **19,7 mill. kr.**, er justert for pris- og lønnsvekst. Estimerte husleiekostnader er trukket ut og dekkes av sentrale avsetninger. Også for budsjettåret 2017 vil det være behov for økte investeringer ved utdanningen, men disse vil bli finansiert av departementets særbevilgning knyttet til metningsdykkerprosjektet.

Det foreslås videre å avsette sentrale midler til dekning av **lønnsoppgjøret i 2017** totalt **4 mill. kr.** Avsetningen er et nøkternt estimat på effekten av lønnsoppgjøret 2017, og midlene vil bli overført til budsjettenhetene høsten 2017. Effekten av 2016- oppgjøret samt økte lønnskostnader som følger av opprykk og lokale lønnsforhandlinger - forhandlinger må dekkes innenfor enhetenes budsjetttrammer.

Det er vedtatt i interimstyremøtet 21.10.16 at nærregion Bergen i 2017 skal bidra med **29 mill. kr** til fellesutgifter ved **Høgskulen på Vestlandet**. Dette vil være blant annet utgifter til rektorat, høgskolestyret, nemder/råd/utvalg på institusjonsnivå, tillitsvalgte og verneombud, fusjonssekretariat, skilting, konsulentbistand m.m., ref. I. sak 21/2016.

Det foreslås videre å styrke budsjetttrammen med 5 mill. kr. fra tidligere års avsetning/reserve. Dette for å sikre at budsjettenhetene ikke får realnedgang i budsjettene.

Etter fratrekk for nevnte særlige avsetninger, samt styrking fra budsjettreserven, vil en budsjetttramme på om **kr 952.368.667,-** bli nyttet i fordelingsmodellen.

Tab 2: Statlig bevilgning 2017, kap. 0260 (tusen kr)

Budsjetttramme KD bevilgning	1 052 368 667
	5 000 000
Sum budsjetttramme 2017	1 057 368 667
Særbevilgninger:	
Dykkerutdanningen	-19 700 000
Forkurs ingeniørutdanning	-1 500 000
Desentralisert utdanningstilbud	-1 100 000
Små driftsmidler	-1 000 000
Utdanningstilbud for tospråklige lærere	-330 000
Kompensasjon for lønnsoppgjør 2017	-4 000 000
Etter- og videreutdanning for lærere	-4 000 000
Nye stipendiatstillinger, til fordeling HVL	-3 200 000

Styrking av grunnskolelærerutdanning	-12 400 000
Metningsdykkerutd. - drift/invest.	-6 000 000
HiBs bidrag til fellesmidler HVL	-29 000 000
Videreføring av tidligere tildelte studieplasser	-22 770 000
Til fordeling i budsjettmodell	952 368 667

2.2.2 Intern fordelingsmodell

Høgskolestyret vedtok, i sak 56/2002, ny intern budsjettfordelingsmodell for høgskolen. Modellen har en større grad av resultatbasert tildeling enn tidligere og bygger på grunnprinsippene i det som var departementets finansieringssystem frem til og med 2016.

Modellen er senere blitt noe justert, jf. sakene 97/2003, 75/2004, 83/2005 og 84/2006. I 2008 ble det nedsatt et budsjettutvalg, ledet av prorektor og hvor alle dekanene deltok. I sin sluttrapport foreslo utvalget en del endringer i fordelingsmodellen. Styret vedtok ny fordelingsmodell i møte 12.12.08 (ref. sak 106/08). I sak 126/2015 var det foreslått å ha en uendret fordelingsmodell i 2016, og at modellen heller burde endres fra budsjettåret 2017, når det nye finansieringssystemet innføres i sektoren.

Da man i 2017 er nødt til å lage en ny budsjettfordelingsmodell for hele den nye Høgskulen var det ikke hensiktsmessig gjøre store endringer i dagens modell selv om departementets budsjettfordelingsmodell for 2017 er noe endret. 2017 vil bli et spesielt år for høgskulen på grunn av fusjonen, og det vil bli utarbeidet en ny budsjettfordelingsmodell som vil gjelde fra 2018.

Høgskolens interne budsjettfordelingsmodell består av 6 moduler, og modulene hadde følgende relative prosentandel av totalbevilgningene 2016-2017.

		2016	2017
Modul 1	Strategiske midler	8 %	6 %
Modul 2	Fellestiltak og investeringer	26,2 %	28,1 %
Modul 3	Fellesadministrasjon	17,3 %	17 %
Modul 4	Basis	24 %	22,9 %
Modul 5	Undervisning	22 %	22 %
Modul 6	Forskning	2,5 %	4 %

Som det fremgår av oversikten over, så øker den prosentvise andelen avsatt til **Felles tiltak/Investeringer** med nesten 2 prosentpoeng. Økningen skyldes primært to forhold: 1) økning i avsetning til husleie og ombygninger, - totalt 24 mill. kr og 2) økte avsetninger til investeringer, - totalt 6 mill. kr. **Forskningskomponenten** øker også, fra 2,5 % til 4 % av totalrammen. Økningen er en konsekvens av denne modulen finansierer lønns- og driftskostnadene knyttet til rekrutteringsstillingene. Høgskolen i Bergen fikk i 2016 16 nye rekrutteringsstillinger, slik at fra 2017 så er 46 rekrutteringsstillinger finansiert over statsbudsjettet (eks. 8 nye stillinger til HVL i 2017).

Overnevnte økninger er finansiert ved å redusere de prosentvise avsetningene til de øvrige modulene. Avsetningen til **Fellesadministrasjonen**, som er realbudsjettet, er redusert noe som følge av at 4-5 administrative årsverk fra 2017 er finansiert over HVL-budsjettet. Den **strategiske avsetningen** utgjør i forslaget 6 % av rammen, som er en reduksjon på 2 prosentpoeng sammenliknet med 2016. Reduksjonen skyldes primært to forhold: 1) Interrimsstyret HVL har gitt føringer mht. bruk av strategiske/ statsningsmidler i 2017. I all hovudsak skal det bare brukes midler til videreføring av tiltak som allerede er igangsatt, og følgelig skal det ikke legges nye budsjettbindinger for 2017/2018.

Basismodulen, som er å regne som avdelingenes grunnfinansiering, er nedjustert noe og er her å anse som en budsjettsaldering. Den prosentvise avsetningen til resultatkomponenten **Undervisning** er uendret i forslaget.

I dette dokumentet vil det bli redegjort for de ulike fordelingsmodulene i forhold til hvilke uttelling modellen vil ha for budsjettfordelingen for 2017. Da modulene 2 og 3, i all hovedsak, vil være realbudsjetterte størrelser, vil de relative andelene for disse modulene kunne variere fra budsjettår til budsjettår.

3. Beregning av budsjettfordelingen for 2017

Tab.3 Forslag til budsjett 2017 iht. budsjettfordelingmodell

	2017		2016	
Modul 1- strategiske tiltak	57 142 120	6,00 %	74 616 810	8,00 %
Modul 2- faste fellesutgifter	267 615 595	28,10 %	244 370 054	26,20 %
Modul 3- fellesadministrasjonen	161 902 673	17,00 %	161 358 852	17,30 %
Modul 4- Basismodul	218 092 425	22,90 %	223 850 431	24,00 %
Modul 5 - undervisningskomponenten	209 521 107	22,00 %	205 196 229	22,00 %
Modul 6 - fou-komponenten	38 094 747	4,00 %	23 317 753	2,50 %
Sum bevilgning fordelt	952 368 667	100,00 %	932 710 130	100,00 %

3.1 Modul 1 STRATEGISKE MIDLER kr 57 142 120,-

Styret har tidligere vedtatt av den strategiske avsetningen skal utgjøre 8 % av totalbudsjettet i 2016. For budsjettåret 2017 foreslås det å redusere avsetningsnivået til 6%. Den samlede strategiske avsetningen vil være på om lag **57,1 mill. kr**, som vil være en reduksjon på 17,5 mill. kr sammenliknet med 2016. Avsetningen vil likevel muliggjør en fortsatt sterk satsning på av faglige profilområder og doktorgradsprogrammene, herunder tilsetning i flere professorater og i stipendiatstillinger over egen budsjettamme. Reduksjonen må også ses i sammenheng med økningen i FoU-komponenten, som muliggjør en enda sterkere satsning mot oppbygning av doktorgradsprogrammene, ref. finansiering av flere stipendiatstillinger i 2017.

Tidligere har fordeling av de strategiske midlene blitt fordelt i januar, basert på søknader fra avdelingene samt innspill gitt i styringsdialogmøtene. På grunn av fusjonen må budsjettet for 2017 være ferdig tidligere, og forslag til fordeling av de strategiske midlene vil her bli basert på videreføring av vedtatte satsningsområder. Hovedparten av avsetningen vil bli tilbakeført til avdelingene, men da til øremerkede formål/tiltak.

Det strategiske budsjettet vil være knyttet til gjennomføring av høgskolens strategiske plan, og skal være en budsjettmessig konkretisering av høgskolens årsplan for 2017. De strategiske midlene skal primært nyttes til tiltak/prosjekter innenfor følgende hovedområdene (ref. styresak 106/2008):

- Utdanningstiltak
- Faglig utvikling
- Særskilte tiltak

Det er viktig at avsetningene støtter opp under høgskolens overordnede strategi. Det vises her spesielt til arbeidet mot universitetsstatus.

Det er viktig å presisere at enhetene selv må frigjøre midler innenfor ordinære budsjettammer til finansiering av strategiske tiltak. De sentrale, strategiske avsetningene vil, i de fleste tilfeller, bare representere en delfinansiering av tiltakene.

Tab. 4: Fordeling av den strategiske avsetningen 2017 (alle tall i tusen kr)

FORDELING AV STRATEGISKE MIDLER 2017					
	AIØ	AHS	AL	Felles	TOTALT
1. FORSKNING					
1.1 Delfinansiering av sentrene	2 200	2 200	3 800	600	8 800
1.2 Faglige profilområder	3 000	3 000	3 000		9 000
1.3 Styrking av doktorgradsprogrammene	2 000	1 000	2 000	11 500	16 500
1.4 Strategiske forskningsprosjekter og egenandeler				3 000	3 000
SUM FORSKNING	7 200	6 200	8 800	15 100	37 300
2. UTDANNING					
2.1 Utvikling/omlegging av studietilbud	0	0	1 000		1 000
2.2 Rekrutterings- og gjennomstrømningstiltak	1 000	500	500		2 000
2.3 eLæringsprosjekter				1 500	1 500
2.4 Internasjonalisering	800	1 750	800	550	3 900
2.5 Kvalitetsutvikling og oppfølging av studiebarometer	1 500	1 500	1 500	500	5 000
SUM UTDANNING	3 300	3 750	3 800	2 550	13 400
3. FORMIDLING					
3.1 Open Access				400	400
SUM FORMIDLING	0	0	0	400	400
4. ORGANISASJON					
4.1 Samarbeid				1 800	1 800
4.2 Digitaliseringstiltak/effektivisering				3 000	3 000
4.3 Andre tiltak				1 200	1 200
SUM ORGANISASJON	0	0	0	6 000	6 000
SUM 2017	10 500	9 950	12 600	24 050	57 100

Forskning – totalt 37,3 mill kr

Punkt 1.1 Delfinansiering av sentrene

Det settes av **8,8 mill. kr** til delfinansiering av 4 sentre ved høyskolen. Forslaget er det samme som i 2016. Midlene skal nyttes til strategisk utvikling av sentrene og ikke til å finansiere drift. Alle avdelingene må innenfor ordinær budsjettamme bidra til at sentrene sikres nødvendige ressurser til lønn og drift. Det forventes også at sentrene nyttes aktivt i avdelingenes internasjonaliseringsarbeid.

Det tildeles en grunnfinansiering på 1,9 mill. kr per senter. AIØ og AHS har fått en noe høyere tildeling, 2,2 mill. kr, noe som skyldes høyere krav til egenfinansiering av ulike prosjekter knyttet til Senter for nyskaping og Senter for kunnskapsbasert praksis.

Det er også satt av 0,6 mill. kr til Senter for Nye Medier. Avsetningen skal bidra til finansiering av ulike utviklingsprosjekter innenfor læringsformer, forskningsformidling og tverrfaglighet.

Punkt 1.2 Faglige profil/satsningsområder

For å styrke FoU-virksomheten ved høgsolen tildeles området totalt **9 mill. kr** i 2017. Avsetningen er tilsvarende tildelingen i 2016. Midlene skal nyttes til å videreføring igangsatte tiltak innenfor avdelingenes faglige satsningsområder. Midlene skal ikke nyttes til finansiering av ordinære driftsaktiviteter.

Punkt 1.3 Styrking av doktorgradsprogrammene

Det settes av totalt **16,5 mill. kr** til styrking av doktorgradsprogrammene, noe som er en reduksjon på 0,5 mill. kr sammenliknet med fjoråret.

5 mill. kr tildeles for å styrke arbeidet med å utvikle og etablere de ulike doktorgradsprogrammene. Av disse bevilges 2 mill. kr. til å styrke driften av hver av høgsolens to godkjente doktorgradsprogram, på AL og AIØ. Tiltak knyttet til programmet ved AHS som er til vurdering, tildeles 1 mill. kr, som en strategisk satsning i en opptrappingsfase. I tillegg settes det av 0,5 mill. kr til arbeidet med å utvikle det 4. doktorgradsområdet.

Avsetningen skal videre nyttes til å finansiere lønns- og driftsmidler for i alt 15 rekrutteringsstillinger, totalt 9 mill. kr. Stillingene kommer i tillegg til de 46 stipendiatstillingene som er sikret finansiering over grunnbevilgningen. Stillingene er besatt/under tilsetning og er knyttet til/vil bli knyttet til høgsolens doktorgradsområder.

Andre prioriterte områder/tiltak er: - delfinansiering av 3 professorater innenfor doktorgradsområdene, FoU/N-pris, videreføring av satsningen innenfor omsorgsteknologi (THOM-prosjektet, 1,1 mill. kr) og evaluering av tidligere etablerte forskningsprogrammer. Det foreslås å bevilge 2 mill. kr til nevnte tiltak.

Punkt 1.4 Strategiske forskningsprosjekter og egenandeler

Det foreslås å avsette totalt **3 mill. kr** til strategiske forskningsmidler og kontraktsfestede egenandeler, som er en reduksjon på 0,5 mill. kr sammenliknet med 2016.

Dette gjelder bl.a. egenandeler knyttet til: Senter for omsorgsforskning (1,1 mill. kr), Nyskapingsparken/BTO (0,6 mill. kr), 4 ulike eksternt finansierte stipendiatstillinger, Norgesuniversitetet og smådriftsmidler (1 mill. kr).

Utdanning – totalt 13,4 mill. kr

Punkt 2.1 Utvikling/omlegging av studietilbud

Det foreslås å sette av totalt **1 mill. kr** til AL til delfinansiering av utvikling/omlegging av studietilbud. Avsetningen er en reduksjon på 5,5 mill. kr sammenliknet med 2016. Det meste av arbeidet med å utvikle/omlegge studietilbud må i fortsettelsen skje i regi av HVL. Mye av arbeidet må også avvente til den fremtidige faglige organiseringen er vedtatt. Unntaket er vil være den nye 5-årige lærerutdanningen som skal innføres fra 2017. Avsetningen må sees på som en styrking av dette arbeidet.

Punkt 2.2 Rekrutterings- og gjennomstrømningstiltak

Det settes av totalt **2 mill. kr** som et sentralt tilskudd til ulike rekrutteringstiltak og tiltak for å øke studentgjennomstrømningen. Avsetningen er redusert med 1,4 mill. kr sammenliknet med 2016. Avdelingene må finansiere hovedparten av denne type tiltak innenfor ordinære budsjettammer. Tildelingen til AIØ på 1 mill. kr er knyttet til avdelingens særskilte utfordringer knyttet til studentrekruttering og gjennomstrømning innenfor ingeniørfagene.

Punkt 2.3 E-læringsprosjekter

Høgskolen hadde i 2016 et ønske om å gi Senter for nye medier (SfNM) et klarere mandat og et klarere ansvar for koordinering og videreutvikling høgskolens e-læringsprosjekter og viderefører dette i 2017. Det foreslås derfor å videreføre den samlede strategiske avsetningen til aktivitet i regi av senteret slik at senteret sammen med avdelingene kan prioritere og etablere prosjekter uten tungvinte søknadsrunder og internfakturering.

Totalt **1,5 mill. kr** tildeles SfNM for å følge opp høgskolens satsing på e-læring, en reduksjon på 0,3 mill. kr. I forhold til 2016. I tillegg kommer bidrag over ordinær driftsramme, både gjennom et rammetilskudd til SfNM av tidligere timekvoteordning samt eventuelle egne avsetninger ved den enkelte avdeling.

Punkt. 2.4 Internasjonalisering

For å styrke internasjonaliseringsarbeidet ved høgskolen settes det totalt av **3,9 mill. kr**, noe som er en reduksjon sammenliknet med 2016 på 0,35 mill. kr. Hver avdeling tildeles 0,8-1,75 mill. kr til styrking av den internasjonale virksomheten (som i 2016). Videre settes at av 0,5 mill. kr til felles tiltak, herunder midler til strategisk partnerskap, satsning innenfor Erasmus +, samarbeid med det sørlige Afrika (SANORD), utvikling av internasjonale felles grader. Avsetningene er knyttet til oppfølging av vedtatt plan for internasjonalisering. I tillegg til nevnte satsning vil også avsatte midler innenfor forskningsområdene (pkt. 1.-1.3) også delvis bli nyttet til å finansiere internasjonale aktiviteter og avdelingene prioriterer også av betydelige beløp til strategisk internasjonaliseringsarbeid over egen driftsramme. Høgskolens totale finansiering av internasjonalisering er således betydelig større enn de strategiske tildelingene over punkt 2.4.

Punkt 2.5 Kvalitetsutvikling og oppfølging av Studiebarometeret

Arbeid med kvalitetsutvikling i utdanningene skjer kontinuerlig ved høgskolen og er en del av arbeid med utviklingen av studieporteføljen. Høgskolens avdelinger har mange utviklingsprosjekter i gang og også i år søkt om finansiering av ulike tiltak gjennom de strategiske tildelingene. Studiebarometeret har gitt høgskolen verdifull informasjon om studentens opplevelse av studiehverdag og studiekvalitet og parametre fra dette blir allerede og vil i større grad også i fremtiden bli brukt av KD som viktige resultatindikatorer. Det foreslås å tildele hver avdeling 1,5 millioner til oppfølging av Studiebarometeret og kvalitetsutviklingstiltak på de områder eller de studieprogram de måtte prioritere.

Biblioteket foreslås tildelt 0,5 mill. kr til å videreføre skrivesenter-prosjektet, som et samarbeid mellom Avdeling for lærerutdanning, Biblioteket og Seksjon for utdanning.

Formidling- totalt 0,4 mill. kr

Punkt 3.1 Open Access-fond

For å videreføre arbeidet med Open Access (OA) publiseringsfond ved høgsolen foreslås det å sette av **0,4 mill. kr.**, som er samme beløp som i 2016. Fondet er et tiltak som er satt i gang for at ansatte, ph.d-kandidater og masterstudenter skal kunne utøve høgsolen sin Open Access Policy.

Organisasjon- totalt 6 mill. kr

Punkt 4.1 Samarbeid

Det settes av **1,8 mill. kr** til å finansiere ulike institusjonssamarbeid; Bergen Konfutse-Institutt (0,8 mill. kr), Bergen Vitensenter (0,5 mill. kr) og UH Nett Vest (0,5 mill. kr).

Punkt 4.2 Digitaliseringstiltak/effektivisering

Det foreslås å også sette av midler til det videre arbeidet med digitalisering og effektivisering i 2017. Høgsolen får i 2017 nok en gang kutt i rammebevilgningen knyttet til effektivisering og avbyråkratisering, samtidig som det forventes at vi skal bli mer digitaliserte. Digitalisering koster i form av økte ressurser i en *utviklingsfase* og for å skyte fart på prosessen og sørge for at høgsolen utvikler seg i takt med ambisjonene både knyttet til utvikling av digital eksamen og en bedre digitalisert arbeidshverdag for ansatte, trengs det ekstraressurser. Disse ekstraressursene skal bidra til at HiB kan ha en stabil og forsvarlig drift samtidig som nye digitale verktøy for mer effektive fremtidige arbeidsprosesser utvikles. Det foreslås å avsette **3 mill. kr** til midlertidige prosjektstillinger innenfor digital eksamen, IT-støtte for digital eksamen og for prosjekter som kobler timeplanlegging og arbeidsplaner.

Punkt 4.3 Andre tiltak

Det foreslås å avsette **1,2 mill. kr** som en styrking av ulike ekstraordinære felles tiltak. Avsetningen skal finansiere følgende:

- Prosjektledelse - tilleggsbygg Kronstad (1 mill. kr)
- Intern revisjonsprosjektet (0,2 mill. kr), ref. sak 125/2015

3.2 Modul 2 FASTE FELLESTILTAK

kr 267 615 595

Det foreslås at **28,1 %** av den totale bevilgningen avsettes til faste fellestiltak ved høgsolen, totalt kr **267 615 595**. Avsetningen er økt med om lag 23,2 mill. kr. sammenliknet med 2016.

Økningen skyldes i all hovudsak at høgsolen har leid mer areal, og *husleiekostnaden* forventes å øke med om lag 20 mill. kr. Økningen inkluderer også en mindre avsetning til å finansiere en videre utvidelse av leiearealet i 2017. Midler til dekning av *Husleie m.m.* utgjør om lag 85 % av avsetningen. Høgsolens totale husleiebudsjet er stipulert til om lag 227 mill. kr i 2017.

Det foreslås videre at det avsettes 13,5 mill. kr til budsjettposten *Sentrale IT-midler*. Avsetningen gjelder, i all hovedsak, økte lisensutgifter for bruk av flere, nye programvarer (studiestøttesystemet It's Learning, studentsystemet FS, arkiv- og saksbehandlersystemet Ephorte, bestillings- og fakturasystemet Basware, alumnisystemet Mira, Timeplanleggingssystemet TimEdit, og Lønns- og personalsystemet SAP HR). I tillegg kommer tjenesteavgiften til Uninett, på om lag 4 mill. kr.

Det foreslås å sette av 1,5 mill. kr til ulike *profilerings- og markedsføringstiltak* i 2017, noe som er lavere enn i 2016, men man forenter her at noen slike utgifter vil dekkes over HVL-budsjettet. Tiltakene som vil bli initiert fra høgskolen sentralt, vil innbefatte bla. fadderordning, studiestart-åpning, studiekatalog og andre trykksaker, annonsering, alumnus, deltakelse på Forskningsdagene.

Avsetningen til *Studentdemokrati* synliggjør høgskolens totale finansiering av studentdemokratiet både på sentalt og avdelingsnivå, - totalbudsjettet er 1,5 mill. kr. Avsetningen er redusert med 0,75 mill. kr sammenliknet med 2016. Reduksjonen skyldes at deler av kostnadene knyttet til etableringen av det nye studentdemokratiet vil bli finansiert over HVL-budsjettet. Det er p.t. noe usikkert når endringene i studenttillitsvalgte, studentparlament og studentråd vil bli implementert i den nye organisasjonen. Avsetningen på 1,5 mill. kr må derfor sees på som en finansieringsgaranti ift.videreføring av dagens driftsløsning og inntil ny struktur er vedtatt, implementert og finansiert av HVL.

Avsetningen til *Studentvelferd*, totalt 3,1 mill. kr, skal finansiere høgskolens andel av Studentsamskipnadens velferdstilbud. Hovedparten er knyttet samskipnadens idrettstilbud for studenter og ansatte. I løpet av 2017 vil det bli arbeidet med å få på plass en ny fristasjonsavtale mellom den nye høgskolen og Samskipnaden på Vestlandet.

Det foreslås å avsette 0,8 mill. kr til nye *IKT-prosjekter* i 2017, som er det samme som i 2016. Avsetningen er i hovedsak knyttet til planlegging og innføringen av nye system for prosjektsstyring, digital eksamen, læringsstøtte og plagiatkontroll. Avsetningen skal dekke kostnader knyttet til pilotering, anskaffelse, lisenser og systemdrift.

Til formålet *IKT-investeringer* er det avsatt 4 mill. kr. I 2016 ble det ikke avsatt sentrale budsjettmidler til investeringer. Investeringsbehovet ble finansiert over utstyrsbevilgningen. Oppgradering og nyinvesteringer i maskinparken vil her være den sentrale utgiftsposten. Det er blitt utarbeidet utskiftningsplan, og planen er at om lag 1/5 av maskinparken skiftes hvert år.

Det foreslås å avsette 2 mill. kr til kjøp av *Vitenskaplig utstyr og inventar*. I 2016 ble det ikke satt av budsjettmidler, men da ble noe av behovet finansiert over brukerutstyrsbevilgningen. En vil komme tilbake til hvordan disse midlene skal fordeles.

Siden noen av tiltakene under i 2017 vil bli helt eller delvis finansiert over HVL-budsjettet så er disse redusert, - dette gjelder f.eks avsetningen til kompensasjon for tillitsvalgte. For øvrig er det bare foreslått mindre budsjettendringer. Endringene er, i all hovedsak, en følge av pris- og lønnsjusteringer.

Tab.4 Budsjettavsetninger til felles tiltak i 2017 (alle tall i tusen kr)

	2017	2016
Tillitsvalgte på virksomhetsnivå	0	1 500 000
Velferdsmidler	600 000	580 000
Profilerings- og markedsstrategi	1 500 000	3 500 000
HMS/bedriftshelsetjeneste	800 000	800 000
Kopinor avgift	500 000	500 000
Sentrale IT-midler	13 500 000	13 000 000
Oppfølging - kvalitetssikringssystem	200 000	250 000
Driftsmidler internasjonalisering	1 000 000	1 000 000
Studentvelferd	3 100 000	2 925 000
EFV - utviklingsmidler	0	75 000
Formidlingstiltak	200 000	400 000
Leder- og utviklingsutvikling	300 000	500 000

Personalpolitiske tiltak	1 000 000	2 000 000
Kompetansemidler	1 800 000	1 800 000
IKT-prosjekter	800 000	800 000
IKT-investeringer og andre investeringer	4 000 000	0
Vitenskapelig utstyr og Inventar	2 000 000	0
Studentparlamentet	1 500 000	2 250 000
Midler til fellestiltak v/høgskoledirektør	2 300 000	3 500 000
Tilsetting/stillingsutlysning	1 500 000	2 000 000
Investeringer nye lokaler	4 000 000	0
Husleie m.m.	227 000 000	207 000 000
Sum midler til fellestiltak	267 600 000	244 380 000

3.3 Modul 3 FELLEADMINISTRASJON	kr 161 902 673 -
--	-------------------------

Det foreslås at 17 % av budsjetttrammen avsettes til dekning av lønn og driftskostnader ved enheter knyttet til Fellesadministrasjonen samt felles driftskostnader knyttet til drift og vedlikehold av høgskolens bygg, totalt **161 902 673,-** (tilsvarende tall for 2016 var kr 161 358 852 (17,3 %)). Budsjettet for 2017 er tilnærmet er 0-budsjett. Men den reelle økningen er på om lag 2,9 %, dette fordi 4-5 årsverk (ledelse og fusjonssekretariat) vil bli finansiert over HVL-budsjettet i 2017.

Budsjettet er tilnærmet realbudsjettet med utgangspunkt i dagens bemannings- og aktivitetsnivå. Det er ikke budsjettet med flere nye teknisk-administrative stillinger i 2017.

3.4 Modul 4 BASIS	kr 218 092 425
--------------------------	-----------------------

Det avsettes kr **218 092 425,-** til fordeling i basismodulen, som utgjør 22,9 % av totalbevilgningen. (Tilsvarende tall for 2016 var omlag kr 224 mill. kr (24 %)). Modulens andel av totalen er blitt redusert som en konsekvens av at avsetningen til Fellestiltak og Forskning har økt.

Styret vedtok i møtet 12.12.08 å endre beregningsgrunnlaget for basismodulen, jf. sak 106/2008. Beregningsgrunnlaget er nå todelt:

1. 50 % -andel knyttet gjennomsnittet av avdelingenes relative budsjettandeler i 2001, 2002 og 2003
2. 50 % -andel knyttet til følgende relative andeler AHS 32,4 %, AI 31,8 % og AL 35,8 %

Det nye beregningsgrunnlaget gir følgende fordeling.

Tab. 5 Fordeling av basismodulen 2017

	2017		2016
Avdeling for lærerutdanning	80 585 151	36,95 %	82 712 734
Avdeling for ingeniør- og økonomifag	68 262 929	31,30 %	70 065 185
Avdeling for helse- og sosialfag	69 244 345	31,75 %	71 072 512
Sum	218 092 425	100,00 %	223 850 431

Undervisningsmodulen er 100 % resultatbasert og utgjør 22 % total bevilgning, totalt kr 209 196 107 029,- (2016: 205 196 229 kr).

Grunnlaget for tildeling er produserte studiepoeng og antall utvekslingsstudenter i 2015 og følger prinsippene i departementets finansieringssystem. Studietilbud er inndelt i 6 forskjellige utdanningskategorier, som gir ulik resultatuttelling. Høgskolen har studietilbud innenfor 4 ulike utdanningskategorier, og fordelingen av produserte studiepoeng i hver kategori er hentet fra DBH-statistikken for 2015.

Samlet sett hadde høgskolen en økning i studiepoengsproduksjonen på i alt 178 60-studiepoengsenheter, men følgende fordeling: AHS 15, AIØ 150 og AL 13.

Høgskolen hadde totalt 348 utvekslingsstudenter i 2015 (2014: 343 studenter) og dette gir en resultatuttelling i budsjettet for 2016 på totalt kr 3 480 000,- (10.000,- kr per inn- og utreisende utvekslingsstudent). Det er AHS som har klart flest utvekslingsstudenter (161). Resultatmidlene tilbakeføres til avdelingene i sin helhet og det forutsettes at midlene målrettes inn mot økt studentutveksling.

Tab. 6 Beregning av den resultatbaserte undervisningsmodulen 2017

Sum undervisningskomponent				209 521 107
Utvekslingsstudenter		kr 10000 per student	348	3 480 000
Til avdelingene				206 041 107
studiepoengsproduksjon	100 %			206 041 107
	60-studiepoengenheter	antall studiepoeng	Vektete studiepoeng	Tildeling-kr
AL				
Kategori F- vekt 1	46,6	2 795	2 795	
Kategori E -vekt 1,25	780,7	46 841	58 551	
Kategori D- vekt 1,5	1247,3	74 838	112 257	
	2074,6	124 474	173 603	76 759 261
Utvekslingsstudenter			77	770 000
				77 529 261
AIØ				
Kategori F- vekt 1	437,3	26 239	26 239	
Kategori E -vekt 1,25	1619,4	97 161	121 451	
Kategori D- vekt 1,5	133,7	8 019	12 029	
Kategori C - vekt 2	25,9	1 555	3 110	
	2216,2	132 974	162 829	71 995 467
Utvekslingsstudenter			110	1 100 000
				73 095 467
AHS				
Kategori F- vekt 1	170,3	10 215	10 215	
Kategori E -vekt 1,25	871,8	52 306	65 382	

Kategori D- vekt 1,5	599,6	35 977	53 965	
	1641,6	98 497	129 562	57 286 379
Utvexlingsstudenter			161	1 610 000
				58 896 379

3.6 Modul 6 FORSKNING

kr 38 094 747,-

Forskningsmodulen består av en resultatbasert komponent (20 %) og en avsetning knyttet til lønns- og driftsmidler for 46 rekrutteringsstillinger, totalt **kr 38 094 747,-** (2016: kr. 23 317 735).

Styret vedtok i møtet 12.12.08 å øke størrelsen på forskningsmodulen fra 2 % til 2,5 % av budsjettrammen og modulen har siden lagt på dette prosentnivået. Som følge av at et betydelig høyere antall rekrutteringsstillinger fra 2016 skal finansieres over denne budsjettmodulen så er det nødvendig å øke den prosentvise avsetning til 4 %.

Høgskolen har fra 2015 hatt statlig finansiering av totalt 30 rekrutteringsstillinger. For budsjettåret 2016 fikk høgskolen tildelt og finansiering av ytterligere 16 stillinger, - totalt 46 stillinger. HVL fikk tildelt nye 8 rekrutteringsstillinger fra 2017, med 1/3 års budsjetteffekt. Evt. andre rekrutteringsstillinger må finansieres innenfor tildelt budsjettamme, ref. de strategiske avsetninger (15 stillinger)

Resultatkomponenten består av kriterier som er identiske med de kriterier som departementet nytter. Det er de gjennomsnittlige resultatdataene i perioden 2013-2015 som er nyttet som beregningsgrunnlag.

- 1) antall doktorgradskandidater (vekt 0,3)
- 2) andel EU-midler (vekt 0,2)
- 3) andel NFR-midler (0,2)
- 4) publiseringspoeng (vekt 0,3)

Da høgskolen ikke har blitt tildelt forskningsmidler gjennom EUs forskningsprogrammer i perioden 2013-2015, så utgår dette tildelingskriteriet i 2017. De øvrige kriterier er blitt tilsvarende oppjustert.

Tab.7 Beregning av forskningsmodulen 2017

		antall	sats	38 094 747
Stipendiat stillinger		46	660 000	30 360 000
sentrale lønnsmidler		46	560 000	25 760 000
driftsmidler til avd.		46	60 000	2 760 000
driftsmidler til stipendiater		46	40 000	1 840 000
				7 734 747
AL	vekting	andel	tildeling	
doktorgradskandidater	0,375	0,38	1 087 699	
EU-midler	0	0,33	0	
NFR- midler	0,25	0,03	54 068	
publikasjonspoeng	0,375	0,38	1 087 906	2 229 673
Stipendiatstillinger- drift	18		1 080 000	1 080 000
	SUM AL			3 309 673

AIØ				
doktorgradskandidater	0,375	0,19	543 849	
EU-midler	0	0,33	0	
NFR- midler	0,25	0,16	303 524	
publikasjonspoeng	0,375	0,31	902 828	1 750 202
Stipendiatstillinger- drift	16		960 000	960 000
SUM AI				2 710 202
AHS				
doktorgradskandidater	0,375	0,44	1 268 982	
EU-midler	0	0,33	0	
NFR- midler	0,25	0,82	1 576 094	
publikasjonspoeng	0,375	0,31	909 796	3 754 872
Stipendiatstillinger- drift	12		720 000	720 000
SUM AHS				4 474 872
SUM				10 494 747
Sentrale lønnsmidler				27 600 000
				38 094 747

4.0 Budsjettfordeling 2017 – grunntildeling (fra budsjettmodell)

Tab. 8 Budsjett 2017– fordelt per enhet og budsjettmodul

2017							
		Felles/ Ufordelt	AL	AIØ	AHS	FA	Totalt 2017
Strategiske tiltak	6,0 %	23 492 120	12 600 000	10 500 000	9 950 000	600 000	57 142 120
Faste felles tiltak	28,1 %	267 615 595					267 615 595
Fellesadm.	17,0 %				0	161 902 673	161 902 673
Basis	22,9 %		80 585 151	68 262 929	69 244 345		218 092 425
Undervisning	22,0 %		77 529 261	73 095 467	58 896 379		209 521 107
Forskning	4,0 %	27 600 000	3 309 673	2 710 202	4 474 872		38 094 747
HVL		32 200 000					32 200 000
Særfildelinger		11 000 000	16 730 000	21 200 000	1 100 000		50 030 000
Studieplasser			5 872 500	11 227 500	5 670 000		22 770 000
	100,0 %	361 907 715	196 626 585	186 996 098	149 335 596	162 502 673	1 057 368 667
Sum 2016:		306 176 000	197 253 000	181 778 000	147 500 000	162 859 000	995 566 000
% endring		18,20 %	-0,32 %	2,87 %	1,24 %	-0,22 %	

Som det fremgår av tab. 8 så er den klart største budsjettveksten knyttet til HiB/Felles, 18,2 %. Det er tre årsaker til dette: 1) overføring av midler til HVL, 2) økte husleie- og investeringsbudsjetter og 3) finansiering av flere rekrutteringsstillinger. Som tidligere nevnt så har interimsstyret bestemt at HVL-budsjettet skal styrkes med midler fra de 3 høgskolene, - for Høgskolen i Bergen er dette tilskuddet på 29 mill. kr. I tillegg kommer midler knyttet til finansiering av 8 nye rekrutteringsstillinger. Budsjettmidlene for disse stillingene var lagt til høgskolens budsjett, men er stillinger som gjelder den nye institusjonen. Justert for nevnte forhold er budsjettveksten på 7,7 %. 2017-budsjettet representerer en kraftig budsjettvekst når det gjelder avsetninger til arealleie og ombygninger av og investeringer i disse. Økningen er på 30 mill. kr sammenliknet med 2016-budsjett, vedtatt i sak 127/15, men sammenliknet med justert 2016- budsjett (ref. sak 97/16), er økningen på vel 15 mill. kr.

Av tabellen ser vi at AIØ og AHS får en økning i budsjettene, med hhv 2,87 % og 1,24 %. Økningen ved AIØ skyldes økt studiepoengsproduksjon og nye studieplasser i perioden 2015-2016. AL og FA får en budsjettreduksjon sammenliknet med 2016-budsjettet, hhv. -0,32 % og -0,22 %. Men justert for pris- og lønnsvekst (2,8 %) så får alle enheter en realnedgang i budsjettene i 2017. Realnedgangen hadde vært større dersom en ikke hadde styrket budsjettet med 5 mill. kr fra akkumulert budsjettreserve.

Andre momenter:

- Budsjettfordelingen i dette notatet gjelder bare hovedbevilgningen på kap. 260. Evt. særskilte bevilgninger, over andre budsjettkapitler, vil komme i tillegg til overnevnte budsjetttrammer.
- Inntekter fra BOA-virksomheten vil kunne styrke enhetenes budsjettgrunnlag. Overskudd vil bli overført til nytt budsjettår.
- Det vil, som tidligere, blir foreslått at enhetenes mindreforbruk 2016 overføres til nytt budsjettår.
- Budsjettfordelingen kan bli endret som følge av Stortingets endelige behandling av statsbudsjettet for 2017.
- Interrimsstyret vil på sitt møte 22. desember 2016 vedta endelig 2017-budsjett for alle budsjettområdene. Rektor og høgskoledirektør vil få fullmakt til å foreta de endelig justeringer for Budsjettområde Bergen.

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Dato: 24.11.2016
Vår ref.: 15/03203

HØGSKOLESTYRET

Sak 61/16 Nærregion Stord/Haugesund **- Fokusområder 2017** **- Studieportefølje 2017/18** **- Budsjett 2017**

Møtedato: 1. desember 2016

Trykte vedlegg:	Vedlegg 1	Internt notat om statsbudsjettet for høgare utdanning og nytt finansieringssystem. Konsekvensar for HVL og HSH
	Vedlegg 2a	Interimsstyresak 21/16 Statsbudsjett, foreløpige rammer og føringar
	Vedlegg 2b	Presentasjon til interimsstyre av styresak 21/16
	Vedlegg 3 a-c	Studieportefølje 2017/18
	Vedlegg 4 a-f	Talbudsjett 2017
Utrykte vedlegg:		Orientering om forslag til statsbudsjettet 2017 for universitet og høgskular

Bakgrunn for saka

Interimsstyret for HVL har i sak 21/16 delegert til driftsstyrene å innstille i budsjett 2017 for dagens institusjonar. I sak 14/16 vedtok interimsstyret at driftsstyret skulle innstille til studieportefølje 2017/18. Endeleg vedtak blir fatta i interimsstyret 22.desember 2016.

Høgskulen Stord/Haugesund har eit årshjul der utkast til styrets årsplan/fokusområder og studieportefølje blir knytt opp til ressursdisponering/budsjett i same styresak. Sjølv om ein del føresetnader er endra i år, vel direktøren å legge fram denne saka slik HSH har gjort tidlegare.

I Statsbudsjettet for 2017 er det enkeltdokumentet som er viktigast som bakgrunn for saka. I vedlegg 1 er det laga ei kort oversikt over konsekvensane statsbudsjettet og nytt finansieringssystem har for HVL og HSH.

Forkortingar på fagavdelingane :

- ALK Avdeling for lærar- og kulturfag
- AHF Avdeling for helsefag
- ATØM Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag

Saka er delt i tre hovuddelar :

BAKGRUNN FOR SAKA.....	1
1 FORSLAG TIL NÆRREGION STORD/HAUGESUND SINE FOKUSOMRÅDER 2017	3
2 STUDIEPORTEFØLJE 2017/18	5
3 BUDSJETT 2017	10
4 TILRÅDING TIL INNSTILLING TIL INTERIMSTYRET	21

Oppsummering av forslag til fokusområder, studieportefølje og budsjett

Forslag til **fokusområder for 2017 i nærregion Stord/Haugesund** :

- Delta aktivt i utvikling og implementering av målsettingane i fusjonavtala mellom Høgskulen Stord/Haugesund, Høgskulen i Bergen og Høgskulen Sogn og Fjordane
- Kompetanseheving, med særleg vekt på fyrstekompetanse
- Vidareutvikling og koordinering av forskings- og læringsstøtte
- Vidareutvikling av senter-modellar
- Utvikle og implementering av 5-årig grunnskulelærerutdanning
- Nye studietilbod/fleire plassar på tilbod der ein kan bidra i omstillingsprosessen i det regionale næringslivet, og til auka internasjonale tilbod og strategisk viktige tilbod med tanke på universitetsstatus
- Profilering av den nye Høgskulen på Vestlandet

Studieporteføljen for studieåret 2017/18

HSH/nærregion Stord/Haugesund har auka studieplasstalet med heile 85 frå 2016 til 2017. Dette er opptrapping av tidlegare tildelte studieplassar, enten fagspesifikke eller frie/strategiske studieplassar.

Forslag til studieportefølje for 2017/18 :

- Det er tildelt studieplassar i forhold til planlagt studieportefølje slik at stipulert studiepoengproduksjon er om lag 85% av ein studieplass.
- Dei nye studieprogramma som er definert i studieportefølja for 2017/ 2018 er knytt opp mot vestlandsregionen sin omstillingsprosess, internasjonale tilbod og strategisk viktige tilbod med tanke på HVL sin universitetsstatus:
 - o Master i organisasjon og leiing (er godkjent ved HiSF)
 - o Master i Anestesi, Intensiv, Operasjon (samkjøring mot HiB sin master)
 - o International Ship Technology, Maritime Operations and Management (joint master) – til godkjenning hjå NOKUT
 - o PhD i nautiske operasjonar
 - o Omstillingsemner økonomi/ingeniør
- Studieprogramma vert i hovudsak lyst ut gjennom Samordna Opptak, med frist for innmelding 6. desember 2016

Budsjettet for 2017 tek omsyn til dei prioriteringane som er gjort i forslag til fokusområder og forslag til studieportefølje . Dei økonomiske rammene frå KD for 2017, fråtrukke 10 mill kr til HVL-budsjettet, viser ein realvekst på 2,6%, 9,6 mill kr. For å ha eit budsjett i balanse mellom budsjetterte kostnader og inntekter, har avdelingane og felles budsjettområde samla om lag 6 mill kr i heilt usikre inntekter/risiko. Denne risikoen kan takast inn ved reduserte kostnader eller økte inntekter i høve til budsjetterte. Dei siste åra har HSH budsjetterte med risiko, men kome ut i balanse i rekneskapen. Risikoen for 2017 må imidlertid til dels sjåast i samanheng med bidraget til felles HVL-budsjett.

Styrets strategiske tildelingar er på 4,7 mill kr. Tildeling til kompetanseheving/førstelektor er redusert grunna auke i rekrutteringsstillingar i 2016/17 og dei totale økonomiske

rammene. Det er også i år funne rom til viktige prioriteringar av undervisningsutstyr på 1,5 mill kr til fordeling i dei tre fagavdelingane.

1 Forslag til fokusområder 2017

1.1 Bakgrunn

Interimsstyret har i utgangspunktet lagt til grunn ei vidareføring av dei satsingane som institusjonane har hatt dei siste åra og i 2016. Det har derfor ikkje vore styreseminar for driftsstyret slik vi har brukt å ha i september. På desse seminarane har vi gjennomført risikovurderingar og SWOT-analyser saman med styret som grunnlag for neste års årsplan.

Forslag til fokusområder for 2017 tek derfor utgangspunkt i styrets årsplan og budsjettprioriteringar i 2016.

Forslaget til fokusområder som blir lagt fram i denne saka vil måtte bli sameint i ein felles årsplan for HVL med fokusområder kopla mot styringsparameter, ambisjonsnivå og tiltak. Frist for årsrapport for 2016 og årsplan for 2017 til KD er 15.mars.

1.2 Omtale av forslag til fokusområder i 2017

I høve til driftsstyret sine forslag til fokusområder i 2017 blir følgjande trekt fram som bakgrunn:

1.2.1 Implementering av HVL

HSH har i fleire år arbeida for ein fusjon. Driftsstyret ved HSH ser det som svært viktig fokusområde i 2017 å følgje opp målsettingane i fusjonsavtalen, og at nærregion Stord/Haugesund, på lik line som dei andre nærregionane, er aktiv i utvikling og implementering av den nye høgskulen og dei moglegheitene dette gir for heile regionen.

1.2.2 Gjennomstrømming og fråfall i studia

Strukturmeldinga peiker på at Noreg er blant dei OECD-landa med dårlegast gjennomføringsgrad i høgare utdanning, og låg gjennomføringsgrad blir trekt fram som eit generelt problem i UH-sektoren.

Gjennomføringsgrad vil framleis vere eit viktig fokusområde i 2017. Dei siste åra er det gjort eit omfattande kvalitetsarbeid for å utarbeide eit system for kvalitetsrapportering på studienivå som mellom anna kartlegg status for gjennomstrømming og fråfall i dei ulike utdanningane. Dette blir jamleg vurdert og følgt opp av studieieiarane. Gjennomføringsgrad blir også tematisert og følgt opp i programevalueringane. Relevante og konkrete tiltak blir sett i avdelingane sine handlingsplanar.

Varierte lærings- og vurderingsformar er ein viktig føresetnad for god kvalitet i studia og dermed betre gjennomføring og lågare fråfall. Inn mot godkjenninga av emne og studieprogram i april vil det bli gjennomført tiltak basert på dei ulike studia sine behov.

Området gjennomstrømming og fråfall vil i tillegg inkluderast i den vidare oppfølginga av prosjekt forskings- og læringsstøtte som er omtala under.

1.2.3 Kompetanseheving med særleg vekt på fyrstekompetanse

Strukturmeldinga peiker på at høg kompetanse er ein føresetnad for at institusjonane skal kunne tilby utdanningar av høg kvalitet, og delen fyrstekompetanse er eit av fleire

kvalitetskriterier i meldinga. Krav om 5-årig lærarutdanning (master) og universitetsambisjonen til HVL styrker også behovet for denne satsinga.

Kompetanseheving og delen fyrstekompetanse er ei sentral utfordring i nærregion Stord/Haugesund og vil vere eit viktig fokusområde i 2017 og framover. Fagavdelingane ved HSH/nærregion Stord/Haugesund står ovanfor noko ulike utfordringar i kompetansesituasjonen på kort og lengre sikt. Dette krev til dels ulike løysningar og tiltak. Det har vore ei målsetting dei to siste åra å fylla opp stipendiatbudsjettet (KD-finansierte), noko som er gjort. Vi har derfor fleire stipendiatar no, men dette blir dels på bekostning av anna kompetanseheving (førstelektor).

Basert på status på årsplan 2016 må fagavdelingane kontinuerleg vurdere og konkretisere tiltak i sine handlingsplanar.

Skal delen fyrstekompetanse auke vesentleg framover krev det fortsatt ei auke rekrutteringsstillingar. Dette blir eit viktig politisk budskap for HVL, men det er også viktig å ta omsyn til kompetanseutfordringane og PhD-programma i fordeling av HVL sine eksisterande rekrutteringsstillingar.

1.2.4 Forsking- og læringsstøtte

Dei siste åra har HSH jobba med ulike tiltak og organisatorisk samkøyring av støttefunksjonar knytt til forskning og læring. Det har vore nødvendig for ei mellomstor høgskole å utvikle felles tiltak og støtte.

Tiltaka og koordineringa er viktig i nærområda, men det vil vera eit klart mål å vurdere felles struktur og evaluering av tiltak som del av utviklinga av HVL no i 2017. KABEL (digitalisering) vil mellom anna måtte vurdere tiltak/ressursbruk opp mot felles digital strategi.

Eitt av tiltaka for å styrke FOU i toppleinga i 2016, har vore oppretting av funksjon som viserektor for FOU med særskilt ansvar inn mot fusjonsarbeidet, og har funksjonstid til 31.07.17.

1.2.5 Nye studietilbod, studieplassar og auka omfang internasjonale tilbod

Regjeringa har satsa sterkt på ei auke i studieplassar for å svara på konjunktorendringane og behovet for omstilling i næringsliv og arbeidsmarknad. Regjeringa peikar også på behov for auka internasjonalisering.

HSH har hatt ein stor vekst i studieplassar dei siste åra og nærregionen Stord/Haugesund får 85 nye plassar i 2017. Fordelinga av desse blir omtala under kapittelet om studieportefølje 2017/18. Dette påverkar også budsjett-tildelinga til avdelingane.

1.2.6 Utvikling av sentermodell

HSH har lenge jobba med å organisere FoU-aktiviteten i eigne forskingsprogram. Å utvikle sentermodellar er ei vidareutvikling av programorganiseringa med mål om å styrke koordinering og leiing av eit eller fleire FoU-program. Sentertenkinga er slik sett eit svar på behovet for å samla og konsentrere FoU verksemda og spissa dei faglege satsingsområda til fagavdelingane. CASE-senteret innanfor lærarutdanningane er etablert i 2016. Maritimt senter er under utvikling. Det er viktig strategisk å fortsette arbeidet med utvikling av desse strukturane.

1.2.7 Femårig grunnskolelærerutdanning

Med innføring av 5-årig integrert master for grunnskolelærerutdanning i 2017 blir det eit omfattande utviklings- og implementeringsarbeid. Dette blir eit viktig fokusområde i organisasjonen i 2017.

1.3 Disponering av styrets strategiske midlar

Medan nokre tiltak kan gjennomførast som ein del av den ordinære ramma, foreslår direktøren at følgjande prosjekt blir tildelt midlar frå styrets strategiske midlar:

- Kompetanseheving
- Forskings- og læringsstøtte
- Studentrekruttering/profilering
- Vidare utvikling av FOU-senter
- Femårig grunnskolelærerutdanning

Forslag til fordeling av styrets strategiske midlar er nærare omtala i budsjett delen av saka.

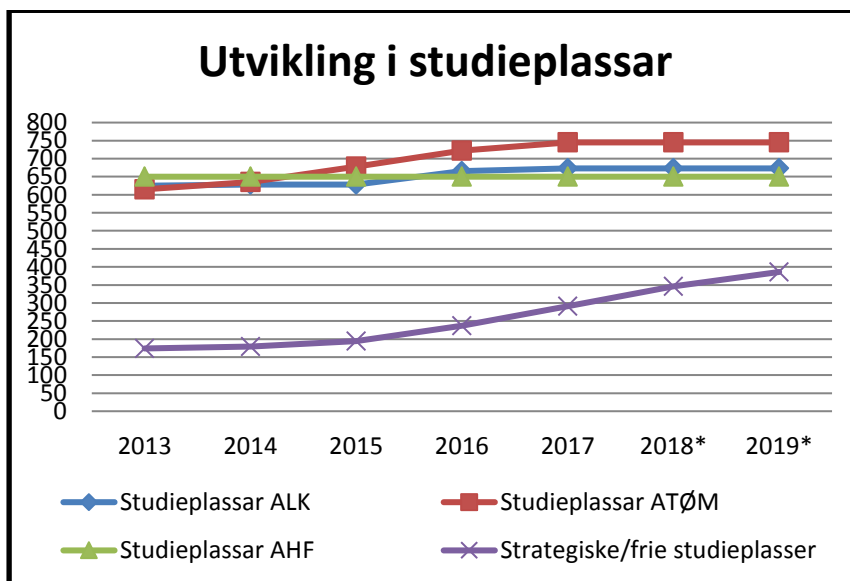
2 Studieportefølje 2017/18

Vedlegg 3 a-c viser forslag til studieportefølje for studieåret 2017/2018.

2.1 Bakgrunn og rammer for forslaget

Styret har over lenger tid hatt fokus på auka aktivitet og auka tal studieplassar. Frå 2013 til og med 2017 har HSH hatt ei auke i studieplasstalet på 287. Frå 2016 til 2017 er auken på 85 studieplassar. Med vanleg praksis frå KD om opptrapping med 'nye kull' for tildelte studieplassar, så er det forventa ei auke i 2018 og 2019 på tilsaman 95 studieplassar i nærregion Stord/Haugesund.

Utvikling i studieplassar er slik frå 2013 til 2017, og forventa vidare utvikling til 2019:

*forventa vidare utvikling i studieplassar desse åra

Vi har fagspesifikke studieplassar knytt til kvar av fagavdelingane og frie/strategiske studieplassar som blir fordelt på dei ulike fagavdelingane utifrå studieporteføljen som blir vedteken av styret.

I 2017 har vi som nemnt over fått tildelt 85 nye studieplassar, dei fordeler seg slik:

- 7,5 studieplassar til PPU innanfor ALK (opptrapping)
- 15 studieplassar til ingeniørutdanning innanfor ATØM (opptrapping, nytta til elektro y-veg)
- 7,5 studieplassar til master i brannsjikkerhet (opptrapping)
- 55 strategiske/frie studieplassar (opptrapping)

Av dei nye studieplassane vi er tildelt i 2017 er det nokre av dei strategiske/frie som ikkje er knytt til eksisterande tilbod. Direktøren foreslår å nytte desse studieplassane til strategisk viktige studietilbod, omstillingstiltak og internasjonale tilbod, jfr. konkret studieportefølje. Direktøren foreslår også å bruke meir ressursar på marknadsføring av nye og eksisterande tilbod for å auke studenttalet innanfor eksisterande studietilbod, og spesielt viktig blir dette med nytt institusjonsnamn.

Omfanget på forslaget til studieporteføljen fyller opp dei fagspesifikke studieplassane, og dei strategiske/frie studieplassar.

Styret sitt vedtak i saka er knytt til studium med eit omfang på 60 studiepoeng eller meir, og omfanget på den totale studieportefølja. Vedlagte oversikter viser også studium under 60 studiepoeng for å gi eit meir samla bilete av foreslått tilbod. Det vil likevel vera slik at søkjartal til grunnutdanningane vil påverke faktisk omfang av studium på 30 studiepoeng og mindre, spesielt studiepoengfinansiert EVU.

2.2 Disponering av samla tal studieplassar og stipulert studiepoengproduksjon

Studieplassane som er tildelt frå KD er i hovudsak knytt til spesifikke fagområde. Auka i 2016 og 2017 er imidlertid størst innanfor dei frie/strategiske studieplassane. Foreslått studieportefølje og antatt studiepoengproduksjon, er lagt til grunn for fordeling av dei frie/strategiske studieplassane. I HSH sin utdanningsstrategi vart det lagt til grunn at fordeling av studieplassar skulle baserast på strategiske vurderingar, på mogleg rekruttering og antatt produksjon av studiepoeng. Ut frå dette er det foreslått følgjande disponering av det totale tal studieplassar:

Tabell 1 Disponering av samla tal studieplassar 2017

Avdelingar	Frie studieplassar 2017	Fagspesifikke studieplassar 2017	Sum studieplassar for 2017	Stipulert studiepoengsproduksjon med utgangspunkt i studieporteføljen 17/18
SUM ALK	88	673	761	630
SUM ATØM	122	745	867	725
SUM AHF	82	650	732	610
Sum	292	2068	2360	1965

Tildelinga av studieplassar har som føresetnad ca. 85% studiepoengproduksjon pr. studieplass. Dette er ein eigen fastsett føresetnad, basert på ulike produksjonskrav frå KD for gamle/nye studieplassar.

I tråd med auken i tildeling av studieplassar legg vi i den samla studieportefølja opp til vekst i studiepoengproduksjonen. Ein samla forventa studiepoengproduksjon på 1965 heiltidsekvivalentar vil vere det høgaste nivået vi har hatt ved HSH/nærregion Stord/Haugesund nokon gong. Sist kjente produksjonstal er 2015, der vi hadde ein produksjon på 1943. Dette var svært godt for HSH, og ga også økt tildeling frå KD for 2017 (sjølv om andre delar av finansieringssystemet bidrog til redusert tildeling).

2.3 Forslaget til studieportefølje

Studieporteføljen for studieåret 2017/18 er basert på avdelingane og HSH sin utdanningsstrategi (styresak 51/12), og føringar som er gitt frå KD ved tildeling av studieplassar. Innanfor eitt fagområde ser vi dei fagspesifikke studieplassane under eitt. Dette er det gitt fullmakt til frå KD. Vi kan for eksempel trekke fram at i den perioden vi no har vore inne i med låg tilsøking til lærarutdanning, så har vi nytta studieplassane til PPU.

I tillegg til dei ordinære studia (med omfang på 60 studiepoeng eller meir), har alle avdelingane planar om etter- og vidareutdanning (EVU) innanfor ramma av studieplassar. Iverksetjing av EVU-tilbod vil vere avhengig av nok søkjarar og studentar, og økonomiske rammevilkår for igangsetjing.

Avdelingane må kontinuerlig gjera ei vurdering av opptakstal, studietilbod og gjennomstrømming for å nå målet for studiepoengproduksjon som ligg til grunn for studieportefølgja og ressurstildelinga. Studium som i 2017/2018 eventuelt visar seg å ikkje rekruttere nok studentar, må ein som tidlegare kompensere for gjennom auke i opptak til andre studium, eventuelt oppretting av nye studium av mindre omfang (etter og vidareutdanning).

2.4 Nye studieprogram

Studieporteføljen 2017/2018 ber preg av stabilitet og består i all hovudsak av eksisterande studieprogram. Det er imidlertid planlagt nye studietilbod som heng saman med fokusområda for studieporteføljen : bidrag til omstilling og kompetansebehov i regionen, strategisk viktige studier, internasjonale studier.

Dei nye studieprogramma som er definert i studieporteføljen for 2017/ 2018 er:

Omstillingsemner

Etter innspel frå eksterne samarbeidspartnarar vil nærregion Stord/Haugesund tilby ei samling på 60 studiepoeng av emner innan økonomi og leiingsfag, fyrst og fremst retta mot personer med ingeniørutdanning på minst 2 år (kandidat) som ynskjer påbygg av kompetanse samtidig som dei er i jobb eller er arbeidsledig. Denne samlinga av «omstillingsemner» vil bli gjennomført samlingsbasert på deltid over 2 år.

Koding i grunnskulen

Fleire nasjonale komitear og utval tilrår at koding/programmering/teknologi vert oppretta som eige fag i grunnskulen. Regjeringa har allereie sett i verk forsøk med programmering som valfag frå 1.8.2016. Dette er bakgrunnen for at nærregion Stord/Haugesund vil tilby eit studietilbod i teknologi og programmering. Tilbodet er retta mot lærarar i det nye faget, men og faglærarar som vil integrere teknologi og utvikling i eksisterande fag. Faget skal vere praktisk retta, og legg mellom anna vekt på utprøving i studenten sin eigen undervisningspraksis. Studiet er ei blanding av nett- og samlingsbasert undervisning.

Master i organisasjon og leiing

Høgskulen i Sogn og Fjordane har sidan 2002 hatt et tilbod om master i organisasjon og leiing med opptak anna kvart år i Førde/Sogndal og Bergen. Hausten 2017 vil det i HVL bli gjort opptak til masterstudiet med studiestad Sogndal. Eit slikt studietilbod har vore etterspurt i Haugesund over lengre tid, og det er derfor ynskjeleg å starte opp dette tilbodet i Haugesund parallelt med at det blir gjennomført i Sogndal – sjølvstøtt i tett samarbeid. Studiet er samlingsbasert og på deltid over 4 år. Målgruppa er erfarne profesjonsutøvarar med ei avslutta grunnutdanning innan f.eks. allmenn- eller lærarutdanning, barnevern, sjukepleie, fysioterapi, vernepleie eller andre kombinasjonar på cand.mag. nivå eller tilsvarande. Opptakskravet vil i tillegg til fullført grunnutdanning vera minst to års relevant praksis.

Master i anestesi-, intensiv- og operasjonssjukepleie

Master i anestesi-, intensiv- og operasjonssjukepleie byggjar på nærregion Stord/Haugesund si eksisterande vidareutdanning på 90 studiepoeng (heiltid) som pr. i dag har emne på masternivå. I tillegg kjem ei masteroppgåve på 30 studiepoeng. Det vil fortsett vere mogleg å stoppe etter 90 studiepoeng og få dokumentasjon på vidareutdanninga, men målet er sjølvstøtt at flest mogleg fullfører alle dei 120 studiepoenga. Ei gruppe nedsett av dekanane på dei tre høgskulane arbeider no med styresak til interimstyret, der ein tek utgangspunkt i tilsvarande masterutdanning på HiB som allereie er i gang. Målet er å starte opp felles masterutdanning i Haugesund, Bergen og Førde.

International Ship Technology, Maritime Operations and Management (joint master)

Mastergraden er ein internasjonal fellesgrad og skal bli tilbydt saman med University of Applied Science Hochschule Emden/Leer i Tyskland. Utdanninga skal bidra til å dekke behovet for den komplette kompetansen som etterkvart blir krevja innanfor den maritime næringa, og kor ein i stadig aukande grad treng ein heilheitleg kompetanse innanfor områda skipsteknologi, maritime operasjonar og maritim leiing med eit underliggende internasjonalt perspektiv. Målgruppa for studiet er studentar med bakgrunn frå nautikk, maskiningeniør, marinteknisk drift og maritime studier. Studiet er planlagt gjennomført samlingsbasert med interaktiv undervisning og oppfølging mellom samlingane. All undervisning føregår på engelsk. Studieprogrammet kvalifiserer til opptak på Ph.d-utdanninga i nautiske operasjonar. Studiet er til godkjenning hjå NOKUT, og det er forventa avgjerd i februar 2017.

Ph.D nautiske operasjonar

Doktorgradsstudiet (Ph.d) i nautiske operasjonar skal utdanne kvalifiserte kandidatar til forskning, undervisning, formidlings- og innovasjonsarbeid, og annen verksemd der det blir stilt krav til vitenskapelig innsikt og eit operasjonelt maritimt fokus. Studiet er godkjend av NOKUT som eit samarbeid mellom HSH (HVL), HSN, NTNU og UiT, kor dei fire institusjonane har ulike fordjupingsområder. HSH (HVL) fokuserer her på områda Maritim organisatorisk sikkerheitsleiing og Brannsikkerhet og evakueringsforskning. Målgruppa er personar med operativ maritim utdannings- og yrkesbakgrunn, eller som har andre fagutdanningar som er relevante for nautiske operasjonar, i tillegg til ein fullført utdanning på bachelor- og mastergradsnivå som samla omfattar 300 studiepoeng. Studiet blir finansiert av Maritim kompetanse (Markom).

2.5 Samordna opptak

Grunnutdanningar for studieåret 2017-18 vert i hovudsak lyst ut gjennom den nasjonale opptaksmodellen (NOM). Denne vert administrert gjennom Samordna opptak. Med ny institusjon frå 1.1.2017 vert alle utdanningane lyst ut tilhøyrande Høgskulen på Vestlandet, der studiestad vil vere godt merka for kvart enkelt studietilbod.

Siste frist for innmelding er i utgangspunktet 6. desember 2016, men Grunnskulelærer-studia (GLU) har fått utvida frist fram til 22. desember for å avklare om GLU skal lysast ut med alternativ for valfag eller ikkje. Ordinær trekkfrist frå samordna opptak er 19. desember. Det er mogleg å trekke studie pga. for få søkjarar etter at søkjartala frå SO er klar i månadsskifte april/mai 2017.

Det er samstundes verd å merke seg at fleirtalet av opptekne studentar til HSH i haust ikkje blei tatt opp via Samordna opptak, men gjennom dei mange lokale opptaka me har. Totalt sett i 2016 møtte om lag 670 ny studentar til studiestart etter opptak gjennom Samordna opptak, medan 1470 var tatt opp via lokale opptak.

Lokale opptak blir vidareført ved Høgskulen på Vestlandet.

3 Budsjett 2017

3.1 Status 2016

I sak 50/16 *Intern økonomirapport pr. 2.tertial 2016* vart styret orientert om at den ordinære aktiviteten i 2016 mest sannsynleg vil vera i samsvar med budsjetttrammene. Fusjonskostnader kan eventuelt vera årsak til eit meirforbruk.

3.2 Statsbudsjettet for 2017 og nytt finansieringssystem

I vedlegg 1 er det laga eit internt notat som oppsummerer informasjon om statsbudsjettet for høgare utdanning i 2017 og informasjon om nytt finansieringssystem for UH-sektoren. Interimsstyresak 21/16 og presentasjonen som vart gitt i interimsstyremøte 24.oktober 2016 gir også denne informasjonen, i tillegg til drøfting av felles HVL-budsjett. Sjå vedlegg 2a og 2b til denne saka.

Følgjande økonomiske rammer vart tildelt til HVL – fordelt på kvar av nærregionane:

Tabell 2: Fordeling av KD-ramme til dei tre nærregionane i HVL 2017 basert på tildelingar dagens institusjonar ville fått i 2017

	Saldert budsjett 2016	Totalt budsjettforslag 2017	Endring i kr	% endring
Høgskolen i Bergen	997 514	1 049 163	51 649	5,18
Høgskulen i Sogn og Fjordane	378 186	390 576	12 390	3,28
Høgskolen Stord/Haugesund	326 495	347 489	20 994	6,43
Samla for Høgskulen på Vestlandet	1 702 196	1 790 434	88 238	5,18

Pris- og lønnsjustering utgjer 33,8 mill kr for HVL

I tillegg kjem 8 stipendiatstillingar som blir budsjettert på HVL-budsjettet, og er ikkje med i tabellen over anna enn i «Totalt budsjettforslag 2017».

3.3 Inntekter

3.3.1 KD-inntekter

Med grunnlag i statsbudsjettet er KD-tildelinga for 2017 fordelt slik på dei ulike komponentane i finansieringssystemet for nærregion Stord/Haugesund :

Tabell 3 KD-tildeling i forslag til statsbudsjettet for 2017 (i tusen kroner)

Komponentar	KD-tildeling 2017 (i 1000 kr)	Endring 2016-17** (i 1000 kr)
Resultatbaserte tildelingar	92 846	3 823
Basistildeling*	248 255	10 783
Pris- og lønnskompensasjon	6 388	6 388
SUM	347 489	20 994
Til finansiering av felles HVL-budsjett	-10 000	
Disponibel KD-tildeling	337 489	10 994
<i>* Endringa kjem fram slik :</i> <i>- auke på 3,9 mill kr til heilårseffekt av stipendiatstillingar med oppstart i 2016</i> <i>- reduksjon på 1,8 mill kr til avbyråkratisering/effektivisering</i> <i>- auke på 8,7 mill kr som følgje av nye studieplassar</i> <i>**Opphavleg KD-tildeling for 2016 (vedteke budsjett)</i>		

I sum har KD-tildelinga auka nominelt med 21,0 mill kr frå 2016 til 2017. Av dette er pris- og lønnskompensasjon på 6,4 mill kr. Nærregion Stord/Haugesund sitt budsjettområde skal imidlertid finansiere HVL sitt fellesbudsjett med 10 mill kr. Det er antatt at nærregion Stord/Haugesund får ein kostnadsreduksjon og/eller dekking av kostnader på fellesbudsjettet tilsvarande ca. 5 mill kr. Reelt sett bidreg derfor nærregion Stord/Haugesund sitt budsjettområde med 5 mill kr til fellesbudsjettet. Tek ein omsyn til dette er realveksten i budsjettet på 9,6 mill kr, eller 2,6 %.

3.3.2 Eksterne inntekter

Dei eksterne inntektene i 2017 er budsjettert med 44,7 mill kr. Om lag halvparten, 21,5 mill kr, bidreg inn i organisasjonen med å finansiere lønnsforpliktelsar. Sjølv om dei eksterne inntektene går ned med 4,3 mill kr frå 2016 til 2017, så er det berre 1 mill kr i redusert finansiering inn i eigen verksemd. Tabellen viser sikre eksterne inntekter, og inntekter ein forventar å få inn, men kor dei endelege beløpa ikkje er heilt sikre.

Tabell 4 Eksterne inntekter for 2017 (i tusen kroner) utan heilt usikre inntekter/risiko

	Eksterne inntekter 2017	Endring 2016-17 (budsjett)	Lønn finansiert av eksterne inntekter 2017	Endring 2016-17 (budsjett)
ALK	13 681	- 333	8 602	118
ATØM	21 505	-1 362	9 913	-828
AHF	4 919	-285	2 550	-102
Felles budsjettområder	4 599	-2 297	500	200
SUM	44 704	-4 277	21 565	-612

Eksternfinansieringa er nødvendig for å halde det nivået vi har knytt til forskning, utvikling, kompetanseheving og utdanningar. Det er derfor heile tida eit fokus på å etablere og inngå i nettverk, og å søke eksterne midlar. I utgangspunktet har ikkje høgskulane ei grunnfinansiering som for eksempel kan finansiere større FOU-prosjekt. Den eksterne finansieringa for nærregion Stord/Haugesund har no dreia frå å vera knytt til forskings- og utviklingsprosjekt til i større grad å vera knytt mot eksternfinansiert utdanningsaktivitet. Vi har store utdanningsoppdrag som Arbeidsplassbasert barnehagelærer, Kvalitet for utdanning (vidareutdanning for lærarar), ingeniørutdanning for Unitar og Tverrfagleg vidareutdanning i psykososialt arbeid for barn og unge.

3.3.3 Samla inntekter og risikonivå

Jfr. pkt. 3.3.2 så budsjetterer vi med dei samla eksterne inntektene som er vist i tabell 3. Når vi no ser på det samla inntektsnivået for nærregion Stord/Haugesund, så nyttar vi den delen av eksterne inntekter som finansierer våre lønnsforpliktelsar, då dette gir det beste bilete av eige handlingsrom:

Tabell 5 Samla inntekter for 2017 (i tusen kroner)

	Budsjett 2017 (i 1000-kr)	Budsjettert endring 2016-2017 (i 1000-kr)	Nominell endring 2016-2017 (i prosent)
KD-tildeling	337 489	10 994	3,3 %
Eksterne inntekter	21 565	-614	
SUM budsjetterte inntekter	359 054	10 380	

Samla sett har vi ei auke i budsjetterte inntekter på 10,4 mill kr, der auka er knytt til KD-tildeling. Effekt av eksterne inntekter er redusert med 0,6 mill kr.

Det er fleire føresetnader som ligg til grunn for budsjettet, men den viktigaste er knytt til budsjettert risiko. HSH hadde i fleire år mindreforbruk i høve til KD-tildeling, og bygde seg opp reserve (2011-13). Styret la då føringar om at aktiviteten skulle aukast, og at ein skulle legge til grunn ein risiko i budsjettet. Det har vist seg i fleire år at vi har redusert risikoen til tilnærma 0 i løpet av driftsåret (2013-15) enten ved mindre kostnader enn budsjettert, eller ved auka inntekter i høve til budsjettert. Budsjettet for 2017 har også ein risiko lagt inn. Den er fordelt på alle fagavdelingane og felles budsjettområde. Til saman er risikoen på om lag 6 mill kr. I implementeringsåret med fusjon ville det vore meir komfortabelt med ein lågare risiko, men kostnadsnivået er knytt til eit nivå på forpliktelsar vi har lønnsmessig og forpliktelsar vi har aktivitetmessig i høve til nye studieplassar. Størrelsen på risikoen er litt lågare på fagavdelingane i 2017 i høve til 2016. Risikonivået samla sett må sjåast i samheng med nærregion Stord/Haugesund sitt bidrag til HVL-budsjettet på netto 5 mill kr.

Direktøren oppsummerar risikovurderinga for 2017 slik :

- Samla for heile nærregion Stord/Haugesund har budsjettet for 2017 moderat økonomisk risiko
- Avdelingane og fellesområda har alle ein risiko knytt til sine budsjett, som samla er på i om lag 6 mill kr. Dette er eit risikonivå som kunne vore mindre i eit implementeringsår, men med bidraget til HVL-budsjettet har det vore vanskeleg å redusere dette.

3.4 Fordeling av KD-tildelinga i 2017

Viser til vedlagte notat om endringar i finansieringssystemet i 2017.

HSH har hatt ein intern fordelingsmodell som er basert på KD sin finansieringsmodell/insentiv. All resultatbasert utteljing blir overført til den fagavdeling som har initiert inntektene. Basisinntektene blir fordelt mellom fellesadministrasjon og infrastruktur/drift og fagavdelingane basert på realbudsjettering og fagavdelingane sin del av studieplassar (fagspesifikke og strategiske/frie).

Endringane i finansieringssystemet knytt til ferdige kandidatar og bidrags- og oppdragsinntekter er ikkje tatt omsyn til i fordelinga i 2017. Hovudsakleg er det grunna i at desse indikatorane gjer utslag internt i nærregion Stord/Haugesund som mogleg vil gi andre utslag når ein får nye fagavdelingar/fakultet i ny institusjon i 2017, og fagavdelingane har heller ikkje 'innretta' seg etter desse nye indikatorane endå. Det vil også bli utarbeida ein ny intern budsjettfordelingsmodell i HVL for 2018-budsjettet.

Direktøren har derfor lagt til grunn ei tildeling basert på satsar for studiepoengproduksjon som i 2016 (der denne ikkje er redusert for å finansiere kandidatar).

Oppsummert er fordelinga gjort etter følgjande hovudprinsipp:

- *Resultatbasert utteljing utdanningsinsentiv (RBF) blir vidareført i sin heilheit til eininga som genererer inntektene/har bidrege til studiepoenga. Tildelinga blir gjort etter satsane i 2016. Internasjonalisering etter nye satsar i 2017.*
- *Resultatbasert omfordeling forskingsinsentiv (RBO) blir vidareført i sin heilheit til eininga som genererer inntektene, med unntak av den nye indikatoren i 2017 for all bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.*
- *Dei fagspesifikke studieplassane og fordeling av frie studieplassar er utgangspunktet for tildeling frå basistildelinga til fagavdelingane. Fordeling av frie/strategiske studieplassar tek utgangspunkt i studieporteføljen.*
- *For å få til auka aktivitet/finansiere nye studietilbod er det nytta noko av basisramma til å forskuttere forventa studiepoengfinansiering frå KD på desse tilboda (KD finansierer 2 år i ettertid).*
- *Tildeling til infrastruktur, fellestenester, fagadministrasjon og spesielle formål blir gjort utanom dei objektive kriterier og etter realbudsjettering.*

Vedlegg 4 a-f viser detaljert korleis KD-inntektene er fordelt til kvar fagavdeling, infrastruktur og felles budsjetteiningar i 2017, samanlikna med revidert budsjett 2016. Dette kjem også fram under omtala av den enkelte fagavdeling under.

Hovudgrepet som er gjort i den interne budsjettfordelinga for 2017 er :

- *Endringane i KD-tildelinga mellom budsjettområda er vesentleg knytt til studieporteføljen, dvs. planar om nye studietilbod og gjennomføring av eksisterande tilbod. Nye studietilbod som ikkje har fått studiepoengfinansiering frå KD endå (finansiering 2 år i ettertid) har vi brukt noko av basistildelinga til å forskuttere studiepoengfinansiering. Dette gjer at ATØM får større vekst i KD-tildeling enn dei andre fagavdelingane.*
Dersom desse studietilboda ikkje blir iverksett blir denne delen av tildelinga trekt tilbake og omdisponert.
- *2017-budsjettet har tildelingar frå 'styrets reserve/strategisk tildeling' på 4,7 mill kr.*
- *Pris- og lønnsveksttildeling frå KD er fordelt på budsjettområda unntatt ein reserve på 3 mill kr til dekking av effekten av mellomoppgjeret pr 01.05.17. Utover dette er det ingen reserver i budsjettet.*

- Ein stor del av KD-ramma ligg på felles budsjett for heile institusjonen. I denne ligg auka tildeling til stipendiatbudsjettet, lønnsreserve og auka infrastrukturkostnader.

Tabell 6 Fordeling av KD-ramme

	KD-inntekter 2017	Endring 2016-17 (budsjett)	KD-inntekter 2016*
Avdeling for lærarutdanning- og kulturfag	59 339	2 322	57 017
Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag	62 321	5 067	57 254
Avdeling for helsefag	50 066	3 060	47 006
Felles budsjett og fellestenester	165 762	-3 076	168 838
SUM	337 489	7 374	330 115

*KD-tildeling inkl.endringer i løpet av 2016 (bl.a. RNB)

Endringane mellom 2016 og 2017 for dei ulike budsjettområda er ikkje heilt reell, då vi i 2016 har hatt reserve til studieplassar på fellesbudsjett.

3.5 Forslag til satsingar i budsjettet og fordeling av styrets strategiske midlar

Budsjettforslaget følgjer opp dei områda som er trekt fram i utkast til nærområdet sine fokusområder i 2017.

Som del av budsjetttramma for 2017 foreslår direktøren at styret disponerer til strategisk prioriterte områder 4,7 mill kr.

3.5.1 Kompetanseheving

Kompetanseheving er prioritert i alle fagavdelingane. I 2016, og med heilårseffekt i 2017, er det auka tal rekrutteringsstillingar ved nærregion Stord/Haugesund, og dermed har det ikkje vore mogleg å prioritere same nivå på anna kompetanseheving (førstelektor). I 2017 er det foreslått ei tildeling på kr. 350 000 til kvar fagavdeling, tilsaman 1,05 mill kr. Tidlegare år har desse tildelingane vore på rundt 3,5 mill kr.

3.5.2 Forskings- og læringsstøtte/styrka rektorat

Det blir foreslått ei tildeling på 1,8 mill kr til forskings- og læringsstøtte som strategiske tiltak. Forskings- og læringsstøtte er ein paraply for koordinering av ulike tiltak, og er mykje meir omfattande ressursmessig enn det som kjem fram som styrets særskilte tildeling. Inn under forskings- og læringsstøtte inngår for eksempel ei fortsatt satsing på KABEL, Læringscenter med IKT-hjelp, kurstilbod mot studentar, FOU-støtte, Internasjonalt kontor og kurstilbod tilsette. Mål, tiltak og organisering av dette vil bli vurdert samla for HVL i 2017.

3.5.3 FoU-senter ALK

Direktøren foreslår å vidareføre tildelinga frå styrets strategiske midlar med kr. 0,5 mill til FoU-senteret CASE som vil kunne dekke ei halv stilling som leiar/utviklingsressurs samt noko driftsmidlar. Det er hausten 2016 tilsett ein person i 50% prosjektstilling ved senteret.

3.5.4 Maritimt senter

Direktøren foreslår å videreføre tildelinga frå styrets strategiske midlar med kr. 0,5 som vil kunne dekke ressursar primært til vidare utvikling av organiseringa av eit Maritimt senter.

3.5.5 Utvikling 5-årig lærarutdanning

Det vil bli eit stort arbeid knytt til utvikling av 5-årig lærarutdanning også i 2017 både ved Nærregion Stord/Haugesund i HVL, men også i samarbeid med andre institusjonar. Direktøren foreslår ei videreføring frå styrets reserve på kr. 0,5 mill i 2017 som ein utviklingsressurs i tillegg til prioritering i avdelinga. Denne tildelinga fell bort dersom ALK får øymerka midlar frå KD til denne satsinga.

3.5.6 Ekstra tiltak studentrekruttering

I den situasjonen vi er i no, med mange nye studieplassar, og ein ny høgskule som treng profilering, er det spesielt viktig å rekruttere inn i nye og eksisterande tilbod. Direktøren foreslår ei ekstra tildeling på kr. 300 000. Dette kjem i tillegg til den ordinære ramma på 1,2 mill kr pluss personellressursar både i fellestenestene og i fagavdelingane.

3.5.7 Rammeplanutvikling nautikk

Styret har i fleire år gitt tildeling til rammeplanutvikling i ulike studium, blant anna Nautikk. Direktøren foreslår ei siste tildeling til rammeplanarbeid innan nautikkutdanninga på kr. 90 000, jamfør tidlegare vedtak.

Ut frå dette foreslår direktøren følgjande disponering i tråd med profil og satsingar:

Tabell 7 Fordeling av styrets strategiske midlar i 2017 (heile tusen)

Prosjekt	2017 (heile 1000)
Kompetanseheving	
- ALK	350
- ATØM	350
- AHF	350
Forsknings- og læringsstøtte/styrka rektorat	1 800
FOU-senter ALK	500
Maritimt senter	500
Utvikling 5-årig lærerutdanning	500
Ekstra tiltak studentrekruttering/profilering	300
Rammeplanar/kvalitetsutvikling studier - nautikk	90
Sum disponert av styrets strategiske midlar	4 740

3.6 Kort omtale av budsjettområda

Her følgjer ei omtale av forslag til budsjett og føresetnader for fagavdelingane og felles budsjettområder.

3.6.1 Avdeling for lærarutdanning og kulturfag

Tabell 8 Inntekter ALK

Inntekter	2016 (i 1000 kr)	2017 (i 1000 kr)	Lønnseffekt 2017
KD-inntekter	57 016	59 339	
Andre inntekter	395	395	
Eksterne inntekter –sikre	11 033	12 381	8 602
Eksterne inntekter -litt usikre	1 920	1 300	1 200
Heilt usikre inntekter/risiko i budsjett	3 000	1 637	1 310
Sum	73 365	75 052	12 135

Total KD-ramme for 2017 er 2,3 mill. kr høgare enn ramma i 2016. Ein stor del av dette skuldast auka studiepoengproduksjon og nye studieplassar til PPU.

ALK har avslutta to store FoU-prosjekt i 2016. I staden har avdelinga fått store utdanningsprosjekt frå Utdanningsdirektoratet knytt til Kompetanse for Kvalitet og Arbeidsplassbasert barnehagelærarutdanning, som gir ei auke i lønnsmidlar på eksterne prosjekt i 2017 på 8,6 mill kr.

Som vist i oversikten over har avdelinga i 2017 2,9 mill. i usikre eksterne inntekter. Dei litt usikre inntektene er knytt til Kompetanse for Kvalitet hausten 2017, og Kompetanse for Mangfold heile året. Dei heilt usikre inntektene på 1,6 mill er redusert i 2017 samanlikna med 2016. Dette er eit bevisst val no fram mot fusjonen inn i nye Høgskulen på Vestlandet.

Utvikling av 5-årig lærarutdanning er tildelt 0,5 mill kr frå styrets strategiske midlar, tilsvarende 2016. Dette er tatt omsyn til i budsjett-tala for avdelinga. Det ligg derimot ei føresetnad om at avdelinga ikkje får tildelt anna øyremerka midlar frå KD til denne satsinga (Det er satt av 150 mill kr i årets statsbudsjett). Dersom ALK får ein slik øyremerka tildeling vil 0,5 mill bli omprioritert til andre formål.

På kostnadssida i budsjettet for 2017 er det lagt inn heilårseffekt på dei midlertidige stillingane som er kontraktfesta til sommaren, samt ei ny stilling innanfor pedagogikk i barnehagefeltet frå haust 2017. Det er ei særleg satsing på PPU, EVU nasjonalt innanfor grunnskulen, auka behov innanfor barnehagelærarutdanning, samt eit framtidig krav om master innan lærarutdanning som er hovudårsaka til dette. Ressursbehovet vil bli vurdert i tråd med meir detaljert ressursplanlegging i løpet av året.

ALK har i budsjettet ein høgare auke i lønskostnadar enn auke i inntekt. I tillegg har ALK lågare kompetanseheving tildelt frå styrets strategiske midlar i år enn tidlegare, og ei bevisst satsing i avdelinga på stipendiatar. Totalt sett har ALK no 8 stipendiatar og 3 postDoc-stillingar i løp i 2017, kor ALK finansierer 2 av dei innanfor det ordinære avdelingsbudsjettet. Det inneber at avdelinga i større grad enn tidlegare er avhengig av nye eksterne inntekter for å oppretthalde det nivået på anna FoU og kompetanseheving slik dei har hatt dei siste åra. Det er levert ein NFR-søknad i november 2016, samt fleire søknader under planlegging for fyrste halvdel av 2017.

Aktiviteten totalt sett er knytt til studieportefølje, bidrags- og oppdragsaktivitet, kompetanseheving og andre prioriterte områder.

Totalt sett er det budsjettert at dei totale inntektene ved ALK skal dekke 62,6 mill. kr i lønnskostnader, der 8,6 mill. kr er finansiert av eksterne prosjekt. Dette utgjør 13,7% og er ein nedgang frå 2016 på 1,2%.

3.6.2 Avdeling for tekniske, økonomiske og maritime fag

Tabell 9 Inntekter ATØM

Inntekter	2016(i 1000 kr)	2017(i 1000 kr)	Lønnseffekt 2017
KD-inntekter	57 254	62 322	0
Andre inntekter	664	480	0
Eksterne inntekter – sikre	21 867	20 982	9 573
Eksterne inntekter- litt usikre	1 000	500	350
Heilt usikre inntekter/risiko i budsjett	3 500	1 822	1 240
Sum	84 285	86 106	11 163

Total KD-ramme for 2017 er 5,1 mill. kr høgare enn i 2016. I hovudsak er dette knytt til nye studieplassar til master brannsikkerhet og vidareutdanning ingeniør, nye studier som gir auka frie studieplassar i høve til studieportefølje (blant anna ingeniørutdanning i Sunnhordland og samarbeidsmaster med Emden/Leer). I tillegg er det auke i studiepoengproduksjon.

ATØM har hatt ei reduksjon i bidrag- og oppdragsfinansiert aktivitet då det er lågare aktivitet i nokon større prosjekt samt fleire mindre NFR prosjekt vart avslutta i 2016. Lønnseffekten inn mot avdelinga er på -1 mill kr.

Det er budsjettert med 1,8 mill kr i usikre inntekter. Avdelinga jobbar kontinuerleg med å få eksternfinansierte nye prosjekt. Oppdraget for Unitar held fram i 2017. Studentane skal etter planen være ferdige hausten 2017. Prosjektet er budsjettert med eit overskot på om lag 3 mill kr i 2017, det same som for 2016. I tillegg kjem ein etterbetaling på om lag 1,3 mill kr som forventast utbetalt i byrjinga av på 2018. Denne er ikkje tatt med i berekningane ovanfor. Avdelinga forventar å få tildelt Markom2020 midlar omtrent på same nivå som i 2016.

I budsjettet for 2017 er det lagt inn fire stillingar som til dels førebels ikkje er tilsett i. Bakgrunnen for dette er eit ønske om ha eit større fagmiljø ved å nytta færre timelærere. Ein av stillingane er på nautikk og har vore budsjettert tidlegare år, men det har vore vanskeleg å finne ønska kompetanse.

Aktiviteten totalt sett er knytt til studieportefølje, bidrags- og oppdragsaktivitet, kompetanseheving og andre prioriterte områder.

Av dei totale lønnskostnadane på 67,2 mill. kr er 11,2 mill. kr dekkja av eksternfinansierte prosjekt. Dette utgjør 16,7 %.

Avdeling for helsefag (AHF)

Tabell 10 Inntekter AHF

Inntekter	2016 (i 1000 kr)	2017 (i 1000 kr)	Lønnseffekt 2017
KD-inntekter	47 006	50 066	
Andre inntekter	430	515	
Eksterne inntekter –sikre	4 164	3 843	2 125
Eksterne inntekter -litt usikre	610	561	425
Heilt usikre inntekter/risiko i budsjett	1 718	1 319	1 055
Sum	53 928	56 305	3 605

Total KD-ramme for 2017 er 3 mill kr høgare enn ramma i 2016, og i største del av dette er frå auka studiepoengproduksjon.

AHF har dei siste åra hatt eksternfinansiering på 3 stipendiatstillingar, og siste del av prosjektstøtta opphøyrer i 2016. Det er forventa at desse stipendiatane vil gje si avhandling våren 2017. Dette utgjer ei auke på kostnadsnivået for avdelinga i 2017, og redusert inntekt. Det har vore nokre avgangar i staben hausten 2016, og samstundes er det tilsett ny professor på studiestad Stord. Samla sett aukar lønskostnadane til avdelinga med 2,5 mill kr.

Høgare nivå av EVU-aktivitet generer ei auke i studentinnbetalingar, og framkjem som auke i 'andre inntekter'. *Litt usikre* inntekter gjeld det årlege anbodet til Helsedirektoratet som vert sendt tidleg 2017, med oppstart av nytt kull hausten 2017 i Tverrfagleg vidareutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (BU).

Dei *heilt usikre* inntektene i budsjett 2017 er 1,3 mill kr. Lønnseffekt av dette er rekna til 1,05 mill kr og utgjer avdelinga sin risiko i høve til budsjetterte kostnader. Avdelinga har framleis utfordringar med å hente inn eksterne midlar, og det er i hovudsak interne overføringar i høve oppstart nye EVU-ar (revidert budsjett) frå institusjon som har dekkja opp for fråvær av usikre inntekter i 2016.

AHF har igjennom FOUSAM-samarbeidet hausten 2016 sendt søknad om prosjektstøtte til Recovery College (HELSEVEL program i NFR). Her er ein i konkurranse med 57 andre søkjarar.

Dei siste åra har avdelinga prioritert stor ressursbruk mot auke av førstekompetanse, og dette er i hovudsak finansiert over KD-finansiering (interne midlar og kompetanseheving frå styrets strategiske midlar).

Aktiviteten totalt sett er knytt til studieportefølje, bidrags- og oppdragsaktivitet, kompetanseheving og andre prioriterte områder.

Dei totale inntektene er planlagt å dekke 50,2 mill kr av avdelinga sine lønnskostnader. 3,6 mill kr er budsjettert lønn finansiert av eksterne inntekter, og dette utgjer 7,2 %.

3.7 Felles budsjettområde

Tabell 11 Inntekter fellesområde

Inntekter	2016 (i 1000 kr)	2017 (i 1000 kr)
<i>KD-inntekter</i>	170 354	165 762
<i>Andre inntekter</i>	3 496	2 099
<i>Eksterne prosjekt (sikre og litt usikre inntekter)</i>	4 500	2 500
<i>Svært usikre inntekter</i>		
SUM	177 250	170 360

'Andre inntekter' er budsjettert med om lag 2,1 mill kr, her er blant anna studentavgift, kopieringsinntekt og noko husleige/framleige lokalar. Biblioteket har også avtale med Helse Fonna om utleige av bibliotektenester, og inntekt frå dette framkjem her.

I 'eksterne prosjekt' er det lagt til grunn ei inntekt (overhead) på 2,5 mill kr frå fagavdelingane sine bidrags- og oppdragsprosjekt til å dekke prosjekta sine kostnader knytt til infrastruktur og fellesfunksjonar.

Det ligg ein risiko i budsjettet på 1,5 mill kr, som er knytt til kostnadsreduksjon frå felles HVL-budsjett.

Talbudsjett for den delen av nærregion Stord/Haugesund som ikkje er knytt til ei fagavdeling, går fram av vedlegg 4e-f. I *faglege fellestenester* legg vi bibliotek, utdanningssenter (inkludert EVU-støtte, internasjonalisering og studentrådgjevar) og FOU-administrasjon. Direktør, sekretariat, kvalitetskoordinator, personalavdeling og økonomi- og verksemdstyring, høyrer til under *administrative fellestenester*.

I infrastruktur legg vi IT-infrastruktur, drift, utstyr, vedlikehald og mindre utvikling av bygningsmassen. Her er det avsett 2,8 mill kr til investeringar og oppgraderingar. Dette er om lag 1,5 mill kr lågare enn innmelde behov, direktør for nærregion Stord/Haugesund avklarar prioriteringane.

Det kan trekkast fram følgjande endringar i felles budsjett som er direkte knytt mot fagavdelingane:

- Utstyr: undervisningsutstyr og anna utstyr - ei ramme på 1,5 mill kr
- Stipendiatbudsjett: budsjetterte kostnader er auka med om lag 1,3 mill kr frå 2016
- Ein del av tildelingane gjennom styrets reserve: kompetanseheving (1,05 mill kr), senter-utvikling, fagutvikling, forskings- og læringsstøtte.
- Lønsreserve på 3 mill kr for å dekke lønsoppgjær i 2017
- Viserektor 50% stilling fram til 31.07.17

Det er i 2017 forventa auke i kostnadar som følgje av:

- Heilsårseffekt på husleige som følgje av parkeringsplass Rommetveit og renovering gymsal.
- Husleige Haraldsgata 75
- Auke i driftskostnadar (reinhold, materiell, tilsynsvaktar, straumutgifter mv) som følgje av nye kontorlokalar i Haugesund (Sørhauggata 100 og Haraldsgata 75)
- Auke i Uninett-kostnadar (leverandør nett og nettenester til UH-sektoren): Digital eksamen, LMS, Plagiatkontroll.
- Forventning om høgare kraft/straumprisar vinteren 2017

- Auke i kommisjonskostnadar/bedømmelseskomitè
- Kostnad til eksamensvaktar aukar i tråd med høgare aktivitet (0,5 mill kr)
- Innleige av arbeidskraft på IT-avdeling og Utdanningssenter for å frigjere ressursar til fusjonsarbeid (forventa dekkja over HVL-budsjett)

Studentparlamentet har søkt om driftstilskot på kr. 310 000, som er på same nivå som tidlegare år. I tillegg kjem honorar til leiar og nestleiar og stillingsressurs som organisasjonssekretær. Direktøren tilrår tildeling i tråd med søknad, men må avklarast i tråd med status for ny organisering av studentdemokratiet.

3.7.1 Utstyrbevilgning 2017

Som nemnt over er det i budsjettet satt av 1,5 mill til undervisnings- og forskingsutstyr i 2017. På bakgrunn av innmeldte behov og fagavdelingane sine eigne moglegheiter til å prioritere utstyr, er det lagt til grunn følgjande fordeling:

Tabell 12: Fordeling av midlar til undervisnings- og forskingsutstyr 2017 (i 1000)

Utstyr	2017 (i 1000 kr)
ALK	300
ATØM	350
AHF	650
Felles utstyr	200
Sum	1 500

ATØM har moglegheit til å nytte opptil kr. 400 000 av prosjektmidlar og tidlegare vedtak om disponering av verksemdskapital til utstyr no i 2016/17. Utstyrtildelinga over har derfor tatt omsyn til dette for 2017.

AHF har siste del av ein plan for utstyrsinvestering på sjukepleie-laboratoriene no i 2017.

I felles utstyr er det inkludert ei ramme på kr 40 000 som skal betalast inn til brukarutstyr til treningssentra både på Stord og i Haugesund. Dette er ei kostnad som ikkje oppstår kvart år, men det er forventa at det er naudsynt med ei innbetaling i 2017.

På bakgrunn av saksframlegget legg direktør fram forslag til fokusområder, studieportefølje og budsjett for nærregion Stord/Haugesund i Høgskolen på Vestlandet for 2017.

4 Tilråding :

Innstilling til interrimstyret

- 1. Fokusområda som driftsstyret for nærregion Stord/Haugesund har foreslått i driftsstyresak 61/16, oppsummert på s.2 i saksframlegget, blir ein del av HVL sin årsplan for 2017.**
- 2. Studieporteføljen for studieåret 2017/18 for nærregion Stord/Haugesund blir vedteken, jfr vedlegg 3 a-c til driftsstyresak 61/16.**
- 3. Budsjett 2017 for nærregion Stord/Haugesund blir vedteken i samsvar med driftsstyresak 61/16 og vedlegg 4a-c.**
- 4. Fullmakt til å disponera budsjettet for 2017 blir gjeven i eit samla delegasjonsreglement for HVL.**

Tage Båtsvik
Direktør

Sakshandsamar
Karianne Bergheim**Saksgang:**

Saksnr.	Saksgang	Møtedato
64/16	Høgskulestyret	10.11.2016

BUDSJETT 2017 FOR HØGSKULEN I SOGN OG FJORDANE**Framlegg til vedtak:**

Med atterhald om endringar i føresetnader i tildelingsbrevet frå Kunnskapsdepartementet, fastset styret slike hovudrammer for budsjettet 2017:

Hovudramme budsjett 2017	tusen kroner
Avdeling for helsefag	41 344
Avdeling for ingeniør- og naturfag	28 216
Avdeling for lærarutdanning og idrett	70 839
Avdeling for samfunnsfag	54 779
Fellestenester	202 082
Sum	397 260

1. Rektor får fullmakt til å disponere midlane innanfor dei hovudmål som ligg til grunn for budsjettframlegget for 2017. Styret føreset at rektor gjev underordna leiarar fullmakt til å disponere budsjettet for sine einingar innanfor gjeldande strategi og handlingsplanar.
2. Ny budsjettmodell blir fasa gradvis inn. Endring i budsjettildeling som følgje av ny budsjettfordelingsmodell får 33% effekt i 2017.
3. Eit eventuelt overskot i 2016 skal disponerast til bygg (ombygging Fossbygget og opparbeiding av plass utanfor Gymnasbygget) og eventuelt handlingsplanar for fou og utdanning for dei tiltaka som er sett i gang allereie.

Saksvedlegg:

Innspel frå avdelingane
Budsjett for 2017 - Høgskulen i Sogn og Fjordane

Saksframstilling**1. Innleiing**

- Saka har som føremål å greie ut om dei økonomiske føresetnadane som er gitt i framlegget til statsbudsjettet for 2017 frå regjeringa.

- Gjere greie for nokre av prinsippa som interimstyret for Høgskulen på Vestlandet (HVL) har vedtatt om fordeling av budsjetttramme innanfor fire budsjettområde.
- Framlegg til budsjett 2017 for budsjettområde for Høgskulen i Sogn og Fjordane.

Saka blir utarbeidd med utgangspunkt i:

Stortingsproposisjon nr 1 S (2016-2017) Statsbudsjett 2017

Høgskulen på Vestlandet, styresak 021/16 Budsjett 2017 – statsbudsjett, førebelse rammer, føringar

Høgskulen i Sogn og Fjordane, styresak 54/16 Ny budsjettmodell 2017

2. Budsjetttramme 2017 for Høgskulen på Vestlandet

Tabellen syner framlegget til Statsbudsjett 2017 for HVL:

Budsjetttramme 2016	Summen av tildeling for HiB, HSH og HiSF		1 702 196
Konsekvensjusteringar	Nye studieplassar i 2014	2 070	
	Nye studieplassar i 2015	7 379	
	Nye studieplassar i 2016	3 750	
	Nye rekrutteringsstillingar i 2016	18 704	
	Reduksjon som følgje av tiltak for å redusera byråkrati i og effektivisera offentleg sektor.	-8 586	23 317
Pris og lønnsjustering			33 851
Nye rekrutteringsstillingar	Åtte nye rekrutteringsstillingar		3 205
Andre endringar	Auke som følgje av nye studieplassar i RNB 2016	10 998	
	Reduksjon som følgje av gevinst ved overgangen til digital post.	-701	10 297
Uttrekk som følgje av endringar i finansieringssystemet			-518 155
Utteljing som følgje av endringar i finansieringssystemet			535 724
Budsjetttramme 2017			1 790 434

tal i tusen kr

I statsbudsjettet for 2017 er det foreslått ei samla tildeling til Høgskulen på Vestlandet på 1,79 milliardar kroner. Det er ei auke på 88 mill kr frå 2016 og ein realvekst på 2,6 prosent inkludert effektiviseringskutta.

Veksten i budsjettet skuldast tildeling av stipendiatstillingar, heilårseffekt av stipendiatstillingar tildelt i 2016, opptrappinga av tidlegare tildelte studieplassar og auka resultatdeling som følgje av positiv utvikling på resultatindikatorane. KD innfører nytt finansieringssystem i 2017, konsekvensar og utslag for HVL er presentert under punkt 6 Nytt finansieringssystem frå Kunnskapsdepartementet.

Enkeltelement i tildelinga

HVL er tildelt 8 nye rekrutteringsstillingar i 2017. Stillingane er øyremerka realfag/teknologi og profesjonsfag. Rekrutteringsstillingane får ein tredel budsjettverknad i 2017 og heil budsjettverknad frå og med 2018. I tillegg har tildelte rekrutteringsstillingar i 2016 fått budsjettmessig heilårseffekt. Dette gir ei total auke i 2017 på 21,9 mill kr.

Vidare opptrapping av studieplassar der tildelinga har starta i 2014-16 utgjer ei total auke i tildelinga i 2017 på 26,1 mill kr. Opptrapping av studieplassar tildelt i revidert nasjonalbudsjett for 2016 utgjer av dette 11 mill kr. HVL er ikkje tildelt nye studieplassar i 2017, der finansieringa starta opp i 2017.

Det er tildelt pris- og lønnsvekst på 2,8%.

Generelle kutt i sektoren gir effekt for HVL med -8,6 mill kr som følge av tiltak for å redusere byråkrati i og effektivisere offentlig sektor, og -0,7 mill kr som følge av gevinstar ved overgang til digital post. HVL er ikkje tildelt øyremarka midlar til bygg eller utstyr gjennom statsbudsjettet.

HVL er tildelt 11 mill i SAKS-midlar hausten 2016. SAKS-midlar for 2017 er ikkje inkludert i dei tala som er presentert i statsbudsjettet. Det er avsett 150 mill kr som blir fordelt i 2017.

I tillegg er det forventat at HVL vil få midlar til innføring av femårig grunnskolelærerutdanning, ei satsing som totalt i sektoren har fått 150 mill kroner i statsbudsjettet. Dette blir og fordelt i 2017.

3. Føresetnader knytt til driftsstyra si handsaming av budsjett 2017

Innanfor KD-ramma, men korrigert for felleskostnader til HVL, er driftsstyra delegert å handsame budsjettområda for dagens institusjonar. I realiteten innstiller vi overfor interimsstyret. Det er interimsstyret som fattar endeleg vedtak i desember 2016.

Interimsstyret legg til grunn følgjande for handsaminga i driftsstyrene :

- I 2017 legg ein i hovudsak til grunn ei vidareføring av dei satsingane som kvar av institusjonane har sett i gang. Dersom institusjonsrammene ikkje tillet dette må det inn i totalvurderinga til interimsstyret si budsjetthandsaming 22. desember.
- Det må ikkje leggst til vesentlege nye bindingar for 2017/18 og framover.
- I saksframlegget/vedtaket til driftsstyra skal det koma tydeleg fram kva satsingar og prioriteringar som ligg til grunn for budsjettforslaget – slik at interimsstyret kan ta stilling til dette.
- I saksframlegget/vedtaket skal det også koma klart fram kva nye lønnsforplikingar og andre bindingar som ligg i forslaget – slik at interimsstyret kan ta stilling til dette.
- Eventuelle forslag til bruk av avsetjingar og verksemdskapital må koma klart fram av saksframlegget/vedtaket – slik at interimsstyret kan ta stilling til dette.

Interimsstyret føreset at bidrag frå institusjonsrammene til felles budsjett ikkje blir høgare enn det som er lagt til grunn i denne saka. Konkret arbeid med fellesbudsjettet vil vise om ein eventuelt kan ha eit reelt mindre uttrekk frå institusjonsbudsjetta.

4. Fordeling på dagens institusjonar

Høgskulen på Vestlandet si budsjetttramme er i statsbudsjettet presentert som ei felles ramme. Ettersom interimsstyret for HVL har bestemt at vi for 2017 budsjetterer på fire budsjettområde. Eit fellesnivå for HVL og tre områder med dagens institusjonar. Vi har difor fått tilgang på dokumentasjonen til KD der budsjetttramma er fordelt. Dei vesentlege årsakene til ulik tildeling/vekst til institusjonane er knytt til opptrapping av tidlegare tildelte studieplassar og stipendiatstillingar.

	Saldert budsjett 2016	Totalt budsjettforslag 2017	Endring i kr	% endring
Høgskolen i Bergen	997 514	1 049 163	51 649	5,18
Høgskulen i Sogn og Fjordane	378 186	390 576	12 390	3,28
Høgskolen Stord/Haugesund	326 495	347 489	20 994	6,43
Rekrutteringsstillingar (institusjonsuavhengig)		3 205	3 205	
Samla for Høgskulen på Vestlandet	1 702 196	1 790 434	88 238	5,18

tal i tusen kr

Det er foreslått at eit felles HVL-budsjettet omhandlar desse delane :

- 1) Til dømes institusjonskostnader knytt til Høgskulestyret, nemnder, råd og utval på institusjonsnivå, studentombod, rektor og rektorat, hovudtillitsvalde/verneombod, fusjonssekretariatet og leiarstruktur på institusjonsnivå i 2017. Det er gjort eit grovt anslag på desse kostandane til 27 mill kr.

- 2) Strategiske satsingar og direkte fusjonskostnader knytt til dømes kompetanseheving, infrastruktur, systemstøtte, konsulentbistand, samlingar på tvers av einingar og geografi for utvikling, implementering og kulturbygging. Finansiering om lag 22 mill. kr.
- 3) Fellesbudsjett for enkelte kostnader/aktivitetsområder der dette er hensiktsmessig, for eksempel lisensar. Stipulert til 24 mill. kr.

Det er vedtatt at finansieringa av fellesbudsjettet blir gjort i høve til KD-ramma for dagens institusjonar. Fellesbudsjettet på 50 mill kr skal dekkast i høve til KD-inntekt og skal fordelast slik:

HiB 29 mill kr
 HiSF 11 mill kr
 HSH 10 mill kr

Budsjettramme for dei fire budsjettområda er vedtatt slik:

	Løyving 2017	Bidrag til fellesbudsjett HVL	Budsjettramme 2017
Høgskolen i Bergen	1 049 163	29 000	1 020 163
Høgskulen i Sogn og Fjordane	390 576	11 000	379 576
Høgskolen Stord/Haugesund	347 489	10 000	337 489
Fellesbudsjett inkl SAKS-midlar og rekrutteringsstillingar	3 205	23 000	76 205
Samla for Høgskulen på Vestlandet	1 790 434	73 000	1 813 434

HiSF si ramma på 391 mill tilsvarer ein auke på 3,3% i forhold til 2016. Dette gir ein realauke på ca 1,0%.

Auken i budsjettet utover prisjusteringa skuldast verknaden av allereie tildelte studieplasser (kr 1,9 mill.) og fordeling av rekrutteringsstillingar til grunnskulelæruddanning som vart gjeve i revidert statsbudsjett for 2016 (kr 3,5 mill.). Det ligg også inne ein reduksjon i budsjettet som følgje av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma. Dette utgjer kr 2,0 mill. I tillegg er det lagt inn ein reduksjon på kr 0,2 mill. som følgje av vinster ved digital post.

Følgjande studieplassar er under opptrapping:

- 20 plassar til bachelorutdanning i energi, elkraft og miljø
- 10 plassar til PPU
- 10 plassar tildelte våren 2016 disponert til masterutdanninga i Climate Change Management.

5. Bidrag til fellesbudsjett for HVL

Interimsstyret har føresett at HiSF bidreg med 11 mill frå institusjonsrammene til felles budsjett for HVL. Fellesbudsjettet er ikkje ferdig, så alle detaljane rundt dette er ikkje avklart. Ein del kostnader som HiSF har hatt vil for 2017 bli belasta fellesbudsjettet. Dette gjeld følgjande område:

- Høgskulestyret - alle kostnader til høgskulestyret – styrehonorar, reise, seminar etc.
- Drift av klagenemnd - Faktiske utbetalingar knytt til klagenemnd inkl. advokatbistand.
- Drift av skikkanemnd - Faktiske utbetalingar knytt til skikkanemnd inkl. advokatbistand.
- Sekretariat høgskulestyret eller rektoratstøtte - 70% stilling.
- Prosjektleiingar/ delprosjektleiingar - 80% stilling.
- Rektoratet / midlertidig leing

- Diverse

Samla innsparingar for HiSF er stipulert til kr. 5,5 mill. I budsjettet til HiSF er det no lagt inn ein ekstra kostnad til HVL sitt fellesbudsjettet på 5,5 mill. Kostnadene nemnd over, som er stipulert til kr 5,5 mill, ligg fortsatt i budsjettet til HiSF.

6. Nytt finansieringssystem frå Kunnskapsdepartementet

Det har vore knytt spenning til korleis Kunnskapsdepartementet ville innrette og implementere nytt finansieringssystem i UH-sektoren. Elementa i finansieringssystemet har vore kjent ei stund. Hovudinnretninga av finansieringssystemet blir ført vidare. Finansieringssystemet skal framleis vere samansett av ein basisdel og ein resultatbasert del, men med justeringar av dei resultatbaserte indikatorane. Den resultatbaserte delen blir slik i 2017:

- Indikatoren for tal på studiepoeng blir ført vidare, men delar av den blir overført til ein ny resultatindikator.
- Det blir innført ein indikator for tal på kandidatar. Midlane til denne blir henta frå studiepoengindikatoren.
- Insentivet for utveksling blir ført vidare, og med særleg vekt på utveksling gjennom Erasmus+-programmet.
- Doktorgradsinsentivet får open budsjетtramme. Dette betyr at kvar institusjon får utteljing basert på sine resultat, uavhengig av resultata til dei andre institusjonane. Tidlegare var budsjетtramma lukka. Då var det ein pott som skulle fordelast mellom institusjonane, og då var det resultat i forhold til dei andre institusjonane som avgjorde kor stor del av potten ein fekk.
- Det blir innført eit insentiv for BOA med lukka budsjетtramme. Desse midlane vert overført frå basisdelen til resultatdelen, totalt kr 300 mill. i sektoren.
- Insentivet for EU-inntekter blir styrka ved å omfatte alle EU-inntekter og ved å auke den lukka budsjетtramma.
- Insentivet for inntekter frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond blir ført vidare, men med reduksjon i den lukka budsjетtramma.
- Insentivet for vitenskapleg publisering blir ført vidare, med endring i berekningsmåten.

Det er ikkje gjort endringar i kategoriinndelinga samanlikna med tidlegare finansieringssystem.

Indikatorar med open budsjетtramme

Indikatorar	Satsar i kroner					
	A	B	C	D	E	F
Studiepoeng ¹	126 000	96 000	64 000	47 000	38 000	32 000
Kandidatar	95 000	72 000	48 000	36 000	29 000	24 000
Kandidatar på integrerte mastergradar og fem og seksårige utdanningar	190 000	144 000	96 000	72 000	58 000	48 000
Doktorgradskandidatar						367 000
Studentutveksling						10 000
Utreisande studentar på Erasmus*						15 000

¹ Ved oppretting, flytting eller nedlegging av studieplassar vil departementet legge til grunn dei gjeldande, prisjusterte satsane i basisdelen.

Indikatorar med lukka budsjetttramme

Indikatorar	Satsar
Publiseringspoeng	25 550
Inntekter frå EU	1,374
Inntekter frå Forskringsrådet og regionale forskingsfond	0,120
Inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd (BOA)	0,102

Konsekvensar av nytt finansieringssystem for HVL

Effekten av endringane i finansieringssystemet isolert for HVL blir – 18,8 mill. kr. I 2017 er halve effekten kompensert i tildelinga.

Ein vesentleg del av reduksjonen kan forklarast av at BOA er kome inn som ny resultatindikator. Kr 300 mill. av den totale basisløyvinga i sektoren er gjort om til resultatbasert utteljing der BOA-inntekter er resultatindikator. HVL blir trekt kr 16,7 mill. i basis, og får att kr 8,9 mill. gjennom resultatbasert utteljing. Denne omlegginga forklarar difor $16,7 - 8,9 = \text{kr } 7,8$ mill.

Den største endringa (målt i kroner) i finansieringssystemet er at kandidatar er kome inn som resultatindikator. Denne indikatoren fordeler kr 1,6 mrd til institusjonane. Utteljing for studiepoengproduksjon har gått tilsvarande ned. Utan at det er gjort noko grundig analyse av dette, så kan det difor sjå ut som det har slått negativt ut for HVL at kandidatproduksjon er kome med som resultatindikator.

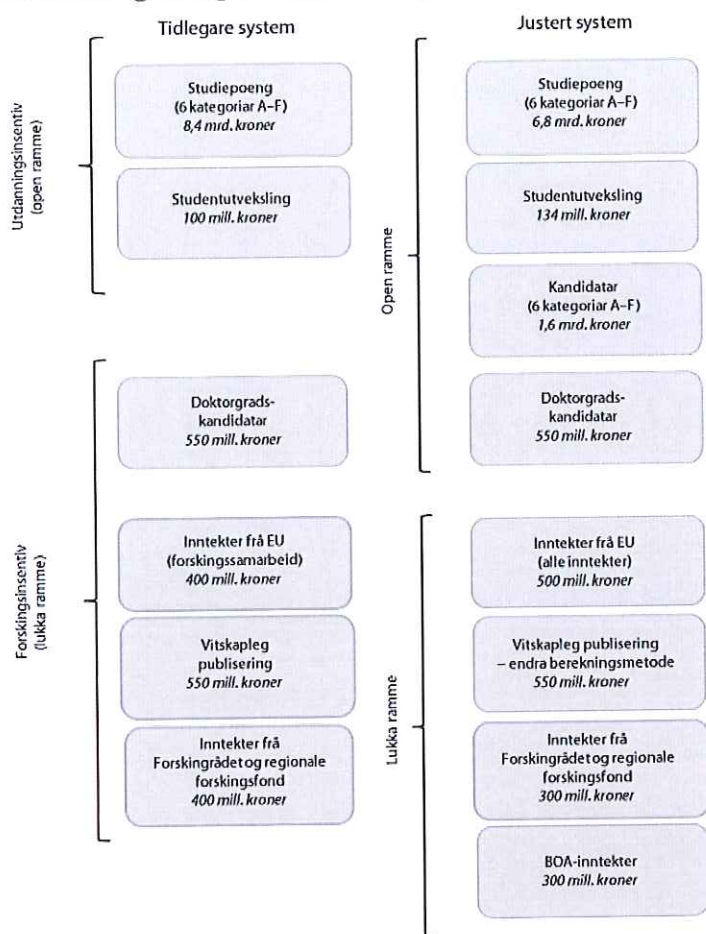
Sjølv om effekten av det nye finansieringssystemet er negativ for HVL, får me likevel ein auke i den resultatbaserte tildelinga på 17,5 mill. kr. Dette skuldast hovudsakleg at det er lagt inn ein del av pris- og lønsveksten i satsane i resultatdelen og at me har hatt auka studiepoengproduksjon.

Innføring av nytt finansieringssystem

KD har vurdert å innføre endringane i finansieringssystemet med uendra budsjetttrammer for 2017 for kvar institusjon. Då hadde dei institusjonane som får meir resultatbasert utteljing fått tilsvarande mindre i basis. Men med ei slik innføring ville ikkje institusjonar med gode resultat i 2017 få utteljing for dette. Difor har KD valt å innføre endringane i finansieringssystemet med budsjettverknad i 2017.

Dette gjev ei omfordeling av kr 180 mill. mellom institusjonane. Regjeringa meiner dette er ei for stor omfordeling på eitt år, og vil difor fase inn endringane over to år for kvar institusjon. KD foreslår difor å halvere budsjetteffekten av nytt finansieringssystem i 2017. Budsjetteffektane får full verknad i 2018. Effekten av endringane i finansieringssystemet blir difor -9,4 mill for HVL i 2017 (og hadde vore 18,8 mill med full effekt).

Samanlikning tidlegare og justert system

Figur 13.1 Oversikt over resultatindikatorar i finansieringssystemet

7. Fordeling av avdelingsbudsjett med ny budsjettfordelingsmodell ved HiSF

I styremøtet 29.09.016 vart det vedteke ny budsjettfordelingsmodell som skulle nyttast til å fordele budsjettet for 2017. Modellen er basert på finansieringssystemet i sektoren. Framlegg til statsbudsjett for 2017 har blitt lagt fram etter dette styremøtet. I statsbudsjettet er det kome nokre endringar i finansieringssystemet som ein lyt ta stilling til når ein har ein intern budsjettfordelingsmodell som baserer seg på finansieringssystemet i sektoren. Desse er beskrive i under punkt 6 Nytt finansieringssystem frå Kunnskapsdepartementet

Korleis desse endringane er vurdert i høve til den nye budsjettfordelingsmodellen for HiSF

Dei to nye resultatindikatorane – kandidatar og BOA-inntekter.

I ein budsjettfordelingsmodell som er basert på finansieringssystemet i sektoren er det rimeleg å inkludere alle indikatorane som er ein del av finansieringssystemet. Desse to nye indikatorane er likevel ikkje innarbeidd i den nye modellen. Årsaken til dette er at modellen ikkje blir gitt full effekt i 2017. I tillegg er ikkje statsbudsjettet for 2017 endeleg vedteke, så det kan kome endringar her.

Budsjettet til HiSF for 2017 blir difor basert på budsjettfordelingsmodellen slik den vart vedteken av styret 29.09.2016. Om budsjettfordelingsmodellen til HiSF skal nyttast vidare i den nye høgskulen, vil det vere naturleg å vurdere å ta med dei nye resultatindikatorane i budsjettfordelinga.

Sidan delar av studiepoengindikatoren no er gjort om til ein kandidatindikator, så betyr det at satsane for studiepoengproduksjon ikkje lenger utgjer 40% av ein fullfinansiert studieplass. For å behalde 60 – 40-forholdet mellom basis og resultat i modellen er det teke utgangspunkt i satsane for studiepoengproduksjon og berekna basissatsar som gir eit 60 – 40-forhold mellom basis og resultat.

Døme: I 2017 er satsen for studiepoengproduksjon i kategori D kr 47 000. Basissatsen er berekna slik: kr 47 000 / 0,4 * 0,6 = 70 500.

Budsjettfordelingsmodellen har difor same forhold mellom resultat og basis som det nye finansieringssystemet, sjølv om ikkje kandidatar er inkludert i modellen.

Budsjetta til fagavdelingane for 2017

Utgangspunktet for budsjettet til fagavdelingane for 2017 er at dei får ei totalramme som er på nivå med 2016-budsjettet. Så er det lagt til finansiering av ei ny utdanning (Master in Climate Change Management). Tabellen under viser korleis budsjetta til avdelingane blir med den nye budsjettfordelingsmodellen og med dei satsane som gjeld for 2017.

Avdeling	Fagaktivitetar	Internasjonalisering	Forskning	Administrasjon	Tillitsvern	2017-budsjett	2016-budsjett + auke nye studietilbod		Differanse
							2016-budsjett	Differanse	
AHF	29 958 342	120 000	535 132	7 312 171	189 370	38 115 015	42 208 475	-4 093 460	
AIN	22 943 857	260 000	913 285	3 989 492	78 074	28 184 708	28 231 619	-46 911	
ALI	57 684 639	300 000	1 733 483	9 006 121	736 969	69 461 212	71 527 575	-2 066 363	
ASF	48 670 919	175 000	1 428 409	8 264 633	78 074	58 617 034	52 410 300	6 206 734	
Sum	159 257 756	855 000	4 610 309	28 572 417	1 082 487	194 377 969	194 377 969	0	

Tabellen over viser budsjetta til avdelingane totalt sett. Det er kolonnene Fagaktivitetar, Internasjonalisering og Forsking som blir fordelt gjennom budsjettfordelingsmodellen som vart vedteken 29.09.2016. Ressursar til administrasjon og tillitsvern blir budsjettert på bakgrunn av tildelte stillingar og kven som har dei aktuelle tillitsverva. Tabellen samanliknar 2017-budsjettet med 2016-budsjettet gitt at modellen har full effekt. Det er vedteke at modellen skal fasast inn gradvis for å hindre for store omfordelingar frå det eine året til det andre.

Tabellen under viser korleis effektane blir for avdelingane om ein gir modellen redusert effekt:

Avdeling	100% effekt	50% effekt	33% effekt	25% effekt
AHF	-4 093 460	-2 046 730	-1 364 487	-1 023 365
AIN	-46 911	-23 455	-15 637	-11 728
ALI	-2 066 363	-1 033 182	-688 788	-516 591
ASF	6 206 734	3 103 367	2 068 911	1 551 684

Det som ligg til grunn for det budsjettet som er presentert i denne saka er at modellen er gitt 33% effekt. Budsjetta til fagavdelingane for 2017 blir då slik:

Budsjettverknad 33%	kroner
Avdeling for helsefag	40 843 988
Avdeling for ingeniør- og naturfag	28 215 982
Avdeling for lærarutdanning og idrett	70 838 787
Avdeling for samfunnsfag	54 479 211
Sum	194 377 969

I tillegg til det som går fram av tabellen over får ASF kr 300 000 til å dekkja auka praksiskostnader ved IBSV. Dette får dei sidan den nye budsjettfordelingsmodellen ikkje blir gitt full effekt.

Også AHF får eit tillegg på kr 500 000 som kompensasjon for at den nye budsjettfordelingsmodellen medfører redusert budsjettildeling.

8. Budsjetterte inntekter 2017

Løyving i Statsbudsjettet 2017	390 576
Fordring HiSF Oppdrag (studiepoengløyving)	-2 016
Inntekter frå andre høgskular og universitet	1 700
Dekningsbidrag	6 000
Materialpengar	1000
Samla inntekter 2017	397 260

Løyvinga i Statsbudsjettet 2017 er i samsvar tildeling, etter fordeling mellom institusjonane, i framlagt budsjett av 7.oktober 2016.

Fordring HiSF Oppdrag er studiepoengløyving som er opparbeid i 2015 og inntektsført dette året for å avslutta utdanningsprosjekta. Sidan vi først får løyvinga to år etter at vi rapporterer avlagt studiepoeng må vi redusere løyvinga for det vi har forskotert av inntekter.

Inntekter frå andre høgskular og universitet er overførte inntekter frå andre høgskular og universitet for studiepoengproduksjon der vi har samarbeid om masterstudium.

Dekningsbidrag og eigenfinansiering frå bidrags- og oppdragsverksemda (BOA) skal synleggjerast i budsjett og rekneskap. Vi har dei siste år auka inntektene frå BOA verksemda og vi har difor auka dekningsbidrags inntekter for 2017 med 1,3 mill. Det er også budsjettert med 1,7 mill. i inntekter frå andre høgskular og universitet. Denne posten var ikkje med i budsjettet i 2016.

På grunn av auka budsjetterte inntekter frå dekningsbidrag og inntekter frå andre høgskular og universitet har andre inntekter auka frå 3,3 mill. i 2016 til 6,7 mill. i 2017.

Materialpengar som er inntekter frå studentar for å dekke kopiering, er vidareført frå 2016.

9. Fellestenester og andre løyvingar

Tildeling einingane	tusen kr
Institusjonsnivå HiSF	20 579
Seksjon for utdanning	23 793
IT	18 502
HiSF Oppdrag	2 349
Seksjon for personal og økonomi	101 816
Seksjon for fou	25 386
BIB	9 657
Fellestenester og institusjonsnivå	202 082

Lønskostnader

Personalkostnadene til fellestenestene ligg i utgangpunktet inne med same tal stillingar som tidlegare. Dette på tross av at vi veit ein nokre stillingar vil bli dekkja av fellesbudsjettet for HVL, men det er enno usikkert kven og kor mange dette gjeld. Av dei 11 mill. kr vi skal dekke av fellesbudsjettet til HVL har vi sagt at vi legg inn ein kostand på 5,5 mill. i budsjettet vårt, dei resterande 5,5 mill. vil kome til reduksjon i vårt budsjett.

Stillingsramma til undervisning og forskning blir berekna i ny ressursfordelingsmodellen. Lønnskostnader til administrativt personale på fagavdelingane er vidareført som tidlegare og er inkludert i deira tildeling.

Lønnskostnader til administrativ personale i fellestene utgjer 78,7 mill. som er ei vidareføring av stillingsramma frå 2016. Samanliknar vi budsjettet for 2016 med framlegg til budsjett 2017 er det ein auke på 3,2 mill.

Endring i lønnskostnader til fellestener 2017	tusen kr
Budsjett 2016	75 419
Budsjett 2017	78 669
Auke	3 250

Husleige og energi

Oversikt over endring i husleige og energi i høve til budsjett 2016:

Endring husleige 2017	tusen kr
Budsjett 2016	64 287
Budsjett 2017	65 971
Auke	1 684

Endring energi 2017	tusen kr
Budsjett 2016	5 400
Budsjett 2017	5 508
Auke	108

Husleigekostnadene er auka i høve endringane i husleigekontraktane frå 2016 til 2017 og viser ein auke i leigekostandane på 1,7 mill. Energikostnadene er forventa å bli på same nivå som budsjettet i 2016, men vi har lagt inn ein forventa prisauke.

Diverse løyvingar

Løyvingar som bør halde fram i 2017 og føreslegne nye tiltak:

Diverse løyvingar	Løyving 2016	Løyving 2017
Eigendel FOU-prosjekt (bud 5046)	1 000	1 000
Ein ekstra stilling til lærling IT		275
0,5 stilling ekstra til biblioteket	0	335
Studiekvalitet		1 000
Digital kompetanse	500	500
Leiarutvikling (prosjekt 88416)	200	
Midlar biblioteket	200	200
Tilbod til studentar med lese og skrivevanskar	100	100
Fagleg oppdatering fellesadministrasjon	400	
Estetisk utval, kjøp kunst	50	50
Auke dekking praksis IBSV	1 000	300
Kompensasjon ny budsjettfordelingsmodell AHF		500
Fordeling av strategiske midlar styrevedtak av 04.02.16:		
Tilbakeføring avd etter redusert adm tid	1 532	
Handlingsplan for utdanning	1 000	600
Handlingsplan for fou	5 068	3 676
Diverse reserver (prosjekt 88414)	1 200	1 000
Diverse løyvingar	12 250	9 536

Interimstyret har gitt tydeleg føringar på at vi ikkje kan ha strategisk satsing som gir nye bindingar i framtida og at det må kome klart fram om vi har nye lønnsforpliktingar.

I budsjettframlegget ligg det inne ei auke på ei 50% stilling til biblioteket og auke av ein lærlingstilling til IT. Det kan sjå ut som det er ei auke pr kr 1 mill. til studiekvalitet, men dette var utegløynt i fjorårets budsjett.

Andre endringar frå budsjettet 2016 til 2017 er reduksjonar til handlingsplan for fou, handlingsplan for utdanning, dekking av praksisplassar IBSV og kompensasjon for ny budsjettfordelingsmodell til AHF som er dei største postane.

Fou-verkemidla som fou-stipend, forskingsprogram, utviklingsmidlar og fond for infrastruktur og Open Access-publisering vil halde fram på same nivå i 2017 med dette budsjettforslaget, medan tiltaka i handlingplan for fou med å auke talet på stipendiatar, fou-stipend, eigne internasjonaliseringsstipend og ekstra fou-støtte vil bli vidareført i redusert omfang.

Avdelingane og seksjonane har spelt inn ønskje om midlar til svært mange tiltak som vi ikkje har funne plass til i budsjettet, viser til vedlagt liste.

10. Oppsummering budsjett 2017

I tidlegare budsjettframlegg har vi presentert langtidsprognose og strategiske prioriteringar for høgskulen. Frå 2017 er vi Høgskulen for Vestlandet og ei langtidsprognose må utarbeidast felles for HVL. Det er og tydelege føringar frå interimstyre om at strategiske prioriteringar skal ivaretakast av HVL.

Fellestenester HVL

Vårt budsjett er om lag ei rein vidareføring av drifta for 2016 samstundes som vi har lagt inn overføringar til fellesbudsjettet for Høgskulen på Vestlandet. Tabellen under viser at vi har lagt inn ein kostnad på 5,5 mill. kr som utgjer 50% av overføringane til fellesbudsjettet for HVL. Dei resterande 5,5 mill. som vi skal bidra med vil ein reduksjon av våre kostnader til løn og andre driftskostnader.

Dekke fellestenester HVL	tusen kr
Budsjetterte kostnader til fellesbudsjettet for HVL	5 500
Reduksjon av kostnader til løn og andre driftskostnader der stillingar og kostnader blir overført fellesbudsjettet for HVL	5 500
Totalt overført fellesbudsjett for HVL	11 000

Hovudpostane i budsjett 2017

Budsjett 2017	tusen kr
Løyving frå KD	390 576
Andre inntekter	6 684
Sum inntekter	397 260
Fagavdelingane	195 178
Fellestenester og institusjonsnivå HiSF	202 082
Sum kostnader	397 260
Budsjettbalanse	-

Ikkje fordelte rekrutteringsstillingar

HVL er som tidlegare nemnd tildelt 8 nye rekrutteringsstillingar i 2017. Stillingane er øyremerka realfag/teknologi og profesjonsfag. Desse stillingane er ikkje fordelte mellom dagens institusjonar og det er dermed ikkje teke inn i budsjettet for HiSF midlar knytt til nokon av desse stillingane. Her kan det vere mogeligheit for noko auka resursar.

Utfordringar og risikovurderingar

Vi har i budsjettforslaget tildelt ressursar etter ein ny tildelingsmodell. Fagavdelingane får eit beløp til disposisjon og må sjølv splitte dette ned på studium og emne. Det er viktig at fagavdelingane gjennomfører dette på ein ryddig og god måte, både for og fordele timar til fagtilsette, men og for å ha ei god budsjettoppfølging i 2017.

HiSF har hatt tradisjon for å ha god budsjettstyring. Vi har tidlegare hatt lite overskridingar på budsjettet. Vi blir no del av ein stor høgskule som skal legge nye organisasjonsstrukturar. Budsjettdisiplin på alle einingar vil i 2017 være særskilt viktig for at Høgskulen på Vestlandet skal ha kontroll på budsjettet for 2017.

I 2017 er det vedteke at HiSF skal bidra med kr 11 mill. til fellesbudsjettet til den nye fusjonerte høgskulen. Halvparten av desse kr 11 mill. skal dekke kostnader som HiSF også har i dag. Desse kostnadene kan HiSF ta ut av sitt budsjett, så det er ikkje slik at heile bidraget til fellesbudsjettet blir ein kostnad for HiSF.

Kostnadsauken på kr 5,5 mill. medfører at HiSF får redusert sitt strategiske handlingsrom i 2017. Dette syner att i tabellen med diverse tiltak. I 2016 vart det fordelt 12,250 mill. til diverse tiltak medan denne summen er redusert til 9,536 mill. i 2017 (endring 2,7 mill.). Det blir difor ikkje rom for alle dei tiltaka ein kunne ynskje å setje av midlar til i budsjettet for 2017. Noko av dette blir kompensert av at det ser ut som årsrekneskapen for 2016 vil bli gjort opp med eit overskot. Dette overskotet kan gå til ein del av dei tiltaka som ein ikkje finn rom for i 2017-budsjettet. Rektor rår til at eit eventuelt overskot i 2016 skal gå til bygningsmessige tiltak (ombygging Fossbygget og opparbeiding av uteområdet utanfor Gymnasbygget) og eventuelt handlingsplanar for utdanning og fou.

VEDLEGG: Innspel frå avdelingane

Busjettinnspele på endring av bygg

Avdeling for naturfag		
Prioritet	Tiltak	Pris
	Grovlabareal Campus Førde. Det er eit stort behov for å gjera om ubrukte lagerareal/våtrom til nyttige rom for Ingeniør (jf mulighetstudie og planar for Campus Førde). Arealet er heilt essensielt for å sikre gode arbeidsvilkår for studentar og tilsette. T.d. treng ein å kunne plassere svært dyre	
1	installasjonar, t.d. robotar, i eigne sikre rom. Instituttet kan gå inn med eigenfinansiering tilsvarande	206 000 + mva
Sum		kr 257 500
Avdeling for helsefag		
Prioritet	Tiltak	Pris
	Leige Helse Førde 360m2 - stipulert leiepris kr 2.500. Vårt sjukepleiesenter i dag er totalt 254 m2. Lettbygget har dispensasjon til 1. september 2017. Der disponerar vi 11 kontor, der 2 er delte. Framtidig behov vil være rundt 100 m2. Alternativ til leie er påbygg/nybygg - ventar på rapport frå Statsbygg om kor stor	
1	utbygging/arealbruk som gjenstår på tomte.	kr 900 000
		kr 900 000
IT		
Prioritet	Tiltak	Pris
	Ny AV-løsning i Sunnfjord. Sunnfjord er et auditorium flere brukere har problemer med. Hovedårsaken til dette er at den teknologiske løsningen i rommet begynner å bli gammel, får stadig flere feil, og er vanskelig å få reparert. Ei oppgradering av Sunnfjord vil gjøre det mulig å ha toveis	
1	kommunikasjon mellom Førde og Sogndal med god bilde- og lyd kvalitet (samme type løsning som HiB vil installere i auditorium Nordfjord). I tillegg vil ei oppgradering av AV-løsningen gjøre det mulig å ta opp forelesninger i dette rommet.	kr 1 000 000
2		
Sum		kr 1 000 000

Budsjettinnspel på kjøp av driftsmiddel osv.

Avdeling for lærarutdanning og idrett		
Prioritet	Tiltak	Pris
	Idrett	
	Bungee sport basic 15 stk.	kr 17 235
	Bungee Therapy 15 stk.	kr 16 350
	Powerbaned lett gul 15 stk.	kr 2 100
	Powerband lett raud 30 stk.	kr 3 600
	EWM111 cablevross	kr 34 010
	Bordtennisballar 5 stk.	kr 313
	Kjegljer, vester etc	kr 7 500
	1. hjelps utstyr (sognahallen)	kr 2 000
	Tjukkas	kr 16 688
	3-delt skumkasse	kr 12 369
	Ballkorg (campushall) 2 stk.	kr 11 238
	Polar RT400 5 stk.	kr 8 475
	Kampsportthanskar 30 stk.	kr 11 400
	Videoptaksutstyr i gymsal (bevegelsesanalyse)	kr 100 000
	GLU	
	Fotball Brillinat super 15 stk.	kr 16 406
	Handball Select Ultima 15 stk.	kr 11 156
	Basket spalding FT-1000 15 stk.	kr 14 906
	JONGLØRBALLAR 10 stk.	kr 875
	Innbandyballar 40 stk.	kr 1 250
	1. hjelps utstyr (campushall)	kr 2 000
	Turnmatte 6 stk.	kr 21 375
	Ballkorg (sognahallen) 2 stk.	kr 11 238
	BLU	
	Hacki-i-sack 30 stk.	kr 938
	Medisinball 12 stk.	kr 6 225
	Myke gummiballar 30 stk.	kr 10 688
	Balansebenk 2 stk	kr 11 238
	Friluftsliv	
	Telt (Hilleberg – GT Nallo, for 4 pers.): 8 stk.	kr 104 000
	GPS 5 stk.	kr 20 000
	Stegjern 6 stk.	kr 15 000
	Klatretau 5 stk.	kr 10 000
	Vi tenkjer å lage eit konkretiseringsrom i det nye Gymnasbygget og ynskjer midlar (om lag kr 100 000,-) til å bygge opp dette rommet (utstyr til matematikk, norsk mm). Dette er ikkje aktuelt å utforme sjølve før Gymnasbygget er klart, men vi vil gjerne søke om midlar slik at vi kan begynne å kjøpe og planlegge rommet i 2017.	kr 100 000
Sum		kr 600 570
Avdeling for helsefag		
Prioritet	Tiltak	Pris
1	Utstyr til simuleringssenter. Utviklinga innanfor helsesektoren går fort. For å gje studentane på bachelor sjukepleie eit fullverdi studietilbod treng det nytt og moderne utstyr til sjukepleiesenteret for å gje studentane fullverdig utdanning. Det er eit simuleringssenter ein ønskjer å samarbeide med Helse Førde om for å kunne utnytte kompetanse og økonomi.	kr 500 000
Sum		kr 500 000

Avdeling for ingeniør og naturfag		Pris
Prioritet	Tiltak	
1	Iridium Extreme 9555 satellitt telefon. Sikkerheit ved ekskursjonar og anna feltarbeid: svært viktig!	kr 10 500
2	Ott C31 current meter. Undervisning og forskning knytt til Master Climate Change	kr 85 000
3	Skyggekammer mm. Fornybar energi har stort behov for utstyr og har ikkje blitt priorisert av HISF	kr 10 000
4	Hallingbäck, T. 2016 Mossor. Klasesett til undervisning	kr 9 175
5	Milwaukee 28V cordless drill med utstyr. Breforsking	kr 24 000
6	Pyranometer, Skye Instruments. Bachelor og masteroppgåver	kr 14 000
7	Laser avstandsmåler. Prosjekt From Mountain to Fjord	kr 1 799
8	Spegelkompass, Brunton Truarc 15. Feltarbeid undervisning og forskning Geologi	kr 6 000
9	Klatresele. Feltarbeid undervisning og forskning Geologi	kr 6 000
10	Isøks. Feltarbeid undervisning og forskning Geologi	kr 9 000
11	Black Carbon Powder . Undervisning og forskning knytt til Master Climate Change	kr 2 000
12	Div matr til FE402. Fornybar energi-lab	kr 20 000
13	Urmakerpinsetter. Klasesett til undervisning	kr 3 000
Sum		kr 200 474
Seksjon for utdanning		
Prioritet	Tiltak	Pris
1	10% kostnadsauke til drifta av FS (ca 60.000 kr) NB. Dette er lagt inn i budsjettet	kr 60 000
Sum		kr 60 000

Budsjettinnspel på auka lønnsressursar

Avdeling for ingeniør og naturfag		
Prioritet	Tiltak	Pris
1	1,0 adm stilling ved Institutt for naturfag. Instituttet har manko på > 1.0 administrativ stilling (0,4 instituttleiar + 0,3 internasjonal koordinator + 0,3 studiekoordinatorar) i forhold til dagens svært moderate bruk og har berre tildelt 0,5 stilling til instituttleiar. Instituttleiarressursen/adm-ressurs er berre 1.0 for heile avdelinga mot normalt minimum 4-5 stillingar	?
2	0,5 adm stilling ved Institutt for ingeniør og teknologifag. Instituttet har manko på minimum 0,5 stilling innan administrasjon i forhold til dagens moderate bruk. Instituttet har berre tildelt 0,5 stilling til instituttleiar. Instituttleiarressursen/adm-ressurs er berre 1.0 for heile avdelinga mot normalt minimum 4-5 stillingar.	?
Sum		1,5 årsverk
Avdeling for helsefag		
Prioritet	Tiltak	Pris
1	Ny administrativ stilling. Avdeling for helsefag har budsjettmessig 7 årsverk for å drifte og gje leiarstøtte til Campus Førde, her inngår avdeling for helsefag og ingeniør utdanninga. Dei seinare åra har Campus Førde hatt 8,2 stillingsheimlar til å utføre arbeidet. For inneværande studieår har vi 9,2 årsverk, herav finansierar ingeniør studiet 0,6 årsverk. Ved Campus Førde har vi hatt eit aukande tal studentar på bachelor sjukepleie. Ingeniør studiet har fått 2 nye studieretningar utan auke av administrative ressursar.	650000
Sum		kr 650 000
Seksjon for forskning og utvikling		
Prioritet	Tiltak	Pris
1	Eitt årsverk for å dekke reelle lønnsutgifter knytt til bibliotekstenesta ved HiSF. Det er svært viktig at biblioteket får tilført nødvendig årsverkramme for å kunne halde oppe eit godt tenestetilbod framover, og på nivå med det som har vore fram til no. Særskilt vil denne stillinga bidra til å handtere auken i både forskings- og utdanningaktivitet ved HiSF samstundes som stillingsressursen til biblioteket har blitt redusert, gjenåpne biblioteket for studentar utover dei innskrenka opningstidene vi no må køyre med, sikre nødvendig kompetanse og kapasitet for å ta ansvar for delar av bibliotekstenesta på tvers i HVL, og ha moglegheit for å handtere førespurnader om å tilby bibliotekstenester til Helse Førde og Vestlandsforskning. Biblioteket har utarbeid ei utdypande grunngjeving og oversikt over endringar i årsverkramma frå år 2000-2016, dette ligg ikkje ved styresaka.	1 årsverk
2		
Sum		1 årsverk
IT		
1	Seniorkonsulent til IT-gruppa. Antall studenter og ansatte har aldri vært høyere enn i dag, men størrelsen på it-gruppa har vært uendret i mange år. Dette, i tillegg til økt bruk av it-utstyr generelt, har vært medvirkende til at it-gruppa opplever at det er oppgaver vi ikke får prioritert i tilstrekkelig grad. Dette gjelder bl.a.: (a) digitalisering av undervisning og annen undervisningsstøtte, (b) FoU-støtte, (c) utprøving av ny teknologi, (d) informasjonssikkerhet og opprettelsen av et incident response team som kan ta seg av uønskete hendelser, (e) testing og øving på hendelser. Usikkerhet forbundet med pris; hva er samlet utgift ved lønnstrinn 60?	550000
2	IT-lærling. Under forutsetning av at det er plass vil denne lærlingen plasseres på campus i Førde. De it-ansatte i Førde har en arbeidsdag med mange avbrytelser i form av spørsmål fra ansatte og studenter – spørsmål en lærling kunne tatt seg av. I tillegg er det et ønske fra kunnskapsministeren om at statlig UH-sektor skal øke antall lærlinger.	200000
3		
Sum		750000

Komponn.	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Sum Avd	AHF	AIN	ALI	ASF	Rektor	STUD. Studleadm	Seksjon for personal og økonomi	Seksjon for forskning	BIB (FoU)	IT (Studleadm)	HSF Oppdrag
	257	0	0												
DEKNING															
Kostnadsramme	365 564	360 685	397 260	195 178	41 344	28 216	70 839	54 779	20 579	23 793	101 816	25 386	9 687	18 502	2 349
Driftsinntekter	365 821	380 685	397 260	0	0	0	0	0	0	0	652	0	0	0	0
Investeringar og vedlikehald	6 046	7 461	5 904	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 271	0
Kostnader som følgje av arbeid	225 903	238 532	78 669	0	0	0	0	0	7 959	14 430	21 284	20 288	6 058	6 411	2 241
Len organiserte stillingar	134 396	141 549	38 960	0	0	0	0	0	2 255	9 119	9 006	8 828	3 970	3 800	1 982
Len engasjerte personal / ekstre	1 771	1 864	809	0	0	0	0	0	101	103	0	0	264	267	73
Len bisfilingar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Len opplæringsstillingar	285	282	288	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	288	0
Len reinhaldspersonalet	3 864	4 780	4 767	0	0	0	0	0	0	0	4 767	0	0	0	0
Overtid	220	230	186	0	0	0	0	0	0	36	26	0	0	124	0
Honorar styre, råd, utval	385	397	409	0	0	0	0	0	340	69	0	0	0	0	0
Sensur, eksamen	4 860	5 023	757	0	0	0	0	0	0	757	0	0	0	0	0
Bedømmelse personale	385	396	404	0	0	0	0	0	0	0	404	0	0	0	0
Len timelærarar og øvingsunde	3 635	3 892	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stipend, avgiftspliktige	349	359	366	0	0	0	0	0	0	0	366	0	0	0	0
Konsulentoppdrag / oppgåvepil	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grunnlag	149 819	158 414	46 580	0	0	0	0	0	2 686	10 084	14 203	8 828	4 234	4 480	2 055
Feriepeng avsetning	17 978	19 010	5 590	0	0	0	0	0	324	1 210	1 704	1 059	508	538	247
Folketrygd m.m.	45 369	49 270	14 487	0	0	0	0	0	839	3 136	4 417	2 746	1 317	1 383	639
Interns overføringar	6 829	6 829	6 954	0	0	0	0	0	0	0	0	7 654	0	0	-700
Forsikringar (lykesskadepremie	395	406	414	0	0	0	0	0	0	0	414	0	0	0	0
Velferdsutgifter	165	167	179	0	0	0	0	0	0	0	179	0	0	0	0
Midlar til lønsauke	4 999	4 078	4 100	0	0	0	0	0	4 100	0	0	0	0	0	0
Andre driftskostnader	133 615	134 691	312 687	195 178	41 344	28 216	70 839	54 779	12 620	9 363	79 899	5 100	3 598	6 820	108
Frakt og transportkostnader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostnader vedk lokaler	74 415	72 595	74 449	0	0	0	0	0	0	66	74 383	0	0	0	0
Maskiner, inventar og utstyr - le	67	69	70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	70	0
Utstyr, inventar og materiell - dr	3 947	4 060	2 571	0	0	0	0	0	64	0	0	0	2 494	13	0
Reparasjon og vedlikehald av u	2 642	3 719	3 766	0	0	0	0	0	0	634	465	0	368	2 298	0
Framande tenester	16 037	15 485	3 817	0	0	0	0	0	829	0	765	0	0	2 223	0
Kontorkostnader, trykksaker	3 435	3 602	3 657	0	0	0	0	0	204	2 141	536	0	98	679	0
Porto, telefon	5 812	5 963	6 027	0	0	0	0	0	0	2 408	2 252	245	0	1 095	26
Kostnader egne transportmiddel	147	151	33	0	0	0	0	0	0	0	33	0	0	0	0
Kostnader og godtgj vedr reiser	9 793	10 078	1 930	0	0	0	0	0	452	342	658	153	103	166	56
Representasjon, bevering, ma	478	495	434	0	0	0	0	0	312	96	0	0	0	0	26
Kontigentar, gaver og tilskot	2 178	1 894	1 971	0	0	0	0	0	1 795	176	0	0	0	0	0
Annar kostnad	14 663	16 561	213 962	195 178	41 344	28 216	70 839	54 779	8 964	3 500	808	4 702	535	275	0

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Anja Olsen Moberg

Arkiv:

048/16 Fastsettelse av forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet, samt mandat og sammensetting av ph.d.-utvalg

Saken gjelder

I forbindelse med arbeidet med sikker drift har det vært etablert en arbeidsgruppe for ph.d.-forskrift og stipendiatadministrasjon under Forskning, utvikling og innovasjon. Denne har høsten 2016 jobbet med utarbeidelse av forskrift for graden philosophiae doctor ved Høgskulen på Vestlandet, samt mandat og sammensetting av sentralt ph.d.-utvalg og programutvalg for ph.d.-utdanningene ved Høgskulen på Vestlandet for å sikre videre drift av disse.

Denne saken omhandler fastsettelse av ph.d.-forskrift for HVL og fastsettelse av mandat og sammensetting av ph.d.-utvalgene, samt en midlertidig videreføring av ph.d.-utvalgene for å sikre videre drift av ph.d.-studiene.

Forskrift for graden philosophiae doctor ved Høgskulen på Vestlandet

Forslag til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet (vedlegg 1) bygger på forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Bergen, som igjen baserer seg på veiledende retningslinjer for graden philosophia doctor (ph.d.) anbefalt av Universitets- og høyskolerådet (UHR).

Utgangspunkt for arbeidet har vært å få på plass en ph.d.-forskrift som sikrer god forvaltning av ph.d.-utdanningene ved Høgskulen på Vestlandet, sikrer ph.d.-studentenes rettigheter og bidrar til at Høgskulen på Vestlandet har ph.d.-utdanninger av høy kvalitet og som holder nasjonal standard. Samtidig har arbeidsgruppen vurdert det slik at en forskrift skal være på overordnet nivå, og konkretisering av de enkelte paragrafene gjøres i annet ph.d.-regelverk som for eksempel kvalitetssikringssystem med retningslinjer for ph.d.-utdanning (annet ph.d.-regelverk vil bli tilpasset HVL vår 2017).

Forslag til ph.d.-forskrift for HVL ble sendt på høring 19. oktober 2016 med høringsfrist 17. november 2016. Høringsinnspillene dreier seg i størst grad om §§ 5, 7-8 og 14, men §§ 1, 3 og 9-10, 12-13, 15, 17-19 har også blitt kommentert.

Arbeidsgruppen har vurdert hvert enkelt innspill og tatt til følge de som gruppen har vurdert ut fra et helhetsperspektiv vil gi bedre forvaltning av ph.d.-utdanningene per i dag. Dette innebærer at foreslåtte ph.d.-forskrift er utarbeidet ut fra hvordan organisasjonen ser ut per november 2016. Etter hvert som organisasjonsstrukturen ved HVL blir fastlagt og ny institusjon er etablert kan det bli behov for justeringer i ph.d.-forskriften, og det er viktig at forskningsadministrasjonen ved HVL følger med på dette. Arbeidsgruppens vurderinger av de enkelte innspillene er kommentert i vedlegg 2.

Mandat og sammensetting for ph.d.-utvalg

For å sikre god forvaltning og drift av ph.d.-utdanningene ved Høgskulen på Vestlandet skal det oppnevnes ett sentralt ph.d.-utvalg og et programutvalg for hver ph.d.-utdanning. I tråd med foreslåtte forskrift for graden philosophiae doctor, § 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen, ligger det til styret å fastsette mandat og sammensetting for disse utvalgene.

Under høringen kom det inn to innspill som arbeidsgruppen velger å kommentere mer omfattende. Det har blitt foreslått at en del av vedtaksmyndigheten som ligger til programutvalg, flyttes til dekan. Videre har det blitt foreslått å fjerne sentralt ph.d.-utvalg. Arbeidsgruppen har valgt å ikke ta disse innspillene til følge, med følgende begrunnelser:

I foreliggende forslag til mandat for programutvalgene er det programutvalget som blant annet godkjenner opptak til ph.d.-utdanning, godkjenner veiledere, prosjektbeskrivelser og framdriftsplan, samt godkjenner opplæringsdel. Ved å legge vedtaksmyndighet i disse sakene til programutvalget sikrer man en fordeling av beslutningsmyndighet mellom dekan som har et overordnet ansvar for gjennomføring av ph.d.-utdanningen (jf. § 3 i ph.d.-forskriften) og programutvalget. Fordeling av beslutningsmyndighet sikrer at slike avgjørelser ikke blir personavhengig, men at det er avgjørelser som fattes av flere personer med bred nok sammensetting til å sikre representasjon og legitimitet utover beslutninger fra en enkeltperson

En slik forvaltning av studiet, hvor søkere, veiledere og opplæringsdel godkjennes av et utvalg bestående av vitenskapelig tilsatte tilknyttet studiet er også en viktig del av kvalitetssikringssystemet som ligger til grunn for de ph.d.-akkrediteringene Høgskolen i Bergen/Høgskulen på Vestlandet har fått. Dette innebærer at forvaltningssystemet slik det her er foreslått er godkjent av NOKUT.

I foreliggende forslag til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) er forvaltning av ph.d.-utdanningene foreslått slik at vedtaksmyndighet fordeles mellom dekan, programutvalg for den enkelte ph.d.-utdanning og et sentralt ph.d.-utvalg. Også her er det et prinsipp om fordeling av beslutningsmyndighet som ligger til grunn.

Enkelte avgjørelser som for eksempel oppnevning av bedømmelseskomiteen er lagt til sentralt ph.d.-utvalgsnivå. Slik prosedyren for dette er i foreslått regelverk er det programutvalg som foreslår bedømmelseskomité, mens det er sentralt ph.d.-utvalg som oppnevner bedømmelseskomité. Det at saken behandles på to nivå vil styrke komiteens legitimitet og er en viktig del av kvalitetssikringssystemet.

Når man ser på mandatet til sentralt ph.d.-utvalg ser man at et fellestrekk ved flere av punktene er å bidra til en enhetlig forvaltning av ph.d.-utdanningene ved Høgskulen på Vestlandet. Mens programutvalget behandler og avgjør saker som angår det enkelte ph.d.-studiet, behandler sentralt ph.d.-utvalg de saker hvor det er ønskelig med felles retningslinjer for alle ph.d.-utdanningene ved HVL. I denne forbindelse er sentralt ph.d.-utvalg et viktig fora for å diskutere policy-saker tilknyttet ph.d.-utdanning ved HVL, og av den grunn er revisjon av kvalitetssikringssystemet lagt til sentralt ph.d.-utvalgs mandat.

Til slutt kan det også nevnes at den foreslåtte ansvarsfordelingen mellom programutvalg og sentralt ph.d.-utvalg reflekterer det forvaltnings- og kvalitetssikringssystemet som lå til grunn for to av de ph.d.-akkrediteringene som institusjonen allerede har, som dermed er godkjent av NOKUT, og som det etter hvert skal føres tilsyn på.

Videreføring av ph.d.-utvalg for 2017

Nåværende sentralt ph.d.-utvalg ble oppnevnt av styret ved Høgskolen i Bergen 11.6.2015 for perioden 2015-2019 og sammensatt som følger:

Medlemmene av sentralt ph.d.-utvalg for denne perioden er:

- Viserektor for forskning, Eva Haukeland Fredriksen (leder)
- Prodekan for forskning, AHS, Marjolein Iversen
- Prodekan for forskning, AIØ, Håvard Helstrup
- Prodekan for forskning, AL, Elin Eriksen Ødegaard
- Professor Tom Are Trippestad fra ph.d.-studiet Studier av danning og didaktiske praksiser
- Stipendiat: Andreas Ramstad Urke, AIØ
- Eksternt medlem: Professor Trine B. Haugen, Høgskolen i Oslo og Akershus

Som ny høgskole vil man måtte oppnevne nytt sentralt ph.d.-utvalg. Nye medlemmer av sentralt ph.d.-utvalg vil imidlertid ikke være mulig å foreslå før ny rektor og nye dekaner har tiltrådd. Styret blir derfor bedt om å videreføre nåværende sentralt ph.d.-utvalg inntil ny rektor og nye dekaner har tiltrådd. De nåværende medlemmene springer alle ut fra HiB og ble i 2015 oppnevnt i kraft av sin rolle. I denne saken blir styret bedt om å midlertidig videreføre utvalget med dets nåværende medlemmer og ikke deres roller, for å sikre videre drift. Videre blir styret bedt om å gi rektor fullmakt til gjøre nødvendige justeringer for å imøtekomme krav til sammensetting av utvalget. Det være seg oppnevning av en professor fra ph.d.-studiet datateknologi, en professor fra ph.d.-studiet nautiske operasjoner og en stipendiat, samt vurdere representasjon fra fagmiljø ved HiSF.

Programutvalg for ph.d.-studiet Studier av danning og didaktiske praksiser ble oppnevnt av høgskolestyret for perioden 2014-2018 og har følgende sammensetting:

- Leder: professor Aslaug Nyrnes (forskningsfri høst 2016)
- Vikar for leder: professor Sandra Louise Halverson
- Vitenskapelig tilsatt: professor Tobias Werler
- Vitenskapelig tilsatt: professor Agnete Nesse
- Vitenskapelig tilsatt: førsteamanuensis Tiri Bergersen Schei
- Stipendiat: Ahmed Akef Khateeb

- Vara vitenskapelig tilsatte: professor Bodil Ravneberg
- Vara stipendiat: Lisa Steffensen

For å sikre videre drift av ph.d.-studiet Studier av danning og didaktiske praksiser blir styret bedt om å videreføre programutvalg for ph.d.-studiet Studier av danning og didaktiske praksiser ut 2017. Dette vil gi tid til å forankre studiet ved ny høgskole og nytt utvalg vil så kunne oppnevnes av ny dekan fra og med 1.1.2018.

Forslag til vedtak

Styret viser til premissene i saken og fatter følgende vedtak:

- Styret vedtar forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet
- Styret vedtar foreslåtte sammensetting og mandat for sentralt ph.d.-utvalg ved Høgskulen på Vestlandet
- Styret vedtar foreslåtte sammensetting og mandat for programutvalg for ph.d.-utdanningene ved Høgskulen på Vestlandet
- Sentralt ph.d.-utvalg videreføres inntil nye dekaner har tiltrådd, og nytt fast ph.d.-utvalg blir etablert.
- Styret gir rektor fullmakt til å foreta justeringer i nåværende sammensetting av sentralt ph.d.-utvalg
- Programutvalg for ph.d.-studiet Studier av danning og didaktiske praksiser videreføres ut 2017.

Dokumenter i saken:

1. Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet (vedlegg 1)
2. Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Bergen: [https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-01-28-321?q=phd hib](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-01-28-321?q=phd%20hib)
3. Veiledende retningslinjer for graden philosophiae doctor (ph.d.) anbefalt av Universitets- og høyskolerådet (UHR): http://www.uhr.no/documents/240315_Veiledende_retningslinjer_for_graden_philosophiae_doctor_ph_d_.pdf
4. Høringsinnspill til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet (vedlegg 2)
5. Mandat og sammensetting sentralt ph.d.-utvalg og programutvalg (vedlegg 3)

Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet

Hjemmel: LOV 2005-04-01-15-§ 3-3 og LOV 2005-04-01-15-§ 3-9

Vedtatt:

DEL I INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder all utdanning som fører frem til graden philosophiae doctor (ph.d.). Forskriften gir regler om opptak til, gjennomføring og avslutning av ph.d.-utdanningen, herunder fellesgrader og cotutelle.

§ 2 Målsetting, omfang og innhold for ph.d.-utdanningen

§ 2.1 Målsetting

Ph.d.-utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning, i samsvar med god vitenskapelig skikk og anerkjente forskningsetiske normer. Ph.d.-utdanningen skal gi kandidaten kunnskap, ferdigheter og kompetanse i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

§ 2.2 Omfang og innhold

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier og inkluderer en opplæringsdel av minimum 30 studiepoengs omfang.

Ph.d.-utdanningens viktigste komponent er et selvstendig forskningsarbeid som gjennomføres under aktiv veiledning.

§ 2.3 Ph.d.-graden

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent vitenskapelig avhandling
- Godkjent gjennomføring av opplæringsdel
- Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- Godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen

Styret ved Høgskulen på Vestlandet har det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen.

Styret fastsetter hvilket fakultet som skal være vertsfakultet for den enkelte ph.d.-utdanning.

Dekan ved vertsfakultetet har det faglige og administrative ansvaret knyttet til gjennomføring av ph.d.-utdanningen.

Styret oppnevner et sentralt ph.d.-utvalg ved Høgskulen på Vestlandet. Styret fastsetter mandat og sammensetning for sentralt ph.d.-utvalg.

Hver ph.d.-utdanning skal ha et ph.d.-programutvalg. Styret fastsetter mandat for, og sammensetning av programutvalgene. Dekan oppnevner medlemmer til programutvalget.

§ 4 Kvalitetssikring

Ph.d.-utdanningen omfattes av kvalitetssystemet ved Høgskulen på Vestlandet.

DEL II OPPTAK

§ 5 Opptak

§ 5.1 Vilkår for opptak

For opptak til ph.d.-utdanningen må søkeren normalt ha en mastergrad på 120 studiepoeng som bygger på en bachelorgrad på 180 studiepoeng eller en integrert mastergrad på 300 studiepoeng, jamfør beskrivelsene i kvalifikasjonsrammeverkets andre syklus. Studiets programutvalg vedtar hvilke mastergrader som godkjennes som grunnlag for opptak til det aktuelle studiet. Programutvalget kan etter særskilt vurdering godkjenne annen likeverdig utdanning som grunnlag for opptak. Programutvalget kan stille ytterligere krav til kvalifikasjoner for den aktuelle ph.d.-utdanningen etter kriterier som er åpent tilgjengelig og i tråd med høgskolens rekrutteringspolitikk og faglige profil.

Søknaden skal inneholde:

- Dokumentasjon for den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket.
- Prosjektbeskrivelse som omfatter:
 - faglig redegjørelse for prosjektet
 - fremdriftsplan
 - dokumentasjon på full finansiering
 - dokumentasjon av spesielle behov for faglige og materielle ressurser
 - eventuelle planer for opphold ved annen institusjon
 - plan for faglig formidling
 - opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter
- Plan for opplæringsdelen.
- Liste over relevante publikasjoner
- Forslag på minst én veileder, samt angivelse av tilknytning til aktivt forskningsmiljø.
- Søknad om å få benytte annet språk enn engelsk eller norsk i avhandling, prøveforelesning og disputas, der dette er aktuelt.

- Redegjørelse for eventuelle rettslige og forskningsetiske problemstillinger som prosjektet reiser og hvordan disse kan avklares. Det skal fremgå av søknaden om prosjektet er avhengig av tillatelse fra forskningsetiske komiteer eller andre myndigheter eller fra private (informanter, pasienter, foreldre etc.). Slike tillatelser bør om mulig være innhentet og legges ved søknaden.

Programutvalget kan fastsette krav til ytterligere dokumentasjon.

Prosjektbeskrivelse skal utarbeides i samarbeid med hovedveileder. Prosjektbeskrivelse skal gjøre rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode. Kandidat og hovedveileder skal raskest mulig og senest innen tre (3) måneder etter opptak sammen gå igjennom prosjektbeskrivelsen og vurdere eventuelle behov for justeringer.

Det skal normalt søkes om opptak til ph.d.-utdanning innen tre (3) måneder etter oppstart av det forskningsprosjektet som skal lede frem til ph.d.-graden. Dersom det gjenstår mindre enn ett (1) års fulltidsarbeid med forskningsprosjektet ved søknadstidspunkt, skal søkeren avvises, jf. § 5.3.

§ 5.2 Infrastruktur

Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av dekan. For kandidater med ekstern finansiering eller arbeidsplass inngås det avtale mellom dekan og ekstern part i forbindelse med det enkelte forskningsprosjekt. Slik avtale skal som hovedregel foreligge på det tidspunkt opptaksvedtaket for den aktuelle kandidaten fattes, eller umiddelbart etterpå.

§ 5.3 Opptaksvedtak

Vedtaket om opptak treffes av programutvalget og baseres på en samlet vurdering av søknaden.

I vedtaket skal minst én veileder oppnevnes, ansvaret for håndtering av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden fastsettes med startdato og sluttdato. Startdato settes lik startdato for finansiering. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt i forhold til kandidatens finansieringsgrunnlag.

Opptak skal nektes dersom:

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen.
- de immaterialrettslige avtaler som er inngått er så urimelige at Høgskulen på Vestlandet ikke bør medvirke i prosjektet.
- søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av prosjektet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp til ph.d.-utdanningen, jf. § 5.1.

§ 5.4 Avtaleperiode

Ph.d.-utdanningen er normert til tre (3) års fulltidsstudier.

Maksimaltid for gjennomføring utenom lovfestede permisjoner og pliktarbeid er 6 år fra startdato til disputas.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges avtaleperioden tilsvarende.

Programutvalget fatter vedtak om forlengelse av avtaleperiode etter begrunnet søknad. Ved innvilget forlengelse kan programutvalget sette ytterligere betingelser.

Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til ph.d.-avtalen, slik at ph.d.-kandidaten kan miste sin rett til veiledning, kursdeltakelse og tilgang til høgskolens infrastruktur. Kandidaten kan likevel søke om å få levere inn avhandlingen til bedømmelse for ph.d.-graden.

§ 5.5 Avslutning før avtalt tid

Frivillig avslutning:

Kandidaten og høgskolen kan avtale at ph.d.-utdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik avslutning av ph.d.-utdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater m.v. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet.

Tvungen avslutning:

Høgskolen kan vedta tvungen avslutning av ph.d.-utdanningen før avtalt tid. Slik avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- Vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv rår over.
- Gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 9.
- Forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv rår over.
- Brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet, herunder fusk som rammes av reglene i Lov om universiteter og høyskoler, § 4.7.
- Opptreden fra en kandidat bryter med den tillit som må foreligge mellom høgskolen og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av ph.d.-utdanningen.

Vedtak om tvungen avslutning fattes av programutvalget, med klagerett til det sentrale ph.d.-utvalget.

Ph.d.-kandidater kan sies opp fra sin stilling når det er saklig grunn i virksomhetens eller tjenestemannens forhold, jf. Lov om statens tjenestemenn. § 9 og 10, eller avskjediges i henhold til § 15.

§ 6 Ph.d.-avtalen

Opptak til høgskolens ph.d.-utdanning formaliseres ved at skriftlig avtale underskrives av ph.d.-kandidat, veileder(e) og dekan. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden og skal sikre at kandidaten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at ph.d.-utdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid. Det sentrale ph.d.-utvalget fastsetter avtaleskjema.

For ph.d.-kandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det, i tråd med fastsatte retningslinjer, inngås egen avtale mellom kandidaten, institusjonen og den eksterne part.

I tilfeller hvor ph.d.-kandidaten skal ha tilknytning til utenlandske institusjoner, må høgskolens retningslinjer for slikt samarbeid følges, og egne avtaler inngås på fastsatte skjema. Avtalen skal normalt foreligge sammen med opptaksavtalen.

Betydelige endringer i avtalen, som vil påvirke gjennomføringen av forskningsprosjektet eller opplæringsdelen, må godkjennes av programutvalget.

DEL III GJENNOMFØRING

§ 7 Veiledning

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Dekan og veilederne skal sammen sikre at ph.d.-kandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 7.1 Oppnevning av veiledere

Ph.d.-kandidaten skal ha minst to veiledere, hvor én oppnevnes som hovedveileder. Hovedveileder bør være oppnevnt på opptakstidspunktet.

Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten og bør normalt være fra Høgskulen på Vestlandet. Dersom programutvalget oppnevner ekstern hovedveileder, skal det oppnevnes medveileder fra Høgskulen på Vestlandet.

Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten med hovedveileder.

Arbeidsdeling mellom hovedveileder og medveileder(e) skal presiseres i avtale ved opptak til ph.d.-utdanning ved Høgskulen på Vestlandet.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens andre kapittel "Om ugildhet" (§ 6-10) gjelder for veilederne.

Alle veiledere skal ha doktorgrad innenfor fagfeltet og være aktive forskere. Minst én av de oppnevnte veilederne bør ha tidligere erfaring fra eller opplæring som veileder av ph.d.-kandidater.

Ph.d.-kandidat og veileder kan be høgskolen oppnevne ny veileder for kandidaten. Rutiner for skifte av veileder er nedfelt i avtale ved opptak til ph.d.-utdanning ved Høgskulen på Vestlandet. Veileder

kan ikke fratre før ny veileder er oppnevnt. Tvister om veileders og kandidats faglige rettigheter og plikter kan bringes inn av partene til behandling og avgjørelse i programutvalget.

§ 7.2 Veiledningens innhold

Kandidat og veiledere skal ha jevnlig kontakt. Kontakthyppheten skal fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 9.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5.1.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tid.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen, herunder disposisjon, språklig form, dokumentasjon m.v., og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag i forhold til bibliotek, arkiv, etc. Videre skal veilederne gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen.

§ 8 Opplæringsdel

§ 8.1 Formål, innhold og omfang

Ph.d.-utdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tidsramme.

Dekan har ansvar for at opplæringsdelen, sammen med avhandlingsarbeidet, gir utdanning på høyt faglig nivå og i henhold til internasjonal standard, med gjennomføring av et vitenskapelig arbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode. Opplæringen skal sammen med forskningsarbeidet bidra til oppnåelse av forventet læringsutbytte i henhold til det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

Dersom høgskolen ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Elementer som skal inngå i opplæringsdelen, bør ikke være eldre enn to (2) år ved opptaksdato.

Kurs på doktorgradsnivå ved annen institusjon skal godkjennes i samsvar med reglene i Lov om universiteter og høyskoler, § 3-5 første ledd.

Institusjonen ved den enkelte ph.d.-utdanning bør tilby ph.d.-kandidaten veiledning om fremtidige yrkesmuligheter i og utenfor academia, herunder bevisstgjøring om den kompetansen som kandidaten har oppnådd gjennom forskningsarbeidet.

§ 8.2 Kandidatens rettigheter ved permisjon

Ph.d.-kandidater som har foreldrepermisjon fra ph.d.-utdanningen, kan likevel følge undervisning og avlegge eksamener i emner og kurs som skal inngå som en del av kandidatens opplæringsdel under permisjonstiden, i tråd med Lov om folketrygd (folketrygdloven), kapittel 14, § 14-10, fjerde ledd og NAVs rundskriv til § 14-10, fjerde ledd av 18.12.2006, sist endret 30.06.2009.

§ 8.3 Annet regelverk

Bestemmelser om eksamen og fusk i Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet gjelder for arbeider som inngår i ph.d.-utdanningens opplæringsdel.

§ 9 Rapportering og midtveisevaluering

§9-1 Rapportering

Høgskolens system for kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og kursdel og mangler ved veiledningen, samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler. Systemet skal omfatte årlig og separat rapportering fra ph.d.-kandidat og veileder, og utformes slik at dobbelrapportering unngås.

Kandidat og veileder har et likeverdig ansvar for rapportering til programutvalget. Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før opptaksperiodens utløp, jf. § 5.5. Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Høgskolen kan ved behov kreve særskilt rapportering.

§9-2 Midtveisevaluering

En midtveisevaluering av doktorgradsarbeidet bør normalt finne sted i tredje eller fjerde semester. Kandidaten skal presentere sitt arbeid og bli evaluert av en gruppe på minst to personer som er oppnevnt av programutvalget. Evalueringsgruppen skal ta stilling til doktorgradsarbeidets faglige status og fremdrift, og skal gi tilbakemelding til både kandidaten, veilederen og institusjonen.

Dersom evalueringsgruppen rapporterer om vesentlige svakheter ved forskningsarbeidet, skal det iverksettes tiltak for å korrigere situasjonen.

§ 10 Ph.d.-avhandlingen

§ 10.1 Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til forskningsetiske normer, faglig nivå og metode innen fagområdet.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan bestå av en monografi eller en sammenstilling av flere mindre arbeider. Dersom avhandlingen består av flere mindre arbeider, skal det redegjøres for sammenhengen mellom dem.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samarbeid med andre forfattere, skal ph.d.-kandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet og i henhold til internasjonale standarder. Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal kandidaten normalt være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere, skal det følge en erklæring som beskriver kandidatens innsats i hvert enkelt arbeid, underskrevet av kandidat og medforfatter(e)

Programutvalget bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling, jf § 5.1.

§ 10.2 Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere sammenhengende arbeider. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan likevel benyttes som grunnlag for arbeid med ph.d.-prosjektet.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av avhandlingen hvis de ved opptakstidspunkt er eldre enn fem (5) år fra publiseringsdato. Det sentrale ph.d.-utvalget kan dispensere fra dette kravet dersom helt ekstraordinære forhold tilsier det.

Avhandlingen kan innleveres for bedømmelse ved kun ett lærested, jf § 13.1.

§ 11 Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Regulering av rettigheter mellom samarbeidende institusjoner må reguleres i avtale.

Det til enhver tid gjeldende regelverk ved Høgskulen på Vestlandet skal danne utgangspunkt for hvilken meldeplikt ph.d.-kandidater med tilsetting ved høgskolen har for arbeidsresultater med næringsmessig potensial som gjøres i arbeidsforholdet.

For ph.d.-kandidater med eksternt arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom Høgskulen på Vestlandet, ph.d.-kandidaten og den eksterne arbeidsgiver.

For ph.d.-kandidater uten arbeidsgiver, skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i opptaksavtalen mellom Høgskulen på Vestlandet og ph.d.-kandidaten.

DEL IV FULLFØRING

§ 12 Bedømmelse

§ 12.1 Grunnlag for bedømmelse

Ph.d.-graden tildeles på grunnlag av:

- godkjent vitenskapelig avhandling
- godkjent gjennomføring av opplæringsdelen,
- godkjent prøveforelesning over oppgitt emne

- godkjent offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

§ 12.2 Tidsbruk fra innlevering til disputas

Det skal normalt ikke gå mer enn fem (5) måneder fra innlevering til disputas.

Det er hovedveileders ansvar å gjøre dekan og programutvalg oppmerksom på at innlevering er nært forestående.

§ 13 Innlevering

§ 13.1 Innlevering av avhandlingen

Søknad om å få avhandlingen bedømt kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Som vedlegg til søknaden skal følge:

- Avhandlingen leveres i godkjent format og i den form og antall som er fastsatt i studieplan for doktorgradsprogrammet
- Dokumentasjon på at opplæringsdelen er fullført og godkjent
- Dokumentasjon av nødvendige tillatelser, jf § 5.1.
- Medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 10.1.
- Erklæring om doktorgradsarbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang.
- Erklæring om at doktorgradsarbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

Programutvalget kan avvise søknad om å få avhandlingen bedømt dersom det er åpenbart at avhandlingen ikke holde høy nok vitenskapelig kvalitet og vil bli underkjent av en komité.

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputas, jf § 18.1.

§ 13.2 Behandling av søknaden

Programutvalget behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 13.1 skal avvises.

§ 14 Oppnevning av bedømmelseskommité

Når programutvalget har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevnes en sakkyndig komité på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen og disputasen.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

Komiteens sammensetning bør normalt være klarlagt ved innleveringstidspunkt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til Høgskulen på Vestlandet
- minst ett av medlemmene har hovedstilling ved en utenlandsk institusjon

- ett av medlemmene er fast ansatt ved Høgskulen på Vestlandet og vil bli oppnevnt som administrator
- alle medlemmene har doktorgrad
- flertallet i bedømmelseskomiteen er eksterne medlemmer

Dersom kriteriene fravikes, skal dette begrunnes særskilt.

Programutvalg foreslår bedømmelseskomité. Komitéens sammensetning skal begrunnes og vise hvordan den samlet dekker avhandlingens fagfelt. Programutvalget foreslår en leder blant komitéens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer. Sentralt ph.d.-utvalg oppnevner bedømmelseskomité etter innstilling fra programutvalget.

Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Det sentrale ph.d.-utvalget kan, når det er påkrevd, oppnevne et settemedlem til bedømmelseskomiteen.

Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité og har anledning til å innlevere skriftlige merknader, senest innen én uke etter at forslaget til sammensetning er gjort kjent for kandidaten.

§ 15 Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 15.1 Innhenting av supplerende opplysninger

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt ph.d.-kandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Bedømmelseskomiteen kan be veileder om å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 15.2 Omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 15.1, anbefale at programutvalget gir tillatelse til mindre omarbeiding før endelig innstilling foreligger. Komiteen skal gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide i skriftlig form.

Tillater programutvalget en mindre omarbeiding av avhandlingen, skal det gis en frist for slik omarbeiding som normalt ikke skal være lengre enn tre (3) måneder. Det skal også fastsettes en ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling. Institusjonens vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av ph.d.-kandidaten.

Dersom komiteen finner at dyptgripende endringer vedrørende teori, hypotese, materiale eller metode er nødvendige for at arbeidet skal kunne anbefales til disputas, skal komiteen ikke godkjenne avhandlingen.

§ 15.3 Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet godkjennes for disputas. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Bedømmelseskomiteens innstilling skal foreligge senest innen tre (3) måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den dato avhandlingen leveres på nytt.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes programutvalget som forelegger denne for ph.d.-kandidaten. Kandidaten gis en frist på ti (10) arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis kandidaten ikke ønsker å fremme merknader, skal programutvalget snarest underrettes skriftlig om dette.

Ph.d.-kandidatens eventuelle merknader skal sendes det sentrale ph.d.-utvalget. Det sentrale ph.d.-utvalget fatter vedtak i saken i samsvar med § 16.

§ 15.4 Retting av formelle feil i avhandlingen

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er godkjent for disputas.

Ph.d.-kandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil (errata) som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest fire (4) uker før komiteens frist for avlevering av innstilling og kan bare skje én gang.

§ 16 Institusjonens behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

Det sentrale ph.d.-utvalget fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om ph.d.-avhandlingen godkjennes for disputas.

Enstemmig innstilling

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling og det sentrale ph.d.-utvalget finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter det sentrale ph.d.-utvalget vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom det sentrale ph.d.-utvalget finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal det sentrale ph.d.-utvalget selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Det sentrale ph.d.-utvalget fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Delt innstilling

Dersom komiteen avgir *delt* innstilling og det sentrale ph.d.-utvalget finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter institusjonen vedtak i samsvar med flertallets innstilling.

Dersom komiteen avgir delt innstilling og det sentrale ph.d.-utvalget vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, kan det sentrale ph.d.-utvalget søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges ph.d.-kandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Dersom begge de nye sakkyndige slutter seg til flertallets innstilling i den opprinnelige komitéinnstillingen, skal denne innstillingen følges.

Kandidaten skal underrettes om utfallet etter behandling av uttalelser fra nye sakkyndige.

§ 17 Ny innlevering

En ph.d.-avhandling som ikke er godkjent for disputas, kan bedømmes i omarbeidet utgave først seks (6) måneder etter at det sentrale ph.d.-utvalget har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Ph.d.-kandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt og ikke blitt godkjent for disputas.

§ 18 Offentliggjøring av avhandlingen

§ 18.1 *Krav til den trykte avhandlingen*

Når avhandlingen er blitt godkjent for disputas, skal ph.d.-kandidaten levere avhandlingen til høgskolen i godkjent format og i henhold til høgskolens bestemmelser, jf. § 13.1.

Ph.d.-kandidaten skal levere et kortfattet sammendrag av avhandlingen på engelsk og norsk. Dersom avhandlingen hverken er skrevet på engelsk eller norsk, skal det i tillegg leveres et sammendrag på avhandlingens språk. Sammendraget skal, i likhet med selve avhandlingen, publiseres offentlig.

§18.2 *Offentliggjøring*

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 15.2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring av en doktorgradsavhandling med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring. Slik utsettelse kan finne sted for at høgskolen og eventuelt ekstern part som helt eller delvis har finansiert ph.d.-utdanningen, skal kunne ta stilling til eventuell patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av ph.d.-avhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres, jf. § 5.3.

Ved publisering av avhandlingen skal kandidater følge gjeldende retningslinjer for kreditering av institusjoner. Hovedregelen er at en institusjon skal oppgis som adresse i en publikasjon dersom den har gitt et nødvendig og vesentlig bidrag til eller grunnlag for en forfatters medvirkning til det publiserte arbeidet. Samme forfatter skal oppgi også andre institusjoner som adresse dersom disse i hvert enkelt tilfelle tilfredsstillere kravet til medvirkning.

§ 19 Doktorgradsprøve

§ 19.1 Prøveforelesning

Etter at avhandlingen er innlevert til bedømmelse jf. § 15, skal ph.d.-kandidaten holde en prøveforelesning. Prøveforelesningen er en selvstendig del av doktorgradsprøven og skal være over oppgitt emne. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Tittel for prøveforelesning kunngjøres for ph.d.-kandidaten ti (10) arbeidsdager før forelesningen. Emnet for forelesningen skal ikke stå i direkte forbindelse med temaet for avhandlingen.

Prøveforelesningen avholdes i forbindelse med disputas, og bedømmelseskomiteen oppgir tema for prøveforelesning og forestår selv bedømmingen.

Prøveforelesningen skal skje på avhandlingsspråket med mindre det sentrale ph.d.-utvalget godkjenner et annet språk.

Bedømmelseskomiteen avgjør om prøveforelesningen er bestått eller ikke bestått. Det skal begrunnes dersom prøveforelesningen anbefales ikke bestått.

Prøveforelesningen skal være bestått før disputas kan avholdes.

Dersom bedømmelseskomiteen ikke godkjenner prøveforelesningen, må det avholdes ny prøveforelesning. Ny prøveforelesning må holdes over nytt emne og ikke senere enn seks (6) måneder etter første forsøk. Ny prøveforelesning kan bare holdes én gang. Forelesningen bedømmes normalt av den samme komité som den opprinnelige.

§ 19.2 Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal finne sted etter at prøveforelesningen er avholdt og godkjent, og innen to (2) måneder etter avhandlingen er funnet verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før det avholdes.

Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret. Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre det sentrale ph.d.-utvalget, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være eksterne medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av det sentrale ph.d.-utvalget.

Disputasen ledes av dekan eller den dekan bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innlevering og bedømmelse av avhandlingen, og for prøveforelesningen. Deretter redegjør doktoranden for hensikten med, og resultater av, den vitenskapelige undersøkelsen. Førsteopponenten innleder opposisjonen andreopponenten avslutter opposisjonen. Etter at begge

opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. En av opponentene avslutter opposisjonen, og disputasleder avslutter disputasen.

Det sentrale ph.d.-utvalget kan eventuelt fastsette en annen oppgavefordeling.

Bedømmelseskomitéen avgir innstilling til det sentrale ph.d.-utvalget, der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innstillingen skal konkludere med om disputasen er godkjent eller ikke godkjent. Innstillingen skal begrunnes dersom disputasen anbefales ikke godkjent.

§ 20 Godkjenning av doktorgradsprøve

Det sentrale ph.d.-utvalget fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom det sentrale ph.d.-utvalget ikke godkjenner disputasen, kan ph.d.-kandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks (6) måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige.

§ 21 Kreering og vitnemål

På grunnlag av det sentrale ph.d.-utvalget innberetning om at opplæringsdelen, avhandlingen og doktorgradsprøven er godkjent, kreerer rektor kandidaten til philosophiae doctor.

Vitnemål utstedes av Høgskulen på Vestlandet. I vitnemålet skal det gis opplysninger om den faglige opplæringen kandidaten har deltatt i. Høgskolen fastsetter hvilke ytterligere opplysninger som skal inngå i vitnemålet.

§ 22 Vedlegg til vitnemål (Diploma Supplement)

Høgskulen på Vestlandet utsteder vedlegg til vitnemål i tråd med gjeldende retningslinjer for Diploma Supplement.

DEL V KLAGE, UTFYLLENDE BESTEMMELSER OG IKRAFTTREDELSE

§ 23 Klage

§ 23.1 *Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen*

Avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett og klage på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes det sentrale ph.d.-utvalget. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til Klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet til endelig avgjørelse.

§ 23.2 *Klage over eksamen i opplæringsdelen*

Eksamener som er avlagt under opplæringsdelen, kan påklages etter Lov om universiteter og høyskoler 1. april 2005, § 5-3 "Klage over karakterfastsetting" og § 5-2 "Klage over formelle feil ved eksamen".

Behandling av mistanke om plagiat eller fusk eller forsøk på fusk følger Høgskulen på Vestlandets fastsatte retningslinjer for plagiat og fusk.

§ 23.3 Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunngitt klage sendes det sentrale ph.d.-utvalget. Det sentrale ph.d.-utvalget kan oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet. Dersom det sentrale ph.d.-utvalget ikke tar klagen til følge, sendes klagen til høgskolestyret til avgjørelse i tråd med reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Klageinstansen kan prøve alle sider ved det påklagde vedtak.

Dersom klageinstans finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 24 Retningslinjer og utfyllende bestemmelser

Høgskolestyret kan fastsette retningslinjer og utfyllende bestemmelser innenfor rammen av denne forskrift, og i overensstemmelse med forslag fra det relevante programutvalget.

§ 25 Fellesgrader og cotutelle-avtaler

§ 25.1 Fellesgrader og cotutelle-avtaler

Høgskolen kan inngå samarbeid med en eller flere norske eller utenlandske institusjoner om samarbeid i form av fellesgrader eller cotutelle-avtaler.

I avtaler om fellesgradssamarbeid og cotutelle kan det gjøres unntak for de øvrige bestemmelsene i forskriften, dersom det er nødvendig av hensyn til regelverket ved de samarbeidende institusjonene. Slike unntak skal, både enkeltvis og samlet, fremstå som fullt ut forsvarlige.

§ 25.2 Fellesgrader

Med fellesgrader menes et samarbeid mellom flere institusjoner, der alle i fellesskap har ansvar for opptak, veiledning, gradstildeling og annet som er beskrevet i denne forskriften. Samarbeidet organiseres normalt i et konsortium og reguleres i avtale mellom konsortiedeltakerne. For fullført fellesgrad utstedes felles vitnemål i form av: a) et vitnemålsdokument utstedt av alle konsortiemedlemmene, b) et vitnemål fra hver av konsortiedeltakerne, eller en kombinasjon av a) og b).

Fellesgrader skal normalt bare inngås dersom det fra før er et etablert, stabilt faglig samarbeid mellom Høgskulen på Vestlandet og minst en av de andre konsortiedeltakerne. Høgskolestyret vedtar nærmere retningslinjer for fellesgradssamarbeid, herunder mal for samarbeidsavtaler jf. første ledd.

§ 25.3 Cotutelle-avtaler

Med cotutelle-avtaler menes felles veiledning av ph.d.-kandidater og samarbeid om utdanning av ph.d-kandidater. Cotutelle-avtalen inngås for hver enkelt kandidat og bør bygges på et stabilt, faglig institusjonelt samarbeid.

§ 25.4 Krav ved fellesgrader og cotutelle

Kvalifikasjonskrav for opptak, krav om at avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig, krav om offentlig disputas med en habil bedømmelseskomité kan ikke fravikes.

§ 26 Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft....

Høringsinnspill til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet

Høringsinnspill	Kommentar
<p>§ 1 Virkeområde Bør det her spesifiseres at for kurs på masternivå som inngår i ph.d.-graden gjelder vel forskriften på kursene?</p>	Denne spesifiseringen tas ikke med. Det er uklart hvilke forskrift det her refereres til.
<p>§ 3 Ansvar for ph.d.-utdanningen Dekan ved vertsfakultetet har det administrative ansvaret</p>	Legger til «ved vertsfakultet» i forskriften
<p>§ 5 Ph.d. avtalen Dokumentet er litt rotete med hensyn på hva som gjelder for interne og eksternfinansierte stipendiater. Dette gjelder spesielt §§ 5.1 og 5.3 og bør klargjøres bedre.</p>	§ 5 Opptak, §5.1 Vilkår for opptak og § 5.3 Opptaksvedtak. Når det gjelder opptak til ph.d.-utdanning gjelder de samme regler for interne og eksternfinansierte stipendiater.
<p>§ 5 Opptak Avdelinga slutter seg til punkta slik de er presentert. Det er vurdert hvorvidt obligatorisk språk burde kun være engelsk, men konklusjonen blei at som norsk utdanningsinstitusjon/PhD utdanning, må det ikkje være nødvendig å måtte «søke» om å få skrive på norsk. PhD-programutvalet må kunne ha mynde til å festsetje språk for avhandlinga.</p>	Tatt til orientering.
<p>§ 5 Opptak en kommentar til prosjektplan. Avvik og endringer i prosjektplan må foretas via søknad til programutvalget.</p>	Eventuelle avvik og endringer i prosjektplan informeres om i framdriftsrapport og følges opp av fagansvarlig som en del av oppfølgingssamtalene
<p>§ 5.1 Vilkår for opptak Andre setning uklar. Kva meinast med «utdanningsområder». Prosjektbeskrivelsen bør inneholde krav til internasjonalisering.</p>	Endrer «utdanningsområder» med «mastergrader»
<p>§ 5.1 Vilkår for opptak Det bør være krav at det skal være to veiledere, med tanke på god oppfølgingen og bred veiledningskompetanse.</p>	Det ligger krav om at man må ha to veiledere, men begge trenger ikke å være på plass ved tidspunkt for søknad om opptak. Den enkelte ph.d.-utdanning kan ha strengere retningslinjer i egne utfyllende retningslinjer hvis ønskelig.

<p>§ 5.1 Vilkår for opptak «Søknad om å få benytte annet språk enn engelsk eller norsk i avhandling, prøveforelesning og disputas, der dette er aktuelt»; dette bør strykes, hovedspråk bør være på engelsk, her bør det også måtte søkes om å bruke norsk.</p>	<p>Hvorvidt hovedspråk bør være engelsk eller norsk kan variere mellom fagområder. Forskrift endres ikke i tråd med forslag.</p>
<p>§ 5.1 Vilkår for opptak Her bør det presiseres at søkeren til opptak til ph.d- utdanningen, har mulighet for å selv å velge veileder som kandidaten utvikler prosjektskissen sammen med.</p>	<p>Ph.d.-student fremmer selv forslag til veileder ved søknad om opptak til studiet, men det er programutvalg som oppnevner veileder. Beholder gjeldende praksis</p>
<p>§ 5.2 Infrastruktur Her kan det henvises til dokumentet «Avtale om opptak» (som beskrives i §6) der rettigheter til infrastruktur inngår.</p>	<p>Avtale ved opptak til ph.d.-utdanning omtaler ikke infrastruktur i særlig stor grad på nåværende tidspunkt.</p>
<p>§ 5.2 Infrastruktur Foreslås endret til Kandidaten skal ha til disposisjon nødvendig infrastruktur for gjennomføring av forskningsprosjektet. Avgjørelsen av hva som anses som nødvendig infrastruktur for gjennomføring, tas av dekan i samråd med stipendiatrepresentanter, programutvalg og faglig administrasjon. For kandidater med ekstern finansiering</p>	<p>Endres ikke i forskrift, men kan se på opptaksskjema om dette bør behandles i større grad der.</p>
<p>§5.3. Opptaksvedtak hvem skal peke ut veilederne? Programutvalget innstiller, dekan vedtar opptak (Begrunnelse: en utdanning kan ikke være styrt av et utvalg) Må inn: Det må foreligge en finansieringsgaranti/plan Det må foreligge en internasjonaliseringsplan</p>	<p>Ph.d.-student foreslår veileder i søknad om opptak til ph.d.-utdanning, programutvalg behandler søknad om opptak og fatter vedtak om opptak og oppnevning av veileder. Dekan, eller den dekan bemyndiger, er foreslått som leder for programutvalg i forslag til sammensetting og mandat for Høgskulen på Vestlandet.</p> <p>Vedtaket om opptak fattes i tråd med opptakskriteriene, av et utvalg bestående av vitenskapelig tilsatte som er tilknyttet undervisning, veiledning eller forskning rettet mot ph.d.-studiet. Dette er en viktig del av systemet for kvalitetssikring av ph.d.-utdanningene ved HVL.</p>

	<p>Det ligger per i dag i § 5.1 Vilkår om opptak et krav om at finansiering skal være på plass ved søknad om opptak til ph.d.-utdanning.</p> <p>Det er viktig med fokus på internasjonalisering, men dette legges ikke inn som et krav ved søknad om opptak fordi stipendiater skal greie å søke om opptak til ph.d.-utdanning innen tre måneder etter start av forskningsprosjekt.</p>
<p><i>Forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid: begrunna tvil bør formulerast klarare/presiserast – det bør vera stort sannsyn/overvegande sannsyn el.l om at kandidaten ikkje vil kunne fullføre prosjektet innafor avtalt tid før HVL kan vedta tvungen avslutting av ph.d-utdanninga før avtalt tid.</i></p>	<p>Juridisk terminologi - Beholder «begrunnet tvil».</p>
<p>§ 5.5 Avslutning før avtalt tid Skal det være noen klagemulighet for kandidaten ved tilfeller av tvungen avslutning?</p>	<p>Ja, dette er spesifisert i § 23.1 Klage over avslag på søknad om opptak, vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen.</p>
<p>§ 7 Veiledning - Det bør presiseres at minst en av veilederne MÅ ha doktorgrad. Slik det er formulert i forslaget er det mulig å fravike dette. - Det bør styrkes en formulering om at hovedveileder bør være fra egen institusjon.</p>	<p>Ph.d.-forskrift er endret i tråd med forslag.</p>
<p>§7.1 Oppnevning av veiledere Her er det litt defansivt når det gjeld hovedveileder. Det bør stå at som hovedregel bør hovedveileder være ansatt ved HVL (dette er viktig med tanke på forskningsprosjekt, publisering, kompetansebygging, bygging av fagmiljø) og at medveileder kan være ekstern. Arbeidsdeling skal presiseres i ph.d.-avtalen (§6).</p>	<p>Ph.d.-forskrift er endret i tråd med forslag</p>
<p>§ 7.1 Oppnevning av veiledere: Ved oppnevning av flere enn to veiledere skal det legges ved en beskrivelse av hver veileders rolle i veiledning og oppfølging av student.</p>	<p>Dette er regulert i ph.d.-avtalen, ikke i ph.d.-forskrift</p>

<p>§7.2 Veiledningens innhold se på formulering 3. avsnitt. Uklart formulert</p>	<p>Lar stå.</p>
<p>§ 8 Opplæringsdel Elementer som skal inngå i opplæringsdelen bør settes lengre enn 2 år fra opptaksdato, gjerne til 5 år eldre, og godkjenning av tidligere avlagte ph.d-kurs bør vurderes ut fra relevans. Dette kan for eksempel være aktuelt for høyskoleansatte som tar ph.d -kurs i forkant av et formelt opptak til ph.d. Det er litt uklart hvem som har ansvaret for opplæringsdelen i ph.d-utdanningene, og om dette er en programansvarlig.</p>	<p>Beholder regel om 2 år. Ettersom det står <u>bør</u> ikke være eldre enn 2 år gir dette nødvendig fleksibilitet samtidig som HVL holder seg til det som er standard ved de fleste doktorgradsakkrediterte institusjoner i Norge</p> <p>Dekan har ansvar for opplæringsdelen, spesifiseres i kvalitetssikringssystemet</p>
<p>§ 8.1 Formål, innhold og omfang: Opplæringsdel: formuleringa om at element som skal inngå i opplæringsdelen ikkje bør vera eldre enn to år ved opptaksdato er for streng – bør opna for at dei kan vera eldre. Det er òg litt uklart kven som har ansvaret for opplæringsdelen i ph.d.-utdanningane, og om dette er ein programansvarleg. Det er aksept for at det på noverande tidspunkt er uklårt kva roller som kjem i HVL. Det bør altså koma ein revisjon av forskrifta der ein klargjer ansvarsområde og –fordeling når rollefordelingane ved HVL er klarlagde.</p> <p>Det bør òg komma inn ei formulering om krav til relevans for eventuelle tidlegare kurs/studiepoeng som skal inngå i opplæringsdel.</p>	<p>Beholder regel om 2 år. Ettersom det står <u>bør</u> ikke være eldre enn 2 år gir dette nødvendig fleksibilitet samtidig som HVL holder seg til det som er standard ved de fleste doktorgradsakkrediterte institusjoner i Norge.</p> <p>Spesifisering av krav til relevans for eventuelle tidligere kurs/studiepoeng hører hjemme i annet ph.d.-regelverk.</p>
<p>§ 8.1 Formål, innhold og omfang At Dekan har ansvar for opplæringsdelen er motsigende til at programutvalget har ansvar (som står tidligere) det bør stå slik som her. Dekan har ansvar.</p> <p>Tredje avsnitt kan gå ut. Begrunnelse for det er at det kan hindre gjennomstrømming. Det kan heller stå at minst 20 studiepoeng må knyttes til programmet.</p>	<p>I følge kvalifikasjonsrammeverket har dekan ansvar for at opplæringsdelen gir utdanning på høyt faglig nivå og i samsvar med internasjonal standard. Programutvalget godkjenner opplæringsdel til den enkelte ph.d.-student, det vil blant annet si at de gjør en grundig vurdering av eksterne emner som ph.d.-kandidat ønsker godkjent som en del av opplæringsdelen</p> <p>Avsnittet det vises til er standard formulering som går igjen i det fleste ph.d.-forskrifter i Norge og beholdes ettersom det er viktig at HVL holder samme nivå</p>

<p>§8.1 Opplæringsdel, formål, innhold og omfang Viktig å klargjøre ansvar mellom dekan og programutvalg. I mandat for programutvalg står det at utvalet skal godkjenne opplæringsdel medan det i forskrifta står at dekan har ansvaret. Bør det her også trekkast inn at der er ein programkoordinator/fagansvarleg som er oppnevnt av det sentrale ph.d.-utvalet?</p>	<p>Ansvar for opplæringsdelen innebærer her å ha ansvar for at ph.d.-emnene som tilbys som en del av studiet gir utdanning på tilstrekkelig høyt nivå. Godkjenning av opplæringsdelen vil si godkjenning av den enkelte ph.d.-students sammensetning av (interne og eksterne) ph.d.-emner og eventuelt andre elementer som en del av opplæringsdelen. At det er et utvalg bestående av flere vitenskapelig tilsatte tilknyttet studiet som godkjenner opplæringsdelen til den enkelte ph.d.-student er en viktig del av kvalitetssikringssystemet.</p>
<p>§ 8.1 Formål, innhold og omfang I andre avsnitt bør det spesifiseres hvor mange studiepoeng som kreves med hensyn til både formidling og kurs i etikk. I fjerde avsnittet bør det nevnes spesifikt at andre aktiviteter enn kurs kan inngå i den formelle delen av opplæringsdelen, og at retningslinjene for dette bestemmes av programkomiteen for den enkelte utdanningen f.eks. forskerkurs o.l.).</p>	<p>Antall studiepoeng i etikk vil variere mellom program og vi kan derfor ikke spesifisere antall studiepoeng i forskrift.</p> <p>I fjerde ledd vises det til «elementer» og ikke ph.d.-emner. Dette kan inkludere andre aktiviteter enn kurs.</p>
<p>§ 8.1 Formål, innhold og omfang Det står at opplæringsdelen skal være på minimum 30 studiepoeng, men ikke noe øvre grense. Foreslår derfor at det legges inn en maks lengde på opplæringsdelen på f.eks. 45 studiepoeng (som universitetet i Stavanger har i sin forskrift).</p>	<p>Dette må være opp til den enkelte kandidat, og hvis det skulle være et problem kan fagansvarlig/veiledere følge opp dette.</p>
<p>§ 9 Midtveisseminar 1 person utenfra, ikke to. Dette fordi det kan bli vanskelig å gjennomføre og er dermed en risiko for at her kan det oppstå uheldige forsinkelser.</p> <p>Foreslår at det også innføres avslutningsseminar, med muligheter for å invitere en person utenfra.</p>	<p>Det er ikke krav om at to kommer utenfra</p> <p>Vurdere innføring av et avslutningsseminar på sikt, men ikke i denne omgang.</p>

<p>§ 9.2 Midtveisevaluering Tidspunkt for midtveisevaluering skisserer her et fulltidsløp på tre år medan ein del kandidatar vil gjennomføre på fire år med 25% pliktarbeid. Dette bør framgå.</p>	<p>Ligger allerede i forskriften</p>
<p>§ 10. fint at det ikke er mer spesifikt enn dette.</p>	<p>Tatt til orientering</p>
<p>§ 10.1 Krav til avhandlingen Bør det stå et antall artikler som skal inngå i avhandlingen? 3 eller 4? Og at språket som hovedregel er skandinavisk eller engelsk? Kan programutvalget foreslå andre språk enn dette? Og korleis reknar ein førsteforfatterskap på minst halvparten av artiklane når ein har tre artiklar?</p>	<p>Antall artikler vil variere mellom fagområder og bør derfor ikke spesifiseres i forskrift. Mer informasjon om krav til avhandling kan komme i regelverk for det enkelte studium. Hvordan en skal regne førsteforfatterskap ved tre artikler kan presiseres i andre retningslinjer/rutiner.</p>
<p>§ 10.1 Krav til avhandlingen I fjerde avsnitt står det følgende «... Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal kandidaten normalt være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene». Praksis for opplisting av forfattere er forskjellig innenfor ulike fagtradisjoner. Vi foreslår å fjerne krav om førsteforfatterskap og erstatte det med en formulering som «...til å ha bidratt med vesentlig del/minst halvparten/... av arbeidet i artiklene».</p> <p>I femte avsnitt: Her kan man forenkle ved at man pålegger hovedveileder å underskrive erklæringen på vegne av medforfatter(e) og bekrefte kandidatens innsats.</p>	<p>Forskriften sier <u>normalt</u> være førsteforfatter på minst halvparten av artiklene. Dette gir tilstrekkelig fleksibilitet.</p> <p>Med hensyn til underskrift fra hovedveileder på erklæring av medforfatterskap vil ikke veileder alltid kunne ha oversikt over kandidatens innsats i hver artikkel. Teksten beholdes derfor som først foreslått.</p>
<p>§ 12.2 Tidsbruk fra innlevering til disputas siste setning. Det holder at det står at det er hovedveileders oppgave å gjøre dekan oppmerksom på at innlevering er nært forestående. Det blir uklart ansvar slik det nå står.</p>	<p>Stryker siste del av setningen som foreslått, det vil si fjerner «slik at nødvendige forberedelser kan starte».</p>
<p>§ 13 Innlevering Det er viktig at publiseringsrettighetene til forfatteren (kandidaten) sikres. En full offentliggjøring av ph.d avhandlingen kan hindre dette. Det bør</p>	<p>Jamfør § 18.2 kan det ikke legges restriksjoner på offentliggjøring, men i utarbeidelse av rutiner for innlevering er det viktig å huske på disse punktene.</p>

<p>være mulig å få en offentlig embargo slik at det ikke risikeres at resultatene ikke kan publiseres på annen måte senere. Offentliggjøringen må gjøres på en måte som sikrer dette, som blant annet kan innebære at den ikke legges på nett, men heller blir offentliggjort ved fysisk utlegg på bibliotek etc.</p>	
<p>§ 13.1 Innlevering av avhandlingen Ta ut: programutvalget kan på innspill fra veileder</p>	<p>Ph.d.-forskrift er endret i tråd med forslag</p>
<p>§ 13.1 Innlevering av avhandlingen Her bør det komme inn et avsnitt som dette: «Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er bestemt om det er verdig til å forsvares for ph.d.-graden. Avhandlingen vil bli vurdert slik den er innlevert.» Det vil forenkle administrasjonen av innleveringen.</p>	<p>Står i § 15.4 Retting av formelle feil i avhandlingen</p>
<p>§ 14 Oppnevning av bedømmelseskomite Bedømmelseskomiteen bør kunne foreslås av veiledergruppa (sammen med kandidat). I så tilfelle kan den oppnevnes av programkomiteen som da er uavhengig (gitt at en av veilederne ikke sitter i utvalget, denne må i så fall tre ut under behandling). Da faller behovet for det sentrale ph.d.-utvalget bort.</p>	<p>Bedømmelseskomiteen innstilles av programutvalg og oppnevnes av sentralt ph.d.-utvalg. Prinsippet som ligger til grunn her at oppnevning av bedømmelseskomite skal innom utvalg på to nivåer for både kvalitetssikring og for å styrke komiteens legitimitet. Dette er en del av kvalitetssikringsystemet for ph.d.-utdanningene som har ligget til grunn for akkrediteringen av høgskolens to ph.d.-utdanninger.</p>
<p>§14 Krav til bedømmelseskomite Kan medlemmet som er utan tilknytning til HVL vere same person som det medlemmet som har hovudstilling ved anna institusjon? Dersom ikkje så bør det kome tydelegare fram.</p>	<p>Kan være samme person ja.</p>
<p>§ 14 Oppnevning av bedømmelseskomité - Avdelinga påpeikar at når det stillast krav om «ein representant med hovudstilling ved utanlandsk institusjon» i bedømmingskomite, vil dette danne premisser for kva språk som kan nyttast i avhandlinga. Og vise versa.</p>	<p>Tatt til orientering</p>

<p>§ 14 Oppnevning av bedømmelseskomite Her må det spesifiseres hvem som foreslå opponentene? Er det veileder som foreslår opponenter, og programutvalget som oppnevner? Det bør unngås å spesifisere at begge kjønn skal være representert. Det er mer hensiktsmessige å heller bruke følgende «Det kjønn som ph.d.-kandidaten har, bør være representert i komiteen. Komiteen skal normalt settes sammen slik at begge kjønn er representert.»</p>	<p>Hvem som foreslår opponent spesifiseres i § 19.2 Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)</p> <p>Forskriften angir hvordan bedømmelseskomiteen <u>normalt</u> skal være sammensatt, det gir tilstrekkelig fleksibilitet.</p>
<p>§ 14 Oppnevning av bedømmelseskomite - 3. avsnitt Programutvalget oppnevner komite (ikke foreslår, det må være veiledere som foreslår)</p>	<p>Det er naturlig at veileder er involvert i prosessen med å foreslå medlemmer av bedømmelseskomité.</p> <p>Bedømmelseskomiteen innstilles av programutvalg og oppnevnes av sentralt ph.d.-utvalg. Prinsippet som ligger til grunn her at oppnevning av bedømmelseskomite skal inntre utvalg på to nivåer for både kvalitetssikring og for å styrke komiteens legitimitet. Dette er en del av kvalitetssikringsystemet for ph.d.-utdanningene som har ligget til grunn for akkrediteringen av høgskolens to ph.d.-utdanninger.</p>
<p>§ 14 Oppnevning av bedømmelseskomite Ønsker at komiteen skal bestå av tre medlemmer (ikke minimum tre medlemmer) og at kun et medlem er fra egen institusjon.</p>	<p>Regelverket gir tilgang til dette.</p>
<p>§ 14 Oppnevning av bedømmelseskomité «alle medlemmer skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse» Dette er uklart. Førstelektor?</p>	<p>Ph.d.-forskrift endret i tråd med forslag</p>
<p>§ 15.3 Bedømmelseskomiteens innstilling Programutvalget godkjenner (ikke det sentrale PhD utvalget). 3. avsnitt, kan kandidaten gjøre bemerkninger på en evaluering?</p>	<p>Forstår ikke kommentar til 3. avsnitt. Sentralt ph.d.-utvalg fatter vedtak jf. argumentasjon om å beholde to-nivå-modellen som er en del av kvalifikasjonssystemet.</p>
<p>§ 17 Ny innlevering Hvem bedømmer ny innlevering? Må det inn?</p>	<p>Tar dette med i det videre arbeidet. Kan omtales i kvalifikasjonssystemet</p>

<p>§18 Offentliggjøring av avhandling avhandling må gjøres elektronisk tilgjengelig</p>	<p>Dette må jobbes med i utarbeidelse av prosedyre for innlevering – disputas.</p>
<p>§ 18.1 Krav til den trykte avhandlingen Hva med en pressemelding på norsk som kan publiseres i aviser? Hvis sammendrag er det samme som pressemelding må det til kandidaten spesifiseres nøye om hva som skal stå i sammendraget.</p>	<p>Tas ikke med i forskrift. Kan presiseres i andre retningslinjer</p>
<p>§ 19.1 Prøveforelesning Tredje avsnitt: Dette er ikke en heldig ordning. Det bør være mulig å styrke på en prøveforelesning, noe en slik ordning ikke gir rom for. Skal kandidaten kunne stryke på en prøveforelesning må den minimum foregå senest to uker før disputasdagen med en annen komite.</p>	<p>Tatt til orientering for senere arbeid med ph.d.-forskriften.</p>
<p>§ 19.1 Prøveforelesning Må prøveforelesning holdes sammen med disputas, eller kan den som ved universitetene holdes før disputas og evalueres av en settekomité hvor internt medlem er representert? Ved å holde prøveforelesning separat slipper man å samle komiteen for offentlig forsvar før prøveforelesning er godkjent.</p>	<p>Tatt til orientering for senere arbeid med ph.d.-forskriften.</p>
<p>§ 19.1 Prøveforelesning Interesse for å ha student som deltaker i prøveforelesning.</p>	<p>Tatt til orientering. Det er vanlig praksis at prøveforelesninger er åpne.</p>
<p>§ 19.2 Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas) Femte avsnitt: Når man bruker titler som første- og andre opponent som en rollefordeling, må man være nøye på at de i andre sammenhengen behandles som likestilte (med hensyn på bl.a. honorering og status).</p>	<p>Tatt til orientering</p>
<p>§ 19.2 Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas) Det kan være enklere å si at prøveforelesning holdes innen 2 måneder etter at avhandlingen er godkjent til å forsvares. Offentlig forsvar holdes samme eller påfølgende dag etter godkjent prøveforelesning.</p>	<p>Tatt til orientering Begrepene 1. og 2. opponent beholdes ettersom det er vanlige termene å bruke.</p>

Skal opponentene være likestilte slik de er ved universitetet i dag eller skal det være en 1 og en 2 opponent?	
--	--

Mandat og sammensetting for ph.d.-utvalg ved Høgskulen på Vestlandet

Det sentrale ph.d.-utvalg

Det sentrale ph.d.-utvalg er oppnevnt av høgskolestyret. Ph.d.-utvalget har følgende mandat:

- Utvalget skal utarbeide og forvalte felles retningslinjer og rutiner i henhold til forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskulen på Vestlandet.
- Være strategisk, samordnende og rådgivende organ for styret og institusjonens ledelse når det gjelder forskerutdanning.
- Deleget myndighet fra styret i disse enkeltsakene:
 - Fastsette søknadsskjema for opptak til ph.d.-utdanningen
 - Fastsette krav om residensplikt
 - Revisjon av kvalitetssikringssystemet for ph.d.-utdanning ved Høgskulen på Vestlandet (punkt 2.3-10) i tråd med høgskolens ph.d.-forskrift
 - Oppnevner administrativ og faglig leder for ph.d.-utdanningene (fagansvarlig) etter innstilling fra dekan
 - Opprette komitéer for bedømmelse av avhandling og disputas etter innstilling fra programutvalget
 - Godkjenne endelig doktorgradsprøve
 - Behandle spørsmål om policy og klager

Ph.d.-utvalget skal ha følgende sammensetting:

- rektor, eller prorektor med ansvar for forskning er leder for utvalget
- dekan fra hvert fakultet eller den dekan har gitt myndighet
- en professor fra hvert ph.d.-studium
- to stipendiater, fra ulike ph.d.-studium
- en ekstern professor fra annet ph.d.-miljø

Utvalgets sammensetning skal være i henhold til likestillingsloven § 13 om representasjon av begge kjønn i utvalg.

Det bør tilstrebes at alle nærregioner er representert i utvalget

Forskningsadministrasjonen er sekretær for utvalget

Utvalget oppnevnes for en periode på fire år, unntatt stipendiatrepresentant, som oppnevnes for to år.

Studentparlamentet kan peke ut en masterstudent som observatør i utvalget.

Programutvalg

Det opprettes et programutvalg for hver akkrediterte ph.d.-utdanning. Dekan oppnevner medlemmene av utvalget i tråd med den sammensetting høgskolestyret har bestemt.

Programutvalget har følgende mandat:

- være rådgivende organ til dekanat i spørsmål som angår ph.d.-utdanningen
- Delegert myndighet fra styret i disse enkeltsakene:
 - godkjenne studieplan og emnebeskrivelser
 - Vedta hvilke mastergrader som kan godkjennes som grunnlag for opptak til den aktuelle ph.d.-utdanning
 - Godkjenner opptak til ph.d.-utdanning
 - Godkjenne veiledere, prosjektbeskrivelse og framdriftsplan
 - Fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten
 - Følge opp framdrift for ph.d.-kandidater som er tatt opp på studiet
 - Oppnevne ekstern representant i komité for midtveisevaluering
 - Initiere tiltak for å kvalitetssikre ph.d.-utdanningen
 - Godkjenne opplæringsdel
 - Motta og behandle søknad om å få avhandlingen bedømt
 - Innstille medlemmer til bedømmelseskomite overfor sentralt ph.d.-utvalg
 - Avgjøre saker som angår den enkelte ph.d.-kandidat

Programutvalget har følgende sammensetting:

- Dekan eller den vedkommende bemyndiger, er leder for utvalget
- tre vitenskapelig tilsatte knyttet til undervisning, veiledning eller forskning rettet mot ph.d.-studiet
- en stipendiat

Totalt skal minst tre av medlemmene i utvalget ha professorkompetanse.

Fagansvarlig for ph.d.-utdanningen er sekretær for utvalget.

Utvalget oppnevnes for fire år om gangen, unntatt stipendiatrepresentant, som oppnevnes for to år. Et av utvalgets medlemmer utnevnes som vararepresentant for leder. Det oppnevnes minst to vararepresentant for de vitenskapelige tilsatte og minst en vararepresentant for stipendiatene.

Sammensetting av utvalget skal følge reglene i Likestillingslovens § 13 om representasjon av begge kjønn i utvalg.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Anja Olsen Moberg

Arkiv:

049/16 Oppnevning av ph.d.-utvalg (programutvalg) for ph.d.-studium i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks, and Engineering Computing

Saken gjelder

Styret ved Høgskolen i Bergen godkjente i sak 95/2015 søknad til NOKUT om akkreditering av ph.d.-studiet ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems, and Engineering Computing. I september 2016 vedtok styret i NOKUT akkreditering av ph.d.-studiet under nytt navn: Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing (vedlegg 1). I oktober 2016 mottok Høgskolen i Bergen vedtak fra Kunnskapsdepartementet om at høgskolen kan opprette det aktuelle ph.d.-studiet (vedlegg 2).

I følge § 3 første ledd i Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Bergen har styret ved høgskolen det overordnede ansvaret for ph.d.-utdanningen. Videre vises det til at styret for hvert enkelt ph.d.-studium skal opprette et ph.d.-utvalg forankret i en avdeling (programutvalg) med ansvar for opptak til studiet. Denne saken omhandler oppnevning av programutvalg for ph.d.-studiet Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing. I forbindelse med fusjon til Høgskolen på Vestlandet har det blitt bestemt at denne saken skal behandles av interimsstyret.

Vurdering

Programutvalgets mandat og sammensetting

Kvalitetssikringssystem med rutinebeskrivelser for ph.d.-utdanning ved Høgskolen i Bergen vedtatt av styret ved Høgskolen i Bergen 23.4.2013 og revidert 22.6.2016 gir en beskrivelse av programutvalgets mandat og sammensetting under punkt 2.2. Ph.d.-utvalg på avdelingsnivå (programutvalg):

Høgskolestyret oppnevner et programutvalg for hvert akkrediterte ph.d.-studium. Utvalget skal være forankret i avdelingen og dekan fremmer forslag til medlemmer for høgskoledirektøren.

Programutvalget har følgende mandat:

- være rådgivende overfor ledelsen ved avdelingen
- delegert beslutningsmyndighet fra styret innen følgende enkeltområder:
 - vedta hvilke utdanningsområder som kan godkjennes som grunnlag for opptak til det aktuelle ph.d.-studiet
 - godkjenne opptak til ph.d.-studiet
 - godkjenne veiledere, prosjektbeskrivelse og framdriftsplan
 - følge opp framdrift for ph.d.-kandidater som er tatt opp på studiet

- gjennomføre tiltak for å kvalitetssikre ph.d.-utdanningen
- motta og behandle søknad om å få avhandlingen bedømt
- innstille medlemmer til bedømmelseskomite overfor ph.d.-utvalget
- avgjøre saker som angår den enkelte ph.d.-kandidat

Programutvalget skal ha 5 medlemmer og bestå av:

- leder for utvalget: vitenskapelig tilsatt med professorkompetanse
- tre vitenskapelig tilsatte knyttet til undervisning, veiledning eller forskning rettet mot ph.d-studiet
- en stipendiat

Videre nevnes følgende kriterier for utvalgets sammensetning:

- Totalt skal minst tre av medlemmene i utvalget ha professorkompetanse
- Fagansvarlig for ph.d.-studiet er sekretær for utvalget
- Utvalget oppnevnes for fire år om gangen, unntatt stipendiatrepresentanten, som oppnevnes for to år. Det oppnevnes minst en vararepresentant for de vitenskapelig tilsatte og minst en vararepresentant for stipendiatene.
- Sammensetning av utvalget skal følge reglene i Ligestillingslovens § 13 om representasjon av begge kjønn i utvalg.

Fagansvarlig for ph.d.-studiet har ansvar for tilrettelegging og daglig drift av studiet, og er sekretær for programutvalget. Den fagansvarlige vil samarbeide tett med Seksjon for forskning og ekstern samhandling, som bl.a. vil bidra med tilrettelegging og assistanse i all saksbehandling knyttet til studiet.

I forbindelse med fusjon av Høgskolen i Bergen, Høgskulen i Sogn og Fjordane og Høgskolen Stord/Haugesund til Høgskulen på Vestlandet (HVL) fra og med 1.1.2017 skal det vedtas mandat og sammensetting for programutvalg for ph.d.-studiene ved Høgskulen på Vestlandet i interimsstyret 22. desember 2016. Sikker drift gruppen forskning, utvikling og innovasjon fremmer følgende forslag til mandat og sammensetting for programutvalgene ved HVL (vedlegg 3):

Programutvalget har følgende mandat:

- være rådgivende organ til dekanat i spørsmål som angår ph.d.-utdanningen
- Delegert myndighet fra styret i disse enkeltsakene:
 - godkjenne studieplan og emnebeskrivelser
 - vedta hvilke mastergrader som kan godkjennes som grunnlag for opptak til den aktuelle ph.d.-utdanning
 - godkjenner opptak til ph.d.-utdanning
 - godkjenne veiledere, prosjektbeskrivelse og framdriftsplan
 - fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten
 - følge opp framdrift for ph.d.-kandidater som er tatt opp på studiet
 - oppnevne ekstern representant i komité for midtveisevaluering
 - godkjenne opplæringsdel
 - motta og behandle søknad om å få avhandlingen bedømt

- innstille medlemmer til bedømmelseskomite overfor sentralt ph.d.-utval
- avgjøre saker som angår den enkelte ph.d.-kandidat

Programutvalget har følgende sammensetting:

- Dekan eller den vedkommende bemyndiger, er leder for utvalget
- tre vitenskapelig tilsatte knyttet til undervisning, veiledning eller forskning rettet mot ph.d.-studiet
- en stipendiat

De øvrige kriteriene for utvalgets sammensetting foreslås videreført.

Nytt i foreliggende forslag vedrørende programutvalget ved HVL er en presisering om at dekan oppnevner medlemmene i utvalget i tråd med den sammensettingen høgskolestyret har bestemt.

Forslag til medlemmer av programutvalg for Computer Science

Dekan ved avdeling for ingeniør- og økonomifag, HiB, Geir Anton Johansen fremmer forslag til medlemmer av programutvalg for ph.d.-studiet i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing i e-post av 1.11.2016 (vedlegg 4). Forslag til stipendiatrepresentant ble fremmet av professor Lars Michael Kristensen, fungerende fagansvarlig for studiet høsten 2016, i e-post av 17.11.2016 (vedlegg 5)

- Leder: professor Lars Michael Kristensen
- Vitenskapelig tilsatt: professor Talal Rahman
- Vitenskapelig tilsatt: professor Ilona Heldal
- Vitenskapelig tilsatt: professor Knut Øvsthus
- Stipendiat: Rui Wang

- Vara vitenskapelig tilsatt: oppnevnes senere
- Vara stipendiat: oppnevnes senere

Sekretær for utvalget vil være professor Håvard Helstrup, oppnevnt som fagansvarlig for ph.d.-studiet Computer Science med virkning fra 1.1.2017 av sentralt ph.d.-utvalg 16.11.2016 (sak 05/2016).

Foreslåtte sammensetting imøtekommer ikke krav i Likestillingslovens § 13 om representasjon av begge kjønn i utvalg som sier at i et utvalg med fem medlemmer skal hvert kjønn være representert med minst to. Dette skyldes at man ikke har to kvinner tilknyttet studiets fagmiljø tilgjengelig per dags dato.

Forslag til vedtak

1. Styret viser til premissene i saken og oppnevner foreslåtte medlemmer til programutvalg for ph.d.-studiet Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing fra og med vedtaksdato til og med 31.12.2017.
2. Styret ber programutvalget i løpet av oppnevningsperioden bistå i arbeidet med forankring av ph.d.-studiet i relevante miljøer ved andre studiesteder

3. Styret gir rektor fullmakt til å oppnevne varamedlemmer

Dokumenter i saken

1. Sak 95/15 Godkjenning av søknad til NOKUT om akkreditering av ph.d.-studiet «ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems, and Engineering Computing» ved Høgskolen i Bergen
2. Orientering om vedtak om akkreditering av Computer Science Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing ved Høgskolen i Bergen (vedlegg 1)
3. Etablering av ph.d.-studium i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing (vedlegg 2)
4. Forskrift for graden philosophiae doctor (ph.d.) ved Høgskolen i Bergen
5. Kvalitetssikringssystemet med rutinebeskrivelser for ph.d.-utdanning ved Høgskolen i Bergen
6. Forslag til mandat og sammensetting for programutvalg ved Høgskulen på Vestlandet (vedlegg 3)
7. E-post av 1.11.2016 forslag til medlemmer av programutvalg for ph.d.-studiet Computer Science fra dekan ved avdeling for ingeniør- og økonomifag (vedlegg 4)
8. E-post av 17.11.2016 forslag til stipendiatrepresentant for ph.d.-studiet Computer Science fra fungerende fagansvarlig for ph.d.-studiet (vedlegg 5)

Se mottakertabell

Saksbehandler: Tomas Syrstad Ruud

Vår ref: 16/00149-13
Vår dato: 07.09.2016
Deres ref:
Deres dato:

Orientering om vedtak om akkreditering av Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing ved Høgskolen i Bergen

Vi viser til søknaden om akkreditering av utdanningen *Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing*.

Vedtak

NOKUTs styre fattet følgende vedtak 7. september 2016:

NOKUT vurderer at vilkårene i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 er oppfylt.

NOKUT akkrediterer utdanningen Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing ved Høgskolen i Bergen. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

Bakgrunn for vedtaket

NOKUTs styre har fattet vedtak om akkreditering basert på vår vurdering av de administrative sidene ved utdanningen, den sakkyndige rapporten, tilsvaret deres og tilleggsvurderingen fra de sakkyndige.

NOKUT forutsetter at Høgskolen i Bergen fyller de til enhver tid gjeldende krav for akkreditering. I tillegg forventer vi at Høgskolen i Bergen vurderer de sakkyndiges merknader og anbefalinger i det videre arbeidet med utvikling av studiet.

For ph.d.-studier som NOKUT akkrediterer, må institusjonen selv søke Kunnskapsdepartementet om rett til å etablere studiet.

Med hilsen

Øystein Lund
Tilsynsdirektør

Helén Sophie Haugen
Fungerende seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk signert.

Kopi til: Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) v/Webredaktør NOKUT

Vedlegg: HiB_Computer_Science.docx

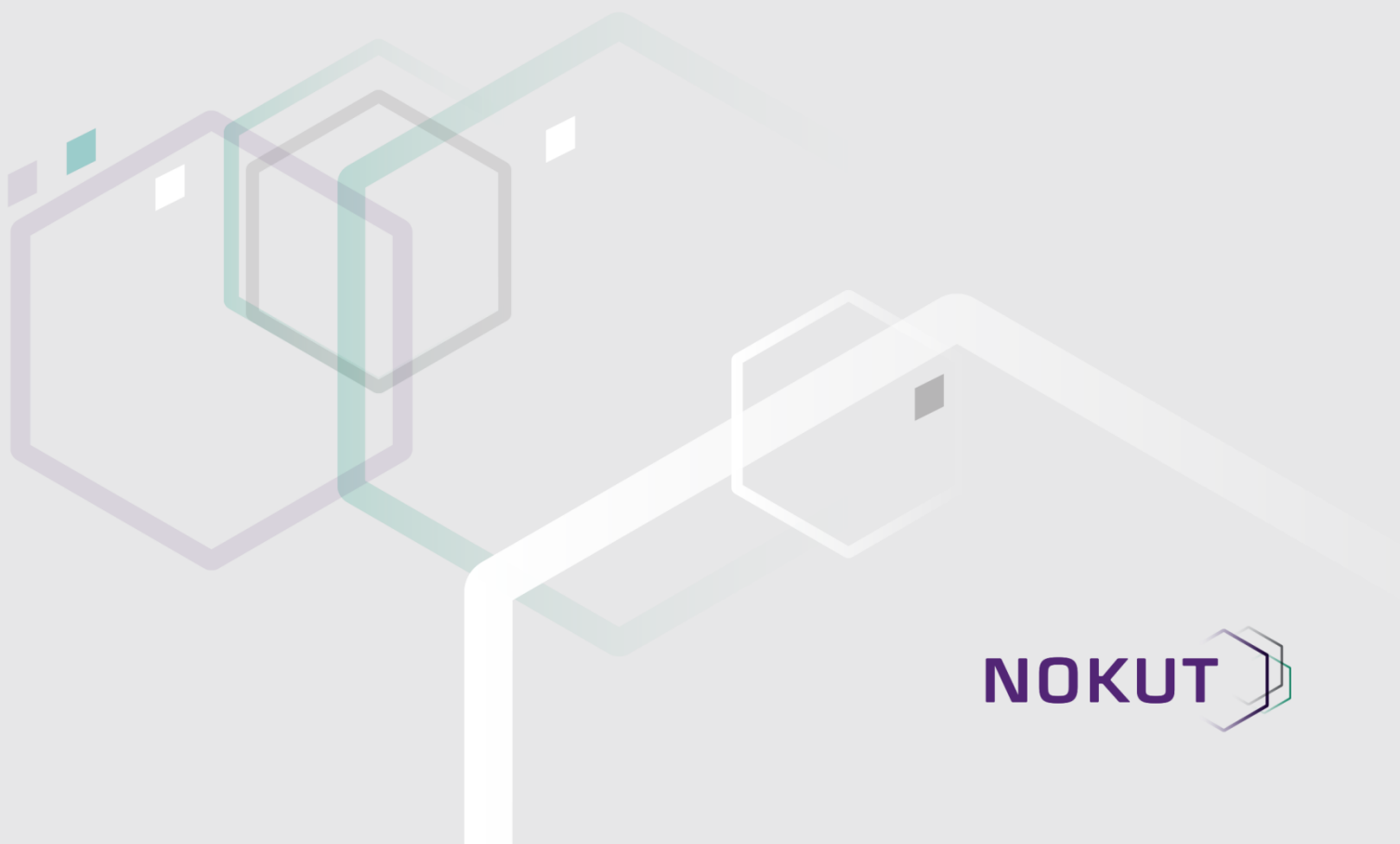
Mottaker	Kontaktperson	E-post	Adresse	Post
Kunnskapsdepartementet		postmottak@kd.dep.no	Pb 8119 Dep	0032 OSLO
Høgskolen i Bergen		post@hib.no	Postboks 7030	5020 BERGEN
Høgskolen i Bergen	Eirin Fausa Pettersen	Eirin.Fausa.Pettersen@hib.no	Postboks 7030	5020 BERGEN
Statens lånekasse for utdanning		postmottak@lanekassen.no	Postboks 36 Kalbakken	0901 OSLO
Statistisk sentralbyrå Seksjon for utdanningsstatistikk		utdanning_koder@ssb.no		
Bjarne Helvik		bjarne@item.ntnu.no	Institutt for telematikkO.S. Bragstads plass 2a	7491 TRONDHEIM
Knut Conradsen		knco@dtu.dk	DTU Compute, Bygning 321 Danmark	2800 Kongens Lyngby
Frank Eliassen		frank@ifl.uio.no	Postboks 1080Blindern	0316 OSLO
Henrik Finsberg		henriknf@simula.no	Jongsbruveien 27B	1338 SANDVIKA

NOKUTs tilsynsrapporter

Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing

PhD program at Bergen University College

September 2016

NOKUT

NOKUT (Norwegian Agency for Quality Assurance in Education) is the controlling authority for educational activity at all Norwegian higher educational institutions. This is achieved, among other, through accreditation of new study programs. Institutions that provide higher education have different authorization to create new study programs. If an institution want to create a provision outside of its field of authorization, it must apply to NOKUT for accreditation.

Institusjon:	Bergen University College
Studietilbudets navn:	Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing
Grad/Studiepoeng	PhD degree, 180 studiepoeng/ECTS
Studieform	Campus based
Sakkyndige:	Professor Knut Conradsen, Danmarks Tekniske Universitet Professor Bjarne E. Helvik, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet Professor Frank Eliassen, Universitetet i Oslo Stipendiat Henrik Finsberg, Simula Research Laboratory
Dato for vedtak:	07.09.2016
NOKUTs saksnummer	15/695, 16/00149

Introduction

The external quality assurance performed by NOKUT consists of evaluating the institution's quality assurance systems, accreditation of new provisions and revision of accredited provisions. Universities and university colleges have different self-accrediting powers. For an institution without self-accrediting powers to establish a provision in a certain cycle an application must be made to NOKUT.

Hereby NOKUT presents the accreditation report of Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing at Bergen University College. The expert evaluation in this report is part of the accreditation process following Bergen University College's application for accreditation of ICT engineering: Software engineering, Communication systems, and Engineering computing (see Section 2 for explanation of the name change) submitted before the application deadline on 1st of November, 2015. This report clearly indicates the extensive evaluation performed to ensure the educational quality of the planned educational provision.

The PhD program in Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing at Bergen University College fulfils NOKUT's conditions for accreditation and is accredited by resolution of 07.09.16.

This decision does not have limited validity in time. NOKUT will however make a subsequent supervision of the educational provision within three years.

Oslo. 07.09.16

Terje Mørland
Director General

Information on accreditation of educational provisions (in Norwegian):

<http://www.nokut.no/no/Universitet-og-hoyskoler/Kvalitetssikring-og--utvikling/Akkreditering-av-nye-studietilbud/>

<http://www.nokut.no/no/Norsk-utdanning/Universitet-og-hogskole/Akkreditering-av-studietilbod/Korleis-sokje-akkreditering/>

Table of Contents

1	Information regarding the applicant institution	1
2	Description of Procedures	2
3	Expert assessment	3
3.1	Summary of the report	3
3.2	Basic prerequisites for accreditation (§ 7-1).....	5
3.3	Plan for the program (§ 7-2).....	8
3.4	Academic environment associated with the program (§ 7-3).....	17
4	Conclusion	22
5	Comments from the Institution	26
6	The expert committee’s additional evaluation	29
6.1	Evaluation of the comments from the institution	29
6.2	Final Conclusion.....	34
7	Decision	35
8	Presentation of the expert committee	35
9	Documentation	36

1 Information regarding the applicant institution

As a university college, Bergen University College does not have power of self-accreditation for educational provisions in the third cycle (PhD). The institution's quality assurance system was evaluated and approved in 2011. The following educational provisions at the institution have obtained accreditation from NOKUT since 2003 (in chronological order by year):

- Mastergradsstudium i samfunnsarbeid, 120 studiepoeng (2006)
- Mastergradsstudium i kunnskapsbasert praksis i helsefag, 120 studiepoeng (2007)
- Mastergradsstudium i informatikk - programutvikling, 120 studiepoeng (2008)
- Mastergradsstudium i klinisk fysioterapi, 120 studiepoeng (2008)
- Mastergradsstudium i barne- og ungdomslitteratur, 120 studiepoeng (2009)
- Mastergradsstudium i undervisningsvitenskap, 120 studiepoeng (2009)
- Mastergradsstudium i klinisk sykepleie, 120 studiepoeng (2010)
- Mastergradsstudium i innovasjon og entreprenørskap, 120 studiepoeng (2011)
- Mastergradsstudium i samfunnsfagdidaktikk, 120 studiepoeng (2012)
- Mastergradsstudium i fysisk aktivitet og kosthold i et skolemiljø, (2014)
- Mastergradsstudium i innovasjon og ledelse – samfunnsfaglig retning, (2014)
- Doktorgradsstudium i Studier av danning og didaktiske praksiser, 180 studiepoeng (2014)
- Mastergradsstudium i areal og eiendom, 120 studiepoeng (2015)

Bergen University College applied for accreditation of ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems and Engineering Computing – 180 studiepoeng/ECTS by the application deadline of 01.11.2015.

The University College's description of the program and the applicant's justification for the application

Bergen University College (HiB) offers a broad range of programs of professional studies within its three faculties: the Faculty of Engineering and Business Administration, the Faculty of Health and Social Sciences, and the Faculty of Education. In total, Bergen University College has approximately 700 staff and 7000 students. In recent years, all three faculties have developed master's degree programs strongly rooted in professional studies. Currently, more than 35 different bachelor's degree programs and 20 master's degree programs with accreditation from NOKUT are offered by HiB. In addition, several lifelong learning courses are offered to active professionals.

In the HiB strategy document for Research, Development and Innovation for the period 2011-2015, adopted by the Board of HiB in 2011, it is stated as a goal that HiB should be able to offer full scale programs of study from bachelor's to PhD level in four prioritized areas. This strategy is rooted in the Strategic Plan document for 2011-2015 (adopted by the College Board as item 77/10), and in the generic requirements and guidelines set out in the Act relating to Universities and University Colleges as adopted by Stortinget (the Norwegian Parliament) April 1st, 2005. The Board of Bergen University College decided in 2010 (item 33/10) to develop one PhD program of study at each faculty, and in 2014 it was decided to develop an additional inter-faculty PhD program in innovation. The Faculty of

Education had a doctoral program accredited in 2014 entitled PhD studies in Bildung and Pedagogical Practices.

The PhD program proposed in the present application is within Information and Communication Technology (ICT) and computing, and is anchored in the Faculty of Engineering and Business Administration. The Faculty of Engineering and Business Administration (in the following, referred to as the faculty) has 180 staff members and 3000 registered students. The faculty is organized in six departments and one research centre, and offers programs at the bachelor's level in all central disciplines of engineering (civil engineering, mechanical engineering, electrical engineering, chemical engineering, and software engineering), along with bachelor's degree programs in business administration, biomedical laboratory science, information technology, and land surveying and cadastre. The faculty offers the largest engineering program at the bachelor's level in Norway. A typical admission profile is about 1000 new first year students, 700 of these in engineering disciplines.

The faculty has formal accreditation for master's degrees in software engineering (joint degree with the University of Bergen, first students admitted in 2004), in innovation and entrepreneurship (started 2013), and in land management (started 2015). Further master's degree programs are offered in collaboration with external universities and include communication systems, subsea technology, and energy technology. The master's degree programs in software engineering and in communication systems, and the associated staff members, constitute an important foundation for the proposed PhD program. The two master's degree programs are in turn based on bachelor's degree programs in software engineering, information and communications technology, communication technology, electrical engineering, and automation.

The proposed PhD program in *ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems, and Engineering Computing* is based on the already adopted strategic research program in Software Technologies for Distributed Systems (DISTECH) at the Department of Computing, Mathematics and Physics, and the prioritized research program in Communication Systems at the Department of Electrical Engineering. ICT and computing has constituted the backbone of the research activities at the faculty over the last decade, in line with all research strategy decisions made by the faculty since 2000. In addition, the proposed PhD program has research links to several other departments at the faculty (e.g. the department of bio- and chemical engineering and the department of mechanical engineering). Furthermore, the researchers involved in the PhD program have research collaboration also with the Faculty of Health and Social Sciences (e.g., in care technology, IT systems for healthcare, and computational medicine), and with the Faculty of Education (e.g., in game-based learning).

2 Description of Procedures

NOKUT makes an administrative assessment to ensure that all basic conditions for accreditation are fulfilled as expressed in the Regulation concerning NOKUT's supervision and control of the quality in Norwegian higher education.¹ (Hereafter referred to as the Quality Assurance Regulation on Higher Education.) For applications that have been approved administratively, NOKUT appoints external experts for the evaluation of the application. The external experts have declared that they are legally

¹ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-02-28-237>

competent to perform an independent evaluation, and carry out their assignment in accordance with the mandate for expert assessment passed by NOKUT's board, and in accordance with the requirements for educational quality as determined by the Quality Assurance Regulation on Higher Education.

The expert assessment includes a visit to the institution where the following groups are interviewed: the management of the university college, master students, PhD candidates, academic management, the discipline community, administrative management and potential employers. In addition, the committee inspects the university college's infrastructure. Based on both the written documentation and information from the interviews, the expert committee shall conclude either with a yes or no as to whether the quality of the educational provision complies with the requirements in the Quality Assurance Regulation on Higher Education. NOKUT also requests that the expert committee advise on further improvements of the educational provision. All criteria must be satisfactorily met before NOKUT accredits an educational provision.

If the conclusion reached by the expert committee is negative, the report is sent to the applicant institution, which is then given three weeks to comment. Thereafter NOKUT decides whether the comments should be sent to the committee for additional consideration. The committee is given two weeks to submit the revised assessment. The NOKUT board then reaches a final decision about accreditation.

About this document

The NOKUT evaluation reports show a chronological case history. As described above our procedure makes it possible for the committee to change their conclusion during the evaluation process. This is the case in this report. The final conclusion is in chapter 6. The name of the study program was in the original application *ICT engineering: Software engineering, Communication systems, and Engineering computing*. The committee considered this name unsuitable, and it was changed to *Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing* by the institution. In this report the original name is used until chapter 5.

3 Expert assessment

This chapter is the expert committee's assessment. The term "we" refers to the expert committee as such.

3.1 Summary of the report

Bergen University College (HiB) has issued an application to NOKUT for accreditation of a PhD program in ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems, and Engineering Computing. The application is dated 29 October 2015. As a part of the accreditation procedure NOKUT relies on an assessment by independent experts, and by February 2016, the present committee was appointed. The committee has had one meeting at NOKUT in Oslo on 2 March 2016, and a site visit with interviews at HiB on 20-21 April 2016. On 7 March, questions from the committee were

forwarded to HiB, and answers and supplementary material was forwarded to the committee on 22 March 2016. The present report presents the findings of the committee regarding the application from HiB. The observations of the committee are only summarized in brief; details must be found in the report. However, the overall conclusion, requirements and recommendations are given in extenso.

The assessment follows the requirements listed in the section on accreditation in the Quality Assurance Regulation on Higher Education 1) Basic prerequisites for accreditation (§ 7-1), 2) Plan for the program (§ 7-2), and 3) Academic environment associated with the program (§ 7-3). Some requirements may be assessed in a fairly objective way, for others the assessment involves balancing different aspects of the information provided. There is obviously a strong interdependence between the different items, and this must be taken into account. The most important aspects of the assessment are briefly mentioned below.

Initially the committee will emphasize that management, staff and students were all very dedicated to making the PhD-program a success. Furthermore, HiB has allocated substantial resources to establish a proper research environment around the PhD-program.

The rationale behind an application for accreditation of a PhD program of study will often be complex. The committee wants to emphasize that such a program must relate to adding new results to scientific knowledge and not just solve different problems at hand in public and private industry. The profile of the proposed program may stand out clearer if this is taken into account in (some of) the revisions suggested below.

With respect to the basic prerequisites, all requirements are (formally) fulfilled. The committee wants to emphasize the very good facilities the present PhD-students are offered: travel grants, library and laboratory facilities, access to supervisors etc. Furthermore HiB seems to be an attractive host institution (jointly with the degree awarding universities), and stakeholders and potential employers underlined the need for candidates from a program like the suggested one. Therefore, it is credible that HiB has the capacity and recruitment potential to maintain a sufficiently large body of PhD-students. Likewise, the number of qualified faculty members allotted to the program is sufficient from a mere quantitative point of view. The faculty members have good research records of accomplishment, and are internationally well connected. However, the committee has some major concerns with the distribution of academic competences between sub-disciplines and with the lack of a coherent strategy for the activities, cf. the remarks in the sequel.

An integral precondition for a PhD-program is that it is to be rooted in an academic environment reflecting as well the curriculum as the research activities of the program. It is beyond discussion that the intersection between software engineering, communications systems, and engineering computing offers some very interesting and challenging research problems of major interest for society. Therefore, the proposal is very timely. However, the term ICT Engineering as well as the qualifying sub-disciplines Software Engineering, Communication Systems, and Engineering Computing comprise areas that are not covered at all by the faculty associated with the proposed program. The faculty members comprise a very diverse group of experiences and interests. Therefore, it is important that the collaboration within the group be sufficiently developed that we may talk about an academic environment and not just a loosely connected collection of researchers. In order to deal with this, it is important that the faculty members behind the proposed study form a coherent research group with a

clear scientific vision for the development of cooperation and research. Furthermore, the program needs a more appropriate name reflecting the aim of study.

Clarifying the scientific content of the program will of course necessitate some adaptations of the wording in different sections of the application, e.g. with respect to learning outcomes. More importantly, these adaptations will in turn expose the parts of the program that needs clarification and strengthening.

In continuation of this, the committee finds it imperative that HiB compiles a “scientific” strategy for the academic environment connected to the proposed program. This should ensure sufficient academic strength and activity in all disciplines included, as well as visions for cross-disciplinary activities. A sustainable academic environment around the topics considered requires additional faculty members, and the necessary resources for this must be allocated to the area.

Therefore - based on the written application with attached documentation elucidated at the on-site interviews - the expert committee finds that the application from HiB does not comply with all the requirements in the Quality Assurance Regulation on Higher Education. Thus, **the committee does not recommend accreditation of the PhD program “ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems and Engineering Computing” at Høgskolen i Bergen.**

Having concluded this, the committee wants to emphasize that - despite the above remarks - it is not necessarily disputed that HiB has a sufficient background for starting a PhD-program in the area right now. Nevertheless, it is important that there are satisfactory answers and solutions to the questions and problems raised. In the conclusion it is stated which demands HiB is required to meet in order to achieve accreditation. In addition, the committee has provided advice for the further development of this study program.

3.2 Basic prerequisites for accreditation (§ 7-1)

3.2.1 Requirements assessed by NOKUT

§ 7-1 (1) The following requirements laid down in the Universities and Colleges Act shall be assessed for accreditation:

- a) Internal regulations and governance
- b) Appeals committee
- c) Learning environment committee
- d) Education plan
- e) Diplomas and Diploma Supplement
- f) Quality assurance system.

Assessment

The regulations for the Doctor of Philosophy Degree at HiB were last amended in 2014, and follow the template provided by the Norwegian Association of Higher Education.

The doctoral diploma is issued to the candidate in accordance with the Act relating to Universities and University Colleges. The diploma supplement follows the standard specified by the Common Student System.

The quality assurance system was adopted by the UC board in 2013 and approved by NOKUT in 2014.

Conclusion

Yes, the criterion is fulfilled.

3.2.2 Requirements in applicable regulations and curricula

§ 7-1 (2) Requirements of applicable regulations and curricula set by the Ministry of Education and Research must be satisfied.

Assessment

According to the ministry's regulations, the minimum requirement for accreditation of studies in the third cycle is 8 FTE's, of which 6 shall be full-time positions, and of which four FTE's are given by professors. It follows from the application that the academic staff contributes to a total of 11 person-years. Out of these person-years, there are 9 professors and 10 associate professors in full-time positions accounting for 10.8 person-years, and one adjunct professor that accounts for the remaining 0.2 person-years. Professor competence constitutes 5.5 person-years while 5.45 person-years are posed by associate professors.

The committee would like to point out that the scientific foundation for the study program is based on three separate research groups, and that the distribution of person-years between the groups is uneven. One group in particular only has one person with professor competence, a fact that puts this group in a very vulnerable position. Moreover, the three groups appear diverse and lack coherence, and the committee is worried about the sustainability of the program in this respect. This concern is further discussed in section 3.4.1.

With respect to recruitment, the ministry's regulations state that the institution must document a capacity and recruitment potential of at least 15 PhD-students to the study program during a 5-year period. The institution must also argue that over a longer period they are able to sustain a PhD group of students with at least 15 members.

In the application, it is stated that there are currently 8 active PhD-students in research groups associated with the program, and that 7 PhD positions are in the process of being filled. They also state that each of the 19 academic staff members with their primary position at HiB will be able to supervise 1-2 PhD-students at any given time.

The institution has a close collaboration with the industry, which makes them well suited for candidates financed by the Industrial PhD scheme. However, most PhD-students enrolled at HiB are financed by internal funds, and the institution would benefit from exploiting external funding more.

Conclusion

The formal requirements are fulfilled; however, the institution must pay attention to the requirements given in Section 3.4.

The committee finds it credible that HiB has the capacity and recruitment potential to maintain a satisfactory learning environment and a stable program.

Yes, the criterion is fulfilled.

The institution should:

- More actively exploit external funding

3.2.3 Recruitment of students

§ 7-1 (3) The recruitment of students to the program should be large enough to enable the institution to establish and maintain a satisfactory learning environment and a stable program.

Assessment

In the response to the committee's questions to the institution, HiB states that the goal is to have a 50-50 distribution between foreign and Norwegian PhD-students. Close to 20 master students graduate each year from HiB's master program in software engineering and communication systems, which will constitute a natural base for recruitment.

It is stated in the application that 15-20 PhD-students is a realistic number to supervise and fund as a part of the proposed program. This means that 4-6 students will be associated with each of the research fields and some will work on projects that span two or more research fields.

Currently, there is only one PhD-student that works within more than one research field, and HiB lacks a plan for how the research groups will work together towards a common goal. It is also not stated how many of the candidates that will work on joint projects.

The institution performs an interview of all applicants for PhD positions, and if possible, the applicants give a presentation about his/her master project. Currently, all PhD-students within ICT engineering share a common office space, which is located nearby their respective supervisors. They also arrange weekly meetings where the PhD-students present their progress.

Conclusion

The committee's impression is that HiB has a satisfactory learning environment.

Yes, the criterion is fulfilled.

The institution should:

- Make a plan for how many PhD-students that will work on joint projects and how the involved groups will work together in order to accomplish this.

3.3 Plan for the program (§ 7-2)

3.3.1 Program name

§ 7-2 (1) The program must have an appropriate title.

Assessment

The proposed name of the program is “ICT engineering: Software engineering, Communication systems, and Engineering computing”.

The name covers a superarea of the planned content of the proposed PhD study. Both the main title “ICT engineering” and the more specific subtitles “Software engineering” and “Communication systems” are much broader than the area of research at HiB and the area of expertise of the current scientific staff. Furthermore, both the main title and the subtitles are wider than the foreseeable extensions of the staff may be able to cover maintaining a reasonable focus in the research. This discrepancy is most pronounced for the “Communication Systems” area.

The program lacks a Norwegian title. The committee recognizes that “engineering” is a skill, which the planned PhD education at HiB will emphasize and that there is no good direct Norwegian translation for this term. Nevertheless, the program should have a Norwegian and English title covering the same area.

In a search for a revised title, the committee suggests:

- That recognized international nomenclatures are consulted, e.g., the ACM Computing Classification System (CCS)
- With the applied profile for the program expressed during the meetings with the scientific staff and leadership, the software engineering may be considered to be an element in the other two subareas which are more directly related to applications and need not to be included explicitly in the subareas. This would also promote a closer coherence in the research and PhD education in the subareas.
- As food for thought, the committee put forward the following suggestion during the visit: Computer Science: Sensor Networks and Engineering Computing

Conclusion

No, the criterion is not fulfilled.

The institution must:

- Propose a revised title that more precisely covers the content of the planned PhD study and properly reflects the scientific area of expertise of the staff at HiB.
- Consistent Norwegian and English titles should be proposed.

The institution should:

- Preferably find a title that is shorter and communicates the content better than the originally proposed.

- Find a title that promotes coherence and co-operation between the subareas and research at the groups at HiB.

3.3.2 Overall learning outcome

§ 7-2 (2) The program must be described with reference to learning outcomes, cf. National Qualification Framework for Lifelong Learning. The overall learning outcome for each program, defined in knowledge, skills and general competence, shall be described.

Overall learning outcome:

Knowledge

LO-K1-1. is in the forefront of knowledge in a specialization area rooted in one or more of the fields of software engineering, communication systems, and engineering computing.

LO-K2-1. has comprehensive knowledge on state-of-the-art concepts, methods, and technology platforms within his/her area of specialization.

LO-K3-1. can contribute to the development of scientific knowledge, engineering methods, and software technologies and their application in engineering and society.

Skills

LO-S1-1. can formulate research hypotheses, plan, and carry out independent theoretically and practically-oriented research work within his/her area of specialization.

LO-S2-1. is able to carry out research work of high international standards that advances the forefront of knowledge and technology within his/her area of specialization.

LO-S3-1. can review research work within his/her area of specialization, relate it to the forefront of knowledge, and assess its applicability for the engineering of ICT and computing solutions.

LO-S3-2. is able to perform research that challenges established concepts, theory, methods and results within engineering of ICT and computing solutions.

General competence

LO-G1-1. can identify relevant ethical issues pertinent to ICT and computing research and its application in engineering and society.

LO-G1-2. can carry out research work with scholarly integrity and in accordance with the established scientific norms and traditions for research within ICT and computing.

LO-G2-1. can manage and participate in interdisciplinary assignments and projects involving research into, and application of, ICT and computing.

LO-G3-1. can disseminate and publish research results through recognized channels, including scientific workshops, conferences, and journals within ICT and computing.

LO-G4-1. can participate in research discussions and research collaboration internationally on scientific topics within his/her area of specialization.

LO-G5-1. can identify and assess the need for innovation, and initiate and manage innovation projects that apply ICT and computing in engineering and society.

Assessment

The learning outcome complies with the National Qualification Framework for Lifelong Learning. HiB has chosen to use formulations that are close to the generic template for PhD studies. In the application, two aspects of the planned PhD program at HiB are stressed:

- Engineering of systems.
- An application orientation in the conducted research, i.e. put the technology into operations rather than extending the research frontier within the technology per se.

These intended strengths of the program should be reflected in the planned learning outcomes. Hence, those should be revised to be in accordance with the objective of the studies.

The interviews with the scientific staff left the impression that not all staff was aware of the entire range of the intended outcome of the PhD studies. For instance, it was on one occasion argued that journal publications were not relevant for disseminating research results, in spite of the formulation of LO-G3-1. It seems necessary that the work toward reaching the outcome should be more firmly embedded in the program, cf. recommendations under Sections 3.3.3 Content and structure of program and 3.3.4 Work and teaching methods.

In relation to LO-G2-1, the committee would like to point out that managing interdisciplinary projects, apart from very small ones, is a very demanding task, and that this outcome probably goes beyond those really intended.

In conclusion, the committee finds that the correspondence between the formulated outcomes and the intended ones is insufficient and gives a biased impression.

Conclusion

No, the criterion is not fulfilled. The formulated learning outcomes are not sufficiently aligned with the intended outcomes, i.e. not properly reflecting the planned content of the proposed PhD study.

The institution must:

- Revise the outcomes so that they properly reflect the scope and revised title of the program, cf. Section 3.3.1.

The institution should:

- Reformulate the learning outcomes so that they emphasize the intended strength of the candidates following the proposed program. For instance, it is strongly advised to include the term “ability to engineer ... systems” as skill. Similarly, the overall description of learning outcomes should de-emphasize outcomes on which the program does not focus.

3.3.3 Content and structure of program

§ 7-2 (3) The following conditions shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved:

- a) Content and structure of the program.

Assessment

The program is divided into two parts, a) the PhD dissertation and b) a course based training component.

Course based training component

Given that the PhD-program will be active, the proposed number of offered PhD courses (ECTS credits offered at the PhD level) is sufficient, but only marginally so. If research interested students take these courses as a part of their master studies and later starts a PhD-study, the program will be short of in-house courses related to the topic. The current PhD candidates working at HiB take their courses at other universities. HiB and UiB already have an exchange of courses at the MSc level. HiB should strengthen the portfolio offered to the students by identifying relevant courses given by other institutions and take steps to make them available to the students, and/or invite external lecturers to give PhD courses at HiB.

The levels of the courses offered are hard to assess from the descriptions offered, but seem satisfactory. The course PHD-ICTENG-7: Engineering computing seems somewhat too narrow in scope. The applications covered could include examples from the work of the entire group.

The only explicitly defined training towards the generic competencies is in the 5 ECTS course PHD-ICTENG-2: Research methodology, research ethics and scientific work practice. This may serve well as an introduction to thesis issues, but it is necessary that continued attention be devoted to these learning outcomes in the rest of the PhD study.

PhD dissertation

The work towards the PhD dissertation constitutes 5/6 of the total workload of the PhD study and is the main contributor toward the learning outcomes of the PhD study. This taken into account, the description of the means applied to reach the outcome, i.e. individual supervision and participation in an unquantified number of forums, is insufficient.

The interviews revealed that the scientific staff had the technical outcome of the research as their prime objective, and had put less consideration into how to reach the entire set of learning outcomes. This is a clear indication of the need of a systematic approach. Furthermore, a too strong focus on just the technical outcome, may result in the 'area of specialization' referred to in the learning outcomes being too narrow. This would be avoided by taking a more systematic approach to the learning outcomes as specified.

Conclusion

No, the criterion is not fulfilled.

The institution must:

- Define explicitly the type of issues that should be dealt with in the supervision of the PhD-students more extensively / in greater detail than done in the application's Section 2.4.
- Indicate the planned internal forums, their topics/issues and frequency, as well as expected contributions from the candidate in these forums.
- Define guidelines for how candidates should spend time with other institutions, in particular at universities outside Norway.

The institution should:

- Extend the course portfolio by including PhD courses from outside HiB that the candidates can follow at other institutions, or by bringing external lecturers to HiB.
- Ensure that the PhD courses offered at HiB are at PhD level. It should be indicated which of the literature that the candidates is required to have in-depth knowledge of.
- Have a plan for how the items under "The institution must:" should be systematically used to ensure the learning outcomes of the candidates
- Include in the description any other planned activities contributing to the learning outcome.

3.3.4 Work and teaching methods

§ 7-2 (4) The following conditions shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved:
 b) Work and teaching methods.

Assessment

The teaching methods proposed for the *Course based training* given at HiB are in accordance with the current practice for PhD courses at most universities.

The teaching related to the *PhD project/dissertation* is based on individual work under supervision. This may lead to supervisors' "ownership" of the PhD candidate and that the candidate gets too little interaction with a broader set of the academic staff and peer candidates. This may hamper the learning outcomes. To counteract this, it is: a) necessary to have at least one co-supervisor per candidate and that all supervisors should form a team rather than giving individual supervision, b) there should be explicitly defined forums where the candidates will meet and interact with a broader set of the academic staff and peer candidates (i.e., the description of such activities given in the application are not sufficiently defined and without obligations.) and c) in addition to the supervision there should be a collective institutional responsibility for the entire staff at the departments/groups to evolve the knowledge, skills and competencies of their PhD candidates.

The application lists how the supervision should lead to the listed learning outcomes. See the assessment of this in Section 3.3.3.

Conclusion

No, the criterion is not fulfilled.

The institution must:

- Cf. the items listed in Section 3.3.3
- Establish a scheme for co-supervision and supervisor and candidate teams.

3.3.5 Examination and other types of evaluation

§ 7-2 (5) The following conditions shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved:

c) Examination and other types of evaluation

Assessment

Assessment of the candidates in the course work that constitute the training part of the program is based on a combination of an oral exam and a written project report in the form of a research article. The project report specifically relates to the skills and general competence of the respective courses. The elective courses are graded as Pass/Fail and all assessment related to the PhD course work will involve two examiners.

The assessment of the dissertation will be based on the PhD thesis, a trial lecture, and a public defence. The thesis will be assessed by an evaluation committee consisting of two external members and one internal member.

During the PhD study, the PhD candidate and the supervisor(s) must submit an annual report to the program committee detailing the progress of the candidate. An annual meeting separately with the candidate and the supervisors is also conducted by the program coordinator. A more comprehensive midway evaluation is conducted in the middle of the PhD project period involving an external assessor.

The committee observes that the project report is the primary means to assess the general competence and skills learning outcomes connected to the theoretical part of the PhD study. While this may be satisfactory, other forms of assessments could be considered in addition to those already described, such as assessing oral paper presentations and paper reviews. It is also unclear from the description how the different elements of the evaluation (oral exam, report) are combined in the overall grading of the coursework. While it is suitable that two examiners are involved in the assessment, it is not mentioned who these examiners will be (e.g., the lecturers of the course, other colleagues at HiB, external examiners, or a combination). The committee is of the opinion that at this level (PhD) it is important to involve external examiners in the assessment.

Regarding the assessment of the PhD dissertation, the HiB regulations for the PhD degree present guidelines for how to handle cases where the assessment committee deems the thesis not worthy for public defence or if there is a non-unanimous committee decision.

In conclusion, overall the committee finds the evaluation types satisfactory. HiB is (strongly) recommended, though, to involve external examiners in assessment of the course work if this is not already the practice. It should also be clarified how the coursework is graded and by whom. Assessing paper presentations and paper reviews may contribute further to a better evaluation of some of the skills. Additional forms of evaluation may contribute to a better fulfilment and assessment of some of the skills of the candidates.

Conclusion

No, the criterion seems from the available documentation not to be sufficiently fulfilled.

The institution must:

- Clarify how and by whom the grading is done; in particular the use of external examiners and how the different elements of the evaluation (oral exam, report) are combined in the overall grading (pass/fail) of the coursework.

The institution should:

- Consider additional forms of evaluation such as assessing paper presentations and paper reviews to better fulfil and assess some of the learning goals on skills.

3.3.6 Relevance of program

§ 7-2 (6) The program must have a clear academic relevance for employment and/or further studies.

Assessment

As documented in the application, PhD research fellows previously having completed their PhD at HiB within the topic area have obtained positions both in industry and in the university- and university college sector. This includes institutions such as University of Oslo, Zhejiang University, China, and HiB, as well as in industries nationally and abroad.

The interview with potential employers (industry, public institutions) confirms the relevance of the program. The representatives from industry emphasized that HiB's applied research profile is appreciated, as more practical oriented studies are useful for the region. In particular, many of the potential employers highlighted complex data gathering structures and big data as important technology competences for the region. More PhD employments are expected as a natural development. One of the companies, Sensario, stated that they are already working with HiB on sensor networks, involving PhD scholars and that their development is much to the credit of the collaboration with HiB. The representative of Helse Vest IKT stated that they have been working with HiB for years. Two PhDs working on health related topics have already completed their theses and new challenges in health care will be handled by new scholars from this program.

The committee assesses the program topic to be timely and relevant for addressing many societal challenges, and enable candidates to pursue a career in both academia and industry. During the interviews, the representatives of HiB emphasized the value of looking at research needs of smaller companies (SMEs) in the region in order to identify opportunities for research. In this context, the committee would stress that PhD level research should be at an internationally high level and to ensure this it is important also to seek collaboration with industry with research competence and ability to exploit advanced research results. SMEs do often not possess these kinds of competences.

Conclusion

Yes, the criterion is fulfilled.

The institution should:

- Seek collaboration with industry with research competence and ability to exploit advanced research results in order to better ensure that opportunities with a potential for high quality research at an international level are being identified and thus contributing to higher academic relevance for employment and/or further studies.

3.3.7 Links to research, academic- and artistic development

§ 7-2 (7) The program must have satisfactory links to research and academic and/or artistic development work, adapted to its level, scope and other characteristics.

Assessment

In the application, it is stated that all PhD candidates will be part of one or more active research groups, and undertake a research project linked to the research competence of the supervisor(s).

During the interview with current PhD-students, the students express that they are well satisfied with the way they are integrated into the research activities of their supervisors. Their PhD topics are typically within the core of the competences of their supervisors.

Conclusion

Yes, the criterion is fulfilled.

3.3.8 Student exchange and internationalization

§ 7-2 (8) The program must have student exchange and internationalization agreements, adapted to its level, scope and other characteristics.

Assessment

In the application, it is stated that each candidate will have a stay of 1 to 6 months at an international research institution and collaborate with researchers at the hosting institution. Most supervisors have connections with foreign universities, these being the most likely candidates as host institutions. In this respect, internationalization seems to be in place for most of the groups with the possible exception of the Communication Systems group, which seems to have somewhat weaker connections than the other groups.

Of the five PhD-students the committee met for interview, none of them expressed an intention to go abroad, or stated they had been abroad for a longer period of time, working with researchers at a hosting institution. Rather the committee got the impression that most of them expressed reasons why it was difficult for them to go abroad. Furthermore, the PhD-students stated there were often visitors from other universities giving talks and with whom they could communicate, thus contributing to international contact.

The academic leadership and research group academic staff stated they want to motivate everyone to go abroad, but it depends on the will of the student whether it happens or not. This may be an indication of that not enough attention is given to internationalization.

Adding to this impression, none of the six master students the committee met had been abroad. They were aware of the possibility, but none expressed any desire to take advantage of this opportunity.

The committee believes it is important that HiB place more emphasis on exposing their PhD-students to the international research community. The committee finds it very important for a PhD-student to go abroad for a longer period of time, i.e., at least three months, working with researchers at a hosting institution, getting another perspective on the research, other ideas and other ways of working. This is particularly important for a small institution.

The committee finds it necessary to make it mandatory to have a 3 to 6 months stay at an international research institution and collaborate with researchers at the hosting institution. Only in exceptional cases should a student be exempted from this requirement.

Conclusion

No, the criterion is not fulfilled.

The institution must:

- Make it mandatory to make a 3 to 6 months stay abroad at an international research institution and collaborate with researchers at the institution. Only in exceptional cases should a student be exempted from this requirement.

The institution should:

- Make sure all research groups have sufficient connections with foreign universities acting as hosting institutions for PhD-students.

3.3.9 Infrastructure

§ 7-2 (9) The institution must have facilities, library services, administrative and technical services, ICT resources and working conditions for the students, which are adapted to the program.

Assessment

The program is located in a well-equipped and modern building with all facilities and good administrative support functions. The library services are very good with subscriptions including the most important databases for the program such as ACM DL, IEEE Xplore and SpringerLink.

The lab facilities appears satisfactory including a wireless sensor lab and networking lab (CISCO) for the master- and PhD-students as well as computing facilities for engineering computing and software verification. There are laboratory engineers who will be able to assist the candidates in the practical use of the laboratories.

Each PhD-student is allocated an annual budget of NOK 50.000 for equipment and travel, which the committee finds rather generous. Extra funding is available if additional needs should arise. Each student is also allocated a laptop for personal use.

The office space for PhD-students is currently a single room with 16 PhD-students. A smaller meeting room is available for the PhD-students “next door”. While the office space is nice, it is often pointed out in the scientific community at large that a good student environment must include a space with white board and coffee machine for students to meet during the day to informally discuss their work and exchange ideas and generally socialize.

Conclusion

Yes, the criterion is fulfilled.

HiB should:

- Provide space for PhD-students to meet for informal discussion on scientific matters and exchange of feedback and ideas.

3.4 Academic environment associated with the program (§ 7-3)

3.4.1 The composition, size and competence of the academic environment

§ 7-3 (1) The composition, size and collective competence of the relevant academic environment must be adapted to the program as described by the program description and also adequate for conducting relevant research and academic or artistic development work.

Assessment

According to the application, the core faculty connected with the program of study comprises 20 persons delivering in total 11 person-years of which 7.7 is devoted to research and development and 3.3 to teaching and supervision. Half of the faculty members are professors contributing 5.55 person-years and half are associated professors contributing the remaining 5.45 person-years. With the exception of one adjunct professor, all faculty members have their primary position at HiB.

In absolute terms, the size of the computer science environment at HiB is limited. To put the extent of activities in perspective, it can be mentioned that a search in Thomson-Reuters Web of Science listed a total production of 27 papers with 18 citations since 2011. The corresponding figures for UiB are 522 and 1928, i.e. around 20 and 100 times as large.

Table 1. The size, number of publications and citations for the faculty members connected with the program. One person is listed in ‘Engineering computing’ as well as in ‘Applications in engineering’. He appears twice in the head count. His other data are split between the two groups. *The bibliometric data in ‘Applications in engineering’ relating to the CERN cooperation have been omitted (more than 1000 authors on the papers).

Area of teaching and supervision in program	Head count	Person-years in program			No. of publications		Google Scholar data 2011-	
		Total	T&S	R&D	Level 2	Level 1	Citations	Range h-index
Software engineering	6	3.10	1.00	2.10	18	119	6666	9-27
Wireless sensor networks	3	1.75	0.55	1.20	1	13	175	1-5
Engineering computing	6	3.15	0.95	2.20	22	57	1101	4-13
Appl. in engineering*	6	3.00	0.80	2.20	3*	30*	390*	7-12*
Total	20	11.00	3.30	7.70	44	219	8332	

Obviously, size is not all that matters, but the low numbers for HiB might indicate a lack of robustness in the scientific environment. When evaluating the amount of activities, it is important to have in mind that we are talking about several, not necessarily connected disciplines in computer science. From a relevance point of view, the attempt to formulate a program in the interface between those different disciplines is certainly a strength of the application and reflects needs for candidates in society. However, it is also a weakness in the sense that the number of faculty members needed for supporting such a program is larger than it would have been for a narrower area.

The software engineering subgroup has a strong formal background within model driven software engineering. The group puts a strong emphasis on collaboration with industry. It wants to be a major player in Norway and has an ambition of contributing to change the agenda in Norway in the direction of increased emphasis on developing custom designed software rather than buying existing software products. Crucial to this is growth that necessarily must involve further external funding. The PhD-program is also seen as a means to improve the attractiveness of the group to industrial partners.

A main driver behind the work in the wireless sensor networks subgroup is to have an active role in promoting the use of cyber-physical systems in the regional industry and in the health sector. The group sees itself as a technology provider in cooperation with the other groups. Experienced and skilled engineers are available, but there is a notable lack of research experience in the group. In continuation of the above, the committee finds that the wireless sensor networks subgroup is too limited in size to be sustainable.

The engineering computing subgroup comprises six individuals with a solid background in numerical methods and numerical analysis. They have worked in many areas of science and technology including stochastic modelling and image processing computational medicine – modelling the larynx; solving partial differential equations and computational solid and fluid dynamics, Navier-Stokes equations, flow in porous media; integration of ordinary and partial differential equations on vector spaces and manifolds; finite element methods incl. discrete maximum principle and computational geometry; electromagnetic simulation, modelling of thin films with applications in solar cell

technology, synthesis of nanomaterials. Thus, the group possesses qualifications within a broad range of engineering applications.

The applications in engineering subgroup mainly consists of researchers engaged in the ALICE project at CERN.

The above confirms that the faculty engaged in the proposed PhD program composes a very diverse group of experience and interests. Therefore, it is important that the collaboration within the group is sufficiently developed that we may talk about a group and not just a loosely connected collection of researchers. Without a clear scientific vision for the (development of the) research, a “threat” for any applied PhD-project in computer science with a strong emphasis on cooperation with industry is that too much time may be devoted to work that is closer to consultancy than to provide new scientific insight.

In order to deal with these problems, it is important that the faculty members behind the proposed study form a coherent research group with a well-defined scientific strategy including a clear vision and an action plan for achieving that vision.

With the above remarks, it is not necessarily disputed that HiB has a sufficient background for starting a PhD program in the area right now. Nevertheless, it is important that there are satisfactory answers and solutions to the questions and problems raised. Especially, it is of paramount importance that HiB is committing itself to provide the necessary resources to increase the staff so that important areas will not be dependent on individual faculty members and so that the necessary adaptations of curricula and application areas can be done simultaneously with changing needs in society. Inspired by competencies already present in the group, examples of such adaptations could be to put less emphasis on flow in porous media and larger emphasis on modelling thin films for use in solar cells or other activities in renewable energy, or perhaps expand the activities in data science more relevant to big data etc.

The committee wants to emphasize that the faculty members were very engaged and definitely willing to commit themselves to make the program a success. The PhD-students were likewise very positive, and board and management had shown commitment to invest in the growth of the area. The vision of HiB is that 50 % of faculty members should have research competence. During interviews, it was mentioned that HiB had many qualified applicants for positions in mathematical- and physics related areas. HiB did not see themselves as competitors to NTNU, UiO, and UiB, but found that their applied approach filled a need in Western Norway. This was supported in the meeting with high-level officials from potential employers representing as well public as private enterprises. They all underlined the need for PhD-candidates with applied profiles like those described in the program.

Up-to-date laboratory facilities are obviously an integral part of the relevant academic environment. The committee visited several of those and had others described. The general impression was that the facilities are fully adequate.

Conclusion

No, the criterion is not fulfilled.

The institution must:

- Provide a strategy for the scientific content of the area, including visions for cross-disciplinary activities and an outline of how a long-term continuous update of the program can be secured. There must be an action plan for achieving these goals including plans for recruiting the necessary faculty members within a time span of one-two years.

3.4.2 The academic environment's external participation

§ 7-3 (2) The academic environment must actively participate in national and international collaborations and networks relevant for the program.

Assessment

The academic environment maintains close links with national and international partners. The application lists more than 20 researchers from abroad that has visited HiB over the last 5 years, and the list of host institutions for faculty members from HiB comprises 30 universities and research institutions abroad.

HiB is partner with 5 European universities (in Paris, Marburg, Madrid, Warsaw, Lisbon) in Erasmus Exchange programs, is a member of the ALICE Experiment group at CERN also enabling exchange of staff and students including PhD-students, and finally there is a Memorandum of Understanding on Higher Education and Research Collaboration with an Indian technical university (in Coimbatore). The committee wants to emphasize that the involvement in the ALICE project provides excellent opportunities for involvement in grid computing and physics data acquisition at the highest level.

The publication records of accomplishment of the faculty members have several joint publications with foreign researchers. Also locally, there is cooperation indicated by the many joint publications with researchers from UiB.

HiB is a member of several relevant, national networks, and the importance of the cooperation with local enterprises and industry was underlined at the interview with representatives for potential employers.

Further details are provided in the internationalization discussion.

Conclusion

Yes, the criterion is fulfilled.

3.4.3 Academic staff and employment

§ 7-3 (3) At least 50 per cent of the academic FTEs allotted to the program must be staff with their primary employment at the institution. Of these, teachers with competence at the level of at least associate professor must be represented among those who teach the core elements of the program.

For the different cycles, the following additional requirements apply:

- a) For first cycle programs, at least 20 per cent of the collective academic environment must have competence at the level of at least associate professor.

- b) For second cycle programs, at least 10 per cent of the collective academic environment must be professors or docents, and an additional 40 per cent with competence at the level of at least associate professor.
- c) For third cycle programs, requirements are stipulated by Section 3-1 (3) of the Regulations concerning quality assurance and quality development in higher education and tertiary education.

Assessment

The statistics on staff composition given in section 3.4.1 confirm that the formal requirements are fulfilled. It should be mentioned that the qualifications for being promoted to (full) professor are assessed by committees that will always have a foreign member. Sometimes national committees are involved as in e.g. physics. Furthermore, there are full time professors working in each of the four sub-disciplines constituting the area of study.

The main concern of the committee with respect to the size of the academic staff is expressed in section 3.4.1 and regards the fact that not all of the sub-disciplines have a sufficient size to secure a sustainable development of the area.

Conclusion

Yes, the criterion is fulfilled.

However, the institution needs to pay attention to the requirements mentioned in section 3.4.1.

3.4.4 The academic environment's research and development work

§ 7-3 (4) The academic environment must be actively engaged in research, academic and/or artistic development work.

For the different cycles, the following additional requirements apply:

- a) For first cycle programs, the academic environment must have documented results at a level that is satisfactory in relation to the content and level of the program.
- b) For second cycle programs, the academic environment must have documented results at a high international level of quality, with satisfactory academic breadth.
- c) For third cycle programs, the academic environment must have documented results at a high international level of quality with satisfactory academic breadth.

Assessment

The committee has not made a thorough bibliometric analysis of the computer science area at HiB, but the data provided in table 3.4.1 enables computation of some crude measures of bibliometric productivity and impact. The table is primarily based on data provided in the application. Furthermore, the committee requested bibliometric data showing the citation impact of the faculty members as presented by Google Scholar's h-index. The h-index of an author is say 10 if he/she has 10 publications each cited 10 times or more, but not 11 publications cited 11 times or more.

The table gives the summed production of the core staff committed to the program. The numbers have not been adjusted for multiple authorship so they are indicative of the individual activity level, not the

total production of the group. The yearly average number of publications is around 8 level 2 publications and 38 level 1 publications. For a well-established, large environment in science and technology like NTNU, the author fraction at level 2 is around 20%, and with $8/(8+38)=17\%$ there seem to be a reasonable fraction of publications in high impact media for the faculty connected to the program at HiB. The number of person-years involved in research is (less than) 8, so also the average productivity is at an acceptable level.

The reported h-indices for publications published since 2011 ranges between 1 and 27. It follows that the software engineering subgroup possesses the largest h-indices as well as the largest numbers of citations with a minimum of 9 and a maximum of 28. This is certainly an indication of a strong research activity. The rather low numbers for the wireless sensor networks group is a reflection of the limited resources available combined with the strong focus on making applied projects work.

When evaluating bibliometric statistics, it is of course important to look at not just the total time allocated for research, but also how the time is distributed between individuals. At HiB faculty must apply for research time. Professors are given the same research time allotment as professors at UiB. No professor at HiB has yet lost research time, but some associate professors have. Thus, the conditions for doing research are, at least formally, rather similar to conditions offered at regular universities and therefore the outcome may be assessed in a similar way.

Several types of software tools have been developed – alone or in cooperation with other universities, public institutions and private enterprises. A number of projects in welfare technology and health services involve activities with an innovation focus. In addition, obviously, the work in the ALICE project results in many concrete soft- and hardware solutions to data harvesting and storage.

Conclusion

The committee finds that there is comprehensive evidence of high quality international research activity at a sufficient thematic breadth. This is seen from

- the range of international publications with good citation impact
- the number of publications at level 2
- the extensive national and international collaboration leading to joint publications
- the many projects involving users and with a clear innovation focus

Thus, yes, the criterion is fulfilled.

However, in ensuring a sustainable development of the field following the requirements given to section 3.4.1 *The composition, size and competence of the academic environment* area, HiB should take the necessary measures to strategy development and staff consolidation.

4 Conclusion

Based on the written application with attached documentation elucidated at the on-site interviews, the expert committee concludes the following:

The committee does not recommend accreditation of the PhD program *ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems and Engineering Computing* at Bergen University College.

The expert assessment states below which demands the institution is required to meet in order to achieve accreditation. In addition, the committee has provided advice for the further development of this study program.

Requirements

The following requirements listed in the section on accreditation in the Quality Assurance Regulation on Higher Education are not satisfied:

§ 7-2 Plan for the program

- § 7-2 (1) The program must have an appropriate title.
- § 7-2 (2) The program must be described with reference to learning outcomes.
- § 7-2 (3) Content and structure of the program shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved.
- § 7-2 (4) Work and teaching methods shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved.
- § 7-2 (5) Examination and other types of evaluation shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved.
- § 7-2 (8) The program must have student exchange and internationalization agreements, adapted to its level, scope and other characteristics.

§ 7-3 The academic environment associated with the program

- § 7-3 (1) The composition, size and collective competence of the relevant academic environment must be adapted to the program and adequate for conducting relevant R&D work.

The following requirements must be satisfied in order to achieve accreditation:

Regarding the plan for the program:

- HiB must propose a revised title that more precisely covers the content of the planned PhD study and properly reflects the scientific area of expertise of the staff at HiB.
- HiB must ensure that the Norwegian and English titles are consistent.
- HiB must revise the outcomes so that they properly reflect the scope and revised title of the program, cf. Section 3.3.1.
- HiB must define explicitly the type of issues that should be dealt with in the supervision of the PhD-students more extensively / in greater detail than done in the application's Section 2.4.
- HiB must indicate the planned internal forums, their topics/issues and frequency, as well as expected contributions from the candidate in these forums.
- HiB must define guidelines for how candidates should spend time with other institutions, in particular at universities outside Norway.
- HiB must establish a scheme for co-supervision and for ensuring an interaction with a broader set of faculty members and other PhD-students.

- HiB must clarify how and by whom the grading is done; in particular the use of external examiners and how the different elements of the evaluation (oral exam, report) are combined in the overall grading (pass/fail) of the coursework
- HiB must make it compulsory to stay 3 to 6 months abroad at an international research institution and collaborate with researchers at the institution. Only in extraordinary cases should a student be exempted from this requirement.
- HiB must provide a strategy for the scientific content of the area, including visions for cross-disciplinary activities and an outline of how a long-term continuous update of the program can be secured. There must be an action plan for achieving these goals including plans for recruiting the necessary faculty members within a time span of one-two years.

Recommendations

The committee has some further comments to the following requirements listed in the section on accreditation in the Quality Assurance Regulation on Higher Education:

§ 7-1 Basic prerequisites for accreditation

- § 7-1 (2) Requirements of applicable regulations and curricula
- § 7-1 (3) The recruitment of students to the program should be large enough to enable the institution to establish and maintain a satisfactory learning environment and a stable program.

§ 7-2 Plan for the program

- § 7-2 (1) The program must have an appropriate title.
- § 7-2 (2) The program must be described with reference to learning outcomes
- § 7-2 (3) Content and structure of the program shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved.
- § 7-2 (5) Examination and other types of evaluation shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved:
- § 7-2 (6) The program must have a clear academic relevance for employment and/or further studies.
- § 7-2 (8) The program must have student exchange and internationalization agreements, adapted to its level, scope and other characteristics
- § 7-2 (9) The institution must have facilities, library services, administrative and technical services, ICT resources and working conditions for the students, which are adapted to the program.

§ 7-3 The academic environment associated with the program

- § 7-3 (3) At least 50 per cent of the faculty must have their primary employment at the institution. This group must include associate or full professors involved in teaching the core elements of the program.
- § 7-3 (4) The academic environment must be actively engaged in research, academic and/or artistic development work.

The committee offers the following advice to develop the study program further:

Regarding the basic prerequisites for accreditation:

- HiB should more actively exploit external funding.
- HiB should make a plan for how many PhD-students that will work on joint projects and how the involved groups will work together in order to accomplish this.

Regarding the plan for the program:

- HiB should preferably find a title that is shorter and communicates the content better than the originally proposed.
- HiB should find a title that promotes coherence and co-operation between the subareas and research at the groups at HiB.
- HiB should reformulate the learning outcomes so that they emphasize the intended strength of the candidates following the proposed program. For instance, it is strongly advised to include the term “ability to engineer ... systems” as skill. Similarly, the overall description of learning outcomes should de-emphasize outcomes on which the program does not focus.
- HiB should extend the course portfolio by including PhD courses from outside HiB that the candidates can follow at other institutions, or by bringing external lecturers to HiB.
- HiB should ensure that the PhD courses offered at HiB are at PhD level. It should be indicated which of the literature that the candidates is required to have in-depth knowledge of.
- HiB should set up a plan for how the items under Requirements D-F should be systematically used to ensure the learning outcomes of the candidates.
- HiB should include any other planned activities contributing to the learning outcome.
- HiB should consider additional forms of evaluation such as assessing paper presentations and paper reviews to better fulfil and assess some of the learning goals on skills.
- HiB should seek collaboration with industry with research competence and ability to exploit advanced research results in order to better ensure that opportunities with a potential for high quality research at an international level are being identified and thus contributing to higher academic relevance for employment and/or further studies.
- HiB should make sure that all research groups have sufficient connections with foreign universities that may be host institutions for PhD-students
- HiB should provide space for PhD-students to meet for informal discussion on scientific matters and exchange of feedback and ideas

Regarding the academic environment:

- HiB must pay attention to the requirements mentioned in section 3.4.1 regarding the composition, size and competence of the academic environment.
- In ensuring a sustainable development of the field following the requirements given to section 3.4.1, HiB should take the necessary measures to continued strategic development and staff consolidation.

5 Comments from the Institution

Bergen University College submitted their response to the report on 24.06.2016. It had the following attachments:

- Attachement 1: Response (reproduced below)
- Attachement 2: List of advices/recommendations from the committee
- Attachement 3: Vedtak fra høgskolestyret vedr. godkjenning av navneendring og handlingsplan
- Attachement 4: Strategy and action plan in response to the NOKUT draft accreditation report
- Attachement 5: Revised Programme Description
- Attachement 6: Guidelines for internationalization and exchange for PhD candidates

Response to the draft accreditation report (tilsvar)

R1: HiB must propose a revised title that more precisely covers the content of the planned PhD study and properly reflects the scientific area of expertise of the staff at HiB.

We propose the following revised title for the programme of study:

Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing

This title is close to the title suggested by the committee (AR, p.9), but with the explicit inclusion of software engineering. We agree with the committee that narrowing the area of communication systems to that of sensor networks reflects the scientific expertise of the staff. It also reflects the planned future composition and competence of the staff (see R10 response). With this change, Computer Science (as suggested by the committee) describes the overall discipline of the program. This is also consistent with the ACM computing classification system² in which the research in model-based software engineering and verification belongs to the category of *software and its engineering* and is founded on theoretical computer science concepts; engineering computing relies on elements from the category of *mathematics of computing*; and grid computing and sensor networks belong to the category of *computer systems organization*. Furthermore, software engineering, sensor networks, and engineering computing can all be considered part of computer science³ with engineering computing being in the crossroad of scientific computing and computational science.

We explicitly include software engineering in the title for the following main reasons: **(1)** the group in software engineering constitutes a main research strength (AR, p.18-19), and several PhD projects (SA, tables 1.3.1/1.3.2) have had a primary focus on software and its engineering. The area of software engineering is large (AR, p. 9), but model-driven software engineering⁴ do encompass a substantial range of software engineering topics (including construction and process), and is important for the developed strategy and action plan (attachment 4); **(2)** the development and

² Available via <http://www.acm.org/about/class/2012>

³ Peter Denning (2000). Computer Science: The Discipline. In Encyclopedia of Computer Science.

⁴ M. Brambilla, J. Cabot, and M. Wimmer: Model-Driven Software Engineering in Practice. Synthesis Lectures on Software Engineering. Morgan Publ., 2012.

application of software technology is a common denominator for the research activities in the programme including sensor networks, engineering computing, and grid computing as also stated by the committee (AR, p.9). We therefore find this term important in order to promote coherence and internal co-operation in the title (A4); **(3)** the courses PHD-CS-3 and PHD-CS-4 are in software engineering making the term important to properly reflect the content and focus of the program; **(4)** more than 80 % of the master's theses in the underlying joint master's degree in software engineering have over the past three years been supervised by HiB faculty members. This makes the inclusion of software engineering important from a recruitment and profession perspective; **(5)** the research group in software engineering is currently involved in several projects and applications involving external funding (including EU-funding) not directly linked to sensor networks and engineering computing. This makes it important for external collaboration and for signaling the engineering focus of the programme. In our view, this justifies software engineering being in the list of research areas that defines the content of the programme (A3).

We have not succeeded in finding a shorter title that in a satisfactory way (from our perspective) properly covers both the scientific expertise of the staff and the content of the program (A3). Still, we find that the proposed title promotes coherence and co-operation (A4) via the three research pillars that forms the programme and provide the basis for cross-disciplinary research (see R10).

R2: The Norwegian and English titles should be consistent.

The Norwegian title corresponding to the revised title proposed in R1 is:

Datavitenskap: Programvareutvikling, sensornettverk og beregningsorientert ingeniørvitenskap

R3: HiB must revise the outcomes so they properly reflect the scope and revised title of the program, cf. Section 3.3.1.

We have revised the overall learning outcomes in the programme description (attachment 5), section 2, to reflect the use of computer science as discipline and the narrower focus on sensor networks. This has prompted also minor changes to the learning outcomes of the mandatory courses PHD-CS-1 and PHD-CS- 2. In addition, we have revised LO-G2-1 (interdisciplinary assignments) removing "manage" as advised (AR, p.11 and A5). LO-G5-1 has been revised to reflect the intended strength on application of technology (AR, p.10 and A5). LO-S2-2 on the *ability to engineer* has been added as strongly advised (AR, p.11 and A5) with emphasis on modelling and validation being common themes in all three research pillars and important elements in the elective courses of the programme.

R4: HiB must explicitly define the type of issues that should be dealt with in the supervision of the

PhD-students in greater detail than is done in the application's Section 2.4.

Section 5 of the revised programme description (attachment 5) has been expanded to explicitly give information about the type of issues that should be dealt with in the supervision.

R5: Indicate the planned internal fora, their topics/issues and frequency, as well as the expected contributions from the candidate in these.

Section 5 of the revised programme description (attachment 5) has been expanded to elaborate on the planned internal fora and expected contributes from the PhD candidates.

R6: Have guidelines for how candidates should spend time with other institutions, in particular at universities outside Norway.

We have developed a separate document (attachment 6) intended to aid the PhD candidates in planning their compulsory international research visit (see response to R9).

R7: The institutions must establish a scheme for co-supervision and for ensuring an interaction with a broader set of faculty members and other PhD-students.

The regulation for the PhD Degree at HiB (SA, attachment 1.1a, sect. 7.1) states that PhD candidates will have two academic supervisors. This is also reflected in the admission form. The majority (9/15) of the current PhD candidates (SA, table 1.3.1) have two HiB faculty members as supervisors in addition to their formal main supervisor at the degree awarding institutions. We plan to continue the practice of having two HiB faculty members. To make this explicit, we have revised section 5 of the programme description (attachment 5) to reflect this practice. Concerning a scheme for broader interaction with faculty member and other PhD-students, then the group meetings, planned PhD forum, PhD programme seminar, department and faculty seminars, and annual retreat (see R5 response) will expose the PhD students more broadly to faculty members and other PhD-students.

R8: Clarify how and by whom the grading is done; in particular the use of external examiners and how the different elements of the evaluation (oral exam, report) are combined in the overall grading (pass/fail) of the coursework

We follow the recommendation of the committee (AR, p12) such that grading in the elective courses is done by a course lecturer and an external examiner. We will also use an external examiner in the mandatory PHD-CS-2 course. This change is reflected in section 7 of the revised programme description (attachment 5). The elective courses PHD-CS-3 to PHD-CS-7 are all graded pass/fail based on a combination of an oral exam and a project report, and the Assessment section of all elective courses in the programme description contains the sentence: *“Each of the two components must result in a pass grade in order to obtain a pass grade for the entire course”*. We now explicitly state this also in the beginning of section 7 of the revised programme description (attachment 5).

R9: HiB must make it compulsory to stay 3 to 6 months abroad at an international research institution and collaborate with researchers at the institution. Only in extraordinary cases should a student be exempted from this requirement.

Section 6 of the programme description (attachment 5) and the guidelines for internationalization and exchange for PhD candidates (attachment 6) state that a 3-6 months visit to an international research institution is compulsory. Exemption from this is only possible in extraordinary cases and is subject to approval by the programme committee.

R10: HiB must provide a strategy for the scientific content of the area, including visions for cross disciplinary activities and an outline of how a long term continuous update of the program can be secured. There must be an action plan for achieving these goals including plans for recruiting the necessary faculty members within a time span of one-two years.

We have outlined a strategy and action plan (attachment 4) aligned with the revised title of the programme. An important premise has been to combine a long-term scientific foundation based on our strategic research strengths with application areas of high relevance to the faculty and to society (regionally, nationally, and internationally). As a result, the strategy is rooted in the 2016-2020 strategic plan for the faculty and couples the three research pillars of the programme (software engineering, engineering computing, and sensor networks) with the domains of health and care, energy, and ocean. We find that the three core scientific research areas coupled with the thematic application areas yields a good balance between having a programme with a long-term foundation focusing on scientific knowledge (AR, p9), and having applied PhD-projects in areas of high regional and national importance involving industry collaboration (AR, p9). Furthermore, the application areas define an arena for cross-disciplinary activities and research synergy – both within the programme

and towards other engineering disciplines. As detailed in attachment 4, we already have research activities and external funding in the application areas of health and care, ocean, and energy.

To implement this strategy, the board of HiB adopted on June 9, 2016 (attachment 3) an action plan committing resources to recruit four new permanent faculty members and a 3-year post-doctoral fellow. Positions 1 and 2 are in sensor networks with a view towards cyber-physical systems and are defined to make the research group on sensor networks sustainable (AR, p18). Additionally two permanent positions are designed to strengthen the cross-disciplinary activities. The third permanent position focuses on software engineering for embedded systems. Two staff members (Rutle and R. Heldal) already have expertise in this area. Combined with the two new positions in sensor networks, this position will boost collaboration targeting sensor networks and cyber-physical systems in which research on the engineering of software plays an important role. The fourth permanent position concentrates on big data and machine learning (AR, p.19). This position will add a new dimension to the collaboration between software engineering, engineering computing, and sensor networks as the collection, processing, and interpretation of big data sets (e.g. from sensor systems) lies at the crossroad of software engineering and applied mathematics (machine learning). Recognizing the challenges in cross-disciplinary research, the purpose of the 3-year post-doctoral fellow is to provide a full-time researcher dedicated to crossdisciplinary activities and supporting the development of joint research proposal for external funding.

The plan is to advertise the positions both nationally and internationally in the fall of 2016. Recent experience with openings linked to the programme has shown that positions advertised with a clear research focus/profile attract many qualified applicants (both national and international). We therefore find it feasible to fill the positions. To further make the positions attractive, we will associate internally funded PhDs positions to the new faculty positions.

In a letter dated 04.08.16 the Norwegian version of the name was corrected to *Datateknologi: programvareutvikling, beregningsorientert ingeniørvitenskap og sensornettverk*.

6 The expert committee's additional evaluation

6.1 Evaluation of the comments from the institution

§ 7-2 (1) The program must have an appropriate title.

The institutions must:

- *Propose a revised title that more precisely covers the content of the planned PhD study and properly reflects the scientific area of expertise of the staff at HiB.*
- *Consistent Norwegian and English titles should be proposed.*

Assessment

During the visit to HiB the committee –as food for thought - put forward the following suggestion for a new title for the program: “Computer Science: Sensor Networks and Engineering Computing”. HiB suggests keeping the original term ‘Software Engineering’ in the title ending up with the English title “*Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing*”

and – by letter dated 04.08.2016 from rektor Ole Gunnar Søngen - the Norwegian title

”*Datateknologi: Programvareutvikling, beregningsorientert ingeniørvitenskap og sensornettverk*”.

With the suggested title, the three core research areas in the (new) strategy are explicitly mentioned under the general heading ‘Computer Science’. The Software Engineering group comprises 6 staff members and possesses the strongest bibliometric track record making the wish to include the term in the program title understandable also from a visibility point of view as regards recruitment and external collaboration. Maybe more important are the considerations on making the title reflect content and focus of the program and at the same time also letting the title signal coherence and internal co-operation.

The translation of computer science into Norwegian is not straight forward. Commonly, it is translated into "informatikk" putting more emphasis on the theoretical and non-applied aspects than the broader English computer science. Similar remarks hold for the alternative translation "datavitenskap" earlier suggested by HiB (In letter dated 27.06.2016 the Norwegian title was ”*Datavitenskap: programvareutvikling, beregningsorientert ingeniørvitenskap og sensornettverk*”). The committee finds that the revised Norwegian title using “Datateknologi” presented above in an improved way reflects the engineering aspect of the education, and thus the committee finds that also the Norwegian title is acceptable.

Conclusion

It is of course always debatable how closely a title for a PhD program should reflect the aims and content of the program. On one side it should not be so broad that it indicates presence of activities not available, on the other side it should be sufficiently broad to allow for a natural, further development of the program. The committee finds that HiB has reached a reasonable compromise between those two extremes. So the criterion is fulfilled.

§ 7-2 (2) The program must be described with reference to learning outcomes.

The institution must:

- *Revise the outcomes so that they properly reflect the scope and revised title of the program, cf. Section 3.3.1.*

Assessment

In “Revised Programme Description. PhD Programme of Study in Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing” a new set of learning outcomes has been given. The previous heading ICT has been replaced with the generic term computer science, and the narrower focus on sensor networks is reflected in the text. Finally the ability to engineer is introduced as a skill as recommended by the committee.

Conclusion

The committee finds that the new set of learning outcomes reflects scope and title of the program, so the criterion is fulfilled

§ 7-2 (3) Content and structure of the program shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved.

The institutions must:

- *Define explicitly the type of issues that should be dealt with in the supervision of the PhD-students more extensively /in greater detail than done in the application’s Section 2.4.*
- *Indicate the planned internal fora, their topics/issues and frequency, as well as expected contributions from the candidate in these.*
- *Have guidelines for how candidates should spend time with other institutions, in particular at universities outside Norway.*

Assessment

In the revised program description’s section 5: “Work structure and Teaching Methods” it is given a substantially increased description of the expected contributions from the PhD-students to the everyday life of the parent research group(s). This includes active participation in weekly research seminars, in the regular work meetings of the research group, in the informal PhD Forum, in an annual retreat for the entire scientific staff, and participation in summer/winter schools. Furthermore, PhD-students will regularly attend national and international scientific workshops and conferences.

The work on the research project of the candidate will be based largely on self-study under individual supervision. The PhD-student will typically write several research papers during the course of the study

The PhD studies include a compulsory 3-6 months visit to an international research group. Details on the external stay are given in the new “Guidelines for internationalization and exchange for PhD candidates”.

Conclusion

With the more elaborate description of work structure and teaching methods it has become obvious that HiB will meet what is commonly understood as best practice in PhD supervision, so the criterion is fulfilled.

§ 7-2 (4) Work and teaching methods shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved.

The institutions must:

- *Cf. the items listed in Section 3.3.3*
- *Establish a scheme for co-supervision and supervisor and candidate teams.*

Assessment

The risk of supervisor “ownership” of the PhD candidate causing too little interaction with a broader set of the academic staff and peer candidates was of major concern for the committee since this may hamper the learning outcomes. However, HiB has decided to operate (normally) with two supervisors from HiB. This in addition to the measures described in § 7-2 (3) should address the possible problems with the work and teaching methods.

Conclusion

Thus, the criterion is fulfilled

§ 7-2 (5) Examination and other types of evaluation shall correspond with and be adapted to the description of the learning outcome so that the learning outcome is achieved.

The institutions must:

- *clarify how and by whom the grading is done; in particular the use of external examiners and how the different elements of the evaluation (oral exam, report) are combined in the overall grading (pass/fail) of the coursework*

Assessment

HiB has decided to follow the recommendation of the committee such that grading in the elective courses is done by a course lecturer and an external examiner. Furthermore an external examiner will be used in the mandatory PHD-CS-2 course. All mandatory and elective courses in the program are graded pass/fail. For courses comprising multiple pass/fail components, a pass grade must be obtained on all components in order to receive a pass grade on the course.

Conclusion

With the above clarification the requirements of the committee are met, and thus the criterion is fulfilled

§ 7-2 (8) The program must have student exchange and internationalization agreements, adapted to its level, scope and other characteristics.

The institutions must:

- *make it mandatory to make a 3 to 6 months stay abroad at an international research institution and collaborate with researchers at the institution. Only in exceptional cases should a student be exempted from this requirement.*

Assessment

Section 6 of the revised program description and the guidelines for internationalization and exchange for PhD candidates state that a 3-6 months visit to an international research institution is compulsory. Exemption from this is only possible in extraordinary cases and is subject to approval by the program committee.

Conclusion

Thus, the criterion is fulfilled

§ 7-3 (1) The composition, size and collective competence of the relevant academic environment must be adapted to the program and adequate for conducting relevant R&D work.

The institution must provide a strategy for the scientific content of the area, including visions for cross disciplinary activities and an outline of how a long term continuous update of the program can be secured. There must be an action plan for achieving these goals including plans for recruiting the necessary faculty members within a time span of one-two years.

Assessment

In response to the draft accreditation report HiB provided: “Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing. Strategy and action plan in response to the NOKUT draft accreditation report”, a detailed (8 pp.) assessment of the supplemental strategy and action plans. The plan was approved by “Høgskolestyret – Høgskolen i Bergen“ on June 2016.

The size and consequently the collective competences in the research environment supporting the proposed PhD study were of primary concern for the committee. Tightening up the description/definition of the program only diminished the problem marginally. Still some areas are undersized, notably sensor networks. In response to this HiB has decided to allocate a considerable amount of new resources to the area. These include

- An associate professor/professor position in sensor networks
- An associate professor position in sensor networks with emphasis on cyber-physical systems
- An associate professor position in software engineering for networked embedded systems
- An associate professor position in big data and machine learning
- A 3-year post-doctoral position to strengthen the synergy between the research areas

Those positions can be advertised in the fall of 2016. In addition to the positions outlined above, HiB plans to associate two additional positions to the program of study:

- An associate professor with a research profile in sensor networks is expected to be employed at the ‘Department of Electrical Engineering’
- A new position in computing strengthening the collaboration between software engineering, engineering computing, and grid computing and physics data analysis will soon be opened at the ‘Department of Computing, Mathematics, and Physics’

And finally

- An externally funded post-doctoral position focusing on care technology is in the process of being filled

will likewise contribute to the strengthening of the program.

This upgrade enables a considerable strengthening of the sensor network area and in the intersection between sensor networks and the other areas. Besides this, the general level will likewise increase. A cornerstone in the description of the strategy is the emphasis on exploiting the complementary scientific competences in the three core research areas ‘Engineering Computing’, Software Engineering’ and ‘Sensor Networks’ in application-oriented research and development projects of high importance to society with special emphasis on the domains ‘Ocean’, ‘Energy’, and ‘Health & Care’.

The overall vision of the program is further detailed in 7 specific objectives for the period 2016-2020.

Conclusion

With the allocated extra resources and the detailed strategy, the criterion is fulfilled.

6.2 Final Conclusion

Based on the written application with attached documentation elucidated at the on-site interviews, and the response from the institution after the first version of the report the expert committee concludes the following:

The committee recommends accreditation of the PhD program *Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing* at Bergen University College.

7 Decision

The PhD program in Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing at Bergen University College fulfils all criteria for accreditation as detailed in Chapter 7 §§7.1 - 7.3 of *Regulations concerning supervision of the educational quality in higher education (Academic Supervision Regulations)* of 28. February 2013.

The PhD program in Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing at Bergen University College is accredited.

8 Presentation of the expert committee

Professor Knut Conradsen, Technical University of Denmark

Conradsen has a Cand.Scient.-degree in mathematics from the University of Copenhagen and is a professor at the Department of Applied Mathematics and Computer Science at the Technical University of Denmark (DTU) in the field of image analysis. Conradsen has extensive experience with academic leadership from roles as department head and prorector at DTU. His research focus is the development and adaptation of methods and theory for solving data analysis problems within a wide field of applications. Conradsen has wide experience as a teacher and supervisor, having supervised both master end PhD-students. He can document considerable experience with academic committee roles. Conradsen is the head of committee.

Professor Bjarne E. Helvik, Norwegian University of Science and Technology

Helvik is Vice Dean of research at the Faculty of Information Technology, Mathematics and Electrical Engineering at NTNU, and has responsibility for the six PhD-programs at the faculty. He has a siv.ing. degree from NTH 1975 and a Dr. Techn. from the same school in 1982. His research field is dependability modelling of computer and communication systems. Helvik has earlier held a position as senior researcher at SINTEF.

Professor Frank Eliassen, University of Oslo

Eliassen is the group leader of the research group Networks and Distributed Systems at the Department of Informatics at the University of Oslo. He has experience from EU and NFR-projects, and was head of the program board for the NFR program IKT2010. Eliassen has supervised more than 20 PhD-students. He has more than 170 publications in international journals, conferences and workshops. He is formerly head of the department of Computer Science and Dean of the Faculty of Science and Technology at The Arctic University of Norway.

Ph.d.-student Henrik Finsberg, Simula Research Laboratory

Finsberg was hired as a Doctoral Research Fellow at Simula Research Laboratory in the Center for Cardiological Innovation on 01.10.2015, and is working on patient-specific heart modelling. He has a double master degree from NTNU in Trondheim and DTU in Copenhagen in Applied and Engineering Mathematics. Aside from his studies, Finsberg has had positions such as leader of the student organization for physics and mathematics at NTNU and a leadership role in ENT3R NTNU.

9 Documentation

15/695-1 Høgskolen i Bergen - søknad om akkreditering av ph.d.-studium ICT Engineering: Software Engineering, Communication Systems and Engineering Computing

16/00149-11 Tilsvar på utkast til sakkyndig rapport - Høgskolen i Bergen - Akkreditering av studiet ICT Engineering

16/00149-12 Korrigering av norsk namn på ph.d.-studium - Høgskolen i Bergen - Akkreditering av studiet ICT Engineering

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Høgskolen i Bergen
Postboks 7030
5020 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

16/7187-

10.10.2016

Etablering av ph.d.-studium i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing

Vi viser til brev av 14. september 2016 der Høgskolen i Bergen søker om å etablere ph.d.-studium i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing.

En sakkyndig komité nedsatt av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har vurdert søknaden og avgitt positiv uttalelse. NOKUT har på denne bakgrunn vedtatt at ph.d.-studium i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing tilfredsstillende de faglige kravene for akkreditering, jf. brev til høyskolen av 7. september 2016. Departementet tar NOKUTs vedtak til etterretning.

Med hjemmel i § 3-3 annet ledd i lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler fastsetter departementet at Høgskolen i Bergen kan opprette ph.d.-studium i Computer Science: Software Engineering, Sensor Networks and Engineering Computing.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
<http://www.kd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90*
Org no.
872 417 842

Universitets- og
høyskoleavdelingen

Saksbehandler
Grete Gåra
22 24 76 32

Departementet forutsetter at ph.d.-studiet er i tråd med høyskolens øvrige planer og strategigrunnlag for samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon. Departementet forutsetter videre at studiet finansieres innenfor institusjonens egne rammer og at høyskolen tar hensyn til NOKUTs merknader.

Med hilsen

Berit Johnsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Grete Gåra
seniorrådgiver

Kopi: Universitets- og høgskolerådet
NOKUT

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Mandat og sammensetning for programutvalg ved Høgskulen på Vestlandet

Programutvalg

Det opprettes et programutvalg for hver akkrediterte ph.d.-utdanning. Dekan oppnevner medlemmene av utvalget i tråd med den sammensetning høgskolestyret har bestemt.

Programutvalget har følgende mandat:

- være rådgivende organ til dekanat i spørsmål som angår ph.d.-programmet
- godkjenne studieplan og emnebeskrivelser
- Vedta hvilke utdanningsområder som kan godkjennes som grunnlag for opptak til det aktuelle ph.d.-studiet
- Godkjenner opptak til ph.d.-studiet
- Godkjenne veiledere, prosjektbeskrivelse og framdriftsplan
- Følge opp framdrift for ph.d.-kandidater som er tatt opp på studiet
- Oppnevne ekstern representant i komité for midtveisevaluering
- Initierer tiltak for kvalitetssikring av ph.d.-utdanningen
- Godkjenne opplæringsdel
- Motta og behandle søknad om å få avhandlingen bedømt
- Innstille medlemmer til bedømmelseskomite overfor sentralt ph.d.-utvalg
- Behandler tvister og eventuelle endringer i avtale ved opptak til ph.d.-utdanning
- Avgjøre saker som angår den enkelte ph.d.-kandidat

Programutvalget har følgende sammensetning:

- Dekan eller den vedkommende bemyndiger, er leder for utvalget
- tre vitenskapelig tilsatte knyttet til undervisning, veiledning eller forskning rettet mot ph.d.-studiet
- en stipendiat

Totalt skal minst tre av medlemmene i utvalget ha professorkompetanse.

Fagansvarlig/programkoordinator for ph.d.-studiet er sekretær for utvalget.

Utvalget oppnevnes for fire år om gangen, unntatt stipendiatrepresentant, som oppnevnes for to år. Et av utvalgets medlemmer utnevnes som vararepresentant for leder. Det oppnevnes minst en vararepresentant for de vitenskapelige tilsatte og minst en vararepresentant for stipendiatene.

Sammensetning av utvalget skal følge reglene i Likestillingslovens § 13 om representasjon av begge kjønn i utvalg.

Fra: [Geir Anton Johansen](#)
Til: [Anja Olsen Moberg](#)
Kopi: [Kristin Fanebust Hetland](#); [Per Eilif Thorvaldsen](#); [Knut Øvsthus](#)
Emne: Re: Kandidater til sentralt ph.d.-utvalg fra ph.d.-studium i datateknologi
Dato: 1. november 2016 10:27:39
Vedlegg: [image001.png](#)
[image002.png](#)

Hei Anja,

Vi vil fremme følgende medlemmer i utvalget:

- Lars Michael Kristensen (leder)
- Talal Rahman
- Ilona Heldal
- Knut Øvsthus

Jeg har ikke fått snakket med Lars om saken enda, og kunne godt tenke meg å gjøre det før vi går videre. Jeg har heller ikke forespurt de tre andre, men det trenger kanskje ikke jeg å gjøre?

Geir Anton

Professor Geir Anton Johansen, Dekan

Avd. for ingeniør- og økonomifag, Høgskolen i Bergen

Tel: 55 58 72 38, Mobil: 911 43 615

Epost: gaj@hib.no, www.hib.no

Fra: Anja Olsen Moberg <Anja.Olsen.Moberg@hib.no>

Dato: mandag 24. oktober 2016 09.52

Til: Geir Anton Johansen <Geir.Anton.Johansen@hib.no>

Emne: Kandidater til sentralt ph.d.-utvalg fra ph.d.-studium i datateknologi

Til dekan ved AIØ

Viser til mail av 17.september 2016 vedrørende kandidater til sentralt ph.d.-utvalg for åremålsperioden 2015-2019 (se under).

Ettersom avdeling for ingeniør- og økonomifag nå har fått akkreditert ph.d.-studium i datateknologi ber vi avdelingen sende inn et forslag til professor fra ph.d.-studiet som medlem av sentralt ph.d.-utvalg og et forslag varamedlem. Medlemmer av sentralt ph.d.-utvalg kan ikke være medlem av ph.d.-studiets programutvalg og bør ikke være fagansvarlig for ph.d.-studiet.

Styret har gitt høgskoledirektør og rektor fullmakt til å, basert på innkomne forslag, oppnevne medlemmer til sentralt ph.d.-utvalg for perioden 2015-2019.

Vi ber om at forslag til medlem og varamedlem sendes oss **innen 1. november 2016**.

Mvh

Anja Olsen Moberg

Forskningsrådgiver – Seksjon for forskning og ekstern samhandling – Høgskolen i Bergen

Tlf: +47 55 58 71 38 – **Besøksadresse:** Inndalsveien 28–A820

Fra: Eirin Fausa Pettersen

Sendt: 24. oktober 2016 09:35

Til: Anja Olsen Moberg <Anja.Olsen.Moberg@hib.no>

Emne: VS: Kandidater til sentralt ph.d.-utvalg for åremålsperioden 2015-2019

Fra: Eirin Fausa Pettersen

Sendt: 17. september 2015 12:05

Til: Asle Holthe <Asle.Holthe@hib.no>; Geir Anton Johansen <Geir.Anton.Johansen@hib.no>;
Monica Wammen Nortvedt <Monica.Wammen.Nortvedt@hib.no>

Kopi: Elin Eriksen Ødegaard <Elin.Eriksen.Odegaard@hib.no>; Håvard Helstrup
<Havard.Helstrup@hib.no>; Erica Schytt <Erica.Schytt@hib.no>; Eva Haukeland Fredriksen
<Eva.Haukeland.Fredriksen@hib.no>; Gro Anita Fonnes Flaten
<Gro.Anita.Fonnes.Flaten@hib.no>

Emne: Kandidater til sentralt ph.d.-utvalg for åremålsperioden 2015-2019

Til avdelingene

Kandidater til sentralt ph.d.-utvalg for åremålsperioden 2015-2019

Det vises til styrevedtak i styresak 66/15 Sentralt ph.d.-utvalg for åremålsperioden 2015-2019 (Ref. 15/03900):

«*Styret godkjenner forslat til samansetnad for komande åremålsperiode*»

Premisser i saken:

Sammensetning

Utvalget skal jf. kvalitetssikringssystemet ha 7–9 medlemmer, og bestå av:

- Rektor, eller person som rektor utpeker (leder)
- Dekan eller prodekan for forskning (AHS)
- Dekan eller prodekan for forskning (AIØ)
- Dekan eller prodekan for forskning (AL)
- Én professor fra hvert ph.d.-studium (1)
- Én stipendiat
- Én ekstern professor fra et annet ph.d.-miljø

Forskningsdirektøren har sekretariatsansvar for utvalget.

Videre slår kvalitetssikringssystemet fast at Studentparlamentet har mulighet til å velge en masterstudent som observatør i utvalget for ett år av gongen. Medlemmer av utvalget skal fungere i vervet gjennom hele åremålsperioden, med unntak av stipendiater som er oppnevnte

for to, og studentobservatøren som blir oppnevnt for ett år av gangen.

Sammensetningen av utvalget skal følge reglene i Likestillingsloven.

Sammensetning for kommende åremålsperiode:

Medlemmer:

Viserektor for forskning, Eva Haukeland Fredriksen (leder)

Prodekan for forskning, AHS, Erica Schytt

Prodekan for forskning, AIØ, Håvard Helstrup

Prodekan for forskning, AL, Elin Eriksen Ødegaard

Professor fra ph.d.-studiet, NN

Stipendiat, NN

Eksternt medlem, NN

Personlige varamedlemmer for:

Viserektor for forskning (leder): Rektor Ole-Gunnar Søgne

Prodekan for forskning, AHS: Dekan Monica W. Nordtvedt

Prodekan for forskning, AIØ: Dekan Geir Anton Johansen

Prodekan for forskning, AL: Dekan Asle Holthe

Professor fra ph.d.-studiet: NN

Stipendiat: NN

Eksternt medlem: NN

Avdelingene melder selv inn ett forslag til professor fra ph.d.-studie og ett forslag til stipendiat som medlem i utvalget. Styret gir høgskoledirektør og rektor fullmakt til å, basert på innkomne forslag, oppnevne disse for henholdsvis fire og to år av gangen. Det er en målsetning at balansen mellom avdelingene blir ivaretatt i den endelige sammensetningen av utvalget.

Styret gir også fullmakt til høgskoledirektør og rektor til å oppnevne eksternt medlem med personlig vara for fire år.

Regler om kjønnsbalanse i offentlige utvalg (utdrag fra Likestillingsloven):

«Har utvalget seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.

Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire.»

På dette grunnlaget ber forskningsdirektøren om at følgende kandidater meldes inn:

1) **Avdeling for lærerutdanning** melder inn forslag til en professor fra ph.d.-studiet *Studier av danning og didaktiske praksiser* og personlig vara for denne.

2) **Alle avdelingene** melder inn ett forslag til stipendiatrepresentant til utvalget. En av de foreslåtte vil bli valgt som representant og en som personlig vara.

Svaret kan sendes på e-post til undertegnede innen 29. september.

Mvh

Eirin Fausa Pettersen

Forskningskoordinator, dr. scient. – Seksjon for forskning og eksternt samhandling – Høgskolen i Bergen

Tlf: +47 55 58 75 19 – **Besøksadresse:** Inndalsveien 28–A806

Postboks 7030 N-5020 Bergen – hib.no

Fra: [Lars Michael Kristensen](#)
Til: [Håvard Helstrup](#); [Anja Olsen Moberg](#)
Kopi: [Andreas Ramstad Urke](#)
Emne: PhD studentrepresentanter i programutvalget
Dato: 17. november 2016 15:43:25

Hei.

Som lovet til NOKUT har stipendiatene nå et møteforum 2 ganger i måneden der de «diskuterer ting som måtte bekymre dem».

Som del av dette bad jeg de om å forslå stipendiatrepresentant til programkomiteen.

Svaret jeg fikk tilbake var at Rui Wang stiller som medlem med Andreas Ramstad Urke som vara.

Mvh,
Lars

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Wenche Fjørtoft

Arkiv:

050/16 Mellombels krise- og beredskapsplan

1. Bakgrunn

Styresmaktene pålegg Høgskulen på Vestlandet (HVL) å organisere og gjennomføre eit aktivt krise- og beredskapsarbeid. Hendingar både nasjonalt og internasjonalt har vist at det er behov for å ha ein høg kompetanse innan operativ beredskapsarbeid og kriseleing. Det er viktig både å drive med førebyggjande arbeid med risikoreduserande tiltak og handtere krisesituasjonar når dei oppstår.

Denne saka vert lagt fram for styret for å sikre at Høgskulen på Vestlandet ivaretek ansvaret for krise- og beredskapsarbeid, og er i stand til å handtere ei krise når ho oppstår.

2. Overordna føringar og prinsipp

HVL sitt fundament for sikkerhets- og beredskapsarbeidet skal bygge på:

- gjennomføring av periodiske risiko og sårbarheitsanalyser
- at HVL held seg løpande oppdatert på trusselvurderingar fra sentrale og lokale styresmakter
- at nødvendige ressursar som har ansvar for beredskap er etablert
- at nødvendige verktøy for å utøve beredskap og sikkerheitsarbeid er på plass.
- gjennomføring av årlege øvingar
- at arbeidet med helse, miljø og sikkerheit vert utnytta systematisk for å medverke til at HVL unngår uønska hendingar

Rektor er øvste ansvarleg for sikkerheit og beredskap ved verksemda og er talsperson for HVL ved kriser.

3. Mellombels organisering av krise og beredskapsarbeidet

Ei arbeidsgruppe under sikker drift har utarbeidd eit forslag til mellombels organisering av sikkerheit og kriseberedskap, jf. vedlegg.

Krise- og beredskapsarbeidet er bygd på fire hovudprinsipp, forankra i NOU:

- **Ansvarsprinsippet**, den som har ansvaret i en normalsituasjon, har også ansvaret i ein krisesituasjon.
- **Likheitsprinsippet**, den organisasjonen som handterer den daglege drifta, har dei beste føresetnadene for å handtere oppgåvene i ei krise.
- **Nærleiksprinsippet**, at kriser skal handterast på lågast mulig nivå.
- **Samvirkeprinsippet**, HVL har ansvar for å samarbeide med relevante aktørar i arbeidet med førebygging og krisehandtering.

Sentral beredskapsgruppe

Arbeidsgruppa føreslår å opprette ei lita sentral beredskapsgruppe for HVL samansett slik:

- Rektor
- Kriseleiar
- Kommunikasjonsansvarleg
- loggførar

Under den sentrale beredskapsgruppa vil dei lokale beredskapsgruppene ved nærregionane bestå som i dag. Alle lokale hendingar og kriser handterast lokalt dersom ein ikkje treng assistanse frå sentral beredskapsgruppe.

Sentral styringsgruppe for beredskap

Arbeidsgruppa føreslår at det vert etablert ei styringsgruppe for beredskap som skal ha det strategiske beredskapsarbeidet ved HVL. Det vert føreslått at styringsgruppa er samansett av sentral beredskapsgruppe og kriseleiarane frå nærregionane. Styringsgruppa kan knyte til seg ytterlegare kompetanse ved behov.

4. Vurdering og tilråding

Arbeidsgruppa har lagt fram eit godt grunnlag for organisering av krise- og beredskapsarbeidet ved Høgskulen på Vestlandet. I denne omgang er det viktig å få på plass ei sentral beredskapsgruppe for HVL, og arbeidet med å utvikle krise- og beredskapsarbeidet må halde fram.

Kriseleiar er ei rolle som krev beredskapsvakt heile døgnet. Vi tilrår at ein prorektor har den formelle rolla som kriseleiar. I og med at det vil vere behov for ei vaktteneste for å dekke heile døgnet, må dette ansvaret fordelast på fleire.

Den sentrale beredskapsgruppa vil ha ansvaret for å planleggje det vidare arbeidet og sjå til at krise og beredskapsarbeidet ved HVL fungerer som det skal.

Vi tilrår styret å gjere slikt vedtak:

1. Styret sluttar seg til forslaget til mellombels organisering av beredskapsarbeidet slik det er lagt fram i denne saka
2. Styret godkjenner mellombels krise- og beredskapsplan i samsvar med vedlegg 1
3. Styret gir rektor fullmakt til å gjere mindre endringar av beredskapsorganiseringa og beredskapsplanen
4. Styret ber rektor utarbeide endeleg beredskapsorganisasjon og krise- og beredskapsplan innan utgangen av 2017

Arbeidsgruppe for sikkerhet og kriseberedskap

Midlertidig sentral kriseorganisasjon

1. Innledning

Det ble 06.09.16 oppnevnt en arbeidsgruppe for sikkerhet og kriseberedskap. Arbeidsgruppen har tverrfaglig kompetanse med to representanter fra hver høgskole. Arbeidsgruppen kan knytte til seg kompetanse (intern) ved behov.

1.1 Deltakere i arbeidsgruppen:

- Direktør Endre Laastad, HiB (gruppeleder) e-post: endre.Laastad@hib.no
- Rådgiver Bente Lyssand Molland, HiB, e-post: bmo@hib.no
- Førsteamanuensis Monika Metallinou, e-post: monika.metallinou@hsh.no
- Informasjonssjef Svein Ove Eikenes, HSH, e-post: Svein.eikenes@hsh.no
- Rådgiver Ola Alsterholm, HiSF, e-post: Ola.Alsterholm@hisf.no
- Seniorkonsulent (it) Terje Fimreite, HiSF, e-post: terje.fimreite@hisf.no

1.2 Mandat for arbeidsgruppen:

- Ta stilling til foreløpig organisering av sikkerhet- og kriseberedskap med ansvar og roller fra 01.01.17.
- Utarbeide forslag til krise- og beredskapsplan for Høgskulen på Vestlandet (HVL) og foreslå tidspunkt den skal gjelde fra.
- Gi råd om entydig plassering av ansvar (der dette synes uklart)
- Planlegge samordnet implementering av Kunnskaps-CIM (krise-, risiko- og mediehåndtering og identifisere nødvendige tiltak.
- Skaffe oversikt/ avklare med eksterne avtaleparter og samarbeidsparter hva fusjon vil bety for gjeldende avtaler. Tilrå nødvendige tiltak.
- Utarbeide milepælsplan for arbeidet med tilbakemelding til Sikker drift personal.
- Gjøre enkel risikoanalyse og gjennomføre risikoreduserende tiltak.

2. Foreløpig organisering av sikkerhet- og kriseberedskap med ansvar og roller fra 01.01.17

2.1 Organisering og oppgaver for den sentrale beredskapsgruppen

Det er viktig at beredskap ved HVL generelt bygger på grunnleggende prinsipper for krisehåndtering. De fire grunnleggende prinsippene for krisehåndtering understreker at den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon også har ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser, og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området. Kriseorganisasjonen må være mest mulig lik den organisasjonen man har til daglig. Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå. Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for samvirke med relevante aktører i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

Ansvarsprinsippet

Den organisasjon som har ansvar for et fagområde i en normalsituasjon, har også ansvaret for nødvendige beredskapsforberedelser og for å håndtere ekstraordinære hendelser på området.

Likhetsprinsippet

Den organisasjon man opererer med under kriser, skal i utgangspunktet være mest mulig lik den organisasjon man har til daglig.

Nærhetsprinsippet

Kriser skal organisatorisk håndteres på lavest mulig nivå.

Samvirkeprinsippet

Myndigheter, virksomheter og etater har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

2.2 Sentral beredskapsgruppe

Arbeidsgruppen foreslår en liten sentral beredskapsgruppe for HVL med rektor, sikkerhetsrådgiver (ikke tilsatt), kommunikasjonsansvarlig og loggfører. HVL vil trenge en sikkerhetsrådgiver som kan være en pådriver på tvers av de fem campusene. Sikkerhetsrådgiveren er kriseleder i den sentrale beredskapsgruppen. Alle medlemmene i den sentrale beredskapsgruppen må ha to vararepresentanter.

Organisasjonskart for Høgskulen på Vestlandet – sentral beredskapsgruppe

Rektor

Rektor har det overordnede ansvaret for ekstern informasjon i en krisesituasjon som rammer HVL. Det må lages retningslinjer for når rektor informerer presse og media, samt når ledere ved nærregionene kan informere presse og media.

Kriseleder (operativ leder)

Den sentrale beredskapsgruppen for HVL må ha en fast kriseleder. Arbeidsgruppen foreslår at sikkerhetsrådgiver er kriseleder for den sentrale beredskapsgruppen. Kriseleder skal ha myndighet til å iverksette HVL sin beredskapsplan og bestemme omfanget av tiltakene. Kriseleder skal være kontaktledd mot kriselederne i nærregionene.

Kommunikasjonsansvarlig

Kommunikasjonsansvarlig i samarbeid med ledelsen koordinerer all informasjon til media/ allment og lokalt. Ved større hendelser er det aktuelt å etablere et pressesenter. Kommunikasjonsansvarlig for HVL skal være kontaktledd mot kommunikasjonsmedarbeidere i nærregionene. Det må vurderes i den enkelte hendelse (gjøres risikovurderinger) hvilke andre ressurser som må trekkes inn i den sentrale beredskapsgruppen utfra om det er en fysisk, teknisk (it) eller omdømmehendelse. Dersom en hendelse berører hele HVL er det viktig at det ikke er dobbeltroller i sentral og lokal kriseledelse.

Loggførere

Den sentrale beredskapsgruppen må ha en loggfører med vara som har gode kunnskaper om beredskap, samt kunne bruke Kunnskaps-CIM.

Den sentrale beredskapsgruppen må være rustet til å håndtere hendelser som går på tvers av nærregionene. I slike situasjoner må det organiseres en dynamisk beredskapsgruppe hvor man trekker inn personell som man har behov for.

2.3 Sentral styringsgruppe for beredskap

Arbeidsgruppen foreslår at det etableres en sentral styringsgruppe for beredskap. Styringsgruppen skal ha ansvar for det strategiske beredskapsarbeidet ved HVL. Det foreslås at styringsgruppens medlemmer er sentral beredskapsgruppe, samt at den inkluderer kriselederne fra nærregionene. Dersom gruppen har behov for ytterligere kompetanse kan den kalle inn HMS-rådgivere ved nærregionene.

Nærregionene sine beredskapsgrupper fungerer slik de er pr. i dag frem til ny organisering er på plass fra 01.08.17. Beredskapsgruppene i nærregionene må støtte opp om den sentrale beredskapsgruppen i en krisesituasjon.

2.4 Kriseorganisasjonens nivåer:

- Strategisk nivå ivaretar virksomhetens langsiktige interesser og begrenser de negative konsekvensene hendelsen kan medføre.
- Operasjonelt nivå sørger for varsling og mobilisering. Planlegger, iverksetter, koordinerer og holder oversikt over de tiltakene som er nødvendige.
- Taktisk nivå begrenser skade, berger liv og verdier og fjerner årsaken til krisen. Her jobber virksomhetens eget beredskapspersonell ofte sammen med nødetatene.

2.5 Strategisk nivå

Den sentrale beredskapsgruppen må danne en strategisk arbeidsgruppe som ivaretar HVL sine langsiktige interesser og begrenser de negative konsekvensene en hendelse kan medføre. Medlemmer i den strategiske beredskapsgruppen må være sentral kriseledelse og kriseledere fra nærregionene og HMS-rådgivere/loggførere.

Den sentrale beredskapsgruppen vil også kunne måtte arbeide på et operasjonelt nivå dersom krisen er omfattende og berører hele HVL. Det må da etableres en dynamisk beredskapsgruppe. Slike

hendelser kan være fysisk, tekniske (IT) eller omdømmehendelser. Den sentrale beredskapsgruppen må da være i stand til å planlegge, iverksette, koordinere og holde oversikt over de tiltak som er nødvendige på et operasjonelt nivå.

2.6 Operasjonelt nivå

De lokale beredskapsorganisasjonene blir helt like i interimfasen, med kun den sentrale beredskapsgruppen som tillegg. Utgangspunktet er at alle lokale hendelser og kriser og håndteres lokalt i sin helhet dersom det ikke trengs assistanse fra sentral beredskapsgruppe.

De lokale beredskapsgruppene skal arbeide på et operasjonelt nivå og sørge for varsling og mobilisering av lokal beredskapsgruppe dersom det er nødvendig. Beredskapsgruppen skal planlegge, iverksette, koordinere og holde oversikt over de tiltakene som er nødvendige ved bruk av stabsmetoden. Stabsmetoden har fokus på et 1. møte og deretter aksjoner og fokusområder.

2.7 Taktisk nivå

Politi, brannvesen, AMK etc. vil være de som arbeider på et taktisk nivå som skadebegrensere, livreddere og de som fjerner årsaken til krisen. Nødetatene samarbeider sammen med HVL sitt beredskapspersonell.

3. Metode for krisehåndtering

Proaktiv stabsmetodikk er en anerkjent metode for krisearbeid. Løsningen inneholder blant annet førstemøteskjema, aksjonslister og oppgavetildeling.

4. Kunnskaps-CIM

Det er bestemt at HVL skal bruke krisestøtteverktøyet Kunnskaps-CIM 01.01.17. Det er viktig at den enkelte nærregion dedikerer ansvaret for loggføring til en bestemt person, samt at det tas høyde for tid til å sette seg inn i dette verktøyet. Verktøyet må brukes, og det må øves for at HVL skal få maksimalt ut av funksjonene som dette krisestøtteverktøyet har. Det er også viktig å sette av ressurser til opplæring av de som skal være brukere i Kunnskaps-CIM.

5. Varsling

Det må lages retningslinjer for varsling ved HVL. Hendelser på ulike campus skal som hovedregel alltid varsles og rapporteres i linjen. Den sentrale beredskapsgruppen skal alltid skal varsles.

Arbeidsgruppen anbefaler at det i tillegg alltid skal sendes en kort informasjonsmelding om en hendelse i Kunnskaps-CIM til alle kriselederne ved HVL. Meldingen må kort skissere når hendelsen har skjedd, hvor den har skjedd og hvem som er involvert etc.

6. Sentralt beredskapsnummer

Arbeidsgruppen har drøftet behovet for et sentralt beredskapsnummer. Pr. i dag har nærregionene ulike vaktelskaper. HIB og HSH har avtaler med vaktelskapene om at disse varsler beredskapsgruppene ved en krise. Ved HiSF er det ikke opprettet en slik avtale.

Arbeidsgruppen anbefaler at nåværende avtaler med vaktelskapene gjennomgås. Det må opprettes en felles vaktordning for hele HVL hvor varsling skjer etter gitte retningslinjer fra HVL.

7. Avtale med Sjømannskirken

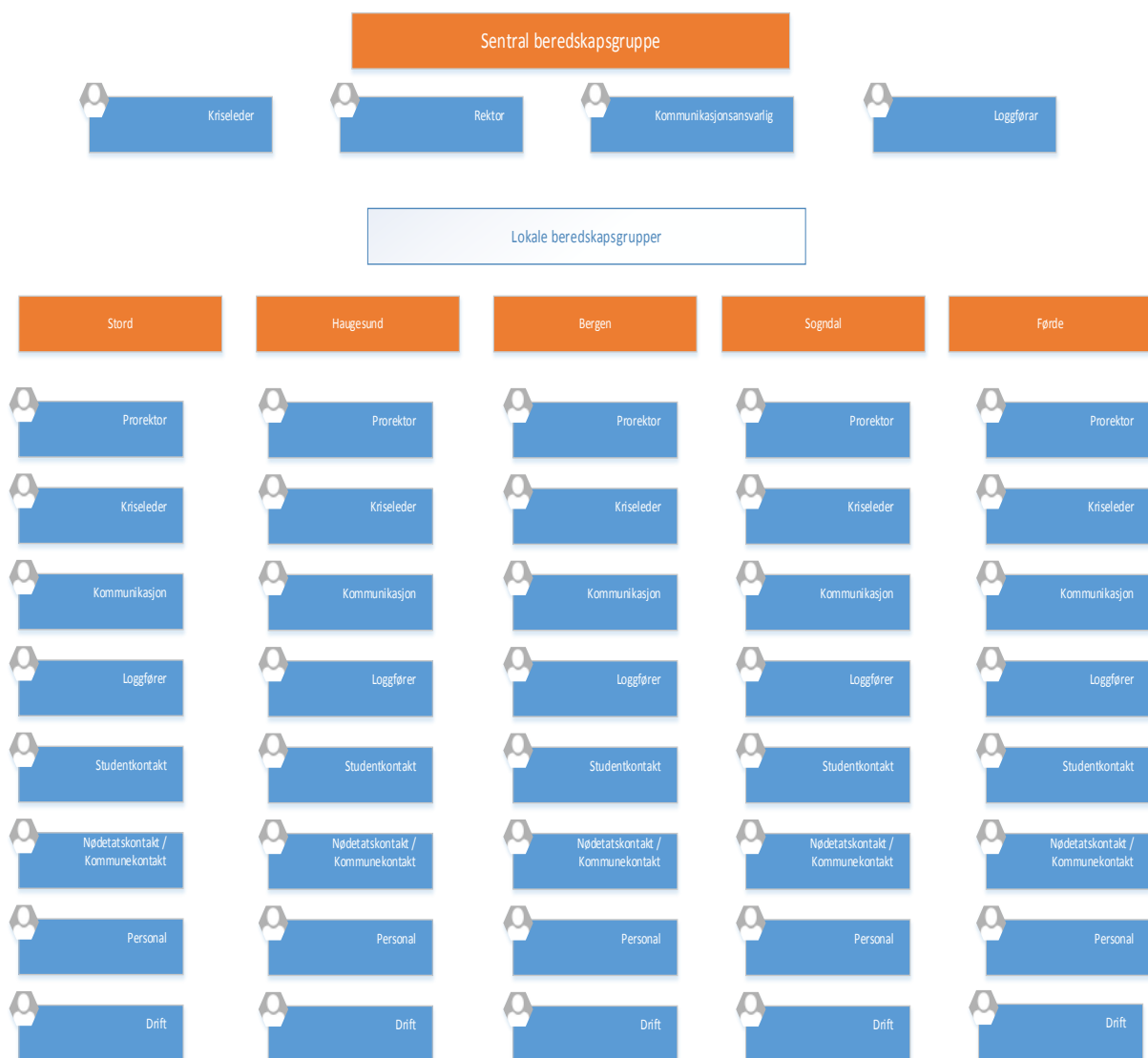
HIB, HiSF og HSH har inngått beredskapsavtaler med Sjømannskirken. Det må gjøres en vurdering av nåværende avtaler, samt om det skal inngås en ny avtale for HVL fra 01.01.17.

8. Vurdering

Arbeidsgruppen har foreslått en liten sentral beredskapsgruppe. Den sentrale beredskapsgruppen foreslås med 3 faste medlemmer, samt loggfører. Beredskapsgruppen må være dynamisk slik at den kan spille på/ trekke inn de ressurser som trengs i en gitt situasjon. De tre faste medlemmene som er foreslått i sentral beredskapsgruppe er rektor, kriseleder og kommunikasjonsansvarlig, samt loggfører.

Pr. i dag er det ikke fastsatt ny organisering av HVL. Ledere ved campusene blir derfor benevnt prorektor. Lokale beredskapsgrupper vil få en del endringer som følge av ny organisering pr. 01.01.17. Disse endringene må foretas lokalt og meldes sentralt, slik at HVL har en oversikt over de ulike beredskapsorganisasjonene lokalt.

Organisering av den sentral- og lokale beredskapsgrupper

Rektor

Rektor ved HVL ble tilsatt på styremøte 24.11.16. Denne rollen vil således være operativ fra 01.01.17. Den sentrale beredskapsgruppen vil kun tre sammen ved større hendelser, jf. «Nasjonalt risikobilde», omdømmesaker, eller hendelser hvor 2 eller flere campus er involvert. Ved slike hendelser vil rektor være talsperson ved HVL. Det må i tillegg gjøres risikovurderinger på ulike hendelser som gjelder omdømme for HVL, hvor det tas stilling til størrelse på saken, samt når rektor ved HVL skal uttale seg. Ledere ved de ulike campusene rapporterer i linjen til rektor ved HVL. Det er pr. i dag ikke avklart ledelsesstruktur ved campusene ved den ny HVL.

Kriseleder

Arbeidsgruppen foreslår at kriseleder som er en operativ rolle i den sentrale beredskapsgruppen for HVL er en sikkerhetsrådgiver. Høgskolene har pr. i dag ikke tilsatt sikkerhetsrådgiver. En slik stilling vil være viktig for å koordinere av beredskapen ved HVL.

Arbeidsgruppens forslag til videre arbeid for etablering av sentral beredskapsgruppe er som følger:

- a) Utluse stilling som sikkerhetsrådgiver med sentrale oppgaver ifht beredskap ved HVL. Arbeidsplass Bergen.
- b) Prorektor, alternativt driftsdirektør v/ HiB blir å anse som kriseleder i sentral beredskapsgruppe for HVL fra 01.01.17.
- c) Det må leies inn en kriseleder fra et eksternt firma med kompetanse innen beredskap.
- d) Midlertidig intern sikkerhetsrådgiver frem til fast tilsetning.

Alternativ a): Dersom stilling som sikkerhetsrådgiver skal utlyses vil det ta minimum 4-5 måneder før denne stillingen er på plass. Det må tas stilling til hvilket ansvar og oppgaver denne stillingen skal ha.

Alternativ b): Dersom prorektor, alternativt driftsdirektør v/ HiB tiltrer den sentrale beredskapsgruppen vil det kunne være mulig for vedkommende å virke i denne rollen fra 01.01.17, eventuelt frem til sikkerhetsleder er tilsatt.

Alternativ c): Dersom det skal leies inn en ekstern kriseleder, så må aktuelle firma kontaktes for å avklare om en slik ordning vil være mulig for HVL.

Alternativ d): Kriseleder kan være en internt ansatt som har spesiell interesse/ kunnskap om beredskap i organisasjonen, også denne personen vil kunne være på plass fra 01.01.17.

Slik arbeidsgruppen ser det vil alternativ b) og d) være de alternativene som gir den raskeste løsningen fra 01.01.17, dersom prorektor, alternativt driftsdirektør er villig til å påta seg oppgaven, eventuelt en annen i organisasjonen.

Alternativ a) og c) må vurderes av KA-arbeidsgruppe, da disse alternativene både har en organisatorisk og en økonomisk konsekvens. Arbeidsgruppen er i ferd med å innhente tilbud fra tre ulike firma for tilbud om ekstern kriseleder, men har pr. i dag ikke noe konkret å legge frem for styret.

Kunnskaps-CIM

Det er bestemt at alle campusene skal benytte Kunnskaps-CIM som er et krisestøtteverktøy i beredskapssituasjoner. Det er derfor viktig at den enkelte campus tar stilling til hvem som skal være administrator av Kunnskaps-CIM, samt hvem som skal være loggførere. Administrator/ loggførere ved de ulike campusene må ta ansvar for opplæring av de lokale beredskapsgruppene. Administrator/loggførere ved HiB tar ansvar for opplæring av den sentrale beredskapsgruppen. Det

enkelte beredskapsmedlem, samt vararepresentanter må ha opplæring i å kunne bruke loggføring, samt sende meldinger via Kunnskaps-CIM.

9. Konklusjon - Forslag til vedtak

Sentral styringsgruppe for beredskap

Arbeidsgruppen foreslår at det etableres en styringsgruppe for beredskap. Styringsgruppen skal ha ansvar for det strategiske beredskapsarbeidet ved HVL. Det foreslås at rektor, sikkerhetsrådgiver, kommunikasjonsansvarlig, samt kriselederne fra nærregionene deltar i gruppen. Dersom gruppen har behov for ytterligere kompetanse kan den kalle inn HMS-rådgivere ved nærregionene.

Sentral beredskapsgruppe

Arbeidsgruppen anbefaler en liten sentral beredskapsgruppe. Den sentrale beredskapsgruppen skal ha 3 faste medlemmer: Rektor, kriseleder, kommunikasjonsansvarlig og loggfører. Alle medlemmene må ha to vararepresentanter. Beredskapsgruppen trer sammen ved hendelser utfra «nasjonalt risikobilde», omdømmesaker, eller når to eller flere campus er involvert i en hendelse. Beredskapsgruppen må være dynamisk ved at den kan trekke til seg ressurser utfra de behov en hendelse utløser.

- Rektor er HVL sin talsperson til media dersom hendelsen omhandler «nasjonalt risikobilde», omdømmesaker, eller når to eller flere campus er involvert i en hendelse.
- Kriseleder har en operativ rolle i den sentrale beredskapsgruppen for HVL. Kriseleder skal alltid varsles ved enhver hendelse. Kriseleder varslers den sentrale beredskapsgruppen. Kriseleder vurderer behov for ytterligere ressurser og innkaller disse via Kunnskaps-CIM. Kriseleder vurderer varsling i linjen av aktuelle kriseledere ved campusene.
- Kommunikasjonsansvarlig har en operativ rolle når det gjelder informasjon på sosiale medier, samt en støttefunksjon for rektor når denne skal uttale seg til media. Kommunikasjonsansvarlig holder kontakt med lokale kommunikasjonsansvarlige ved behov.
- Loggfører skal loggføre under en hendelse, men også være en støttefunksjon for beredskapsgruppen når disse selv loggfører.

Sikkerhetsrådgiver/ kriseleder

Arbeidsgruppen anbefaler at det tilsettes en sikkerhetsrådgiver som har ansvar for koordinering av beredskapsarbeidet ved HVL. Det må utarbeides en stillingsomtale for sikkerhetsrådgiver hvor aktuelt ansvar og oppgaver for de ulike områdene innenfor sikkerhet ved HVL blir beskrevet.

Som en midlertidig løsning på behovet for en kriseleder i den sentrale beredskapsgruppen anbefaler arbeidsgruppen at prorektor, alternativt driftsdirektør tiltrer den sentrale beredskapsgruppen som kriseleder fra 01.01.17 og frem til sikkerhetsleder er tilsatt. Alternativt kan kriseleder være en internt ansatt som har spesiell interesse/ kunnskap om beredskap i organisasjonen, også denne personen vil kunne være på plass fra 01.01.17.

Metode

Det anbefales at proaktiv stabsmetodikk som er en anerkjent metode anvendes. Metoden sikrer at beredskapsledelsen arbeider forutsigbart, strukturert og effektivt i en beredskapssituasjon. Løsningen inneholder blant annet førstemøteskjema, aksjonslister og oppgavetildeling.

Kunnskaps-CIM

Det er bestemt at alle campusene ved HVL skal bruke Kunnskaps-CIM fra 01.01.17.

02.12.16

Følgende må avklares:

- hvem som skal være loggførere i den sentrale beredskapsgruppen, samt vara
- hvem som skal være administratorer/ loggførere for Kunnskaps-CIM ved de ulike campusene, samt vara
- opplæring av administratorer og brukere

Varsling

Hendelser på ulike nivå skal som hovedregel alltid varsles i linjen. Det må lages retningslinjer for varsling.

Sentralt beredskapsnummer

Det anbefales at det opprettes et sentralt beredskapsnummer, samt en felles vakt- og varslingsordning for hele HVL.

Avtale med Sjømannskirken

Det anbefales at det inngås en beredskapsavtale med Sjømannskirken for hele HVL.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Merete Sviggum

Arkiv:

051/16 Oppnemning av medlemmar til klagenemnda

1. Bakgrunn for saka

Den nye høgskulen vert etablert 01.01.17, og må frå etableringa ha ei klagenemnd, eit lovpålagt organ, jf Lov om universiteter og høgskoler (uhl) § 5-1:

(1) Universiteter og høyskoler skal opprette en klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak og, etter styrets bestemmelse, andre klagesaker for kandidatene

Nemnda skal ha slik sammensetnad, jf. uhl § 5-2:

(2) Klagenemnda skal ha fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere. Leder og varamedlem for leder skal ikke være ansatt ved institusjonen. To av medlemmene skal være studenter.

Interimsstyret fatta fylgjande vedtak i sak 027/16:

Styret gjer vedtak om å opprette klagenemnd for Høgskulen på Vestlandet med slik samansetnad:

Leiar: Frå Bergens-regionen (ekstern medlem)

Vara for leiar: Frå Bergens-regionen (ekstern medlem)

Medlem 1: Fagtilsett frå nærregion Sogndal/Førde

Vara for medlem 1: Fagtilsett frå nærregion Bergen

Medlem 2: Fagtilsett frå nærregion Stord/Haugesund

Vara for medlem 2: Fagtilsett frå nærregion Bergen

Medlem 3: Student frå nærregion Bergen

Vara for medlem 3: Student frå nærregion Bergen

Medlem 4: Student frå nærregion Sogndal/Førde

Vara for medlem 4: Student frå nærregion Stord/Haugesund

2. *Klagenemnda for Høgskulen på Vestlandet skal oppnemnast frå 01.01.2017 med funksjonsperiode fram til 31.08.2020.*

3. *Styret ber om å få ei ny sak i desember som grunnlag for å oppnemne medlemmar til klagenemnda. Vidare ber styret om å få lagt fram ein instruks for nemnda sitt arbeid i dette møtet.*

Nytt punkt 4. (fremja av Albrigtsen og Riisøen): Styret ber administrasjonen vurdere følgande punkt til møtet i desember:

- *Studentane i klagenemnda skal veljast av Studentparlamentet ved Høgskulen på Vestlandet, utan regionale preferansar.*

- *Klage- og skikkavurderingsnemnda (sak 028/16) avgjer sjølve om møta skal gjennomførast elektronisk eller ved fysisk oppmøte.*

- *Studentar skal som hovudregel ha høve til å forsvare seg ved oppmøte i klagesaker.*

2. Oppnemning av medlemmer

Oversikt over klagenemna sine medlemmer frå 01.01.17 er pt ikkje fullstendig.

Studentrepresentantar frå nærregion Bergen er enno ikkje valde. Styret vil difor i møte

22.12.16 få lagt fram fullstendig oversikt over medlemmer og vara for medlemmer i klagenemnda for HVL. Studentrepresentantane skal nemnast opp for perioden 01.01.2017 til 31.08.2017, medan dei øvrige medlemene vert oppnemnt for perioden 01.01.2017 til 31.08.2020.

Klagenemna er omfatta av reglane om kjønnsbalanse i Likestillingslova § 13 (jf. uhl § 7-6). Kvart kjønn skal vere representert med minst to medlemmer i utval med 4 eller 5 medlemmar (§ 13). Kravet gjeld også for varamedlemer.

3. Kort om medlemene i nemnda

Leiar/vara for leiar

Lagdommar Beate Blom vert foreslått som leiar for klagenemnda ved HVL. Blom har vore leiar av klagenemndene ved Høgskolen i Bergen, Høgskolen Betanien og Høgskolen Haraldsplass (ViD frå 20101.01.2016) frå 2002. Ho er også vara for leiar for klagenemnda ved Universitetet i Bergen.

Sorenskrivar Håkon Rastum vert foreslått som vara for leiar. Rastum har vore vara for leiar i klagenemndene ved Høgskolen Betanien og Høgskolen Haraldsplass frå 2002 til dags dato, og vara for leiar i klagenemnda ved HiB frå 2006 fram til i dag.

Fagtilsette:

Høgskulelektor Joar Sande, Avdeling for ingeniør- og naturfag, HiSF vert foreslått som fast medlem. Sande er i dag medlem av HiSF si klagenemnd. Førsteamanuensis Per Arne Rød, Avdeling for helse- og sosialfag, HiB er personleg vara. Rød er medlem av klagenemnda ved HiB.

Høgskulelektor Åshild Havnerås, Avdeling for helsefag, HSH vet foreslått som fast medlem, medan instituttleiar Heidi Bjørstad, Avdeling for ingeniør- og økonomifag, HiB er vara. Bjørstad er i dag medlem i HiB si klagenemnd.

Studentrepresentantar:

Student Julie Kristin Vikestrand ved HiSF med vara student Margrete Lauksund, ved HSH.

Student Torbjørn Tveit ved HiB med vara student Martin Furland, ved HiB

4. Overordna instruks for klagenemnda ved HVL

Det er utarbeida forslag til overordna instruks for klagenemnda sitt arbeid (vedlegg 1). Denne instruksen tek også høgde for dei forhold som vart fremja i punkt 4 i styresak 027/16.

5. Vurdering

Det framlagte forslag til oppnemning av medlemmer til klagenemnda for HVL er i tråd med føringar gitt i styresak 027/16. Vedlagte instruks gir gode rammer for arbeidet i nemnda, og bidreg til å sikre studentane sin rettstryggleik ved HVL.

Framlegg til vedtak

1. Styret nemner opp fylgjande medlemmer til Klagenemnda for Høgskulen på Vestlandet:

For perioden 01.01.17 – 31.08.2020

- Leiar: Lagdommar Beate Blom
Vara for leiar: Sorenskrivar Håkon Rastum
- Fagtilsett: Åshild Havnerås
Vara for fagtilsett: Instituttleiar Heidi Bjørstad
- Fagtilsett: Høgskulelektor Joar Sande
Vara for fagtilsett: Førsteamanuensis Per Arne Rød

For perioden 01.01.17 – 31.08.2017

- Studentrepresentant: Julie Kristin Vikestrand
Vara for studentrepresentant: Margrete Lauksund
- Studentrepresentant: Torbjørn Tveit
Vara for studentrepresentant: Martin Furland

2. Styret vedtek Instruks for klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet med verknad frå 01.01.2017

Instruks for Klagenemnda ved Høgskulen på Vestlandet

Godkjent av høgskolestyret i møte XX.XX.XX

I

Høgskolen på Vestlandet (HVL) skal ha en klagenemnd, *Klagenemnda*, som skal avgjøre klagesaker og andre saker som nevnt i pkt. III.

II

Klagenemnda består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. To medlemmer skal være faglig tilsatte ved HVL, oppnevnt med fire års funksjonstid. Lederen med varamedlem skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere og oppnevnes med fire års funksjonstid. Lederen med varamedlem skal ikke være tilsatt ved Høgskolen på Vestlandet. To medlemmer skal være studenter, oppnevnt etter forslag fra Studentparlamentet med ett års funksjonstid. Det oppnevnes personlige varamedlemmer for hver av studentrepresentantene. Ingen av medlemmene kan være med i styringsorgan ved Høgskolen på Vestlandet.

Et medlem med varamedlem(mer) blir stående inntil nytt medlem er oppnevnt, selv om funksjonstiden er utløpt. Et medlem fortsetter også til behandlingen av påbegynte saker er avsluttet.

III

Klagenemnda behandler følgende saker:

- Klager over enkeltvedtak, jf. universitets- og høyskolelovens (loven) §§ 5-1 (1) og 7-6 (2).
- Klager over avgjørelser om permisjon og fravær, samt om helt eller delvis tap av studieretten, jf. forskrift om studium og eksamen ved HVL
- Klager i forbindelse med valg av representanter og ombud ved Høgskulen på Vestlandet.
- Saker etter universitets- og høyskolelovens §§ 3-7 (8), 4-7 (1), 4-8 (2) og (3), 4-9 (5), 4-10 (3).

- Klagesaker i henhold til bestemmelsene om klage i "Forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.d) ved Høgskulen på Vestlandet".

Klagenemnda kan prøve alle sider av saken. Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede. Vedtak i saker som går inn under lovens §§ 4-8 (2) og (3), 4-9 (5), 4-10 (3) treffes med minst to tredels flertall.

IV

Møte i klagenemnda blir, så langt det praktisk er mulig, gjennomført nettbasert. Nærregion Bergen vil være møtested i saker som krever at nemnden er samlet. Saksforberedelse skal baseres på skriftlig materiale. Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle om det er grunn til å innkalle klageren/studenten til å møte for nemnda eller til å innhente uttalelser fra andre instanser. I saker hvor klager/student kalles inn, kan klager/student normalt selv velge om hun/han vil delta på nettbasert møte, eller delta på møte ved nærregion Bergen.

V

Avgjørelsen skjer i møte.

Klagenemnda får mandat til å avgjøre saker på sirkulasjon i perioden 01.07. – 31.08.

Mandatet gjelder saker som må avgjøres innen nevnte periode. Saker som sendes via e-post skal være anonymisert.

VI

For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven. Avgjørelsen skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages. Vedtak om annullering av eksamen og/eller om utestengning fra studier og eksamen på grunn av fusk, jf. lovens

§§ 4-7 og 4-8, jf. pkt. III, nest siste underpunkt i reglene her, kan likevel påklages, jf. lovens §§ 4-7 (3) og 4-8 (4). Dette gjelder også vedtak i saker om utestenging fra praksis/klinisk undervisning grunnet merknad på politiattest, jf. lovens § 4-9 (5) og utestenging fra studier i saker om skikkethet, jf. lovens § 4-10 (3).

Klagenemndas avgjørelser legges frem for styret til orientering i årsmelding.

VII

Rektor utpeker sekretariat for Klagenemnda. Sekretariatet drar omsorg for nemndas arkiv. Sekretariatet fastsetter møteplan for Klagenemnda for ett semester om gangen med minimum et møte per måned.

Sekretariatet sørger for forberedelse av sakene etter retningslinjer gitt av nemndas leder.

052/16 Organisasjonsutviklingprogrammet 2017

Innledning

Denne saken omtaler oppfølgingen av ferdigstilte leveranser fra prosjektene i Fusjonsprogrammet og utvikling av HVL som en samlet institusjon i 2017. Noen av leveransene vil følges opp i linjen i den midlertidige organiseringen i 2017, mens andre må følges opp i en programorganisasjon. Organisasjonsutviklingsprogrammet (OU-programmet) skisserer en slik programorganisasjon. Det understrekes at OU-programmet i den formen det nå foreligger for interimsstyret er et arbeidsdokument, og det er altså ikke et ferdig utviklet. Denne saken vil skissere overordnede rammer for OU-programmet, som styret bes ta stilling til. På bakgrunn av styrets signaler i denne saken, vil det arbeides videre med saken over nyttår. Styret vil få seg forelagt saken både i januar (for justering) og i februar (for endelig vedtak).

Bakgrunn

På bakgrunn av behovet for en plan for oppfølging av leveransene fra prosjektene i Fusjonsprogrammet, nedsatte Innstillingsrådet 02.12.16 en arbeidsgruppe som skal utarbeide en plan for OU-programmet 2017. Gruppen består av:

- Gro Nesheim (HSH)
- Maria Stene-Jonassen (HiB)
- Tone Skjerdal (HiSF)
- Anne Marthe Hanstveit (HiB)
- Endre R. Sommersten og Merethe Storegjerde (Deloitte) har bistått arbeidsgruppen.

I prosessen med utarbeiding av dette dokumentet, har arbeidsgruppen konsultert fusjonsprogrammets prosjektledere og hovedkontakter for å få innspill til hvordan leveransene fra de ulike prosjektene best kan tas videre. Før saken nå forelegges interimsstyret har den også vært til gjennomgang i Innstillingsrådet, hvor også påtroppende rektor har deltatt, og i samrådsmøte med prosjektlederne.

Fusjonsprosessen – fase 4:

Fusjonsprosessen er inndelt i fire faser, og denne saken knytter seg til fase 4:

Fase 4 inkluderer:

- Midlertidig organisering (midlertidig linjeorganisasjon) i 2017. Saken (sak 30/16) ble behandlet i styremøte 24.11.16.
- Et organisasjonsutviklingsprogram (OU-programmet).

Prosjektene i Fusjonsprogrammet (fase 3) ferdigstiller sine leveranser på ulike tidspunkt i 2017. Oppfølging av disse leveransene vil skje enten i den midlertidige linjeorganisasjonen eller i en programorganisasjon (OU-programmet). Denne saken skisserer hvorvidt oppfølgingen skal skje i linjen eller innenfor rammene av OU-programmet, samt hvordan OU-programmet tenkes organisert. Saken omtaler også kort medvirkning og involvering av medarbeiderne i Høgskulen på Vestlandet (HVL).

Nærmere beskrivelse av målsetninger, ledelse og organisering av de ulike prosjektene innenfor OU-programmet, mandat og leveranser vil bli utarbeidet og forelagt styret over nyttår.

OU-programmet

OU-programmet har følgende hovedformål:

- Oppfølging og implementering av leveranser fra prosjekter i fusjonsprogrammet som det er hensiktsmessig å organisere i et OU-program
- Å utvikle HVL som én samlet institusjon med felles studier, prosesser, rutiner og regelverk, samt innplassering av ledere og medarbeidere i ny organisasjonsstruktur

Fusjonsprogrammet konsentrerer seg om å få på plass formalia og systemer for den nye organisasjonen. *OU-programmet* vil i stor grad handle om medarbeiderne og byggingen av den nye høgskolen. Det vil handle om å følge opp styrets vedtak om profil, struktur og organisering: fyller boksene med innhold, utvikle felles prosesser, avklare hvem som skal være ledere for hvilke medarbeidere, fordele oppgaver og ressurser og starte arbeidet med samkjøring av utdanninger. Det er i den kommende fasen den reelle byggingen av den nye høgskolen gjennomføres, og med dette utvikles også samarbeidserfaringer, læring, deling og den kulturen som vil prege HVL i årene fremover. Dette er et stort og viktig arbeid som må igangsettes og støttes fra toppen, og forankres både i bredden og dybden i organisasjonen.

Arbeidet i Fusjonsprogrammet har hatt stort tidspress, og har krevd en effektiv programorganisasjon. Dette har det vært forståelse for i institusjonene, men det er også klare forventninger om at medarbeiderne skal involveres i større grad i det videre arbeidet. OU-programmet legger således opp til en prosjektorganisasjon med bred involvering av medarbeidere som bidrar til å bygge den nye høgskolen nedenfra. Karakteren på de oppgavene som skal løses i den kommende fasen krever stor grad av detaljkunnskap og høy grad av kompetanse på de aktuelle områdene som skal gjennomgås, og det vil derfor være viktig å involvere medarbeidere med slik kompetanse i ulike prosjektgrupper i OU-programmet.

OU-programmet ledes av programleder (stilling er lyst ut internt), som vil ha det operative ansvaret for gjennomføringen av programmet. Programleder rapporterer til rektor, og møter i den midlertidige ledergruppen for HVL i relevante saker. Det er viktig å sikre kompetanseoverføring i overgangen mellom prosjekt i fusjonsprogrammet og prosjekt i OU-programmet, og programsekretariatets hovedkontakter i prosjektene kan utgjøre en viktig ressurs for programleder i en slik overgangsfase.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Maria Stene-Jonassen

Arkiv:

Det er høgskolestyret som er prosjekteier, og som har beslutningsmyndighet i tilknytning til organisasjonsendringer i OU-programmet. Når programorganisasjonen er fullt beskrevet med roller og ansvar, må beslutningsstrukturen i programmet avklares for å sikre tydelige linjer og effektivitet i programorganisasjonen.

For å sikre et godt beslutningsgrunnlag legges det også opp til konsulterende beslutningsprosesser i programorganisasjonen. Dette innebærer blant annet at man identifiserer *hvem* (rolle) som skal konsulteres i tilknytning til de ulike prosesser som utarbeides i prosjektene, og *når* disse skal konsulteres. Slik kan man, utover den kompetansen prosjektene har tilgjengelig i prosjekt- eller arbeidsgrupper, få inn viktige og relevante perspektiver fra øvrige medarbeidere, brukergrupper eller samarbeidspartnere på et tidlig tidspunkt i prosessene. For å få dette til må en på et tidlig tidspunkt i prosjektprosessen definere ulike prosesstrinn, samt hvem som skal konsulteres på de ulike trinnene. I tillegg til å bidra til et godt beslutningsgrunnlag, vil slike konsulterende beslutningsprosesser også bidra til økt medvirkning på et tidlig tidspunkt.

Figurer på de neste sidene viser overgangen fra fusjons- til organisasjonsutviklingsprogram, OU-programmet i den midlertidige linjeorganiseringen i HVL, samt utkast til organisering for OU-programmet. Nærmere omtale av programorganiseringen finnes i vedlegg 1, OU-programmet 2017.

Endringsbilde 2017

Prosjekt Faglig plattform, profil og strategi

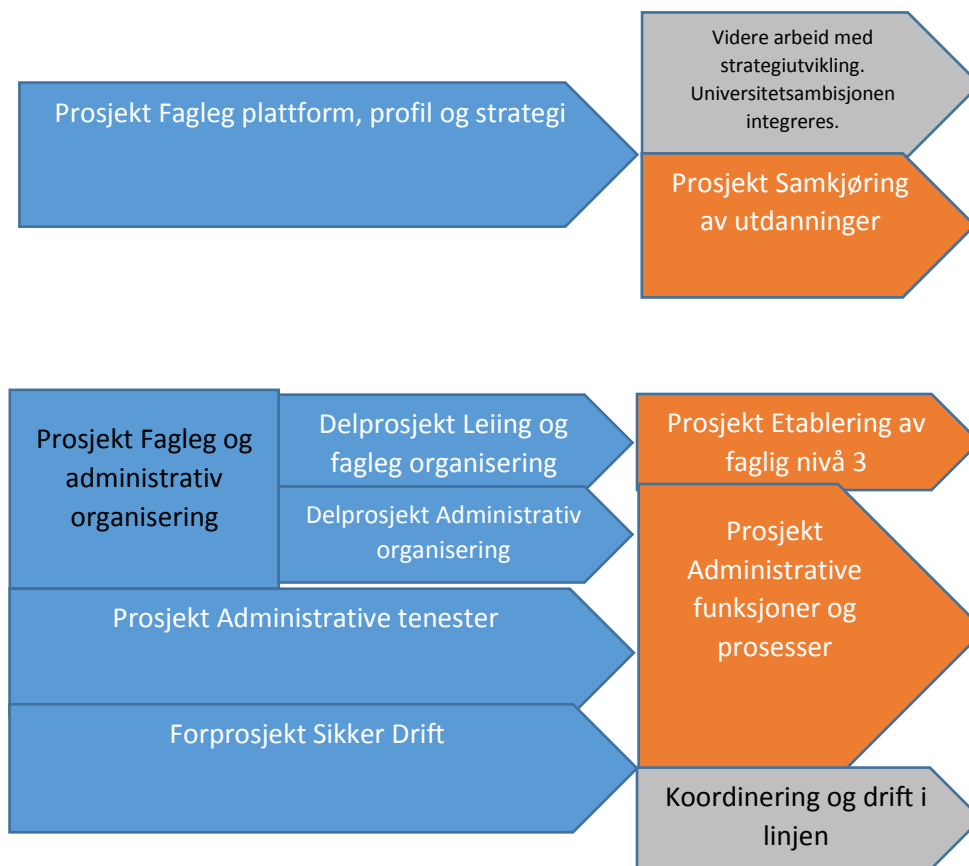
Etter ferdigstilte leveranser i Prosjekt Faglig plattform, profil og strategi arbeides det videre med strategiutvikling i linjeorganisasjonen. Nye ledere involveres i arbeidet, som må ha bred forankring for øvrig i HVL. Prosjektet har utarbeiding av prinsipper for samkjøring av utdanninger som ledd i sin leveranse. Arbeidet med slik samkjøring organiseres i prosjekt Samkjøring av utdanninger.

Prosjekt Fagleg og administrativ organisering og Prosjekt Administrative tenester

Leveranser i Delprosjekt Leiling og fagleg organisering følges opp i Prosjekt Etablering av faglig nivå 3. Bred involvering av medarbeiderne er nødvendig i utviklingen av nivå 3. Videre leveranser i Delprosjekt Administrativ organisering (utarbeiding av funksjonsplaner) slås sammen med leveranser i Prosjekt Administrativ organisering (kartlegging og utvikling av felles administrative prosesser) i Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser.

Sikker Drift ferdigstiller sine planlagte leveranser. Driftsoppgaver følges opp og koordineres i den midlertidige linjeorganisasjonen. Utviklingsoppgaver legges inn i Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser. Mange av de samme ressursene fra SD vil være ressurser inn i Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser.

Oppfølging av leveransene fra Fusjonsprogrammet til OU-programmet eller linjen kan illustreres slik¹:

¹ Blå farge på boksen = prosjekt i fusjonsprogrammet
Oransje farge på boksen = prosjekt i OU-programmet
Grå farge på boksen = oppfølging i linjen

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Maria Stene-Jonassen

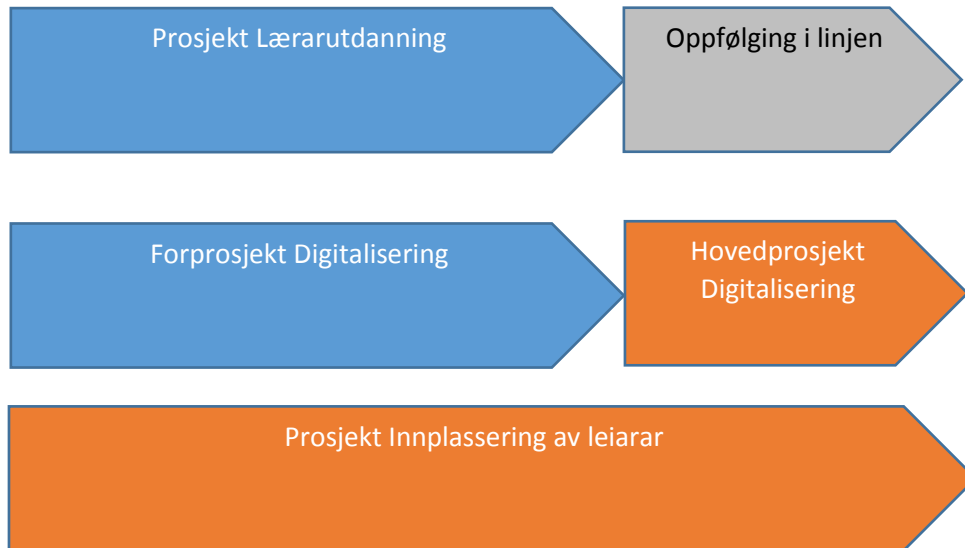
Arkiv:

Prosjekt Lærerutdanning har allerede ferdigstilt det første av sine delprosjekter, Akkreditering av GLU, som tas videre i en midlertidig organisering. De to øvrige delprosjektene ferdigstiller sine leveranser, og oppfølging av disse skjer i linjen.

Prosjekt Digitalisering etableres som et hovedprosjekt innenfor rammene av OU-programmet på bakgrunn av forprosjektets arbeid.

Prosjekt Innplassering av leiarar

Prosjektet ferdigstiller sin planlagte leveranse med innplassering og ivaretagelse av ledere på nivå 1 og 2. Prosjektet må utvides til å omfatte innplassering og ivaretagelse av ledere på nivå 3. Det må vurderes hvorvidt dette skal skje gjennom bruk av ekstern leverandør som pt. gjennomfører prosessen for ledere på nivå 1 og 2, eller om det skal etableres et internt prosjekt som gjennomfører denne prosessen for ledere på nivå 3.

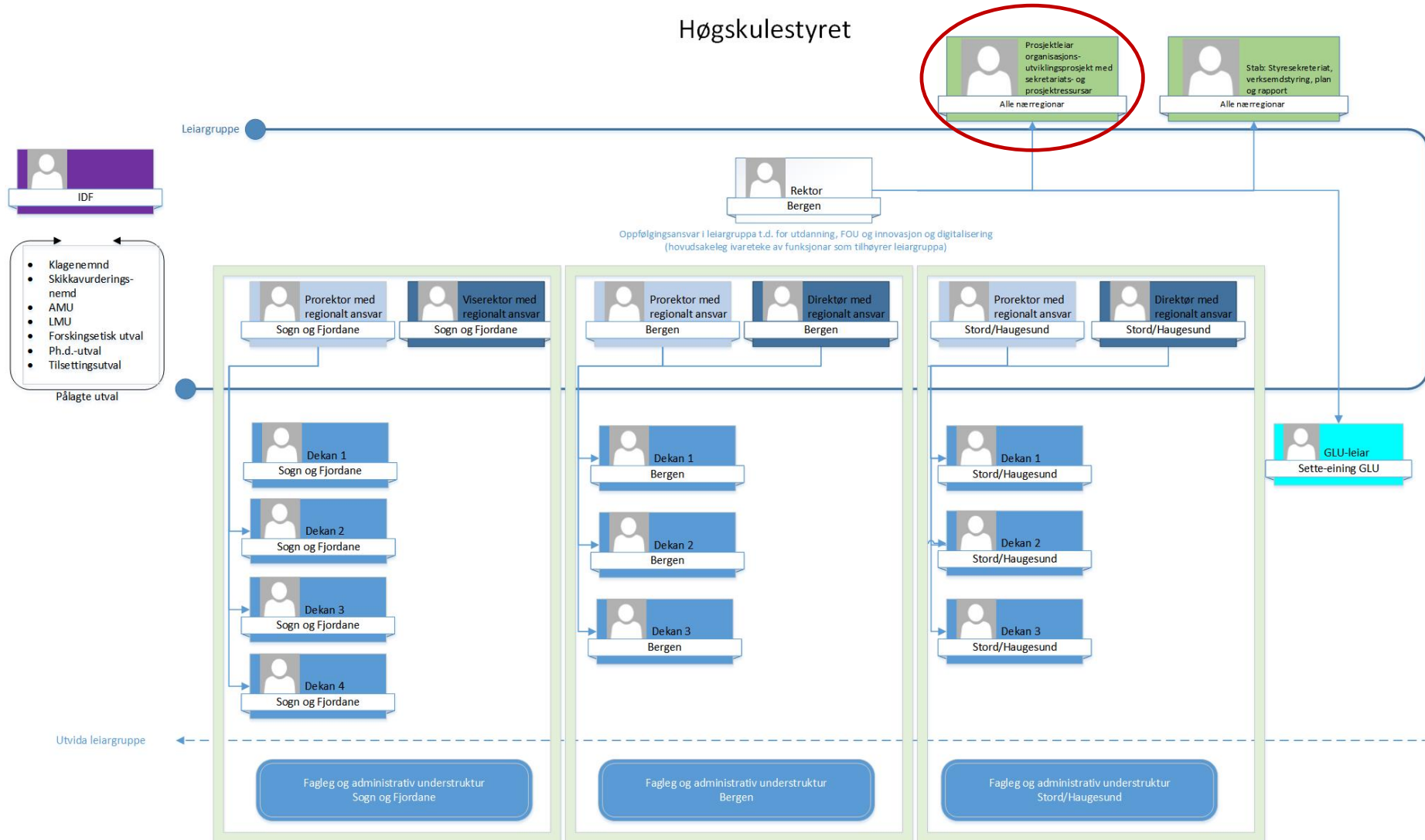
Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Maria Stene-Jonassen

Arkiv:

Fig. 1: Midlertidig linjeorganisering 2017 med OU-programmet markert i rødt:

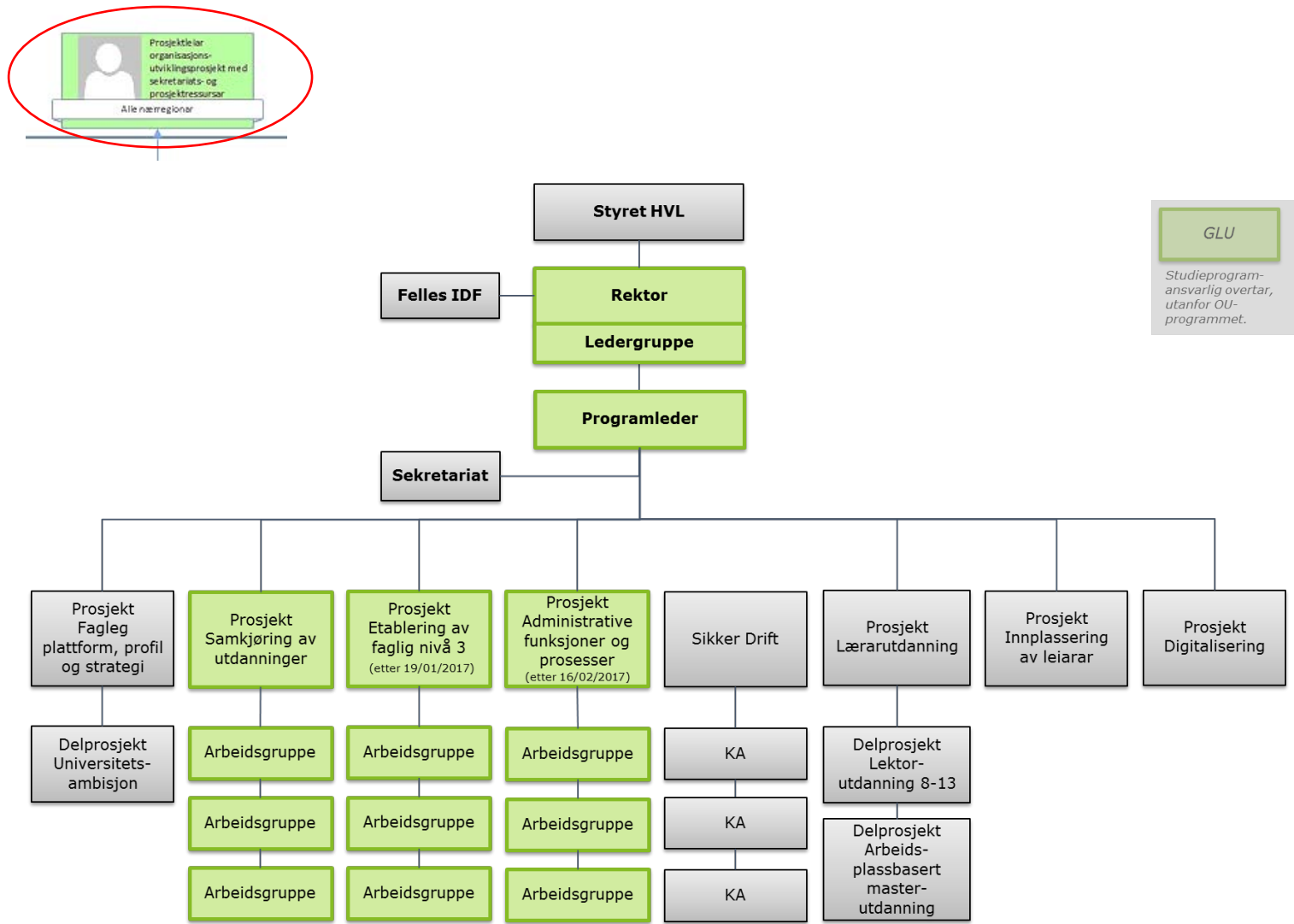
Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Maria Stene-Jonassen

Arkiv:

Fig. 2: Utkast til organisering av OU-programmet 2017

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Maria Stene-Jonassen

Arkiv:

Forslag til vedtak:

1. Styret tar saken til orientering.

Vedlegg i saken:

OU-programmet 2017.

Høgskulen på Vestlandet OU-programmet 2017

MÅLSETNINGER OG ORGANISERING

MARIA STENE-JONASSEN

Innhold

1.	Bakgrunn.....	2
1.1	Fra fusjonsprogram til organisasjonsutviklingsprogram	4
2.	Prinsipper for organisering	5
2.1	Rammer	5
2.2	Sammensetning av prosjekt- og arbeidsgrupper	5
2.3	Beslutningsstruktur.....	5
3.	Målsetning for OU-programmet	7
4.	Prosjekter og organisering	7
4.1	Prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi	7
4.2	Prosjekt Samkjøring av utdanninger	7
4.2	Prosjekt Fagleg og administrativ organisering Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser og Prosjekt Etablering av faglig nivå 3	8
4.3	Prosjekt Administrative tenester og Forprosjekt Sikker Drift Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser	9
4.4	Prosjekt Lærerutdanning.....	9
4.5	Prosjekt Digitalisering.....	10
4.6	Prosjekt Innplassering av ledere	10
4.7	Endringsbilde 2017	11
	12
	12
	12
5.0	Utkast til organisering av OU-programmet.....	13
	Utkast til organisering	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.0	Milepælsplan	14
5.1	Første fase 2017	Feil! Bokmerke er ikke definert.

1. Bakgrunn

01.01.17 etableres Høgskulen på Vestlandet (HVL), som følge av fusjonen mellom Høgskolen i Bergen, Høgskulen i Sogn og Fjordane og Høgskolen Stord/Haugesund. Til grunn for fusjonen ligger [fusjonsavtalen](#), som skisserer ambisjoner og målsetninger for fusjonen. Fusjonsprosessen er inndelt i fire faser:

Organisasjonsutviklingsprogrammet (OU-programmet) er knyttet til fase 4: implementering/utvikling av ny organisasjon.

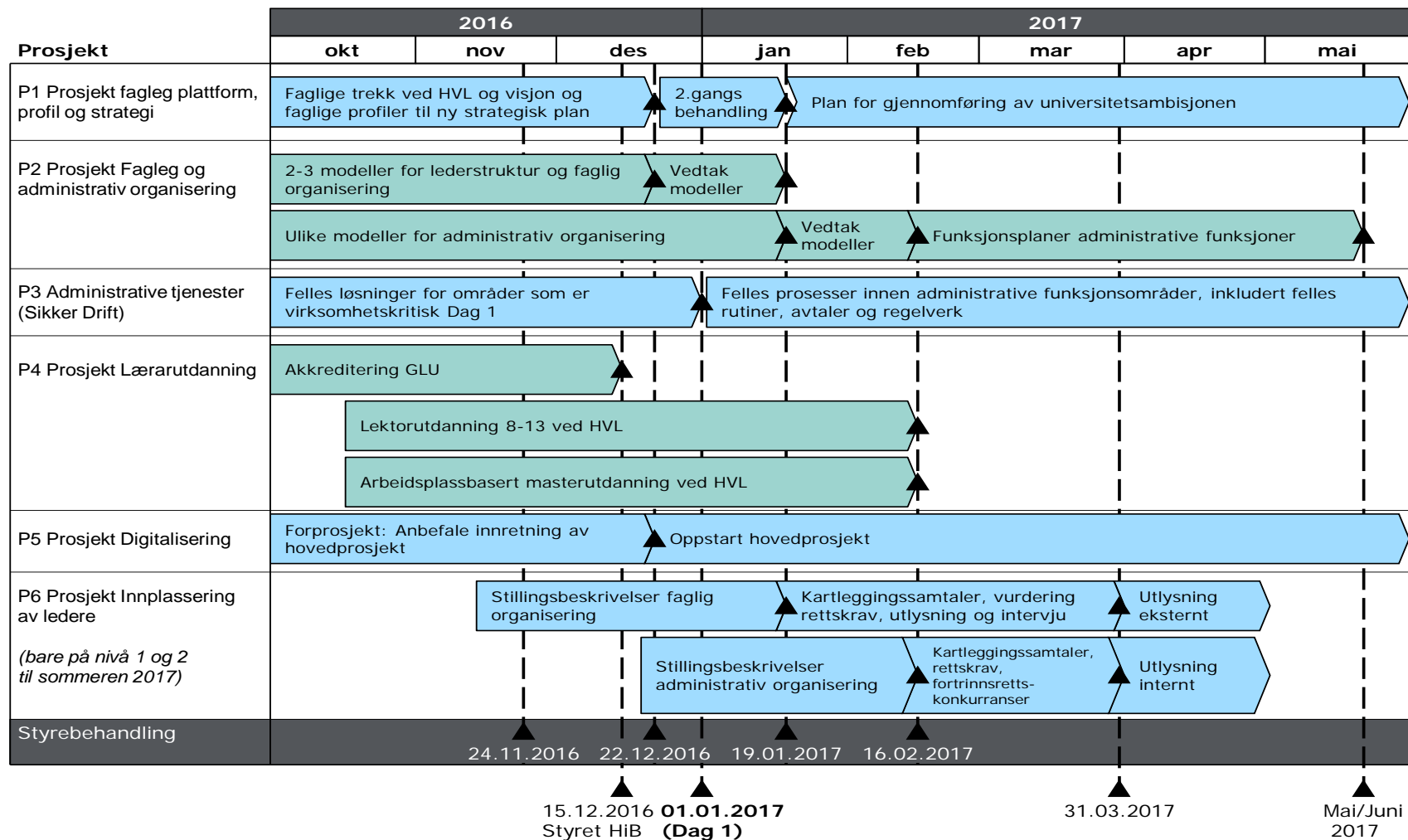
I de foregående fasene er det gjort et stort arbeid knyttet til [utredning](#) av muligheter (fase 1), fremforhandling av felles mål, prinsipper og ambisjoner i fusjonsavtalen (fase 2) og planlegging av virksomheten ved den nye høgskolen (fase 3). Fase 3 ble organisert gjennom [Fusjonsprogrammet](#), som skisserte en prosjektorganisasjon på tvers av de tre institusjonene. Prosjektene i Fusjonsprogrammet er:

1. Prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi
 - Delprosjekt Universitetsambisjonen
2. Prosjekt Fagleg og administrativ organisering
 - Delprosjekt Leiing og fagleg organisering
 - Delprosjekt Administrativ organisering
3. Prosjekt Administrative tenester
 - Forprosjekt Sikker Drift
4. Prosjekt Lærarutdanning
5. Prosjekt Digitalisering
6. Prosjekt Innplassering av Leiarar

Det henvises til Fusjonsprogrammet for en nærmere beskrivelse av de ulike prosjektenes organisering, mandater og leveranser. Dette dokumentet vil omtale overgangen fra fusjonsprogrammets tverrinstitusjonelle prosjektorganisasjon til den første prosjektorganisasjonen i HVL: OU-programmet. Dokumentet vil også skissere målsetninger for OU-programmet og oversikt over programorganisering.

De færreste prosjektene i fusjonsprogrammet har sine leveranser klare til 01.01.17. Prosjektene hovedleveranser kommer på ulike tidspunkt i 2017, som skissert i understående milepælsplan:

Milepælsplan HVL Fusjonsprogram

Dette innebærer at oppfølgingen av arbeidet i de fleste prosjektene (etter ferdigstilte leveranser) vil videreføres enten i linjen i den midlertidige linjeorganiseringen eller innenfor rammene av OU-programmet. Dette dokumentet vil bare omtale den oppfølgingen og utviklingen som skal skje innenfor rammene av OU-programmet.

1.1 Fra fusjonsprogram til organisasjonsutviklingsprogram

Fusjonsprogrammet konsentrerer seg om å få på plass formalia og systemer for den nye organisasjonen, mens OU-programmet i stor grad vil handle om *medarbeiderne* og byggingen av den nye høgskolen. Det vil handle om oppfølging og implementering av styrets vedtak om profil, struktur og organisering: fylle boksene med innhold, utvikle felles prosesser, avklare hvem som skal være ledere for hvilke medarbeidere, fordele oppgaver og ressurser og starte arbeidet med samkjøring av utdanninger. Det er i den kommende fasen den reelle byggingen av den nye høgskolen gjennomføres, og med dette utvikles også samarbeidserfaringer, læring, deling og den kulturen som vil prege HVL i årene fremover. Dette er et stort og viktig arbeid som må igangsettes og støttes fra toppledelsen, og forankres både i bredden og dybden i organisasjonen.

Tidsaspektet fra fusjonsvedtaket 9. juni 2016 til fusjonstidspunktet 1. januar 2017 har krevd en effektiv prosjektorganisering med fokus på resultater og hurtige avgjørelser. Arbeidet i Fusjonsprogrammet har således vært gjennomført av mindre prosjektgrupper (med unntak av Sikker Drift, som har involvert større deler av ansatte i administrasjonen ved de tre høgskolene). Prosjektgruppene har jobbet godt og effektivt med korte tidsfrister, og en har søkt å ivareta medvirkning gjennom bruk av fokusgrupper og åpne innspillmøter i tillegg til formelle høringsrunder i institusjonene. Det er likevel kommet mange tilbakemeldinger om at det er behov for prosesser med større grad av involvering av medarbeiderne i videre faser av byggingen av HVL.

Lederne for de ulike prosjektene i fusjonsprogrammet understreker også behovet for en justering av programorganiseringen i den kommende fasen, av ulike årsaker:

- Prosjektprosessene i fusjonsprogrammet har blitt opplevd som toppstyrt. Det er forståelse i institusjonene for at dette har vært nødvendig i fusjonsarbeidet så langt, men det er nå behov for å koble på dem som blir mest berørt av endringene i den videre prosessfasen. Det er svært klare tilbakemeldinger om dette, og det er klare forventninger til at det settes av nok tid i det videre arbeidet til at ansatte kan bidra til å bygge den nye institusjonen nedenfra.
- Arbeidet med oppfølgingen av prosjektleveransene vil kunne kreve en annen prosjektorganisering og prosjektledelse enn det det har vært behov for så langt i prosessen.
- Beslutningsstrukturen i fusjonsprogrammet har tidvis vært utydelig, slik at uenigheter på lavere nivåer i programorganisasjonen har kunnet forplantet seg oppover uten at det har blitt tatt tydelige avgjørelser i rett tid. Dette har vært en naturlig følge av at det har vært tre institusjoner som har samarbeidet på tvers i en fusjonsprosess, men beslutningsstrukturen må tydeliggjøres i den videre fasen i arbeidet.
- Prosjekt Administrative tenester og Delprosjekt Administrativ organisering har overlappende oppgaver og mandat, og det er behov for en tydeliggjøring/endring av dette.
- Prosjekt Digitalisering er ferdigstilt som forprosjekt innen utgangen av året, og det er behov for å etablere et hovedprosjekt som kan videreføre digitaliseringsarbeidet.

Med tanke på omfanget av de oppgavene som skal løses innenfor rammene av organisasjonsprogrammet, og på disse oppgavenes karakter, er det derfor tilrådelig å etablere en

programorganisering som involverer medarbeiderne i større grad enn i tidligere faser i fusjonsarbeidet, og som imøtekommer tilbakemeldinger og erfaringer fra disse fasene.

2. Prinsipper for organisering

2.1 Rammer

I fusjonsprogrammet er organisasjonsprogrammet kort beskrevet som fase 4, og er sagt å gjelde i perioden 01.01.17-01.01.18. Organisasjonsprogrammet vil dermed formelt gjelde fra fusjonstidspunktet 01.01.17, men vil «overta stafettpinnen» og videreføre arbeidet fra de ulike prosjektene i fusjonsprogrammet på ulike tidspunkt. Det vil altså være behov for flere prosjekter med ulik oppstart innenfor rammen av organisasjonsprogrammet. I den nye høgskolen vil det også være behov for kontinuerlig kvalitetsutvikling både på faglig og administrativ side, uten at dette bør gjøres i en prosjektorganisasjon. Det vil være hensiktsmessig at de nye lederne kan bidra til å utvikle den nye organisasjonen, og at mye av utviklingsarbeidet legges i de nye linjene. For å sette rammene for organisasjonsprogrammet må en derfor identifisere hva som bør utvikles og være på plass innen utgangen av 2017, og hva som kan utvikles i etterkant, når den nye linjen er i funksjon i sin helhet.

2.2 Sammensetning av prosjekt- og arbeidsgrupper

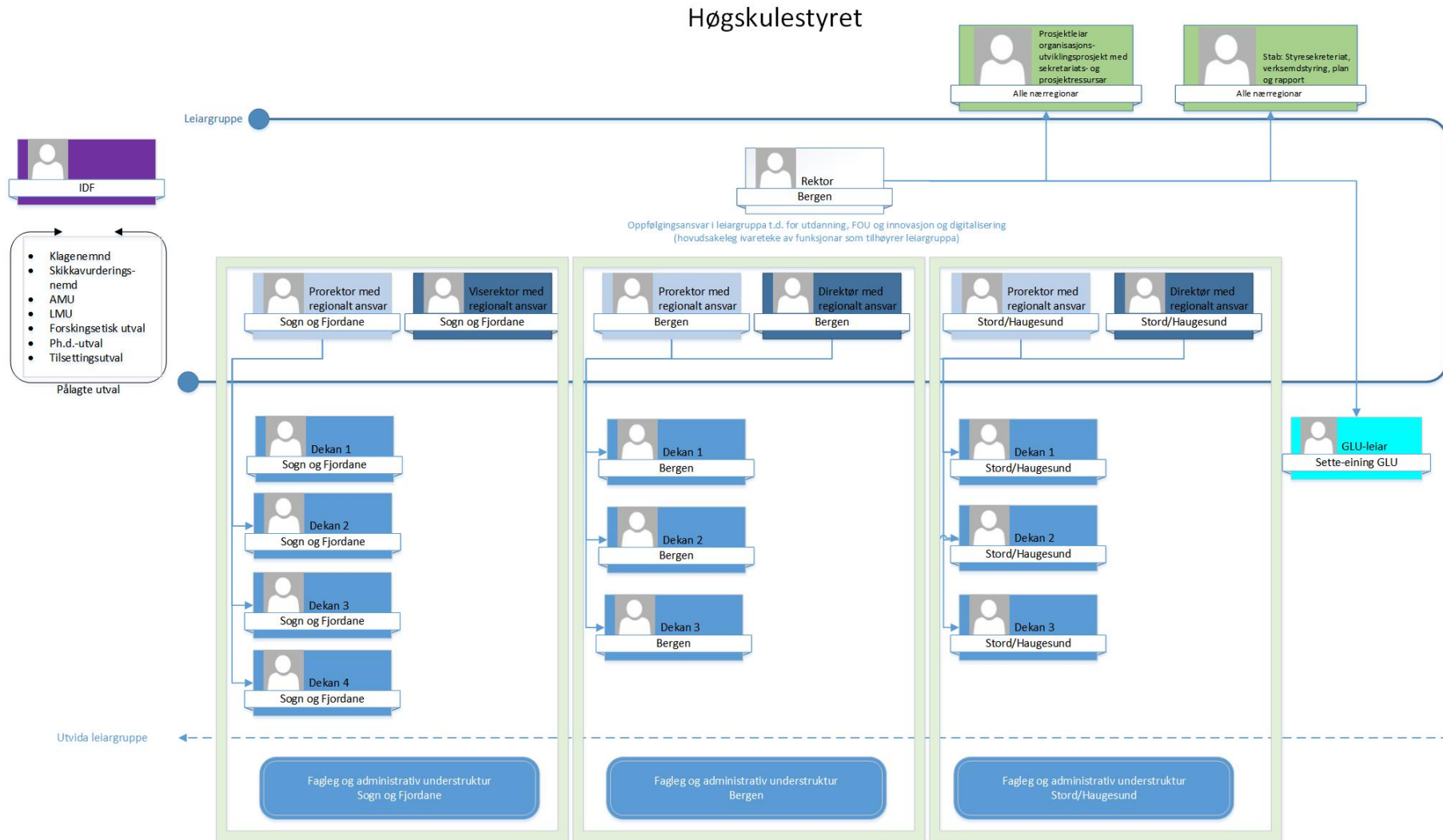
I den kommende fasen av arbeidet er det svært viktig at de medarbeiderne som sitter tettest på de ulike prosessene og har nødvendig kompetanse, engasjeres i prosjektarbeidet. Karakteren på de oppgavene som skal løses vil i de fleste tilfeller kreve spesialkompetanse på de ulike feltene som skal kartlegges, gjennomgås, endres, utvikles eller implementeres. Det er derfor tilrådelig at fagmiljøene selv, både innenfor undervisning/forskning og innenfor administrasjonen, foreslår ressurser inn i de aktuelle prosjekt- og arbeidsgruppene i programmet.

2.3 Beslutningsstruktur

Fra nyttår vil HVL ha en midlertidig linjeorganisering under et felles styre og med felles rektor (se organisasjonskart neste side). Den regionale ledelsen i den midlertidige linjeorganisasjonen fungerer på delegasjon fra rektor, og vil være ansvarlig for driften av HVL i 2017.

I denne organiseringen ligger OU-programmet som en egen boks, med linje til rektor. OU-programmet ledes av programleder, som vil ha det operative ansvaret for gjennomføringen av programmet. Programleder rapporterer til rektor, og møter i den midlertidige ledergruppen for HVL i relevante saker. Det er høgskolestyret som er prosjekteier, og som i henhold til UH-loven har beslutningsmyndighet i OU-programmet. Når programorganisasjonen er fullt beskrevet med roller og ansvar, må beslutningsstrukturen i programmet avklares for å sikre tydelige linjer og effektivitet i programorganisasjonen.

For å sikre et godt beslutningsgrunnlag legges det også opp til konsulterende beslutningsprosesser i programorganisasjonen. Dette innebærer blant annet at man identifiserer *hvem* (rolle) som skal konsulteres i tilknytning til de ulike prosesser som utarbeides i prosjektene, og *når* disse skal konsulteres. Slik kan man, utover den kompetansen prosjektene har tilgjengelig i prosjekt- eller arbeidsgrupper, få inn viktige og relevante perspektiver fra øvrige medarbeidere, brukergrupper eller samarbeidspartnere på et tidlig tidspunkt i prosessene. For å få dette til må en på et tidlig tidspunkt i prosjektprosessen definere ulike prosessstrinn, samt hvem som skal konsulteres på de ulike trinnene. I tillegg til å bidra til et godt beslutningsgrunnlag, vil slike konsulterende beslutningsprosesser også bidra til økt medvirkning på et tidlig tidspunkt.

3. Målsetning for OU-programmet

Den overordnede målsetningen med OU-programmet er å utvikle HVL som en felles institusjon. Dette innebærer en endring fra de tre linjeorganisasjonene som er flyttet inn «på rot» under felles ledelse, til en høgskole med gjennomgående og enhetlig linje i hele organisasjonsstrukturen. Videre innebærer det implementering og oppfølging av prosjektleveranser i Fusjonsprogrammet, utvikling av felles rutiner, regelverk og prosesser, samordning av studier og innplassering av ledere og medarbeidere i ny organisasjonsstruktur.

4. Prosjekter og organisering

I dette avsnittet omtales overgangen mellom de ulike prosjektene i *fusjonsprogrammet* over i et *OU-program*: hvordan dette kan gjøres og hvordan arbeidet i kommende fase kan organiseres. De ulike prosjektene har ulike behov, og bør håndteres på ulik måte.

4.1 Prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi

Fusjonsprogrammets prosjekt Faglig plattform, profil og strategi har en leveranse på faglig profil til styrebehandling i februar 2017. Prosjektet har også et delprosjekt som arbeider med universitetsambisjonen, og plan for gjennomføring av dette skal være klar i mai 2017. I tillegg har prosjektet som ledd i sin leveranse å utarbeide prinsipper for samkjøring av utdanningene.

Prosjektet bør bestå i sin nåværende form til det har fullført alle sine leveranser. Det er behov for oppfølging av leveransene fra prosjektet i form av påfølgende strategiarbeid ved HVL. I en slik oppfølgingsfase vil det vil være viktig å sikre en kompetanseoverføring fra dagens prosjekt, samtidig som en sikrer en bredere forankring av strategiarbeidet i den nye høgskolen.

4.2 Prosjekt Samkjøring av utdanninger

I forlengelsen av utarbeidingen av prinsipper for samkjøring av utdanninger i Prosjekt Fagleg plattform, profil og strategi, må det settes i gang en prosess med planlegging av hvordan denne samkjøringen skal gjennomføres. Kompetanseoverføring mellom Prosjekt Faglig plattform, profil og strategi må sikres inn i Prosjekt Samkjøring av utdanninger. Tidlig i prosessen må en ta stilling til hvilke utdanninger som bør samkjøres først og som kan fungere som piloter for det resterende arbeidet. Det kan f.eks. være nasjonale føringer som tilsier at noen studier bør prioriteres samkjørt foran andre, og ny ledelse bør være på plass før en går i gang med et større arbeid på dette området.

Det kan være hensiktsmessig å etablere en arbeidsgruppe som kan utarbeide en slik plan for gjennomføring av dette arbeidet. Gruppen må settes sammen av medlemmer med god faglig og administrativ kompetanse, og bør etableres så raskt som mulig over nyttår. Siktemålet er å ha planen for gjennomføring klar til styrebehandling mars 2017, slik at arbeidet i pilotene kan startes umiddelbart etter vedtak. Dette arbeidet avhenger av leveranser i arbeidsgruppen som jobber frem et felles kvalitetssystem, og at det derfor er en forutsetning at det er tett kopling mellom de ulike arbeidsgruppene.

Planen for samkjøring av de øvrige utdanningene kan justeres og videreutvikles i tråd med erfaringene fra pilotene. I selve gjennomføringsfasen kan en tenke seg en prosjektorganisering etter modell av Sikker Drift, hvor arbeidsgrupper med høy kompetanse på feltet opprettes, utfører arbeidet og legges ned etter hvert som oppgavene ferdigstilles.

4.2 Prosjekt Fagleg og administrativ organisering → Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser og Prosjekt Etablering av faglig nivå 3

Prosjektet har i fase 3 to delprosjekter: Delprosjekt Leiing og fagleg organisering og Delprosjekt Administrasjon. Delprosjekt Leiing og fagleg organisering avslutter sin leveranse i januar 2017 (lederstruktur og faglig organisering), mens Delprosjekt Administrasjon har en leveranse i februar (administrativ organisering) og en planlagt leveranse i mai (funksjonsplaner for administrasjonen). I oppfølgingen av prosjektleveransene er det flere områder som må adresseres:

1. Utviklingen og etableringen av nivå 3. Det er forventninger i fagmiljøene til at det settes av nok tid til gode og involverende prosesser i dette arbeidet, og det er sendt ut en bestilling til ledergruppene i de tre institusjonene om å komme med forslag til hvordan en kan sikre god involvering og gode prosesser i denne fasen. Prosessen med utarbeiding av nivå 3 bør være klar til oppstart i løpet av januar 2017. Påtroppende dekaner bør være involvert i arbeidet med etablering av nivå 3.
2. Utarbeiding av funksjonsplaner for administrasjonen. Funksjonsplanene skal danne grunnlag for bemanningsplaner i administrasjonen, og utarbeidingen av funksjonsplanene må derfor skje på et svært grundig grunnlag. Noe av arbeidet kan bygge på arbeid som er gjort i arbeidsgruppene i Sikker Drift, men det vil være behov for en grundigere og mer nøyaktig kartlegging av oppgaver og prosesser for å kunne innplassere medarbeidere og etablere en velfungerende administrasjon. En slik kartlegging vil være et omfattende arbeid, som kan utgjøre første fase i et prosjekt, som bør startes så raskt som mulig etter nyttår. KA-Personal bør være involvert i arbeidet med å skissere opp en slik første kartleggingsfase. Selve funksjonsplanarbeidet kan ikke påbegynnes før modell for administrativ organisering er besluttet. Arbeidet med funksjonsplaner vil på mange områder overlappe med oppgaver som pr. i dag ligger i Prosjekt Administrative tenester, som også ville vært avhengig av å gjennomføre en kartlegging av arbeidsprosesser i forkant av utvikling av felles prosesser i den nye høgskolen. Det vil derfor være naturlig å se disse oppgavene i sammenheng, og legge dem inn i et felles prosjekt. En kan tenke seg at det etableres et Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser som videreføring av oppgaver som pr. i dag ligger i Delprosjekt Administrativ organisering og Prosjekt Administrative tenester.

I tråd med de arbeidsoppgavene som ligger i oppfølgingen av leveransene fra begge delprosjektene, vil det være naturlig å endre prosjektorganisering og sammensetning av prosjekt- og arbeidsgrupper. Mye av arbeidet med kartlegging og utvikling av arbeidsprosesser krever detaljkunnskap innenfor ulike administrative områder. Kompetanse, heller enn representasjon, må derfor være en føring for prosjektdeltakelse – samtidig som en sikrer øvrige viktige perspektiv gjennom konsulterende beslutningsprosesser i prosjektorganisasjonen. I arbeidet med kartlegging av administrative funksjoner og utarbeiding av funksjonsplaner og felles prosesser, kan en tenke seg en prosjektorganisasjon etter modell av Sikker Drift, hvor arbeidsgrupper med høy kompetanse på de aktuelle områdene feltet opprettes, utfører arbeidet og legges ned etter hvert som oppgavene ferdigstilles.

Etter at Delprosjekt Administrativ organisering har levert modeller for administrativ organisering i februar 2017, vil det være hensiktsmessig å legge ned Prosjekt Fagleg og administrativ organisering i sin nåværende form og heller opprette to selvstendige prosjekter, Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser og Prosjekt Etablering av faglig nivå 3. Slik ivaretar en både:

- videreføringen av arbeidet i Delprosjekt Leiing og fagleg organisering, som har sin siste leveranse (modeller for lederstruktur og faglig organisering) i januar 2017
- leveranse 3 (utarbeiding av funksjonsplaner) i Delprosjekt Administrativ organisering
- leveransen i Prosjekt Administrative tenester (kartlegging av administrative prosesser og utvikling av nye, felles prosesser)

Disse to prosjektene må ha tett dialog for å sikre en god og helhetlig organisering på nivå 3 (både faglig og administrativt).

4.3 Prosjekt Administrative tenester og Forprosjekt Sikker Drift → Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser

Som nevnt over vil det være naturlig å legge utvikling av felles prosesser i samme prosjekt som håndterer utvikling av funksjonsplaner, og disse oppgavene overføres dermed fra Prosjekt Administrative tenester til Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser. Prosjektorganisasjonen fra Sikker Drift med KA-grupper og arbeidsgrupper har høy kompetanse innenfor sine arbeidsområder, og det vil også være naturlig å bruke disse ressursene videre inn i arbeidet med å utvikle den nye høgskolen. Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser kan tilføres ytterligere ressurser og kompetanse ved behov.

Det vil også være behov for å fullføre de leveransene som gjenstår i Sikker Drift, og Sikker Drift vil derfor bestå som prosjekt frem til disse leveransene er ferdigstilte.

I tillegg vil det bli viktig å sikre god koordinering mellom de ulike administrative funksjonene i de tre linjeorganisasjonene som er flyttet inn «på rot» i HVL i 2017. Dette behovet vil være gjeldende frem til nye ledere er på plass i ny og enhetlig struktur. Den midlertidige linjeledelsen i 2017 vil være ansvarlig for koordineringen av implementering og drift i de tre linjeorganisasjonene «på rot» i tett dialog med rektor. Dette er et arbeid som ligger i linjen i den midlertidige organiseringen, og som dermed ikke handler om organisasjonsutvikling. Denne midlertidige linjeledelsen består blant annet av representanter for dagens Arbeidsutvalg for Sikker Drift (AU-SD), og vil være et viktig forankrings- og koordineringspunkt mellom programorganisasjonen i OU-programmet og de tre linjeorganisasjonene «på rot» i HVL.

Ressursene som inngår i dagens KA-grupper og arbeidsgrupper er tilsatte i de tre linjeorganisasjonene, og vil være viktige ressurser både i driften i 2017 og i utviklingen av nye prosesser i Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser.

4.4 Prosjekt Lærerutdanning

Arbeidet i Delprosjekt Akkreditering av GLU er ferdigstilt, og det videre utviklingsarbeidet legges i linjen. Det er viktig at det tilføres administrative ressurser til arbeidet i linjen, da dette ikke ligger i den midlertidige linjen pr. i dag.

Prosjekt Lærerutdanning videreføres til Delprosjekt Lærerutdanning 8-13 og delprosjekt Arbeidsplassbasert masterutdanning har avsluttet sine leveranser.

4.5 Prosjekt Digitalisering

Prosjekt Digitalisering har så langt vært et forprosjekt, som leverer sin rapport i desember 2016. Det er et ønske fra forprosjektet å gå over til hovedprosjekt så fort som mulig. Forprosjektet leverer forslag til hvordan hovedprosjektet bør organiseres, inkludert roller og prosjekt, i sin sak til styret 22.12.17.

I forslag til hovedprosjekt er det tegnet inn forslag til tre prosjekt; 1. digital kultur og samhandling, 2. konsolidering og videreføring av IKT porteføljen og 3) Digitalisering i undervisning, læring og forskning. Det er også tegnet inn en prosjektgruppe og det er naturlig at denne gruppen jobber inn mot OU-programmet. Det er viktig at prosjektene får satt av tilstrekkelig tid til prosjektarbeidet.

4.6 Prosjekt Innplassering av ledere

Prosjekt Innplassering av ledere omfatter i dag ivaretagelse av ledere på nivå 1 og 2, og drives av en ekstern leverandør, Agenda Kaupang. Det er behov for et prosjekt som også ivaretar ledere på nivå 3, og Prosjekt Innplassering av ledere må utvides til å omfatte dette. Regel- og rammeverk vil være det samme som man bruker i tilknytning til nivå 1 og 2, men det må vurderes om dette skal ivaretas av ekstern leverandør, eller om det skal etableres som et internt driftet prosjekt.

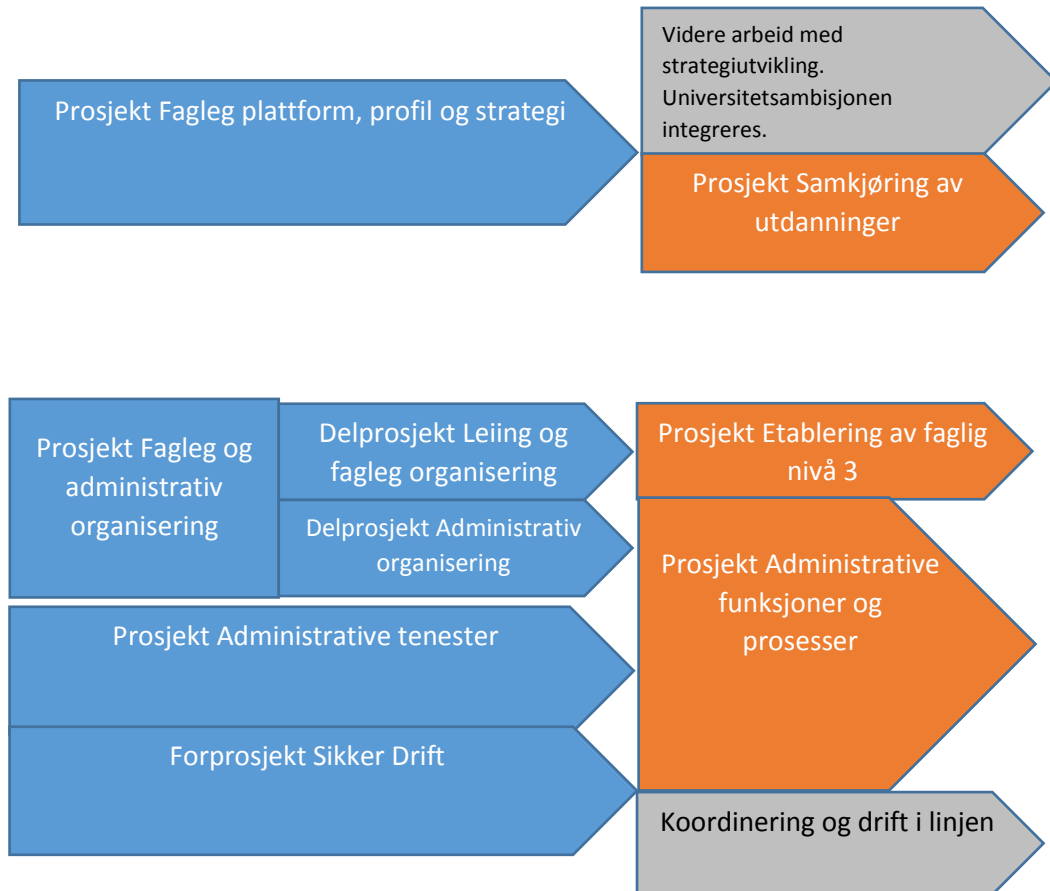
4.7 Endringsbilde 2017

Prosjekt Faglig plattform, profil og strategi
 Etter ferdigstilte leveranser i Prosjekt Faglig plattform, profil og strategi arbeides det videre med strategiutvikling i linjen. Arbeidet med universitetsambisjonen tas videre og integreres i alle deler av virksomheten. Nye ledere involveres i arbeidet, som må ha bred forankring for øvrig i HVL. Prosjektet har utarbeiding av prinsipper for samkjøring av utdanninger som ledd i sin leveranse. Arbeidet med slik samkjøring organiseres i prosjekt Samkjøring av utdanninger.

Prosjekt Fagleg og administrativ organisering og Prosjekt Administrative tenester
 Leveranser i Delprosjekt Leiing og fagleg organisering følges opp i Prosjekt Etablering av faglig nivå 3. Bred involvering av medarbeiderne er nødvendig i utviklingen av nivå 3. Videre leveranser i Delprosjekt Administrativ organisering (utarbeiding av funksjonsplaner) slås sammen med leveranser i Prosjekt Administrativ organisering (kartlegging og utvikling av felles administrative prosesser) i Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser.

Sikker Drift ferdigstiller sine planlagte leveranser. Driftsoppgaver følges opp og koordineres i den midlertidige linjeorganisasjonen. Utviklingsoppgaver legges inn i Prosjekt Administrative funksjoner og prosesser. Mange av de samme ressursene fra SD vil være ressurser inn i Prosjekt Administrative funksjoner og

Oppfølging av leveransene fra Fusjonsprogrammet til OU-programmet eller linjen kan illustreres slik¹:

¹ Blå farge på boksen = prosjekt i fusjonsprogrammet
 Oransje farge på boksen = prosjekt i OU-programmet
 Grå farge på boksen = oppfølging i linjen

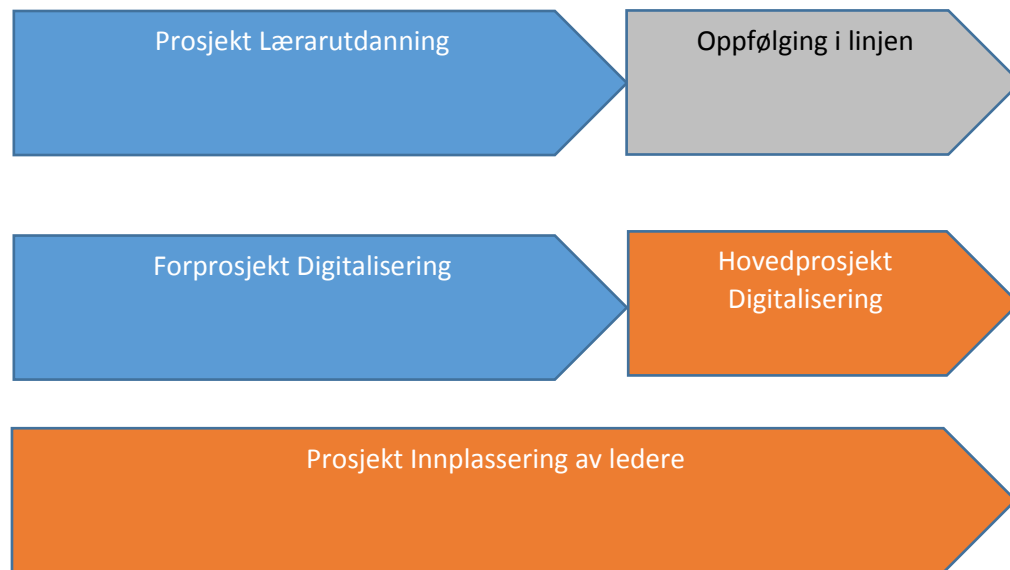
UTKAST ORGANISASJONSPROGRAMMET HVL

Prosjekt Lærerutdanning har allerede ferdigstilt det første av sine delprosjekter, Akkreditering av GLU, som tas videre i en midlertidig organisering. De to øvrige delprosjektene ferdigstiller sine leveranser, og oppfølging av disse skjer i linjen.

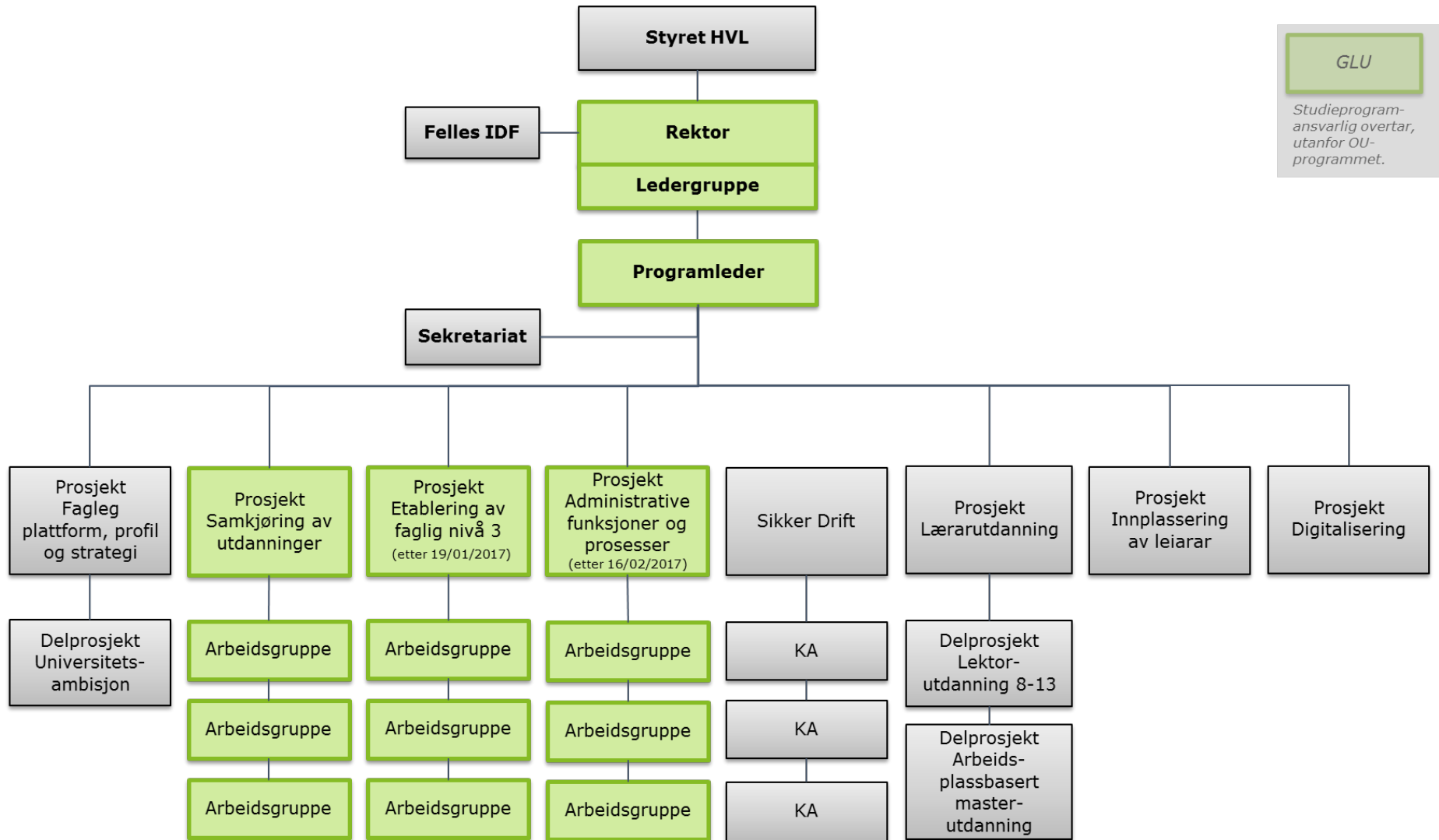
Prosjekt Digitalisering etableres som et hovedprosjekt innenfor rammene av OU-programmet på bakgrunn av forprosjektets arbeid.

Prosjekt Innplassering av ledere

Prosjektet ferdigstiller sin planlagte leveranse med innplassering og ivaretagelse av ledere på nivå 1 og 2. Prosjektet må utvides til å omfatte innplassering og ivaretagelse av ledere på nivå 3. Det må vurderes hvorvidt dette skal skje gjennom bruk av ekstern leverandør som pt. gjennomfører prosessen for ledere på nivå 1 og 2, eller om det skal etableres et internt prosjekt som gjennomfører denne prosessen for ledere på nivå 3.

5.0 Utkast til organisering av OU-programmet

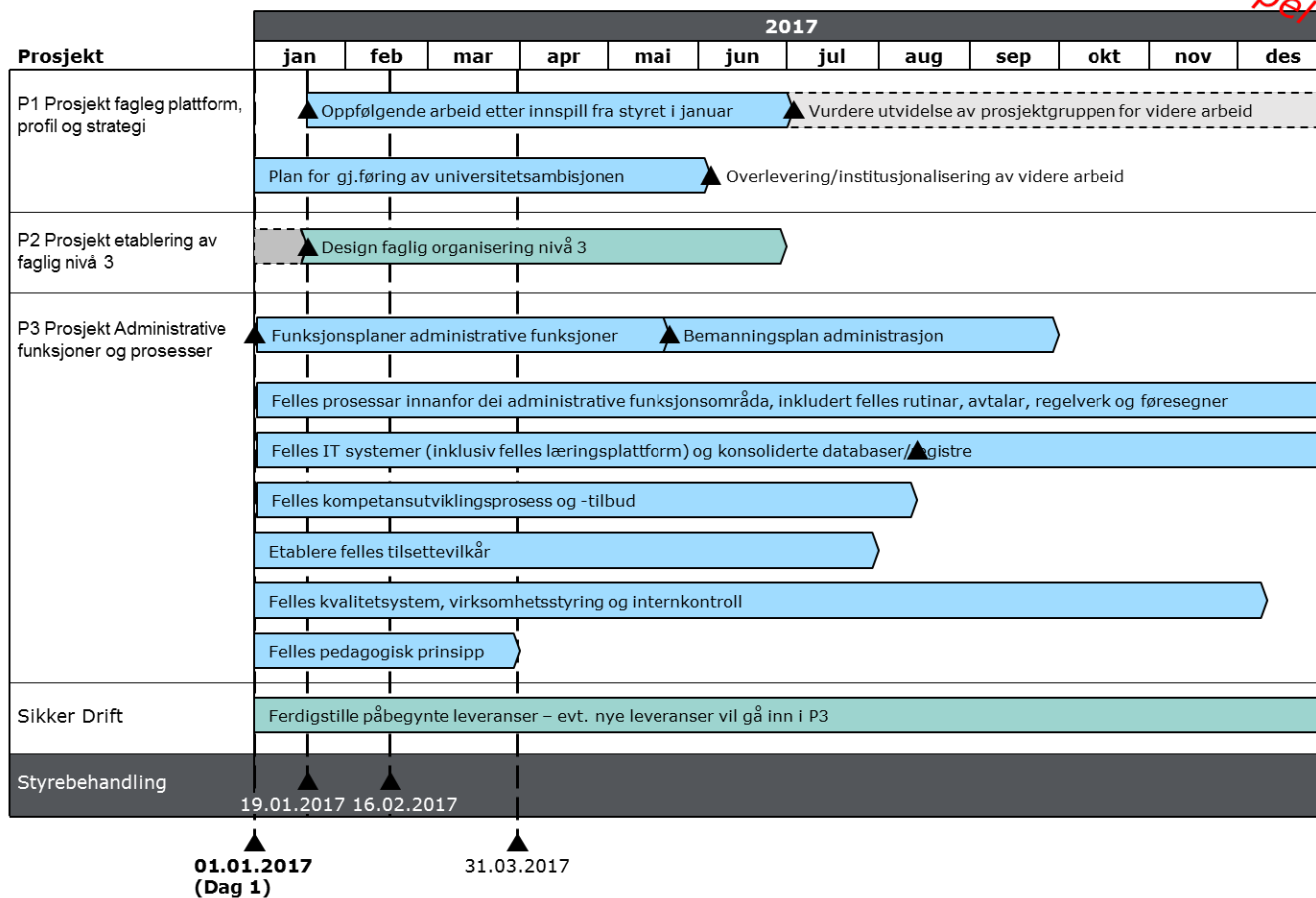
GLU
 Studieprogram-ansvarlig overtar, utanfor OU-programmet.

6.0 Milepælsplan

Det må lages milepælsplan for 2017 basert på eksisterende planer og nye prosjekt med tilhørende leveranser. Nedenfor er et eksempel.

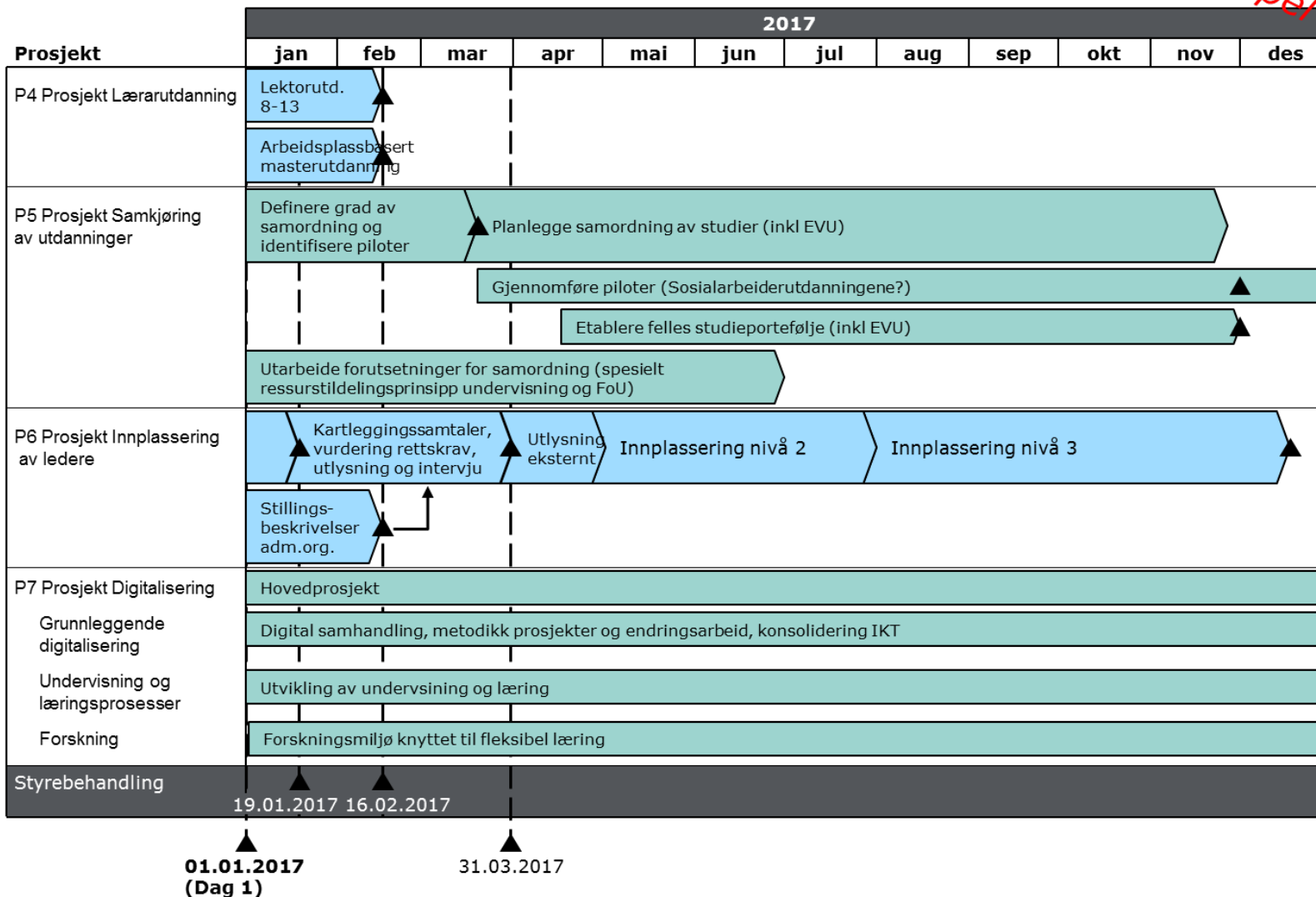
Milepælsplan HVL Organisasjonsutviklingsprogram

Eksempel

Milepælsplan HVL Organisasjonsutviklingsprogram

Eksempel

6.1 Første fase 2017

Det er flere prosjekter i OU-programmet som vil være avhengig av en tidlig start på arbeidet i 2017. Det betyr at første fase av arbeidet bør startes så raskt som mulig over nyttår, før prosjektene formelt er etablert. Dette gjelder:

- Planlegging av prosessen med etablering av faglig nivå 3
- Igangsetting av arbeid med kartlegging av administrative prosesser som grunnlag for funksjons- og bemanningsplaner
- Planlegging av prosessen for samkjøring av utdanninger

Det bør derfor så raskt som mulig gå ut en bestilling til faglige og administrative miljøer om å spille inn forslag til navn på personer som bør sitte i arbeidsgrupper for å planlegge dette arbeidet.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Lene Pilskog

Arkiv:

053/16 Studieportfølje nye grunnskulelærerutdanningar

1. Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har avgjort at grunnskulelærerutdanningane skal bli femårige integrerte masterutdanningar. Dei nye grunnskulelærerutdanningane skal følge Forskrifter om rammeplaner for femårige grunnskulelærerutdanningar 1-7 og 5-10 (GLU 1-7 og GLU 5-10) som blei vedteke av Kunnskapsdepartementet i juni 2016 (vedlegg 1 og 2), og bygge på dei nasjonale retningslinjene for grunnskulelærerutdanning trinn 1-7 og 5-10 (NRLU 1.09.2016). Dei nye grunnskulelærerutdanningane skal akkrediterast etter gjeldande studietilsynsforordning. Høgskolen i Bergen er sjølvakkrediterande, og utdanningane blei akkreditert av styret ved Høgskolen i Bergen 15.12.16.

Avtalen mellom dei tre fusjonerande høgskulane, «Fusjonsplattforma», er også lagt til grunn for arbeidet med studieprogramplanar og akkreditering. Det er lagt opp til felles utdanningsløp og felles emneplanar. Rom for å utvikle faglege profilar etter eigenart og lokale behov blir ivarettatt gjennom det samla fagtilbodet på dei ulike studiestadane, fagprofil og forskning i dei ulike fagmiljøa.

I tråd med dei nasjonale føringane skal dei nye grunnskulelærerutdanningane ved Høgskulen på Vestlandet vere profesjonsnære, heilskaplege og integrerte masterutdanningar. Masterutdanningane vil også kvalifisere for opptak til Ph.d.-programmet "Studier av danning og didaktiske praksiser" ved Høgskulen på Vestlandet, og ved andre Ph.d.-studier. Høgskulen på Vestlandet blir den institusjonen i landet som skal utdanne flest grunnskulelærarar, basert på Kunnskapsdepartementet sine kandidatmåltal for 2017.

Å løfte utdanningane frå bachelor- til masternivå stiller høge krav til utdanningsinstitusjonane. Kunnskapsdepartementet har peikt på styra ved institusjonane sitt ansvar for implementering av dei nye grunnskulelærerutdanningane. I denne styresaka blir interimstyret invitert til å fastsetje fagtilbodet i dei nye grunnskulelærerutdanningane, og gje retning for det vidare arbeidet med implementeringa av dei nye utdanningane.

2. Arbeidet med nye grunnskulelærerutdanningar ved Høgskulen på Vestlandet - status

Arbeidet med utvikling av dei nye utdanningane starta opp våren 2016 og har særleg vore sentrert rundt utvikling av studiemodell for utdanningane, arbeid med akkrediteringssøknaden, etablering av midlertidig leing, og utvikling av ressursmodell for utdanningane.

Studiemodell for nye femårige grunnskulelærerutdanningar var ferdig utarbeidd i august 2016 (vedlegg 3). Vedlegg 4 viser ei oversikt over kva for masterfag dei to studiane ved Høgskulen på Vestlandet er akkreditert for.

Det er trong for ei heilskapleg leiing som kan ha ansvar for planlegging og gjennomføring av oppstart og det første året i dei nye grunnskulelærerutdanningane. Tilsetting i desse stillingane skjer i interimstyremøte 22.12.16.

Dei tre gamle institusjonane opererer med ulike prinsipp for tildeling av ressursar til emne. Prosjekt lærarutdanning har vedtatt ein felles ressurstildelingsmodell for ny 5-årig grunnskulelærerutdanning (vedlegg 5). Modellen blir handsama i organisasjonen våren 2017.

3. Dimensjonering, fagtilbod og utlysing av studietilbod i grunnskulelærerutdanningane

3.1 Kandidatmåltal og opptakskapasitet

Kunnskapsdepartementet har fastsett kandidatmåltall for lærarutdanningane. Kandidatmåltala er eit minstekrav til talet på uteksaminerte kandidatar frå den enkelte institusjon. For 2017 er kandidatmåltala for Høgskulen på Vestlandet 186 uteksaminerte GLU 1-7 kandidatar, og 137 GLU 5-10 kandidatar. Kandidatmåltala for Høgskulen på Vestlandet 2017 samsvarar med dei samanlagte kandidatmåltala for dei tre fusjonerande institusjonane frå 2016.

Høgskulen må no planleggje for eit ukjent kandidatmåltal fem år fram i tid. Vi har lagt til grunn kandidatmåltala for 2017 og dimensjonert mellom studiestadane i samsvar med kandidatmåltala for 2016. Når det gjeld opptakskapasitet på dei tre studiestadane, blir dette om lag som førre studieår.

Til saman uteksaminerte dei tre institusjonane 135 GLU 1-7 kandidatar og 127 GLU 5-10 kandidatar i 2016. Det er 51 for få GLU 1-7 studentar, og 10 for få GLU 5-10, ut frå kandidatmåltala. Endeleg oppteljing skjer 31.12.16. Vedlegg 6 gir ei oversikt over opptakstal, kandidatar og kandidatmåltal for dei tre fusjonerande institusjonane dei siste åra.

For den nye høgskulen er det vesentleg å nå kandidatmåltala. Å nå kandidatmåltala er eit uttrykk for kvalitet, samstundes som det inngår i grunnlaget for den resultatbaserte løyvinga frå departementet. Det må derfor vere eit særleg fokus på å nå kandidatmåltala i implementeringa av utdanningane, og dette vil bli omtalt når programplanane blir lagt fram for handsaming.

3.2 Prinsipp for utlysing av studietilbod i GLU

3.2.1 Lyse ut som inntaksfag eller masterfag

Dei nye grunnskulelærerutdanningane blir lyste ut gjennom det samordna opptaket (SO). Meldefrist for nye grunnskulelærerutdanningar til Samordna opptak er 22.12.16. Høgskulen på Vestlandet må lyse ut grunnskulelærerutdanningane med utdanning (1.-7. eller 5.-10) og med studiestad. I tillegg må ein ta stilling til om studia skal lysast ut med inntaksfag eller med masterfag.

Vert studia lyste ut med inntaksfag vel studenten masterfag på eit seinare tidspunkt i studiet. Vert studia lyste ut med masterfag vel studentane masterfag gjennom opptaket.

Eit argument for å lyse ut studia med inntaksfag er at studentane kan velje masterfag seinare i studiet basert på dei erfaringane dei har fått så langt i studiet, noko som også kan ha ein klar motiverande effekt. Ei slik organisering betyr også at studentane må konkurrere om plassane på mastertilboda. Eit argument for å lyse ut studia med masterfag er at det vil kunne bidra til at vi får

søkarar som er motiverte for masterfaget, og dette kan motverke fråfall. Ei slik utlysing sikrar også at masterfaget blir tilbydd det aktuelle kullet. Skifte av masterfag kan bare skje etter søknad og dersom det er ledig plass.

Å etablere nye utdanningar samstundes som tre institusjonar skal fusjonere gjer det vanskeleg å ha ei samla oversikt over heile studieløpet fem år fram i tid. Dette tilseier at utdanningane blir lyste ut med inntaksfag. Ei slik løysing synest også å ha brei støtte i fagmiljøa og blant studentane. Basert på ei samla vurdering blir det tilrådd at studia blir lyste ut med inntaksfag.

3.2.2 Trinndeling

Dei nye profesjonsnære grunnskulelærerutdanningane er trinndelte, dvs. at studentane søker seg inn på enten grunnskulelærerutdanning for 1.-7. trinn eller grunnskulelærerutdanning for 5.-10. trinn. Til tross for tydeleg trinndeling opnar departementet for at utdanningane kan samkøyrast.

Grunnskulelærerutdanningane ved Høgskolen på Vestlandet vil bli blant dei største i landet, og det bør vere eit mål å gi tilbod om eit bredt spekter av fag som er relevante for lærarutdanning. Ein så stor utdanningsinstitusjon vil kunne oppretthalde det overordna målet om full trinndeling i dei fleste fag i syklus 1, med nokre unntak. Fag som tradisjonelt har hatt lave søkjar- og opptakstal kan bli tilbydde felles for 1-7 og 5-10, som fag 1 i modellen. Vidare kan Høgskulen på Vestlandet også vurdere å slå saman fag på bakgrunn av vedtak om ressursbruk ved høgskulen eller timetalet faget har i skulen (såkalla «små fag» i skulen). I syklus 2 vil det vere meir naturleg å samkøyre dei to utdanningane, med utgangspunkt i innhald i studia på masternivå, og ved at spesialisering mot trinn skjer i masteroppgåva.

På bakgrunn av dette blir det tilrådd trinndelte emne på syklus 1, og felles emne på syklus 2 som hovudprinsipp.

3.2.3 Tal på studentar i klasser/grupper

Ein annan faktor som bør vere med i vurderinga når prinsipp for utlysing av studietilboda i grunnskulelærerutdanningane blir avgjort, er omsynet til kor store studentgruppene bør vere for å oppnå eit gunstig og produktivt lærings- og studiemiljø (jfr. også forslaget til ny Studietilsynsforskrift § 2.2). Som det går fram av vedlegg 8 og 9 vil storleiken på studentgruppene variere mellom 10 til 186 studentar.

3.2.4 Kompetanse i fagmiljøet

Vidare er krav til kompetanse på kvar enkelt studiestad vesentleg for kva fagtilbod studiestaden kan tilby. Oversikt over den samla kompetansen for tilsette i grunnskulelærerutdanningane ved Høgskulen på Vestlandet og på dei tre studiestadane Bergen, Sogndal og Stord følger i vedlegg 7. Arbeid med å auke førstestillingskompetansen og toppkompetansen i fagpersonalet må bli intensivert. Vidare er det vesentleg å vidareutvikle kompetansen i personalet slik at utdanningane blir profesjonsnære, heilskaplege og integrerte masterutdanningar.

I modellen for grunnskulelærerutdanningane ved Høgskulen på Vestlandet er det i første omgang foreslått campusovergripande klasse («Vestlandsklassen») i haustsemesteret 3. år. Arbeid med utvikling av campusovergripande tilbod i haustsemesteret 3. studieår vil starte opp i løpet av 2017. Med dei ambisjonane Høgskulen på Vestlandet har innan digitalisering kan denne bli utvikla vidare etter kvart, og må bl.a. ta høgde for kompetanse, teknologiske moglegheiter og timeplantekniske tilhøve ved dei tre studiestadane. Utviklinga av campusovergripande klasse («Vestlandsklassen») bør knytast til høgskulen sitt digitaliseringsprosjekt, med lærarutdanning som ein tidleg pilot.

4. Forslag til fagtilbod i dei nye grunnskulelærerutdanningane studieåret 17/18

Når grunnskulelærerutdanningane blir lyste ut med inntaksfag i det samordna opptaket vil desse bli lyste ut med utdanning, studiestad og fag. For grunnskulelærerutdanning 1-7 er det i første studieår tre obligatoriske fag/emne i tillegg til inntaksfaget. Studentane held fram med dei same faga 2. studieår. Desse studentane skal da ikkje gjere nye fagval før 3. studieår. For grunnskulelærerutdanning 5-10 er det i første studieår eit obligatorisk fag/emne, inntaksfaget utgjer eit emne og i vårsemesteret skal dei ha eit nytt valfag i to emne. Dette valfaget må dei velje i løpet av 1. semester. Studentane held fram med dei same faga 2. studieår. Desse studentane skal gjere neste fagval i 3. studieår.

Dekanane for dei tre lærerutdanningsavdelingane har foreslått kva for fag som bør lysast ut og bli tilbydde i grunnskulelærerutdanningane, første studieår på dei ulike studiestadane. Det samla fagtilbodet går fram av vedlegg 8 og vedlegg 9.

5. Vidare arbeid med implementering av nye grunnskulelærerutdanningar

5.1 Programplan

Programplanane for trinn 1-7 og 5-10 blei utarbeidde som del av akkrediteringsarbeidet. Planane blei utarbeidde før sentrale vedtak var gjort, som for eksempel dimensjonering, plassering av fag, opptak og ressursplan for praksis. Tidleg i vårsemesteret vil det skje ei revidering av programplanane og emneplanar i lys av desse faktorane. Det blei utarbeidd felles emneplanar i alle fag for dei tre studiestadane hausten 2016. Vidare arbeid handlar om å samkøyre emneplanar og programplan (fagovergripande og tverrfaglege tema) utifrå vedtatt dimensjonering og plassering av fag. Det er høgskulestyret som skal godkjenne programplanane, og desse vil bli lagt fram for styret våren 2017.

5.2 Fastsetting av fagtilbod 3. studieår og masterfag

Arbeidet med utvikling av fagtilbodet i 3. studieår og fastsetting av kva for masterfag som skal bli tilbodne vil skje i 2018. Dette arbeidet må sjåast i samanheng med leveransane i delprosjekt 2 (arbeidsplassbasert masterutdanning) og delprosjekt 3 (lektorutdanning 8-13). Det er i dag fleire masterstudiar ved dei tre institusjonane som er tilpassa 4-årig grunnskulelærerutdanning. Det er derfor nødvendig å ha ein gjennomgang av den aktuelle studieporteføljen i 2018/19, herunder utfasing av 4-årig grunnskulelærerutdanning.

Innstillingsrådet (IR) gjorde 11.11.16 følgjande vedtak:

Med tilvising til fusjonsavtalen og dei store fagmiljøa i pedagogikk på alle institusjonane ønskjer IR at det skal bli utvikla lokale profilar i masterfaget profesjonsretta pedagogikk for å stimulere faglege spesialiseringar og skape utdanningsaktivitet på tvers av campusane, til dømes i form av nettbaserte modular.

IR ber dekangruppa å akkreditere emneplaner for faget no utan eigne emneplaner for profilane. Ein skal likevel på eit seinare tidspunkt, i god tid før oppstart av masterdelen,

utvikla profilar innan profesjonsretta pedagogikk basert på føringar i nasjonale retningslinjer. IR ber dekangruppa å opprette eit eige utviklingsprosjekt i faget, som og kan innebere å lage desse profilane

Akkrediteringsarbeidet er gjort i samsvar med vedtaket i innstillingsrådet. Den vidare oppfølginga vil starte i løpet av våren 2017, når midlertidig leiing for nye grunnskulelærerutdanningar er tilsett.

5.3 Studietilsynsforskrift

Ei ny nasjonal studietilsynsforskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høgare utdanning er no på høyring. Her blir krava for akkreditering skjerpa. Krava til internasjonalisering, samanheng forskning-undervising, forskingsaktivitet og publisering, krav til relevant forskning, samansetning av fagmiljø og kompetanseprofiler, og samarbeid med praksisfeltet blir skjerpa i den nye studieforskrifta.

Dei nye grunnskulelærerutdanningane ved Høgskulen på Vestlandet er akkrediterte etter den gamle studietilsynsforskrifta. Utdanningar som blir akkreditert etter 31.12.16 skal bli akkreditert etter ny studietilsynsforskrift. Det er varsla omfattande tilsyn med dei nye grunnskulelærerutdanningane på nasjonalt nivå i 2019. Tilsynet skal skje etter ny studietilsynsforskrift, og altså skjerpa krav. For å møte krava i den nye tilsynsforskrifta vil det bli etablert ei arbeidsgruppe med mandat å forberede tilsynet av dei nye grunnskulelærerutdanningane. Gruppa vil bli etablert når dekan for det nye fakultet er tilsett i løpet av våren 2017.

Regjeringa foreslår i statsbudsjettet for 2017 ei auke på 150 mill. kroner for å sikre god implementering av femårige grunnskulelærerutdanningar på masternivå. Midla skal gå til tettare oppfølging av studentane, auka samarbeid med yrkesfeltet, styrka kompetanse til dei tilsette, meir forskingsbasert utdanning, bruk av IKT i undervisninga og auka internasjonalisering. Departementet vil kome tilbake til fordeling av desse midla til institusjonane. Det er avgjerande at Høgskulen på Vestlandet i sine økonomiske disposisjonar syter for at denne auka bidreg til faktisk ressursauke for grunnskulelærerutdanningane, slik at ein kan realisere ambisjonane som ligg i dei nye masterutdanningane.

Forslag til vedtak:

1. Dei nye grunnskolelærerutdanningane ved Høgskulen på Vestlandet blir lyste ut slik:

Studie	Inntaksfag	Stuedsted	Tal studieplasser
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Engelsk	Bergen	28
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Samfunnsfag	Bergen	36
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Naturfag	Bergen	28
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Kroppsøving	Bergen	28
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Kunst og håndverk	Bergen	26
Grunnskulelærerutdanning 1-7	KRLE	Bergen	14
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Mat og helse	Bergen	13
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Musikk	Bergen	13
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Engelsk	Sogndal	12
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Kroppsøving	Sogndal	12
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Samfunnsfag	Sogndal	12
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Kunst og handverk	Stord	10
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Musikk	Stord	10
Grunnskulelærerutdanning 1-7	Kroppsøving	Stord	10
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Matematikk	Bergen	36
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Norsk	Bergen	36
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Engelsk	Bergen	28
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Samfunnsfag	Bergen	28
Grunnskulelærerutdanning 5-10	KRLE	Bergen	22
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Mat og helse	Bergen	13
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Musikk	Bergen	13
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Norsk	Sogndal	30
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Matematikk	Sogndal	30
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Kunst og handverk	Stord	10
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Musikk	Stord	10
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Norsk	Stord	10
Grunnskulelærerutdanning 5-10	Matematikk	Stord	10

2. Styret ber om at dei nye grunnskolelærerutdanningane blir implementerte i samsvar med premissane i saka.

Oversikt over vedlegg til interimsstyresak om studieportefølje nye grunnskulelærerutdanningar 2017

1. Forskrift for rammeplan GLU 1-7
2. Forskrift for rammeplan GLU 5-10
3. Studiemodell for GLU 1-7 og 5-10
4. Oversikt over akkrediterte masterfag i grunnskolelærerutdanningene ved HVL
5. Forslag til ressursmodell
6. Oversikt kandidatmåltall
7. Kompetanse i fagmiljøet
8. Forslag til fagtilbud første studieår GLU 1-7, HVL
9. Forslag til fagtilbud første studieår GLU 5-10, HVL

Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7

Dato	FOR-2016-06-07-860
Departement	Kunnskapsdepartementet
Publisert	I 2016 hefte 10
Ikrafttredelse	07.06.2016
Sist endret	
Endrer	FOR-2010-03-01-295
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2005-04-01-15-§3-2
Kunngjort	05.07.2016 kl. 14.40
Korttittel	Forskrift om plan for grunnskolelærerutdanning, trinn 1–7

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 7. juni 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2 annet ledd.

§ 1. Virkeområde og formål

- (1) Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.
- (2) Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 er en mastergradsutdanning som skal kvalifisere for tilsetning i undervisningsstilling i grunnskolen, jf. krav fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa § 10-1. Utdanningen skal bygge på opplæringsloven og gjeldende læreplaner for grunnopplæringen.
- (3) Forskriftens formål er å sikre at lærerutdanningsinstitusjonene tilbyr en integrert, profesjonsrettet grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7, basert på forskning og erfaringskunnskap. Utdanningen skal legge særlig vekt på begynneropplæring og kontaktlærerrollen. Studenter som velger begynneropplæring som masterfag, skal bli eksperter i begynneropplæring i lesing, skriving og regning. Utdanningen skal kjennetegnes av høy faglig kvalitet, av helhet og sammenheng mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksisstudier og av et nært samspill med profesjonsfeltet og det samfunnet skolen er en del av. Lærerutdanningsinstitusjonene skal sikre helhetlige studieprogrammer gjennom ledelse og organisering som involverer alle relevante fagmiljøer. Utdanningen skal gi internasjonale perspektiver, sette lærerprofesjonen inn i en historisk, kulturell og samfunnsmessig sammenheng og bidra til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse.
- (4) Grunnskolelærerutdanningen skal kvalifisere for en profesjonsutøvelse som bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, og for videre studier på ph.d.-nivå. Utdanningen skal gi et profesjonsetisk grunnlag, ruste for kontinuerlig profesjonell utvikling og kvalifisere studentene til å videreutvikle skolen som en institusjon for danning og læring i et demokratisk og mangfoldig samfunn.
- (5) Grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 skal kvalifisere studentene til å ivareta opplæring om samiske forhold, herunder kjennskap til den statusen urfolk har internasjonalt, og samiske elevers rett til opplæring i tråd med opplæringsloven og gjeldende læreplanverk.

§ 2. Læringsutbytte

- (1) Læringsutbyttebeskrivelsene skal være i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, nivå 7 (syklus 2, mastergrad).

(2) Kandidaten skal etter fullført grunnskolelærerutdanning ha følgende samlede læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap enten i et valgt undervisningsfag og fagets didaktikk eller i profesjonsrettet pedagogikk/spesialpedagogikk
- har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde (masteroppgaven)
- har bred profesjonsrettet kunnskap i øvrige fag som inngår i utdanningen
- har inngående kunnskap om relevant forskning og teori, samt vitenskapelige tenkemåter, forskningsmetoder og etikk
- har inngående kunnskap om gjeldende lov- og planverk for grunnopplæringen, om sammenhengen i utdanningsløpet barnehage–skole og om overgangen fra barnehage til skole og fra barnetrinn til ungdomstrinn
- har inngående kunnskap om begynneropplæring, grunnleggende ferdigheter, vurderings- og kartleggingsverktøy, klasseledelse og vurdering av elevers læring og hva som fremmer læring i fagene
- har inngående kunnskap om læringsteori og barns utvikling, danning og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster
- har kunnskap om barn i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn, gjeldende lovverk og barns rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie, og forståelse av skolens utvikling som organisasjon, dens mandat, verdigrunnlag og plass i samfunnet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan undervise basert på forskning og erfaringskunnskap, alene og sammen med andre
- kan analysere, tilpasse og bruke gjeldende læreplaner
- kan iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i elevens utvikling av grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse, med særskilt vekt på begynneropplæring i lesing, skriving og regning
- kan skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov, bruke varierte undervisningsmetoder og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kan vurdere og bruke relevante læremidler, digitale verktøy og ressurser i opplæringen, og gi elevene opplæring i digitale ferdigheter
- kan analysere og forholde seg kritisk til nasjonal og internasjonal forskning og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen
- kan alene, og i samarbeid med andre, bruke relevante metoder fra forsknings- og utviklingsarbeid, for kontinuerlig utvikling av egen og skolens kollektive praksis, samt gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter under veiledning
- kan identifisere tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak, og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, bidra til forståelse av samenes status som urfolk og stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling

- kan initiere og ivareta et godt skole–hjem-samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet
- behersker norsk muntlig og skriftlig, både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng
- kan på et avansert nivå formidle og kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til profesjonsutøvelsen, og har profesjonsfaglig digital kompetanse
- kan analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger og bidra til utvikling av faglig felleskap på den enkelte skole
- kan bidra i innovasjonsprosesser knyttet til skolens virksomhet og legge til rette for at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen.

§ 3. *Innhold og struktur*

(1) Utdanningen skal inneholde:

1.–3. studieår:

- minst fem dager observasjonspraksis
- minst 80 dager praksis, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (masterfaget), minst 60 studiepoeng
- fag II (undervisningsfag), minst 30 studiepoeng
- fag III (undervisningsfag), minst 30 studiepoeng
- fag IV (nytt undervisningsfag, skolerelevant fag eller fordypning i undervisningsfag), 30 studiepoeng.

Fag I (masterfaget) kan være:

- undervisningsfag, 60 studiepoeng
- eller
- profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk, 30 studiepoeng, som sammen med pedagogikk og elevkunnskap utgjør 60 studiepoeng i 1.–3. år.

Fag IV kan være

- undervisningsfag eller skolerelevant fag, 30 studiepoeng, hvis masterfaget er undervisningsfag
- nytt undervisningsfag, 30 studiepoeng, hvis masterfaget er profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk.

Norsk 30 studiepoeng og matematikk 30 studiepoeng er obligatorisk. Alle studenter skal ha minst 60 studiepoeng i minst ett av undervisningsfagene i utdanningen.

4.–5. studieår:

- minst 30 dager praksis i grunnskolen, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (undervisningsfag som masterfag), 90 studiepoeng
- eller
- fag I (pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag), 60 studiepoeng, og fag II eller III, 30 studiepoeng, som bygger på 60 studiepoeng i 1.–3. år.

(2) Utdanningen skal omfatte tre til fire undervisningsfag. Alle undervisningsfagene skal være profesjonsrettede lærerutdanningsfag, omfatte fagdidaktikk og svare til et skolefag i gjeldende læreplan for grunnskolen.

(3) Alle fag skal omfatte begynneropplæring. Grunnleggende lese-, skrive- og regneopplæring skal ha særlig vekt.

(4) Temaet vitenskapsteori og metode skal introduseres tidlig i studiet. Det skal være progresjon i temaet gjennom utdanningen.

(5) Fag 1 (masterfaget) kan være et undervisningsfag, profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk. Studenter som velger undervisningsfag som masterfag, kan velge å fordype seg i fagdidaktikk eller begynneropplæring. Hvis studenten har valgt å fordype seg i fagdidaktikk, skal undervisningsfaget utgjøre 90 studiepoeng i 4. og 5. studieår, eventuelt med bidrag fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Hvis studenten har valgt å fordype seg i begynneropplæring, skal undervisningsfaget, sammen med pedagogikk og/eller spesialpedagogikk, inngå i masterfordypningen på 90 studiepoeng. Masterfordypningen i begynneropplæring kan også inkludere emner fra de andre undervisningsfagene som inngår i utdanningen. Det obligatoriske pedagogikk og elevkunnskapsfaget i 4. og 5. studieår kommer i tillegg til pedagogikkfaglige bidrag i masterfordypningen. Hvis studenten har valgt pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag, bør dette knyttes til undervisning i fag. Studenten skal i 4. eller 5. studieår velge 30 studiepoeng i et undervisningsfag, som bygger på 60 studiepoeng i faget i 1.–3. studieår.

(6) I 3. studieår skal studentene skrive en profesjonsrettet FoU-oppgave i kombinasjon mellom et undervisningsfag og faget pedagogikk og elevkunnskap. Oppgaven må være bestått før studentene kan begynne på masteroppgaven.

(7) Masteroppgaven skal være på minimum 30 studiepoeng. Den skal være profesjonsrettet og praksisorientert. Masteroppgaven i undervisningsfag skal ha solid forankring i fag og fagdidaktikk, og kan i tillegg omfatte elementer fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Masteroppgaven i begynneropplæring skal ha solid forankring i fag, fagdidaktikk og pedagogikk og/eller spesialpedagogikk. Masteroppgaven i pedagogikk eller spesialpedagogikk bør knyttes til undervisning i fag.

(8) For å styrke lærerkompetansen i et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn, skal kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjøre en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget.

(9) Praksisstudiet skal bestå av minst 110 dager veiledet, variert og vurdert praksis. 105 dager skal gjennomføres i grunnskolen og fem dager skal vektlegge overgangen barnehage – skole, og bør derfor legges til barnehage. Praksisstudiet skal fordeles over minst fire år med minst 80 dager i løpet av de første tre årene og minst 30 dager i løpet av de siste to årene. I tillegg kommer minst fem dager tilrettelagt observasjon i grunnskolen tidlig i studiet. Praksisstudiet skal være en integrert del av alle fagene i utdanningen. Det skal fordeles på høyere og lavere årstrinn på grunnskolens trinn 1–7, være tilpasset studentenes fagvalg og bidra til at studentene utvikler evnen til å reflektere over og utvikle egen profesjonsutøvelse. Det skal være progresjon i praksisstudiet, fra observasjon og analyse ved starten av studiet til det å kunne innta forskerblick og videreutvikle forsknings- og erfaringsbaserte undervisningspraksiser i den siste delen av studiet.

§ 4. Programplan og nasjonale retningslinjer

(1) Det skal utarbeides nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for trinn 1–7. Retningslinjene skal være førende for institusjonenes arbeid med grunnskolelærerutdanning. Det skal åpnes for et spenn mellom retningslinjene og det lokale planverket, med rom for nyskaping og institusjonell tilpasning.

(2) Institusjonens styre skal fastsette en programplan for grunnskolelærerutdanningen. Med utgangspunkt i rammeplanen skal programplanen beskrive hvordan institusjonen legger til rette for en integrert grunnskolelærerutdanning på masternivå med helhet og sammenheng mellom teori- og praksisstudier, mellom fag og fagdidaktikk og mellom fag. Planen skal beskrive studentenes totale arbeidsinnsats i studiet og inneholde bestemmelser om faglig innhold, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger som bidrar til at studentene oppnår det totale læringsutbyttet på programnivå, og til at institusjonene kan dokumentere oppnådd læringsutbytte.

(3) Programplanen skal beskrive hvordan institusjonens utdanningsprogram legger til rette for en progresjon i profesjonsretting, praksisstudium, vitenskapsteori og metode, oppbygging av studentenes FoU-kompetanse og utvikling av deres kommunikasjonsferdigheter – muntlige og skriftlige (bokmål og nynorsk). Programplanen skal også beskrive hvordan internasjonalisering innarbeides, og hvordan arbeid med tverrfaglige temaer ivaretas i oppbyggingen av programmet. Dette gjelder blant annet arbeid med begynneropplæring, tilpasset opplæring, grunnleggende ferdigheter og kompetanser, bruk av IKT i arbeid med fag, samiske emner, det flerkulturelle og flerspråklige aspektet, profesjonsetikk og kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

§ 5. Nasjonale deksamener

Departementet kan bestemme at det skal avholdes nasjonale obligatoriske deksamener, og om resultatet skal føres på vitnemålet.

§ 6. Fritaksbestemmelser

(1) Eksamen eller prøve som ikke er avlagt som en del av grunnskolelærerutdanningen for trinn 1–7, kan gi grunnlag for fritak, jf. § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler. Utdanning som kan gi grunnlag for fritak, må bestå av relevante fag som tilsvarer de fag som tilbys i grunnskolelærerutdanningen og skal omfatte fagdidaktikk og praksisstudier.

(2) Det kan gis fritak fra prøve i en av målformene i det obligatoriske norskfaget på 30 studiepoeng for studenter som ikke har vurdering i begge norske målformer fra videregående opplæring.

(3) Fritak skal føres på vitnemålet.

§ 7. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft straks og gjelder fra og med opptak til studieåret 2017–2018.

Studenter som følger rammeplan for grunnskolelærerutdanning fastsatt i 2010, har rett til å avlegge eksamen etter disse inntil 31. desember 2023. Fra dette tidspunktet oppheves forskrift 1. mars 2010 nr. 295 om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn.

Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10

Dato	FOR-2016-06-07-861
Departement	Kunnskapsdepartementet
Publisert	I 2016 hefte 10
Ikrafttredelse	07.06.2016
Sist endret	
Endrer	FOR-2010-03-01-295
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-2005-04-01-15-§3-2
Kunngjort	05.07.2016 kl. 14.40
Korttittel	Forskrift om plan for grunnskolelærerutdanning, trinn 5–10

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 7. juni 2016 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3-2 annet ledd.

§ 1. Virkeområde og formål

- (1) Forskriften gjelder for universiteter og høyskoler som gir grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10, og som er akkreditert etter lov om universiteter og høyskoler § 1-2 og § 3-1.
- (2) Grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10 er en mastergradsutdanning som skal kvalifisere for tilsetning i undervisningsstilling i grunnskolen, jf. krav fastsatt med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa § 10-1. Utdanningen skal bygge på opplæringsloven og gjeldende læreplaner for grunnopplæringen.
- (3) Forskriftens formål er å sikre at lærerutdanningsinstitusjonene tilbyr en integrert, profesjonsrettet grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10, basert på forskning og erfaringskunnskap. Utdanningen skal kjennetegnes av høy faglig kvalitet, av helhet og sammenheng mellom fag, fagdidaktikk, pedagogikk og praksisstudier og av et nært samspill med profesjonsfeltet og det samfunnet skolen er en del av. Lærerutdanningsinstitusjonene skal sikre helhetlige studieprogrammer gjennom ledelse og organisering som involverer alle relevante fagmiljøer. Utdanningen skal gi internasjonale perspektiver, sette lærerprofesjonen inn i en historisk, kulturell og samfunnsmessig sammenheng og bidra til kritisk refleksjon og profesjonsforståelse.
- (4) Grunnskolelærerutdanningen skal kvalifisere for en profesjonsutøvelse som bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, og for videre studier på ph.d.-nivå. Utdanningen skal gi et profesjonsetisk grunnlag, ruste for kontinuerlig profesjonell utvikling og kvalifisere studentene til å videreutvikle skolen som en institusjon for danning og læring i et demokratisk og mangfoldig samfunn.
- (5) Grunnskolelærerutdanning for trinn 5–10 skal kvalifisere studentene til å ivareta opplæring om samiske forhold, herunder kjennskap til den statusen urfolk har internasjonalt, og samiske elevers rett til opplæring i tråd med opplæringsloven og gjeldende læreplanverk.

§ 2. Læringsutbytte

- (1) Læringsutbyttebeskrivelsene skal være i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, nivå 7 (syklus 2, mastergrad).
- (2) Kandidaten skal etter fullført grunnskolelærerutdanning ha følgende samlede læringsutbytte:

Kunnskap

Kandidaten

- har avansert kunnskap enten i et valgt undervisningsfag og fagets didaktikk eller i profesjonsrettet pedagogikk/spesialpedagogikk
- har spesialisert innsikt i et avgrenset fagområde (masteroppgaven)
- har bred profesjonsrettet kunnskap i øvrige fag som inngår i utdanningen
- har inngående kunnskap om relevant forskning og teori, samt vitenskapelige tenkemåter, forskningsmetoder og etikk
- har inngående kunnskap om gjeldende lov- og planverk for grunnopplæringen, og om overgangen fra barnetrinn til ungdomstrinn og fra ungdomstrinn til videregående opplæring
- har inngående kunnskap om videreutvikling av grunnleggende ferdigheter, vurderings- og prøvesystemer, klasseledelse og vurdering av elevers læring og hva som fremmer læring i fagene
- har inngående kunnskap om læringsteori og barn og unges utvikling, danning og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, gjeldende lovverk og barn og unges rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- har bred kunnskap om lærerprofesjonen, fagenes egenart og historie, og forståelse av skolens utvikling som organisasjon, dens mandat, verdigrunnlag og plass i samfunnet.

Ferdigheter

Kandidaten

- kan undervise basert på forskning og erfaringskunnskap, alene og sammen med andre
- kan analysere, tilpasse og bruke gjeldende læreplaner
- kan iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i elevens utvikling av grunnleggende ferdigheter og fagkompetanse
- kan skape inkluderende og helsefremmende læringsmiljøer som bidrar til gode faglige, sosiale og estetiske læringsprosesser
- kan analysere, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger, tilpasse opplæringen til elevenes forutsetninger og behov, bruke varierte undervisningsmetoder og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og utvikling
- kan vurdere og bruke relevante læremidler, digitale verktøy og ressurser i opplæringen, og gi elevene opplæring i digitale ferdigheter
- kan analysere og forholde seg kritisk til nasjonal og internasjonal forskning og anvende denne kunnskapen i profesjonsutøvelsen
- kan alene, og i samarbeid med andre, bruke relevante metoder fra forsknings- og utviklingsarbeid, for kontinuerlig utvikling av egen og skolens kollektive praksis, samt gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter under veiledning
- kan identifisere tegn på mobbing, vold og seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak, og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser.

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan styrke internasjonale og flerkulturelle perspektiver ved skolens arbeid, bidra til forståelse av samenes status som urfolk og stimulere til demokratisk deltakelse og bærekraftig utvikling
- kan initiere og ivareta et godt skole-hjem-samarbeid, og samarbeide med andre aktører relevante for skolens virksomhet
- behersker norsk muntlig og skriftlig, både bokmål og nynorsk, og kan bruke språket på en kvalifisert måte i profesjonssammenheng

- kan på et avansert nivå formidle og kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til profesjonsutøvelsen, og har profesjonsfaglig digital kompetanse
- kan analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger og bidra til utvikling av faglig felleskap på den enkelte skole
- kan bidra i innovasjonsprosesser knyttet til skolens virksomhet og legge til rette for at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen.

§ 3. *Innhold og struktur*

(1) Utdanningen skal inneholde:

1.–3. studieår:

- minst fem dager observasjonspraksis
- minst 80 dager praksis, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (masterfaget), minst 60 studiepoeng
- fag II (undervisningsfag), minst 60 studiepoeng
- fag III (nytt undervisningsfag, skolerlevant fag eller fordypning i undervisningsfag), 30 eller 60 studiepoeng.

Fag I (masterfaget) kan være:

- undervisningsfag, 60 studiepoeng
eller
- profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk, 30 studiepoeng, som sammen med pedagogikk og elevkunnskap utgjør 60 studiepoeng i 1.–3. år.

Fag III kan være:

- undervisningsfag eller et skolerlevant fag, 30 studiepoeng, hvis masterfaget er undervisningsfag
- nytt undervisningsfag, 60 studiepoeng, hvis masterfaget er profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk.

Alle studenter skal ha minst 60 studiepoeng i to undervisningsfag.

4.–5. studieår:

- minst 30 dager praksis i grunnskolen, veiledet og vurdert
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng
- fag I (undervisningsfag som masterfag), 90 studiepoeng
eller
- fag I (pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag), 60 studiepoeng, og fag II eller III, 30 studiepoeng, som bygger på 60 studiepoeng i 1.–3. år.

(2) Utdanningen skal omfatte to til tre undervisningsfag. Alle undervisningsfagene skal være profesjonsrettede lærerutdanningsfag, omfatte fagdidaktikk og svare til et skolefag i gjeldende læreplan for grunnskolen.

(3) Temaet vitenskapsteori og metode skal introduseres tidlig i studiet. Det skal være progresjon i temaet gjennom utdanningen.

(4) Fag I (masterfaget) kan være et undervisningsfag, profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk. Hvis studenten har valgt å fordype seg i undervisningsfag, skal faget utgjøre 90 studiepoeng over 4. og 5. studieår, eventuelt med bidrag fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Det obligatoriske pedagogikk og elevkunnskapsfaget i 4. og 5. studieår kommer i tillegg til pedagogikkfaglige bidrag i masterfordypningen. Hvis studenten har valgt pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag, bør dette knyttes til undervisning i fag. Studenten skal i 4. eller 5. studieår velge 30 studiepoeng i et undervisningsfag, som bygger på 60 studiepoeng i faget i 1.–3. studieår.

- (5) I 3. studieår skal studentene skrive en profesjonsrettet FoU-oppgave i kombinasjon mellom et undervisningsfag og faget pedagogikk og elevkunnskap. Oppgaven må være bestått før studentene kan begynne på masteroppgaven.
- (6) Masteroppgaven skal være på minimum 30 studiepoeng. Den skal være profesjonsrettet og praksisorientert. Masteroppgaven i undervisningsfag skal ha solid forankring i fag og fagdidaktikk, og kan i tillegg omfatte elementer fra pedagogikk og spesialpedagogikk. Masteroppgaven i pedagogikk eller spesialpedagogikk bør knyttes til undervisning i fag.
- (7) For å styrke lærerkompetansen i et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn, skal kunnskap om religion, livssyn og etikk utgjøre en modul tilsvarende 15 studiepoeng integrert i pedagogikk og elevkunnskapsfaget.
- (8) Praksisstudiet skal bestå av minst 110 dager veiledet, variert og vurdert praksis. Minst 105 dager skal legges til grunnskolen. Inntil fem dager kan legges til videregående skole, med vekt på overgang mellom skoleslagene. Praksisstudiet skal fordeles over minst fire år med minst 80 dager i løpet av de første tre årene og minst 30 dager i løpet av de siste to årene. I tillegg kommer minst fem dager tilrettelagt observasjon i grunnskolen tidlig i studiet. Praksisstudiet skal være en integrert del av alle fagene i utdanningen. Det skal fordeles på høyere og lavere årstrinn på grunnskolens trinn 5–10 trinn, være tilpasset studentenes fagvalg og bidra til at studentene utvikler evnen til å reflektere over og utvikle egen profesjonsutøvelse. Det skal være progresjon i praksisstudiet, fra observasjon og analyse ved starten av studiet til det å kunne innta forskerblick og videreutvikle forsknings- og erfaringsbaserte undervisningspraksiser i den siste delen av studiet.

§ 4. Programplan og nasjonale retningslinjer

- (1) Det skal utarbeides nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5–10. Retningslinjene skal være førende for institusjonenes arbeid med grunnskolelærerutdanning. Det skal åpnes for et spenn mellom retningslinjene og det lokale planverket, med rom for nyskaping og institusjonell tilpasning.
- (2) Institusjonens styre skal fastsette en programplan for grunnskolelærerutdanningen. Med utgangspunkt i rammeplanen skal programplanen beskrive hvordan institusjonen legger til rette for en integrert grunnskolelærerutdanning på masternivå med helhet og sammenheng mellom teori- og praksisstudier, mellom fag og fagdidaktikk og mellom fag. Planen skal beskrive studentenes totale arbeidsinnsats i studiet og inneholde bestemmelser om faglig innhold, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger, som bidrar til at studentene oppnår det totale læringsutbyttet på programnivå, og til at institusjonene kan dokumentere oppnådd læringsutbytte.
- (3) Programplanen skal beskrive hvordan institusjonens utdanningsprogram legger til rette for en progresjon i profesjonsretting, praksisstudium, vitenskapsteori og metode, oppbygging av studentenes FoU-kompetanse og utvikling av deres kommunikasjonsferdigheter – muntlige og skriftlige (bokmål og nynorsk). Programplanen skal også beskrive hvordan internasjonalisering innarbeides, og hvordan arbeid med tverrfaglige temaer ivaretas i oppbyggingen av programmet. Dette gjelder blant annet arbeid med tilpasset opplæring, grunnleggende ferdigheter og kompetanser, bruk av IKT i arbeid med fag, samiske emner, det flerkulturelle og flerspråklige aspektet, profesjonsetikk og kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

§ 5. Nasjonale deksamener

Departementet kan bestemme at det skal avholdes nasjonale obligatoriske deksamener, og om resultatet skal føres på vitnemålet.

§ 6. Fritaksbestemmelser

(1) Eksamen eller prøve som ikke er avlagt som en del av grunnskolelærerutdanningen for trinn 5–10, kan gi grunnlag for fritak, jf. § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler.

Utdanning som kan gi grunnlag for fritak, må bestå av fag som tilsvarer de fag som tilbys i grunnskolelærerutdanningen og skal omfatte fagdidaktikk og praksisstudier.

(2) For studenter som ikke velger norsk som ett av sine fag, kan det gis fritak for vurdering i en av målformene i norsk for studenter som ikke har vurdering i begge norske målformer fra videregående opplæring. Tilsvarende fritak gjelder også for utenlandske studenter som ikke har videregående opplæring fra Norge. For studenter som har norsk i fagkretsen, er det ingen fritaksbestemmelser fra målformene.

(3) Fritak skal føres på vitnemålet.

§ 7. *Ikrafttredelse og overgangsregler*

Forskriften trer i kraft straks og gjelder fra og med opptak til studieåret 2017–2018.

Studenter som følger rammeplan for grunnskolelærerutdanning fastsatt i 2010, har rett til å avlegge eksamen etter disse inntil 31. desember 2023. Fra dette tidspunktet oppheves forskrift 1. mars 2010 nr. 295 om rammeplan for grunnskolelærerutdanningene for 1.–7. trinn og 5.–10. trinn.

Fastsette modellar for nye femårige grunnskulelærerutdanningar

Dekanane ved HiSF, HSH og HiB vedtok 15. august modellar for dei nye grunnskulelærerutdanningane for 1.-7. og 5.-10. trinn på grunnlag av prosessane ved dei tre institusjonane vårsemesteret 2016.

GLU 1-7	Haust		Vår	
5. år	PEL	Masteroppgåve		
4. år	Masterfag	Masterfag	Masterfag	PEL
3. år	Fag 4 a. Undervisningsfag b. Skulerelevante fag Spesialpedagogikk (masterfag) Profesjonsretta pedagogikk (masterfag) Utdveksling		Fag 1/2/3/4a, del 2 (masterfag) FoU-oppgåve Internasjonalisering/utveksling masterfag	
2. år	Fag 2 Norsk	Fag 3 Matematikk	PEL	Fag 1
1. år	PEL	Fag 1	Fag 2 Norsk	Fag 3 Matematikk

Fag 1, pedagogikk og elevkunnskap (PEL), norsk og matematikk går dei to første åra. Fag 1 vil vere dei faga som studentane skal ha utover dei obligatoriske faga PEL, norsk og matematikk. Hausten tredje år kan vere nye undervisningsfag eller skulerelevante fag på 30 studiepoeng. Det kan også vere spesialpedagogikk eller profesjonsretta pedagogikk som saman med PEL dei to første åra gir grunnlag for vidare masterstudium fjerde og femte året. Vårsemesteret tredje år vil vere del to av faga 1, 2 eller 3 som dannar grunnlag for vidare masterstudium fjerde og femte året. FoU-oppgåva er lagt til dette semesteret. Dei nye forskriftene stiller høgare krav til internasjonisering. I det sjette semesteret er det ei forventning om å legge til rette for dette.

GLU 5-10	Haust		Vår	
5. år	PEL	Masteroppgåve		
4. år	Masterfag	Masterfag	Masterfag	PEL
3. år	Fag 3 a. Undervisningsfag b. Skulerelevant fag Spesialpedagogikk Profesjonsretta pedagogikk Utveksling		Fag 1/3a, del 2 (Masterfag) FoU-oppgåve Internasjonalisering/utveksling masterfag	
2. år	Fag 2	Fag 2	PEL	Fag 1
1. år	PEL	Fag 1	Fag 2	Fag2

Fag 1, fag 2 og PEL går dei to første åra. Fag 1 og 2 er faga studentane skal ha utover det obligatoriske faget PEL. Hausten tredje år kan vere nye undervisningsfag eller skulerelevante fag på 30 studiepoeng. Det kan også vere spesialpedagogikk eller profesjonsretta pedagogikk som saman med PEL dei to første åra gir grunnlag for vidare masterstudium fjerde og femte året. Vårsemesteret tredje år vil vere del to av fag 1 som dannar grunnlag for vidare masterstudium fjerde og femte året. FoU-oppgåva er lagt til dette semesteret. Dei nye forskriftene stiller høgare krav til internasjonalisering. I det sjette semesteret er det ei forventning om å legge til rette for dette.

Premissar og overordna omsyn som ligg til grunn i arbeidet med modellar.

- Studentane skal ta 30 studiepoeng i kvart semester dei fire første åra.
- Minste emnestorleik i utdanninga og i semesteret er 15 studiepoeng.
- Masteroppgåva er på 45 studiepoeng.
- PEL-faget i syklus 2 skal gå 8. og 9. semester.
- Det skal vere praksis i alle fag i utdanninga.
- Utveksling vert primært lagt til eit vårsemester i syklus 1.
- Det skal vere mogleg med felles undervisning i 1-7 og 5-10 i nokre fag.
- Det skal vere mogleg å tilby skulerelevante fag.
- Det skal takast omsyn til arbeidsbelastning og høve til gjennomføring for fagmiljøa.
- Modellane tar omsyn til økonomisk berekraft (og kan dermed føre til avgrensing i fagvalet for studentane).
- Det skal vere mogleg å tilby master i alle fag.
- Forskriftene sine vektleggingar av integrering, profesjonsretting, heilskap og internasjonale perspektiv.

Vektlegging i val av modellar

- Modellane kan samkøyrast.
- Studentane møter PEL-faget tidleg i studiet.
- Det blir lagt vekt på forskriftenes vektlegging av heilskap, integrasjon og samanheng mellom fag, fagdidaktikk, PEL og praksisstudiar. I modellane kjem dette fram gjennom plassering av PEL i åttande og niande semester og ved at det er to fag per semester dei første to åra i GLU1-7.
- Sterkt fokus på internasjonalisering ved å legge det til eit vårsemester og ved å knyte det direkte til masterfaga. Det vil også vere høve til utveksling i femte semester i begge utdanningane og i tredje semester i GLU5-10 på syklus 1. I tillegg opnar modellen opp for utveksling i masterfaget på syklus 2.
- God fordeling av arbeidsbelastning for fagmiljøa.
- Modellen opnar for ressursdeling i dei nye grunnskulelærerutdanningane og legg opp til kampusovergripande undervisningstilbod i første omgang i 3. studieår. Avhengig av erfaringane, kan denne måten å organisere og gjennomføre studieløpet vidareutviklast.

15. august 2016

Asle Holthe

Høgskolen i Bergen

Wiggo Hustad

Høgskulen i Sogn og
Fjordane

Sigurd Sandvold

Høgskolen
Stord/Haugesund

Oversikt over akkrediterte masterfag i grunnskulelærerutdanningane ved HVL

GLU1-7	GLU5-10
Pedagogikk og elevkunnskap (PEL)	Pedagogikk og elevkunnskap (PEL)
Norsk fagdidaktikk	Norsk
Norsk begynnaropplæring	Matematikk
Matematikk fagdidaktikk	Naturfag
Matematikk begynnaropplæring	Samfunnsfag
Naturfag	KRLE
Samfunnsfag	Kunst og handverk
KRLE	Musikk
Kunst og handverk	Mat og helse
Musikk	Kroppsøving
Mat og helse	Engelsk
Kroppsøving	Spesialpedagogikk
Engelsk	Profesjonsretta pedagogikk
Spesialpedagogikk	
Profesjonsretta pedagogikk	

**Høgskulen
på Vestlandet**

Prinsipp for ressurstildeling for nye 5-årige grunnskolelærerutdanninger 2017

Utkast per 30.11.16

Innholdsfortegnelse

Del 1	2
1. Innledning.....	2
1.1 Sentrale føringer.....	2
1.2 Vedtak i prosjekt lærerutdanning 18.10.2016	2
2. Prinsipp og modell for ressurstildeling ved nye 5-årige grunnskolelærerutdanninger	3
2.1 Prinsipp.....	3
2.2 Ressurstilodelingsmodell.....	4
2.3 Praksis.....	5
3. Vurdering.....	6
Del 2	7
4. Innledning.....	7
4.1 Bakgrunn	7
4.2 Utgangspunkt for beregning av ressurser	7
5. Fordeling av årsverket på undervisning/FOU/administrasjon	8
5.1 Ressursberegning for emner, HSH	9
5.1.1 Prinsipper for ressursberegning for GLU-utdanningene	9
5.2 Ressursberegning for emner, HiSF	10
5.2.1 Faktorberegning ved HiSF:	11
5.2.2 Resurser til verv og andre oppgaver:.....	11
5.3 Ressursberegning for emner ved HiB.....	12
5.3.1 Faktorberegning ved HiB:.....	12
6. Eksempel på ressurstildeling for HiSF, HSH og HiB 2016	13

Del 1

Prinsipp for ressurstildeling for nye 5-årige grunnskolelærerutdanninger ved Høgskulen på Vestlandet 2017

1. Innledning

Prinsipp og modell for ressurstildeling for nye 5-årig grunnskolelærerutdanninger 2017 ble vedtatt av Prosjekt lærerutdanning 09.11.16, og ble lagt til grunn for akkrediteringssøkan. Prinsipp og modell skal høres i organisasjonen våren 2017.

Del 1 av dette dokumentet gir en beskrivelse av foreslåtte prinsipp og ressurstilingsmodell for de nye grunnskolelærerutdanningene fra høsten 2017. Del 2 er en beskrivelse av de ulike ressurstilingsmodellene ved de tre fusjonerende institusjonene studieåret 2016/17.

Bakgrunnen for utarbeidelsen av felles prinsipp og modell er at de tre fusjonerende høyskolene opererer med ulike ressurstilingsmodeller, og at de tre studiestedene som tilbyr nye grunnskolelærerutdanninger bør ha samme tildelingsmodell siden undervisningen følger felles emneplaner.

1.1 Sentrale føringer

Det er opp til den enkelte UH-institusjon å avgjøre om en vil legge til grunn den resultatbaserte uttellingsmodellen i tildeling av ressurser til emner.

KD skriver om den resultatbaserte uttellingen i finansieringssystemet at den:

][..] gjenspeiler hvor gode resultater den enkelte institusjon har oppnådd på de ulike indikatorene. Incentivene skal stimulere institusjonene til å forbedre sine resultater, og de valgte indikatorene gjenspeiler resultatstyring fremfor innsattsstyring. Størrelsen på uttellingen sier ikke noe om hvor stor andel av bevilgningen departementet forventer at institusjonene skal benytte på hhv. utdanning og forskning. Den resultatbaserte uttellingen inngår på lik linje med de strategiske midlene i den samlede rammen institusjonene har til rådighet for sine prioriteringer¹.

1.2 Vedtak i prosjekt lærerutdanning 18.10.2016

Prosjektgruppen for Prosjekt lærerutdanning ba i møtet 18.10.16 om at notatet av 14.10.16 (del 2 i dette dokumentet) ble lagt til grunn for arbeidet med modell for ressurstildeling. Prosjektgruppen ba videre om at det ble utarbeidet forslag til modell for ressursfordeling for grunnskolelærerutdanningene basert på følgende prinsipp:

¹ <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kd/vedlegg/uh/finansiering.pdf>

- KD sin tildelingsmodell skal legges til grunn slik at ressurstildelingen gjenspeiler finansieringen (både kategori og resultat).
- Modellen skal ikke være kostnadsdrivende i forhold til dagens praksis i grunnskolelærerutdanningene.
- Modellen skal være transparent og studiestedsuavhengig
- Modellen som velges skal være økonomisk bærekraftig over tid, forutsigbar for ledere og fagmiljø og tåle endringer.
- Modellen må ta hensyn til at HVL skal organiseres i store enheter og at det derfor er en tildelingsmodell som skal brukes for å fordele midler fra fakultetsnivå til underliggende enheter. Samtidig skal modellen kunne brukes som utgangspunkt for planlegging på emnenivå og være grunnlag for elementer i arbeidsplanene.
- Modellen som skal velges skal baseres på 15 sp emner, og det skal holdes av midler til ressursbank som skal kunne brukes til tverrgående perspektiver. Omfang av tverrgående perspektiver avklares med delprosjekt Akkreditering av grunnskolelærerutdanningene
- Klargjøre problemstillinger knyttet til reisetid i forbindelse med praksisoppfølging

Prosjektgruppen ba også sekretariatet klargjøre når og på hvilket nivå drøfting av ressursmodellen skal foretas.

2. Prinsipp og modell for ressurstildeling ved nye 5-årige grunnskolelærerutdanninger

2.1 Prinsipp

Vedtatt modell er basert på kriterier for resultatbasert finansiering; RBF-tildeling fra Kunnskapsdepartementet, slik tildelingen fremkommer i Prop. 1 S (2016-2017). Modellen er bygget på RBF-tildeling for 15 studiepoengs emner, men med en grunnressurs i bunn for alle emner, og en avkortning av studentressursen. Vedtatte prinsipp er som følger:

- 1 emne = 15 stp
- Timepris skal beregnes ut fra gjennomsnittlig timelønn for UFF-stillinger knytt til grunnskolelærerutdanningen ved Høgskulen på Vestlandet (eksemplene i dette dokumentet er basert på lønnstrinn 63)
- RBF dekker arbeidet knytt til emnet
- RBF ligg til grunn for ressurstildeling ut fra studiepoengtildeling og tildeling for kandidater for integrert mastergrader
 - o Femårig integrert masterutdanning = Finansieringskategori D
 - o FoU, administrasjonstid, faglig fornying og administrasjon dekkes av basisfinansiering og andre finansieringskilder
- RBF for studiepoeng

- 47 000 kr for hvert studieår, 4 emner per år= 11 750 kr per emne = 27 timer pr student
- Ingen avkortning knyttet til frafall på emnenivå
- Utsending av foreløpig arbeidsplan: 15.juni
- Utsending av endelig arbeidsplan: 20.9
- RBF for kandidater integrert mastergrader
 - 72 000 kr fordelt på 5 år, 4 emner per år = 3600 kr per emne = 8 timer pr student.
 - Kandidatuttelling redusert med 20 % grunnet frafall
 - Kandidatuttelling halvert grunnet latens (7 år for 1.studieår), og at full tildeling vil være kostnadsdrivende sammenlignet med dagens modeller
- Uttrekk til ressursbank = 1 stp per emne (6,66 %)
 - Går til tverrfaglig tema
 - Eks: 100 timer pr år ved 25 studenter
- Uttrekk for understrukturer/koordinatorer² = 5 %
- Uttrekk for indirekte kostnader
 - Indirekte kostnader inkluderer: 12,5 % av RBF for studiepoeng til alle former for praksisoppfølging. Basert på at 12,5 % av studieprogrammet skal bestå av praksis.
 - I tillegg trekkes det for utgifter til praksisskoler, ekstern sensur, reiser og undervisningsmateriell.
 - Tilsvarende 15 arbeidstimer pr student.
- Emnetildeling etter uttrekk skal gå til undervisning, veiledning, vurdering
 - Emneansvarlig fordeler tildeling etter fastlagte tildelingsprinsipp for emnet
- Det er ikke differensiert mellom teoretiske og praktisk fag i emnetildelingen, eller syklus 1 og syklus 2 emner.
- Muligheter for endringer i prinsipp skjer i fast prosess på våren knytt til oppretting av arbeidsplaner for kommende studieår.
 - Eksempel på endringer: tildeling knytt til finansieringskategori må oppdateres årlig, timesats, måltall for gjennomstrømning, uttrekk til ressursbank og praksis.
 - Studielederne skal være involvert i prosessen, sammen med den/de fra administrasjonen som forvalter arbeidsplanene.
- Faktorberegning er ikke inkludert i modellen.
 - Faktorberegning kan evt. benyttes i tildeling av ressurser til oppgaver i arbeidsplanene.

2.2 Ressurstilodelingsmodell

Ressurstilodelingsmodellen viser emnetildeling basert på resultatbasert tildeling fra KD, etter uttrekk av definerte indirekte kostnader knyttet til emne:

KD tildeling for studiepoeng + kandidater – indirekte kostnader (inkludert praksisutgifter)= tildeling til emne

Ressurstilodelingsmodellen gir så en grunnressurs til alle emner på 250 timer. Grunnressurs er en definert minimumsressurs for å kunne drifte et emne. Ressurstilodelingsmodellen tar på den måten

² årsansvarlig/kullkoordinator, samlingsstyrer, ledere/koordinatorer for faggrupper

opp i seg muligheten til å starte opp små klasser³. Samtidig gis det en avkortning av studentressursen etter at grunnressursen er dekket inn.

Ved 12 studenter gir HiB og HSH i dag ressurs på 250 timer, HiSF gir 231 timer. På det grunnlaget foreslår vi at Studenter ut over antallet 12, genererer studentressurs til emnet i tillegg til grunnressurs. KD-tildelingen for studenter over 12 gir 50 % av RBF-tildelingen for studiepoeng til emnet. De resterende 50 % går til «dekanens pott» som kan benyttes til strategiske formål og evt. inndekking av emner som har mindre enn 12 studenter.

STP	STUDENTER (1)	HELTIDSEKV. (1)	FIN.KAT (1)	SUM TILDELING KR	SUM TILDELING TIMER	INDIREKTE KOSTNADER STUDIE I TIMER	TILDELING kategori D ETTER IND.KOSTNADER	TILDELING etter uttrekk for ressursbank kandidat og koorinering	TILDELING kandidat	TOTAL TILDELING FRA KD etter uttrekk fra ind.kost og ressursbank	GRUNN-RESSURS	STUDENT RESSURS	TOTAL TILDELING	NETTO TIL FORDELING SPOTT
15	12	3 D		141 000	328	180	148	131	80	211	250	0	250	-39
15	25	6,25 D		293 750	683	375	308	272	167	440	250	95	345	95
15	60	15 D		705 000	1 640	900	739	653	402	1055	250	402	652	402
15	150	37,5 D		1 762 500	4 099	2251	1848	1633	1005	2637	250	1194	1444	1194
15	200	50 D		2 350 000	5 465	3001	2464	2177	1340	3516	250	1633	1883	1633
													4574	3285

Forslag

Viser hvor mange timer man "trekker" fra "p5" i tillegg via grunnressurs og studentressurs. Dette vil kunne summere seg opp til en omfordellingspott.

Fargekoder

- Variabler som legges inn manuelt i modellen i ressurstilingsprosessen
- Automatiske utregninger
- Resultat
- Variabler som avgjør tildeling

Modell for ressurstildeling til emner

I nest siste kollonne i modellen over kan vi se emnetildelingen i ved 12, 25, 60, 150 og 200 studenter. I siste kollonne ser vi hva emnet «gir eller tar» av ressurser til avdelingen/instituttet, basert på RBF-tildeling.

Pro	Con
<ul style="list-style-type: none"> - Kan holdes opp mot KDs insentivrammeverk - Ikke kostnadsdrivende - Tar høyde for små klasser - Transparent - Gir rom for strategiske prioriteringer 	<ul style="list-style-type: none"> - Ikke 1:1 forhold mellom KDs insentivrammeverk - Kan oppfattes som gunstig for emner med færre enn 12 studenter

2.3 Praksis

Praksis er lagt inn i modellen som uttrekk for indirekte kostnader. Potten til praksis inkluderer også andre former for studentoppfølging, praksisoppfølging, praksisførebuaende møter, reiser, Profesjonsveiledning (HiB)/studentsamtale (HiSF),

³ Gjør her oppmerksom på at dette er en midlertidig modell for høst 2017. En permanent modell for ny GLU bør endres i takt med at «Vestlandsklasser» blir praksis i alle emner, og studenter fra alle nærregionene vil inngå i samme emnetildeling.

HiSF og HiB har etablerte praksiser med studentoppfølging 1. og 2. studieår. Ressurser til denne type arbeid må tas fra praksistildelingen.

Reisetid knytt til praksisbesøk som overstiger 1 time kvar vei vert kompensert ut over normal tildeling til praksisoppfølging.

3. Vurdering

Ressurstilingsmodellen som benyttes i 2017/18 bør være en annen enn den som Høgskulen på Vestlandet ender opp med å bruke for ny GLU om noen år. Dette fordi potensialet i muligheten for samkjøring av emner ikke gjenspeiles i løsningene for høst 2017. Når studiestedsovergrepene klasse «Vestlandsklassene» er utviklet bør ressurstilingsmodellen tilpasses der etter.

Del 2

Ressursberegning for grunnskolelærerutdanninger ved HiSF, HSH og HiB 2016

4. Innledning

Del 2 beskriver en kartlegging av ressursberegning ved grunnskolelærerutdanningene ved HiB, HSH og HiSF før fusjon 01.01.17. Kartleggingen er basert på standard beregninger for ordinære campusbaserte emner i grunnskolelærerutdanningene ved HiSF, HSH og HiB. Dokumentet omtaler ikke eksisterende ressursberegning til masterutdanninger, phd-utdanninger, undervisning på engelsk, eller nettbaserte kurs.

4.1 Bakgrunn

I forbindelse med fusjon til Høgskulen på Vestlandet og arbeidet med utvikling av ny femårig grunnskolelærerutdanning i den nye høgskolen, er det bedt om en kartlegging av ressursberegningen for grunnskolelærerutdanningene ved dagens tre institusjoner. Kartleggingen er utarbeidet av Tone Reistad (HiB), Astrid Hove (HiSF) og Lene Susann Pilskog (HSH).

4.2 Utgangspunkt for beregning av ressurser

Avdeling for lærerutdanning og kulturfag ved HSH tar utgangspunkt i aktuell finansieringskategori fra departementet ved beregning av ressurser til et emne. Indirekte kostnader trekkes ut etter definert beregningsmodell, som varierer mellom studieprogram og mellom fagseksjoner. Uttrekket variere noe, men grovt regnet utgjør det ca 40 % av tildelingen.

Ved HiSF er det vedtatt ny budsjettmodell, som er basert på resultat og finansieringskategori. Men til og med inneværende studieår er ressursberegningen for lærerutdanningen gjort utfra gammel modell ved Institutt for lærerutdanning, og det er denne som legges til grunn i denne kartleggingen. Modellen tar utgangspunkt i felles beregningsmodell fra høgskolereformen i 1994, men med senere tilpasninger og justeringer etter forhandlinger med fagforeningene.

Fra HiB er gjeldende ressursplan for 2016/17 ved avdeling for lærerutdanning lagt til grunn. Som ved HiSF er ressursplanen en videreutvikling av tidligere ressurstilodelingsmodeller for lærerutdanningene. Ulike elementer har vært gjenstand for forhandling med fagmiljøer og drøfting med fagforeningene. Ulike finansieringskategorier gjenspeiles ikke i ressurstildelingen til enkeltemner.

Andre oppgaver som verv og særskilt definerte oppgaver vert lagt til arbeidsplanen og trukket fra undervisningstid ved alle 3 institusjonene. De tre institusjonene har ulike begrep og ulike måter å tildele tilleggsressurser til oppgaver og verv som faller utenfor ordinær emnetildeling.

5. Fordeling av årsverket på undervisning/FOU/administrasjon

Ett årsverk for fagtilsatte utgjør 1687,5 arbeidstimer (normalarbeidsår for tilsatte under 60 år).

Fordeling etter stillingskategori mellom undervisnings-, FOU- og administrasjonstid varierer mellom institusjonene slik:

	Vikarer, ansatte uten FOU-tid			Høgskolelektor			Førstelektor/ førsteamanuensis			Dosent/professor		
	HSH	HiSF	HiB	HSH ⁴	HiSF	HiB	HSH	HiSF	HiB	HSH	HiSF	HiB
Undervisning			81%	0 %	79%	68%	0%	72%	68%	0%	54%	53%
FOU			0%	0 %	6 %	14%	0 %	13%	14%	0%	31%	38%
Faglig fornying/Adm.			19%	15 %	15%	18%	15%	15%	18%	0%	15%	9%

Tabell 1: Definert normaltildeling etter stillingskategori

Alle UFF-ansatte ved HSH tildeles flatt 5% administrasjonstid og 10% faglig fornying, mens FOU-tid tildeles etter årlig søknad. Avdeling for lærarutdanning og kulturfag har egne budsjett for kompetanseheving og FoU. Budsjettene varierer årlig avhengig av inntekter fra eksterne prosjekter, RBO og styretildeling til kompetanseheving. De 2 siste årene har gjennomsnittlig tildeling sett slik ut:

⁴ FOU-tid bare etter søknad.

2016/2017	Høgskolelektor			Førstelektor/ Førsteamanuensis		
	HSH[1]	HiSF	HiB	HSH	HiSF	HiB
Undervisning	0 %	79 %	68 %	0 %	72 %	68 %
FOU	5 %	6 %	14 %	9 %	13 %	14 %
Faglig fornying/Adm.	15 %	15 %	18 %	15 %	15 %	18 %

2015/2016	Høgskolelektor			Førstelektor/ Førsteamanuensis		
	HSH[1]	HiSF	HiB	HSH	HiSF	HiB
Undervisning	0 %	79 %	68 %	0 %	72 %	68 %
FOU	3 %	6 %	14 %	13 %	13 %	14 %
Faglig fornying/Adm.	15 %	15 %	18 %	15 %	15 %	18 %

I eksempelet over tildeles mer FoU-tid studieåret 2015/2016, sammenlignet med 2016/2017. Det skyldes at avdelingen hadde mer inntekter fra eksterne forskningsprosjekt studieåret 2015/2016 enn året etter.

Som hovedregel søker fagtilsatte med førstekompetanse om FoU-tid, og fagtilsatte uten førstekompetanse om kompetansehevingsmidler. Ingen andre enn professorene har FoU-tid som ikke er tildelt etter søknad. Professorer har 30 % av arbeidstiden knyttet til en programlederrolle, og har siste årene langt på vei dekket inn resterende tid med eksternt finansierte forskningsprosjekter. HSH står i en situasjon hvor flere store forskningsprosjekt avsluttes i 2016, og finansieringen av professorene må i større grad settes på interne budsjettposter framover.

Ved HiSF tildeles FOU-tid flatt etter stillingskategori (se tabell 1). FOU- tid blir også tildelt ekstra etter søknad. I ny ressursplan for HiSF får toppkompetente maksimum 70 % FoU-tid.

Ved HiB tildeles FOU-tid etter søknad og må rapporteres. Den enkelt kan søke om, og bli tildelt både flere og færre timer enn normalen. Ekstra tildelt FOU går til fratrukk på undervisningstimer.

5.1 Ressursberegning for emner, HSH

5.1.1 Prinsipper for ressursberegning for GLU-utdanningene

- 15 sp emner utløser en grunnressurs på 250 timer
- 30 sp emner utløser en grunnressurs på 375 timer

- Antall studenter som gir økt ressurs utover grunnressurs: 14.
- Ved samkjøring av emner tildeles 50 timer utover grunnressurs (eks. årskursstudenter og GLU 5-10-studenter i samme emne)
- Ressursene til et emne øker for hver student, ut over 13 studenter, etter følgende tildelingsnøkkel:

$$KD \text{ tildeling}^5 / \text{Gjennomsnittlige timepris}^6 - \text{indirekte kostnader}^7 \times 0,5$$

- Faktorberegning ligger ikke til grunn for ressursberegning til emner.

GLU ligger i finansieringskategori D. Med en grunnressurs på 250 timer til et emne med 15 stp, må emnet ha ca. 13 studenter for å oppnå økonomisk balanse. Etter HSH-modellen avgir så hver student, ut over de 13 første, halvparten av KD-tildelingen (RBF) direkte til emnet. Den andre halvparten legges til en timepott som brukes til emner med færre enn 13 studenter, og til andre skjønnsmessige og strategiske tildelinger. På den måten får alle emner minimum grunnressurs.

Prinsippene over er hovedregelen for tildeling av ressurser til alle fagseksjonene. Studielederne har så anledning til å justere tildelingene etter skjønn. Eksempel på økt skjønnsmessige tildelinger er ved behov for klassedeling i kroppsøving, og fast ekstratildeling til naturfag.

Fordeling av ressurser mellom undervisningstimer, veiledning og vurdering varierer mellom fagseksjonene. Noen fagseksjoner har definerte fordelingsnøkler basert på f.eks. faktor, og noen baserer seg mer på erfaring og behovsvurdering.

Ressurser til praksis beregnes til 9 timer pr student pr studieår. I tildelingsmodellen trekkes 2,25 timer i indirekte kostnader pr student i et 15 stp emne. Tildeling til praksisoppfølging fordeles så ut til fagavdelingene i egen tildeling, avhengig av hvilke faglærere som skal gjennomføre praksisoppfølgingen.

EMNE	STP	STUDIE (1)	STUDENTER (1)	HELTIDSEKV. (1)	FIN.KAT (1)	SUM TILDELING KR	SUM TILDELING TIMER	INDIREKTE KOSTNADER STUDIE I TIMER	TILDELING ETTER IND.KOSTNADER	GRUNN-RESSURS	STUDENT RESSURS	TOTAL TILDELING	NETTO TIL FORDELINGSPOTT	TILDELING I ARBEIDSPLAN
Norsk	15	GLU(1-7)	25	6,25	D	343750	799	318	481	250	116	366	116	366
Matematikk	15	GLU(5-10)	25	6,25	D	343750	799	318	481	250	116	366	116	366

Tabell 2: Eksempel på tildeling HSH. NB! Praksisressurs blir gitt i egen tildeling tilsvarende 2,25 t pr student.

5.2 Ressursberegning for emner, HiSF

Ved HiSF beregnes ressurser til et emne med utgangspunkt i arbeidstimer pr studiepoeng etter følgende oppsett:

⁵ Del av heltidsekivalent x studenter x finansieringskategori D

⁶ Pt kr 430,-

⁷ Indirekte kostnader inkluderer kostnader ved sensur, praksis, reiser, og undervisningsmaterieell og utgjør ca 40% av finansieringskategoribeløpet for GLU. Egne utregninger for ulike fagseksjoner, se tabell 2

5.3 Ressursberegning for emner ved HiB

Utgangspunkt for ressurstildeling ved et emne ved HiB er basert på følgende faktorer, med utgangspunkt i 60-sp. enheter:

- Undervisningstimer
- Veiledning
- Vurdering og
- Praksisressurser fagtilsatte

Det skilles mellom teorifag og praktisk-estetiske fag. Ved flere parallelle klasser i et emne, bergenes avkortning i ressurser pga storforelesninger. I enkelte emner økes ressursene pga gruppedeling.

	Fag/emner	Studie poeng	Undervisningstimer 1. 2. 3. og 4 studieår	Veiledning 0,18 pr student pr. SP	Vurdering 0,18 pr student pr. SP	Praksis	Storforelesning/ Gruppeundervisning
A1	Teorifag GLU matematikk, RLE, pedagogikk, norsk, samfunnsfag, engelsk GLU 5-10, PEL, PPU, tospråklig bachelor	60sp	262 Undervisningstimer	10,8 pr. student	10,8 pr. student	4 at alle trinn pr. student 60 sp	25 % Storforelesning v/ parallelle klasser Gruppeundervisning 25% v min 20 stud: Engelsk, samfunnsfag, PPU
B1	Praktisk estetiske fag GLU drama, kunst og håndverk, mat og helse, naturfag, idrett, engelsk GLU 1-7	60sp	285 undervisningstimer	10,8 pr. student	10,8 pr. student	4 at alle trinn pr. student 60 sp	15 % Storforelesning v/ parallelle klasser Gruppeundervisning 25% v min 20 stud

Tabell 5: Ressursberegning HiB

Ved ressurstildeling utregnes ressursen med **31** studenter for studietilbud med 27-35 studenter (enkelt klasser), og **24** studenter for studietilbud med 20-26 studenter. Det gis ressurser for eksakt antall studenter ved studietilbud under 20 studenter og for over 35 studenter.

Innenfor tildelt ressursramme, fastsetter seksjonen selv balansen mellom storforelesninger, klasseundervisning, gruppeundervisning, individuell veiledning og gruppeveiledning.

Ved HiB budsjettens og beregnes kostnader til praksisfeltet utenom og berører ikke ressurstildelingen. Budsjetteringen følger fastsatte satser for praksisrefusjon.

5.3.1 Faktorberegning ved HiB:

- Faktor 1: Praksisveiledning, veiledning (individuell og i gruppe), vurdering
- Faktor 2: Seminar masterstudium, veiledning masterstudium, veiledning på annet språk enn norsk
- Faktor 3 er normalfaktor for andre former for klasseromsundervisning: Klasseundervisning, ordinær gruppeundervisning

- Faktor 4: Forelesning på engelsk, storforelesning, forelesning på masterstudium, undervisning på rene nettbaserte kurs, Phd forelesning

6. Eksempel på ressurstildeling for HiSF, HSH og HiB 2016

Norsk	Studiepoeng	Studenttal	Grunnressurs	Studentressurs*	Praksisressurs**	Uttrekk***	Sum Emne
HiB	15	25	197	130	24		351
HiSF	15	25	193	149	79	18	403
HSH	15	25	250	116	56		422

Norsk	Studiepoeng	Studenttal	Grunnressurs	Studentressurs*	Praksisressurs**	Uttrekk***	Sum Emne
HiB	15	12	197	64	12		273
HiSF	15	12	193	72	38	17	286
HSH	15	12	250	0	27		277

Norsk	Studiepoeng	Studenttal	Grunnressurs	Studentressurs*	Praksisressurs**	Uttrekk***	Sum Emne
HiB	15	60	360	334	62		756
HiSF	15	60	193	358	189	33	707
HSH	15	60	250	453	135		838

K&H	Studiepoeng	Studenttal	Grunnressurs	Studentressurs*	Praksisressurs**	Uttrekk***	Sum Emne
HiB	15	25	267	130	24		421
HiSF	15	25	193	207	79	21	458
HSH	15	25	250	116	56		422

K&H	Studiepoeng	Studenttal	Grunnressurs	Studentressurs*	Praksisressurs**	Uttrekk***	Sum Emne
HiB	15	12	214	64	12		290
HiSF	15	12	193	99	38	15	315
HSH	15	12	250	0	27		277

*inkl. veiledning, vurdering

** heile nærregionen som praksisarena

*** uttrekk for teamleiar, utstyrsansvarlige, seksjonsleing

Opptakstal og kandidatmåltal HiSF, HSH og HiB

	HiB		HiSF		HSH		Samla for GLU 1-7	Samla for GLU 5-10
	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10		
2016	207	194	46	62	28	36	281	292
2015	237	181	64	65	50	49	351	295
2014	222	191	29	42	25	44	276	277
2013	213	173	22	49	22	42	257	264
2012	181	151	36	25	27	30	244	206

Opptakstal. Studentane må ha registrert seg og betalt semesteravgift ved tidspunkt for datauttak (Kilde: DBH).

Merk: oppstart av deltids GLU 1-7 enkelte år forklarer noko av svingningane ved HSH og HiSF

	HiB		HiSF		HSH		Samla for GLU 1-7	Samla for GLU 5-10
	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10		
2016	101	81	16	19	18	27	135	127
2015	108	69	21	23	18	13	147	105
2014	83	70	8	18	12	24	103	112

Kandidatar (Kilde: DBH)

	HiB		HiSF		HSH		Samla for GLU 1-7	Samla for GLU 5-10
	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10		
2016	136	91	30	26	20	20	186	137
2015	136	91	30	26	20	20	186	137
2014	126	84	20	20	20	20	166	124

Kandidatmåltal (Kilde: Kunnskapsdepartementet, Orientering - foreløpig tildelingsbrev)

	HiB		HiSF		HSH		Samla for GLU 1-7	Samla for GLU 5-10
	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10	GLU 1-7	GLU 5-10		
2016	74 %	89 %	53 %	73 %	90 %	135 %	73 %	93 %
2015	79 %	76 %	70 %	88 %	90 %	65 %	79 %	77 %
2014	66 %	83 %	40 %	90 %	60 %	120 %	62 %	90 %

Andel kandidater sett opp mot kandidatmåltal same år

Kompetanseprofil HSH, HiSF og HiB

	prof/dos	førstest	høgsk	årsverk totalt	% toppst	% førstest
Norsk	4,50	14,35	9,9	28,75	15,6	65,6
HSH	0,8	0,4	1,5	2,7	29,6	44,4
HiSF	1,2	4	5,1	10,3	11,7	50,5
HiB	2,5	9,95	3,3	15,75	15,8	79
Matematikk	4	14,35	6,15	24,5	16,3	74,9
HSH	0,2	1,55	1	2,75	7,3	63,6
HiSF	1,6	5,8	1,85	9,25	17,3	80
HiB	2,2	7	3,3	12,5	17,6	73,6
Engelsk	2,9	4,5	4	11,4	25,4	64,9
HSH	0	0	0,75	0,75	0	0
HiSF	0,4	1	3,25	4,65	8,6	30,1
HiB	2,5	3,5	0	6	41,7	100
Samfunnsfag	3,9	10,4	0,4	14,7	26,5	97,2
HSH	0	1,4	0	1,4	0	100
HiSF	1,9	0,6	0,4	2,9	65,5	86,2
HiB	2	8,4	0	19,2	100	
KRLE	2	2,3	2,3	6,6	30,3	65,2
HSH	0	0,5	0,5	1	0	50
HiSF		0,2				
HiB	2	1,8	1,8	5,6	35,7	67,9
Naturfag	2,6	8,4	0,7	11,7	22,2	94
HSH	1	1,6	0,1	2,7	37	96,3
HiSF	0,6	0,4	0,6	1,6	37,5	62,5
HiB	1	6,4	0	7,4	13,5	100
Kunst og handverk	0,8	3,2	3,35	7,35	10,9	54,4

HSH	0,2	1	0,8	2	10	60
HiSF	0	0,7	1	1,7	0	41,2
HiB	0,6	1,5	1,55	3,65	16,4	57,5
Mat og helse	0,5	3,4	0,7	4,6	10,9	84,8
HSH	0	0	0,5	0,5	0	0
HiSF	0	0	0	0	0	0
HiB	0,5	3,4	0,2	4,1	12,2	95,1
Kroppsøving	2,3	6,5	5,3	14,1	16,3	62,4
HSH	0	1,3	0,45	1,75	0	74,3
HiSF	1,2	1,7	2	4,9	24,5	59,2
HiB	1,1	3,5	2,85	7,45	14,8	61,7
Musikk	2,85	5,6	4,2	12,65	22,5	66,8
HSH	1,05	0,2	0,8	2,05	51,2	61
HiSF	0	0	1	1	0	0
HiB	1,8	5,4	2,4	9,6	18,75	75
PEL	3,85	15,8	10,35	30	12,8	65,5
HSH	0,6	5,3	2,55	8,45	7,1	69,8
HiSF	1	2,3	4	7,3	13,7	45,2
HiB	2,25	8,2	3,8	14,25	15,8	73,3
Profesjonsretta pedagogikk	4,05	4,7	0,25	9	45	97,2
HSH	0,9	2,7	0	3,6	25	100
HiSF	0,75	0,7	0,25	1,7	44,1	85,3
HiB	2,4	1,3	0	3,7	64,9	100
Spesialpedagogikk	2,85	2,75	1,5	7,1	40,1	78,9
HSH	0	1,25	0	1,25	0	100
HiSF	0,95	0	0,5	1,45	65,5	65,5
HiB	1,9	1,5	1	4,4	43,2	77,3

samla	39,35	91,8	53,05	184,2	21,4	71,2
--------------	--------------	-------------	--------------	--------------	-------------	-------------

Grunnskolelærerutdanning 1-7, fag 1. studieår, studieåret 17/18

Fag	Obligatorisk/valgfag	Studiested	Antall studenter i faget
Pedagogikk og elevkunnskap	Obligatorisk	Bergen	186
Engelsk	Valgfag 1	Bergen	28
Samfunnsfag	Valgfag 1	Bergen	36
Naturfag	Valgfag 1	Bergen	28
Kroppsøving	Valgfag 1	Bergen	28
Kunst og håndverk	Valgfag 1	Bergen	26
KRLE 1)	Valgfag 1	Bergen	14
Mat og helse 1)	Valgfag 1	Bergen	13
Musikk 1)	Valgfag 1	Bergen	13
Norsk	Obligatorisk	Bergen	186
Matematikk	Obligatorisk	Bergen	186
Pedagogikk og elevkunnskap	Obligatorisk	Sogndal	36
Engelsk 2)	Valgfag 1	Sogndal	12
Kroppsøving 2)	Valgfag 1	Sogndal	12
Samfunnsfag 2)	Valgfag 1	Sogndal	12
Norsk	Obligatorisk	Sogndal	36
Matematikk	Obligatorisk	Sogndal	36
Pedagogikk og elevkunnskap	Obligatorisk	Stord	30
Kunst og handverk 1)	Valgfag 1	Stord	10
Musikk 1)	Valgfag 1	Stord	10
Kroppsøving	Valgfag 1	Stord	10
Norsk	Obligatorisk	Stord	30
Matematikk	Obligatorisk	Stord	30

1) Studentene går sammen med grunnskolelærer 5-10 i faget.

2) Blokk 2: Kunst og handverk, musikk, spesialpedagogikk, naturfag vert tilbydd i blokk 2 i 3. studieår

Grunnskolelærerutdanning 5-10, fag 1. studieår, studieåret 17/18

Fag	Obligatorisk/valgfag	Stuedsted	Antall studenter i faget
Pedagogikk og elevkunnskap	Obligatorisk	Bergen	184
Matematikk	Valgfag 1	Bergen	36
Norsk	Valgfag 1	Bergen	36
Engelsk	Valgfag 1	Bergen	28
Samfunnsfag	Valgfag 1	Bergen	36
KRLE 1)	Valgfag 1	Bergen	22
Mat og helse 1)	Valgfag 1	Bergen	13
Musikk 1)	Valgfag 1	Bergen	13
Matematikk	Valgfag 2	Bergen	36
Norsk	Valgfag 2	Bergen	36
Engelsk	Valgfag 2	Bergen	28
Naturfag	Valgfag 2	Bergen	28
Kroppsøving	Valgfag 2	Bergen	28
Kunst og håndverk	Valgfag 2	Bergen	26
Pedagogikk og elevkunnskap	Obligatorisk	Sogndal	60
Norsk 2)	Valgfag 1	Sogndal	30
Matematikk 2)	Valgfag 2	Sogndal	30
Pedagogikk og elevkunnskap	Obligatorisk	Stord	40
Kunst og handverk 1)	Valgfag 1	Stord	2
Musikk 1)	Valgfag 1	Stord	3
Norsk	Valgfag 1	Stord	20
Matematikk	Valgfag 1	Stord	15
Engelsk	Valgfag 2	Stord	10
Naturfag	Valgfag 2	Stord	10
Kroppsøving	Valgfag 2	Stord	10
Samfunnsfag	Valgfag 2	Stord	10

1) Faget går sammen med grunnskolelærerutdanning 1-7.

2) Fag 2 = KRØ, samfunnsfag og engelsk, fag 3 = blokk 2 på 1 - 7

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Sonja Dyrkorn

Arkiv:

054/16 Rekruttering av leiarar på nivå 1 og 2

Styret skal tilsette i leiarstillingar på nivå 1 og 2 i møtet 31.mars. Denne saka vil ta for seg to område som er viktig at Interimsstyret tek stilling til før rekrutteringsprosessen startar etter vedtak i januarmøtet om organisering på nivå 1 og 2 for Høgskulen på Vestlandet (HVL).

Det skal etablerast eit innstillingsutval for stillingar på nivå 1 og 2 og første del av saka omhandlar dette. Vidare vert styret invitert til ein første diskusjon omkring kompetansekrav for leiarstillingar på nivå 1 og 2. Endelege stillingsomtalar skal vedtakast i samband med saka om Leing og fagleg organisering 19.januar.

Innstillingsutval

I fusjonsavtalen heiter det at intern rekruttering skal vere hovudregelen i den første funksjonsperioden for HVL. Dette vil også gjelde for prorektorstillingane og for dekanstillingane, med mindre Interimsstyret vedtek anna.

Prosjekt innplassering av leiarar er etablert og i gang med arbeidet. I desse dagar vert det henta inn opplysingar om dagens leiarar, både dei åremålstilsette og dei fast tilsette, mellom anna knytt til kompetanse og arbeidsavtalar. Etter vedtak i styret om organisering, skal det gjennomførast kartleggingssamtalar med alle leiarane på nivå 1 og 2 og det vil bli gjort rettskravsvurderingar for dei einssilde opp mot ny stillingsstruktur. Basert på erfaring frå andre fusjonar, blir resultatet av denne vurderingsprosessen truleg at ingen interne har rettskrav eller blir plassert inn etter fortrinnsrett i leiarstillingane på nivå 1 og 2. Då vert stillingane lyst ut; i høve til fusjonsavtalen først internt før dei ev går ut eksternt.

Det er viktig å få det formelle på plass slik at tilsetting i desse stillingane kan skje etter tidsplanen. I høve UHL §11-1 (3) skal tilsetting av prorektor og leiar for avdeling og grunneining skje på grunnlag av innstilling frå eit innstillingsutval. Med grunnlag i dette vert det føreslege eit innstillingsutval for tilsetting av prorektor og dekanar med følgjande samansetting:

- Rektor
- Eksternt styremedlem
- Ein tillitsvald
- Ein student

Ekstern konsulent (frå innplasseringsprosjektet¹) deltek og omstillingskontoret² vil vere sekretær for arbeidet.

Kompetansekrav

I Kongeleg resolusjon heiter det at HVL skal yte bidrag til regional, nasjonal og internasjonal kunnskapsutvikling, og at HVL vil ha ein klar ambisjon om å bli eit universitet med ein profesjons- og arbeidslivsretta profil. Desse målsettingane er viktige utgangspunkt for stillingsomtalane for leiarstillingane ved HVL.

¹ Avalen med Agenda Kaupang inneber bistand i rekrutteringsprosessen for leiarar på nivå 1 og 2

² Omstillingskontoret er personalrådgivarar frå dagens tre institusjonar som bistår innplasseringsprosjektet

HVL skal ha einenskapleg leiing etter normalmodellen i UHL. Tilsetting i leiarstillingar på nivå 1 og 2 skal skje 31.mars 2017 og stillingsomtalanane skal vedtakast 19.januar. Prorektorane og dekanane vil vere i leiargruppa ved høgskulen og ha omfattande arbeidsoppgåver og ansvarsområde. Dei vil vere viktige ressurspersonar for rektor og ha eit felles ansvar for utviklinga av HVL. I ein einskapleg leiingsmodell vil leiarane ha totalansvar for verksemda og fagleg og administrativt ansvar. Leiarane bør såleis ha ein kombinasjon av formell vitskapleg kompetanse, administrativ kompetanse og leiarkvalifikasjonar og –erfaring.

Prorektor

Fusjonsavtalen mellom fusjonspartane slår fast at det skal vere ein åremålstilsett prorektor i kvar nærregion (til saman 3 prorektorar). Desse prorektorane skal ha eit nærregionsansvar i tillegg til eit definert funksjonsansvar. Det er ikkje teke nærare stilling til kva som konkret ligg i nærregionsansvaret eller kva funksjonsområde som skal liggje til dei ulike stillingane. Det er lista opp ei rekkje mogelege område, frå dei meir tradisjonelle som utdanning og forskning til meir særigne og spesielle som digitalisering og verksemdsstyring. Kva funksjonsområde styret til slutt landar på i januar 2017, *kan* ha konsekvensar for kvalifikasjonskrava til dei ulike prorektorstillingane. Den administrative organiseringa vil bli vedteken i februar 2017, men det er rimeleg å anta at prorektorane vil ha lineansvar og såleis også ansvar for ein administrativ stab, i alle høve når det kjem til funksjonsområdeansvaret som er lagt til stillinga.

Dekan

I sak om fagleg organisering som er på høyring er det omtalt to ulike modellar for fagleg organisering; ein profesjonsbasert organisasjonsmodell og ein organisasjonsmodell basert på kunnskapsområde. Begge modellane er teikna som ein tre- eller firefakultetsmodell. Uavhengig av kva modell styret landar på, vil storleiken på fakulteta bli større enn avdelingane ved dagens tre institusjonar og kompleksiteten vil såleis bli større. Dei nye fakulteta vil ha aktivitet i alle nærregionane og dei vil ha stor grad av mynde og eit utvida ansvar.

Direktørar

Modellane for leiing og fagleg organisering er teikna både med og utan direktørar på institusjonsnivå. Dersom det blir direktørar med fagansvar direkte på vegner av rektor, vil desse inngå i leiargruppa for institusjonen, saman med prorektorar og dekanar.

Erfaringar frå andre

HSN

Høgskolen i Sør-øst Noreg (HSN) tilsette leiarar på nivå 1 og 2 tidleg i 2016. Rektor fremja sak til styret med stillingsomtalar for prorektor- og dekanstillingar med krav om minimum førstestillingskompetanse. Det var ulike kvalifikasjonskrav til dei ulike stillingane:

- Viserektor for forskning, innovasjon og internasjonalisering: kompetanse på førsteamanuensisnivå
- Viserektor for utdanning og studiekvalitet: kompetanse på førstestillingsnivå.
- Prorektor³: I utgangspunktet førstekompetanse («realkompetanse med relevans for de aktuelle oppgavene kan kompensere det formelle kompetansekravet»).
- Dekanar: I utgangspunktet førstekompetanse («realkompetanse med relevans for de aktuelle oppgavene kan kompensere det formelle kompetansekravet»).

³ Ved HSN er prorektor rektor sin stedfortredar, men har ikkje linjeansvar.

Årsaka til tillegget på prorektor- og dekanstillingane, var eit ønske frå rektor om å kunne vurdere den totale kompetansen til aktuelle søkjarar og ikkje diskvalifisere leiarar med dokumenterte resultat på grunnlag av manglande førstekompetanse.

Kompetansekrav til dei faglege leiarstillingane var ei sak styret ved HSN diskuterte grundig. Undervegs i styremøtet kom det fleire endringsforslag, mellom anna frå styreleiar: «*Førstestillingskompetanse, fortrinnsvis førsteamanuensiskompetanse*» i kombinasjon med «*for neste ledelsesperioden (etter 4 år) stilles det krav om førsteamanuensiskompetanse for dekanstillingene*». Styret vedtok til slutt kompetansekrav på minimum *førsteamanuensisnivå* for dekanstillingane. Vise- og prorektorstillingane vart lyst ut med kompetansekrav i tråd med rektor si tilråding. Direktørstillingane hadde «*relevant høyere utdanning*» som formalkrav.

NTNU

NTNU vektlagde strategisk leiing, fagleg-strategisk leiing, administrativ leiing og personalleiing i stillingsomtalar på dette nivået og har brukt omtrent likelydande omtalar dei siste åremålsperiodane. Omgrepet «*høg vitenskapleg kompetanse*» er brukt. I protokollar frå styremøter ser ein at i dette ligg det forventingar om brei erfaring med forskning og undervisning på høgt nivå. Det kan bety kompetanse utover førsteamanuensis, men det ekskluderer ingen, samstundes som det gir styret muligheit til å bruke vitenskapleg kompetanse på professornivå som kriterium for rangering.

HIOA – Nord universitet

Då HIOA tilsette prorektorar og dekanar i 2015 var stillingane lyst ut med krav om doktorgrad, med unnatak av prorektor for utdanning, der kravet var *fortrinnsvis* doktorgrad. Nord universitet stilte krav om førstekompetanse ved utlysing av prorektor for utdanning.

Kompetansekrav til leiarar på nivå 1 og 2 ved HVL

Interimsstyret vert invitert til å starte diskusjonen om kompetansekrav for prorektor- og dekanstillingane, i tillegg til eventuelle direktørar på nivå 2.

Kompetansekrav for prorektorar og dekanar ser ut til å variere noko mellom institusjonane, som vist til over. Det er likevel slik at doktorgrad og kompetanse på minst førsteamanuensisnivå er gjeldande for dei aller fleste dekanstillingane og (pro)rektorstillingane i dei nyleg fusjonerte institusjonane. Det heng saman med institusjonane sine mål og strategi og med universitetsambisjon til dei høgskolane. Når det gjeld direktørstillingar på nivå 2, er det gjennomgåande elles i sektoren at formalkravet til utdanning er utdanning på høgare nivå /mastergradnivå.

Stillingsomtalane vil arbeidast med fram mot styremøtet i januar. Ein ser for seg stillingsomtalar med følgjande hovudområde: formål, ansvarsområde/oppgåver, mynde/besluttingsnivå og kvalifikasjonskrav. Dette vert gjort for å vise heile spennet av oppgåver slik at ev ulikskapar i kompetansekrav til stillingar på same nivå kan synleggjerast med bakgrunn i ansvar, oppgåver og mynde.

Framlegg til vedtak:

1. Styret vedtek å etablere eit felles innstillingsutval for leiarar på nivå 1 og 2 med følgjande samansetting:
 - Rektor
 - Eksternt styremedlem
 - Ein tillitsvald
 - Ein student

Ekstern konsulent (frå Innplasseringsprosjektet) deltek og omstillingskontoret vil vere sekretær for arbeidet.

2. Diskusjonen i styret om kompetansekrav følgjer med i arbeidet med å lage konkrete stillingsomtaler for leiarar på nivå 1 og 2

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Gro Nesheim

Arkiv:

055/16 Tilsettingsorgan

1. Bakgrunn

Etter *Lov om universiteter og høyskoler (uhl)* skal tilsettingar gjerast av styret, eller av eit underordna organ, eller eitt eller fleire tilsettingsutval, dersom styret vedtek dette. Styret sjølv skal fastsetja samansetting av tilsettingsutvalet/-utvala.

Denne saka gjeld tilsettingsorgan og inneheld ein gjennomgang av dei noverande tilsettingsorgana ved dei tre høgskulane, og det vert lagt fram eit framlegg til førebels organisering og samansetting av tilsettingsorgan ved Høgskulen på Vestlandet (HVL), for perioden fram til endeleg organisering er innført.

2. Fakta – regelverk

I *Lov om universiteter og høyskoler (uhl)* står dette om tilsetting i undervisnings- og forskarstillingar:

§ 6-3. Utlysing av og ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger
(1) Ansettelse i undervisnings- og forskerstillinger foretas av styret, eller etter styrets beslutning av underordnet organ eller ett eller flere ansettelsesutvalg. Styret selv fastsetter sammensetningen av ansettelsesutvalget. Studentene skal være representert i ansettelsesorganet, hvis ikke styret enstemmig bestemmer noe annet.

I *Lov om statens tjenestemenn m.m. (teml)* står dette om tilsetting av tenestemenn:

§5-2. I tilsettingsråd skal det være like mange ordinære representanter for tjenestemennene som for administrasjonen. I tillegg oppnever administrasjonen formannen. Det fastsettes ved reglement hvordan tilsettingsråd ellers skal sammensettes og hvordan oppnevning av representanter for tjenestemennene skal skje.

Av dette følgjer at det er styret som vedtek samansettinga av Tilsettingsutval for undervisnings- og forskarstillingar, medan samansettinga av Tilsettingsråd for teknisk/administrative stillingar skal fastsetjast ved reglement.

Universitet og høgskulelova handlar også om vedtaksmynde og delegasjon i tilsettings saker. Det er styret sjølv som tilset rektor, pro-/viserektor, avdelingsleiar og administrativ leiar, medan tilsetting i dei øvrige stillingane kan delegerast vidare.

3. Status for tilsettingsorgan ved dei tre høgskulane

Nedanfor følgjer eit oversyn over korleis tilsettingsorgana er sette saman ved Høgskolen i Bergen, Høgskulen i Sogn og Fjordane og Høgskolen Stord/Haugesund.

Tilsettingsutvalet (TU) ved HiB

- Personaldirektør (leiar)
- Dekan ved aktuell avdeling
- Tenestemannsrepresentant som representerer stillingsgruppa undervisings- og forskarstillingar, utpeika av tenestemannsorganisasjonane
- Representant frå dei tilsette i stillingsgruppa undervisings- og forskarstillingar, valt av styret
- Studentrepresentant, frå Studentparlamentet

Næraste føresette (instituttleiar/programansvarleg) innstiller ved tilsetjing på eiga eining.

Utvalet har møte ein gong i månaden. Saker som gjeld utlysing av stillingar og oppnemning av sakkunnige utval vert vanlegvis handsama på sirkulasjon mellom møta (dvs. elektronisk). Andre saker vert berre heilt unntaksvis handsama elektronisk.

Tilsettingsrådet (TR) ved HiB

- Personaldirektør (leiar)
- Utdanningsdirektør
- Økonomidirektør
- To tenestemannsrepresentantar som høyrer til stillingsgruppa det skal tilsetjast i.

Næraste føresette med personalansvar innstiller ved tilsetjing på eiga eining.

Tilsettingsrådet gjer tilsettingar i teknisk-administrative stillingar (TAP) og handsamar permisjonssaker for dei same stillingsgruppene.

Rådet har møte ein-to gonger i månaden. Saker som gjeld utlysing av stillingar vert handsama på sirkulasjon mellom møta (dvs elektronisk). Ut over dette skjer alle vedtak i møte.

	TU	TR	
2012	91	24	
2013	161	41	
2014	160	48	
2015	155	37	
2016	179	37	(Tal per 1.10.16)

FIGUR 1: SAKER HANDSAMA I TILSETTINGSORGANA VED HiB DEI SISTE FEM ÅR¹.

Følgjande tilsettingar vert styrehandsama ved HiB:

Høgskuledirektør, dekan, pro-/visedekan, instituttleiar/programansvarleg, senterleiar og stabsdirektør.

Tilsettingsutvalet ved HiSF

- Rektor eller den rektor peikar ut (Personaldirektør)
- Viserektor for forskning
- Dekan frå aktuell avdeling
- 2 Tenestemannsrepresentantar oppnemnde av styret, med personleg vara
- 1 Studentrepresentant med personleg vara som har møterett

¹ Tilsettingsorgana godkjenner også kunngjeringstekstar, dette kjem i tillegg til sakene som her er nemnde.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Gro Nesheim

Arkiv:

Dekan innstiller ved tilsetting på eiga eining. Dersom næraste føresette er medlem i tilsettingsorganet, gir vedkomande forslag til tilsetting.

Tilsetjingsutval for undervisnings- og forskarstillingar tilset i stilling som instituttleiar og i undervisnings- og forskarstillingar. Det er dekan som innstiller i alle stillingane.

TU handsamar alle sakar i møte, med nokre unntak når det kjem til utlysingstekstar.

Tilsettingsrådet ved HiSF

- Rektor eller den rektor peikar ut er medlem og leiar av utvalet (Personaldirektør)
- Viserektor for utdanning
- Fast dekan oppnemnd av styret
- To tenestemannsrepresentantar

Tenestemannsrepresentantane representerer alle stillingsgruppene.

Tilsetjingsråd for tekniske og administrative stillingar ved høgskulen tilset i alle teknisk administrative stillingar unnateke avdelingsdirektørar, og i stilling som viserektor.

	TU	TR	
2012	94	28	
2013	112	37	
2014	89	43	
2015	97	32	
2016	96	11	(Tal per 1.10.16)

FIGUR 2: SAKER HANDSAMA I TILSETTINGSORGANA VED HiSF DEI SISTE FEM ÅRA.

Følgjande tilsettingar vert styrehandsama ved HiSF: rektor, viserektor, dekan og avdelingsdirektørar.

Tilsettingsutvalet ved HSH

- Rektor – leiar
- 3 dekanar
- 1 tenestemannsrepresentant
- 1 studentrepresentant

Personalsjef er sekretær for utvalet.

Forsknings- og undervisningspersonale vert tilsette her, dvs alle tilsettingar på fagavdelingar, også studieleiarar.

Det er direktør som innstiller i alle sakene.

Tilsettingsutvalet for administrative stillingar ved HSH

- Personalsjef – leiar
- Økonomisjef
- Studiesjef
- 2 tenestemannsrepresentantar

Her blir det gjort tilsetningar i alle tekniske- og administrative stillingar. Det er direktør som innstiller i alle sakene. Næraste overordna gir forslag til innstilling.

Følgjande stillingar vert tilsette i styret: direktør, dekanar, personalsjef, økonomisjef og studiesjef.

	TU	TR	
2012	79	50	
2013	102	56	
2014	88	47	
2015	90	52	
2016	99	29	Per 1.10.2016

FIGUR 3: SAKER HANDSAMA I TILSETTINGSORGANA VED HSH DEI SISTE FEM ÅRA.

HSH har ikkje administrativt tilsette i avdelingane. Alle administrative tenester er i stab.

Samansettinga av tilsettingsorgan ved dei tre høgskulane kan framstillast slik:

	HiB	HiSF	HSH
Tilsettings- utval	<ul style="list-style-type: none"> • Personaldirektør • Dekan • Styrets representant • Tenestemannsrepresentant • Studentrepresentant <p>5 personar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor/ Personaldirektør • Viserektor • Dekan • To tenestemannsrepresentantar • Studentrepresentant + vara med møterett <p>6 personar + 1 med møterett</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor • Tre dekanar • Tenestemannsrepresentant • Studentrepresentant <p>6 personar</p>
Tilsettings- råd	<ul style="list-style-type: none"> • Personaldirektør • Utdanningsdirektør • Økonomidirektør • To tenestemannsrepresentantar 	<ul style="list-style-type: none"> • Rektor/ Personaldirektør • Viserektor • Dekan • To tenestemannsrepresentantar 	<ul style="list-style-type: none"> • Personalsjef • Studiesjef • Økonomisjef • To tenestemannsrepresentantar

FIGUR 3: OVERSYN OVER NOVERANDE TILSETTINGSORGAN VED DEI TRE HØGSKULANE.

Tilsettingsutvalet ved HSH skil seg frå dei andre ved at alle tre dekanane ved høgskulen er med i utvalet, saman med både rektor og personalsjefen (som er sekretær utan røysterett). Ved HiSF er viserektor med i utvalet, medan HiB har valt ei løysing der styret peikar ut ein fagleg tilsett til utvalet. Dei tre tilsettingsutvala er ulike både når det gjeld representasjon og talet på medlemmer.

HiSF sitt tilsettingsråd skil seg frå dei andre høgskulane sine ved at rektor/personaldirektør, viserektor og dekan er medlem, i staden for tre stabdirektørar. Tilsettingsråda ved HiB og HSH er heilt tilsvarande kvarandre.

4. Organisering av tilsettingsorgan – erfaringar frå andre fusjonar

Vi har sett på korleis tilsvarande prosess vart gjennomført ved Høgskulen i Sør-Øst Norge og Universitetet i Nord. Desse har vore igjennom fleire fusjonar i de seinare åra, og kunne difor gje oss vurderingar og tilbakemeldingar på korleis dei har opplevd det å forlenge eller endre tilsetjingsorgana.

Høgskulen i Sør-Øst Norge har vore igjennom denne prosessen fleire gonger. Då Buskerud og Vestfold fusjonerte vart dei eksisterande tilsetjingsorgana prolongerte på bakgrunn av at den endelege organiseringa ikkje var på plass. Då Buskerud/Vestfold fusjonerte med Telemark vart det utarbeidd eit mellombels personalreglement med mellombels organisering av tilsetjingsorgana. Dei ønskte eit utval med fleire leiarar, der har dei fakultetsvise representantar og felles representantar for å støtte oppunder ein felles praksis for tilsetjingar. Dei har i dag organisert 3 tilsetjingsorgan, eit tilsetjingsutval for faglege stillingar samt eit eige tilsetjingsutval for professor- og dosenttilsetjingar og eit tilsetjingsråd for administrative stillingar.

Då Universitetet i Nordland (UiN)/Høgskulen i Nesna fusjonerte med Høgskulen i Nord-Trøndelag (HiST) vart det bestemt at dei skulle lage eit mellombels personalreglement og ha ei mellombels organisering av tilsetjingsorgana for perioden 01.01.2016 til 01.01.2017. Personalreglementet vart forhandla fram med organisasjonane i mars, mens den mellombelse organiseringa av tilsetjingsorgana vart vedteke av styret i januar. Tilsetjingsutvalet vart utvida med representantar som hadde same funksjon ved UiN og HiST, dette førte til eit stort tilsetjingsorgan.

5. Ulike løysingar

Vi har vurdert om det bør innførast nye tilsettingsorgan med verknad frå 1.1.2017 eller om dette bør utsetjast til den endelege organisasjonsstrukturen for HVL vert innført. Vi tilrår å venta med å avgjera den *endelege* organiseringa av tilsettingsorgana til organisasjonsstrukturen for Høgskulen på Vestlandet er fastsett. Fram til dette er det likevel naudsynt å ha eit vedtak for korleis tilsettingsorgana ved den nye høgskulen skal vera sette saman og fungera, i perioden fram til dette. Undervisings- og forskarstillingar vil vere stillingar som er knytt til dagens avdelingar og institutt, og derfor handsama i nærregionane. Derfor vil det vere tenleg å forlenge dagens tilsettingsorgan for tilsetting i stillingar campus-nivå / nærregionane.

Det vil også vere stillingar som ikkje høyrer til i nærregionen, men på nivået under rektor. Dette vil først og fremst vere administrative stillingar eller prosjektstillingar (t.d. leiar for organisasjonsutviklingsprogrammet). Vi føreslår at det blir oppretta eit mellombels tilsettingsorgan for desse stillingane samansett slik:

- Prorektor ved nærregion Sogn og Fjordane med personaldirektør som vara
- Direktør ved nærregion Stord Haugesund med personalsjef som vara
- Direktør ved nærregion Bergen med personaldirektør som vara
- To administrative tenestemannsrepresentantar oppnemnt av tenestemannsorganisasjonane

Personalreglement

Dei tre høgskulane har i dag tre personalreglement. Dei byggjer på staten sin mal for personalreglement og har i all hovudsak likt innhald. Den største skilnaden ligg i at ved HiSF har styret delegert tilsetjing i instituttleiarstillingar (nivå 3) til tilsettingsutvalet for faglege stillingar. Vi føreslår å leggje denne tilsettingsretten til styret for HVL.

Personalreglementet gir retningslinjer for:

- Korleis stillingar skal lysast ut
- Unntaksreglar
- Innhald i kunngjering
- Innstilling, behandling av søknader
- Tilsettingsmynde i ulike stillingar (styrevedtak)
- Samansetting av tilsettingsorgan (styrevedtak)
- Framgangsmåte ved tilsetjing

Når vi no gjer framlegg om å forlengje dagens tilsettingsorgan ved dei tre institusjonane, eitt for kvar nærregion, så er det naturleg også å forlengje personalreglementa i same periode. Arbeid med nytt personalreglement for HVL er eit stort og omfattande arbeid som vil starte i 2017. Fram til det er på plass, bør vi forlengje dagens reglement for nærregionane.

6. Vurdering og tilråding

Vi ser ingen opplagde ulemper med å vidareføra dagens tilsettingsorgan for mellomperioden fram til høgskulen si endelege organisering er fastlagt. Dette vil vera både føreseieleg og ryddig. Ei mellomløysing som skil seg frå den endelege løysinga vil krevja innføring av nye rutinar to gonger, og kan medføra ekstra arbeid for sakshandsamarar, men ikkje minst for nye medlemmer i organa som ikkje er kjende med arbeidet.

Vi tilrår interimsstyret til å gjere følgjande vedtak:

1. Noverande tilsettingsorgan for HiSF, HiB og HSH får fullmakt til å tilsetje i stillingar knytt til nærregionane frå 01.01.17 til styret har gjort nytt vedtak.
2. Det vert etablert eit mellombels tilsetjingsråd for administrative stillingar over nærregionnivået for perioden 01.01.17-31.12.17, samansett slik:
 - Prorektor ved nærregion Sogn og Fjordane med personaldirektør som vara.
 - Direktør ved nærregion Stord Haugesund med personalsjef som vara.
 - Direktør ved nærregion Bergen med personaldirektør som vara.
 - To administrative tenestemannsrepresentantar oppnemnt av tenestemannsorganisasjonane.
3. For tilsetjingar i stilling som leiar på nivå 3, er det høgskulestyret som er tilsettingsorgan.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Kari Thorsen

Arkiv:

057/16 Fastsetjing av kopi- og læremiddelavgift

Bakgrunn

Koordinerende arbeidsgruppe under Sikker drift oppnemnte 15. september ei arbeidsgruppe med følgjande mandat:

1. Med det utgangspunktet at alle studentar ved Høgskulen på Vestlandet skal handsamast likt og betala dei same obligatoriske avgifter, skal arbeidsgruppa foreslå nivå på eventuell avgift knytt til kopiering, papirbruk eller anna som skal gjelda alle studentar ved HVL. Gruppa skal også foreslå eventuelle gode studentane skal ha tilbake for betaling av denne avgifta.

2. Arbeidsgruppa skal foreslå ordning for innkrevjing av denne avgifta og korleis den skal samordnast med innkrevjing av betaling av semesteravgift til studentsamskipnad og eventuelle andre frivillige avgifter som SAIH-avgift.

3. Arbeidsgruppa skal også avklara avtaleforhold med Kopinor inkludert BOLK, slik at dette vert tilpassa HVL frå og med 01.01.2017.

4. Frist for framlegg om ei felles avgift knytt til kopiering/papirforbruk er 15.10.16. Frist for dei andre arbeidsoppgåvene er 15.11.16

Arbeidsgruppa har vore sett saman slik: Kristine Tangen, HiB, Kirsten Bakken, HSH og Kari Thorsen, HiSF (koordinator).

Denne saka inneheld framlegg til felles kopi- og læremiddelavgift med grunngjeving som styret vert invitert til å vedta, jf pkt 1 i mandatet. Saka gir vidare ei orientering om korleis semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift kan krevjast inn, og korleis institusjonane sine avtalar med Kopinor om avgift og ordningar for BOLK vert vidareført inn i den nye Høgskulen på Vestlandet (HVL) jf pkt 2 og 3 i mandatet.

1. Kopi- og læremiddelavgift

Utdanningsinstitusjonar under Universitets- og høgskoleloven har heimel til å krevje betaling av alle studentar for materiell som kan sidestillast med læremiddel med unntak av studentar på oppdragsstudium jf forskrift om egenbetaling for universiteter og høgskoler § 3.3. I høyringsnotat til denne forskrifta i 2005 vart dette omtalt slik:

§ 3-3 Andre utgifter knyttet til studiene: Institusjonen kan ikke kreve betaling av studenter utover materiell som kan sidestilles med læremidler. Betaling som pålegges studentene må være betaling for reelle ytelser. Institusjonen kan fastsette betaling for grupper av studenter. Eventuelt vederlag for vernet materiale etter opphavrettslovgivningen kan inngå i betalingsgrunnlaget. Institusjonen må håndtere innbetaling slik at det for grupper av studenter kan kontrolleres at betalingen ikke overstiger kostnadene.

Merknad til § 3-3: *Med læremidler forstås materiell som studentene med rimelighet har måttet finansiere selv slik som lærebøker, kompendier, kopier, utskrifter, papir og lignende.*

Studentavgifter ved dei tre institusjonane hausten 2016.

Tabell 1

	HiB	HSH	HiSF
Semesteravgift	550	410	450
Læremiddel/kopinoravgift	0	175	150
Sum avgifter h- 2016	550	585	600

Som det går fram av tabell 1 har det vore kravd inn læremiddelavgift (kopinoravgift) ved to av dei tre institusjonane fram til no. HiB har ikkje hatt slik avgift.

Framlegg til kopi- og læremiddelavgift

Ut frå eigenbetalingsforskrifta med merknader vert det foreslått ei kopi- og læremiddelavgift som byggjer på tre komponentar:

Kopinoravtalen for studentar

Kopinor forhandlar og inngår avtaler om kopiering og anna bruk av åndsverk mellom anna med universiteter og høgskular.

BOLK

Kopinor har utarbeidd ei ordning med opplasting og vederlag for elektroniske kompendium (BOLK) som erstatning for papirkompendium. Institusjonane betaler for ein grunnressurs gjennom kopinoravtalen. Opplasting av dokument som ikkje fell inn under avtalen, vert fakturert i tillegg.

Startpakke for kopiar på studentkortet

Dei tre institusjonane har hatt ordning for å legge inn eit startbeløp til kopiering i studentkort for nye studentar.

Berekningsgrunnlaget

	Berekningsgrunnlag	Kostnad per student per semester
Kopinoravgift	Kopinoravgifta er no kr 195,80 per heiltidsekvivalent. Kostnad per student er berekna ut frå studenttal i DBH ved HiB, HiSF og HSH for 2015	Kr 168
BOLK	Bokført kostnad fram til september 2016 for dei tre institusjonane er kr 210 000. Gruppa foreslår å doble kostnaden for eit heilt år Kr 210.000 * 2 = kr 420 000 Kostnad per student per år: kr 420 000/16000 = kr 26	Kr 13
Startpakke kopiar	Kr 100 i startpakke til nye studentar. Om lag 1/3 av studenttalet er nye studentar. $16000/3 * 100 = \text{kr } 533\,000$ delt på 16 000 studentar = kr 33	Kr 16
Sum		Kr 197

Det vert foreslått kopi- og læremiddelavgift for studentar ved HVL på kr 200 per semester.

Høyring

Framlegg om kopi- og læremiddelavgift på kr 200 per semester har vore til høyring frå 25.10 til 22.11 til studentparlamentet. Det kom inn i alt tre høyringssvar.

Studentparlamentet ved Høgskulen Stord/Haugesund

Studentparlamentet stiller seg bak forslaget om 200 til kopi- og læremiddelavgift og ein samla avgiftssum på kr 750 per semester. Parlamentet er positiv til at det vert lagt opp til bruk av BOLK.

Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen

Studentparlamentet er samd i at det er rimeleg med harmonisering av semesteravgiftene for den nye høgskulen. Parlamentet er kritiske til innføring av kopinoravgift og særleg BOLK. Dei viser til ein tidlegare uttale om innføring av slik avgift ved HIB våren 2016, og meiner at det er stor variasjon mellom studieprogram når det gjeld bruk av kompendium. Dei hevdar vidare at det er usikkert om/når BOLK vert tatt i bruk i alle fagmiljø. Studentparlamentet meiner at institusjonen ikkje kan påføre alle ei avgift som ikkje kjem alle til gode. Dei hevdar at dette strider imot gratisprinsippet.

Studentsamskipnaden Stord/Haugesund

Studentsamskipnaden stadfestar at semesteravgifta vert auka til kr 550,- frå 01.01.17. Det vert presisert at det skal leggest opp til innbetaling på ein slik måte at semesteravgifta kan tilbakeførast til kvar nærregion. Ber om at det vert arbeidd med einsarta praksis for kven som skal betale semesteravgift jf forskrift om semesteravgift §17.

2. Innkrevjing av semesteravgift og andre avgifter

Alle som er tatt opp til studium som er normert til 15 studiepoeng eller meir per semester, og alle som tek eksamen skal betale semesteravgift, jf forskrift om studentsamskipnader § 17. Det er styret for studentsamskipnaden som fastset semesteravgifta. Som det går fram av tabell 1 har semesteravgifta vore ulik ved dei tre institusjonane, der HSH har den lågaste satsen og HiB den høgste.

Frå 1.01.17 vert det felles semesteravgift for alle studentar ved HVL. Dei tre samskipnadane stadfestar at semesteravgifta er fastsett til kr 550,-.

Samla semesteravgift inklusive kopi- og læremiddelavgift for studentar ved HVL vert kr **750**.

Oversikt over semesteravgift for eit utval andre institusjonar:

Tabell 2

Institusjon	Semesteravgift
HiOA	800
HSN	785
UiA	750
UiS	700
NORD	685
HiHM	745

Det vert lagt til rette for at HVL skal krevje inn semesteravgift og andre avgifter for alle studentar frå 01.01.17. HVL vil overføre semesteravgifta samla til den nye felles studentsamskipnaden på Vestlandet. Samskipnadane presiserer at det er viktig at overføring av semesteravgift frå HVL til samskipnaden skjer slik at overføringane kan splittast i semesteravgift og eventuell SAIH- avgift. Studentsamskipnaden må og få data over studenttal for kvar nærregion per semester som grunnlag for å kunne tilbakeføre semesteravgifta til kvar nærregion. Det vert etablert rutinar for overføring av semesteravgift til samskipnaden som gir grunnlag for vidare fordeling til nærregionane.

3. Avtale med Kopinor og BOLK

Det er avtalt med Kopinor at Høgskulen på Vestlandet inngår ein felles institusjonsavtale med Kopinor med verknad frå 1. januar 2017, samstundes som avtalane vert sagt opp for HiB, HSH og HiSF.

Alle dei tre institusjonane har tatt i bruk BOLK, men i ulikt omfang. Sikker drift bibliotek har ansvar for å planlegge korleis BOLK kan implementerast i Høgskulen på Vestlandet, og korleis avtalane kan vidareførast i ein felles avtale frå nyttår. Arbeidet skjer i samråd med Kopinor.

Vurdering og grunngeving

Institusjonane har høve til å krevje betaling for materiell som kan sidestillast med læremiddel. I forskrift om eigenbetaling for universiteter og høgskoler § 3.3 vert det presisert at betalinga som vert pålagt studentane må vere betaling for reelle ytingar. Vederlag for verna materiale etter opphavsrettslovgjevinga kan vere del av slik betaling. Dette gir grunnlag for å ta betaling av studentane for kopinoravgift institusjonen betaler for studentar.

Overgang frå papirkompendium som studentane har vore vant med å betale for individuelt, til elektroniske kompendier via BOLK vil gje alle studentar på eit kull tilgang til aktuelle læremiddel som kan lastast opp i studentane sitt læringsstøttesystem. Det vil vere ei kollektiv ordning som studentane kan velje å nyte seg av. Studentane ved HiB er svært skeptiske til innføring av denne avgifta. Bakgrunnen er at den ikkje er implementert i særleg grad ved institusjonen, og dei meiner det vil vere meir korrekt å vente med å pålegge studentane avgifta til større del av fagmiljøet har tatt BOLK i bruk. I den nye høgskulen vil bibliotekenestene vere samordna, og det vert lagt til grunn at elektroniske kompendium etter kvart vert nytta i alle studieprogram. Studentane i HSH og HiSF har ikkje innvendingar mot denne avgifta.

Det vert foreslått å vidareføre ordninga med at det vert lagt inn ein startsum for kopiering på studentkort for alle nye studentar. Dette er meint som praktisk hjelp til alle nye studentar.

Samla avgift for studentar ved HVL vil med justert semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift ligge på same nivå som liknande institusjonar i sektoren.

Når det gjeld innkrevjing av semesteravgift og andre avgifter og vidareføring av semesteravgift til studentsamskipnaden, vert det utarbeidd rutinar som skal gjere dette mogleg frå 01.01.17. Det er og kontakt med Kopinor for å sørge for at den ny Høgskulen på Vestlandet får ein felles kopinoravtale, og at arbeidet med tilpassing av bruk av Bolk vert ivarettatt.

Interimsstyret for Høgskulen på Vestlandet

Møtedato: 22.12.2016

Sakshandsamar: Kari Thorsen

Arkiv:

Framlegg til vedtak

Med heimel i forskrift om eigenbetaling for universiteter og høgskoler § 3.3 fastset interimstyret for Høgskulen på Vestlandet at kopi- og læremiddelavgift for studentar vert sett til kr 200,- per semester.

Avgifta skal dekkje Høgskulen på Vestlandet sine kostnader knytt til kopinoravgift for studentar, elektroniske læremiddel gjennom BOLK og ein felles sum til dekking av kopiutgifter for nye studentar.

Vedlegg:

Høyringsbrev med vedlegg

Innkomne fråsegner:

- Studentparlamentet HSH
- Studentparlamentet HiB
- Studentsamskipnaden HSH

Høyring: Fastsetting av semesteravgift mm.

Terje Bjelle

ti 25.10.2016 12:44

Til:'sp@hib.no' <sp@hib.no>; 'parlamentet@hsh.no' <parlamentet@hsh.no>; Studentparlamentet Web <parlamentet@hisf.no>;

Kopi:'post@hib.no' <post@hib.no>; 'postmottak@hsh.no' <postmottak@hsh.no>; HSF Postmottak <post@hisf.no>;

 2 vedlegg

161025 Høyringsbrev studentavgifter.docx; 161025 Framlegg studentavgifter.docx;

Til studentparlamenta ved HiB, HSH og HSF,

Vedlagt følger framlegg til fastsetting av semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift for studentar ved HVL. Saka vert sendt på høyring til studentparlamenta og med 22. november som frist for fråsegn. Fråsegn skal sendast postmottak ved alle dei tre noverande høgskulane

Med venleg helsing

For Koordinerande arbeidsgruppe studieadministrasjon
Terje Bjelle
Høgskulen i Sogn og Fjordane

Arbeidsgruppe Sikker drift – Semesteravgift, kopi- og læremiddelavgift

Høyringsnotat 20.10.16

Framlegg til fastsetting av semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift for vårsemesteret 2017

Bakgrunn

Med det utgangspunktet at alle studentar ved Høgskulen på Vestlandet skal handsamast likt og betala dei same obligatoriske avgifter, fekk arbeidsgruppa til oppgåve å foreslå nivå på eventuell avgift knytt til kopiering, papirbruk eller anna som skal gjelda alle studentar ved HVL. Gruppa skal også foreslå eventuelle gode studentane skal ha tilbake for betaling av denne avgifta.

Gruppa fekk og til oppgåve å innhente opplysningar frå Studentsamskipnaden på Vestlandet om fastsetting av semesteravgift, slik at det er eit samla oversyn over desse avgiftene.

Arbeidsgruppa har kartlagt kva avgifter studentane på dei tre institusjonane har betalt hausten 2016.

	HiB	HSH	HiSF
Semesteravgift	550	410	450
Vederlag/kopinor	0	175	150
Sum avgifter h- 2016	550	585	600

Gruppa har også innhenta informasjon om kva studentane betaler ved nokre andre uh-institusjonar:

Høgskule/univ.	Obl. avgift
HiOA	800
HSN	785
UiA	750
UiS	700
NORD	685
HiHM	745

Om semesteravgift

Alle som er tatt opp til studium som er normert til 15 studiepoeng eller meir per semester, og alle som tek eksamen skal betale semesteravgift, jf Forskrift om studentsamskipnader § 17. Personar som har opptak til studium mindre enn 15 studiepoeng kan velje om dei vil betale i semester utan eksamen. Utdanningsinstitusjonen kan avgjere at studentar på oppdragsstudium ikkje skal betale semesteravgift når det etter ei samla vurdering av omfang på undervisning, undervisnings- og eksamensstad og andre forhold ikkje verkar rimelig å rekne deltakarane som studentar.

Det er styret for studentsamskipnaden som fastset semesteravgifta.

Om kopi- og læremiddelavgift

Utdanningsinstitusjonen har heimel til å krevje betaling av alle studentar for materiell som kan sidestillast med læremiddel med unntak av studentar på oppdragsstudium jf forskrift om egenbetaling for universiteter og høyskoler § 3.3. I høyringsnotat til denne forskrifta i 2005 vart dette omtalt slik:

§ 3-3 Andre utgifter knyttet til studiene: *Institusjonen kan ikke kreve betaling av studenter utover materiell som kan sidestilles med læremidler. Betaling som pålegges studentene må være betaling for reelle ytelser. Institusjonen kan fastsette betaling for grupper av studenter. Eventuelt vederlag for vernet materiale etter opphavrettslovgivningen kan inngå i betalingsgrunnlaget. Institusjonen må håndtere innbetaling slik at det for grupper av studenter kan kontrolleres at betalingen ikke overstiger kostnadene.*

Merknad til § 3-3: *Med læremidler forstås materiell som studentene med rimelighet har måttet finansiere selv slik som lærebøker, kompendier, kopier, utskrifter, papir og lignende.*

Arbeidsgruppa sitt framlegg:

Semesteravgift

Frå 1.01.17 vert det felles semesteravgift for alle studentar ved HVL. Etter dei opplysningane arbeidsgruppa har no, vert denne avgifta ei vidareføring av semesteravgifta ved HiB som er kr 550.

Kopi- og læremiddelavgift

Ut frå eigenbetalingsforskrifta med merknader vil gruppa foreslå ei kopi- og læremiddelavgift som byggjer på tre komponentar:

- Kostnadar til Kopinoravtalen for studentar
- Kostnader til BOLK (kompendier som vert gjort tilgjengelege elektronisk via LMS)
- Startpakke for kopiar på studentkortet

Berekningsgrunnlaget

	Berekningsgrunnlag	Kostnad per student per semester
Kopinoravgift	Kopinoravgifta er no kr 195,80 per heiltidsekvivalent. Kostnad per student er berekna ut frå studenttal i DBH ved HiB, HiSF og HSH for 2015	Kr 168
BOLK	Bokført kostnad fram til september 2016 for dei tre institusjonane er kr 210 000. Gruppa foreslår å doble kostnaden for eit heilt år $\text{Kr } 210.000 * 2 = \text{kr } 420\ 000$ Kostnad per student per år: $\text{kr } 420\ 000 / 16000 = \text{kr } 26$	Kr 13
Startpakke kopiar	Kr 100 i startpakke til nye studentar. Om lag 1/3 av studenttalet er nye studentar. $16000 / 3 * 100 = \text{kr } 533\ 000$ delt på 16 000 studentar = kr 33	Kr 16
Sum		Kr 197 - avrunda kr 200

For at institusjonen skal få dekt reelle kostnader til læremiddel, er det gruppa si tilråding at kopi- og læremiddelavgift for studentar vert sett til kr 200,- per semester.

Samla avgift for studentar ved Høgskulen på Vestlandet vil med dette vera kr. 750,- per semester.

Arbeidsgruppa foreslår at kopi- og læremiddelavgift vert kravd inn av Høgskulen på Vestlandet saman med semesteravgift og eventuell SAIH-avgift. Det må gjerast eigen avtale med Studentsamskipnaden på Vestlandet om vidareformidling av semesteravgift og eventuell SAIH-avgift. Det må vere lagt til rette for dette i FS til registrering for vårsemesteret 2017.

Vedlegg 2. Hørings svar - Kopinor

Dato:
torsdag, 5. mai 2016

Uttalelse om Kopinor-avtale

Studentparlamentet viser til henvendelse angående den nye avtalen med Kopinor. Vi takker for muligheten til å komme med synspunkter på forslagene.

Studentparlamentets mandat

Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen er et studentorgan for alle studenter ved Høgskolen i Bergen, hjemlet i Lov om universiteter og høyskoler § 4-1. Studentparlamentet uttaler seg på vegne av studentene i saker som angår de og er valgforsamling for alle studentrepresentanter i sentrale råd og utvalg ved Høgskolen i Bergen.

Studentparlamentets vurdering

Studentparlamentet er blitt bedt om å komme med en uttalelse i forbindelse med den nye kopiavtalen Høgskolen har signert. Dette fordi Høgskolen vurderer å innføre en kopiavgift på ca. 200 kroner som en del av semesteravgiftsbetalingen, fra og med høstsemesteret 2016.

Studentparlamentet ved arbeidsutvalget og organisasjonskonsulent ble orientert om den nye avtalen på møtet med ledelsen 16. mars. Vi skulle da få tilsendt et skriv som beskrev mer i detalj hva avtalen innebar. Denne mottok vi i forkant av møtet i Studentparlamentet 7. april. Skrevet kom etter innkalling var sendt ut, så saken ble løftet som en eventuelt sak. Det er på bakgrunn av diskusjonen på møtet i parlamentet og informasjonsmøtet 13. april denne uttalelsen skrives.

Representantene i Studentparlamentet uttrykte stor skepsis til å innføre en avgift som vil ramme samtlige studenter. Spesielt med tanke på at det er stor variasjon i hvor mye de ulike studieprogrammene benytter seg av kompendier som pensumlitteratur. I saksfremlegget vi har mottatt understrekes det også at Høgskolen ikke vil igangsette tiltak for å få de vitenskapelig ansatte til å benytte seg av BOLK, noe

Vedlegg 2. Hørings svar - Kopinor

parlamentet mener er uheldig. Den akademiske friheten skal selvsagt være førende, også i valg av pensumlitteratur, noe som igjen medfører at det ikke skal påtvinges pensumlitteratur som ansatte ikke mener er god nok. Vi ønsker også en dialog med fagmiljøene for å få innblikk i hvordan de forholder seg til den nye avtalen. Uansett vil det være en omstillingsprosess å ta i bruk et system som slik vi er fremstilt vil medføre større muligheter. Dersom de ansatte ikke oppfordres til å ta i bruk digital pensumlitteratur som er tilgjengelig i BOLK, er Studentparlamentet bekymret for om en slik avgift vil gagne studentene. Vi kan komme i en situasjon hvor ansatte heller velger dagens løsninger enn mulighetene som ligger i BOLK – Ikke fordi litteraturen er bedre, men fordi det er slik det er gjort tidligere.

Med utgangspunkt i argumentasjonen over mener Studentparlamentet at det vil være feil å innføre en avgift som påvirker alle studentene før vi har sett hvilke gevinster dette har. En 33% økning i semesteravgiften kan ikke ses på annet enn meget drastisk før vi har fått vist i praksis at dette vil gagne studentene. Det er også en inngripen i gratisprinsippet å øke semesteravgiften flatt uten garantier for at alle studentene vil dra fordeler av tjenesten. Som med alle nye systemer vil det etter all sannsynlighet ta tid før de ansatte benytter seg av mulighetene slik de er tenkt. Det oppleves derfor som urettferdig og feil at studentene skal betale for denne utprøvningsfasen. I det Studentparlamentet har fått presentert både skriftlig og muntlig ser også vi potensialet i ordningen. Likevel kan vi ikke stille oss bak en økning i studieavgiften før vi ser at det fungerer som tiltenkt. I denne prosessen må det være en dialog mellom studenter, ansatte og ledelsen for å finne ut hvordan vi kan implementere BOLK i etablerte praksiser. Uten at en slik utprøvningsfase gjennomføres først er det en overhengende fare for at dagens studenter betaler for en løsning som ikke blir benyttet.

Det er også verdt å nevne at Høgskolen nå er inne i en avgjørende fase i fusjonsprosessen med Høgskolen Stord/Haugesund og Høgskolen i Sogn og Fjordane. En eventuell fusjon vil medføre større konsekvenser for hele organisasjonen, og den faglige organiseringen vi har i dag vil ikke nødvendigvis være slik videre. At studentene skal betale for et nytt system midt i denne prosessen oppfattes som et merkelig tidspunkt. Det må etter Studentparlamentet sin vurdering være mer hensiktsmessig å ta dette opp til ny vurderingen når en eventuell ny organisering er på plass.

Studentparlamentet kan ikke stille seg bak at denne avgiften innføres høsten 2016. Vi er åpen for en videre diskusjon om hvordan

Vedlegg 2. Hørings svar - Kopinor

mulighetene i det nye systemet kan implementeres i det faglige arbeidet, men mener det er feil å innføre en avgift før vi ser hvordan det tas i bruk. De vitenskapelig ansatte må ta i bruk systemet før vi kan legitimere en avgift som vil ramme alle studentene.

Studentparlamentet stiller seg også kritisk til å innføre avgiften midt i den omfattende fusjonsprosessen Høgskolen er inne i.

Vi takker for muligheten til å komme med innspill og stiller oss gjerne til disposisjon for videre diskusjon om de foreslåtte forskriftsendringene.

Vennlig hilsen,

Fredrik Bødtker
leder

Ida Austgulen
politisk nestleder

Bjørn Iversen
organisatorisk
nestleder

Sikker drift – høyring

Sak	Semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift
Dato utsendt på høyring	25.10.16
Høyringsfrist	22.11.16
Send høyringsinnspel til	sp@hib.no ; parlamentet@hsh.no ; parlamentet@hisf.no
Bakgrunn for saka	Med det utgangspunktet at alle studentar ved Høgskulen på Vestlandet skal handsamast likt og betala dei same obligatoriske avgifter, fekk ei arbeidsgruppe under Sikker drift til oppgåve å koma med framlegg til fastsetting av semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift for vårsemesteret 2017.

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

Me ønskjer spesielt innspel på:	Framlegg til fastsetting av semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift for studentar ved HVL vårsemesteret 2017.
Ansvarleg (koordinerande arbeidgruppe)	Koordinerende arbeidsgruppe for studieadministrasjon
Utsendar (arbeidsgruppe)	Arbeidsgruppa Sikker drift: Semesteravgift, kopi- og læremiddelavgift

HØYRINGSINNSPEL

Sak	Semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift
Høyrings- instans (svarar)	
Innspeil Bruk fleire sider om det trengs	

Sikker drift – høyring

Sak	Semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift
Dato utsendt på høyring	25.10.16
Høyringsfrist	22.11.16
Send høyringsinnspel til	sp@hib.no ; parlamentet@hsh.no ; parlamentet@hisf.no
Bakgrunn for saka	Med det utgangspunktet at alle studentar ved Høgskulen på Vestlandet skal handsamast likt og betala dei same obligatoriske avgifter, fekk ei arbeidsgruppe under Sikker drift til oppgåve å koma med framlegg til fastsetting av semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift for vårsemesteret 2017.

Fusjonsprogrammet for Høgskulen på Vestlandet

Me ønskjer spesielt innspel på:	Framlegg til fastsetting av semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift for studentar ved HVL vårsemesteret 2017.
Ansvarleg (koordinerande arbeidgruppe)	Koordinerende arbeidsgruppe for studieadministrasjon
Utsendar (arbeidsgruppe)	Arbeidsgruppa Sikker drift: Semesteravgift, kopi- og læremiddelavgift

HØYRINGSINNSPEL

Sak	Semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift
Høyringsinstans (svarar)	Studentparlamentet ved Høgskolen Stord/Haugesund
Innspel Bruk fleire sider om det trengs	<p>Studentparlamentet ved Høgskolen Stord/Haugesund stiller seg bak forslaget om 200,- til kopi- og læremiddelavgift, med samlet sum på 750,- per semester.</p> <p>Vi anser det som svært positivt at arbeidsgruppen legger opp til digitalisering gjennom BOLK, men forventer at det legges krav til forelesere og studieadministrasjon til bruk av dette verktøyet.</p>

Dato:
tirsdag, 22. november 2016

Høring – Semesteravgift og kopi- og læremiddelavgift

Studentparlamentet viser til høringsbrev datert 25.10.2016 om semesteravgift. Me takkar for høvet til å koma med innspel på forslaget.

Studentparlamentets mandat

Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen er eit studentorgan for alle studentar ved Høgskolen i Bergen, heimla i Lov om universiteter og høyskoler § 4-1. Studentparlamentet uttalar seg på vegne av studentane i saker som gjeld dei og er valforsamling for alle studentrepresentantar i sentrale råd og utval ved Høgskolen i Bergen.

Studentparlamentet si vurdering

Medan parlamentet er samd i at ei harmonisering av semesteravgiftene må skje, ser me oss nøydde til å sjå tilbake til førre gong me svarte på spørsmålet om innføring av kopinor-avgift og bolk. Dette spørsmålet var ute på høring, og vart svart på av Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen den 5. Mai 2016. I svaret den gongen (sjå vedlegg) forklarte parlamentet at dei ikkje kunne stå inne for ei slik innføring. Dette er framleis vår meining, og grunnlaget for det er mellom anna stor variasjon mellom programma når det kjem til bruk av kompendium som pensumlitteratur, samt manglande garanti for at BOLK skal takast i bruk då dette skal vera valfritt for tilsette. At alle skal lastast når dette potensielt vil nyttast av få er parlamentet prinsipielt imot. Trass at me ymta på at fusjon var eit godt høve til å ta dette opp på nytt, er det vårt syn at lite har endra seg sidan førre høring. Vårt førre hørings svar, som framleis er å sjå på som vårt standpunkt, skildrar fleire kriterier som på følgjast før ein kan vurdere ei slik innføring. Etter det parlamentet kjenner til, har dette ikkje skjedd.

Venleg helsing

Studentparlamentet ved Høgskolen i Bergen

v/ Eigil Hole Lønning

Adresse:
Inndalsveien 28
5063 Bergen
Tlf: 55587737

Epost:
Sp.orgkons@hib.no
www.sphib.no
Org.nr.: 984 701 330

HØYRINGSINNSPEL

Sak	Sikker drift – høyring: Semesteravgift, kopi- og læremiddelavgift
Høyringsinstans (svarar)	Studentsamskipnaden Stord/Haugesund (SSH) v/ Heidi Aarøe Moe
Ev. prosess bak høyringsinnspelet	Forberedelser til fusjon mellom studentsamskipnadene
Innspelet Bruk fleire sider om det trengs	<p>Fra SSH's side kan vi bekrefte at vi legger opp til at semesteravgiften blir økt fra 410 til 550 fra 01.01.17 for studentene ved tidligere HSH. Vi skal sørge for at studentene i vår nærregion får synliggjort at velferdstilbudet styrkes som en konsekvens av økt semesteravgift.</p> <p>Vi har to innspill i til høringen i om semesteravgiften:</p> <p>1) <u>Sporing av hvilken region semesteravgiften er innbetalt fra</u></p> <p>Det er en føring i Kgl. Res. om HVL-fusjonen at studentvelferden ikke skal svekkes på noen av studiestedene. Semesteravgiften som studentene betaler inn er med og finansierer en del av dette tilbudet, spesielt helse-, veiledning- og det frivillige kulturtilbudet på studiestedene.</p> <p><i>Det er derfor svært viktig at innkrevningen av semesteravgift skjer på en slik måte at innbetalingene kan spores til hvilken nærregion avgiften kommer fra, slik at overføringene til Studentsamskipnaden på Vestlandet er splittet i semesteravgift pr nærregion.</i></p> <p>SSH har hatt møte med økonomiavdelingen i HSH for å forberede løsninger på dette, og fikk positiv tilbakemelding om at dette lar seg gjøre.</p> <p>2) <u>Felles praksis for innkreving av semesteravgift i HVL</u></p> <p>Vi har registrert at det er noe ulik praksis i dagens nærregioner for hvem som skal betale semesteravgift.</p> <p>Det bør derfor tilstrebes å få ensartet praksis i innkrevningen som er i samsvar med Forskriftenes § 17. Vi legger ved utdrag av kommentarutgaven til forskriftene der reglene er mer detaljert beskrevet.</p>

§ 16 Bidrag til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid

Øverste studentorgan ved utdanningsinstitusjonen fastsetter hvilke typer studentbasert internasjonalt hjelpearbeid det kan kreves inn bidrag til sammen med semesteravgiften, og størrelsen på bidraget.

Den som er ansvarlig for innkrevingen fastsetter selv innkrevingsmåte. Ved innkreving skal studentene informeres om at bidrag til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid er frivillig og om fremgangsmåte ved eventuelle krav om refusjon av bidrag i ettertid.

Organisasjonen som mottar bidrag til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid er ansvarlig for refusjon av innbetalt bidrag, hvis ikke annet er avtalt med den ansvarlige for innkrevingen. Den enkelte student skal ikke ha ekstrautgifter ved krav om refusjon av innbetalt bidrag.

Merknader til § 16:

Første ledd: Studentorgan opprettet i medhold av universitets- og høyskoleloven § 4-1.

Andre ledd: Den som har ansvaret for innkrevingen etter denne forskrifts § 19 fastsetter selv den innkrevingsmåte de finner hensiktsmessig og kostnadseffektiv. Dette innebærer at det er innkrevingsansvarlig som bestemmer om studentene skal kunne velge på forhånd om de vil betale bidrag til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid sammen med semesteravgiften, eller om alle studenter må betale inn bidraget, for så å kunne få det refundert i ettertid. Øverste studentorgan kan ikke bestemme hvorvidt studentene skal kunne reservere seg ved innbetaling, eller om de må kreve refusjon i ettertid. Det er viktig at studentene får god informasjon i forbindelse med innkrevingen og at en eventuell refusjonsordning ikke innebærer vesentlig merarbeid for studentene.

Tredje ledd: Den organisasjon som mottar bidragene til studentbasert internasjonalt hjelpearbeid fra utdanningsinstitusjonen er ansvarlig for å refundere bidragene, med mindre annet er avtalt med utdanningsinstitusjonen. Dette innebærer at utdanningsinstitusjonene ikke vil bli påført utgifter og merarbeid i forbindelse med at studenter krever refusjon av innbetalt beløp, bortsett fra at utdanningsinstitusjonen må gi hjelpeorganisasjonen tilstrekkelig informasjon slik at den kan foreta refusjon til de studenter som har uttrykt ønske om det.

§ 17 Plikt til å betale semesteravgift

Følgende personer skal betale semesteravgift:

- a) En person som er tatt opp til studier ved en eller flere utdanningsinstitusjoner i Norge som til sammen er normert til 15 studiepoeng eller mer per semester.
- b) Enhver som melder seg opp til eksamen.

En person som er tatt opp til studier som til sammen er normert til mindre enn 15 studiepoeng per semester, kan velge å betale semesteravgift.

Studenter som er i fødselspermisjon, jf. universitets- og høyskolelovens § 4-5, kan velge å betale semesteravgift.

Doktorgradskandidater som får støtte fra Statens lånekasse for utdanning etter reglene i sjettede del i forskriftene til lov om utdanningsstøtte til elever og studenter, gjennom NUFU-programmet eller andre NORAD-finansierte programmer kan velge å betale semesteravgift.

Ved tvil skal utdanningsinstitusjonen, etter å ha rådført seg med studentsamskipnaden, avgjøre om en person skal regnes for å være student etter første ledd.

Utdanningsinstitusjonen kan bestemme at deltakerne på studier som faller inn under oppdragsreglementet ikke skal betale semesteravgift når det etter en samlet vurdering av undervisningens omfang, undervisnings- og eksamenssted og andre forhold ikke virker rimelig å regne deltakerne som studenter.

Merknader til § 17:

Bestemmelsen definerer nærmere hvem som har plikt til å betale semesteravgift.

Første ledd:

Bokstav a) omfatter alle som er tatt opp til studier normert til 15 studiepoeng eller mer per semester, enten de gjennomfører studiet ved eksamensinstitusjonen, som fjernundervisningsstudenter på et organisert studium eller studerer på egen hånd et annet sted enn ved eksamensinstitusjonen. Disse studentene regnes som student hele studietiden, selv om de studerer på et trinn eller fag som ikke har eksamen hvert semester, og skal betale semesteravgift hvert semester de er registrert som student ved institusjonen. Studenter som tar utdanning ved flere institusjoner skal betale til studentsamskipnaden ved den utdanningsinstitusjonen de avlegger flest studiepoeng, jfr. § 15 andre ledd i denne forskrift.

Bokstav b) sier at enhver som melder seg opp til eksamen skal betale semesteravgift i eksamenssemesteret. Dette gjelder uavhengig av hvor mange studiepoeng per semester emnet er normert til. Dette gjelder ikke eksamener doktorgradskandidater tar som et ledd i sitt doktorgradsarbeid, med unntak av de kandidater som er nevnt i fjerde ledd.

Privatister: De som ikke er tatt opp ved en utdanningsinstitusjon har ingen rett til undervisning, kurs, oppgaveretting og lignende, men de har rett til å gå opp til eksamen etter lov av 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-10. I forhold til denne forskrift regnes de ikke som studenter utover det semesteret de er oppmeldt til eksamen.

Deltidsstudenter: De som er tatt opp ved utdanningsinstitusjon til studier som er normert til mindre enn 15 studiepoeng per semester er ikke pliktige til å betale semesteravgift hvert

semester de er registrert ved institusjonen, men de skal betale semesteravgift det semesteret de melder seg opp til eksamen.

Andre ledd: Studenter som er tatt opp til emne som er normert til mindre enn 15 studiepoeng per semester, kan velge å betale semesteravgift hvis de ønsker å benytte seg av studentsamskipnadens tilbud. I eksamenssemesteret er disse studentene pliktige til å betale semesteravgift, jfr. bokstav b i første ledd.

Tredje ledd: Bestemmelsen er ny i denne forskrift. Studenter som får barn under studiene har rett til fødselspermisjon etter universitets- og høyskoleloven § 4-3. I denne forskrift klargjøres det at disse kan velge å betale semesteravgift, og dermed kan benytte seg av studentsamskipnadens velferdstjenester, under permisjonstiden. Studenter som ikke har noen tilknytning til studiestedet og ikke har behov for å benytte studentvelferdstjenestene under permisjonen, kan velge og ikke betale semesteravgift.

Fjerde ledd: Andre doktorgradskandidater enn de som er nevnt her regnes ikke som studenter og har ikke anledning til å betale semesteravgift.

Sjette ledd: Det er ikke adgang til å gi individuelle unntak etter denne bestemmelsen, unntaket må gjelde samtlige deltakere på en oppdragsutdanning.

Andre merknader: For utvekslingsstudenter i EUs Livslang læringsprogram (LLP) og NORDPLUS-programmene følger det av utvekslingsavtalen at utenlandske studenter er fritatt for betaling av semesteravgift til studentsamskipnader i Norge. Norske studenter knyttet til disse programmene forutsettes å betale semesteravgift til den hjemlige studentsamskipnad i den tid de oppholder seg ved utenlandske utdanningsinstitusjoner. For internasjonale studenter som ikke er knyttet til nevnte programmer må det vurderes konkret om det eksisterer noen uttrykkelig avtale om fritak for semesteravgift. Finnes det ingen avtale om fritak skal studentene betale semesteravgift etter reglene i denne forskriften.

§ 18 Fjernundervisningsstudenter og studenter ved desentraliserte studier

Studenter som følger undervisning som er organisert som fjernundervisning og som ikke er bosatt i nærheten av den utdanningsinstitusjon der de avlegger eksamen, kan velge å betale semesteravgift til studentsamskipnad som har tilbud ved bostedet.

Ansvarlig utdanningsinstitusjon kan bestemme at studenter ved et desentralisert studium skal betale semesteravgift til studentsamskipnaden som har tilbud ved undervisningsstedet. Et slikt vedtak forutsetter en avtale med studentsamskipnaden på undervisningsstedet.